Türk halkı askere neden güvenir?

Bülent Korucu 2006.10.20

Bütün anketlerde en güvenilir kurum olarak Türk Silahlı Kuvvetleri çıkar. Bu doğru ve doğal bir sonuç. Beş kıtada at koşturmuş, zorlu coğrafyayı son karakol olarak savunmak zorunda kalan bir milletin tabii refleksi diyebiliriz.

Asli görevi konusunda güvene mazhar olan ordu, bayrak gibi sembol, doğal olarak sempati katsayısı yüksek.

Asker görev alanı dışına çıktığında aynı güven halesiyle karşılanmıyor. Sivil hayata ve siyasete yapılan bütün müdahalelerde halk askerden farklı düşündüğünü net biçimde ortaya koyuyor. Çelişki gibi görünen durum aslında Türk halkının demokrasiyi iddia edildiğinin çok ötesinde hazmettiğini gösteriyor. Güven anketlerini gerekçe göstererek askerin kışla dışına taşmasını haklı göstermeye çalışanların bu çelişkiyi izah etmesi gerekiyor.

27 Mayıs ihtilali akabinde kurulması planlanan siyasi tablo fiyaskoyla sonuçlandı. Demirkırat'ın devamı olan AP, ikinci seçimde askerin partisi CHP'yi ikiye katladı. Siyasete girip seçmenin tasvibini kazanan tek askerin, Adalet Partisi Genel Başkanı emekli Genelkurmay Başkanı Ragıp Gümüşpala olduğunu da kayıtlara geçirmeliyiz. (Liderliği temel alıp, Org. Doğan Güreş gibi parlamenterleri sadet dışı tutuyorum. Ki o da, Gümüşpala Paşa gibi sivil siyasetin ve demokrasinin yanında yer almasıyla seçildi.)

12 Mart muhtırasına karşı fiili tepki gösterip CHP genel sekreterliğinden istifa eden Bülent Ecevit, kurultayda 'Milli Şef' İsmet İnönü'yü, sandıkta AP'yi devirdi. Ara rejim hükümetine üye vererek müdahaleyi meşrulaştırdığı için partisine koyduğu tavır, Karaoğlan efsanesinin doğmasını sağladı.

12 Eylül müdahalelerin en iddialısıydı. Türk toplumunu baştan ayağa yeniden dizayn edebileceğini düşündü. Sosyolojik açıdan kısmen başarılı olsa da siyasi proje ilk günden rafa kalktı. Seçime girmesine son dakikada ve kerhen izin verilen buçuk parti ANAP yüzde 45'le tek başına iktidarı ele geçirirken, askerin gözdesi MDP yüzde 23'le üçüncü parti ancak olabildi. Emekli Orgeneral Turgut Sunalp'in nezdinde halk 12 Eylül'ü oyladı. Kenan Evren'in seçim öncesindeki açık beyanları bu özdeşliği şüpheye yer bırakmayacak şekilde ilan ediyordu.

28 Şubat'ın muhasebesi de diğerlerinden farklı değil. Postmodern darbenin haksız yere hapse attığı belediye başkanı tek başına iktidarda. Askerler ve askerciler ise ortalarda yok. Cumhurbaşkanlığı için hazırlanan kudretli paşa Çevik Bir'in, kamuoyu önüne çıktığı ilk toplantıda yıldızları döküldü. Ara rejim fırsatçılığına soyunan Yalım Erez ve ekibi haritadan silindi. O dönemde iyi sınav veremeyen bütün siyasi kadro tasfiye oldu, barajda boğuldu.

Asker-siyaset ilişkisi sorunlu bir alan. Müdahaleler demokrasiyi yaralıyor. Siyasetin kurumsallaşmasını, gelenek ve kültür oluşturmasını engelliyor. Kadrolarda mecburi yenilenme sağladığı düşünülse bile, siyaset doğal seyrinde gerçekleşmediği için anomali durumlar oluşabiliyor.

TSK'nın aynı oranda yıprandığını söylemek abartılı olmaz. Asker, sivil iktidar oyununun bir parçası hatta yer yer aracı haline geliyor. Ordu üzerinden siyaset yapanların amaçlarına hizmet ediliyor. Bu da içeride olması gereken yekpare duruşa halel getiriyor. Ordu içindeki yükselme mücadelesiyle, siyasetçilerin kapışmaları arasında kurulan paralellikler hiyerarşik yapıyı zedeliyor. İç düşman tanımlamaları, orduyu, korumakla görevli olduğu toplumun bir kesimiyle karşı karşıya getiriyor. Tabiatı gereği konulara siyah ve beyaz netliğinde bakan

asker toplumdaki ara renkleri ıskalıyor. İçinden çıktığı toplumla arasına mesafeler girmeye başlıyor. Topluma duyulan güvensizlik, karşılıklı güven bunalımına dönüşebilir.

Asker-siyaset denklemine bir de bu açıdan bakmakta fayda var.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

ABD'deki İslam kürsüsüne bir dolar da benden

Bülent Korucu 2006.11.15

Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ne veya İslami Araştırmalar Merkezi'ne ABD'li bir kilise Hıristiyanlık Kürsüsü kurulması için bağışta bulunsa tepkiniz ne olur?

Sizin düşünceniz ne olur bilmiyorum; ama ben tipik refleksle 'Müslüman mahallesinde salyangoz sattırmayız' diyeceklerle hasbıhal etmek istiyorum. Çünkü bu gruptan bazıları, Hıristiyan mahallesinde Müslümanların hurma satmasından da rahatsız oluyor. İyi niyetlileri tenzih ediyorum, bunların maksadı sadece bağcıyı dövmekten ibaret.

Dün bazı gazeteler 'Misyonerlere Gülen bağışı' başlıklı haberler yaptı. İddiaya göre Fethullah Gülen'e yakın birileri Hartford Seminary isimli papaz okuluna 'İslam kürsüsü' kurmaları karşılığında 2 milyon dolar bağış yapmış. Olay duyulunca telefona sarılan bir dostuma şunları söyledim: "Haber doğru mu bilmiyorum. İnşallah doğrudur. Papaz okulunda İslam kürsüsü kurdurabilecek akademik birikim ve cesarete sahip birilerinin bulunmasından mutlu olurum. Onlara sponsorluk yapıp, bu parayı verecek vatan evlatları varsa mutluluğum katlanarak artar. Hatta imkân varsa, bir dolarla bile olsa çorbada tuzum bulunsun isterim."

Evet, terör ve şiddet dini olarak yansıtılan İslam'ın evrensel barış mesajını mümkün olan her zemin ve platformda dile getirmekle yükümlüyüz. Muhatabımız olan diğer din mensuplarıyla aynı ortamı paylaşmadan, onlarla sözün, yazının, bilimin diliyle konuşmadan nasıl olacak ki? Bu açılımı ve evrensel ufku anlayamayanlar ve anlamak istemeyenler var. Bütün dünyası ve ufku kendi köyünden ibaret olanlara bazı şeyler yanlış görünüyor. Mehmet Akif, çağın insanına 'asrın idrakine söyletmeliyiz İslam'ı' hedefini göstermişti. Yani bilim ve sanatın diliyle ve kitle iletişim araçlarının gücüyle konuşmalıyız. Bir kısım Müslümanlar en köklü Batılı üniversitelerde kendilerini ifade etme gücünü elde edebilmişse, bundan herkes benim gibi ancak mutluluk duymalı. 'Çocuklarımızı okula göndermeyelim gâvur olurlar' kompleksinin bir benzeri de 'Evimizden başımızı çıkarmayalım. Kimse ile konuşmayalım. Gâvur oluruz' düşüncesi.

Haberde adı geçen Dr. Ali Bayram dün bir açıklama ile yanlış bilgileri düzeltti. Bayram'ın açıklaması özetle şöyle: "Öncelikle Hartford Seminary 150 yıllık köklü bir üniversitedir. Misyoner okulu olarak kurulmuş, son 50 yılda misyonunu değiştirmiş ve semavi din mensupları arası diyalog merkezi haline gelmiştir. Bünyesinde Hıristiyanlık, Yahudilik ve İslamiyet'le ilgili çalışmalar yapılmakta ve dünyanın dört bir tarafından gelen öğrenciler lisansüstü öğrenim görmektedirler.

Üniversite bünyesinde bulunan İslami İlimler Fakültesi'ni büyütüp geliştirme ve İslam'ın doğru tanıtılması için panel, konferans ve çeşitli akademik çalışmaların düzenlenmesinde ortak bir düşünceye varılmış, tecrübelerimizle ve gücümüzün yettiği ölçüde maddi olarak bu çalışmalara katkıda bulunacağımız ifade edilmiştir. Üniversite yönetimine ödenmiş tek bir dolar yoktur. İslami kürsünün kurulup geliştirilmesini amaçlayan sponsorluk anlaşmamız lisansüstü öğrencilerin akademik projelerinin desteklenmesinden ve İslamiyet ile ilgili konferansların düzenlenmesine katkıdan ibarettir. İslamiyet'in imajının maalesef günden güne kötüye gittiği ABD'de bu tür akademik çalışmalara büyük ihtiyaç vardır."

Dinî ve milli hassasiyetle hareket edenleri anlıyorum da, her fırsatta Müslümanlarla hesaplaşmayı kendine misyon kabul edenlerin çırpınışlarına aklım ermiyor. Onların maksadının bağcıyı dövmek olduğunu başta söyledim. Benim şaşırdığım, bu timsah gözyaşlarına insanların inanmasını nasıl bekliyorlar? Meyhaneden çıkıp imamlık yapmanın ancak Bektaşi fıkralarında mümkün olduğunu en iyi onlar biliyor. Öyleyse niye yapıyorlar? Sizce niye?..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Acemi mühendisler MHP'yi engelledi

Bülent Korucu 2007.07.27

Seçim sonuçlarının herkes bir tarafından tutuyor. 22 Temmuz öncesindeki yorumları havada kalanlardan çok azı olgunluk gösterip yanıldığını kabul ediyor.

Çoğunluk halkın yanıldığını ispatlama telaşında. Kabahat samur kürk olsa sırtına alan olmuyor. Kişisel yanılgılar bir yana kurumsal hataların iyi analiz edilmesi, telafinin tek yolu. Partilerden söz ediyoruz. Gerçekçi tahlillerle 22 Temmuz sonuçları didik didik edilmez ise, hatalar katlanarak büyür. AK Parti'nin başarısının altındaki önemli faktörlerden biri, siyaset, sosyoloji, istatistik gibi sosyal bilimlerden azami ölçüde yararlanıyor olması.

Diğer partiler ve sandığa yön vermek isteyen toplum mühendisleri, zemin etüdü yapmadan gökdelen dikmeye kalkan ucuzcu müteahhitlere benziyor. Ya da pazar araştırması yapmadan, müşterinin beklentilerini, kaygılarını ölçmeden piyasaya mal sürmeye kalkan beceriksiz işadamları diyebiliriz. Liderlerin çevresinde, sadece duymak istediklerini söyleyen 'evet efendim'ciler var. Anketlerle dalga geçen, eleştirilere hakaretle cevap verenler şimdi şapkayı önüne koyup düşünmeli. Bundan sonrası için de alkışçıları görmezden gelip, tenkitlere kulak kabartmalılar.

Muhalefetin iş bilmez, halkı tanımaz, beceriksiz toplum mühendislerinin kurbanı olduğunu söyleyebiliriz. CHP ile MHP'nin oylarını artırıp iktidar alternatifi haline getirmeyi amaçlayan CHP=MHP formülü ters tepti. CHP+DSP+MHP=CHP'ye dönüştü. Bu propagandanın seçim sisteminin de azizliği ile ikinci partinin aleyhine çalışacağını muhalefeti birbirinden sandalye kapar hale getireceğini kayıtlara geçirmiştik. Siyasi analizlerden yoksun düz mantıklar, CHP'nin oy kaybetmediğini söyleyebilirler. Doğru, CHP ile MHP'nin oy oranlarının toplamı yüzde 35'e çıktı; ama temsil oranı 2002'de CHP'nin aldığını kıl payı geçti. CHP, 2002'de 178 vekil çıkarmıştı, şimdi üç partinin toplamı 183. İl bazında dağılımları karşılaştırdığımızda bu tez daha net biçimde ispatlanıyor. MHP, milletvekillerinin üçte ikisini CHP'den kopardı. Mesela Ankara'dan 4'ün üçü, Aydın'dan 3'ün ikisi, İçel'den 4'ün üçü CHP'den geldi. Türkiye genelinde MHP'nin CHP'den aldığı sandalye sayısı 47. Zaten AK Parti'ye verme ihtimalleri düşük olan seçmen MHP'ye yönlenirken, CHP'nin altı boşaltılmış oldu. Buna mukabil iktidar partisinin temsil oranı çok az düşüş gösterdi. Bunun en önemli sebebi MHP'nin AK Parti ile boy ölçüşebileceği illerdeki yarışı kaybetmiş olması. AK Parti'den MHP'ye giden vekil sayısı sadece 24. MHP'nin, kalesi gözüyle bakılan illerin birçoğunda ağır yenilgiye uğramasının sebebi CHP ile yakınlaştığı izlenimidir. Erzurum, Yozgat gibi illerde milliyetçilik, muhafazakârlıkla desteklenmiş milliyetçiliktir. Yani bu illerdeki seçmenin iki kırmızı çizgisi vardır. Tercih noktasına geldiğinde neden MHP'yi seçmesi gerektiğine dair yeterli ve ikna edici mesajlar verilemedi. MHP, laiklik saikiyle oy veren seçmenden alacağı oya fazla umut bağladığı için AK Parti ile kesişen büyük kitleden umduğunu bulamadı. MHP lideri Devlet Bahçeli, şu anda cumhurbaşkanlığı süreci ile ilgili takındığı yapıcı tavrın işaretlerini seçim öncesinde verseydi, tablo farklı olabilirdi.

CHP ise AK Parti ile yarışabileceği Doğu ve Güneydoğu'yu tamamen terk ettiği için AK Parti'den ancak 1 (evet bir) vekil koparabilmiştir. Anamuhalefet partisinin, iktidar karşısındaki ezici mağlubiyetinin esas tablosu budur.

Kısacası muhalefet pastayı büyütmeyi başaramadı, mevcut pastayı paylaşmak zorunda kaldı. Bu da acemi mühendislerin son icraatı olarak kayıtlara geçti.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeni dönemde muhalefet savaşları

Bülent Korucu 2007.08.19

22 Temmuz seçimlerinin Türk siyasetinde yeni bir dönemin başlangıcı olacağına dair emareler belirdi. İcranın başı haline gelecek cumhurbaşkanının artıları hissedilecek.

Malum uzatmalı cumhurbaşkanımız Ahmet Necdet Sezer, parlamenter sistemin ruhuna aykırı şekilde muhalefetin başı olmayı seçmişti. Bir anlamda ülkedeki muhalefet boşluğunu dolduruyordu. Normalleşmeyi buradan başlatmak gerekiyor. Siyasetin doğal aktörler ve kurumlar tarafından ve kurallarına uygun yapılması normalleşmenin en kısa tarifi. İktidarın ve muhalefetin rollerini doğru oynaması ilk adım olacak. İktidar ayağı ile ilgili çok şey söyleniyor, ancak muhalefet cenahındaki gelişmelerde çok önemli olacak. Muhalefet partileri seçimi milat kabul edip ona göre davranacaklarını ilk günden gösterdi. Bu dönemdeki performans muhalefetin bayrak taşıyıcısını belirlemekle kalmayacak, AK Parti'ye karşı iktidar alternatifini de işaretleyecek. Muhalefeti yakın takipte tutmakta fayda var. En iyisi tek tek inceleyelim.

CHP, başta söylediğim milat düşüncesinin istisnasını oluşturuyor. 22 Temmuz öncesine takılıp kalmış durumda. Yeni döneme uygun söylem ve politika üretmekte zorlanıyor. Muhalefet tezlerinin seçmen nezdinde onay görmediğini kabullenmek istemiyor. Türk siyasetinde özeleştiri geleneği oturmadığı için biraz normal karşılanabilir. Fakat CHP'nin uyguladığı doz tepki çekiyor. Kendisi dışında herkesi suçlamak ve 22 Temmuz öncesi politikaları aynen uygulamaya çalışmanın izahı da getirisi de yok. Sayı itibarıyla anamuhalefet partisi gibi görünmekle birlikte siyaseti yönlendirme inisiyatifini MHP'ye kaptırmak üzere.

MHP, ilk günden itibaren bu dönemde muhalefetin öncülüğünü üstlenebileceğini gösterdi. DTP'lilerle tokalaşma ve cumhurbaşkanlığı seçiminde krizi çözücü tavırla CHP'nin iki adım önüne geçti. CHP sözcüleri MHP'nin ataklarına sadece sitemlerle karşılık verebiliyor. Cumhurbaşkanlığı oylamasına katılacağını lafı uzatmadan açıklaması ilk ciddi çıkıştı. Söylendiği gibi AK Parti lideri Tayyip Erdoğan'ı köşeye sıkıştırmak için yaptıysa, siyasi manevra olarak alkışı hak ediyor. Bence herhangi bir pazarlık zemini oluşmasına izin vermeden tavır belirlenmesi ilkeli duruş diye yorumlanmalı. MHP ve lideri Devlet Bahçeli, tahminlerin çok ötesinde yaşananlardan dersler çıkarıyor ve bir ideoloji partisinden beklenmeyecek ölçüde hızlı siyaset üretebiliyor. CHP'nin statikliğine karşı MHP'nin değişime açıklığı önemli avantaj. Hem Meclis başkanlığı, hem de cumhurbaşkanlığı için kendi adayını çıkarması da Sezer'in seçimi sırasında yaşananlardan etkili olduğunun işareti. Kendi adayını çıkarmama o günlerde tabanda yoğun tartışmalara sebep olmuştu.

DTP, MHP'ye uzattığı el ile geçmişin yaralarını sarmaya ve risk üstlenmeye hazır olduğu mesajını kuvvetli şekilde verdi. AK Parti'nin bölgeden aldığı oy onların işinin de eskisi kadar kolay olmadığını gösterdi. Sloganların yetmediğini en iyi onlar anladı. Artık bir şeyler üretmek, sorunun değil çözümlerin parçası olmak zorunda oldukları bir döneme giriyoruz. CHP'nin insan hakları ve demokrasi alanını tamamen boşaltması DTP için şans olabilir, tek şart dar açılı bakışı terk etmeleri.

DSP, sosyal demokrat kanattaki boşluğu iyi görüyor. Bülent Ecevit'le yaptıklarını tekrarlama şansları var. Bu şansı iyi kullanmak istediklerini CHP'den ayrışarak gösteriyorlar. Cumhurbaşkanlığı seçiminde siyasi eleştirilerini esirgemezken, meşruiyet ve rejim krizine oynamıyorlar. Yeni dönemde sosyal demokrasinin yeni temsilcilere

ihtiyacı olduğu muhakkak. Genel Başkan Zeki Sezer, seçim öncesinde doğru mesajları vermiş ve sadece laiklik söylemleri üzerinden siyaset yapılamayacağına dikkat çekmişti. Merkez sağ ise başlı başına bir yazı konusu, onu tek başına ele alalım.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cumhurbaşkanı dindar olmamalı mı?

Bülent Korucu 2007.08.20

Bugün cumhurbaşkanlığı seçiminin ilk tur oylaması yapılıyor. Turlar sonunda kazanması muhtemel aday, AK Partili Dışişleri Bakanı Abdullah Gül. Nisan ayındaki ilk seçme girişiminde adayın son anda açıklanması eleştiri konusu yapılmıştı.

Fransa'daki devlet başkanlığı seçimleri örnek gösterilerek 'Biz niye aylarca tartışamıyoruz?' denilmişti. İki turlu ve halkoyuna dayalı yarı başkanın seçimini, parlamenter sistemdeki seçimle kıyaslamanın mantıksızlığına değinmeyeceğim. Anayasa'nın 10 günlük süreyi yeterli gördüğü ve zaten adayın bilinen bir kişilik olduğu tezlerini de seslendirmeyeceğim. Söyleyeceğim şu: Beş aydır Gül'ün adaylığı biliniyor, peki neyi tartıştık? Sadece ve sadece dindarlığını, hatta onunkini bile değil eşinin dindarlığını.

Birileri, AK Parti'nin dindar cumhurbaşkanı dayatması yaptığını hâlâ savunuyor. Parti içindeki en dindar isim Gül mü bilemiyoruz. Kul ile Allah arasındaki bir ilişki olduğundan kimse de bilemez. Ancak dinî bilgisi en kuvvetli ismin o olmadığı kesin. Ortalama bir Türk vatandaşından farklı çizgisi görünmüyor. AK Parti'nin önceliği gerçekten 'din' olsaydı Gül'ün önüne geçecek çok isim bulunurdu. Eski Diyanet İşleri Başkanı Prof. Said Yazıcıoğlu, İlahiyat Dekanı Prof. Mehmet Aydın ilk akla gelenler. Abdullah Gül'ün tek özelliği dindarlığı imiş ve hiçbir meziyeti yokmuş gibi davranmak, insafsızlığın ötesinde acemice bir saptırmaca. Akademik kariyerini, siyasi birikimi ve kişisel potansiyelini görmezden gelmek tek kelimeyle ayıp. Gül'ün Çankaya'ya tırmanmak için eşinin başörtüsüne tutunmuş bir kifayetsiz olmadığını kimi muhalifleri bile kabul ediyor. Evet, hak ediyorsun, en iyi şekilde yapabilecek donanıma sahipsin. Ama vazgeç! Neden? Çünkü dindarsın. Dindarlığın seçilmek için tek meziyet olması ne kadar saçma ve yanlış ise, elenmenin yeterli sebebi olması da o derece yanlış.

7. Cumhurbaşkanı Kenan Evren ihtilal lideri olarak Çankaya'ya çıkmıştı. 1402'liklerden YÖK'e ve anayasadaki antidemokratik düzenlemelere varıncaya kadar birçok eleştiriyi hak ediyordu. Bugün sadece Anayasa'ya koydurduğu mecburi din bilgisi dersinden dolayı topa tutuluyor. 8. Cumhurbaşkanı merhum Turgut Özal seçilirken kıyametler kopmuştu. O güne kadar pek bilinmeyen hacılığı isminin önüne eklenerek kampanyalar yapıldı. Cumaya giderken cumhurbaşkanlığı forsunun camiye çekilmesi gerektiği şeklinde saçma sapan tartışmalar yaşandı. Şimdi aynı filmi yeniden izliyoruz. Gül'ün donanım ve birikimine söz söyleyemeyenler dindarlığını dillerine doluyor. İşin tuhaf yanı; bir taraf, Gül'ü Milli Görüşçülükle suçlarken, Milli Görüş'e yakın yazarlar ne hainliğini bırakıyor, ne takiyyeciğilini.

Cumhurbaşkanının Türk halkının ortalamasını yansıtacak ölçüde dindar olmasının ne mahzuru olabilir? Gül'ün eşi Hayrünnisa Hanım'ın başının kapalı olmasını problem yapanlar var. Son seçimdeki başarılı anketinden dolayı sözü hüccet kabul edilen Tarhan Erdem'in Milliyet Gazetesi için yaptığı ankete göre CHP tabanının bile yüzde 33'ünün başı kapalı. Bu konuda Türk Silahlı Kuvvetleri'nin sözcülüğüne soyunanların bir cümlesi de kafama takılıyor. Kerametleri kendinden menkul bu kişilere göre başkomutanın eşi başörtülü olamazmış. Zira eşin başörtülü olması TSK'da irticadan atılma sebebiymiş. Hukukun temel prensibi suçun ve cezanın şahsiliğidir. Bu bir suç değil, olsa bile sadece işleyeni bağlar. Kısacası kaş yapayım derken göz çıkarıyorlar.

Ehliyet, yani yeterlilik İslam'ın da önemli prensiplerinden. Abdullah Gül'ün ehliyetini kimse tartışmıyor. İddianın aksine cumhurbaşkanı dindar olmasın diyenlerin sesi, olsun diyenlerden daha çok çıkıyor. Toplumun yapısı tam tersine halbuki.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sivil anayasa sivil kafalarla olur

Bülent Korucu 2007.09.14

Türkiye ilk defa gerçek anlamda sivil anayasa yapmayı konuşuyor. Daha doğrusu konuşmaya çalışıyor. Kendine ve topluma güveni olmayan kimileri 'öcü' masallarıyla süreci akamete uğratmaya çabalıyor.

'Bizim gibi düşünmeyenlere söz hakkı tanırsak, yaşama imkânı verirsek biz biteriz' paranoyası tartışmalara damgasını vuruyor. Yelpazenin uçlarındaki azınlık hallerine rağmen gürültücü üsluplarından dolayı varlıklarının ötesinde güç gösterisi yapıyorlar. Merkezdeki büyük kalabalık ise çoğunlukla marjinalleri başından savmanın çabasında. Ancak, yer yer 'ya haklılarsa' şüphesi oluşturduklarını göz ardı etmemek gerekiyor. Uçlardaki azınlık, kendini ideolojik kavramlarla nitelemeye bayılıyor. İdeoloji bir bakıma abartılı bir özgüven gösterisine sebep olacakken, bunlarda özgüven eksikliği olarak tezahür ediyor. Özgüven eksikliğini kendilerine yakıştıramadıklarından, toplumla ilgili kaygıları varmış gibi yapıyorlar.

Sivil anayasa girişimi, birkaç madde üzerinde yoğunlaşan karşı saldırılara muhatap. İlk öcümüz, kılık kıyafet hürriyetini getirecek madde. Rivayete göre üniversitelerde başörtüsünü de serbest bırakan madde geçerse, üç vakte kadar başı açık kimse kalmayacakmış. Araştırmacı Tarhan Erdem, duyumlarına göre bu kanaate varmış. Hayatını veri üreterek kazanan birinin, sübjektif duyumlarını kamuoyu ile paylaşması ve buradan hareketle felaket senaryosu yazması bize özgü bir tuhaflık. Kendi şirketinin son araştırmasının verileri de, 2003'te Milliyet için yaptığı araştırma da Erdem'i yalanlıyor. Bir yanda insanların yüzde 76'sının eğitim için başörtüsünün çıkarılabileceğini söyleyecek kadar esnek olduğunu söyleyip iki cümle sonra, 'ama serbestlik gelirse baskı olur, iki yıl sonra başı açık kimse kalmaz' diyor Erdem. Toplumsal gerçeklik de Erdem gibi düşünenleri tekzip ediyor. Sokakta başı açık ile örtülü olan yan yana yaşıyor, aynı apartmanlarda oturuyor, birlikte alışverişe çıkıyorlar. Onlarca yıldır devam eden bu sürecin bugün çoktan tamamlanmış ve sokakta hiç başı açık kalmamış olması gerekmez miydi? Hem de sokaktaki insanların önemli kısmı üniversitelilere göre etkiye daha açık insanlar.. Şu anda üniversitede başörtülü insanlar yok mu? Başının üstünden söküp aldığınız örtüyü başının içinde taşıyor bu insanlar. Kapıdan çıkar çıkmaz da örtüyorlar nitekim. Mağduriyetin çevrede oluşturduğu yumuşak iklim ve bu psikolojiden güç alan direnme gücü başörtülülerin etki kapasitesini artırır. Yani özgürlük ortamından daha fazla çevrelerini etkileme gücüne bugün zaten sahipler. Ve hâlâ üniversitelerde başı açık öğrenciler çoğunlukta.

Bütün dünya üniversite çağına gelmiş, belli oranda eğitimden geçmiş insanına güveniyor, onun kararına saygı gösteriyor. En katı laiklik uygulamalarının vatanı Fransa bile üniversitede böyle bir yasak uygulamıyor. Bizde birileri 'bunları kendi hallerine bırakırsak ya davulcuya varır ya zurnacıya' noktasında direniyor. Medeni Kanun, belli yaştan sonra ebeveynin rızası olmasa da istediğine varma hakkı bile veriyor, halbuki!

Diğer nirengi noktası ise din eğitimi meselesi. Burada iki şey birbirine karışıyor. Din pratiğinin zorunlu olması, yani zorla ibadeti kimse savunmuyor. Ama dinî bilginin asgari seviyede okullarda alınmasının ne zararı var? Ülkedeki bitki örtüsünün bilgi değeri kadar olsun, bu topraklarda yaşanan dinlerin değeri olmalı. Kültür kapsamında malumat verecek bir müfredatla bu sağlanmalı. En laikçi gazeteler bile Ramazan ayında özel sayfalar yapıyor. Demek dinî bilgi, toplumda karşılığı olan bir ihtiyaç.

Sivil anayasa için önce kafaların sivilleşmesi gerekiyor. Tartışmalar, Türkiye'de üniformasız dolaşan birçok insanın, kafasının içinde asker kepi taşıdığını gösteriyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Güneydoğu'ya 'sivil' çözüm

Bülent Korucu 2008.01.13

Güneydoğu'da yaşanan ve kiminin Kürt, kiminin terör sorunu dediği meselenin halli için artık sivil çözüm konuşuluyor. Sivil çözümün hükümet eliyle ve kanunlar marifetiyle olacağını düşünenler yanılıyor.

Evet, bunlar çözümün önemli parçaları, ama kesinlikle yeterli değil. Siyasi açılımlar çözümün önünü açar, süreci kolaylaştırır, çözüm yanlılarını cesaretlendirir. Gerçek sivil çözüm ise sivil toplumun adımlarıyla mümkün olabilir. PKK kendince bir sorun ve çözüm tanımı ile ortaya çıktı. Bu tanımı kabul ettirip etrafında toplanmayı sağlamak üzere öncelikle Kürt vatandaşlarımıza şiddet uyguladı. 12 Eylül uygulamaları ve bilhassa Diyarbakır Cezaevi, işlerini kolaylaştırdı. Şiddet sarmalı ülkemizin çeyrek asrının heba olmasına sebep oldu. Ekonomik faturası bir yana sosyal faturası ağır oldu. Şiddet sarmalından kurtuldukça sağduyu hâkim olmaya başladı. Son seçimlerde ortaya konan siyasi irade Kürt seçmenin alternatif arayışlarının önemli göstergesiydi. Geçtiğimiz hafta Diyarbakır'da patlatılan bomba tekrar şiddet sarmalını harekete geçirme girişimiydi. Örgüt, bir taraftan karşı şiddeti körüklemeye, tahrik etmeye çalışırken; öbür taraftan bölge halkını cezalandırmayı, sindirmeyi amaçlıyor. PKK'nın ve kadrolu halkla ilişkiler elemanlarının sahte gözyaşları aldatmasın. Olay yerini incelediğinizde terör örgütünün sivilleri de hedef aldığını çok net görüyorsunuz. Güvenlik güçlerinin çok kısa sürede failleri yakalaması büyük başarı. Bu başarının en önemli yansıması, psikolojik üstünlüğü ele geçirme ve sosyal çalkantılara fırsat vermeme diyebiliriz. Beşi çocuk altı kişiyi katleden bombanın en büyük zararı PKK'ya verdiğini söylemek abartı olmaz. Tam bu noktada hükümete ve iktidar partisine önemli görev düşüyor. PKK'nın yanlışlarından yararlanmakla yetinmemeli, projelerini açıklayıp hayata geçirmeye başlamalı. Hedefini, yerel seçimde DTP'nin kaleleri olan illerde kazanmakla sınırlı tutmamalı. Nihai çözüm için oluşan en uygun ortamı heder etmemeliyiz. Başlarken gerçek sivil çözümün sivil toplumun eliyle gerçekleşebileceğini kaydetmiştik. Bu açıdan da önemli mesafeler alınıyor. Kurban Bayramı'nda binlerce insanın bayramlaşmak üzere bölgeye akın etmesinin estirdiği yumuşak hava devam ediyor. Bölgeden yapılan iade-i ziyaretler sıcaklığın ara vermeden sürdüğü anlamına geliyor. Önceki gün de bir ilk yaşandı. Yaklaşık 800 işadamı Türkiye'nin dört yanından kalkarak Diyarbakır'a taziye ziyareti yaptı. Bir gazeteci olarak ziyareti gözlemleme imkânım oldu. Diyarbakır şaşkınlıkla karışık bir mutlulukla gönlünü açtı gelenlere. Vali Hüseyin Avni Mutlu ve Dicle Üniversitesi Rektörü Fikri Canoruç gibi resmî zevatın yanında çok sayıda işyeri ziyaret edildi. En son vefat eden gencin taziye evine gidildi. Dualar, Kur'an tilavetlerini samimi ifadeler tamamladı. 'Hiç böyle bir taziye görmemiştik' sözleri şaşkınlıktan çok memnuniyeti anlatıyordu. Vali Mutlu'nun katılıp açılış konuşmasını yaptığı bir toplantıyla 'sivil' çözüm önerileri de gündeme geldi. Söz alan işadamlarının değerlendirmeleri dikkat çekiciydi. Düşünerek ve süslenerek değil, hissedilerek söylenen sözler olduğu her hallerinden belliydi. Mesela "Bölgeyi artık sorun nitelemesiyle birlikte anmayalım. Ne Kürt, ne terör sorunu demeyelim. Yanında sorun kelimesi geçen bir yere yatırım da turist de gitmez." dedi İstanbul'dan gelen bir işadamı. Başkası onu şöyle tamamladı: "Terör yok burada. Olsaydı biz, yüzlerce insan buraya gelemezdik." Terörün rağmına işler yapan sivil toplum sadece sosyal kaynaşmayı sağlamıyor, aynı zamanda çözüm yanlılarının psikolojik üstünlüğü ele geçirmesine yardımcı oluyor. 'Birlikteyiz' ifadesinin yanına 'güçlüyüz' mesajı da ekleniyor.

Turnusol

Bülent Korucu 2008.02.08

Özgürlük tartışmaları klişe ifade ile turnusol işlevi görüyor. Nutuk zamanında bol keseden atanların iş icraata döküldüğünde de nasıl yan çizdikleri ortaya çıkıyor.

'Aynası iştir kişinin, lafa bakılmaz.' sözü bir defa daha ispatlanmış oluyor. Yaşadıklarımızı anlatan diğer kelime ise reenkarnasyon. Hani şu ölülerin bazılarının kurbağa, bazılarının prens olarak tekrar dünyaya döndüğünü ileri süren batıl inanış. 'Miadını doldurup gitti' dediğimiz kimselerin farklı kimliklerle yeniden karşımıza dikilmesi halini yaşıyoruz. Fiziken imkânsız olan durumun psikolojik olarak nasıl gerçekleştiğinin hayreti içindeyiz.

Bir anayasa profesörümüz vardı; liberal görüşleriyle bilinen, TÜSİAD'a anayasa taslağı hazırladığında demokrat bilinenlerin ötesinde şeyler söyleyen, Türkiye'nin dışa açık üniversitelerinin birinde rektörlük yapan. Hatırladınız değil mi, Erdoğan Teziç'ten bahsediyorum. Sonra YÖK başkanı oldu, sanki selefi Kemal Gürüz koltuğu ile birlikte beynini de bırakıp gitmişti. Kendini ve geçmişini inkâr pahasına Erdoğan 'Gürüz' haline gelmiş biriyle karşılaştık. Kemal Alemdaroğlu, 28 Şubat'ın öncü güçlerinden biri olarak en sert tavırlarıyla tepki topladı. Üniversiteyi kışlaya dönüştürdü. İkinci döneminin bitmesi beklenmeden YÖK tarafından görevden alındı. Daha yerli ve daha demokrat bilinen bir isim koltuğa oturdu: Mesut Parlak. Özgür üniversite gündeme geldiğinde Mesut 'Alemdaroğlu'nun sahneye çıktığını gördük. 'Başörtülü öğrencilere hak ettiği notları veremeyebiliriz.' cümlesine en çok başörtülü hemşerisiyle samimi pozunu dükkânlarına asan Malatyalılar şaşırdı.

CHP lideri Deniz Baykal bütün tezleri altüst eden bir performans gösteriyor. Bazen Şeyh Edebali'nin öğrencisi Osman Bey suretinde görünüyor; 'İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.' diyor. Yer yer İmam-ı Azam'ın talebesi imam Ebu Yusuf gibi konuşuyor. Ama çoğunlukla İsmet İnönü'nün yeniden bedenlendiği hissi uyandırıyor. Oğlu Erdal'a karşı amansız muhalefet yapan ve her seferinde yenilen Deniz Bey, İsmet Paşa'nın ruhuna da yeniliyor galiba. Deniz 'İnönü'nün maceraları da hayretle takip ediliyor.

Emin Çölaşan öfkeli yazıları, hakaret içerikli ifadeleri yüzünden defalarca mahkûm olmuş patronunu 'artık tazminatları yazarlardan alacağım' isyanına götürmüş bir yazardı. Patron dayanamadı ve iş akdini feshetti, kısaca kovdu. Son tartışmalarda gazetesi bir anda 'Hepimiz Çölaşan'ız' pankartıyla çıkmaya başladı. Eskiden yarım ağızla bile olsa başörtülü kızların üniversiteye gitmesini savunan Yayın Yönetmeni Özkök, Ertuğrul 'Çölaşan' takılmalarına muhatap oluyor. İnsan, 'gerçek Çölaşan'ın bildiğimizin dışında bir kabahati mi vardı?' düşüncesine kapılıyor.

Üniversitelerarası Kurul Başkanı Mustafa Akaydın'ın sözleri ise hafızamızı ta Bizans'a kadar götürdü. Bizanslılar 'Osmanlı sarığını, Haçlı serpuşuna tercih ettiklerini' söyleyerek tarihe geçmişlerdi. Prof. Akaydın ise üniversiteye Yahudi kipasıyla gelene bir şey demeyeceklerini ama başörtüsüne izin veremeyeceklerini açıkladı. Bizanslıların dili sürçtü herhalde(!)

Türkiye bu badireyi de inşallah kazasız belasız atlatacak. 27 Mayıs'tan önce öğrencilerin kıyma makinesinden geçirildiği, Tayyip Erdoğan İstanbul'a başkan olduğunda başı açıkların trenlerden atıldığı yalanlarını söyleyenler tek endişemiz. Bu toplum bugüne kadar yalanlara ve yalanlara dayanak olsun diye kurulan provokasyonlara pabuç bırakmadı. Fakat zihinlerin bulanması ve gereksiz gerginlikler de yaşamak istemiyoruz. Bu da ayrı bir turnusol olacak. Provokasyonlara kim destek verecek, kim sağduyunun yanında yer alacak bunu göreceğiz.

Alparslan Arslan'ın şeriatçılığı(!)

Bülent Korucu 2008.02.15

Danıştay'a yapılan provokatif saldırı ve Cumhuriyet Gazetesi'ne atılan bombalarla ilgili dava sonuçlandı. Ağırlaştırılmış hapis cezaları ile ilgili ayrıntılar haber sütunlarında okunuyor.

Başka noktalara dikkat çekmek istiyorum. İstanbul'da süren Ergenekon soruşturması kapsamında dosyanın genişletilmeyişini anlayamadım. Genişletme talebi 'Esasa ilişkin herhangi bağlantı olmadığı' gerekçesi ile reddedildi. Tersine bir süreç işler ve Ergenekon'dan Danıştay saldırısına doğru hat çekilir mi zamanla göreceğiz. İkinci ilginç nokta, katil Alparslan Arslan'ın şeriatçılığı (!) ve bunun gördüğü ilgi. Mahkeme ifadelerinde Cumhuriyet saldırılarını barda planladıklarını itiraf ettikleri için 'Bar çetesi' nitelemesiyle de anılan katillerin 'şeriat' karşısındaki konumları malum. Asıl ilginç olan, bu komedinin ciddiye alınışı ve hâlâ bildik arayışların sürmesi. Kemal Sunal'ın filmlerinden alınan bir cümle üzerine siyasi yorum yapılsa daha anlamlı olurdu. En azından yorumlar da komedinin bir parçası olarak düşünülür, gülüp geçilirdi. Arslan, mahkeme salonunda 'Cumhurbaşkanı ve başbakandan şeriatı ilan etmesini, Genelkurmay'ın da direnmemesini istemiş'. 'Katilin son sözü şeriat', 'şeriat istedi' ve 'saldırı nedeni türban' gibi arabaşlıkları kullanan gazeteler var. İki yılda ortaya saçılan bütün pisliklere ve Ergenekon'dan taşanlara rağmen bunlar oluyorsa, senaryo istendiği gibi uygulanabilseydi ne olurdu, düşünmek bile ürperti veriyor.

Arslan'ın sözlerine ilk dikkati mahkeme çıkışında Yargıçlar ve Savcılar Birliği (Yarsav) Başkanı Ömer Eminağaoğlu çekti. Eminağaoğlu, yargıyı siyasi konularda taraf haline getirebilecek çıkışlar yapıyor. Başörtüsü hakkında aldığı tavır eleştirilere konu oluyor. Başörtüsüne hayır mitinglerine katılıp, 'aramızda savcılar var' anonsu yapılmasına vesile olan, yazılı-sözlü bildirilerle temsil ettiğini iddia ettiği kitle adına 'ihsas-ı reyde' bulunan Eminağaoğlu tepki topluyor. Türkiye'nin en acı kamplaşmaları yaşadığı 12 Eylül öncesinde bile, yargı tek parça kalabilmişti. Polis teşkilatının, öğretmenlerin sert bölünme ve çatışmaların tarafı olduğu günlerde yargı, tartışmaların üstünde kalmayı başarmıştı. Yarsav, yargıda siyasallaşma ve ayrışmanın fitilini ateşleyebilir. Ayrıca başörtülü insanlar herhangi bir konuda mahkemede hak ararken karşılarındaki hâkim veya savcının kendisini 'öcü' gibi gördüğünü düşünmeyecek mi? Onun dağıttığı adalete nasıl güvenebilecek?

367 tartışmalarından yargı camiası ağır yaralı çıktı. CHP lideri Deniz Baykal'ın tavrı, 27 Nisan Genelkurmay bildirisi ve skor bildiren yazarlar, Anayasa Mahkemesi'nin kararını şaibe altında bıraktı. Mahkeme, kararının hukuki izahını yapmakta zorlandı. Yüksek Mahkeme, referandum konusunda verdiği onayla kilitlenen sistemi açarak aynı zamanda imaj düzeltti, kredisini yükseltti. Başörtüsünün üniversitelerde serbest bırakıldığı anayasa değişikliğinde de aynı senaryo sahneleniyor. CHP'nin başı çektiği gruplar sanki Anayasa Mahkemesi arka bahçeleriymiş gibi hava basıyor. Anayasa değişikliklerinde hem Anayasa'ya hem mahkemenin yerleşik içtihatlarına aykırı kararı çıkartabilecekleri intibaı oluşturuyorlar.

Son bir hatırlatma; YÖK Kanunu'nun ek 17 maddesinde anayasa değişikliği paralelinde düzenleme yapmaya gerek olmadığı düşüncesindeyim. Ek 17, Anayasa'nın şu an değişen yapısıyla birebir uyumlu. Kanun, Anayasa'nın değişen maddelerine aykırılık içeriyorsa değişir. İkinci olarak illa da değişecekse kanun yapma mantığına uygun olarak yasaklar sıralanmalı. Hiçbir çağdaş kanunda özgürlük sıralanmaz, varsa yasaklar sayılır, dışında kalanlar serbest olur. Demokratik hukuk devletinin en temel ilkesi, kanunla yasaklanmışlar dışında her şeyin serbest olmasıdır. Hukuk mantığı yanında uygulama kolaylığı açısından da yasağı saymak makuldür. Zira demokrasilerde yasak az, özgürlük fazladır. Az olanı sıralamak uygulama açısından daha kolaydır.

Başörtüsü hileleri

Bülent Korucu 2008.02.18

Siz de, 17. maddenin başörtüsünü yasakladığını zannedenlerden misiniz? Dün kendi çapımda bir anket yaptım. İnsanlar, meşhur 17. maddenin 'başörtüsü takmak zinhar yasaktır' şeklinde ifadeler içerdiğini sanıyor.

Nasıl sanmasınlar, günlerdir aralıksız propaganda altında yaşıyoruz. Kanun 1990'da yapılan değişiklikle aynen şöyle diyor: "Yürürlükteki kanunlara aykırı olmamak kaydı ile; yükseköğretim kurumlarında kılık ve kıyafet SERBESTTİR." Karmaşık ve yoruma açık bir cümle değil. Bu ifadeden yasak üretebilen zekâların önünde şapka çıkarmak gerekiyor. Kanundaki açık hüküm ve bunu pekiştiren anayasa değişikliği ortada dururken, Yüksek Mahkeme'nin gerekçesinden yasak çıkarmak Anayasa'ya da, hukukun temel ilkelerine de aykırı. ('Anayasa Mahkemesi, yeni bir uygulamaya yol açacak biçimde hüküm tesis edemez.' madde 153.) SERBESTTİR ifadesiyle biten kanunun iptali istemini hem reddedip, hem gerekçesiyle aksi hüküm ihdas etme çelişkisinin başka örneği var mıdır? Bilmiyorum. Hele bu gerekçeden 8 yıl sonra 28 Şubat müçtehitlerinin yönlendirmesiyle sonradan peydahlanmış bir yasağı savunmanın mantığını anlamak hiç mümkün değil. 'Yeni düzenleme ile girmemesi gerekenler de girebilir' diyenler olabilir. Onların tatmin edilmesi için doğru yol, hürriyetleri değil, yasakları sıralamak. Ek 17, illa değişecekse, bunun şekli hukuk mantığına aykırı biçimde özgürlüğü 'çene altı' komiklikleri içinde tanımlayarak olmamalı.

Başörtüsünün tartışma konusu olmasında bir mahzur yok. Demokrasi, farklı düşüncelerin ve bunların ifade edilmesinin meşru ve normal olduğu rejimin adı değil mi? Sorun, tartışmaların kavgaya dönüşme ihtimali ve bunu gerçekleştirme amacıyla yapılan bel altı vuruşlarda. Düpedüz bazı kandırmaca ve hilelere başvuruluyor. Aldatmacaların en barizi ve inanılmazı YÖK Kanunu'nun ek 17 maddesiyle ilgili. Alın size en yakın örneklerden biri. Cuma günü Milliyet gazetesinde 'Sonu Menderes gibi olmasın diye' başlıklı yazı vardı. Başlığa takılıp kalmayın, o iyi niyetli(!) bir uyarı. Asıl içindeki alıntılar konumuzla ilgili. Emekli Başsavcı Sabih Kanadoğlu, '17. madde yürürlükte olduğu sürece bu yasaklar devam edecektir' diyor. Onu Ankara Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nusret Aras tamamlıyor: Ek 17. madde yürürlükte olduğu sürece türbanlı öğrencileri okula sokan rektör yanlış yapar.

Tartışmayı yönlendirmeye çalışanların başvurduğu diğer kandırmaca ise çatışma ve kaos teorilerini ispat için verilen örnekler. En çarpıcısı şırıngalı sapık haberleri. CHP lideri Deniz Baykal bile medyanın dolduruşuna gelerek olayı başörtüsü hürriyetiyle birleştirdi. Olayın gerçek yüzü ortaya çıkınca medya ıslık çalıp tavanları seyretti. Böylece kendini kurtardığını sanıyor. Bakalım Baykal ne yapacak? Hürriyet'ten Yalçın Doğan bir arkadaşının eşinin sözüne kanıp taksilere başı açıkların alınmadığını yazdı. Benzer manipülasyonu Can Dündar yaşamış, bir ağabeyinin eşinin telefonu kaparak söylediği 'Teröre lanet mitinglerinde neden başörtülüler yok?' cümlesi için özür dilemek zorunda kalmıştı. Vatan'dan Mustafa Mutlu, yılbaşı sapıklarının dindar olabileceğini söyleyecek kadar ileri gitmişti. Ertuğrul Özkök'ün özür dilemek mecburiyetinde kaldığı 'başörtülü doktorlar' haberi de başörtüsü asparagasları sıralamasında ilk beşe girebilir. Ana haber bültenine taşınan 32. Gün alıntısı beni bile ürpertti. Programa davetli Genç Siviller'in açıklaması konuyu biraz aydınlattı. 'Aşırı uçların boks maçı olarak organize edilmiş programda dekor olarak kullanılmak' ağırlarına gitmiş. Bizi böylesine aptal yerine koydukları için üzülelim mi, yoksa basit yönlendirmelerle yetindikleri için sevinelim mi? Kararı siz verin.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Anlayamıyorum

Ne kadar çok anlaşılmayanı olan bir ülkede yaşıyoruz. İstanbul Üniversitesi Rektörü Mesut Parlak, Başbakan Tayyip Erdoğan'ın yakın ilgisi ile aldığı hastane arazisini kabul etmeyen arkadaşlarını anlamıyor.

Başbakan 1.500 dönümlük arazi tahsisatı çıkarıyor, rektör demokratik süreci işletmek üzere Akademik Kurul'a götürüyor. Ve yüzde 95'lik oranla ret kararı çıkıyor. Parlak, gazeteci Balçiçek Pamir'e üzüntüsünü şu cümlelerle ifade etmiş: "Akademik Kurul'a götürdüm, yüzde 95'i istemedi. Neden bilmiyorum. Sayın Başbakan bu desteği verirken Allah korusun, hiçbir zaman olmasın, İstanbul'da olacak ciddi bir depremde yüzde 85 hasarı Fatih kazası görecek. Yüzde 85. İki tıp fakültemiz de Fatih kazasında, orada belki de Türkiye'mizin, bu ulusun İstanbul'umuzun 200-250 yıllık gereksinimini karşılayacaktı bu okul. Hakikaten benim utancımdır. Ondan beri de böyle yani Başbakan'ı bir yerde de görsem saklanmaya çalışıyorum; çünkü bu bir daha İstanbul Tıp Fakültesi'nin veya İstanbul Üniversitesi'nin önüne gelecek bir öneri değildir." Ret kararı, mahalle baskısı sonucu mudur, yoksa arazinin muayenehanelere uzaklığından mıdır? Bilinmiyor. Rektör Parlak da bu konuda fikir beyan etmek istemiyor. O çözemedikten sonra biz nasıl çözeriz, bu kadar açık ülke yararına karşı yüzde 95'lik direnişin anlamını.

Eski YÖK Başkanı Erdoğan Teziç'in, internette dolaşan ve kendine ait olduğu ileri sürülen konuşmayla ilgili tepkisizliğini de izah etmekte zorlanıyorum. Bir anayasa hukukçusundan beklenmeyecek sözler Teziç'e izafe ediliyor. Milli Eğitim Bakanı'nı azarladığını söyleyen kişi, cumhurbaşkanlığı seçim süreciyle ilgili hukuk dışı beklentilerini sıralayarak şunları söylüyor: "Hadi bakalım sıkıysa Çankaya'ya birini bindirsin arabaya da yemin ettirip göndermeye kalksın. Yolda kaza olur, elektrik kesilir... Neler olur. Olmaz. Olmayacağını gösteriyor. Yani yapamazsın bunu." Bırakın hukukçuyu, sıradan bir insan bu iddiaya en sert tepkiyi verir. Meşru şekilde elde edilmemiş bir delil olduğu için Teziç'le ilgili olumsuz hukukî sonuç doğurma ihtimali yok. Hatta kaydı yapanları zor durumda bırakabilir. Teziç hukuken doğmayacak mahkumiyetin kamu vicdanında oluşabileceğinden mi endişe ediyor? Fazla tartışılmadan bir an önce unutulmasını mı arzuluyor? Ya da Taha Kıvanç'ın ileri sürdüğü gibi konuşmanın yapıldığı yerin deşifre olmasının daha büyük sakıncalar doğurması mı tedirgin ediyor? Teziç neden hakkını aramıyor, iddia sahipleri ile hukuk önünde hesaplaşmıyor? Sükut ikrardan gelir atasözünden haberdar değil mi yoksa? 'Darbe yapacağız, size gününüzü göstereceğiz' veya 'başa gelince seni de unutmayız' vaadi, nasıl hâlâ iş yapar anlayamıyorum. Hem de bu şekilde kandırılmış, hata yapmaya zorlanmış onca insan varken... Darbeciden çok darbe simsarının bulunduğu bir ülkede yaşadığımız defalarca tecrübe edilmişken...

Yargı kararları herkesi bağlar klişesiyle başörtüsü yasağını savunanların kendileri dışındakileri aptal yerine koyma cesaretlerini de anlamıyorum. Kanunsuz yasak olmaz, mahkeme gerekçesi hüküm yerine geçmez, mahkeme hüküm ihdas edemez gibi temel prensipler teorik kaçıyor diyelim. Anayasa'nın kendisini ne yapacağız? "Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır." (Madde 11) MHP'nin Ek 17. maddenin değişmesi konusundaki ısrarına da anlam veremiyorum. Değişiklik korosunun ne yapmaya çalıştığını göremiyorlar mı? Düzenlemenin iptaliyle ortaya çıkacak yasağın ve zafer naraları atacak yasakçıların faturasının kendilerine çıkabileceğini kestiremiyorlar mı? Anlamadıklarımızın listesi sayfalarca uzayıp gidebilir. Eskiden 'büyüyünce anlarsın' derlerdi, bazı şeyler Türkiye büyüdüğü zaman daha iyi anlaşılacak herhalde.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ordu-siyaset ilişkisinde yeni dönem

Muhalefet partilerinin askerle polemiği yanlış bir konu üzerinden yapılıyor. İcra edilmiş ulusal güvenlik operasyonunu Meclis'in sorgulaması, denetlemesi normal.

Yetkiyi veren, tezkereyi çıkaran parlamento, bunun doğru ve başarılı şekilde kullanılıp kullanılmadığını denetlemeli. Genelkurmay da kendisine yöneltilen soru ve eleştirileri cevaplamalı. Ama doğru zaman ve zemin ilkesi göz ardı edilmemeli. Konu, polemik kaldırır cinsten değil. Bu hatırlatmayı yaptıktan sonra asker-sivil ilişkilerinde açılan yeni sayfaya daha yakından bakalım.

Şubat ve mart ayı, siyaset-asker ilişkileri açısından derin izler bırakmış dönemler. 28 Şubat, 9 Mart, 12 Mart gibi tarihler, darbeler resmigeçidini andıran yakın siyasî tarihimizin köşe taşları hükmünde. Gün yüzüne çıkmış olanlar, karanlıkta kalanlar, başarılılar, baştırılmışlar gibi kategoriler yaptığımızda geniş listelere ulaşabiliyoruz. 28 Şubat'ın yıldönümüne denk gelen günlerde gizliliği kaldırılan ABD belgeleri, Meclis'in 1969'da mutabakatla yaptığı anayasa değisikliğinin de darbe tehdidiyle durdurulduğunu hatırlattı. Muhalefet partileri CHP ve MHP'nin Genelkurmay Başkanlığı ile girdiği söz düellosu bu konuda yeni bir sayfa açıyor. Gerilim bugüne kadar iktidarla ve sağ partilerle yaşanırdı. CHP ile ordu arasında ise Cumhuriyet'in ilk yıllarına dayanan doğal ittifak bulunduğu kabul edilirdi. İsmet Paşa siyasî rakiplerini 'sizi ben bile kurtaramam' diye korkuturken, aslında bu ittifaka gönderme yapıyordu. Gözde CHP'nin yanında hep üvey evlat muamelesi gören MHP de, her şeye rağmen devlete ve onun kollayıcısı orduya saygıda kusur etmezdi. Alparslan Türkeş'in 12 Eylül için yaptığı 'fikrimiz iktidarda, biz hapisteyiz' sitemi, bu karşılık bulmayan aşkı güzel özetliyordu. Kategoriler üstü görülen CHP dışındaki partiler askerin gözünde ikiye ayrılıyordu: Hainler ve gafiller. Ordu, her iki sınıfa karşı aynı sertlikte ve eşit uzaklıkta dururdu. Başbakan Necmettin Erbakan'ın 'Ordumuzla uyum içindeyiz' açıklamasına 'Türk Silahlı Kuvvetleri, Atatürk ilkelerine bağlı olmayanlarla uyum içinde değildir.' cevabı vermekte beis görülmezdi. Mesut Yılmaz, pandomim yaparak 'bir' şeyler anlatmaya çalışır, gördüğü tepki üzerine bildirinin altına imza atmaya yeltenirdi. Şapkasını alıp giden Süleyman Demirel'i de unutmayalım.

Geçen yıl cumhurbaşkanlığı seçimi sürecinde, muhtevası ve şeklinde hâlâ çözülemeyen noktalar bulunan e-muhtıra yeni dönemi tetikledi. AK Parti hükümeti ilk defa aynı tonda bir karşılık verdi: 'Genelkurmay, hükümete bağlıdır.' İki tarafın olayı kan davasına dönüştürmemesi gerginliği tırmandırmadı. 1971'de ara rejim hükümetine destek veren partisini kınayan ve genel sekreterlik görevinden ayrılan Bülent Ecevit'in demokratik duruşunu bir daha görmek nasip olmadı. 27 Nisan bildirisi karşısında muhalefet iyi sınav veremedi. Sivil siyaseti, demokrasiyi savunma görevini yerine getiremedi. Bu görevi halk üstlenip, AK Parti'yi yüzde 47 gibi yüksek oranla tekrar iktidara getirince kısık sesli sızlanmalar işittik sadece. Bugün yaşanan polemik de ilkeden çok kişisel. Muhalefet partilerini -inşallah bir daha yaşamayız ama- demokrasinin savunulması gerektiği günlerde de sahalarda görmek isteriz.

Zaman ve zemin tartışılabilir; ama bu süreç askerin 'insanüstü ve dokunulmaz' olmadığı gerçeğini kayıtlara geçirmesi bakımından anlamlı. Dokunulmazlık zırhının en büyük zararını askeriye ve askerler görüyor. Çevik Bir'in üniformayı çıkardıktan sonra yaşadıklarını düşünürseniz bana hak vereceksiniz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Biz terörist değiliz'

Bülent Korucu 2008.03.14

Bir sabah masamda onlarca mektup görünce şaşırdım. Rengârenk çiçeklerle, kalp şekilleriyle ve Cihan logolarıyla süslenmiş mektuplar. Muş'un bir beldesindeki yatılı bölge okuluna kitap, kırtasiye ve test kitapçığı göndermiştik.

Ayrıca Sabahattin Zaim Anafen İlköğretim Okulu'nun misafiri olarak İstanbul'a yaptıkları geziyi haberleştirmiş; yerel televizyonlarda yayınlanan Anadolu'da Sabah programında canlı yayın konuğu olarak ağırlamıştık. Günlük işleyiş içinde bize farklı gelmeyen ve bir süre sonra da unuttuğumuz şeylerin minik kalplerde bulduğu karşılık bizi heyecanlandırdı. Özene bezene hazırlanmış mektupların muhtevası daha etkileyici. Ana fikir başlıktaki gibi özetlenebilir: 'Kürt'üz, Doğuluyuz; ama terörist değiliz'. Önyargı ile yargısız infaza kurban gittiklerini düşünüyorlar ve bunun haklı isyanını satırlarına taşımışlar. Bu kanıyı doğrulayan bir olaya ben de şahit oldum. Başka ilden gelmiş ilkokul çocukları gazetecilerle yemeğe alınmıştı. Yan masada yaşlı başlı bir yazarın çocuklara 'Askeri mi çok seviyorsunuz PKK'yı mı?' diye sorduğunu duyunca kulaklarımıza inanamadık. Ekibin başındaki öğretmen, bu tür soruların çocukları rencide ettiğini belirterek müdahale etmek zorunda kaldı. Sözü çok fazla uzatmadan çocuklara bırakmak istiyorum. Ajans arşivinin en mutena köşesinde saklayacağımız mektuplardaki isimleri burada zikretmeyeceğim.

"İlk önce kalp çizmemin sebebi hepimizin bir olması. Ama bazıları için öyle olmayabilir. Bizi terörist sanabilirler. Ama bilmeliler ki her Kürt terörist değildir. Size olan duygularımı yazıyla anlatamıyorum. Ama bu şiirimi okuyun teşekkürler.

Bilirsin ki terörist değilim

Teröristlerden çektiğim acıları ben bilirim

Benimdir bu ülke bu şehir, korumasını bilirim

Kimse terörist diyemez bunu ben kendim bilirim"

"Doğuyla ilgili ile iyi haberleri yapın. Bizim iyi kalpliliğimizi anlatın. Bizi terörist zannedip işadamları doğuya yatırım yapmıyorlar."

"Televizyonda çıkan bir habere göre nasıl su taşındığı anlatılıyor buraların. Ama aslında önemli olan bizim suyu nasıl taşıdığımız değil neden böyle taşıdığımızdır."

"Bizler sizlere terörist olmadığımızı teşekkür mektupları yazarak ispatlayacağız. Çünkü teröristler yazı falan bilmezler. Yine bekleriz."

"Bizim okulda camlar hep kırık, siz bize cam gönderirseniz çok iyi olur. Bazı köylerde kar çok yağdığı için yollar kapanıyor ve insanlar Muş'a gidemiyorlar. Bazı köylerden okula yürüyerek geliyorlar. Bazı çocuklar sizden dergi, hikâye kitabı ve test kitabı bekliyorlar. Bir köydeki çocuklar hiç test kitabı ve hikâye kitabı bulamıyorlar. Onlara yardım etseniz çok seviniriz."

"Genelde derler doğu milleti terörist ve hırsız ama biz hırsız ve terörist değiliz. Ben o sözü duyduğumda çiçeğin solduğu gibi soluyorum ve bir daha açmam olmuyor. Eğer ki biz terörist olsaydık ağabeylerimizi askere niye gönderdik? Bizim ağabeylerimiz ve Mehmetçik ağabeylerimiz oradayken biz de burada hırsızlık mı yapacağız? Ve son diyeceğim söz eğer ki birisi sizin yanınızda Anadolu milleti terörist diyen olduysa size ricam onu uyarın çünkü onu duya duya artık hayatımızdan bıktık."

"Kitap ve dergi almak istiyoruz ama alacak durumumuz yok. Türkçe dersine giriyoruz hocamız bize kitap okutuyor ama bizim okumamız kötü oluyor bazen. Bu defa okumamız kötü olduğu için biz utanıyoruz. Öğretmenlerimizden kitap alıyoruz. Peki, bunlar biterse ne yapacağız? Bir kitabı kaç defa okuyoruz çünkü ancak böylelikle okumamızı düzeltebiliriz."

"Bazen gelen kitapları kabul edemiyoruz çünkü imkânı bizden daha az olan okullar var, biz de oralara gönderiyoruz. Ben 8. sınıftayım ilk defa böyle yardımlarla karşılaşıyoruz."

Çocukların ifadeleri bu konuda gittikçe artan umuduma güç kattı. Karşımızdaki sorun şişirilmiş, hormonla büyütülmüş bir sorun. Çözmek çok zor değil, yeter ki gerçekten isteyelim.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yargının Türk ruleti

Bülent Korucu 2008.03.15

Rus ruleti malum, tabancaya tek kurşun, topuz çevirilir ve ateş edilir. AK Parti için açılan kapatma davası ruletin bize özgü hali. Bütün kurşunların tabancada olduğu bir kumarla karşı karşıyayız.

Ekonomi, dış politika, terörle mücadele ve siyasi istikrar, Türk toplumunun beynini dağıtmaya hazır mermiler olarak namluda. Ve yargı tetiğe asılıyor.

Ekonomi dünyasının yüreği ağzında. Dünyadaki gelişmelere paralel olarak hepimiz diken üstündeyiz. Davanın açıldığı saatlerde enerji sektörünün büyük oyuncularının bir arada bulunduğu bir toplantıdaydık. Bu davayı açanların manzarayı görmesini isterdim. 'Yarın yabancı ortaklarımız, bize kredi açan bankalar bütün paralarını geri çağırsa diyecek hiçbir şeyimiz yok.' serzenişleri sıralanıyordu. Büyük hassasiyet(!) göstergesi olarak dilekçe cuma günü ve mesai saati bitimine denk getirildi. Güya piyasalar bu şoktan etkilenmeyecek. Davanın boyutunun ve Türk milletine maliyetinin farkında olunmadığı izlenimi var. Tek şansımız (!) dünyanın bunu kötü bir şaka olarak algılayıp ciddiye almaması olacak.

Dış politika önemli gelişmelere gebe. Bölgede güçlü bir aktör olmak için çaba sarf eden Türkiye, yeniden içindeki kısır çekişmelere dönecek. Expo 2015 ve Güvenlik Konseyi gibi oylamalardaki reyinin hatırına Karayip Adaları'nın başbakanını ağırlamak gibi ayrıntıları düşünen ülkeyken, muz cumhuriyeti konumuna itiliyoruz.

Terörde, hem askeri hem diplomatik başarıları yaşadığımız bir dönemden geçtik. ABD varken Irak'a yan bakamayız noktasından, elimizi kolumuzu sallayarak operasyon yapabildiğimiz günlere geldik. Kerkük referandumunun ertelenmesi bile küçük kazanımlar şeklinde algılanıyor. Askerler 'biz güvenlik olarak üzerimize düşeni hep yapıyoruz, ama son noktayı siviller koyamıyor' eleştirisini 10 yıldır dile getiriyordu. Şimdi şaşırtıcı bir eşgüdüm sağlandı. İçeride ekonomik ve sosyal paketler gündeme geliyor.

Bütün bu açılımları güçlü ve istikrarlı bir siyasi irade ile yapabilir, dört cephede ancak böyle mücadele edebiliriz. Dolu silahı kafamıza dayayıp tetiğe asılıyoruz. Neden? Bir yıldan az zamanı kalan yerel seçimlerde AK Parti başarı sağlarsa 10 yıl yerinden oynatamayız endişesi mi sebep? Bugüne kadar hangi kapatma istenilen sonucu verdi? Demokrasi adına yapılacak eleştiriler bir yana, yapanın maksadının aksini gerçekleştiren adımlar değil mi? 22 Temmuz'da halk inadına psikolojisi ile oy verdi. Yerel seçimde niye farklı düşünsün? Hadi en uçuk senaryoyu da söyleyelim, yoksa bu, AK Parti'yi yerel seçimlerde patlatmak için danışıklı dövüş mü?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Anayasa Mahkemesi ne yapar?

AK Parti hakkındaki kapatma davası ile ilgili gözler artık Yüksek Mahkeme'de. 11 üyeli mahkemenin vereceği karar, güncel olduğu için çok tartışılan ekonomik ve siyasi istikrardan daha önemli sonuçlar doğuracak.

Hukuk ile siyaset ilişkisi yanında, ifade ve örgütlenme özgürlüğünün sınırlarını çizen bir içtihat oluşacak. Bu içtihadın Avrupa Birliği kriterleri ve çağdaş demokratik yorumlar çerçevesinde olmasının anlamı olduğu gibi, aksi de tarihî ölçüde karar olacak. Ekonomik ve siyasi istikrarı küçümsüyor değilim, ama Türkiye'nin hukuk ve demokrasi zemininde yönünü belirleyecek olmasının daha önemli olduğunu düşünüyorum. Refah ve Fazilet gibi ara rejim dönemlerinde verilen kapatma kararlarının ölçü olmayacağı iyimserliğini taşımak istiyorum. Bu beklentiyi haklı çıkaracak kararlar da mahkeme arşivlerinde mevcut. Mesela Ali Haydar Veziroğlu'nun partisi için verdiği şu karar gibi: "Anayasa'nın 13. maddesiyle uyum içinde olan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10. ve 11. maddeleri gereğince şiddete başvurmadan bir düşünceyi açıklamaktan başka eylemi bulunmayan Demokratik Barış Hareketi Partisi'nin kapatılması için yapılan başvurunun reddi gerekir."

Karamsar senaryo, Anayasa Mahkemesi'nin iddianameyi kabul edip sonunda da bu doğrultuda karar vermesi. Bu, Cumhurbaşkanı ve Başbakan'ı mahkûm edecek oranda siyasi istikrarsızlığa değecek kadar haklı ve herkesin içine sinecek bir karar olmayacaktır. En orta yolcu alternatif, mahkemenin Cumhurbaşkanı'nı kapsama dâhil eden bölümü gerekçe göstererek iddianameyi iade etmesi. Anayasa 105. maddede cumhurbaşkanının sorumsuzluğunu kayıt altına alırken, herhangi bir sınırlama getirmemiş, böylece mutlaklığı öngörmüş. Cumhurbaşkanı sadece vatana ihanetle ve sadece Meclis tarafından (en az dörtte üç çoğunlukla) suçlanabilir. Cumhurbaşkanı şu anda zaten siyaset dışında. Ayrıca yargılama sonunda ceza alsa bile bu durum cumhurbaşkanlığına seçilmesine ve tabii ki cumhurbaşkanlığına devamına hukuken engel değil. O halde devletin bütünlüğünü temsil eden makamı gereksiz yere yıpratmanın ne anlamı var? Yüksek yargıçlar, büyük ihtimalle yukarıdaki gerekçelerle iddianameyi iade edebilirler. Bu durum AK Parti'yi rehavete sevk etmemeli, zira bu, davanın yeniden açılmayacağı anlamına gelmeyecek. Başsavcı büyük ihtimalle iddianameyi düzeltip talebini yenileyecektir. Bu arada çok sık tekrarlanan bir hatayı söyleyeyim. 'AK Parti ile ilgili dosya önceki başsavcı tarafından açılmıştı, delil biriktiriliyordu.' deniyor. Siyasi Partiler Kanunu'nun 10. maddesine göre bütün partiler hakkında başsavcılıkta bir sicil dosyası tutulur. Başsavcılık bu dosyalarla partileri takip edip, denetler.

Başsavcılık dosyayı yenilerken AK Parti iki şey yapabilir. Birincisi bir taktik adım olarak CHP'nin kapatılması davası açılmasını isteyebilir. Önceki günkü Zaman'da CHP'nin de AK Parti için sıralanan suçları mebzul miktarda işlediğine dair haberler vardı. CHP'nin laiklikten dolayı dava edilmesi ironik bir tablo oluşturur.SPK 100. maddeye göre kapatma davasını başsavcı re'sen açabildiği gibi, bakanlar kurulu kararı ile adalet bakanının istemiyle veya bir siyasi partinin talebiyle açabilir. Başsavcının ret yazısı üzerine Siyasi Partilerle İlgili Yasakları İnceleme Kurulu'na itiraz edilebilir. Yargıtay ceza daireleri başkanlarından oluşan bu kurul talebi haklı bulursa, başsavcı dava açmak zorunda kalır. Veya her iki makamdan çıkan ret kararları Anayasa Mahkemesi'nde savunma metni olarak işe yarar.

AK Parti'nin asıl yapması gereken ise, her halükarda büyük bir demokratikleşme paketi ile hem Siyasi Partiler Kanunu'ndaki hem de Anayasa'daki antidemokratik unsurları temizlemek olmalı. Sadece kendini ilgilendiren maddelerle oynaması ahlaki olmaz, stratejik olarak da aleyhe kullanılabilir. Düşünce, ifade ve örgütlenme özgürlüğü önündeki engellerin kaldırılması için bu dava bir fırsata dönüşmeli. Gündelik mevzi kazanma manevraları AK Parti'ye ve Türkiye'nin demokratikleşme serüvenine zarar verir.

Herkes bir adım geri, Kandıralı sen de!

Bülent Korucu 2008.03.28

Sivil toplum kuruluşları Türkiye'ye çok ağır faturalar çıkarması kaçınılmaz görünen gerginliği çözebilmek için 'herkes bir adım geri' çağrısı yaptı. 'Herkes'i sadece hükümet olarak tanımlama gayreti gözden kaçmıyor.

Bu çağrı mesela Türk medyasındaki kriz simsarlarını da kapsamıyor mu? Serveti katlanarak büyümesine rağmen bazıları neden rahatsız ve maraza çıkarmaya bu kadar istekli? İkinci sorudan başlayalım. Belirli bir limitten sonra para, güç ve iktidar aracı olarak mâna ifade ediyor. Paranız artıyor ama iktidarınız azalıyorsa, o servetin beş kuruş kıymeti yok. Bazıları 5 yıl önce daha az zengin, lakin daha muktedirdi. Nasıl liderler vekilleri belirliyor, liderleri de onlar belirlerdi. Türk siyasetinin tek seçicisi kendilerini görüyorlardı. Turgut Özal'a rağmen ANAP'ın başına kim geçecek, DYP'de Kırat'a kim binecek onların kararına kalmıştı. Merkez sağa yeni lider, sosyal demokratları toparlayacak isim onların rüzgârıyla yelken şişirirdi. Gerçi halk planlarını bozardı. Olsun, çoktan seçmeli çalışıldığı için fazla sorun olmazdı. Hem halka bugüne kadar kim söz geçirebilmiş ki! En azından çaylak siyasetçiler vesayeti kabullenir, icazet almak için kapıya gelirlerdi. Adamlarının bile fiyakası yerindeydi. Beklenen krediyi onaylamakta geciken bakana küfürlü konuşabilmek, başbakan hakkında ağza alınmayacak laflar edebilmek az şey miydi? İmparator olarak anılmak bu ülkede kaç faniye nasip oldu? Vehbi Koç'la aynı kefeye konmak her babayiğidin harcı değildi. Bütün bunlara sahip olmak ve daha önemlisi bunlardan vazgeçebilmek kolay mı sanıyorsunuz?..

AK Parti'nin ve Başbakan Erdoğan'ın en büyük yanılgısı onları parayla tatmin edebileceğini sanması oldu. Parayla birlikte iktidar alanının da genişleyeceği hayalleri kurarken tersine gelişmeler yaşandı. Başbakana randevu verip kabul etme makamından, randevu almakta zorlananlar safına itildiler. Güç simsarı yayın yönetmenleri uçağa binemez, çat kapı başbakanlığa giremez hale geldi. Hem elceğizi ile işbaşına getirmediği siyasi kadrolara nasıl güvensinler, yarın para musluklarını da kısmaya kalkarlarsa... Devletten aldığı 600 milyon emekli maaşına talim etmek zorunda kalırlarsa...

Yönetebilen siyaset, öngörülebilen ekonomi ve kapsama alanı genişleyen demokrasi onlar için büyük tehlike. Siyaset, parçalı ve kavgalı olmalı ki müdahale alanı açılsın. Ekonomi dalgalanmalı ki sadece onlar ayakta kalabilsin; bir sürü yeniyetme kontrol dışı sermayedar türemesin. Demokrasi bize özgü ve bizim şartlarımıza göre sınırlanmalı ki iktidar belirli ellerde paylaşılsın. Halk denen kontrolsüz gücün ne yapacağı kestirilemiyorsa, söz hakkı daraltılmalı, temsili demokrasinin ötesine, sembolik demokrasiye geçilmeli!

Gelelim birinci soruya, onlar da geri adım atacak mı? İlk işaretler cevabın hayır olduğunu açıkça ortaya koyuyor. Onlar, bu kaostan mevzi kazanarak çıkmanın peşinde. Siz bir adım geri gittiğinizde, onlar iki adım ilerleyerek kaybettiği üç adımı telafi etmenin hesabını yapıyor. Birileri çıkıp 'Kandıralı sen de' demedikten sonra bu böyle olacak. Bence Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Köşk'e yanlış isimleri çağırdı. Gerilimin asıl kaynağı ve tarafı siyasiler değil. Birileri onlara, rest çekerken masaya elindekilerin tamamını sürdüğünü fark ettirmeli. Halk bu 'it dalaşı'nın faturasının kendisine çıkacağını görüyor. Vekillerini kenara itip asıl ve asıl olarak karşıya dikilme ihtimali az değil. Halkla mübareze olmaz, tecrübeyle sabit...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Babacan'ın yerinde olmak istemezdim

Bitmek tükenmek bilmeyen seyahatler, temaslar, bazen 18 saati bulan mesai maratonu değil gözümü korkutan. Dışişleri Bakanı Ali Babacan zor bir görevi yürütüyor.

Bütün ülkelerde en kritik ve sorumluluk isteyen bakanlık, Hariciye. Ama bize özgü zorluklara bir de son günlerde yaşadıklarımız eklenince hepten çekilmez olmuştur. Eşlik ettiğimiz Hollanda gezisi söz konusu düşüncemi pekiştirdi. Düşünün bir kere; ülkenizdeki demokratikleşmeyi ve dönüşümü anlatmak için en itibarlı üniversitelerden birinde Leiden'de kürsüye çıkıyorsunuz. Kapsamlı sunumunuz biter bitmez ilk soru: 'Bu kapatma davası da neyin nesi?' Dönüş yolunda isyanını 'Biz bunlarla zaman ve enerji harcamamalıydık.' cümlesiyle dile getiriyor. Sadece ona değil, bize de her gittiğimiz yerde dava soruldu. Bilhassa Türk toplumu endişeli gözlerle 'Ne olacak bizim memleketin hali?' sorusuna cevap arıyor. Babacan'ın işinin zorluğu bununla bitmiyor. İçinden çıkmaya çalıştığımız tezatlar yumağını en derinden o yaşıyor. İç savaşın eşiğinden dönen Pakistan'da tarafların güvenip sözünü dinlediği 'akil' ülke konumundasınız. Cumhurbaşkanından başbakana kadar herkes devrede. Dışişleri bakanı olarak yeni hükümeti ilk ziyaret edenlerden biri olmanın planlarını yapıyorsunuz. Ülkenizde ise suni bir kamplaşmanın parçası haline getirilmeye çalışılıyorsunuz. Hollanda çılgın bir istismarcının 'Fitne'siyle uğraşırken sizden yardım istiyor. Aşırı sağcı Özgürlükler Partisi lideri Geert Wilders'in filmiyle oluşturmaya çalıştığı kaosa önlem üretme çabasındasınız. 'Özgürlükler hakaret özgürlüğünü kapsamaz. Hele bir toplumu ve onun kutsallarını aşağılama hakkı hiç vermez.' şeklinde fikir beyan edip sorunun kaosa dönüşmemesi için katkı sağlıyorsunuz. Danimarka'da kötü yönetilen sürecin açtığı rahnelere ve İsveç'teki başarılı operasyona dikkat çekiyorsunuz. Vatanınıza döndüğünüzde eşinizin başörtüsünü 'dinsel taassubun sembolü' gören ve bu yüzden partinizi kapatmaya çalışanlara cevap yetiştiremiyorsunuz. Medeniyetler İttifakı sürecini başlatan ülkenin temsilcisisiniz. Başbakanınızın, İspanyol meslektaşıyla çıktığı yolda katılan ülke sayısı 60'ı bulmuş. Dostlar Grubu artık somut projeler aşamasına geçmiş. Türkiye'nin Avrupa Birliği üyelik sürecini bu anlamda projeler üstü proje olarak görüyorsunuz. 'Dünyada barış'ın öncülüğüne soyunuyor ve mesafe alıyorsunuz fakat yurtta barışmamak üzere ant içenlerin direncini kıramıyorsunuz.

Bakan Babacan her şeye rağmen hayata olumlu bakmaya çalışan birisi. Yer yer yükselen ve AB ile birlikte AK Parti'ye ağır suçlamalarda bulunanlara dahi farklı pencereden bakabiliyor. 'Negatif milliyetçiler' dediği bu kişilerin 'Bizden adam olmaz' noktasından 'biz bize yeteriz' çizgisine gelmesinde kendilerine pay çıkarıyor. Ekonomik kriz sürerken yabancı sermayeye defol demeyi aklına getirmediğini, sorunlar halloldukça ortaya çıkan özgüvenin bazen yanlış mecralara kayabildiğini anlatıyor. Tam yerine denk geldi, espriyi Semih İdiz patlattı. Varlık Özmenek'in 'Bizden adam olmaz diyorlar, bal gibi olur ama mevzuat müsait değil.' sözlerini hatırlattı. Mevzuat düzeltiliyor, bu defa zihniyet sorununu aşamıyoruz. TUSKON'un genel kurulunda Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanı Oğuz Satıcı, 'Türkiye kendi kendine zarar vermezse 2023'te çok farklı, hedeflerine ulaşmış bir ülke göreceğiz.' demişti. Mevzuat hazretlerinden sonra zihniyetleri ve onun getirdiği alışkanlıkları da aşabilirsek bizden hakikaten adam olacak.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TCK değişirken mahkemeler tatil edildi mi?

Bülent Korucu 2008.04.01

Ünlü Fransız siyaset bilimci Maurice Duvarger, demokrasilerde aşırı yetkili yürütmeyi tanımlarken 'seçilmiş krallar' nitelemesini kullanmıştı.

Bizde bunun karşılığı 'atanmış krallar' olsa gerek. Asker ve sivil bürokrasi, siyasi irade ile hükümranlık yarıştırmakta ve maalesef 1960'tan sonra kurulan vesayetçi sistem gereği çoğunlukla galip gelmekte. Yine

böyle bir dönemeçteyiz. AK Parti'nin kapatma davası uzun yıllar tartışılacak. Oy veren iki seçmenden birisinin desteklediği partiyi 'ayak takımının partisi' olarak eleştiren manken Aysun Kayacı'nın suçu, siyaset bilmemesi. Birilerinin ambalajlayarak ve kitabına uydurarak söylediği, ima ettiği şeyi o doğrudan söyledi: AK Partili seçmenlerin oyu nasıl bizimle aynı değerde olabilir? Yoksa Kayacı da Türkiye'de her iki kişiden birinin çoban olmadığını bilecek kadar zekidir.

Bu kaotik ortamdan nasıl çıkılır, artık buraya odaklanmamız lazım. Ülkemin Anayasa Mahkemesi'nin vereceği kararı bekleme lüksü yok. Zira kapatılması istenen parti iktidarda ve ülke ekonomik ve siyasi açıdan önemli kararların arifesinde. Mahkeme en hızlı çalıştığında 8 ayda bu tür davaları sonlandırdığı biliniyor. Yıllarca bile sürebilir. Yumurta kapıya dayanmadan iş yapmayan bir millet olarak bu vesile ile Anayasa ve Siyasi Partiler Kanunu'ndaki antidemokratik maddelerden de kurtulmuş oluruz. Anayasa'nın 138. maddesindeki "Görülmekte olan bir dava hakkında yasama meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz." ifadesinden hareketle parlamentonun düzenleme yapamayacağını ileri sürenler var. Kanunlarda açıkça yazılmayan şeyler yasak değildir. 'Görüşme yapılamaz' cümlesinden kanun yapılamaz anlamı çıkarmak kanunu kanırtan bir yorum olur. Kaldı ki uygulama söylenenin tersi istikametinde. Terör örgütü lideri Öcalan için yargılama devam ederken Avrupa Birliği normları gözetilerek düzenleme yapılmıştı. Türk Ceza Kanunu, Meclis'te görüşülürken mahkemeleri tatile göndermemiştik. Anayasa Mahkemesi'nin önünde parti kapatma dosyasının olmadığı bir zaman yok. Biri bitmeden diğeri başlıyor. O zaman bu konu ile ilgili yasama organının kılını kıpırdatmaması lazım. AB kriterleri çerçevesinde kanun çıkarılabilir, çıkarılmalıdır.

En kötü senaryoda bile AK Parti'nin yerine kurulacak parti iktidarda kalmaya devam edecek. Bir ara seçim ya da erken seçim ile Erdoğan dahil bütün yasaklılar bağımsız olarak Meclis'e dönecek. Anayasa, Başbakanlık için tek şart olarak milletvekilliğini öngörüyor. Hadi teamüllere uygun olsun diyelim. Onun da kolayı var. Suat Hayri Ürgüplü başbakan ve henüz parlamentoya girememiş olan AP Genel Başkanı Süleyman Demirel başbakan yardımcısı olarak hükümeti kurmuşlardı. Demokrasilerde çare tükenmez, yeter ki halkın söz hakkı elinden alınmasın. Yine Duvarger'in deyimiyle 'görünmeyen gerçek nöbetçi' halk bugüne kadar olduğu gibi üzerine düşeni yapar.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

AK Parti'yi 'Ecevit' kurtarır mı?

Bülent Korucu 2008.04.04

Türkiye'yi siyasi partiler mezarlığından kurtarmak üzere düşünülen değişiklik teklifleri belirginleşiyor. Başından beri konunun demokratikleşme paketi içinde ele alınması gerektiğini söylüyoruz.

Kısmi ve hedef gözeterek yapılacak değişiklikler kanuna uygun olsa bile ahlakilik eleştirilerinden kurtulamayacak. Yasa koyucu, sistemi bütün olarak ele almadığında, uygulayıcıların kendilerine inisiyatif alanları oluşturduğu ve kanunları zorlayarak iptal edilenlerin yerine ikame ettiğini unutmamak lazım. Türk Ceza Kanunu'nun kaldırılan 163. maddesinin yerine 312'nin sündürülerek kullanıldığı kayıtlara geçmişti. Anayasa Mahkemesi, Fazilet Partisi'ni kapatabilmek için engel gördüğü Siyasi Partiler Kanunu'nun 103. maddesini kendi kendine dava açarak iptal etmişti.

Bu meyanda Anasol-M (DSP, MHP ve ANAP) hükümetinin geçirmeye çalıştığı Anayasa'nın 69. maddesiyle ilgili değişiklik teklifi tekrar gündemde. Ecevit formülü diye bilinen teklif şöyleydi: "Bir siyasi partinin 68'inci maddenin dördüncü fıkrası hükümlerine aykırı eylemlerinden ötürü temelli kapatılmasına, ancak o partinin

kanunla belirlenen ölçülere göre bu nitelikteki fiillerin işlendiğinin yetkili mahkemelerce kesin hükme bağlandığı ve bu kesin hükümlerin odak oluşturmaya yeterli olduğu hususunun Anayasa Mahkemesi'nce tespit edilmesi halinde karar verilir." DSP ve MHP'lilerin imza attığı teklifin görüşmeleri ile iki tur oylaması bitmiş ve kabul edilmişti. Fakat paketteki 5+5 maddesi yeterli oyu alamayınca hükümet tamamını geri çekmişti. O günleri hatırlamanın faydasına inanıyorum. Zira bazı DSP'liler, AK Parti'nin o değişikliğe hayır dediğini, bugün gündeme gelmesinin çelişki olduğunu savunuyor. Olayın aslı şuydu: Süleyman Demirel'i tekrar cumhurbaşkanı seçtirmek üzere anlaşan koalisyon ortakları Bülent Ecevit ve Devlet Bahçeli gerekli çoğunluğu sağlayabilmek için 'rüşvet' vermeyi de göze aldı. Koalisyonun diğer ortağı Mesut Yılmaz da cumhurbaşkanlığı hayalleri kurduğu için Demirel seçeneğine örtülü muhalefet yapıyordu. DYP lideri Tansu Çiller'in ise Refahyol kazasında başbakanlığı kendine vermeyen, partisini bölüp siyasi mevta haline getirmeye çalışan Demirel'le görülecek hesabı vardı. Geriye FP kalıyordu ve onun desteğini almak şarttı. Vekillerin genel 'motivasyonu' adına özlük haklarını düzenleyen 86. madde pakete alındı. FP ile yapılan pazarlıkta parti kapatmanın zorlaştırılması ve yasaklı lider Necmettin Erbakan'ın özgürlüğü masadaydı. Milli Görüş çizgisindeki en sert ve kalın kırılma bu vesileyle yaşandı. Erbakan ve gelenekçi çizgiyi temsil eden Oğuzhan Asiltürk, 'Demirel'i ver, Erbakan'ı al' takasına razı olurken, Bülent Arınç liderliğindeki yenilikçi kanat direniyordu. Oylamada gizliliğin sağlanması, ANAP ve DYP içindeki Demirel karşıtlarının cesaretlendirilmesi ve FP Grubu'nun teslim olmaması yolunda yoğun çaba sarf eden Arınç kazandı. Paketteki 69. madde 349, 86. madde 345 oyla gerekli sayıya ulaşırken 5+5'i öngören 101. madde 303'te kaldı. Demirel'i kurtaramayan ortaklar rüşvetlerden de vazgeçip paketin tamamını geri çekti. FP'lilerin 7 değişiklik önergesiyle iyileştirme talep ettikleri 69. maddeye hayır dediklerini söylemek doğru değil. Hayır dedikleri, Demirel'in 5 yıl daha cumhurbaşkanı olarak kalmasıydı.

Mevcut mevzuat 'kapatmaya gerekçe olacak FİİLLERİN işlendiği odak' haline gelmekten bahsediyor. Bu fiillerin ve cezalarının ilgili kanunlarda açıkça yazılması kaçınılmaz. Aksi halde kanunların suç saymadığı, düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken beyanatlarla bile suç listesi oluşturulabiliyor. Cezanın orantısızlığı da ortadan kaldırılmalı. Normal vatandaş söylediğinde ceza almadığı sözü parlamenter söylediğinde vekilliği düşüyor, 5 yıl gibi uzun süre siyaset yasağı alıyor. Parlamenter sistem aslında tersini öngörüyor. Parlamentere kürsü dokunulmazlığı veriyor, yetmiyor görev süresi sonuna kadar yargılanamama hakkı tanıyor. Ecevit, Demirel'i kurtaramadı ama AK Parti'yi ve belki de demokrasiyi kurtarabilir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şiştt! Akıllı olun Nokta'yı unutmayın

Bülent Korucu 2008.04.18

Emekli Yargıtay Başsavcısı Sabih Kanadoğlu'nun terör örgütü Ergenekon soruşturmasıyla ilgili söyledikleri gerçekten ürpertici. Eski başsavcı, Ergenekon'un sonunun Şemdinli gibi olacağı kehanetinde bulunuyor.

Bu benzetme başından beri Doğu Perinçekgiller tarafından yapılıyor. Hatta soruşturmayı yürüten savcıyı Hâkimler Savcılar Yüksek Kurulu'na şikâyet bile ettiler. İlk defa duymuyor olmamıza rağmen meydana getirdiği sarsıntı, Kanadoğlu'nun kişiliği ile ilgili. Eskiden yoktu, Vural Savaş'tan beri isimlerin yanına emekli ya da eski yerine 'onursal' yazılıyor. Böylece etkinliklerinin devam ettiği ima ediliyor. Son iki yıldır yaşadığımız hukuk ve siyaset eksenli krizlerin fikir babası olduğu hesaba katıldığında yabana atılamayacak bir 'öngörü' ile karşı karşıya kaldığımız anlaşılır. 'Şemdinli gibi olur' ifadesinden, acaba bir şey oldu, biz mi kaçırdık diye araştırdım. Henüz olan bir şey yok. Hafızalarımızı tazeleyelim. Şemdinli'deki olaylar üzerine sivil mahkeme, savcı Ferhat

Sarıkaya'nın meslekten atılmasına rağmen sanıkları iddianame doğrultusunda yargılayıp 39,5 yıl hapis cezası ile cezalandırdı. Temyizde usulen bozulan davaya şimdi askerî mahkeme bakıyor ve henüz herhangi bir karar vermiş değil. Kanadoğlu aslında bir taşla iki kuş birden vuruyor, aynı anda Şemdinli davasının sonucunu açıklamış oluyor. Bu kadar saf olma, kastettiği savcının sonu diyebilirsiniz; ama pekâlâ benim söylediğim gibi de anlaşılabilir. Devam eden soruşturma ve mahkemeyle ilgili beyanat vermenin eski başsavcı ve kıdemli hukukçuyu düşürdüğü zor durumu dile getirmeye zaten gerek yok.

Emekli Savcı Kanadoğlu, sözü yarım bırakmış. Ergenekon terör örgütü soruşturmasını kamuoyu nezdinde takip eden basına da aba altından sopa göstermeliydi. 'Akıllı olun, Nokta Dergisi'nin sonunu unutmayın' dese daha etkili olabilirdi. Nokta Dergisi'nin yaşadığı baskı ve alınan kapanma kararı, Türk basını adına dönüm noktası olabilecek önemde. Basın özgürlüğü hem Anayasa'da hem de uluslararası metinlerde hassasiyetle korunmaya çalışılır. Yayın durdurma ve toplatma alabildiğine zorlaştırılmış durumda. Kapatma ise neredeyse imkânsız. Ancak iyi planlanmış bir psikolojik harekâtla kapanmak zorunda bırakılma mümkün. Nokta'ya yapılan kelimenin tam anlamıyla buydu. Bir haber dergisinin kapanma kararı almak zorunda bırakılması sadece üzüntü değil aynı zamanda kaygı vericiydi.

Gerçi son gelişme yüreklere su serpti. 'Darbe Günlükleri'ni yayınlayan Nokta'nın Genel Yayın Yönetmeni Alper Görmüş, emekli (bakın onursal demiyoruz) Deniz Kuvvetleri Komutanı Özden Örnek'in açtığı iftira davasından beraat etti. Nokta'nın yazdıkları iftira değilse bunun tek hukuki sonucu Görmüş'ün beraatı olmamalı. İftira olmadığı mahkeme kararıyla tescillenmiş iddialar hukukun konusu hali gelmeli.

Savcıların gözünü korkutma operasyonlarından en komiği Adıyaman Gerger'de yaşanıyor. Hakkında 89 tane bölücülük davası açılan bir gazeteci, savcıyı sindirmek için 'Fethullahçı' yaftası yapıştırıyor. Güya savcı Sadullah Ovacıklı, gazeteci Hacı Boğatekin'i 'sen hocaefendi hazretlerine nasıl Feto dersin? Özür dilemezsen seni yakarım' diye tehdit etmiş. Özür dilemeyince dediğini yapıp içeri tıkmış. Bir savcının böyle konuşması için Fethullahçı olması yetmez, aynı zamanda zekâ özürlü olması gerekir. Bu masalı sayfalarına taşıyıp inanmamızı bekleyenlerin zekâlarına ise sözüm yok. Bence onların sorunu kalplerinde.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Baykal da bin pişman ama...

Bülent Korucu 2008.04.23

Cumhuriyet Halk Partisi'nin Tuncay Özkan'ın kanalına para akıtması yeniden gündemde; bu defa iş biraz daha ciddi. Geçen yıl Bugün Gazetesi olayı manşete taşıdığında Gelirler İdaresi'nin yaptığı denetleme sonucunda suçüstü pozisyonu oluşmuştu.

Şimdi Anayasa Mahkemesi'nin denetim dosyasında konunun yer alması durumun ciddiyetini artırıyor. Gerçi bir yıldır dosyaya sıra gelmemiş olması, Yargıtay Başsavcısı'nın sadece bir malî denetim boyutunu ele alıp topu doğrudan Yüksek Mahkeme'ye atması birilerini sevindirebilir. Ya da Refah Partisi'nin kayıp trilyon davasında olduğu gibi prosedürlerin tamamlanması bile beklenmeden cezai takibatın başlatıldığı hatırlatılarak çifte standart iddiaları dillendirilebilir. Normal şartlarda bu sıraladıklarımızın farklı anlamları olabilirdi. Fakat yargının 'adalet' sınavı ile baş başa kaldığı günleri yaşıyoruz. Bu mızrağı sığdıracak çuval bulmak kolay olmayacak.

Bahsi geçen üç milyon doları her Türk vatandaşı bire bir takip etmeli ve hesabını sormalı. Emekli Yargıtay Başsavcısı Sabih Kanadoğlu'nun söylediği gibi 'CHP'nin reklâm yapma hakkı' kapsamında değerlendirilip geçiştirilemez. Zira bu para Hazine yardımı, yani vergilerimizden ödenmiş bir meblağ. Sistem, siyasî partilerin bağımsızlığını temin için gelir-giderlerine sınır ve denetimler getirmiş. İhtiyaçlarını karşılamaları için ise Hazine yardımı öngörülmüş. Vergilerimizden aktarılan parayla Tuncay Özkan'ın ego tatminini finanse etmeye kimsenin hakkı yok. Ortaya çıkan manzaradan CHP Genel Başkanı Deniz Baykal'ın da bin pişman olduğuna eminim. Baykal, cicim aylarında, muhalefet görevinin bir parçasını ihale ettiği Özkan'ı göğsünü gere gere savunuyordu. Parti toplantılarına katılıp 'kanalım emrinizde' açık çekini veren Özkan'a, Baykal şu sözlerle sahip çıkmıştı: "Yiğit, vatansever bir avuç insan. Para pul peşinde değil. Onun bunun gözüne girme peşinde değil, inandığı gerçekleri söylüyor. Millet 'oh be' diye zevkle izliyor. Sana söyletirler mi bunu? Hemen devletin tüm kurumları, sanki tek yolsuzluk yapan, vergi vermeyen, usule aykırı kurum buymuş gibi üzerine geliyor." Genel Başkan Yardımcısı Mustafa Özyürek de Meclis'teki basın toplantısında şu açıklamayı yapmıştı: "Biz onlara (Kanaltürk) 3 milyon dolarlık avans vermiştik. Onun bir kısmı çeşitli hizmetlerle kapatıldı. CHP belgeseli gibi çalışmalar hazırlanması ve seçim dönemlerinde bu televizyondan partinin reklâmlarının yayınlanması karşılığında verilmiştir." Daha çok izlenen televizyonlara bunun onda biri kadar reklâm bütçesi ayrılmasının mantığını sorgulamayacağım. Avanslı çalışma âlicenaplığına da diyeceğimiz yok. Ancak bu kadar parayı hak eden belgesel nerede Allahaşkına? Vaktim oldukça Halk TV'ye bakıyorum. Baykal'ın grup ve miting konuşmaları, diğer televizyonlarda katıldığı açık oturumlar dışında, Nuh nebiden kalma sinema filmleri yayınlıyorlar. Kanaltürk'te ise sadece Truman şov! (Bakınız 15 Nisan 2007 tarihli yazım)

CHP liderinin, başını ağrıtan alışverişten bin pişman olduğunu nereden mi çıkartıyorum? CHP'ye üye olmak için can atan, hatta bunun için tehditler savurup, "CHP'ye üyelik başvurusu yapacağım. Kabul ederlerse oradayım, yoksa Mustafa Kemal'in bayrağını açıp Türkiye'yi dolaşacağım." diyen Özkan'ın talebi geri çevrildi. Baykal, milletin dinleyip oh be dediği 'yiğit insan'ı partiye almadı. Baykal'ı bu noktaya Özkan'ın mitinglerdeki şovları mı, yoksa istediği açıklamayı yapmayan Genelkurmay Başkanı Org. Yaşar Büyükanıt'a gösterdiği tepki mi getirdi bilmiyorum. Bildiğim şey, yapması gereken muhalefetin bir kısmını Özkan'a ihale eden Baykal, fırlattığı bumerangı kontrol edememenin şokunu yaşıyor. Mahkemelere düşmesi de cabası...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hudson'dan Taksim'e yol gider!

Bülent Korucu 2008.05.02

Bu sene de 1 Mayıs'ı 'olaylı' sınıfına sokacağımız şekilde geçirdik. 2010 Avrupa Kültür Başkenti İstanbul'u bir kez daha dünyaya rezil ettik. Ağa ile hizmetçisinin hikayesini biliyorsunuz. Akşam eve dönerken 'iyi de biz bu haltı niye yedik?' sorusunun cevabı yoktur.

Adına ister devlet ister hükümet deyin kamu otoritesi zarar görmüştür. Halkıyla yaka paça bir görüntü vermiştir. Başbakan'ın 'ayak-baş' nitelemeleri yoruma açık cümlelerdi. Konuşmanın bütünü okuduğunuzda siyasi partileri, yani kendilerini de bir noktada ayak sayıyor. "Ama biz uslu ayağız, mülki idare nerede derse orada mitingimizi yapıyoruz." diyor. Kastetmediği şekilde yorumlandığını gördüğünde yazılı açıklama ile yetinmek yerine 'Ben böyle demek istemedim. Ama yanlış noktalara çekildi.' şeklinde izahat yapmalıydı. Tatilin ret kararı ve hele inandırıcı bulunmayan gerekçeleri sokağı ısıtmak isteyenlere arzuladığı psikolojik zemini sağladı. Vali Muammer Güler'in, gözdağı niteliğindeki 'orantılı güç' sözlerine de gerek yoktu.

Sendikalar da süreçten yara alarak çıktı. İşçi örgütleri, kamu otoritesinin namusu gibi koruduğu Taksim'le arasındaki takıntılı ilişkiyi halka anlatmakta zorlanıyor. 1977'deki menfur olayları anmak, gündeme getirmekse maksat, sembolik gruplar halinde çelenk bırakma, basın bildirisi okuma yetebilirdi. Gövde gösterisi için Taksim'in beş misli insanı sığdırabilecekleri Kazlıçeşme biçilmiş kaftandı. İşçi sorunları başta olmak üzere siyasi,

ekonomik her konu daha gür bir şekilde dile getirilebilirdi. Taksim, beş yıldızlı otellerden yani 'komprador uşaklarından' müteşekkil değil. Bölgedeki küçük esnafın hafta boyunca yüreği ağzındaydı. Hiçbir özgürlük, başkalarının can ve mal güvenliğini tehdit etme imtiyazına sahip değil. 'Kim kârlı çıktı?' sorusunun cevabı: Marjinal aşırı sol gruplar dışında hiç kimse. Sendikaların legal ve kayıtlı üyelerinden zaten kimsenin endişesi yoktu. Tedirginliğin kaynağı, kalabalığın arasına sızacak provokatif marjinal gruplardı. Yüz binlerle ifade edilen kalabalığın içinde bunları ayıklamak ya da etkisiz hale getirmeye ne polisin gücü yeter, ne de sendikaların. Ankara'daki miting bu anlamda örnek olarak değerlendirilebilir. Hak İş Sendikası mensupları halaylarla coşkuyla kutlama yaparken alana girmek isteyen marjinal gruplar arbede yaşanmasına yol açtı.

Hükümet ve mülki idare, yeterince bilgilendirmediği için medyadan alabileceği destekten mahrum kaldı. Basın toplantısı yapıp ihbarlar aldık demek yerine üst düzey medya yöneticileri, güvenliğin el verdiği ölçüde somut bilgilerle aydınlatılabilirdi. Medya demişken bir cevap hakkımı kullanmak istiyorum. Dün NTV'de Kürşat Bumin, Zaman'ın konu ile ilgili yayınlarını 'soğuk savaş kalıntısı' olarak niteledi. Örnek olarak da Ekrem Dumanlı'nın yazısı ile 1996 yılında yayınlanan 'laleyi döven devrimci kız' fotoğrafını söyledi. Medya eleştirisi yapmak iyi hoş ama illa eleştireceğim diye kendini zorlamamak lazım. Ekrem Dumanlı eli kalem tutan biri, gerekli görürse cevabını verir, ben bahsi geçen fotoğrafı yayınlayan yönetici olarak cevap hakkımı kullanmak istiyorum. Sinan Gül'ün çektiği o fotoğraf, Türk basınının en fazla iktibas edilen karelerinden biridir. Pek çok yayın organının mesela Yeni Yüzyıl'ın birinci sayfada neredeyse yarım sayfa yayınladığı fotoğrafa laf söylediğinizde, hem o emeğe saygınız hem de gazetecilik birikimleriniz hakkında ciddi şüpheye yol açarsınız. Gazete yöneticileri ile anket yapın, ben o fotoğrafı yayınlamam diyen çıkarsa özür dileyeceğim. O kare kitle psikolojisinin kontrol edilemez noktada neler yapabileceğinin sembolüdür. Yatağından taşan suyun sel haline gelip önüne çıkanı yıkma güdüsünün resmidir. Taşlarla camı çerçevesi indirilen esnafın yüzüne yansıyan korku kareleri ile bu resmi tamamlayabilirsiniz. Bunun diğer bir karesi linç edilip öldü diye bırakılan sivil polis memurudur. Ve son kare Ankara'daki canlı bomba Güven Akkuş'un yüzüdür. Üç kişinin öldüğü 1 Mayıs olaylarında sivil polisi linç eden gruptaydı, Anafartalar Çarşısı'nda kendini patlatarak birçok canı daha yaktı. Taksim'de bir Güven Akkuş'un kalabalığa karışmayacağını kim garanti edebilir?. İnanmıyorsanız Hudson senaryolarını bir daha okuyun.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Akil adamlar Baykal'dan ne istiyor?

Bülent Korucu 2008.05.06

CHP lideri Deniz Baykal, ezici üstünlükle kazandığı kurultaya rağmen rahat değil. Star Gazetesi'nin zekice attığı başlıkta anlatıldığı gibi 'Değiştirilmesi teklif dahi edilemez' bir lider olmanın tadını çıkaramıyor.

Basında Baykal eleştirileri daha sık ve daha görünür şekilde yer buluyor. Doğal müttefikleri bile CHP liderine aba altından sopa göstermekten çekinmiyor. The Economist'te yer alan 'etkisiz muhalefet, teflon lider' eleştirisinin medyada alıntılanma biçimi değil sadece, özgün yazılarla da iğneleme devam ediyor.

Radikal'de Mehmet Ali Kışlalı'nın 'Sıklet merkezi CHP' başlıklı yazısı bunların içinde en dikkat çekici olanı. 'Kimsenin sözcüsü değilim' sözleri, Kışlalı'nın 'belirli kurumların ve hassasiyetlerin göstergesi olma' özelliğine halel getirmiyor. Kışlalı'nın, sözcüsü olmadığı kurumlardan aktardığı izlenimler, Baykal'ın da 'toplum mühendisliği' operasyonu ile karşı karşıya bulunduğunu anlatıyor. Kışlalı, yazısında özetle şöyle diyor: "Geçen yıl ilkbaharda Türkiye genel seçim havasına girerken, yarım asrı bulan, Türkiye genelini kapsayan önemli görevlerini ya tamamlamış ya da sonuna gelmiş üç akil adamın konuşmalarını izlemiştim. En kıdemlileri,

yaklaşan seçimlerde çıkış noktasının CHP'nin desteklenmesiyle bulunacağını söylüyordu. Kıdem durumu bakımından üçüncü konumdaki akil adam susarken, ikinci emekli görüşünü açıklamıştı: 'Bana gelenler, Deniz Baykal varken CHP iktidara gelemez, diyorlar.' Öneriyi yapan, görüşünü askerî deyimle savunmuştu, 'Savaşta ilk hedef önemlidir. Kuvvetinizi bu hedefe yönelterek sıklet merkezi oluşturmanız gerekir. Hedef, seçimde CHP'nin başarılı olmasıdır. Baykal, sonraki hedeftir' demişti. CHP'nin Baykal liderliğinde şekillenmiş olan konumunun, onun çizdiği sınırlar içinde bir sıklet merkezi oluşturmaya izin vermediği görülüyor. Akil adamlar, şimdi yeni çıkış yolları arıyorlar."

Akil adamların aradığı çıkış ne ola ki? Baykal, beklentilerini tam karşılamıyor ama sıklet merkezini CHP markası altında oluşturmaktan başka çareleri yok. Kurultayda bekledikleri mucize de gerçekleşmedi. Baykal, 'Allah sağlık verdikçe' orada duracağını ilan ettiğine göre, onu içine alan çözümler üretmek zorundalar. Aslında Baykal'a mahkûmlar. Zira alternatiflerinin, çok eleştirilen yüzde 20'yi bile alması zor görünüyor. Kurultay öncesinde muhalefetin belirli dozda tutulması bu yüzdendi. Onun için strateji, Baykal'ı yıkmak değil, sarsmak ve zayıflatmak üzerine kurulacak. Böylece daha kolay yönlendirilebilir hale getirilecek. AK Parti'ye muhalefet konusunda tavizsiz tavrı bilinen Baykal'dan ekstra ne istenebilir? Baykal, muhalefet olarak proje üretmiyor, kolaycılığa kaçıyor. Tek yaptığı, yargısal muhalefete gollük paslar çıkarmak. Bu yeterli görülmüyor. CHP liderinin o kadar emekle dikensiz gül bahçesi haline getirdiği partiyi paylaşmak istiyorlar. Kapıları açmasını talep ediyorlar. Aksi halde kendisini tartışılır hale getirecekleri tehdidini savuruyorlar. İçeriye girecek radikal unsurlarla daha etkili ve daha çok ses çıkaran bir muhalefet oluşturma hevesi var. Sonraki aşama parçalı Parlamento'da en azından koalisyon hükümetinin bir parçası haline gelebilmek.

Bu metodun yani 'müttefiklere de gözdağı vererek safları sıklaştırmanın' sonuç aldığını hatırlıyoruz. Hürriyet Gazetesi, 2004 Mart'ında 'Sosyetik fişleme' manşeti atmıştı. Kara Kuvvetleri Komutanlığı'nın, 'AB ve ABD yanlısı kişiler ve yüksek sosyete' ile ilgili istihbarat topladığı deşifre edilmişti. Genel kabul, haberin TSK içindeki güç mücadeleleri sonucunda sızdığı şeklindeydi. Sonuçlara baktığımızda bizzat sahipleri tarafından ve gözdağı niteliğinde sızdırıldığını söylemek mümkün. 'Gözümüz üzerinizde' mesajının yerine ulaştığını düşünüyorum. Bazı konulardaki sessizliği başka türlü izah edemiyorum.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

AK Parti 28 Nisan'ı unutmamalı

Bülent Korucu 2008.05.09

Kapatma davasına karşı AK Parti'nin tek çıkışı iddianameye verdiği 'cevap' oldu. Başbakan Tayyip Erdoğan'ın rahatlığına herkes kendince tevil getiriyor.

'Giyotine gitmeye razı, 6 defa gidip 7. dönüşü yapabilen Süleyman Demirel'i örnek alıyor' diyenlerin yanında 'kapatılmayı uzak ihtimal görüyor, rahatlığı ondan' değerlendirmeleri yapanlar az değil. Davayı, sadece bir partinin kapatılmasına indirgemek yanlış. Bünyesinde ekonomik, sosyal ve hatta siyasal krizler barındırıyor. Sonucun iki hali de başka gelişmeleri tetikleyecek. Her kriz gibi kapatma davası da bazı fırsatların kapısını aralıyor. Mesela, 367 kilitlenmesi yaşanmasaydı, cumhurbaşkanını halkın seçmesi sağlanamazdı. Konuyu daha bütünü kuşatan bakışla ele alabilirsek doğru sonuçlara ulaşabiliriz. Kısmi ve geçici bir rahatsızlık değil, sistematik bir arızadan söz ediyoruz. Sorun iktidar partisinin kapatılmasıyla sınırlı olmadığı için, çözüm de onun kurtulması olmamalı. Anayasa Mahkemesi, Başsavcı'nın talebini yerinde bulmadığında, hiçbir şey olmamış gibi yaşamaya devam mı edeceğiz? Kapatmama kararı elbette vesayet düzeninin ağır darbe alması anlamına

gelecek. Ancak, mevzuatı yani sistemi düzeltmedikçe, demokrasinin yolunun hangi köşe başında kesileceğini bilemezsiniz.

Büyüklüğü küçüklüğü önemli değil, demokrasi adına mevzi kazanma fırsatını ıskalamamak gerekiyor. Siyasi Partiler Kanunu'nun demokrasiyle bağdaşmayan, onu sakatlayan maddeler taşıdığı ortada. CHP kurultayında somut örneğini yaşadığımız gibi, genel başkanların değiştirilmesinin teklif dahi edilemediği, Allah sağlık verdikçe işbaşından indirilemediği partiler sisteminden kurtulmamızın vakti geçiyor. Partilileri kurşun asker konumundan kurtaracak, lider sultasına son verecek düzenlemelerle birlikte parti kapatma Avrupa Birliği mevzuatına uydurulabilir. SPK seçme hakkını düzenlerken somut ve mahkeme kararına dayanan sınırlamalar getirirken, seçilmişi alaşağı etmek bu kadar kolay olmamalı. Bu ortamda, Anayasa'dan başlayıp kanunları içine alan düzenlemeleri çıkaracak şekilde parlamentoyu çalıştırmanın zorluğunun farkındayız. Bunun da çaresi seçim 'sopası' olabilir. Sandık göz önünde bulunduğunda kendi grubunu yönetmek de, muhalefetle işbirliği geliştirmek de nispeten kolaylaşır.

Başbakan Erdoğan'ın B planı olduğu söylenen kapatmadan sonra 'çarıkları giyip Anadolu'ya çıkma' projesi beklenmeyen riskler barındırıyor. 22 Temmuz'da AK Parti'nin yelkenlerini mağduriyet rüzgârının şişirdiği tezi yanlış değil, fakat eksik. 27 Nisan bildirisini, 28 Nisan cevabından ayrı düşünmek yanıltır. Mağduriyet tek başına belirleyici olsa Necmettin Erbakan'ın doğal liderliğindeki Saadet Partisi yüzde 2,5'lerde sürünmezdi. Tabir yerindeyse AK Parti mağduriyetin yanına 'mağruriyeti' de ekleyerek seçmenin karşısına çıktı. Seçmen, tokat yediğinde öbür yanağını dönen siyasetçiden hoşlanmıyor. Sonunda dayağı yese de, onurunu korumuş vekillerine sahip çıkıyor. Erdoğan, halkın önüne çıktığında 'yeterince mücadele etmedi, üzerine düşeni yapmadı' eleştirilerini bertaraf etmekte zorlanabilir. Hâlihazırdaki sükuneti halka iyi izah etmeli. Savunma ile ilgili en güzel yazılardan birini ZAMAN'da yazan Doç. Dr. Mustafa Şentop'un şu tespitlerini önemli buluyorum: "Mademki dava sadece AK Parti'ye yönelik değil, millete ve onun temel değerlerine yöneliktir; o zaman milleti bu savunmanın ve stratejinin içine mümkün olduğu kadar dâhil etmek gerekir."

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Beyaz ihtilal: Yeter söz milletin

Bülent Korucu 2008.05.13

Yarın 14 Mayıs. Demokrasi mücadelesini yakından takip edenler, bu uğurda emek sarf etmiş, ter dökmüş ve hatta can vermiş olanlar için çok anlamlı bir gün.

Gerçek demokrasiye geçişin tescil anı. 14 Mayıs 1950 seçimlerinde, Demokrat Parti 27 yıllık Cumhuriyet Halk Partisi iktidarına son verdi. Bu değişiklik, cumhuriyet tarihimizin en önemli dönüm noktası nitelemesini hak ediyor. Türkiye'yi çok partili demokrasiye götüren süreç, değişimin gerçekleşme şekli, sonrasında yaşananlar ve dönemin hazin bitişinde bugüne ve yarına ait dersler var. İkinci Dünya Savaşı sonunda dünyaya yeni şeklini vermek, safları belirlemek ve etkin bir Milletler Cemiyeti kurmak için ABD'de 24 Nisan 1945'te toplanan konferans, Türkiye'nin de rotasını netleştirdi. Yanı başında büyüyen Sovyet tehdidinden korunabilmek ve 'özgür dünya'nın parçası haline gelebilmek niyetimize karşılık önümüze konan şart, çok partili demokrasiydi. 27 yıl ülkeyi 'parti devleti' şeklinde muhalefetsiz yöneten kadroların iktidarı halkla paylaşması isteniyordu. Önceki iki denemede yaşananlar ülkede artık muhalefet düşüncesinin yeşeremeyeceği zehabını oluşturuyordu. Hakikaten de halkta biriken enerjiye rağmen, önüne düşüp bayrak açmaya kimse cesaret edemiyordu. Vatandaş, Mareşal Fevzi Çakmak'ın cenazesi gibi vesilelerle mesajını duyurabiliyordu. Demokrasimizi Sovyet tehlikesine borçluyuz diyebiliriz. Yanı başımızdaki gulyabanı, karşı cepheye sığınmamızı ve doğal olarak onların

şartlarına uymamızı sağladı. ABD'dekine benzer biçimde cumhuriyetçilerin karşısına demokratları çıkardık. Partinin ve devletin başı İsmet İnönü'den izin alan dört eski CHP'li Celal Bayar, Adnan Menderes, Fuat Köprülü ve Refik Koraltan, kurdukları partiye 'Demokrat' ismini verdi. Apar topar yapılan 1946 seçimlerinde birçok yerde aday bile gösteremediler. Zaten gösterseler de fark etmezdi, zira açık oy gizli sayım esasına göre ve jandarma dipçiği gölgesinde farklı sonuç alamayacaklardı.

Yeni seçim kanunuyla 14 Mayıs 1950'de yapılan seçimlerde DP oyların yüzde 53'ünü alarak tek başına iktidara geldi. CHP yüzde 39'da kalmıştı. Demokrat kelimesini telaffuz bile edemeyip 'demirkırat' diyen ağzı çorba kokanlar, kansız bir devrimle, 'Beyaz ihtilal'le yönetime ortak olmuştu. Yönetimi devraldı diyemiyoruz, zira CHP devletle bütünleşmiş, ona sahip olmuştu. Bu tek başına platonik bir sahiplik değildir. Falih Rıfkı Atay'ın 'Çankaya'da esefle dile getirdiği rant mücadelesi dikkatle okunmalı. Ekonomik ve siyasi gücü elinde bulunduran yeni seçkinler kolay teslim olmayacaklardır. 27 yılda oluşmuş bürokratik oligarşi, maraza çıkarmak üzere Milli Şef İnönü'nün gözünün içine bakıyordu. İkinci Dünya Savaşı'nda mahir bir ip cambazı gibi dengeler arasında oynayan İnönü, artık yolun sonuna gelindiğini biliyordu. CHP'li bürokrasi geri çekilirken tekrar dönüşün planlarına da o gün başladı. Üçüncü çok partili denemeyi de dramatik şekilde sonlandıracak cuntalaşma süreci örgülendi.

Türkiye'yi 'beyaz devrim'e götüren şartları iyi okumak gerekiyor. Genç cumhuriyetin içine kapalı, dünyadan kopuk halde yaşama şansı kalmamıştır. Artık şartlar ve oyunun kuralları değişmiştir. Halk, en büyük güvencesi olan seçme hakkını gerçek anlamda eline almıştır. Müntehib-i evvel, müntehib-i sâni; açık oy gizli sayım gibi düzenlemelerle bir seremoniden ibaret olan önceki seçimlerin aksine seçme ve seçilme hakkını kazanmıştır. Hikâyenin sonraki kısmı hep bu mücadelenin farklı bölümleri olarak gerçekleşti. Devletin sahibi olduğuna inanan, ekonomik gücü ve bürokrasiyi elinde bulunduran 'Komünistlik lazımsa onu da biz getiririz' zihniyetindeki oligarşiyle; para, siyaset ve bürokraside hakkı olan payı almaya çalışan halkın mücadelesi sürüyor. Allah sandığa zeval vermesin, tek güvencemiz o.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Paksüt olayının önemli ayrıntıları

Bülent Korucu 2008.05.16

Anayasa Mahkemesi Başkan Vekili Osman Paksüt, gündeme bomba gibi düştü. Kendisini takip ettiğini sandığı sivil polis arabasının başka görev için bölgede bulunduğuna ikna olup şikâyetçi olmadı. Emniyet de Paksüt'e yaptığı izahatla yetinmeyip yazılı açıklama ile kamuoyunu bilgilendirdi.

Fakat konu kapanmadı. Başkan Vekili ve eşi Ferda Hanım 'biz paranoyak değiliz, somut belirtilerden hareket ettik' savunması içinde konuyu uzattı. Söylemek bile abes, en küçük şüphe takipsiz bırakılmamalı. Yüksek mahkeme üyesi dahi kendini güvende hissetmezse, biz sade vatandaşların hali nice olur! Madem bu kadar tartışılıyor, Paksüt'ün hatalı davranışlarını da dile getirmeliyiz.

Paksüt istihbarata karşı koyma (İKK) eğitimini diplomat olarak Bağdat'ta görev yaparken almış. Sanırım bu eğitim sırasında güvenliğinin öncelikli olduğu kendisine anlatılmıştır. Paksüt ve eşi, adı geçen arabaya bizzat müdahale ederek büyük riske girdi. Sivil aracın dinleme maksatlı polis arabası olduğu üzerinde yazmıyor. Araçta bir suikast timi olabilirdi. Hudson senaryolarını çerçeveletip görünür bir yere asmak gerekiyor. Türkiye'yi karıştırmak isteyenlerin yapabilecekleri en büyük provokasyonlardan biri Yüksek Mahkeme üyelerine suikast olur. Paksüt ve eşinin araçtakilere fiili müdahalesi yanlıştı. Lahmacun tartışmasından ya da yol verme

kavgasından adam öldüren magandaların bol bulunduğu bir ülke olduğumuz düşünüldüğünde bile riskin boyutu ürpertiyor.

Başkan Vekili'nin diğer hatası, belki de çok önemli bir operasyonun deşifre edilmesine sebep olmak. Paksüt'ün şüphelendiği aracın bölgede takip yapan Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele ekibine ait olduğu açıklandı. Operasyonun muhatapları herhalde tedbirlerini alıp, kendilerini kurtaran Paksüt'e dua ediyorlardır. Başkan, son aşamada yaptığını başta düşünebilse ve doğrudan emniyet müdürünü arasa, hem devam eden takibe zarar vermemiş olurdu, hem de kendisini yıpratmazdı. Bu yanlışların toplumdaki güvensizlik ortamına ve bir anlamda paranoyaya yaptığı katkıyı da ihmal edemeyiz. Gölgesinden korkan, evinde eşiyle bile fısıldayarak konuşan bir toplum haline geldik.

Ferda Hanım, aracın lastiklerinin yükünü taşımakta zorlandığını ileri sürüyor. Başkan Vekili Paksüt, aldığı İKK eğitiminden dinlemenin eskisi gibi hantal cihazlarla yapılmadığını öğrenmiş olmalıydı. Artık teknoloji çok gelişti. Edirne'de Hanefi Avcı'nın Belediye Başkanı Hamdi Sedefçi'ye yaptığı operasyonda görmüştük. 'Lazer pointli çanakla' başkanın makam odasını rahatlıkla dinleyip kayıt altına almıştı. Kurtlar Vadisi kültürüyle bile böyle bir takibin olamayacağını söyleyebiliriz. Neredeyse eskortluk yapmışlar. Paksüt'ü tatmin eden 'başka operasyon' açıklaması gelmese, ekiptekilerin ya çok acemi veya yakalanmak üzere yola çıkmış olduklarını düşünürdük. Paksüt'ü bu hatalara zorlayan şey, yanlış zamanda yanlış kişiyle görülme endişesi olabilir mi? Turan Çömez, bir dönem Tayyip Erdoğan'ın en yakınında bulunmuş, şu anda 'kanlı bıçaklı' durumuna gelmiş biri. Normalde hâkimler önlerindeki dosyanın selameti açısından davalının dostlarıyla olduğu kadar düşmanlarıyla da mesafeyi korur. Paksüt, diplomasiden geldiği için bu hassasiyeti ihmal etmiş olabilir. Zaten görüşmeyle ilgili rivayetler de muhtelif. Kimine göre eşli bir yemek, kimine göre Çömez'in arkadaşlarıyla tesadüfen bulunduğu mekânda bir karşılaşma. Olayın sıcaklığı devam ederken ilk haberi yapan internet sitesi 'eşli yemek' alternatifini tercih etmişti. Turhan Çömez'in tuzu kuru. Hatta daha bu tartışmalar devam ederken, üstüne CHP lideri Deniz Baykal'ı ziyaret ederek, 'önemli adam' pozunu pekiştirmeye çalıştı. Ancak Paksüt'ün konumu her şeyi kaldırmaz. Biraz daha özen...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

[Yorum] Suudi Kralı ile İngiliz Kraliçesi arasındaki fark

Bülent Korucu 2008.05.17

Yakın zamanda iki monarkı ağırladık. Suudi Arabistan Kralı Abdullah ile İngiltere Kraliçesi Elizabeth'e gösterilen konukseverlik farkına dikkat çekmek istiyorum. Aradaki uçurum, bazı medya mensuplarının önyargı, kompleks ve çifte standartlarını bir kez daha belirgin kıldı.

Maalesef önyargılar kişiye veya ülkeye yönelik değil. Her örnekte yeniden tekrarlanıyor. Önce şunu kayıtlara geçirelim. İngiltere Kraliçesi Elizabeth'e gösterilen ev sahipliğinin doğru olduğunu düşünüyorum. Kendi evimizde misafirin hassasiyetlerini, önceliklerini gözetiriz. Diplomatik konuklarda bunu fazlasıyla yapmak doğal. Yanlış olan, birinin karşısında ezim ezim ezilirken, diğerine hakaret etmenin marifet sayılması. Kraliçe gelmeden günlerce önce protokol kuralları geldi. Giyim kuşamdan konuşma, dokunma adabına kadar bir sürü kural dikte edildi. Erkeklerin beyaz kravatı, kadınların eldiveni, hiçbir ayrıntı unutulmadı. Eleştirmek bir yana kutsal metin muamelesi gördü. Başbakan Tayyip Erdoğan ve AK Partililerin smokin giymeyişi gündemin başköşesine kuruldu. Hâlbuki İran Cumhurbaşkanı Ahmedinecat, gelmeden haber yollasa, 'Bizim protokolde

kravat yok, siz de takmayın' dese kıyamet kopardı. Kısacası Kraliçe, artık ülkesinde bile nadir gördüğü bir şekilde ağırlandı. Helal hoş olsun.

Peki, Suudi Arabistan Kralı Abdullah'ın kusuru neydi? 'Görgüsüz Kral Türkiye'de' hakaretini başlık diye yayınlayan gazetelerin sorunu nerede? Kendisini getiren uçaktan kalacağı otele, kalabalık ailesine varıncaya kadar her şey bu hoyratlıktan nasibini aldı. Rutin bir protokol uygulaması olan devlet nişanı takılması dâhil eleştirilmeyen şey kalmadı. Kraliçe'ye de aynı nişan takıldı, aykırı tek ses var mı? Kralı ve ailesini getiren uçaklar mizah konusu yapıldı; Kraliçe'nin uçak gemisine binmek şeref sayıldı. Bazıları o kadar mest oldu ki, savcılar 'halkı cumhuriyetten soğutmak ve monarşinin reklâmını yapmaktan' soruşturma açsa yeridir! Çifte standart sadece İngiltere Kraliçesi'ne yapılmadı. Ahmet Necdet Sezer döneminde gerçekleşen İsveç Kralı Gustaf ziyareti de benzer görüntülere sahne oldu. "Ziyarette hiçbir aksaklığa meydan vermemek için Kral ve Kraliçe'nin özel uçağında, saraydan kuaför, manikürcü, pedikürcü, makyaj uzmanı, aşçı ve kraliyet başgarsonu da geldi. Kral ve Kraliçe'nin bu akşam Cumhurbaşkanı Sezer onuruna vereceği 140 kişilik yemek öncesi, kullanılacak yemek takımları da Stockholm'den askerî uçakla taşındı." İktibas ettiğim bölümdeki kral herhangi bir Müslüman ülkeye mensup olsaydı, bu paragraf acaba nasıl yazılırdı? "İki günlük geziye manikürcüsünü bile getirmiş; çatalı bıçağı dahi önden geldi vs vs." En hafif aşağılama herhalde 'görgüsüz' olurdu. Ya sermaye konusundaki çelişkili tavırlar... Yabancı sermaye gelsin diye kendimizi paralıyoruz. Her milletin başımızın üstünde yeri var; Müslümanlar hariç. Tabir yerindeyse paraları ile rezil oluyorlar.

Sosyal barışı tehdit eden çifte standartlar sadece misafirleri hedef almıyor. İçeride de alabildiğine keskin ve kesif önyargılarla kuşatılıyoruz. Ali Müfit Gürtuna'nın eşi başını açtığında, bunu bir 'laik hidayet' destanı haline getirenler, özgür iradesine methiyeler dizenler, voleybolcu Aysun'un başını örtme ihtimalini aynı olgunlukta karşılamıyor. 31 yaşında başarılı bir sporcu ve dünya görmüş bir insanın tercihi ile ilgili 'suçlu' arama yolu seçiliyor. 'Acaba kim beynini yıkadı?' sorusuna cevap aranıyor. Belli insanlar ve tercihlere karşı bu hazımsızlık ve tahammülsüzlüğün sebebini çözmekte zorlanıyorum. Yetişilen mahallelerin şuur altına tortu olarak bıraktığı önyargılar mı? Bilinmeyene olan düşmanlık mı? Özenti ve kompleks vicdanları esir mi alıyor? Bilemiyorum. Krallar gelip gidiyor, sonra biz bize kalıyoruz. Önyargılara paslı bir kama gibi toplumun bağrında burgu yaptırılıyor. Canımız yanıyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Majestelerine saygınız sonsuz, ya Cumhurbaşkanı'na?

Bülent Korucu 2008.05.20

Türk siyaseti uzun süre iktidar boşluğundan yakındı. Şimdilerde herkes bir muhalefet boşluğudur tutturmuş gidiyor. CHP ve onun kıdemli Genel Başkanı Deniz Baykal'ın işi gittikçe zorlaşıyor. Geçen yıla kadar iş biraz kolaydı.

Muhalefetin bir kısmı Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer tarafından deruhte ediliyordu. Sokak kısmı da Tuncay Özkan'a ihale edilmişti. Baykal grup konuşmalarıyla vaziyeti idare ederken, ağır topu Önder Sav ise Anayasa Mahkemesi'nde kâtip olarak işe başlamıştı! Sav, siyaset tarihine Yüksek Mahkeme'ye en hızlı iptal dilekçesi yazan ve en fazla sonuç alan şahsiyet olarak geçti. Baykal ve arkadaşlarının Sezer ve Özkan'ın boşluğunu doldurmak için mesaiye kalmaları gerekiyor. Malum, belli yaşlardan sonra fazla mesai, tamiri zor hataları da beraberinde getiriyor.

Önder Sav, arzuhalcilikteki başarısını, konuşurken gösteremiyor. Yanına gelip dinî heyecanını kendisiyle paylaşmak isteyen yaşlı vatandaşla alay ediyor. Hac ibadeti ve Peygamber Efendimiz'i alay konusu haline getiriyor. Savunması ise kabahatinden büyük. Özür dileyeceğine, "Orada kamera bulunduğunu fark etmedim." gibi cümleler kuruyor. Yani Cihan muhabiri Murat Kaya orada olup çekim yapmasa 'sorun' çıkmayacak. Kurultayda kullanılan 'din de bizim' afişlerinin mürekkebi kurumadan, CHP'nin boyası dökülmeye başladı.

Genel Başkan Baykal da, kendini tanıyanları hayrette bırakacak kadar sık hata yapıyor. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün İngiltere Kraliçesi 2. Elizabeth onuruna verdiği yemeğe katılmadı. Diplomasi, protokol, devlet adamı ciddiyeti, hepsi ayakaltında. Baykal'ın özrü de Sav'ınkine benziyor. İngiltere Dışişleri Bakanı David Miliband'ın 'Neden Çankaya Köşkü'ne gelmediniz, Kraliçe'ye tavrınız mı var?' sorusuna Baykal'ın, cevabı kusurundan büyük: "Tavrımız Kraliçe ya da İngiltere'ye değil. Cumhurbaşkanı'nın davetlerine icabet etmiyoruz. Kraliçe ve İngiltere hükümetine karşı saygımız sonsuzdur." Baykal, yanında görmeye alışmadığımız eşi ile beraber doğum gününe katılarak, Kraliçe'ye saygısının sonsuz olduğunu fiilen göstermiş oldu. Baykal'ın muhalefet bayrağını devraldığı eski Cumhurbaşkanı Sezer de benzer tavırlar gösterirdi. 2 yıl önce İsveç Kralı Karl 16. Gustaf ve eşi Silvia'nın, Ankara Devlet Konukevi'nde onuruna verdiği yemeğe Sezer katılmamıştı. Gerekçe ise Başbakan'ın eşi Emine Erdoğan'ın davete gelme ihtimaliydi. Sezer olmadığı için Baykal fazla mesai yapıyor derken rastgele bir şey söylemiyoruz yani.

Baykal'ın son büyük muhalefet atağı ise sigara yasağı protestosu. Kapalı alanlarda sigara içilmesini engelleyen kanunu duyuran afişler dikkatinizi çekmiştir. Meclis'te temsil edilen bütün siyasî partilerin genel başkanları 'Dumansız hava sahası hareketini destekliyoruz' diye poz vermiş. Sağlıklı yaşam konusunda örnek şahsiyetlerden biri olan Baykal afişte yok. Sağlık Bakanı Recep Akdağ, bu konudaki sorulara kemküm edebildi. CHP liderinin, sosyal sorumluluk kapsamındaki bir projeye karşı takındığı tavrı izah etmesi mümkün değil.

Anamuhalefet partisinin 'bana ne, ben oynamıyorum' mızıkçılığı dışında, somut politikalar üretebilmesi gerekiyor. Seçim sandığı, kurultaydakine benzemiyor. Elinizle seçtiğiniz insanlar tarafından oylanmıyorsunuz. Baykal'ın bugüne kadarki rakipleri kendi gibi salon siyasetçisiydi. Köy köy dolaşan ve hançeresini patlatırcasına konuşan Tuncay Özkan'ı hafife almamalı. İnanmıyorsa, Baykal eski bir siyaset bilimci olarak, Cem Uzan olayını masaya yatırıp incelesin. Özkan, Baykal'ı barajın altına taşıyamaz ama anamuhalefetlikten edebilir. Düşünsenize elindeki tek muhalefet aracı olan Yüksek Mahkeme'ye dava açma imtiyazını kaybettiğinde CHP'nin hali nasıl olur!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gülü susuz, bizi aşksız bırakma

Bülent Korucu 2008.05.30

Önden giden atlıların diktiği ıhlamurların çiçek açma zamanına yine kavuştuk, çok şükür. Tarlada izimizin olduğu iddiasında değiliz. Hiç olmazsa harmandaki sevinci paylaşmak istiyoruz.

Büyük fedakârlıklara katlanılarak dikilen fidanların meyveye durması, kokusuyla, rengiyle çevresine bahar coşkusu yaşatmasından daha büyük mutluluk olabilir mi? Türkçe Olimpiyatları'nı televizyondan seyretmeyip bizzat yerinde izlemek gerektiğini düşünüyorum. Asya Termal Tesisleri'ndeki elemeler ya da bu sene farklı illerde yapılan finallere katılmanın faydası şu: Ekranda, sadece becerisini sergileyen bir çocuk görüyorsunuz. Mekânda bulunduğunuzda ise sahnenin önünü ve arkasını birlikte temaşa edebiliyorsunuz. Heyecanları, sevinçleri, bazen buruklukları, her şeyi paylaşıyorsunuz. Daha önemlisi isimsiz kahramanlarla, öğretmenlerle yüz yüze geliyorsunuz. Ankara'daki şarkı yarışmasında öğretmenlerin bir bölümü sahneye davet edildi.

Mahcubiyet derecesindeki tevazuları etkileyiciydi. Suçluların bile insanların yüzüne sırıttığı bir çağda, başarıyı böyle taşıyabilmek bize özgü bir gelenek.

Türkçe konuşma yarışmasının elemelerindeyiz. Beyaz tenli Batılı çocuk 'Neden Türk okulu?' sorusunu cevaplandırıyor. İfadeleri, sadece Türkçeyi değil 'sevgi dili Türkçe' ülküsünü de ne kadar özümsediğini gösteriyor: "Babalarımız, dedelerimiz daha iyi insanlardı. Kültürümüz, müziğimiz kıyafetlerimiz değişti. Garip müzikler dinleyen, siyah giyinen ve insanlara dik dik bakan gençler çoğaldı. Babalarımız gibi kalabilmek için Türk okuluna gidiyoruz." Dünkü gazeteleri elime aldığımda bu sözlerin beynime çivi gibi çakıldığını hissettim. Annesini öldürüp 13 parçaya ayıran Bursalı gencin fotoğrafını görünce, o sözlerin ne anlama geldiğini daha iyi anladım. "Peki, okulunuz bunu nasıl başarıyor?" sorusuna karşılık şunları söyledi: "Bizim okulda hiç kötü ve yaramaz yok. En küçük bir yaramazlık yapanı bile müdür okuldan göndermekle korkutuyor. Kimse kötülük düşünmüyor. Ben bir defa cam kırmıştım. Kendimi müdürün karşısında buldum. Yaramazlığa devam edersem kendimi okulun dışında bulacağım dile getirildi. Aslında yanlışlıkla kırmıştım, ama yine de korktum." Aileler, Türk okullarını huzur adası, çocuklarını kötülüklerden koruyacak bir sığınak olarak görüyor. Bu duygu çocuklara öylesine işlenmiş ki en büyük ceza okulu kaybetmek. Eğitim seviyesinin düşük olduğu ülkelerde okullara gösterilen ilgi bazı hasetçiler tarafından hafife alınıyordu. Batılı ülkelerdeki talep çoğunlukla talimden ziyade terbiye öncelikli. Bir ziyaretimiz sırasında okul yöneticisinden dinlemiştim. Çocuğunu okula verebilmek için o bölgeye taşınan bir veli, çocuğu mezun olana kadar okulun kapanmayacağına dair yazılı teminat almak için epey uğraşmış. Sonunda mücbir sebep olmadan böyle bir şeyin söz konusu olmayacağına ikna etmişler.

Sevgi meşalesini dünyanın dört bir yanına taşımaya yeminli eğitim kahramanlarından biri birkaç gün önce kansere yenildi. Gencecik bedeni mum gibi erirken, çevresine toplanan arkadaşlarından bir talepte bulundu. Geride bıraktığı iki çocuğuna sahip çıkılması değildi son arzusu. 'Benim bu hizmet kervanının bir mensubu olduğuma şahitlik eder misiniz?' dedi arkadaşlarına. İsteği kulaktan kulağa, gönülden gönüle, yüz binlere ulaştı. Bu şahitlik her şeye değer. İssiz çölleri aşma, buz dağlarında yaşama, okyanuslara at sürme enerjisini sağlayan da işte bu umut. Sevgi ülküsünün bir ferdi olarak kabul edilme umudu. Letonyalı öğrencinin söylediği o çok güzel şarkının sözlerini bir duaya dönüştürsek diyorum: Gülleri susuz, bizi aşksız bırakma Allah'ım.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Haysiyet cellâtlarının yüzü kızaracak mı?

Bülent Korucu 2008.05.31

Türkiye günlerdir, CHP Genel Sekreteri Önder Sav'ın sebep olduğu skandallarla çalkalanıyor. Müslümanların Peygamber'ine ve hac ibadetine karşı söylediği sözler şahsi kusuruydu.

Vakit gazetesinde yayınlanan ses bandının üstüne atlayanlar suça ortak oldu. Sav, devletin valisi Ali Serindağ'ı karşısına almış, il başkanı gibi görüş alışverişinde bulunuyor. Herhangi AK Partili yetkili bunu yapmış olsaydı karşılaşacağı muameleyi düşünemiyorum bile. Hepsi bir tarafa, görüşmenin bir gazete tarafından 'ele geçirilmiş' olması turnusol vazifesi gördü. CHP Genel Başkanı Deniz Baykal, kendi hamlesinin altında kalmış bir güreşçi gibi zor duruma düştü. Görüşmenin nasıl sızdığını sorma hakkı elbette vardı. Ama Baykal sormak yerine birilerinin kulağına fısıldadığı cevapları seslendirmeyi seçti. İktidar partisi, hükümet ve polisi suçladı. Hadi, yanlış da olsa 'bunlarla siyasi mücadele yapıyoruz' diyebilirler. CHP, olaydan tamamen bihaber bir insan, Fethullah Gülen'i de zan altında bıraktı. Genel Sekreter Sav, Baykal'a hayatının en büyük hatasını yaptırdı. Dini değerlere hakaretini örtbas etmek için yaptığı karşı atak Sav'ı değil, bizzat Baykal'ı nakavt pozisyonuna

düşürdü. Baykal, karısının heyecanına kapılıp, sonra geri adım atmak zorunda kalan Anayasa Mahkemesi Başkan Vekili Osman Paksüt'ten dahi kötü durumda. Baykal, bu saatten sonra Sav'ı mı dinlendirir, yoksa bir köşeye çekilip beraber mi dinlenirler, zamanla göreceğiz.

Bu olayın maskesini düşürdüğü diğer kesim gazeteciler oldu. Bir kısmı 'S' tipi olarak dolduruşa geldi. Olayın iç yüzü anlaşıldıktan sonra 'sazan' gazetecilerin manevra kabiliyetini izleyeceğiz. 'T' tipi gazeteciler yani 'tetikçiler' biraz daha ileriye gitti. Üç beş kuruş için topuğa sıkan tipler bunlar. Ar damarı tam çatlamayanlar bir adım geri çekilip 'S' tipi numarası yapacak. Vicdan denen müesseseyi tamamen kapatmış olanlar 'C' tipine yani 'cellât' gazeteci sınıfına terfi etmenin heyecanını yaşayacak. Zaten 'C' olan Serdar'ların ise kıdemlerine işlenecek.

'Siyasiler ve bürokratlar, en büyük hataları bile işlese istifa etmezler, biz de bu şerefli kurumu kimse çalıştırmaz' diye söylenip dururuz. Haysiyet cellâtlığı yapan, kendi arkadaşını infaz eden gazetecilerden kalemini bırakan gördünüz mü hiç? Ara rejim şakşakçılarından mahcubiyet yaşayana şahit oldunuz mu? Merak ediyorum, Mehmet Y. Yılmaz dünkü yazısından dolayı kendini insan içine çıkamaz hissetti mi? Bugün köşesinde açıkca özür dileyip, 'gazetecilikte geçirdiğim bunca yıla yazıklar olsun. En temel meslek ilkelerini uygulasam bu duruma düşmeyecektim' deme erdemini gösterecek mi? Serdar Akinan'la ilgili aynı merakı taşımıyorum, eminim onun yüzü kızarmamıştır.

Yeri gelmişken bir de gerçek gazetecilerden bahsetmek istiyorum. Çiçeği burnunda Elmadağ muhabiri Murat Kaya gibi. Karşılaşsalar karambolde onu da infaz etmeye çalışan büyük(!) gazetecilere ne der acaba Murat? Vakit Gazetesi de gündem oluşturan haberinden dolayı kutlanmayı hak ediyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Baykal, Aydınlık'ı bile geçti

Bülent Korucu 2008.06.04

CHP Genel Başkanı Deniz Baykal hata üstüne hata yapmaya devam ediyor. Teknoloji özürlü Genel Sekreteri Önder Sav'ın kendini Vakit Gazetesi'ne dinletmiş olmasının şokunu bir türlü atamıyor.

Anamuhalefet lideri, içine düştüğü panikle yönlendirmeye açık hale geliyor. Basit bir özürle kapatılabilecek olayı Baykal, önce hükümet sorunu haline getirmeye çalıştı. Hem kendini hem de medyanın bir bölümünü komik duruma düşürünce, önüne konan her dosyaya inanmaya ve kürsüden okumaya başladı. Dünkü grup toplantısında aynı hatayı tekrarladı. Baykal, pireye olan kızgınlığını yorganı değil evi yakarak bastırma çabasında.

Baykal, iki emniyet görevlisiyle ilgili isim vererek suçlamalar yaptı. Emniyet İstihbarat Daire Başkanı Ramazan Akyürek ve Telekomünikasyon İletişim Başkanı Basri Aktepe'yi suçladı. Elinde delil olmadan bu iki bürokratı kanunsuz dinleme yapmak ve cemaat mensubu olmakla itham etti. Ergenekon soruşturmasının tutuklu sanığı Doğu Perinçek ve yayın organı Aydınlık'ın polis karşıtlığının anlaşılır bir yanı var. Ama onlar bile Baykal kadar ileri gitmiyor. Akyürek'le ilgili Vali Erol Çakır'ın yazdığı sicil notunun ötesinde cümle edemiyorlar. Çakır, emekli olduktan sonra Ergenekon terör örgütü soruşturması kapsamında tutuklu yargılanan Veli Küçük'le birlikte güvenlik şirketi kurmuştu. Baykal, konuşmasını 28 Şubat'ın en hararetli günlerinde 1999'da hazırlanmış bir rapora dayandırıyor. İşin ironik tarafı bu raporu hazırlayanlar, '8. kat çetesi' olarak yargılanan ve 963 kişiyi dinlemekle suçlanan polislerdi. Yargıtay 8. Daire Başkanı Naci Ünver, dinlenenler arasındaydı. Ünver'e ödediği 7,5 milyar lirayı tahsil edebilmek için devlet rucu davası bile açmıştı. Emniyet içindeki irticacıların sıralandığı iddiasındaki raporun sakat olduğu ilk günden ortaya çıkmıştı. Ankara Emniyet Müdürü Cevdet Saral ve

yardımcısı Osman Ak tarafından yazılan rapor, her haliyle kişisel hesaplaşma kokuyordu. Kariyer hesapları içinde engel olarak gördükleri başarılı emniyet mensuplarını, dönemin gözde suçlaması olan 'Fethullahçı'lıkla karalamışlardı. Sabri Uzun'dan Bülent Orakoğlu'na kadar uzanan raporun dikkat çekici isimlerinden biri de Susurluk Çetesi'ni çökerten Hanefi Avcı'ydı. Rapordaki suçlamalardan nasibini alan diğer ilginç isim İstanbul Organize Suçlar Şube Müdürü Adil Serdar Saçan'dı. Uğur Dündar, 'Mürteciye bakın' başlıklı köşesinde karalamaları ayıplarken şu ifadelere yer veriyordu: Polis camiası şu günlerde Fethullahçılar Raporu'nu konuşuyor. Hafta içinde basına sızdırılan rapor, Ankara'da hazırlanmış. Raporda 84 üst düzey emniyet görevlisinin, Fethullah Hoca olarak bilinen Fethullah Gülen'le bağlantılı olduğu ve bu kişilerin rejim aleyhtarı faaliyetlerde bulundukları belirtiliyor. Dikkatlice incelendiğinde, son dönemde mafya ve çetelerle mücadelede, eşi görülmedik başarılara imza atan bazı polis şeflerinin adlarının, rapora monte edildikleri anlaşılıyor. Bunlar arasında hemen göze çarpan isimler Organize Suçlar ve Kaçakçılıkla Mücadele Dairesi Başkanı Emin Arslan ve onun yardımcılarıyla, İstanbul Emniyet Müdürlüğü Organize Suçlar Şubesi Müdürü Adil Serdar Saçan..." Saçan, o günden beri Fethullahçı olmadığını ispatlama telaşı içinde.

Baykal, bir köşeye çekilip üç beş gün dinlenmeli ve kendisine hata üstüne hata yaptıranlarla ilgili ciddi kararlar almalı. Böyle giderse Baykal'ın siyasi hayatı kendisine yakışmayacak şekilde sonlanacak.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yargıçlar cumhuriyetinin ilanı

Bülent Korucu 2008.06.06

Anayasa Mahkemesi'nin başörtüsünü serbest bırakan anayasa değişiklikleriyle ilgili verdiği karar, yetki aşımının yeni bir örneği oldu.

Anayasa'nın 6. maddesine göre "Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasa'dan almayan bir devlet yetkisi kullanamaz." Anayasa Mahkemesi, bu maddeyi birkaç açıdan çiğnedi. Birincisi; anayasa değişikliklerini sadece 'şekil' bakımından inceleme yetkisini 'esas' incelemesine dönüştürdü. Halbuki, 61 Anayasası'ndaki muğlaklıktan kaynaklanan yetki tecavüzünü önlemek isteyen 82 Anayasası, şekil incelemesinin de ayrıntılı tarifini yapıyor. Madde 148'de, "... Anayasa değişikliklerinde ise teklif ve oylama çoğunluğuna ve ivedilikle görüşülemeyeceği şartına uyulup uyulmadığı hususları ile sınırlıdır." diyor. Mahkemeden yapılan yazılı açıklamada bu maddeye atıf yapılması oldukça ilginç. Zira bu madde 'Anayasa değişikliklerini sadece şekil bakımından inceler ve denetler.' ifadesine yer veriyor. Mahkeme, yetkisi olmadığı halde yürürlük durdurma kararı almaya devam ediyor. O da ayrı bir ihlal. İptal kararları ancak yazılı gerekçelerle birlikte açıklanabiliyor. Fakat mahkeme gerekçeden önce iptal kararı açıklıyor, bu başka bir hukuksuzlukla izale edilmeye çalışılıyor ve yürürlük durdurması ihdas ediliyor.

Aslında bu karar bütünüyle anlamsız. Anayasa'nın davaya konu olan maddelerinin iptal edilen fıkraları ile birinci fıkraları neredeyse aynı. MADDE 10. - Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. (Değişik: 9.2.2008-5735/1 md.) Devlet organları ve idare makamları, bütün işlemlerinde ve her türlü kamu hizmetlerinden yararlanılmasında kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar. (İptal edilen fıkra)

MADDE 42. - Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. (Ek fıkra: 9.2.2008-5735/2 md.) Kanunda açıkça yazılı olmayan herhangi bir sebeple kimse yükseköğrenim hakkını kullanmaktan mahrum edilemez. Bu hakkın kullanımının sınırları kanunla belirlenir. (İptal edilen fıkra) İptal edilen maddeler

görüşülürken bir kısım hukukçu, mezkûr benzerliği hatırlatarak abesle iştigal eleştirisi getirmişti. İptal edilen maddeler, ikiz kadar benzedikleri birinci fıkraları nasıl etkileyecek, bilemiyoruz.

Bu maddelerde, Anayasa'nın kararda atıf yapılan değiştirilemez maddeleriyle çelişen hiçbir unsur yok. Henüz uygulamayı yönlendirecek kanun da çıkmadığına göre 'Mahkeme, Meclis'in niyetini tespit edip ona göre karar vermiştir' diyebiliriz. Bu ise hukuk adamlığından ziyade falcılık veya kahinlikle bağdaşır. Yüksek Mahkeme üyelerinin böyle bir iddiası olduğunu sanmıyorum. Gerekçeler veya kamuoyundaki tartışmalara bakarak verildiğini belirtmek yukarıdaki eleştiriyi hafifletmiyor.

Yine yürürlükteki anayasa, "Anayasa Mahkemesi bir kanun veya kanun hükmünde kararnamenin tamamını veya bir hükmünü iptal ederken, kanun koyucu gibi hareketle, yeni bir uygulamaya yol açacak biçimde hüküm tesis edemez." diyerek sistemin temelini teşkil eden kuvvetler ayırımı ilkesini kayıt altına alıyor. Ancak mahkeme verdiği bu kararla, kanun bir tarafa 'anayasa yapıcı' hale gelmektedir. Gerçek kanun koyucu olan Parlamento'nun iradesi kayıtlar altında ve yargısal denetime tabi iken 11 yargıcın iradesi her türlü kayıttan ve denetimden azadedir.

Bu karar 367'den daha büyük sistematik arızaları getirecek. O tartışmada zorlamayla da olsa mahkemenin 'ben metinden bunu anladım' deme şansı vardı. Fakat burada doğrudan anayasanın vermediği, daha doğru ifade ile diğer erke verdiği yetkiyi kullanma var. Artık kuvvetler ayırımına dayanan parlamenter bir demokrasiden bahsetme imkânımız kalmamıştır. Karar, 'yargı darbesinin radyoda okunan bildirisi hükmünde' diyebiliriz. Tahminlerin aksine 'yorumlu ret' gibi daha yumuşak bir kararın tercih edilmemiş olması da çok sık tekrar edilen yargıçlar iktidarının ilanı anlamı taşıyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Minarenin şekil kılıfı

Bülent Korucu 2008.06.08

Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararı üzerine eleştiriler çoğalınca kılıfçılar harekete geçti. Yargı, bir başka erke, yasama organına ait olan yetkiyi kullanmaya kalkıyor.

Kılıfçılar, yetki gasbına teviller üretmeye çalışıyor. İşin ilginç tarafı, Başkan Haşim Kılıç'ın açıkladığı "içerik ve görüşmelerle ilgili konuşmama" ilkesine rağmen birileri tutanak sızdırıyor. Mahkeme'nin kararını savunan haberler yalanlanmadığı müddetçe doğru kabul edeceğiz. Sabih Kanadoğlu, ilk dakikadan herkesin aksine, Mahkeme'nin içerik değil şekil denetlemesi yaptığını söyledi. Onu Cumhuriyet Gazetesi Ankara temsilcisi Mustafa Balbay izledi. Dünkü manşetlerden de anlıyoruz ki, mahkeme, 'şekil denetiminin hudutlarını genişletmiş'. Hani padişaha edep sınırlarını aşan hareket yapıp, 'sizi hanım sultan zannettim' diye özür dileyen adam gibi. Anayasa, keyfiliği ortadan kaldırabilmek üzere ayrıntılı 'şekil denetimi' tarifi yapmışken, üretilen kılıf, suçüstü durumu oluşturuyor. AYM'nin anayasa yapmaya kalktığının delili bu manşetler. İçerik denetimi yapılsa bu anayasa ihlalidir, lakin vaziyet daha vahimdir ve Mahkeme, anayasa yapmaya kalkmaktadır.

'Ya Meclis şunu da yaparsa' diye başlayan kılıflar çok zayıf ve dayanaktan yoksun. Ya Parlamento seçimlerin 20 yılda bir yapılmasına karar verirse imiş, miş, miş miş... Anayasa'da sayılan değiştirilemeyecek maddelerden biri hukuk devleti ilkesi. Hukuk, ihtimallere değil, icraatlara göre hüküm verebilir. 'İse'li cümleler herkes hakkında kurulabilir. Azınlık Raporu gibi bilim kurgu filmlerindeki gibi geleceği ve niyetleri okuyarak hüküm vazetme imkânımız yok. Birileri aynı mantıkla Anayasa Mahkemesi için şu suçlamaları yapabilir: AYM, bir gün yasama ve yürütme erkinin yetkilerini üzerine toplayıp totaliter (erk tekelcisi) bir rejim kurmaya kalkarsa... AYM bir gün

belirli bir siyasî görüş mensuplarının eline geçerse ve sistemi felç edecek şekilde davranırlarsa... Çağımızda ve demokratik düzenlerde böyle uçuk senaryolara sadece gülüp geçilir. Kılıfçıların diğer tezi de Mahkeme'nin gerekçeleri göz önünde bulundurarak karar verdiği şeklinde. Kanun önünde eşitliği emreden 10. madde ve eğitim hakkının engellenemezliğini vurgulayan 42. maddede laikliğe aykırı tek harf bile yok. Bu da Mahkeme'nin içeriğin ötesinde niyetleri bile incelediğini gösteriyor.

Kılıfçılardan en fazla Süleyman Demirel'e hayıflandım. Kendisi Demokrat Parti'nin devamı iddiasındaki AP'nin lideri olarak seçim kampanyalarını cuma günü Erzurum'dan başlatırdı. Dedem de elimden tutup beni Demirkırat'ın yeni süvarisini dinlemeye götürürdü. O süvari bugün "1960 İhtilali böyle bir imkân olmadığı için geldi. O zaman da Meclis 'bizi halk seçti, ne istersek yaparız' anlayışındaydı. O gün şimdiki gibi Anayasa Mahkemesi olsaydı, ihtilal olmadan halledilirdi." diyor. Yani Anayasa Mahkemesi olmadığı için DP'yi mecburen askerler durdurdu. Dedeciğim, keşke bugünleri sen de görseydin.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yasaklar ve değişimin gücü

Bülent Korucu 2008.06.10

İbret alınmadığı için tekrarlanıp duran tarih, sadece kitaplarla ulaşabileceğimiz kısım değil. Yakın zamanda yaşanmış, kolayca hatırlayacağımız şeyler de tekrarlanıp duruyor.

'Bu filmi görmüştük' klişesi dillerde pelesenk. Temel'in ikinci kez seyrettiği filmde kaybeden ata bahis oynayıp, 'bu defa kazanır zannettim' diye kendini savunması anlamsız bir örnek değil. Yakın tarihi ya unutuyoruz ya da safça bir iyimserlikle sonuçların değişmiş olacağını umuyoruz. Bu açıdan Turgut Özal'lı yılların çok iyi analiz edilmesinin bugüne ve yarına ışık tutacağına inanıyorum. TRT 2'de perşembe akşamları yayınlanan belgeseli bu gözle seyretmeye çalışıyorum.

Merhum Özal'ın kullandığı bazı kelimeleri şimdilerde daha iyi anlıyorum. Sıkça 'transformasyon' diyordu. Eşiğinde bulunduğumuz çağa insanları motive edebilmek için bu anlaşılması zor kelimeyi kullanıyordu. Yapmaya çalıştığı, zamana yayılmış, tedrici düzelme, yani 'değişim' değildi. Belki 'dönüşüm' karşılardı ama o, transformasyonda ısrar etti. Özal, 'Türkiye'ye çağı yakalatmak' istiyordu. Bunun için büyük dönüşümler yaşanmalıydı. Ekonomide gerçekleştirdikleri ölçülebilir olduğundan ön plana çıktı. Serbest piyasa ekonomisine geçişin yanı sıra öncelikleri, hedefleri ve zihniyetini değiştirmeye başladı. Ağır sanayi gibi miadını doldurmuş hedefler yerine, dünyanın gidişatına uygun olarak, bilgi ve hizmet sektörünün önünü açtı. Koca ekranlı bilgisayarın önünde verdiği poz aslında istikamet levhasıydı. Yüksek koruma duvarlarının arkasında, devletle al gülüm ver gülüm yapan sermaye tekellerinin işini bozdu. Sermayenin çeşitlenmesi ve geniş tabana yayılması, dönüşümün temel dinamiklerinden biri oldu. Mevcut sermaye sahiplerinin dış rekabete hazırlanmasının ancak iç rekabetle mümkün olduğunu biliyordu.

Özal, devleti hantallıktan kurtaracak ekonomik açılımların yanında bireyle devlet ilişkisinin yeniden tanımlanmasını sağlamaya çalıştı. Üç sac ayağı şeklinde zikrettiği formülde, teşebbüs hürriyetinin tamamlayıcıları olarak fikir ve inanç özgürlüğünü saydı. Bireyin devlet cihazı ve onu kullanan bürokratik oligarşiye karşı güçlendirilmesi, ancak fikir ve inanç hürriyeti ile olabilirdi. Özal, son sözü sivil iktidarın söyleyeceğini gösteren önemli bir tayinle bürokrasiye kendini kabul ettirdi. Genelkurmay Başkanlığı'na kutlama davetiyelerini bile bastıran Orgeneral Necdet Öztorun yerine Orgeneral Necip Torumtay'ı atadı. Özal, siyaset sınıfını da yeniledi. 12 Eylül'ün yasaklarının doğal sonucu da denilebilir. Ancak bu, Özal'ın bilinçli bir ayıklama yaptığı ve yeni siyaset sınıfı oluşturduğu gerçeğini gölgelemez. Mesut Yılmaz gibi isimler için pişmanlık

serdetse de siyasete kazandırdığı yeni isimler transformasyonun parçasıydı. Madalyonun diğer yüzünde ise 'Özal nasıl kuşatıldı ve partisi elinden alındı' kısmı var. Bu başlı başına bir yazı konusu.

Yeni bir dönüm noktasındayız. Çağa tutunmak veya kandillere katran döken karanlıklara mahkûm yaşamak... Dünya, ferdin daha fazla özgürleştiği, sivil toplum örgütlerinin bürokratik oligarşinin mevzilerini teslim aldığı bir yöne gidiyor. Özal, doğru yön tercihi ile Türkiye'ye çağı yakalatmıştı. Şu anda dayatılan 'Yassah hemşerim' mantığının asıl amacı istikamet sapması sağlamak. Nasrettin Hoca'nın dört tarafı açık kapısının üstündeki asma kilit komikliğinde işlerle uğraşıyoruz. YouTube internet sitesine erişimi mahkeme kararı ile yasaklıyoruz. İran ve Çin'le birlikte anılan ülke haline geliyoruz. İlkokul çocukları bile elan adı geçen siteye ulaşabiliyor. Hukukta fiilî imkânsızlık diye bir kavram var. Uygulayamayacağınız kararları verip komik duruma düşmezsiniz. Birileri, PKK'nın yayın organı televizyonları yasaklamak için yıllarca beyhude çalıştı. İmkânsızlığı anlaşılınca Kürtçe televizyon kurmayı akıl edebildik. İnşallah atı alan Üsküdar'ı geçmemiştir. Anayasal hakkını kullanan bir parti 'başörtüsü yüzünden' kapatılma yolunda. İnsanlar, başörtülü anaları gösteren reklâmdan sonra 'Milli Takım da kapanacak mı?' diye dalga geçiyor. Değişimin gücü ve teknoloji, yasakçılığı imkânsız kılıyor. Sadece kaybettiğimiz zamana acıyorum.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Parlamento'nun direnme hakkı

Bülent Korucu 2008.06.11

Anayasa Mahkemesi'nin, müzahir olması gereken anayasayı ihlal etmesi sistemdeki boşlukları gün yüzüne çıkardı.

Temel sorun yargı erkinin, yasama ve yürütmeden rol çalarak, kendini onların yerinde konumlandırması. Son iptal kararı ile Anayasa Mahkemesi (AYM), parlamentonun yasama yetkisine açıkça ipotek koydu. Anayasa ile verilmeyen yetkiyi kullanmaktan yasa koyucu haline gelmeye ve kararlarını açıklama prosedürüne kadar bir sürü ihlal bir arada. Parlamenter sistem alarm veriyor. Konuyu tekil olaylardan soyutlamaz isek sistematik arızalara çözüm bulamayız. İptal edilen 10. ve 42. maddelerle ilgili uzun cümleler kurulabilir. Zaten kılıfçıların yapmak istedikleri bu. 'Ya çoğunluk partisi bir gün seçimleri 20 yılda bir yapmaya kalkarsa' gibi saçma ve akıldışı ihtimallerle oyalanmamızı bekliyorlar. Bırakın yüksek mahkemeyi, yazılı anayasası bile olmayan İngiltere'de 'ya' ile başlayan soru duydunuz mu hiç? Buraya takılıp kalırsak dozu gittikçe artan yargı vesayetinin ekmeğine yağ süreriz. Ayrıntılarda boğulmadan 'demokrasilerde kontrolsüz, başına buyruk güç olabilir mi?' sorusuna odaklanmalıyız.

'Tabii ki hayır' cevabından sonra ikinci aşamaya geçebiliriz; öyleyse yargının fren mekanizması ne olabilir? Bu sorunun en kestirme cevabı: hukuk. Aslında demokratik teamüller ve yazılı kurallar kısacası hukuk işlese sorun çıkmaz. Yargının kararlarına esas teşkil eden metinleri yani kanunları yasama organı yaptığı müddetçe problem yok. Sistemin özeti, kanunu yapan yasama, uygulayan yürütme ve her ikisini denetleyen yargı şeklinde. Hukukçular Birliği Vakfı'nın 11 üyeye anayasa kitapçığı postalaması doğru bir yaklaşım. Mevcut anayasada çözüm var/dı. Yüksek Mahkeme kendini anayasa koyucu yerinde konumlandırıp, Meclis'in yetkilerini gasba kalkışınca kriz patladı. Artık buradan, 'aynı kuyuya bir daha düşmeyecek şekilde nasıl çıkarız'a kafa yormalıyız. Adalet Komisyonu Başkanı, AK Partili Ahmet İyimaya'nın teklifi tartışılması gereken, açılıma hizmet edebilecek bir ses. Hükümet Sözcüsü Cemil Çiçek'in bir kalemde silip atması doğru olmadı. Hükümet ve AK Partili yetkililer, gazeteciler ve akademisyenlerin eleştirilerini tekrarlamaktan başka bir şey yapmıyor. Sorunu herkes görüyor, çözüm üretmenin vakti ise geçiyor. Prof. İyimaya'nın anayasa hukuku birikimini anlatmak bizim

boyumuzu aşar. Dile getirdiği tezlere alıcı gözle yaklaşmakta yarar var. Prof. İyimaya, AYM'nin anayasayı açıkça ihlal eden kararlarını Meclis'in askıya alması üzerine yüksek sesle düşündü. Anayasal yargının denetim sınırları ve muhtemel yetki aşımlarına karşı alternatifler, demokrasi teorisi üzerine kafa yoranların son yıllarda sıkça gündeme getirdiği bir sorun. Hocanın parmak bastığı noktadan parlamentonun, yüksek mahkeme kararlarına direnme hakkı üzerinde durmalıyız. Cumhurbaşkanının vetosuna karşı Meclis'in bu yetkisi var. Hiç değişiklik yapmadan Köşk'e iade seçeneği mevcut. Cumhurbaşkanı da direnirse hakeme, yani referanduma veya yüksek mahkemeye gitme hakkı bulunuyor. Aynı şey neden Anayasa Mahkemesi'yle parlamento arasında bulunmasın? Meclis'in direndiği konularda AYM de geri adım atmıyorsa, demokrasilerde egemenliğin tek kaynağı olan milletin hakemliğine başvurulur. Meclis, cumhurbaşkanı seçemez hale gelince hakeme gidildiği gibi, yasama yapamaz duruma düşünce de millete gitmenin yolu açılmalı. En azından ihtimaller ve alternatifler tartısılmalı.

Aslında başlı başına yazı konusu, ama iki cümle yazmadan geçemeyeceğim. Kurucu Meclis tezleri de demokrasi açısından incitici. 12 Eylül'de 5 tane darbecinin atadığı Danışma Meclisi, kurucu meclis olup anayasa yazıyor. Hatta onlar bile yazamıyor, sadece teklif ediyor, Kenan Evren ve arkadaşları son sözü söylüyor. Gelin görün ki, yüzde 90'larda temsil oranına sahip, halkın seçtiği parlamentoya naylon muamelesi yapılıyor. Esef verici..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Köpekler ve başörtülüler giremez!

Bülent Korucu 2008.06.16

Hiçbir din, mabedini bu kadar ödünsüzce dışa kapatmıyor. Müslüman olarak Hindu tapınağına da kiliseye de girebiliyorsunuz. Camilerin kapıları da kimsenin yüzüne kapanmıyor.

Ama laikçilerin mabedine dönüşen üniversite kampüsleri titizlikle başörtülülerden temizleniyor. Öğrencilerin, insanlık onurunu kanatan kulübelerde başlarını açmalarını, sonra kimseye görünmemeye çalışarak duvar diplerinden kaçar gibi okullarına koşmalarını kanıksamaya başlamıştık. Tahminlerimizde yanılmadık, maalesef orada durmadılar. Okullara öğrenci taşıyan servisler de kamusal alan oluverdi. Kampüsten geçen toplu taşıma araçlarındaki sıradan vatandaşlar da kurtulamadı. Üniversite sınırları içinde konser, panel dinlemeye giden halk engellendi. Elinde kalan can yongasının mezuniyet sevinci ile avunmak isteyen şehit anaları bile o sert, abus çehreyle muhatap oldular: 'Yassah giremezsin.' Haklarını yemeyelim bazı demokrat(!) rektörler, başörtülerini buyrulan şekilde bağlamaları karşılığında annelerin salonda kalmasına izin verdi. 'Siz kim oluyorsunuz, insanların neyi nasıl giyeceklerine karar verebiliyorsunuz?' sorusunun bile anlamı kalmadı.

Bu insanlık dışı, keyfi uygulama dün, olabilecek en son noktaya ulaştı. ÖSS için çocuğunu götüren başörtülü velilerin bahçede beklemelerine bile izin verilmedi. Marmara Üniversitesi'nin kampüs girişinde başı açık-kapalı veli ayırımı yapıldı. Başı kapalı olan ve açmamakta direnen veliler çocuklarının önünde aşağılanarak kapı dışarı edildi. Annesine vebalı muamelesi yapılan öğrencinin bozulan psikolojisine mi yanalım? Yoksa yaşını başını almış anaların maruz bırakıldığı ikinci sınıf muameleye mi üzülelim? Bence asıl bu çağda böylesine ilkel bir anlayışla mücadele etmek zorunda kaldığımıza hayıflanalım. Dışişleri Bakanı Ali Babacan'ın 'Müslüman çoğunluğun da dinîhürriyetler konusunda sıkıntısı var.' ifadelerine karşı kıyameti koparanları yalanlamak için dünkü örnekler yeter.

Hadi âdet olduğu üzere biraz anayasa geyiği yapalım. Kimse kusura bakmasın, son kararla Anayasa Mahkemesi'nin bile çiğnemekte beis görmediği bir anayasa ile ilgili ancak geyik yapılır. Bazı uyanıkların el çabukluğu ile ortadan kaldırmaya çalıştıkları değiştirilemez maddelere değinmek istiyorum. Değiştirilmesi teklif dahi edilemez maddede, propagandalara bakarak sadece laiklik var sanıyor olabilirsiniz. Söz konusu maddede demokratiklik, sosyal ve hukuk devleti olmak da kayıt altına alınıyor. Hukuk devleti, hukukun (yargıcın değil) üstün olduğu düzen demek. Hukukun temel belgesi anayasa 'temel hak ve özgürlükler ancak yine anayasada gösterilen hallerde kanunla sınırlanır' diyor. Başörtüsünün üniversitelerde yasak olduğuna dair kanun yok. Tam tersine 'yürürlükteki kanunlara aykırı olmamak kaydı ile serbesttir.' diye biten kanun var. Ve bunun iptali için yapılmış başvuruyu reddeden bir Anayasa Mahkemesi kararı var. Geyik yapıyoruz ya hadi hepsini kabul edelim. Anayasa Mahkemesi'nin, Anayasa'nın açık hükmüne rağmen kanun koyucu gibi davranmasını onaylayalım. Biraz daha ileri giderek kanun ihdasını, kararıyla değil yorumuyla yapmasına da eyvallah diyelim. O malum hukuk şaheseri(!) yorum bile sadece öğrencileri kapsıyor. Velileri, sıradan vatandaşları nereden çıkarıyorsunuz? Tavşanın suyunun suyu gibi, siz rektör cenapları da yorumun yorumu ile kanun koyuculuğa mı soyundunuz?

İmam cemaat ikileminde olduğu üzere Anayasa Mahkemesi'nin Anayasa'yı ihlal ettiği bir dönemde rektörlere bir şey demek de zor. Normal demokrasilerde bu ayırımcılığı yapmaya kimse cesaret edemez.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Safiye'nin yerinde olmak ister miydiniz?

Bülent Korucu 2008.06.20

Safiye Nur'un hikâyesini önceki gün Mehmet Kamış'ın köşesinde okuduk. Safiye'nin yaşadıkları, 'yeter artık' noktasına geldiğimizi gösteren son damla olabilir: "Elif Hanım okulun kapısına gelince yıllardır yaptığı gibi kızını sırtına almak ve içeri götürmek için tekerlekli sandalyeye doğru eğildi.

Ancak iki görevli buna engel oldu. 'Başörtünüz var. Bu yüzden içeri giremezsiniz. Kampüs sınırları dışına çıkmalısınız. Öğrencinin babası burada bekleyebilir.' dediler. Safiye Nur'u başkaları sınıfa götürdü. Bu hareket Elif Hanım'a kızının rahatsızlığından çok daha ağır ve çok daha yıkıcı geldi. Safiye Nur belki ilk kez, her imtihan öncesi hissettiği annesinin o güven dolu elini hissedemedi." Bu satırları yüreği burkulmadan okuyabilene insan demekte zorlanırım. Işığı biraz da olayın müsebbiplerinin yüzüne tutmak gerekiyor. Kapıdaki görevliler, 'biz emir kuluyuz' havasında incitmeden işlerini yapmaya çalışmış. Asıl emri verenlere birkaç sözümüz ve onlardan bekleyeceğimiz cevaplar olacak. İstanbul Üniversitesi Rektörü Mesut Parlak'a açık mektup yazmak istiyorum.

Sayın Rektör,

Cidden merak ediyorum; bir doktor olarak, hasta bir kıza yapılan bu muamelenin emrini siz mi verdiniz? Her gün hayatın parçası haline gelmiş tedavi sürecinde kızıyla özdeşleşmiş bir anneye yapılana duyarsız mı kalacaksınız? Kızının çıkışını diğer başörtülü annelerle birlikte kampüsün dışında caddenin karşı tarafında bekleyen Elif Öner, "Yıllardır yavrumun rahatsızlığı nedeniyle bir annenin yaşayabileceği çok zor günler geçirdim. Ama hiçbiri o gün yaşadığım muamele kadar bana acı vermedi." diye konuşuyor. Siz Profesör Doktor Mesut Parlak, yemin etmiş bir tabip olarak Elif Hanım'ın acısını hafifletecek bir ilaç biliyor musunuz, önerebilir misiniz?

Hakikaten öğrenmek istiyorum; bir eğitimci olarak Safiye'ye yapılanı onaylıyor musunuz? Mücadele azmini yitirmemiş, hayata tutunmuş ve örnek gösterilecek başarılara ulaşmış Safiye'nin ÖSS performansını olumsuz etkileyeceğinden endişe ediyorum. Bu endişeyi paylaşır mısınız? Şayet paylaşıyorsanız, telafisi imkânsız

mağduriyetten payınıza düşen sorumluluğu üstlenme erdemini gösterecek misiniz? Ebeveyn olarak aynı duruma düşseniz tepkiniz ne olurdu? Hukuka, demokrasiye hepsinden önemlisi insanlığa olan güveniniz sarsılmaz mıydı?

Önümde bir fotoğraf duruyor. Üzerinde 'Sayın Prof. Dr. Mesut Parlak'ın 30.4.2005 tarihli Malatya ziyaretinde halkla samimi diyaloğu' yazıyor. Başörtülü bir anneye sarılmış, büyük ihtimalle teselli ediyorsunuz. Malatyalı hemşehrileriniz dükkânlarına bu fotoğrafı asarak sizinle gurur duyduklarını gösteriyor. İstanbul'daki Mesut Parlak ile o fotoğraftaki aynı kişi mi? Sizi tanımakta zorlandıklarını ifade edip posterleri indiren hemşehrileriniz olduğunu biliyor musunuz? "Başörtülü kızlara hak ettikleri notları vermekte zorlanabiliriz." sözleri de size mi ait? Merhum Turgut Özal farzımuhal bugün evinize gelse gözlerinizi kaçırmadan gözlerinin içine bakabilir misiniz?

O kadar çok soru var ki ama bu kadar yeter. Son ve belki en zor soru: Kendinizi Safiye'nin yerine koyup empati yapabilir misiniz? İç muhasebeniz sonunda cevabınız aşağıdakilerden hangisi olur?

- a) Galiba kantarın topuzunu kaçırdık.
- b) Bunda o kadar abartılacak bir şey yok.
- c) İsim benzerliği, ben Malatya'daki Mesut Parlak değilim.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Darbelerde tak-şak dönemi bitti!

Bülent Korucu 2008.06.24

Genç Siviller'in öncülük ettiği bir grup sivil toplum örgütü, cumartesi günü 'darbelere dur' demek için yürüdü. Aydınlığın en uzun olduğu gün darbeye karşı yürümek anlamlıydı.

Katılımcıların sayısından ziyade çeşitliliği umut vericiydi. Bu çağda hâlâ darbe ihtimalinin dillendirildiği bir ülkede yaşamanın isyanıydı, farklı ağızlardan çıkan ses. Anarşistler bildiri dağıtıyor, sosyalistler gazete satıyor, başörtülüler askılı bluz giymiş arkadaşlarıyla beraber düdük öttürüyor, genç erkekler hançeresini yırtarcasına bağırırken yaşı ilerlemiş sakallı amcalar alkışla tempo tutuyordu. Ülkedeki sivil renklerin tamamı vardı diyebiliriz. Topluluğun bindirilmiş kıta olmadığını gösteren şey akortsuzluktu. Yürüyüş öncüleri ön tarafı sustururken arka taraftan alkış ve slogan tufanı yükseliyor, biz ortadakiler susmakla susmamak arasında kalıyorduk. Siyasetçiler, şahsî hesaplarını aşıp varlık sebepleri olan demokrasiye sahip çıkmayınca görev yine vatandaşa düştü. Şimdiye kadar sandıkta hesap gören halk, sandığı anlamsızlaştırma girişimlerine karşı yeni araçlar geliştiriyor.

Size tuhaf gelebilir ama bence, Taraf gazetesinin 'Lahika' manşeti, yürüyüşün hedefi 12'den vurduğunu gösteriyor. Genelkurmay'ın 'Komuta katının onayladığı böyle bir evrak bulunmuyor' açıklamasına konu olan haberden bahsediyorum. Haberde, komuta katının onaylamadığı belgeyi hazırlayanların kamuoyunun ve sivil toplumun önemini fazlasıyla anladıkları görülüyor. Planın amacı toplumu yeniden inşa etmek. Bu zaten biliniyor, moda tabirle malumu ilam. Önemli olan bunu, çağın gerçeklerine uygun biçimde sivil toplumu ve kamuoyunu ikna ederek yapmayı önermesi. 'Uygun' sivil toplum örgütleriyle iletişim, kamuoyu önderleriyle karakterlerine göre temas, profesyonel isimler aracılığıyla medyanın kullanımı gibi teklifler sıralanıyor.

Dahası da var. Film, dizi, belgesel ve şarkı gibi enstrümanların kullanılması isteniyor. Elimizdeki metin, toplum mühendisliğinde 'tak-şak' devrinin bittiğini ve sivil toplumun iknasının kaçınılmazlığını kayıt altına alıyor. Anlayacağınız tarihe tanıklık ediyoruz! Tam yerinde sivil toplumun bütün renkleriyle 'darbeye karşı ses çıkart'masını anlamlı ve önemli buluyorum.

Onaysız belge, kronik medya-darbe ilişkisi tartışmalarını alevlendirecek. 28 Şubat döneminde manşetlere doğrudan müdahale eden yapının yerini, daha usturuplu üsluplar almış gibi. Yine de yıpratıcı bir süreç. Bilhassa geçen yıl sızan 'medya değerlendirme raporu' andıcından sonra bazı yüreklerin pırpır ettiği gözleniyor. Orada 'TSK yanlısı kalemler' olarak karizmayı çizdirenler önden tedbir alarak lahikaya plastik mermi sıkıyor. Belge eleştirilir gibi yapıldıktan sonra sızmaya yol açan güvenlik ve disiplin sorunlarına veryansın ediliyor.

Mehmet Y.Yılmaz'ın dünkü Hürriyet'teki yazısı okunduğunda meramım kolayca anlaşılır. Yılmaz'ın yazısının şu satırları medyadaki heyecan ve tedirginliği güzel özetliyor: "Ve elbette bizim mesleğimiz için en kritik konu şu: Bu yıpratma faaliyetlerinde kullanılacak gazeteciler kimlerdi acaba? Yanıtını büyük olasılıkla alamayacağımız bir soru bu. Ama kuşkum yok ki oralarda bir yerlerde bir liste olmalı. Bugün yarın; o da dökülür ortalığa nasıl olsa!" Böyle bir liste var mı bilmiyorum, ama eleştirenler ve eleştirmiş gibi yapanları tasnif ettiğimde, karşıma netlik sorunu olmayan bir fotoğraf çıkıyor. Darbeci-gazetecileri merak edenlere bu metodu tavsiye ederim.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Heredot Cevdet'i zorlayan soru

Bülent Korucu 2008.06.27

Fethullah Gülen'le ilgili mahkeme süreçleri ve bazı yayın organlarındaki asılsız suçlamalar devam ederken aşağıdaki yazıyı kaleme almıştım. Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nda kesinleşen beraat kararından sonra bu yazının yeniden okunmasının faydalı olabileceğini düşünüyorum. Müsaadenizle...

Yıl 2103... Gözde televizyon dizisi Ekmek Teknesi'ndeki Heredot Cevdet, 'Kahve milletinin insanlarını' yamacına toplamış anlatıyor. 'Size Fethullah Gülen'in hikâyesini anlattım mı?' diye sorup başlıyor konuşmaya. Heyecanlı dakikalar bitiyor ve 'kıl' lakaplı kasap giriyor devreye: Aga kafama bişey takıldı...

Bu ülkede eğitim yerlerde sürünürken, İstanbul gibi bir dünya şehrinde 100'e varan sınıf mevcutları ile okullar dökülürken ve bütün kötülüklerin anası eğitimsizlik diye bilinirken; Türkiye'nin dört yanının eğitim kurumları ile aydınlanması için gecesini gündüzüne katan; "bu milletin kalkınması ilimle dinin izdivacından geçer, dinsiz ilim topal, ilimsiz din kördür" diyen bir insan nasıl yargısız infaza tabi tutulur? Hem de tavsiyelerini dinleyen insanların açtığı okullar, Türkiye adına dünya ile yarışırken...

'Ne varsa dışarıda var, bizden ne köy olur ne kasaba' zihniyeti benliklerimize işlemişken, dünya ile rekabet etmek şöyle dursun, mücadele etmeyi dahi göze alamazken; ortaya çıkıp "durun, sizler 600 yıl cihana hükmetmiş bir milletin torunlarısınız, kendinize haksızlık ediyorsunuz" diye haykıran biri nasıl sigaya çekilebilir? Dostluk ve centilmenlik alanları olması gereken spor sahaları, ucuz karate filmlerinin çekim setlerine dönüşen, kerliferli yöneticilerin oturduğu şeref tribünlerinin boks ringlerini aratmadığı bir memlekette; 'sevgiyi sevin düşmanlığa düşman olun' felsefesiyle ortaya atılan bir düşünce adamı, nasıl suçlu muamelesine maruz bırakılabilir?

Aslında toplumun çeşitliliğinin göstergesi olan farklılıklar kaşınarak, yapay kaosların oluşturulduğu, Alevi ile Sünni'nin karşı karşıya getirilmeye çalışıldığı, laik antilaik kavgalarını ateşlemek üzere tuzakların kurulduğu bir ortamda; yanlış anlaşılma, karalanma ve tepki çekme riskini göze almış, toplumu yumuşatmış ve iç huzurun tesisine hizmet etmiş bir aydını ortadan kaldırmak için kim kumpas hazırlar?

Menfaatin putlaştığı, mafyalaşmanın korkunç boyutlara ulaştığı, yolsuzluk ekonomisinin devleti yabana el açar hale getirdiği bir çağda; almadan vermeyi, karşılıksız hizmeti, millet için fedakârlığı bayraklaştıran bir aksiyon adamı hangi akla hizmetle örselenmek istenir?

Meskenet ve tembelliğin meziyet gibi algılandığı, çalışana 'enayi' gözü ile bakıldığı bir dönemde; helal rızk ve ülke kalkınması için çalışmanın en büyük ibadetlerden olduğunu hatırlatan bir dosdoğru nasihatçinin toplum için zararlı bir unsur muamelesi görmesi kabul edilebilir mi? Medeniyetler ve dinler çatışması üzerine kıyamet senaryoları yazılırken, kandan ve cesetten ihtiras kalelerine iktidar bayraklarını dikmek için ellerini ovuşturan 'çakallar sürüsü' iştahını bilerken; hoşgörü ve diyalog cenahına güç katmak adına kapı kapı dolaşan, somut proje ve platformların oluşması için katkıda bulunan bir fikir adamı tehlike olarak algılanabilir mi? Hem de binlerce yıl üç büyük din başta olmak üzere birçok inancın kardeşçe yaşadığı Anadolu'nun, yeniden hoşgörü ve diyalog ikliminin uygulama alanı haline gelmesi için çabalarken... Ve bu çabalar dünya çapında hüsnü kabul görürken.

Üç-beş milyonluk milletlerin dünya kamuoyunu yönlendirdiği, ülkemizin birçok uluslararası platformda temsil bile edilmediği günlerin ardından; Bangladeş'ten ABD'ye, Filipinler'den Kenya'ya, Yakutistan'dan Arnavutluk'a kadar ufku açılmış bir gençlik için çaba sarf eden, dünyanın belki en büyük değil; ama en fedakâr lobisini, Türk milletinin hizmetine sunan bir vatansevere nasıl 'hain' muamelesi layık görülür?

Heredot Cevdet 'işin ehline müracaat etse' bu sorulara, Nusreddin Baba bile cevap bulamaz. Fakat verilmesi gereken cevabı milletin sağduyusu ve kamu vicdanı çoktan verdi. Atalar boşuna söylememişler: 'Bulutları taşlamaya kalkanların attığı taşlar, kafalarına düşer.'

(14.03.2003 Zaman Gazetesi)

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Parlamento'nun darbe ile imtihanı

Bülent Korucu 2008.07.01

ÖDP Genel Başkanı Ufuk Uras, Sarıkız ve Ayışığı darbe girişimlerini araştırmak üzere Meclis'i harekete geçirmeye çalışıyor. Pek başarılı olduğu söylenemez.

Bizdeki 'kestaneyi közden başkası alsın' zihniyetinin en somut göstergesi. Sorsanız herkes darbeye karşı, ama kimse kılını kıpırdatmadığından çetelesini tutmaktan zorlandığımız sayıda müdahale yaşadık. Sonuçsuz kalanlar, kamuoyuna yansımayanlar, direkten dönenler, çizgiden çıkanlar gibi bir sürü kategori oluşturabiliyoruz. 'Darbecilerini yargılayamayan ender demokrasilerdeniz' sözü, sık tekrarlanan sloganlardan. Siyasîler bu sloganın arkasına saklanarak faturayı yargı mekanizmasına yıkmaya çalışır. Hâlbuki böyle bir şey için öncelikle siyasî iradeye ihtiyaç vardır. İradesine ipotek konulan yasama erki kendini savunmadıktan sonra, tuzu kuru bürokrasinin harekete geçmesini beklemek safdillik olur. Güce göre konumlanan bir kısım medya da, ancak parlamento kararlılığı karşısında demokrasiden yana tavır alır.

'Meclis 12 Mart'a direnebilseydi darbe sözcüğü tarih olurdu.' Bu cümle, 12 Mart muhtırasının Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde okunmasına karşı çıkan dönemin genç AP milletvekili Hasan Korkmazcan'a ait. 1971'de askerin siyasete müdahalesine karşı iki cesur ses çıktı: Korkmazcan ve Bülent Ecevit. Bülent Ecevit, ara rejim hükümetine destek veren Genel Başkan İsmet İnönü'yü eleştirerek istifa etti. Demokrasiden yana aldığı tavır Ecevit'e iki şeyi sağladı. Önce Cumhuriyet'in 'ikinci adamı' devrilmez zannedilen İsmet Paşa'yı devirerek CHP lideri oldu. Ardından çok partili dönemde CHP'nin aldığı en yüksek oyu aldı. Askerin sınırlarını aşmasına en etkili çıkışlardan birini 28 Nisan bildirisiyle AK Parti hükümeti yaptı. 27 Nisan e-muhtırası, cumhurbaşkanlığı seçimleri ve Anayasa Mahkemesi'nde görüşülen 367 kararını etkilemeye yönelikti. Hükümetin dik duruşu ise 28 Nisan bildirisi olarak kayıtlara girdi. Zannedildiğinin aksine AK Parti'nin 22 Temmuz seçimleri başarısının altında, 27 Nisan bildirisi ile oluşan mağduriyet değil, 28 Nisan cevabıyla ortaya çıkan mağruriyet yatmaktadır. Halkın, 28 Şubat'a muhatap olanlara sahip çıkmayıp, 27 Nisan mağdurlarının yanında yer almasının başka açıklaması yok. İktidar partisi, bu küçük gibi görünen ama sonucu belirleyen ayrıntıyı atlamamalı.

Seçimlerden önce TBMM İnsan Hakları Komisyonu, emekli Oramiral Özden Örnek'in günlüklerini gündeme almak istedi. Fakat CHP'li üyelerin cansiperane savunmaları karşısında teşebbüs akim kaldı. Günlüklerde anlatılan Ayışığı ve Sarıkız darbe planlarını konuşmak mümkün olmadı. Tevekkeli değil, Sosyalist Enternasyonal periyodik toplantısını yaparken, CHP lideri Deniz Baykal dut festivaline katılmayı yeğliyor. Normal bir ülkede 'İktidarı döven darbeci bin yaşasın' zihniyeti siyasetçi kılığında ortada dolaşamaz. Hele sosyal demokrat olma iddiasını içinden bile geçiremez.

Uras'ın talebiyle ilgili topu taca atmak isteyenler Anayasa'nın 138. maddesine sığınacaklardır. Sürmekte olan yargılama ile ilgili yasama organında görüşme yapılamaz. Fakat şu anda darbe iddialarını takip eden bir yargı süreci yok. Şener Eruygur'un, Örnek'in ya da diğer ismi geçenlerin yargılandığı bir dava yok. Açılmış tek davanın sanığı Alper Görmüş, o da hakaret davası.

BİLGİ NOTU: Sarıkız ve Ayışığı darbe hazırlığı iddiaları, kapatılan Nokta dergisi tarafından yayınlandı. Emekli Deniz Kuvvetleri Komutanı Özden Örnek'e ait olduğu ileri sürülen 2000 sayfalık günlüklerde sonuçsuz kalan iki darbe girişimi anlatılıyordu. Baskılara dayanamayarak kapanan Nokta'nın yayın yönetmeni Alper Görmüş, Örnek'e 'hakaret ve iftira' edildiği suçlamasıyla yargılandı. Günlüklerin sahte olmadığı ortaya çıkınca beraat etti. Görmüş ve davaya bakan cumhuriyet savcısı, iddiaların ispatı hakkının tanınması gerektiği gerekçesiyle temyiz başvurusu yaptı. Örnek hakkında sivil savcının görevsizlik kararı verip Genelkurmay Başkanlığı'na gönderdiği dosyanın akıbetini ise bilmiyorum.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ergenekon'da sol ayak

Bülent Korucu 2008.07.04

Ergenekon terör örgütü soruşturması ve yeni gözaltılar, bir ayrışmayı beraberinde getirdi. Gladyo, derin devlet, çete ve darbe gibi konularda duyarlı izlenimi veren bazılarının hiç de öyle olmadığı anlaşıldı.

Bugüne kadar yalınkılıç çete ve darbecilerle savaşanlar, darbe dönemi benzetmesiyle son operasyonu eleştiriyor. Hukuk içinde ve yargı mekanizmaları eliyle yapılan bir icraat, darbe yöntemleriyle mukayese ediliyor. Savcının somut delillerle talebi ve mahkemenin kararı ile gerçekleşen operasyonu, darbecinin iki dudağından çıkan hükümlerle bir tutmak iyi niyetli yaklaşımlar değil. Yakınlarını, arkadaşlarını savunma refleksi doğal karşılanabilir. İnsanlar fıtraten sevdiklerinin suçlu olduğunu kabullenemezler. Ancak yaşadıklarımızın bu tür açıklamalarla geçiştirilemeyeceği kanaatindeyim. Daha derinlere inen analizlere ihtiyacımız var.

Bugüne kadar devlet içinde çeteleşme deyince akla sağcılar ve emniyet teşkilatı geliyordu. Devletin doğal müttefiki görülen sağcıların devlet adına suç teşekkülleri oluşturması da doğal karşılanıyordu. Nitekim Susurluk skandalı beklenmedik bir anda önümüze döktüğü ilişkiler ağıyla iddiaların mesnetsiz olmadığını gösterdi. Kendini sağcı olarak tanımlayan, devletin içinde daha çok poliste örgütlenmiş ekip Susurluk sürecinde tasfiye edildi. Tasfiyede, polis içindeki temiz ellerin katkısı büyüktü. 'Yok mu bunun sol ayağı?' sorusu sıkça sorulmasına rağmen tatmin edici cevaplara ulaşılamadı. Ergenekon terör örgütünün silueti belirginleştikçe bir yandan meraklar giderilirken öbür yandan yeni sorular gündeme geldi. Şimdi artık devlet içindeki çetenin sol ayağından bahsedebiliyoruz. Başından beri sol, bürokraside askerleri kendine yakın hissetti. Belki de sağ polise, sol askere diye bölüşme de yapılmış olabilir. Yani tavuk-yumurta meselesi. Sol mu askere yanaştı, asker mi solu devşirmeye çalıştı tartışılır. Tartışılmaz olan polisle sağ arasındaki ilişkinin, askerle sol arasında kurulduğu. Polisin gösterdiği 'içimizdeki çürük elmalar ayıklansın' yaklaşımını bugün ordu da kurumsal olarak gösteriyor. 'Askeri lojmanlardan nasıl alırlar?' şaşkınlık kılıflı eleştiriler bu tavrı değiştirmeyecek. Genelkurmay'ın bildirisi durusu çok net ortaya koydu.

CHP Genel Başkanı Deniz Baykal'ın grup toplantısındaki konuşmasını dinleyenler 10 yıl önceye gitti. DYP Genel Başkanı Tansu Çiller'in 'Devlet için kurşun atan da yiyen de şereflidir.' nutku ile Baykal'ın Ergenekon Operasyonu'na hedef olanları savunan, yargı mekanizmasını siyasetin oyuncağı gibi gösteren açıklamaları birbirine ne kadar benziyor. Şöyle diyor Baykal: Bu tablo eğer gerçekten bir hukuki soruşturmanın, bir yargı incelemesinin, adli sürecin gereği olarak, adli yetkililerin kendi takdirleriyle, 'olayın akışının icabıdır' diye bu noktaya gelinmiş olsaydı, hiç şüphe yok herkesin bunu saygıyla karşılaması söz konusu olurdu. Ama toplumumuzda büyük kuşku var. Bu kuşku, yaşanmakta olan sürecin bir yargı süreci, bir adalet süreci olmanın ötesinde bir siyasi hesaplaşma süreci haline dönüştürülmekte olduğuyla ilgili kaygıdan kaynaklanmaktadır." Necmettin Erbakan'ın başbakan olarak Susurluk'u 'fasa fiso' diye nitelemesi ile Baykal'ın tavrı hiç farklı değil. Süleyman Demirel'in, 12 Eylül'den önce 'Bana sağcılar cinayet işledi dedirtemezsiniz.' sözlerini de göz önünde bulundurmak gerekiyor. Bunlara 'hukuka inancımı kaybediyorum' gözyaşları döken gazetecileri eklemeliyiz. Susurluk skandalı sırasında ağzından ateş püskürenlerin bugünkü suskunluğunun sebebi buralarda aranmalı. 'Benim darbem iyidir' mantığı aşılmadıktan sonra bu sefer de hedefe ulaşamayız.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

YARSAV'ın başkanı kim olmalı?

Bülent Korucu 2008.07.08

Yargıçlar ve Savcılar Birliği (YARSAV) yargı bürokrasisinin meslek örgütü olarak tartışmaların odağında. Tüzüğünde yazan siyaset dışı, sivil meslek örgütü olmanın sınırlarını zorladığı eleştirisini alıyor.

Eleştiriler çoğunlukla Başkan Ömer Faruk Eminağaoğlu'nun konumu ve kişiliğinden kaynaklanıyor.

Hâkim ve savcıların görev bölgelerinde bilinçli olarak münzevi yaşamı tercih ettiklerini biliyoruz. Önlerine gelmesi muhtemel davalarda tarafsızlıklarını koruyabilmek için bulundukları beldelerde insanlarla fazla içli dışlı olmazlar. Eminağaoğlu bu şablona fazla uymuyor; çift şapkalılık ikileminden kendini kurtaramıyor. YARSAV Başkanı olarak Meclis'i ve hatta cumhurbaşkanlığı makamını eleştiren beyanatlar veriyor. Başörtüsü ve başörtülülerin hedef alındığı mitinglere katılıyor. Yargıtay'ın önüne gelecek dosyalarla ilgili olarak yerel mahkemede yargılama devam ederken görüş beyan ediyor, uzun makaleler yazıyor. Ertesi gün mesaiye gidip Yargıtay cumhuriyet savcısı olarak iddianame düzenliyor. Vakfın üyeleri arasında yargıçlar da bulunduğu için söz konusu beyanatlar, 'ihsas-ı rey' kapsamında değerlendiriliyor. Mesela Yüksek Mahkeme henüz davayı

kabul kararını açıklamadan, Eminağaoğlu çok sık konuştuğu Cumhuriyet Gazetesi'ne dava içeriğini konuşmanın doğru olmadığını belirterek 'teorik' izahatlarda bulunuyor. Abdullah Gül'ün yargılanabileceğini ayrıntılı biçimde anlatıyor.

YARSAV gerçekten faydalı ve gerekli bir meslek örgütü olabilir. İçlerinde yüksek yargıçların da bulunduğu 1.100 üyenin varlığı bu tezi güçlendiriyor. Beklenen faydanın elde edilebilmesi için aktif görevi olmayan, temsil keyfiyeti yüksek bir isim başkanlığa getirilebilir. Böylece birlik gereksiz tartışmalarla yıpratılmaz, aynı zamanda üyelerle başkan arasındaki hiyerarşi sorunu çözülmüş olur. Olmayacak duaya âmin deyip, Sacit Kayasu veya Gültekin Avcı'yı önerecek değilim. Mesela eski Anayasa Mahkemesi Başkanı Yekta Güngör Özden neden olmasın? Şimdiki başkanın mücadelesinin fazlasını yapabilecek donanıma sahip. Bunun yanına Yüksek Mahkeme başkanlığı markasını da eklediğinizde etkili bir meslek örgütü başkanı portresi ortaya çıkar.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Sabih Kanadoğlu da iyi bir alternatif olabilir. Sürmekte olan soruşturmaya müdahale ve savcıyı tehdit şeklinde yorumlanan 'Ergenekon'un sonu Şemdinli gibi olacak' açıklaması Kanadoğlu'nu yıprattı. Yoksa eski başsavcının görüşlerini paylaşamayanlar bile kanunlara olan vukufiyetini teslim ediyor. Kanadoğlu'nun Almanya'da yaptığı konuşmayı hukukçu kimliğiyle ve zekâsıyla bağdaştırmak zor. Herhalde boş bulundu. Diğer başkanlar ve Vural Savaş hariç başsavcılar da düşünülebilir. Keşke kabul etse, eski Yargıtay Başkanı Sami Selçuk bu temsil görevini yaparken, birliğin saygınlığını da pekiştirir.

Aslına bakarsanız zaten örgütlü güç olan bürokrasinin tekrar örgütlenerek karşımıza çıkmasını şahsen doğru bulmuyorum. İkinci örgüt katmanının, bürokrasinin bireye karşı haksız rekabetini ziyadeleştirdiğini düşünüyorum. Örgütlenme hakkının öncelikli faydası, bireyi ve sivil toplumu devlet aygıtına karşı korumak. Diğer ifade ile STK'lar bürokrasinin kontrolsüz güç haline gelip 'atanmışlar krallığını' kurmasını engelleme sigortasıdır. Bu amaçla anayasamız 'Silahlı Kuvvetler ve kolluk kuvvetleri mensuplarına ve görevlerinin gerektirdiği ölçüde devlet memurlarına kanunla sınırlamalar getirilebilir' diye istisna tanımıştır. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi de bu istisnayı savunuyor. Hafta sonu Ankara'da yapılan Kuvvetler Ayırımı ve Yargıda Örgütlenme Özgürlüğü sempozyumunda, Eminağaoğlu biraz mahcup bir eda ile "Devam eden dava ve soruşturmalarda siyasi organların beyanlarda bulunmaları, yargıyı etkileme yönünden evrensel ilkelerle bağdaşmamaktadır." şeklinde konuştu. Bu özeni öncelikle yargı mensupları, hele hele onları temsil ettiği iddiasındaki insanların göstermesi gerekmiyor mu?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Turnusol kâğıdı olarak Ergenekon

Bülent Korucu 2008.07.14

Yeni bir erteleme olmazsa bugün, Ergenekon terör örgütü soruşturmasının iddianamesi açıklanacak. Dosyanın genişliği, tarihi ve coğrafi kapsamı göz ardı edilerek yapılan gecikme eleştirileri herhalde son bulur.

Eleştiri sahiplerinin, Adliye'nin iş yükünü ve son yıllarda ideolojik nedenlerle tıkanan hakim savcı alımını dikkate almasını beklemiyorum. Zira büyük çoğunluk için gecikme, soruşturmayı topa tutmanın kolay yoluydu. Hal böyle olunca insaf ve objektiflik beklemek saflık olur. 'Gözaltılarla kamuya mal olmuş kişileri rencide ediyorsunuz, çağırsanız hepsi gelir, ifade verir' tezi çöktü. Eski milletvekili Turhan Çömez ve emekli Tuğgeneral Levent Ersöz yurtdışına kaçtı. Savcı doğru yapıyormuş deyip, özür dileyen gördünüz mü?

Ancak haklarını teslim edelim, savunma saflarında gözle görülür değişiklikler var. Düşünsenize, 'iddianameyi görmeden zinhar haber yapmayız' diyenler manşet atmaya başladı. Komşular pazarda görsün nevinden, kokmaz bulaşmaz cinsinden olsa bile önemli bir gelişme. Baskınlarda ele geçen belgelerle ilgili kozmik yalanlar başlığını tercih eden, gözaltıları 12 Mart darbesinin işkence evi Ziverbey'e benzeten zihniyetin aldığı mesafe küçümsenmemeli. Bu tavır değişikliklerini iki genelkurmay başkanına borçlu olduğumuzu düşünüyorum. Şimdiki başkan Orgeneral Yaşar Büyükanıt'ın, Şener Eruygur ve Hurşit Tolon paşaların gözaltına alınmalarına direnmemesi önemliydi. 'Türk Silahlı Kuvvetleri suç örgütü değildir. Suç işleyenler varsa ayıklanır ve cezasını çeker' tavrı ve gözaltına alınmalar sonrasında yapılan hukuk vurgusu, jeton düşüren ilk hamleydi. Soruşturma kapsamındaki yüksek bürokratların 'bize kimse dokunamaz' havası inince, 'gönüllü avukatlar' çıplak gerçekle karşı karşıya geldi. Önceki Genelkurmay Başkanı emekli Org. Hilmi Özkök'ün iddiaları yalanlamayan açıklamaları, umutlara son darbe oldu. Dostoyevski'nin Suç ve Ceza'sına atıflar yapan Özkök Paşa, 'Suç varsa cezasını çekmek insanı rahatlatır.' cümlesini hukuk vurgusu ile güçlendiriyor.

Gizli tanıkların varlığı da eklenince güçlü bir iddianameyle karşılaşma ihtimali arttı. İddianamenin muhtevası elbette önemli, ancak sembolik anlamı hepsinin ötesinde. Türkiye, Susurluk Skandalı'nda fırsatı iyi kullanamadı. Devlet, içinde çeteleşmiş ve konumlarını kötüye kullanmış memurlarını yargı önüne çıkaramadı. Kırık kol yen içinde bırakılarak, kangrenleşmesine sebep olundu. Kutlu Savaş'a hazırlatılan raporun bazı bölümleri 'devlet sırrı' gerekçesiyle sansürlendi, hukukun işlem yapmasına izin verilmedi. Şimdi ilk defa hukuk bizzat devreye girerek icra bürokrasisinin örtbas ihtimalini bertaraf etmiş oldu. Zannedilenin aksine soruşturmanın siyasetin inisiyatifinde yürümemesi de büyük şans. Zira önceki örnekler, siyasetin anlaşma yoluna giderek örtbasa yardımcı olduğunu gösteriyor. Sadece Savaş'ınki değil, bir dönem havalarda uçuşan MİT raporlarının akıbeti de kocaman bir hiç olmadı mı? Meclis'te bekleyen Ufuk Uras'ın darbe araştırma önergesi yeterince fikir verici değil mi?

Soruşturmada yanlış yapılan şeyler de vardı. Mesela bence isim olarak Ergenekon seçilmemeliydi. Örgütün kendisine verdiği isim bu olabilir. Başlangıç noktasına atıf yapılması gerekirdi. Ergenekon'u emekli bir grup memurun konken partisi sananlar ve bunu pompalayanlar var. Ümraniye'de yakalanan el bombaları, bunların Cumhuriyet Gazetesi'ne atılanlarla irtibatı, üzerlerinde tespit edilen parmak izleri, bombacıların aynı zamanda Danıştay katilleri olması unutturulmamalı.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Başsavcı ne dedi?

Bülent Korucu 2008.07.15

Ergenekon Terör Örgütü soruşturmasında iddianame mahkemeye teslim edildi. Mahkeme henüz kabul etmediği için muhtevasını bilemiyoruz, ancak usul hakkında önemli tespitler var.

İstanbul Başsavcısı Aykut Cengiz Engin ve yardımcısı Turan Çolakkadı'nın birlikte açıklaması başlı başına mesaj niteliğinde. Soruşturmayı savuşturmaya çalışanların sık başvurduğu söylemler akamete uğramış oldu. Bilhassa 1 Temmuz operasyonunda başsavcının ağzından 'Haberim yok' cümlesi uyduruldu. Cihan muhabirinin Engin'e dayanarak verdiği habere kadar savunma tezlerinin temeli bu cümleydi. Başında kavak yelleri esen genç bir savcının fantezisi gibi gösterilmeye çalışılan soruşturmayı, başsavcılık dün net biçimde sahiplendiğini vurguladı. İddianamenin arkasında kurumsal duruşu kayıtlara geçiren açıklamanın yapılış şekli başlı başına anlamlı. İddianamenin yetkili başsavcı vekili tarafından incelenerek onaylandığı ifadeleri bu fotoğrafı güçlendiriyor.

Başsavcı Engin'in cümleleri de özenle seçilmiş ve doğrudan eleştirileri cevaplamaya yönelikti. Operasyonun başlangıç noktasına, Ümraniye'de ele geçen bombalara dikkat çekildi. Somut delillerden hareket edildiği ortaya konuldu. Gecikme ile ilgili eleştirilere açık ve teknik cevaplar verildi. "Soruşturmanın çok kapsamlı olması ve şüpheli sayısının fazlalığı, teknik ve fizikî takipler ve aramalarda elde edilen yüz binlerce sayfa belge ve dokümanların yeni operasyonları gerektirmesi, bunların incelenmesi ve tasnifi, elde edilen belgelerle ilgili olarak yazışma yapılan kurumlardan cevapların beklenmesi, özellikle yeni CMK hükümleri gereğince iddianamenin düzenlenmesi için soruşturmaya esas teşkil eden tüm delillerin toplanmasının gerekli olması, bu belge ve delillerin değerlendirilmesinin uzun süreleri kapsaması ve nihayet 441 klasör ekleri bulunan ve 2 bin 455 sayfadan oluşan bir iddianamenin tanzimi ve yazılması gibi zorunlu sebeplerle davanın açılması bugüne kadar uzamıştır." denildi.

Tutuklama kararlarının yetkili mahkeme tarafından verildiğinin altı şu cümlelerle çizildi: "Gerek tutuklu ve şüphelilerin itiraz ve talepleri, gerekse cumhuriyet savcılarının resen başvuruları sebebiyle şüphelilerin tutukluluk halleri, yetkili mahkemece en geç birer aylık periyotlarla ve defalarca incelendi." Başsavcı, tutukluluk hallerinin yetkili ve görevli mahkeme kararları ile sürdürüldüğünü hatırlattı. Böylece sanki tutuklamalar savcının ve hatta polisin keyfi uygulamasıymış gibi hava oluşturmaya çalışanların kulağı çekildi. Başsavcı Engin, Savcı Zekeriya Öz'ü eleştirmek için Ergenekon adını istismar edenleri de unutmadı. Başsavcı, "O ismi kolluk ya da savcılık değil, suç isnat edilenlerin bizzat kendisi vermiştir." sözleriyle bu konudaki eleştirilerin önünü kesti.

Başsavcı Engin, açıklamasında hem suçlamaları, hem de bunlara dayanak olan mevzuatı ayrıntılı olarak sıraladı. Bunlar arasında en dikkat çekicisi Danıştay saldırısı ile ilgili olanıydı. Danıştay saldırısına ve Cumhuriyet Gazetesi'ne bomba atmak suçlarına azmettirmekle suçlanan birileriyle karşı karşıyayız. İspat edilebilirse benzer cinayetler ve saldırıların dosyalarını da raftan indirmek mümkün olabilir. Uğur Mumcu'dan Necip Hablemitoğlu'na uzanan faili meçhul cinayetler zinciri masaya yatırılabilir. Yakın tarihimizdeki birçok karanlık noktanın aydınlanması yanında, önleyici etkisi ile demokratikleşme sürecimiz hız kazanabilir. Hukukun üstünlüğüne ve demokrasiye inananlar bu mücadeleye sahip çıkmalılar.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sahi Ecevit'e ne olmuştu?

Bülent Korucu 2008.07.18

DSP Genel Başkanı Zeki Sezer, selefi Bülent Ecevit için 'Ona ve partisine yapılanlar unutulmamalı' diye açıklama yaptı.

Konuyu, Ergenekon iddianamesinde yer aldığı ileri sürülen 'Ecevit'e baskı yapıldı' bölümü gündeme taşıdı. Ergenekon'la bağlantısı olsun olmasın Ecevit'in yaşadıklarını hatırlamakta yarar var. 2001 yılı ekonomik ve siyasî krizlerle anılan bir yıl oldu. 2002 Temmuz ayında ise kriz doruk noktasına çıktı. İlerleyen yaşının yanına sağlık sorunları eklenen Başbakan Ecevit, Başkent Üniversitesi Hastanesi'nde tedavi altına alındı. Süleyman Demirel'in kadim dostu Mehmet Haberal'ın hastanesinin önünde muhabirler başbakanla ilgili bilgi alabilmek için kamp kurdu. Gelen haberler hiç iç açıcı değildi ve siyasetle birlikte ekonomik krizi derinleştirmekten başka işe yaramıyordu. Hastaneden yapılan açıklamalar, bilinçli tercih değilse beceriksizlik harikası denilecek cinstendi. "Başbakan Ecevit 'yarı mobilize' edildi" cümlesi bunlardan biriydi. Ecevit, sürpriz bir kararla ve kendi ifadesiyle 'kaçarak' evine çıktı. Vaki davetlere de olumsuz cevap vererek kontrollere bile gitmedi.

Emin Çölaşan'ın 2 Temmuz 2002'de Hürriyet'te yayınlanan ifadeleri ise şoke ediciydi. Kitabına 'Önce İnsanım, Sonra Gazeteci' ismini koyan Çölaşan, ülkenin başbakanını şu cümlelerle anlatmıştı: "Hastaneye yattığında bütün derisinde kabarmalar ve lekeler var. Cildiye uzmanları bunları önce bir hastalık zannedip incelemeye alıyor. Sonra görülüyor ki, bunlar iyi yıkanmadığı, iyi temizlenmediği için oluşmuş şeyler. Hastanede her tarafı güzelce yıkanıp paklanıyor, pamuklarla siliniyor. Cildinin temizlik sonrası aldığı renge Rahşan Hanım bile şaşırıyor... 'Meğer senin ne güzel tenin varmış Bülent' diyor. Bülent Bey'in iyice uzamış ve bakımsız kalmış el ve ayak tırnakları da hastanede güzelce kesiliyor, temizleniyor. Ellerine bir güzellik geliyor, ayakları rahat ediyor." Her gün insan içine çıkan, Başbakanlık'ta mesai yapan, heyet kabul eden biri için sanki 6 aydır mağarada yaşıyormuş gibi yazmaktan çekinmemişti, Cölaşan.

Ecevit, sağlık durumundan alaşağı edilemeyince B planı devreye sokulmuştu. Hüsamettin Özkan, İsmail Cem ve Kemal Derviş liderliğindeki yeni siyasî oluşumla DSP bölünmeye çalışıldı. Yeni Türkiye Partisi arkasına aldığı büyük medya desteğine rağmen varlık gösteremedi ve tarihin tozlu raflarındaki yerini aldı. Türk siyasetini yeniden dizayn etme planları, Frankfurt Zirvesi gibi tartışmalar uzun soluklu olamadı. Ecevit ve koalisyon ortağı MHP lideri Devlet Bahçeli'nin erken seçim resti bütün planları altüst etti. Bahçeli, bir anlamda intihar eylemi ile bütün ekibi barajın altına çekti. Bugünü planlamış mıydı bilmiyoruz, ama projeciler silinirken kendisi bir dönem sonra yeniden siyasetin aktif unsurlarından biri oldu.

2002'den bu yana film şeridini hızla sardığımızda önümüze şu tablo çıkıyor: Bülent Ecevit'i tahkir ederek siyaset kulvarının dışına atmaya çalışanlar ile sonraki yıllarda Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hilmi Özkök'e, 'sonun Adnan Menderes'in Genelkurmay Başkanı Rüştü Erdelhun gibi olur' şantajı yapanlar aynı insanlar. 'Ülkeyi kurtaracak yegâne alternatif Cem-Derviş-Özkan üçlüsüdür' propagandası yapanlarla 'AK Parti iktidar şımarıklığına girdi, dersini almalı' diyenler aynı kalemler. Adı Ergenekon olsun olmasın, birbirini tamamlayan halkalarla karşı karşıya olduğumuz açık. AK Parti'ye karşı psikolojik harekâtlarını 'irtica' ile gerekçelendirenlere 'Ecevit'in suçu neydi?' sorusunu yöneltmenin anlamı yok. Onlar kuzuyu yemeyi kafaya koyduktan sonra suyunu bulandıracak bahaneler bulmakta zorlanmıyor. Türk Silahlı Kuvvetleri bile mıntıkasında temizlik yapmaktan gocunmuyor. Bakalım medya ve oligarklarımıza ne zaman sıra gelecek?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ne yani Cumhuriyet'i İlhan Abi mi bombalattı?

Bülent Korucu 2008.07.22

Ergenekon soruşturmasıyla ilgili kafa karıştırıcı cümlelerden birisini başlığa çektim. Hukuk duygusallık kaldırmaz, hele yukarıdaki gibi önyargılardan hiç hareket etmez.

Bu mantıkla düşündüğünüzde, sigara parası için babasını öldüren evlada, miras için kocasını katleden eşe sittin sene ulaşamazsınız.

Bu gazeteciler ABD'de yaşıyor olsalardı, İrangate diye bir şeyden haberdar olamayacaktık. "Ne yani ABD'nin can düşmanı İran'a silah verdiğine inanmamızı mı istiyorsunuz?" diyeceklerdi. Halbuki 1979 devrimi ve sonrasındaki rehine krizinde gerginleşen ilişkilere rağmen ABD, gizlice İran'a silah satmıştı. İran'ın devam eden Irak savaşında kullanmak üzere 'büyük şeytan'dan silah almasının zorlanarak da olsa izahı var. Ama ABD'nin tavrını, hele 'İlhan abicilerin' mantığı ile anlamak zor. 1986'da ortaya çıkan skandal 1989 yılında sonuçlandığında Ulusal Güvenlik Konseyi üyesi Deniz Yarbay Oliver Nort, Kongre çalışmalarını engellemek, illegal yollardan para almak ve Beyaz Saray belgelerini yok etmekten suçlu bulundu.

Yine bu arkadaşlar İtalya'da gazetecilik yapıyor olsalardı, muhtemelen şu cümleyi kuracaklardı: Ne yani şu ülkenin kendi başbakanını öldürdüğünü mü söylüyorsunuz? 1978'de kanlı bir baskınla kaçırılıp cesedi bir araba bagajında çıkan Başbakan Aldo Moro'nun, 'solcularla koalisyon kurup komünizm mücadelesini zaafa uğratmak' dışında suçu yoktu. 1972 yılında Trieste'de bombalı katliamda hayatını kaybedenler bu kadar bile 'suçlu' değillerdi. Kamuoyunda korku oluşturacak sayısal değerleri vardı sadece. Başbakan Andreotti'nin içinde bulunduğu birçok kişiyi mahkûm ettiren süreçte 139 silah deposu ve eğitim kampları ortaya çıkarılmıştı. İtalya'da faşist ve komünist terör gruplarının Ergenekon, pardon Gladyo'nun kontrolünde olduğunu da hatırlamakta fayda var. Çünkü yakında 'Ne yani korosu' şunları gündeme taşıyacak: 'Hizbullah ve PKK'nın, DHKP-C ile ulusalcıların aynı yere hizmet ettiğine inanmamızı mı bekliyorsunuz?' Hayır sizin bir şeye inanmanızı beklemiyoruz, inanacaklarınıza inanmışsınız zaten. Azıcık mahcubiyet duyun yeter.

Aksiyon Dergisi'nde Hamdi Yılmazer'in 'koronun şarkılarını' anlattığı yazısını okurken aklıma Titanik geldi. Ergenekon belgelerindeki 'ikna ya da yaptırım' süreçlerinden geçtiği anlaşılan bazılarının, aynı yöreden derlendiği anlaşılan parçaları okumaktaki ısrarı gerçekten ilgi çekici. İddia edildiği gibi 'sen şunu, sen de bunu yaz' şeklinde görev paylaşımı yapılmamış olabilir. Ama tepkilerin ve cümlelerin benzeşmenin ötesinde aynılığı, en azından zihniyet birliğinin göstergesi. Neden Titanik diye soracak olursanız, orada da orkestra batışa kadar çalmaya devam ederek moralleri diri tutmaya çalışmıştı. 'Yıkılmadık ayaktayız' türküsünü bakalım ne kadar süre daha söylemeye devam edecekler. Mahcup bir eda ile kısık sesle farklı parçalar söylemeye başlayanlar olumlu gelişme. Doğal olarak Ergenekon cephesi için ise kötü haber. Batacağını anlayıp gemiyi daha fazla gecikmeden terk etmeye başladılar. Titanik bende başka bir çağrışım daha yaptı. Malum buzdağını son anda görüp manevra yapmaya çalışıyor ama ağır gövdeyi çevirene kadar öldürücü darbeyi alıyor. Filikalar tornistan etti, amiral gemisi hâlâ aynı telden çalıyor diyenler var. Ben de onlara Titanik'in ne kadar zor manevra yaptığını hatırlatıyorum. Titanik çağrışımları çoğaltılabilir aslında. Dev geminin en büyük özelliği 'batırılamaz' sanılmasıydı. Bu rahatlık, rehavete dönüşünce facia kaçınılmaz oldu.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İttihatçılık ve Ergenekon

Bülent Korucu 2008.07.25

İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin Osmanlı Devleti'ni ele geçirişinin 100. yılını anarken, Ergenekon iddianamesini tartışıyoruz.

2. Meşrutiyet ilanına ülkeyi götüren süreç, hürriyet sloganlarıyla başa geçen istibdat rejimi, usuller ve zihniyeti okuduğunuzda yüz yıllık bir mesafeden baktığınıza inanamıyorsunuz. Sanki tarih belirli daireler çizerek kendini tekrarlıyor, biz de şaşkın bakışlarla seyrediyoruz. (2. Meşrutiyet ile ilgili bilgilerini tazelemek isteyenler Ahmet Turan Alkan'ın çarşamba günü başlayan yazı dizisinden faydalanabilirler.)

Paralelliğin farkında olan Ergenekoncular, 28 Şubat'a 3. Meşrutiyet yakıştırması yapmış. Ayışığı başarılı olsaydı, herhalde dördüncü meşrutiyet unvanı verilirdi. 1960 darbesinden sonra kurulan düzene Fransa'yı takliden ikinci cumhuriyet demişlerdi. Doğru kavram İttihat ve Terakki'nin dönüşü olmalıydı. Numaralı cumhuriyetten sonra numaralı meşrutiyet kavramını da öğrenmiş olduk. Yakup Cemil, Topal Osman ve Veli Küçük isimleri üzerinden gittiğimizde fasılalı görünen fakat hiç yok olmayan çizgiyi daha net takip edebiliriz.

Başa dönelim. 1908'de hürriyet ve kanun hâkimiyeti sloganıyla işbaşına gelen askerî bürokratik oligarşi, kısa bir süre sonunda en iyi bildiği işe, silahlı sindirmeye başladı. Hesapsız maceralarla Osmanlı İmparatorluğu'nun sonunu hazırladı. Başta, Enver, Talat ve Cemal paşalar bulunsa da devrin sembol ismi Yakup Cemil'di. Bâbıâli Baskını'nda Harbiye Nazırı Müşir Nazım Paşa'yı şakağına sıktığı kurşunla infaz eden fedai, Yakup Cemil; gücünü kendinden menkul zannedip haddini aşmaya başlayınca tetikçiliğin kaçınılmaz sonuyla karşılaştı. Enver Paşa'ya suikast girişimi suçlamasıyla idam edildi. Yakup gitti ama Yakup'lar bitmedi. İttihatçılığın baskın rengi olarak devam etti.

Cumhuriyet'in ilanıyla birlikte İttihat Terakki üst kadroları tasfiye edildi. Ama alt kadrolar, bürokrasinin genlerine işleyen vesayet zihniyeti ve sorun çözme usulleri miras kaldı. Mustafa Kemal Paşa'nın Muhafız Kıtası Komutanı Topal Osman Ağa, korumalığı abartarak muhalifleri infaza girişti. Meclis'te Mustafa Kemal Paşa ile tartışan Trabzon Mebusu Ali Şükrü Bey'i boğarak öldürdü. Onun da sonu Yakup Cemil'den farklı olmadı. Çankaya sırtlarında kıstırılarak 'ölü ele geçirildi.' İkinci büyük savaşı bitiren dünya yeniden şekillenirken, Türkiye'nin nasibine çok partili demokrasi düştü. İşbaşındaki vesayetçi yönetim 1946 seçimlerini 'açık oy, gizli sayım' aldatmacasıyla geçiştirdi. Ancak 1950 seçimlerini kaybettiler. Gönülsüzce devrettikleri yönetimi 1960'ta kanlı bir darbe ile geri aldıklarında hazırlıklara ilk günden başladıkları anlaşıldı. Fırsatı iyi değerlendirdiler. Seçilmişlerin alanını daraltan, müdahaleyi ve vesayeti kurumsallaştıran bir sistem kurdular. O günden bu zamana Türkiye çok partili siyasi hayata müdahalelerle yaşıyor. Aktörler ve metotlar değişiyor ama sonuç değişmiyor: Darbe

Bugün de kendini devletin gerçek sahibi sayan bir grup asker ve sivil hakkında 'Türkiye Cumhuriyeti hükümetini ortadan kaldırmak veya görevini yapmasını engellemeye teşebbüs' suçlamasıyla iddianame tanzim edilmiş durumda. Bunların sembol ismi de Veli Küçük. Artık idam cezası yok, ispatlanırsa suçun karşılığı müebbet hapis. Ergenekon'u cezalandırdığımızda her şey bitmiş olmayacak. Önleyici tedbirleri almadan, zihniyeti kazımadan rehavete girmemek gerekiyor. Misyonunu tamamlamış, biraz da haddini aşarak problem haline gelmiş piyonları yiyerek mücadeleyi kazanamayız. Yakup gider Osman gelir, Veli gelir, Ali gelir... Ergenekon'un kabuk ve aktör değiştirerek karşımıza çıkmasını önlemenin yolu yeniden yapılanmasına engel olmak. Bunun için yargıçların yapabileceği şeyler sınırlı. Görev sivil siyasete düşüyor, önleyici tedbirleri ancak onlar alabilir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çetelerin 11 Eylül'ü (2)

Bülent Korucu 2008.07.29

İtalyan Komünist Partisi'nin kalelerinden sayılan Bologna'nın Tren Garı'nda bomba patlayıp 100'e yakın kişi hayatını kaybettiğinde kimsenin aklına Gladio gelmemişti.

Genç Savcı Felice Casson'un 12 yıldır sonuçlandırılmayan Trieste katliamı dosyasını açmasına 20 yıldan fazla vardı. Savcı Casson, 1984 yılında önüne gelen ve sonuçsuz kapatılacağına kesin gözü ile bakılan Trieste bombalaması dosyasını deştikçe 20. yüzyılın en büyük davası ile karşı karşıya olduğunu anladı. 1972'de üç jandarmanın hayatını kaybetmesiyle sonuçlanan sabotajın altından devlet içinde yuvalanmış bir çete çıkmıştı. Bologna katliamı ve Başbakan Aldo Moro'nun öldürülmesi de dahil daha önce farklı adreslere fatura edilen birçok cinayetin bu çetenin marifeti olduğu anlaşıldı.

Bir qazeteci olarak Uğur Mumcu'dan Bahriye Üçok'a kadar suikastı takip ettik. Gazi Olayları'nı Ankara Ulus bombasını gördük. Çok az insan inanmamız için yazılmış senaryoların arkasını araştırma gereği duydu. Zaman Gazetesi olarak gerçek sebebi ve faili arama azmimizi hiç yitirmedik. Biz provokasyona dikkat çektikçe, birileri bıyık altından gülüp, 'kırık plak' yakıştırması yapmaya çalıştı. 17 Mayıs 2006 günü Danıştay'a yapılan saldırıyı 'Çetelerin 11 Eylülü' olarak değerlendirdik. Servis yapılan senaryoya uygun yayınlar ve saldırıyı 'Türkiye'nin 11 Eylülü' olarak niteleyen başlıklara nazire yapmak değildi amacımız. Bu cinayet hepsinden farklıydı. Diğerlerinde olduğu gibi yıllarca faili meçhul raflarında tozlanmadan, nice zaman sonra inandırıcılık sorunu yaşayan yargılamalarla sonlandırılmadan katil ele geçmişti. Güvenlik kameraları arızalıydı, kaçmak için bütün hazırlıklar yapılmıştı. Ama bir polis, umulmadık şekilde saldırganın üzerine atlayarak yakalamıştı. Katilin bağlantıları çorap söküğü gibi dökülmeye başladı. Muzaffer Tekin isimli emekli yüzbaşıya ulaşılması an meselesiydi. Tuhaf bir intihar düştü, haber merkezlerine. Tekin saklandığı villada intihara kalkışmıştı. Şimdi aynı cezaevini paylaştıkları emekli Tuğgeneral Veli Küçük'ün 'dangul dungul' diye tasvir ettiği intihar bile, birilerini uyandırmamıştı. Ama ilişkiler ilk defa herkesin gözü önüne dökülmüştü. Trieste'deki cephaneliğe benzer bir ev Ümraniye'de deşifre oldu. Cumhuriyet savcıları işbaşı yaptı ve okuyanın gözlerini faltaşı gibi açan iddianame ortaya çıktı. 'Çetelerin 11 Eylülü' yazısını 26 Mayıs 2006'da yazmıştım. Bu kadar uzun mesafeli iki yazıya aynı başlığı atıp yanına '2' ibaresi koymak her zaman mümkün değil. Ancak şimdi tam yeri ve zamanıdır.

"O gün, çetelerin 11 Eylül'ü olmalı. Türkiye'yi belirli periyotlarla kaosa sokmaya çabalayan, bunun için yerine göre aynı silahla karşıt görüşlerin kahvehanesini tarayan... Yerine göre sembol isimleri hunharca katlederek duygusal tepkileri kaşıyan... Bazen sağcı, bazen solcu, bazen İslamcı maskeyle meydana fırlayıp hassasiyetleri kışkırtan karanlık güçlerin ütopya kuleleri yerle bir olmalı. 'En alçakçasına başvurmamıza rağmen provokasyonlarımız artık tutmuyor' diye umutsuzluğa kapılmalılar. Devletin içine yuvalanmış bazı mihrakların desteğini arkasında görerek pervasızca eyleme girişen... Ya da global güçlerin dolduruşuna gelen tetikçiler, pabucun pahalı olduğunu anlamalı."

Önceki gece İstanbul Güngören'de Bologna Tren Garı katliamına benzer görüntüler ortaya çıktı. Korkutmak, ürkütmek, ses getirmek için değil; öldürmek, daha çok öldürmek için gelmişlerdi. 'Kimisi Ergenekon'un iddianameye cevabı', diyor. 'Gündem değiştirmek istiyorlar' şeklinde analiz cümleleri kuruluyor. Yetkililer haklı olarak 'intihar eylemi değil' açıklaması yapıyor. Doğru, bir kişi kendini patlatmadı, ama bu bir intihar eylemiydi. Köşeye sıkışan 'derin çete' kendini havaya uçurdu. Ülkenin başı sağolsun, çetecilere ise cehennemin yolu göründü; hem burada hem öbür tarafta...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Büyükanıt'ın ne söylemesini isterdiniz?

Bülent Korucu 2008.08.01

AK Parti'yi kapatmama kararının açıklandığı gün medya ordusu, Genelkurmay Başkanı Org. Yaşar Büyükanıt'ı kuşatmış, ağzından laf almaya çalışıyor.

Israrlı sorular karşısında Org. Büyükanıt, imalı ve iğneleyici üslupla karşı atağa geçiyor: "Benden nasıl bir yorum bekliyorsunuz? Bu soruyu gerçekten cevaplamamı istiyor musunuz, bunu doğru buluyor musunuz? Hadi çekinmeyin söyleyin." Demokrasi ve hukukun üstünlüğünün en önemli savunucusu olması gereken medya, bir askerden bu konuda ders alıyor: "Asker olarak en yüksek mahkemenin kararına nasıl yorum getirebilirim? Bunu benden bekleyemezsiniz. Bekliyorsanız söyleyin. Herhalde beklememeniz lazım." Bizim demokratik standartlarımızı gösteren bu durum yeni değil. Emekli Genelkurmay Başkanı Hilmi Özkök de demokratlığının

sorgulanmasına anlam veremediğini ifade etmek zorunda kalmıştı. Özkök, pazunun ve kaba kuvvetin hükmünü sürdürmesini isteyen çağdışı kafalara 'Biz beynimizle ve aklımızla masaya vururuz. Yumruğumuzla değil.' sözleriyle ders vermişti. Yine Büyükanıt, Ergenekon soruşturmasıyla ilgili ısrarlı sorulara 'Hukuki olarak bir düşünün neden konuşmadığımı.' cümlesiyle karşılık vermişti.

Kastamonuluların meşhur ifadesiyle her şeyin mümkün olduğu bir ülkede yaşıyoruz. Medyanın, askere siyasetçileri dövdürmeye çalışması garabetin küçük parçası. Kapatma kararını beklerken ciddi ciddi, kapatma olmadan siyasi yasak gelebilecek isimler speküle ediliyordu. Anayasa'nın 'Kapatmaya eylem ve beyanları ile sebep olanların' siyasi yasak kapsamına alınabileceğini açıkça yazmasına rağmen insanlar, bu uçuk ihtimali tamamen dışlayamıyordu. Yüksek mahkemenin yazılı hukuku yok saydığı, kendini yasa koyucu gibi konumlandırdığı o kadar çok örnek sıralanıyordu ki, sadece 'olmamalı' diyebiliyorduk. Elimizdeki anayasaya rağmen, korumakla yükümlü mahkemenin onu ihlal edebileceğine ihtimal veriyorduk.

Herkes mahkemenin kararından sonra AK Parti'nin yapması gereken restorasyon ve güven tazeleme hamlelerine odaklanıyor. Hâlbuki medya ve yargının da aynı ameliyelere ihtiyacı var. Medya kısmı, bugünkü kadrolarla umutsuz vaka gibi. En azından yargının bunu gerçekleştirmesi lazım. Anayasa Mahkemesi Başkanı Haşim Kılıç'ın siyasetçilere yaptığı, 'aranızda uzlaşın, bizim üzerimizden siyasi mücadele yapmayın' anlamına gelen çağrısı başlangıç olabilir. Mahkemenin kendisi de siyasallaştırılmaktan rahatsız. Bunu en yüksek sesle ilan etmiş oldular. Kılıç, kararın içeriği değilse bile süreci ve hızıyla ilgili olarak 'ekonomik, sosyal ve siyasal önemi' göz ardı edemediklerini belirtti. Başkan ifade etmese de bu önemin kararın niteliğine aksettiğini söylemek yanlış olmaz. Kararı, Anayasa Mahkemesi ile ilgili restorasyonun ilk adımı olarak değerlendirebiliriz. Verdiği 9 kapatma davası Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne giden ve 8'i hakkında Türkiye'ye müeyyide uygulanan bir mahkemeden bahsediyoruz. Altında imzamız olan uluslararası anlaşma ve sözleşmelerin bağlayıcılığı ötesinde, 9'da 8 'mahkûmiyet' itibar zedeleyici bir durum.

Dava AK Parti için hayati değer taşısa bile ülke ve demokrasi açısından anlamı daha büyüktü. Önemli olan demokrasi gemisinin yürümeye devam etmesi. Kaptanlar, tayfalar değişir; partiler liderler gelir, gider. Yeter ki halkın gözünde demokrasi çözüm olmaktan çıkmasın. Kararın en olumlu yanı bu bence. Haber direktörümüz Selahattin Karakış'ın latifesiyle bitireyim. Anayasa Mahkemesi, 22 Temmuz seçim sonuçlarına yakın bir oranla kapatılmama kararı verdi. 11 üyenin beşi, yani yüzde 45,4'ü kapatmama yönünde oy kullandı.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

AK Parti psikolojik savaşı kaybetmemeli

Bülent Korucu 2008.08.05

Anayasa Mahkemesi'nin, AK Parti'yi kapatmama kararı, sonuçlarıyla gündem oluşturmaya uzun zaman devam edecek. Sosyal ve siyasal kesimler bu kararı kendi arzuları istikametinde yorumlamaya çalışacak; ama yeni duruma göre konumlanmayı ihmal etmeyecek. 'AK Parti kapatıl(a)mamıştır' gerçeği, etkisi giderek artan bir belirleyicilik kazanacak.

Yeni duruma öncelikle iktidar partisinin alışması ve inanması gerekiyor. 'Kapatılmadı ama daha beter edildi, çelik korse giydirildi' gibi psikolojik baskıları püskürtebilmesi lazım. Başbakan Yardımcısı Cemil Çiçek'in, 'Gerekçeyi görmemiz lazım. Fikir hürriyeti konusunda daha geriye gitme riski var.' minvalindeki açıklamasını doğru bulmuyorum. Evet, bu risk var ve Anayasa Mahkemesi'nin geçmişi endişeleri haklı çıkaracak örneklerle dolu. Aynı mahkemenin geçmişinde parti kapatma da önemli yer tutuyor; lakin AK Parti kapatılmadı. Başbakan Tayyip Erdoğan, dava açılırken biçilen 'topal ördek' kisvesini üzerine geçirmediği gibi, şimdi de 'ölmedin ama

felç oldun' telkinine kulak tıkamalı. Yüksek Mahkeme'yi ihtilal dönemlerinin cunta konseyi konumuna getirmenin anlamı yok. Ağızlarından çıkan kanun değil. Onların da sınırları var ve bu sınırı kamu vicdanı belirliyor. Şayet bu denetimden aklanarak çıkacaklarına emin olsalardı, hiç düşünmeden kapatma kararı verirlerdi. AK Parti hâlâ tek başına iktidar, Anayasa Mahkemesi'yle koalisyon filan kurmadı. Tabii ki Erdoğan yalınkılıç saldırsın, kırıp döksün demiyorum. Hiçbir dengeyi gözetmeden her aklına geleni yapsın noktasında hiç değilim. Sadece önündeki tuzağa dikkat etmesi gerektiğini söylüyorum. 'Aç kurda sevgi gösterisi onun insafını değil, iştahını kamçılar. Üstüne dişinin, tırnağının kirasını ister.' sözünün altını çiziyorum. Vesayeti kabullenmiş olmakla yalınkılıç gitmek arasındaki orta yol, kamuoyu desteğini arkasına alan reformlar yapmak. Türk halkı daha müreffeh ve daha özgür, demokrasinin işlediği bir ülkede yaşamak istiyor. Anayasa Mahkemesi bile bu rüzgârın önünde durmayı göze alamadı.

Muhalefet partileri de kapatmama kararını doğru analiz etmek zorunda. 'Odak olmuş, mahkûmiyet almış iktidar partisi' slogan olarak kulağa hoş gelebilir. Kararın sandığa yansımasına bakmak lazım. Muhalefet, sandığın kendi lehine şekillendiğini hissetseydi, erken seçim çağrılarıyla yeri göğü inletiyor olurdu. Anayasa Mahkemesi'nin aldığı kararın seçmenin tercihini şekillendirmediği anlaşılıyor. O halde muhalefet stratejisini seçmenin yok saydığı gelişmeler üzerine kurmak akıllıca değil. MHP, zaten dava boyunca fazla ortalarda dolaşmayarak yıpranmamayı seçti. Şimdi de CHP'den ayrı düşündüğünü kayıtlara geçiriyor. CHP ise yargılama boyunca sürdürdüğü sert tavrın sonuçsuz olduğunu görüyor. Yumuşak bir dönüşle manevra alacaktır, diye tahmin ediyorum. Meclis'in tatile girmesi ve kritik gündemlerin geride bırakılmasıyla politik arenanın soğuması sağlanacak. Siyaseti, yeni yasama yılı başladığında, yeni duruma adapte olmuş bulma ihtimalimiz yüksek.

Güce göre şekillenen bürokrasi de AK Parti'nin kalıcı olduğu gerçeği çerçevesinde durum değerlendirmesi yapacak. Ergenekoncular büyük darbe yedi, fiili darbe ihtimali iyice azaldı. Yargı darbesi de direkten döndü. Bürokrasi hazretleri 'kral ölmedi, yaşasın eski kral' çizgisinde yer alacaktır. AK Parti ve Genel Başkan Erdoğan, önünde açılan üçüncü dönem fırsatını iyi değerlendirmeli. Mevzuattaki düzelmeler ve demokratikleşmenin ne anlama geldiğini bizzat yaşadılar. Kendilerini doğrudan ilgilendirmeyenlerden başlayarak, toplumun desteğini alacak bir reform paketi ile 'yıkılmadık ayaktayız' mesajı vermeliler. Yıkılmadıklarına onlar inanırsa herkes kabullenecek. Aksi halde 'tek partili koalisyon' dönemine hoş geldiniz!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Saçan'ın çelişkileri, Oktay'ın bombaları

Bülent Korucu 2008.08.08

Eski Organize Suçlar Şube Müdürü Adil Serdar Saçan'ın ilginç bir hikâyesi var. Önce mafyaya yönelik operasyonlarla adını duyurdu. Ankara Emniyeti'nde 'telekulak' suçlamasına muhatap olan polis şeflerinin hazırladığı irticacı polisler listesinde adı geçti.

Listedeki ismi, belgenin uydurma ve iç hesaplaşma amaçlı olduğunun delillerinden biri sayıldı. Saçan, hakkında en fazla haber yapılan emniyet mensubu, dersek abartı olmaz. İşkence, yolsuzluk ve gizli belgeleri kurum dışına çıkarmak gibi birçok suçlamaya muhatap oldu. Hem meslekten ihraç edildi, hem de hakkında çok sayıda dava açıldı. Sicil amiri Emniyet Müdürü Hasan Özdemir'in bakanlığa gönderdiği görevden alınma talebi dikkat çekiciydi. Özdemir, onun için "Psikolojik sorunları olan sağlıksız bir yapıya sahiptir. Teşkilattaki herkesin husumetini kazandığından, diğer birimlerle ve personelle işbirliği ve organizasyon yapamamaktadır." şeklinde cümleler sarf etmiş. Polislikten ihracı sonrasında, yöneticilerinin bir kısmı Ergenekon kapsamında tutuklu bulunan internet sitelerinde ulusalcı yazılar kaleme alarak kendinden bahsettirmeye devam etti.

Saçan'ın tekrar gündeme gelmesi Ergenekon soruşturmasıyla birlikte oldu. Saçan, Ergenekon terör örgütünün karakutusu Tuncay Güney'i, 2001 yılında ilk kez gözaltına alan, sorgulayan ve aramalarda örgütle ilgili belgeleri ele geçiren kişiydi. Hikâyenin önemli bölümü buradan sonra başlıyor. Hakkındaki yeni suçlama, Ergenekon soruşturmasını örtbas etmek. Saçan bu iddialara Milliyet'teki yazı dizisinde cevap vermeye çalışıyor. Kendini aklamak için başsavcılığa, üstlerine ve diğer şube müdürlerine topu atıyor. Ama suçlamaları muğlak bırakıp, sözlerini somutlaştırmıyor. 'Ben görevimi yaptım. Başsavcılıktan yazılı emir çıkarttım.' cümlesi temel tezini oluşturuyor. Sonunu neden getirmediğini anlatırken dosyayı İstihbarat Şube'ye havale ettiğini söylemekle yetiniyor. Polis içindeki irtica(!) örgütlenmesiyle ilgili arşivlerde onlarca konuşma, yazı ve televizyon programı bulunan Saçan'ın, bu kadar önemli bir soruşturmanın kapatılması hakkında tek cümlesi hatıra gelmiyor. 'Tehlikeyi gördüm, üzerime düşeni yaptım, örtbas edildi' havası basmak güzel de, niye kamuoyuyla paylaşıp önlemedin diye sorarlar insana. Kolluk gücü, amiri olan başsavcılığın verdiği emri başka şubelere havale edebilir mi? 'Beni açmadı siz bakın' laubaliliğine imkân var mı? Saçan ancak, görevi başsavcılığa iade edip, yeni görevlendirme talep edebilirdi. Zaten iş somutlaşınca, bütün yazı dizisi boyunca yaptığı gibi yan çiziyor. O dönemdeki İstihbarat Şube Müdürü ve yardımcısının ismini vererek, 'bu işte onların sorumluluğu yok' diyor. Fatura, belgeyi götüren ofisboya çıkarsa şaşırmayacağım! Veli Küçük'le arası açılan bazı polis müdürlerinin ona cip hediye etmek istediklerini ileri sürüyor. Tepkiyi görünce bu kişinin emekli emniyet müdürü Ümit Baybek olduğunu ve yanında çalıştığı Korkmaz Yiğit adına bu girişimde bulunduğunu açıklıyor.

Saçan'ın bence en önemli cümleleri Ümraniye bombalarıyla ilgili olanı. Şöyle diyor Saçan: "Oktay Yıldırım'ın evinde bulunmuş patlayıcılarla falan da bu işler çözülmüyor. Ben şimdi iddia ediyorum: Gidin Güneydoğu ve Doğu'da görev yapmış özel harekâtçıların ve özel harpçilerin evlerine, hemen hepsinin evinde Oktay'dan çıkan malzemelerin on misli çıkar.

Niye? Çünkü, bu adamların böyle bir takıntısı var. PKK'dan aldıklarını ganimet sayarlar. Ordu, onlara PKK ile mücadele için veriyor. Onlar da bunları saklıyor... Bunların hepsinin evi cephanelik! Psikolojik bir olay bu, bir gelenek haline gelmiş." Adı geçen bombaların Cumhuriyet Gazetesi'ne atılmasını nasıl izah edecek meraklandım. Herhalde 'el alışkanlığı' deyip geçeceğiz. Bu izahı sevdim, böylece Saçan'ın bazı işlerini de kolaylıkla açıklama imkânı buldum.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

13 numaralı oyuncu Gürcistan mı?

Bülent Korucu 2008.08.12

Horoz dövüşü arenasına benzer bir platformda 10 kişi halka şeklinde dizilmiş. Ellerinde Rus ruleti oynamaya müsait toplu tabancalar var. Sırtlarında numaraları yazılı. Çevreye sıralanmış para babaları 'yarışmacılar' üzerine bahis oynuyor.

6 numaraya bir milyon dolar, 13 numaraya 750 bin... liste uzayıp gidiyor. Uyuşturucu ile cesaretlendirilmiş yarışmacıların tabancalarına birer kurşun dağıtılıyor. Toplar çevriliyor, herkes önündeki yarışmacının/kurbanın ensesine silahı dayıyor. İşaret geldiğinde aynı anda tetiğe asılıyorlar. Barut kokuları arasında birkaçı yıkılıyor. Ortam temizleniyor kalanlar iki kurşunla rulete devam ediyor. Son kalan iki kişi dört kurşunla final oynuyor.

İlginçtir, filmdeki ana karakter, 13 numaralı yarışmacı Gürcistan'dan Fransa'ya göç etmiş bir ailenin çocuğu. Kendi çapında bir hayatı ve küçük gelirleri olan biriyken sonunu hesaplayamadığı bir maceranın içinde bulur, kendini. Cumartesi akşamı filmi seyrederken aklıma Gürcistan geldi. ABD'nin önderliğindeki Batı'nın silahını doldurup, sırtını sıvazladığı Gürcistan'la, karşısında Rusya'nın yarışmacısı(!) Osetya. İki tarafın medyası da yanmış evler, parçalanmış cesetler göstererek, diğerini soykırımcı olmakla suçluyor. Birinin, belki ikisinin beyni dağılacak. Kaybeden kesinlikle bunlar, kazananlar ise üzerlerine bahis oynayan küresel kumarbazlar. Aynı senaryo aktörler değiştirilerek defalarca çekiliyor. Vietnam Savaşı farklı mıydı? Sovyetler ve Çin'in desteklediği Kuzey Vietnam ile ABD'nin desteklediği Güney Vietnam arasındaki 8 yıllık savaş, senaryonun farklı bir versiyonuydu. Bir noktadan sonra bahisçilerin sahaya inmesi ve binlerce asker kaybetmesi sonucu değiştirmiyor. Bu küçük ülkeye İkinci Dünya Savaşı'nda kullanılanın üç katından daha fazla bomba yağdı. 'Yarışmacıların' ölüleri çok önemli görülmediği için herkes ABD'nin 53 bin 200 kişilik kaybını ezbere biliyor. Sovyet-Çin koalisyonu kazandığında karizması çizilen, biraz para kaybeden ABD oldu. İki yıl sonra birleşen Vietnamlılara ise yerle bir edilmiş bir ülke kaldı.

Aynı senaryo Filistin'de daha dramatik şekilde sahneleniyor. Batı'nın yarışmacısı El-Fetih ile İran ve Suriye adına tetik çeken Hamas aynı aptalca rolü oynamayı sürdürüyor. İsrail'in uyguladığı şiddetin benzerini gözlerini kırpmadan kendi halklarına uyguluyorlar. Kardeşinin, komşusunun ölümcül hiddetinden kaçanlar İsrail'e sığınıyor. İsrail onları kırmızı halıyla beklemiyor, canları karşılığında onurlarını alıyor. Sovyet işgalinden kurtulduktan sonra Afganistan'ın içine düştüğü kardeş kavgası bu oyunun en hazin haliydi. Zaten fakir olan, üzerinden Sovyet tankı geçtikten sonra iyice zor durumda kalan Afganlılar, aşiret reislerinin ego savaşlarında iyice tükendi. Afrika'daki kabile savaşlarına daha çok Avrupalı bahisçiler ilgi gösteriyor. Fransa'nın Ruanda'daki katliamlarla ilgili suçlanması boşuna değil. Bir filmle başladık yine filmle bitirelim; Otel Ruanda, ortalık karışınca bahisçilerin yarışmacıları nasıl sattığını anlatır.

Vietnam'daki uyuşturucu ideolojiydi, Gürcistan'da milliyetçilik, Filistin'de ise post kavgası. Ellerine silah veren, 'vur vur' diye tempo tutan bahisçiler hep kazanıyor. Biri Balkanlar'daki ruleti kazandığında diğeri Kafkaslar'da zararını telafi ediyor. Türkiye'yi de oyuna 'yarışmacı' olarak sokmaya çalışanlar gözden kaçmıyor. Türk halkının sağduyusu oyunu bozuyor. Yoksa Kürt meselesi bizim için kurulmuş bir 'yarışma'. Bahisçiler, tamamen zarar etmiyorlar, ama umdukları kârların çok uzağındalar. Allah içimizdeki ahmaklara fırsat verip bu ülkeyi heder ettirmesin.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Abdüllatif Şener'in engelli koşusu

Bülent Korucu 2008.08.15

Siyaset de bir arz talep dengesidir. Ya mevcut talebe cevap vereceksiniz veya kendi talebini oluşturacak bir arz yapacaksınız. Abdüllatif Şener'in eski AK Partililer ve bir grup merkez sağ kalıntılarıyla yola çıkması yanlış. AK Parti'nin bulunduğu alanda boşluk yok. Sadece burayı hedefleyen strateji başarısız olacaktır.

Talep eksikliğinin diğer sebebi, halkın iki partili sisteme inanması ve bunu istikrarın güvencesi olarak görmesi. Türk siyasetinin en büyük sorunu, parçalı yapısıydı. Hele 2002 öncesi koalisyon dönemi halkı iyice canından bezdirdi. Akademisyenlerin söyleyip durduğu, 12 Eylül yönetiminin sopa zoruyla gerçekleştirmeye çalıştığı iki partili sistemi seçmen doğal yollardan kurdu. İngiltere'de olduğu gibi iki partiyi ön plana çıkaran üçüncü partiyi ise büyüme namzedi olarak yedekte tutan paylaşımı halk iki dönemdir uyguluyor. Artık sistemi de ona göre revize etmek gerekiyor. Bu arada, Meclis'e kapağı atalım, koalisyonun küçük parçası bile olsak vaziyeti idare ederiz devri kapandı diyebiliriz.

Bizde koalisyonlar da yürümüyor. İki partili sistemi yürütemeyenler, bloklu siyaseti tercih ediyor. Blok aslında seçim öncesi koalisyon demek. Sağ ve sol partiler çeşitli isimler altında bloklaşıyor ve seçime biz ülkeyi birlikte yönetmek istiyoruz diye giriyor. Çoğunlukla kimin hangi bakanlığı alacağı bile belli oluyor. Benzeş partilerin halkın onayından geçmiş işbirlikleri başarıyla yürüyor. Bizdeki yanlışlık, koalisyonun seçimden sonra kurulması ve benzeş olmayan hatta DSP-MHP örneğindeki gibi iki zıt kutbun bir araya getirilmesi. Farklı istikametteki peynire hamle yapan kuyruğu birbirine bağlı fareler deneyi gerçek oluyor.

Şener'in etrafında konumlanmaya çalışan AK Partili eski milletvekilleri, partinin ölü doğumun habercisi olabilir. Çoğunluğu Tayyip Erdoğan'ın tek seçiciliği ile siyaset sahnesinde rol bulmuş insanlar. Aynı tek seçici tarafından elenmelerini niye hazmedemiyorlar anlamıyorum. Nasrettin Hoca'nın kazan hikâyesi gibi, doğurunca inanıyorlar ama öldüğüne inanmak istemiyorlar. Tek seçici sizi atayınca ne âlâ, ama elenince tu kaka! Türk siyasetinin diğer hastalığı proje temelli çıkılmaması. Şener de aynı hatayı yapıyor. AK Parti'den kaçanların sığınacağı bir liman olma dışında iddiası yok. Kendisi elbette var diyecektir, ama ne söylediğiniz değil nasıl algılandığınız önemli. Şener ne yapmaya çalışıyor diye anket yapsanız alacağınız cevap söylediğimden farklı olmayacaktır.

Şener'in en büyük açmazı Turgut Sunalp sendromu olacak. Darbeci General Kenan Evren'in seçime birkaç gün kala açıkça Sunalp'in partisini desteklemesi, dengeleri altüst etmiş ve büyük ihtimalle kazanacağı seçimi üçüncü bitirmesine sebep olmuştu. Siyaseti kafalarına göre şekillendirmeye çalışan cuntaların, toplum mühendislerinin adamı imajı Şener için fazlasıyla mevcut. 'Eski partisinin idam sehpasını seçim kürsüsü yapacaktı' iddiaları ona en büyük darbeyi vuracak.

Siyasetçilerin önemli handikaplarından birisi çevrelerindeki şakşakçıları. Kendinizi anlattığınız kitaba 'Adım da benimle beraber büyüdü' ismini verirseniz, tevazuu erdem kabul eden bir toplumda işiniz hayli zor olur. Geçen akşam Kanal1'de Fatih Altaylı'nın programında çok güldüm. Ankette Tuncay Özkan'ın partisine yüzde 85 civarında destek çıktı. Bizim hınzır millet zavallıya tuzak kuruyor diye düşünmeden edemedim. 'Cesareti artsın, parti kurup önümüze gelsin gününü gösterelim' kokusu geliyor. Tuncay inanmıyorsa Yaşar Nuri Öztürk'e sorup, yakın zamandaki tecrübesinden yararlanabilir. Patlamaya hazır ama bir türlü fitili ateşlenmeyen lider adayları koleksiyonumuz için ise İçişleri Bakanlığı kayıtlarına göz atabilir.

NOT: Uyarılar için teşekkür ederim. Daha önceki yazılarımı okuyanlar, benim millete domuz demeyeceğimi kabul edecektir. Cümlenin gelişinden de mecaz manada kullanıldığı ve sözlüklerde geçtiği şekilde, 'muzip bir kurnazlık' kastedildiği anlaşılacaktır. Muzip ya da kurnazı tercih etsem daha doğru olurdu. Ama hınzırın bu şekilde anlaşılacağına ihtimal vermedim. En küçük bir ihtimal versem tercihim değişirdi. Yanılmışım.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ergenekon'la açılan Güneydoğu fırsatı

Bülent Korucu 2008.08.19

Ergenekon operasyonunu basit bir suç örgütlenmesini çökertmek olarak görmek yanlış. Ergenekon günah keçisi haline getirilmemeli ama sosyal ve siyasal birçok sorunun altında imzası olduğunu görmezden gelemeyiz.

Terör sorununu içinden çıkılamaz hale getirmek için yapılanlara bilhassa dikkat kesilmeliyiz. İddianamede geçen gizli-açık tanıkların ifadeleri, terör örgütleriyle Ergenekon arasındaki kirli ilişkiler hakkında fikir veriyor.

Varlığını düşmanının mevcudiyetine endeksleyen örgüt, hem terörist eliyle hem de ona cevap veriyor gibi yaparken halkı baskılıyordu. Sivil iktidarları kendine mahkûm kılabilmek, onu yönetebilmek için de terör araç olarak kullanılıyordu. Konunun ayrıntıları Ergenekon'la ilgili haberlerde genişçe anlatılıyor. Maksadım bunları tekrar etmek değil. Buradan hareketle çözümü daha etkili şekilde aramalı ve yüksek sesle dillendirmeliyiz.

Ergenekon'un önemli parçalarından biri olan Lobi yapılanması, kamuoyu oluşturucu mekanizmalarıyla bu konularda farklı düşünenleri anında infaz ediyordu. 90'lı yılların ilk yarısındaki gibi kolayca bedenleri ortadan kaldıramıyorlardı, fakat 'hain' damgasını vurarak konuşamaz hale getirmeyi başarıyorlardı. Kıbrıs'ı, Güneydoğu'yu ve hatta vatanı satan siyasiler, bunlara çanak tutan yazarlar, satılmış aydınlar propagandası Demokles'in kılıcı gibi başlar üzerinde salınıyordu. Ellerinde boya, onların söylediklerine râm olmayan herkesin üzerini çiziyorlardı. Artık bu psikolojik savaş püskürtüldüğüne göre çözüm önerileri konuşulmalı ve hayata geçirilmeli.

Güneydoğu'yu esir alan terör sorununda mesafe almak için tek olumlu gelişme bu da değil. Türkiye'nin Kuzey Irak'ta elde ettiği kazanımlar sivil adımları kolaylaştıracak cinsten. Irak anayasasında yer alan ve 2007'nin sonuna kadar yapılacağına kesin gözüyle bakılan Kerkük referandumu ertelendi. Irak Parlamentosu'nda kabul edilen yerel seçim yasası diğer etnisitelere eşit haklar sağladığı için Kürtlerin yoğun protestolarına hedef oldu. Kendini, ABD'nin tek gözdesi ve bir dediğini iki etmeyeceği müttefiki sanan Kürtler yeniden aldatılmışlık psikolojisine girdi. Vaktiyle Türkiye'ye kafa tutan Kürt liderler, günde üç öğün topraklarını bombalayan uçakları sessizce seyrediyor. Başbakan Tayyip Erdoğan, Bağdat'a gidip, 'ne Şii'yim, ne Sünni'yim, Müslüman'ım' diyerek inisiyatif alıyor. Bütün şartlar sorunun çözümünde mesafe almaya müsait hale geliyor.

Devlet, içindeki yanlışları ayıklamaya, hatta cezalandırmaya hazır olduğunu Ergenekon soruşturmasıyla gösteriyor. Türk Silahlı Kuvvetleri dahil her kurum devletin bağırsaklarının temizlenmesi operasyonuna doğrudan ya da dolaylı destek veriyor. Çözümü konuşmanın önündeki engeller ortadan kalkıyor. Yaklaşan yerel seçimler yeni bir başlangıç ve çözümü hızlandıran bir dinamo vazifesi yapabilir. Bölgede siyasi alternatifin bir ayağını oluşturan AK Parti, hedeflerini sadece bu seçimi kazanmak üzerine kurarsa, ülkeyle birlikte kendisi de kaybeder. Seçimi kazansa da kaybeder. Kürt milliyetçiliği üzerine siyaset yapanların karşısında bugüne kadar oluşmuş neredeyse tek alternatif olan AK Parti, bu şansı heba etmemek zorunda. Siyasetin diğer ayağı olan DTP de çözüme katkı sağlayabildiği ölçüde ağırlığını koruyacak. Çözümsüzlüğü çözüm olarak dayatmaya kalktığında marjinalleşecek ve tabanını koruyamayacak. Ergenekon soruşturmasına yapacağı en büyük sabotaj, DTP'lilerin zafer çığlıkları olur. Devletin temizlenme iradesine vurulabilecek en büyük darbe budur. Yerel seçim, DTP adına da bir rüşt imkânı veriyor, bölgenin en önemli siyasi aktörü olduğunu ispat edebilir. Ancak bugüne kadar yaptığı kolaycılığa sığınırsa işi eskisinden çok zor olacak. Halk, çözümün çok yaklaştığının farkında, eski söylemlerle ikna edilmesi pek mümkün görünmüyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

YARSAV Başkanı askere alınacak mı?

Bülent Korucu 2008.08.22

Askerlik en önemli vatandaşlık görevlerimizden. Bazı vazifelerden azade olunması mümkünken askerliğin hiç istisnası yok. En azından biz öyle biliyoruz.

Ciddi sağlık sorunları olanlar bile muaf tutulmak için iğnenin deliğinden geçiyor. Yerel askerî doktorlar sorumluluk üstlenmekten çekindiklerinden bazen sakatları bile 'git, geri göndersinler' mantığı ile silâhaltına alabiliyor. Hepimizin çevresinde sayabileceği bu tür örnekler vardır. Milli Savunma Bakanlığı da devletin kararlılığını vurgulayıcı davranışlar sergilemeye çalışır. En bariz örneğini DYP'li eski devlet bakanı Bahattın Şeker örneğinde yaşamıştık. Bedelli askerlik yapan Şeker, evrakta sahtecilik yaptığı iddiasıyla yeniden kışlanın yolunu tutmuştu. Hem de milletvekilliği mazbatası iptal edilerek ve ilerleyen yaşına rağmen bu muameleye tabi tutulmuştu. Yakın zamanda bir siyasi partinin genel başkanı aynı akıbeti yaşadı. DTP lideri Nurettin Demirtaş, sahte çürük raporu veren bir çeteden aldığı raporla muafiyet kazandığı gerekçesiyle apar topar askere alındı. Halen askerliği devam ediyor.

İki örnekte de bazı siyasi mülahazaların devreye girdiği, askere alma işleminin bir tür cezalandırma anlamı taşıdığı ileri sürüldü. Bilhassa muhataplar kendilerini böyle savundu. Ancak sonuç değişmedi, devlet 'vatani görev' konusundaki hassasiyetini en üst düzeyde sergilemiş oldu. Dün Yeni Şafak gazetesi, daha çarpıcı bir örneği gündeme taşıdı. İddialar, Yargıçlar ve Savcılar Birliği (YARSAV) Başkanı Ömer Faruk Eminağaoğlu'nun çürük raporunun 'çürük' olduğu yönünde. Eminağaoğlu, aynı zamanda Yargıtay'da savcı olarak çalışıyor; yani Başsavcı Abdurrahman Yalçınkaya'nın yardımcılarından. En önemli üst mahkemelerden birinde kritik görevde bulunmasının yanında, yargı camiasını temsil iddiasındaki tek özel kuruluşun başkanı olması, suçlamaları dikkate almamızı gerektiriyor.

Gazete, Eminağaoğlu'nun raporundaki karalamaları, tarih çelişkilerini ve sonucun heyet denetiminden geçmeyişini eleştiri konusu yapıyor. Eminağaoğlu ise eleştirileri cevaplamak yerine klasik Türk bürokratı nakaratını tekrarlıyor: Mahkemede hesaplaşırız. Kamu vicdanının en yetkili mahkeme olduğunu ve asıl orada aklanmak gerektiğini anladığımız gün demokrasinin oturduğuna inanacağız. Normal bir demokratik ülkede suçlanan kişi, raporlarıyla birlikte basının önüne çıkar ve kendini savunur. YARSAV Başkanı, Anka ajansına yaptığı açıklamada, Milli Savunma Bakanlığı'nı dava edeceğini belirtiyor. Savcı Eminağaoğlu, "Sadece askerî hastane ve askerlik şubesinde bulunan raporun hukuka aykırı şekilde belirli basın kuruluşlarında yer alması kişilik haklarıma ve özel hayatıma saldırıdır." sözleriyle herhalde 'askerliğe elverişlidir' raporunu kastediyor. Zira çürük raporunun başta Adalet Bakanlığı olmak üzere birçok mercide bulunduğunu kendisi söylüyor. Eminağaoğlu, Zaman muhabirine konuşurken ilginç bir cümle kuruyor. İlk muayenede ve çürükten 15 gün önce verilen sağlam raporundan haberi olmadığını savunan YARSAV Başkanı, "Gıyabımda kim, ne rapor vermiş, nereden bileyim." diyor. Sağlam raporunu gıyabınızda, çürük raporunu elinize vermiyorlar. Kişi her ikisinden de bilgi sahibi yapılıyor. Çelişkili ifadeler kafa karıştırıyor. Eminağaoğlu ile ilgili mahkemeler ne karar verir bilemiyoruz, ama bu savunmayla kamu vicdanında aklanması çok kolay olmayacak.

Milli Savunma Bakanlığı'nın bu konuda ne yapacağını açıkçası merak ediyorum. Bakanlık, gerekli incelemeleri yapıp elde ettiği bilgiyi kamuoyu ile paylaşmak zorunda. Milletvekilini, bakanı, genel başkanı koltuğundan kaldırıp kışlaya gönderen irade, bu iddiaları görmezden gelirse bundan önceki ve sonraki bütün kararları tartışmalı hale gelir. YARSAV Başkanı askerlik yapmayacaksa, inandırıcı sebeplerini bilme hakkımız var.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ömer Bey gider askere, alır gelir tezkere

Bülent Korucu 2008.08.29

Yargıçlar ve Savcılar Birliği Başkanı Ömer Faruk Eminağaoğlu'nun askerlik sorunu her geçen gün karmaşıklaşıyor.

Aynı zamanda Yargıtay savcısı olan Eminağaoğlu, işi kestirmeden halletmek yerine dolambaçlı yolları tercih ettikçe içinden çıkamaz hale geliyor. Savcılık, kelime anlamı itibarıyla değilse bile fiiliyatta şüphecilik demek. Şüpheli konularda lehte ve aleyhte delilleri toplayarak zihinleri berraklaştırma görevini üstleniyorlar. Şu satırbaşlarını havi bir dosya, Ömer Bey veya herhangi meslektaşının önüne gitse kamu adına şüphelenir ve olayın üstüne gider. Ama nedense henüz kimsenin kılı kıpırdamadı. Ömer beygillerin tabi olduğu hukuk bizimle aynı değilse orasını bilemiyoruz!

Dosya bize şunları söylüyor: 1) Hastalık kodu yanlış yazılmış. Ölümcül karaciğer hastalığının kodu rapora yazılmış. O kodu gören herkes 'vah vah pek de gençmiş' tepkisi veriyor. Ama tarihe bakınca acıma yerini hayrete bırakıyor. "Şimdiye kadar birkaç defa ölmüş olması gerekirdi" diyorlar. GATA'dan emekli doktorlar, bunun affedilmez bir hata olduğunu ve gerçekleşmesinin imkansıza yakın bir zorlukta olduğunu belirtiyorlar. Cürük raporları tek doktorun hele asteğmenin inisiyatifiyle hazırlanmıyor. Hiçbir aşamada hatanın fark edilmediğine inanmak çok zor. 2) Raporun ana nüshasında 'sağlamdır' yazarken kopyalarda ameliyat raporlarının istendiği kaydedilmiş. Eminağaoğlu'nun savunması şöyle: "Karbon kağıdı koymadılarsa geçmemiştir." Yanlış hatırlamıyorsak, 1988'de karbon kağıdı icat edilmişti ve bol miktarda bulunuyordu. İkinci Dünya Savaşı yıllarındaki kıtlığı ve 80 öncesindeki karaborsayı biliyoruz; lakin orada da karbon kağıdı sıkıntısı bulunmuyordu. Zaten karbon ana nüsha için değil, kopyalar için gereklidir. Kopya nüshalara ayrı ayrı yazılmış ameliyat raporları talebi. Bunu büyük-küçük harf farklılıklarından anlıyoruz. Çok üşengeç bir doktormuş, insan ana nüshaya da yazmaz mı! 3) Tarih yazımındaki hatanın izahı çok zor. Eminağaoğlu'nun 'çürük' raporunda ameliyat tarihi bir yerde 1984, başka yerde 1988 yazıyor. YARSAV Başkanı bunu da hata deyip geçiştiriyor. Hayatında bilgisayar veya daktilo gören herkes bilir, yanlışlıkla 4 yerine 8'e basmak ayrı bir maharet ister. 4'e iki sefer basılabilir, parmak yanlışlıkla sağındaki 5'e veya solundaki 3'e gidebilir. 4 dururken hataen 8'e basabilen daktilografı bulup tebrik etmek lazım. Hakikaten zor iş başarmış. 4) Hatalar bitmek bilmeden devam ediyor. Ömer Bey'i 17 yaşında ameliyat eden ve halasının da doktor olarak çalıştığı sivil hastane, rapora yaşını 20 olarak kaydetmiş! Eminağaoğlu, hastalığının bridektomi olduğunu söylüyor. Uzmanlar ise bunun hastalık değil tedavi metodu olduğunda hemfikir. Yani 1984 yılında bridektomi olan kişiye 1988'e kadar yeniden müdahale ihtiyacı duyulmamış. Bu, hastalığın iyileştiği, en azından aciliyet boyutundan uzaklaştığını gösteriyor.

Hepimiz insanız, hatadan münezzeh değiliz, ancak bu kadarı kadı kızı için de, savcı raporu için de fazla. YARSAV Başkanı bütün bunları basit hatalar olarak geçiştiriyor ve kamuoyunun inanmasını bekliyor. Belli yaşın üstündeki her erkek, muayene ve askere alınma süreçlerinden geçtiği için Ömer Bey'in işi hayli zor. Bu saatten sonra Milli Savunma Bakanlığı'ndan beklediği açıklamayı alsa bile kamu vicdanında hep bir şüphe kalacak. Tamamen aklanması için yeniden muayene olmasından başka yol yok. Ulusalcı yayın politikasıyla bilinen ART Televizyonu'nda bile üç kere üstelendikten sonra dillendirmesi, bu seçeneği en son alternatif olarak düşündüğünü gösteriyor. Yeniden muayene MSB ve askeri savcılığın da işini kolaylaştıracak. Yoksa bazılarına aslan kesilen mekanizma, bazılarını görmezden geliyor yargısı oluşacak. Ya muayene ya kışla; başka yolu yok. Ömer Bey askere gidecek olursa, terminalden uğurlamaya gideceğime ve "en büyük asker bizim asker" diye tempo tutacağıma söz veriyorum.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sözün bittiği yerde deniz de bitti

Bülent Korucu 2008.09.02

CHP Genel Başkanı 'yanlış' anlaşılmaya devam ediyor. Doğal olarak kendi kendini düzeltmeyi de sürdürüyor. Bunca yıllık politikacı ve akademisyen bir liderin mütemadiyen 'iletişim kazaları' yapması anlaşılır gibi değil.

Baykal son çamı, yeni Genelkurmay Başkanı Orgeneral İlker Başbuğ'un konuşmasını değerlendirirken devirdi.

Baykal'ın Org. Başbuğ'un sözleri ile ilgili düşünceleri Fikret Bila'nın köşesine şöyle yansıdı: "İlker Paşa çok doğru şeyler söyledi, çok güzel analizler yaptı, çok güzel saptamalar yaptı." dedikten sonra "ama" diye devam etti, "Paşalar her zaman böyle güzel konuşmalar yapıyorlar da..." Ama ile neyi kastettiği sorusuna Baykal şu cevabı verdi: "Artık komutanların konuşmaları etrafında siyasi tartışmalar yapmak istemiyorum, sanki sözle etkili olma aşaması geride kaldı gibi geliyor bana." CHP liderinin ifadeleri doğal olarak, 'Söz bitti, şimdi fiili müdahale zamanı' şeklinde algılandı. Varlığını demokrasiye borçlu bir siyasetçinin cümleleri haklı olarak eleştirildi. Baykal "Söz ile uslanmayanı etmeli tekdir, tekdirden anlamayanın hakkı kötektir." atasözüne atıf yapıyor diye mazur görülebilir mi? Askerin bu konularda konuşmasını kabullenmemesi gereken 'sosyal demokrat' siyasetçi, 'Paşanın söyledikleri güzel ama sözle etkili olma aşaması geride kaldı.' diyebiliyor. Baykal, sözlerini tashih ederken 'Türkiye için darbe dönemlerinin kapandığını, askerî müdahalenin söz konusu olamayacağını' kayıtlara geçirmiş oldu. Güzel bir gelişme. Kötü olan bunların Baykal'ın şuuraltından kontrolsüz biçimde kopup gelmesi. Sonradan pişman olup düzeltmesi yer yer kendine hâkim olamadığını gösteriyor.

Baykal, darbe ve hatta idam çağrıştıran konuşmaları sık yapmaya başladı. Anayasa tartışmaları sırasında da AK Parti Genel Başkanı ve Başbakan Tayyip Erdoğan'ı idam sehpasıyla korkutmuştu. Meclis kulisinde gazetecilerle sohbet eden CHP Genel Başkanı Baykal, 'yeni bir anayasa yapmak için idamı göze almak' gerektiğini ileri sürmüştü. Baykal'ın "Ya kurtuluş savaşı yaparsın, yeni bir devlet kurarsın, ya da ihtilali yaparsın, idamı göze alırsın, o zaman yeni anayasa yaparsın. Biz anayasa yapmak için seçilmedik, bu anayasaya uymak için seçildik." cümleleri yine günlerce tartışılmıştı. Muhatabı başbakan olan bu sözler hemen akıllara merhum Adnan Menderes'i getirmişti. Baykal'ın savunması gerçekten ilgi çekiciydi: "Menderes'i değil Talat Aydemir'i kastetmiştim. Ben, Talat Aydemir olayını kastederek, bu örneği vermiştim. Yoksa iktidardaki idarenin devrilmesi ve idamlar yapılmasını değil. Merhum Adnan Menderes olayını anımsatmak aklımın ucundan bile geçmedi. Bırakın böyle bir olayı anımsatmayı, tasavvur bile etmem. Tam aksini söyledim. Ama bu sözlerim çarpıtıldı, saptırıldı." Meşru sivil iktidarı eleştirirken bir darbecinin örnek gösterildiğine kendimizi zorlayıp inansak bile büyük bir gaftı. Kaldı ki Aydemir savunması kimseye inandırıcı gelmemişti.

Ergenekon soruşturmasıyla ilgili takındığı tavır da çok farklı değil. Parçalar birleştiğinde karşımıza çıkan Baykal fotoğrafı gerçekten üzüntü verici. Diğer parti yöneticilerinin halkı ve sandığı küçümseyen, seçmenin tercihlerini 'mantıksız bulan' açıklamaları eklenince üzüntü, ürküntüye dönüşüveriyor. Hep aynı cümleyi söylüyoruz belki ama elden başkası da gelmiyor: Deniz Bey'in jübilesi böyle olmamalıydı. Baykal, demokrasi dışı seçeneklere cevaz veren, hatta darbe çağırıcılığı yapan bir lider olarak siyasi hayatına nokta koymamalıydı. Zoraki düzeltmeler maalesef yetmiyor. Bu yafta her geçen gün daha fazla üzerine yapışıyor. Deniz Bey kendini bitiriyor. Sözün bittiği yerde onun için 'deniz bitiyor'.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tutuklu paşalara 'insanî' ziyaret

Bülent Korucu 2008.09.05

Ergenekon terör örgütü soruşturması kapsamında tutuklanan emekli orgeneraller Şener Eruygur ve Hurşit Tolon'a 'TSK adına yapılan ziyaret' çok tartışılacak.

Başbakan Tayyip Erdoğan'ın söylediği gibi 'insanî bir ziyaret' olmasını dilemek lazım. En azından insanî boyutta kalması, farklı sonuçlar doğurmaması gerekiyor. Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ'un ayağının tozuyla yaptığı

icraat üzerine lehte konuşanlar da eleştirenler de bir sürü anlam çıkarıyor. Tartışmalı jest her ikisine de imkân tanıyor. Olay, insanî boyuttan çıktığında oluşan tablo hiç iç açıcı olmayacak.

Başta Türk Silahlı Kuvvetleri olmak üzere bütün kurumlar ve kişiler yıpranacak. Emekli Deniz Kuvvetleri Komutanı İlhami Erdil'in yargılanması ile üst düzeye çıkan ve Ergenekon soruşturmasında perçinlenen, 'TSK suçla ve suçluyla arasındaki mesafeyi korur' yargısı yara alacak. Halen silah altında bulunanların, tutuklu paşalarla empati yapıp, 'terörle mücadele ediyoruz. Başımıza bir iş gelirse sahipsiz mi kalacağız?' düşüncesine kapıldıklarını yazanlar haklı değiller. Terörle mücadele edenleri devletin ve TSK'nın yüzüstü bıraktığına dair örnek yok. Tersine en yakın misal emekli Genelkurmay Başkanı Yaşar Büyükanıt'ın zırhlı arabası. Tutuklanana kadar Eruygur ve Tolon da askerî tesislerde ve azami koruma altında yaşıyorlardı. Başlarına gelen işin terörle mücadeleyle alakası bile yok. Empati yapılacaksa şaibeli şekilde suikastlara kurban giden askerlerle kurulmalı. Kaldı ki Ergenekon soruşturması bunların da bazılarını aydınlatacak gibi duruyor. Daha dün bir emniyet müdürü fuhuş çetesine üye olmaktan tutuklandı. İsnat edilenlere bakıldığında çok daha hafif ve adi suçlar; ama Emniyet Genel Müdürlüğü'nün kurumsal bir destek ziyareti yapacağına ihtimal vermiyoruz. Sokak ortasında tartıştığı adamı öldüren genç polisle arkadaşlarının vedalaşması da haklı tepkilere yol açmıştı.

Kandıra jesti insanîlik sınırlarını aştığında Genelkurmay Başkanı Org. Başbuğ'u da yıpratacaktır. Bazılarının söylediği 'Gelir gelmez güç ve iktidar alanının sınırlarını belirliyor. Önceki dönem daralmış alanla yetinmeyeceğini gösteriyor.' tezi doğru çıkmamalı. Org. Başbuğ'un, bu adımın selefi Büyükanıt'ı eleştirmek için pusuda bekleyenlere fırsat vereceğini kestirmediği düşünülemez. Nitekim bu minvalde atışlar hemen başladı. TSK'daki ast üst ilişkisi, saygısızlık olarak algılanabilecek pasları vermeyi engeller. Ayrıca genelkurmay başkanı TSK'yı tek başına yönetmez, 'komuta kademesi' ifadesi rastgele bir söylem değildir. Komutan'ın en yakın çalışma arkadaşı ise halefi olan Kara Kuvvetleri Komutanı'dır. Yeni komutanın devri sabık oluşturma şansı hem yoktur hem de şık değildir. Başbuğ, Büyükanıt'a atılacak her golün aslında kendi kalesine olacağını göz ardı etmeyecektir.

Paşa ziyaretine farklı anlamlar yüklemek, hukukun üstünlüğü düşüncesine ve yargının bağımsızlığı ilkesine gölge düşürecektir. Sanıkların lehine çıkacak kararlar yargının etki altında kaldığını, tersi durumlar ise yargının TSK ile inatlaştığını mı gösterecek? Konunun bir an önce gündemden düşmesi, hatta yapılmamış farz edilmesi gerekiyor. Sivil alanın namusunun korunması adına da insanî boyutla sınırlamak kaçınılmaz. Aksine tezler göz ardı edilemeyecek cinsten olsa da biz 'insanî ziyaret' seçeneğine inanmak istiyoruz.

YARSAV NOTU: Yargıtay Savcısı ve Yargıçlar ve Savcılar Birliği Başkanı Ömer Faruk Eminağaoğlu'nun 'çürük' raporuyla ilgili gelişme/meleri ibretle izliyoruz. Tam celp döneminde yüzlerce genç güle oynaya askere giderken ve maalesef her gün birkaç tane fidan bayrağa sarılı olarak toprağa verilirken... Ömer Bey'in dosyası iki bakanlığın top çevirmesine dönüştü. Askerî savcılıktan henüz ses yok. Halkı askerlikten soğutmanın daniskası. Ömer Bey, kendini savunurken "Raporlardaki hataları ben mi yaptım?" diyordu. O haklıysa, raporu yazan, ona göre işlem yapan ve hâlâ doğru kabul edenlerden hesap sorulsun. Yeni Genelkurmay Başkanı'mız bu konuda da bir jest yapar mı acaba?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cihanda sulh, yurtta sulh

Türk dış politikasını anlatmak için hep Atatürk'ün 'Yurtta sulh cihanda sulh' sözü kullanıldı. Hariciye politikalarının nihai hedefini güzel özetleyen ama bir türlü yanına yaklaşamadığımız bir söz olarak kaldı.

Tam tersine etrafı düşmanlarla çevrili, içerisi de dış müdahalelerle kolayca karıştırılan bir ülke psikolojisi bizi esir aldı. Büyük bir devletin bakiyesi, koca çınarın yeni filizi olmak yerine, fırtınalı bir coğrafyada tek başına bir fidan gibi hissettik. İç ve dış düşman konsepti soğuk savaş döneminin her şeyi açıklayan kolaycı formülüydü. Soğuk savaşın bitişini geç de olsa fark ettik. İletişime tamamen kapalı olduğumuz çevre ülkeler, yerini ortak faydaları konuşabileceğimiz komşulara bırakmaya başladı. Kabuğu kırıp etrafımıza baktığımızda aslında bize saygı duyan, bazen de çekinen ama hiçbir zaman kafa tutmayı göze almayan ülkeler gördük. Kendimize güvenimizi zamanla kazanabildik.

Rahmetli Turgut Özal, askeri, ekonomik veya sosyal, her alanda dünya ile 'aşık atabilecek' bir ülke olduğumuza inandırdı. Terör örgütü PKK'nın lideri Abdullah Öcalan'ın Suriye'den çıkarılışı ve Türkiye'ye teslimi yeni bir milat oldu. 2002'den beri devam eden AK Parti hükümetinin sağladığı siyasi istikrar, tek sesli ve sürekliliği olan dış politika takibini getirdi. On yıllardır çözümsüzlüğün arkasına saklandığımız Kıbrıs'ta atılan sürpriz adımlar herkesi şaşırttı. En fazla da içerideki ezberler bozuldu. 'Hain' yaftası üretme potansiyeli en yüksek konulardan biri böylece 'çözülebilir' görülmeye başlandı. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün Ermenistan açılımı inisiyatif alan büyük ülke olma yolunda önemli bir adım. Başbakan Tayyip Erdoğan ile medya devi Aydın Doğan'ın kavgasının gölgesinde kalmış görünmesi olayın önemini düşürmüyor. Türkiye'nin Azerbaycan'ın mağduriyetine duyarsız kalması mümkün değil. Ya da soykırım iddialarını hiçbir Türk hükümeti sineye çekemez. Ama bunlarla mücadele etmenin tek yolu 'küstüm oynamıyorum' olamaz. Türkiye masadan kaçan değil, tezlerini her masada savunabilecek bir ülke olduğunu göstermeli.

Cihanda sulhü, komşularımızla barışı sağladıkça yurtta barışa uzanmamız kolaylaşacak. En yakın örnek PKK terörüne açık destek veren hiçbir komşunun kalmaması. Eskiden Yunanistan'daki kamplardan, Kıbrıs'taki korumacılıktan, Suriye'deki elebaşından, İran'dan gelen saldırılardan bahsederdik. Tarih oldu. Yönetim boşluğundan ve etnik yakınlıktan teröre yataklık yapan Irak ve kuzey bölgesindeki Kürt Yönetimi'nin eski havası kalmadı. Girerdik, giremezdiniz tartışmaları unutuldu, sınır ötesi operasyonlar neredeyse rutine bindi.

"Etrafımız ateş çemberi ile çevrili, bizim özel durumumuz var" tezleriyle, ülkede layüsel politikalar güdüldüğü dönemler de geride kalmak üzere. Birbirimize dışarının maşası gözüyle bakmadığımızda sorunlarımızı kolayca çözebileceğiz. Ankethane araştırma şirketinin Kürt sorunu üzerine yaptığı çalışma da gündem yoğunluğunda ihmal edilmemeli. Araştırmanın belki en önemli tespiti, Kürtler içindeki şiddeti dışlayan kesimin ulaştığı boyut. Radikalleri frenleyen hatta engelleyen, sivil çözüm önerilerine destek veren 'ılımlı Kürtler' iç barışın en önemli aktörü olmaya aday. Genelkurmay Başkanı Orgeneral İlker Başbuğ'u bile şaşırtan ilginin sahipleri bunlar. Genelkurmay Başkanı'nı arabasından inip halkın arasına karışmaya yönelten karşılamadan bahsediyorum. Önceden onlar bir askeri alkışlamaya, aynı fotoğraf karesine girmeye cesaret edemezlerdi. Askerler de sadece güvenlik değil, olumsuz tezahürat endişesiyle halkın arasına karışmazlardı. Org. Başbuğ'un, beyaz sakallı vatandaşla tokalaştığı fotoğraf iç barışın aslında çok uzakta olmadığını gösteriyor. Evet, dışarıdan başlayan sulh dalgası içeriyi de etkileyecek.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Medya Başbuğ'u nasıl uğurlayacak?

Kenan Evren, anılarının ikinci cildine öfkeli bir ihtiyar havasında başlıyor. Zaman ilerleyip, tehlike geçtikten sonra demokratlığı hatırlayan gazetecilere içerlemiş.

13 Eylül 1980 tarihli gazetelerden alıntı yaparak çifte standardı gazetecilerin yüzüne vurmaya çabalıyor. 'Şimdi böyle diyorsunuz ama o gün bizi yere göğe sığdıramıyordunuz' demeye getiriyor. Darbeci cumhurbaşkanı Evren, Türk basınının güce göre yön değiştirdiğini böyle acı bir tecrübeyle öğrenmiş oldu. Benzer tecrübeleri 28 Şubat'ın kudretli generali Çevik Bir de yaşadı. Gazetelerin yayın toplantısına katılan, 'bugün yeni bir şey yok çocuklar, kafanıza göre bir şey çakın' diye yayın yöneticileriyle telefonlaşan Paşa, üniformasını çıkardığı gün büyünün bozulduğunu fark etti. Cumhurbaşkanı olma hayaliyle girdiği ilk cemiyette, kendi ifadesiyle 'dirsek darbesi' yiyerek yarış dışına itildi. Eski dönemdeki ilişki biçimi o kadar farklıydı ki 'Size Çevik Bey diyebilir miyiz?' sorusu kimyasını bozmaya yetmişti. Çok da art niyetli olmayan bir soruya verdiği karşılık siyaset hayatını başlatmadan bitirdi.

En yakın örnek emekli Genelkurmay Başkanı Yaşar Büyükanıt'ı yazmamak olmaz. 'Kodu mu oturtan Paşa' olarak başladığı serüven bittiğinde yazılanları Evren gibi, öfke ve hayal kırıklığı içinde okumuş olmalı. Her şey nasıl güzel başlamıştı, oysa. ABD gezisini kalabalık bir gazeteci topluluğu izliyordu. 'Bandoyla kâtibim sürprizi' tarzında naif haberlerin yanında, uçakta verdiği diplomatik mesajlar, New York'la Washington arasındaki tren yolculuğu anında Türkiye'ye ulaşıyordu. Hiçbir ayrıntı atlanmıyor, bazı gazeteler iki-üç yazarla birden takip ediyordu. Üniformasını çıkarırken ise akıllarda pahalı arabası ve hakkında yazılan müstehzi yazılar kaldı. Mesela Fatih Altaylı şöyle yazdı: "Hilmi Özkök emekli olup, Yaşar Büyükanıt makama oturunca Erman Toroğlu "Kodu mu oturtan paşa" diye lanse etmişti Büyükanıt'ı. Kodu mu oturtan paşanın, oturtan mı, yoksa oturtulan mı olduğunu gayet iyi gördük."

28 Şubat'tan sonra Çevik Bir'e ilk darbeyi indirenlerden Can Ataklı, geleneği Büyükanıt için de bozmadı. Büyükanıt'ı Ergenekon'la bağlantılı göstermekten bile çekinmeyen Ataklı, Business Channel'daki işini kaybetmesine vesile olduğu iddiasıyla şunları yazdı: "Oyun belliydi. Elimden bir şey gelmezdi artık. Sadece Genelkurmay Başkanlığı'nı aradım. Orgeneral Büyükanıt'ın adını kullananların beni işimden etmeye çalıştıklarını bilmesini istedim. Cevap alamadım. Daha sonra üç etkili isim daha Büyükanıt'a ulaşarak durumu aktardı. Yine hiç ses çıkmadı. O ana kadar Büyükanıt'a büyük saygım vardı. Hayrettin Ertekin'in 'danışmanlık ve sırdaşlık' konusunda doğru söylemediğine inanıyordum. Ama sonradan aldığım bilgilere göre Ertekin gerçekten Büyükanıt'a çok yakındı. İstediği an telefon ediyor, istediği an Genelkurmay'a giriyor ve paşanın makamına çıkabiliyordu. Bu benim için gerçekte büyük hayal kırıklığı oldu. Ayrıca Hayrettin Ertekin şu anda Ergenekon davası nedeniyle tutuklu. Bu bile başlı başına çok garip bir durum. Büyükanıt için gerçekten çok üzülüyorum."

Yeni Genelkurmay Başkanı Orgeneral İlker Başbuğ mesaiye hızlı başladı. Medya için yeni bir dönemin başlangıcı, yeni heyecanlar demek. Açıkçası ben, cicim aylarından ziyade finali merak ediyorum. Güçle ve bilhassa üniformayla ilişkisi çok sorunlu olan medya, Org. Başbuğ veda ederken nasıl uğurlayacak, bekliyorum. Org. Başbuğ da seleflerine bakarak akıbeti hakkında fikir yürütebilir. Ne faydası olacak denirse, en azından çevresindeki kralcıların hangisinin samimi ve kalıcı, hangisinin şakşakçı olduğunu bugünden görmüş olur.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ömer Bey'in 'çürük' raporu bıktırdı!

Yargıçlar ve Savcılar Birliği Başkanı ve Yargıtay Savcısı Ömer Faruk Eminağaoğlu'nun askerlik yapmamak için aldığı raporun 'çürük' olduğu iddialarını konuşmaktan gına geldi.

Bu konuyu yazmamak için direniyorum. Ama ya bir internet sitesi, olmadı Zaman Gazetesi muhabirleri rahat bırakmıyor. Aktifhaber sitesi, Ömer Bey'in yeni rapor almak için GATA civarlarında görüldüğünü yazmıştı. Onu pas geçelim dedik. Zaman'dan Çağlar Avcı, Eminağaoğlu'na sağlam raporunu veren dönemin tabip yüzbaşısı Osman Artuç'u bulup konuşturmuş. Tabip albay rütbesinden emekli olan Artuç'un söyledikleri yenilir yutulur ve dahi pas geçilir cinsten değil. 'İmzamın üstüne düşülen notlar bana ait değil' cümlesi tek başına olayın vahametini göstermeye yetiyor. Ortada asker kaçaklığının ötesinde bir durum var: Evrakta sahtecilik.

Bence konuyu aydınlatmasını kendisinden bekleyerek Ömer Bey'e haksızlık ediyoruz. Aslında görev, Adalet ve Milli Savunma bakanlıklarına düşüyor. Her ne kadar Adalet Bakanı Mehmet Ali Şahin, 'askere alma bizim görev alanımızda değil' diye bombayı MSB Vecdi Gönül'ün kucağına bırakmaya çalışsa da, iki bakanlık da zan altında. Emekli Albay Osman Artuç'un açıklamaları, aslında suç duyurusu niteliğinde. 'Benim kaşeleyip imzaladığım resmî evraka bilgim ve iznim dışında ekleme yapılmış' diyor. Daha ne desin! Adalet Bakanlığı bir savcının, hem de Yargıtay gibi hukukun en üst karar merciinde görev yapan bir savcının işlediği iddia edilen suça duyarsız kalabilir mi? Evrakta sahtecilik suçlaması o konumdaki insanlara yapılabilecek en ağır suçlamadır. Aklanma hakkı en temel insan haklarındandır; Ömer Bey'i hayat boyu bu şüphe altında yaşamaya mahkûm etme yetkisi kimsede yok. Askerlik gibi en dokunulmaz alanda bu suçu işlediği ileri sürülen kişinin takip edeceği davalara muhatapları nasıl güvenecek?

Milli Savunma Bakanlığı, bugüne kadar 'görmedim, duymadım, bilmiyorum' havasında vakayı duymazdan geliyor. Bakan, İzmir'de muhabirlerin ayaküstü sorusunu, 'inceliyoruz' şeklinde cevaplamış. Büyük bir gelişme! Biz, birliğimize mesai bitiminden sonra teslim olduğumuz için tertiplerimizden bir gün sonra tezkere alabilmiştik. Vatan hizmetinde bir gün bile çok önemlidir, düşüncesini mayalamak için doğru bir uygulama. Peki, bizim saatlerimizin hesabını yapan mekanizma sıra Ömer Bey'e gelince neden sus pus oluyor? YARSAV Başkanı'nın bilmediğimiz bir özelliği veya dokunulmazlığı mı var? En azından bu açıklansa, biz de kafa yormaktan, gelişmeleri takip etmekten ve ikide bir milletin kafasını ütülemekten kurtuluruz.

Biz olaya hep tek yönden baktık, muvazzaflar açısından düşünüldüğünde tablo nasıl görünüyor acaba? Her günleri ölümle burun buruna geçen genç-yaşlı subaylar, Ömer Bey'i hayırla mı yâd ediyor, merak ediyorum. Emanet aldıkları ana kuzularını, ömür boyu sönmeyecek bir kor halinde yüreklere iade eden komutanlar, 'olsun varsın' mı diyor? Bülent Ersoy'a bile 'halkı askerlikten soğutmaktan' dava açan askerî savcılar, meslekî dayanışma adına mı sessizliği tercih ediyor? Bu sorular kafamda resmigeçit yaparken gözümün önüne hep oğullarım geliyor. 'Bütün bunları görüp, gözümü kırpmadan onları gönderebilecek miyim?' diye düşünmeden edemiyorum. Sonra babasını bir yaşında kaybedip üvey baba yanında büyüyen şehit evladı dedem aklıma geliyor. Su-i misal emsal olmaz diyorum. Biz, bize yakışanı yapmaya devam edeceğiz.

Karar verdim artık çok hayatî bir gelişme olmadıktan sonra bu konuyu yazmayacağım. Adalet Bakanlığı 'evrakta sahtecilik' suçlamasına muhatap bir savcıyla hiçbir şey olmamış gibi çalışmak istiyorsa onlara mübarek olsun. Milli Savunma Bakanlığı, duymazdan gelecekse devam etsin. Sadece küçük bir teklifim var; askere alma dairesi ASAL'ın adını değiştirip GASAL yapsınlar, 'garibanları askere alma dairesi!'

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Rapor sağlam, Ömer Bey çürük!

Yargıçlar ve Savcılar Birliği Başkanı Ömer Faruk Eminağaoğlu'nun durumu nihayet netleşti. Elinde kapı gibi raporu var, kimse onu askere alamaz. Uğurlama merasimi yapmak için hazırlananların hevesi kursağında kalacak, 'en büyük asker bizim asker' tezahüratı başka Ömer'lere kaldı.

Şu anda silâh altındaki binlerce Ömer, sırasını bekleyen milyonlarca Faruk, daha önce bu vazifeyi yapmış oğullar, bilesiniz bu defter kapandı. Ve ey okur, yazılarımızın altına 'İnşallah gerçekten o hastalığa duçar olur.' türünden beddua muhtevalı mesajlar yazmayın. Anlamıyor musunuz; rapor sağlam, Ömer Bey hasta, hatta çürük. Bundan ötesi yok, koskoca Milli Savunma Bakanlığı'na güvenmeyip kime güveneceğiz?

Aslında şüphelerinizde haksız sayılmazsınız, olayın seyri kamu vicdanını rahatsız edecek izler barındırıyor. Mesela 'sağlam' raporunu veren emekli tabip Albay Osman Artuç'un iddiaları kafaları karıştırmaya devam edecek. Rapordaki yetkili imzanın sahibi, bazı nüshalara sonradan ve bilgisi dışında eklemeler yapıldığını ileri sürüyor. Bunun hukuktaki adı evrakta sahtecilik. Adı geçen konu, Milli Savunma bürokrasisinin değil, hukuk bölümünün görev alanına giriyor. 'Evraklar üzerinde kriminal inceleme yapıldı mı? İmza sahiplerinin tanıklığına başvuruldu mu?' soruları cevaplanmalı. Diyelim gazetecilerin 'notlar asıl nüshada yok, yazı karakterleri farklı bir el olduğunu gösteriyor' haberlerini kaale almadınız. Albaylıktan emekli bir doktorun sözleri duymazdan gelinmemeli. Büyük ihtimalle bu sorular askerî savçıların ve hukuk bürosunun aklına gelmiş ve gerekli incelemeyi yapmıştır. Ömer Bey'in eşinin Genelkurmay hukuk bürosunda görevli olması farklı muameleye yol açmamıştır. Eski rapor 20 yıl sonra nasıl gündeme geldiyse, bugünkü işlemler de bir gün ortaya döküldüğünde mahcup olmak var. Bakanlık açıklamasında "Milli Savunma Bakanlığı resmî kayıtlarında söz konusu sağlık raporu da dâhil, Eminağaoğlu ile ilgili mevcut evrakın asılları üzerinde yapılan inceleme sonucunda, anılan raporun, hiçbir şüphe ve tereddüde yer kalmayacak şekilde doğru ve mevzuata uygun olduğu tespit edilmiştir." diyor. Eminağaoğlu, ilk çürük raporunda hastalık kod numarasının sehven yanlış yazıldığını ileri sürmüştü. Bakanlık, belgenin başındaki kodu esas alarak mı işlem yaptı, yoksa metinde geçen hastalığı mı? 'İnceledik, uygun' geçiştirmesi yerine Ömer Bey'in bile kabul ettiği yanlışlığa açıklık getirilmesi doğru olmaz mıydı?

Diğer kafa karıştıran nokta ise, hastane kapısında bir tuğgeneral tarafından karşılanması. Ömer Bey, Gülhane Askerî Tıp Akademisi'ne gelişinde ta bahçe kapısında GATA'da dekan temsilciliği, baştabip yardımcılığı yapmış Tuğgeneral Tahir Ünal tarafından karşılanmış. Askerlik muayenesi olanlar bilir, rutin uygulama bu değil. 'Karşılama merasimi kamuoyuna mesaj anlamı taşıyor mu? Kandıra ziyareti gibi Türk Silahlı Kuvvetleri'nin kurumsal tavrını mı gösteriyor?' sualleri zihinlerde yer ediyor. Bunların ötesinde tuğgeneral tarafından kapıda karşılanmış bir 'asker adayı'na verilen rapor şüphe oluşturmaz mı? Kurulda görev yapan daha düşük rütbeli doktorlar için baskı ve 'ihsas-ı rey' anlamı taşımaz mı? Ömer Bey teşekkür ziyaretine gitse veya sağlık sorunlarıyla ilgili uğrasa, bahçe kapısında değil isterse ilçe kapısında karşılansın. Bizi ilgilendirmez. Ama asker adayı olarak gittiğinde sarı çizmeli Mehmet ağa ile eşit muamele görmelidir.

Neyse hikâye benim için burada bitti. Gökten üç elma düştü, biri Ömer Bey'in vicdanına, biri ona rapor verip işleme koyanların vicdanına, üçüncüsü ise KAMU VİCDANI'na. Onlar ermiş muradına biz çıkalım kerevetine...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ergenekon tahliyeleri

Bülent Korucu 2008.09.23

Ergenekon soruşturmasında mahkeme günü yaklaşıyor. Savunma tarafının söyleyecekleri kadar savcılık makamının iddialarını ortaya koyabilme performansı merakla bekleniyor.

İddianamenin kapsamı, eklerinin verdiği ayrıntılar ve mahkemelerce verilen tutuklama kararları savcının elinin güçlü olduğunun işaretleri. İddianamenin fos çıkmasını bekleyen, onu sulandırmak için olmadık hareketler yapanlar başarılı olamadı. Kamuoyunda savcıların önemli delillere ulaştığı kanaati hâkim.

Dalgaların dinmemiş olması ve ilk defa muvazzaf subayları içine alması yeni ama sürpriz olmayan gelişmeler. Soruşturma savcılarının Türk Silahlı Kuvvetleri'yle ilgili çok özenli bir dil kullanmasına rağmen herkes TSK içindeki uzantıları sorguluyordu. Ergenekon'u savunanlar, "üç beş tane emekli askerle mi darbe yapılacak?" sorusuyla, soruşturmanın zayıf noktalarını yakalamaya çalışıyordu. Aynı soruyu karşı taraf da soruyor ama niyet farklı. Onlar soruşturmanın genişletilmesi ve bütün şüphelileri kapsaması adına aynı soruyu dile getiriyor. Tutuklanan 4 teğmen, Mustafa Balbay'ın Cumhuriyet gazetesinde manşet yaptığı rahatsız 'genç subaylar'ın devamı mı bilmiyoruz. Bu subayların İslamcı kisveli örgütlerle ilişkisi yeni provokasyon hazırlıkları olarak yorumlanabilir mi? Zamanla bu soruların cevapları netleşir. Tutuklama kararları mahkemeye sağlam deliller sunulduğu şeklinde yorumlanabilir. Genç subaylar ısrarla 'komutanlarının bilgisi dâhilinde' icraatta bulunduklarını kayıtlara geçiriyor. Ortaya delil de koyabiliyorlarsa yeni ve belki yukarılara doğru çıkan dalgalar kaçınılmaz demektir.

Diğer ilginç gelişmeler ise hukuki mücadeleden sonuç alamayan bazı sanıkların 'çürüğe ayrılarak' tahliye olmaları. Asuman Özdemir ve Ferit İlsever'den sonra emekli Jandarma Genel Komutanı Şener Eruygur da doktor raporu ile tahliye aldı. Kuddusi Okkır'ın hapishanede kanserden vefat etmesi, hem doktorları hem de yargı mensuplarını daha dikkatli davranmaya itiyor. Yoğurdu üfleyerek yemeyi tercih ediyorlar. Anlaşılabilir bir durum. Fakat, tahliyeyle beraber yurtdışına çıkış yasağı konan Eruygur'un başına gelenler ayrıntılı şekilde sorgulanmalı. Hapishanedeki insanlar, devletin yed-i eminine teslim ediliyor. Yaşanan her sorun mercek altına alınmalı. Cezaevinde, tuhaf kazalarla hayatını kaybeden veya izahı zor usullerle intihar etmeyi başaran tutuklular örneği hiç az değil. Ergenekon'un gönüllü avukatlarının ifadesiyle senelerce dağlarda terörist kovalamış bir askerin merdivenlerden düşerek vücudunda bu kadar hasar meydana getirmesi şüphe uyandırıyor. Üç beş basamaklı cezaevi merdiveninde hem beyin kanaması, hem boyun kırığı biraz fazla görünüyor.

Söylenenlerin gerçekten yaşanmış olma ihtimali elbette var. Ama psikolojik ortam insanları şüpheci yapıyor. Halk olaya acabayla yaklaşıyor. Genelkurmay Başkanı Orgeneral İlker Başbuğ'un emri ile TSK adına yapılan ziyaret bu ortamı hazırladı. Ne zaman ve ne şekilde tahliye edilecekler beklentisi oluştu. Ziyaret sonrasında yapılan eleştirilerin ortak paydası da buydu. 'Haklı olarak tahliye edildiklerinde bile şüphelerin önüne geçilemeyecek' denilmişti. Bazen kaş yapalım derken göz çıkartılabiliyor. Başta Eruygur olmak üzere bütün sanıkların sağlıklarını kazanmalarını diliyoruz. Bize dilemek, devlete ise tedbir almak düşüyor. Sanıkları sağlam şekilde mahkemeye çıkarmak, aklanmaları veya suçlularsa cezalandırılmalarını sağlamak devletin vazifesi. Şüpheli durumları araştırmak da öyle.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tuncay Özkan'a ayıp edildi(!)

Bülent Korucu 2008.09.26

O bir fenomen... Televizyonundaki sen ben bizim oğlan oturumlarındaki performansıyla en haşarı siyasetçi adayı; sattığı televizyonuyla en akıllı medya yatırımcısı unvanının sahibi; en büyük miting organizatörü, anamuhalefet partisinin taşeronu, CHP ile yaptığı anlaşma Türk reklam tarihine altın harflerle giren medya

patronu Tuncay Özkan nihayet gözaltına alındı. Ergenekon Terör Örgütü soruşturması çerçevesinde 9. dalganın ilgi çekici aktörü Özkan'a karşı ayıp edildiği düşüncesindeyim.

İlhan Abisi gözaltına alındığında kendini yerden yere vuran, 'beni de alın ulan' diye meydan okuyan Özkan'a dokunulmadı. Kendisi hakkında medya patronlarına "Tanırız, iyi çocuktur. Neden grup başkanlığından aldınız?" şeklinde baskı yapan generaller içeri alınırken de gözü kapıda, kulağı zildeydi. Ama yine gelmediler. Herhalde unutuldu veya arkası çok sağlam, sakın 'bir numara' olmasın düşünceleri dile getirilirken ansızın kapısı çalındı. Şahin Abisini arayıp 'Abi beni de alıyorlar' dediğini biliyoruz, sadece. Şöyle kahramanca sörf yapabileceği büyükçe bir dalgada gözaltına alınsaydı ne olurdu sanki. Nurseli İdiz ve Sisi ile aynı dalga boyunu paylaşacak, hatta onlardan bile sonraya kalacak adam mıydı? Bunu nasıl reva gördüler? İlhan Abi, "8'inci dalgada gözaltına alınanlardan en çarpıcı isimleri sıralamak için ülkenin en çok satan gazetesi Posta'ya göz atalım... 'Sisi de Ergenekoncu çıktı...' Sisi kim?.. Sisi lakaplı erkekten dönme Seyhan Soylu... Atatürk kılığına girip pozlar veren Nurseli İdiz... Ülkü Ocakları eski Başkanı Avukat Levent Temiz..." diye yazmasa belki katlanılır. Ama İlhan Abi bile dalqa boyu ile dalqa geçiyor.

İyi paraya da olsa borazanını -pardon televizyonunu- elinden çıkardığı bir dönemde ona bu yapılmamalıydı! Sesini nasıl duyuracak, 'biz mahpushanede kaç kişiyiz' kampanyasını nasıl kamuoyuna mal edecek? Bütün operatörlerden aynı numara ile bize para gönderebilirsiniz duyurularını hangi mecrada dönecek? Evden alınırken toplananları medyacı arkadaşları dar kadrajla gösterdiği için 20 kişi oldukları belli olmadı. Ama bir avuç insan olduklarını o gördü. Hançeresini yırtarak konuştuğu mitinglerdeki kalabalık nerede, bu seyrek dağılım nerede. Televizyonda canlı yayın imkânı, birkaç milyon dolardan daha mı önemliymiş ne? Tadını çıkaramadıktan, şovunu yapamadıktan sonra gözaltına alınmanın ne anlamı var? 'İki gün yatar çıkarız, namımıza nam katarız' umudu da kırıldı. Koca generaller aylardır, F tipi cezaevinde volta atarken, Tuncay Özkan'ın sonu ne olur bilinmez. Duygusuz soğuk hücreler de dışarıdan göründüğü gibi değil. Raporlu sınıfına ayrılmaktan başka çare kalmıyor. Gerçi aynı dalga boyunu paylaştığı Sisi'nin salıverilmesi onu da umutlandırıyordur. Bakarsınız fazla kalmaz çıkar, hatta 'sadece birine bakmak için girmiştim' diye espri bile yapar.

Özkan, umut bağlayanlar için aslında bir hayal kırıklığı, satrancı başlarken kaybetti. Strateji şöyle dursun, taktikte bile sınıfta kaldı. O kadar süre Kemal Yavuz paşayla konuşurken can kulağıyla dinlememiş demek ki. Adil Serdar Saçan kadar dahi akıllılık yapamadı. Onun bıraktığı, "Başıma bir iş gelirse şunlardan bilin" muhtevalı mektup gibi bir kaset bırakmamış. O kadar kitaba 'imza atmış' birine yakışmadı, doğrusu. Neyse Tuncay Özkan'ın derdi, çenelerimizi yordu. 20 Ekim'e fazla kalmadı, Ergenekoncular, sulandırıcılar, tatlandırıcılar hepsinin boyunun ölçüsü çıkacak.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ergenekon için Yargıtay devrede

Bülent Korucu 2008.10.03

Sabah Gazetesi, Yargıtay 9. Ceza Dairesi'nin, Danıştay saldırısıyla bağlantısını araştırmak üzere Ergenekon iddianamesini incelediğini yazdı.

Bu konudaki talep Danıştay davasında ömür boyu hapse mahkûm edilen Süleyman Esen'in avukatından gelmişti. Avukat Mehmet Ener, Danıştay cinayetinden ve Cumhuriyet bombalamalarından mahkûm olan

Alparslan Arslan'ın, Ergenekon terör örgütü ile bağlantısının ortaya çıktığını belirtiyor. Ener, eksik soruşturma gerekçesiyle müvekkilinin tekrar yargılanmasını talep ediyor. Temyiz başvurusunu görüşecek olan 9. Daire'nin kararı merakla bekleniyor.

İnceleme, zıt iki değerlendirmeye yol açtı. Bence çok zayıf olan karamsar değerlendirmeden başlayayım. 9. Daire'nin Şemdinli davasını askerî mahkemeye göndermesinden hareket eden karamsarların tezleri şöyle: Danıştay saldırısı ve Cumhuriyet Gazetesi'nin bombalanması eylemleriyle Ergenekon terör örgütü arasında bağlantı olmadığına karar verirse, en güçlü ve somut suçlama boşluğa düşer. Veya bağlantıyı kabul edip 'eski dosya' olduğu için birleşmenin Ankara'da gerçekleşmesine hükmedebilir.

Bu tezlere, iyimserlerin görüşlerini de sıralayarak cevap verebiliriz. İddianamedeki deliller ve kamuoyunun ilgisi bağlantı yok' hükmünü zorlaştırıyor. Danıştay saldırısına bakan Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesi, kararını verdiğinde henüz Ergenekon soruşturması tekâmül etmemiş ve iddianame ortaya çıkmamıştı. Ergenekon gibi önemli ve büyük sonuçlar doğurabilecek bir davada en küçük şüphenin yargılamadan muaf tutulmasını kimse izah edemez. Hiçbir yüksek yargıç, böyle bir karara imza atmak istemez. Yargıtay bağlantıyı onayladığında ise iddianame, yerel mahkemenin kabul kararından sonra ikinci elemeyi de geçmiş olacak. Birleşmenin Ankara'da olma ihtimali ise çok zayıf. Zira dosyanın eskiliğinden daha önemli olan belirleyici kapsamdır. Ergenekon soruşturması bir havuz ise Danıştay saldırısı sadece bir kova su; havuz kova ile birleştirilemez. Normal olarak küçük, büyüğe katılır. Ankara'daki mahkemenin başkanının emekli olması, savcının görev yerinin değişmesi dosyaya vukufiyet açısından da İstanbul'u öne çıkarıyor. İstanbul'daki özel yetkili mahkemenin, yetki konusunda ısrarlı olmaması beklenemez. Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gidecek süreç, yargı camiasını yıpratacağı için kolayca göze alınmamalı. Özel mahkeme salonu ve benzeri hazırlıklar da cabası. Karamsarların 367 gibi kararları emsal göstererek tezlerini ispatlama girişimlerinin de havada kalacağını düşünüyorum. Nihayetinde Anayasa Mahkemesi, yapısı itibarı ile siyasî kararlar verebilir. Ama Yarqıtay'ın hem içtihat yetkisi daha katı metinlerle sınırlıdır hem de hukukla çerçeveli gelenekleri vardır. Kısacası Yargıtay'daki incelemeden komplo teorileri üretmeyi düşünenlere pek ekmek çıkmaz.

Ekonomik kriz değil -Allah korusun- dünya savaşı çıksa bu davadan kamuoyu ilgisi eksik olmaz. Başından beri medyanın bir kesiminin görmeme ve hatta sulandırma çabaları bile bu ilgiyi zayıflatmadı. Duruşmalara sayılı gün kalmışken ve tutuklamalar son sürat devam ederken, Ergenekon'un gönüllü avukatlarının fazla umutlu olması için sebep yok. Söz tutuklamalardan açılmışken, Tuncay Özkan ve Adil Serdar Saçan'dan bahis açmadan geçmek olmaz. İkilinin birlikte tutuklanması tesadüf değil. Eskiye dayanan beraberliğin son halkası aynı dalgada cezaevine girmekmiş. Son 10 yılda bu muhteşem ikilinin yollarının kesiştiği noktaları mercek altına almakta fayda var.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Para yok, can verelim

Bülent Korucu 2008.10.07

Aktütün Karakolu'na yapılan saldırı yüreğimize ateş düşürdü. İki gündür gazeteler ve haber bültenleri gözü yaşlı ana, eş ve çocuk haberleriyle acının büyüklüğünü vermeye çalışıyor.

Her ölüm erkendir ve acısı yakıcıdır. Ama genç fidanlar ve 15'i bir arada olunca dayanmak hepten zorlaşıyor. Boş konuşmalar, sloganlar, beylik laflar acıyı katlıyor, yürek yangınını büyütüyor. İhmal ve iş bilmezlik

ihtimalleri ise acıyı öfkeye dönüştürüyor. Aynı delikten beşinci defa ısırılmak, aynı karakolda 44. şehidi vermek, bir rivayete göre 38. baskını yaşamak ağırımıza gidiyor. Hemşehrim, Erzurumlu şehit Cahit Yıldırım'ın yaşlı babası Nurettin Amca bile sorguluyor: "Dilim varmıyor ama bu karakol kaçıncı kez basıldı, niye tedbir alınmıyor? Biraz ihmal mi var?" Anadolu insanının ne kadar yüreği geniş, evladını kaybetmiş, onu sorgularken bile kırk dereden su getiriyor.

Hepsi bir tarafa, Genelkurmay 2. Başkanı Orgeneral Hasan ığsız'ın karakolun yeriyle ilgili eleştirileri cevaplarken sarf ettiği, "Sadece ora değil, 5 karakolun yerinin değişmesi gerekiyor. Mali sıkıntılardan dolayı zamana yaymak zorunda kaldık." cümleleri canımızı yaktı. Bu millet, yıllarca cephelerden cephelere sürülmüş haldeyken İstiklal Harbi'ni yaptı. Tekâlifi Milliye çerçevesinde ayağından çıkardığı çorapla, sırtından sıyırdığı fanilayla bir ordu donattı. 30 yıldır devam eden terörle mücadeleye yüzlerce milyar dolar harcayan devlet, bir karakolu taşımaktan aciz hale mi düştü? Yeniden bir Tekâlifi Milliye çıkaran millet, evlatlarını koruyacak karakolları kendisi yapsın. Org. İğsız bir ay öncesine kadar o bölgeden sorumlu ordu komutanıydı. Dağlıca baskınından sonraki icraatlarıyla eleştiri konusu olan Org. İğsız'ın medyayı bilgilendirmesi, sorulara cevap vermesi çok güzel, ama 'para yoktu, taşıyamadık' anlamındaki sözleri yaraya tuz bastı. İğsız, soruları geçiştirmek için böyle konuştuysa büyük gaf, inanarak söylüyorsa ve durum gerçekten öyleyse facia. Nerelere, ne paralar harcanıyor? Eski genelkurmay başkanına dünyanın en pahalı zırhlı arabasını alabilen bir ülke, fidanlarını koruyacak binaları yapmaya muktedir değil mi? Planlama, savunma, istihbarat, istihkâm, her açıdan olay incelenmeli, kamuoyunu tatmin edecek açıklamalar yapılmalı. Genelkurmay Başkanlığı daha derli toplu bir sunumla halkın önüne çıkmalı, başta bu konu olmak üzere zihinlerdeki bütün istifhamları cevaplamalı.

Farkında mısınız, para bugünlerde ne kadar çok ve absürt şekillerde gündeme geliyor. Çankaya Üniversitesi, Doç. Dr. Osman Can'ı kapının önüne koyarken tasarruf yaptıklarını ileri sürdü. Anayasa Mahkemesi'nde zor davaların raportörü olan Can, parti kapatma ve başörtüsü gibi konularda yazdığı özgürlükçü raporlarıyla tanınıyor. Çankaya Üniversitesi yeni dönemde sözleşmesini yenilemeyerek kendisine ders verdirmeme kararı aldı. Bu icraattan elde edecekleri tasarruf sizce ne kadardır? Sıkı durun tam 320 YTL. Yazıyla üç yüz yirmi YTL, eski hesap 320 milyon lira. Asgari ücretin bile neredeyse yarısı. Üniversitedeki bir müstahdemin aldığının üçte biri kadar

Osman Can aç kalmaz, ama Aktütün'ün ateşi yüreklerde yanmaya devam eder. Babasını tanıma fırsatı bile bulamayan Mert'e annesi, büyüdüğünde olayı nasıl anlatacak? 'Ülkemizin parası yoktu, baban canını verdi' mi divecek?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

DTP'yi kapatın gitsin!

Bülent Korucu 2008.10.10

Ey Anayasa Mahkemesi üyeleri, aslında size acımıyor değilim. Kısa aralıklarla ağır yükleri omuzlamanız, mesuliyet seviyesi yüksek kararlar vermeniz gerekiyor.

Dosyanın biri kalkmadan, diğeri önünüze konuyor. Politika üretmeyen siyasetçiler bıraktıkları boşluğu doldurmanızı istiyor. Emniyeti sağlamaktan zorlanan güvenlik görevlileri dahi sorumluluklarından sizi pay sahibi yapmaya kalkıyor. AK Parti kapatmama kararını açıklarken Başkan Haşim Kılıç'ın isyan gibi sözleri hâlâ kulaklarımda. 'Sorunları büyütüp büyütüp kucağımıza bırakmayın' anlamında cümleler kurmuştu, Başkan Kılıç. Demokrat Toplum Partisi dosyası önünüzde, yine zor bir kararın arifesindesiniz. Size biraz yardımcı olayım: Bence DTP'yi kapatın gitsin!

DTP genetik kopya ile çoğaltılmış bir parti. Halkın Emek Partisi ile başlayan, harf değişiklikleriyle biri ölmeden kopyası doğan partilerin devamı. Hepimiz biliyoruz ki, kapattığınızda saha kenarında ısınan ikiz kardeşi oyuna girecek. Çözüm olmadığını bile bile, kendimizi kandırmaya devam etmek için, kapatın gitsin.

Bölgede siyaset yapmak isteyen, teşkilatını kuran başka siyasi partiler var. Şiddeti önermeyen, desteklemeyen hatta eleştiren bu partiler bir türlü taban bulamıyor, ağırlıklarını hissettiremiyor. Buna başta sizler olmak üzere pek çok aktör sebep oluyor. Her seferinde DTP ve türevi partilerin boynuna 'mağdur' yaftasını yapıştırarak, diğerleri karşısında haksız rekabete yol açıyorsunuz. DTP çizgisinin alternatifsiz halini korumasını istiyorsanız, kapatın gitsin.

Yerel seçimler yaklaşıyor. DTP çizgisi eskisi kadar rahat değil. Kale olarak gördükleri şehirleri dahi kaptırma riskleri var. Bu saatten sonra hizmetle kendilerini beğendirme imkânları da yok. Yumurta kapıya dayandı. Eski halin dönmesi için olağanüstü şartlar lazım. DTP'ye bu iyiliği yapmak istiyorsanız, kapatın gitsin.

'DTP'nin kapatılmasını en fazla kim istiyor?' sorusuna büyük oranda terör örgütü PKK cevabı verilecektir. Son saldırıların zamanlaması bu cevabı güçlendiriyor. PKK, siyaset yolunun çıkmaz sokak olduğunu ispatlamak adına partiyi kapattırmaya çalışıyor. İnisiyatifi kaybetmek istemeyen örgüt, bölgede kımıldayan her sivil canlıyı, her hayat emaresini yok etmeye çabalıyor. Tekel konumundan kolayca vazgeçmek istemiyor. Şiddet ve kan onun en büyük gıdası, gerilim tek stratejisi. Acemi olduğu alanlarda kendini deplasmanda hissediyor ve mücadeleyi kaybedeceğini biliyor. Genelkurmay Başkanı Orgeneral İlker Başbuğ defalarca 'dağa çıkışı önleyememenin' başarısızlık olduğunu vurguladı. Dağa çıkanı öldürmek değil, dağı alternatifler arasından silmek çözümün tek adresi. PKK ise varlığını sürdürebilmek için dağa adam devşirmek zorunda. Terör örgütü bas bas bağırıyor, kendini paralıyor, neredeyse 'kapatın' diye tempo tutuyor. PKK'yı sevindirmek istiyorsanız, DTP'yi kapatın gitsin.

DTP içinde iktidar mücadelesi son sürat devam ediyor. Demokratik yollarla hak aranabileceğini, çözüm adına ümit verici gelişmeler görüldüğünü söyleyenler var. Bir de "Parlamento'yu şov mekânı olarak kullanalım, sesimizi duyuralım. Vuruşarak çekilelim." çizgisinde duranlar bulunuyor. Şahinlerin önünü açmak istiyorsanız, buyurun kapatın. Adına ister ılımlı, ister tampon Kürtler deyin güvercinlerin ağırlıklarını artırdığını Prof. Doğu Ergil'in yaptığı kapsamlı araştırma da gösterdi. Ilımlı Kürtlerin heveslerinin kursakta kalmasında sakınca görmüyorsanız, kapatın gitsin. Aslında en doğrusu normal demokratik düzenlerde olduğu gibi bizde de parti kapatma konusunu kapatın gitsin!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ömer Bey mi çürük, raporlar mı? Kafam iyice karıştı

Bülent Korucu 2008.10.14

Yargıçlar ve Savcılar Birliği Başkanı Ömer Faruk Eminağaoğlu'nun çürük raporu alarak askerlikten muaf olması gündemi fazlasıyla meşgul etti.

Milli Savunma Bakanlığı'nın "Eski raporlar teyit edildi. Başkaca bir işlem yapmamıza gerek yoktur." açıklamasından sonra biz de "Raporlar sağlam, Ömer Bey çürük" diyerek konuyu kapamıştık. Gelin görün ki konu bir türlü kapanmıyor. Yargıtay savcısı olan Eminağaoğlu'nun askerlik meselesi dallanıp budaklanmaya devam ediyor. Her defasında 'bu son' dememize rağmen tövbemizi bozup tekrar yazmak zorunda kalıyoruz. Milli Savunma Bakanlığı, YARSAV, Gülhane Askerî Tıp Akademisi ve Askere Alma Dairesi (ASAL) gibi kurumların

yaşaması muhtemel inandırıcılık sorunu bir vatandaş olarak elbette ilgilendiriyor. Ama kendilerini onlar düşünsünler, ben şahsi güven bunalımımı daha çok önemsiyorum. Yalancı çobana döndüm, 'Artık yazmayacağım' diyorum iki gün sonra ya bir rapor veya bir tanık çıkıveriyor. Hadi yazma da göreyim.

Eminim Milli Savunma Bakanlığı ve elbette ki Bakan Vecdi Gönül de en az benim kadar bu durumdan rahatsızdır. "Altına imza attık, kefil olduk ya Ömer Bey'in çürük olmadığı ispatlanırsa" diye kara kara düşünüyordur. Aynı huzursuzluğu GATA mensupları da yaşıyordur. "Nedir bu adam yüzünden başımıza gelenler" şeklinde hayıflanmaları için yeterince sebep var. 20 yıl önceki rapor didik didik edildi. Altında imzası bulunan emekli tabip subaylar, "Biz sağlam raporu verdik, üzerindeki el yazıları bize ait değil." beyanatı verdi. Raporlar harf harf irdelendi, bir sürü eleştiri mevzusu çıkarıldı. Bereket versin MSB yazılı açıklamayla raporları ibra etti! Halk nezdinde olmasa da hukuk önünde olay kapatıldı. Gerçi bakanlığın inceleyip teyit ettiği raporlar ile medyaya düşen aynı mı anlayamadık. ASAL başta olmak üzere, askeriyede birçok insanın bir kişi uğruna Türk Silahlı Kuvvetleri'nin bu kadar yıpratılmasına öfkelendiğini de tahmin ediyoruz. Neden bu kadar tekellüflü yollara tevessül ediliyor? Şeffaf biçimde ve hiçbir imtiyaz intibaı oluşturulmadan sonuca gidilmemesi herhalde sorgulanıyordur.

Ömer Bey'in Tuğgeneral Tahir Ünal tarafından GATA'da bahçe kapısında karşılanması, rapora imza atacak alt rütbeli doktorlara baskı olarak yorumlandı. Nihayetinde mesleki hiyerarşisinin doktorluğun önüne geçebileceği bir alandan söz ediyoruz. Üst rütbeye yükselmeniz alacağınız sicile bağlı. Gerçi Vakit gazetesinin haberi doğruysa (dün akşam saatlerine kadar yalanlanmadı), doktorlar her şeye rağmen kendilerini garantiye almış görünüyorlar. Maalesef Ömer Bey yeniden sağlam çıkmış durumda. Gazete, tetkikleri yayınlamış, yorumları bilmiyoruz. Tetkikleri makineler yapıyor, onlar emir komuta zinciri içinde olmadığı için ne gördülerse yazmışlar. Doktorlar bu verilere rağmen Ömer Bey'e 'çürük' diyebilmişler midir? Pek ihtimal vermiyorum. Ama o zaman Milli Savunma Bakanlığı zan altında kalacak. Ömer Bey'in askerliğe elverişsiz olduğunu neye dayanarak açıkladılar? Kafam hepten karıştı dostlar. Baştan birlikte özetleyelim. Ömer Bey'e 20 yıl önce askerlik muayenesi yapılmış. Muayene sonucunda iki tabip doktor 'sağlamdır' kaşesi basıp göndermiş. Sonra o doktorların bile bilmediği birileri raporların üzerine el yazısı ile bir şeyler yazmış. Bir araya gelmesi zor pek çok maddi hata zincirleme olarak yapılmış. Ömer Bey çürüğe ayrılmış. Raporlar ve eleştiriler gündeme gelince Milli Savunma Bakanlığı inceleme başlatmış. Hem eski raporlar teyit edilmiş hem de yeni muayene çürüğü onaylamış. Eski raporlar zaten çürüktü, yeni raporlar sağlam diyor, o zaman MSB neye dayanarak, neyi teyit etti? Bu bulmacayı çözene Nobel matematik ödülü vermezlerse çürüğe çıkayım!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

28 Şubat müsameresine müebbet hapis

Bülent Korucu 2008.10.17

Metin Kaplan'ı hatırlıyor musunuz? Hani şu 28 Şubat'a en güzel görsel malzemeyi sunan tahta tüfekli müsamerenin kahramanlarından biriydi.

Almanya'da kendisine bağlı birkaç yüz kişiyle hilafetini ilan eden Cemalettin Kaplan'ın ölümünden sonra hilafet makamına(!) oturan oğlu. Türkiye'de yargılandığı mahkeme sona erdi ve anayasal düzeni cebir ve şiddet kullanarak değiştirmeye teşebbüsten ömür boyu hapis cezası aldı. Tek başına yargılandığı davada silahlı terör örgütü kurmak ve yönetmekle suçlandı. Metin Kaplan'a ceza vermek üzere birçok madde sıralanabilir. Atatürk'e hakaret bir seçenektir, Kılık Kıyafet Kanunu'na muhalefet bile olabilir. Çok zorlanırsa eylemleri terör ve şiddeti övmek olarak değerlendirilebilir. Böyle birine anayasal düzeni cebir ve şiddet kullanarak

değiştirmeye teşebbüsten ceza vermek, öncelikle korunmaya çalışılan anayasal düzene hakarettir, hafife almaktır. Üç beş tane tahta tüfekli adamın bu düzeni yıkabileceğine inanan var mı, hiç zannetmiyorum. Bu devlet hepimizin; anayasa ise bütün eksiklerine ve oylanması sırasındaki anti demokratik şartlara rağmen milletin oyuyla kabul edilmiş bir metin. Onu koruyalım, amenna. Ama ne olur komik duruma düşmeyelim. Kararı, ağır sıklet boks şampiyonunun sokak ortasında beş yaşında bir çocuğa meydan dayağı atıp, 'beni dövmeye kalktı' diye kendini savunmasından farksız görüyorum. Suçla ceza arasındaki orantı hukukun en temel kurallarından biri. Karardaki orantısızlığın zararı, Kaplan'ın fazladan yatacağı 15-20 yıl değil. Anayasal düzenin oturmuşluğuna olan itimatsızlık. Bu düzen pamuk ipliğine bağlı değil, artık inanmak ve o özgüvenle olaylara yaklaşmak lazım.

Konunun diğer boyutu Metin Kaplan'ın şahsi hukuku ile ilgili. İşkence altında alındığı kesinleşmiş ifadelerle verilmiş bir mahkûmiyetten söz ediyoruz. Kaplan da hâkim karşısında devleti yıkma amacı taşımadığını, şiddeti ve terörü örgütlemek şöyle dursun telaffuz bile etmediğini ifade etti. Kaldı ki aleyhteki ifadeler doğru olsa ve hatta Kaplan suçlamaları kabul etse bile suça yeterlilik ve 'araçların suça elverişliliği' ayrıca incelenmeli. Hikâyeyi hatırlamakta fayda var. Güya bu müthiş(!) ekip bir uçağı kaçırıp Bursa kırsalında brandalarla saklayacaklar. 29 Ekim günü havalanacaklar, Bolu'da bir tarlaya inip orada sakladıkları piknik tüpünden yapılmış bombalar ve TNT'leri alacaklar. Tekrar kalkıp Anıtkabir üzerinde patlatacaklarmışşş! Bir denizaltı ele geçirip Boğazlar'ı istila edecektik diye ifade verseler, o yönde işlem mi yapacaktık? Mahkemenin görevlerinden biri de araçların suça elverişliliğini ve sanıkların yeterliliğini araştırmaktır. Böyle baktığımızda da kararın fazlasıyla ağır olduğunu görebiliriz.

Bütün bunların yanında insan ister istemez mukayese yapıyor. Tahta tüfekli fasulyeden örgütün liderini tek başına yargılayıp müebbet verirseniz, Ergenekon çetesine bir milyon defa müebbet mi vereceksiniz? Atabeyler Grubu diye meşhur olan yargılama hemen aklıma geldi. Muvazzaf askerler, bir kısım krokiler ve patlayıcı maddelerle birlikte yakalandığında savcı ilginç bir mütalaa vermişti. Mühimmatın henüz düzenek haline getirilmediğinden hareketle tehlike oluşturmadığı, örgüt kurma ile ilgili yeterli delil elde edilemediği sıralanmıştı. İstenen ceza sadece askerî mühimmatı izinsiz bulundurmak suçunun karşılığı. Yani neredeyse pardon deyip salıverilmeleri... Bu kıyaslar adil yargılama ile ilgili ciddi şüpheler oluşturuyor. Bence Kaplan ve arkadaşlarına Cem Uzan'a benzer bir ceza verilmeliydi. Başarısız müsamereleri karşılığında mesela bir sezon tiyatro eğitimi ya da Devlet Tiyatroları'nda en az 15 oyun izleme cezası!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İnadına oruç, inadına Erzurum

Bülent Korucu 2008.10.21

Fehmi Abi beğendin mi yaptığını? Sedat Ergin'e şikâyet ede ede adamcağızı görevden aldırdın. O da Ramazan'ın üstünden neredeyse bir ay geçmesine rağmen kâğıda kaleme sarıldı, Erzurum'da oruç baskısı konulu muhteşem(!) yazısını yayınlayıverdi.

Muhafazakârlaşmanın tehlikeleri ve mahalle baskısının bir adım ötesi kent baskısı ile ilgili tam sayfa yazıyı okuyunca aklıma ilk gelen şey Fehmi Koru oldu. Milliyet Dış Haberler Şefi Kadri Gürsel, Koru'nun ısrarlı şikâyetleri üzerine görevden alındı. Gazetedeki serbest atışlarına Erzurum'da günah işleme özgürlüğünün kısıtlarını yazarak başladı. "Erzurum çoğulcu değil, çoğunlukçu. O nispette de demokrasi kültüründen uzak bir şehir." Yazar, bu yargıya birkaç gün dolaştığı Erzurum'da, sokakta yiyip içen kimse ve açık lokanta göremediği

için varmış. Medreseleriyle ünlü şehrin Selçuklu'dan beri medeniyet merkezi olduğunu anlatmanız boşuna. Transit yolların kesişme noktasında bulunmasının aslında kültürler akışının odağına yerleştirdiğini de söylemeyin. Ahmet Hamdi Tanpınar'ın 'Beş Şehir'inde anlattığı Erzurum'u hatırlatmayın. Şehrin ortasındaki Alevi mahallesinin bugüne kadar en küçük bir gerginliğe sahne olmamasının anlamı da olmayabilir. Kadri Bey, bir kere aklına koymuş, Erzurum'a, muhafazakârlığa ve oruca 'çakacak'.

İnsanların yüzde 90 küsurunun oruç tuttuğu bir şehirde sokakta yemek yemeyenlerin korkudan değil, saygıdan böyle davrandığına ikna olmayacağı besbelli. Kimsenin yemeyeceği yemeklerle lokanta açmanın ticarî mantığını izah etmesine de gerek yok. Kadri Bey'in, "Atatürk Üniversitesi'nde yemek yiyebileceğiniz tek yer Tıp Fakültesi kantini. Çünkü hastaların oruç tutması farz değil." cümlesi hepten evlere şenlik. Görüştüğüm üniversite yetkilileri, okullar bayramdan sonra açıldığı için kampüste öğrenci bulunmadığını, normalde kantinlerin ve yemekhanelerin açık olduğunu dile getirdiler. Sayın yazar teftişe gideceğini söyleseydi, akşam çöpe dökmek üzere bütün yemekhanelerde yemek yaptırıp 'hazırol'da beklerlerdi.

"Ama ben bir kez günah işlemeye karar vermiştim. Kentin göbeğinde park halindeki otomobilimin içinde su şişesini kafama diktim. Yandaki araçta bulunan 30'lu yaşlardaki üç erkek bana kötü kötü baktı. 'Birinin döverler' dediğini duydum." Erzurum'da yıllarca kiracımız olan alt komşumuz oruç tutmazdı. Bütün mahalle bunu bilirdi ama kimse ima ile bile taciz etmezdi. Erzurum'da kahvehaneler, meyhaneler maalesef var. Kimse buraları basıp adam dövmüyor. Namaz kılmayanların oranı en az yüzde 30-40'tır. Bir kişinin bu sebeple burnunun kanadığı vaki değildir. Bu günahlar mı daha önemsiz, diğer ibadetler mi daha kıymetli? Böyle bir şey yok. Ramazan ayında yaşanan her kavgayı, hatta sahurda olanları bile oruca bağlayan medya oldukça bu tevatürler devam edecek.

Müstemleke komiseri gibi şehri teftiş etmesi yetmezmiş gibi sokak ortasında su içen psikolojiyi anlamak gerçekten güç. Bir taciz mi, provokasyon denemesi mi? Marazlı bir ruh halinin dışa yansıması mı? 'Sizin çok önem verdiğiniz orucu, gözünüzün içine baka baka yiyorum' demekle eline ne geçti bilmiyorum.

Eskiden münevverler toplumun hassasiyetlerini paylaşmadıklarında en azından üzülürler ve bunu sevinç vesilesi yaparlardı. Sözü Yahya Kemal Beyatlı'ya bırakalım. Atik Valde'den İnen Sokakta şiirinde bakın ne diyor:

Top gürleyip oruç bozulan lahzadan beri,

Bir nurlu neş'e kapladı kerpiçten evleri.

Ya Rab nasıl ferahlı bu âlem, nasıl temiz!

Tenha sokakta kaldım oruçsuz ve neş'esiz.

Yurdun bu iftarından uzakta kalmanın gamı,

Hadsiz yaşattı ruhuma bir gurbet akşamı.

Bir tek düşünce oldu teselli bu derdime;

Az çok ferahladım ve dedim kendi kendime:

"Onlardan ayrılış bana her an üzüntüdür;

Mademki böyle duygularım kaldı, çok şükür."

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mahkeme'nin sorunu Meclis'le değil milletle

Bülent Korucu 2008.10.24

Anayasa Mahkemesi, iki şok kararın gerekçesini peş peşe açıkladı. Kararlar ilk açıklandığında hak ettiği tepkiyi görmüştü. Gerekçeler de üç aşağı beş yukarı tahmin ediliyordu. Beklendiği gibi oldu, çuval mızrağı örtmekten çok uzak.

Hukukun temel kavramları ve anayasal denetimin çağdaş uygulamaları bir yana, mevcut anayasa metni ile bile çok açık çelişkiler var. Yasama organının faaliyetlerinin anayasaya uygunluğunu denetleyen mekanizma, bağlayıcı metni açıkça ihlal ederek bindiği dalı kesmiş oldu. Varlığını yürürlükteki metne borçlu olan Mahkeme, öncelikle kendini anlamsızlaştırdığının farkında değil.

Teorik tartışmalar son sürat devam ediyor, biz hayatın içinden bir pencere açalım. Anayasa, egemenliğin kayıtsız ve şartsız millete ait olduğunu ifade ediyor. Devam eden cümlelerde ise şöyle deniyor: "Türk milleti, egemenliğini, Anayasa'nın koyduğu esaslara göre, yetkili organları eliyle kullanır. Egemenliğin kullanılması, hiçbir surette hiçbir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamaz. Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasa'dan almayan bir devlet yetkisi kullanamaz." Mahkeme'nin görev ve yetkilerini sıralayan, anayasa değişikliklerini nasıl denetleyeceğini ayrıntılarıyla anlatan maddelere gitmeye hiç gerek yok. Bence ip burada, 6. maddede kopuyor.

Egemenliğin kaynağı ve asıl sahibi millet; kurumlar onun verdiği yetkiyi onun adına kullanıyorlar. Yani onun iradesine, tercihlerine uygun kullanmak zorundalar. Kurumlardan yasama ve onun içinden çıkan yürütme, eksikleriyle birlikte millet iradesine ayna oluyor, tercihlerini yansıtıyor. Hele bu Meclis, temsil düzeyi en yüksek parlamento; bu hükümet de arkasındaki oy nispeti itibarıyla halktan en yüksek oranda güvenoyu almış yürütme organı. Peki, yargı erki için aynı şeyi söyleyebiliyor muyuz? Asla! Anayasa Mahkemesi hem teşekkül tarzı hem de kararlarıyla milli iradeye en uzak noktada duruyor. Üye seçiminde parlamentonun söz sahibi olmadığı ender anayasa mahkemelerinden biri bizde. Kararları ve bunların sebep olduğu sonuçlara baktığınızda halkla arasındaki mesafe iyice açılıyor. Mahkeme'nin veto ettiği eğitim özgürlüğü değişikliğinin arkasında 411 milletvekili gibi muazzam bir çoğunluk var. Anayasa değişikliği için 367'nin yeterli görüldüğünü düşündüğünüzde 411'in ne anlama geldiği daha iyi anlaşılır. Bu 411 vekilin içinde Parlamento'da bulunan 5 partinin üyelerinin bulunması ayrıca önemli. Sadece iktidar partisi değil, MHP, DTP, BBP, ÖDP değişikliğe evet demişti. Önümüzdeki tabloyu yorumlarken, Meclis iradesinin, yani millet iradesinin demokrasilerde olabilecek en nitelikli çoğunlukla değişikliğe taraftar olduğunu söylemek hakkımız. Bunu hiçe sayan Anayasa Mahkemesi'nin milletle sorunu olduğu tespiti hiç haksız olmaz. Başka bir örnekle bakalım. Laikliğinden kimsenin şüphe etmeyeceği birçok bilim adamı ve araştırmacı, başörtüsüyle ilgili yaptıkları saha çalışmalarında Parlamento'daki iradeye benzer sonuçlara ulaştılar. Türk halkının ortalama yüzde 80-85'i başörtüsünü çözülmesi gereken bir sorun olarak görüyor. Bir referandum yapıldığında da sonucun buna paralel olacağını hepimiz biliyoruz.

Tumturaklı söze hiç hacet yok. Manzara çok net. İradenin sahibi ve kaynağı olan millet doğrudan veya temsilcileri aracılığıyla sorunun çözülmesini istiyor. Birileri buna hayır diyorsa, hayır diyenlerin milli irade ile ve tabii ki milletle sorunu var demektir. Konuyu basit bir sistem sorunu ve yetki aşımı gibi görmenin yanlışlığı aşikar. Yargı mensupları her fırsatta kendilerinin de milli iradenin temsilcisi olduğunu ve ondan aldıkları yetkiyi kullandıklarını söyleyerek meşruiyet eleştirilerine cevap yetiştiriyor. Öyleyse bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu! Asille taban tabana zıt kararlar veren vekilin azli gerektir. Vesselam...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Merdan Yanardağ neden gözaltında?

Bülent Korucu 2008.10.28

Ergenekon terör örgütü kapsamında tutuklu bulunan Tuncay Özkan'a yakın dört kişi daha gözaltına alındı. Özkan'ın deposunda yapılan aramalar üzerine gerçekleşen gözaltıları çarpıtma gayretleri hemen başladı.

Merdan Yanardağ, Almanya'da 'Fethullah Gülen hareketinin perde arkası' konulu bir konferansta konuşmacıymış. Onun için zamanlama dikkat çekiciymiş.

Haberi Milliyet Gazetesi yan manşetten kullanmış. Yanardağ, son birkaç yılını Gülen'e ayırmıştı. Takıntı sayılabilecek yoğunlukta bu ismi zikrediyordu. Tuncay Özkan tarafından satılmadan önce Kanaltürk'teki programında saatler süren açık oturumlar yapıyordu. Yanardağ'ın Fethullah Gülen'i konuşmadığı gün pek bulunmadığı için gözaltına alınma zamanlamasını tutturmak imkân dâhilinde değil. Bu durumlarda hep aklıma Avanak Avni gelir. Oğuz Aral'ın meşhur tiplemesi Avanak Avni, ne zaman dayak yeme ihtimali belirse İstiklal Marşı'na duruyordu. Yanardağ, PKK'nın yayın organı Roj Televizyonu'na Dağlıca baskını ile ilgili konuştuğu için işten atılan Cumhuriyet muhabirine sahip çıktığında da eleştirileri böyle savuşturmaya çabalamıştı. Özgür Gündem'deki yazı işleri müdürlüğü hatırlatmalarına bile benzer savunmalar geliştirmişti. Son dönemlerde bu tür uyanıklıklara sıkça rastlanıyor. Kimin işi ters gitse faturayı Gülen'e kesmeye çalışıyor. Hem Yanardağ, onlarca saat konuştuğu konuda yeni ne söyleyecek ki, birileri tedirgin olup tedbir alma ihtiyacı hissetsin? Ezberlediği üç beş cümleyi bir de Almanya'da tekrar etse ne olur? Bunu söyleyene değil, ciddiye alıp yan manşete taşıyana hayret ediyorum. Ya Merdan Yanardağ'ı uzun yıllardır gözden kaybetmişler, kırık plak gibi tekrarlayıp durduğu iddialara kimsenin kulak kabartmadığından haberdar değiller. Ya da başka bir hesapları var.

Bu hesap ne olabilir diye sorarsanız; cevabı bilmiyorum. Fakat Milliyet'te Ergenekon'la ilgili kafa karışıklığı olduğunu söyleyebilirim. Bazen aşka gelip gazetecilik kokan işler yapıyorlar, sonra günah çıkarırcasına ters işlere giriyorlar. Ergenekon soruşturmasını belirli kişilerin şahsî hesaplaşması şeklinde yorumlamaya çok hevesliler. Hâlâ soruşturmanın zincirleme reaksiyon olduğunu ve yargının kurumsal duruşunu görmek istemiyorlar. Operasyonları yapan polisin; onlara komuta eden savcıların, gerekli izinleri veren ve soruşturmanın belirli merhalelerinde aldıkları kararlarla süreci devam ettiren hâkimlerin toplu hipnoz altında kalmaları mümkün mü? Bu zincirleme reaksiyonu görmezden gelip bir kişiye izafe etmenin mantıksızlığı ortada. Ama ne çare ki konuyu sulandırmanın başka yolu kalmadı.

Gülen'in aile içi şiddetle ilgili söylediklerini de tersinden anlayanlar çıktı. Hatırlayacaksınız, Ahmet Kurucan, Zaman'da birkaç gün önce yayınlanan yazısında Gülen'den alıntılar yapmıştı. Hak ve sorumluluk kavramını en geniş manasında kullanan Gülen, evde sigara içen babaya karşı eş ve çocuklarının mahkeme önünde hak iddia edebileceğinden girip, aile içi şiddete kadar bir kısım konulara temas etmiş. Bu arada şiddeti, hele aile içi şiddeti dinin onaylamasının imkânsız olduğu şu cümlelerle anlatılmış: "Kocanın karısını dövmesinin 'kuvvetli, zayıfı her zaman ezer' zalim felsefesinden ne farkı var? Siz bana siyerde Efendimiz (sas)'in, hanımlarına bir tek fiske attığını gösterebilir misiniz?" Ayrıca şiddete karşı nefsi müdafaa yapılabileceğinin altı çizilmiş, "Dövme, haksız yere yapılan fiilî bir saldırıdır ve suçtur. Bu saldırıya karşı nefsi müdafaa meşrûdur. Hatta müdafaa etmeme ayrı bir suçtur denebilir." Bazı medya organları, dinî açılımları ve sosyolojik tahlilleri bırakıp, sanki 'karate öğrenin, kocanızı dövün' demiş gibi yayın yapıyor. Şimdiye kadar sadece dayak yiyen kocalar kalmıştı, faturayı Fethullah Gülen'e göndermeyen. Artık onlar da rahatlıkla 'bizi dövdürdü' diyebilirler!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

DTP'yi halk kapatsın

Bülent Korucu 2008.10.31

Hiç düşündünüz mü, Demokratik Toplum Partisi 30 Mart sabahına elindeki birçok belediyeyi kaybetmiş olarak çıksa ne olur? Kürtlerin yüzde 80'inin oy vermediği, yüzde 6'dan daha fazla oy almayı bir türlü başaramayan bir parti DTP.

Buna rağmen Kürtlerin yegâne siyasi temsilcisi olma iddiasını sürdürebiliyor. Yerel seçimlerde yaşanacak bir yenilgi, yıllardır süren illüzyonun ve diğer siyasi partiler aleyhine yaşanan haksız rekabetin bitmesi anlamına geliyor. Varlığını devlet cihazının sert müdahalelerine ve bilhassa kapatmalarına borçlu olan siyasetin sonu gelebilir. Halkın kapattığı partiler, geçmişlerine, mal varlıklarına, yarı açık teşkilatlarına rağmen bitkisel hayatın ötesine geçemiyor.

Bu ihtimal DTP'lilerin uykusunu kaçırıyor. Partiyi, halk kapatmadan yine devlete kapattırabilmek için ellerinden geleni yapıyorlar. DTP'nin güvercin kanadındaki değişikliğin sebebi de bu ihtimal olabilir. "Siyasi mevta haline gelmektense son çareye başvurmayı deniyorlar" tezi yabana atılmamalı. Barış ortamında yapılacak bir seçimde sadece AK Parti değil, DTP dışındaki Kürt siyasi hareketleri de kendini gösterme imkânı bulabilir. Şiddeti dışlayan çözümler öneren Kürtlerin en büyük şikâyeti, gerilim ortamlarında seslerini duyuramıyor olmaları. Gerginliğin artması en çok onların aleyhine işleyen bir kısır döngü. DTP gerginliği büyütüyor, gerginlik DTP'nin varlık sigortası olmaya devam ediyor.

Seçmen davranışlarını analiz ettiğimizde, mağdur parti olgusunun etkisi açıkça ortaya çıkıyor. Halkın asıl tepkisi ise mağduriyeti o partinin şahsında kendinin yaşadığını düşünmesi. Seçim öncelerinde bilhassa Diyarbakır mitinglerinde, inip kalkan her polis copunun DTP türevi partilere oy halinde döndüğünü defalarca yaşadık. Yine aynı senaryo ile karşı karşıyayız. Bu defa iki açıdan şanslı olduğumuzu düşünüyorum. Diyarbakır valiliği sırasında çok büyük bir provokasyonu 'cana geleceğine cama gelsin' yaklaşımı ile boşa düşüren Efkan Ala şu anda Başbakanlık Müsteşarı. Yani olaylara doğru yaklaşımlar getirip bürokrasiyi yönlendirebilecek en tepe noktada. Yeni Vali Hüseyin Avni Mutlu da selefi gibi halkın arasında ve nabzı iyi tutabilen biri. Hafta sonu gerçekleşecek mitingde yaşanabilecek provokasyonların bu iki sağduyulu bürokratın yaklaşımıyla amacına ulaşmayacağını tahmin ve umut ediyorum.

Başbakan Tayyip Erdoğan'ın ziyareti sırasında kapanan kepenkleri ölçü kabul edip tavır geliştirmenin yanıltıcı olacağını düşünüyorum. 2006 Nisan'ında Diyarbakır sokaklarında yaşananlar yorum için yol gösterici olacaktır. Birincisi o gün kepengini kapatmayıp zarar gören esnaf bundan ders çıkarmış ve çalıyı dolaşmaya karar vermiştir. İkincisi, o olayları yaşayan Diyarbakır, 22 Temmuz 2007'de AK Parti'ye yüzde 41 oy vererek iradesine ipotek konulamayacağını göstermiştir. AK Parti'nin, DTP'nin güçlü olduğu illeri kazanabilecek performansı gösterdiğini söylemek zor. Ama CHP'nin ve DTP'nin tavrı tersinden yol gösterici olabilir. Genelkurmay Başkanı Orgeneral İlker Başbuğ'un bölgeye ziyaretine, Başbakan'ın gidişinden farklı tepki konulması siyasi boyutun ön planda olduğunu gösteriyor. CHP'nin tribün amigosu gibi 'vur, kır, parçala' tezahüratı da siyasi kaygılarla yapılmış bir manipülasyon gibi görünüyor.

Çok partili siyasi hayatın temel direği partiler. Bütün partilerin halk tarafından yaşatılması veya kapatılması demokrasinin olmazsa olmazı. Aksi zaten uygulanamıyor. Devletin kapattığı partiyi halk başka tabelalarla tekrar açıyor. Halkın kapattığı veya itibar etmediği partileri ise ihtilal rejimleri bile yaşatamıyor. DTP'nin geleceğine, bırakın halk karar versin. Nasıl olsa son sözü o söylüyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

AK Parti'nin Güneydoğu yanlışları

Bülent Korucu 2008.11.04

Yaklaşan yerel seçimler Güneydoğu'da gerilimi yükseltiyor. DTP, bölgede psikolojik inisiyatifi ele geçirmek isteyen iktidar partisine direnişi seçime beş aya kala başlattı.

Son günlerde yaşadıklarımız DTP'nin AK Parti'yi önemli bir risk olarak gördüğünü ve ciddiye aldığını gösteriyor. Son düzlükte partilerin atakları sonucu belirleyecek; ama yarışın çok çetin geçeceğini söylemek kehanet olmaz. AK Parti yükseltilmeye çalışılan şiddete ve tehditlere rağmen geri adım atmayarak doğru yapıyor. Sol partilerin bile esamesinin okunmadığı bölgede 'ben varım' mesajını kuvvetli şekilde veriyor. Şiddet, DTP'nin elindeki son koz. Bununla başaramazsa, geri adım attıramazsa psikolojik eşik kırılmış olur. AK Parti'nin seçim kampanyasını erken başlatması ve yatırım ağırlıklı söylemle ortaya çıkması da artısı. Önceki hafta ilçe kongresi için Genel Başkan Yardımcısı Hüseyin Tanrıverdi'yle Yüksekova'ya giden Aksiyon Ankara Temsilcisi Fatih Uğur'un çektiği fotoğraf dikkatimi celbetti. Açılışı yeni yapılan devlet hastanesi göz alıcı görünüyordu. Burada dikkat edilmesi gereken şey, niteliğin ön plana çıkarılması. Sayı kabartmak için karakol ve benzeri binaların listeye dâhil edilmesi hata.

Hatalara başlamışken AK Parti'nin yanlış veya eksik yaptığını gözlemediğimiz konuları sıralayalım. Öncelikle 22 Temmuz'dan sonra Meclis'te oluşan grubun tamamen dışlanması doğru olmadı. Güvercin ve şahin ayırımı yapılmalıydı. Şimdi ılımlılar da şahinlerin çizgisine itilmiş görünüyor. Temsil ettikleri kitleyi kazanma açısından da dışlamak arzu edilmeyen sonuçları karşımıza çıkarır. Temsilcilerin tamamını aynı kefeye koyup terör destekçisi muamelesi yapmak seçmenlerini aynı çizgide görmek anlamı taşıyabilir. Yaklaşık iki milyon insanı gönüllü terör destekçisi konumuna itmek olarak algılanır. Bu sonuç, sadece DTP'li şahinlerin ve PKK'nın işine gelir. Zaten onların iddiası da bu değil mi? DTP var diye Meclis'e gelmeyen askerlerle aynı çizgide durmak AK Parti'nin izahta zorlandığı bir konu.

AK Parti bölgedeki diğer sivil unsurlarla işbirliğine gitmeli. Siyasi görüşü ne olursa olsun, terörü ve şiddeti dışlayan her sivil unsur PKK'nın elini zayıflatır. Sivil toplum liderlerinin desteği alınmalı. Diğer Kürt siyasi hareketlerini yok farzetme, neredeyse onları da DTP ile aynı sepete koyma hatasına düşülüyor.

Onların büyümesi iktidar partisinden değil, DTP'den götürür. Bir miktar kendi kayıpları da elbette olur. Ama bence göze alınabilecek bir risktir. Lider partisi kimliği AK Parti'de ağırlığını fazlasıyla hissettiriyor. Bunun avantajları yanında mahzurları da var. Milletvekili ve teşkilat yöneticileri gibi yerel unsurlar daha fazla inisiyatif alıp yükü paylaşmalı. Başbakan Tayyip Erdoğan'ın bölgeye sempatik gelen özelliklerini kullanmak doğru olmakla birlikte, tek başına bırakmak yanlış. Başbakan'ı gereğinden fazla yıpratıyor. Mesela Diyarbakır başkan adayı iki yıl önceden belirlenebilir il başkanı olarak atanabilirdi. Gölge belediye başkanı gibi icraat yapsaydı, kapı kapı dolaşsaydı, önemli mesafe kat edilebilirdi. Son dakikada yapılacak bir belirleme yine yükün Başbakan'ın üzerine yıkılması anlamına gelecek.

AK Parti bölgede yaptığından fazla konuşan parti eleştirilerine muhatap oluyor. İcraatlarıyla konuşsa ve muhaliflerini şaşırtsa fena olmayacak. Prof. Dr. Doğu Ergil başkanlığında yapılan ve küçümsenemeyecek verilere ulaşan çalışma dikkatle okunmalı. İlimli Kürtleri cesaretlendirecek adımlar zamanında atılamıyor. Demokratikleşme sözden öze daha çabuk intikal etmeli.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

McCain'den Baykal'a demokrasi dersi

Bülent Korucu 2008.11.07

Amerika Birleşik Devletleri başkanlık seçimi üzerine çok şey söylenebilir, zaten söyleniyor. Uluslararası ilişkiler, ekonomi gibi uzmanlık alanlarında ehil isimler görüşlerini dile getiriyor.

Bense demokratik olgunluk boyutunu daha dikkat çekici buluyorum. Cumhuriyetçi aday John McCain yeni Başkan Barack Obama'yı arayarak 'artık benim de başkanımsın' jesti yaptı. Bununla da kalmayıp seçim bölgesi Phoenix'te yaptığı konuşmada da, "Tanrı bu adamın yardımcısı olsun. Eski rakibimdi, şimdi başkanım olacak. Bunlar ülkemiz için zor günler. Güçlüklere karşı ona yardım etmek için elimden geleni yapma sözü veriyorum." dedi.

McCain isminin önündeki cumhuriyetçi sıfatı sizde de benimle aynı çağrışımı yaptı mı? Anamuhalefet partimiz Cumhuriyet Halk Partisi, fazlası var eksiği yok. Cumhuriyet, halkla birlikte kullanılarak tekit edilmiş. Peki, yukarıdaki konuşmayı CHP lideri Deniz Baykal'ın yapma ihtimalini nasıl görüyorsunuz? Maalesef sıfıra yakın. Tersine Baykal, halkın coşkuyla kutlamasına öncülük yapması gerekirken Cumhuriyet Bayramı'nı bile boykot etti. Sadece Anıtkabir'deki törenlere katılan Baykal, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'e karşı mahcup bir protesto sürdürüyor. Gül'ün seçildiği Meclis oturumuna katılmama kararı bir nebze anlaşılabilir. Ama yemin törenine girmemelerinin izahı yok. (2000 yılında tartışmalı sonuçlarla başkanlığı kaybeden Al Gore, George Bush'un yemin töreninde hazır bulunmuştu.) Çankaya'daki bir liderler zirvesi yerine muhtarların yemeğini tercih etmesi de anamuhalefet liderinin sabıkaları arasında. Baykal, altından kalkamayacağı aşikâr olduğundan açıkça ve yüksek sesle meşruiyet sorgulamasına gidemiyor. Gül'ün arkasındaki büyük Parlamento desteği ve yeni seçimi doğrudan halkın yapacağı gerçeği bu sorgulamayı zorlaştırıyor.

Son zamanlarda Baykal'ın şahsında somutlaşan demokratik hazım meselesi yakın siyasi tarihimize Süleyman Demirel'le girmişti. Demirel, 80 öncesinde Başbakan Bülent Ecevit'ten bahsederken 'Hükümetin başı' ifadesini tercih ederdi. ANAP Genel Başkanı Turgut Özal ilk sivil cumhurbaşkanı olarak Çankaya'ya çıktığında SHP lideri Erdal İnönü'yle el ele verip meşruiyet sorunu oluşturmaya çalışmışlardı. Köşk'e çıkmadılar, tokalaşmadılar, Özal'ın bulunduğu ortamları terk ettiler. Onursuzca indirmek, Çankaya noteri, Çankaya'nın şişmanı, Bypas yasaları gibi nahoş sözler o günlerde sıkça telaffuz edilirdi. 'Köşk'e çıkmayız, ayağa kalkmayız' gibi çocukça yöntemler o günlerden kalmadır. Özal'ın cenazesi ve halkın gün geçtikçe artan teveccühü hepsini sildi götürdü. Ancak, devlet terbiyesiyle bağdaşmayan sahneler ve sebep olunan krizlerin izleri hâlâ duruyor.

ABD'de neo-con dediğimiz ve dünyanın başına açtıkları problemlerle her türlü eleştiriyi hak eden siyasi hareketin demokratik olgunluğu beni kıskandırdı. Henüz 'benim değil, göbeğini kaşıyan adamın cumhurbaşkanı' diye yazan Bekir Coşkun'lar da görmedik. Ana akım gazeteler dışında, belki marjinal faşist bültenlerde 'Benim değil, siyah derililerin başkanı' diyen vardır. Mızıkçılıkla muhalefeti karıştırmayan bir muhalefet anlayışına ne kadar ihtiyacımız var.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Akreditasyonun iki yüzü

Bülent Korucu 2008.11.14

Başbakanlık Basın Merkezi'nin yedi gazetecinin akreditasyonunu iptal etmesi tartışmayı yeniden başlattı. Yapanın ve muhatabın farklılığından olsa gerek çıkan gürültü de farklı oldu. Biz orta yolu bulmak için madalyonun bütün yüzlerine bakalım. Başbakanlık'ın hatalı olduğu noktalar var. Öncelikle zamanlama ve üslup eleştiriyi hak ediyor. Zamanlamadan kastım şu: Geciken adalet adalet değildir. Gerçekten söylenen hatalar işlenmiş bile olsa, birkaç yıl öncesine ait. Doğru zamanda sathi yalanlamalarla geçiştirip şimdi işlem yapmak yanlış. Yeni başlayan bir kan davasının malzemesi yapılıyor intibaı ister istemez oluşuyor. 'Biriktiriyor ve zamanı gelince kullanıyor' havası hiç hoş değil. Ayrıca diğer denetim mekanizmaları zamanında devreye sokulmalıydı. Mahkeme ve meslek örgütlerinin öz denetim imkânları denenmeliydi.

Somut örnek üzerinden gidelim. Başbakan Tayyip Erdoğan'ın 2 yıl önceki ABD gezisinden Akşam Gazetesi bir manşet çıkardı. 'İmdat Hoca ricası' başlıklı haberde şunlar denmekteydi: "28 Şubat sürecinde, Meclis'e, orduya, yüksek yargıya ve Cumhuriyet'e yönelik ağır hakaretlerde bulunan İmdat Kaya, yurda dönmek için Başbakan Erdoğan'dan yardım istedi. Hakkında açılan davalar yüzünden gıyabi tutuklama kararı bulunan Kaya, New York'ta Erdoğan'a takkeli bir müridini yolladı." Sakallı ve takkeli mürit(!) ile Başbakan'ın İmdat Hoca diyaloğuna, İmdat Kaya'nın eskiden söylediği sözlerden yapılmış seçme de eşlik ediyordu. Zaman Gazetesi bu haberin yalan olduğunu ortaya çıkardı. İmdat Kaya yasaklı ve yurtdışında değildi. New York'taki sakallı kişi ise Kaya'nın ismini bile duymamıştı. Bu haberle ilgili Akşam tekzip yayınlamak zorunda kaldı. Başbakanlık o gün bu haberi yazan Ali Ekber Ertük'ün akreditasyonunu iptal etseydi kimse sesini çıkarmazdı.

Aynı misal üzerinden basının sorumluluklarını tartışalım. Bu olay herhangi bir Batı ülkesinde yaşansaydı ne olurdu? Hemen bir alıntıyla bakalım: "Yalan haber New York Times'ın başını yedi. ABD'nin ünlü New York Times gazetesindeki yalan ve çalıntı haber skandalı sonrasında yazı işlerinin üst düzey iki müdürü istifa etti. Jayson Blair adlı muhabirin hayalî ve çalıntı haber yaptığının ortaya çıkmasından sonra güvenilirliği büyük darbe yiyen New York Times Gazetesi'nin Genel Yayın Yönetmeni Howell Raines ile Sorumlu Müdür Gerald Boyd görevlerinden ayrıldı." Bu habere imza atan kişinin bırakın Başbakanlık muhabirliği gibi meslekte kariyer ifade eden bir konumu, gazeteci kimliğini bile kaybetmesi gerekirdi. Onunla da kalmaz, karşı görüş ve çapraz kontrol istemeyen yayın yöneticileri de şapkasını alır giderdi. Öz denetim mekanizmalarını oluşturmadığımız ve hataları cezalandırmadığımız için halkla basın arasındaki güven ilişkisi her geçen gün kötüye gidiyor. Başbakanlık'ın yaptığı türden müdahalelere kendimiz zemin hazırlıyoruz. Biz gazeteciler evimizin önünü temizlemiyoruz; diğer kurumlar dozerle temizlemeye kalktığında vaveylamız halkta yankı bulmuyor.

Akreditasyonun diğer yüzü daha çirkin. 10 yıldır asker, kişilere değil belirli kurumlara sıfır toleransla ayırımcılık yapıyor. Hâlbuki Başbakanlık'a x gazetesinden Ali gidemezse Veli gidip okurlarının haber alma hakkını kullanabiliyor. Genelkurmay ise yabancı medyanın bile katılabildiği organizasyonlara söz konusu kurumlardan kimseyi almıyor. Askerî müze gibi halka açık yan kuruluşlara dahi gazeteci olarak giremiyorsunuz. Bugünlerde cenk meydanında gördüğümüz gazetecilerden çok az kısmını bu uygulamayı eleştirirken görebiliyoruz. Eleştirenler de halk tabiriyle 'yarım ağız' komşular pazarda görsün kabilinden konuşuyor. Önce bu medya gruplarına akredite olmak gerekiyor, herhalde.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ergenekon sulanmadı, katılaştıralım!

Bülent Korucu 2008.11.18

Ergenekon terör örgütü yargılamaları devam ediyor. Sanıkların savunmaları, kendileri açısından pek parlak değil.

Hele baskı yaptıkları tanıkların, bunu deşifre ederek ifadelerinden geri adım atmamasının altı önemle çizilmeli. Mahkeme safahatına daha sonra dönmek üzere medyadaki sulandırıcıların son taktiklerine dikkat çekmek istiyorum.

Susurluk skandalındaki 'fasa fiso' sözüne kızıp hükümet krizi için vesile yapanlar, şimdi fasa fisonun âlâsını üretiyor. Susurluk'un üst kümesi olan Ergenekon'u cezasız bırakmak ve bütün boyutlarıyla ortaya çıkmasını engellemek için bütün yollar deneniyor. Aylarca hiç olmadıkları kadar 'etik' takıldılar; konuyu görmezden geldiler. İddianameyi beklemeye koyuldular. Nasıl olsa bir yerlere takılır umutları mı vardı, bilinmez. Ama iddianame de çıktı, medyanın bir kısmı görmemeye devam etti. Daha doğrusu amuda kalkarak gördüler. Ergenekon'u sulandırmak üzere akla gelmeyecek girişimlerde bulundular. İddianame ve eklerinden cımbızladıklarıyla kamuoyunu yönlendirmeye uğraştılar. Yargılamanın seyri ve kamuoyu ilgisi bunların tutmadığını açıkça gösteriyor.

Yeni taktik; sulandıramadık bari katılaştıralım. Yeni strateji uğruna hiçbir fırsat kaçırılmıyor. Aktütün Karakolu'na saldırı oluyor, 17 şehit veriyoruz. Birileri çıkıp sıkılmadan, "Terörle mücadele edenler cezaevine doldurulunca olacağı budur." diyebiliyor. Sanki terörle mücadele etmiş kişiler mazbut emeklilik hayatı sürerken evlerinden toplanıyor. Ortada Danıştay cinayeti, Cumhuriyet bombaları, ele geçirilen cephanelikler yokmuş gibi. Mahkeme kararıyla dinlenen telefonlara örgüt ilişkileri yansımamış, sadece moda kanalları muhabbeti yapmışlar gibi. Silah üzerine ölme ve öldürme yeminlerini başkaları yaptırmış gibi. Bu listeyi daha çoğaltabiliriz. Hepsini görmezden gelip, üzerine kalın bir şal örtüp, okurunu "terör kahramanları içeri tıkıldı, böyle oldu" tarzında yanıltanlar çıktı. Milliyet gazetesinde yayınlanan bir karikatür, şimdiye kadar üretilenleri gölgede bıraktı. Son gazi Mustafa Şekip Birgöl'ün cenazesi, birçok gazetede 'son çılgın Türk' çağrışımı yaptı. Ercan Akyol ise karikatüründe Birgöl'ü Ergenekoncularla özdeşleştirerek, cenazedeki gözü yaşlı kişilere "Eskileri uğurladılar, yenileri tutuklattılar." dedirtti.

Devam eden bir mahkeme var. Bu mahkemenin yargılamaya esas teşkil etmek üzere kabul ettiği iddianame ortada. İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı Aykut Cengiz Engin tarafından basın toplantısıyla açıklanan suçlamaları hatırlamakta yarar var. Halkı gerçekten balık hafızalı zannettikleri için bu kadar rahat olabiliyorlar. Ne diyordu Başsavcı Engin: "Silahlı terör örgütü kurmak ve yönetmek, silahlı terör örgütüne üye olmak, silahlı terör örgütüne yardım etmek, cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti hükümetini ortadan kaldırmak veya görev yapmasını engellemeye teşebbüs, Türkiye Cumhuriyeti hükümetine karşı halkı isyana tahrik, patlayıcı madde bulundurmak, atmak ve bu suçlara azmettirmek, Danıştay saldırısına ve Cumhuriyet Gazetesi'ne patlayıcı madde atmak suçlarına azmettirmek, devletin güvenliğine ilişkin gizli belgeleri temin etmek, kişisel verileri kaydetmek, askeri itaatsizliğe teşvik, halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik" suçlamalarıyla 86 kişi hakkında dava açıldı.

Son gazi Birgöl'ün yakınlarının yerinde olsam, dava açardım. 'Kıyaslayacak başka adam mı bulamadınız?' sorusunu en sert şekilde sorardım. Sulama, yıkama, yağlama ve dahi unutturma ekibinin son hüneri katılaştırma da tutmayacak: Çok acemice çalışıyorlar.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

YARSAV Başkanı yargıçlara güvenmiyor mu?

Bülent Korucu 2008.11.20

"Hastanelere ve verdikleri raporlara güvenmeyin. Çok hatalı ve ölümcül sonuçlar doğurabilecek raporlar verilebiliyor." Ya da "Hastanelerin çürük raporları çok sağlam değil.

Buna dayandırılan işlemlere dikkat edilmeli." gibi cümleleri ben dile getirsem; 'Delilin nedir?' diye sorarsınız. Ancak bu cümleyi Türk Tabipler Birliği Başkanı'nın ağzından duyduğunuzda tepkiniz "Hoppala, biz o zaman canımızı kime emanet edeceğiz?" şeklinde olur.

"Mahkemeler hukuka aykırı kararlar veriyor." iddiasını herhangi bir vatandaş ifade etse, "alışılmış bir yargı eleştirisi" der geçersiniz. Fakat iddianın sahibi Yargıçlar ve Savcılar Birliği Başkanı ve aynı zamanda Yargıtay'da savcı ise donar kalırsınız. İlk paragraf bir varsayım, eski ifadeyle farz-ı muhal. Maalesef ikincisi birebir doğru. YARSAV Başkanı Ömer Faruk Eminağaoğlu, Emniyet ve Milli İstihbarat Teşkilatı için yaptığı suç duyurusunu reddeden kararı böyle değerlendiriyor. Olayı şöyle özetleyelim: MİT, Emniyet ve Jandarma'nın ülke genelinde iletişim kayıtlarını takip etme yetkisinden hareketle kendisinin de izlendiğini ileri süren YARSAV Başkanı, suç duyurusunda bulunmuştu. Yargıtay, jandarmanın yetkisi ile ilgili önüne gelen başka bir davada iptal yönünde karar vermişti. Yargıtay kararından sonra Emniyet ve MİT'in süresi dolan yetkileri de uzatılmamıştı. Yargıtay kararından önceki dönemde yetkili mahkemenin kararı ile yapılan takip suç oluşturmayacağından Eminağaoğlu'nun talebi reddedildi. Adalet Bakanlığı da süresi dolduğundan zaten geçerliliği kalmayan yetkinin iptalini istemek mantıksızlığına girmedi.

Eminağaoğlu hem bakanlığa hem de mahkemeye çok kızgın. Bakanlıkla ilgili kızgınlığı malum, ama mahkeme için söylediği sözler bindiği dalı kesmeye benziyor. Haberi 'Yargıtay savcılarının izlenmesinin dolaylı kabulü' şeklinde yorumlayanlar iyi niyetli değil. Zira esasa girmeden usul yönünden verilmiş bir karar. Fazla hukuk bilmeye bile gerek yok. 'Mahkeme kararını uygulayan kamu görevlisine suç isnat edilemez' deniyor. Aksi suç olurdu. Mahkeme kararına rağmen gereği yerine getirilmezse suç işlenmiş kabul edilirdi.

Prosedür ve mevzuat bir yana Eminağaoğlu'nun yargı ile ilgili şüphe uyandırıcı açıklamalar yapması tam bir facia. Yargıçlar ve Savcılar Birliği Başkanı sıfatı taşıyan kişinin "Karar, söz konusu hukuka aykırı kararların varlığını ortaya çıkartmıştır. Bu kararları mahkemenin vermesi, hukuka aykırılığı ortadan kaldırmaz." dediği bir ülkede yargıçlara itimat edilir mi? Deyim yerindeyse 'imam bunu yaparsa cemaat ne yapmaz?' Bu durumda Adliye'nin yerine mafyayı ikame etmeye çalışanlara veya ihkak-ı hak yapanlara ne diyeceğiz?

Eminağaoğlu, özel hayatıyla ilgili basına yansıyan konuları izlendiğine delil olarak sunuyor. Tartışmanın ana eksenini oluşturan 20 yıl önceki çürük raporunun izlemeyle ele geçirilmesi imkânsız. O da zaten ikinci rapor için gittiği ve bahçe kapısında Tuğgeneral T.Ü. tarafından karşılandığı GATA ziyaretinin haber yapılmasını örnek gösteriyor. Bir bayan avukatla sokakta çekilmiş fotoğraflarının internete düşmesini de eklemiş. Kişisel elektronik postalarının bazı dava dosyalarına yansıması maddesini pek anlayamadım. Ergenekon iddianamesine yansıyanları kastediyorsa, onların İşçi Partisi'ne yapılan baskında ele geçirildiğini herkes biliyor. YARSAV Başkanı'nı verdiği kavgalar kesmemiş olacak, artık kendi camiasını da hedefe oturttu. Frenlerini kontrol ettirmesinde fayda var.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Önder Sav ve pişen kurbağa psikolojisi

Bülent Korucu 2008.11.22

Cumhuriyet Halk Partisi, efsane Genel Sekreteri Kasım Gülek'in ifadesiyle 'Halkın partisi' olmaya mı karar verdi, yoksa yerel seçimlere kadar takiyye mi yapıyor? Türkiye, haftayı bu sorunun cevabını arayarak geçirdi.

Çarşaflı kadınlara rozet takarak törenle partiye kabul eden Genel Başkan Deniz Baykal, destekle birlikte eleştirilere de muhatap oluyor. Baykal bilhassa katı laikçi kanata bu icraatını anlatmakta zorlanacak. En sert

tepkilerden birini değişmez genel başkanın, demirbaş genel sekreteri Önder Sav veriyor. Baykal'ın konuyla ilgili grup konuşmasını alkışlamakta gönülsüz davranan Sav'ın rahatsızlığı gözden kaçmadı. Merkez Yönetim Kurulu'nda 'kısık ateşte pişirilen kurbağa' hikâyesi anlatan Sav'ın, rahatsızlığının ana kaynağı çarşaf değil.

Son aylarda Baykal'la Sav'ın arasına kara kedi girdi. İki büyük hata yapan Sav, liderini zor duruma soktu. Hacca gitmek isteyen bir vatandaşın duygularıyla alay etmesi ve Peygamberimiz'e hakaret etmesi ilk büyük gafıydı. Yalanlama çabaları sonuç vermedi. Cihan Haber Ajansı kameraları, hac diyaloğunu net biçimde yakalamıştı. Aynı günlerde yaşadığı cep telefonu skandalı bardağı taşıran damla oldu. Eski Bolu valisiyle yaptığı siyasi istişare Vakit gazetesine yansıyınca, 'Dinleniyorum' vaveylasıyla ortaya atıldı. Genel sekreterine güvenen Baykal, bunu hükümeti sıkıştırmak için iyi bir vesile görüp kamuoyu gündemine taşıdı. Sonra Sav'ın dinlenmediği, sadece cep telefonunun 'no' yerine 'yes' tuşuna bastığı anlaşıldı. Sav'ın bu beceriksizliği kendisiyle birlikte Baykal'ı müşkül durumda bıraktı. O tarihten itibaren 'kısık ateş' Sav'ın altında yanmaya başladı. Sav'a ve başkanlığını yaptığı komisyonun muhalefetine rağmen Baykal, partiyi olağanüstü tüzük kurultayına götürüyor. Sav, tüzüğün seçim öncesinde değişmesinin parti içi muhalefetin önünü açacağını ileri sürerek engellemeye çalıştı. Baykal'ı yumuşak karnından, parti içi muhalefetten vurmak istedi. Ancak başaramadı, CHP 29 Ocak 2009'da kurultay kararını ilan etti.

Çarşaf tartışmaları aslında içerideki daha köklü çarpışmaların dışa vurum vesilesi. Baykal liderliğindeki CHP'de konjonktürle birlikte değişen politikalara şahit olduk. SHP'den kopan Baykal ekibi, CHP'yi yeniden kurarken daha merkezde mevzilendiler. SHP'nin marjinalleştiği ve yaftalandığı tespitinden hareket ediyorlardı. Birleşmeden sonra da bu tespitlere göre davranmayı sürdürdüler. SHP vitrinini ve marjinal unsurları zamanla tasfiye ettiler. İlk yılbaşında Bosna'yı ziyaret edip kadınlara beyaz yaşmak dağıtmak, ikinci yılbaşını Hakkâri Üzümlü Karakolu'nda geçirmek köşe taşlarıydı.

Baykal, 1999'daki seçim yenilgisinden sonra ara verdiği siyasete dönerken yükselen akımları gördüğünü belli etti. 'Anadolu solu' söylemi ve Şeyh Edebali alıntıları Baykal'ın daha milli ve merkeze yakın sol arayışının işaretleriydi. Dine saygılı laiklik ve milliyetçi sol tezleriyle patlama yapan DSP'nin, Bülent Ecevit'in ölümüyle birlikte çöküşü de CHP adına bir fırsattı. Ulusalcı dalganın ayak seslerine kadar CHP bu konumu muhafaza etti. Baykal, ulusalcı dalga ile birlikte tavrını, üslubunu ve mesajlarını değiştirdi. Cumhuriyet mitingleriyle zirve yapan dalgayı, olduğundan daha büyük gördü. 22 Temmuz seçimlerinde yanıldığı ortaya çıktı. Ergenekon süreciyle birlikte gücünü iyice kaybeden ulusalcı dalga, küçük çalkantıya dönüştü. Baykal'ın eski rotaya doğru manevra yapmak için zamana ve vesileye ihtiyacı vardı. Yaklaşan yerel seçim bu imkânı Baykal'a sundu.

Üst üste gafları ve değişen şartlar Önder Sav ve ekolünün suyunun ısınmasına yol açtı. Sav'ın hissettiği sıcaklık doğru ama gerekçe farklı.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bu nasıl habercilik?

Bülent Korucu 2008.11.25

Haberleri tecrübeli gazeteciler sunmaya başladığında ne kadar umutlanmıştık. Yaş alt sınırı 60 olan gazetecilerin güzellik kraliçelerinden farklı olacağına inanmıştık.

Bültenlere seviye geleceğini, anlamsız reyting savaşlarının kalitesizliğin gerekçesi yapılmayacağını sanmıştık. İdeolojik tarafgirliğin ve holding savunuculuğunun asgariye ineceğine bile ihtimal vermeye başlamıştık. Heyhat, yanılmışız.

Hikâyelerdeki meşhur tekerleme gibi "Az gittik, uz gittik. Dere tepe düz gittik. Bir de baktık, bir arpa boyu yol gitmişiz." Televizyonların ana haber bültenleri, izlenme oranlarını artırabilmek için işlenmedik meslek cinayeti bırakmıyor. Kamu yararı, merak denen canavara yem yapıldı. Meslek ilkeleri, izlenme oranlarına kurban edildi. Tarafsızlık, grup çıkarları uğruna rafa kaldırıldı. Seçim dönemi yaklaştıkça bu hortlağın iyice büyüyüp kontrolden çıkacağını tahmin etmek için kâhin olmaya gerek yok. Önümüzdeki dönemde bugünümüzü mumla arayacağımızdan endişe etmiyoruz; böyle olacağını adımız gibi biliyoruz.

Mesela bir kanal, yardımlara takmış durumda. AK Parti'yi yıpratmak adına her şey mubah sanki. Anayasa'da bile geçen sosyal devlet ilkesini hatırlatmanın anlamı yok. Kantarın topuzu öylesine kaçıyor ki, yardım alanları 'oyunu bir paket makarnaya satan aptal' konumundan 'hırsız' olarak yaftalamaya doğru gidiyor. Toplumun yüzde 50'sinden fazlası yardımlardan yararlanmış. Yardım almayanlar ya da aldığını gizleyenler ekranlara taşınıyor. 'Bizim paramızla bu asalaklar besleniyor' anlamına gelecek tarzda konuşturuluyor. Tepki, yakında yardımı yapanlardan alanlara yönelirse sürpriz olmayacak. Herhalde o haberi de şöyle verirler: "Bir grup vergi mükellefi, mahallelerinde asalağı linç etti."

Tecavüz mağduru dizi oyuncusunun başına gelenler hepten facia. 'Beni yeniden ve daha büyük bir mağduriyetin içine atmayın' ricalarına, hatta yalvarmalarına rağmen olayın bütün ayrıntıları yayınlandı. Mağdurun fotoğrafları, görüntüleri, buzlanıyormuş gibi yapılarak verildi. Timsah gözyaşlarının haberlere eşlik ettiğini belirtmeye gerek yok. Türk medyasının bildik cinliği bu. İki öfke efekti, üç tane tepki cümlesi ekledikten sonra her şeyi ve her kişiyi haber yapıyor. Pardon yanlış söyledik, her kişi değil. Dokunulmaz bir grup var: Erkek medya yöneticileri. Erkek medya yöneticileri mevzubahis olduğunda rafa kalkmış bütün etik ve meslek kuralları özenle kutularından çıkarılır. Tozları silkelenir ve uygulanır. Sonra tekrar kutulanır ve raftaki yerine kaldırılır.

Mağdurun bağlanıp "Beni daha beter ettiniz, asıl şimdi mağdur oldum" dediği televizyonun yayın grubu konuya tüy dikti. Grup gazeteleri, herkesin gözü önünde cereyan eden olaydan el çabukluğu ile 'sorumlu' yayıncılık, babacan gazeteci ve teşekkür eden mağdur çıkarmayı başardı. Ailesini özenle medyadan uzak tutan o sunucuyu hafta sonu eklerinde çocuklarıyla birlikte göstermeyi de ihmal etmediler. Bu çaba beni umutlandırdı. İmaj tamiri için gösterilen gayret, aslında hasarın büyüklüğünün işareti. Mağdur oyuncu, umarım mahkemede hakkını arar ve yaşadıklarının bir dönüm noktası olması için mücadele eder.

Bir çift laf da Basın Konseyi'ne söylemek istiyorum. Hani şu Ergenekon terör örgütüyle ilgili haber yapan gazetecileri savcılara şikâyet eden meslek kuruluşundan bahsediyorum. Ergenekon tutuklularının özel hayatının iddianameye yansımasını eleştiren Konsey, başka bir mahkeme tutanağından mağdurun/şikâyetçinin linç edilmesine sessiz kalıyor. Sizce bu medya düzelir mi? Evet ama siz isterseniz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ergenekon'da Atatürk istismarı

Bülent Korucu 2008.11.27

Ergenekon terör örgütü davasını akamete uğratmak için çabalayanları yer yer yazıyoruz. Yargılama ilerledikçe panik artıyor. Panik doğal olarak hataları çoğaltıyor.

Başından beri inceden inceye işlenen bir tema bugünlerde tekrar ve sıkça gündeme getirilmeye başlandı. Ergenekoncular, Atatürk'ün arkasına saklanarak kurtulabileceklerini sanıyor. Kaçak binasını yıkımdan kurtarmaya çalışan uyanıklara özeniyorlar.

Sinan Aygün, soruşturma kapsamında gözaltına alınıp tutuklandığında suçunu 'Atatürk'ü sevmek' olarak açıklamıştı. Evinde iki buçuk milyon Euro çıkınca 'Atatürk'ü seviyorsun ama paralarının üstünde onun resmi yok' esprilerine muhatap olmuştu. Ergenekon'da ilk muvazzaf dalga diye bilinen operasyonda tutuklanan Teğmen Mehmet Ali Ç. de "Mustafa Kemal'e bağlı olduğu" için suçlandığını söylemişti. Ergün Poyraz, duruşmada kendini Atatürk'ün yerine koymaya sıkılmıyor. Önceki hafta kaybettiğimiz son gazi Mustafa Şekip Birgöl'ü bile bu istismarın parçası haline getirmek istediler. Milliyet'ten Ercan Akyol, çizdiği karikatürde 'Eskileri uğurladılar, yenileri tutuklattılar' ifadesini kullandı. Marjinal sitelerde 'Mustafa Kemal'in askerleri yargılanıyor' cümleleri gırla gidiyor. Ergenekon'un gönüllü avukatı CHP sözcüleri, '1 numara Atatürk mü?' sorusuna bile cüret edebiliyor. Yargılananları Atatürk'le özdeşleştirerek kurtarmaya çalışma çok ucuz bir numara. Oğuz Aral'ın meşhur tiplemesi Avanak Avni'nin dayak yeme ihtimali belirince İstiklal Marşı okumaya başlamasını hatırlatıyor. Mahkeme önündeki bir terör örgütüyle özdeşleştirmenin, Atatürk'e ve onun mirasına hakaret olduğu gerçeğine aldırmadan devam ediyorlar. Normal şartlarda bu paralelliği kuranlar hakkında Atatürk'ü Koruma Kanunu'na göre işlem bile yapılabilir.

Hal böyleyken bazı marjinal internet siteleri ve ulusalcı mesaj zincirleri 'hem kel, hem fodul' takılmayı tercih ediyor. Ergenekon soruşturmasının sulandırılmasının önündeki en büyük engellerden biri de demokratik medya. Bazıları soruşturmayı sonuçsuz bırakmak uğruna taklalar atarken, demokratik medya, devletin bağırsaklarını temizlemesi için yakalanmış en önemli fırsata sahip çıkıyor. Ergenekon'un gönüllü avukatları bunu da hazmedemiyor ve çamur atmaya kalkıyor. Güya Zaman'da yayınlanan temsili bir çizimde Atatürk Ergenekonculardan biri olarak resmedilmiş! Ergenekon davasının en önemli takipçilerinden olan Zaman'ın böyle bir şeyi yapabilmesi için aptal olması lazım. Ergenekoncular, aklanmak için Atatürk'le özdeşleşmeye can atarken, davayı demokratikleşme adına kaçırılmaması gereken bir fırsat olarak görenlerin hiç yapmayacağı şey budur. Ayrıca mahkemeye giden ilk ressamlardan olduğu için çizimi 20 televizyonda ve birçok gazetede aynen yayınlandı. Bir kısmı, çizimdekinin tutuklu sanık gazeteci Vedat Yenerer olduğunu resmin üstüne yazdılar bile. Bu kadar gazetecinin Atatürk düşmanı veya kör olma ihtimalini izan sahiplerinin anlayışına havale ediyoruz.

Bu arada M.A. isimli bir tabip albay çalıştığı özel kliniğin mail adresini kullanarak sağa sola küfürlü mesajlar gönderiyor. Özel şirketin internet sitesine girdiğinizde karşınızda üniformalı kişi arzı endam ediyor. Genelkurmay böyle bir görevlendirme yaptı mı, yoksa durumdan vazife çıkararak mı Ergenekon'un gönüllü avukatlığına soyunuyor, bilemiyoruz. Albay M.A. ve onun gibilere Hürriyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Ertuğrul Özkök'ün sözleriyle cevap verelim. "Doğaner Gönen, telefonda Yalçın Bayer'e, "Bunun saçma bir iddia olduğunu, resimdeki kişinin kesinlikle Atatürk'e benzemediğini" anlatmaya çalışıyordu. Tartışmaya ben de müdahil oldum. Gerçekten saçma sapan bir iddiaydı." (Hürriyet, 28 Ekim 2008)

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şehit eşlerinin 'endişesi'

Bülent Korucu 2008.12.02

'Genç subaylar rahatsız' ifadesi medya ve siyaset tarihimizdeki yerini aldı. Cumhuriyet Gazetesi'nden Mustafa Balbay'ın, dönemin Genelkurmay Başkanı Hilmi Özkök tarafından lanetlenmesine yol açan cümle türevleriyle birlikte hayatın içinde.

'Genç siviller rahatsız' en güzel örneklerden. Faturasını ağır ödemiş olsa da Balbay buluşuyla övünebilir. Son günlerde medyada yer alan bazı haberlerin Balbay'ın söylediği gibi değil, gerçekten genç subayları rahatsız ettiğini düşünüyorum.

Albay Rıdvan Özden'in eşinin beyanlarıyla başlayan süreçten bahsediyorum. Tomris Özden, eşinin şehit haberini ilk aldığında olayla ilgili şüphelerini dile getirmişti. Yaralı bir yüreğin duygusal tepkileri sanılan şaibenin aslında sağlam delillerden kaynaklandığı anlaşılıyor. Şehit Tuğgeneral Bahtiyar Aydın'ın eşi "Kuşkular bizim de içimizi kemiriyor" diyerek konuya müdahil oldu. Aydın, Diyarbakır Lice'de bölük komutanlığı binası önünde uzun namlulu silahla kafasından tek kurşunla şehit edildiğinde kamu vicdanını tatmin etmek kolay olmadı. Asayiş Bölge Komutanı Hasan Kundakçı ve yardımcısı Tümgeneral İlker Başbuğ'un olay yerine helikopterle intikali şüphelerin büyümesini önledi. Her şeye rağmen ailenin içine bir kurt düştüğü bugün görülüyor. "Biz de aynı kuşku ve endişe içinde olayları takip ediyoruz. Bizim de içimizi kemiriyor." cümlesi ciddi tahlilleri hak ediyor. Bayan Aydın, önemli bir psikolojiyi gözümüze sokuyor: ENDİŞE. Bu rastgele bir ifade değil. Eşini kaybetmiş bir kadın neden endişe edebilir? Ya gerçekten kocam, PKK değil de devlet içine yuvalanmış bir çetenin kurbanıysa? Endişenin kaynağı bu soru. Tomris Özden'e geri dönelim. Teselli etmek için ailenin yanında yer alan, şehidin toprağına su döken birinden şu anda şüpheleniyor. Yaşanan acıları katmerlendiren bir durumdan bahsediyoruz. Vatan için şehit verdiğinizi düşünerek teselli olduğunuz eşinizin, devlet içindeki şebekelerin kurbanı olma ihtimalini konuşuyoruz. Ve belki en acısı silah arkadaşı diye bildiğiniz insanların can yoldaşınıza kıymış olmasından ENDİŞE ediyorsunuz.

Güneydoğu'dan al bayraklara sarılı gelen her rütbeli cenazesi için bu şüphenin oluşmasını kim engelleyecek? Cenazede babasına layık olabilmek için dimdik duran Süleyman Can Binbaşı'nın oğlu Onur'un aklına bu şüphe ve endişelerin üşüşmesine nasıl mani olacağız? Bir mayını etkisiz hale getirirken şehit düşen Üsteğmen Çağlar Canbaz'ın annesinin içine aynı kurdun düşmediğine emin olabilecek miyiz? Ya arkadaşları? Okul hayatı boyunca aynı yatakhaneyi paylaştığı, birlikte silah çattığı, izinde beraber kaldırım arşınladığı arkadaşlarının içine bu ENDİŞE düşerse?

Genç subayların rahatsız olduğunu düşündüğüm konu işte bu. Türkiye, Ergenekon davasında bağırsaklarını temizlemek üzere ciddi adımlar attı. Savcının iddianamedeki ifadesiyle 'güya Türk Silahlı Kuvvetleri içindeki' zararlı unsurların ayıklanıp cezalandırılması için epey mesafe kat edildi. Önceki örneklerinden bildiğimiz gibi topyekûn bir devlet iradesi olmasa bu kadar ileri gidilmesi imkânsızdı. Geldiğimiz noktada mücadelenin sürdüğünü ve Ergenekon'u kurtarmak adına son kozlarını oynamaya çalışanları görüyoruz. Başka hiçbir şey olmasa söz konusu ENDİŞE'yi bertaraf etmek uğruna sonuna kadar gitmeliyiz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bayramları bekleyen tehlike

Bülent Korucu 2008.12.09

Bayramları bayram yapan onun içine doldurduklarımız, onda yaşadıklarımız. Dolu dolu yaşayan, evlatlarına bayram düşüncesini aşılayanlara sözümüz yok.

Ancak birçoklarımız itibariyle bayramı tatil ve eğlenceden ibaret görmeye başladık. Hangi safta olduğumuzu anlamanın kolay bir yolu var. Bayram deyince sizin aklınıza ne geliyor, hangi hayaller gözünüzde tülleniyor. Bunu düşünün. Sonra çocuğunuza sorun. Cevaplarınızın benzeştiği ölçüde rahat edebilirsiniz. Çocuğunuz bayramdan uzun okul tatilini anlıyorsa tedirgin olmanızda fayda var. Zamanlarını play station karşısında veya televizyon önünde hipnoz vaziyetinde geçiriyorlarsa tedbir almakta geç kalmak üzeresiniz. Zorlamanıza rağmen bayramla ilgili elle tutulur bir hatıraları yoksa önce bir 'eyvah' çekin, sonra 'nerede hata yapıyoruz' diye düşünmeye başlayın.

Uzun bayram tatillerini yazın damağınızda kalan tatları tamamlamak için değerlendiriyor olmayasınız? Kısa tatilleri kafa dinlemek için eve kapanma fırsatı olarak mı görüyorsunuz? Cep telefonundan attığınız, yazmaya üşenip şablonlara sığındığınız, 'sepet sepet yumurta, sakın beni unutma' kıvamındaki mesajları yeterli mi görüyorsunuz? Oturduğunuz apartmanda hâlâ tanışmadığınız, bayram ziyaretine gitmediğiniz komşunuz mu var? Çocuğunuzla beraber bir yakınınızın mezarını ziyaret mi etmediniz, bir fakirin evine gidip baş mı okşamadınız? Aile içinde bayramlaşma seremonisi bile yapmıyor musunuz? Eşinizle bayramlaşmıyor, çocuklarınıza numune-i imtisal olmuyor musunuz?

O zaman suçluyu başka yerde aramayın. Zamana ve çağa gereksiz yere levmetmeyin. Hele hele 'biz sizin yaşınızdayken' diye başlayan cümleler kurup evlatlarınızla aranızdaki mesafeyi büyütmeyin. Ne ektiniz ki, mahsul bekliyorsunuz!

Tatminsiz nesiller yetiştiriyoruz. Bırakın aramayı, çabalamayı, isteme zahmetine bile katlanmadan her şeyi elde eden bir nesil. Bayram vesilesiyle yenilenen ayakkabılarına sabaha kadar aziz misafir muamelesi çekip odanın başköşesine yerleştirmediler. Yeni elbise için Ramazan'ın sonunu iple çekmediler. Hayvan pazarından alınan kurbana isim takıp üç gün arkadaş gibi yaşamadılar. Mahallenin en güzel kurbanı olsun diye özene bezene süslemediler. Bayram günü fakirlere et dağıtacağım diye ayaklarına kara sular inmedi. Biri gitmeden diğeri gelen misafire haşlama yetiştirmek için annesiyle birlikte mutfakta mesai yapmadı kızlarımız. Herkes hak ettiği ve evlatlarına layık gördüğü bayramı yaşar ve yaşatır. Bayramların eski tadı yok diyenler, bu muhasebeyi yapmalı.

Bayramı çoluk çocuğu ile dünyanın dört yanında geçiren civanmertlere bir fasıl açmazsak haksızlık etmiş oluruz. Bilhassa Güneydoğu'ya gidenler büyük hizmetlere vesile oluyor. Onların sayesinde bizimkiler de bayram olur diye ümit ediyoruz. Parça ile bütün arasında kopmaz bir bağ var. Toplumsal hayatı ıslah etmek isteyenler her bir parçayı ayrı ayrı tamir etmeli. Bayram, o parçaların en mühimlerinden. Kardeşlik ve barış ortamı için yeri doldurulamaz bir imkân. Bunu bir et ve yardım dağıtma olarak algılayanlar hata ediyor. Yardımları dağıtmanın onlarca yolu var. Bizzat gidip bayramı orada geçirenler, 'Biz geldik, size geldik' mesajı veriyorlar. Bir aşama sonra siz ve biz kalkıyor ve 'Hepimiz' oluyoruz. Bazılarının korktukları da tam bu. 'Hepimiz' olmamızdan endişe ediyorlar. Çünkü bütün hesapları sen-ben üzerine.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Baykal'ın çarşafı ve MHP

Bülent Korucu 2008.12.12

Cumhuriyet Halk Partisi'nin çarşaf açılımı gündemin üst sıralarındaki yerini koruyor. Tahmin edilen tepkilerin yanında sürpriz çıkışlar da var. Mesela Çağdaş Yaşamcı Necla Arat'ın karşı çıkması bekleniyordu.

Ama AK Parti'nin bu kadar yumuşak yaklaşmasını Genel Başkan Deniz Baykal bile ummamıştır. İktidar Partisi'nde bilhassa eski Milli Görüşçüler'in "Tapulu arazimize gecekondu yaptırmayız" mantığıyla hareket edeceği sanılırdı. Oysa ses, sosyal demokrat bakan, eski CHP'li Ertuğrul Günay'dan geldi. Baykal'la eskiden kalmış hesabını görmeyi düşünen Günay, elbette samimiyet sorgulaması yapabilir. Bunu çarşafa 'çağdışı' diyerek yapması yakışmadı. Baykal'ın yaftalama hakkı olmadığı kadar, Günay'ın da yok. Kıyafet tercihlerinden dolayı insanlara çağdışı deme hakkını Günay kendinde nasıl buluyor? Günay kim? Baykal'ın bugünküne benzeyen ilk açılımının dinamolarından biri. CHP ile imam hatip liseleri arasındaki buzları çözmeye çalışan, Baykal'ı bir kucak başörtüsüyle Bosna'ya gitmeye ikna eden isim.

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin yaptığı 'ılımlı İslam'ın sol ayağı' çıkışı en az Günay'ın sözleri kadar sürpriz oldu. Bahçeli, başına herhangi bir sıfat eklese de içinde İslam geçen negatif cümleler kurma lüksüne sahip değil. Türk-İslam Ülküsü deyimini hiç duymamış, Ahmet Arvasi'yi hiç tanımamış yeni yetmeler belki söyleyebilir. Bahçeli'nin böyle bir şansı yok. Bahçeli, çarşaftan ürküp CHP'den kaçacak oyları avlamak istiyor olabilir. Yolunun bu olmadığını seçimden sonraya kalmadan anlamalı. Siyasette taşıma suyla değirmen döndürmenin imkânsız olduğu tecrübelerle sabit. Ne, iki çarşaflıya rozet taktı diye Baykal'a muhafazakâr kesimden oy patlaması gelir; ne de ılımlı İslam gibi nutuklar Bahçeli'yi Ali'siz Alevilerin yeni lideri yapar. Hatta Bahçeli'nin evdeki bulgurdan olma riski Baykal'dan fazla. Tavanda bulunmayabilir, ancak tabanda çarşaflı yakını olan birçok partili var. Bahçeli, CHP liderinin samimiyetini sorgulasa siyasi açıdan da avantaj sağlayabilirdi. Ertuğrul Günay'ın cümlesinin doğru bölümünü alabilir ve başörtülü kızların üniversite okuma hakkını gasp etmek için Anayasa Mahkemesi'ne açılan davayı kullanabilirdi. Şimdi kendi manevrasının altında kalabilir. Baykal, muhafazakâr tabanda etkili olabilecek bir açıklamayla Bahçeli'ye cevap verdi. Üniversitelerde başörtüsüne özgürlük getirecek değişiklikle ilgili MHP'ye yapılan 'AK Parti'ye siyasi tuzak kurdu' eleştirisini yüksek sesle dillendirdi Baykal. CHP lideri "aynı değişiklikten dolayı iktidar partisi az daha kapanıyordu, size hiçbir şey olmadı" teziyle birlikte MHP'yi epeyce hırpalayabilir.

Bahçeli anlık tepkilerle mi hareket ediyor, yoksa iletişim danışmanlarının yanlış yönlendirmesinin mi kurbanı bilmiyorum. Çok kritik noktalarda tarihî iletişim hataları yapıyor. 22 Temmuz seçimleri öncesinde Erzurum mitinginde celallenip halka idam ipi fırlatması böyleydi. Bugün de ayağına gelen topu kendi kalesine göndermek üzere. Baykal'ıla girdiği 'ılımlı İslam'ın sol ayağı' tartışmasından zararlı çıkacak. Baykal'ı hem kendi tabanında hem de açılmaya çalıştığı muhafazakâr camiada zor durumda bırakmak çok kolaydı. Bahçeli ise ona gollük pas göndermeyi tercih etti. Bir anlamda bindiği dalı kesmeye kalktı.

Yerel seçimlere damgasını vuracak konulardan birinin çarşaf olacağı kesinleşti. Kimin çarşafa dolanacağını ise zaman gösterecek.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Veli Küçük neyi yalanlamadı?

Bülent Korucu 2008.12.16

Ergenekon terör örgütü davasında savunması en fazla merak edilen sanık Veli Küçük konuştu. Mahkemede söyledikleri ve söylemedikleri aslında beklenen gibi oldu.

Şahsen benim merak ettiğim, söyleyiş ya da söylemeyiş şekliydi. Emekli Tuğgeneral Küçük, kendini inkâra o kadar şartlandırmış ki, 'Mehmet Şener Eruygur'u tanıyor musunuz?' sorusuna bile hayır deyiverdi. Ajandasındaki notlar hatırlatılınca hafızası tazelendi ve "Şener Eruygur eski bir komutandır. Fenerbahçe Orduevi'nde karşılaşmalarımız olmuştur. Ajandamızda beraber bir yemek yenecek diye not almış olabilirim." diye konuştu. Küçük'ün mahkemedeki psikolojisi "surda gedik açtırmayalım, yoksa arkası gelir" şeklinde özetlenebilir. Cevapsız kalan sorular elbette onun hanesine eksi olarak yazılıyor. Buna rağmen ketumluğu tercih etmesinin sebebi savcılara ve müdahil avukatlara çorabı sökecek ipucu vermeme çabasıydı.

Küçük, beklendiği gibi Atatürk, cumhuriyet ve Türk Silahlı Kuvvetleri'ni kendine sütre yapmaya çalıştı. Asıl hedefin kendisi olmadığını söyledi. Emekli yüzlerce general, binlerce albay varken neden kendisinin ve Fikri

Karadağ'ın seçildiğini izah etmesi zor. Susurluk'la irtibatını gösteren ilişkileri hep 'arkadaşlık' parantezine alıyor. Böylece Susurluk, boş zamanlarını sosyal aktivitelerle değerlendirmek üzere bir araya gelmiş arkadaş kulübü haline geliyor. Sami Hoştan ve Sedat Peker'le ilişkisi de sadece dostluk. Hem onlar da 'organize örgüt lideri filan değil'. Haklarındaki soruşturma ve yargılamalar 'cevap yok' kapsamında. Susurluk'tan bahis açılmışken Küçük, komisyona ifade vermek için çağırılmadığını savunuyor. Halbuki, komisyonun yazdığı yazılar ve dönemin Jandarma Genel Komutanı Teoman Koman'dan gelen cevaplar öyle demiyor. İdari soruşturma yeterli görülmüş, Meclis'in ve yargının eli kolu bağlanmıştı.

Küçük'ün cevap vermemekte zorlandığı konulardan biri de Cumhuriyet Gazetesi'nin satın alınma süreci. Savunmasında kıt kanaat geçinen bir adam portresi çizen Küçük, "O halde gazetenin satın alınması toplantılarında ne işiniz vardı?" sorusu karşısında bocaladı. Organizatör olarak bulunuyordum diyecek hali yok ya! Tuncay Güney'le irtibatları konusunda Küçük'ün söyledikleri çok sathi kaldı. Güney'le ilişkisinin hangi boyutta olduğunu anlamanın zor olduğu bir karışıklıkta anlattı. Kendi adını kullanarak yolsuzluk yaptığını iddia ettiği Güney hakkında neden şikâyetçi olmadığını açıklayamadı.

Veli Küçük, devletin kendisine komplo kurduğu iddiasında. Bunu söylerken elbette Susurluk'taki süreci kastetmiyor. Ama o gün ifadesi alınabilse, kendine çekidüzen verebilir, bu kadar iz bırakmayabilirdi. Susurluk soruşturması sırasındaki suskunluğu anlamlıydı. 'Biz buradayız ve bize kimse dokunamaz' sessizliğiydi. Şimdiki suskunluğu ise daha fazla zarar verecek. Atalarımız boşuna 'Sükût ikrardandır' dememiş. Cevaplamadığı her soru, kamuoyu nezdinde suçlu olduğuna dair kanaati pekiştirecek. Konuşsa çözülebilir ve frenleri patlayabilir. Nerede duracağı bilinmez bir hale gelebilir. Her şeye rağmen 'cevap vermiyorum' cevabı kendisi hakkında ehveni şer gibi görünüyor. Mahkeme süreci buna ne kadar elverecek, zaman gösterecek. Veli Küçük'ü zor günler bekliyor desek kehanet olmaz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP Güneydoğu'da ne yapabilir?

Bülent Korucu 2008.12.19

CHP önümüzdeki mahalli seçimlerde beklenenin üstünde oy alabilir. Ama bunu gerçekten istediğinin işaretlerini tam verebilmiş değil. CHP son seçimlerdeki performansıyla bir 'bölge' partisi olmaya doğru gidiyordu.

Akdeniz ve Ege kıyı şeridine hapsolmuş görüntüsü veriyordu. Mahalli seçimlerde tabloyu değiştirmek zorunda. Bu mecburiyeti iki açıdan ele alabiliriz. Anamuhalefet partisinin, ülkenin bazı bölgelerinde yok hükmünde olması yakışıksız bir durum. CHP'ye de, demokrasi birikimimize de yakışmıyor. Çoğulcu demokrasi açısından baktığımızda mahzurlar daha büyüyor. Güneydoğulu seçmeni, AK Parti ile DTP açmazına mahkûm etmek yanlış. Seçeneklerin çokluğu demokrasi kalitesiyle doğru orantılı. CHP ve diğer partiler, halka çoktan seçme imkânını sunabilmeli.

CHP lideri Deniz Baykal'ın Eskişehir tartışılırken CNNTürk'te söylediği sözler bu açıdan umut verici. Baykal, herhangi bir ilde aday çıkarmama lükslerinin bulunmadığını belirterek bu ihtimali başlamadan bitirdi. CHP bütün illerden aday gösterecek. Yasak savma kabilinde aday çıkarma CHP liderinin söz konusu beyanıyla çelişir. Anamuhalefet partisi yarışa gerçekten girmeli ve ülkenin her bölgesinde bulunduğuna dair ispat-ı vücutta bulunmalı. Güçlü adaylar tercih edilmeli ve adamakıllı kampanya yürütülmeli.

Zemin aslında CHP'nin çıtayı yükseltmesine imkân veriyor. Hatırlayın, Baykal'ın bir önceki Kuzey Irak açılımı nasıl olumlu akisler bulmuştu? CHP lideri, Kasım 2007'de bugünkü çarşaf açılımına benzer bir açılımla herkesi şaşırtmıştı. Baykal özetle şunları söylemişti: "Kürt ve Arap 500 veya bin genci Kuzey Irak'tan getirip okutalım. Bizi yaşayıp tanısınlar, iyi eğitim alsınlar. Bunlar ileride oranın yöneticisi olacak. Bölgeye düzenli olarak Kürtçe, Arapça, Türkçe yayın yapan radyo televizyon istasyonları kuralım. Ilısu Barajı'nı tamamlayıp Irak'a düzenli su sağlayalım. Habur'un yanı sıra, Ortaköy Sınır Kapısı'nı hemen açalım." Baykal açılımlarını şu kilit cümle ile bağlamıştı: "Kuzey Irak'la ilişkileri terörle mücadele düzlemi dışında da düşünmeliyiz." 1989'da SHP döneminde hazırlanan Kürt raporunu da sahiplenen Baykal'ın, seçimler yaklaştığında revize edilmiş raporu gündeme taşıması bekleniyor. Gözden kaçan bir gerçek, çarşaf açılımı CHP'nin bölgede işini kolaylaştıracak. Baykal'ın çarşaf açılımını savunurken ısrarla yöresellik vurgusu yapmasının tesadüf olmadığını düşünüyorum. Partinin il teşkilatları, genel merkezin Kürt meselesi ve başörtüsü konusundaki tavrının kendilerini zor durumda bıraktığını fısıldıyordu. Yakınlarından bile oy almakta zorlandıklarını dile getiriyorlardı. CHP lideri, çarşaf açılımı ve sonrasındaki kararlı duruşuyla yerel siyaset unsurlarının elini güçlendirdi.

Söz konusu adımlarla birlikte iyi adaylar CHP'yi de Güneydoğu'da yarışa sokar. Bu kadar kısa sürede toparlanıp önemli merkezlerde başkanlık kazanmak zor olabilir. Fakat yerel siyasette aktif olmanın diğer önemli adımı olan il genel meclislerine üye sokabilmek küçümsenmemeli. Ayrıca her oy Türkiye geneli yüzdeye katkı yapacağından başarı parametrelerinden birini oluşturacak.

'CHP, buralarda başarı gösterebilir mi?' sorusuna birçok göstergeye bakarak cevap verebiliriz. En basitinden PKK'nın tepkisine bakınca CHP'nin küçümsenmemesi gerektiğini düşünüyorum. Bilindiği gibi PKK, bölgeye gelen her yeni oyuncunun kendi alanını daralttığı gerçeğinden hareketle bu durumdan pek hoşnut değil. Risk olarak görmediği partilere tepkisiz kalırken, CHP'yi de yakın takibe aldığı gözleniyor. 'Mış gibi yapmadan' Güneydoğu'da cidden seçime girmenin CHP'ye faydası beklediğinin ötesinde olur.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bu rapor, din dersi mecburiyetinin gerekçesi olabilir

Bülent Korucu 2008.12.23

Prof. Dr. Binnaz Toprak yönetiminde yapılan "Türkiye'de Farklı Olmak-Din ve Muhafazakârlık Ekseninde Ötekileştirilenler" başlıklı araştırma, din eğitimi ihtiyacının boyutlarını görmek açısından faydalı oldu.

İnsanlar yaşadıkları ülkenin bitki örtüsünü, iklimini bildikleri kadar kültür örtüsünü de bilmek zorunda. Bu kültür atlasının önemli unsurlarından biri olan dini, genel kültür seviyesinde öğrenmekten gocunmamalıyız. Hem de 'herkes kendi dinini' şeklinde kolaycılığa kaçmadan. Sünni, Aleviliği ilk elden ve doğru kaynaklardan öğrenmeli. Çoğu hurafe ve iftira olan kulaktan dolma dedikodular yerine 'bilgi'ye ulaşabilmeliyiz. Aynı şey Aleviler için de söz konusu. Süryanilikle ilgili bırakın sokağı, üniversite kampüsünde anket yapsanız doğru cevap alma şansınız sıfıra yakın. Bu açıdan baktığınızda din dersinin mecburiyetini kaçınılmaz görürsünüz. İnanmak ve uygulamak kişinin kendi kararı ama 'bilgi'den korkmanın, ona karşı cephe almanın anlamı yok.

Ülkemizde sıradan vatandaşlar bir yana sosyal bilimciler bile dinî bilgiden mahrum. Prof. Toprak'ın araştırmasında öyle basit hatalar yapılmış ki, ilkokul düzeyinde bilgi ile kolayca bertaraf edilebilirdi. En çarpıcı örnek ise 'Bana dokundun orucum kaçtı' hikâyesi. Neden en çarpıcı örnek? Çünkü Binnaz Hoca, Kanal D ana haber bülteninde Mehmet Ali Birand'ın 'Sizi en çok etkileyen örnek hangisi?' sorusuna bu cevabı verdi.

Raporda satır aralarında kalsa belki önemsenmeyebilirdi. Üniversite eğitimini yarıda bırakan bir genç amele pazarında bu olayı anlatmış. Üniversitede öğretim üyesi sınav sonuçlarını açıklamış. 'İtirazı olan var mı?' diye sorunca söz konusu genç ayağa kalkmış. Hoca kürsüye çağırmış. Dersten önce sigara içen genci kürsüde iteklemiş. Sonra da güya küfrederek, "Beni sana dokunmak zorunda bıraktın. Orucum bozuldu." demiş. Çocuk da buna sinirlenerek hocayı yumruklamış. Canlı yayında Binnaz Hoca, 'Bir akademisyen bunu nasıl yapar?' şeklinde isyan etti. Biz de bu isyanı şöyle dönüştürüyoruz: "Binnaz Hoca bu kadar basit hataları nasıl yaparsınız? Bırakın dinî literatürü, en marjinal hurafelerde bile bu kadar absürt bir olay bulamazsınız." Prof. Toprak kendini şöyle savunuyor: "Bize aktarılanların bir kısmı yalan olabilir. Karşı tarafa sorsak, 'böyle bir şey yapmadık' diyecek. Biz yargı makamı değiliz. Hangisinin doğru söylediğini nereden bileceğiz?" Hocam, keşke yargı makamı olsaydınız. Hiç olmazsa doğru ya da yanlış sadece bir kişiyi mahkum ederdiniz. Şimdi doğruluğundan sizin bile emin olamadığınız tanıklıklarla Türk halkının yüzde 80'den fazlasını mahkûm ediyorsunuz. AK Partilileri zaten 'olağan şüpheli' olarak çuvala atıyorsunuz. Üstüne 'ülkücüleri' yani MHP'lileri ekliyorsunuz. BBP'liler hakeza. Kendini muhafazakâr olarak tanımlayan diğer siyasi partiler farklı mı? Hayır. Kısacası 'amaçlı' örneklemi oluşturduğunuz CHP'nin dışında kimse kalmıyor.

Dinî 'bilgi' eksikliği derken sadece bir araştırmanın sakatlanmasından bahsetmiyoruz. "Bu sene hacla kurban aynı döneme denk geldi" diye yazan gazeteciler, 'Cuma namazını evinizde kılın' tavsiyesinde bulunan akademisyenlerin sayısı hiç az değil. Araştırma vesilesiyle birileri mahcubiyet yaşarsa belki bir fayda ortaya çıkabilir. Aydınların, hiç olmazsa sosyal bilimcilerin inceledikleri toplumu tanımaya elverecek ölçüde dinî bilgi almasının yolu açılabilir. Mensup olduğu toplumun kahir ekseriyetinin dinini bilmemekle övünen bilim adamları bize has bir garabet. Tekrarlayayım, inanmak veya uygulamaktan söz etmiyorum, benim derdim bilgi.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Diyarbakır bulguru, Ankara pirinci

Bülent Korucu 2008.12.26

AK Parti'de yaklaşan yerel seçimlerle ilgili aday belirleme süreci beklenenden uzun sürdü. CHP ve DTP'nin kalelerini düşürmek için yola çıkan Başbakan Erdoğan, kendi kalelerinde sürpriz yaşamamak için ince eleyip sık dokuyor. Adana'da Aytaç Durak'ın ayrılıp MHP'ye geçmesi, AK Parti için can sıkıcı bir durum.

4 dönem farklı partilerden seçilen Durak, 5. defa kazanır mı, bilemiyoruz. Henüz bunu analiz edebileceğimiz araştırmalara sahip değiliz. Ancak AK Parti'nin işini zorlaştıracağı muhakkak. Saadet Partisi'nin yeni lideri Numan Kurtulmuş'la başlattığı yeni dönemi de iktidar partisi göz ucuyla takip ediyor. SP'nin AK Parti'yi tehdit eder hale gelmesi zor. Bununla birlikte koparacağı her oy AK Partili adayların kesesinden gidecek. Başbakan Erdoğan, artık bu küçük hesapları da yapmak mecburiyetinde.

Melih Gökçek'le 'devam mı tamam mı' kararı, Başbakan Erdoğan'ın zorlandığı tercihlerden biri. Ankara Büyükşehir Belediyesi için 4. döneme hazırlanan Gökçek, klasik bir partili değil. Hatta bunu bir koalisyon olarak niteleyenler bile var. Bu durum Erdoğan'ın çevresindeki bazı isimlerin tepkisini çekiyor. Başbakan ise ne yardan, ne serden geçebiliyor. Son tahlilde Gökçek'i seçmesi için Erdoğan'ın gerekçeleri diğer şıkka göre daha fazla.

Erdoğan'la Gökçek her şeyden önce kader arkadaşı, 1994 patlamasının kahramanları. Erdoğan İstanbul'da ipi göğüslediğinde Gökçek de partisine Ankara'yı kazandırmıştı. Gökçek 94 ve 99 seçimlerinde ustaca manevralarla sol oyları bölmeyi başarmış ve sağın güçlü adayı olarak burun farkıyla kazanmayı bilmişti. 2004 seçimlerinde ise AK Parti rüzgârını arkasına almış, ama onun Türkiye geneli oylarına yüzde 9 ekleyerek yüzde 49'la başkan olmuştu. Üç dönemde de Melih Gökçek faktörünü göz ardı ederek başarıyı açıklamak kolay değil.

Belediyecilik konusunda da parti tabanında eleştiri almıyor. Ankara'yı İstanbul'la, Gökçek'i Ali Müfit Gürtuna ile kıyaslamak hatalı olur. Gürtuna, Erdoğan'ın gölgesinde ve bir anlamda piyangodan çıkan bir dönem geçirdi. Gökçek ise 94'ten bugüne kendi ayakları üzerinde duruyor.

AK Parti, Gökçek'i tercih etmezse ne olur? Gökçek, partisini üzecek bir tavır takınmayacağını deklare etti. Başka partilerden aday olmasının önünü kapadı. Aksi durum kendi kariyerini de yaralar ve daha sonraki adımlarını riske sokar. Gökçek bir tarafta, AK Parti diğer tarafta kompozisyonunda seçimi CHP kazanır. Ankara'yı tekrar sola teslim etme sorumluluğunu Gökçek de alamaz. Köşesine çekilen Gökçek sokağa çıkıp kampanyaya katılmaz. Diğer sağ partilerin güçlü adaylar göstermesi halinde, parçalanmadan CHP adayı Murat Karayalçın avantaj sağlayabilir. DSP'nin Karayalçın'ın karşısına aday çıkarması beklenmiyor. Bu durum AK Parti'nin Ankara'da işini oldukça zora sokacaktır. Düşük ihtimal gibi görünse de Ankara'yı kaybetmek, iktidar partisi için kalelerden birinin düşmesi anlamına gelecektir. Muhaliflerin planı AK Parti'ye 89 sendromu yaşatmak. Bilindiği gibi ANAP iktidarının yıkılış hikâyesi 1989'daki yerel seçimlerle başlamıştı. Ankara ve Adana gibi büyükşehirlerin kaybı bu sendroma sebep olabilir.

Konunun yerel seçimlerden bağımsız veçhesi de var. Melih Gökçek, merkez sağın potansiyel lider adaylarından biri. AK Parti, Ankara koalisyonu ile aslında Gökçek'in bu tür maceralara atılmasını engelliyor. Yerel seçimlerden sonra Gökçek'in yeni siyasi projeler içinde olma ihtimali de iktidar partisi adına kötü haber olur. Gökçek'i Abdüllatif Şener'le karıştırmak yanıltır. Sözün kısası Erdoğan, Diyarbakır'a bulgura giderken Ankara'daki pirinci garantiye almak isteyecektir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ergenekon'da 'devlet' komplosu

Bülent Korucu 2008.12.30

Silivri'de devam eden Ergenekon terör örgütü davası ilgi çekici bir hal alıyor. Lider konumundaki sanıkların savunmalarındaki tezler, stratejileriyle ilgili ipuçları barındırıyor.

Psikolojik harekâtı çok iyi bilen ve uygulayan bir ekiple karşı karşıya olduğumuzu teslim etmek lazım. Emekli Tuğgeneral Veli Küçük, savunmasında devletin kendisine komplo kurduğunu ileri sürmüştü. Küçük'ün kurduğu çatının altını şimdi diğer bazı sanıklar dolduruyor. Akın Birdal suikastı hükümlüsü Semih Tufan Gülaltay, farklı bir yoldan dolaşarak aynı kapıya çıktı. Gülaltay, Danıştay cinayetiyle ilgili MİT Kontrterör eski Daire Başkanı Mehmet Eymür ve ekibinin incelenmesi çağrısı yaptı. Bu tablodan şöyle bir sonuç çıkarmak mümkün: Ergenekon terör örgütü neredeyse suçüstü pozisyonunda yakalandı. Savunma yapmanın bir anlamı kalmadığını fark ettikleri için devlet komplosu tezini ince ince işlemeye başladılar.

"Devlet bizi azmettirdi, görev şuuru içinde bir şeyler yaptık" demeye getiriyorlar. Aslında onları azmettirenin devlet değil, kamu içinde gizlenmiş, devlet gücünü emelleri doğrultusunda kullanan memurlar olduğunu biliyoruz. Zaten iddianame de bu tez üzerine kurulmuştu. Bir taraftan 'devlet yargılanıyor, Türk Silahlı Kuvvetleri yargılanıyor' derken, diğer yandan devlet komplosu söyleminin sebebi, her halükarda devleti işin içine sokmak. 'O olmazsa bu' mantığı. Böylece her iki halde de kendilerine dokunulamayacağını düşünüyorlar. Sanıklardan MİT'te de görev almış emekli astsubay Orhan Tunç da dünkü savunmasında "Her ülkenin kırmızı çizgileri vardır. Kırmızı çizgiler derin devlet tarafından korunur." diyerek devleti işaret etti.

Gülaltay'ın ifadeleri içinde Tuncay Güney'le ilgili söylediklerinin altını çizmek gerekiyor. Gülaltay, Güney'in, Yozgat Cezaevi'nde yatarken binbaşı sıfatıyla kendisini ziyaret ettiğini anlattı. Gülaltay, şunları söylüyor: "Tuncay Güney, Yozgat cumhuriyet başsavcısından özel izin almış, cezaevi savcısının refakatiyle geldi. Görevli binbaşı olarak geldiğini söylediler. Binbaşı olacak yaşta değildi, bu nedenle şüphelendim. Devre arkadaşlarını, kimleri tanıdığını sordum. Veli Küçük tarafından gönderildiğini söyledi. Özel Harpçi olduğunu söylüyordu. Ancak elleri manikürlüydü. Sert konuştum, gitti." Burada dikkat çeken, Gülaltay'ın devre arkadaşlarını sorarak Güney'i imtihan etmesi. TSK ile bu kadar içli dışlı olduğu izlenimi veriyor. Aynı zamanda Güney'in, savcı nezaretinde bir cezaevinde siyasî suikast hükümlüsü ziyaret edebilecek konumda bulunduğunu anlatıyor. Veli Küçük'ten, Güney'i kendisine göndermediğini de öğrenmiş. 'O halde kim gönderdi?' sorusunun akıllara gelmesini istiyor.

Ergenekon sanıklarının psikolojik harp taktikleri 'devlet komplosu' ile sınırlı değil. Savcılar, sanıklar, gizli ve açık tanıklar üzerinde baskı oluşturmaya çalışıyorlar. Savcıların psikolojik dengelerini, takındıkları aşağılayıcı tavırla bozmayı amaçlıyorlar. Savcıların, suçun takibini kamu adına, Türk halkı adına yaptığını söylemeye gerek bile yok. Mahkeme heyetinin savunma hürriyetini koruması güzel, ama savcılara yönelik tavrın asıl muhatabının halk olduğu gerçeğini göz ardı etmemek gerekiyor. Eskilerin 'mahkemenin mehabeti' dedikleri şeyi arıyoruz. Savcılar kadar gizli ve açık tanıklar da sistemli psikolojik yıpratmaya maruz bırakılıyor. Gizli tanıkların isimlerini açıklamak, tehdit olarak algılanabilecek sözler sarf etmek, mahkemenin rutini haline geldi. Mevcutlar dışında tanık ya da itirafçılığı düşünenlere gözdağı veriyorlar. Başta da söylediğimiz gibi bu yeni strateji aslında lider konumundaki sanıkların vaziyeti hiç de iç açıcı görmediklerinin işareti.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yargının 2009 sınavı

Bülent Korucu 2009.01.02

Eski yılın 2009'a miras bıraktığı en önemli tartışmalar yargıyla ilgili. Korkarız bu sene de yargı, çok fazla polemik konusu ve tarafı olarak yıpranacak. 2008 aynasında gördüğümüz yargı, hiç iç açıcı değil. Kısa bir özet yapmak gerekirse demokrasinin üç sacayağından biri olan yargı camiasıyla ilgili şöyle bir tablo karşımıza çıkıyor.

İki yüksek yargı organı verdiği kararlarla 2008'e damgasını vurdu. Anayasa Mahkemesi, 10. ve 142. maddelerde yapılan değişikliği görüşürken yetki aşımı yaptı. Anayasa'nın çok açık hükümlerine rağmen şekil incelemesi sınırlamasını hiçe sayarak esasa girdi. Parlamento'da 411 milletvekilinin oy verdiği bir anayasa değişikliğini şekil açısından yapabileceği bir şey olmayınca esasa girerek iptal etti. Değişikliğin hangi konuda yapıldığının hiç önemi yok. Mühim olan anayasayı korumak üzere kurulan mahkemenin, elindeki açık metni çiğnemesi. Kararın sosyal hayata yansımaları, siyaset müessesesi üzerindeki tesirleri irdelenebilir. Meclis'in yasama yetkisine ambargo konulduğu söylenebilir. Ancak hiçbirisi yüksek mahkemenin anayasa ihlali kadar vahim sonuçlar doğurmaz. Anadolu'daki tabirle imam bunu yaparsa cemaat ne yapmaz!

Anayasa Mahkemesi'ni tartışmaların odağına oturtan diğer konu AK Parti kapatma davasıydı. Burada eleştirilerin asıl hedefi Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Abdurrahman Yalçınkaya ve iddianamesiydi. Anayasa Mahkemesi'nin eleştirilerde payına düşen Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ü kapsam dışı tutmaması oldu.

İddianame zayıftı, kabul edilirdi-edilmezdi müzakeresi çok hayatî değildi. Fakat Anayasa'nın 'yargılanamaz' açık emrine rağmen Cumhurbaşkanı yargılanmaya kalkıldı. Kararların gerekçelerin yazılmadan açıklanması, kanun koyucu gibi davranma, yürürlük durdurma kararları verme diye uzayıp giden listeyi önümüze aldığımızda, 'anayasayı çiğneme mahkemesi' ile karşı karşıya olduğumuz söylenebilir.

Tartışmaların odağındaki diğer yüksek mahkeme Danıştay'dı. Hâkim ve savcı sınavından tutun, hükmi şahsiyeti sona eren beldelerle ilgili kararlara varıncaya kadar birçok polemiğin tarafı haline geldi. Ülkedeki muhalefet boşluğunu doldurmaya çalışır görüntüsü Danıştay'ı yıpratıyor. Hızını alamayıp Anayasa Mahkemesi ile iktidar mücadelesine girmesi yılın son bombalarından biriydi. Danıştay deyince akla hemen YARSAV geliyor. Yargıçlar ve Savcılar Birliği ile Danıştay arasındaki münasebet dikkat çekiyor. YARSAV'ın her başvurusu hüsnü kabul görünce, Danıştay'daki birlik üyelerinin etkisi akıllara geliyor. YARSAV deyince Başkan Ömer Faruk Eminağaoğlu'na bir paragraf açmadan geçilemez. Ömer Bey önce çürük raporuyla gündemi işgal etti. Askerlik vazifesinden muaf olan Eminağaoğlu'nun raporu ile ilgili tartışmalar Gülhane Askeri Tıp Akademisi'nden aldığı raporla hukuken kapandı. Ancak raporun bölüm başkanı tuğgeneral refakatinde alınması tarzında iddialar zihinleri bulandırmaya devam etti.

Başkan Eminağaoğlu'nun siyasi muhalif şeklinde algılanan açıklamaları da birliği tartışmalı alanda tutmaya devam ediyor. En son Adalet Bakanı Mehmet Ali Şahin'in 'Gir bir siyasi partiye karşımıza öyle gel.' meydan okuması kayıtlara geçti.

Yargının en önemli sınavlarından biri Ergenekon davası olmaya devam edecek. Bugüne kadar hâkim ve savcıların küçük eleştiriler dışında iyi not aldığını söylememiz gerekiyor. Türkiye'de olmaz denilenler oluyor, dokunulmaz sanılanlar yargılanıyorsa, bu cesur kanun adamlarına borçluyuz. Devam eden yargılama ve sırada bekleyen iddianame, sadece Türk siyasetini temizlemeyecek, yargıya olan güveni de yeniden tesis edecek sonuçlar doğurabilir.

Kendi içinde kavgalı, siyasetle bilek güreşine giren, hukukun üstünlüğünü korumadığı eleştirilerine muhatap bir yargı ile günlerimiz, yıllarımız zor geçer. İnşallah korktuğumuz gibi olmaz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Telekulak siyasette!

Bülent Korucu 2009.01.06

Eskiden daha mütevazı bir ismi vardı: Böcek. Siyasi hayatın mevcudiyeti kabullenilmiş bir figürü gibiydi. Terör ve deprem gibi birlikte yaşamaya alışmamız gereken davetsiz misafir olarak görülürdü.

Şimdilerde meşruiyeti tanınmış ve hatta ödüllendirilmiş olarak karşımıza çıkıyor. Bilinen ilk dinleme skandalı Watergate, ABD Başkanı Richard Nixon'ın istifasıyla sonuçlanmıştı. Nixon, rakibi Demokrat Parti'yi dinlettiği iddiaları karşısında görevinden ayrılmak zorunda kalmış ve istifa eden tek başkan olarak tarihe geçmişti. Bizim gündemimize, dönemin Başbakan Yardımcısı Mesut Yılmaz'ın, çalışma ofisinde 'böcek' aratmasıyla girmişti. Birçok örneği var, hepsini sıralamamız imkânsız. En komiği ile en dramatik olanı yazmakla yetinelim.

En komik olanı oybirliği ile Önder Sav'ın başına gelenlerdi. CHP Genel Sekreteri, cep telefonunun 'no' yerine 'yes' tuşuna basarak Vakit Gazetesi muhabirine gayri ihtiyari röportaj vermişti. Genel Başkan Deniz Baykal da

fırsat bu fırsat Watergate'ten girmiş hükümetten çıkmıştı. Sav'ın sakarlığı Baykal'ı da ofsaytta bırakmıştı. Garip bir şekilde CHP Genel Merkezi yine böcek iddiasıyla gündemde. Olayın garipliği, böceklerin Ergenekon'la ilgili eleştirel görüş belirten parti yöneticilerinin yakınlarında bulunması. Bir hukuk ve siyaset adamı olan Baykal'ın yaklaşımı olayın tuhaflığını artırıyor. 'Polise güvenmediği için' soruşturma mekanizmalarına müracaat etmeyen Baykal, hukuku çiğniyor. Suçu örtbas ediyor. Soruşturma merciinin polis değil, savcılık olduğunu gözümüzden kaçırıyor. Ya savcılığa da güvenmiyor; ya da günah keçisi polise yüklenmek işine geliyor. Soruşturmadan hoşuna gitmeyecek sonuçlar çıkmasından mı endişe ediyor acaba? Malum kendisi Ergenekon'un avukatı, dinlenenler ise Ergenekon karşıtları. Müvekkillerine kıyak mı çekiyor, yoksa!

Ergenekon'u yazınca dramatik olan da araya sıkıştı zannetmeyin. Baykal'ın ikinci macerası ancak trajikomik olabilir, dramatik değil. Süleyman Demirel'in dediği gibi 'turpun büyüğü heybede'. Yakın tarihin en büyük dinleme skandalına imza atan eski Ankara Emniyet Müdürü Cevdet Saral'ın MHP'den Trabzon belediye başkan adayı olmasını kastediyorum. 'Telekulak skandalı' veya '8. kat çetesi' diye bilinen olayın kahramanı Emniyet Müdürü, MHP'den siyasete giriyor.

Olayın geçmişini hatırlamakta fayda var. Ankara Emniyeti'nde meşru istihbarat bölümü 9. katın haricinde 8. katta kanunsuz dinleme yapıldığı ortaya çıkarılmıştı. DGM Savcısı Nuh Mete Yüksel'in baskınıyla ortaya çıkan telekulak skandalında, Emniyet Müdürü Saral'la birlikte yardımcısı Osman Ak ve iki emniyet amiri yargılandılar. Çankaya Köşkü, Yargıtay, bazı gazeteciler ve Genelkurmay'ın aralarında bulunduğu 963 kişi ve kurumun yasadışı dinlenmesiyle ilgili dava zamanaşımı sebebiyle cezasız kapatıldı. Kanunsuz dinlemenin mağduru olan bazı kişiler İçişleri Bakanlığı aleyhine açtıkları davaları kazanarak tazminat aldılar. Yargıtay 8. Daire'nin eski Başkanı Naci Ünver, devletten 7,5 milyar (zamanın parasıyla) tazminat kazandı. Bu tazminat iki anlamda önemliydi. Karar, sadece dinlemeyi kesinleştirmiyor, Yargıtay gibi kurumların hedeflendiğini tescil ediyordu.

Hukukun elinden zamanaşımı ile kurtulmuş bir kişiye Trabzon'u emanet etme düşüncesini MHP yetkililerine kim vermiştir, merak ediyorum. Teşkilatları sokaktan uzak tuttuğu için övgü alan Genel Başkan Devlet Bahçeli, bu kararın MHP'nin imajına katkısını düşünmedi mi? Sadece Trabzon'da değil, ülke genelinde partinin aleyhine kullanılabilecek bir atamayı nasıl yapar, anlamak zor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

28 Şubat bunun neresinde?

Bülent Korucu 2009.01.09

Ergenekon terör örgütü soruşturması kapsamında son yapılan operasyonlar, yine sürpriz olmayan tepkiler alıyor. Önceki yaşananları bilmeyen birini bulsak kendimizi kâhin olarak yutturabiliriz. 'Filan medya grubu şöyle davranacak' diyoruz, aynen çıkıyor. 'Şu kurum şu noktaya çekilmeye çalışılacak' tahmininde bulunuyoruz, yanılmıyoruz. Tam sıkıcı bir oyuna dönüşecekken ufak tefek argüman değişiklikleriyle rutin dışına çıkılıyor.

Ergenekon'un gönüllü -aslında zorunlu- avukatları yeni kartlarını masaya sürdü. Savunma blokunu 28 Şubat rövanşistliği ve kurumları taciz üzerine kurdukları anlaşılıyor. Operasyona muhatap olanları '28 Şubat'ın etkin isimleri' şeklinde niteleyerek bir kısım çağrışımlar kurgulanıyor. 28 Şubat sırasında 3 yıllık emekli olan Kemal Yavuz; üç yıl sonra 2000'de başsavcılığa atanan Sabih Kanadoğlu veya 1997'de Milli Savunma Bakanlığı

müsteşarı olan ve 4 yıl sonra 2001'de MGK Genel Sekreterliği'ne getirilen Tuncer Kılınç isimleri bu yanılsamayı oluşturmak için kullanılıyor.

Ergenekon'un zorunlu avukatlarının diğer projesi, kurumları taciz ederek tepki vermelerini sağlamak. Yine gözler Genelkurmay Başkanlığı'nın ışıklarındaydı. Işıklardan akseden gölgelerden mi sonuç çıkarıyorlar bilinmez, saatlerce sürdüğü ileri sürülen toplantıdan umduklarını bulamadılar. Komutan eşlerinin 'olağanüstü' toplantısından da elleri boş döndüler. Son umut, Yargıtay Başkanlar Kurulu'ndan 'muhtıra' gelmesindeydi. O da boşa çıktı. Azıcık hukuk bilenler, böyle bir açıklamanın yapılamayacağını anlayabilirdi. Zaman Gazetesi, ısrarla yapılacağı iddia edilen açıklamanın hem ihsas-ı rey hem de devam eden soruşturmaya müdahale olacağının altını çiziyordu. Gazetecilik ile amigoluk arasındaki fark böyle günlerde belli oluyor. Açıklama olmayacağı ilan edildikten sonra Yargıtay Başkanı Hasan Gerçeker'in çıkışta ayaküstü bir şeyler söyleyeceği yayıldı. Telefon dinlemelerle ilgili rahatsızlıkların gündeme geldiği iddiaları servis yapıldı. Başkan Gerçeker, çıkışta bütün spekülasyonları bitirdi. Gerçeker, sadece Ergenekon olayında değil, her olayda hukukun kurallarının işletilmesinden yana olduklarını söyledi. Bazı basın mensuplarının ısrarlı sorularına rağmen Gerçeker, açıklama yapmamakta direndi.

Telefon dinlemelerinden elde edilen delillerle ilgili hesap da tutmadı. Başkan o konuda da istediklerini söylemedi. Gerçi daha önce söylemediklerini bile Gerçeker'in ağzından yazmışlardı. 'Dinlemeler delil olamaz' haberini tekzip ederek, "Hukuka uygun dinlemeler tabii ki delildir." diyen Başkan Gerçeker, dün de işe yarar bir malzeme vermedi. Nasıl versin ki, yakın zamanda, yargı mensupları bile yasal dinleme sonucunda tutuklandı. İzmir'de rüşvet karşılığı tahliye kararı verdiği gerekçesiyle tutuklanan ağır ceza mahkemesi başkanı, teknik takiple yakalanmıştı.

Başta Türk Silahlı Kuvvetleri olmak üzere kurumlardan bekledikleri desteği bulamayanlar, bu gerçeği kabullenmek istemiyorlar. Ergenekon soruşturmasının baştan sona yargı mekanizmasının kontrolünde olduğu gerçeğini de görmek ve göstermekten kaçınıyorlar. Ama bu kaçınma, gerçeği değiştirmiyor. Hepimiz, operasyonların birkaç polis şefinin can sıkıntısını gidermek için yaptığı 'aksiyon' olmadığını biliyoruz. Savcılığın talimatının bile yetmediğini, mahkeme kararına ihtiyaç olduğunu yazmak konusunda direnç var. Sanıkların ilk tutuklanmalarına ve belirli periyotlarda tahliye taleplerinin reddine yetkili mahkemelerin karar verdiği de geçiştiriliyor. CHP lideri Deniz Baykal ve YARSAV Başkanı Ömer Faruk Eminağaoğlu'nu dinleyenler, eşkıyanın dağa adam kaldırdığını sanabilir. Halbuki hukuk mekanizmasının işlediğine hep birlikte şahit oluyoruz. İşin ironik yanı, Ergenekoncular çok karşı çıktıkları Avrupa Birliği uyum yasalarının sefasını sürüyor. Kolluk kuvvetlerine en önemli sınırlamalar, AB paketleriyle çıkmıştı. Hadi baştaki soruyu değiştirerek bir daha soralım: Hukuksuzluk bunun neresinde?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kanadoğlu ile İbrahim Şahin nasıl bir araya gelir?

Bülent Korucu 2009.01.11

Avni Özgürel'in senaryosunu yazdığı Zincirbozan filminde çarpıcı bir sahne var. 12 Eylül darbesine saatler kala havaalanında iki kişi karşılaşır.

Ellerindeki sarı zarfların içinde yurtdışına çıkışlarını sağlayacak pasaport ve biletler vardır. Birbirlerini görmezden gelerek yollarına devam ederler. Film boyunca sağ ve sol eylemcileri yönlendiren, silah sağlayan iki lider, arkalarında idam edilecek gençler ve işkence hanelerde inleyecek insanlar bırakarak kaçıyorlardı. Kaçırılıyorlardı.

"Emekli Yarqıtay Başsavcısı Sabih Kanadoğlu ile Susurluk mahkûmu İbrahim Şahin'in yolu Ergenekon'da nasıl buluşur?" sorusu sıkça soruluyor. Henüz mahkûmiyet olmadığı için kesişip kesişmediğini bilmiyoruz. Bildiğimiz, yetkili savcının delillere dayanarak talep ettiği arama izni ve onay veren bir mahkeme var. Tepkiler ve eleştiriler tahmin edilebilecek türden. Yani savcı da, mahkeme de eleştirileri göze alarak karara imza atıyor. Kamuoyunu ve aralarında Yarqıtay'ın da bulunduğu adliye mekanizmasını ikna edecek deliller olmadan bu işe girişmek intihar olurdu. Deliller görüldükten sonra eleştiri yapılır, fakat mantık yürütmek tehlikeli noktalara götürebilir. Mesela, 'Kanadoğlu, Şahin'in ceza alması için başvuruda bulunmuştu, Ergenekoncu olamaz' şeklindeki bir önerme, 'o halde Şahin'in cezasını affeden Cumhurbaşkanı Necdet Sezer, Ergenekoncudur' anlamındaki yanlış önermelere kapı açar. Ayrıca İbrahim Şahin de Susurluk skandalı patlak verene kadar 'üst düzey' ve 'saygın' bir devlet görevlisi değil miydi? Terörle mücadelede ön saflarda çarpışan Özel Harekât'ın en tepesindeki kişiden bahsediyoruz, emniyet genel müdürlüğü ve içişleri bakanlığı da üst düzey saygın devlet görevleri. Mehmet Ağar da şu anda yargılanıyor. Ergenekon türü yapılanmaların dünyada ilk kez deşifre olduğu İtalya'da soruşturma cumhurbaşkanı ve başbakanla birlikte çok sayıda 'saygın ve üst düzey' devlet görevlisini içine almıştı. 7 defa başbakanlık ve 21 kez bakanlık yapan Giulio Andreotti, 83 yaşında 24 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Bizimkiler İtalya'da olsa herhalde izin vermezlerdi. Tuhaf olan, kafalarında bir kast sistemi oluşturmaları ve bunu rahatlıkla dile getirmeleri. Yargılanabilir olanlar ve mutlak dokunulmazlar diye iki ayrı insan türünden bahsediyorlar.

Neyse biz 'bunlar nasıl bir araya gelir' sorusuna başka açıdan cevap arayalım. Adil Serdar Saçan ile Veli Küçük, birbirinin düşmanı biliniyorlardı. Bedrettin Dalan'ın makamında bir araya geldiklerini, aralarındaki husumeti bitirdiklerini öğreniyoruz. Ülkü Ocakları İstanbul İl Başkanı Levent Temiz ile İşçi Partisi lideri Doğu Perinçek'in oğlu Mehmet'in Kızıl Elma koalisyonu daha az şaşırtıcı değildi. Onlar ise Veli Küçük'ün yazıhanesinde buluşmuşlar. Kamuoyunda misyoner avcısı zannedilen tarikat görünümlü bir grubun kilisedeki Ergenekon toplantılarına temsilci gönderdiği de tespit edilmişti. Demek ki aynı kazanda kaynamaları zor görünenler, pekâlâ bazı çatıların altında toplanabiliyormuş.

Geldik en önemli noktaya: Kanadoğlu, gerçekten Şahin'in cezalandırılmasını mı sağlamıştı? Haber sayfalarında okuyacağınız gibi hukukçular bu görüşe katılmıyor. Yargıtay 8. Ceza Dairesi, Susurluk kararını eksik soruşturma ve Ömer Lütfi Topal cinayeti davası ile irtibatı konusundaki şüphelerle bozmuştu. Şahin ve arkadaşları, hiçbir eylemi olmayan çete olarak yargılandı ve at hırsızları kadar ancak ceza aldı. En somut suçlama olan Topal cinayeti bile eksik soruşturma ve delil yetersizliği ile akamete uğradı. Yerel mahkemede tekrar görülmesi gereken davayı, 6 yıl gibi düşük ceza ile kapattırmak nasıl övünülecek bir durum oluyor; anlamak imkânsız. Bir hatırlatma, zamanaşımı için üç yıl daha süre vardı. Ve Korkut Eken'in avukatı, müvekkilinin gizli oturumda kayıp silahlar başta olmak üzere birçok konuda açıklama yapacağını söylüyordu. Ama dava yeniden görülemedi.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Susurluk'tan Ergenekon dersleri

Bülent Korucu 2009.01.16

Türkiye, Susurluk kazasıyla birlikte önüne çıkan fırsatı değerlendirip, bağırsaklarını temizleyemedi. Bugün kartopunun daha büyümüş haliyle hesaplaşmak zorunda kaldı. Meşru ve hukukun sınırladığı devlete paralel yapılanan illegal devleti ilk defa müşahhas ve bedenlenmiş haliyle Susurluk Skandalı'nda gördük.

'Hiçbir şey eskisi gibi olmayacak' sloganları ile umutlanmıştık. Meğerse bu nutuklar rahat uyumamız için örtülmüş yorganlarmış. Fakat her şeye rağmen Susurluk bir fırsat olarak önümüzde duruyor. Eskilerin 'ahlakı ahlaksızdan öğrendim' dediği gibi, Susurluk'tan öğreneceğimiz çok şey var. 'Susurluk ne oldu da kaşla göz arasında kapatıldı?' sorusuna doğru cevaplar verebilirsek, Ergenekon soruşturmasıyla önümüze açılan fırsatı değerlendirebiliriz.

Dönemin aktörlerini tek tek masaya yatırarak kimin, nerede hata yaptığını bulabiliriz. Aynı hataları tekrarlamaz isek devlet cihazı içine yerleşmiş qayri meşru unsurları temizleyebiliriz. Bu sefer de başaramazsak, iyice şımarmış ve dokunulmaz hale gelmiş bir canavarla burun buruna kalacağımız muhakkak. Sorgulamaya siyasi iradeden başlayalım. Refahyol hükümeti sorumlulukta önemli pay sahibi. Başbakan Necmettin Erbakan, ortağı Tansu Çiller'i temize çıkarmak için 'fasa fiso' gafını yaptı. Hükümet zaten sakat doğmuştu. Soruşturma komisyonlarındaki aklamalardan dolayı parlamentoya 'matik' benzetmelerinin yapıldığı bir ortamda kurulmuştu. Erbakan hükümet yıkıldığında ANAP'la koalisyon yapamayacağını biliyordu. Çiçeği burnunda bir başbakan olarak yanlış ata oynadı. Devleti hiç tanımayan bir ekonomi profesörü olan Tansu Çiller, siyasete girişinin ikinci yılında başbakanlığa yükselmiş biriydi. Bu acemi başbakan, en zor imtihanı olan terörle mücadelede, hırsının ve bürokrasinin kurbanı oldu. Sonunda Susurluk'u savunurken, 'Bu devlet için kurşun atan da yiyen de şereflidir.' derken aslında kendini savunuyordu. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, 'devletin rutin dışına çıkabileceğini' savunacak kadar ileri gitti. Daha başka söze gerek var mı? Refahyol, 28 Şubat tarafından yıkıldıktan sonra Susurluk'la hesaplaşma vaadiyle işbaşına gelen Mesut Yılmaz, 'mahsuplaşma' yolunu kendi için daha akıllıca buldu. Kutlu Savaş'a yazdırdığı raporun gereğini yerine getirmeyen Yılmaz, her şeyini kaybettiği bugün bile soruşturmayı tıkayan kurumları zikretmeye cesaret edemiyor. Yine gölge boksu yapıyor. Boks derken, Macaristan'da yediği yumruğun dahi hesabını soramayan bir başbakandan bahsettiğimizi unutmayalım.

Peki Ergenekon'un üzerine gittiği için ağır eleştirilere hedef olan polis ne yapıyordu? İki gündür yayınlanan Tuncay Güney kaseti bu sorunun cevabını veriyor. Önemli ihbarlar yapan bir adamı kahvehane sohbetinde dinler gibi dinleyip, belgelerine el koyarak salıveriyordu. Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürü Adil Serdar Saçan, bugün Ergenekon kapsamında tutuklu. İlgi çeken bir ayrıntı, şimdi 'F' tipi dedikodularıyla gündem değiştirmeye çalışan Mesut Yılmaz'ın kankası Saçan, 10 yıl önce 'F' tipi listesinin birinci sırasında yazılmıştı. Bu örnek bile bu iddiaların ne kadar yersiz ve polisi 'zararsız' hale getirme amaçlı olduğunun göstergesi.

Yargı ne âlemdeydi? Susurluk'u sanki 'böl parçala kaybet' stratejisine göre yargıladı. Silahlı örgüt kurmak suçlaması bir mahkemede, en somut iddia Ömer Lütfi Topal cinayeti başka mahkemede görüldü. Kayıp silahlar için de ayrı mahkemenin görev yaptığını belirtelim. Sonunda sanıkların bile idam beklediğini itiraf ettiği ortamda sadece çete kurmaktan mahkûm oldular. Ve onu dahi tam yatmadılar. Yargıtay 8. Ceza Dairesi'nin eksik soruşturma gerekçesiyle verdiği bozma kararı, zamanaşımına üç yıl olmasına rağmen, zamanaşımı tehlikesiyle Sabih Kanadoğlu'nun itirazına takıldı. Genelkurmay ve Jandarma Genel Komutanlığı adı geçen başta Veli Küçük olmak üzere subayları yargının ve parlamentonun sorgulamasına izin vermedi. Bugün Ergenekon'un aynı akıbete uğramasının önünde polis, onları yönlendiren ve soruşturmayı yürüten savcı, tutuklamalar başta olmak üzere kararları veren mahkeme engel olarak görülüyor. Ve doğal olarak hedef tahtasında onlar var. Soruşturmaya engel olmayan bir hükümet ve parlamento da cabası. Buna rağmen kapatabilirler mi, her şeyi deneyeceklerinden emin olabilirsiniz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tuncay Güney'i dava dışı bıraksak ne olur?

Bülent Korucu 2009.01.20

Ergenekon Terör Örgütü (ETÖ) davasını Tuncay Güney'e indirgeyip sulandırmak isteyenler yine faaliyette.

2001 yılında Adil Serdar Saçan yönetimindeki Organize Suçlarla Mücadele Şubesi'ndeki sohbet-sorgu kasetlerinin yayınlanmasını fırsata dönüştürmek istiyorlar. Bu vesile ile birkaç kuş birden vurmak arzusundalar. Soruşturmanın gizliliğine halel geldiğini iddia ediyorlar. Peki, kim yapıyor? Kasetleri mahkemeden talep edip alan, sonra medyaya dağıtan sanık avukatı. Yayınlayan ve sonra soruşturmanın gizliliği eleştirisini yapan aynı medya. Sizin de kafanız karışıyor ve bazıları 'hem suçlu hem güçlü' yorumu yapıyor musunuz? Başta iddianame olmak üzere birçok bilginin sanık avukatları kanalıyla sızdığını bilmeyen yok. Ama bağcıyı, pardon savcıyı dövmek için bahane arayanlar için gerçeğin böyle olması fark ettirmiyor.

Tuncay Güney üzerinden yürütülen operasyonun ikinci ayağı, onu çürüterek ETÖ soruşturmasını akamete uğratmak. ETÖ soruşturmasının tek dayanağının Tuncay Güney olduğuna inanmamızı bekliyorlar. Paralel yürüyen ama asıl varmak istenen nokta, Güney'in itibar edilmez biri olduğunu ispat etmek. Böylece soruşturma boşluğa düşürülecek. Öncelikle, söylediklerinin doğru olup olmadığı ancak soruşturma ile anlaşılır. Hukuki süreçleri takip etmeden herhangi birine 'yalancı' damgası vurma yetkisi ancak eski çağ kahinlerinde bulunabilir. Onun da çağımızda ve demokratik hukuk sistemi içinde yeri yok. Söylediği şeyleri bilmesi için yaşı müsait değil, diyorlar. En komiği de bu! Bilginin tek kaynağının 'tecrübe' olmadığını kabul edeli kaç yüzyıl geçti.

Bunlar bir yana Tuncay Güney'in söylediklerinin hepsinin çürük ve uydurma olduğunu varsaysak ne değişir? Mekanında ele geçirilen belgeleri de o mu üretti? Sonra bu belgelerin bir kısmının emekli general Veli Küçük'ün ve Doğu Perinçek'in mekanlarına gizlice o mu yerleştirdi? Daha önemlisi, Tuncay Güney'in ifadeleri içinde Danıştay saldırısı yok. Yargıtay'a etki edip davaların birleştirilmesini de o mu sağladı? Susurluk hükümlüsü Özel Harekât eski Daire Başkan Vekili İbrahim Şahin'in evine cephanelik krokilerini de Tuncay Güney mi koydu? Tutuklu Yarbay Mustafa Dönmez'in evlerini cephanelik haline getiren, Başbakan Tayyip Erdoğan'a suikast planları ve krokileri bırakan da o mu yoksa? Tuncay Güney'i ve söylediklerini dosyadan tamamen tefrik etsek ne değişir? Güney'in söyledikleri ile elde edilenler, bilgi ve belgelerin yüzde 10'u bile değil. Tuncay Güney'i, sözlerinin tamamını yok farz edelim. Hatta öyle birinin hiç yaşamadığına karar verelim. Danıştay saldırısını, darbe günlüklerini, onlarca el bombasını, çalışır vaziyetteki lav silahlarını, plastik patlayıcıları, suikast bombalarını, suikast planlarını nasıl izah edeceksiniz? Sağ ve sol görünümlü örgütlerin elinde yakalanan bombalarla, ETÖ'de ele geçirilenlerin aynı kafile ve yakın seri numaralı olmalarını, tanık ve gizli tanık ifadelerini görmezden mi geleceksiniz? Kaç farklı yargıcın verdiği dinleme ve tutuklama kararlarını yok mu farz edeceksiniz?

Bu konudan bağımsız gibi görünen iki notu da sizinle paylaşmak istiyorum. Birincisi falan kişiyle filan nasıl bir arada olabilir sorusuna şaşırıyorum. 28 Şubat döneminde farklı cephelerde yer alan Ahmet Hakan ile Ertuğrul Özkök, şimdi aynı mevzide çarpışmıyor mu? O zaman da aynı takımda oynadıkları gibi absürt bir komploya inanmayacaksak insanların sonradan yollarının kesişebileceğini kabul edebiliriz. İkincisi Can Dündar ve Erol Mütercimler'in yerinde olmak istemezdim. Ergenekon'la ilgili onca televizyon programı yapıp, kitap yazdılar. Emekli genelkurmay başkanlarına seslerini duyuramamışlar. Komutanlar Ergenekon'u ilk kez soruşturmadan sonra duymuş.

Hukuk, Kemal Gürüz'e de lazım oldu

Bülent Korucu 2009.01.23

Eski YÖK Başkanı, yeni Ergenekon şüphelisi Prof. Dr. Kemal Gürüz'ü CNNTürk'te Tarafsız Bölge'de seyrederken içim burkuldu. Üniversite camiasını, yani bilim dünyasını 8 yıl yönetmiş bir kişinin psikolojisi canımı sıktı. Gürüz'ü farklı bilmiyordum, ama bu kadarını da beklemiyordum.

Bir insan, mağduru oynarken aynı zamanda yargısız infazlarına nasıl bu kadar pervasızca devam edebilir? Hayretler içinde seyrettim. Bahsi geçen ama hoşuna gitmeyen kişilerle ilgili iki cümlede infazı yapıp bırakıyor. O müstehzi tavrı takınan kişinin üç gün önce polis sorgusunda dört defa ağlayan insan olduğuna inanamıyorsunuz. Hemen örneklere geçeceğim, ne demek istediğim kolaylıkla anlaşılacaktır.

Mesela mevcut YÖK Başkanı Yusuf Ziya Özcan'la ilgili, "Malezya'da İslam Üniversitesi'nden, adı üstünde 'Şeriat Üniversitesi'nden gelen biri." diyor. Hemen internete giriyorsunuz, karşınıza çıkan Yusuf Ziya Özcan bambaşka biri. Doktorasını ve yüksek lisansını Amerika'da Chicago üniversitesinde yapmış. Kendi ifadesiyle 'Amerikancı' Kemal Gürüz için iyi bir referans olması lazım. ODTÜ'de profesör olmuş, sosyoloji bölüm başkanlığı yapmış. 1992-94 yılları arasında Malezya'da misafir öğretim üyesi olarak bulunmuş. İrkiliyorsunuz; bu kadar açık bilgileri bir bilim adamı nasıl böylesine çarpıtabilir? 'Zaten YÖK'ü o yönetmiyor.' diye ekliyor. Özerk bir kurum olan YÖK'ün hükümetin dümen suyuna girdiğini ima ediyor. Bunu söyleyen, Orgeneral Çevik Bir'in talimatıyla ortaöğretim başarı puanı düzenlemesi yaptığı ZAMAN tarafından belgelenen Kemal Gürüz. Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu.

Emekli öğretim üyesi Prof. Dr. Yahya Tezel, programa bir mesaj göndererek görüşlerini dile getiriyor. "Sayın başkanın laiklik adına giriştiği mücadele övgüye değer, ama bunu keşke bir siyasî parti çatısı altında yapsaydı. Üniversite çatısı altında olmasaydı." şeklinde konuşuyor. 'Demokrat' Gürüz'ün tepkisi ne olsa beğenirsiniz. "Yahya Tezel, bir süredir işsiz, benden bazı yerler için aracı olmamı istedi. Olmadığım için bunları yazıyor." Tezel de çok saygın, iyi yetişmiş bir bilim adamı. Anında menfaatperest bir tetikçi olarak yaftalanıveriyor. Bel altı vurmanın bile bir usulü ve edebi olmalı.

Eski milletvekili Şeref Malkoç, telefona bağlanıyor. Doğal olarak sağlıksız bir iletişim gerçekleşiyor. Şeref Bey, "Stüdyo ortamında beraber olalım, tartışalım." teklifinde bulunuyor. Gürüz, yüzünde yine o alaycı maske ile reddediyor: "Ben de Nadal ya da Federer'le tenis oynamak istiyorum. Ama elime geçmiyor." Sanki hazret Konfüçyüs, karşısındaki ümmi bir bedevi!

Geldik en ağır olana. Gürüz, İçişleri Bakanı Beşir Atalay'ın adı geçince burun kıvırıyor: "Benim irticai faaliyetlerinden dolayı görevden aldığım bir rektör." 28 Şubat'ın en ağır yargısız infazlarından birini, önemli bir başarı gibi anlatıyor. Atalay, istifaya direndiği için çok bilinen örnek, kaç rektörü istifa etmek zorunda bıraktı, kaç bilim adamına hayatı zehir etti, bilemiyoruz. Ancak sayının hiç de az olmadığı medyaya yansıyan örneklerden anlaşılmıştı. Gürüz, mahkemelerde suç teşkil edecek hiçbir belge ve delile ulaşmadan onlarca insanın alnına 'irticacı' damgası vurmuştu.

Hep söylenir, 'hukuk, bir gün sana da lazım olur' diye. İşte en güzel örnek. Bir dönemin keskin kılıcı Kemal Gürüz, bugün hukuk içinde muamele istiyor. Sebep olacağı tartışmaları bile bile kendini Amerikancı ilan ediyor. Sorguda dört kere ağladığını belirterek kendini acındırmak istiyor. Fakat iki cümle sonra haysiyet infazlarına kaldığı yerden devam ediyor. Bu manzarayı görünce üniversite camiasının 8 yıl nasıl bir zulüm yaşadığını anlıyorum. Onu iki defa atayan Süleyman Demirel'in bu icraatlardaki payını da kayıtlara geçirmek gerekiyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Encümen-i Daniş halka açıldı!

Bülent Korucu 2009.01.27

Ergenekon terör örgütü soruşturması sırasında ortaya çıkan ilgi çekici olaylardan biri Encümen-i Daniş'in halka açılması oldu.

Eski MGK Genel Sekreteri em. Org. Tuncer Kılınç etrafındaki tartışmalar konuyu gündeme taşıdı. Encümen-i Daniş üyelerinin söyledikleri kadar, çelişkili sözleri ve söylemedikleri dikkat çekti. Son toplantısını basına duyurarak bir ilki gerçekleştiren kurul, 'halka açıldı' yorumlarına sebep oldu. Kurul dedik, ama bu bir kurul değil. Aslında ne olduğunu henüz kimse bilmiyor. Tüzel bir kişiliği yok, ama genel sekreter ve başkanı var. Periyodik toplantısı ve devleti yönetenlere yazılan raporlar da düşünüldüğünde bir hükmi şahsiyetin varlığı ihsas ediliyor. Fakat muhataplar ısrarla bunu yalanlıyor. Biz de ne diyeceğimizi şaşırmış durumdayız. Her cümleye de 'encümen-i daniş' diye başlayamayacağımıza göre bir nevi kurul farz edip devam edelim.

Başlıktaki 'halka açıldı' ibaresi de yanıltıcı olabilir. Zira bir toplantı gününü biliyoruz, bir de üyelerini. Sözcü olarak kamuoyu önüne çıkanlar, aklımızı karıştırmak istercesine farklı şeyler söylüyor. İfade edilmeyip gizlenecek konular haricinde mutabakatları yok izlenimi bırakıyorlar. 'Devlet umuru' görmüş kişilerin emeklilik günlerini doldurmak için bir araya gelmeleri olarak sunuluyor. Fakat 'bu heyete pek yakışır' diye düşünülen birçok isim yok ve 'niye?' sorusunun cevabı da yok. Mesela bazı genelkurmay başkanları var, bazıları üye değil. Niye değiller sualinin cevabı: 'Kimse teklif etmedi de ondan.' Çok sayıda iyi yetişmiş ve 'devlet umuru' görmüş kadın dururken, Nur Serter'in ilk ve tek kadın üye olmasının da açıklaması bulunmuyor.

Heyet üyeleri halka açılma konusunda fazlasıyla hazırlıksız yakalandılar gibi. Zira birinin söylediği diğerininki ile çelişiyor. Encümen-i Daniş konusunda en iyi haberlere imza atan Bugün Gazetesi'nin dünkü sayısı buna misal gösterilebilir. Bir rivayete göre başkan olan Necmettin Karaduman'la karşı sayfada Nur Serter farklı şeyler söylüyor. Niye rivayete göre diyoruz; çünkü başkanlık konusunda da çelişkili açıklamalar geldi. Emekli Genelkurmay Başkanı İsmail Hakkı Karadayı'nın başkan olarak açıkladığı Sefa Reisoğlu'nun başkan olmadığı; iki yıllık görev süresi dolmasına rağmen yeni seçim yapılmadığı ve Karaduman'ın hâlâ başkan olduğu rivayetini esas alarak devam edelim. Karadayı mı başkanı karıştırdı, bu süreci daha iyi yönetir diye Karaduman'ı tekrar öne mi sürdüler bilemiyoruz. Karaduman, üye olmayan kişileri çağırıp dinliyor musunuz? Sorusuna, "Dışarıdan pek uzman çağırmaya gerek kalmaz. İçimizde bu iş hallediliyor." karşılığı veriyor. Serter ise ilk kadın üye olmasının onur verici olduğunu kaydettikten sonra, "Ama dışarıdan çok sayıda kadın konferans vermek üzere davet ediliyor." şeklinde konuşuyor.

Karaduman, mülakatlarda heyeti 'emeklilik sıkıntısı atmak üzere bir araya gelen tekaüt takımı' olarak anlatıyor. Ancak söz geldiğinde yazdıkları raporların dikkate alındığını ve icraata dönüştüğünü de iftiharla anlatıyor. İcraata dönüşmüş raporlardan birinin 28 Şubat'ın fikrî altyapısını oluşturduğu ileri sürülüyor. 1995 yılında dönemin Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel ve Başbakan Tansu Çiller'e gönderilen metin, rapordan çok bir talimat gibi. "Uzun zamandan beri açıkça ve pervasızca, Anayasa'ya dayalı demokratik ve laik düzenimizi kökten tahrip etmeyi ve yerine şeriata dayalı devlet düzenini zorla uygulamayı amaçlayan beyan, eylem ve

davranışlara girildiği görülmektedir. Türkiye'yi temelinden yıkmak, ülkeyi ve milleti bölmek isteyen sorumsuz kurum ve kişilere karşı şu yasal, idari ve yargıya yönelik ciddi tedbirlerin alınmasını öneririz." Teklifler ise şöyle sıralanıyordu: "Cumhuriyetin temel nitelikleri ve laikliğin korunması, Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun tavizsiz uygulanması, Kur'an kursları ve imam hatip liselerinin sayılarının azaltılarak sıkı denetime alınması, bu amaçlarla çağdaş ve laik her türlü önlemin alınması."

MGK'nın 'tavsiye' kararlarını hatırlatan öneriler harfiyen uygulandı. Karaduman'ın gururlanması haksız değil.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kılıçdaroğlu'na seçim kaybetme tüyoları

Bülent Korucu 2009.01.30

CHP'nin İstanbul Büyükşehir Belediye başkan adayı Kemal Kılıçdaroğlu stratejisini kaybetme üzerine kurmuş gibi. Genel Başkan Deniz Baykal'ın ondan kurtulmak için aday gösterdiği iddiaları ile ilgili değilim. Kılıçdaroğlu'nun ilk haftaki performansına bakarak bu sonuca ulaşıyorum.

Kendisine yardımcı olmak için seçimi nasıl kaybedebileceğine dair ipuçları vermek istiyorum.

- 1) CHP'nin değil, bir medya grubunun adayı intibaı oluşturacak şekilde davranmaya devam etmeli. Kılıçdaroğlu, aday adaylığı sürecinden itibaren Doğan Grubu'nun açık desteği ile yürüyor. Böylece seçimi en kısa ve acısız şekilde kaybedebilir. Girdiği bütün seçimlerde yenilme başarısı(!) göstermiş bir gruptan bahsediyoruz. Örnek isterseniz 1994 yerel seçimlerini ve en yakın 22 Temmuz genel seçimini inceleyebilirsiniz. Tayyip Erdoğan, kazandığı 94 seçimlerinde üçüncü bile olamaz gösteriliyordu. 22 Temmuz seçimlerinde ise kendilerinin anket duayeni Tarhan Erdem'in anketini bile alaya almaktan çekinmediler. Bu yolla kaybetmek garanti olduğu gibi, acısız olması da diğer faydası! Sandıklar açılana kadar sizi galip ilan edecekleri için, bir hayal âleminde yaşar ve gerçeği 'hücceten' öğrenirsiniz. Sayın Kılıçdaroğlu iyi yoldasınız, devam edin.
- 2) Proje değil kavga muhtevalı bir kampanya dönemi geçirmeye çalışın, kesin kaybedersiniz. Yerel seçimde kaybetmenin en kestirme yollarından biri "projem yok, onun için umudumu, çıkaracağım gürültü ve marazanın büyüklüğüne bağladım" mesajını güçlü şekilde vermektir. İnsanlar merkezî yönetimde cidalden bir nebze hoşlanır ve prim verir. Ancak, yerel seçimlerde doğrudan kendine dokunan hizmetleri önceleyerek tercih kullanır. Kemal Bey, arşivinizdeki dosyalar size yeter, proje hazırlama zahmetine katlanmayın.
- 3) Hele bu kavgayı birileri adına verdiğinizi gösterebilirseniz, başarı şansınız yüzde 100 olur. Seçmen kendine hizmet üretecek insanı seçmek ister, bir grup veya kliğin operasyonel elemanına oy vermez. Destekçiniz gruba söyleyin, "bu cansiperane destek nedendir?" istifhamını artıracak şekilde bağıra bağıra size oynadıklarını tekrarlasınlar. Kemal Bey, bunu sağlarsanız sandıktan mağlup çıkacağınıza garanti verebilirim.
- 4) Sayın Kılıçdaroğlu, rakibiniz Kadir Topbaş'ı değil, Başbakan Erdoğan'ı hedef almaya devam edin. Anketler ve siyasi analistleri az konuda mutabıktırlar. Erdoğan'ın karizmasının partisinden ve herhangi bir partiliden yüksek olduğu tespiti bunlardan biridir. Hele İstanbul söz konusu olunca bu gerçek daha belirginleşir. Erdoğan'ı hedef alırsanız seçimi kaybetmeniz kolaylaşır. Sandığı kürsü olarak kullanmak dışında amacınız olmadığını, Erdoğan'ı yıpratmak dışında kaygı taşımadığınızı da anlatırsanız, olur biter.
- 5) Kemal Bey, tekaüt memur pozlarından asla vazgeçmeyin. İstanbul'un memurları bile Ankara'dan farklıdır. Ankara esintileriniz ile İstanbul'u kesin kaybedersiniz. Şöyle caddeyi gören bir pencereden İstanbulluları

seyredin. Mesela kravatını sizin gibi bağlayan kaç kişi görebilirsiniz? Nutuklarınızı tamamlayan imajınızla İstanbul'da seçim kaybetmeye adaysınız.

6) Üçlü yönetim meselesine de vurgu yapmakta fayda var. İstanbul'un iki başlı yönetim modelinden fena halde ağzı yandı. Kemal Bey, siz bunu geliştirip üçe çıkarıyorsunuz. Her yere üçlü olarak çıkın, seçmenin tüylerinin diken olacağını ve sizden en hızlı şekilde uzaklaşacağını göreceksiniz.

20 yıldır İstanbul'da yaşayan ve 5. yerel seçimi gazeteci sıfatıyla takip eden biri olarak bu tavsiyeleri yapıyorum. Faydalanacağınızı umuyorum.

NOT: Haftaya 'Kadir Topbaş nasıl oy kaybeder?' sorusuna cevap olacak ipuçlarını yazacağım.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Topbaş nasıl oy kaybeder?

Bülent Korucu 2009.02.03

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş'ın İstanbul'daki yarışı kazanacağına kesin gözüyle bakılıyor. A&G araştırma şirketinin Kanal D için yaptığı ankete göre Kemal Kılıçdaroğlu'na oy vereceklerin bile yüzde 50'si onun kazanamayacağını düşünüyor.

'Kime oy vereceksiniz?' sorusuna yüzde 36,7 CHP çıkarken, deneklerin sadece yüzde 18,8'i CHP'nin kazanacağına ihtimal veriyor. Sokaklardaki heyecansızlık da seçimin çekişmesiz geçeceğinin işareti gibi. Topbaş'ın kendiyle yarışacağını ve başarısının oylarındaki artış veya azalışa göre ölçüleceğini söyleyebiliriz. Kılıçdaroğlu'na yaptığımız gibi kulağı tersinden gösterelim ve Başkan'ın nasıl oy kaybedeceğini analiz edelim.

- 1- Başkan Topbaş'ın en büyük badiresi rehavet olabilir. 'Nasıl olsa kazandım' duygusu ile yapacakları veya yapmayacakları oy kaybına yol açabilir. Bu duygu tabana sirayet edecek olursa sandığa gitmeme şeklinde sonuçlar doğurabilir. Böylece oy yüzdeleri arasındaki makas kapanır ve Kılıçdaroğlu'nu seçimi kaybetmiş ama partisinin İstanbul'daki oylarını patlatmış biri haline getirir. Rehavetin diğer şekli bazı kesimleri 'çantada keklik' görme biçiminde tezahür edebilir. 'İhmal ediliyoruz' hissine kapılan bazı kesimler en azından sandığa gitme motivasyonunu kaybedebilir. Başbakan Tayyip Erdoğan'ın Davos çıkışından sonra hava değişmiş görünüyor. Ancak, seçime daha iki ay var, Davos etkisi kırılırsa aynı hissiyat tekrar hâkim olabilir ve Kadir Başkan'ın oy oranı düşebilir.
- 2- AK Parti'nin iletişim stratejisindeki en büyük hata, Kılıçdaroğlu etrafındaki tartışmalara takılıp, onu seçimin öznesi haline getirmek olur. Hele hele Başbakan'ın onu hedef alan açıklamalar yapması bu hatayı büyütüyor. Aydın Doğan medyasının fotokopiyle çoğaltılmış intibaı veren yazılarını bu gözle okumak gerekiyor. (29 Ocak tarihli Hürriyet'te Ahmet Hakan, Mehmet Yılmaz ve Yalçın Doğan, 'niye paniktesiniz?' muhtevalı makaleler yazdı. Diğer grup yazarları ve gazeteler de koroya katılmakta gecikmedi. Arçil ve Şota ikizlerini alan Trabzon yönetimine "Aynı adamdan iki tane almışlar" diye tepki gösteren taraftarlar gibi, Aydın Bey de aynı yazardan birkaç tane aldığını düşünebilir. Allah korusun kriz dönemindeyiz, ne olur, ne olmaz!) Topbaş, rakibini yermek yerine icraatlarını ve yeni dönemdeki projelerini konuşmalı. Rakibine odaklanan kişilerin proje konusunda sıkıntıları olduğu düşünülür.

- 3- Kılıçdaroğlu'na İstanbul'da kaybolmak yollu eleştiriler yöneltmek ters tepebilir. İstanbul ölçeğinde bir metropolde kaybolmak pek çok insanın başına gelebilir. Bu eleştiriler Kılıçdaroğlu'nu hem sempatikleştirir hem de seçmende özdeşlik duygusu oluşturur. Eleştirilecek başka yönünü bulamadılar algısı da cabası. 'Kağıttepeli' aday ve kaybolma bir latife olarak zikredilebilir, ana tema haline gelmemeli.
- 4- Nurettin Sözen dönemini sözle hatırlatmak iyi bir fikir değil. Yaşayanları hatırlamanın zorluğu yanında, Sözen'li propaganda yeni seçmen gençleri teğet geçmektedir. Sözen dönemine ait fotoğraf ve görüntülerin kullanıldığı afiş ve reklamlarla desteklenmezse cılız kalabilir.
- 5- İlçelerdeki seçimi hafife almamak gerekiyor. Sadece büyükşehir odaklı kampanya, ilçeleri ikinci planda bırakabilir. İlçe adaylarının performansı büyükşehir ve Türkiye geneli oy oranına yansıyacaktır. Şehri birlikte yönetecek bir ekip oluşturuluyor havası bu sorunu ortadan kaldırabilir.
- 6- Milletvekillerini biraz daha sahaya sürmek gerekiyor. Diğer illerin aksine İstanbul milletvekilleri yerel siyasetten ve onun angaryalarından azade yaşıyor. AK Parti, vekillerden aktif yararlanacak iletişim stratejileri geliştirmeli. Bunlardan seçilmiş bir ekip Başkan'ın danışman kadrosu olarak çalışabilirler.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Velev ki lobiler kızmış olsun

Bülent Korucu 2009.02.06

Başbakan Tayyip Erdoğan'ın Davos çıkışından sonraki tartışmaların bir boyutunu da aba altından sopa göstermek teşkil ediyor. 'İğneci korkusu' gibi tehdit ve şantajlarla karşı karşıyayız. ABD'deki Yahudi lobileri kızarsa günümüzü göreceğimiz ifade ediliyor.

"Velev ki kızmış olsunlar ne yapabilirler?" sorusunun ilk cevabı her nisanda yaşadığımız 'Ermeni tasarısı sendromu.' Demoklesin kılıcı gibi başımızın üstünde sallanıp duran soykırımı tanıma tasarısının bu sefer kanunlaşacağını ileri sürüyorlar. Geçen sene ortada ne Gazze, ne Davos fırçası vardı, ama Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Komisyonu, hem de Yahudi üyelerin desteği ile tasarıyı gündeme taşıdı. Amerikan hükümetinin kendi çıkarlarını düşünerek yaptığı son dakika hamlesi engellemese belki de şimdi tasarıdan değil, yasadan söz ediyor olacaktık. Bu korkunun anlamsızlığının diğer bir yönü de 50 eyaletten 40'ının benzer içerikte kararları kabul etmiş olması. Pek çok eyalette ders kitaplarında soykırım iddiaları bir gerçek olarak yer alıyor. Bazı Avrupa ülkelerinde soykırımı tanımamak suç haline gelmiş durumda. Biz hâlâ başımızı kuma gömmüş federal parlamentoda Yahudi lobilerinin kurtarıcılığına(!) sığınıyoruz. Olayın psikolojik yönünü çoktan kaybettik, hukukî yaptırım ihtimallerini ertelemekle avunuyoruz. Geçen yıl yaşadığımız tecrübeyi, yani yediğimiz kazığı da unutmuş görünüyoruz. 'Monşer' diplomasisinden büyük zararlar gördük. Risk almayan, alternatif üretmeyen, tavizler vererek sorunları ertelemeyi başarı sayan zihniyet için deniz bitti. Türkiye, Ermenistan devletini muhatap alan son çıkışıyla sorunun köküne iniyor ve çözüm üretmeye çalışıyor.

'Davos'un faturası ne olabilir?' sorusunun diğer cevabı daha ahlak dışı. Eski Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in "Fatura çıkar, siz farkına bile varamazsınız." sözünü 'darbe' olarak tevil edenler çıktı. İsrail'e kafa tutan hükümetlerin ayakta kalamayacağını ihsas ediyorlar. Açıkça şunu demek istiyorlar: İsrail, 28 Şubat sürecinde Türk Silahlı Kuvvetleri ile kurduğu yakın ilişkiyi kullanarak Türk hükümetine karşı bir hareketin oluşmasını sağlayabilir. Daha önceki askerî darbelerin uluslararası uzantılarına bakılırsa makul gelebilir. Ama o

müdahalelerin halk nezdinde kabulünü sağlayacak iç dinamiklerin de hazırlandığı unutulmamalı. Bu yollu imaların ve Genelkurmay İletişim Daire Başkanı Tuğg. Metin Gürak'ın yaptığı "Milli menfaatler doğrultusunda hareket etmek esastır." açıklamasını istismar etmenin TSK'ya hakaret olduğunu kayıtlara geçirelim. Türkiye'ye fatura çıkmasından neredeyse sevindirik olanlar da yok değil. Hürriyet gazetesi, Türk diplomatlarının Tel Aviv Havaalanı'nda iki saat bekletilmesini bu havada veriyor. Aynı saygısızlığı mesela İran yapmış olsaydı, haber hangi üslupta olurdu, tahmin edebilirsiniz.

Bu konuda dikkate almaya değer tek sahici endişe Musevi vatandaşlarımıza yönelik kışkırtmalar ve provokasyon ihtimali. 6-7 Eylül olaylarında olduğu gibi 'derin' operasyonlar yaşanmaması için tedbirli olmak mecburiyeti var. Ergenekon Terör Örgütü soruşturmasının bu ihtimali büyük ölçüde zayıflattığını söyleyebiliriz, ama yine de dikkatli olmak zorundayız. Monşer zihniyetliler -bundan illa Dışişleri'ndeki bir kısım eski bürokratı anlamak gerekmiyor- çok önemli bir gaf yapıyor. Hamas'ı PKK terör örgütü ile bir tutuyorlar. Bu kıyasın öbür yanı Türkiye'yi İsrail'e benzetmektir. İsrail, başka bir milletin toprağını işgal eden bir devlet. Hamas'ın sivilleri hedef alan saldırıları kesinlikle tasvip edilemez. Fakat ülkesini işgal eden İsrail ordusuna karşı yaptığı mücadele meşru direniş hakkıdır. Hamas ile PKK paralelliği İsrail-Türkiye paralelliği gibi bir saçmalığa yol açmaz mı?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ergenekonzede medya

Bülent Korucu 2009.02.10

Ergenekon Terör Örgütü soruşturmasında en büyük kaybı medya yaşıyor. Soruşturulanları savunmaya çalışanlar sadece hukukun üstünlüğü inancına değil, kendilerine ve sanıklara da zarar veriyor.

En yakın örnek emekli Orgeneral Hurşit Tolon'un tahliyesinde yaşandı. Tahliye haberi hukuk fakültesi birinci sınıf öğrencilerinin bile güleceği biçimde 'beraat' gibi veriliyor. Hatta Hürriyet hızını alamıyor, kararı bütün 'Ergenekonzede'lere teşmil etmeye çabalıyor. Karar çok basit aslında: Nöbetçi mahkeme tutuksuz yargılanmak üzere ve yurtdışına çıkış kısıtlamasıyla birlikte tutukluluk halinin kaldırılmasına hükmediyor. Tolon'un tutukluluk halini 4 ayrı mahkemenin çeşitli zamanlarda görüşerek onayladığı örtbas ediliyor. Şu anda salıverme işlemine imza atan mahkemenin bile aynı yöndeki talebi reddettiği gözden kaçırılıyor. Saygı Öztürk, savcı karara itiraz eder ve reddedilirse Tolon için dava açmasının tartışmalı olacağını savunacak kadar ileri gidiyor. Tutuklananlara suçlu muamelesi yapmak ne kadar yanlış ise, tahliyeleri beraat olarak sunmak da aynı ölçüde hata. Ceza Muhakemeleri Usul Kanunu'na göre mümkün mertebe tutuksuz yargılama tercih edilmeli. Fakat her salıvermeyi beraat şeklinde kamuoyuna yansıtıp mahkemeyi baskı altına almaya çalıştığınızda ters tepkiye sebep oluyorsunuz. Ergenekon davasını devlet içindeki illegal örgütlenmelerin temizlenmesi adına fırsat görenleri tahliyelere karşı çıkmaya itiyorsunuz. İtiş kakıştan en büyük zararı sanıklar görüyor. Yargılanıp aklanma hakkının kullanımı için uygun ortam oluşmasını engelliyorsunuz.

Benzer bir konu delillerin bir parçasını oluşturan telefon dinlemelerle ilgili Yargıtay kararı. 8. Daire önündeki bir davayla ilgili "içeriği maddi delillerle desteklenmeyen telefon görüşmelerinin cezalandırmaya yeterli olmayacağı" hükmünü verdi. Karara muhalif kalan üyeler, dinlemenin hukuka uygun şekilde yapıldığını kayıtlara geçirerek silahların ele geçmemesinin suçun oluşumunu engellemediğini belirtiyor. Yerinde bir hukukî tartışma. Bazen telefon dinleme değil, bizzat itiraf bile cezalandırmaya yeterli olmayabilir. Hukukta suça yeterlilik ve araçların suça elverişliliği kavramları vardır. Sarı çizmeli Mehmet Efendi darbe planları yaptığını

itiraf etse ilk önce bunu gerçekleştirecek imkâna sahip olup olmadığı araştırılır. Suça elverişli araçlara sahip değilse, ya akıl hastanesine gönderilir veya mahkemeyi gereksiz meşgul cezasına çarptırılır. 8. Daire'nin kararını Ergenekon adına suiistimal edecekleri şimdiden uyaralım. Soruşturma kapsamındakiler hakkındaki tek delilin telefon dinlemeleri olmadığı aşikâr. Ele geçirilen cephaneler, suikast planları ve daha önemlisi işlenmiş cinayetler var ortada. Danıştay saldırısı bile tek başına savunmanızı çürütmeye yeter.

Ergenekon'la başı dönmüş medya bağlantısız gibi görünen bir çok olayda hata yapıyor. Mesela Hürriyet'in sürmanşetini dün Tolon Paşa ile paylaşan bir haber daha vardı: Üniversite, Kırkıncı Hoca ile el ele. Güya Atatürk Üniversitesi'nin internet sitesine konulan bir duyuruda "Kırkıncı Hoca cemaatiyle kurduğumuz yararlı işbirliğimiz sonucunda cemaat yurtlarında barınabilmenize imkân tanıyan muvakeleyi Sayın Hocaefendinin lütfu ile nihayete erdirmiş bulunuyoruz." denilmiş. Böyle bir duyurunun üniversitenin internet sitesine konulabileceğine ihtimal verebiliyor musunuz? Rektör Hikmet Koçak, "Sahtekârlar şifremizi kırmış, bizimle ilgisi yok." diye açıklama yapıyor. Buna rağmen 'Üniversite, Kırkıncı Hoca ile el ele' başlığıyla sürmanşet yapıyorsunuz. Ayrıca Kırkıncı Hocaefendi, onlarca kitabıyla bu millet ve devlet için faydalı olmaya çalışan bir din âlimi. Hakkında bırakın suçu, isnadı bile yapılamamış bir insan. Tam anlamıyla yargısız infaz örneği. Hadi bir soruyla bitireyim: İktidar partisinin çocuklarının ticarî faaliyetlerini bağıra bağıra gündeme getiriyorsunuz. Etik olarak tartışılır ama hiçbiri suç değil. Bazı paşa yakınlarının askerlik yapmamalarıyla ilgili iddialara neden tek satır yer vermiyorsunuz?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Genelkurmay açıklaması ne diyor?

Bülent Korucu 2009.02.13

Genelkurmay Başkanlığı, İbrahim Şahin'in ifadelerini yayınlayan Radikal Gazetesi'yle ilgili sert bir açıklama yaptı. Açıklama yoruma ihtiyaç bırakmayacak kadar açık. Ancak anlaşılmasını kolaylaştıracak bir tasnifle ve bazı küçük şerhlerle bakmakta fayda var.

Ergenekon terör örgütü soruşturması kapsamında tutuklu bulunan Şahin, ifadelerinde kendisinin Genelkurmay Başkanlığı tarafından resmen göreve çağrıldığını ileri sürmüş ve Karargâh'taki en önemli isimleri soruşturmaya dahil etmeye çalışmıştı.

Ergenekon sanıklarının başından beri takip ettiği bir taktik bu. Atatürk ve Türk Silahlı Kuvvetleri'nin arkasına saklanarak kendilerini kurtarmaya çabalıyorlar. Eski Yargıtay Başsavcısı Sabih Kanadoğlu'nun, savcıları, Şemdinli savcısının akıbetini hatırlatarak tehdit etmesi en somut örneklerden biri. Silivri'deki mahkemede neredeyse her sanık "Burada Atatürk ve TSK yargılanıyor" sözlerini tekrar ediyor. TSK ise hem emekli Başkan Org. Yaşar Büyükanıt'ın hem de şimdiki Başkan Org. İlker Başbuğ'un ağzından, "bir suç organizasyonu olmadıklarını, bireysel suçların hesaba çekilmesini ise en çok kendilerinin isteyeceğini" kayıtlara geçirmişti. Soruşturmalar sırasında gösterilen kolaylık, bunun geçiştirmeci bir söz olmadığının ispatı. Son açıklama bu kararlılığın en açık şekilde tekrar altını çiziyor. 7. madde aynen şöyle: "Türk Silahlı Kuvvetleri'nin bir kurum olarak, yasadışı faaliyetlerde bulunan kişi ve kurumlarla hiçbir ilişkisi olamaz." Bildirinin 1. maddesindeki "TSK'nin yargı ve yargı sürecine, diğer bir deyişle Türk adaletine karşı duyduğu güveni ve saygısı her zaman tamdır." cümlesi de yargı süreciyle ilgili şüphe oluşturmaya çalışan ve TSK'yı da arkasına aldığını ima edenlere cevap niteliğinde.

En dikkat çekici maddelerden biri sonuncusu. Birlikte okuyalım: "Türk Silahlı Kuvvetleri, gelişmeleri büyük bir dikkatle yakinen izlemekte olup, kendisini tahrik etmek isteyenlerin amaçlarına hiçbir zaman alet olmadan, emir ve komuta birliği içinde bir bütün olarak, dimdik görevinin başındadır ve başında olmaya da devam

edecektir." Öncelikle Türk Silahlı Kuvvetleri'nin 'tahrik' edilmek istendiği vurgulanıyor. İkincisi daha önce tezgâhlanan 'genç subaylar rahatsız' türünden fitnelerin önceden önü kesilerek emir-komuta zincirinin sağlamlığına dikkat çekiliyor. Açıklamanın hedefine İbrahim Şahin'i yerleştirip kendilerini kenara çekmek isteyeceklere fırsat vermemek için süreç, uzun ve ayrıntılı şekilde anlatılıyor. "Tutuklu İbrahim ŞAHİN'in ifadesine atfen, TSK'nın bazı personeline ilişkin haberlerin, 12 Ocak tarihinde, bazı yayın organlarında yer alması üzerine yapılan açıklamada, haberlerin gerçeği yansıtmadığı açıklanmıştı. Yaklaşık bir ay geçtikten sonra, aynı tutuklu kişiye ait ifadelerin bu sefer büyük bir bölümünün, 11 ve 12 Şubat 2009 tarihlerinde bir gazetede yer alması gerçekten düşündürücüdür. Bu haberler ile TSK, bir kurum olarak haberin odağına alınmaktadır. İfadeyi basına sızdıran veya servis edenler, neden 11 Şubat gününe kadar beklemişler ve bugün bu işlemi yapmaya karar vermişlerdir? Eğer söz konusu gazete bu bilgiye daha önce sahip ise, neden beklemiştir? Ayrıca, haberi sızdıran veya servis edenlerin telaş ve acz içinde olduklarına ve çaresiz kaldıklarına da inanıyoruz." Zamanlama gerçekten önemli. 'ETÖ soruşturması sonuçsuz kalacak' iddiasının yüksek sesle dile getirildiği bir ortama sanki birileri destek vermek istiyordu. Belki de, 'Genelkurmay Başkanı'nı da içeri alacak halleri yok ya' düşüncesini oluşturmak ve onun arkasına saklanmak planlanıyordu. Bu oyuna gelmeyen medyaya teşekkür edilmesi de ilgi çekici bir ayrıntı.

Yarın, Ergenekon'un medyadaki avukatları bu açıklamayı nasıl izah edecek merak ediyorum. Hurşit Tolon'la ilgili mahkemenin verdiği "kuvvetli şüphe ve tutuklama nedenlerinin devam ettiği, ancak yaşı ve sağlık durumu nedeniyle tutuksuz yargılanması gerektiği" kararında nasıl manevra yapacaklarını da ayrıca merakla bekliyorum.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bekaroğlu'nun hedefi ne?

Bülent Korucu 2009.02.17

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı seçimi iddialı ve heyecanlı bir yarış olmayacak gibi görünüyor. Ama son iki seçimin aksine epey renkli geçeceğini söyleyebiliriz.

Renklilik adayların kişiliklerinden kaynaklanıyor. Bunu sağlayacak isimlerin başında Saadet Partisi adayı Mehmet Bekaroğlu geliyor. Psikiyatri profesörü Mehmet Bey, TBMM'de görev yaparken de göz önünde biriydi. Bekaroğlu'nun, Parlamento'da insan hakları konusundaki çalışmaları ve çıkışları da hâlâ hafızalarda. Kalabalıklar içinde kaybolmayacak bir fıtrata ve geçmişe sahip. SP'nin üç aylık Genel Başkanı Numan Kurtulmuş'un doğru tercihlerinden biri diyebiliriz. En azından adayın tanınma problemi bir kalemde halledilmiş oldu.

SP ve Bekaroğlu, 29 Mart'la ilgili hedefini netleştirebilir ve buna uygun bir strateji ortaya koyabilirse başarıyı yakalayabilir. Burada can alıcı kelime 'başarı'. Hedef derken de bunu kastediyorum. Hangi sonucun başarı olacağını net biçimde önüne koymalı ve ona göre davranmalı. Hiçbir aday seçime kaybetmek için girmez, kimse de çıkıp benim hedefim partimin oy oranını şuradan şuraya taşımaktır tarzından bildirimde bulunmaz. Ama bütün yol haritasını ipi göğüslemek üzerine kurar ve beklentiyi çok yükseltirse aksi durumda hem kendini, hem de uzun soluklu siyaset projesini boşluğa düşürür. Bence doğru hedef, seçimleri sesini duyurabileceği bir kürsü olarak düşünmek ve partisinin 2004 oylarında sağlayacağı birkaç puanlık artışı yeterli görmek. SP 29 Mart'ta 'oyunda biz de varız' mesajını verebilmeli. Bir anlamda 1992 yerel ara seçimlerinde olduğu üzere, 94 genel seçimlerinin temelini atmalı.

SP ve Bekaroğlu'nun stratejisinin en önemli ayağını önce muhalefet boşluğunu doldurmak oluşturmalı. Türkiye'de en önemli sorun muhalefet boşluğu. AK Parti iktidarını bu kadar güçlü kılan sebeplerin önde gelenlerinden biri de bu boşluk. 2002'de kurulan iki partili düzen iktidar ve anamuhalefetin işine geliyor. AK Parti ve CHP, bu düzenin yaşamasını istiyor. Birbirlerini döverek büyütüyorlar. CHP korkusu sağ tabandaki gayri memnunları kerhen AK Parti'ye ittiği gibi tersi de yaşanıyor. Bu ortamda SP gibi partilere düşen, söz konusu kısırdöngüyü kırabilmek. SP, muhalefet partisi olarak elbette iktidarı eleştirecek ama ben olsam öncelikle anamuhalefeti rahatsız eder, pabucun pahalı olduğunu gösterirdim. Böyle yapar ve muhalefeti yapıcı unsurlarla destekli götürürlerse denge parti haline gelebilirler. Yapıcı muhalefetten kastım iktidarın hatalarıyla birlikte doğrularını da söylemek. Muhalefetlerinin kişiselleşmesi riski çok yüksek. Yıllarca birlikte siyaset yapmış arkadaşların biri iyi yerlerde, diğeri sürünüyor. Çekememezlik suçlamasıyla muhalefetleri etkisiz hale düşürülebilir. Öyle algılanmaması veya istismar edilmemesinin yolu SP'nin dikkati ve yapıcı muhalefetinden geçiyor.

Bekaroğlu'nu bekleyen diğer büyük tehlike Doğan Grubu'nun yayın desteği. Şimdiye kadar girdiği bütün seçimleri kaybetti, Doğan. Bu hatalı bir cümle değil, evet bir medya grubu bütün seçimlerde tarafını açıkça belli ediyor ve her seferinde kaybediyor. İnanmıyorsanız, Mehmet Ali Bayar'ın veya İsmail Cem'in hikâyesini baştan okuyun. Veya içinde yaşadığınız Tayyip Erdoğan'ın başkan seçildiği 94 seçimlerini hatırlayın. Tuncay Özkan'ın Kanaltürk'ü ve Mehmet Haberal'ın Kanal B'si Necmettin Erbakan Hoca'yı çıkardığı zaman aldığınız tepkiyi üstüne koyun. SP'nin Doğan'la kanka gözükmesi AK Parti'ye yarar, Kurtulmuş ve ekibinin 'ölü doğum' yapmasına yol açar. Hikâye başlamadan bitebilir.

Kurtulmuş ve yeni ekibin diğer handikabı ise kuşak çatışması. Israrla 'yeni' kelimesini ağızlarına almak istemiyorlar. 'Kurucu ağabeyler'in yeni kelimesine duyduğu alerjinin farkındalar. 2002 seçimlerinden sonra 7 yıl değişim için bekleyip, yerel seçime 3 ay kala 'hadi göster kendini' denilmesini de çok iyi niyetli bulmuyorum. Parti çok büyürse eski kuşağın etkisi tamamen sıfırlanabilir. Yabana atılacak bir endişe değil. Kurtulmuş ve ekibi denge içinde denge gözetmek zorunda. İşleri hiç de kolay olmayacak.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sevigen üzerinden Baykal'ı vurmak

Bülent Korucu 2009.02.20

CHP'de seçimden sonra yaşanması beklenen parti içi hesaplaşma şimdiden başladı. Bu öne alışın sebeplerini irdelemeden önce olayı kısaca özetlemekte fayda var. Birbirinden bağımsız gibi görünen iki paralel süreç birlikte yaşanıyor.

İl Başkanı Gürsel Tekin'in meclis üyelik listelerini gerekçe göstererek istifanın eşiğinden dönmesi ve Genel Sekreter Yardımcısı Mehmet Sevigen'in 'etik olmayan' aracılık hizmetlerinin açığa çıkması, çatışmanın öncü atışları.

İstanbul'da CHP'yi tekrar konuşulur hale getiren İl Başkanı Tekin riskli bir hamleyle gücünü test etti. Partisinin seçim başarısını ve parti içindeki konumunu yıpratmayı göze alarak bunu yapması ilginç. İstanbul'da beklediği sıçramayı yapamama endişesi akla ilk gelen neden. Başarısızlığa gerekçe oluşturuluyor olabilir. Veya seçim başarısının sağlayacağı rüzgâr olmayacaksa, gündemde olmanın avantajlarından yararlanma düşüncesi akla

geliyor. Medyada bu kadar yer alabiliyorken mesajları vermek, 30 Mart sabahına yatırım yapmak fena fikir değil. Yelkenleri dolduran medya grubu ile yoğun iletişim de insanın ayaklarını yerden kesebilir. Görünüşü belli etmese bile yaşı ilerleyen Genel Başkan Deniz Baykal'ın yerine yakıştırılanların önünde Tekin ve Kılıçdaroğlu geliyor.

Mehmet Sevigen olayına Kemal Kılıçdaroğlu'nun verdiği tepki de bu teorilere güç katıyor. Sevigen'in savunmakta zorlandığı olayı, Kılıçdaroğlu'nun "Gereğini yapsın, istifa etsin" noktasına taşıması içinde bulunduğu 'Köroğlu psikolojisi'yle açıklanabilir. Halk "Helal olsun, kendi partisinin yolsuzluklarına da aynı tepkiyi veriyor" diyebilir. Ama ters de tepebilir ve "Hepsi aynı, bari güçlünün yanından ayrılmayalım" düşüncesine de yol açabilir. Baykal'ın seçime giderken en yakınındaki adamı feda edip, 'bir Dişli vakası da CHP'de' yorumlarına haklılık kazandırmayacağı belliydi. Nitekim dün hem Sevigen'i savundu hem de Kılıçdaroğlu'nu eleştirdi. Hükümetle kanlı bıçaklı, partisinin genel merkeziyle kavgalı bir adaya seçmen oy vermekten kaçınır. Doğal seçmen refleksi böyle işler. Buna rağmen takınılan tavır, 'seçimi kaybettik, bari partiyi ele geçirelim' seklinde yorumlanabilir.

Baykal, "Alanla satan arasında işgüzarlık yaptığı, ticarî ilişkiye ilgi gösterdiği anlaşılıyor. Ama bunun rüşvet, haksız kazanç gibi takdim edilmesi doğru değil." şeklinde Sevigen'e arka çıkarken, Kılıçdaroğlu'na şu mesajları verdi: "Dürüstlük, her suçlamanın yanında yer alarak, suçlama korosuna katılarak güvence altına alınamaz. Ne var ne yok, o ayrımı yapmak gerekir. O ayrımı yaparsak hem dürüstlüğü güvenceye alırız, hem de yıpratma, intikam çabaları ya da siyasî hesaplaşmaları oraya taşımayız." Baykal konunun siyasî hesaplaşmalara alet edilmemesini istiyor.

Siyasî hesaplaşmalardan kastı, parti içi müzmin muhaliflerden gelen salvolar değil. Baykal, Ali Topuz gibi isimlerin çıkışlarına şaşırmamıştır. Fakat Tekin-Kılıçdaroğlu ikilisinin seçimden önce başlamaları sürpriz olmuştur. Baykal aslında İstanbul ve Ankara'yı ihale ederek başarısızlığın faturasından kurtulmayı deniyor. Ankara'da Murat Karayalçın, İstanbul'da ise üç silahşörler kaybettiğinde, "Ben seçme hakkımdan feragat edip medyanın dayattığı seçeneklere teslim oldum. Yenilgi benim değil, bunları bana dayatanların" diyebilir. Meclis üyeliklerini gerekçe göstererek Karayalçın'ın maraza çıkarması bekleniyordu, İstanbul ekibi önce davrandı. CHP'de artık hesapların seçimden sonrasına göre yapıldığını söylemek mümkün. Baykal'ı devirmek ya da dikenlerinden ayrıştırarak kuşatmak projelendiriliyor. Bunun ilk adımı etrafındaki en sadık muhafızı Sevigen'i vurmak.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Skibbe gitti, Soner Gedik duracak mı?

Bülent Korucu 2009.02.24

Dün sabah Doğan Yayın Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Ali Yalçındağ'ın davetlisi olarak Soner Gedik'i dinlerken, Galatasaray'ın Skibbe'yi gönderdiği haberi geldi.

Aklıma 'Acaba Aydın Doğan yenilgi üstüne yenilgi alan bürokratlarına daha ne kadar tahammül edecek?' sorusu geldi. Toplumu tanımayan ve bütün tercihleri yanlış çıkan yayın bürokratlarını tanıyoruz. Kurdukları ittifaklar veya açtıkları cephelerle hep baltayı taşa vuruyor; ama kendileri hiç fatura ödemeyip Aydın Bey'e

havale ediyorlar. O, bu duruma daha ne kadar katlanacak göreceğiz. Atalar, 'dere geçerken at değiştirilmez' demişler fakat atlar akıntının aksine gidiyorlarsa beraber boğulmanın da anlamı yok.

Neyse bugünkü konumuz yayın bürokratları değil, finansal yönetimin başındakiler. Aydın Doğan'ın yerinde olsam hiç düşünmez, Soner Gedik'e Skibbe muamelesi çekerdim. Suçlamaların kabulü ve günah keçisi eleştirilerinin geleceğini bile bile yapardım bunu. Zararın neresinden dönsen kârdır. DYH'nin Finansal Yöneticisi Gedik, basın önünde çok kötü sınav veriyor. Grubun haklılığını savunmakta yetersiz kalıyor. 11 aydır devam eden denetleme sürecinde ve öncesinde büyük hatalar yapmış olabileceği intibaı veriyor. Teknik bilgileri değerlendirebilecek donanıma sahip değilim. (Hoş, olanlar da fil tarifinden öteye gidemiyor; zira rapor ortada yok.) Bildiğim alanı, iletişim yönetimini irdelemek istiyorum. Yalçındağ, daha tatmin edici konuşuyor. Hukuk sürecine güvenin ötesinde saygıyı vurguluyor. O saygıdan kaynaklanan özen konuşmasına yansıyor.

Soner Gedik'in eski bir hesap uzmanı olmasına rağmen denetlemeye gelen meslektaşlarıyla düzgün bir iletişim kuramadığı anlaşılıyor. 'Bize kimse bir şey yapamaz' ego şişmesine kendini fazlasıyla kaptırmış galiba. Şimdi ise tam tersine paniklemiş görüntüsü veriyor. Dönüp dönüp 'uzlaşma hakkımız elimizden alındı' cümlesini telaffuz ediyor. Bu cümle 'biz haklıyız' ana başlıklı toplantıyı bir anda boşluğa düşürüyor. İtibar, zaman ve emek maliyetlerini göz önüne alarak yargı süreci yerine uzlaşmayı tercih edeceklerini de kayıtlara geçiriyor. Tam tersine POAŞ cezasındaki uzlaşmadan sonra yeniden aynı yola gitmek tam bir itibar erozyonu olurdu. "O kapı açık olsa bile tercih etmez, yargıya gider aklanırdık" demesini beklerdim.

Gedik, cezaya götüren işlemleri izah etmekte de zorluk çekiyor. "26 Aralık'ta Almanya'da Noel tatili olduğu için 2 Ocak'a erteledik." diyor. Noel kestirilemeyecek bir gün değil. Her yıl aynı tarihe denk geliyor. Büyük ihtimalle patronu 'önemli değil, biz hallederiz' diyerek ikna etmişlerdir. "Denetleyen hesap uzmanları neden böyle bir rapor tuttular?" sorusuna verdiği cevaplar da tatmin edicilikten uzak. Hesap uzmanlarıyla, kontrolörler yıl sonunda 'Kim daha çok matrah çıkardı?' şeklinde skor yarıştırırlarmış. Böyle bir 'motivasyon'la hareket etmiş olabilirlermiş. Türkiye'nin en büyük medya patronuna ceza kesmeye yetecek bir motivasyon olmayacağı açık. Bu kadar gazete ve televizyonun hışmını göze almak böyle basit gerekçelerle açıklanabilir mi? Onca gazeteci karşısında bu telaffuz edilebilir mi?

Soner Bey, kendini anlatırken 900'den fazla kişi içinden sınavla hesap uzmanlığına alındığını, çok uzun ve yüksek dereceli eğitimlerden geçirildiğini söyledi. Sözlerinin aynı zamanda cezayı kesen uzmanlar için geçerli olduğunu düşünemedi. Saygın ve iyi yetiştirildiği kayda geçen ekibin icraatını çürütmek zor olacak. Soner Gedik, sunum boyunca dağınık, unutkan ve heyecanlıydı. Bazı soruları algılamakta zorlandı. Grup gazetecilerinin sorduğu kolay soruları bile aklında tutamadı, tekrarlattı. Teklifimi revize ederek yenileyeyim: Dere geçerken at değiştirmeyecekseniz bile vitrine koymayın.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

28 Şubat, bal gibi de darbe

Bülent Korucu 2009.02.27

28 Şubat sürecinde 'sivil kuvvetler'de görev yapanlar darbeyi önlediklerini ileri sürüyor. 28 Şubat'ın darbe olmadığını ispata çalışıyorlar.

Böylece 'yardım ve yataklık' faturasını ödemekten kurtulmayı ve hatta ödüllendirilmeyi bekliyorlar. İşbirlikçiler, olanı farklı göstermeye çabalasa da yaşananlar düpedüz darbeydi. Hem de onların çok eleştirdiği 12 Mart'tan

daha ağırdı. 12 Mart'a 'darbe' diyenlerin 28 Şubat'ı meşrulaştırma gayretini hayretler içinde takip ediyorum.

1971'de, dönemin 'tehlike'si komünizmin işbirlikçisi görülen sol birinci tehditti. Bu tehdidi göze sokabilmek ve kitleleri darbeye ikna edebilmek için sol muhtevalı provokasyonlar sahnelendi. Hasan Cemal'in anlattığı 'mısır patlattırır gibi bomba patlattırılan' günlerdi. 1997'de tehdit tanımı değişti, şablona İslam oturtuldu. Provokatörler de doğal olarak yeni şablona uygun seçildi. En yakın örneği uyuşturucu kaçakçılığından yakalanan Ali Kalkancı. Önce şeyh olarak yutturuldu, sonra tel tel dökülen kişiliği ile operasyonun gerekçesi haline getirildi.

12 Mart'ta muhtıra Meclis'te okundu, 28 Şubat'ta Milli Güvenlik Konseyi'nde görüşüldü. Dönemin başbakanı Süleyman Demirel şapkasını alıp gitti; Necmettin Erbakan ise istifaya zorlandı. Her ikisinde de Parlamento ve siyasetin tabiatına aykırı hükümetler kuruldu. Nihat Erim'in ara rejim hükümeti ile Mesut Yılmaz başkanlığında kurulan ANAP, DSP ve DTP ortaklı, CHP'nin dışarıdan desteklediği ANASOL-D azınlık hükümeti ikiz kardeş kadar benziyor. İki müdahale de yeni siyasî liderler doğurdu. Bülent Ecevit, CHP'nin azınlık hükümetine katılmasını eleştirerek genel sekreterlikten istifa etti; ardından İsmet İnönü'yü devirerek kitlelerin umudu Karaoğlan haline geldi. Recep Tayyip Erdoğan ise lideri Erbakan'ın hatalarından ders çıkararak 2000'li yıllara damgasını vuracak siyasî figür olmayı başardı. Parlamento'nun karşı karşıya kaldığı dayatmalar da farklı değildi. Demokrasiyi ve ferdî hakları sınırlayan düzenlemeler cebren Meclis'e dikte edildi.

İki dönem arasında farklar da vardı. Bahse konu farklar, aslında ikincisinin daha kirli olduğunun da göstergesi. 12 Mart'ta mahkeme marifetiyle yapılan infazlar, 28 Şubat'ta andıçlarla yönlendirilen tetikçiler eliyle işlendi. Bereket ilk deneme Akın Birdal suikastını yüzlerine bulaştırdılar, böylece arkası gelmedi. Meclis'e Anayasa'yı zorla değiştirten 12 Mart cuntasına mukabil; 28 Şubatçılar, Anayasa'nın üstünde, tanımsız ve gizli bir üst içtihat oluşturdu. Yazılı hukukun hiç olmazsa sınırları bellidir ve değiştirilmesinin prosedürü sisteme konulmuştur. 28 Şubat'la birlikte ikame edilen subjektif ve sınırları belirsiz 'hukuk', demokratik sistemi kilitledi. Vesayet rejimi katılaştırıldı ve bürokratik oligarşinin iki dudağı arasına indirgendi. Meclis yasama yapamaz ve milletvekilleri konuşamaz hale geldi. Anayasa'da ve ceza kanunlarında suç olarak tanımlanmayan konulardan partiler kapatıldı, parlamenterlikler yitirildi. Hâlâ aynı psikolojik hava sürdürülerek neticeler devşiriliyor. TBMM Başkanı sıfatıyla Genel Kurul'da yaptığı konuşmadan dolayı Bülent Arınç istintaka tabi tutuldu. Anayasa'nın güvence altına aldığı kürsü masuniyeti hiçe sayıldı. İnsanların 'bu kadar da olmaz' isyanına sebep olan bütün absürtlükler o günlerin yadığârı. 411 vekilin, beş partinin yaptığı anayasa değişikliği Anayasa'ya rağmen yürürlüğe konulamıyor. Her iki seçmenden birinin oyunu alan ve suç niteliğinde icraatı olmayan bir iktidar partisi, 7 yargıcın iki dudağı arasında kapatılma riski ile baş başa yaşıyor.

Bunlara rağmen gözümüzün içene bakarak, '28 Şubat darbe değildir' ya da 'biz darbeyi önledik' diyenlere sinir oluyorum. Evet bal gibi darbeydi ve onun hukuksuz hukukunu ortadan kaldırmanın tek yolu yeni bir anayasa. Başbakan Erdoğan'ın, seçimden sonrası için yaptığı vaadi yerine getirmesini umutla bekliyoruz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Silivri'den Guantanamo olur mu?

Bülent Korucu 2009.03.03

Ergenekon Terör Örgütü yargılamalarının mekânı Silivri sıkça gündem konusu oluyor. Cengiz Çandar'ın güzel benzetmesinde ifadesini bulan 'Cezaevinden hastaneye yatay geçiş' sebebiyle adından epeyce söz ettirdi,

Silivri.

Cezaevi şartları da yeni bir tartışma konusu. Dünkü Zaman'ın manşeti bu ortamda sağlıklı yargılamanın pek de mümkün olmadığını gösteriyor. Aynı gün Saadet Partisi Ankara Büyükşehir Belediye başkan adayı Veysel Candan'ın Silivri'yi Guantanamo'ya benzetmesi tam bir talihsizlik. Veysel Bey besbelli kendisine konuşma imkânı tanıyan televizyonun hoşuna gidecek bir şeyler söylemek istemiş. Herhalde kantarın topuzunu kaçırmış. Gerçekten samimi düşünceleri buysa tek kelimeyle 'vahim' diyebiliriz.

Veysel Candan, canlı yayında Hulki Cevizoğlu'na "Bugün 28 Şubat'ın hesaplaşması yapılıyor. Amerika'nın Guantanamo'da yaptığını, AKP bugün Silivri'de yapıyor." demiş. En başta bu soruşturma ve yargılamalar 28 Şubat rövanşı değil. Yanlış bilgiler yanlış yorumlara yol açıyor. Mesela Ahmet Hakan dahil herkes Tuncer Kılınç'ı 28 Şubat döneminin Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri zannediyor. Oysa Kılınç o günlerde korgeneral rütbesiyle Milli Savunma Bakanlığı Genel Sekreteri. Ta 2001 yılında MGK Genel Sekreteri oluyor. Bu ve benzeri yanlış bilgiler üzerinden gerçeği yansıtmayan yorumlar yapılıyor. 28 Şubat'tan hesap sorulmalıdır ama bu soruşturma onu kapsamamaktadır. Ayrıca dediği doğru bile olsa bundan en son rahatsızlık izhar edecek kişi, 28 Şubat'ta partisi kapatılan, lideri hapis cezasına çarptırılan Veysel Candan olmalıdır. Hadi bunu sürçülisan kabul edelim, ama Silivri'yi Guantanamo'ya benzetmek gerçekten talihsiz bir beyan.

Neyse asıl konumuza geçelim. Silivri'deki barınma ve yargılama ortamının çarpıklığına birileri dur demeli. Sanıklar, başta gizli-açık tanıklar olmak üzere mahkeme heyeti ve savcılar üzerinde psikolojik baskı kurmaya çalışıyor. Aşağılayıcı tavırlarıyla savcıların dengelerini bozmayı hedefliyorlar. Savcılar mahkeme heyetinden defalarca bunun engellenmesini talep etti. Yetmedi, suç duyurusunda bulundular. Mahkemede herkesin gözü önünde savcılara bunu yapanların koğuşlarda nasıl bir terör estirdiklerini düşünmek bile istemiyorum. En çarpıcı örneği mahkemede Ümit Sayın anlatmıştı. Savcıları karalayan dilekçe yazılması için sanıklara baskı yapıldığını anlatan Sayın, tutuklulardan Hayrettin Ertekin'le Vedat Yenerer'in Emin Gürses'e saldırdığını ve yüzüne tekme attıklarını kayıtlara geçirmişti. Başka hiçbir örneğe ve hukuki gerekçeye sığınma ihtiyacı duyulmadan cezaevinde tedbir alınması gerekirdi.

Sanıkların birçoğunun fotokopiyle çoğaltılmış gibi aynı savunmaları yapmaları tesadüf olamaz. Yine dikkat çekici bir durum, itiraflarda bulunacağını deklare eden sanıkların bile zaman içinde pişman olup fotokopi savunmalara dönmeleri. Mesela Hüseyin Görüm, Muzaffer Tekin'in ifadesi sırasında kendisine mahkeme heyeti önünde sorular sorup 'zamanı geldiğinde bütün gerçekleri açıklayacağını' dile getirmişti. Uzun süre mahkemelere katılmayan Görüm, savunma sırası geldiğinde o gün söylediklerini unutup bambaşka bir ifade verdi. Savcıların hatırlatmalarını ise duymazdan geldi.

İlgili kanunun, "Tutuklular, maddî olanaklar elverdiğince suç türlerine ve taşıdıkları güvenlik riskine göre ayrı odalarda barındırılırlar. Aralarında husumet bulunanlar ile iştirak hâlinde suç işlemiş olanlar aynı odalarda barındırılmazlar ve birbirleri ile temas etmelerini engelleyecek tedbirler alınır." diye açık emrine rağmen Silivri'de bu sağlanmıyor. Sonuç ortada. Adalet Bakanlığı ve mahkeme gerekli tedbirleri almazsa yargılamanın sağlıklı sonuçlara ulaşması mümkün olmayacak.

NOT: Veysel Candan, televizyon konuşmasıyla ilgili olarak dün akşam yazılı bir açıklama yaptı. 28 Şubat'ın en büyük mağdurunun partisi olduğunu belirtirken, Ergenekon soruşturmasının, sonuna kadar sürdürülmesini istedi. Ancak insanların iddianame hazırlanmadan aylarca tutuklu kalmasının, gündüz vakti bulunabilecek kişilerin gece yarısı gözaltına alınmasının doğru olmadığını savundu. Açıklamada, 'Guantanamo benzetmesi' konusuna ise yer verilmedi.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

28 Şubat hukuksuzluğunun belgesi

Bülent Korucu 2009.03.06

Zaman'ın dünkü manşeti, önemli bir belge niteliğinde. 28 Şubat'ın darbe olduğunu ispatlayan bir vesikayı yazmış Ali Akkuş. Dönemin Genelkurmay 2. Başkanı Orgeneral Çevik Bir, gazeteci Nazlı Ilıcak'ın iki yazısından dolayı cezalandırılmasını istiyor.

Savcı, bilirkişi raporu doğrultusunda suç unsuruna rastlanmadığı gerekçesiyle takipsizlik kararı veriyor. Bir, savcılığa gönderdiği 'emir'le, "bilirkişi de kim oluyor, biz suç diyorsak, suçtur" anlamına gelebilecek sözler sarf ediyor. Sonra da dosyanın gereği yapılmak üzere ağır ceza mahkemesine gönderilmesini 'rica' ediyor. İmzasının aynı satırında büyük harflerle 'Genelkurmay Başkanı namına' yazmayı da ihmal etmiyor.

Sondan başlayarak gidelim. Benzer bir konuyla ilgili Taha Akyol'a açıklama gönderen dönemin Genelkurmay Başkanı İsmail Hakkı Karadayı, gazetecilerin cezalandırılmasını talep etmesinin söz konusu olmadığını savundu. Kısacası Karadayı, suçu tamamen 2. Başkan Bir'e yıktı. Karadayı haklıysa 'komutan namına' ibaresi gerçeği yansıtmıyor. Her halükârda tatsız bir durum. Çevik Bir, onun namına kesip biçiyor ya da Karadayı, disiplin ve hiyerarşisiyle övünen Türk Silahlı Kuvvetleri'nde astından habersiz bir komutan.

Bu, olayın şeklî kısmı; özüne indiğimizde vahamet daha da büyüyor. 'Adalet mülkün temelidir' diyoruz. Yargı bağımsızlığı; demokrasi, özgürlükler ve hukukun üstünlüğünün teminatı. 28 Şubat, yargı bağımsızlığının en fazla örselendiği dönemlerden biri. 27 Mayıs darbesinden sonra Yassıada Mahkemesi Başkanı Salim Başol'un, "Sizi buraya tıkan kudret böyle istiyor." cümleleri pervasızlığın ötesinde utanmazlığın zirvesiydi. 28 Şubat ise brifingler, karşılıklı alkışlamalar ve yargısız infazların doruğa çıktığı günlerdi. Dün yayınlanan belge, darbe hukuksuzluğunu açıkça gözler önüne seriyor. Savcılara emreden, bakanlığı devre dışı bırakan bir asker portresiyle karşı karşıyayız. Ancak haksızlık etmeyelim, yargı camiasının büyük kısmının her şeyi göze alarak baskılara boyun eğmediğini, pasif direnişle de olsa ayakta kalmaya çalıştığını da görüyoruz.

Bugün artık hasar tespiti yapıp onarıma geçmemiz gerekiyor. Kimin ne kadar yaralandığını, kan kaybettiğini saptayıp tedaviye başlamalıyız. Aslında önümüzde iyi de bir fırsat var. 12 Eylül darbecilerini yargılamak üzere fezleke düzenlediği için Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kararıyla meslekten men edilen Savcı Sacit Kayasu'ya geri dönme kapısı açıldı. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Kayasu'nun haklılığına karar verdi. Hem tazminat alma hem de mesleğe dönme imkânı ortaya çıktı. Kararın gerekçesindeki şu cümle, hukuk sistemimizle ilgili en can alıcı eleştiriyi yapıyor: "Devletin hukuk hizmetine ait bir kamu görevlisine, bu tarzda bir cezai müeyyide uygulanması, tabii olarak, sadece ilgili kamu görevlisi nezdinde değil, bütünüyle bu görevde olanlar üzerinde kaçınılmaz olarak korkutucu etki yaratacaktır."

Bu ve benzeri cezalar darbecileri cesaretlendirdiği gibi, onları yargılamak isteyen yargı mensuplarının da gözünü korkutuyor. En yakın örnek; 28 Şubat'ın andıçlarına bile hukukî işlem yapılamadı. Hatırlayalım; yine Çevik Bir organizasyonuyla bir kısım gazeteciler terör örgütünden para almakla suçlandı. Kamuoyu önünde suçlu ilan edilip hakaretlere maruz kalmaları bir yana, işlerini kaybettiler. Hatta Akın Birdal, uğradığı suikastta 13 kurşun yarasına rağmen kurtulmayı başardı. Sonra sahte belge hazırlanarak iftira atıldığı ispatlandı. Terör tutuklusu Şemdin Sakık'ın ağzından sahte ifade tutanakları düzenlendiği ortaya çıktı. Evrakta sahtecilikten iftiraya ve hatta suikasta azmettirmeye varan bir suç silsilesi için hukukî işlem yapılmadı. Mağdurların şikâyet ve suç duyurularına cevap bile verilmedi. AİHM'nin Kayasu kararı ile altın tepside sunduğu, 28 Şubat'ın yargı üzerindeki gölgesini kaldırma fırsatını değerlendirmeliyiz. Yoksa birilerinin yargıyı 'emir eri' zannetmesinin önüne geçemeyiz. İlk iş, suçu sabit olanları cezalandırmak olabilir. Andıç müelliflerini mahkeme önüne çıkararak başlayabiliriz.

Gölge boksuna 'GATAkulli'

Bülent Korucu 2009.03.10

Bazıkalemşörler Ergenekon'u sulandırmak için hiçbir fırsatı kaçırmıyor. Son moda Sabah'tan Mahmut Övür'ün izlenim yazısından hareketle Fethullah Gülen'e hakaret etmek.

Kalabalık bir kahvaltı ortamında yapılan sohbetle ilgili yazı yeni bir sulandırma girişimine vesile yapılıyor. Medyada yaklaşık bir aydır kullanılan (12 Şubat tarihli internet sitelerinde bu ibare var.) 'Gatakulli' benzetmesini sanki Gülen icat etmiş gibi kendilerince espri üretiyorlar. Kolay anlamaları için kendi gazetelerinden bir örnek verelim. Radikal gazetesinde, Genelkurmay Başkanlığı İletişim Daire Başkanı Tuğgeneral Metin Gürak'ın konuyla ilgili açıklamasını haberleştirdiği açıklamasında şu cümle yer alıyor: "Gürak, Ergenekon soruşturması kapsamında gözaltına alınan emekli generallere yapılan işlemler hakkında, basında 'GATAgulli' olarak nitelendirilen sevklerle ilgili açıklamalarda bulundu." 21 Şubat tarihli Radikal gazetesi bu kelimeyi kullandığına göre Fethullah Gülen'le aralarında telepatik bir ilişki bulunduğu öne sürülebilir! Zira Övür'ün yazısı 6 Mart'ta yayınlanmıştı. Mülakat olmadığı, not ve kayıt tutulmadığı muhataplar tarafından teyit edilen sohbet ortamında Gülen'in şunları söylediği yazıldı: "Bu işlerin sulandırıldığı gibi bir kaygı var. Bana da öyle geliyor. Baksanıza sürekli Silivri Cezaevi'yle GATA arasında, bir ara Cengiz Çandar söyledi, yatay geçiş, yani yatış geçişi var. Bizim Erzurumlular bunu şöyle yorumluyor: 'Bu işin içinde bir 'GATA'kulli var." Mehmet Y. Yılmaz ve Necati Doğru'nun bu cümleden hareketle kaleme aldığı yazılara bakınca 'acaba altında ne var?' diye düşünmeden edemiyorsunuz.

Cengiz Çandar'dan devam edelim isterseniz. Çandar basına açık ama bazılarının görmediği toplantıda yatay geçiş cümlesini şöyle tamamladı: "Ergenekon soruşturması kapsamında tutuklananların hastaneye yatay geçişlerini gördükçe can güvenliğimden endişe ediyorum." Paragrafın başlangıcında ise Akın Birdal'la birlikte maruz kaldıkları andıç infazını anlatıyor Çandar. "Can güvenliğimden endişe duyuyorum." ifadesi geçiştirilebilecek, duymazdan gelinecek bir söz değil. Ergenekon tutuklularını savunma refleksleri göz yaşartan yazarların Çandar'ın bu sözlerini duymazdan gelmeleri herhalde tesadüften ibarettir! Zaten adamlar gazete okumuyorlardır, okusalar 'gatakulli'nin bir aydır kendi gazeteleri dâhil birçok yerde kullanıldığını görürlerdi.

Yapabiliyorlarsa doğrudan 'Gatakulli'yi savunsun, kimsenin arkasına saklanmasınlar. Mesela Şener Eruygur'un eşi Mukaddes Hanım'la Beyin Cerrahisi Servisi Şefi Albay Nusret Demircan arasındaki görüşmeyi tevil etmeyi denesinler. Gazete okumadıkları için yalanlamaya kalkabilirler. Baştan uyarayım, Mukaddes Hanım görüşmeyi doğruladı, hem de Hürriyet'e. Herkesin yoğun bakımda zannettiği Eruygur'un karısıyla birlikte yürüyüp gitmesi için söyleyeceklerini de merak ediyorum. Doktorların kendi arasındaki "Ya, hiçbir işlem yapmıyoruz, ne kan tahlili ne başka bir şey. Soran olursa nasıl izah ederiz?" yakınmalarının açıklaması ne ola ki? Hayati tehlikesi olduğu ileri sürülen Hurşit Tolon'un saatlerce yürüdüğü, 100 mekik-şınav çektiği gerçeğine ne diyecekler? Levent Ersöz'le ilgili 5 ay önce verilmiş 'sapasağlam' raporlarını nasıl izah edecekler?

Düşük rütbeli tabip subayların, "Komutanım, hastanede yatmanıza gerek yok. Sizi hapishaneye geri gönderiyorum." diyebileceklerine ihtimal veriyorlar mı? Ama bizim kalemşörler de haklı, ben de onların yerinde olsam işin kolayına kaçar, gölge boksu yapardım.

Hepiniz Balbay mısınız?

Bülent Korucu 2009.03.13

Cumhuriyet Gazetesi Ankara Temsilcisi Mustafa Balbay'ın Ergenekon terör örgütü soruşturması kapsamında tutuklanması üzüntü verici.

İnsan olarak ve gazeteci olarak üzüldüm. İnsan yönümüz, herhangi bir kişinin demir parmaklıklar ardına girmiş olmasını istemiyor. Gazeteci olarak ise bir meslektaşımın hem de böyle suç isnatlarıyla karşılaşmasını arzu etmiyorum. Yargının verdiği ve vereceği karar karşısında bütün söyleyebileceğimiz bundan ibaret olmalı. Cumhuriyet Gazetesi'nin ve o ekolden yetişmiş gazetecilerin savunma psikolojisine girmesi doğru değil. Bir döneme damgasını vuran "Bana sağcılar adam öldürdü dedirtemezsiniz" zihniyetinin tekrarı gibi görünüyor. Doğan Grubu'nun desteğini 'mağdurlar dayanışması' oluşturmaya çalışıyorlar diye okuyabiliriz. Ama halk, çok rahatlıkla 'Ergenekon dayanışması' şeklinde de algılayabilir. Riskli bir tavır. Adil yargılamayı etkileme kapsamında algılanabilecek hareketlerden de kaçınmak gerekiyor. Gazeteciler, eylemlerinin Korgeneral Galip Mendi'nin, Hurşit Tolon ve Şener Eruygur paşaları cezaevinde ziyaretinden farkını anlatmakta zorlanacaklar.

Balbay hakkında tutuklama kararı veren mahkemenin gördüğü belgelerin hiçbirine vâkıf olmadan, onu basın özgürlüğü kahramanı haline getirmenin anlamı yok. Balbay, yazdıklarından dolayı söz konusu muameleyi görmüş değil. Sonu darbe ile bitmesi planlanan bir sürecin parçası olmakla suçlanıyor. Ülkeyi darbeye götürmek için neler yapıldığını önceki örneklerden çok iyi biliyoruz. 'Şartların olgunlaşması' adına dökülen kanların hepimiz şahidiyiz. ETÖ iddianamesini hazırlayan savcılar da ülkeyi darbe ortamına taşımak için girişilen eylemleri yakaladığı iddiasında. İddianame, yetkili mahkemeler tarafından yeterli delilleri içerdiği gerekçesiyle kabul edildi, yargılama başladı ve onlarca tutuklama kararı verildi. Demokrasi kahramanı mualemesi çekilen Balbay da tam tersine demokrasiye dahletmekle suçlanıyor. Bu gerçeklere rağmen Balbay'a Fikret Başkaya muamelesi çekmenin makul bir izahı yok. Kaldı ki Paradigmanın İflası kitabından dolayı 20 ay hapse mahkûm olup cezaevine giren Başkaya'ya bunun yüzde biri bile sahip çıkılmadı. Yeni Asya yazarı Faruk Çakır'ın, yazdıkları sebebiyle muhatap olduğu cezaya da kimse sesini yükseltmedi. Darbecilerin andıçladığı gazetecilerin suçu neydi; sahip çıkılmadı.

Balbay'la ilgili hafızamızı yokladığımızda ilk akla gelen şey 'Genç subaylar tedirgin' manşeti. Yakın tarihimizde derin iz bırakan bir haberdi ve zamanın Genelkurmay Başkanı Hilmi Özkök tarafından lanetlenmişti. Hani şu 27 Mayıs'ta yargılanan Genelkurmay Başkanı Rüştü Erdelhun'a benzetilerek gözdağı verilmeye çalışılan komutan. Özkök, "Çok ağır gelecek ama lanetliyorum. Bu haber, Türk askeri kadar, Türk milletine karşı da alınmış bir tavırdır." demek zorunda kalmıştı. O günleri hatırlamadan bugünü anlamak zor.

Yazımı Türk basınının yeni yıldızı Sivilay Abla'dan bir alıntı ile bitirmek istiyorum. Taraf Gazetesi'nin etkili yazarı Sivilay Abla, "Gazeteler ve televizyonlar, Türkiye'de bir sivil darbe yaşandığından bahsediyorlar. Ne dersiniz?" diye soran okuruna şu cevabı veriyor: "Merhaba, diyelim ki bu bir sivil darbe. Gazeteler 'sivil darbecilere' veryansın eden manşetler atabiliyor. Televizyonlarda istedikleri kişileri konuk edip, sabahlara kadar 'sivil darbecileri' eleştirebiliyorlar. Karikatür dergilerinde bu 'darbe'cilerin boy boy karikatürleri yayımlanıyor. Vergi borcuna itiraz için hukukî yollar açık. Mahkemeye düşenin kendini savunmasına izin veriliyor. Avukatları yoluyla kamuoyunu yönlendirme şansı bile var. Mahkeme kararını temyiz etme, hatta Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne götürme hakkı var. Sen bir düz vatandaş olarak "bunlar darbeci mi" diye sorabiliyorsun. Peki; 27 Mayıs'ta, 12 Mart'ta, 12 Eylül'de, hatta 28 Şubat'ta bu saydıklarımızın hangisi mümkün olabilmişti? Cevap veriyorum: Hiçbiri. Darbenin bile sivil hali böyle ise sivil bir anayasamız olduğunda ne kadar yaşanılır, iyi bir memleket olacağız demek ki."

'Genç subaylar rahatsız' provokasyonsa...

Bülent Korucu 2009.03.17

Mehmet Gündem'in Salim Dervişoğlu'yla yaptığı mülakat önemli ayrıntılar içeriyor. Emekli Deniz Kuvvetleri Komutanı, Yeni Şafak'ta, 'Genç subaylar rahatsız' mesajlarını provokasyon olarak niteliyor.

İster istemez 'o zaman provokatör kim?' sorusu akla geliyor. O mesajları haberleştiren gazete ve habere imzasını atan gazeteciye bu nitelemeden ne kadar pay çıkıyor? Cumhuriyet Gazetesi ve Ankara Temsilcisi Mustafa Balbay, Genelkurmay Başkanı Hilmi Özkök tarafından lanetlenmişti. Farklı ve o tehditlere muhatap olmamış bir ağzın, Dervişoğlu'nun değerlendirmeleri gerçekten önemli.

Şöyle diyor, Salim Paşa: "Genç subaylar rahatsız tabiri imzasız mektuplarla bize, kumandanlara o kadar çok geldi ki. Hatalarımızdan biri budur, dünyanın hiçbir yerinde imzasız mektuba hukuki bir işlem yapılmaz. Şerefli olan insan, mektubun altına ismini yazar. Türkiye'yi kaşımak isteyenler bu yolu kullandılar. Bunların çoğu provokasyondur. Ben yırtar atardım. Bu mektuplar sivillerin eline geçince, kendilerine gerekçe arayanlar 'genç subaylar rahatsız' dediler." Kendilerine gerekçe arayanlar ifadesinin altını çizmek gerekiyor.

Türkiye'deki asker-sivil ilişkilerini özetleyen bir örnek. Askerin sivil hayata müdahalesini arzulayanların maskesi bu tür beyanatlarla düşüyor. Asker içinde böyle emeller taşıyanlar elbette var. Ancak sivildeki uzantıların tahrikleri ve cesaretlendirmeleri sonucu belirliyor. Türkiye'de darbelerle yüzleşemeyişimiz, hesap soramayışımızın altında da işbirlikçiler var. Darbecilere hesap sorulmaya kalkıldığında sesin başka taraflardan çıkmasının sebebi de bu. Zira bir sonraki adımda yardım ve yataklık yapan, hatta kışkırtan sivillere sıra gelecek. Ergenekon terör örgütü yargılamalarında 'zorunlu' avukatlık yapanların altını deşelediğinizde böylesine bağlantılar çıkacak. İddianamede adı geçenleri 'Saygın generallerin bunları yaptığına nasıl ihtimal verirsiniz?' diyenler, Çevik Bir'le ilgili sorulara cevap veremiyor. Evet, en üst düzey görevler yapmış bir general olması, evrakta sahtecilik yapıp insanların hayatını karartmasını engellemedi. Sahte ifade tutanaklarıyla Cengiz Çandar, Mehmet Ali Birand gibi gazetecilerin kariyerleri, Akın Birdal'ın ise yaşamı karartılmaya çalışıldı.

Dervişoğlu'nun diğer sözleri de kayda değer. Mesela anayasa değişikliklerinin siyasilerin işine gelmediği için savsaklandığını belirtiyor. Bence haklı. Yaklaşık 30 yıldır seçim bildirgelerine 'darbe anayasasını değiştireceğiz' diye yazdılar. Fakat mecburi düzenlemeler dışında dişe dokunur şeyler yapılmadı. Anayasa'nın uzantısı olan Siyasi Partiler Kanunu ve Seçim Kanunu'na sıranın gelmesi istenmedi. Dervişoğlu'nun ifadesiyle 'Parti içi diktatörya liderleri mutlu etti.' Paşa, Kürt meselesiyle ilgili de cesur şeyler söylüyor: "Kürt meselesi üzerinde cesaretle düşünmemiz lazım, sadece askerî yöntemlerle çözülmez, bugün öldürdüğünüz teröristin çocuğu yarın büyüyecek ve bu düşmanlık sürekli beslenecek... Sorunun kökünü kurutmak lazım... Onların söyledikleri, istedikleri bir şeyler var, bir de bizim yapmadıklarımız var... Oturalım cesaretle bunları konuşalım, yapılabilecek olanları ertelemeyelim. Ekonomik adımları atmadık, Kürtleri kültürel bakımdan ülkeye entegre edemedik, asimile etmeye çalıştık. Yeni bir entegrasyon politikası belirlemeliyiz. Kuzey Irak'ın ilgi odağı olmasından korktuk, hâlâ da korkanlar var. Bu korkuyu gidermenin yolu kendi coğrafyamızı ilgi odağı haline getirmekten geçer ki bu potansiyelimiz ziyadesiyle var."

Dervişoğlu bunları söylerken bir başka emekli Orgeneral Necati Özgen, Kürtçe televizyonun zararını anlatmaya çalışıyor. Köylerde kadınlar 'TRT'den Türkçe öğreniyorlarmış' yine öğrenebilirler. Beş kanal Türkçe yayına

devam ediyor. Terör örgütüne ait televizyonun bölgedeki etkinliği ve halka ulaşmakta devlet olarak yaşanan zorlukları anlatan raporları paşaya okutmak lazım.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Karargâh Evleri'nde neler oluyor?

Bülent Korucu 2009.03.20

Karargâh Evleri soruşturması, Milli İstihbarat Teşkilatı'nın bir ihbarıyla başladı. MİT, 2005'te Hava Kuvvetleri Komutanlığı bünyesinde, içinde albayların da yer aldığı illegal bir yapılanmayı rapor etti. Raporda, Karargâh Evleri'nin şemasına da yer veriliyordu.

Karargâh Evleri'ni, Ergenekon Terör Örgütü davası tutuklu sanıklarından İşçi Partisi lideri Doğu Perinçek'in TSK'da yapılanmak için kurduğu ileri sürülüyor. Karargâh Evleri hakkındaki beş sayfalık 'çok gizli' rapor, İP Genel Merkezi'nde ele geçirilince tuhaf bir durum ortaya çıktı. Ciğer, kediye servis yapılmış. Bu aşamadan sonra olay, Ergenekon soruşturmasını yürüten savcıların da ilgi ve yetki alanına girmiş oldu. Savcı Zekeriya Öz, İP'te bulunan gizli raporu 3 Nisan 2008'de Genelkurmay Başkanlığı Askerî Savcılığı'na gönderdi ve nasıl bir işlem yapıldığını sordu. Askerî savcılığın, 2 Haziran 2008 tarihli cevabından, soruşturmanın yeni başlatıldığı ortaya çıktı.

Albay Cengiz Köylü, Ergenekon'a üye olduğu gerekçesiyle 9. Ağır Ceza tarafından tutuklandı. Köylü, Karargâh Evleri şemasında yer alan üst düzey subaylardandı. Bu aşamadan sonra ilginç gelişmeler yaşanmaya başlandı. İP'lilerin 'hayırlı olacak' diye alkışladığı bir operasyon gerçekleşti. Aralarında İP'lilerin de bulunduğu bazı siviller askerî savcılık tarafından gözaltına alınarak sorgulandı. Daha sonra serbest bırakılan siviller arasında hayatında cep telefonu kullanmamış yaşlı kişilerin bulunduğu ve bunların üzerinden onlarca hat alındığı anlaşıldı. Azıcık bir ön araştırmayla bunun bir saptırmaca olduğu fark edilebilecekken, alakasız siviller askerî yargının önüne çıkarıldı. Sonra İP yöneticisi bir kişinin 'bilirkişi' olarak adı geçti. Onlarca elektronik mühendisliği hocası dururken yapılan tercihi izah etmek zor. Akademisyenlerin de bileceği bir konuda, yargılanan kurumun yöneticisini bilirkişi kabul etmek, soruşturma ile ilgili soru işaretlerine sebep oluyor. Ergenekon davasının geciktiğini savunanların 2005'te başlayan bir sürecin hâlâ dava aşamasına gelmemiş olmasıyla ilgili şikâyet etmemesi manidar. Enteresanlıklar son günlerde çoğaldı. Kayseri'de üç astsubayın konuyla ilgili sorgulandığı haberlerini 'nihayet' diye değerlendirecektik, fakat hevesimiz kursağımızda kaldı. Astsubaylara, Kayseri 2. Hava İkmal Bakım Komutanlığı'nın emrini tutuklu Albay Köylü lehinde düzenledikleri gibi muğlâk bir suçlama yapıldı. Bugün Gazetesi ise tutuklanan astsubayın sözlü emri, safça intranete (kurum içi internet) atarak alenileştirdiğini yazdı. Yani Ergenekon tutuklusu Cengiz Köylü için yapılan yardım kampanyasını alenileştirdiği için komutan Tümgeneral Rıdvan Ulugüler'in gazabına uğramışlar. Karargâh Evleri soruşturmasındaki yavaşlığı ile rekora giden Askeri Savcı Ahmet Zeki Üçok'un, astsubaylar konusundaki hızı da şaşırtıcı. Bugün Gazetesi'nin diğer iddialarının ise gerçek olmamasını diliyorum. Zira haberde hipnoz ve ilaçla ifade alındığı ileri sürülüyor. Avukatlar ve astsubayların yakınlarının ifadeleri maalesef Bugün'ü doğrular nitelikte. Avukatların görüşememesi, sağlık kontrolleriyle ilgili şüpheler kafa karıştırıyor.

EMİNAĞAOĞLU NOTU: YARSAV Başkanı Ömer Faruk Eminağaoğlu, Nuriye Akman'a 'sandıktan çıkanın her şey demek olmadığını' söylüyor. Yargıyı da millî iradenin bir parçası olarak anlatıyor. Tespit doğru ama buradan varılan sonuç yanlış. Ömer Bey'e şunu sormak gerekiyor: Millî irade, yasama organı ile iletişimini sandık yoluyla kuruyor. Yargı ile iletişimi hangi yolla kuruluyor? Bizim bilmediğimiz telepatik bir kanal mı var acaba ya da

yargı mensuplarının içine mi doğuyor milli iradenin ne istediği? Evet yargı da millî iradenin bir parçasıdır, millet adına denetler, yargılar ve ceza verir. Millî irade ile iletişim ise yasama organı vasıtasıyla ve yine SANDIK üzerinden kurulur. Zira yargının dayandığı bütün mevzuatı yasama organı üretir. Millî iradenin yargıya tecellisi bu şekilde gerçekleşir. Demek ki, sandık tam da Ömer Bey'in söylediğinin aksine her şeydir, demokrasinin tek belirleyici unsurudur. Onu küçümseyerek ve hatta reddederek millî iradenin parçası olunamaz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ankara'da dört işlem tutmaz

Bülent Korucu 2009.03.24

29 Mart seçimlerinde sonucu en fazla merak edilen şehirlerden biri kuşkusuz Ankara.

AK Parti'nin adaylık sürecinde yaşadıkları, gedikli namzet Murat Karayalçın'ın sol adına CHP listesinde seçime girmesi ve MHP'li Mansur Yavaş'ın yarışa ortak olması heyecanı artırdı. Son hafta oynanacak kozlar sonucu etkilemezse AK Parti adayı Melih Gökçek'in ipi göğüsleyeceğini söyleyebiliriz. Adaylık sürecindeki gecikme ve parti markasının ön plana çıkmasının sanılanın aksine Gökçek'e artı puan olarak döndüğü kanaatindeyim. Dördüncü dönem adaylık her halükarda yüz eskimesi ve iktidar yıpranmışlığı getiriyor. Önceki dönem Gökçek'li oylar, partinin yüzdesini yükseltmişti. Yani Gökçek partiye katkı yapmıştı. Bu dönem olay tersine döndü, partinin ön plana çıkması Gökçek'in işini kolaylaştırdı. Gökçek'in milliyetçi seçmen nezdinde 'Karayalçın tehlikesi'ni iyi kullandığını da kayıtlara geçirmeliyiz.

Ankara'da Mansur Yavaş'ın Karayalçın'la ikincilik yarışı yapması sürpriz olmayacak. 2004 seçimlerinde il genel meclisinde yüzde 10 alan MHP, belediyede yüzde 4'te kalmıştı. Gökçek de AK Parti'nin yüzde 49 oyuna 6 puan ekleyerek yüzde 55'e çıkmıştı. Bu defa Yavaş, MHP'nin oylarını yükseltecek görünüyor. Yalnız sanıldığının aksine Yavaş sadece Gökçek'ten almıyor. Diğer partilerden de AK Parti ve Karayalçın'a vermeyecek olanlar için iyi bir alternatif oluşturuyor. Yavaş'ın yükselişi Gökçek'in keskin düşüşü anlamına gelmiyor.

Herkes Gökçek'in dördüncü kez adaylığını konuşuyor ama Murat Karayalçın'ın üçüncü denemesi olduğu gözden kaçıyor. Solun aday çıkarmakta zorlandığını söylemek haksızlık olmaz. CHP'nin yerel siyaset ayağının zayıflığının göstergesi de diyebiliriz. Genel Başkan Deniz Baykal, teşkilatlara sadece kurultayda sorun çıkarmayacak delege üretim merkezi olarak bakıyor. Sadece İstanbul İl Başkanı Gürsel Tekin bu çemberi yarabildi ve CHP'yi İstanbul'da konuşulur hale getirdi. Tayyip Erdoğan, henüz kendinden çok emin olduğundan teşkilatların siyaset yapmasına izin veriyor. Onun için AK Parti'de kıran kırana bir aday adaylığı süreci yaşanıyor.

2004'te Demokratik Güç Birliği adı altında toplanan 6 sol partinin adayıydı Karayalçın. Şimdi CHP ve SHP'nin adayı ve DSP tarafından destekleniyor. 2004'te Karayalçın yüzde 20, CHP adayı ise yüzde 12 almıştı. Siyasette dört işlem yapmak yanıltıcı sonuçlar verir. O gün Karayalçın'a oy verenlerin bazıları bugün vermeyebilir. Mesela CHP'nin ultra milliyetçi söylemlerinden dolayı Kürt seçmenler uzaklaşacaktır. Zaten DTP'nin kendi adayı da var. Geçen seçimde Gökçek'e karşı 35 puan farklık ağır bir yenilgi alan Karayalçın'ın arayı kapatması için geçerli bir sebep görünmüyor. Yıpranmış adaylığı da cabası. Karayalçın'la ilgili önemli bir soru ve belki de sorun da şu: Seçimi kazanırsa Ankara'yı geri almış muzaffer komutan edasıyla yeniden solun liderliğine soyunur mu? Bu sorunun cevabını hem seçmenin hem de Baykal'ın merak ettiğini sanıyorum. Solun liderliği Karayalçın'ın içinde ukde olarak kalmıştı. 1995'teki birleşmede hem partisini hem koltuğunu kaybetmişti. 1999'da genel başkanlık seçimlerinde şansını denedi ama başaramadı. 15 yıl aradan sonra Ankara'yı tekrar sola kazandırmış biri olarak

beklentiye girmesini çok doğal görmek gerekiyor. Fakat seçmen bunu aynı olgunlukta karşılar mı? Ve solun ömür boyu lideri Baykal ne düşünür? Bunlar önemli sorular. Seçmenin yerel yöneticilerin süresini doldurmadan genel siyasete kanatlanmasına iyi baktığını düşünmüyorum. Kanaatimce Baykal, Karayalçın'ı aday yaparken bir taşla iki kuş vurmaya çalıştı. Hem başarısızlığın faturasını paylaşacağı hatta tamamen yıkacağı güçlü bir omuz bulmuş olacak; hem de potansiyel rakiplerinden birini devre dışı bırakacak.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hâlâ darbeye inanmayan kaldı mı?

Bülent Korucu 2009.03.27

Ergenekon Terör Örgütü soruşturmasında merakla beklenen ikinci iddianame açıklandı. İddianame birçok açıdan ele alınıp analiz edilebilir. En önemli nokta 'darbe teşebbüsü' olduğu için neredeyse bütün medya aynı noktadan yaklaşıyor.

Evet, bu bir darbe iddianamesi ve Türkiye, tarihinde ilk defa sivil mahkemeler marifetiyle darbecileri yargılama kararlılığında. Görünen köy kılavuz istemez; birilerinin darbe planladığını sağır sultanlar bile fark etmişti. Darbecilerin bunu gizleme gibi bir kaygıları da yoktu. Yassıada Mahkemeleri hakkında güzellemeler yapmaktan, isim vererek tehditler savurmaktan çekinmiyorlardı. 'Hesap sorma' dillerinden düşmüyordu. Emekli Genelkurmay Başkanı İsmail Hakkı Karadayı'ya ait olduğu ileri sürülen ses kayıtlarında 'halkı cumhurbaşkanı seçtirmeyecek kadar cahil' gördüklerine göre demokratik yollarla bunu yapacak halleri yoktu. Sandıktan her seferinde tokat yiyip oturuyorlardı. Korktukları, Türk halkının cehaleti değil, tam tersine irfanıydı, sağduyusuydu. Hiçbir toplum mühendisliği projesinde umduklarını bulamadılar. Halk, onların istediklerinin tam tersini yaptı.

Ayrıca böylesine açık oynamaları aslında stratejinin bir parçasıydı. Güç ve kararlılık gösterisi olarak bilinçli bir tercihti. Böylece yanlarına çekmekte zorlandıkları 'sivil kuvvetleri' ikna edebileceklerini düşünüyorlardı. Yaşadığımız örneklerden biliyoruz ki, güç karşısında rüzgârgülüne dönen bazı sivil unsurları 'devşirme'nin yolu buradan geçiyordu. Gümbür gümbür geliyoruz mesajını vererek ikna ettiler. Başlangıçta mesafeli durup dengeleri kollayan kimi sivillerin zaman içinde korteje katılıp, cemseye bindiklerine şahit olmadık mı?

Çok şükür ülkemiz muz cumhuriyeti olmadığından darbe yapmak için şartları olgunlaştırmak gerekiyor. 'Netekim' 12 Eylül'den önce de böyle olmuştu. İhtilalin kudretli paşalarından Bedrettin Demirel, "Bir yıl önce yapmayı planlamıştık. Ama şartların olgunlaşmasını bekledik." demişti. Bu olgunlaşmayı sağlamak üzere girişilen çalışmalar, iddianamede sıralanıyor. Savcılar, 'teşebbüsün' daha iyi anlaşılması amacıyla delilleri üç başlık halinde toplamış. Darbe zemini oluşturma çalışmaları, darbe planları ve planların uygulamaya geçirildiğinin delilleri derli toplu biçimde sunulmuş. Savcılar, yalanlanamayan darbe planlarına karşı, 'bunlar teşebbüsü göstermez' itirazının geleceğini kestirmiş olmalılar. Evet, kulaklarınıza inanamıyorsunuz ama bazıları aynen böyle diyor. Kişinin bilgisayarına cinayet planı yazması suç değilmiş! Biraz daha ileri gidip darbe istemenin bir hak olduğunu bile iddia edenler var. Emekli Deniz Kuvvetleri Komutanı Özden Örnek'in ve Cumhuriyet Gazetesi Ankara Temsilcisi Mustafa Balbay'ın günlükleri darbe planlarının mevcudiyetini inkârı mümkün olmayacak şekilde gösterdi. Planların uygulamaya konulduğunun şahidi ise bütün Türk halkı. Danıştay saldırısı gözümüzün önünde yaşanmadı mı? Cumhuriyet Gazetesi'ni bombalama komedisini hep birlikte seyretmedik mi?

İddianamenin dikkat çeken diğer bölümü ise terör örgütleriyle kurulan 'al gülüm ver gülüm' ilişkileri. Kapsam itibarıyla ayrı yazı konusu ama yazmadan geçemeyeceğim. Geçen hafta Zaman'da bir haber dikkatimi çekmişti. Adam PKK'lı kisvesiyle molotof atarken yakalanıyor. Esrarengiz biçimde tutanaklar buharlaşıyor. Ve sonra general rütbesindeki biri ile fotoğraf kareleri ortaya çıkıyor. General, o sivil vatandaş karşısında esas duruşta. Gel de çık işin içinden. Son bir hatırlatma, bu haftaki Aksiyon dergisinin kapağında bir soru var. Dosyayı okumadıysanız bile o sorunun cevabını kendi kendinize sorun: Ya başarsalardı?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Herkesin kazandığı/kaybettiği seçim

Bülent Korucu 2009.03.30

Yerel seçimler siyasetçiler açısından nispeten rahat seçimlerdir. Birden fazla parametre olduğu için kendinizi başarılı, rakiplerinizi başarısız gösterebilecek yeterince veri bulabilirsiniz.

29 Mart yerel seçimleri de bu tanıma uygun sonuçlar doğurdu. DTP elindeki 'kaleleri' koruyup yenilerini ekledi. CHP oy oranını korudu, AK Parti'den Genel Başkan Deniz Baykal'ın memleketi Antalya'yı geri aldı. İstanbul'da yarışa ortak oldu. MHP oy oranını yükseltti, yeni belediyeler ekledi. Saadet Partisi ve Demokrat Parti belediye kazanmakta zorlansa bile oy oranını artırmış görünüyor. AK Parti, il genel meclisi oylarında 2-3 puanlık düşüş var; ama CHP ve MHP'nin yükselmemesini başarı olarak kabul edebilir.

AK Parti muhalefetin de dolduruşuyla başarı çıtasını çok yükseğe koydu. Aslında daha mütevazı hedefler seçmeliydi. Ekonomik kriz yaşanan bir atmosferde iktidar partisi daha realist davranmalıydı. Krizin seçmenin tercihindeki belirleyicilik kestirilemedi. Büyük oy depoları olan çiftçi ve esnafa Ziraat ve Halk bankaları eliyle sağlanan kolaylıklar son günlere bırakıldı. Bilginin tabana yayılış hızındaki yavaşlık öngörülemedi. Kürtçe açılımları Güneydoğu'ya tam anlatılamadığı gibi batı bölgelerindeki tepkinin nabzı tutulamadı. Yerel seçimlerde aday isimleri yeterince önemsenmedi. Parti rüzgârının adayları sürükleyebileceği düşünüldü. Kaybedilen birçok yerde muhalefet parti ile değil, isimlerle yarıştı. Teşkilatlar yeterince çalışmadı, Genel Başkan Erdoğan'ın performansına sığınıldı. Tek bir mitingle lideri yapacağı ancak bu kadar olabilirdi. Ak Parti'nin 22 Temmuz'da aldığı yüzde 47'de 27 Nisan muhtırası ve 367 krizinin payı hep söylendi. Ancak şimdi o pay düşülerek değerlendirme yapılmıyor. AK Parti de bunu göz ardı ediyor. Her şeye rağmen yüzde 40'lar da sabitlenmiş oy oranını başarı olarak anlatmak mümkünken kendini zora koştu.

CHP ve MHP'nin eksileri şunlar: İktidarda ikinci dönemini yaşayan, yani doğal olarak yıpranması beklenen bir iktidar partisine karşı hâlâ ciddi bir alternatif olarak ortaya çıkamıyorlar. Ekonomik krize rağmen iktidar partisinin 2-3 puanlık kaybını kendi başarısı olarak göstermeye çalışıyorlar. Yüzde 40 oy civarında alan bir iktidar partisine 'başarısız' diyebilen yegâne ülke olabiliriz. Muhalefet, krizi çözebileceklerine dair bir ışık gösteremiyor. Seçmen boşa gideceğini bile bile sağdaki küçük partilere yöneldi. Onları da potaya sokacak ölçüde yükseltmeyerek, onlardan da pek umutlu olmadığın gösterdi. Tepki oyları partilere dağıldı, bir yerde odaklanmadı. Buradan 89 sendromu çıkarmak mümkün olmayacak. 89 yerel seçimlerinde ANAP büyük bozgun yaşamış, SHP, Ankara, İstanbul, İzmir gibi büyükşehirler başta olmak üzere 39 il kazanmıştı. ANAP'ın yüzde 21'lik oy oranına karşı SHP yüzde 28.8 almayı başarmıştı.

Muhalefetin gerçekten kendini başarılı görmesinin ölçüsü ülkeyi erken seçime götürmek isteyip istememeleri olacak. Bunu isteyeceklerini sanmıyorum, zira hala AK Parti ikisinin toplamından fazla oy almış görünüyor. Muhalefet doğru analizle iktidar alternatifi haline gelebilirse onlar ve ülke kazanır. İktidar partisi de seçmenin kendine bir ikazda bulunduğunun farkına varabilirse yine ülke kazanır. Aksini yaparlarsa onlar da ülkede kaybedecek.

MHP nereye koşuyor?

Bülent Korucu 2009.03.31

MHP bu seçimin kazançlılarından görünüyor. Türkiye genelindeki oy oranındaki artış, kazandığı iller ve Ankara'daki büyük çıkışıyla dikkat çekti.

Anamuhalefet partisi haline gelme yönünde ilerliyor. Meclis'te temsil edilen ikinci partiye verilen ad olan anamuhalefet, teknik olarak CHP'de. Fakat MHP, iktidar partisini siyaseten tehdit etme ve onun politikalarını belirlemede etki yapabilme şansını yakalıyor. Bu anlamda anamuhalefet partisi gibi davranabilir. Meclis'te AK Parti'ye verdiği kritik desteklerle CHP'den ayrışıyor, belirleyici hale gelebiliyor. MHP, kitleselleşip bir merkez parti konumuna yükselebilir. Bu şans her zaman MHP'nin önünde duruyor. Ancak yeterince değerlendirdiğini söyleyemeyiz.

MHP'liler, 1999 seçimlerinde yaptıkları patlama ile ayaklarına gelen fırsatı iyi değerlendiremediler. Yüzde 18'lere varan oy oranı ile birinci partinin hemen arkasında yer almıştı. Merkez sağda DYP ve ANAP'ın erimesi son sürat devam ediyordu. Sonraki seçimde birinci parti olmasına kesin gözüyle bakılırken, sürpriz biçimde barajın altında kaldı. Şimdi tekrar adım adım yükselmeye başlıyor. Yükselişi taşıyan unsurları iyi analiz edip strateji geliştirebilirse tekrar iktidar alternatifi olabilir. Konjonktürün rüzgârıyla gitmekle yetinirse siyasi gelgitlerin partisi olarak kalabilir.

Sadece, başarısızlıklardan ders çıkarılabileceği gibi bir yanılgımız var. Hâlbuki başarı, daha fazla analizi ve ders çıkarmayı gerektiriyor. Kazanılan yerlerdeki doğrular, kayıplardaki yanlışlardan daha fazla yol gösterici olabilir. Genel Başkan Devlet Bahçeli, 99'daki başarıyı iyi analiz edemediği için başladığı yere, barajın altına dönmek zorunda kaldı. Şimdi fırsatın tekrar kaçmaması için doğru tahliller yapılmalı. Ülke genelinde oy oranını Ankara ve Adana yükseltiyor. Adayların partinin önünde olduğunu söylemeye gerek yok. Belediye kazanılan Balıkesir, Manisa gibi şehirlerin Güneydoğu'dan aldığı iç göç sebebiyle tepki oyu patlaması yaptığını kaydetmek mümkün. Milliyetçi oyların deposu olarak görülen İç Anadolu'da gittikçe zemin kaybedilmesi, farkın açılmaya devam etmesi soru işaretleri. İstanbul'da olmayan bir parti Türkiye'yi yönetme potasına giremiyor. İstanbul, oy oranıyla ve ülkeyi etkileme gücüyle iktidarları belirleme potansiyeline sahip. MHP İstanbul'da olmanın yollarını aramalı. Son tahlilde Genel Başkan Bahçeli ve ekibi "Nerede kazandık ve neden kazandık?" sorularını sormalı.

Bu seçimin en önemli özelliği, hiçbir etkenin tek başına sonucu belirleyemediğini göstermesi. Parti, lider, aday ve stratejiyi birini diğerine tercih etmeden dengede yürütmek mecburiyeti anlaşıldı. Lider, kendine çok güvenip diğer değişkenleri dışladığı yerde tokat yiyor. Aday, doğru bir stratejiyle partisinin ve liderinin desteğini alamıyorsa ipi göğüsleyemiyor. Hepsi bir araya gelip strateji yanlış kurgulandığında yine hüsran yaşanabiliyor. Antalya örneği bu açıdan çok anlamlı. Aday bütün anketlerden güçlü çıkıyor, parti ve lider onun arkasında, ama sonuç fiyasko. Çiçeği burnunda bir siyasetçi akademisyen Mustafa Akaydın, kesin favori görülen Menderes Türel'i hezimete uğrattı. Tek açıklaması var, yanlış strateji. Kendine aşırı güvenden kaynaklanan ego patlaması ve bunun iletişime yansıması dışında açıklama bulamıyorum. Ankara'da Mansur Yavaş'ın sakin ve iletişime açık tavrı MHP'yi tahmin edilmeyen noktalara taşıdı. İstanbul'da Kemal Kılıçdaroğlu için de aynı şeyi söylemek mümkün. (Kılıçdaroğlu ve İstanbul'u sonraki yazılara bırakalım.)

MHP, kendi klasik tabanı üzerine ANAP ve DYP'nin sahipsiz oylarını eklemeli. Bunu yapabilmesi için iletişime daha açık durmalı ve merkezde bir yere konumlanmalı. Aksi halde keskin zikzaklar yaşamaya devam eder. Dönemsel rüzgârlar kalıcı başarı getirmiyor.

CHP, Kürt atağına hazırlanıyormuş!

Bülent Korucu 2009.04.03

CHP'nin yeni açılım konusu Kürt meselesi olacakmış. Henüz somut bir şey görmedik ama bazı gazetelerin yalancısıyız. Atak ve açılım gibi kelimeler geçtiğine göre 'Acaba Güneydoğu'da AK Parti dışında başarısız parti mi varmış?' diye boşuna meraklanmayın.

Öyle bir şey yok. Bingöl, Muş ve Ağrı gibi Kürt ağırlıklı nüfusa sahip illeri kazanmasına ve diğer illerde DTP'nin arkasından ikinci parti olmasına rağmen AK Parti dışında başarısız bir parti kaydedilemedi. Kayıtlara girmeyecek kadar küçük oy almış olmasından dolayı mıdır bilinmez, diğer partiler bölgede seçim kaybetmiş sayılmıyorlar. Mesela CHP, Diyarbakır'da yüzde 0,51 (yani binde beş), Batman'da yüzde 0,29 (yani binde üç), Van'da yüzde 0,76 (yani binde 7) oy alarak; Diyarbakır'da yüzde 31, Batman'da yüzde 36 ve Van'da yüzde 39 oy alan AK Parti'den daha az başarısız olmayı becermiştir. (Bu seçimde okuduğum en iyi analizlerden birini Engin Ardıç, çarşamba günü yazmış. Okumadıysanız Sabah'taki yazıyı hararetle tavsiye ederim.)

CHP ile ilgili bilgiyi veren gazeteler, 'başarısızlık' çağrışımı yapmamak için azami özen göstermiş. Haberlere göre CHP Genel Başkanı Deniz Baykal, Mardin mitingindeki coşkunun ve sempatinin sandığa yansımaması üzerine işkillenmiş ve "Çocuklar şu konuyu bir araştırın" talimatıyla komisyon kuruyormuş. Komisyonun başına da İstanbul fatihi Kemal Kılıçdaroğlu'nun arkasındaki kişi Gürsel Tekin getirilecekmiş. Tekin buradan da yüzünün akıyla çıkarsa; kızını, pardon koltuğunu vermek için son şart olarak Kaf Dağı'ndan kar getirmesini isteyecekmiş. Ama Tekin çok heveslenmesin, o koltuğu Kılıçdaroğlu'na rezerve etmeye çalışanlar var. Malum medyada bütün yolların Kılıçdaroğlu'na çıktığını gördükçe 'Pire fıkrası' aklıma geliyor. Öğretmen Ertuğrul'u (siz buna Sedat veya Ahmet de diyebilirsiniz) tahtaya kaldırmış, biyolojiden sözlü yapıyor. Ertuğrul sadece pirenin anatomisini ezberlemiş. Öğretmen köpeği soruyor. Ertuğrul önce yutkunuyor, üç cümle sonra tüyler ve oradan pireye atlıyor, sular seller gibi pireyi anlatıyor. Öğretmen kızgın bir muziplikle "peki balığı anlat" diyor. Ertuğrul daha büyük yutkunuyor, tekrar başlıyor: "balığın pulları var, şayet tüyleri olsaydı" diye giriyor ve sular seller gibi yeniden pire...

Seçimden önce Kılıçdaroğlu'na seçim kaybetme tüyoları yazmış ve şöyle demiştim: "CHP'nin değil, bir medya grubunun adayı intibaı oluşturacak şekilde davranmaya devam etmeli. Kılıçdaroğlu, aday adaylığı sürecinden itibaren Doğan Grubu'nun açık desteği ile yürüyor. Böylece seçimi en kısa ve acısız şekilde kaybedebilir. Girdiği bütün seçimlerde yenilme başarısı(!) göstermiş bir gruptan bahsediyoruz. Örnek isterseniz, 1994 yerel seçimlerini ve en yakın 22 Temmuz genel seçimini inceleyebilirsiniz. Tayyip Erdoğan, kazandığı 94 seçimlerinde üçüncü bile olamaz gösteriliyordu. Bu yolla kaybetmek garanti olduğu gibi, acısız olması da diğer faydası! Sandıklar açılana kadar sizi galip ilan edecekleri için, bir hayal âleminde yaşar ve gerçeği 'fücceten' öğrenirsiniz. Sayın Kılıçdaroğlu, iyi yoldasınız, devam edin." İtiraf etmeliyim; kendileri ve tahminlerimizi aşan bir performans gösteriyorlar. AK Parti adayı Kadir Topbaş'la arasındaki 7 buçuk puanlık farka rağmen Kılıçdaroğlu'nu seçimin galibi ilan ediyorlar. Sonuçlardan bihaber bir uzaylı gelse ve o gazetelerin haber ve makalelerine baksa sonucun bizim bildiğimizin tam tersi olduğuna yemin edebilir. O değil, Kemal Bey'i Baykal'a, olmazsa Tekin'e yedirecekler yazık olacak.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ersöz, iyi ki GATA'ya gitmiş (mi?)

Ergenekon silahlı terör örgütü davasının önemli sanıklarından emekli Tuğgeneral Levent Ersöz'ün sağlık durumu endişe uyandırıyor.

Cezaevine ve sivil hastanelere girmemek için direnen Ersöz, sonunda emeline ulaşmış ve Gülhane Askerî Tıp Akademisi Hastanesi'ne yatmayı başarmıştı. Şimdi prostat ameliyatı sonrasında kaptığı enfeksiyon sebebiyle ölümle pençeleşiyor. Düz mantıkla bakınca Ersöz, iyi ki GATA'ya gitmiş diyor, insan. Hasbelkader hastalık cezaevinde veya sivil hastanede vuku bulsaydı, kıyamet kopardı. Fakat tersini düşünmek de mümkün. Belki sivil hastanede olsaydı, basit bir prostat ameliyatından ölümcül halde çıkmayabilirdi. Habis olmayan prostatlara neredeyse mahalle arası polikliniklerinde bile müdahale edilebiliyor. Zaten Ersöz de firarda olduğu günlerde bir özel hastanede sorunu çözdürecekti. Böylesi basit bir operasyon, bu kadar gelişmiş bir hastanede, nasıl böyle bir sonuç doğuruyor anlamak zor. Benzer riskler hiçbir yerde sıfırlanamaz ama davanın hassasiyeti ve GATA'nın imkânları düşünüldüğünde soru işaretlerine engel olmak mümkün değil.

Sanık emekli paşaları GATA'ya sevk ettirebilmek için basın toplantısı düzenleyip kamuoyu baskısı oluşturan İstanbul ve Ankara baro başkanları, bu gelişmeyi nasıl yorumluyor, doğrusu merak ediyorum. Devletin diğer hastanelerini sıfırlayan yaklaşımları haklı tenkitlere sebep olmuştu. Bazı avukatların "Ergenekon sanıklarının avukatlık bürosu haline geldi" şeklinde eleştirilerine muhatap olan baroların sessizliği dikkat çekici. Şayet Ersöz, sivil hastanede bu duruma düşseydi, barolar ortalığı birbirine katardı. Aynı soru 'GATAkulli' yazarları için de geçerli. Acaba, Doğan Grubu'nun GATAkulli hassasiyeti yüksek yazarları gelinen noktayı nasıl değerlendiriyor? Sessizlikleri mahcubiyetten olamaz. Herhalde henüz ilham gelmedi.

Levent Ersöz, Ergenekon terör örgütü soruşturmasının en önemli isimlerinden biri. Güneydoğu'nun korkulu rüyası, 'Sarı Levent' olması bir yana, ETÖ'nün kilit konumlarında görev yaptığı iddia ediliyor. 'Karakutu' nitelemesini fazlasıyla hak ediyor. Örgüt liderliğinden yargılanan eski Jandarma Genel Komutanı emekli Orgeneral Şener Eruygur'un sağ kolu. Medya patronlarına Eruygur'un mesajını ileten, onun adına baskılar, tehditler yapan kişi. Gazetecilerle görüşüp örgütün planları doğrultusunda yönlendirmekle suçlanıyor. Medyayı 'adam etmek' önemli görevleri arasında sayılıyor. Örgütün operasyonel ayağının başında ve bütün kritik noktalarda bağlantı elemanı pozisyonunda görülüyor. Mustafa Balbay'la yaptığı görüşmenin iddianameye yansıyan şu kısmı, onun hakkında yeterince aydınlatıcı olabilir: "Levent Ersöz'ün de bunların hepsinin kesilmesinin gerektiğini, hayat hakkı tanınmaması gerektiğini, yoksa yeniden hortlayıp kendilerini ortadan kaldırabileceklerini söylediği..." Legal ve illegal istihbaratın başında bulunduğu dönemde, üst düzey devlet adamlarının dâhil olduğu 2.500 kişiyi dinletip, hukuk dışı biçimde kayıt yaptırdığı ileri sürülüyor. Ersöz, darbe suçuna ek olarak "Kişilerin siyasî, felsefî veya dinî görüşlerine, ırkî kökenlerine; hukuka aykırı olarak ahlakî eğilimlerine, cinsel yaşamlarına veya sendikal bağlantılarına ilişkin bilgileri kişisel veri olarak kaydetme" yani 'fişleme' yapmakla da suçlanıyor. Hukukî dinlemeleri eleştirip Ergenekoncuların hukuk dışı dinlemelerine sessiz kalanların çifte standardını kayıtlara geçirmeliyiz.

Önce Şener Eruygur'un geçirdiği tuhaf kaza, sonra Levent Ersöz'ün başına gelenler... İster istemez soru işaretlerine sebep oluyor. Levent Ersöz, GATA'ya gitmekle iyi mi yaptı, açıkçası ben işin içinden çıkamadım.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bu matematikle ekonomide tutunamayışın normal!

Mustafa Mutlu'nun yine Fethullah Gülen krizi tutmuş. TRT'deki bir kısım yeni işe alımlarla ilgili olarak "TRT, Fethullah Gülen radyo televizyonuna dönüştü" diye yazdı. Tamamı, Zaman, Aksiyon, Cihan ve STV olmak üzere 1.400 kişinin TRT'ye alındığını ileri sürerek iddiasını ispat etmeye çalıştı.

Aynen şöyle yazdı: "Tasarruf gerekçesiyle 900 kişinin emekli edildiği TRT'ye; TAMAMI, Zaman, Aksiyon, STV, Cihan Haber Ajansı kadrolarından olmak üzere 1.400 kişinin işe alındığını..." Mutlu şimdi, TRT yönetiminden aldığı sert cevap karşısında hasarı aza indirecek manevralar yapmakla meşgul. TRT'ye cevap yetiştirmeye çalışırken zor anlar yaşıyor. Bir yandan 1.400 kişinin işe girdiğini ispatlamak için çırpınıyor, diğer yandan bahse konu kurumlardan gelenlerin 14 değil, 26 olduğunu savunuyor.

"TRT'ye alınanların Zaman, Aksiyon, Cihan Haber Ajansı ve STV kadrolarından geldiğini yazmışım. Bu da yalanmış! Bu kurumlardan sadece 14 kişi alınmış. Bu, tamamen TRT yönetiminin konuyu çarpıtmak için sığındığı bir yorum farkı! Çünkü bu küçük kurumların toplam personel sayısının bile 1.400 kişi olmadığını medya dünyasını birazcık tanıyan herkes bilir. Ben işe alımlarda tarikatçı kadrolaşmayı vurgulamak için o kurumları örnek olarak vermiştim. Kaldı ki Zaman'dan, STV'den, Cihan'dan sadece haber dairesine yapılan transferler bile TRT'nin iddia ettiği gibi 14 değil, tam 26 kişi... İsterlerse isimlerini bile tek tek yazabilirim!" Allah düşürmesin, zor bir durum. Mutlu, eskiden ekonomi yazardı. Rakamlarla arasının bu kadar açık ve matematiğinin böylesine kötü olduğunu gördükten sonra, o alanda kariyer yapamayışının sebebi anlaşılıyor. Öyle ya 1.400'ün tamamı nere, 14 nere? Hadi onun hatırı için 26 desek bile kurtarmıyor, kurtarsa dükkân onun!

Aslında sorun, Mutlu'nun matematik yeterliliği değil. Düşük ihtimal de olsa 14'ü 1.400 okuyan başka insanlar çıkabilir! Bu hoş görülebilecek insani hatalar sınıfında değerlendirilebilir. Meselenin temeli, Mutlugillerin objektiviteden uzak ve çifte standartlı tavırları. Medyada baskı oluşturmaya çalışanlar, vebalı muamelesini layık gördükleri insanlarla ilgili insani ve mesleki bir eksiklikten söz edemiyor. Alındıkları konumları dolduramayacak insanlar olduklarını ileri süremiyorlar. Filanca kurumdan geliyor olmak üstünlük sebebi olmadığı gibi nakısa da sayılmamalı. Adı geçen şahıslarla ilgili meslekî eleştiri getiremiyorsanız, yapabileceğiniz tek şey susmaktır. Üzerinde en çok fırtına koparılan Ahmet Böken'i yakından tanıyorum. Cihan'da çalıştığım dönemde bütün televizyon yöneticileriyle oturup kalktık. Televizyon camiasında anket yapıp, önümüzdeki 10 yılı şekillendirmesi beklenen, gelecek vadeden üç isim saydırsanız birisi Ahmet Böken çıkar. Son beş yıldır, dünyadaki bütün yayıncılık fuarlarını takip etmiş, sektörün gidiş yönünü çok iyi yakalamış, dil bilen bir televizyon gazetecisi. Birikim ve potansiyeline söz edemediğiniz noktada "Ama o Samanyoluhaber'den geldi" derseniz; iyi niyetinizden şüphe duyma hakkımız doğar. Bu bir bakıma acziyet ifadesi. "Sahada karşınıza çıkamıyoruz ama masada hakkınızdan gelmesini biliriz" cinliği. Gelelim çifte standarda; TRT'nin açıklamasında başta NTV olmak üzere diğer kanallardan gelenlerden bahsediliyor. Bunları görmezden geldiğinizde sorununuz matematikle sınırlı değil demektir. Matematik çözülebilir, dışarıdan yardım da alınabilir. Ama diğerleri için çok umutlu değilim.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Darbecilik, fikir özgürlüğü müdür?

Bülent Korucu 2009.04.14

Ergenekon silahlı terör örgütü soruşturması yeni bir aşamaya geldi. Önceki dalga daha çok silahlı unsurlar üzerineydi.

Yani örgütün vurucu timi olduğu ileri sürülen asker ve polisler operasyonun hedefi olmuştu. Bu çerçevede muvazzaf subaylar ve çoğunluğu Özel Harekâtçı polisler tutuklanmıştı. Ele geçirilen krokiler takip edilerek

bulunan cephanelikler, 'Av tüfekleriyle mi darbe yapacaklardı?' sulandırmasını boşa çıkarmıştı. Hoş, Metin Kaplan ve avenesinin oyuncak tüfekler ve piknik tüpleriyle ülkeyi ele geçireceğine bile inanmış bir topluluk var karşımızda. Ancak şimdi aynı kişiler onlarca bombaya, kilolarca plastik patlayıcıya burun kıvırıyor. Şapkadan çıkan son tavşanlardan biri "700 bin silahlı askeri olan bir ordu ortada dururken bu kadarcık cephaneyle ne yapabilirler?" sorusu. Darbecilerin düz mantıklı, makul insanlar olduğuna inanmamızı bekliyorlar. 27 Mayıs'ta darbecilerin büyük çoğunluğu alt rütbeli subaylardı. İhtilaldan sonra 235 generali ve 5.000 subayı emekli etmişlerdi. Talat Aydemir'in bir avuç Harbiye öğrencisiyle iki kez darbeye teşebbüs ettiğini de unutmamak gerekir. Kaldı ki bu defa orgeneraller, jandarma genel komutanı gibi üst düzey subaylar da suçlanıyor.

Bazı rektörleri ve Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği üyelerini içine alan yeni dalga ile ilgili ilginç itirazlar geliyor. Aslında daha önce de duyduğumuz sözler bunlar. Mesela, MHP Grup Başkan Vekili Mehmet Şandır, Ergenekon soruşturması kapsamında dün gözaltına alınan Başkent Üniversitesi Rektörü Mehmet Haberal'a destek vererek, "Sayın Haberal'ın, Kanal B Televizyonu'nun ve diğer birçok kişinin Cumhuriyet'e karşı, laik, demokratik devlet yapısına karşı hukuk dışı bir eylemin içinde olabileceğine ihtimal vermiyorum, kabul de etmiyorum." diyor. Şandır bu sözlerini hukuka saygı klişeleriyle bitiriyor. "İhtimal vermiyorum, kabul etmiyorum, siyasi iktidarın gündem değiştirme girişimidir" şeklinde söze girdikten sonra bu klişe saygı cümlelerinin anlamı kalmıyor.

'Filanca kişi suç işlemez' cümlesi masuniyet karinesinin de içini boşaltıyor. Evet, herkes, suçu mahkeme kararı ile sabit oluncaya kadar masumdur. Ancak bazı 'saygın' kişilerin suç işlemeyeceğine dair mutlak masuniyet sadece kast sisteminin geçerli olduğu düzenlerde olabilir. Demokrasilerde herkes kanun önünde eşittir, suç işleyebileceğine ihtimal verilir ve toplumdaki konumu ne olursa olsun aynı cezaya çarptırılır. Fikir hürriyetiyle darbe suçu da öyle birbirine karışacak konular değildir. Siyahla beyaz kadar net biçimde birbirinden ayrılabilir. Meşru zeminleri ve meşru araçları kullanarak herkes siyaset yapabilir, istediği kuruma muhalefet edebilir. Meşru zemin ve araçların kullanımına sadık kalınıp kalınmadığına mahkemeler karar verecek. Şu bir gerçek ki mevcut operasyonda düğmeye basılabilmesi için savcıların elinin yeterince güçlü olması gerekiyor. Hem mahkemeleri hem de kamuoyunu ikna edebilecek delillerin bulunduğunu düşünüyorum. Operasyonu yöneten yargı mensupları da muhataplarının konumlarının farkındadır. Baltayı taşa vurduklarında önlerine konacak fatura 'sarı çizmeli Mehmet ağa'nınkinden maalesef farklı olacaktır. Evet, maalesef farklı olacaktır. Aslında bir hukuk devletinde böyle bir farkın oluşmaması gerekir. İkinci iddianameden bir alıntıyla sivil unsurların doktriner katkısını anlamaya çalışalım. Cumhuriyetin temel niteliklerini koruma görevinin Anayasa'da belirtilen meşru organlara ait olduğu belirtildikten sonra şöyle deniyor: "Anayasamızın açık ve herkesin anlayabileceği düzenlemelerine karşın örgüt bu organları yok saymakta, cumhuriyetin niteliklerine anayasal tanım ve anlayış dışında örgütün illegal amaçlarına meşruiyet sağlama yönünde gayri meşru yaklaşımlar getirmektedir. Oluşturduğu paravan doktrin doğrultusunda, bu yaklaşımların doğurduğu illegal sonuçları korumak için terör yöntemleri kullanmaktadır." Yeni dalgayı bu paragrafla birlikte okumak aydınlatıcı olabilir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Akredite gelmiş Cihan'a gerisi bahane

Bülent Korucu 2009.04.24

Cihan Haber Ajansı muhabirine uygulanan ölümüne akreditasyon skandalı büyüyor. Herkes suspus olmuşken nasıl büyüyor, diye sormayın. Zaten onun için büyüyor. Asker cephesinin suskunluğu bir nebze anlaşılabilir.

İkrarı gösteren bir sükut olarak da yorumlanabilir.

Askerimiz henüz yaptığı bir hatadan dolayı özür dileyecek olgunlukta değil. Çıkıp 'bir hatadır oldu' demelerini beklemiyorum. Bu saatten sonra söyleyecekleri şeyler, oynama bilmeyen gelinin mazeretlerinden öte anlam taşımayacak. Ya yenim dardı, diyecekler veya yerim. Sevgili dostum Cihan Genel Müdürü Abdülhamit Bilici boş yere bekliyor, hâlâ bir ses çıkmadı diye yazıp duruyor. Ben, inandırıcı olmayacak mazeretler söyleyeceklerine mahcup bir sessizliğini tercih ediyorum. Eski Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in İLKSAN skandalından sonra siyasete kattığı sözlerden olan 'Verdimse ben verdim.' türü kabahatten büyük özürler bile duyabilirdik.

Asıl sorun yapmamız gereken, basın kuruluşlarının ve meslek örgütlerinin sessizliği. Asıl bu sessizlik ürkütücü. Ve bu suskunluğa rağmen askerin 'ne olmuş yani' anlamına gelecek çıkışlar yapmaması anormal. Basının tavırsızlığından cesaret alarak 'yerimiz dardı' geçiştirmesi de yapmadılar. Zira halk inanmasa da bu açıklamaya balıklama atlamaya hazır bir grup gazeteci var. Kendi medya grubunun ayağına kıymık batsa yeri göğü inleten, 'öteki' medya için yasak savmak kabilinden dahi dudağını kımıldatmayan Basın Konseyi'ne sahibiz. İsminin önünde 'çağdaş' tanımlaması olup, tepki vereceği konuları çağ dışı kriterlere göre seçen gazeteciler derneği de bizde. Olaya haber değeri atfetmeyip görmezden gelen gazeteler ve televizyonlar mevcut. Birkaçı hariç kalem erbabından da tek kelime eden yok. Öyle ki Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Orhan Erinç'in kısa açıklaması mesleğin şeref madalyası haline geldi. Gerçi bildiriye dönüşmemesi ve fiili bir karşılığı olmaması eleştirilebilir, lakin neyse... İstanbul dükalığına dayanışma dersi veren Anadolu medyasını takdir etmeyi unutmayalım. Ötesi, böyle başa böyle tıraş...

Halk demişken aklıma geldi. Cihan muhabiriyle BBP Genel Başkanı rahmetli Muhsin Yazıcıoğlu arasında çok fark yok aslında. Hatta bir anlamda Yazıcıoğlu daha tehlikeli(!) bulunabilir. Çünkü muhabir Lütfi Aykurt genç bir gazeteci, Yazıcıoğlu ise hücrelerde pişmiş bir lider. Muhabiri dağ başında bırakan zihniyetin, Yazıcıoğlu'nu samimi şekilde arayıp aramadığı sorgulanmaya başlarsa asıl kıyamet o zaman kopar. Yukarıda biraz işi latifeye vurduk ama çok gırgır kaldıracak bir konu değil. Genelkurmay Başkanlığı ölümüne akreditasyon olayı üzerine ciddiyetle gidip kamu vicdanını tatmin edecek izahat yapmak zorunda. Birçok meselede 'kol kırılır yen içinde kalır' sığlığını aşan asker, konunun insanî boyutunu da dikkate alarak soruşturmalı. Burada kaybedilecek krediyi telafi edebilecek halkla ilişkiler cinliği henüz icat edilmedi. Samimi bir özeleştiri ve gereğini yerine getirme dışında kurtuluş görünmüyor. Şimdiye kadarki gecikme de ancak böyle anlaşılır hale getirilir. Yanlış ve büyük çoğunluğu şahsî uygulamalarla halktan uzaklaşan Türk Silahlı Kuvvetleri için de önemli fırsata dönüşebilir. Bundan sonraki şahsî hataların kuruma mal edilmesinin önüne geçilir. İnsanlar, doğal olarak nutuklardan çok icraatlara bakıyor. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Saygın terörist!

Bülent Korucu 2009.04.29

Bostancı'daki çatışmada bir emniyet amiri ile masum bir vatandaşı şehit eden teröristin kimliğine dikkat ettiniz mi?

Siyasal bilgiler mezunu, çeşitli yayın organlarında yönetici seviyesine kadar yükselmiş bir gazeteci. Kitabı İngilizce ve Türkçe basılmış bir edebiyatçı. Orhan Yılmazkaya, sadece ayak takımının terörist olabileceği

iddiasında bulunanları ters köşeye yatırdı. Ölmeye ve öldürmeye şartlanmış bu kişi, terörü siyasal araç olarak gören tipik bir örnek. Maalesef yakın tarihimizde örneklerine fazlasıyla rastlanan bir tür.

Aynı şekilde saygın bilinen insanların özel mülklerinde ağır silahlar ele geçiriliyor. Çok saygın kurumlara mensup kamu görevlileri mahkeme kararıyla silahlarla ilişkisi tespit edilip tutuklanıyor. Türk Silahlı Kuvvetleri'nin gözde birliklerinde albay, yarbay rütbesinde görev yapan insanları mahkûm olmadan mahkûm etmiyoruz. Ancak hâkimlerin tutuklama kararı vermelerine sebep olacak kadar suç şüphesi ve yeterli delil bulunduğu ortada. Hukukun temel ilkelerinin bazılarını her gün tekrar edip, bir kısmını hiç görmezden gelmek, hukuka olan inancı zedeliyor. Masuniyet karinesi, suç ispat edilene kadar suçsuzluk ne kadar önemliyse; kanun önünde eşitlik de o kadar hayatîdir. Kast sistemine geçtik de haberimiz mi yok? 'Filanca suç işlemez, işlese bile görmezden gel' biçimindeki mantık, hukukla ve demokrasiyle bağdaşmıyor. Hadi bazılarının demokrasinin alternatifi sandıkları cumhuriyete uyarlayarak da söyleyelim. Cumhurun, fertlerin eşitliğine dayanan cumhuriyete hiç yakışmıyor.

Örneklerden anlaşıldığı üzere suç, 'ayak takımı' diye nitelenen kişilere mahsus değil. Hatta bazı suçlar için eğitim, çevre ve konum şartı bile bulunuyor. Darbe suçu için de bu şartları sıralayabiliriz. Darbeye ortam hazırlamak, kamuoyunu darbeye ve tabii ki kurtarıcılara ikna edecek sokak timlerine ihtiyaç vardır. Ama bu, dinamitin ucundaki fitil gibidir. Asıl patlamayı ve yıkımı ana gövdedeki barut yapar. Toplumun çeşitli katmanlarına yerleşmiş, kendilerine saygın konumlar edinmiş kişiler de ikna sürecinde önemli yer tutarlar. Fakat bunların asıl işi 'devrim'den sonra başlar. Ergenekon iddianamesinde yer alan bilgilere göre 20-30 yıl görevde kalacak, cahil halkı yeniden şekillendirecek beyin takımlarına ihtiyaç vardır. Bir sabah yönetime el koyduklarında hazırlıkların tam olması gerekir. Yerel yönetimlerden merkezî hükümete kadar bütün idare kademeleri için kadro hazırlamak şarttır. Ekonomiyi teslim alacak olanlar ile medyaya bayrağı dikecekler bir yerlere yazılmış olmalı. Hatta askeriye ve polis içinde muhaliflerin yanına önceden mim konulmalı ki; sonradan problem çıkarmalarına izin verilmesin. 27 Mayıs'ta 255'i general 5.000 subayı emekli etmenin başka anlamı var mı?

Hem ikna süreçlerindeki ihtiyaç hem de kadro sıkıntısı, darbeciliğin temeline 'saygın' insanları koymayı kaçınılmaz kılıyor. Saygın isim denince akla Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği Başkanı Türkan Saylan geliyor. Cumhurbaşkanlığı seçim sürecinde kameralar önünde, "Biz asılız, bizim istemediğimiz hiçbir şey olmaz." diyen Saylan, kendini, ilan edilmemiş kast sisteminin en üst basamağında görüyor. O suç işlemez veya işlese de görmezden gelinmeli diyenler de herhalde aynı kanaatte. Fakat iddialar ve bizzat Saylan'ın kendisi kafa karıştırıyor. Saylan, başörtülülere hakarette beis görmüyor; casus, militan gibi nitelemeler yapıyor. Koca bulmak için başlarını örttüklerini ileri sürüyor. Bu cümleleri 'Oflu Hoca' başı açıklar için sarf etse kıyamet kopmaz mıydı? Bugün Gazetesi'nin, ÇYDD aramalarında çıktığını iddia ettiği belge de tüyler ürpertici. Ayırımcılıkla ilgili olanlar bir tarafa, kaos ortamının asıl tetikleyicisi araba kundaklayanlara burs verildiği iddiası korkunç. "Listelerde göstermeyelim, ama bursu aksatmayalım" cümlesi ispatlanırsa başka ispata ihtiyaç olmayacağı kanaatindeyim. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

AK Parti mesajı almış

Bülent Korucu 2009.05.01

Türkiye'de siyasetçinin özeleştiri yapanını pek göremiyoruz. Ülkemizde başarısız siyasetçi yok! İktidar olamayanlar, seçmenin muhalefet görevi verdiğini ilan ediyor. Barajın altında kalanlar vatandaşın kendilerini

'nadasa bıraktığını' açıklıyor.

Hülasa 'biz başarısız olduk, gayri gitmek düşer' diyen politikacı türüne rastlanmıyor. Gidiyormuş gibi yapanları da kaydetmekte fayda var. Tabanın öfkesi sıcakken 'tamam kızmayın gidiyorum' deyip arka kapıdan tekrar makama çıkanlar hiç az değil. Buradan hareket edilince özeleştiri yapıyormuş gibi davranan bile çok kıymetli. AK Parti'nin 29 Mart'tan sonra hazırladığı ve medyaya 'hasar tespit tutanağı' olarak geçen metni bu açıdan önemsiyorum.

Bu özeleştiri denemesinin tek başına iktidar olan bir partiden gelmesi dikkate şayan. Oy kaybına rağmen kazanılmış bir seçimden sonrasına denk gelmesi de önemli. Söz konusu raporu İçişleri Bakanı Beşir Atalay, AK Parti Grup Başkan Vekili Nihat Ergün, AK Parti Genel Başkan yardımcıları Reha Denemeç ve Edibe Sözen, AK Parti Seçim Koordinasyon Merkezi Başkanı Mustafa Ataş ve AK Parti İstanbul Milletvekili Ömer Dinçer'den oluşan komisyon hazırladı. Raporun gerçekçi tespitler içerdiğini düşünüyorum. Başbakan ve Genel Başkan Tayyip Erdoğan'ın 'Kriz bizi teğet geçti' sözünün farklı kesimlerde farklı etkilere sebep olduğu ifade ediliyor. Liderin böylesine ön planda olduğu bir parti için iyi bir gelişme. Başbakan da bu hatanın farkında olacak ki, Ulusa Sesleniş konuşmasında izahatta bulunma ihtiyacı hissediyor.

Erdoğan'ın, "Dünyanın en gelişmiş ekonomilerini ciddi ölçüde sarsan, küresel finans kuruluşlarını, devasa uluslararası şirketleri iflasın eşiğine getiren bu çaptaki bir krizin elbette ülkemize de ulaşan etkileri vardır, olacaktır. Hamdolsun, batan bankalarımız yok... ve ben kriz Türkiye'ye teğet geçecek derken işte bunu kastediyorum, elbette bu kötü şartlar bize de dokunacak, elbette bizim de sıkıntılarımız olacak, ama biz milletçe ayakta kalmayı, hedeflerimizi kaybetmemeyi başaracağız." sözleri buna işaret ediyor. Sadece teğet değil, kartzedeler için kullanılan ifadeler ve krizde üç-beş beceriksiz battı türünde cümleler de oy kaybının sebepleri arasında sayılmalıydı.

AK Parti'nin potansiyelinin altında oy aldığını söylemek aslında bir anlamda başarısızlığın tescili. "Seçmenin yüzde 60'ı bize oy verebileceğini belirtiyor ama biz bunun sadece yüzde 39'unu alabildik" saptamasının ardından bunun gerekçeleri sıralanıyor. Teşkilatların halkla iletişim sorunu yaşadığı vurgulanıyor. Rehavet ve çalışmadan ziyade nemalanmaya gelme iktidar partilerini bekleyen en büyük riskler. Yeni dönemde bu riski bertaraf edecek adımlar atılabilecek mi, göreceğiz. Raporlarda, rakip analizine yeterince yer verilmemiş. CHP'nin artan oylarının büyük oranda İstanbul ve İzmir'den kaynaklanmasına dikkat çekiliyor. CHP ve MHP arasında bölgesel ittifaklar oluştuğu kaydediliyor. Olabilir, rakiplerinize niye işbirliğine gittiniz diyecek haliniz yok.

"Seçmen, bazı konularda beklentilerinin karşılanması, AK Parti'nin politika ve yaklaşımlarını gözden geçirmesi halinde kendisine oy verebileceğini söylemiştir." cümlesinin altını çizip, hükümet, parti ve grup yönetimiyle teşkilatlarda revizyon önerilmesini doğru buluyorum. Bunu yaptığında AK Parti seçmenin mesajını aldığını göstermiş olacak. Darısı muhalefet partilerinin başına diyoruz. Benzer çalışmalar yaptılarsa kamuoyu ile paylaşmalarında fayda var. Zira insanların kafasında hâlâ CHP Genel Başkan Yardımcısı Onur Öymen'in 22 Temmuz'dan sonra söylediği, "Sonuçları mantıkla izah etmek mümkün değil." sözleri yankılanıyor. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Eruygur da cemaatten mi?

Son yıllarda milletin ağzında bir cemaat sakızıdır gidiyor. Çok kullanışlı bir alet. İzah edilemeyen pek çok olayın kolayca açıklanmasını sağlıyor. Onunla gölge boksu yapıp düşmanlarınızın gözünü korkutabiliyorsunuz. Onu 'öcü' gibi kullanarak meydana getirdiğiniz ortamda arzuladığınız sonuçlara ulaşabiliyorsunuz. Kendinizi onun hedefi gibi gösterip ucuz yoldan kahraman olabiliyorsunuz.

En önemlisi de bazı şeyleri örtebiliyorsunuz. Bilhassa Türk Silahlı Kuvvetleri içindeki iktidar savaşlarının kamuflajında çok işe yarıyor. Ergenekon Silahlı Terör Örgütü ikinci iddianamesiyle ortaya çıkan deliller, örtme operasyonlarının önemli ayrıntılarını gösteriyor. Emekli Genelkurmay Başkanı Yaşar Büyükanıt etrafında koparılan fırtınanın ve 'cemaat'e fatura edilen karalamaların belgeleri Şener Eruygur'da çıktı. Şener Eruygur cemaatten miydi? Yoksa cemaat diye kastettikleri şey aslında eski Jandarma Genel Komutanı Eruygur'un darbe yapmak üzere kurduğu örgütün adı mıydı?! Bu soruların cevabı kuşkusuz, HAYIR. O halde bu yanıltmacayla hedeflenen neydi?

Emekli Korgeneral Altay Tokat, Aktüel Dergisi'ne verdiği bir mülakatta, ordu içinde yükselme çatışmasından kaynaklanan fraksiyonlar oluştuğunu söylemişti. Şöyle konuşmuştu Tokat: "... yukarıya doğru bir piramit var. Bu piramitte yukarıya doğru çıktıkça daralmadan kaynaklanan çatışmalar meydana geliyor: Yükselme çatışması! Askerî Şûra kararları yargı denetiminde olmadığı ve şahsî tercihler öne çıktığı için gruplaşmalar oluyor. Denetimin olmaması ilişkilerde gerginlik yaratıyor." Söz konusu çatışma ve gruplaşmaları medyadaki hemen herkes biliyordu. Fakat o gruplaşmalarda saf tutanlar veya karambolde farklı hesapları görmek isteyenler 'cemaat' sakızını çiğnemeyi tercih ediyordu. Bu isimlerden Enis Berberoğlu, küçük çaplı bir günah çıkarma girişiminde bulundu. Önceki gün şöyle yazdı: İnternet üzerinden (Büyükanıt'a karşı) çamur kampanyası başlatıldı. Büyükanıt'ın dedesi, sağlık durumu, hatta yıllar önce cinayete kurban giden kardeşi... Hepsi karalama amaçlı olarak kullanıldı. Ben dahil çok kişi bu kampanyayı AKP ve cemaatin eseri saydık. Ne var ki, Ergenekon iddianamesinin eklerinde, 34. klasörde öyle belgeler var ki... Yaşar Paşa'ya dönük tacizin ve haysiyet infazının adresi konusunda acaba yanıldık mı? ...Büyükanıt'ın sağlık durumuna ilişkin raporlar, yazılan ilaçlar, doktor ziyaretleri... Klasördeki dava dosyasının yanı sıra özel istihbarat çalışmalarına da rastlandı... Mesela davada dinlenilen diğer tanıkların kişisel bilgileri... Ve Filiz Büyükanıt'ın "yakın çevresi" olarak anılan bazı kişilerin subjektif, bol sıfat kullanılan biyografileri." Hürriyet'in Ankara temsilcisinin geldiği nokta önemli, zira kendisi Büyükanıt'a basın toplantısında; "Askere karşı yapılan yıpratma kampanyasında yurtdışında yaşayan bir cemaat liderinin parmağı var mı?" diye soran gazeteci. Berberoğlu, benzer cümleleri Orgeneral İlker Başbuğ'un atanmasıyla ilgili de kurmuştu. Bakalım onlarla ilgili ne zaman günah çıkaracak? Berberoğlu'nun yaptığını yapamayanlar, yanılmış olabileceklerini itiraf edemeyenler de var. Büyükanıt, gazetecilerden daha sağduyulu davranarak, "Elimde belge ya da bilgi olmadan kimseyi suçlamam." cevabını vermişti. Bu cevap büyük ihtimalle bilgiden kaynaklanıyordu. Bu toplantıdan sonra Ergenekon sanıkları tarafından topa tutulduğunu da hatırlamakta yarar var. Tuncay Özkan, hızını alamamış, Türk milletinin yeni bir ordu kuracağını bile söylemişti.

Eski Jandarma Genel Komutanı'nda çıkan evraklar, cemaat diye kurgulanan sanal öcüyü boşluğa düşürdü. Belli ki bu bir şeyleri örtme operasyonuymuş. Artık herkes daha dikkatli olmak zorunda. Cambaza bak der gibi, dikkatleri cemaat denen 'sanal öcü' üzerinde toplamak isteyenlerin işi eskisi kadar kolay olmayacak. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sinsice, kahpece ve kalleşçe

Anayasa Mahkemesi Başkan Vekili Osman Alifeyyaz Paksüt ve eşi Ferda Hanım, Yüksek Mahkeme tarihinde yeni bir sayfa açtı.

Üzülerek kaydetmeliyiz ki çok iç açıcı bir sayfa olmadı. Ferda Hanım, Ergenekon terör örgütü davası tutuksuz sanıklarından. İddianameye yansıdığı kadarıyla, kendisini yakmakla kalmamış, eşinin başını da ciddi belaya sokmuş. Bugüne kadar onlarca Anayasa Mahkemesi üyesi geldi geçti. Erkek-kadın fark etmiyor, hiçbirinin eşinin ismini bilmiyoruz. Ferda Hanım, eşinin ve neredeyse bütün Mahkeme'nin önüne geçen medyatik bir figür olarak karşımıza çıktı. İlk zamanlar basit vitrin şovları gibi algılanan şeylerle ilgili artık ciddi iddialar gündemde. Suçlamaları yapan herhangi bir kişi ya da kurum değil, bizzat yargı mekanizması. Konunun Ferda Hanım kısmı normal mahkemelerde devam ederken, Osman Bey'le alakalı bölümü Anayasa Mahkemesi'nin önünde. Mevzuata göre Yüksek Mahkeme üyeleri hakkında hukukî işlem yapmanın ağır prosedürleri var. Şimdi onların tamamlanarak sonuca bağlanması bekleniyor.

Osman Paksüt'le ilgili kararı, mensubu olduğu Anayasa Mahkemesi verecek. Yani birlikte çalıştığı, ülkenin hayati meselelerini müzakere ettikleri arkadaşları hem incelemeyi yapacak, hem de son sözü söyleyecek. Hal böyleyken Osman Bey'in telaşının sebebini anlamakta zorlanıyorum. Ferda Hanım'ın telefon konuşmalarında bazen hakaret ettiği, yer yer suçlamalarda bulunduğu üyelerin intikam duygularıyla hareket edeceğini düşünüyorsa haksızlık ediyor. Ülkenin en önemli konularında son sözün sahibi yüksek yargıçların böylesine basit düşüneceğine ihtimal vermiyorum. Osman Bey'in de vermiyor olması gerekir. Aksi halde içinde bulunduğu kuruma önce kendisinin güvenmediği sonucu çıkar. Bu gerçekler ışığında Başkan Vekili Paksüt'ün soruşturmayı sürdüren savcılar için kullandığı 'sinsice, kahpece ve kalleşçe' gibi nitelemeleri izah etmek daha da zorlaşıyor. Ortada hukuksuzluk varsa Paksüt, bunu rahatlıkla açığa çıkarabilecek ve savuşturacak imkânlara sahip. Mağdur olduğunu düşünüyorsa kamuoyu ile paylaşma hakkı ve imkânı da var. Bir yüksek yargı mensubu, hakkında işlem yapan savcılar ve onlara izin veren yargıçlara söz konusu ifadeleri kullanamaz. Argo bir benzetme olacak ama 'imam böyle yaparsa, cemaat ne yapmaz!' Paksüt'ün öfkeli halinin hangi psikolojiden kaynaklandığı merak konusu oluyor. Mahkeme üyesi arkadaşlarının objektifliğinden şüphe duymayacağına göre suçluluk psikolojisine yorulabilir. Osman Bey böylesi yorumlara zemin hazırlamamak için sükûnetini muhafaza etmesini bilmeli.

Anayasa Mahkemesi Başkan Vekili Paksüt'ün yapması gereken bir şey daha var. Kendi hakkındaki incelemenin ve eşiyle ilgili yargılamanın selameti açısından görevinden ayrılmalı. İstifaya yanaşmıyorsa bile en azından bir süreliğine çekilmeli. Hatırlanacağı üzere Ferda Hanım ifade vermeye eşiyle birlikte gitmişti. İfade sırasında başsavcının odasında bekleyen Osman Bey, eşinden sonra görevli savcının odasına girerek yarım saat görüşmüştü. İfade vermeye Anayasa Mahkemesi'nin başkan vekiliyle birlikte gitmeyi kim istemez? Ama bu sadece Ferda Hanım'a nasip oluyor. Hukukun üzerine gölge düşmemesi adına hepimiz çaba göstermeliyiz. Ancak bu gayreti en fazla yüksek yargıçlardan beklemek hakkımız. Ben şahsen Anayasa Mahkemesi üyesi olsaydım, Ferda Hanım'ın masamıza koyduğu faturayı ödemek istemezdim. Mevcut üyelerin ve hatta bundan önce görev yapmış olanların da farklı düşündüğünü zannetmiyorum. Aslında çok zor durumdayız; Ferda Hanım haklıysa, Mahkeme'de oyunu satanların olduğuna inanacağız. Yok haklı değilse Başkan Vekili'nin, eşi yüzünden yanlış denizlere yelken açtığına kanaat getireceğiz. Bu kördüğümü ancak yine yargı çözebilir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cindoruk elbette siyasete dönmeli!

Hüsamettin Cindoruk'un Demokrat Parti genel başkan adaylığı eleştiri konusu yapılıyor. Hâlbuki eski tüfek ve arkadaşlarının aktif siyasete dönmelerinde sayısız fayda var. Aslında zaten aktif siyasetin içinden hiç çıkmadılar.

Yalnızca sandıkta boy ölçüsü alınabilecek konumda değiller. Konuşuyor, tavır alıyor, siyasete müdahale ediyorlar; ama sandık kantarında bunun cevabını almıyorlar. DP'de olması ayrıca tartışma konusu, fakat kurumsal bir kimlik altında icra-i faaliyet yapmaları yerinde olacak. Yakın zamanda Aydın Menderes'in açıklamasıyla kaybettiği 'Menderes'in avukatı' unvanı yerine yeni bir kimlik ihdas etmesi de kaçınılmaz. Ayrıca, babamdan biliyorum, birçok 'Demirkırat' seçmeni 'ah şunlar sandıkta bir karşımıza çıksalar' diye hayıfla ve hasretle bekliyor. 1999 seçimlerindeki binde 5'lik tokat yüreklerini soğutmamış. DYP'yi parçalayarak kurulan ve onun yerini alma iddiasındaki Demokrat Türkiye Partisi, yoğun medya ve darbeci desteğine rağmen seçimde yüzde 0,58 oy alabilmişti. Seçmen 28 Şubat'ın işbirlikçisi olarak gördüğü kadroya ağır bir ders vermişti. DTP Genel Başkanı Cindoruk ise istifa edip bir müddet ortadan kaybolma ihtiyacı hissetmişti.

Cindorukgiller'in aktif siyasete dönmesinin diğer faydası ise şu: Halkın karşısına çıkma mecburiyeti ister istemez onu dikkate almayı gerektiriyor. Siyaset, halka gitmeyi, ondan istemeyi ve ona borçlu olmayı netice veriyor. Bu vesileyle tekrar demokrasiyi hatırlayabilirler. 28 Şubat'tan bu yana giydikleri postalları çıkarıp yeniden çarıkları ayaklarına geçirebilirler. 'Benim köylüm, benim esnafım' nutukları geri dönebilir. Eski cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'de etkisi hemen görülmeye başlandı. Eski Genelkurmay Başkanı Yaşar Büyükanıt'ın 'devlet hasta' sözüne sert tepki göstermesi olumlu bir gelişme olarak algılanabilir. Latife bir yana, Cindorukgiller'in 28 Şubat'la birlikte yaşadıkları dönüşüm kitlelerde hayal kırıklığına sebep oldu. Bu dönüşümün izahını en iyi Aydın Menderes yapıyor. Aksiyon Dergisi'nin 745. sayısında Aydın Bey, "Demokrat Parti, Adalet Partisi, DYP vizyonunu bugüne getiren liderler var. Sizin söylediğiniz sözleri onlar söyleyemiyor. Mesela Süleyman Demirel, Hüsamettin Cindoruk. Bunu nasıl değerlendiriyorsunuz?" sorusuna şöyle cevap vermişti:

"İsimlerin üzerinde durmuyorum; ama bugün kim demokrasiyi, hukuk devletinin gereklerini ve egemenliğin kayıtsız şartsız millete ait olduğunu savunmuyorsa o kişilerin geçmişleri ne olursa olsun, hangi kesimlerde bulunmuş olurlarsa olsunlar, kişiliklerinin bir yeri demek ki hep CHP'li kalmış. Zaman ve şartlar değişince de kişilikleri, kimlikleri CHP'liliğe rücu etmiştir. CHP derken kastettiğim tabii ki tek parti dönemidir. Bugünkü CHP değil, egemenliğin kayıtsız şartsız millete ait olduğunu sindirememiş anlamında tek parti zihniyetini kastediyorum. Egemenlik milletin olsun; ama şunlar şunlar olmasın. Demokraside millete ait egemenlikle pazarlık olmaz. İşte bu anlayış tek parti anlayışıdır. Demek onların böyle bir yönleri varmış. Şartlar değişince siyasi düşünceleri, kimlikleri aslına rücu etmiş."

Cindoruk merkez sağı toparlamak gibi büyük bir işe kalkışıyor. DTP tecrübesinin amacı da aynıydı. Orada seçmenin verdiği cevap yeterince açıktı. Fakat iyi anlaşılamamış görünüyor, tekrarlanması gerekecek. Bu adaylığın diğer boyutu ise Demirel ile Tansu Çiller arasındaki kapanmamış hesabın görülmesi. Bazı anlaşmazlıklar yaşasa da eski Başbakan ve DYP Genel Başkanı Çiller'in siyasete kazandırdığı isim olan Süleyman Soylu'yu yenerek rövanşı almak istiyorlar. Cindoruk'un 28 Şubat'ta batırmaya çalıştığı partiye lider olarak dönme çabası ilgi çekici bir tavır. Çok da riskli aslında. Kaybettiğinde karizmadan kalan kırıntılar da elden gidecek. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türkçe neden sevginin dili?

Artık ananevi hale gelen bir tatlı telaş yine kendini hissettirmeye başladı. Mayıs ayı ile birlikte Türkçe heyecanı dünyanın dört bir yanında yaşanıyor.

Haziran başında Türkiye'deki finale kalmak için ülkelerdeki yarışmalar ardı ardına yapılıyor. Evet, bu sene 7.si yapılacak olan Türkçe Olimpiyatları'ndan bahsediyorum. Hafta sonu, yarışmaların Kuzey Avrupa finalleri için Danimarka'nın başkenti Kopenhag'taydık.

Türkçe sevginin dili' derken bir reklam sloganı söylediğimiz zannedilmesin. Bizzat yerinde görünce daha iyi anlaşılıyor. Türkçe sadece bir dil değil. Bir vesile ve vasıta haline geliyor. Kaynaşmanın, iletişimin, birbirini anlamanın, anlamaya çalışmanın aracı oluyor. Türkçe, bir cazibe merkezi gibi. Rengi, ırkı, dini farklı 115 ülkenin çocukları bu yıl final için bir araya gelecek. İnsanlık dışında neredeyse tek ortak noktaları Türkçe öğrenme ve konuşma çabaları. Bunu yaparken yaşadıkları olimpiyat heyecanı ve paylaşılan mekanlar başka hiçbir şekilde sağlanamayacak bir kaynaşma doğuruyor. Kızılcahamam'daki elemeler, bu alışverişin zirve yaptığı yer. Sanki büyük bir sofra açılıyor, herkes heybesinde getirdiğini paylaşıyor. Bir anda kendinizi dünyanın en büyük kültür sofrasının başında buluyorsunuz. Çocuksu samimiyet, bu sofranın gösteriş düşüncesi ile kirletilmesine izin vermiyor. Türkçenin dil bayrağımız olarak yaygınlaşması elbette göğsümüzü kabartıyor. Ancak inanın samimi iletişimin insanlık adına verdiği umut hepsini gölgede bırakıyor. Dünyada Türkçe konuşan, Türkçe düşünen ve Türkçe yaşayan bir nesil yetişiyor. Türkçe, bir hayat tarzı durumuna geliyor.

Okunan şiir veya şarkı unutulduğu zaman duyulan mahcubiyet; alınan moral alkışı sonunda yüze yayılan tebessüm, dereceye giremeyenlerin burukluğunun paylaşılması, başarı karşısındaki sevinç... Öylesine insani bir vasat oluşuyor ki, sadece salondaki binlerce kişiyi kuşatmıyor; medya marifetiyle milyonlarca kişi bu sevgi pınarından testisini doldurabiliyor. Onun için 'sevgi dili Türkçe' ifadesi maharetli bir reklamcının bulduğu iyi bir slogan değil. Şahit olunan ve daha önemlisi bizzat yaşanan bir gerçek.

Danimarka seyahati, bu açıdan epey anlamlı ve duygulu geçti. İsimlerini ezberlemek neredeyse imkânsız. Kâğıttan telaffuzu bile çok zor. Aslında isimlerin çok fazla önemi de yok. Onun için listeden isimlerini yazmak yerine ülkeleriyle ve halleriyle birkaç manzarayı resmetmeye çalışayım. Belki kendi dilini bile henüz tam konuşamayan 5 yaşlarında bir kız çocuğu, "büyümüş de küçülmüş" ifadesinin anlatacağı güzellikte bir parçayla bizleri mest etti. Litvanyalıyla birlikte 'Hasretinle Yandı Gönlüm'ü söyledik. Belaruslu ile 'Veda Busesi'ni mırıldandık, duygulandık. İsveçli 'Üsküdar'a Giderken'le efkarımızı dağıttı. Şarkının sözlerini unuttuğu için yüksek puan veremedik ama Norveçli çocuğun cana yakınlığı müthişti. Böyle bir tasnif olsa kesin birinci olurdu.

Program sonunda jüri başkanının, "Bazı jüri üyeleri kendilerini fazla kaptırıyorlar, alkışlıyorlar hatta gözyaşlarını tutamıyorlar." sözlerinin muhataplarından biri bendim. Program devam ederken bana doğru attığı anlamlı bakışların sebebini de bu vesileyle çözmüş oldum. Halbuki kendimi fazlasıyla sıktığımı düşünüyorum. Hatta jüri olduğuma epeyce hayıflandım. Keşke arkalarda bir yerlerde tadını çıkarabilseydim, dediğimi de şimdi itiraf ediyorum. Bu arada Büyükelçi Mehmet Akat ve Başkonsolos Osman Kocabaş'ın programın başından sonuna kadar bir ev sahibi gibi misafirleri ağırladığını da şükran hisleriyle kaydetmekte yarar var. Avrupa Parlamentosu seçimleri için Danimarka'dan tek Türk aday olarak seçime giren Hüseyin Araç da yarışmanın ağır konuklarındandı.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Başbuğ danışmanlarını gözden geçirmeli

Genelkurmay Başkanı Orgeneral İlker Başbuğ, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin şeffaflaşması adına önemli adımlar atıyor. Haftalık bilgilendirme toplantıları bunun ilk adımıydı. Bazı açıklamalardaki üslup sorunu ve ordunun görev alanı dışındaki konularla ilgili polemikler haklı olarak eleştirildi.

Her şeye rağmen askerin kamuoyu önüne çıkması ve soruları cevaplama özgüvenini göstermesini olumlu buluyorum. Aynı şekilde Genelkurmay Başkanı Orgeneral İlker Başbuğ'un bizzat yaptığı basın toplantısını doğru bir adım olarak görüyorum. Kamuoyu ile iletişim halinde bulunma ve ilk elden bilgilendirme çabası yerinde bir girişim. Ancak sivil ve asker kurmayların hataları yüzünden, umulan etkinin oluşmayacağı; hatta ters sonuçlar doğabileceğini düşünüyorum.

Org. Başbuğ basın toplantısına epey hazırlıklı gelmişti. Ekranlardan gördüğümüz kadarıyla her konuyla ilgili dosya hazırlanıp önüne konulmuştu. Basın mensuplarının sormadığı ama kamuoyunda cevabı beklenen suallere de re'sen cevap vermişti. Buraya kadar her şey normal, fakat zamanla bazı cevapların sorunlu olduğu anlaşıldı. Mesela Bedrettin Dalan'ın İSTEK Vakfı'na ait mühimmatlı araziye Türk vatandaşı olan herkesin rahatça girip çıkabileceğini söylemişti. Bırakın herhangi vatandaşı, gazeteciler bile giremedi. Cihan Haber Ajansı muhabirinin maruz kaldığı dondurucu akreditasyonla ilgili bilgi de hatalı çıktı. Meteoroloji verileri, Paşa'ya verilen +13 derecelik sıcaklığın dağa değil ovaya ait olduğunu gösteriyor. Yine LAW silahlarıyla ilgili bilgiler de kafa karıştırdı. Başbuğ'un ısrarla altını çizdiği boş LAW silahlarının niye gömüldüğü sorusunun cevabı verildi. Eğitim amacıyla kullanıldığı düşünülürse gömülmesinin çok tuhaf olmadığı belirtiliyor. Hatalı bilgilerle dolu dosyaları Genelkurmay Başkanı'nın önüne koyanların şunları düşünmesi gerekiyor: Öncelikle TSK'nın en üst makamını mahcup ediyorlar. Ayrıca sonraki açıklamalarla ilgili inandırıcılık problemi oluşmasına yol açıyorlar. Böyle bir şeye sebep olmaya ve ülkenin Genelkurmay Başkanı'nı bu duruma düşürmeye kimsenin hakkı yok. Org. Başbuğ'un bunların hesabını sormuş olduğunu sanıyorum.

Eminağaoğlu notu: Ömer Bey işte bunu yapmayacaktın!

Kaçak etten suçüstü yakalanmış kasabın avukatıyla zabıta komiseri at etinin faydaları konulu panelde buluşabilir mi? Aynı masanın etrafında bir araya gelmeleri mide bulandırıcı bir gelişme olurdu. Bir savcı, devam eden bir yargılamayı tertip olarak niteleyen bir panelde konuşmacı olarak yer alabilir mi? Tutuklu yargılanan sanıkların avukatıyla yan yana oturup hâkim ve savcılar hakkındaki tezviratları onaylayarak dinleyebilir mi? Konuşma sırası kendisine gelince sanık avukatlarının söylediklerine rahmet okutacak tarzda meslektaşlarını suçlayabilir mi? Savcının, avukatın, sanığın ve davanın isimlerinin hiç önemi yok. Konu bunlardan bağımsız biçimde düşünüldüğünde bile vahameti insanı ürpertiyor. Yargılananın silahlı terör örgütü olarak nitelendiği ve iddialar arasında demokrasiyi hedef alan darbe girişimlerinin bulunduğu da düşünüldüğünde olayın vahameti büyüyor. Ergenekon Silahlı Terör Örgütü davasından tutuklu yargılanan sanıkların avukatı ile Yargıtay savcısı ve Yargıçlar Savcılar Birliği Başkanı Ömer Faruk Eminağaoğlu'nun katıldığı panelden bahsediyorum. Ömer Bey, meslektaşlarını siyasî irade taraftarları ve karşıtları diye bölüyor. Esasen karşıtlık da taraftarlık kadar mahzurlu ve hukuka aykırı. Nihayetinde adliyeyi siyasî taraf haline getiriyor. YARSAV Başkanı'yla ilgili en temel eleştirim de buydu. Yargıyı siyasallaştırmanın ötesinde siyasî mücadelede taraf haline gelme tehlikesi var. Her tez, anti tezini doğuracağından POL-DER'li TÖB-DER'li günler geri gelecek demektir. Hele hukuk için düşünüldüğünde risk facia boyutlarına taşıyor. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Demokrasiye kurşun

Menfur Danıştay cinayetinin yıldönümünde geldiğimiz noktayı gözden geçirip bilgilerimizi tazelemek elzem oldu.

Hâlâ ilk gün seslendirilen tezlerde takılıp kalanlar, mahkeme safahatındaki gelişmeleri görmezden gelenler bizi buna mecbur kılıyor. Danıştay saldırısının failleri, artık Ergenekon Silahlı Terör Örgütü davası kapsamında yargılanacak. Kararın altında hem Yargıtay hem de konuyla ilgili iki yerel mahkemenin imzası var. Daha önce davayı karara bağlayan Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı emekli Hâkim Orhan Karadeniz de destekleyen beyanatlar verdi. Mevcut bilgiler kendi döneminde elde olsa birleştirme yönünde ilk baştan karar alacağını belirtti. Danıştay davası ile ETÖ davasının birleştirilmesi mahkûmiyet kararı değil, ancak ikna edici delillerin varlığının göstergesi. Yargıtay'ın da içinde olduğu bir yargı kararına dönüşen ikna edici delillerden hareketle şunları söyleyebiliriz:

Danıştay'da sıkılan kurşunlar laikliği değil, demokrasiyi hedef alıyordu. Provokasyon güzel hazırlanmış, senaryo iyi kaleme alınmıştı. Saldırının akabinde tıkır tıkır işlemeye de başladı. Emin Çölaşan'ın eşi, dönemin Danıştay Başsavcısı Tansel Hanım, sonradan yalanlanan "Allahu ekber deyip ateş etti." açıklamasıyla fitili ateşledi. 'Laikliğe kurşun' beyanatları ve manşetleri havalarda uçuştu. Dairenin verdiği başörtüsü kararı saldırının gerekçesi gibi sunuldu. ETÖ iddianamesi ve davaları birleştirme kararı asıl hedefin demokrasi olduğu kanaatini pekiştiriyor. Demokrasiyi ortadan kaldıracak bir darbeye zemin hazırlamak üzere alçakça cinayet işlendi.

Saldırganın kimliği üzerinde spekülasyonlar yapıldı. Türk-İslam sentezciliğinden şeriatçılığa kadar geniş bir dinî yelpaze manşetlere taşındı. 28 Şubat'ta mantar gibi çıkan, sonra kaybolan örgütlerle dinci tehlike(!) havası yayanlara bu defa daha fazlası lazımdı. Takvim çok sıkışıktı, fazla gecikmeden müdahaleye imkân verecek ve keskin çözümlere kapı açacak gerekçelere ihtiyaç vardı. Ancak böyle hunhar bir suikastla kamuoyu infiali oluşturulabilirdi. Failin ve işbirlikçilerinin yakalanması senaryoyu altüst etti. Bardan toplanmış ve barda toplanmış adamlardan şeriatçı üretmek epey zordu. Başta maktulün ailesi, toplum bu ucuz filme artık itibar etmiyor.

Cinayeti işleyenlerin demokrasiyi suiistimal ederek cumhuriyeti ortadan kaldırmak isteyenler olduğu ileri sürüldü. Güya kendisine özgü şartları olan ülkemizde bu kadar demokrasi fazlaydı. Aşırı demokrasiyi kullanan kimi cumhuriyet düşmanları hain emellerine ulaşmak üzereydiler. O halde demokrasi askıya alınabilirdi, hatta geç kalmadan alınmalıydı. Şimdi anlıyoruz ki tam tersine cumhuriyeti istismar eden bir grup demokrasi düşmanı saldırıyı gerçekleştirmiş. Sanki birbirinin rakibi ya da düşmanıymış gibi demokrasinin karşısına cumhuriyeti mevzilendirip sonuca gitmek istediler.

Saldırının Türkiye'nin 11 Eylül'ü olduğu iddiasını seslendirenler oldu. Türkiye'nin bir miladın eşiğinde olduğu anlatılmak isteniyordu. Doğruydu, bu bir milattı ama tersine, darbecilerin ve çetelerin '11 Eylül'ü oldu. "Türkiye'yi belirli periyotlarla kaosa sokmaya çabalayan, bunun için yerine göre aynı silahla karşıt görüşlerin kahvehanesini tarayan... Yerine göre sembol isimleri hunharca katlederek duygusal tepkileri kaşıyan... Bazen sağcı, bazen solcu, bazen İslamcı maskeyle meydana fırlayıp hassasiyetleri kışkırtan karanlık güçlerin ütopya kuleleri yerle bir olmalı. 'En alçakçasına başvurmamıza rağmen provokasyonlarımız artık tutmuyor' diye umutsuzluğa kapılmalılar. Devletin içine yuvalanmış bazı mihrakların desteğini arkasında görerek pervasızca eyleme girişen... Ya da global güçlerin dolduruşuna gelen tetikçiler, pabucun pahalı olduğunu anlamalı." demiştik. Çok şükür öyle oldu.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Başyargıç hangi hallerde yargılanır?

Bülent Korucu 2009.05.22

Cumhurbaşkanı yargılama girişimi sadece hukukî değil aynı zamanda siyasî cinayettir. Sincan 1. Ağır Ceza Hâkimi Osman Kaçmaz, hukukî bir gaf yapmanın ötesinde devlet hiyerarşisine darbe vurmaya kalkışmıştır. Karara muhatap kişinin isminin Abdullah veya Ahmet olmasının bu anlamda önemi yok.

Hedef alınanın makam olduğu ve asıl zararı sistemin göreceği muhakkak. Adı ve yöntemi ne olursa olsun bütün yönetim şekillerinde devlet başkanı kilit konumdur. Meşruti demokrasilerdeki sembolik halinde bile özellikle ve mutlak dokunulmazlık anlamına gelecek bir zırhla korunur.

Adı parlamenter demokrasi olan ama yetkileri itibarıyla yarı başkanlığı çağrıştıran Türkiye örneğinde cumhurbaşkanı aslında her şeyin başı. En bilineninden başlayalım: O başkomutandır. Türk Silahlı Kuvvetleri'ne TBMM adına komuta eder, kullanılmasına karar verir. Aynı zamanda Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin başıdır. Toplantıya çağırmak, açılışını yapmak gibi sembolik yetkiler yanında, parlamentonun neredeyse bütün faaliyetlerinin onay merciidir. Yasama ile ilgili yetkilerine bakıldığında bu çok açık görülecektir. Cumhurbaşkanı yürütmenin yani Bakanlar Kurulu'nun da başkanı. Anayasa ile tanımlanan atama ve görevden alma yetkileriyle devlet cihazının en tepesindeki kişi olduğu sarih biçimde kayıt altına alınıyor.

Yargı ile ilgili olanları iktibas etmek istiyorum ki cumhurbaşkanının aslında 'başyargıç' olduğu anlaşılabilsin: "Anayasa Mahkemesi üyelerini, Danıştay üyelerinin dörtte birini, Yargıtay Cumhuriyet başsavcısı ve Yargıtay üyelerini, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi üyelerini, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üyelerini seçer."

Bütün bu bilgilerin ışığında can alıcı soruyu soralım: Devlet cihazının her bir parçasının başı olduğu ayrı ayrı anlatılan cumhurbaşkanı hangi hallerde yargılanabilir? Anayasa çok açık biçimde şunu söylüyor: "Cumhurbaşkanı, vatana ihanetten dolayı, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının en az üçte birinin teklifi üzerine, üye tamsayısının en az dörtte üçünün vereceği kararla suçlandırılır." Yalnızca bu ifade bile yeter. Zira hangi suçtan yargılanacağını kayıtlara geçirmenin manası, bunun dışındaki hallerden yargılanamaz demektir. Ayrıca vatana ihanetten bile yargılanması, parlamentonun uzun süreçleri ve Yüce Divan yargılamasına bağlanıyor.

Bunu bir kenara bırakarak başladığımız noktadan devam edelim. Genelkurmay Başkanı'nın yargılama mevzuatı en ağırlarından biri. Genelkurmay Başkanı'nı yargılamanın neredeyse imkânsız olduğu bir düzende onu atayan ve yöneten 'başkomutan'ı yargılamak Sincan Hâkimi'nin inisiyatifinde olabilir mi? Bakanlar Kurulu'na dışarıdan atanan üye dahi milletvekili dokunulmazlığı zırhına bürünüyor. Bakanlar Kurulu Başkanı'nın şamar oğlanına dönüştürülmesini mantığınız kabul ediyor mu? Hâkimlerin yargılanması için kırk dereden su getirmek gerekiyor. En yakın tartışmadan Anayasa Mahkemesi Başkan Vekili Osman Paksüt'ten örnek verelim. Soruşturma ve yargılama Yüksek Mahkeme'nin tekelinde bulunuyor. Paksüt'ü re'sen seçen 'başyargıç'ı yargılamak yerel bir mahkemenin haddi olabilir mi?

"Kanunda boşluk var" diyor, Sincan Yargıcı. Kanunda boşluk yok, olsa bile hukukta boşluk yok. Kanun açıkça 'yargılanabilir' demiyorsa hukuk mantığı boşluğu 'yargılanamaz' şeklinde doldurur. Kanun koyucu, bunun aksine kimsenin ihtimal vermeyeceğinden hareketle 'yargılanamaz' ifadesine gerek görmemiş. Tapu kadastro memurunun yargılanması için bariyerler koymuş sistemin, cumhurbaşkanını ortada bıraktığını düşünmek hukuk bilmemektir. Sincan Yargıcı Osman Kaçmaz'ın yaptığı üzüm yemek değil, bağcı ile birlikte bağı kundaklama girişimidir. Zarar, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'den çok sisteme ve ülkeye dokunur. b.korucu@zaman.com.tr

27 Mayıs ve Erdelhun sendromu

Bülent Korucu 2009.05.27

Bugün 27 Mayıs, yakın tarihimizin ön önemli dönüm noktalarından birinin yıldönümü. 1950'de başlayan çok partili demokratik düzenin karşılaştığı ilk darbe, sembolik anlamların ötesinde büyük bir kırılmayı da ifade ediyor. İhtilali yapanlar iddialı biçimde yeni dönemi 'İkinci Cumhuriyet' olarak adlandırmıştı.

Söz konusu nitelemeyi hak edecek ölçüde devletin yeniden dizayn edildiği muhakkak. Orduyu devlet cihazı içinde sivil siyasetin başına vasi olarak diken düzenlemelerin pek çoğu 27 Mayıs'ın icraatı. Kendini devletin gerçek sahipleri olarak gören üniformalı bürokrasi, sivillerin oynayacağı alanı belirleme ve gerektiğinde geri alma hakkını elinde tuttuğunu ilan etti. O güne kadar kurucu irade ve onu temsil eden Atatürk tarafından 'siyaset dışı' olarak yapılan tespit 'siyaset üstü' şeklinde değiştirildi.

Siyaseti denetleme ve yönlendirme imtiyazı, onun bir parçası olmayı beraberinde getirdi. Bu gerçeğin hayati sonuçları doğdu. Öncelikle ilgi ve uzmanlık alanında olmayan konulara harcanan mesai, asli görevin ikinci planda kalmasına yol açtı. Genelkurmay basın sözcüsü, açıklamalarını sivil kıyafetle yapsa, rahatlıkla bir parti sözcüsü ya da sivil bürokrat zannedilebilir. 'Gömdüğü mayınları bulup temizleyemeyen ordu' eleştirilerine bu haftaki toplantıda cevap verilecek mi bilmiyorum. Ama mayın temizleme konusunda İsrail'e muhtaç oluşumuzun altında asli işin ikinci planda kalmasının rolü kesinlikle tartışılmalı.

1960 İhtilali'nin Türk Silahlı Kuvvetleri'ne ikinci darbesi 235'i general olmak üzere 7.200 subayın emekli edilmesiydi. Aksiyon dergisinde 'Askere Darbe' başlığıyla verilen dosyada ayrıntısıyla anlatılan tasfiye, TSK'nın genlerine yapılmış bir müdahaleydi. Yeni düzene göre ilk dizayn orduda yapıldı. Başbakan'ın içinde bulunduğu üç siyasetçiyi idam ederek en büyük gözdağını vermeleri bile belki de bu müdahaleyle mümkün oldu. Kanlı 27 Mayıs darbesinin ordudaki en önemli neticesini 'Erdelhun sendromu' olarak adlandırabiliriz. Erdelhun ismi, yakın tarih meraklıları dışında unutulmuştu. Ergenekon Terör Örgütü sanıklarınca organize edildiği anlaşılan 'Genç subaylar rahatsız' haberleri, Yassıada'da yargılanan Genelkurmay Başkanı Rüştü Erdelhun'u gündeme taşıdı. Sahte mektuplar ve kurgulanmış haberlerle dönemin Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hilmi Özkök'e, 'Erdelhun'u unutma' mesajları veriliyordu. Erdelhun'un maruz kaldığı insanlık dışı işkenceler sonraki dönemlere damgasını vurdu. 27 Mayıs, sadece cuntaların kolaylıkla emellerine ulaşabileceklerini göstermedi; aynı zamanda ne kadar zalim olabileceklerinin de misaliydi. Başbakan'ı asarak sivillere, Genelkurmay Başkanı'na işkence ederek TSK'ya gözdağı verildi. TSK'da 'Mustafa Muğlalı sendromu' çok sık zikredilir. Fakat ondan daha yaygın ve önemlisi Erdelhun sendromuydu. Özkök biraz talihinin de yardımıyla bu zinciri kırabilen belki tek komutandı.

Emekli bir asker olan 'Türkiye'de Demokrasinin Yüz Yıllık Serüveni' kitabının yazarı Dr. Erdoğan Günal'ın askerin yaşadığı travmayı anlatırken Aksiyon'da verdiği örnek çok çarpıcı: "Mesela, tümgeneral rütbesinde iken ordu komutanlığına atanan Celal Alkoç bu duruma sevinemez bile. Zira kumanda edeceği yeni birliğine ancak Millî Birlik Komitesi'ne yakın bir subay olan Albay Dündar Seyhan'la gidebilir. 'Sen, koskoca bir ordu kumandanını ilk mektebe götürülen bir çocuk gibi elinden tutmuş götürüyorsun.' der." 27 Mayıs'ı bütün yönleriyle masaya yatırmakta fayda var. Siyasî hayata yaptığı etkiler kadar orduda sebep olduğu kırılmalar ve sendromları da özenle incelemeliyiz. Madalyonun sadece bir yüzü çok ön planda; herkes orgenerallerin yüzünde sigara söndüren teğmeni biliyor. İlk mektep talebesi gibi tayin yerine götürülen generallerin travması da çok hafif değildi. b.korucu@zaman.com.tr

Sadece bir dil yarışması mı?

Bülent Korucu 2009.06.02

Medyada hak ettiği ilgiyi biraz biraz görmeye başladığı için Türkçe Olimpiyatları mevsimi geldiğini fark etmişsinizdir.

Bu sene 7. si yapılıyor ve 115 ülkeden 700 öğrenci finallere katılıyor. Merkezinde anadilimizin bulunduğu, böylesine ilgi toplayan bir faaliyet tabii ki göğsümüzü kabartıyor. Pek çoğumuz kolbastı seyrederken gözyaşı dökmek gibi dışarıdan bakıldığında tuhaf gelebilecek şeyler yapıyoruz. Hislerin yoğunlaştığı, duyguların coştuğu günler yaşıyoruz. Gönlünden gele gele bir kere 'helal olsun' diyen de, yıllarını bu uğurda gurbet ellerinde geçirenler de iftihar etmekte haklı. Fakat bugün şunu söylemezsek mesul oluruz: Zamanı sadece duygu bombardımanı ve hamaset seremonileriyle geçirirsek yazık ederiz. Olayın medyada yer bulan, dolayısıyla gördüğümüz kısmı, aysbergin suyun üstündeki bölümü gibi. Derinlerdeki asıl büyük parçaya dikkat kesilmeliyiz.

Türkçe Olimpiyatları, bir lisan yarışması değil, iletişim modelidir. Türkçe öğrenenler ve muallimlerinin yıllık alışverişlerini yaptığı pazar kuruluyor, her yıl bu mevsimde. Herkes heybesinde bir senenin mahsulünü getiriyor. Kenya'daki öğretmenin Sibirya'da görev yapandan soracakları... Avrupa'dakilerin söyleyecekleri... Uzakdoğu'dan gelenlerin anlatacakları var. Daha önemlisi Mozambikli çocuğun Hollandalı arkadaşına getirdiği selamlar var. Tibet'in havası, Afrika'nın sıcağıyla takas edilecek. Muson yağmurlarında büyümüş çiçekler, Kuzey Avrupa'nın serin rüzgârlarına emanet edilecek. Danimarkalı Anna'nın sarısı, Nijeryalı Ahmet'in siyahıyla karılacak. Tayvanlı çekik gözler, Yemenli zeytin gözlerle buluşacak. Her biri ülkelerine yeni bir dünyayla dönecek. Karamsarlığın iradeleri felç ettiği bir çağda, beldelerine umut götürecekler. Hem bu iyilik ve umut şirketi benzersiz bir mukavele: Toplanan bütün hâsılat herkesin hesabına ayrı ayrı yazılacak. Sermayesi kadar, getirdiği mum nispetinde ışığı olmayacak. Binlerce mumluk aydınlık hepimizin evini aynı oranda ışıklandıracak. Gelecekte birlikte inşa edecekleri barış adasının temel taşlarını dizdiklerini belki fark etmeyecekler bile.

Türkçe bu çocuklar için sadece bir dil değil, aynı zamanda yaşam tarzı. En önemlisi, birlikte oluşturdukları, hepsinin katkı yaptığı bir tarz. Mayayı öğretmenler çalıyor, sonrası elbirliği ile inşa ediliyor. Zaten gücünü de buradan alıyor. Bir işgalci gücün dayattığı dili değil, dünyanın dört yanına sevgi mesajı götürmeyi vazife bilen samimi ve fedakâr dostların dilini öğreniyorlar. Sonra öğrendikleri dilin kendilerine farklı renk ve ırkta yüzlerce, binlerce yeni dost kazandırdığını görüyorlar. Kendileriyle aynı süreçleri yaşayanlara salt bilgi olarak vâkıf değiller. Olimpiyat sayesinde aynı ortamı paylaşıyor, şahsî tanışıklık ve arkadaşlıklar kuruyorlar. Türkçenin önlerinde açacağı ufukları görüyor, yaşıyorlar. Öğrencilerin kendi mahallî kıyafetleriyle katılması bilhassa önemli. Vasatın sıcaklığını sağlaması, rengârenk hava katmasının yanında iletişimin sıhhati açısından kayda değer bir tercih. Herkesi kendi konumunda, kendi değerleriyle barışık biçimde beklemenin göstergesi. Farklılıkların yaşayabileceği, çoğulculuğu yok etmeyecek bir ortak zemin kuruluyor.

İsmini hatırlayamadığım bir kişi (yanılmıyorsam bir Rus aydını), bu hareketi şöyle özetlemişti: "Mevlânâ, 'ne olursan ol gel' demişti. Fethullah Gülen ise 'ne olursan ol ben gelirim' diyor." Üzerine müstakil yazılar yazılabilecek bir tespit. Olimpiyatların en önemli başarılarından biri, herkesi birbirine gitmeye ikna etmesi. Gel demek kolaydır aslında; zor ve daha kıymetli olan gelirim diyebilmek. Bu mutluluk tablosunda emeği bulunan herkesi minnet ve şükranla anıyoruz. Bilhassa fedakâr öğretmenler her geçen gün biraz daha gözümüzde kahramanlaşıyor.

Askerî savcıdan itiraf

Bülent Korucu 2009.06.16

Taraf Gazetesi'nin yayınladığı ve 2009 model andıç olduğu ileri sürülen belgeyle ilgili tartışmalar büyüyor.

Genelkurmay Askerî Mahkemesi'nin cuma akşamı apar topar verdiği yayın yasağı da ters etki yaptı. Haberi görmezden gelen yayın kuruluşları bile bir şeyler söylemek zorunda kaldı. Habere çekilen yok farz etme muamelesini askerin açıklamasına yapamazlardı! Yayın yasağı böylece konunun daha yaygın duyurulmasına hizmet etmiş oldu. Askerî savcılık dünkü duyurusuyla hem yasağı deldi hem de bu konuda yetkili olmadığını itiraf etti. "... Belgenin, anılan gazeteye ne şekilde ulaştırıldığının ve yayımlanmasının Türk Ceza Kanunu'nun ilgili maddelerindeki suçları oluşturduğu dikkate alındığında, adlî yargı makamlarınca sorumlular hakkında gerekli adlî işlemlerin başlatılacağı düşünülmektedir." cümlesi, itirafı kayıtlara geçiriyor.

Sadece yayın boyutu değil, suç isnadının bizzat kendisi Türk Ceza Kanunu kapsamında olduğundan soruşturmayı sivil savcıların yapması gerekiyor. Nitekim, Ergenekon Terör Örgütü davasının savcıları, belgede imzası bulunduğu iddia edilen Albay Dursun Çiçek'in ifadesine başvuracak. Adlî savcılar belgeyi üniformalı meslektaşlarına göndermemelidir. Belge gerçekse de sahteyse de askerî savcıların yetki alanına girmiyor. Sahteyse zaten sızdırma diye bir suç mümkün değil, gerçek ise ortaya çıkarana ceza yerine mükâfat verirler. Hırsızı ihbar etmek suç olmadığı gibi, meşru hükümete karşı komplo hazırlığını deşifre edene de cürüm isnat edilemez. Belgenin muhtevası düşünüldüğünde yayın yasağının asıl kamu düzeni ve güvenliğini tehdit edeceği açıktır.

Askerî savcılığın sözlerinin önemli bir hatası da iddia makamı gibi değil, savunma makamı üslubunda konuşulması. Ayrıca kendini mahkemenin yerine koyup, hüküm vermeye kalkılmıştır. Henüz elde edemediği belgeyle ilgili muğlak ifadelerle 'kanaat' açıklaması tartışmayı kızıştırmış ve Genelkurmay'ı yeni bir açıklamaya mecbur bırakmıştır. Askerî yargının en önemli handikabı bu; hukukla hiyerarşi arasında kalıyorlar. 28 Şubat döneminde Emniyet İstihbarat Daire Başkan Vekili Bülent Orakoğlu'na beraat kararı veren mahkeme üyeleri yargılama sırasında baskıya maruz kalmış, sonunda ise sürgüne gitmişti. Daha sonra Yüksek Askerî Şûra kararı ile ordudan atılan hâkim Yüzbaşı Ahmet Karamanlı, olayı şöyle anlatıyor: "Bülent Orakoğlu'nu tahliye kararından bir iki gün sonra mahkememizin kıdemli hakimi Binbaşı Mesut Kurşun, Genelkurmay'a çağrıldı. Genelkurmay Adli Müşaviri Tuğgeneral Erdal Şenel, "Olayı niye bu kadar araştırıyorsunuz, neden bu kadar üzerinde duruyorsunuz, ne yapılması gerektiğini anlamadınız mı?" diye baskı yapmıştı. Tabii haksızlık da yapmamak lazım, sivil savcıların brifinglerde esas duruşlarını gösterdiği bir ortamda askerî hâkimlerin hukukçu tavrı alkışı hak ediyor. Ancak ödedikleri bedel, arkalarından gelenlerde nasıl etki yapmıştır, bilemiyoruz.

Bu tartışmalar başka müzmin sorunlarımızı da hatırlattı. Andıçlarda kayıtlara geçen önemli bir ifade var ki, her fırsatta gündeme getirilmeli: 'Medya yoluyla itibarsızlaştırma.' Yayınlanan son metinde de göreve hazır 'dost unsurlar' ihmal edilmemiş. Bunların bir kısmı haberi sadece açıklamalarla geçiştirdi. Yayınlamadıkları haberin yalanlanması konusundaki heyecanları hataya sürükledi. Askerî savcılığın açıklamasının ilk bölümünü görüp yalanlama diye verdiler. Laf aramızda, buradan bile yalanlama çıkarmak epey maharet istiyordu. Ama ikinci bölümü gelince ters köşeye yattılar. Savcılık belgeye sahte demekten özenle kaçınırken, 'dostlar' abartılı bir yalanlama nöbeti yaşadı. Şükür ki sayıları gittikçe azalıyor. Haberi değil muhabiri tartışanlara gelince, onlar 'dost'tan öte bir grup. b.korucu@zaman.com.tr

Sahte imza atan daha ne yapmaz!

Bülent Korucu 2009.06.26

Askerî savcılığın, skandal belgeyle ilgili açıklaması, tartışmaları bitirmek yerine kızıştırdı. Belge, AK Parti hükümeti ile Fethullah Gülen başta olmak üzere sivil hayata müdahaleyi ve bunun için komplo hazırlığını öngörüyordu.

Genelkurmay Askerî Başsavcılığı, komutanın 'talimatıyla' başlattığı incelemeyi 'kovuşturmaya gerek yoktur' sonucuna bağladı. Başından beri her sonucun eleştiriye açık olacağını belirterek askerî yargının aradan çekilmesi gerektiğini dile getirdik. Askerî savcılık, tahmin edilen sonucu öyle bir gerekçeyle duyurdu ki tartışmaya benzin dökülmüş oldu. Ben, "Hürriyet Gazetesi bile küçük başlıklardan birinde 'Farklı imza sorulmadı' cümlesini tercih etti" diyeyim, gerisini siz düşünün.

Askerî savcılık, belgenin fotokopi olmasından hareketle 'Kesin kanaat belirtmenin yanılgılara sebebiyet verebileceği' gerekçesiyle farklı imza konusunu incelemeye bile gerek görmemiş. Hâlbuki başsavcılık kendi ifadesiyle, "kriminal incelemelerde mukayeseye esas olmak üzere imza örnekleri" almıştı. Belgede imzası bulunduğu öne sürülen Albay Dursun Çiçek'in henüz diğer imzaları ortaya çıkmadan doğru ve rutin bir işlem yapılıyor. Sivil savcılığın incelettiği 'samimi' 20 imzanın belgedekiyle benzeşmesinden sonra bu işlem daha önemli hale geldi. Yani Çiçek Albay, birbirinden farklı zaman ve mekânlarda, değişik amaçlarla aynı imzayı atmış. İfadesinde ve mukayese nüshalarında farklı imzayı tercih etmiş olması, ortada başkaca emare olmasa bile savcıları şüpheye sevk etmeliydi. En yakın dostunuzun tek yalanını yakaladığınızda yıllarca beyninizi kemiren bir şüphe içinize oturur. Hele hukukçular ifade alırken zanlının bu tür çelişkilerini yakalamaya çalışır ve onun üstüne giderek sonuç alırlar. Böylesine önemli bir çelişkinin, "... Soruşturmanın sonucunu etkilemeyeceği değerlendirilerek şüphelinin askerî savcılık huzurunda verdiği imzaların daha önceki muhtelif belgelerdeki imzalarıyla örtüşmemesinin ayrıca incelettirilmesine gerek görülmemiştir." şeklinde görmezden gelinmesi affedilir bir hata olamaz. Böylece savcılık yalnızca kendini değil, soruşturmanın talimatını veren Genelkurmay Başkanlığı'nı da töhmet altında bırakmıştır. Açıklama buna benzer 'açık'larla dolu. Mesela 15 Haziran saat 22'de "Fotokopi belge ve Albay Çiçek'in imza örnekleriyle mukayeseye esas belgeler inceleme yapılmak üzere Jandarma Kriminal Daire Başkanlığı'na teslim edilmiş." Aynı gün sabah saatlerinde başsavcılık, belgeyle ilgili ilk 'kanaatini' kamuoyuyla paylaşmıştı. Yine önceki günkü metinden anladığımız kadarıyla Albay Çiçek'in evi 17 Haziran günü aranmış. Kanaat açıklamasından iki, olayın ortaya çıkmasından 5 gün sonra. Gözaltı ve tutukluk aslında delillerin karartılmasına karşı başvurulan bir tedbirdir. Belgenin karargâhta hazırlanmadığı teknik incelemeden anlaşıldığında gözler özel mülke dönecektir. Normal hukukî işleyişte soruşturmanın selameti için görevden el çektirme ve özel mülklerde öncelikle arama yapılır. Bu işlemin 5 gün sonra yapılmasının izahını bulamıyoruz.

Bu hamur çok su kaldıracak, biz yerimiz bitmeden bağlantılı iki konu ile ilgili iki cümle sarf edelim. CHP lideri Deniz Baykal'ın başlattığı '12 Eylül'ü yargılayalım' kampanyasını çok gerçekçi ve açıkçası iyi niyetli bulmuyorum. Ortada bir cenaze var, onu kaldırmaya ve suçluları bulmaya yanaşmayan bir parti, 30 sene önceki bir cinayet için 'mezar açalım, otopsi yapalım' teklifi getiriyor. Daha ilginci, ondan önceki ve sonraki darbelerle ilgili de olumlu bir tavır yok. Bizim Erzurumlular 'çürük domatese bıçak sallamak' derler; aynen öyle. Eski Genelkurmay İkinci Başkanı Çevik Bir'in adliyeye gelişiyle hepimiz heyecanlandık ama herhalde en çok Cengiz Çandar'ın kalbi atmıştır. Tanık olarak ifade vermiş olması umut kırıcı olmasın, bakarsınız ayağı alışır ve başrol oynadığı Andıç skandalında hesap vereceği günler de gelir. b.korucu@zaman.com.tr

Başbuğ'un doğruları, yanlışları

Bülent Korucu 2009.06.27

Genelkurmay Başkanı Orgeneral İlker Başbuğ, 'eylem planı belgesi' hakkındaki basın toplantısında ağırlıklı olarak iki mesaj vermeye çalıştı. Birincisi başından beri, vurgulayarak, yer yer heceleyerek tekrar ettiği demokrasiye ve hukuk devleti ilkelerine bağlılık. Aksi düşünce ve eylem içinde bulunanları Türk Silahlı Kuvvetleri'nde barındırmayacaklarını beyan etti.

"Ben en üst düzeydeki yetkili olarak bu teminatı veriyorum." dedi. Demokratik bir ülkede zaten olması gereken durumun Türkiye'de fevkalade muamelesine tabi tutulması yakın tarihte yaşadıklarımız yüzünden. Her şeye rağmen Türk demokrasisi adına önemli bir olan bu duruş, takdiri hak ediyor. 'Olması gereken buydu' diyerek burun kıvıranların ülke gerçeklerini görmezden gelip fantezi yaptıklarını düşünüyorum. Başbuğ'un, hükümetle aralarını açabilecek tuzak sorulardan özenle kaçınmasını da bu bakımdan anlamlı buluyorum. Sivil otoriteye gösterdiği hürmetin, hukuk devleti ve demokrasi ilkeleri açısından samimiyet nişanesi olduğu kanaatindeyim.

İlker Paşa'nın 'belge' ile ilgili inceleme safahatı konusunda söyledikleri ise eleştiriye açık. Albay Dursun Çiçek'in 'samimi' imzalarıyla ifade tutanağına ve mukayese kâğıtlarına attığı imzalar arasındaki fark hâlâ izah edilebilmiş değil. Org. Başbuğ, 'Neden incelenmedi?' sorusunu 'İncelenmediğini nereden biliyorsunuz?' karşı sorusuyla cevapladı. Komutan'ın cevabı tatmin edicilikten uzaktı. Sorusunun cevabı çok basit, askerî başsavcılığın açıklamasından biliyoruz. Başsavcılık aynen şu cümleyi kullanmıştı: "Soruşturmanın sonucunu etkilemeyeceği değerlendirilerek şüphelinin askerî savcılık huzurunda verdiği imzaların daha önceki muhtelif belgelerdeki imzalarıyla örtüşmemesinin ayrıca incelettirilmesine gerek görülmemiştir." Org. Başbuğ'un 'altını çizdiği' mahkemelerin görev alanlarıyla ilgili cümleler ise ancak şahsi görüşleri babında değerlendirilebilir. Paşa ısrarla, belgenin niteliği ve Albay Çiçek'in konumunun askerî mahkemelerin görev alanına girdiğini savundu. Askerî Yargılama Usul Kanunu'na atıf yaptı. Halbuki şüpheliye atfedilecek suç, Türk Ceza Kanunu'nda 312. maddede anlatılan 'darbe teşebbüsü'. Şöyle diyor TCK: "Cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti hükümetini ortadan kaldırmaya veya görevlerini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs eden kimseye ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verilir. Bu suçun işlenmesi sırasında başka suçların işlenmesi halinde, ayrıca bu suçlardan dolayı ilgili hükümlere göre cezaya hükmolunur." Askerî mahalde ve asker şahıslar tarafından işlense dahi adli savcıların takibini gerektiren bir suçlama. Hadi uçuk bir soru sorayım, bir subay, lojmanlarda karısını dövse askerî mahkemede mi yargılanır?

Konunun teorik yönü bir yana, temel tezlerini askerî mahkemelerin bağımsızlığı üzerine kurduğu bir konuşmada, sivil yargıya görev biçme şeklinde anlaşılan cümleler yanlıştı. Genelkurmay Başkanlığı ne temyiz makamıdır ne de uyuşmazlık mercii. Sivil savcılık sınırını aşarsa temyiz makamlarına; iki mahkeme görev konusunda anlaşamazsa Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gidilir. Başbuğ'un bu yöndeki beyanları ancak kişisel görüş açıklama kapsamında düşünülür. Bir bağlayıcılığı yoktur, olmadığının ortaya çıkması için fazla zaman geçmesi gerekmedi. Ergenekon Terör Örgütü soruşturmasını yürüten sivil savcılar Dursun Çiçek'in de aralarında bulunduğu 8 kurmay subayı 'şüpheli' nitelemesiyle ifadeye çağırdı. Başbuğ konuşmasına başlarken ekonomik krize atıf yapınca aklıma hemen Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Abdurrahman Yalçınkaya geldi. Malumunuz Başsavcı, ekonomi çok konuşularak laiklik hassasiyetinin unutturulduğunu savunmuştu. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP, Evren'i hangi mahkemede yargılayacak?

12 Eylül'den sonra hukuk mekanizmalarını sivilleştirme ideali siyasetin ve gerçek aydınların hep birinci gündemi oldu.

Bütün zamanları 'sıkıyönetim'e dönüştüren Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nden kurtulmamız kolay olmadı. Hatırlanacağı üzere ilk adım, mahkemedeki asker hakimin sistem dışına çıkarılmasıydı. Daha sonra da DGM'ler özel yetkili ağır ceza mahkemelerine dönüştü. Bugünkü tartışmalara ışık tutması açısından DGM'lerdeki üç yargıç koltuğundan birini dolduran askerî üyenin kaldırılışını hatırlamakta fayda var. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS)'nin 'adil yargılama' ilkelerinden biri olan yargıç bağımsızlığına halel getirdiği gerekçesiyle epey başımızı ağrıtmıştı. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından verilen mahkûmiyetler uzun süre görmezden gelindi. Terör örgütü lideri Abdullah Öcalan'ın yargılanması safahatında aklımız başımıza geldi ve apar topar değişiklik yapıldı. Böylesine önemli bir davayı sakatlamamak için doğru adım atıldı ve asker üye uygulamasına son verildi. Mahkeme tamamen ortadan kalktığında ise darbe mahsulü bir kurumdan kurtulmuş olduk.

Altında imzamız bulunan AİHS, diğer uluslararası sözleşmeler gibi bağlayıcı ve iç hukuk metinlerinin üzerinde. Hal böyle olunca Türkiye Büyük Millet Meclisi'ndeki son değişiklikleri tartışmak çok anlamlı değil. Normal demokrasilerde, tersine, bu kadar gecikmesi sorgulanırdı. Sivilleri sivil, askerleri askerî mahkemede yargılamayı ve darbe gibi Türk Ceza Kanunu'nda yer alan suçları sivil mahkemelere havaleyi öngören düzenleme için CHP, maraza çıkarıyor. Bunu yaparken her şeyi eline yüzüne bulaştırmayı ihmal etmiyor. Bazı gazeteler konuyu gündeme getirene kadar sesleri çıkmadı. Tutanaklardan anladığımız kadarıyla TBMM'deki tutumları da değişikliği mahzurlu görmedikleri yönünde. Ne zaman ki değişikliğin, Ergenekon Terör Örgütü şüphelisi muvazzaf askerleri de kapsadığı yazıldı, CHP mahcup itirazlarını dile getirmeye başladı. Bir yandan 'Anayasa'nın geçici 15. maddesini kaldırıp 12 Eylül darbecilerini yargılayalım' teklifi ile demokrat pozlar verilirken, itirazların belli bir mahcubiyet içermesi kaçınılmazdı. CHP sözcüleri, iktidar partisini 'kapkaç' kanun çıkarmakla suçluyor ve yönteme itiraz ettiklerini söylüyor. AK Partili yöneticilerin değişikliği bütün çıplaklığıyla kendilerine anlatmadığını ileri sürüyorlar. AK Parti Grup Başkan Vekili Mustafa Elitaş, tersini savunduktan sonra şu soruyu soruyor: "Baro başkanlığı yapmış bir hukukçu olan muhatabımız gerekçedeki açık cümleyi de mi anlamamış? Bence uyumamışlar, uyuyor numarası yapıyorlar." Oysaki gerekçe, bırakın hukukçuları, okuma yazma bilenlerin anlayacağı sarihlikte.

Anamuhalefet partisi, iptal için Anayasa Mahkemesi'ne gideceğini belirtiyor. 'Yöntem'i sorun yaptıklarına göre şekil yönünde iptal isteyeceklerdir. (Grup olarak isteyemezler ama gerekli imzayı toplarlar.) 'Anayasa Mahkemesi'nin şekil bakımından denetimi kanunlarda son oylamanın öngörülen çoğunlukla yapılıp yapılmadığıyla' sınırlı. Orada sorun görünmüyor. CHP 15. madde konusundaki ısrarından kaynaklanan mahcubiyeti üzerinden atabilirse 'esas' denetimi de talep edebilir. O zaman devreye şu soru giriyor: 15. madde değişip, 12 Eylülcülerin yargılanması mümkün hale geldiğinde; CHP, Kenan Evren'i hangi mahkemenin yargılamasını öngörüyor?

CHP'nin duruşu, "elinden gelse DGM'leri yeniden açtırır, bütün üyelerin asker olmasını sağlar ve hatta sivil mahkemeleri kapatıp her işe askerî yargının bakmasını ister" havası veriyor. Bereket versin boş bulunup 15. maddeyle ilgili bağlayıcı bir adım attılar.

Diğer muhalefet partisi MHP'nin tavrı ise başlı başına bir yazı hatta belki kitap konusu. CHP'nin aksine 'bile bile hayır verdik' diyorlar. Bunu seçim meydanlarında nasıl anlatacaklar merak ediyorum. b.korucu@zaman.com.tr

Yargıda sivilleşmeden dö-nü-le-mez

Bülent Korucu 2009.07.03

Demokratikleşme ve yargının sivilleşmesi adına yapılan değişiklik üzerinden post çıkarma gayretkeşliği çok sırıtıyor. İki maddelik düzenlemenin muhtevasına teknik tabirle 'esas'ına kimse ses çıkaramıyor. Esasa ilişemeyenler 'yöntem' üzerinden dolanarak puan almaya çabalıyor.

Bunun teknik tabiri olan 'şekil'i tercih etmeyip, yöntemde ısrarcı olmaları da boşuna değil. Çünkü şekil açısından Anayasa ve iç tüzükteki bütün kurallara riayet edilmiş. Kanunları şekil ve esas bakımından denetleyen Anayasa Mahkemesi, mevzuattaki kurallarla bağlı. Muhalefet partilerinin 'uyku seviyesi'ne bakma şansı maalesef yok!

Albay Dursun Çiçek üzerinden psikolojik harekât yapanlar işin esasından uzaklaşıp alakasız şeyleri tartışmamızı sağladılar. Düzenlemenin, sorguya kaplumbağa hızıyla gelip, cezaevinden jet hızıyla çıkan albayı hedef aldığı aldatmacasıyla ortalığı bulandırdılar. İddialarının teorik desteği olmadığı gibi uygulama tarafından da yalanlanıyor. Genelkurmay Başkanı Org. İlker Başbuğ'un atıf yaptığı Askerî Ceza Mahkemeleri Usul Kanunu'nun 12. maddesinde müşterek suçlarla ilgili adli yargının yetkili olduğu açıkça yazıyor: "Eğer suç Askerî Ceza Kanunu'nda yazılı olmayan bir suç ise adliye mahkemelerine aittir." Ergenekon Terör Örgütü Davası, Türk Ceza Kanunu'nda sıralanan 'askerî' olmayan suçlarla ilgili bir yargılama. Asker ve sivil müşterek işlenmiş suçlar her şartta sivil mahkemelerin görev alanına giriyor. Uygulamaya baktığımızda doğal olarak bu mevzuata uygun işlemler karşımıza çıkıyor. ETÖ davasında çok sayıda siville birlikte çeşitli rütbelerde 21 muvazzaf subay tutuklanmış. Albay Çiçek senaryosunun göz boyamaya yetmeyeceğini görünce 'Yetişin, Genelkurmay Başkanı'mızı yargılayacaklar' sosu ekliyorlar. Bereket bunun da mesnetsiz bir umacı olduğu kısa sürede anlaşıldı.

Gerçekler böylesi aşikâr biçimde ortadayken gözümüzün içine baka baka operasyon yapıyorlar. Yetmiyor, operasyona Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ü alet etmeye kalkıyorlar. İki eşit taraf varmış, mücadele ediyorlarmış ve Cumhurbaşkanı hakem olarak hem şişi hem kebabı kurtaracak bir formül bulacakmış mış mış....
Cumhurbaşkanı'nın tabii görevini ona verdikleri bir paye gibi sunuyorlar. Bir de üstüne akıl veriyorlar: Kısmî veto yetkisini kullanabilirmiş. Cumhurbaşkanı Gül'ün böyle davranmasını sağlayacak ayakları yere basan deliller sunamıyorlar. Aksine devlet olarak altına imza attığımız ve üst norm kabul ettiğimiz Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, askerî mahkemelerin sivil kişilerden ve sivil konulardan elini çekmesi gerektiğini söylüyor. Adil yargılamanın temel göstergelerinden biri olarak yargıç bağımsızlığını önemsiyor. Anayasa'nın 145. maddesini Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin önüne koymak Türkiye'yi mahkûm ettirmek için yeterli. Şöyle diyor 145. madde: "Askerî yargı organlarının kuruluşu, işleyişi, askerî hâkimlerin özlük işleri askerî savcılık görevlerini yapan askerî hâkimlerin mahkemesinde görevli bulundukları komutanlık ile ilişkileri, mahkemelerin bağımsızlığı, hâkimlik teminatı, askerlik hizmetinin gereklerine göre kanunla düzenlenir." Hâkimlik teminatı ve yargı bağımsızlığına 'askerlik hizmetinin gereklerini' eklediğiniz anda mayınlı araziye girmiş oluyorsunuz.

Anayasa'nın 145. maddesine boşuna sığınıyorlar. Lafzî olarak değerlendirildiğinde Askerî CMUK'tan gönderme yapılan 9. madde bile iptal edilebilir. Türkiye bu fırsatı tepmemeli, askerî mahkemeleri çağdaş örneklerinde olduğu gibi sadece disiplin suçlarına bakan, temyizi sivil mahkemeler eliyle yapılan bir hale dönüştürmeli. Takip eden psikolojik harekâtın sloganı 'Darbe yapmak suç kapsamına alındı, Köşk'ten veto yedi' şeklinde olacaktır. TCK'nın bütün cesametiyle ortada olması bile onları engellemeye yetmeyebilir. Kabul edelim, hokuspokusu iyi yapıyorlar. b.korucu@zaman.com.tr

'Bir üst düzey asker' hortladı!

Bülent Korucu 2009.07.07

'Bir üst düzey askerî yetkili' diye başlayan haberler, yakın dönemin kötü alışkanlıklarından biriydi. Postmodern darbenin 'devşirdiği' Ankara temsilcileri birbirleriyle yarışırdı. Haber sayıları içliklerindeki rütbeleri gibiydi; bu cümleyi en çok kuran, en kıdemli kurşun asker olarak kayıtlara geçerdi.

İşsiz kaldığı dönemde itiraflarıyla gündeme gelen Can Ataklı şunu bile söylemişti: "Komutanlarla her gün konuşulup söyledikleri manşet yapılırdı. Bir gün, 'Paşam bugün ne yazalım?' diye sordular. Paşa da 'Kafanıza göre bir şey çakın.' dedi. Sonra komutan söylemiş gibi haber yazdılar."

Hepimiz bilirdik manipülasyonu yapan 'bir' üst düzey askerin kimliğini. Rütbesi elvermemesine rağmen Türk Silahlı Kuvvetleri'nin 'bir' numarası gibi davranırdı. Kanunların ve hiyerarşinin vermediği gücü medya üzerindeki etkisiyle elde ederdi. Yaptırdığı haberler sadece sivillere mesaj taşımazdı. Siyaseti etkilemekle de yetinmezdi. Belki mesajın büyüğü içe, silah arkadaşlarına dönüktü. "Asıl patron benim ve yakında mevzuatı zorlayarak o koltuğa oturacağım." demek istediği her halinden belli oluyordu. Ne yazık ki yaptırdığı haberler hükümeti salladı ama emeline ulaşmasına yetmedi. Kendisi gerçek bir numara olamadan emekliye sevk edildi ve devir teslim bile yapmadan kışlasını bırakıp gitti.

Hilmi Özkök'ün Genelkurmay başkanlığı döneminde bittiğini zannettiğimiz alışkanlık tekrar hortluyor mu? Daha kötüsü Can Ataklı'nın deşifre ettiği türden haberler hâlâ yapılıyor mu? Yani durumdan vazife çıkaran arkadaşlar, göze girmek için söylenmemiş şeyleri bile yazıyorlar mıdır? Bizi bu endişeye sevk eden gelişme, iki gündür Milliyet ve Radikal gazetelerinin üst düzey askerî yetkililere dayanarak yaptığı tek yumurta ikizi haberler. Hürriyet gazetesinin Başbakan Tayyip Erdoğan'la Org. Başbuğ arasındaki görüşmeyi konu alan haberini de unutmayalım. Şimdiki Genelkurmay Başkanı Orgeneral İlker Başbuğ, medyayla iletişimde en iddialı olanlardan. Haftalık basın toplantısı ihdas etti. Bizzat geniş katılımlı basın toplantıları düzenliyor. Akreditasyon halkasını genişleterek daha fazla sayıda gazeteciyle karşı karşıya gelmekten çekinmiyor. Yazılı açıklamalarla görüşünü kamuoyu ile paylaşıyor. Bunlara rağmen gölge boksunu tercih etmesi çok mantıklı gelmiyor. Önceki örnekte yaşadığımız gibi karargâhta birileri inisiyatif almaya ve kendilerini ön plana çıkarmaya mı çalışıyor? Yoksa İlker Paşa, çağdaş yöntemlere olan inancını yitirdi ve dededen kalma metotlara geri mi dönüyor?

Bunlar cihet-i askeriye ile ilgili konular. Biz bugün gazetecilik açısından konuya bakmaya çalışalım. 'Paşasının gazetecileri' mesleğimizin en önemli sorunlarından biri. İsminin açıklanmasını istemeyen, bir anlamda 'gizli tanık' da denebilecek kişilere dayanılarak haber yapmak, gazetecilikte kabul edilebilir bir yol. Önemli bir bilgiyi deşifre eden ama karşılığında hayatı veya işi riske giren tanığı korumak gazetecinin hem hakkı hem görevi. Zaten basın kanunları da kaynağını açıklamama hakkını gazeteciye veriyor. Kendini riske atarak gerçeğin ortaya çıkmasına vesile olanı muhafaza etmeye eyvallah. Ama kaynaklık eden kişi haberden fayda sağlayacaksa kimliğini gizlemek meslek ahlakına ihanettir. Bu bilgileri gerçekten üst düzey askerî kaynaklar verdiyse, kimliğini gizlemenin kabul edilebilir gerekçeleri kamuoyu ile paylaşılmalı. TSK'daki bir skandalı ifşa ediyorsa; canını, kariyerini tehlikeye atan bilgileri paylaşıyorsa amenna. Ama zaten bilinen tezleri seslendiriyorsa bunu yazıp, manşete taşımanın tek açıklaması var: manipülasyon. 'Üst düzey yetkili' inandırıcılık ve pekiştirme sosu gibi görünüyor. Yoksa ara verilen haftalık bilgilendirme toplantıları iki gazete üzerinden mi yapılacak? Akreditasyon yeniden ve iyice daraltılmış mı oluyor? Bu gazete ve gazetecilerin uslu çocukların en uslusu olduğunu mu anlamamız gerekiyor? b.korucu@zaman.com.tr

Sezer'in gelini başörtülü olsa...

Bülent Korucu 2009.07.10

Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç'ın müstakbel gelininin başörtülü olmaması haber konusu yapıldı. Yakın zamanda İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş da oğlunu evermiş ve gelininin başı açık olduğu kayıtlara geçmişti. Gelinlerin tercihini sanki damatların ve ailelerin seçimiymiş gibi sunma gayretleri gözden kaçmıyor.

Bu iki örnek, başörtüsüne dindarlardan ziyade 'laikçi'lerin daha fazla taktıklarını gösteriyor. Öteden beri başı açık-kapalı gerilimini belli bir azınlığın büyüttüğünü söylüyoruz. Aynı ailede farklı tercihlerin çatışmadan yaşayabildiğine dair sayılmayacak kadar çok örnek var. Üniversitelerdeki manzara da farklı değil. Gençler el ele, kol kola yaşayıp gidiyor. Ama birileri, ısrarla ve iddialarını ispatlayan örnekler göstermeden vehimlerini pompalamaya devam ediyor. Başörtülülerin, okulda açık hemcinslerine baskı yapacaklarını ileri sürüyorlar. Dışarıda sorunsuz yaşayan insanların kampüs içinde neden kavga edeceklerine dair hiçbir delilleri yok. Sosyoloji ve psikoloji gibi bilimler de mesnetsiz kehanetleri yalanlıyor. Çatışma beklentisi filan bahane. Amaçları da muhtemel çatışmaları önlemek değil. Tersine mağdur kitlenin sesini yükseltip çatışma tezlerine destek vermesi için can atıyorlar. Mağdurlar ise, kendilerine yakışanı yapıp sosyal barıştan yana tavır koyarak kriz lobisini çıldırtmaya devam ediyor. Bülent Arınç üzerinden gitmeye devam edelim. Birileri onu AK Parti'nin en 'uzlaşılamaz' ismi gibi göstermeye çalışıyor. Hâlbuki Arınç'ın ilke mücadelesindeki tavizsizliği kadar insanî münasebetlerdeki nezaketini herkes teslim ediyor. Gelininin tercihine gösterdiği saygı şimdiye kadar atılan pek çok iftiraya cevap niteliğinde. Kızların evlenmek için örtündüğü yalanına ne oldu? Ya erkeklerin baskısıyla kapandıkları iddiası?

Peki, soruyu şöyle soralım: Eski Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer veya CHP lideri Deniz Baykal'ın gelinlerinin başörtülü olma ihtimalini düşünebiliyor musunuz? Veya laikçi köşe yazarlarımız kızlarının kapanma kararını kızlarının başı açık 'İslamcı'lar kadar olgunlukla karşılayabilir mi? Misaller çok ihtimal dışı görünüyor değil mi? Yakın çevrelerinde bu seçenekleri test etme şansımız yok. Ama farklı testler yapabiliriz. Mesela milli voleybolcu Aysun Özbek'in başını örteceği haberlerini kim nasıl vermiş, kısa bir arşiv taramasıyla anlaşılabilir. Daha kolay bir test imkânımız daha var aslında. İster dindar isterseniz muhafazakâr olarak niteleyin bu hassasiyeti taşıyan firmalarda kimsenin giyim kuşamına karışılmıyor. Birikime ve verimliliğe bakıldığı için bazen açıkların sayısı başörtülülerden fazla bile olabiliyor. Diğer cenah için aynı şeyi söylemek maalesef mümkün değil. Başörtülü olmamak işe girişin ön şartı gibi. Temizlik, mutfak tarzında geri hizmetleri saymazsak hiç başörtülü çalışmıyor. Hatta tam ters örnekler fazlasıyla var. Birikimi ve gayretleriyle şirketlerde belirli düzeylere gelmiş eğitimli kadınlar, hasbelkader örtünmeye karar verse kendini kapı önünde buluyor. Bu incitici tavra muhatap olanları yeni travmalarla karşı karşıya bırakmamak için isim vermiyorum. Ancak istenirse kariyerini noktalamak zorunda kalan eğitimli ve başarılı kadınların ve çalıştığı kurumların isimleri de verilebilir.

İşi magazine vurup 'o zaman başörtülüler kiminle evlenecek?' türü sorularla konuyu sulandıranlara sözümüz yok, yakışanı yapıyorlar. Şu hakkı teslim etmeliyiz, Arınç demokrasi ve laiklik adına kendini eleştirenlerden çok ileride olduğunu bir kez daha gösterdi. Toplumsal barışı istiyorsak; Arınç'ın sergilediği 'muhatabını kendi konumunda kabul etme ve tercihine saygı duyma' olgunluğunu herkesten beklemek hakkımız. Sezerler ve Baykallar, bu çoğulculuğu demokratik duruşu içine sindirebildiği gün sorun kökünden çözülmüş olacak. b.korucu@zaman.com.tr

CHP'nin mutfağında biri mi var?

Bülent Korucu 2009.07.13

CHP yönetiminin siyasi intihara karar verdiğine kesin kanaat getirdim. Konunun sadece siyaset bilimcilerin ilgi alanına girmediğini düşünüyorum.Sosyologların yanında psikologlar da devreye girmeli. Ömrünün son demini yaşayan ak saçlı yöneticilerin 'bizimle beraber parti de gitsin' türü yaklaşımları var mı? Bu davranış, eski Mısır'da sahip olduğu her şeyi beraberinde mezara götüren kralların psikolojisiyle paralellik taşıyor mu, bilemiyorum.

Keskin ifadelerimin sebebi, CHP'nin 'darbecileri yargılayacak' diye özetlenen kanun değişikliğini Anayasa Mahkemesi'ne götürme gerekçeleri. Fikret Bila'nın yazdıkları doğruysa CHP, iptal başvurusu için gerekçelerini yazmış bile. İki gerekçeden hangisinin öldürücü darbe olduğuna karar veremedim, ama bu sefer kesin sonuç almaları kuvvetle muhtemel. Her iki madde de hukuk mantığı ve siyaset bilimi açısından bir partinin kapısına kilit vurmayı gerektirecek cinsten. Ne diyeceğini bilmez halimi maruz görün, gerçekten hayretler içindeyim. Rivayete göre CHP, Yüksek Mahkeme'ye şu şekilde iptal başvurusu yapacakmış: Birinci gerekçe, Anayasa'nın 2. maddesindeki hukuk devleti ilkesine aykırılık. Suçların niteliğine göre mahkemelerde yargılanması, kişi veya mahallin belirleyici olamayacağı konusunda büyük mutabakat var. 'Değişiklikler, 145'e aykırı ve iptal olabilir' diyenler bile muhtevanın doğruluğunu beyan ediyor ve 145'in değişmesi gerektiğini dile getiriyor. Darbe teşebbüsünü yargılamayı, hukuk devleti ilkesine aykırı bulan zihniyeti anlamak için siyaset bilimi yetersiz kalır ve psikiyatriden yardım almak kaçınılmazdır. İkinci gerekçe en az ilki kadar tuhaf. CHP darbeciliği bir disiplin suçu olarak göresiymiş. Emir-komuta zinciri kırıldığı için disiplinsizlik olarak algılanıp askerî mahkemelerde yargılanmalıymış. Yani emir-komuta zinciri içinde yapılan darbeleri CHP suç saymıyor. Bu komik yaklaşımı ciddiye alıp tartışmaya bile gerek yok. Ancak CHP'nin tutarsızlık sorununu tekrar kayıtlara geçirmeliyiz. CHP, bir tek darbe için yargılama teklifi yaptı; o da emir-komuta zinciri içinde icra edildiğine ortak kanaat bulunan 12 Eylül. 12 Eylülcüleri yargılamak için anayasa değişikliği önergesi verip, partilere destek turu atacaksınız, sonra emir komuta zinciri içinde yapılmış darbeleri suç saymayacaksınız! "Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu" sözünün bundan daha iyi yakışacağı yer olamaz. 145. maddeye aykırılıkla alakalı tezin bir parçası da şöyle: Askerî görev ve hizmetlerle ilgili suçlar askerî mahkemede yargılanır. CHP'nin, yeni kanunla birlikte adli yargıya geçen suçları askerî görev kapsamında değerlendirdiği anlaşılıyor. Mesela cumhurbaşkanına suikast, cebir ve şiddet kullanarak parlamentonun ve seçilmiş hükümetin görev yapmasını engellemek, hükümete karşı silahlı isyan gibi. CHP, yaklaşık 20 maddelik listeden askerî görevle ilgili gördüklerini sıralarsa belki söylediklerimizin bir kısmını geri alabiliriz.

Bir siyasi parti bunları ciddi ciddi söyleyebilir mi? "Mutfakta biri mi var?" diye klişeleşen reklam sloganı aklıma gelmiyor değil. CHP hukuk bürosuna birileri sızmış, içten çökertmeye mi çalışıyor acaba? Bu gerekçelerle müracaat etsinler, bırakın Sosyalist Enternasyonal'e gitmeyi, köy kahvelerinde seçim konuşması yapacak yüzleri bile kalmaz.

Sabih Kanadoğlu notu: Anayasa'nın 6. maddesi "Hiçbir kimse veya organ kaynağını anayasadan almayan bir yetkiyi kullanamaz." derken, Sabih Kanadoğlu, yerel mahkemeleri Anayasa Mahkemesi yerine geçmeye çağırıyor. Herkes kafasına göre uygunluk denetimi yapıp icraata geçebilir o zaman. Uygunluk denetimiyle yetkili Anayasa Mahkemesi bile hatırı sayılır bir mevzuatla sınırlanmışken bunları söylemek, hukuk anarşisine ve yetki gaspına zemin hazırlamaktır. Kanadoğlu'nun 'Zihni Sinir proceleri' hukuku yaralıyor.

Baykal, Mars'tan bildiriyor!

Bülent Korucu 2009.07.14

CHP, sürpriz yapmadı, Anayasa Mahkemesi'ne gitti. Askerî yargının görev alanını sınırlayan ve darbe girişimlerinin adli yargı tarafından takip edilmesini sağlayan değişikliğin iptalini istedi.

CHP lideri Deniz Baykal, kamuoyuna yansıyan gerekçelerin absürtlüğü hakkında kalem oynatanları bile şaşırtan bir konuşmayla kendilerini savundu. Baykal'ın temel argümanı Türkiye'de askerî vesayet olmadığı yönünde. Israrla "Askerler neye müdahale etti?" sorusunu tekrarlayan Baykal'ın değil Türkiye'de, gezegenimizde yaşamadığını düşünerek başlığı yazdım. Zira gezegenimizin herhangi bir yerinde yaşayan insanlar, Ayışığı ve Sarıkız gibi isimlerin aşk romanı veya şarkı ismi olmadığını gayet iyi biliyor. 27 Nisan'ın takvimdeki diğer yapraklardan farklı anlamlar taşıdığını da bir tek Baykal bilmiyor galiba. "Kardeşi Abdullah'ı cumhurbaşkanı seçtirmedi mi? Buna mı müdahale etti askerler?" sorusu bu 'cehalet'in ürünü olsa gerek. Geçen hafta Milli Güvenlik Kurulu toplantısı öncesinde, yüzündeki müstehzi ifadeyle, "Yasa değişikliğinin yanlışlığını bir saat sonra Gül de anlar." diyen kişi ile bugün konuşan kişinin aynı olduğunu hatırlamakta fayda var.

CHP lideri, değişikliğe tepki göstermekte gecikmelerini izah etmek isterken 'yeniden keşfetmek' ifadesini kullanıyor. "Birdenbire sabahleyin herkes, neyin yapıldığını yeniden keşfetmek durumunda kaldı.'' cümlesi Baykal'a ait. Bu keşif için CHP'nin ihtiyaç duyduğu uyarıcı nereden geldi acaba? Aksiyon'a konuşan AK Parti Grup Başkan Vekili Mustafa Elitaş, CHP'nin tavır değişikliği ile ilgili şaşkınlığını 'CHP aşırı uyarılmış olabilir.' sözüyle anlatıyor. Yoksa 'siyasî iktidar karşısında vesayeti bulunmayan askeriye, muhalefet üzerinden mi işini hallediyor?' sualleri fazlasıyla gündeme gelebilir. Hatta Taraf'ta Ahmet Altan gibi ileri gidip CHP'ye 'askeriyenin siyasetteki köstebeği' diyenler bile çıkabilir.

Baykal'ın önemli sözlerinden biri de darbenin zaten suç olduğu yönünde. Baykal, şunları söylüyor: "Türk Ceza Kanunu'nda, darbe yapanların, sivil mahkemelerde yargılanmasına yönelik düzenlemeler vardır. Darbe girişimlerinin normal mahkemelerde yargılanması önünde bir engel yoktur, darbe bir suçtur, askerî bir suç değildir. Darbeyi, sivil mahkemeler önlüyor." O zaman neyi tartışıyoruz Allah aşkına! Değiştirilen maddeler, içinde cumhurbaşkanına suikast, hükümete ve Parlamento'ya karşı darbe girişimi, uyuşturucu ticareti ve mafyalaşma gibi suçların adlî yargının görev alanına girdiğini netleştiriyor. Asker kişi veya askerî bölge gibi flu zeminlere saklanarak icraat yapanların engellenmesini öngörüyor. Baykal ve CHP de bunları suç olarak görüyorsa Anayasa Mahkemesi'nden istediği nedir? Mahkemeye verdikleri dilekçe bu soruyu cevaplıyor ve Baykal'ı yalanlıyor. Dilekçede Baykal'ın basın toplantısında söylediklerinin tam aksi sıralanıyor.

Grup Başkan Vekili Kemal Anadol, başvuru dilekçesini verdikten sonra basına konuşurken Talat Aydemir darbesi ve idam kararlarını gündeme getirdi. Konunun Haluk Özdalga'nın babasıyla ilgili kısımları bir yana, şunları konuşmak lazım: Aydemir olayı 'tam bağımsız askerî yargı' ile ilgili ipuçları içeriyor. Muvazzafken yaptığı darbeden yargılanmayan Aydemir, emekli edildikten sonra yani sivilken teşebbüs ettiği ikinci denemeden yargılandı. Neden? O günün başbakanı ve CHP Genel Başkanı İsmet İnönü birinci darbe teşebbüsünde Aydemir'le anlaşarak yargılanmama garantisiyle eylemi bitirdi. Hukuk devletinde başka hangi suçlar pazarlığa tabidir? Aynı kişiye aynı suçtan dolayı bu kadar farklı muamele yapılabilir mi? Bunun kıstasını kim belirleyecek? 12 Eylül'ü ve Kenan Evren'i yargılamak için anayasa değişikliği teklif eden CHP, yeni girişimleri engelleyecek kanunun iptalini istiyor. Baykal, kendini, İnönü'nün vârisi olarak cezalandırılacak darbeleri belirleme uzmanı olarak mı görüyor?

HSYK'nın hâkimler üzerinde 'korkutucu' etkisi

Bülent Korucu 2009.07.16

Son günlerin hararetli tartışma konusu Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu. Adli yargı mensuplarının özlük hakları ve tayin terfileri konusunda tek yetkili organın bu kadar gündemde olması sağlıklı değil. Yargının tarafsızlığının güvencesi olması kurulun objektif kıstaslarla hareket etmesi gerekiyor.

Ergenekon Terör Örgütü Davası'na bakan hâkim ve savcıların usullere aykırı şekilde görev yerlerinin değiştirileceği iddialarının inandırıcı bulunması üzerine kara kara düşünmeliyiz. Kimsenin çıkıp 'olur mu öyle şey' demiyor olması gerçekten acı. Geçmiş tecrübeler, iddiaların inandırıcılığına güç katıyor.

Başlığa taşıdığım 'korkutucu/caydırıcı' etki benim sözüm değil. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Sacit Kayasu kararında geçiyor. Türk hukuk sistemi açısından yüz karası diyebileceğimiz kararda şöyle denilmişti: "Bundan başka, devletin hukuk hizmetine ait bir kamu görevlisine, bu tarzda bir cezai müeyyide uygulanması, tabii olarak, sadece ilgili kamu görevlisi nezdinde değil, bütünüyle bu görevde olanlar üzerinde kaçınılmaz olarak korkutucu etki yaratacaktır." Kayasu, 12 Eylül darbecilerini yargılamak için iddianame hazırlayan bir cumhuriyet savcısı. Mezkur eylemi, kendisinin HSYK tarafından çeşitli cezalara çarptırılmasına ve sonunda meslekten ihraç edilmesine sebep oldu. Avukatlık yapmasına bile izin verilmeyecek şekildeki tardı da AİHM kabul edilemez buluyor. İlgi çekici bir örtüşme CHP, 12 Eylül'ün yargılanması için anayasa değişikliği teklifi veriyor. Aynı CHP askerin sivil hayatta vesayeti olduğu iddialarını en düzeyde yalanlıyor. AİHM ise 12 Eylülcüler hakkında kanuni takibat başlatan savcının 'Silahlı Kuvvetler aleyhine suç işlediği gerekçesiyle meslekten atılmasına ve hukuk alanında çalışmasına izin verilmemesine' itiraz ediyor. CHP'nin normalde Kayasu'ya sahip çıkıp savunması gerekir. Ancak tık yok. Kayasu ve benzeri örnekler, ülkemizdeki askerî vesayetin varlığını ve sınırlarını gösteriyor. CHP Genel Başkanı Deniz Baykal'ın ileri sürdüğü gibi askerî vesayetin olması için illa seçimlere müdahale edilmesi gerekmiyor. Ayrıca sivil hayat siyasetten, siyaset ise seçimlerden ibaret değil.

Yargıyı tartışmalı alan olmaktan çıkarmanın yolu büyük çaplı hukuk reformundan geçiyor. HSYK ve Anayasa Mahkemesi başta olmak üzere milli iradenin parçası olma iddiasındaki kurumlarla millet arasında organik ilişki kurulması en önemli adım olur. Egemenlik millete ait ise ve millet, anayasadaki kurumlar eliyle bu iradeyi kullanıyorsa, arada bir ilişki ve iletişim modeli oluşturulması kaçınılmaz. Bazı Batı ülkeleri hâkimlerin doğrudan seçimle gelmesini bile sağlıyor. Bizde ise hiçbir ilişki ve iletişim yok. Yüksek yargıya ve HSYK'ya parlamento eliyle üye seçimi bunun en asgari yolu. Adı geçen kurum üyelerinin en azından bir kısmının parlamentolarda seçilmediği ender ülkelerden biriyiz. Yargıtay ile HSYK arasındaki seçimler de basit çoğunluk sistemine göre yapılınca aynı hukuki görüşün bütüne hâkim olması gibi bir sonuçla karşılaşıyoruz. Hâlbuki demokratik çoğulculuğun yaşanması gereken alanlardan belki birincisi hukuk.

İtalya'da benzer bir süreç olan Gladyo soruşturmasını yöneten Felice Casson'un Zaman'a verdiği bir beyanatla sözlerimizi noktalayıp darısı başımıza diyelim: Başlangıçta, yüksek yargı mensuplarıyla sorun yaşadım. Bana, soruşturmayı bırakmamı, yapılacak bir şey olmadığını söylüyorlardı. Sorun, yargının içindendi. Sonunda, beni göndermeyi denediler. Bir ara, Venedik'ten alınıp başka bir yere tayinim istendi. Ama İtalya'da Hakimler ve Savcılar Yüksek Konseyi var. Konsey, müdahale etti ve soruşturmaların çok mükemmel gittiğini açıkladı. Bu sayede soruşturmaya devam edebildim ve beni başka bir mahkemeye tayin ettirmek isteyenler kaybetti.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sayı ve nitelikçe vahim silahlar

Olağanüstü günler yaşıyoruz. Türkiye gerçeklerini en yakından izleyenler bile 'Vay be!' demekten kendini alamıyor. Hepsi birbirinden önemli ve bağımsız gibi görünen birçok olay, aslında bir yerde düğümleniyor.

Ertelenmiş ve unutturulmuş demokratikleşme mücadelemiz için belki de son şansımızı kullanıyoruz. Demokrasi yanlıları, olmak ya da olmamak mücadelesi veriyor. Aynı şey vesayet düzeninin sahipleri ve piyonları için de geçerli. Ellerinden uçup gitmekte olan ve milli iradeden gasp ettikleri iktidarı geri vermemek adına cansiperane mücadele ediyorlar. Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nda yaşananları pas geçerek son günlerin önemli diğer başlıklarına göz atmak istiyorum.

Ergenekon Silahlı Terör Örgütü soruşturmasında üçüncü iddianame mahkemeye verildi. Ergenekon'a 'silahlı' tanımlaması yapmayı haklı çıkaran veriler bu iddianamede. Ergenekon cephaneliğini başsavcılık şöyle sıralıyor: 424 el bombası, 1 saatli bomba, 1 boru tipi bomba, 1 cam şişe bomba, 6 gaz bombası, 28 sis bombası, 2 mayın, 5 bubi tuzağı, 12 roketatar, yaklaşık 3 kilo patlayıcı madde, 43 LAW, 53 dinamit lokumu, 7 LAW mermisi, 34 uçaksavar mermisi, 11 havan mermisi, 84 top mermisi, 175 tabanca, 22 uzun namlulu silah, 46 bin 242 uzun namlulu silah mermisi, 44 tüfek...

Savcıların silahlarla ilgili tespiti normal bir vatandaş için ürpertici. Normal olmayanlar ise hâlâ bu soruşturmayı sulandırma ve buharlaştırma girişimlerine devam ediyor. Savcıların ifadesiyle 'sayı ve nitelik itibarıyla vahim' olan silahlar, iddia edilen Ergenekon yapılanmasının, bir fikir kulübü, emekliler lokali veya meşru muhalefet yapılanması olmadığını gösteriyor. Ülkemizde tahta silahlı müsamereden dolayı Kaplancılar müebbet hapis almışken, bu kadar bombayı küçümseyenleri kamu vicdanının şaşmaz terazisine havale ediyorum. Suikast planları ve eylem hazırlıkları ile silahlar arasındaki uyum da dikkat çekici.

Önemli diğer gelişme, ikinci iddianamenin duruşmalarının başlaması. Gözden kaçmaması gereken ayrıntı, Anayasa Mahkemesi Başkan Vekili Osman Paksüt'ün, Ergenekon sanığı eşiyle birlikte mahkeme salonunda hazır bulunması. Ferda Hanım, Ergenekon sanıklarına Yüksek Mahkeme'den bilgi sızdırmakla suçlanıyor. Aynı suçlamaya Osman Bey de muhatap aslında. Fakat Anayasa Mahkemesi, delillerin usule uygun ele geçirilmediği gerekçesiyle yargılamaya yer olmadığına karar verdi. Muhalif üye Serruh Kaleli, kanunlardaki boşluklardan güç alan kararı 'hakkaniyetsiz' bulduğunu kayıtlara geçirdi. Kaleli, Osman Bey'i 'şüpheli' olarak niteledi. Ferda Hanım, AK Parti kapatma davasıyla ilgili bilgileri, bazen telefonu bizzat kocasına vererek nakletmekle suçlanıyor. Peki bu suçu tek başına işleyebilir mi? Anayasa Mahkemesi'nde bir köstebeği olmadan bu bilgileri ele geçirebilir mi? Bu köstebek acaba kim olabilir! Mahkeme, takipsizlik kararında bilgileri sızdıranın Osman Bey olduğunu tescilledi. Ferda Hanım sanık sandalyesinde otururken, Osman Bey'in izleyici sıralarından duruşmayı takip etmesi haksızlık. Hukukun en temel normlarından olan eşitlik ilkesinin açık ihlali. Osman Bey 'duyarlı' bir eş olarak Ferda Hanım'ı hiç yalnız bırakmıyor. Savcılıkta saatler süren sorguya da beraber gitmiş ve başsavcının odasında beklemişti. Silivri'de yatanların GATA sakinlerini çekememesi gibi, diğer sanıklar Ferda Hanım'ı kıskanacaktır. Haksız sayılmazlar; sorguya ve mahkemeye AYM Başkan Vekili'yle gitmeyi kim istemez?

Osman Paksüt, konumunun hassasiyetinin kocalık jestlerinden önemli olduğunun farkında olmalı. Bu yakın takipten farklı anlamlar çıkabilir. Ferda Hanım mahkum olursa, mahkemedeki üye arkadaşlarının ne dediğine bakılmadan kamu vicdanında payına düşeni Osman Bey de alır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Darbeler önce orduyu vurur

Aksiyon dergisinde, 27 Mayıs'ı anlatırken 'Askere darbe' ifadesini kullanmıştık. 235'i general olmak üzere 7.200 subayı emekliye sevk eden cunta, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin genetiğine müdahale etmişti. Kurulan yeni düzenin bekçiliğini yapacak bir askeriye için söz konusu kıyıma gidildi.

Sonraki bütün darbe girişimleri aynı şekilde sonuçlar doğurdu. Cuntacılık aslında tabiatı gereği önce ordu içinde bir iktidar mücadelesi demek. İttihat Terakki pratiğinden beri geleneği de böyle oluşturuldu. 27 Mayıs'taki tasfiyeler, TSK'daki farklı düşünceleri temizlemeyi ve tek tipleştirilmiş kadrosuyla vesayet düzenini emir-komuta zinciri içinde sürdürmeyi amaçlamaktaydı. Ne var ki evdeki hesap çarşıya uymadı. Menfaatlerin çatışması ve iktidar mücadelesi yeni kampları, daha doğrusu cuntaları doğurdu. Talat Aydemir'in iki denemesinden itibaren 9 Mart cuntası, 12 Mart müdahalesi hep bu alil durumun sonucuydu. 12 Eylül, emir-komuta zincirinde gerçekleşmişti. O da öncesindeki iç çekişmeyle hatırlanıyor. Emekliliğini bekleyen Ege Ordu Komutanı Kenan Evren, olmazlar içinde Genelkurmay başkanı oluverdi. Sonrası malum.

Daha yakın zamana geldiğimizde tablo netleşiyor. Muhittin Fisunoğlu gibi öne çıkan isimler hep endişe ile takip edilmişti. 28 Şubat süreci emir-komuta zincirinde bir müdahale gibi görünse de Çevik Bir ve ekibinin sürükleyiciliğini herkes biliyordu. Siyaset ve toplum mühendisliğine soyunan Genelkurmay İkinci Başkanı Bir'in, aslında kişisel kariyerini inşa etmeye çalıştığı gözlerden kaçmıyordu. Genelkurmay başkanı olmasına imkân yoktu ama o, şartları sonuna kadar zorladı. Hüseyin Kıvrıkoğlu'nun komutanlığa gelinceye kadar yaşadıkları ibretlikti. Onu ıskalayan 'kaza kurşunu' ile hayatını kaybeden Albay Vural Berktay'ın ölümü hakkındaki şüphe bulutları geçen zamanla dağılmadı; gittikçe büyüyor. Hilmi Özkök Paşa'nın neler yaşadığını emekli Oramiral Özden Örnek'in günlükleri ayrıntılarıyla anlatıyor. Evinden sefer tasıyla yemek getirmek bir komutan için yeterince ağır ve üzüntü vericidir. Dönemin Jandarma Genel Komutanı Şener Eruygur'un önce diğer kuvvet komutanlarıyla, olmayınca kendi cuntasını kurarak iktidar mücadelesi verdiğini hep birlikte yaşadık. Siyasî iktidara karşı veriliyormuş intibaı oluşturulan kavganın öncelikle TSK içinde yapıldığına şahit olduk. Medyadaki destekçileri vasıtasıyla oluşturulan havayla öncelikle komutan alaşağı edilmek istendi. 30 yıldır süren terörün bile bütün faturası Özkök Paşa'ya kesilmeye çalışıldı. Ergenekon cuntasından çıkan belgeler Yaşar Büyükanıt ve İlker Başbuğ'un da fişleme ve psikolojik harp operasyonlarına maruz kaldığını gösteriyor.

İstanbul'da gözaltına alınan üç teğmen haberini duyunca yakın dönemde yaşadıklarımız bir film şeridi gibi gözümün önünden geçti. Deniz Kuvvetleri mensubu amirallere suikast hazırlığı ile suçlanan teğmenlerin henüz Ergenekon terör örgütü irtibatları kesinleşmiş değil. Ancak üstleriyle ilgili istihbarat toplayan Ergenekon sanığı genç subayları düşününce ister istemez aklıma bunlar geldi.

Türk ordusunun kurumsal kimliği ve mevcudiyetiyle arkalarında olduğu tezi Ergenekoncuların en büyük yalanı. Büyük çoğunluğun adı geçen ekibe karşı olduğu birçok olayla ortaya çıktı. Tayin ve terfilerde hak ettiklerinden fazlasını isteyenlerin aynı zamanda cuntacı olması tesadüf değil. Bunu bizim gördüğümüz kadar, hatta daha fazlasını TSK mensupları görüyor. Şahsi kariyerleri ve iç mücadelelerde öne çıkma arzuları doğrultusunda, siyaseti satranç tahtası olarak kullananlar onları daha fazla kızdırıyordur. Cuntacıları temizlemek öncelikle TSK'nın iç barış sorunudur.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

HSYK krizinin faydaları

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nda yaşanan krizin bazı hayırlara vesile olacağını düşünüyorum. Öncelikle insanlar böyle bir organın varlığından haberdar oldu.

Sayıları 10 bini bulan hâkim ve savcının meslekî kariyerleriyle ilgili tek yetkili kurul, bugüne kadar bilinmezlik perdesi arkasındaydı. Rutin prosedürleri takip eden bir bürokratik yapı sanılıyordu. Daha önce birkaç kez gündeme benzer şekillerde gelmişti. Şemdinli soruşturmasını yürüten Van Savcısı Ferhat Sarıkaya ve 12 Eylülcülerin yargılanması için iddianame düzenleyen Sacit Kayasu'nun meslekten ihraç edilmesi gibi. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde Kayasu'nun açtığı davayla ilgili verdiği karar bile birçok kesimin uyanmasına vesile olamadı. AİHM, Türkiye'yi Kayasu'ya mahkûm ederken şu gerekçeyi yazmıştı: "Bu tarzda bir cezaî müeyyide uygulanması, tabii olarak, sadece ilgili kamu görevlisi nezdinde değil, bütünüyle bu görevde olanlar üzerinde kaçınılmaz olarak korkutucu etki yaratacaktır."

Yargı mensuplarını, mahkeme ve temyiz yolu kapalı olarak 'infaz' etme yetkisine sahip kurulun 'korkutucu/yıldırıcı etkisi' hak ettiği eleştirilerle karşılaşmadı. Hatta Adalet bakanı ve müsteşarının kurulda yer almaması gerektiği fikri epey taraftar topladı. AK Parti iktidarına kadar gündeme getirilmeyen 'yürütmeden bağımsız yargı' yüksek sesle dile getirilir oldu. Vural Savaş ve Sabih Kanadoğlu gibilerin tabiriyle 'son koz' konumundaki yargının korunması için çağrılar yapıldı. Birçok gerçek solcu ve liberal aydın, son günlerde yaşananlardan sonra 'iyi ki bakan ve müsteşar kuruldaymış' deme noktasına geldi. İlk bakışta kulağa hoş gelen bu bağımsızlık türü, uygulamada tarafsızlığı netice vermiyor. Devlet ve müesses statüko adına taraf olan bir bürokratik aygıta dönüşüyor. Fertleri ve özgürlükleri koruması gereken yargı, zaten güçlü ve silahlı olan devletin iyice sorumsuz davranmasından başka işe yaramıyor.

Anayasa'mıza göre 'egemenlik' millete ait ve millet yetkili organlar eliyle bu yetkiyi kullanıyor. Yasama yetkisini kullanan, millete vekâlet eden organ yani parlamento doğrudan halkın tensibi ve denetlemesi altında. Yürütme yetkisiyle donatılan 'hükümet' de bu durumda. Aynı şeyi yargı yetkisini kullanan organlar için söylemek mümkün değil. 'Millet, yargı yetkisinin kullanımında vekâleti hangi süreçte veriyor ve kötüye kullanıldığında nasıl denetliyor?' sorusunun cevabı yok. Ortaya çıkan sonuç 'halktan bağımsız yargı' oluyor. Bunu demokrasiyle bağdaştırmak imkânsız. Doğrudan seçimlerle yapamıyorsak, dolaylı yoldan yani parlamento eliyle ilişkiyi tanımlamak zorundayız. Sayısı artırılmış kurul üyelerinin bir kısmının Meclis eliyle seçilmesi kaçınılmaz. Anayasa Mahkemesi için de aynı şeyi söylemek mümkün.

HSYK, milletten olduğu kadar kendi tabanından da kopuk. Üye seçiminde sadece Yargıtay ve Danıştay üyesi yüksek yargıçların oy hakkı olması camiadan kopukluğu doğruyor. En azından birinci dereceye ayrılmış hâkim ve savcıların belli orandaki üyelikler için temsil ve oy hakkı sağlanmalı. Bu teklife getirilen eleştiriler antidemokratik düşünce kalıplarının ürünü. Yüksek Kurul'da görev yapan üyenin süre sonunda tekrar yargıçlık ve savcılığa dönmesini mahzurlu buluyorlar. Bakanlar, düz vekilliğe döndüğünde, vekiller seçilemeyip normal vatandaş olduğunda sorun çıkmıyor; burada neden çıksın? Ayrıca idarenin bütün işlemleri yargı denetimine açıkken, sadece Yüksek Askerî Şûra ve HSYK'nın muaf tutulması da doğru değil.

Şemdinli Savcısı Sarıkaya'nın ihracı AK Parti'nin demokratikleşme karnesindeki kırık notlardan biri. Dönemin Adalet Bakanı Cemil Çiçek'in katılmadığı toplantıda müsteşar Fahri Kasırga'nın çekimser kalarak zımnen onay verdiği karar eleştirilmeseydi; idarenin bugünkü direnişini göremeyebilirdik. Diğer HSYK üyelerinin bütün eleştirilere rağmen geri adım atmaması, 'halka hesap verenle vermeyen' arasındaki farkı gösteriyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

HSYK keşke açıklama yapmasaydı

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, haftalar süren atama kriziyle ilgili açıklama yaptı. Hukuka saygısı ve inancını korumaya çalışan birçok kişi, bildiriyi okuyunca benim gibi 'eyvah' demiştir. Yüksek yargıdan gelen asil ve yedek üyelerin imzaladığı metin, eleştiriyi fazlasıyla hak ediyor.

Kurul üyeleri, Ergenekon Davası'na duydukları yakın ilgiyi itiraf etmiş durumdalar. Öncelikle bu ilgiyi gerekçelendirmek zorundalar. Devam eden yüz binlerce davadan biri olan Ergenekon'a imtiyazlı konum hangi sebeple verilmektedir? Adalet Bakanlığı'nın verdiği bilgilere göre hâkim ve savcılar hakkında yılda 5 bine yakın şikâyet vuku buluyor. Bunlardan sadece yüzde 3-4'ü haklı bulunup işleme konuluyor. Ergenekon Terör Örgütü Davası sanıklarının şikâyetleri hakkında karar almaya ve açıklama yapmaya kurulu iten şey nedir? Kanun önünde eşitlik, hukukun en temel umdelerinden biri. Albay Dursun Çiçek'i ayrıcalıklı kılan, başvurularını Yüksek Kurul tarafından takip edilir hale getiren sebebi öğrenmek istiyoruz. Böylesine üst düzeyde hüsnükabule mazhar olan başka davalar ve müracaatlar olmuş mudur? Bilmek arzusundayız.

Ayrıca HSYK'nın yüksek yargıdan gelen üyeleri kendilerini 'temyiz makamı' gibi konumlandırarak anayasa suçu işliyorlar. Anayasa, kendisinin vermediği bir yetkinin kullanılamayacağını emrediyor. Açıklamada, usule aykırılıklardan bahsedilerek bunlar hakkında 'kanun yararına bozma' talep ediliyor. Hepimiz savcıların sadece talep mercii olduğunu, yetkili mahkeme kararı olmadan hiçbir eylem yapamadıklarını biliyoruz. Arama, tutuklama, tutukluluğun sürmesi gibi bütün kararların altında yetkili mahkemelerin onayı var. Sanık avukatlarının itirazları üzerine temyiz makamı konumundaki mahkemelerin teyit veya bozma kararları ortada. Hüküm oluştuğunda Yargıtay'da birkaç aşamalı temyiz süreci mevcut. Temyizle yetkili bütün mekanizmalar çalışıyorken, verilen beyanat ve bu yoldaki girişimler talihsizlik.

Kurulun hâkim üyelerinin, taleplerini gerekçelendirirken Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne (AİHS) atıf yapmaları ilgi çekici bir çelişki. Bilindiği gibi Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, HSYK'yı mahkûm etti. Hem çalışma usulleri hem de verdiği kararlarını AİHS'ye aykırı bulduğunu ağır bir gerekçeyle birlikte duyurdu. Türkiye'nin, üst norm olan uluslararası sözleşmelere uymak için HSYK'nın yapısını ve mevzuatını acilen değiştirmesi gerekiyor. Ergenekon soruşturmasını yürüten savcılarla ilgili açıklama tam da AİHM'nin gerekçesini doğruluyor. "Savcıları görevden alamadık, hiç olmazsa yaralayalım" anlamına gelecek ifadeler, kamu görevi yapan insanlar üzerinde korkutucu etki yapar' nitelikte. Tırnak içine aldığım ifade AİHM'nin Savcı Sacit Kayasu'nun ihracı hakkında verdiği mahkûmiyet kararının gerekçesinde geçiyor. HSYK'nın yüksek yargıçları, aldıkları mahkûmiyete rağmen 'korkutucu/caydırıcı' misyonlarından vazgeçmiyorlar. Bildiride öne çıkan çelişkilerden biri de hem gizlilik ilkesini hatırlatıp hem de bu ilkeyi çiğnemeleri. Gizlilik kuralının, şeffaflığı engellediği için yanlış olduğunu düşünüyorum. O ayrı bir tartışma konusu. Ancak mevcut mevzuat gizliliği emrediyor. Gizli kalmayı en çok hak eden unsur, oyların rengidir. Somut sonuçları olmayan görüşler, mütalaalar konusunda gizlilik vurgusu yapıp, bakan ile müsteşarın oyunu açıklamak yaman bir çelişki ve hukuk ihlalidir. Ergenekon Davası'yla ilgili gizlilik hatırlatması da gerçeği yansıtmıyor. Sızmanın büyük oranda sanık avukatlarından kaynaklandığını herkes biliyor. Hatta mahkeme, hukukun sınırlarını zorlamak pahasına onlara sınırlama getirdi. Ve maalesef sınırlamanın işe yaradığını gördük.

Hülasa HSYK'nın yüksek yargıdan gelen üyeleri keşke 'ağır otursalardı, molla bilmeye devam etseydik'. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Konuştukça battı

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nda yaşanan krizin baş aktörü olduğu ileri sürülen Ali Suat Ertosun'un basın toplantısı, aslında itiraflar geçidi olarak gerçekleşti.

Ertosun, bilhassa Ergenekon Terör Örgütü Davası sanıklarından Engin Aydın'la olan ilişkisini izah etmekte zorlandı. Geçmişte bakanlık danışmanı olarak Aydın'la çalıştıklarını, oradan kalma bir dostlukları bulunduğunu ve Türk toplumunun eğilimlerine uygun biçimde 'vefa' gösterdiğini söyledi. 'Başına iş gelmiş arkadaşa vefa' ifadeleri ilk itirafları. Zira yalanlamaya çalışsa da görüşmenin dostun başına gelen 'iş'le ilgili olduğu ve vefa kapsamında gerçekleştiği kendi ifadelerinden anlaşılıyor. Vefanın açılımı şudur: "Üzülme, biz senin yanındayız." Bu mesajı Aydın'ın bütün dostları verebilir; yüksek yargıç olanlar hariç. Ertosun, görüşmenin herkesin gözü önünde bir yerde gerçekleştiğini söylüyor. Belki asıl problem de budur. Zira destek mesajları, görülebilecek şekilde verilirse anlamı olur. Asıl büyük itirafı Ertosun şu cümleyle yapıyor: "Dava, Yargıtay'a geldiğinde görevde olursam girmem." HSYK üyesi Ertosun, Yargıtay'daki oturumlara katılamayacağını itiraf ediyor. Aynı konuda HSYK'daki oturuma katılmasını nereye koyacağız? Ertosun, Aydın'la görüşmelerinde Danıştay İdari Dava Daireleri başkan vekilinin de yanlarında yer aldığını belirtti. Ergenekon soruşturmasını yürüten savcılarla ilgili bakanlık kararları, temyiz makamı olduğu için buraya geldiğinde söz konusu kişi oy kullanacak mı?

Kendisiyle alakalı geçmişte yapılan suçlamalardan aklandığını anlatırken söyleyebildiği tek mahkeme kararı Can Dündar'a karşı kazandığı tazminat davası. Sabancı suikastı sanığı Mustafa Duyar'ın öldürülmesi, Uşak Cezaevi olayları ve Hayata Dönüş operasyonları konusunda 'soruşturmaya yer olmadığı' kararlarını sıraladı. Yani bugün eleştirdiği uygulamayla kurtulmuş ve bunu hüccet gösteriyor. Bakanlık müfettişleri inceleme yapmış ve bakanlık soruşturmaya yer olmadığı kararı vermiş. Soruşturmalar sırasında Can Dündar'ın lehine ifade verdiğini ilave etmeyi unutmadı. Ertosun, Duyar'ın ve katilinin kendinden önce nakledildiğini bildirdi. Fakat cinayet emrini veren Nuriş Çetesi'nin kendi döneminde geldiğini es geçti. Evet tetikçi ondan önce gelmişti ama azmettirici 15 Şubat 1999'da nakledilmişti.

Ertosun, şikâyetlerle ilgili olarak bakanlığın gereğini yaptığını ve zaten yetkinin de Adalet Bakanlığı'nda olduğunu kayıtlara geçirdi. Bakanlığın açıklamasında yer alan 'idari mekanizma' vurgusunu teyit etmek zorunda kaldı. Ergenekon soruşturmalarında savcı ve hakimlerin yaptığını savunduğu hataları sıralarken 'demokratikleşme açılımı' ifadesini kullandı. Bugünlerde yapılan açılımlara gönderme yaparak 'Bizimki içi dolu açılımlar' demeyi ihmal etmedi. Ertosun'u en çok zorlayan soru şuydu: Bahsettiğiniz uygulamalar yıllardır var. Sizin arkadaşlarınızın da içinde bulunduğu sanıklara tatbik edilince mi hukuksuzluk aklınıza geldi? Ertosun, kurulun daha önce bunları gündeme getirmemiş olmasının kendisini bağlamayacağını ileri sürdü. Peki, on yıllardır adliye camiasında önemli görevler yapan Ertosun, kişisel olarak bu görüşleri hangi düzlemlerde dile getirdiğini açıklayabilir mi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yargı devleti mi, hukuk devleti mi?

Bülent Korucu 2009.08.04

Son günlerin anlamlı ve çok sorulan sorularından biri 'Yargı, yargıya bırakılabilir mi?' Demokrasi teorisi açısından ele aldığımızda ve Türkiye pratiğini irdelediğimizde 'hayır' cevabı ağır basıyor.

Egemenliğin sahibi ve kaynağı milletin, temsilcileri eliyle bu yetkiyi kullandığını esasa alan temsilî demokrasiyle yönetiliyoruz. Egemenliği paylaşarak kullanan erklerin birbirini dengelemesi ve kontrol etmesi sistemin

kaçınılmazlarından. 'Kontrol ve denge' aslında, kuvvetlerin sert ayırımını öngören başkanlık türü sistemlerin formülasyonu. Kuvvetleri sert ve net biçimde ayırmayan parlamenter sistemlerde geçişgen bir yapı ve daha fazla 'kontrol ve denge' vardır. Yasama, yürütmeden hesap sorar, yargının altyapısını oluşturan mevzuatı eline verir. Suçu ve cezayı net biçimde tanımlar, yargının çalışma sistematiğini ortaya koyar. Yargı, yasama faaliyetlerinin anayasaya uygunluğunu denetler; yürütmenin hukuk içinde kalmasını sağlamakla yükümlüdür. Yürütme, yasamayı yönlendirir, icranın kalemlerinden biri olarak görülen yargı konusunda halka hesap verir. Yargının hem soruşturma evresinde hem de hükmün uygulanması noktasında eli ayağı yürütmedir. Bu üç erkin, sistemi birlikte, birbirini dengeleyerek çalıştırması beklenir. Bunlardan herhangi birinin tam bağımsızlığı sistemin iflası anlamı taşır. Hükümet ya da parlamentonun 'tam bağımsızlık' ilanının sebep olacağı arızalar, yargının aynı iddiayla ortaya atılmasında da yaşanır.

Bugün Türkiye pratiğinde yaşadığımız tam da buna tekabül ediyor. Başına buyruk, egemenliği neredeyse tek başına kullanmaya kalkan bir 'yargı otokrasisi' oluşuyor. Yargının, kendini yasama ve yürütme organının yerine konumlandırmaya kalkmasının literatürdeki karşılığı 'yargıçlar hükümeti'. Söz konusu tehlike 1930'lardan itibaren fark edilmiş ve sadece teorik tartışmalarla yetinilmemiş somut tedbirler geliştirilmiş. Bizim de başta anayasamız olmak üzere mevzuatımıza emniyet supapları yerleştirilmiştir. Mesela, Anayasa Mahkemesi bir kanunu iptal ederken kendini yasama organının yerine koyup hüküm ihdas edemez. Veya idari yargı usulüne uygun alınmış idari kararları iptal edemez. Hem anayasal yargının, hem idari yargının görevi ve yetkisi 'mevzuata' uygunluk denetimidir. 'Yerindelik' denetimi yapmaya kalkmak parlamentodan ve hükümetten rol çalma sonucuun doğuruyor.

Ülkemizde demokrasinin sağlıklı işlemesinin önündeki en büyük engel maalesef sınırlarını aşan yargı sorunudur. Yakın zamanda yaşadıklarımız bu kanaati pekiştiriyor. Parlamento'nun, yasama faaliyetleri Anayasa Mahkemesi tarafından bloke edilmeye çalışılıyor. İdari yargı ise kararlarıyla 'gölge hükümet' ve 'negatif icra' pozisyonuna konumlanıyor. Ankara Büyükşehir Belediyesi amblemini usulüne uygun biçimde değiştiriyor. İdari yargı iptal ediyor. Hangi kanuna, hangi yetkiye dayanarak yapıyor belli değil. 'Amblemi beğenmedik' deme şansları yok, zira böyle bir hakları yok. Başka bir örnek; 20 yıldır aynı ilde görev yapan milli eğitim müdürünü başka ile tayin edemiyorsunuz. 9. defa geri geliyor. Bırakın hukuku, düz mantıkla bile açıklanması zor.

Hukukun üstünlüğü kavramı da ekseninden kaydırılıyor. Yargının ve yargıcın üstünlüğü haline getiriliyor. Hâlbuki hukukun üstünlüğünü üzerine alacak bir organ varsa, kanun koyucu konumundaki parlamento olabilir. "Kontrolsüz güç, güç değildir" şeklinde bir reklâm sloganı vardı. Çağdaş demokrasi, bütün erk/güçlerin sınırlandığı, birbirini kontrol edip dengelediği sistemin adı. Yargı, yargıya bırakılamaz, bağımsızlığı da 'halktan bağımsızlık' şekline dönüştürülemez. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yargıyı teröre kim bulaştırıyor?

Bülent Korucu 2009.08.07

Yargıçlar ve Savcılar Birliği (YARSAV) Başkanı Ömer Faruk Eminağaoğlu, konuşmaya devam ediyor. Ömer Bey, 'yargıya terörist muamelesi yapılmasından' şikâyetçi. Terör ve yargı gibi iki zıt kutbun birlikte zikredilmesinden herkes rahatsız.

Bazı yargı mensuplarına atılan bir iftira mı, yoksa ispatlanabilir bir gerçek mi, bunun kararını bizzat yargı verecek. O karar gününe kadar herkesin ama öncelikle yargı mensuplarının hukukî sürece saygılı davranması gerekiyor. Ergenekon terör örgütü soruşturmasının başından beri her gelişmeye müdahil olan ve 'yargılamayı

alenen etkileme' girişimlerinden söz edilen iki isim var: Eminağaoğlu ve emekli Yargıtay Başsavcısı Sabih Kanadoğlu. Bu ikili soruşturmayı yürüten savcılar ve ara kararları veren yargıçlarla ilgili ileri geri konuşuyorlar. 'Ergenekon'un sonu Şemdinli gibi olacak' bile denildi.

Önceki gün kabul edilen üçüncü iddianame, Ergenekon'un yargıya sızma teşebbüsleri açısından önemli iddialar içeriyor. Sanıklardan Engin Aydın'ın başta Kent Otel toplantıları olmak üzere, bir kısım faaliyetlerinin örgütün yargıda etkinliğini artırmayı amaçladığı kaydediliyor. Engin Aydın, son haftaların en çok zikredilen isimlerinden biri. Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üyesi Ali Suat Ertosun'la görüntülendiği fotoğraf tartışma konusu yapıldı. Ertosun da kendini savunurken Aydın'ı 'dost' ilişkilerini ise 'vefa' şeklinde tanımladı. Aydın hakkında iddianame hazırlayan savcılarla ilgili taleplerin ne kadarının bu dostluk ve vefa kapsamında olduğu eleştirileri Ertosun'la birlikte HSYK'yı da yıprattı. Bu tür durumları anlatan güzel bir söz var: "Baş, bir batman saçı taşır, ama gözün tek kirpiğe tahammülü yoktur." Yargıç ve savcılarla ilgili kararları veren kurulun üyesi ve Yargıtay mensubu Ertosun, 'terör örgütü' suçlamasına muhatap kişilerle ilişkisini askıya almalıydı. Aksi halde terörle yargıyı aynı cümle içinde zikretmek kaçınılmaz hale geliyor. Tabiatıyla fatura hassasiyet göstermeyen yargı mensuplarına çıkıyor. Benzer bir durumu Anayasa Mahkemesi Başkan Vekili Osman Paksüt yaşıyor. Mahkemenin gizli oturumlarıyla ilgili Ergenekon sanıklarına bilgi sızdırdığı tescillenen Paksüt'ün yargılamasına delillerin elde ediliş usulünden dolayı gerek görülmedi. O ise sanık eşiyle birlikte mahkeme salonuna, sorgu binasına gelip gitmeye devam ediyor. Bu kadar 'kör parmağım kör gözüne' yapılır mı!

Eminağaoğlu'nun sözlerine geri dönelim. YARSAV Başkanı, Adalet Bakanlığı müfettişleri eliyle telefon dinlemesi yapıldığını ileri sürüyor. Müfettişlerin bu imkân ve yetkiye sahip bulunmadığı apaçık ortadayken bu saptırmayı yapıyor. Ömer Bey, dinleme kararlarıyla ilgili "yetkisizce talep edilen ve yetkisizce ve hukuka aykırı olarak verilerek, itiraz edilememesi için muhataplarından gizlenen" ifadelerini kullanıyor. YARSAV Başkanı, kendini temyiz mercii gibi görme ve mahkeme kararlarıyla ilgili konuşmaya yetkili sanma alışkanlığını sürdürüyor. Bu durumu eleştirmek için cümle kurmanın israf olacağı açık. Ancak dinleme kararının muhataplara tebliğini istemesini komik bulduğumu söylemeliyim. Konuşmadaki asıl önemli facia, hep dikkat çektiğimiz, yargıyı kamplara bölme çabası. Eminağaoğlu, 'Yürütme organının beklentileriyle örtüşen işlemlere imza atanlar' ve 'atmayanlar' diye yargıyı ayrıştırıyor.

Eminağaoğlu hakkında iddianamede ilgi çekici bilgiler var. Engin Aydın ifadesinde, Ömer Bey'in Yargıtay'a seçilmek için yardım talep ettiğini anlatmış. Bir dönem Adalet Bakanlığı'nda danışmanlık yapan Aydın'ın, yargı mekanizması içinde bilinen resmî görevi ve doğal olarak yetkisi yok. Hal böyle olunca ister istemez akıllara Ali Suat Ertosun geliyor. Eminağaoğlu'nun 'abisi' Ertosun'un vefalı dostu Engin Aydın merkezli ilişkiler irdelendiğinde yargıyı yıpratacak daha çok bilgi ortaya döküleceğe benziyor. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dokunan yanıyor mu?

Bülent Korucu 2009.08.08

Hürriyet Gazetesi'nde Emin Çölaşan'ın boşluğunu doldurmaya çalışan Mehmet Y. Yılmaz, Fethullah Gülen konulu seriyi sürdürüyor. Dün de üşenmeyip bir derleme yapan arkadaşının gönderdiği metni köşesine koymuş. Keşke kendisi de üşenmeyip yazılanların doğruluğunu biraz araştırsaydı.

Bu artık eskisi kadar zor da değil. 3G hızlı cep telefonuyla bile yapabilirdi. İnternette 10 saniyelik çabayla arkadaşının işgüzarlığının kendisini nasıl bir çelişkiye düşüreceğini fark edebilirdi. Öyle tutarsız örnekler veriyor

ki biri diğerini yalanlıyor. Mesela "Emniyet'teki Fethullahçı çeteleşme ile ilgili raporlar hazırlayan Ankara Emniyet müdürü ve yardımcılarının da disiplin cezalarına çarptırıldıklarını" söylüyor.

Hafızalarımızı tazelemekte fayda var. Ankara Emniyeti'nde meşru istihbarat bölümü haricinde kanunsuz dinleme yapılan 8. kat deşifre edilmişti. Baskını yapan, Yılmaz'ın yazısında 'Gülen mağduru' olarak geçenlerden DGM Savcısı Nuh Mete Yüksel. Emniyet Müdürü Cevdet Saral'la birlikte yardımcısı Osman Ak ve iki emniyet amiri yargılandılar. Çankaya Köşkü, Yargıtay, bazı gazeteciler ve Genelkurmay'ın aralarında bulunduğu 963 kişi ve kurumun yasadışı dinlenmesiyle ilgili dava zamanaşımı sebebiyle cezasız kapatıldı. Kanunsuz dinlemenin mağduru bazı kişiler açtıkları davaları kazanarak tazminat aldılar. Yarqıtay 8. Daire'nin eski Başkanı Naci Ünver, bunlardan biriydi. Karar, hem kanunsuz dinlemeyi kesinleştiriyor, hem de Yarqıtay gibi kurumların hedeflendiğini tescil ediyordu. Hürriyet yazarının hukuksuz ve mantıksız mantığından hareket edersek; baskını yapıp soruşturmayı açan Nuh Mete Yüksel'in, mahkûmiyetleri veren mahkemelerin, dava açıp kazanan Naci Ünver'in 'Fethullahçı' olduğuna inanmamız gerekecek. Daha ilginci, o günlerde 8. kat çetesi hakkında en ağır haberleri yapan Hürriyet Gazetesi de okkadan nasibini almalı. Hazırlanan raporun saçmalığını iki yazı ile anlatan Uğur Dündar bile risk altında. Dündar, listenin başına Adil Serdar Saçan'ın konulmasını, saçmalığı anlatmak için yeterli bulmuştu. Nuh Mete Yüksel'in cezalandırılmasına gerekçe gösterilen kasetin hikâyesi daha şaşırtıcı. Avukat arkadaşının ofisinde çekildiği iddia edilen görüntüler, Çağdaş Eğitim Vakfı baskınında ele geçirildi. Yılmaz'a sormak lazım kasetin çekildiği mekân mı 'Fethullahçı', yakalandığı yer mi? Yoksa 'Hâkimlik vakarına yakışmayan davranışlar' maddesine isnat ederek ceza veren Hâkimler Savcılar Yüksek Kurulu mu?

Diğer örnekler de bunlardan farklı değil. Mehmet Y. Yılmaz'ın asıl zihniyetinde sorun var ve öncelikle onun çözümlenmesi lazım. Hürriyet yazarı, 10 yıl boyunca en ağır iddialar ve suç isnatlarıyla yapılmış ve beraatla sonuçlanmış bir yargılamayı yok farz ediyor. Üstelik Yargıtay'da iki defa temyizden geçmiş bir beraat kararından bahsediyoruz. Yılmaz bununla da kalmıyor, usulüne uygun soruşturmalar sonunda yetkili mahkeme veya kurulların vermiş olduğu cezaları da görmezden geliyor. Yani Türk hukuk sisteminin 'ak' dediği birine kara çalmaya çalışıyor. Yine hukukun derdest edip cezalandırdığı veya halen yargılaması süren ve haklarında 'kuvvetli şüphe' bulunduğu için tutuklama kararı verilen insanları ise aklamaya çalışıyor. Böyle bir zihniyet ve gazetecilik usulü olabilir mi?

İşin aslı şu: Gülen'e dokunan yanmıyor. Kendini yakacak işler yapanlar kahramanlaşıp dokunulmazlık zırhı elde etmek için Gülen'le savaşıyormuş gibi yapıyor. Sahte kahramanlar, en kolay ulaşılabilen 'yel değirmeni' olarak Gülen'i görüyorlar. Artık kimse bunlara inanmıyor, Şanso Panço'ları hariç! Değil mi Sayın Ekşi? b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Danıştay çifte standart yapar mı?

Bülent Korucu 2009.08.11

Türkiye'ye en yakışan benzetmelerden birinin 'Tuhafistan' olduğu kanaatindeyim. Hukukun en sivil ayağını oluşturduğu varsayılan baroların, kraldan fazla kralcı tavırları bu düşünceyi pekiştiriyor. 'Sabıkası' hayli kabarık olan İstanbul Barosu'nun katsayı tavrı herhalde zirveyi teşkil ediyor.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin kararına rağmen Sacit Kayasu'ya avukatlık hakkı tanımayan bir 'hukuk' kurumundan bahsediyoruz. Baro, tedavi hakkını savunayım derken, hangi hastanın hangi hastanede tedavi edilmesi gerektiğine karışmaya bile kalkışmıştı. Sevk zincirinde yer almamasına rağmen, bazı Ergenekon sanıklarının GATA'da tedavi edilmeleri hususundaki ısrarları hâlâ zihinlerde. Katsayı adaletsizliğini kaldıran ve

meslek liselerini diğer liselerle eşit hale getiren Yükseköğretim Kurulu kararının iptalini de istediler. Hem başvuru dilekçesinde, hem de basın açıklamasında öyle bir cümle kullandılar ki, hukuk adına yüz karası diyebiliriz.

Baro, düzenlemenin meslek liselerinin önünü açmayı hedeflediğine inanmadığını söylüyor. Ve ekliyor: "Böyle olduğunu görsek ve inansak hiç kuşku yok ki bunun destekçisi olurduk. YÖK bu uygulaması ile meslek lisesi mezunlarının haklarını koruyor görüntüsü altında, aslında imam hatip lisesi mezunlarının, katsayı puanı uygulanmaksızın genel (düz) lise mezunları gibi üniversitelere girmelerinin yolunu açmış bulunmaktadır." Bazı meslektaşları Baro Başkanı Muammer Aydın'a 'hukuka giriş' kitabı göndermekte haksız değiller. Zira hukukun birinci ilkesi 'kalbe değil, ele bakmasıdır'. Yani subjektif ve ölçümlenemeyen niyetler, hukukun ilgi ve yetki alanında değildir. Hukuk sadece eylemi değerlendirmeye tabi tutabilir. İstanbul Barosu'nun kalp gözü açık(!) yöneticileri, YÖK üyelerinin niyetlerinin kötü olduğunu yakalamış! Bununla da yetinmemişler, Türkiye'nin kaç din adamına ihtiyacı bulunduğunu hesaplamışlar ve ihtiyaç fazlasından dolayı iptal başvurusunda bulunmuşlar. İhtiyaç fazlası mühendislikler, iletişim fakülteleri, edebiyat fakülteleri için neden aynı sağduyuyu(!) göstermiyorlar? Devlet isteyene istediği eğitimi verebilir, kimseye iş garantisi vermez. Ben hobi olarak torna tesviye eğitimi almak istiyorum, sonunda o mesleği de yapmayacağım. Kimi, ne ilgilendirir?

Konuyu karara bağlama mercii olan Danıştay'ın tavrı da merakla bekleniyor. Yerindelik incelemesi yapmaya yetkili olmayan idari yargı, kararın mevcut mevzuat çerçevesinde usulüne uygun alınıp alınmadığına bakabiliyor. Yakın tarihte bizzat Danıştay'ın aynı konuda verdiği kararlar, tek yetkilinin YÖK olduğunu açıkça deklare ediyor. Önceki uygulamanın iptalini isteyen talepler, hep aynı gerekçeyle geri çevrilmişti. Bir yüksek mahkemenin aynı soruyu, soranın kimliğine göre cevaplaması düşünülemez. Aksi halde, "iki kere iki kaç eder" sorusunu "alırken mi satarken mi" şeklinde cevaplayan uyanıktan farkı kalır mı? Sarih olan kanun ve yönetmelikle çelişmeyi göze alsalar bile, kendi kararlarıyla ters düşmeyi izah etmekte zorlanacaklardır. 'Kanunu böyle yorumladık' deme şansları belki olabilir ancak, "Ahmet sorduğunda böyle, Ali sorduğunda şöyle yorumladık" diyemezler. 'Burası Türkiye, her şey olabilir' görüşüne katılmıyorum. Öncelikle burası eski Türkiye değil. Pek çok şeyin değiştiğini herkes kabullenmeli. Yoksa hukuk metinlerini yakalım, 'toy toylamış, soy soylamış' dönemine geri dönelim. Herkes kafasına göre bir hukuk tutturup gitsin. Çelişkili kararlar hukuka ve yargı mekanizmalarına inancı sarsıyor. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ergenekon'da baraj hatası

Bülent Korucu 2009.08.14

Ergenekon Terör Örgütü Davası'nın, Türkiye'nin önemli demokratikleşme adımlarından olduğuna inananlar var. Yazılarımdan anlaşılacağı üzere ben de bu kanaati paylaşıyorum. Tersine davanın bir an önce kapatılması gerektiğini düşünenler de bulunuyor.

Davayı yürüten hâkim ve savcıların akıbetinin 'Şemdinli savcısı' gibi olması adına çabalayanlar da az değil. 'Ergenekon'u sulandırma ekibi' şeklinde nam salan ikinci gruptakilerin sık başvurduğu taktik; davayı bir kişiyle özdeşleştirip onu çürütmek. Söz konusu kişi çürüyünce davanın çökeceği gibi bir yanılsama oluşturuluyor. Taktik, önce Tuncay Güney için devreye sokuldu. İddianamelerde yüzde 10'luk yer kaplamayan ifade ve belgeler sanki davanın tek dayanağıymış gibi sunuldu. Sonra Güney'in cinsel tercihinden kişilik bozukluklarına varıncaya kadar abartılı bilgiler kamuoyuna pompalandı. Şimdi aynı şey Danıştay Cinayeti sanıklarından Osman Yıldırım'a yapılıyor. Danıştay Cinayeti, Ergenekon Davası'yla birleşince haliyle panik arttı. İfadeleriyle davaların

birleşmesine katkı yapan Yıldırım, iddiaların yegâne mesnedi olarak takdim ediliyor. Sonra hakkında yıllar önce askerdeyken verilen 'anti sosyal kişilik bozukluğu' raporu yayınlanarak inandırıcılığı zayıflatılıyor. Aslında Osman Yıldırım 'gizli tanık' statüsündeydi. Fakat deşifre edildi. Son günlerde tanıkların şüpheli biçimde ifadelerini çektiğine de şahit oluyoruz. Yıldırım da çekerse şahsen şaşırmam.

Danıştay ve Cumhuriyet Gazetesi saldırganı Yıldırım'ın raporu, sadece 'kız vermeye' engel. Hukuki olarak cezai ehliyetine ve tabii ki tanıklığına zarar vermiyor. Haberi sürmanşet yapan Hürriyet de bu bilgiye yer veriyor. O zaman haber değeri nerede? Raporun hukuken bir anlamı yoksa sadece kamuoyu oluşturmaya matuf bir hamle niteliğine bürünüyor. Yıldırım'ın ifadesi olmasa kaç yazar? diyeceğiz ama önce şu çelişkiyi netleştirmek lazım. Danıştay Davası, Ankara'da görülürken, Alparslan Arslan ve Osman Yıldırım birçok sahne gösterisine imza attı. Arslan, şeriatı getireceğini söyleyip Genelkurmay Başkanı'nın engel olmamasını istediğinde veya Yıldırım "Ben, bu laik cumhuriyeti yıkacağım. Şeriat devletini kuracağım. Ben, 2. Osmanlı devletini kuracağım." dediğinde kim ne yazmıştı, bakmakta fayda var. Bu komik şovları cinayetin 'dini amaçlarla' işlendiğine delil olarak sunanlar, bugün 'gizli tanık sosyapat' sürmanşeti atmakta mahzur görmüyor. Gizli tanık ifadesi altındaki nal gibi fotoğrafa dikkat çekmeye gerek yok.

Gelelim 'Yıldırım olmasa ne yazar' kısmına. Hem Yargıtay hem de iki yerel mahkeme davaların birleştirilmesine karar verirken sadece Yıldırım'ın ifadelerinden hareket etmedi. Elde edilen maddi deliller Yıldırım'ın itiraflarının önemini azaltıyor. İtiraflar yalnızca parçaların kolaylıkla birleşmesine yardım ediyor. Alparslan Arslan ile Muzaffer Tekin arasındaki ilişki en önemli delillerden. Veli Küçük'ün Süleyman olarak tanıdığını söylediği ve aranırken yaptığı intihar girişimini 'dangul dungul' diye nitelediği Tekin, kilit konumda. Soruşturmanın fitilini ateşleyen Ümraniye bombalarıyla, Cumhuriyet Gazetesi'ne atılan bombalar arasındaki irtibat diğer önemli bulgu. Ümraniye'de ele geçirilen ve emekli Astsubay Oktay Yıldırım'a ait olduğu iddia edilen 27 el bombasıyla Cumhuriyet Gazetesi'ne atılan bombalar 'akraba' çıkmıştı. İki davanın sanıklarının arasındaki diğer bağlantılar da cabası.

Bunca maddi delile rağmen hâlâ umutlarını kaybetmemiş olmalarına şapka çıkarıyorum. Keşke, Ergenekon Davası'na bir fırsat olarak bakanlar da aynı mücadele azmini ve manevra kabiliyetini gösterebilselerdi. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeni bir 'zihni sinir procesi'

Bülent Korucu 2009.08.18

Star gazetesinin haberine göre Sabih Kanadoğlu'nun bir 'zihni sinir procesi' daha hayata geçmek üzere.

Habere göre askerlikten kurtulmak için hile yaptığı iddiasıyla Hava Kuvvetleri Komutanlığı Askerî Mahkemesi'nde tutuklu olarak yargılanan M.Ş.M., davasının sivil mahkemeye gönderilmesini talep etmiş. Talebine CMK'daki değişiklikleri gerekçe göstermiş. Askerî mahkemeden ret cevabı alınca üst mahkeme olan Genelkurmay Askerî Mahkemesi'ne gitmiş. İtiraz dilekçesine, Askerî Yargıtay 3. Dairesi'nin benzer bir davada "askerî mahkemeler görevsizdir" kararını eklemeyi de ihmal etmemiş. Askerî Yargıtay'ın emsal kararına rağmen, Genelkurmay Askerî Mahkemesi, Hava Kuvvetleri Askerî Mahkemesi'ni haklı bulmuş. Genelkurmay Askerî Mahkemesi kararında "Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'sının 145'inci maddesine" atıf yapılarak şöyle denilmiş: "Her ne kadar CMK'da yapılan değişiklikle sivil kişiler hakkında askerî yargıda soruşturma ve kovuşturma yapılmayacağı düzenlenmiş ise de, halen Askerî Yargıtay Başsavcılığı tarafından benzer bir olayda Askerî

Yargıtay ilgili dairesinin kararına karşı itiraz edildiğinden ve Askerî Yargıtay Daireler Kurulu tarafından henüz bir karar verilmediğinden, askerî mahkeme ve savcılıklarının görevi netleşmemiştir."

Yasalarda ve hukuk mantığında bugüne kadar kimsenin akıl edemediklerini söylemesiyle iştihar eden emekli Yargıtay Başsavcısı Kanadoğlu, askerî mahkemelerin Ceza Muhakemeleri Kanunu'nda yapılan değişikliğe karşı direnebileceğini öne sürmüştü. Anayasa'yı gerekçe göstererek 'üst normu uygulama' yolunu seçebileceklerini savunmuştu. Hukuku, metinler ve teamüllerden ibaret gören 'sıradan' hukukçular ise bizim gibi bunun mümkün olamayacağını anlatmaya çabaladı. Anayasa'ya uygunluk denetiminin merciinin Anayasa Mahkemesi olduğu şüphe götürmez bir gerçek. Hiç kimse fiili durum oluşturup Anayasa'nın vermediği yetkileri kullanamaz. Emekli başsavcı, yerel mahkemelerin kendilerini Anayasa Mahkemesi yerine koyabileceğini ve uygunluk denetimi yapabileceğini iddia etmiş oluyor. Yerel mahkemelere ancak ellerindeki bir davayı gerekçe göstererek Yüksek Mahkeme'ye gitme hakkı veriliyor. Ötesinde herkes gibi ve en başta mahkemeler, kanunlara uymak zorunda. Askerî mahkeme, Kanadoğlu'nun bile dile getirirken mahcup bir eda ile ve ihtimal olarak zikrettiği şeyi hayata mı geçiriyor?

Anayasa Mahkemesi'nden rol çalmak dışında ortada iki temel yanlış daha var. Birincisi, tartışmalarda bile askerlerin sivil mahkemelere gitmesi üzerinde duruldu. Kanadoğlu dâhil kimse sivillerin askerî mahkemede yargılanmasını savunamadı. Sonunda Yüksek Mahkeme'ye yapılan iptal başvurusunda da zaten yasanın sadece o bölümü var. İkincisi, sivillerin askerî mahkemede yargılanmasıyla ilgili Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde yediğimiz mahkûmiyetler var. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ni Anayasa'nın da üstünde 'üst norm' olarak kabul edip imzalamışız. Ve mahkûmiyetlerimizin kaynağı bu sözleşmeye aykırılık. Şayet bir üst norm aranıyorsa AİHS açıkça ortada duruyor.

Askerî Yargıtay'ın emsal kararı, Anayasa Mahkemesi'ndeki iptal başvurusunun içeriği ve İnsan Hakları Sözleşmesi'ne rağmen çıkan karar düşündürücü. Askerî yargının, kanunlarla ve hukukla inatlaşma şeklinde anlaşılacak tavrını gözden geçirmesi gerekiyor. Kanadoğlu, nihayetinde emekli eski bir hukukçu. En uçuk teklifleri dahi dile getirebilir ve başı ağrımaz. Ciddiye alıp uygulamak; böylece hukukun dışına çıkmak ve anayasa suçu işlemek riskini beraberinde getiriyor. Askerî yargıyla ilgili eleştirilere de haklılık kazandırıyor. Hukuk devletinde 'Her ne kadar filanca kanun değişmişse de' diye cümle kurulabilir mi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şükür kavuşturana...

Bülent Korucu 2009.08.21

Hayatımızın en tatlı hatıralarını yaşadığımız mevsime, Ramazan'a ulaştık.

Eskinin lezzetlerini hatırlatmasının yanında, yeni yeni tatları beraberinde getiren; her seferi diğerinden farklı ve eşsiz bir nimet kervanı Ramazan. Çocukluğumuzun Ramazan'ını, üniversite ve gurbet yıllarımızdakilerle kıyaslayamıyoruz. Evlatlarımızın ilk oruç heyecanıyla kendimizinkiler arasında tercih yapamıyoruz. Bakmayın bazılarının 'nerede o eski Ramazanlar' hayıflanmasına. Yaşayabilene her Ramazan dopdolu ve taptaze.

Ramazan, oruçla anılan bir ay. Tabiatıyla aslan payını oruç alıyor. Ancak her ibadetin bu ayda fevkalade yaşandığını söylemek de yanlış olmaz. Elbette öncelikle oruçla kendimizi terbiye ediyoruz. Bedenimizi sınırlayarak hayatı ruh boyutuna taşımaya niyetleniyoruz. İbadetleri, zikir, fikir ve şükür diye özetleyebiliriz ve Ramazan'da bu üçünü birlikte en zirve noktada yaşayabiliriz. Zikri çoğaltıyoruz. Kalpleri, yegâne tatmin kaynağı zikirle coşturuyoruz. Zikir denince akla ilk önce Kur'an-ı Kerim geliyor. O da oruç gibi Ramazan'la özdeşleşmiş.

Daha ötesi bu ayı, 11 ayın sultanı haline getiren de aslında Kur'an'a dayelik yapmış olması. İndirilmeye başlandığı ayda mukaddes Kitab'ımızı okuyarak istifadeye çabalıyoruz. Hem Kur'an'ı hem de onun tefsiri konumundaki kâinat kitabını okuyarak tefekkür ediyoruz. Kitabın; ibret alanlar, düşünenler, akıl edenler için nice sırların gizlendiğini haber verdiği evreni okuma gayretimiz ayrı bir kulluk. 'Safi bir iman ve halis bir tevhit' şeklinde anlatılan şükür, yine bu aya rengini veren ibadetlerdendir. Meşru nimetlerden iradi ayrılışımız, onların farkına varmamızı ve dolayısıyla nimetlerin gerçek sahibi Rabb'imize şükran hisleriyle dolmamızı sağlıyor. Hülasa Ramazan, zikir, fikir ve şükür ayıdır, diyebiliriz.

Genelden özele indiğimizde de her bir ibadetin Ramazan'da farklı bir lezzeti ve boyutu önümüze çıkıyor. Günlük koşuşturma içinde kulak vermediğimiz ezanın farkına varıyoruz. Sadece iftarda değil, sahurda ve bütün vakitlerde can kulağıyla dinleyip ruhumuzu yıkıyoruz. Abdest meğer nasıl bir yenilenme, canlanma fırsatıymış, hatırlıyoruz. Boş mide ve dolu kalple namaza durmanın ruhanî lezzetini iliklerimize kadar duyma imkânına kavuşuyoruz. Teravihler, toplumsal buluşmaya dönüşüyor. Oruçla, hatimle dolu dolu geçirilmiş günü, 'hitam-ı misk'le tamamlamanın adı sanki teravih. Hele bir de hatimle kılınıyorsa... Namazla Kur'an'ın mest edici birlikteliği gerçekleşiyor.

Ramazan, aynı zamanda birlikte yaşama kültürü dersi gibi. En ferdî ibadet olarak bilinen orucu bile müşterek tutarız. Mukabele, Kur'an'ı beraberce okumanın adı değil mi? Teravih, namaz ortaklığı bir anlamda. Tek başımıza kılabileceğimiz bir sünnet namazı cemaatle ve eksiklerimizi tamamlayarak eda ediyoruz. Ve tabii lokmamızı paylaşıyoruz. Bize verilenden, sadece aracı olduğumuzu idrak ederek dağıtmak, ihtiyaç sahiplerine vermek. Hepsinden önemlisi ihtiyaç sahiplerinin varlığını anlamak da nimet aslında. İradi açlığımız, gerçek açların halini düşündürüyor. Elimizdekileri tüketme konusunda iftar-imsak sınırına riayet edince haddizatında emanetçi olduğumuzu görüyoruz. Biz verirken mihnet etmiyoruz, alan ise minnet altında kalmıyor. Yardımlaşma ve dayanışmayı sadece bir emir olarak değil, fıtratımızın neticesi halinde kabul ediyoruz.

Bediüzzaman Hazretleri'nin özetiyle son noktayı koyalım: "Ramazan-ı Şerif'teki orucun çok hikmetleri, hem Cenâb-ı Hakk'ın rububiyetine, hem insanın hayat-ı içtimaiyesine, hem hayat-ı şahsiyesine, hem nefsin terbiyesine, hem niam-ı İlâhiyenin şükrüne bakar hikmetleri var." Allah, Ramazan'dan nasiplendirsin, bu fırsat kapısından eli boş dönenlerden etmesin. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Meşhur 'gizli' tanıklar

Bülent Korucu 2009.08.25

Bir şey hem meşhur hem gizli nasıl olur diye sormayın. Burası Türkiye, her şey mümkün.

Ergenekon Terör Örgütü davası sırasında ilk kez şahit olduğumuz birçok şey yaşadık. Daha da yaşayacağa benziyoruz. Adalet sistemimize halk dilinde getirilen nüktedan eleştirilerden biri "Paran çoksa kefil, vaktin çoksa şahit yazıl" şeklinde. Yeni gelişmeler ışığında bu tekerlemeyi iki koldan geliştirebiliriz. Canından bezdiysen veya kolay yoldan meşhur olmak istiyorsan gizli tanık ol. Gün geçmiyor ki gazete manşetlerinde bir gizli tanığın fotoğrafı yayınlanmasın. Tanık koruma programları pek çok ülkede uygulanıyor. Çoğunlukla, mafya diye kısalttığımız organize suç örgütlerini çökertmekte işe yarıyor. Bizde canımızı daha çok yakan terör örgütleri konusunda yararlı olacağı düşünülüyor.

Benzer bir uygulamayı 'itirafçılık' adı altında PKK terörüne karşı yüzümüze gözümüze bulaştırdık. Örgütü ele verecek bilgi alınması gereken kişiler, kanunsuz biçimde 'tetikçi' yapılarak sistem akamete uğratıldı. Keşke

zararı sadece bu olsaydı, cinayet ve işkencenin doruğa çıkmasına sebep olundu. Şimdi gizli tanıklar teker teker afişe edilerek yeni uygulama başlamadan bitirilmek isteniyor. İddia edilen Ergenekon Terör Örgütü'nün psikolojik harbi çok iyi bildiği bu örneklerden de anlaşılıyor. Devletin birçok kurumuna sızmış Ergenekon'a karşı şahitlik yapmak kolay göze alınamıyor. Savcılar da kanunun elverdiği ölçülerde gizli tanık usulüne başvuruyor. Doğrusu 'başvuruyordu' olacak. Zira bırakın yeni tanıklar bulmayı, mevcutlar bile korunamıyor. Aslında örgüt tam da bu cümleyi yazdırmak için çabalıyor. Gizli tanıklar korunamıyor dediğimiz anda, yeni şahitlikler ortaya çıkmayacağı gibi eskiler de paniğe kapılacak. Maddî delilleri yani; belgeleri, silahları ve suikast planlarını cevaplayamayan sanıklar ve onların gönüllü/gönülsüz avukatları surda gedik açmış sayılacak. Sanki tek dayanak gizli tanıklarmış havası oluşturuluyor. Ardından tanık deşifre ediliyor. Sonra tanık çürütülerek dava tamamen mesnetten yoksunmuş biçiminde sunuluyor. Mümkünse ifadelerini çekmeleri sağlanıyor.

Meselenin aslı şöyle: Tanık ifadeleri tabiatına ve kanuna uygun şekilde ikincil durumdalar. Maddî delilleri destekliyor ve irtibatların kurulmasında yol gösteriyor. Verilen bilgilerden yola çıkarak yeni maddî deliller ve tanıklara ulaşıldığı için mevcutlardaki geri çekilmenin pratikte zararı yok. Muhtemel tanıkların cesaretinin kırılmasını saymazsak tabii... Benzer bir operasyona uğrayan ve mahkemeye avukatsız çıkan Danıştay cinayeti sanığı Osman Yıldırım'ın "Avukatlar beni savunmaya korkuyor, avukatım yok." sözlerini de unutmayalım.

Asıl sorun bence şu; gizli tanıklık, kanunla kurulmuş bir müessese. Emniyet'te bir daire başkanlığı ihdas edildi. Bütün birimlerin temsil edildiği kurul da mevcut. İlgili kanunun 20. maddesi bilgi ve belgelerin açıklanmasını, paylaşılmasını, yayınlanmasını yasaklıyor. Ama bir türlü kanunun öngördüğü gizlilik sağlanamıyor. Herhalde birilerine hesap sorulması gerekiyor. Aynı şekilde Türk Ceza Kanunu'nun 288. maddesi, "Bir olayla ilgili olarak başlatılan soruşturma veya kovuşturma kesin hükümle sonuçlanıncaya kadar savcı, hâkim, mahkeme, bilirkişi veya tanıkları etkilemek amacıyla alenen sözlü veya yazılı beyanda bulunan kişi, altı aydan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır." diyor. Suçun basın ve yayın yolu ile işlenmesi hâlinde verilecek cezanın yarı oranında artırılması hükme bağlanıyor. Gizli tanıkların kimliğini açıklamak doğrudan bu kanunun kapsamına giriyor. Cezaevinde diğer sanıklar tarafından yüzüne tekme atılarak darp edildiği mahkeme tutanaklarına yansımış bir kişiyi gizli tanık olarak ilan etmeyi iyi niyetle telif etmek mümkün değil.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gizli tanık konusu neden önemli?

Bülent Korucu 2009.08.28

Ergenekon Terör Örgütü Davası sonrasında kamuoyunun ilgisine mazhar olan gizli tanık kavramı hak ettiği önemi görmüyor. "Yapmak zor, yıkmak kolaydır" sözü burada kullanılabilir. Davanın ilerlemesi açısından katkısı sınırlı, ama engellemek üzere psikolojik operasyon yapanlar için bulunmaz fırsat.

Olayın bu boyutunu yeterince yazdık. Bugün aynı günlerde yaşanan paralel gelişmelerle birlikte düşünmeye çalışalım. Önceki gün gazetelerde yer alan bir habere dikkatinizi çekmek istiyorum. Ergenekon Terör Örgütü Davası tutuklu sanığı Yarbay Mustafa Dönmez'de yakalanan krokilerle ilgili bilirkişi raporu açıklandı. Jandarma kriminal uzmanları krokilerin Yarbay Dönmez'in 'eli ürünü' olduğunu mahkemede ifade etti. Uzmanların söz konusu teyidinin anlamı çok büyük. Zira iddianamenin ek klasörlerinde yer alan '61' sayısıyla kodlanmış mavi ajandada yer alan krokiler, Başbakan Tayyip Erdoğan'a suikast planlarını ihtiva ediyor. Ajandanın cep kısmında bilgisayar çıktısı alınmış, yakın ve uzak mesafeli uydu fotoğrafları bulunuyor. Fotoğrafları inceleyen Ankara Emniyet Müdürlüğü, krokilerde işaretli evin Başbakan Erdoğan'ın Keçiören'deki evi olduğunu belirtti. Diğer kroki ise Zir vadisindeki aramalarda ele geçirilen cephaneliğin bulunmasını sağlamıştı.

Burada parantez açıp medyada devam eden tasfiye tartışmalarıyla ilgili bir ipucu da ben vereyim. Krokilerle ilgili haberi iç sayfalarında tek sütuna kullanan gazeteler ve gazeteciler, tasfiyeye mahkûmdur. Böylesi önemli gelişmeyi neredeyse görmezden gelmek mesleğe ihanettir. Ülkenin başbakanıyla ilgili suikast iddiasının en önemli deliline uzman onayı, her halükarda büyük haberdir.

Ergenekon Davası ve gizli tanık konusu herkes için çok önemlidir, ama bir kişi için ekstradan ehemmiyet arz eder. O kişi, Tanık Koruma Daire Başkanı Ali Uzuner. Birinci sınıf emniyet müdürü Uzuner, Başbakan Erdoğan'ın koruma müdürlüğü görevinde uzun süre bulundu. Savcılar, Ergenekon Örgütü'nün Başbakan'ı hedef alan suikast planları yaptıklarını ileri sürüyor ve buna dair teyit edilmiş ciddi deliller sunuyorlar. Kişinin adı önemli değil, makamı korumakla yükümlü ekibi yönetmiş kişi bugün davayla ilgili hayati konumda. Normal kamu görevlisinin taşıdığı sorumluluğa ilave olarak Uzuner'in kişisel hikâyesiyle örtüşen kısımlar var. Ve bunlar ekstra özeni gerektiriyor. Son günlerdeki tartışmalarla yıpranan dairenin ve kurulun bütün kabahatini Uzuner'e yüklüyor değilim. Mahkemelerin görev alanına giren işleri de ondan beklemiyorum. Ancak yapabilecekleri ve yapmak zorunda oldukları konusunda kamuoyunun endişelerini paylaşıyorum. Zaman'a konuşan gizli tanık, henüz kendisiyle irtibata bile geçilmediğini söyleyince orada duruyorum.

***

Metin Paşa'nın tarihî konuşması tebessüm ettirdi. Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Metin Ataç'ın devir teslim törenindeki konuşmasını 'tarihî' diye nitelerken mübalağa yaptığımı düşünmüyorum. Şöyle zihninizi yoklayın kaç tane kuvvet komutanının veda konuşmasını hatırlıyorsunuz? Ben söyleyeyim; hiç. Çünkü tamamı fotokopiyle çoğaltılmış intibaı uyandıran ağır 'nutuk'lar. Ataç'ın konuşması ise uzun yıllar hatırlarda kalacak. Metin Paşa'yı dinlerken hayatı, kendimiz ve çevremiz için çekilmez hale getirdiğimiz hissine kapıldım. Yöneticiliği asık surat, devlet adamlığını çatık kaş, hitabeti ise ağır nutuktan ibaret görüyoruz. Oramiral Ataç, espri yapabilen, gülmeyi ve güldürmeyi zaaf olarak görmeyen, kendiyle barışık insanlardan. Ergenekon soruşturması kapsamında hedefte olduğu ileri sürülenlerdendi, Ataç. Bu suçlama çerçevesinde tutuklanan genç subaylar var. İnsan düşünmeden edemiyor; böyle birini kim neden öldürmek ister? Yoksa asıl sorun zaten bu sıra dışı kişiliği mi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yargıyı bekleyen hesaplaşma

Bülent Korucu 2009.09.01

Türkiye, gergin yazın ardından sıcak bir sonbahara hazırlanıyor. Harareti artıracak en önemli kalem, yargı üzerindeki tartışmalar olacağa benziyor.

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun sonbahar toplantısı için şimdiden kılıçlarını bileyenler gözden kaçmıyor. Yaz kararnamesinde hedeflerine ulaşamayanlar, rövanşı almak üzere gün sayıyor. HSYK'nın bazı üyeleri Ali Suat Ertosun önderliğinde yaptıkları basın toplantısında 'bu iş burada bitmez' mesajını açıkça vermişti. Tarafsızlık ihlali iddialarının geleceği biline biline takınılan tavır, önümüzdeki günlerle ilgili ipuçları veriyor. Hesaplaşmayı, Ergenekon terör örgütü davasına bakan savcı ve hâkimlerin kariyerleriyle sınırlı zannetmek fazla saflık olur. Bir devrin devamı veya hitamı buna bağlı. Ergenekon'da istenilen sonuç elde edildiğinde, sadece 'sorun çıkaran' bazı tiplerden kurtulmuş olmayacaklar. İktidarlarını pekiştirecek ve dost düşman herkese 'yıkılmadık ayaktayız' mesajını ulaştırmış olacaklar.

Önceki hafta Star Gazetesi'nin Açık Görüş ekinde bu konu hakkında önemli bir makale yayınlandı. Gözden kaçmış olma ihtimaline binaen bazı alıntılar yapmak istiyorum. Yargıtay 5. Ceza Dairesi üyesi Nihat Ömeroğlu, Ertosun başta olmak üzere bazı HSYK üyelerinin hukukun dışına çıktığını tatmin edici bir dille anlatıyor: "Sayın Ertosun açıkça anayasa ve yasaları çiğnemiştir. Görülmekte olan dava ve soruşturmalarla ilgili talimat ve telkinde bulunmuştur. Sayın Ertosun, sadece idarî görevle donatılmış HSYK'nın yargı yetki ve görevi olmadığını bilmez mi? Yargılama süreci devam eden, yasa yolları ve yöntemi CMK'da belirlenen, yargılama süreci sonuçlanmayan kararlara karşı kanun yararına bozma yoluna gidilemeyeceğini bilmez mi? Soruşturma ve davalara müdahale anlamı taşıyacak ve anayasa ile yasaları ihlal edecek bir sonuç doğuracağını bilmez mi? Aynı tarihli basın toplantısında Sayın Ertosun, "Ortada bir terör örgütü yok", "Hukuku açmaya çalışıyoruz", "Hukuku ihlalse ihlal" ne demek? Bu sözler söylendiyse çok vahim bir durum var demektir. Hukuku açmak Yargıtay'ın mı, yoksa HSYK'nın görevi mi?

Bunun sonuçları hakkında şunu söyleyebilirim: Gerek Sayın Ertosun ve gerekse ona destek verdiği şeklinde algılanan basın toplantısını izleyen asil üyeler, bundan böyle yerlerinden almak istedikleri hâkim ve cumhuriyet savcıları ile ilgili taslak çalışmalarına katılamazlar. Bağımsızlıklarını ve Bungalov Kriterleri'ne göre tarafsızlıklarını yitirmişlerdir. Soru soruyor izlenimi verilerek, bilinen soruşturma ve davaların cumhuriyet savcısı ve hâkimlerini yasadışı davranmakla suçlamak ne derece doğrudur? Bu açıkça anayasa ve yasaları ihlaldir. Telkin, tavsiye ve talimat niteliğindedir. Usul ve esastan hukuka aykırılıklar yapılmışsa Yargıtay gereken kararı verir. Ortada bu kadar net bir tablo olduğu halde bunun basın toplantısı ile kurulda oyçokluğuyla karar alınması veya tartışılması HSYK'nın yüksek yargıç asil üyelerinin bağımsızlığını (ve tarafsızlığını) ciddi anlamda tartışmalı hale getirmiştir."

Ergenekon savcılarıyla bazı kararların altında imzası bulunan yargıçlar hakkında şikâyetler ve soruşturma talepleri aralıksız devam ediyor. Adalet Bakanlığı, yeni bir dilekçeyi daha işleme koydu. İnceleme sonunda soruşturma açılıp açılmayacağına karar verilecek. İstedikleri neticeyi alamamış olmaları bir anlamda önemli değil. Her halükarda ilk hedef gerçekleşmiş oluyor. Kamuoyu önünde yıpratmak ve yıldırmak onlar için azımsanmayacak bir kazanç. Üstüne bir de soruşturma açılır ve HSYK'nın önüne gelirse kaymaklı kadayıf olur. Hukukla ve hatta yakın zamanda kendi söyledikleriyle çelişmelerini önemsediklerini sanmayın. Ertosun'un dolaylı dinlemelerle ilgili Ergenekon'dan önceki görüşü Zaman'da yayınlandı. Şimdiki tavrını nasıl izah ediyordur acaba? Bence izah etmeye çalışamıyordur bile. Zaten istese de açıklayamaz. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Düşündüren iletişim kazaları

Bülent Korucu 2009.09.04

Ordunun böyle bir ihtiyacın farkına varmasını olumlu buluyorum. Yanlış giden ya da en azından yanlış anlaşılan şeylerin varlığı hissediliyor demektir. Teşhisi doğru, uygulanan reçeteyi eksik ve hatalı görüyorum. Türk Silahlı Kuvvetleri'nin, 'bağrından çıktığı' milletle bir iletişim arayışı içinde olduğu dikkatlerden kaçmıyor. 30 Ağustos törenlerine bu arayış damgasını vurdu. Mesajın içeriği ve kullanılan araçlar tartışılabilir. Ancak böyle bir ihtiyacın farkına varmayı olumlu buluyorum. Yanlış giden ya da en azından yanlış anlaşılan şeylerin varlığı hissediliyor demektir. Teşhisi doğru, uygulanan reçeteyi eksik ve hatalı görüyorum.

'Güçlü ordu, güçlü Türkiye' sloganı eleştirilerden nasibini aldı. Ülke güçlü olursa tabii sonuç olarak güçlü ordu gelir. Güçlü ordunun ülkeyi güçlü kılmadığına dair pek çok örnek mevcut. Ağır savaş araçlarını stadyumlara taşımak güçlü ordu mesajını vermek için demode bir yol. Savaşların bilgisayar oyununa dönüştüğü çağda

ithale dayalı ağır silahlarla övünmek ne kadar doğru? Bunlar bir yana, mesajın amacı topluma 'rahat uyuyun, biz nöbetteyiz' demek mi; 'eski konum ve etki gücüne sahibiz' iddiasını pekiştirmek mi? Halk, 'nöbetteyiz' şeklinde anlayarak mutlu oldu. Ancak kendini Genelkurmay'ın sivil sözcüsü şeklinde takdim eden bazıları farklı ifadelerle kafa karıştırıyor. Bu kişiler, askeri eleştirenlere hainden başlayıp böcekle biten yelpazede hakaretler sıralıyor. Genelkurmay Başkanı Orgeneral İlker Başbuğ'un her sözünden, yüzündeki her ifadeden farklı anlamlar çıkarmaya çalışıyorlar. Kısaca askerin içe dönük siyasi mesajlar verdiğinde ısrarlılar. Genelkurmay'ın, söz konusu kişilerle arasındaki mesafeyi korumaması iltibasları haklı çıkarıyor. O zaman 'kaş mı yapılıyor, göz mü çıkarılıyor?' şüpheleri çoğalıyor.

İletişimde hedeflenen amaç, fotoğrafın bütününe bakılarak varılan sonuç ve oluşan algıdır. Bu açıdan bakıldığında da hatalar ön plana çıkıyor. 30 Ağustos, milletin yokluklar içinde kazandığı zaferin adı. Yoklar listesinin başında ise ordu vardı. O şartlarda kazanılmış zafer halkla paylaşılmaz, halk size bunu hediye eder. Zaten de öyle değil mi? Kutlamaların bir bölümü de kapalı alandaki kabul ve temsiller. Sokakta Mehmetçiğin söylediği marşa gözyaşlarıyla eşlik eden başörtülü bir anne veya sakallı bir amca orduevinin kapısına gelse içeri giremeyecekti. Bu çelişkiyi izah ve telafi edebilecek bir halkla ilişkiler sihirbazı yok! Resepsiyon kadrosuna bakınca çelişki daha büyüyor. Anayasa Mahkemesi Başkanı Haşim Kılıç eşsiz davet ediliyor. Neden? Çünkü hanımefendi başörtülü. Başka suçu, mahkumiyeti, suç bile isnadı yok. Başkan Vekili Osman Paksüt eşiyle birlikte salonda. Kendisi, Anayasa Mahkemesi'nin qizli oturumlarını sızdırmakla suçlanmıştı. Mahkeme sızdırmayı tescil etmiş ama delillerin elde ediliş şeklinden dolayı yargılamaya gerek görmemişti. Eşi ise halen terör örgütü üyesi suçlamasıyla sanık ve mahkemesi devam ediyor. Suçluluğu kesinleşene kadar masumdur denilebilir; doğrudur. Ama asıl mahkeme devam ederken hassas davranmak zorunda, Genelkurmay. Davetlilerin kutsanma töreni gibi sunulan yere, ağır cezada yargılanan kişileri çağırdığınızda, 'aklama-paklama mekanizmasına dönüşme' eleştirileriyle yüz yüze gelirsiniz. Diğer iletişim kazası teğmenin şehit ettiği dört askerle ilgili süreç. Genelkurmay İkinci Başkanı Orgeneral Aslan Güner, gazetecilere açıklamayı geç yapmakla hata ettiklerini itiraf etmiş. Sorun aslında daha büyük; açıklamayı geç yapmak değil, yanlış ve yanıltıcı bilgi vermek. Ayrıntı verilmese bile 'olayda ihmali ve kusuru görülen bir teğmen mahkeme tarafından tutuklanmıştır' denilmesi gerekirdi. Taraf yazmasaydı, süreç böyle mi işlerdi şüpheleri hâlâ kafalardan silinmiş değil.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mensuplarına adalet dağıtamayan yargı

Bülent Korucu 2009.09.15

Adalet Bakanlığı'nın hazırladığı yargı reformu da biraz sele kapıldı. Henüz Meclis açılmadığından tartışmaların yeniden başlaması için yeterli zaman var.

Erkler arasındaki dengenin dayanak noktası diyebileceğimiz yargının ferdi haklar konusundaki işlev de göz önüne alınınca meselenin ehemmiyeti iyice tebarüz ediyor. Yargıyı bir iktidar aracı olarak görenler bu konudaki her girişime mevzi kaybı endişesiyle yaklaşıyor. Yargıtay başkanının itirafıyla biriken bir milyona yakın dosya ve her yıl bunlara eklenen 200 bin yeni dosya bile tek başına faciayı özetlemeye yetiyor. Yargı camiası bu haliyle adaletin değil adaletsizliğin aracı haline gelme riski taşıyor.

Tartışma, yakın zamandaki sıcak çekişmenin de etkisiyle Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üzerine odaklanıyor. "Kurulun, ideolojik yaklaşımları ve devletçi refleksleri adil davranmasını engelliyor" eleştirilerine, Ergenekon savcı ve hakimleriyle ilgili girişimler de eklendi. HSYK'nın tavırları, adliyeyi kendi mensupları arasında dahi adaleti dağıtamayan bir kuruma dönüştürüyor. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarıyla

tescil edilen bu adaletsizlik, üzücü olduğu kadar utandırıcı bir durum. Topyekün bir düzeltme gerekliliği kadar işe HSYK'dan başlanmasının kaçınılmazlığı da ortada. Tayin ve terfi gibi kariyer planları bir yana Ferhat Sarıkaya örneğinde olduğu gibi ekmek parası tehlikede olan hakim ve savcının adalet dağıtmasını beklemek fazla iyimserlik olur. Bunca olumsuzluğa rağmen büyük çoğunluğun fedakâr çabası her türlü takdiri hak ediyor. Balığın baştan kokmasını engellemek için HSYK'nın demokratik ve adaleti önceleyen bir yapıya büründürülmesi lazım.

Durum tespitiyle birlikte (İsterseniz siz buna hasar tespiti de diyebilirsiniz) teklifleri şöyle sıralayabiliriz: Kuruluşu ve çalışma şekliyle HSYK demokratik olmaktan çok uzak. Demokratik olmanın önemli ölçüleri seçim şekli ve çoğulcu temsil. Bunların ikisi de maalesef yok. Haklarında hayati kararlar verdikleri tabandan tamamen kopuk, yüksek yargı ile birbirini seçen bir fasit daire ile karşı karşıyayız. Ankara'da iktidar mücadelesi veren bir kast oluşuyor. Yer yer paylaşım, bazen de mücadele şeklinde cereyan eden iktidar oyununda mevzi korumak adına kendi mensuplarını kurban vermekten çekinmeyen bir kast bu. Ferhat Sarıkaya ve Sacit Kayasu kararları bunun en tipik örnekleri. Son atama krizinde Ergenekon hakim ve savcılarıyla ilgili girişim de bardağı taşıran damlalar oldu. Yargı mensupları için teminat oluşturması ve tarafsız vazifenin güvencesi olması gereken kurul, devam eden yargılamaya müdahale etmekten çekinmedi. Hatta o kadar ileri gidildi ki sanık vekili yakıştırmalarına zemin hazırlandı. Bu uğurda anayasa ihlalleri ve yetki gaspları göze alındı. Her şerde bir hayır vardır denir ya, işte o krizin faydası da bu oldu. Reform ihtiyacının aciliyeti göz önüne serildi. Yüksek yargının HSYK'ya üye seçim şekli ayrı bir garabet ve çoğulculuğun önündeki büyük engel. Basit çoğunlukla yapılan seçimler hep aynı yorum, içtihat veya kliğin kazanmasıyla sonuçlanıyor.

Kurulun denetlenebilir olmaması en büyük eksiklik. Kararlarını kendi dışında bir heyetin denetlemesiyle aşılabilecek bir sorun. Denetlemeyle karıştırılan diğer bir eksiklik ise hesap verebilir olmak. Adına yetki kullandığı halka, bütün erkler gibi yargı da hesap vermelidir. Devlet cihazını halk adına ve ondan aldığı yetkiyle çalıştıran yürütme ya da yasama faaliyetini icra eden parlamento aracılığıyla bu ilişki sistemleştirilebilir. Halktan bağımsız yargı talebi tutarsız ve dünyada emsali yok. Anayasa Mahkemesi ve HSYK'ya Meclis'in üye seçmesi yargıdaki hem temsil zaafını hem de hesap verebilirlik açığını telafi edebilir. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Demokrasinin boynundaki ilmek; 17 Eylül

Bülent Korucu 2009.09.18

Demokrasi tarihimizin en kara günüydü, 17 Eylül. Kanlı bir darbenin hunharca katlettiği Başbakan Adnan Menderes'in idam yıldönümünü, hak ettiği biçimde anabildiğimiz söylenemez.

Hak ettiği şekilde anmadan kastımız ağıtlar yakmak değil. Acıyı tazelemek beklentimiz de yok. Maalesef biz, o günü hatırlamak zorunda olan bir ülkeyiz. Bu memlekette hâlâ başbakanlar 'iki gömleğim var, biri idamlık, diğeri bayramlık' deme ihtiyacı içinde. Belki de yeterince hatırlamadığımız, gerektiği ölçüde analiz edemediğimiz için bu noktadayız. Başbakanını asmış olmanın hacaleti yetmezmiş gibi, bu tehdidi siyasilerin başında sallandırmaya devam ediyoruz.

Menderes'in idamı basit bir siyasî cinayetin çok ötesinde etkiye sahip. Zaten cinayeti planlayarak işleyenlerin amacı da buydu. O meşum fotoğrafın siyasîlerin şuuraltında hep canlı kalması arzulandı. Böylece 'haddi aşanın sonu' bilinsin istendi. Halk, Menderes ve arkadaşlarının itibarını ilk günden iade etti. Onun devamı olduğu iddiasındaki partiye, tehditlere ve gözdağlarına rağmen oy vermeye devam etti. Aynı hakkaniyet ve civanmertliği siyasîlerin gösterebilmesi için 29 yıl geçmesi ve Turgut Özal'ın başbakan olması gerekti. 1990

yılındaki naaşların nakline katılan yüzbinler de iade-i itibarın tesciliydi. Yıllarca Menderes'in mirası üzerinden siyaset yapan Süleyman Demirel ve şürekası cenazelerin nakledilmesi için girişimde bulunmadı ya da bulunamadı. Yetmezmiş gibi aktif rol aldıkları 28 Şubat postmodern darbesini meşrulaştırmak ve Ergenekon'u savunmak adına 'Demirkırat'a yüklenmeyi bile denediler. Onlara ve darbe alkışçılarına cevabı Menderes'in oğlu Aydın Bey, Aksiyon dergisinde verdi: "Kişiliklerinin bir yeri CHP'li kalmış. Şartlar değişince siyasi düşünceleri aslına rücu etmiş. Suçlamaları eleştiri olarak ele alacak olursak, bunu fazla önemsemem. Ancak bu tavır eleştiri boyutlarını -özellikle bazı basın organlarında- maalesef aşmıştır. Diyorlar ki 'Menderes'i astık, seni de asarız.' Bu, mevcut hükümeti darbeyle, darağacıyla tehdittir. Diğer bir yönüyle hâlâ utanmadan '27 Mayıs'ı biz yaptırdık, üç kişiyi biz astırdık' diye övünmeye devam etmekteler. Sahipleri için de fevkalade utanç verici olması gereken bir durumdur. 'Biz bu filmi iki kere görmüştük' diyenler çıkmaktadır. Hayır, bu film bir kere daha seyredilmeyecektir."

İdamlık ve bayramlık gömlek ifadelerini merhum Özal da kullanırdı. Ne yazık ki o da, şimdi aynı sözleri tekrarlayan Tayyip Erdoğan da boşuna söylemiyor. Türkiye, darbe özlemcilerinden yakasını bir türlü kurtaramıyor. 21. yüzyılda televizyon ekranlarında darbenin meşru olduğunu savunan aydınlar(!) görüyoruz. Bir yüksek mahkemede başsavcı sıfatıyla görev yapan bir hukukçu(!) 27 Mayıs'ın halkta bayram havasıyla karşılandığını ileri sürebiliyor. Demokrasi taraftarları, bu kadar pervasız ve yüksek sesle görüşlerini savunamıyor.

Bütün darbelerin anası konumundaki 27 Mayıs'la hesaplaşmadan ve onu hak ettiği şekilde mahkûm etmeden demokrasinin oturacağına inanmıyorum. Menderes'in akıbeti, darbeseverlerin Türk halkının ve siyasetçisinin şuuraltına diktikleri bir korkuluk. Onu söküp atmadan bu tarladan verim almak mümkün olmayacak. Bu ilmeği boynumuzdan çıkarmak zorundayız. 17 Eylül'e bu gözle bakmalıyız. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bayram gelmez biz gideriz

Bülent Korucu 2009.09.22

Bayram gelmez aslında, biz bayrama gideriz. Gittiğimiz bayram, kendi elimizle inşa ettiğimizdir. 'Eski bayramların tadı yok' diyenlerdenseniz, muhasebenin vaktidir.

'Nerede hata yaptım, neyi eksik bıraktım?' şeklinde kendimizi sorgulamalıyız. Yaşadığımız günleri bayramlaştırmak adına yaptıklarımız, ondan aldığımız ruhani lezzetin nispetini belirliyor. Ramazan'ın habercisi üç ayları, onun içinde ikaz ışığı gibi yanan kandilleri idrak etmekle başlamalıyız işe. "Dikkat edin, kendinize çekidüzen verin, Ramazan geliyor" diyen uyarıcıları duymazdan gelmişsek, 11 ayın sultanının frekansına girmekte zorlanıyoruz. Her şeye rağmen Ramazan bizi sarıp sarmalar ve varlığını ruhlarımıza duyurur. Kimse nasipsiz kalmaz. Ancak, cehdeden, talep eden, çabasının karşılığını bulur. Bu rahmet çeşmesinden testimiz kadar istifade edebiliyoruz. Ramazan'ı sadece açlık olarak gören ona göre ve onca kazanır. Nefis terbiyesi için fırsat bilenler muradlarına erer. Nimetlerin farkına varma zamanı biçiminde görenler maksadına ulaşır. Paha biçilmez zenginliklere sahip olduğumuzu anlarız.

Sadece mal mülk de değil. Daha kıymetli şeylerin, sağlığın ve zamanın değerini biliriz. Bu vesileyle olmayanlarla empati kurar, eskilerin ifadesiyle diğerkam yaşamayı öğreniriz. Başkalarının derdiyle dertlenen, onların sevincini kendisinin bilen fertler haline geliriz. Mülkiyetimizdekilerin 'nimet' olduğunu kavradığımızda, bakışlarımız 'nimeti vereni' bulacaktır. Emanetçiliğimizi kabullendiğimizde, verdiklerimizin anlamı da değişir. Emanetimize tevdi edilenden dağıttığımızda, hem boş ve dayanaksız bir gurura girmekten kurtuluruz; hem de

muhataplarımız mihnet altında kalmaz. Vermediklerimiz değil, verdiklerimizin bize kaldığını hissetmek ayrıca mutlu eder. Fakir fukarayı malımızdan eksilten asalaklar diye görmez, çoğaltan ve bakileştiren mübarekler nazarıyla bakarız.

Ramazan'ı bu duygularla yaşayan, bayrama güzel bir başlangıç yapar. Aslında bayram bir başlangıçtır. Ramazan'ın terbiyesinden geçmiş olarak hayatımızda yeni bir döneme adım attığımızı düşünmeliyiz. Rahmet ayının kazandırdığı bakış açısı ve alışkanlıklar sonraki buluşmaya kadar yol azığımız olmalı. Muhasebe yapalım diye başlamıştık, şöyle bir sıralayalım. Çam sakızı çoban armağanı küçük hediyelerle kaç çocuğa bayram yaptırdık. Kapısını rüzgardan başka kimsenin açmadığı insanların evini şenlendirdik mi? Uzun gecelerde hastane koridorlarında birbirine teselli veren hastaların yüzünü güldürdük mü? Cenneti kazanmanın vesilesi olarak anlatılan ana-babalarımızın gönlünü almak için ayağımıza gelen fırsatı değerlendirdik mi? Neredeyse miras düşecek kadar yakın diye tarif edilen komşularımızı hatırladık mı? Gönül zenginliğimizle fakirlerin yoklarını vara dönüştürebildik mi? Yüzlerini ve isimlerini unutayazdığımız akrabalarımızı hatırladık mı? Ölümün muvakkaten aramızdan ayırdığı dostlarımızı kabir başlarında yâd ettik mi? Sahipsiz ölülere Fatihalarla sahip çıktık mı? Bütün bunları yapan birinin 'nerede o eski bayramlar' hayıflanmasına düşmesine sebep var mı?

Bunların ötesinde "Güzel bakan güzel görür, güzel gören güzel düşünür ve hayatından lezzet alır" bakış açısı tek başına insanın mutluluğuna yeter. O zaman yağmur ayrı bir güzel görünür, güneş farklı bir endamla karşımızda durur. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Temizöz, içtimai 3G ile mi yapıyor?

Bülent Korucu 2009.09.29

Kayseri Jandarma Alay Komutanı Albay Cemal Temizöz, 9 kez müebbet hapis talebiyle yargılanıyor, buna rağmen açığa alınmış ve görevden el çektirilmiş değil.

Genelkurmay sözcüleri bunun bir unutkanlık veya ihmalden kaynaklanmadığını, bilinçli bir tercih olduğunu beyan etti. Uygulama, kanun ve etik açılardan ayrıca sorgulanmalı ama ben fiilî durumdan başlamak istiyorum. Aylardır hapiste bulunan biri görevinin başındaymış gibi muamele görüyor! Nasıl yani! Askerlik gibi mesai mefhumuna en fazla dikkat edilen meslekte işe gelmeyen kişi aylarca nasıl idare edilir? Herhalde tutanak tutuluyordur. Acaba ne yazıyorlar? İdari izinli filan mı diyorlar? Beş yıl sonra bu kayıtlara bakanlar neyle karşılaşacak, altında imzası bulunanları nasıl yâd edecek? Temizöz, görevinin başındaysa sorumluluklarını nasıl yerine getiriyor? Aynı anda iki yerde bulunmayı başarıp keramet mi gösteriyor? Veya teknolojinin nimetlerinden yararlanıp 3G ile kesintisiz bağlantı halinde mi bulunuyor? Jandarmanın yapmakta olduğu asayiş operasyonlarına katkısı ne oluyor? Görev başında olduğuna göre takip edilen olaylarla ilgili bilgi veriliyor, emirleri alınıyor mu? Yetkileri alınmamış bir jandarma albay olarak cezaevindeki jandarma astlarına emir vermeye kalksa ne olur veya ne oluyor? Aynı korumacı tavırdan yağmaya azmettirme ve çete üyeliğinden tutuklanan Hava Hâkim Albay Ahmet Zeki Üçok da yararlanabilecek mi? Yararlanacaksa; sorguları cezaevinde mi yapacak? Yararlanamayacaksa bu çifte standardı izah etmek mümkün olabilecek mi?

Genelkurmay sözcüleri bu durumun kanuna aykırı olmadığı görüşünde. Yukarıdaki sorulardan daha absürt bir yaklaşım. Albay Temizöz, Şırnak ve çevresinde 1993-1995 yılları arasında 23 kişinin öldürülmesi suçlamasıyla tutuklu yargılanıyor. Miras kavgasında amcaoğlunun ölümüne sebep olmaktan mahkeme önünde olsa 'hadi neyse' diyebiliriz. İl jandarma alay komutanı, emniyet müdürü ile alan paylaşımı halinde Kayseri'nin asayişinden sorumlu makam. Hakkındaki suçlama devletin kendisine tanıdığı yetkiyi ve verdiği silahı hukuksuz biçimde

kullandığı yönünde. Sonuçları itibarıyla daha ağır bir suç olmakla birlikte atfedilen cürüm 'görevi kötüye kullanma' olarak özetlenebilir. Bu görevi kötüye kullanmanın neticesinde 23 vatandaşın hayatını kaybettiği ileri sürülüyor. Mahkeme, delillere bakarak 'kuvvetli şüphe' görüyor ve tutuklama kararı veriyor. Çalıştığı kurum aynı görev ve yetkileri kullanmasında sakınca görmediğini açıklıyor. Kayseri çapında bir ilin asayişinde söz sahibi kişi, 23 cinayet suçlamasıyla yargılanıyor ve Genelkurmay Başkanlığı bunda bir tuhaflık görmüyor.

Yukarıda biraz ironik biçimde anlattığımız gibi fiilen görevinin başında bulunması mümkün değil. O halde bu sahip çıkmanın sembolik bir anlamı olmalı. Daha hafif suçlarda, hatta suç olarak bile nitelenemeyecek ahlaki zaaflarda generallerini istifaya zorlayan; bir kuvvet komutanını yargılayıp hapse mahkûm eden Türk Silahlı Kuvvetleri adına izahı zor bir duruş. Hele tutuklanan Emniyet Genel Müdür Yardımcısı Emin Arslan'ın görevden alınması için süreç acilen başlatılmışken... Temizöz, jandarma ile ilgili temel eleştiri konularından olan çok başlılıktan mı yararlanıyor yoksa? Malum jandarmanın bir ayağı Milli Savunma, diğer ayağı İçişleri Bakanlığı'nda. Emniyet genel müdür yardımcısı için tereddüt etmeyen İçişleri, topu Milli Savunma Bakanlığı'na atıyor olabilir. Onlar da paralel pasla Genelkurmay'ın bahçesine gönderiyorlar! Her neyse nihayetinde hepsi birden yıpranıyor. En fazla da adalet duygusu zedeleniyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Hesap vermeyen yargı felakettir'

Bülent Korucu 2009.10.01

Başlıktaki cümle Anayasa Mahkemesi Başkanı Haşim Kılıç'a ait. Ufuk Üniversitesi'nin açılışında ilk dersi veren Kılıç, aslında yargıyı ve dolayısıyla ülkeyi felaketin eşiğine getiren zihniyete sesleniyor.

Başkan'ın konuşması, hukukun siyasallaştığı iddialarının en güçlü şekilde ifade edildiği günlerde bir ümit ışığı gibi. İfadeler içinde iki tema çok önemli geldi. Birincisi yargının hesap verebilir olması, ikincisi ise konumlandığı yer. Daha önce de dile getirmeye çalışmıştım, denetime açık olmakla hesap verebilirlik arasında fark olduğu kanaatindeyim. Denetim, halli nispeten kolay ve biraz teknik bir konu. Anayasa Mahkemesi, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu ve Yüksek Seçim Kurulu gibi üst yapıları denetime açmak zorundayız. Geniş tabanlı temsille ve birbirinin temyiz makamı şeklinde ayrışmış dairelerle sağlanabilir. Hesap verebilirlik ise bundan farklı olarak yetkinin asıl sahibi halkın iradesine uygunluğun ölçülmesidir. Temsilî demokrasilerde bunun yolu, parlamentonun sadece yasama değil, atama konusunda da yetki kullanabilmesi. Devlet cihazının işlevlerinden olan adalet dağıtımındaki aksaklıkların hesabını halk kime soruyorsa, onun yetkiyi paylaşması kaçınılmazdır.

Başkan Kılıç'ın dikkat çektiği ferdî haklar konusundaki yaklaşım, yargı camiasının en büyük çelişkisi. Otorite ile kişi hakları arasındaki dengeye dikkat çeken Kılıç'ın şu tespitleri önemli: "Buradaki sınır, bireylerin hak ve özgürlükleridir. Burada ifade edilen, iktidarın etkili bir şekilde sınırlandırılmasından sadece yasama ve yürütme organlarını değil aynı zamanda yargı iktidarını da kastettiğini belirtmek isterim. Zira, hesap vermeyen bir yargının sınır tanımazlığı, felaketlerin en büyüğü olarak ifade edilmektedir. Anayasa mahkemeleri, halk iradesi sonucu ortaya çıkan yasama ve yürütme organlarını sınırlandırmak amacıyla kurulmuşlardır. Bu mahkemelerin meşruiyeti de temel hak ve özgürlükleri korumak amacıyla çoğunluğun iktidarını sınırlandırma işlevinden kaynaklanmaktadır. Ancak, 'negatif yasa koyucu' olarak da nitelendirilen Anayasa yargısı alanında faaliyet gösteren aktörlerin varoluş hikmetinden uzaklaştığı, bireysel hakları koruyamadığı ve demokratik siyasî iradeyi vesayet altına almaya kalkıştığı durumlarda Anayasa yargısı meşruluk kriziyle karşı karşıya kalmaya mahkûmdur.''

Zaten örgütlü, güçlü ve hatta silahlı olan devlet cihazına karşı ferdin yanında yer alması ve kişi haklarının güvencesi olması gereken yargı tam tersi konumlama içinde. Tek önceliği her an ihanet edebileceğini düşündüğü bireye karşı devleti korumak. Kurucu ideolojinin ona biçtiği rol bu. Asıl üzücü olan, camianın rolünü fazlasıyla benimsemiş ve hatta daha ilerisine gitmiş olması. Adliye, hukukun ve dünyanın geldiği noktada inisiyatifini kişi hak ve özgürlükleri tarafında kullanmıyor. Tam tersine devlet cihazını yasama ve yürütme organlarından bile soyutlamaya çalışan ve bürokrasiyle özdeşleştiren bir yapıya bürünüyor. Demokrasilerde yeri olmayan 'devlet ayrı, hükümet ayrı' formülünü dayatan bir bürokratik oligarşi ile yüz yüzeyiz. Sadece bireyi değil, onun oylarıyla oluşturduğu yapıları, hükümet ve parlamentoyu potansiyel devlet düşmanı olarak tanımlıyor. İktidarı hükümete teslim etmemek üzere direnişe geçiyor. Emekli Yargıtay Başsavcısı Sabih Kanadoğlu'nun "Yüzde 47 değil, 97 de alsalar fark etmez" türünden sözleri bu zihniyetin en çıplak hali. Netice, anayasa ihlali yaparak yasama organı gibi davranan Anayasa Mahkemesi, kendini yürütme organının yerine mevzilendiren idari yargı. Ve tabii kendine güvenmeyen, adliyeye güvenmeyen bir halk. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Rutin dışına çıkan devletten hukuk devletine

Bülent Korucu 2009.10.06

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açılışında yaptığı konuşma birçok açıdan ele alınabilir.

Bence en önemli bölümü güçlü hukuk vurgusuydu. "Devlet bazen rutin dışına çıkabilir" diyen cumhurbaşkanları görmüş bir ülke için "devletin tek yüzü hukuktur" noktasına gelmiş olmamız büyük bahtiyarlık. Cumhurbaşkanı, devleti bir cihaz olmaktan çıkarıp neredeyse ilahlaştıran ve hukuku sadece onu koruyan bir araca dönüştüren bürokratik oliqarşiye karşı güçlü bir çıkış yaptı. Hukukun üstünlüğüne dikkat çekmiş olması, hukuk devleti olma mecburiyetine vurgu yapması önemliydi. Şu ifadeleri geri dönülmeyecek noktanın nişanesi olarak zihinlere kazımalıyız: "Hiç kimse, devleti ve rejimi korumak bahanesiyle hukuk dışına çıkamaz. Geçmişte bu alanda yaşanmış yanlışlıkların faturasını hepimiz ödüyoruz. Devletin, bir yüzeyde görünen bir de derin ve görünmeyen yüzü olamaz. Devletin tek yüzü hukuktur. Hiç kimse ve hiçbir grup kendini devletin yetkili organlarının yerine koyarak tasarrufta bulunamaz, eylem yapamaz." Cumhurbaşkanı Gül'ün sözleri 'devlet kurtarıcıları ve rejim simsarları' için tehlike çanı demek. Mevcudiyet ve iktidarlarını, suni tehlikeler üretip sonra kurtarıcı olarak arzı endam etmeye borçlu bulunanların homurtularını duyuyor gibiyim. Kerametleri kendinden menkul bu kurtarıcıların en mümeyyiz vasıfları kendilerini hukukla bağlı hissetmemeleriydi. Şimdi en üst düzeyden cumhurun başı tarafından 'hukuka göre hizaya gelinecek' diskuruna muhatap oluyorlar. Cumhurbaşkanı söyledi diye herkes hiza mesafe alıp sıraya girecek beklentisinde değilim. Bu, gerçekçilikten uzak, hayalperest bir yaklaşım olurdu. Hukuk devleti taraftarlarıyla, bürokratik vesayetin sürmesini arzulayanların mücadelesi öyle bir konuşmayla filan bitmez. Ancak devletin başının ağzından dökülen cümleleri kimse yok farz edemez.

Başbakan Tayyip Erdoğan'ın partisinin kongresinde yaptığı konuşma da sanki Cumhurbaşkanı'nı tamamlar mahiyetteydi. 'Devleti ve rejimi korumak bahanesiyle' mağdur edilen, sürgünlerde hapishanelerde çürütülen değerlere sahip çıktı, Erdoğan. Anadolu'nun harcında alın teri ve gözyaşı bulunan Ahmet Yesevi, Hacı Bektaş, Mevlânâ ve Yunus Emre gibi isimlere yakın tarihin mağdurlarının çilelerini ekledi: "Cem Karaca bu ülkenin hasretini çektiği kadar, bu ülke de Cem Karaca'nın hasretini çekti. 'Hoşçakalın İki Gözüm' diyen Ahmet Kaya'ya vefa göstermeyen bir Türkiye'nin şarkıları eksik kalır. Nasıl Mehmet Akif'siz bir Türkiye tahayyül edilemezse,

Nazım Hikmet'siz bir Türkiye eksik sayılır. Seversiniz, sevmezsiniz, beğenirsiniz, beğenmezsiniz, görüşlerini kabul edersiniz, etmezsiniz ama Ahmedi Hani'siz, Bitlisli Said-i Nursi'siz bir Türkiye'nin maneviyatı noksan kalır. Biz bu ülkenin tüm renkleriyle, bütün çiçekleriyle, bütün kokularıyla, dağları, taşları, ırmaklarıyla Türkiye'yiz."

Erdoğan bu kucaklayıcı mesajlarını icraatlarıyla destekleyebilirse, hem Türkiye hem de partisi kazançlı çıkar. Türk toplumu tavandaki ayrışma ve çekişmelerden mümkün mertebe uzak kalabilmeyi başardı. Yönetici elitler ve onları kuşatan seçkinci çember, bu mozaiği yer yer telaffuz etse bile, gerçek anlamda onu sahiplenmedi. Belki de tabiatlarındaki seçkincilik engelledi. Erdoğan, menşei itibarıyla toplumun kılcallarına en yakın siyasetçilerden ve bunun faydasını fazlasıyla görüyor. Kongrede çizdiği Türkiye fotoğrafını bir arada tutabildiği ölçüde başarılı olacak. Fotoğrafı kafasında parçalamış olanlar istedikleri kadar 'üniterci' olsun, bu ülkede ikbal ve istikbal bulmakta zorlanacaklar..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dinleme, Ergenekon'a serbest mi?

Bülent Korucu 2009.10.13

Yargıçlar ve Savcılar Birliği Başkanı Ömer Faruk Eminağaoğlu, gündem oluşturmaya devam ediyor.

Son icraatı, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı eliyle bugüne kadar yapılan bütün dinlemeleri deşifre etme girişimi. Eminağaoğlu, dinlenip dinlenmediğinin anlaşılması için TİB'in bütün kayıtlarını inceleme kararı aldırdı. Kararı çıkarttığı mahkeme de yabancı değil, Osman Kaçmaz'ın başkanlığını yaptığı Sincan 1. Ağır Ceza Mahkemesi. Kaçmaz da Adalet Bakanlığı müfettişlerince soruşturulurken teknik takibe muhatap olduğundan şikâyetçi olmuş bir isim. Teftiş Kurulu ile yaşanan tartışmada dinlemelerin mahkeme kararı ile yapılabildiği ve bunun da hukuka uygun olduğu ortaya çıkmıştı. Kaçmaz, kendi dosyasında müşteki sıfatıyla yapmaya çalıştığı şeyi Eminağaoğlu'nun başvurusu sonucu yargıç sıfatıyla karara bağladı. Normal şartlarda dosya önüne geldiğinde çekilmesi ve kararı meslektaşlarına bırakması gerekirdi. Aslında Eminağaoğlu ile aralarındaki yakınlık ve dayanışma görüntüsü dahi çekilme kararı için tek başına yeterdi. Bir kişi aynı konuda hem şüpheli, hem müşteki hem de yargıç olabilir mi? Bu soruyu hukuk fakültelerinde sorsanız alay konusu olursunuz. Ama Türkiye'de bir vakıa...

Kamuoyu, teknik takibe takılıp çeteyle ilişkisi delillendirilen yargıçlar ve üst düzey bürokratlara aşina. İzmir 10. Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı A.K. ve Hâkim Albay Ahmet Zeki Üçok, en çok bilinenler. En son Emniyet Genel Müdür Yardımcısı Emin Arslan, uyuşturucu çetesiyle suç ortaklığı gerekçesiyle tutuklandı. Arslan'ın kendini savunurken "dinlemeden haberim olsaydı ilişkiyi keserdim" dediği söyleniyor. Başta şu ilkeyi ortaya koyalım: Hukuksuz dinlemeyi kim yapıyorsa ve kime karşı yapıyorsa toplumca karşısına dikilmeliyiz. Bunun dışında herkes kanunlar önünde eşit. Kanunda yazan kurallara uyularak sokaktaki insan dinlenebildiği gibi hâkim ve savcılar da dinlenebilmeli. Kaldı ki normal olarak onlarla ilgili prosedürler daha sıkı. Günümüz hukukunda mutlak masuniyet imtiyazı hiçbir kişi ve zümreye verilemez. Teknik takip, suçla mücadelede kanunların tanımladığı bir metot ise kimse bundan beri olamaz.

İki soru kafamı kurcalıyor. Birincisi Sayın YARSAV Başkanı, meslektaşlarının muhatap olduğu gerçekten kanunsuz dinleme ve fişlemelere neden böylesine tepki göstermemişti? Hatırlayın, iddia edilen Ergenekon Terör Örgütü'nün, 91 Yargıtay mensubunun da içinde bulunduğu çok sayıda kişiyi fişlediği ortaya çıkmıştı. Avukat emekli Albay Levent Göktaş'ın bürosunda ele geçen belge ve CD'lerde yargı mensuplarıyla ilgili mahrem görüntüler bulunmuştu. Soruşturmayı yürüten savcılar, Yargıtay Başkanlığı'na kopyaları gönderip şikâyetçi olunup olunmayacağını sormuştu. Başkan Hasan Gerçeker de 91 isme kendileriyle ilgili bölümleri

gönderip kararlarını sormuştu. YARSAV Başkanı Ömer Bey'in bu konu ile ilgili tepkisini duyan var mı? Ben bilmiyorum. Mahkeme kararıyla devletin ilgili birimlerinin yaptığı takip için kıyamet koparıp, ETÖ davası sanıklarının teknik takiplerini görmezden gelmek izahı zor bir çelişki. Merak ettiğim diğer konu, üst mahkemeye itirazını yapan TİB direnirse ne olur? Ceza Muhakemeleri Kanunu'nun (CMK) 135. maddesi, TİB'in kuruluşunu öngören 5397 sayılı kanun ile MİT ve Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu, iletişimin tespiti ve dinlenmesi karar ve işlemlerinin tedbir süresince gizli tutulacağını emrediyor. Yani idarenin eli yeterince güçlü. Söylediğimin hukuka uygun olmadığının farkındayım, ama böyle başa böyle tıraş! Ömer Bey tereddüde yer bırakmayacak kesinlikte dinlendiğini ileri sürüyor. Mahkemeye 'ben dinleniyor muyum?' sorusunu sormasının başka bir amacı olabilir mi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yargıda fotoğraf skandalı!

Bülent Korucu 2009.10.16

"Sayın Ergenekon'un sesi radyosu dinleyicileri, ele geçirdiğimiz bir ihbar mektubunu sizinle paylaşıyoruz. Silivri'de, vatan kurtaran aslanları yargılayan mahkeme heyeti hakkındaki iddialar herkesi şoke edecek.

Sözü uzatmadan hâkim ve savcıların maskesini düşüren mektubu hızla okuyoruz: Ben, söz konusu kişileri çok yakından takip edebilen biriyim. Ancak bildiklerimin değerini sizin gibi medya organlarında gördüğüm iftar fotoğraflarından sonra anladım. Siz, adı geçen kişilerin sadece iftarda bir araya geldiklerini sanıyorsanız, yanılıyorsunuz. Ben şahidim, bunlar aynı lojmanlarda ikamet ediyor. Serviste birlikte işe geliyor ve çoğunlukla yan yana oturuyorlar. Eşleri çay sohbetlerinde buluşuyor, bazen balkondan birbirlerine pasta börek ikramı yapıyorlar. Çocukları aynı okula gidiyor. Adrese dayalı okul mecburiyetinin sırf bu yakınlığı kamufle etmek için çıkarıldığını biliyor muydunuz? Teneffüste toplanıp 'elim sende' oynadıklarını oğlum gözleriyle görmüş. Aynı binada çalıştıkları için çoğunlukla merdivenlerde karşılaşıyormuş rolü yapıyorlar. O yüzlerine yayılan tebessümü ve birbirlerine verdikleri nazik selamları görseniz; işte o zaman tehlikenin farkına gerçekten varırsınız! Sırf birbirlerini etkileyebilmek için belirli periyotlarla toplantı düzenliyorlar, çıkan kararları iftarda ev sahipliği yapan polislere uygulatıyorlar. Ya aynı mahkeme salonlarında görev yapmalarına ne dersiniz? Günlerinin büyük çoğunluğunu duruşma kisvesi altında beraber geçiriyorlar. İsterseniz hem listeyi uzatabilir hem de hepsini görüntüleyip gönderebilirim. İmza: Pembe Panter."

Yukarıdaki paragrafı çok absürt ve mantık dışı bulduysanız, bazı gazetelerdeki haber ve fotoğrafları görmemişsiniz demektir. Onların ciddi ciddi yazdıklarının yanında bu metin kitabe gibi kalır. Ananevileşmiş bir iftar yemeğine, Ergenekon Terör Örgütü davasında yargılanan sanıklar ve onların avukatları balıklama atladı. Tabii medyadaki avukatlar da boş durmuyor. Her yıl tekrarlanan ve özel yetkili mahkemelerde görev yapan hâkim ve savcıların neredeyse tamamının katıldığı iftardan kareler gazeteleri süslüyor. Yargılamayı etkileme ve tarafsızlığın ihlali iddialarını dinleyenler kulaklarına inanamıyor. Ama avukatlar herhangi bir mahcubiyet duymadan tekrar edip duruyorlar. Başsavcı Vekili Turan Çolakkadı'nın, "Bu yemekte ne müşteki var ne de şüpheli. Her gün birlikte çalışan, toplantılar yapan savcılarla emniyet görevlileri var." sözleri bile yeterli gelmedi.

Ergenekon avukatlarının psikolojisini anlıyorum. Bazı sanık ve şüphelilerin yüksek yargı mensuplarıyla çekilmiş fotoğraflarının rövanşını almaya çalışıyorlar. Hatırlamakta fayda var. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üyesi Ali Suat Ertosun, sanık Aydın Engin'le birlikte görüntülenmişti. Ertosun, buluşmayı doğrulamış ve 'aile dostuna vefa gösterdiğini' açıklamıştı. Benzer bir kare, Yargıtay 8. Daire üyesi Hamdi Yaver Aktan'la Ergenekon sanığı Yalçın Küçük'ün yakınlığını gün yüzüne çıkardı. Aktan'ın oğlunun sünnet düğününe bazı Ergenekon

avukatlarıyla birlikte Küçük'ün katılması eleştirildi. Zira dava sonuçlandığında temyize bakma ihtimali olan iki daireden biri 8. Daire.

Ergenekon'un gönüllü ve görevli avukatlarının iftar yemeğinden post çıkarma gayretleri, ellerinin aslında çok zayıf olduğunun göstergesi. Başsavcı Vekili Çolakkadı'nın, "Bu yemekte ne müşteki var ne de şüpheli." cümlesi bile fazla söze hacet bırakmadan iddiaları cevaplamaya yetiyor. Ergenekon avukatlarının acziyetini gösteren ilginç bir yazıyı önceki gün Şamil Tayyar kaleme aldı. Doğu Perinçek'in avukatı Servet Bora'nın Mahkeme Başkanı Köksal Şengün'e yönelik psikolojik baskı taktiklerini sıralayan Tayyar'ın yazısından bir bölümle bitirelim: "Muhterem başkanım, stres nedir bilir misiniz? Stres bel fıtığı yapar, baş dönmesi yapar, şeker hastası yapar, bu stresi çekmeyin, çekmeyiniz size gönül koymayız, size darılmayız daha fazla direnmeyiniz. Bu görevi yürütmek istemiyorum deyin çekilin, bu aslan gibi bir harekettir." b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Muğlalı sendromu hortluyor mu?

Bülent Korucu 2009.10.23

Van'ın Özalp ilçesinde kaçakçılık yaptığı ileri sürülen 35 köylüyü yargısız infaz etmekten mahkûm olan ve kahrından cezaevinde ölen General Mustafa Muğlalı, cihet-i askeriyede sendroma yol açmıştı.

Terör ve asayiş olaylarında işinin hakkını veremeyenlerin başvurduğu sudan bahane ve beynamaz özrüydü, bu. "Asayişi berkemal hale getirmek kolay, ama sonumuz Muğlalı gibi olmasın" mazeretine sığınanların sözlerini şöyle tercüme edebiliriz: "Bu işi hukuk içinde çözemeyiz, hukuk dışına çıkma imtiyazı istiyoruz." Muğlalı sendromu aslında askerleri değil, hukuku esir alan bir hastalıktı. Bir kısım bürokrat buna sığınarak 'rutin dışına çıkma' ayrıcalığına erişti. Darbelerin bile gerekçeleri arasına girdi. Hukuku askıya alarak ülkeyi ve demokrasiyi kurtaranlar(!) Muğlalı hadisesini iyi kullandı. Çok partili hayata geçişte General Muğlalı'yı gecikmeli de olsa yargılayabilen Türkiye, zaman zaman hastalığın nüksetmesine şahit oluyor. Güncel örneklere geçmeden Muğlalı olayının geldiği noktayı hatırlatmakta fayda var. 2004 yılında Van Özalp'teki jandarma kışlasının adı Mustafa Muğlalı olarak değiştirildi. Muğlalı'nın infaz ettiği kişilerin torunlarının acısını tazelemek, devletle problemi olmayanları problemli hale getirmek istercesine alınan karar hâlâ uygulamada. Yani Özalpliler kafalarını kaldırdıklarında Muğlalı Kışlası'nı görüyor. Bu, sadece orada yaşayanlara değil bütün ülkeye verilmiş bir mesaj olarak algılanmalı.

Kırık kolu yen içinde tutmak şeffaflıktan ve denetimden uzak yapıların vasfı mümeyyizi gibi. Kendine ait bir hukuk ve yargı düzeni kuran silahlı kuvvetleri denetime açmanın yolu yargı birliğinden geçiyor. Demokratik ve çağdaş hukuk rejimlerinde askerî yargı disiplin suçlarıyla sınırlanmış ve askerî hiyerarşi dışına taşınmış durumda. Bizde ise alınacak çok mesafe var. Mesela 'el bombalı cezanın' faili Teğmen Mehmet Tümer'in mahkeme safahatı iç açıcı fotoğraflar vermiyor. Davaya müdahil olan şehit erlerin aileleri sık sık "Burada Teğmen Tümer mi bizim çocuklarımız mı yargılanıyor?" sorusunu sormak zorunda kalıyor. Avukatları normal olarak müvekkillerinin daha az ceza alması için uğraşacaklar. Ancak kullanılan usuller mahkemeyle ilgili eleştirileri beraberinde getiriyor. Ceza alan erin disiplinsiz olduğunu ispat etmek, öldürülmesini haklı kılmayacak. Diğer üç şehidin hayatta olmamalarını izah etmeye ise hiç yetmeyecek. Mahkeme salonunda uzmanlara boş bombaya kürdan taktırıp, bunun arazide dolu bombayla ve o panikle yapılacağını ileri sürmek için söyleyecek söz bulamıyorum. Aslında işin başlangıcı da hatalı. Olay yeri tatbikatını dikkatlı bir gözle seyredin; şüpheli teğmen omzunda tüfekle görülüyor. Bir kazayı anlatan tanık sanabilirsiniz.

Mustafa Muğlalı'ya benzer iddialarla yargılanan Albay Cemal Temizöz'le ilgili eleştirilere de tatmin edici cevaplar verilemiyor. 23 kişiyi yargısız infazla suçlanan ve tutuklu yargılanan Temizöz; mahkûm olmadan görevine son verilmesin ama bütün bürokraside uygulandığı üzere hiç olmazsa açığa alınsın. Evli bir kadınla gayrimeşru ilişki yaşadığı medyaya yansıyan askerî savcı Albay Zekeriya Duran'ın iddialara rağmen rütbe alması da izaha muhtaç. Hem asker hem savcı olması olayın vahametini büyütüyor. Birçok olayda gereğini yapmaktan çekinmeyen Genelkurmay'ın bazen Muğlalı sendromunun etkisine girdiği söylenebilir. Yen içinde tutulan kırıkların sebep olduğu kangrenleri görmezden gelen tavırların günümüz dünyasında yeri yok. Hukukun üstünlüğü anlayışı hiçbir kişi ve zümreye imtiyaz vermemeyi gerektiriyor. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Komplo belgesi gerçekse...

Bülent Korucu 2009.10.25

Sonunda korkulan oldu, irticayla mücadele adı altında hükümete ve millete karşı komplo hazırlığını deşifre eden belge gerçek çıktı. Hiç lafı dolaştırmaya gerek yok. Bu gelişmenin çok önemli yansımaları olacaktır, olmalıdır. Yeni durumun doğuracağı sonuçları şöyle özetleyebiliriz.

Belge gerçekse ona eşlik ettiği ileri sürülen ihbar mektubunda yazılanlar da doğru demektir. Medyada yer alan haberlere göre ihbar mektubundaki subay, delillerin bilinçli biçimde karartıldığını söylüyor. Adaleti yanıltmayla birlikte suça iştirak gündeme geliyor. Komplo belgesinin altında imzası bulunan Albay Dursun Çiçek'in karargâhta yalnız olmadığı ve suç ortakları bulunduğu anlaşılıyor. Soruşturma bu kişileri ortaya çıkaracak şekilde genişletilmeli. Delilleri bizzat karartanlarla birlikte, buna göz yumanlar da sorgudan nasibini alacaktır.

İkinci önemli sonuç Genelkurmay Askerî Savcılığı'nın yaptığı soruşturmanın analiz edilmesidir. Konu kamuoyuna mal olduğu andan itibaren askerî savcılığın işlem ve açıklamaları eleştiri konusu yapıldı. Haklı eleştirilerdi, zira daha belgeyi görmeden karargâhta hazırlanmadığı yönünde 'kanaat' bildirildi. Tam beş gün sonra Albay Çiçek'in evinde arama yapıldı. Delilleri karartmak isteyen için beş gün yeter de artar bile. 'Savcılık suçsuzluğa baştan karar vermiş, sadece prosedürleri tamamlamaya çalışıyor' izlenimi hâkim oldu. Kovuşturmaya yer olmadığı kararının gerekçesi de kamu vicdanını yaraladı. Yetkili kriminal laboratuvarlarının 'imza Dursun Çiçek'in eli ürünü' raporları görmezden gelindi. "... Soruşturmanın sonucunu etkilemeyeceği değerlendirilerek şüphelinin askerî savcılık huzurunda verdiği imzaların daha önceki muhtelif belgelerdeki imzalarıyla örtüşmemesinin ayrıca incelettirilmesine gerek görülmemiştir." ifadeleri tam bir faciaydı. Şüphelinin incelemeye esas olmak üzere savcılık önünde verdiği imzayı farklı atması, yakalanınca yalan beyanda bulunması yok sayıldı. Başkaca belgeye gerek kalmadan normal bir savcı bu çelişkileri dikkate almak zorundadır. Yeni gelişme askerî savcılığın soruşturmayı bırakın hukuku, basit mantığa bile uygun yürütmediğini gösteriyor. Askerî yargının çağdaş hukuka ve temel demokratik ilkelere aykırılığı bir kere daha tescillenmiş oldu.

Üçüncü önemi sonuç, Genelkurmay Başkanı Orgeneral İlker Başbuğ'un içine düşürüldüğü durumdur. Basın toplantısı düzenleyip söz konusu belgeyi 'kağıt parçası' olarak niteleyen Başbuğ ters köşeye yatırılmıştır. Kişilerden bağımsız olarak hiç kimse Genelkurmay Başkanlığı makamını bu hale düşürme hakkına sahip değil. "Belgenin gerçek olduğu ortaya çıkarsa gereği yapılır" vaadinde bulunan Org. Başbuğ'un neyi kastettiğini yakında görürüz. Albay Çiçek'i feda etmenin yetmeyeceği aşikâr. Karargâhtaki suç ortakları ve delillerin karartılmasında dahli bulunan herkesin hesap vermesi kaçınılmaz.

Komplo belgesinin hedefindeki parti ve hükümetin başkanı olarak Başbakan Tayyip Erdoğan ilk tepkisinde başlangıçtaki duruşunu koruduğunu beyan etti. "Yürütme olarak bize ne düşerse onu sonuna kadar yapacağımızı söylediğimiz gibi, bundan sonra da yine aynı kararlılık içerisindeyiz. Akşam farklı, sabah farklı konuşmayı sevmem. Aslolan doğrular ortaya çıksın, gerçek ortaya çıksın. Çünkü Türkiye Cumhuriyeti devletini hiç kimsenin zan altında bırakmaya hak ve salahiyeti yoktur. Böyle bir şeye de bizler asla aracılık edemeyiz." sözleri Erdoğan'a ait. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Komplo belgesi, neden şimdi?

Bülent Korucu 2009.10.27

AK Parti Hükümeti ve Fethullah Gülen'e karşı komplo düzenlemeyi öngören belgeyle ilgili birçok soru sorulabilir.

Sorgucuları, demokratik refleksle konuya yaklaşanlar ve minder dışına taşımaya çalışanlar diye iki gruba ayırabiliriz. Birinci gruptakiler tabiatıyla önce muhtevaya odaklanıyor. Meşru hükümeti de kapsayacak şekilde, halkın psikolojik harp taktikleri ile sindirilmesi, yoktan suç delilleri oluşturulması, medya kullanılarak yargısız infazlar yapılması gibi tüyler ürpertici girişimler sorgulanıyor. Kimsenin bu hak ve yetkiye sahip olmadığı vurgulanıyor. Yine bu minval üzerine belgede imzası bulunan Albay Dursun Çiçek'in tek başına olup olmadığının cevabı aranıyor. Albay Çiçek'i günah keçisine dönüştürüp gerçek suçluların aradan sıvışmaması için karanlık bölgelere ışık tutuluyor. Belgenin üretilmesi ve deşifre olunca karartılması fiillerine bizzat katılan veya ihmali ile yardım ve yataklık edenler ırgalanıyor. İddia edilen Ergenekon Terör Örgütü'nün muhtemel uzantılarını kestirebilmek için mesai harcanıyor.

Konuyu minder dışına taşımayı amaçlayanlar da birtakım sorular gündeme getiriyor. Mesela 'neden şimdi ortaya çıktı?' deniyor. En mantıksız soru bu, zira Türkiye'nin gündemi hiç soğumadığı için ne zaman ortaya çıksa aynı şeyler söylenebilir. İşin ilgi çekici yanı bazıları 'neden bu kadar gecikti?' derken, bir kısmı ise 'niye bu acele?' havasında. Askerî şahısların sivil mahkemelerde yargılanmasıyla ilgili kanunun Anayasa Mahkemesi'ndeki sürecine dikkat çekenler ihbarcı subayı 'aceleci' bulurken; gecikme eleştirisini yapanlar somut gerekçe sunamıyor. Ortaya çıkarsa ancak ihbarcı cevaplayabilir. Kişisel kaygılar veya konjonktürel gerekçeler olabilir, hiç önemi yok. Belgenin hazırlayıcıları ve içeriğinin vahametini örtecek malzeme buradan çıkmaz, boşuna uğraşıyorlar.

Diğer soru "neden Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na değil de İstanbul'daki Ergenekon savcılarına gönderildi?" şeklinde. Belgenin ilk kez Ergenekon Terör Örgütü davası tutuklusu avukat Serdar Öztürk'ün bürosunda yakalandığı görmezden geliniyor. Ankara'nın sadece belgenin sahte olma ihtimalini araştırdığı biliniyor. Belge gerçekse ve ilk olarak bir Ergenekon tutuklusunda ele geçirilmişse adresi bellidir. Ankara'ya gitseydi bile Ergenekon savcılarına iletilmesi dışında bir şey olmazdı. Açıkçası bu kapıdan da ekmek çıkmaz.

'Neden medyada ihbar mektubu ile ilgili haberler yer alıyor?' sorusu da çok mantıklı değil. Kamu adına görev yapan medyanın, hükümete ve sivil halka yönelik provokasyon planlarına duyarsız kalması, kendini inkâr anlamı taşır. Aslında soruyu şu şekilde sormak daha doğru olur: Neden bazı şeyler hakkında işlem yapmak için medyada yer alması bekleniyor? Medya bu konulara ilgi göstermeseydi aynı sonuçlar ortaya çıkar mıydı? Kırık kolu yenden çıkarmanın yegâne yolu basın gücü gibi gözüküyor. Mesela nöbette uyuyan askere ceza olarak pimi çekilmiş el bombası verilmesi ve dört erin şehit olması... Basına aksetmeseydi olay kaza ve eğitim zayiatı

olarak kayıtlarda durmaya devam mı edecekti? Hükümete ve millete komplo planı, basının takibine rağmen örtbas edilmeye çalışıldığına göre; medya olmasaydı sorusunun cevabını düşünmek bile istemiyorum.

Mızrak bu sefer çuvalı parça parça etti. Eski oyalama taktikleriyle sonuç alma imkânı kalmadı. Artık gerçekliği kesinleşen belgenin muhtevasını ve bütün failleri konuşma zamanı. Hiçbir illüzyon, seçilmiş meşru hükümete karşı komplo kurmayı göze almış bir cuntanın varlığını örtbas edemez. Halk buna müsaade etmez. Kendini inkâr etmeyi göze almayan siyasî irade de bunu hazmedemez. Ve Başbakan Tayyip Erdoğan'ın söylediği gibi "Türk ordusu da bu lekeyi kabullenemez." Kabullenmediğinin en bariz göstergesi büyük riskleri göze alan şerefli Türk subayı değil mi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şartları olgunlaştırma belgesi

Bülent Korucu 2009.10.30

AK Parti hükümeti ve Fethullah Gülen'e komplo belgesi, mahiyeti itibarıyla bir darbe planı değil, darbe için zemini hazırlama projesi.

Darbeciler, kamuoyunun ikna edilmesinin önemini hepimizden iyi biliyorlar. 12 Eylülcülerin dilimize kazandırdıkları tabirle, "şartların olgunlaşması" gerekiyor. 27 Mayıs öncesinde 'gençler kıyma makinelerinden geçiriliyor' kara propagandasını yapanlarla bazı evlere silah bırakıp düzmece terör örgütleri oluşturmak isteyenler arasında sadece kuşak farkı var. Yassıada cunta mahkemesinin meşruiyetine fetva veren Sıddık Sami Onar'lar da elbette sahnedeki yerlerini alıyor. Ergenekon soruşturmaları sırasındaki tuhaf açıklamalarıyla dikkat çeken Prof. Süheyl Batum bunlardan biri. Önceki gün Milliyet Gazetesi belge tartışmalarına farklı bir açıdan bakan güzel bir haber yaptı. "Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu'nun 35. maddesi adı geçen belgeyi üretmek için yetki verir mi?" sorusuna cevap arayan haberde, uzmanlar açıkça 'Hayır, kanunlarla verilen görevler kanun dışı yollarla yerine getirilemez.' diyor. Bahçeşehir Üniversitesi Öğretim Üyesi Batum hariç. Şunları söylüyor, 'hukukçu' Batum: "Böyle bir planın olmadığını, böyle bir planın istihbarat örgütleri tarafından planlandığını, Türk Ordusu'nun da bununla başa çıkamayıp bu yüzden bu durumların ortaya çıktığını düşünüyorum. 35. madde, İrticayla Mücadele Eylem Planı'nın hazırlanmasına izin verir. Ama AKP'yi bitirme planı hazırlanmasına izin vermez. Eğer Fethullah Gülen'i bitirme planıysa bir ordu yapar tabii ki. Gülen, Türk hukukuna göre kabul edilmeyen, hukuk dışı bir örgütlenmedir. Gülen'i bitirme planı anayasal görevi itibarıyla vardır. Ama seçilmiş hükümeti bitirme planı diye bir şey olamaz. Hukuken olamaz."

Batum'un öğrencilerine hangi hukuku anlattığını merak ediyorum. Fethullah Gülen, elinde kapı gibi ve hem de iki defa Yargıtay temyizinden geçmiş beraat kararı bulunan biri. Batum, hukukun yargılayıp akladığı kişiyi 'hukuk dışı' diye yaftalama hakkını nereden alıyor? Daha vahimi bu sözleriyle belgede anlatılan hukuksuzluklara destek veriyor olması. İftiralar ve psikolojik harp taktikleri bir yana 'silah ve doküman yakalanması sağlanarak' bazı insanların silahlı terör örgütü kapsamına sokulması hukuk cinayetidir. Cebinde hukuk diploması taşıyan zevatın bunu onaylaması ise faciadır.

Belgeyi hazırlayanları kurtarmak için çabalayanlar başka hukuk cinayetleri işlemeye de hazır görünüyor. Dosyayı adli yargı yerine askerî mahkemelerin önüne götürme çabası bunlardan biri. Meclis'ten geçip kanunlaşan ve Anayasa Mahkemesi'nde iptal görüşmesi bekleyen meşhur 250. maddeyle ilgili düzenleme yürürlükte. Genelkurmay'ın ve askerî savcılığın kendini Anayasa Mahkemesi'nin yerine koyup, Anayasa'ya uygunluk denetimi yapabileceğini bile söylüyorlar. Yürürlükteki kanunun, Anayasa'nın 145. maddesine aykırılıktan dolayı uygulanmayacağını ileri sürüyorlar. Oldu olacak Anayasa Mahkemesi'ni kaldıralım, gücü

yeten yetene herkes kendi denetimi yapsın! Kaldı ki, kanun iptal edilse bile bu olayın askerî yargıya gitme şansı yok. Zira, Askerî Ceza Muhakemeleri Usul Kanunu'nda, sivillerle müşterek işlenen suçlarda, Askerî Ceza Kanunu'nda yazılı olmayan suçların adli mahkemelerde yargılanacağı çok açık. (Madde 12) Söz konusu belgenin Ergenekon Terör Örgütü davasında tutuklu yargılanan avukat Serdar Öztürk'ün bürosunda yapılan aramalarda ele geçtiği gerçeği, davayı doğrudan Silivri'ye götürüyor. Ayrıca belgeden hareketle yapılan suç isnatları ancak sivillerle müşterek işlenebilecek eylemler. Ve Askerî Ceza Kanunu'nda karşılığı olmayan suçlar.

Önceki soruşturmada çok kötü sınav veren, Albay Dursun Çiçek'in sahte imzasını ve yalan beyanını dikkate almayan, belgeyle ilgili kriminal raporları görmezden gelen askerî savcılığın bu defa doğruları yapacağının garantisi var mı? Hele Genelkurmay Başkanlığı belgeyi resmen 'yeni delil oluşturma gayretleri' olarak mahkum ettikten sonra...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Merkez sağda büyük(!) buluşma

Bülent Korucu 2009.11.03

Demokrat Parti ile Anavatan Partisi arasındaki nişan, nihayet evlilikle sonuçlandı. 22 Temmuz seçimleri öncesinde kesilen söz, ani bir tartışma sonrası yüzüklerin fırlatılmasıyla ortada kalmıştı.

O günkü liderler Mehmet Ağar ve Erkan Mumcu'nun seçim mağlubiyetiyle tasfiye edilmesinden sonra nişan tazelendi. Ve hafta sonu mutlu son: Nikâh kıyıldı. Bazı gazetelerin mutlulukları görülmeye değer. 'Büyük buluşma', 'Tarihî birleşme', 'Fetret devri bitti' gibi başlıklar tam sayfaya yakın haberlere eşlik ediyor. İki ölüden bir diri çıkmaz ya da iki yanlış bir doğru etmez türünden takılmalarla vaktinizi almayacağım. Ciddi ciddi analiz yapmayı deneyeceğim.

Hüsamettin Cindoruk liderliğindeki DP'nin sanıldığının aksine AK Parti'yi değil, CHP'yi tedirgin edeceğini düşünüyorum. Aynı şeyi Abdüllatif Şener'in partisi için de yazdığımı hatırlıyorum. İktidar alternatifi olmak zordur ama muhalefetin yerine oynamak kolaydır. Çoğalan muhalefet partileri, sınırlı pastayı paylaşan mevcutları aşağı çekebilir. Pastadan alacakları küçük paylar bile siyasî dengeleri iktidar lehine değiştirir. Muhalif cephenin bölünmüşlükten şikâyet edip durmaları boşuna değil. Bazı sosyal demokrat isimlerin 'Sola kırın, geliyoruz' beklentilerini de doğru kabul edersek CHP'nin endişesi iyice artabilir. Zira CHP zaten sağa kırmış 'ara tür' bir parti halinde. Sola kırmış ikiziyle kafa kafaya çarpışmaları kuvvetle muhtemeldir. CHP ile yarışacakları diğer bir konu ise Ergenekon avukatlığı. CHP lideri Deniz Baykal, karşısında avukatlık tecrübesi daha fazla Cindoruk'u bulacak. Ergenekon Terör Örgütü iddiasıyla yargılanan kişilerin etkilediği oy oranının çok yüksek olmadığını hepimiz biliyoruz. Elinde küçük de olsa kaşıkla aynı tasa daldıran ortak, CHP'yi huzursuz edebilir. CHP'nin sürmeli kapılarından giremeyeceğini gören boşta gezer sosyal demokrat siyasetçilerin DP'yi ekmek kapısı olarak görmeleri de ihtimal dâhilinde.

"Partisinin Hüsamettin Cindoruk liderliğindeki bir çatıya iltihak etmesi Turgut Özal'ın kemiklerini sızlatmıştır." diyenlere katılmıyorum. Zira Özal zaten hayattayken Mesut Yılmaz yönetimindeki ANAP'ı ölü kabul etmiş ve 'Yeni Parti' için hazırlıklara başlamıştı. Yılmaz da zaten partiden Özal'ın resimleri dâhil her türlü izi yok etmeye ahdetmişti. Özal'ın sadece Süleyman Demirel'le yan yana resimlerinin basılmasına canı sıkılmıştır. Onu Çankaya Köşkü'nde oturtmamak için ant içen, gayri meşru ilan edip adını 'Çankaya'nın şişmanı'na çıkaran kişiyle aynı kareye yerleştirilmekten rahatsız olmuştur. Sonra da kendine has muzip tebessümü ile şunu düşünmüştür: Hepsinin aynı arabaya doluşması güzel. Freni çalışmayan, direksiyonu kilitlenmiş arabada millet hepsinden birden kurtulacak.

Demokrat Parti'nin son genel başkanı Süleyman Soylu, "Birleşme fotoğrafında sadece Çevik Bir eksikti." sözleriyle konuyu çok güzel özetliyor. 28 Şubat'la birlikte cuntalara yardım ve yataklıktan suçüstü yakalanan kadro, artık gizlenme ihtiyacı duymadığına göre Çevik Bir'i de aralarına davet etmeli. 28 Şubat'ta seçmenden büyük bir tokat yediler. 27 Nisan'da ve 367 krizinde demokrasiye sahip çıkmayan seleflerinin akıbeti de farklı olmadı. Tekrar denemelerini haklı çıkarabilecek ortam da yok. 'Emekli psikolojisine kapılırsak çökeriz' gibi kaygılar da yeterince açıklayıcı değil. ANAP'ın mal varlığı dışında bir motivasyon kaynağı göremiyorum. Neyse, sözü, Mesut Yılmaz'ın emanetçisi olarak partiyi Cindoruk'a teslim eden Salih Uzun'un son sözleriyle bitirelim. Görelim Mevla neyler, neylerse güzel eyler.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

27 Nisan'la 28 Şubat arasındaki farklar

Bülent Korucu 2009.11.06

Mehmet Akif tarih için 'ibret alınsaydı tekerrür eder miydi?' diye boşuna sormuyor. İbret almadığımız ve ibretlik mukabelelerde bulunmadığımızdan dönme dolap gibi dönüp duruyoruz.

12 Eylül'ün bütün kurumlarıyla ayakta olduğu günlerde merhum Turgut Özal'ın cesur adımları sayesinde 10 yıllık darbe geleneği bozulmuştu. Bunda en önemli etken, Özal'ın, Genelkurmay Başkanlığı tebrik kartlarını bile bastırmış olan Kara Kuvvetleri Komutanı Necdet Öztorun'u emekli etmesiydi. Özal, bu hamleyle birkaç kuş birden vurmuştu. Birincisi, hükümetin yetkisini sıfırlayan ve neredeyse atamaları otomatiğe bağlayan zihniyete darbe vurmuş ve 'patron benim' mesajı vermişti. İkincisi, sertlik yanlısı geleneğin temsilcisi ve normalleşmenin önünde engel olan bir generalin önünü kesmişti. Üçüncü olarak, sivil demokrasiye geçildiğinin bayrağını çekmişti. Öztorun'un yerine gelen Necip Torumtay da istifa etmek zorunda kalınca Özal iktidarını pekiştirmişti.

Özal, en yakın tanığı olduğu 12 Eylül'den dersler çıkarmıştı. Mesela 27 Aralık 1979 tarihli muhtıra karşısında siyasilerin üç maymunu oynamasının faturasının şahidiydi. Genelkurmay Başkanı Kenan Evren ve komutanların Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'e verdikleri uyarı mektubunu siyasiler üzerine alınmamış, 'muhatabı biz değiliz' diyerek, tavana bakıp ıslık çalmayı yeğlemişlerdi. Başbakan Süleyman Demirel'in bu yaklaşımı hiç yabancı değildi. 12 Mart muhtırasında da 'şapkayı alıp gitmek' sözünü siyasi deyimler lügatimize kazandırmıştı. 71 darbesine karşı duran iki isim vardı. Biri 'Demokrasinin kalbi olan Parlamento'da bu mektup okunamaz.' diye tepkisini gösteren Adalet Partili Hasan Korkmazcan. Diğeri ara rejim hükümetine katkı ve destek vererek darbeyi meşrulaştırdığı için lideri İsmet İnönü'ye kızıp genel sekreterlik görevinden istifa eden CHP'li Bülent Ecevit. İsmet İnönü gibi sembol haline gelmiş bir genel başkanı devirerek tarihe geçen Ecevit, takip eden seçimlerde solun oy rekorunu da kırmıştı. Ecevit, darbeye karşı dik duruşunun mükâfatını halktan fazlasıyla almıştı.

Türk halkının darbe mağdurlarına sahip çıktığı tezinin gerçeği yansıtmadığı kanaatindeyim. Bu görüş en fazla Tayyip Erdoğan'ın siyasi başarıları izah edilirken seslendiriliyor. Hâlbuki Erdoğan, mağdurluktan çok yerine göre dik durabiliyor olmaktan kazanıyor. Mağdurluk para etseydi, 28 Şubat'ta darbenin birinci dereceden muhatapları olan Tansu Çiller ve Necmettin Erbakan siyasetten silinmezdi. 27 Nisan muhtıra denemesinin başarısızlıkla sonuçlanması ve Erdoğan'ın 22 Temmuz'daki tarihî seçim zaferinin izahı da bu. Tayyip Bey, dik durmasaydı evvela darbe fiiliyata geçerdi. İkinci tokadı ise halk vururdu. Seçmen, emaneti koruyamamış diğer siyasilere yaptığı gibi AK Parti'yi de alaşağı ederdi. Hükümet Sözcüsü Cemil Çiçek'in okuduğu 28 Nisan Demokrasi Bildirisi'nde çıtanın konulduğu yer önemlidir. Şöyle diyordu: "Başbakana bağlı bir kurum olan Genelkurmay Başkanlığı'nın herhangi bir konuda hükümete karşı bir ifade kullanması demokratik bir hukuk

devletinde düşünülemez. Genelkurmay Başkanlığı, hükümetin emrinde, görevleri anayasa ve ilgili yasalarla tayin edilmiş bir kurumdur. Anayasa'mıza göre, genelkurmay başkanı görev ve yetkilerinden dolayı başbakana karşı sorumludur." Buradan aşağı her nokta hükümetin mevzi kaybetmesi anlamına gelir. Kaldı ki sözlü cevapla yetinilmemiş, etkilenmeye çalışılan cumhurbaşkanlığı seçim sürecinde geri adım atılmamış ve Abdullah Gül'ün Köşk'e çıkması sağlanmıştı.

Ezcümle veresiye satanla peşin satan esnafın halini resmeden tabloya; emanete sahip çıkan ve çıkmayan siyasetçiyi yerleştirebiliriz. Tecrübe, demokrasi ve hukuk devletinin gereğini yapanın kazandığını gösteriyor. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İtirafçı subay Hıfzı Çubuklu!

Bülent Korucu 2009.11.10

Meçhul Subay imzasıyla kamuoyunu bilgilendiren asker, Genelkurmay Başkanlığı'nı gerçekten zor durumda bıraktı.

Islak imzalı komplo belgesini göndermekle kalmadı, ihbar mektubu ile Karargâh'ta neler yaşandığını haber verdi. İkinci mektubu en az birinci kadar etkili ve önemliydi. Genelkurmay adına açıklama yapan Adli Müşavir Hıfzı Çubuklu vaziyeti kurtarayım derken bir çuval inciri berbat etti. Klasik tabirle, şecaat arz ederken sirkatini söylemiş oldu. Mektupta yazılanları doğrulayarak Meçhul Subay'ın güvenilirliğine yapacağı katkıyı hesaplayamadı. İrtica ile mücadele adı altında internette yapılanları savunurken, bunu Başbakanlık'ın emri ile hayata geçirdiklerini söylemesi gafın büyüğü idi. Söz konusu gafı temizlemekte epey zorlanacaklar gibi. Başbakanlık'ın yani AK Parti hükümetinin kendine karşı kara propaganda yapan sitelerin kurulması için talimat vermiş olmasının tuhaflığı ortada.

Başbakanlık kendi arşivinde bulamadığı 'görevlendirme' nin aslını Karargâh'a sorunca ilki kadar muğlak bir açıklama geldi: 'Görevlendirme 2000 yılında yapılmış.' Her şey bir yana, böyle bir görevlendirme olduğu konusunda ciddi kuşkularım var. Başbakanlık arşivlerinde talimatı gösterir bir belgenin bulunmaması mümkün değil. Burası muz cumhuriyeti olmadığına göre böyle önemli bir emrin sözlü verilmiş olması da ihtimal dâhilinde bulunmuyor. Açıklamadaki gariplik tarih muğlâklığıyla sürdürülüyor. Varsa görevlendirmenin tarih ve numarası yazılırdı. Mesela daha sonraki düzenleme kanun numarasıyla, 5651 diye bilhassa söylenmiş. 2000 yılı ibaresi inandırıcılıktan uzak ve savuşturmaya matuf görünüyor. Genelkurmay belli belirsiz ifadelerle daha fazla açık vermeden olayı kapatmaya çalışıyor. Mesela kara propaganda sitelerinin ne zaman kapatıldığı dile getirilmiyor. 2007 yılında yeni kanuna uyum amacıyla tekrar düzenlendiği daha sonra tümüyle iptal edildiği belirtiliyor. Okuyanlar iptalin hemen olduğunu sanıyor ama internette bütün sitelerin arşivini tutan http://web.archive.org Siteye girdiğinizde son kaydın 20 Haziran 2008'de yapıldığını görüyorsunuz. Yani en iyimser ifadeyle bir yıl daha sürmüş. Şimdi 10 puanlık uzman sorusu: Görev Başbakanlık'ın emriyle başladığına göre bitişi de aynı makamın emriyle olabilir. Görevin sora erdiğine dair emir var mı? Bence başlangıç emrini hangi makam verdiyse bitişe de o karar vermiştir. Yani Başbakanlık dışında bir yer!

Linkteki siteye girdiğinizde hafızalarınız tazeleniyor. İrtica.org bunlardan biri.

(http://web.archive.org/web/*/http://www.irtica.org) Sadece medyada değil, forum sitelerinde bile AK Parti aleyhine yaprak kımıldasa buraya alınmış. Sayıları 35 olarak kayıtlara geçen sitelerin birinde üretilen malzeme, zincirleme iktibas edilerek yaygınlaştırılmış. Zincirin başında söylenen yalan, zincirin sonunda gerçek kisvesine büründürülmüş. Birçok metin 'AKP iktidarı' diye başlıyor. Gerisini tahmin etmek zor değil. Tanıtılan ve tavsiye

edilen kitaplar da özenle seçilmiş. Mesela, Ergenekon Terör Örgütü davasının tutuklu sanıklarından Ergun Poyraz'ın yazdığı 'Musa'nın Çocukları: Tayyip ve Emine Erdoğan.' Tuğgeneral Çubuklu'nun itiraf ettiği gibi en az 6 yıl boyunca başındaki hükümete karşı kara propaganda yapan bir yapıyla karşı karşıyayız. Bu kadarla da kalınmıyor. Nisan 2009'da yazıldığı ileri sürülen 'Eylem Planı'nda anlatıldığı gibi hükümetle birlikte Fethullah Gülen de komplolardan nasibini alıyor. Bahse konu yıllarda Gülen'le ilgili yargılamanın devam ettiğini de hatırlamakta yarar var. Sadece kamuoyunu değil, adil yargılamayı etkileme teşebbüsü açıkça sırıtıyor.

Medyanın, mektuplarıyla gerçeklerin ortaya çıkmasına vesile olan meçhul subay için kullandığı 'itirafçı' tanımlaması aslında Çubukçu'ya daha çok yakışıyor. Fark, ikincisinin niyetinin aydınlatma olmaması.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ağdaki çocuk

Bülent Korucu 2009.11.13

Dikkatli okurlarımız, başlığı Aksiyon Dergisinden hatırlayacaktır. 19 Ekim 2009 tarihli derginin kapak konusu, kontrolsüz internetin çocuklar için ihtiva ettiği tehlikelere ayrılmıştı.

Bugünlerde 'internet ve çocuk' üzücü bir olay vesilesiyle, Erzurumlu Musa Kang'ın hayatını kaybetmesiyle tekrar gündemde. Musa'nın ölümünün internetle bağlantısı henüz kesinleşmedi. Aile, iddiaları yalanlarken, yetkililer de henüz spekülasyonları doğrulamadı. Bu olaydaki katkısı netleşmemekle birlikte internetin çocuklara zararı konusunda şüphe yok. Zaten tehlikeyi sadece ölüme indirgemek de yanlış. Cinayetin sebebi farklı çıktığında 'internetten dolayı öldürülmemiş' deyip kafamızı kuma gömecek halimiz yok.

Kontrolsüz ve zararlı muhtevadan arındırılmamış internetin sebep olacağı sosyal ve psikolojik mahzurları daha ciddi biçimde konuşmamız gerekiyor. Alkol ve uyuşturucu gibi zararlı alışkanlıklardan daha riskli bir bağımlılık çeşidiyle karşı karşıyayız. Riskin büyüklüğü, diğerlerine nazaran daha gafil davranılması ve tehlikenin farkına varılamayışından. Düşmanı bilirseniz tedbir alma şansınız olur. Ancak ev ödevi ve dünyaya açılan pencere kisvesiyle evimize kadar sızan düşmanı çoğu ebeveyn tanımıyor bile. Çocuğunun gözünün önünde durması çoğu insanı rehavete sevk ediyor. Evde sandığımız çocuğun 'ağ üzerinden' en bitirim sokaklarda, en zararlı insanlarla düşüp kalktığını fark etmiyoruz. Bilgisayarı televizyonla da karıştırmamak lazım. Zira çocuk çoğunlukla ekran karşısında yalnız kalmadığı için risk minimize edilebilir. Tek taraflı bir iletişim kanalı olması da bağımlılık seviyesini düşürücü etki yapıyor. İnteraktif (karşılıklı) iletişime imkân veren bilgisayar, kişiyi tamamen asosyal hale getirebiliyor. Gerçek kişilerle (online) iletişim ise tam bir iğneli fıçı. Gün geçmiyor ki gazetelerde, 'internette tanıştığı kişi tarafından' diye başlayan cinayet, gasp ve tecavüz haberleri verilmesin. Sanal dünyanın perdesi arkasına saklanan suç makineleri her gün sürek avına çıkıyor.

Aksiyon'da geniş bir dosyada anlatılan bütün mahzurları burada sıralayamayız. Öyleyse biraz da çözüme dönük konuşalım. Şurası muhakkak ki, bilgisayarı hayatımızdan çıkarıp atma şansımız yok. Geleceğin dünyasında kapladığı alan gittikçe genişleyecek. Yasaklayarak ve yok sayarak savunma hattı oluşturmak imkânsız. Tam tersine bu teknolojiyi doğru ve faydalı şekilde kullanacak meşru bir daire tanımlamalıyız. Önce filtre programları akla geliyor. Fakat bunların yeterli olmadığı unutulmamalı. Kelime üzerinden denetim yapabilen filtreleri aşmak maalesef çok zor değil. Bilgisayarın ortak kullanım alanlarında bulunması da basit ama etkili korunma yöntemlerinden. Çocuk, bilgisayarla baş başa bırakılmamalı. Online diye tanımlanan mekân dışındaki insanlarla ve çoğunlukla tanınmayan kişilerle oynanan oyunlardan uzak durulmalı. İnternete ihtiyaç bırakmayan bilgisayara yüklenen oyunlar tercih edilebilir. Bunda da bağımlılık oluşturmayacak şekilde süre sınırlamasına dikkat edilmeli. Ayrıca zekâ geliştiren türlere yönelmeli, şiddet içerikli olanların çocuk

psikolojisinde sebep olacağı yıkımlar göz ardı edilmemeli. Bilhassa 'internet kafe'lerin başka kötü alışkanlıklara da götürebileceği hatırdan çıkarılmamalı.

Önemli bir hatırlatma da Millî Eğitim camiasına. Bir dönem furyaya dönüşen internetten ödev konusu gözden geçirilmeli. İnternetten 'kes yapıştır' usulüyle yapılan ve hiç okunmayan ödevlerin çocuğa faydası yok. Çocukları avlamak isteyen zararlı sitelerin, sayfalarına, muhtemel ödevlerde geçecek kelimeleri yazdığı biliniyor. Yani çocuk ödev yaparken bir yerlere kapılıp gidebiliyor. Evinde internet olmayan çocukları internet kafelere mahkûm etmesi de cabası. Özetle çocuklarımızın 'ağ'a düşmemesi için uyanık olmak mecburiyetindeyiz. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Eminağaoğlu'na güvensizlik oyu

Bülent Korucu 2009.11.17

Yargıçlar ve Savcılar Birliği (artık eski) Başkanı Ömer Faruk Eminağaoğlu'nun kaybettiği seçimin iyi analiz edilmesi gerekiyor. YARSAV'ın hep tartışmaların odağında bulunmasına başkanı Eminağaoğlu sebep oldu.

Tüzüğünde siyaset dışı bir meslek örgütü yazan birliğin, siyasi parti gibi algılanmasına Ömer Bey yol açtı. Siyasi parti lideri gibi hemen her konuda görüş beyan etti. Türkiye'deki muhalefet partisi boşluğunu doldurmak ister tavırlar içindeydi. Aynı zamanda Yargıtay savcısı olduğunu sık sık unutur ve anamuhalefet lideri tonunda konuşurdu. Yargının siyasallaştığı eleştirilerinin haklılık kazanmasına imkân verecek şekilde siyasi bir figür haline geldi, Ömer Bey.

Eminağaoğlu'nun en büyük günahı, Ergenekon Terör Örgütü soruşturmasına karşı takındığı tavırdı. Çok sayıda hâkim ve savcının yürüttüğü yargılama konusunda ileri geri konuşması meslektaşlarının tepkisini çekmekteydi. Kendini temyiz mercii yerine koyarak meslektaşlarına karşı yargısız infazlar gerçekleştirmesi Ömer Bey'in hazin sonunu hazırladı. Önce YARSAV'ın önünü tıkadı. Küçük ve marjinal bir örgüte dönüştürdü. 13-14 bin hâkim ve savcının görev yaptığı düşünüldüğünde birliğe üye sayısının 1200'lerde kalmasının vahameti ortaya çıkar. Yargı camiasını temsil etme iddiasındaki birlik, mevcudun yüzde 10'una dahi ulaşamamıştır. Bu gerçek bile tek başına Ömer Bey adına 'güvensizlik oyu'dur. Birliğin ikinci genel kurulunda aldığı seçim yenilgisi de camianın tepkisinin göz ardı edilmediğinin nişanesidir. Eminağaoğlu, bütün siyasi şovlarına rağmen seçimde 'üzeri çizilen' kişi olmaktan kurtulamamıştır. 441 delegenin oy kullandığı seçimde 195 oyda kalması manidardır. Yönetim kuruluna giremeyen son dakika adayı Aydın Tezcan'ın bile 247 oy aldığı düşünüldüğünde meramım daha kolay anlaşılır. Derneklerde genel kurulların bu yöndeki kararlarını 'ibra edilmemek' şeklinde okumak gerekir. Mali denetimler için kullanılan bu tabiri Eminağaoğlu'nun siyasi duruşunun reddedilmesi olarak ifade edebiliriz. YARSAV ortaya koyduğu irade ile 'orada hâkimler var' iyimserliğine kapı açtı. Umarım yanılmayız.

Pazar günkü genel kurulda akıllarda kalacak diğer görüntü Eminağaoğlu'nun kader arkadaşı Sincan Hakimi Osman Kaçmaz'ın gazetecilerle oynadığı köşe kapmaca. Toplantıya gecikmeli gelen ve gazetecilerin fark etmesinden rahatsız olarak çıkma girişimleri yapan Kaçmaz, Ömer Bey'le aynı karede yakalanmamaya çabaladı. Medyanın elinde yeterince birlikte fotoğraf var hâlbuki. İşin güzel tarafı kendisinin de bu tavırla durumun tuhaflığını kabullenmiş olması. Osman Kaçmaz, Ömer Bey'in yargılanması talebini sonuçlandıracak mahkemenin başkanı. İki arkadaş, hukuk tarihine geçmeye hazırlanıyorlar. Kaçmaz, kendisi gibi Adalet Bakanlığı müfettişlerince soruşturulan arkadaşının taleplerine de bakmış; Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı ile ilgili tartışmalı kararı vermişti. Kısacası aynı konuda hem hâkim, hem şüpheli hem de müşteki konumunda. Söz konusu soruşturma kapsamında yargılanması istenen kişilerden biri Osman Kaçmaz.

Toplantıyı takip edenler Eminağaoğlu'nun, seçimin iptali için çok çabaladığını ama başaramadığını belirtiyor. Ömer Bey şimdi içinden şöyle geçiriyordur: "İdare mahkemesine iptal başvurusu yapsam. Bir şekilde kankam Osman'ın önüne gitmesini sağlasam..." Ancak hukuku bilenler biraz da stratejiden anlayanlar bu sevdadan vazgeçirtirler. Zira seçimi yürüten divan kendi üyelerinden oluşmuş bir kurul. Başkanı da emekli bir hukuk dairesi başkanı ve Yargıtay başkanlığına aday olmuş bir isim: Mahir Ersin Germeç. Böyle bir girişim YARSAV'ı 195 kişilik küçük emekliler lokaline dönüştürür. Ömer Bey için bunu göze alacaklarını sanmıyorum. Demokrasinin zararlarını görüyor musunuz? Açık oy-gizli sayımlı bir dönemde yaşıyor olsaydık ne güzel olurdu. Değil mi Ömer Bey!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yargıtay, dinleme kararlarını denetleyebilir mi?

Bülent Korucu 2009.11.18

Bu sorunun cevabı 'zaten denetliyor' şeklinde olmalı. Hükme dönüşmüş bütün adli yargı kararları Yargıtay denetimine tabidir.

Tartışma konusu olmakla birlikte asıl temyiz yetkisi usul yani şekil üzerinedir. Esasla ilgili temyiz tartışmalı ve bugünkü konumuzla ilgili değil, geçelim. Yargıtay, öncelikle soruşturma ve yargılamanın usul kanunlarına uygun yapılıp yapılmadığını denetler. Delillerin elde ediliş şekli de bunun içindedir. Sözün kısası dinleme kararları da Yargıtay'ın denetimine tabidir.

İkinci boyut soruşturma ve yargılamanın hiçbir aşaması hüküm tesis edilmeden Yargıtay denetimine tabi değildir ki, dinleme kararları olsun. Böyle bir girişim zaten ağır işleyen adalet mekanizmasını tamamen durma noktasına getirecektir. Bırakın mahkemeyi, hazırlık soruşturmaları bile onlarca yıl sürer. Düşünsenize arama kararı çıkarıyorsunuz, Yargıtay'dan dönüyor. Dinleme kararı aynı şekilde. Savcılığın elindeki dinleme, arama ve tutuklama gibi bütün enstrümanlar zaten hâkim kararına bağlanmış durumdadır. Yerel mahkemeler tarafından denetlenmektedir. Yargıtay'ın yerel mahkemeliğe soyunması ihtimalini müzakere etmeye bile değmez.

Biriken 700 bin dosyanın temyizini yapmaktan aciz kalan Yargıtay'ın iş yükü azaltmak için yerel mahkemelere yetki devrinin ve istinaf mahkemeleri kurulmasının konuşulduğu bir dönemde "dinleme kararlarında Yargıtay denetimi olmalıdır" sözünün içi doldurulamaz. Yargıtay önce hüküm haline gelmiş mahkeme kararlarını sonuçlandırma görevini yerine getirsin, sonra vakti kalırsa soruşturma süreçlerine eğilebilir!

Diğer can alıcı soru "Hakimler ve savcılar suç işler mi?" Argoda 'herald yani' tabiri tam buraya oturuyor. İşin teorisinden başlayalım. Hukukta herkes eşittir, yani herkes suçu ispat edilene kadar 'masum'dur. Hiç kimse 'masun' yani günahsız değildir. Hiçbir sınıfa bu imtiyaz verilemez. Hâkimler de buna dâhildir. İkincisi fiiliyat günahsız olmadıklarını ortaya koyuyor. Suç örgütleriyle iltisakî sebebiyle tutuklu yargılanan üst düzey bürokratlar içinde hâkim ve savcıların da bulunduğu biliniyor. En son Hava Kuvvetleri Adli Müşaviri Askeri Hâkim Albay Ahmet Zeki Üçok, 'suç örgütü üyeliği ve yağmaya azmettirmek' suçlamasıyla cezaevine gönderildi. İzmir 10. Ağır Ceza reisi de benzer suçlamalarla tutuklandı. Ergenekon dinlemelerinin basına yansıdığı gün Milliyet'in sürmanşetindeki haber 'Fuhuş dosyasında 6 hâkim ve 3 savcı' idi. Üçüncüsü Telekomünikasyon İletişim Başkanı Fethi Şimşek, 'Bu ülkede Başbakan'ın 6 yıl kanunsuz biçimde dinlendiği ortaya çıktı. Kimse tepki göstermedi.' demişti. Ben daha büyük bir çelişkiyi hatırlatayım. Başbakan'ı dinleyenlerin 91 Yargıtay mensubu hakkında teknik takip, fişleme ve görüntü kaydı yaptığı tespit edildi. Ergenekon savcıları ilgili dosyaları Yargıtay Başkanlığı'na gönderdi. İşlem yapılması ve şikâyetçi olunmasının yolu açıldı. Yasal dinleme karşısında yeri göğü inletenler, hukuksuz takip hakkında üç maymunu oynadı. Bu

arada dinlemelerin yasal olduğunu ben değil, Yargıtay Başkanı Hasan Gerçeker söylüyor. Yasalmış ama hukuki değilmiş! Bakınız dünkü gazeteler.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

AK Parti'yi ciddi ciddi bitireceklermiş

Bülent Korucu 2009.11.20

Taraf gazetesi yine bombayı patlattı. Ayrıntılarını haber sayfalarında okuyacağınız yeni iddialar insanın kanını donduracak cinsten.

Yazılanlar doğruysa ortaya çıkan çıplak gerçek şu; birileri AK Parti'yi bitirmeye kesin karar vermiş. Bunun için her şeyi yapmayı göze aldıkları da anlaşılıyor. Yeni iddia şimdiye kadarkiler içinde ciddiye alınmayı en fazla hak edeni. Albay Dursun Çiçek'in ıslak imzalı belgesinden bile daha önemli. 12 Haziran'da yayınlanan Çiçek belgesinde, AK Parti hükümetiyle mücadele metodu olarak psikolojik harp ve kara propaganda teknikleri öngörülüyordu. Dün yayınlanan belgede ise cinayetler, suikastlar, bombalar havada uçuşuyor. AK Parti'yi dışarıdan kuşatmak uğruna Batılı müttefiklerini ürkütecek hain planlardan söz ediliyor. Gayrimüslim azınlık mensuplarına yönelik 'operasyon'lar sıralanıyor. Operasyon kelimesini rastgele seçmedim, zira yakın tarihte yaşadığımız Hrant Dink, Rahip Santaro gibi cinayetler cunta tarafından bu şekilde anılıyormuş. Söz konusu cinayetlerin alelade eylemler olmadığı tahmin ediliyordu. Aslında bir 'operasyon' oldukları böylece anlaşılıyor.

Ortaya dökülenleri gördükçe 'Allah bu milletin yüzüne bakmış ve çetelerin tuzakları başlarına geçirilmiş' demekten kendimizi alamıyoruz. Haklarını teslim etmek lazım, dört başı mamur projeler hazırlanmış. İçeride hükümeti, 'Ülkeyi emperyalist Batı'ya peşkeş çekmekle' suçluyorlar. Dışarıda, AK Parti için 'ülkenin eksenini değiştiren dinci parti' temasını işliyorlar. 'Misyonerler her yerde cirit atıyor' haberlerini hatırlıyor musunuz? Laikliğe karşı odak olmakla suçladıkları partiyi, vatanı misyonerlere teslim etmekle itham ediyorlardı. Ve bu çelişkili tavrı sıkılmadan tekrar edip durdular. Öğreniyoruz ki aynı zamanda, tehditaltindayiz.com ve agosasahipcikalim.com gibi siteler kurarak gayrimüslimlerin imdadına yetişiyorlarmış. Bir yandan "Ey ehli vatan yetişin din elden gidiyor' naraları atarken öbür yandan Hıristiyan dünyaya 'AK Parti dindaşlarınızı kestiriyor, ne duruyorsunuz?' çağrıları yapıyorlarmış. Hayatında cami yüzü görmemiş adamların televizyonları dolaşarak 'misyoner tehlikesine' dikkat çekmeleri boşuna değilmiş. Tıpkı 6-7 Eylül senaryosu gibi. 1955'te İstanbul'daki Rumların para toplayıp Kıbrıs'taki Enosis çetecilerine gönderdiği haberlerine, Atatürk'ün evinin bombalanması da eklenince yüz kızartıcı hadiseler yaşanmıştı. Bombalama başta olmak üzere sürecin tam teşekküllü bir derin operasyon olduğu yıllar sonra anlaşıldı. 6-7 Eylül olaylarının olduğu sırada Seferberlik Tetkik Kurulu'nda görevli olan, 1988-1990 yılları arasında MGK genel sekreterliği yapan Sabri Yirmibeşoğlu, 2001 yılında Aksiyon Dergisi'ne verdiği röportajda 6-7 Eylül olayları hakkında şu demeci verdi: "6-7 Eylül de bir Özel Harp işidir. Muhteşem bir örgütlenmeydi. Amacına da ulaştı." DP iktidarının, Yassıada Mahkemesi'nde darbeciler tarafından bu provokasyondan dolayı cezalandırıldığını da unutmamak gerekiyor.

AK Parti ve Başbakan Recep Tayyip Erdoğan da herhalde 'ucuz atlatmışız' duygularımı paylaşıyordur. Aslına bakarsanız henüz hiçbir şeyi atlatmadığımız düşüncesindeyim. Adamların kararlılığı ve göze aldıkları, kolay vazgeçmeyeceklerinin göstergesi. En çok endişe ettiğim, ortaya saçılanların caydırıcılık yerine hızlandırıcı etki yapması. Bu nasıl olabilir? Deşifre olmak idari ve adli bir müeyyide ile karşılaşmazsa cesaretlendirir. Bazı şeyler legalleşmese bile normalleşir ve kanıksanır. Hele ikinci ihbar mektubunda Genelkurmay Adli Müşaviri Hıfzı Çubuklu'nun yaptığı gibi 'bu bizim vazifemiz' havasına girilirse, cuntaların önünü almak imkânsızlaşır. Allah,

tuzaklarını boşa çıkarmaya devam etsin. Bizim elimizden bu geliyor. Gözümüz, elinden başka şeyler de gelebileceklerin üzerinde. b.korucu@zaman.com.t

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Süheyl Batum hukukçu mudur? Bülent Korucu

Bülent Korucu 2009.11.23

Anayasa hukuk profesörü Süheyl Batum'un etkileyici bir kariyeri var. Hukuku iyi bildiği söylenebilir. Son günlerdeki moda ifade ile yasal olanın hukuki olmadığı doğruysa, hukuku bilenin de hukukçu olmaması mümkündür.

Bu hükme varmak için epeyce malzeme veriyor Batum. Son tartışmalardaki sözleri bardağın taşmasına sebep oldu. Eminağaoğlu'nu savunurken, Van Savcısı Ferhat Sarıkaya'yı bırakın savunmayı, üstüne üstlük suçlaması bir çelişki. Habertürk'te Yiğit Bulut'un programında bu tavrını sürdürdü. Batum'un HSYK tarafından meslekten atılan Sarıkaya konusundaki tavrı gerçekten ibretlik.

Sarıkaya'yı iki konuda suçluyor ve verilen cezayı alkışlıyor. Batum, bunu yaparken tutarsız yorumların yanında, bilgi hataları da sergiliyor. Mesela şunları söylüyor: "Savcı ne için ceza almış? İddianameyi yasalara aykırı olarak düzenlediği, yer almaması gereken kişileri ve olayları da iddianameye aldığı için, bu bir. Neredeyse dedikodu niteliğindeki ve konuyla ilgisi olmayan bazı değerlendirmeleri ve iddianame ile ilgisi olmayan ve kimliği de tespit edilmeyen kişilerin söylediklerini kanıtmış gibi iddianameye aldığı için, yani bir tür "kurgu, zorlama iddianame" oluşturduğu için, bu iki. Belirli kurumlarla yaptığı yazışmalarda, görev ve yetkilerini aştığı, yani yine bir tür "kurgu iddianame" düzenlemiş olduğu için, bu üç. Ve de söz konusu iddianameyi, basına sızdırdığı gerekçesiyle, bu da dört."

Sarıkaya'nın, Yaşar Büyükanıt hakkında iddianame tanzim ettiğini ileri sürüyor. Hâlbuki bizzat Şemdinli iddianamesindeki şu satırlar Batum'u yalanlıyor: M.Ali ALTINDAĞ'ın Cumhuriyet Savcılığımızda, TBMM Araştırma Komisyonu'nda vermiş olduğu bu ifadeler karşısında hâlen Kara Kuvvetleri Komutanı olarak görev yaptığı bilinen Yaşar BÜYÜKANIT ile o dönemde komutası altında çalışan bir kısım askerî yetkililer hakkında Suç İşlemek İçin Örgüt Kurmak, Görevi Kötüye Kullanmak ve Sahte Belge Düzenlemek suçlarından, yine 09.11.2005 günü Şemdinli'deki patlamadan sonra BÜYÜKANIT'ın faillerden Ali KAYA'ya yönelik açıklamaları nedeniyle Âdil Yargılamayı Etkilemeye Teşebbüs suçundan soruşturma evrakı Genelkurmay Başkanlığı Askerî Savcılığı'na gönderilmek üzere tefrik edilerek..."

Sarıkaya, iddianame hazırlamadı, o bölümü tefrik edip yetkili askerî savcılığa gönderdi. Bir savcı tanık ifadelerini görmezden gelip yok farz edebilir mi? Batum'un yaklaşımına bakılırsa ağzına biber sürüp susturulması gerekirdi! İddianamenin mahkemece kabul edilmesi ve sanıklar hakkında 39 yıl cezaya hükmedilmesi savcının aklanması anlamına geliyor. Yargıtay'ın kararı 'yetkisizlik' gerekçesiyle bozup, davayı askerî mahkemeye göndermesi bu gerçeği değiştirmiyor. 'Yasaya aykırı iddianame hazırladı' tezi böylece çürüyor. Bu bir. Kimliği belirsiz kişi dediği tanık, Meclis Komisyonu'na da aynı ifadeyi vermiş, adı sanı belli biri. Bu da iki. İddianameyi basına sızdırdı ifadesi de gerçek değil. İddianameyi yayınlayan gazetelerin internet sitelerinde küçük bir inceleme, kaynağın Genelkurmay Muhabere ve Elektronik Bilgi Sistem Başkanlığı (MEBS) olduğunu gösteriyor. Bu da üç.

Batum'un Sarıkaya ile ilgili diğer suçlaması, eski Rektör Yücel Aşkın iddianamesi. Aşkın'ın ilk duruşmada beraat ettiği bir tarihî eser kaçakçılığı suçlamasıyla 69 gün tutuklu kaldığını ileri sürüyor. Yine eksik bilgi. Aşkın'ın asıl

tutukluluğu, tıp fakültesine cihaz alımında organize yolsuzluk yapıldığı iddiası yüzündendi. Tarihî eser kaçakçılığından ilk duruşmadaki beraat, savcılığın itirazı üzerine Yargıtay tarafından oybirliği ile bozulmuştu. Aşkın cezadan, evinde çıkan 1019 (yazıyla bin on dokuz) kaçak tarihi eserin suçunu bir müze memurunun üstlenmesiyle kurtulmuştu. Diğer yargılamada da tuhaflıklar yaşanmıştı. Mesela bir savcının yeni atandığı davanın 51 klasörlük dosyasını bir gecede okuyup beraat istemesi gibi. Batum bu 'bilgi'lerden habersiz konuşuyorsa vahim, bilerek konuşuyorsa daha vahim.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

YARSAV'ın yeni yüzü: Emine Hanım

Bülent Korucu 2009.11.24

Yargıçlar ve Savcılar Birliği, çok kritik bir dönemeçte başkanını değiştirdi. Kurucu Genel Başkan Ömer Faruk Eminağaoğlu, bu makama en çok ihtiyaç duyduğu günlerde koltuğu kaybetti.

Ömer Bey'in hem ağır cezada yargılanması hem de meslekten ihracı gündemde. Kendini arkadan hançerlenmiş hissediyor olabilir. Duygusal bir yaklaşım ama bence doğru değil. Maurice Duverger, demokrasiyi 'seçilmiş krallar' rejimi olarak tarif ediyor; ama kralın ömrünün seçimlerle sınırlı olduğunu da unutmamak gerekiyor. Eminağaoğlu, eskilerin ifadesiyle 'mahkemeyi kadıya mülk' zannetti ve kaybetti. Yerine seçilen Emine Ülker Tarhan, birliğin kamuoyundaki imajını tamir edebilir. Kadın olması ve yüzüne akseden sükûneti en büyük avantajı.

Çiçeği burnunda başkan Tarhan'ın, Akşam Gazetesi'ne verdiği mülakatta, "Sayın Eminağaoğlu bizim kurucu başkanımızdır ve YARSAV'ı var eden kişidir. Bilgisiyle, donanımıyla, birikimiyle son derece saygın bir kişidir. Kendisine sizin aracılığınızla da sevgilerimi iletiyorum. Eminağaoğlu ile birlikte YARSAV aynı şekilde yoluna devam edecektir. Kendisiyle birlikte çalışacağız." demesine rağmen bu şansı yakalayabileceğine inanıyorum.

Emine Hanım'ı zorlu bir imtihan bekliyor. Bugüne kadar birlikte çalıştığı, ekip arkadaşı ve başkanı Eminağaoğlu'na vefasızlık yapmak istemeyecektir. Ancak demokrasilerde kurumları 'var eden' kişilerden bahsedilemez. Kurumlarla birlikte var olan, görünür kılınan kişiler olabilir. Kaldı ki Eminağaoğlu da böyledir. Ayrıca ortada genel kurulun tevil götürmez açıklıkta irade beyanı var. Ömer Bey, 15 kişilik listede 195 oyla en az, hatta diğer elenen adaydan bile az oy almıştır. YARSAV üyeleri, Eminağaoğlu'nun başkanlık performansından memnun olsalar kendisiyle devam kararı verirlerdi. Bu gerçek ortada dururken Ömer Bey'i eski etkinliğinde tutma girişimleri birlik içinde kırılmalara ve kopmalara sebep olabilir. Seçimi formaliteye dönüştüren adımlar tepki çeker. "Derneği ele geçirmiş birileri bildiğini okuyor, bize de figüranlık düşüyor" kanaati oluşursa tepkisel ayrılmalar gündeme gelebilir. Zaten hâkim ve savcılar arasında yüzde 10'luk bir temsil gücüne zor bela ulaşan birlik, bu anlamda büyük bir krize düşebilir. Hazırlıkları devam ettiği ileri sürülen ve Anayasa Mahkemesi raportörü Osman Can'ın başını çektiği meslek örgütü ciddi bir tehdit. 'Eminağaoğlu'nun özel mülkü' algısı YARSAV'ın içini boşaltır.

Ömer Bey döneminde YARSAV etkinlik açısından da başarısız oldu. Ses çıkarmakla etkin olmak arasındaki farkı göz önünde bulunduran üyeler, sandık darbesi yapma lüzumu duydu. Artık diplomaside bile 'yumuşak güç' kavramından bahsediliyor. YARSAV üyesi Yargıtay Başkanı Hasan Gerçeker'in "Bağırıp çağırmakla mesele hallolmaz" uyarıları yeni başkanın kulağına küpe olmalı. Üzerine vazife olup olmadığına bakmadan her konuda konuşan; öfkesini yüzüne ve ses tonuna yansıtan Eminağaoğlu örneği, Tarhan'ın önünde duruyor. İlk beyanatları sağduyulu mesajlardı. Vitrinde bu fotoğrafa birliğin ihtiyacı var. Eminağaoğlu'nun basın sözcüsü

olacağına ihtimal vermiyorum. Üyelerin "Eski tas eski hamam olacak idiyse biz bu seçimi niye yaptık?" sorusunu cevaplamakta zorlanırlar.

Emine Ülker Tarhan'ın önünde iki yol var. Ya üslup ve öncelikler konusunda yeni bir dil kurup YARSAV'ı etkin ve temsil gücü yüksek meslek örgütü haline getirecek ya da Eminağaoğlu'nun gölgesinden kurtaramayıp marjinalleşmesine izin verecek. Kişiler, kurumları var edemez ama yok etmeleri pekala mümkündür. İsterseniz deneyelim; Ömer Bey'in önünü açın, seçim yenilgisinin de duygusallığıyla neler yapacağını hep birlikte görelim. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hukuk bitti; insaf da mı yok!

Bülent Korucu 2009.11.26

Danıştay, meslek liselerinin önündeki katsıyı adaletsizliğini kaldıran Yükseköğretim Genel Kurulu kararının yürütmesini durdurdu.

Milyonlarca meslek liseli ve ailelerinin bayramlarını zehir edecek bir karar verdi. Türkiye'de hukukun çoktan beri olmadığını kabullenmiştik ama "belki biraz insaf kalmıştır" umudundaydık. Heyhat o daha önce çekip gitmiş. Çocuklarının geleceği üzerinden siyasî hesaplaşma yürüten başka bir ülke var mıdır? 1981 yılında çıkan 2547 sayılı kanun 17 yıl sorunsuz uygulandı. 1982 Anayasası'nın ilgili kanunları değişmeden yerinde duruyor. 1998 yılında 28 Şubat darbesinin uygulayıcısı YÖK, hukuksuz biçimde meslek liseleri aleyhine katsayı uygulaması getirdi. 17 yıllık uygulamaya, kanuna ve uygulamaya aykırı düzenlemenin iptali için Danıştay'a gidildi. 'Yetki YÖK'tedir, düzenleme yapabilir' reddiyle karşılaşıldı. YÖK'ü yasama ve yürütme erklerinin yerine ikame eden bir karardı bu. Eğitim politikaları, parlamento ve hükümetin yani seçilmişlerin elinden alınarak bürokratlara verildi. Demokrasinin altına dinamit koyan karar bugünlere kadar geldi.

Önceki Danıştay kararıyla 'yetkili' olduğu kayıtlara giren YÖK şimdi yeni bir karar veriyor. Yine karşısında Danıştay'ı buluyor: "Eğitim sisteminin örgütleniş biçimindeki bütünlüğü bozacak nitelik taşıdığı ve uygulamada karşılaşılan sorunların giderilmesi amacının dışına çıkıldığının görüldüğü" gerekçesiyle yürütme durduruldu. Hukuk cinayeti tam burada başlıyor. İdari yargı yürütmeyi denetlerken sadece 'mevcut kanunlara uygunluk' denetimi yapabilir. Herkese göre değişebilen 'hukuka uygunluk' kavramının arkasına saklanıp idari anarşiye sebep olamaz. Hele hele 'yerindelik' denetimi hiç yapamaz. Danıştay, YÖK'ün kararının kanuna uygunluğunu bırakıp doğruluğunu irdeleyerek yetkisini aşmıştır. Vaktiyle YÖK'ü yasama ve yürütmenin yerine koyan mahkeme, bugün kendini onun koltuğuna oturtuyor. Onun kararının usule uygunluğunu denetleyeceğine esasını gerekçe göstererek 'yürütmeyi durduruyor'. Zaten yargının tek derdi 'yürütmeyi durdurmak ve yasamayı kilitlemek'. Bence gerekçedeki en tehlikeli cümle şudur: "Eğitim sisteminin, hukuka uygun oldukları istikrar kazanmış yargı kararları ile de ortaya konulmuş olan amaç ve ilkelerine, hukuka ve hakkaniyete uygun değildir." Eğitim siteminin amaç ve ilkelerini yargının belirlediği demokratik bir ülke olabilir mi? O zaman parlamentoyu kapatalım, hükümeti lağvedelim; ülkeyi yargıçlar yönetsin. (Bazılarının hiç fena fikir değil, dediğini duyar gibi oluyorum!)

Usulü bırakıp biz de biraz işin esasına girelim. YÖK'ün katsayı kararı meslek liselilere bir imtiyaz sağlıyor mu? Onların imtihansız ya da ayrıcalıklı bir sınavla üniversiteye girmelerini mi istiyor? Kesinlikle hayır. Peki eşit şartlarda yarışmanın adaletsizliğini izah edebilecek bir mantık dehası var mı? İlaç prospektüsü gibi anlaşılmaz laflar ederek olayı karambole getirmenin anlamı yok. İşin özü bu çocuklar eşit şartlarda imtihana girsin mi girmesin mi sorusudur. Söylediğiniz gibi aldıkları eğitim diğer alanlarda okumalarına izin vermeyecek

nitelikteyse niye endişe ediyorsunuz; nasılsa kazanamazlar. Yoksa siz kazanmalarından mı endişe ediyorsunuz! 12 yaşında verilmiş bir karar ve yapılmış tercihin bütün hayatı esin almasına nasıl adalet diyebiliyorsunuz. Meslek liselilerin yüzde 10'unu bile bulmayan imam hatip liselerinin önünü kapatmak için bütün kitleyi yakmanıza ne diyelim. İHL'lerin ihtiyaçtan fazla imam yetiştirdiğini hep savunuyorsunuz. Burası komünist Rusya mı? Her okulu, her bölümü ihtiyaç kadar mı açıyorsunuz? Düz liselerin tamamı üniversiteyi kazanamıyor, onların da yüzde 50'sini kapatmanın yollarını bulun o halde. Allah izan ve insaf versin ne diyelim. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

YARSAV iflah olmayacak

Bülent Korucu 2009.12.01

Yargıçlar ve Savcılar Birliği'ndeki görev değişikliğine ihtiyatlı bir iyimserlikle yaklaşmış ve yeni Başkan Emine Ülker Tarhan'ın birliğin imajındaki hasarı tamir edebileceğini belirtmiştim.

Ömer Faruk Eminağaoğlu'nun gölgesinin ve eski tas eski hamam görüntüsünün birliği marjinalleştireceğini kaydetmiştim. Maalesef kaygıları doğrulayacak gelişmeler yaşanıyor. YARSAV, katsayı tartışmalarında Danıştay'ın yanında yer aldı. Bu anlaşılabilir. 'Eminağaoğlu ruhu hortladı' düşüncesine yol açan Danıştay'a verilen destek değil, her zamanki üslup. Yazılı açıklamanın Ömer Bey'in kaleminden çıktığı çok belli. Daha önce defalarca yaptığı gibi sözlü beyanatı tercih etmemesini iki sebebe bağlıyorum. Birincisi, seçim yenilgisinin şokunu henüz üzerinden atamadığı için basın karşısına çıkamıyor olabilir. İkincisi, sözlü açıklamaları tamamlayan jest ve mimiklerin yol açtığı öfkeli fotoğrafın yıpratıcılığından kaçınmak istenmiştir.

Neyse asıl konumuz, açıklamanın şeklinden ziyade muhtevası. Birlik, siyasi iradeyle polemiği sürdüreceği mesajını veriyor. 'Meslek örgütü olmaktan çok bir siyasi parti gibi, anamuhalefet gibi davranıyor' eleştirilerine haklılık kazandıracak tutumu sürdürme niyetindeler. O zaman Ömer Bey'i başkanlıktan indirip, gölge oyunu oynamanın ne manası var! Kendisi açıktan devam etseydi. Üyelerin ve genel kurulun iradesinin anlamı yoksa, demokrasicilik oynayıp seçim yapmaya da gerek yoktu. Başbakan'ın açıklaması için "Bir yandan bağımlı yargı yaratamamanın oluşturduğu öfkenin, bir yandan da yargı organlarına olan toplumsal güveni bilinçli biçimde sarsma gayretlerinin dışavurumudur." diyorlar. Bu sertlikte ültimatomları muhalefet partileri bile vermiyor. Yanılmıyorsam eski Adalet Bakanı Mehmet Ali Şahin, kendileri için YARSAP ifadesini kullanmıştı. Siyasi parti kurup o kulvarda mücadele etmek ayıp değil. Buyursunlar, yapsınlar. Meslek örgütü olarak görünüp, siyasi parti şeklinde davranmak yanlış. Gerçi kendi sandıklarına ve üyelerinin tercihlerine gösterdikleri saygı ortadayken, benimki temelsiz bir beklenti. YARSAV açıklamasının en komik bölümü, "Parti temsilcilerinin tutumları ideolojilerine göre biçimlenmektedir." sözleri. Siyasi partilerin tutumlarının ideolojilerine göre biçimlenmesinden daha doğal ne olabilir?

Bildiride Danıştay saldırısına atıf yapan ifadeler ise hukuk adına tüyler ürpertici nitelikte. Yargıç ve savcıların meslek örgütü olma iddiasındaki birliğin açıklamasında, Danıştay cinayetiyle ilgili şu cümlelerin kurulması tek kelimeyle korkunç: "Benzeri demeçlerle ve bir kısım medya aracılığı ile yargı ve yargıçların hedef gösterilmesi sonucu geçmişte meydana gelen acı ve menfur olaylar henüz belleklerdeki yerini korumaktadır. Buna karşın yanlışta ısrar edilmektedir." Açıklamayı kaleme alanlar, Danıştay cinayetiyle ilgili ilk günkü komploları seslendirmeye devam ediyor. Köprünün altından geçen suları görmezden geliyorlar. Hâlâ bu masala inanacak birilerinin kaldığına nasıl ihtimal veriyorlar? Hafızası zayıf olanlar için tekrar edelim: Ortaya çıkan deliller çerçevesinde Danıştay saldırısı ile ilgili davanın yeniden görülmesine ve Ergenekon Terör Örgütü davasıyla

birleştirilmesine karar verildi. Kararı veren Yargıtay ve buna direnmeyen yerel mahkemeler, cinayeti terör örgütü iddiasıyla yargılanan Ergenekon'un işlediğine dair kuvvetli şüpheyi değerlendirmişlerdi. YARSAV'ın, kamuoyu ve yargının ciddiye almadığı komploları seslendirip durması manidar.

Başbakan'ın sözlerinin devam eden yargı sürecini etkileyebileceğini ileri süren YARSAV bir de hukuk dersi vermeye kalkıyor. Ergenekon yargılamasıyla ilgili her fırsatta konuşan birlik sözcülerinin Danıştay saldırısına atıf yapan ifadeleri de aynı kapsamda. Yani Başbakan Tayyip Erdoğan'a hukuku hatırlatırken bile devam eden ceza yargılamasına müdahale etmekte mahzur görmüyorlar.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Darbe Günlükleri'nin ses kaydı olsaydı...

Bülent Korucu 2009.12.04

Dinleme ve ses kaydı tartışmaları, Ergenekon Davası'yla birlikte Türkiye gündeminin ayrılmaz parçası haline geldi. Konuşuldukça kafalar karışıyor, körlerin fil tarifine benzer tezler havada uçuşuyor. Önce kavramları yerli yerine oturtmak ve basın özgürlüğünün sınırlarını çizmek gerekiyor.

Mahkeme kararıyla yapılan dinlemelerin yayını konusunda görüş çatallaşması başlıyor. İddianame kabul edilip aleniyet kazandıktan sonra, ayrıca gizlilik kararı yoksa ihlal söz konusu olmaz. Ama internetteki iddianameden alıntı yapan Şamil Tayyar mahkûm oldu. Hukuken izahı zor bir karar. Legal dinlemelerle ilgili diğer tartışma konusu, suç unsuru içermeyen kısımların imha edilip edilmeyeceği. Düz mantık imhadan yana, ancak hukuk ve uygulama, imhanın mahzurlarını ortaya koyuyor. Savcılar, aleyhte deliller kadar lehte olanları da toplamakla yükümlüler. Sadece aleyhte olan kısımları alıp kalanını imha ettiklerinde görevlerini ihmalle suçlanabilirler. Bağlamından koparılmış kayıtlar, haksız suçlamalara yol açabilir. Bunun tersi de mümkün. Kötü niyetli sanık, "konuşmanın tamamına bakılabilse benim bunu kastetmediğim görülebilirdi" şeklinde kendini savunabilir. Ve elinizde kayıtların tamamı yoksa aksini ispat edemezsiniz.

Gelelim illegal dinlemelere... Hem haberleşmenin gizliliğini ihlal hem de ortam dinlemesine dönük cezai yaptırımlar Türk Ceza Kanunu'nda mevcut. Başbakan Yardımcısı Cemil Çiçek, bu maddelerdeki cezaların artırılacağını açıkladı. Buraya kadar her şey normal görünüyor. Ancak TCK'nın 285. maddesine de aynı nazarla yaklaşmak yanlış. Bugüne kadar illegal kayıttan hiç kimse yakalanıp cezalandırılamadı, fakat binlerce 'soruşturmanın gizliliğini ihlal' davası açıldı. Basın özgürlüğünü kısıtlayan maddenin cezası artırılarak ertelenme ve paraya çevrilme sınırı dışına taşınıyor. Gazetecilere 'caydırıcı' olacağı muhakkak bir düzenleme! Problem şurada: Soruşturmanın gizliliği çok muğlâk ve her yöne çekilebiliyor. Tetiğe basıldığından iddianame tamamlanıp mahkemece onaylanacağı ana kadar soruşturma evresi devam ediyor. "Başbakan Turgut Özal'a suikast girişimi yapıldı. Şüpheli Kartal Demirağ, silahıyla birlikte yaralı olarak ele geçirildi." cümlesi, pekâlâ soruşturmanın gizliliğini ihlal kapsamına sokulabilir. Hâkim ve savcılar böyle uygulamıyorsa tamamen iyi niyetlerinden. Son zamanlarda Bakırköy eski basın savcısı Ali Çakır'ın performansı sayesinde uygulama, muhabirlerin aleyhine değişti.

Adalet Bakanı Sadullah Ergin, ortam dinlemelerde savcıların resen harekete geçeceğini söyledi. Bakan'ın sözlerinden aslında kendisinin bu konuda çok mutmain olmadığı anlaşılıyor. Zira resmiyete ve aleniyete taşınma, mağduriyeti katlayabilir. Tartışmaları tetikleyen Ergenekon kapsamındaki dinlemelerde müşteki olunmaması manidardı. Dinlenen kişi kayıtları ve içeriğini kabul etmiş olacaktı. Gayri meşru yollardan elde edildiği için delil niteliği taşımayacaktı; ancak tartışmanın uzamasını ve kamuoyu vicdanında mahkûm olmayı istemediler. Başbakan Erdoğan, bu düzenlemeye nasıl ikna edildi, bilmiyorum. Tahminim kapatma davası

sopası etkili olmuştur. Hâlbuki kapatma davası açmak için ne tür deliller kullanıldığı birinci davada görülmüştü. Bu girişimin onu önleyici etkisi olacağı inandırıcı değil. Başbakan'ın muhatap olduğu dinleme, ikna adına kullanıldı ise o da boş. Şüphelileri zaten Ergenekon kapsamında ağır cezada yargılanıyor.

Başlıktaki soruya geri dönelim: Özden Örnek'in günlükleri ses ve görüntü kaydı şeklinde gazetecilere ulaşsaydı ne olurdu? Metinlerin yayınlanmasına büyük gazetecilik muamelesi yaparken, kayıtları yayınlayanları kodese mi göndereceğiz? Gazetecilik, bürokrasinin basın bültenlerini yayınlama aracı olabilir mi? Watergate, İLKSAN vurgunu, İSKİ skandalı, Türk askerine çuval haberleri, basın bildirisi olarak mı muhabirlere ulaştı? Mehmet Baransu, hak ederek Sedat Simavi haber ödülüne layık görülmüş. O da süren soruşturmayla ilgili bir haber değil miydi? Birileri acaba yine Başbakan'ı yanıltmaya mı çalışıyor?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Reşadiye'yi unutmamak

Bülent Korucu 2009.12.15

'Biz bu filmi gördük' demekten bıktık. Ama maalesef aynı senaryo farklı mekân ve aktörlerle çekilip yeniden önümüze konuyor.

Aksiyon Dergisi'nin bu haftaki kapağını okuduğunuzda bir bıkkınlık hissi kaplıyor içinizi. 'Yeter artık' diye bağırasınız geliyor. PKK terörü, sadece Kürtlerle ilgili demokratikleşme adımlarına karşı değil, bütün olumlu gelişmeleri boğmak için iyi bir gerekçe. Örgüt kendisine ihtiyaç duyulduğunda alabildiğine cömert davranıyor. En keskin örnekler ise 1993'te Bingöl'de 33 erle, geçtiğimiz hafta Reşadiye'de 7 askerin şehit edilmesi. Her ne kadar Genelkurmay İstihbarat Başkanı İsmail Hakkı Pekin, iki olayın kıyaslanmasına karşı çıkıyorsa da neden karşı çıktığı pek anlaşılamadı. Her iki olayda saldıran terör örgütü aynı, saldırının şekli ve elde edilen netice tıpatıp benziyor. Sadece şehit sayılarındaki farklılıktan dolayı bu mukayeseye karşı çıkılıyorsa, mantıklı değil.

İki hunhar saldırının PKK tarafından üstlenilmesi provokasyon iddialarını ortadan kaldırmıyor. Tam tersine, örgütün sorunun çözümü ve ülkenin demokratikleşmesine bakışını deşifre ediyor. Kapatılan DTP'nin yasaksız şahin başkanı Emine Ayna, mevcudiyetlerini PKK'ya borçlu oldukları anlamına gelen sözler sarf etmişti. PKK mevcudiyetini neye borçlu? Devlet, Kürtçe üzerindeki anlamsız baskıları uygulamasaydı, ekonomik refahı götürseydi, bürokraside sürgün yeri olarak kullanmasaydı, 'kart kurt' gibi komik gerekçelerle Kürtlerin varlığını yok saymasaydı, PKK diye bir örgüt olur muydu? PKK diye bir örgüt olmasaydı, Kürtler, DTP denen projesiz ve siyasetsiz bir partiye mahkûm kalır mıydı? Bütün siyasi oluşumları silah zoruyla bastıran PKK, DTP'nin varlığını hiçbir icraat yapmadan sürdürmesinin de garantörü.

Necip Fazıl'ın düşmanına "Gündüz geceye muhtaç, bana da sen lazımsın!.." diye seslendiği gibi PKK, karşıtlarının da varlık sebebi. PKK yıllarca demokrasi dışı uygulamaların bir bahanesiydi ve çok işe yaradı. Her hak talebinin önüne "biz filanca ülke gibi davranma lüksüne sahip değiliz" cümleleriyle barikat kuranların elindeki geçer akçeydi, terör. Biz farklı olduğumuz için mi terör vardı; terör olduğu için mi farklıydık! Anlayamadık. Anladığımız, her halükârda dayağı biz yiyorduk. Din, milliyetçiliği terbiye etti. Ortak kader ve tarih, öfkeyi dizginledi. Böylece hep sağduyu galip geldi. Şehit ailelerinin, bayrağa sarılı tabutun başında siyasetçilere ders verecek şekilde konuşmaları da bundandı.

Terör örgütü Bingöl'de 33 silahsız ve korumasız eri şehit etmeseydi, sorun belki de o günlerde çözülecekti. 16 yıl daha kan akmayacak, yara derinleşmeyecekti. O gün meselenin halli daha kolaydı. Öldürülen her PKK'lı, bir evin duvarına asılan fotoğraf olduğu gibi çözümden uzaklaşmanın adımıydı. Terörü desteklemeyen aileler bile

ölen çocuklarıyla burkulmadılar mı? Diğer yandan her şehit, medya vasıtasıyla zihinlerimize kazınan bir fotoğraf olmanın çok ötesinde, toplumsal öfke ateşine atılan bir çıraydı. Duvarlarını süsledikleri ailelerin yüreğinde büyüyen bir acıydılar. Bir 16 yıl sonra yine 'Reşadiye olmasaydı bu iş bitmişti' hayıflanmasına düşmemek adına harekete geçmeliyiz. Geriye dönüp baktığımızda heba olan yıllarımıza, yüzlerce milyarla ifade edilen ekonomik kaybımıza yanmıyorum. Sırf bu ateş sönmesin diye yakılan bedenleri, o genç fidanları düşündüğümde asıl canım yanıyor. Reşadiye bir milat olmalı. Ateşe körükle giden ellerin suçüstü yakalanmasının tarihi olmalı. Gözümüzü, Reşadiye'yi kendileri hesabına kâra tahvil edenlerden ayırmamalıyız. Birbirini besleyen canavarların kısırdöngüsünden ancak böyle kurtulabiliriz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

33 erin hesabı soruldu mu?

Bülent Korucu 2009.12.18

Bundan 16 yıl önce Bingöl'de 33 er ve 4 öğretmenin şehit edilmesiyle ilgili tartışmalar yeniden alevleniyor. Söylediklerini tatminkâr bulmasam da emekli Orgeneral Necati Özgen'i takdir ediyorum. Hiç olmazsa cevap verme mecburiyeti duyuyor.

Ancak söyledikleri, yarayı kanatmaktan ve soru işaretlerini çoğaltmaktan başka işe yaramıyor. Geçen akşam Can Dündar'ın karşısındaki celallenmeleri de sorulara cevap olmadı. En başta şunu merak ettim: Hataların en tavizsiz cezalandırıldığı alan askerliktir. Çünkü oradaki hataların karşılığı candır. Görev alanı içinde terörle mücadele tarihimizin en dramatik, en kanlı eylemlerinden biri yaşanmış bir komutan nasıl terfi eder? Sanki mükafat verilir gibi orgeneral yapılır? Özgen'in durumu bile 33 erin hayatına mal olan hadisenin hesabının sorulmadığını göstermeye yetiyor.

Özgen konuştukça batıyor. Saldırının yaşandığı günlerde iddia edildiği gibi ateşkes bulunmadığını, saldırılar ve karşılığında operasyonların aralıksız devam ettiğini ileri sürüyor. 'Özrü kabahatinden büyük' durumu. Ateşkes olsa belki hafifletici sebep olarak değerlendirilebilirdi. Hem ateşkes yok hem de gariban erleri açık hedef olarak yola çıkarıyorsunuz. Askerlik yapan herkes bilir ki toplanma bölgeleri askerin güvenli nakli için bir tedbirdir. Kendi imkânlarıyla terörün tuzağına düşeceğinden endişe edilen erler, belirli bölgelerde bir araya getirilerek konvoylar halinde koruma eşliğinde intikal sağlanırdı. 50 asker bu amaçla toplanmış ama açık ve büyük hedef olarak terör örgütüne sanki servis yapılmış. 93 ortamında böyle bir 'ihmal' nasıl yapılabilmiştir? Hadi yapıldı, neden hesabı sorulmadı? Bırakın ihmali, ihanet ettiği ileri sürülen sivil şoförlerin bile izi sürülmemiş. Özgen öyle söylüyor ve bunları çok doğal karşılar tarzda konuşuyor.

Özgen, eylemi 300-400 kişilik bir grubun gerçekleştirdiğini de ileri sürüyor. Bölgede operasyonlar devam ederken 400 kişiden oluşan terörist grupla ilgili nasıl hiç istihbarat alınamamış? Özgen yine kendi doğallığı içinde "Bu böyledir, bazen onlar sizin etrafınızda dolanır, bazen siz onların" gibi cümleler kuruyor. Neresinden tutsanız elinizde kalacak ifadeler. Emekli General Özgen'in en sık başvurduğu mazeret ise 'Malatya'. Ne zaman başı sıkışsa 'o Malatya'nın göreviydi' deyip sıyrılmaya çalışıyor. Malatya başka bir ülkenin sınırları içinde ve oranın ordusu başka bir genelkurmay tarafından mı yönetiliyor? Malatya deyince akan sular duruyor, 'ha tamam o zaman' deyip susmamızı bekliyorlar. Özgen'in çok başvurduğu diğer savuşturma cümlesi de "sorumlular yargılandı" Genelkurmay açıklamalarında da benzer ifadeler yer alıyor: Yargı süreci tamamlanmış bir olay. Yargılandı da ne oldu? Orasını karıştırmayın!

Hunhar saldırının aydınlatılması pek çok açıdan önemli. En başta şehit kanlarının yerde kalmadığı cümle âleme gösterilir. Şehit yakınlarının ve gazilerin acısı bir nebze dindirilmiş olur. Ölmek değil, önemsenmemek acıtır

canlarını. Hele hele ihmal ya da Allah korusun ihanet hepten can evlerinden vurur. Bu şüphenin zihinleri kemirmemesi için herkesi tatmin edecek bir şeffaf soruşturma gerekiyor. Özgen'in cümlelerinde vücut bulan 'olur böyle vakalar' yaklaşımı devlet ciddiyetiyle de bağdaşmıyor, hukuk devletiyle de. 33 erin hesabı sorulursa Reşadiye'lerde aynı senaryoyu seyretmek zorunda kalmayız. Not: Malatya dün akşam kendini savundu ve topu Elazığ'a attı. Bu arada ilginç bir tabir de kullandı: Sorumluluğu olanlar belli ama suç bulunamadı. Özetle, ortada 33 şehit var; onları koruması gerekenler görevlerini yapmamış; sorumlular var ama suç olmadığı için ceza da yok. 'Sorumlular' konuştukça kafalar daha çok karışacak gibi görünüyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Suikastlar ve normalleşen anormaller

Bülent Korucu 2009.12.25

Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç'a suikast iddiası yeni bir 'normal' skalası oluşturma zarureti hâsıl etti. 'Arınç'ın evinin etrafında yakalanan Özel Harpçi subaylar, tarassut mu yapıyordu? Öyleyse hedef kimdi?' gibi sorulara cevaplar soruşturma sonunda ortaya çıkacaktır. (En azından böyle olmasını umut ediyoruz.)

Konumuz o değil. Daha çok verilen tepkileri masaya yatırmak istiyorum. Yaşadığımız vasatın 'normal' algımızda yaptığı değişim dikkat çekici. Suikast ihtimali bile yeterince şoke edici olmadı. Artık bazı şeyleri kanıksamaya ve olağanlaştırmaya başladığımızın işareti bu. Başbakan Tayyip Erdoğan'la ilgili 10'dan fazla suikast girişiminden bahsediliyor. En çok bilineni, yargılaması devam eden ve bazı subaylarla polis şeflerinin içinde bulunduğu Atabeyler davası. Başbakan'ın evinin krokilerinin bulunduğu olayla ilgili dava henüz sonuçlanmadı. Başka teşebbüsler de biliniyor. Başbakan'ın sorulara verdiği mütevekkil cevap da aslında bu rutinleşme psikolojisinin sonucu. 'Arınç'a yönelik suikast değil izleme olabilir' ihtimali karşısındaki sevindirik tutumlar da tuhaf. Milli Güvenlik Kurulu'nun asli üyesi olan ve devletin dümeninden tutan Başbakan Yardımcısı'na yönelik istihbarat çalışmasına 'neyse ki suikast değilmiş' diyecek noktadayız.

Halef-selef iki Deniz Kuvvetleri komutanına suikast girişimi soruşturması da devam ediyor. Normal bir ülkede deprem etkisi yapardı, ancak bizde vaka-yı adiye muamelesi görüyor. 10 kadar muvazzaf subayın tutuklu bulunduğu iddia müessif intihar olayı ile yeniden gündeme geldi. Deniz Yarbay Ali Tatar yeniden tutuklanma kararı çıktığında evinde ölü bulundu. İntihar olma ihtimali yüksek. Kahir ekseriyeti deniz subayı olmak üzere intiharlar sıklaştı. Bu da, hava durumu raporu gibi okunup geçilen bir haber haline geldi. Batman'da genç kızların intiharı bile daha çok ses getirmiş ve birçok araştırmaya konu olmuştu. Bunca rütbeli asker canına kıyıyor, bir Allah'ın kulu çıkıp 'ne oluyoruz?' demiyor. 'Gerçekten intihar mı yoksa infaz mı?' soruları sorulması ve başta otopsi olmak üzere tetkikler yapılması gerekmiyor mu? Sade vatandaşların hayatın normal akışına aykırı ölüm vakalarında dahi otopsi yapılırken, hayati konumdaki subayların ölümleri tabii karşılanıyor.

Türk Silahlı Kuvvetleri komuta kademesindeki dört isimden biri hakkında suikast iddiasını soruşturan savcının mahkeme eliyle aldırdığı tutuklama kararı da 'anormal' sınıfına sokulanlardan. Savcı elindeki delilleri 'olur böyle şeyler' deyip sümenaltı mı etmeliydi? Mesela Atabeyler Çetesi'yle ilgili 'sulandırma' ekibinde yer alan bir gazetede 'Atabeyler Çetesi tamamen saçmalık' başlıklı haber yayınlanmıştı. Kaynağı açıklanmayan haberde resmî bir ağız havası hissettirilerek şunlar yazılmıştı: "Astsubay Yasin Yaman'ın evinde ele geçen kroki, flama ve belgelerden hareketle 'Atabeyler Çetesi' yakıştırması saçmalıktan ibarettir. Atabeyler, Yasin Yaman'la beraber 106. dönemde kurs gören 32 astsubayın ortak seçtiği oymak ismine benzer grup adıdır. Yemin metni de bu grupça kaleme alınmış bir metindir. Çeteye özgü değildir. Sorguda yakalanan krokiler Başbakan'ın evine yönelik değildir. Her kursiyere harp zamanında buluşma temas listesi oluşturma dersinin parçasına ilişkin

hayalî bir programın sonucudur. Mühimmatların büyük çoğunluğunun, patlayıcı (tahrip) uzmanı Astsubay Erkut Taş'ın 'operasyonel görevleri ve eğiticilik' vasfı nedeniyle birlikten temin ettiği 'zimmet fazlası' ve araziden temin ettiği mühimmatlar olduğu ve evine götürüp gizlediği tespit edilmiştir. Bomba düzenekleri çok iptidaidir. Oluşumdaki kişiler arasında çete anlayışında hiyerarşik yapının olmadığı, menfaat anlayışı bulunmayıp, milli heveslere yöneldiği görülmüştür." Yani milli duyguları fazla subaylar, Başbakan'ın evinin çevresinde eğitim çalışması yapıyormuş. Savcı böyle bir bilirkişi bulup dosyayı kapatsa kimsenin başı ağrımaz, Yarbay Tatar da hayatta olurdu. Amiraller hayatta olur muydu? Onu bilemiyorum! b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ertosun'un tutarlılığı

Bülent Korucu 2009.12.29

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üyesi Ali Suat Ertosun, 1 Eylül 2009 tarihli yazımdan dolayı tekzip yayınlattı.

Mahkeme kararlarına uymak zorundayız, uyduk. Ama önemli olan kamu vicdanındaki aklanma veya mahkûmiyetler. "Tekzip kararları çok kolay veriliyor, bazen hakaretler eleştiri kabul edilirken, bazen makul eleştiriler tekzip konusu yapılabiliyor." türünden tenkitlere girmeyeceğim. Bugün daha çok Ertosun'la ilgili izahat yapmak niyetindeyim. Kısaca özetleyeyim: Ertosun'u iki farklı görüşünden dolayı tutarsızlıkla suçlamıştım. (Tutarsızlık da eleştiri olmayacaksa ne olacak ayrı konu. İkiyüzlü gibi ifadeler kullansam, kişilik haklarını ihlal suçlamasını öpüp başıma koyacağım.) Biri Yargıtay üyesiyken, dinleme kayıtlarından tesadüfen elde edilen delillerin geçerliliğine dair muhalefet şerhi, diğeri ise HSYK'da yaşanan atama krizi sonrasında yaptığı basın toplantısında söyledikleri.

Sayın HSYK üyesi, tekzipte metninde yapmadığım bir karşılaştırmadan hareketle suçlamada bulunuyor. Milli İstihbarat Teşkilatı ve Emniyet'in mahkemeden aldığı iletişimi takip kararları hakkında tek kelime etmediğim, imada bile bulunmadığım halde savunmasını bu noktaya kurmuş. Bu iki tutumun birbiriyle çelişmediğini söylüyor ve elhak öyledir. Yani iki tutumun birbiriyle çelişmediği konusunda hemfikirim. Kolluğun iletişimi takip için ucu açık yetki almasının doğru olmadığı fikrine de katılıyorum. Benim eleştirim zaten bu mevzuda değildi. Kayıtlara bakılırsa basın toplantısında da konu üzerinde tartışma yaşanmadığı anlaşılır. Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü tenkit konusu yapılan yetkilerin süresinin dolduğunu; bunun için kanun yararına bozma yoluna gidilmesine gerek kalmadığını açıklamıştı. Yani konu her açıdan kapanmıştı. Yapmadığım kıyasın tekzibini yemek tuhaf bir duygu.

Ertosun'un basın toplantısında Ergenekon soruşturmasını yürüten savcılar ve bu soruşturma sırasında elde edilen bulgulardan hareketle Adalet Bakanlığı müfettişlerinin yaptığı icraatlar hakkındaki eleştirilerini tutarsız buldum. Anayasa'nın 144. maddesi ve 2802 sayılı Hâkim ve Savcılar Kanunu'nda ifadesini bulan ve 1982'den beri devam eden uygulama hakkında soru işaretleri oluşturmasını kritize ettim. Toplantı sırasında muhabirlerle yaşanan diyalog şu şekilde habere dönüşmüştü: "Adalet müfettişlerinin talepleri üzerine dinleme kararları verildiğini, bunun yasal olup olmadığının irdelenmesini istediklerini ifade eden Ertosun, bunların devam eden bir davaya müdahale olup olmadığının sorulması üzerine, 'Bunlar müdahaleyse bundan sonra yorumu da ona göre yaparsınız.' dedi."

Kolluk kuvvetlerinin aldığı ucu açık iletişimi takip kararları nere, eldeki delillerden hareketle mahkemenin belli kişileri kapsayan dinleme kararları nere? Anayasa ve ilgili kanunun müfettişlere verdiği yetkiler ortadayken

yapılan işlemlerin yanlışlığını ima eder tarzda soru sormak eleştiriyi hak ediyor. Hele söz konusu savcılar hakkındaki şikâyet dosyalarını karara bağlama mevkiinde biri iseniz, yaptığınız 'ihsas-ı rey' olur ve tarafsızlığınıza halel gelmesine yol açar.

Sözün özü şu: HSYK üyesi Ertosun, ya yazımı dikkatli okumadığı için zühul oldu veya kendini güçlü hissettiği noktadan savunmayı tercih etti. Ben, tesadüfen elde edilmiş bulguları delil kabul eden kişinin, mahkeme kararlarıyla ve kanuna uygun yapılmış dinlemelere karşı çıkmasına dönük eleştirimi dile getirdim. Tutarlılık çağrısını kişilik haklarının ihlali gören Ertosun'un şu ifadelerini de kamu vicdanına havale ediyorum: "Hiçbir insaf ve iyi niyet ölçüsüyle bağdaşmayan, yıpratma ve yıldırma amaçlı, ciddi, dürüst ve güvenilir yayıncılık ilkeleriyle bağdaşmayan". Meşru müdafaada bile saldırganın silahı nispetinde savunma hakkınız var hâlbuki. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yine YARSAV-Danıştay paslaşması

Bülent Korucu 2009.12.30

Danıştay, YARSAV'ın talebi doğrultusunda tartışmalı bir karara daha imza attı. Adalet Bakanlığı müfettişlerinin hâkim ve savcılarla ilgili dinleme ve teknik takip talep etme yetkisini düzenleyen yönetmeliğin yürütmesini durdurdu.

Yanıltıcı haberlerin önüne geçmek için öncelikle şunu hatırlatmak lazım, dinleyen de karar veren de müfettişler değil. Müfettişlerin talebi üzerine sadece yetkili mahkemeler bu kararı verebiliyor. Kendi yetkili hâkiminin verdiği karara güvenmeyen bir yüksek yargı sistemine sahibiz. Yargıtay ve Danıştay, hâkim kararıyla yapılan işlemleri illegal vukuatlardan bile aşağıda görme eğiliminde. Dinleme konusunda geldiğimiz nokta maalesef budur.

Altını çizmek istediğim diğer önemli husus bakanlık müfettişlerinin konumu. Öyle bir hava estiriliyor ki, müfettişlerin AK Parti ilçe teşkilatlarından seçildiğini sanıyorsunuz. Kanun şöyle diyor: "Adalet müfettişliğine, hâkimlik ve savcılık mesleğinde fiilen en az sekiz yıl görev yapmış ve üstün başarısı ile adalet müfettişliği hizmetinde yararlı olacağı anlaşılmış bulunanlar arasından muvafakatleri alınarak atanır." Demek ki neymiş, müfettişler aslında belli kıdemi olan hâkim ve savcılarmış.

Gelelim müfettişlerin sistem içindeki yerine. 1982 Anayasası, adliyenin denetim mekanizmasını tamamen müfettişler üzerine kurmuş. Bu beğenilmeyebilir, eleştirilebilir. Ancak Anayasa'nın 144. maddesi ve ilgili 2802 sayılı Hâkimler Savcılar Kanunu bunu emrediyor. Yani değişene kadar uygulamak zorundasınız. 144. madde şunları ihtiva ediyor: "Hâkim ve savcıların görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hal ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma, Adalet Bakanlığı'nın izni ile adalet müfettişleri tarafından yapılır. Adalet Bakanı soruşturma ve inceleme işlemlerini, hakkında soruşturma ve inceleme yapılacak olandan daha kıdemli hâkim veya savcı eliyle de yaptırabilir." Kanun da, muhakkik kullanımını yani soruşturulandan daha kıdemli hâkim ve savcı istihdamını anlatırken 'müfettişlerin 101. maddedeki yetkilerine haizdirler' şeklinde atıf yaparak aslolanın müfettişlik olduğunu gözümüze sokuyor. 101. madde ise arama, istinabe ve yeminle dinleme gibi bütün araçları kullanabileceğini hükme bağlıyor. Zaten soruşturma yapar ifadesi içine CMK'daki bütün soruşturma araçları otomatikman girer.

Daire, Adalet Bakanlığı'nın bu konuda yönetmelikle düzenleme yapma yetkisi bulunmadığını, kanun çıkarmak gerektiğini ileri sürüyor. İletişimin takibi Ceza Muhakemesi Kanunu'nun konusu. 135. maddede hangi durumlar ve hangi suçlarla ilgili bu kararın alınabileceği sıralanıyor. Kanun önünde eşitlik prensibi gereği kimlere uygulanacağı gibi bir durum doğal olarak yok. Yani herkese uygulanabilir. Hâkim ve savcıların soruşturma ve kovuşturmaları konumları gereği bir prosedüre bağlanmış. Bakanlıktan izin alınması, bakanlık müfettişlerinin eliyle yapılması onlar lehine yapılmış zorlaştırmalar. Ötesindeki talepler günahsız sınıf tezini kabullenmemize yol açar. Onun yüzyıllar öncesinde kaldığını sanıyoruz. Emniyet genel müdür yardımcılarının tutuklandığı, Genelkurmay'ın en hassas biriminde yargıçların arama yaptığı bir dönemde, söz konusu imtiyaz talebini izah etmek mümkün değil.

Mevzuat hiyerarşisindeki uyumu da belirginleştirmek lazım. Kanunun anayasaya uygunluğu bire bir aynı kelimelerle yer alması demek değil. O zaman kanunlar adedince maddesi olan yüz binlerce sayfalık anayasa gerekirdi. Tüzük ve yönetmeliklerin de kanunlarda aynen zikredilmesini beklemek de aynı kapıya çıkar. O zaman adı anayasa olan ama bütün ihtiyaçları gideren milyonlarca sayfalık bir metin oluşturmaktan başka çaremiz kalmaz. Anayasa, Hâkimler Savcılar Kanunu ve Ceza Muhakemeleri Kanunu ortadayken, Danıştay'ın yürütmeyi durdurma kararı çok anlamlı görünmüyor. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İlaç meselesi

Bülent Korucu 2009.12.31

Türkiye'nin bu sıcak günlerinde biraz da gözlerden uzak, başka bir tartışma yaşanıyor. Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) ile Türk Eczacıları Birliği (TEB) arasındaki kavga, tam bitti derken yeniden alevlendi.

Geçen yıl, iyi bir iletişim stratejisi izlenerek kazasız belasız sonuçlandırılan ilaç sözleşmesiyle ilgili tartışmalar, tekrar gündemin ilk sıralarına oturdu. Taraflar arasında üç yıllığına anlaşma sağlanmasına rağmen bu yıl kavganın yeniden başlamış olmasının sebebini anlamak mümkün değil. İki haftadır ilaç konusunda önemli bir krizle karşı karşıya olduğumuz muhakkak.

Doğrusunu söylemek gerekirse hükümet, sağlık konusunda çok büyük devrimler yaptı. Hastanelerdeki ilaç satışını iptal edip bu işi eczaneler üzerinden yürütmeye başlayarak, emekli ve çalışanları saatlerce kuyrukta bekleme derdinden kurtardı. Ayrıca sigortalı her Türk vatandaşının, istediği özel hastanede muayene olabilmesinin yolunu açtı. Böylece vatandaş, hastane kuyruklarında çile çekmeden muayene olabilme, istediği eczaneden de kolaylıkla ilacını alabilme imkânına kavuştu. Bu sistem aslında hem vatandaşı memnun ediyor hem de ilaçta ciddi bir denetim sağlıyordu. Bu arada eczanelerin kâr oranları düşmesine rağmen ciroları da oldukça arttı. Toplamda daha fazla kazanmaya ve daha çok istihdam oluşturmaya başladılar.

Sistemin uygulamaya konulduğu ilk günlerde ortaya çıkan bazı aksaklıklar ise zamanla giderildi ve bir düzene oturtuldu. Ödemeler ve indirimler konusunda daha önce yaşanan tartışmalar, geçen yıl varılan anlaşmayla çözüldü. Aslında sistem bazı sorunlarına rağmen gayet güzel işlemeye başlamıştı. SGK'nın geçen yılki anlaşmayı iptal etmesi ve Başbakan'ın açıklamaları, olayı bambaşka bir yere taşıdı. Tartışma bir anda SGK-TEB kavgasından çıktı, eczacıları içine alan ve eczacılık mesleğinin geleceğini tartışmaya açan bir yere doğru kaydı.

Şüphesiz her meslekte bu tür sıkıntıların olması normal. Eczacılarla hükümet arasında ya da hükümetle farklı meslek grupları arasında zaman zaman birtakım sıkıntıların yaşanması doğal karşılanabilir. Ancak hükümetin eczacıları yola getirmek için 'zincir eczaneler'i gündeme taşıması anlaşılır gibi değil. 'Zincir eczaneler'in

muhtevasından çok algısı bu sektörü tedirgin etmektedir ve bir eczacının bu konuda ikna olabilme ihtimali yoktur.

Bence burada eczacılığı tartışmamak lazım. Çünkü Türkiye'de eczaneler, sadece ilaç satılan bir yer olmaktan çok daha öte görevler ifa ediyor. Özellikle semt eczaneleri düşünüldüğünde, orası hem bir sağlık ocağı, hem aile danışma merkezi hem de bir psikiyatri merkezidir. Yani sosyal bir mekândır. Eczacı da aynı zamanda bir sağlık danışmanı, bir psikiyatrist ve o bölgenin adeta âkil adamıdır. Yani kesinlikle ilaç satılan bir bakkal dükkânı değil orası... Gelirin daha adil dağıtılması konusunda da eczanelerin çok önemli bir görev icra ettiğini unutmamak lazım.

Üç kişinin büyük paralar kazandığı ve diğer herkesi maaşla çalıştırdığı bir sistem mi gelmeli, yoksa mevcut gelirin binlerce kişiye adil şekilde dağıtıldığı bir sistem mi? Yani şunu diyorum; örneğin ortada 100 milyon dolarlık bir gelir var. Bu rakamı üç kişiye dağıtmak mı daha adildir, 5 bin kişiye dağıtmak mı? Esas tartışılması gereken işte budur.

Siyaset yapmak biraz da algıyı yönetmek ve iletişimi sağlıklı kurabilmektir. Yaptığını anlatabilmek, kitlelere kastını doğru ifade edebilmektir. Seçimden seçime yetki alan bir siyasî hareketin yüz binleri bulan bir kitleyi anlamsız yere küstürmesi çok da akılcı gelmiyor bana. TEB'i yola getirmek için 'zincir eczaneler'i gündeme taşımak çok büyük bir strateji hatası diye düşünüyorum. Eczacılarla hükümet arasında kriz neden tekrarladı? Yetkililerin bunu iyi irdelemesi lazım. Geçen yıl bu krizin çok daha suhuletle ve daha sağlıklı bir iletişimle çözüldüğü unutulmamalı. Böyle kritik siyasî ortamlardan geçerken büyük bir kitleyi siyasî rakiplerinin yanına itmek akılcı gelmiyor bana. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Müçtehit Ertosun

Bülent Korucu 2010.01.05

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üyesi Ali Suat Ertosun, Ömer Faruk Eminağaoğlu ile birlikte adından en çok söz ettiren yargı mensubu.

En son Yargıtay'ın hakkında verdiği 'yargılanmasına gerek yoktur' kararı ile gündeme geldi. Ergenekon davası tutuksuz sanığı Engin Aydın'la yediği yemek konusunda verildi bu karar... Engin Aydın, henüz suçu kesinleşmemiş biri. Onunla yemek yemek hiç kimse için yargılamayı gerektirecek bir suç olamaz. Hatta hüküm giyse bile bu böyledir. Katille yemek yiyen katil olmaz. Ertosun'a yapılan eleştiriler zaten yargısal sonuç doğuracak nitelikte değildi. Tavrının, meslek etiği ve bulunduğu konumun hassasiyetiyle bağdaşmadığı ileri sürülüyordu. Yargıtay'ın kararı bu eleştirileri haksız çıkarmıyor. Orası farklı bir kulvar. Ertosun, yemeği ve fotoğrafı bir aile dostuna vefa olarak izah etmeye çalışmıştı. Engin Aydın hüküm giymiş olsa vefa açıklaması tatmin edici olabilirdi. Ancak yargılama devam ederken, hâkim ve savcılarla ilgili karar merciinde bulunan kişinin vefa göstermesi eleştirileri hak ediyor.

Ertosun'un son çıkışlarından biri de Seferberlik Tetkik Kurulu'nda yapılan aramaya dönük eleştirel beyanatıydı. Ertosun, aramanın kanuna uygun olmadığı görüşünde. "Bu konu Ceza Muhakemeleri Kanunu'nun, TBMM'deki görüşmeleri sırasında ve daha sonra öğretide de ele alınmış olup, sözü geçen hükmün soruşturma evresine değil, sadece kovuşturma evresine münhasır olduğu, mahkeme hâkimi veya heyetten, tek hâkimli mahkemeler ile heyet halinde çalışan mahkemelerin anlaşılması gerektiği kabul edilmiştir." diyor Ertosun. Bu yazılı açıklama, onun içinde bulunduğu psikolojiyi ele veriyor. HSYK üyesi, kendini bütün yüksek mahkemelerin üzerinde bir

içtihat konumuna yerleştiriyor. Bırakın bir üyesinin, HSYK'nın böyle bir yetkisi yok. Orası idari bir kurul. Ancak baktığı konularla ilgili olarak ve sadece 'kararlarıyla' konuşur. Yargıdaki hataları düzeltecek, kilitlenmeleri açacak merci Yargıtay'dır. Onun hiçbir üyesi, hatta başkanı tek başına içtihat yetkisini haiz değil. Dairelere ayrılmış ve ihtisaslaşmaya gitmiş olan Yargıtay'da her daire her konuya bakamıyor. Hal böyleyken Ertosun'un müçtehitliğe soyunması kabul edilebilir değil. Bir akademisyen veya emekli yargı mensubu olsa görüşlerini kamuoyu ile paylaşabilir. Ancak yine altını çizelim, bugün soruşturmayı yapan hâkimle ilgili şikâyet olduğunda karar verecek kurulun üyesi olarak ihsas-ı reyde bulunamaz. Ertosun yazılı beyanatıyla süren soruşturmaya yön vermek, böylece adil yargılamayı etkileme suçunu işlemekle itham ediliyor. En hafif deyimiyle yaptığı, soruşturmayı yürüten hâkim ve savcıya psikolojik baskı olarak yorumlanabilir.

Açıklamanın muhtevası da usulü kadar sorunlu. Ertosun, kanunun Meclis'teki görüşmeleri sırasında ve öğretide metnin nasıl yorumlanacağının netleştiğini ileri sürüyor. Meclis'teki görüşmeler bizi de hâkimleri de ilgilendirmiyor. Akademisyenler belki alıp yararlanabilir. Bırakın onu, kanunun yazılı gerekçesi bağlayıcı olamaz. Hâkim ve savcılar kanun metinlerini esas alır. Gerekçeden isteyen yararlanabilir, o kadar...

Kişisel içtihat döneminin kapandığı, kurumsal içtihatların bile belli kurallara tabi olduğu bir dönemi yaşıyoruz. Ertosun hukuk bilgisine güveniyor ve ülkeye bu şekilde hizmet etmek istiyorsa, bulunduğu konumları bırakıp sivil hayata ve akademik dünyaya katılabilir. Tartışmalı konularda görüş belirtir, söyledikleri içtihat olmasa da, içtihat mercilerine yol gösterebilir. Biz de kendisini daha rahat eleştiririz. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Zaman'ın serüveni

Bülent Korucu 2010.01.07

Yıllar ne çabuk geçiyor. Genç bir gazeteci adayı olarak Zaman Gazetesi'nin Kalender Sokak'taki iki katlı binasından içeri girdiğimizin üzerinden 20 yıl geçmiş. 90'lı yılların başında genel müdürlük yapan İlhan İşbilen Bey'le bir yerde karşılaşınca konu her zaman olduğu gibi 'hey gidi günler' merkezine oturdu.

İlhan ağabeyle ayaküstü sohbetimiz bir anda gazetenin kısa tarihinin gözümüzün önünden geçmesine vesile oldu. Aslında gelinen noktanın kıymetini anlamak ve hakkını verme gayreti içinde olmak adına geçmişi sıkça hatırlamak gerekiyor.

12 sayfalık bir gazetenin 10 bin tirajlı günlerinde verdiği var olma mücadelesinden, bugün Türkiye'nin en yüksek tirajlı ve daha önemlisi en itibarlı gazetesi haline gelmesinin hikâyesi bu. Sadece İstanbul'da ve kendinin olmayan bir matbaada basıldığı için öğlen saatlerinde taşra gazetesini bağlayan, İstanbul şehir baskısını akşam saatlerinde kapatan bir gazeteydik. O yüzden taze haber koyabilmek lüks değil, imkânsızdı. Yazarların performansı ve yorumlu başlıklar mecburi istikametti. Maddi sıkıntılar ve her gün ucu ucuna yetişen kâğıt problemi de cabası. Bugün yerli yabancı meslektaşlarımızın beğenilerini ifade ettikleri binalarımızın siluetinde, Kalender Sokak'taki 2 buçuk katlı binayı gördüğümüzde mutluluğumuz katlanarak artıyor. Önümüze konan 50 bin hedefi Ferhat'ın deleceği dağdan bile azametli görünmüştü gözümüze. Anadolu'ya yayılıp il il dolaşarak hedefi yakalamaya çalışırken bir gün 1 milyon için dolaşacağımız aklımıza gelmezdi. Şimdi birçok yazar ve yöneticimiz Avrupa'da 50 bin hedefini gerçekleştirmek üzere yollara düşmüş durumda. Amerika'da benzer bir hummalı çalışmaya destek vermek için gidip gelenlerin trafiğini dahi takip etmekte zorlanıyoruz. Asya ve Balkanlar'daki baskılarımız istikrarla devam ediyor. O çekirdekten böylesi bir çınar çıkmış olmasının hayretini herkes gibi biz de yaşıyoruz. Bunları kurum enaniyeti ve ego şişmesi olarak algılamayın.

İnsanların, başladıkları nokta ve bulundukları konumun farkında olmaları, o konumun hakkını vermeleri açısından gerekiyor. Bizim literatürümüzde buna tahdis-i nimet diyoruz.

Binalar, matbaalar aslında işin kolay tarafı. Zaman'ı değerlendirirken asıl dikkate alınması gereken nokta 'örnekleri kendinden bir gazetecilik' yapıyor olması. Türkiye'deki akıntının tersine kürek çekmeye cesaret eden, doğru bildiği yolda azimle yürüyen yayın politikasının karşılığını fazlasıyla alıyor, Zaman. Türk medyasında bir kalite çıtası niteliği taşıyor. 'Demek ki oluyormuş' düşüncesini zihinlerde oluşturarak, aynı kulvarda gazetecilik yapmak isteyenleri cesaretlendiriyor. Bazen deneme-yanılmanın handikaplarını yaşamış olması, kendi çizgisini oluşturacağı ana kadar yer yer sürçmesi de ortaya çıkan sonucun kıymetini düşürmüyor. Bilakis sürecin doğallığının işareti olarak değer katıyor. İlk haberini o iki katlı binada yazmış birçok gazeteci bugün medyada farklı kurumlarda olmasına bakmadan kendini 'çorbada tuzu olan insan' olarak görüyor. Yeni binaya (biz plaza demiyoruz) taşınmış olanlarda, Kalender Sokak ruhunu ve çorbada tuzu bulunanları unutmamaya çalışıyor. Mesela İlhan Bey'le uzun uzun, genç yaşta kaybettiğimiz 'dizgici Hüseyin abiyi' yâd ettik.

Zaman mefhum manası itibarıyla geçmişi ve geleceği de olan 'an'ı ifade ediyor. Zaman Gazetesi de geleceğe bakmayı ve geçmişi unutmamayı sürdürerek 'an'larına kıymet katıyor. Umarım bu duyguyu hiç kaybetmeyiz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sivil darbenin ayak sesleri

Bülent Korucu 2010.01.15

Sivil darbe tartışmaları uzun zamandır Türkiye gündemine sokulmaya çalışılıyordu. Mahcup bir eda ve Anadolu tabiriyle 'yarım ağız' askerî darbeler kınandıktan sonra; "Ama sivil darbeye de karşıyız" temalı çok yazı yazıldı.

Fakat Nuray Mert, bu tezi seslendirene kadar bir türlü istendiği ölçüde ses getirmedi. Mert'in önceki demokrasi yanlısı görüşleri, tartışmanın ciddiyet boyutunu yükseltti. Sesini duyuramamış olanlar da bu vesile ile tekrar koroya iştirak etti. Nuray Mert'le arkadaşlık veya üstatlık bağı bulunan yakınlarının eleştirilere karşı aldığı tavır çelişkili. Her şeyi ve herkesi eleştirebilme salahiyetine sahip biri de tenkitlerden nasibini alacaktır. Önceki doğruları, bugünkü yanlışlarını görmezden gelmeyi gerektirmediği gibi, 'sivil dikta' gibi iddialı sözler elbette kritize edilecek.

Sivil diktaya yabancı bir toplum değiliz. Tek parti döneminde 'açık oy, gizli sayım' yaparak, bununla da yetinmeyip, müntehib-i evvel, müntehib-i sani uygulamasıyla seçimleri göstermelik hale getirenleri unutmadık. 'Bu ülkeye komünizm gerekiyorsa onu da biz getiririz' diyen fikir tekelcilerini de biliyoruz. 50 yıl önce, 'zekice' buluşlarla seçmeni 'ağzı çorba kokanlar' diye aşağılayanların, şimdilerde 'bidon kafa ve karnını kaşıyanlar' gibi seviyesizliklere teslim olduklarının farkındayız. Kast sistemi özlemi içinde yaşayan, sermayeyi, bilimi ve insanı sınıflandıran seçkincilerin öfkeleri azalmıyor. Siyasi istikrar için oy kullanan hizmetçisini, 'İstikrar senin neyine Vesayet!' sözleriyle azarlayanların kızgınlıkları geçmiyor. 'Mavi kanlılar'ın geçiş üstünlüğünün sona ermesinin sebep olduğu travma sürüyor. Yine seçim yaklaşıyor ve hâlâ dişe dokunur bir alternatif üretemediler. AK Parti'deki rehaveti önleyecek iktidar alternatifi bir yana, adamakıllı muhalefet bile üretememenin sancısı içindeler. O halde her zaman işe yarayan son barutu kullanmanın sırası geldi: Sivil dikta. Başbakan Tayyip Erdoğan 'Putinleşiyor'muş. Hükümet, sivil vesayet sistemine doğru gidiyormuş. Seçim Kanunu değişti, açık oy gizli sayım geri geldi, haberimiz mi olmadı! AK Parti seçimleri belirsiz bir tarihe erteledi veya süresini 20 yıla mı çıkardı? Sandıkta hesap sorabildiğin, belirli zamanlarla yetki yenilemesine giden yönetim nasıl diktalaşabilir?

Bir sivil darbeden bahsedeceksek, hızlı adımlarla gittiğimiz yargıçlar devletinden başlamalıyız. Yasama organı, Anayasa Mahkemesi tarafından bloke edilmeye çalışılıyor. Anayasa'nın açık emrine rağmen kendini Meclis'in yerine koyup kanun yapıcı gibi davranan bir yüksek mahkememiz yok mu? Usulüne uygun anayasa değişiklikleri usuller çiğnenerek iptal edilmiyor mu?

Yürütme organı bir yandan idari yargının kıskacı altında; her yaptığı icraat hukuka aykırı biçimde yerindelik denetimine tabi tutuluyor. 'Yürütmeyi durdurmak' üzere şartlanmışlığı inkâr mı edeceğiz? 20 yıldır aynı ilde milli eğitim müdürlüğü yapan bir kişi başka bir ile tayin edildiği için 9 defa göreve iade alabiliyor. Yetmiyor; Anayasa Mahkemesi'nin kapatma tehdidi iktidar partisinin başının üstünde sallandırılıyor. İnternet arama motorlarından derlenen 'delillerle' cezaya çarptırılmış bir partinin 'dikta'sından söz ediyoruz. Komikliğin farkında mısınız? Başbakan'a hakaret eleştiri kapsamında değerlendirilirken, bir yargı mensubunun tutarlılığını sorgulayan gazetecilerin cezalandırıldığı bir hukuk düzeninde yaşıyoruz. Buna rağmen sivil vesayetten bahsedenlere 'hadi canım sen de' demekten başka çare bulamıyoruz. Askerî vesayeti, kendi elitist hegemonyalarının kalkanı olarak görüp meşrulaştırmak isteyenlere ise hiç sözümüz yok. Onlara etki edecek bir söz olduğuna da kani değiliz!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Eminağaoğlu tekzip gönderir mi?

Bülent Korucu 2010.01.19

Yargıçlar ve Savcılar Birliği'nin sabık ve sakıt başkanı Ömer Faruk Eminağaoğlu, yoğunluğunu azalttı ve asıl işi olan savcılığa döndü diye düşünüyorsanız, yanılıyorsunuz.

Ömer Bey, Yargıtay'ın en genç üyelerinden biri olmak için epey mesai harcıyor. Eskiden yargının en yüksek organına taban yaş olan 45'te pek kimse seçilmezdi. İçtihat makamına, meslekte dirsek çürütmüş biraz olgunlaşmış isimler yükselirdi. Şimdilerde bu gelenek bozulacak gibi görünüyor. Herhalde geçerli sebepleri vardır. Neyse biz Eminağaoğlu'ndan devam edelim. Adliye'de yükselmek için belirli kriterler aranıyor. Birincisi saha tecrübesi ve bütün bölgelerde hizmet etme gerekliliği. Şark hizmeti de diyebileceğimiz 4. ve 5. Bölgelerde görev yapmamış savcı ve hâkim bulmak neredeyse imkânsızdır. Ömer Bey, bu az sayıdaki istisnalardan biri. Bandırma ve Kırıkkale Delice dışında saha tecrübesi yok. Şark hizmetini ise teğet bile geçmemiş. Yargıtay'a paraşütle iner gibi nasıl girdiği merak konusu. Yıllarca imkânsızlıklar içinde hizmet eden, kalorifersiz binalarda Adliye'nin yükünü çeken meslektaşları bu 'şanslı' arkadaşlarına gıpta ediyorlar. "Bize de böyle bir piyango vurur mu?" diye iç geçirip, biraz da kıskanıyorlar.

Eminağaoğlu'nu kıskananlar yalnızca taşradaki cefakâr meslektaşları değil. Yargıtay'da görev yapan ve her yıl en az 800-900 dosyayı sonuçlandırıp tebliğname yazması gereken savcılar da bu imtiyazlı arkadaşlarını kısık sesle eleştiriyor. Kısık ses olması çok normal, zira arkasının güçlü olduğu intibaı herkesi etkiliyor. Biraz rahat çalışsın ve dosya okumaması göze batmasın diye tutulduğu siyasi partiler masasındaki dönem sayılmazsa, Ömer Bey'in bugüne kadar binlerce tebliğname yazmış olması gerekiyor. Oysa Eminağaoğlu için bu rakamın en iyimser tahminle yüzlerle ifade edilebileceği söyleniyor. Ağır cezada ve tutuklu yargılananların dosyalarına bakan 1. Bölüm'deki performansı sanık avukatlarının isyanına sebep olmuştu. Kısa sürede sonuçlandırılmaması halinde ağır mağduriyetler oluşan bu masadan, memur suçlarına bakan 4'e, orada da birikmeler sebebiyle rahatsızlık doğurunca 2. Bölüm'e gönderildi. Benzer durumdaki savcılar geçerli mazeretleri bile olsa Yargıtay'dan gönderiliyor. Bilindiği üzere Başkan Hasan Gerçeker, yüksek mahkemedeki dosya yığılmasından şikâyetçi olmuştu. Geçen yıldan kalan dosya sayısı 700 bin. Bu rakam önümüzdeki yıla devrederken bir milyonu

geçecek. Böyle bir kurumda asli vazifesini aksatana hesap soracak birileri olmalı. Bu birisi doğal olarak Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Abdurrahman Yalçınkaya. Meslektaşları kadar derse girmeyen öğretmen, nöbet tutmayan polis, hasta bakmayan doktor istintaka tabi tutuluyorsa; savcı da sorgulanmalı. Kaldı ki Yargıtay'da sayılan isimler var, performans düşüklüğü sebebiyle yerel mahkemelere gönderilmiş.

Eminağaoğlu, bu eleştirilerimi cevaplayan bir açıklama gönderse memnuniyetle ve mahkeme kararı beklemeden yayınlarım. "Görev yaptığım yerleri eksik yazmışsınız, şu şark görevlerimi görmezden gelmişsiniz ve şu kadar dosyayı neticelendirdiğimi yazmamışsınız" derse gerçekten mutlu olacağım. Nihayetinde balık baştan kokar. Yargıtay'da bir savsaklama ve imtiyazlı konum olursa, bütün yargı mekanizmalarına katlanarak yansır. Merkezdeki küçük bir açı kayması muhite büyüyerek ulaşır. Bunun olmaması, yargıyı son sığınak bilen her Türk vatandaşı gibi bizi de rahatlatır.

Yargıtay üyeliğine gelince, Zekeriya Öz'ü hakkındaki şikâyetlerden dolayı 1. sınıf savcı yapmayan Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun ağır cezada yargılanan birini Yargıtay üyesi yapacağına ihtimal vermiyorum. Ömer Bey boşa kürek çekiyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İpekçi cinayetinden bir hafta önce

Bülent Korucu 2010.01.22

Etraf Gazetesi'nin 24 Mart 1979 tarihli nüshasından bir haber okuyoruz. Savcı Doğan Öz'ün katledilmesiyle ilgili yıldönümü haberine önemli bir ihbar eşlik ediyor.

Etraf Gazetesi, Kontrgerilla ile ilgili ilk resmi raporu hazırlayıp Başbakan Bülent Ecevit'e sunan Ankara Savcı Yardımcısı Doğan Öz cinayetinin perdesini aralamaya çalışırken, daha çok ses getirecek bir cinayetin de haberini veriyor. Milliyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Abdi İpekçi'nin bir hafta içinde öldürüleceğini bildiren haber, sonraki süreci de ayrıntılarıyla anlatıyor. Gazetenin iddiasına göre cinayet sanığı yakalanacak ama emniyetteki sorgusu yarıda kesilerek sıkıyönetim komutanlığına götürülecek. Gazete, katilin ülkenin en iyi korunan askerî cezaevinden kaçırılarak yurtdışına çıkarılacağını ve Roma'da Papa'ya suikastta bulunacağını da savunuyor. Katilin 30 yıl sonra kahramanlar gibi tahliye olacağını da ekliyor. Askerî ve sivil yetkililer gazeteye tepki göstererek, bu kadar saçma ve hain plan olmayacağını bildiriyor. Yetkililerin açıklaması özetle şöyle: "Söz konusu iddiaları ciddiye alarak üzerinde yorumlar yapılmasının ve bilgi kirliliği yaratılmasının; özellikle toplumumuzda tedirginlik yaratmak isteyenlerin amacına hizmet edeceği değerlendirilmektedir."

Yukarıdaki haber tamamen kurgu, böyle bir gazete ve haber yok. Ama maalesef olayların tamamı gerçek. Kontrgerilla hakkında başbakana rapor yazan Savcı Doğan Öz katledildi. Bir yıl sonra gazeteci Abdi İpekçi benzer bir cinayete kurban gitti. Ve süreç aynen yukarıdaki gibi yaşandı. Elimizde bir zaman makinesi olsaydı ve o günlere gidebilseydik. Etraf diye bir gazete çıkarıp bildiklerimizi yazabilseydik. Bugün Balyoz Eylem Planı haberlerini yayınlayan Taraf Gazetesi'nin aldığı tepkileri alırdık. Zaten tırnak içinde verdiğim bölüm Genelkurmay Başkanlığı'nın açıklaması.

Söz konusu planın hazırlandığına dair Taraf'ın elinde ciddi belgeler var. Bu yetmiyor; önce suçlanan emekli General Çetin Doğan tevil yoluyla ikrarda bulunarak 'iç tehditlere karşı adı geçen türde harp oyunu ve plan tatbikatları' yaptırdığını itiraf ediyor. Genelkurmay Başkanlığı yazılı açıklamayla söylenen tarihte 'dış tehditlere yönelik' Plan Semineri icra edildiğini kabul ediyor. Açıklamaların kendi içlerinde ve birbiriyle çeliştiği noktalar var. En önemlisi iç tehdit-dış tehdit farkı. Taraf da elindeki belgenin seminer kılıflı olduğunu kayıtlara geçirmişti.

Semineri doğrulayan Karargâh'ın, içerikle ilgili tavrı çok net değil. İzaha muhtaç diğer unsur 'senaryo' diye küçümsenen ve meşrulaştırılmaya çalışılan şeylerin yaşanan hayatla örtüşmesi. Mesela dost kuvvetler olarak sayılan gazeteciler arasına neden yanlışlıkla diğer cepheden bir isim yazılmıyor? Tersi de geçerli, tutuklanacak gazeteciler listesi içine neden Süheyl Batum gibi isimler hataen girmiyor?

Belgeleriyle ortaya konulan iddiaları 'saçma ve salakça' diye niteleyip sıyrılmaya çalışanlara şunları sormak hakkımız: 1 Mayıs 1977'de Taksim Meydanı'nda yaşananların, Sivas katliamının, Gazi Mahallesi provokasyonunun ve Danıştay saldırısının makul bir izahı var mı? Seçimle gelen Başbakan Menderes ve iki bakanını idam etmenin makul sebeplerini sayar mısınız? Üç gün devam eden Kahramanmaraş olaylarına Başbakan Bülent Ecevit'in talimatına rağmen müdahale edilmemesini açıklayabilir misiniz? Dönemin Genelkurmay Başkanı Kenan Evren'in 'yeterli askerimiz yok' bahanesini aklın süzgecinden geçirebilir misiniz? Son soru: Milleti hâlâ bunlara inanacak kadar saf mı zannediyorsunuz?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Anayasa Mahkemesi'nden Poyrazköy'e yol gider mi?

Bülent Korucu 2010.01.23

Askerlerin yargılanmasıyla ilgili iptal kararı, Anayasa Mahkemesi hakkındaki tartışmaları tekrar başlatacak nitelikte.

Kararın içeriği üzerine söyleyeceklerimizi biraz erteleyerek önce şekli eleştirilerimizi sıralayalım. Anayasa'nın açık hükümlerini ihlal etmeyi alışkanlık haline getiren Mahkeme, 153. maddesindeki "İptal kararları gerekçesi yazılmadan açıklanamaz" emrini görmezden geliyor. Görüş belirtecek ya da uygulamaya geçecek pek çok kişi iki gündür aynı nakaratı tekrarlıyor: "Gerekçeyi görmeliyiz." Kanun koyucu da anayasayı yaparken bu belirsizlik ortamını öngördüğü için söz konusu fıkrayı yazmış. Anayasa'nın vermediği yetkileri kullanması başlıbaşına ihlal. Yetkisi olmadığı halde yürürlüğü durdurarak ikinci ihlale imza atıyor. Parlamento'nun iradesi önce mevcut kanunu kaldırıyor, sonra yerine yenisini ihdas ediyor. Mahkeme'nin verdiği iptal kararı boşluğa sebep olacağı için, iptalin yürürlüğünün ertelenmesi prensibi vazedilmiş. Meclis'e yeni düzenleme için zaman tanıma anlamına gelen 'yürürlüğü erteleme' yerine AYM, kanunun yürürlüğünü durduruyor. Otomatikman Anayasa'nın yasakladığı diğer ihlal gerçekleşiyor ve kanun koyucu gibi hareket ediyor. İptal edilen maddenin yerine yasama organının düzenleme yapması gerekirken, Mahkeme hüküm ihdas ediyor. Bu örnek olayda "... Savaş ve sıkıyönetim hâlinde askerî mahkemelerin görevlerine ilişkin hükümler saklıdır." ifadesindeki 'halinde' kelimesinin iptali isteniyordu. Mahkeme 'savaş ve sıkıyönetim' kelimelerini resen iptal ederek kanun koyucu gibi davranma yoluna gitmiştir.

Kendisi Anayasa'yı böylesine rahat ihlal eden Mahkeme, 145. maddenin sorunlu yazımından kaynaklanan muğlâklığa sığınmayı seçti. Askeri yargı ile ilgili uluslararası sözleşmeleri üst norm olarak kabul edebilecekken bunu yaptı. Çağdaş hukukun gereklerini çiğnemeyi göze aldı. Örgütlü uyuşturucu ticareti ve mafya suçlarını askerin görevi içine alma eleştirilerini göğüslemek zorunda kalacağını bile bile yaptı. Hangi motivasyonla hareket ettiğini açıkçası merak ediyorum. Bu arada, iptal kararından Ergenekon'dan çıkış efsanesi üretmeye çalışanları yeniden uyaralım. İmkânsızın peşinde koşuyorlar. Askeri mahkemelerin görev alanı açıklayıcı unsurlar içeriyor. Mahkemelerin görev ve yetkilerini belirleyen kuruluş ve usul kanunlarıdır. O kanunlar (bakınız madde 9) askeri mahal dışında ve askerlik hizmeti kapsamında olmayan suçları adli yargıya havale ediyor. Aynı şekilde 12. madde sivillerle müşterek işlenen ve Askeri Ceza Kanunu'nda yer almayan suçlarda sivil yargıyı yetkili kılıyor. Poyrazköy iddianamesine bakan İstanbul 12. Ağır Ceza Mahkemesi'nin gerekçeli kararı bekleme

eğilimi doğru değil. Poyrazköy'ün sivil bir mahal olduğunu bizzat Genelkurmay Başkanı Org. İlker Başbuğ açıkladı. Atılı suçun sanıkları sivil-asker karışık, yani müşterek suç. Mağdurları da sivil olduğuna göre sorun nerede anlamadım. Neyse, su sonunda mecrasını bulacaktır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

EMASYA: Darbenin sürekliliğinin kılıfı

Bülent Korucu 2010.01.26

Kısa adı EMASYA olan 'Emniyet Asayiş Yardımlaşma Protokolü' yeniden gündemde. Emekli Orgeneral Çetin Doğan'ın adı etrafında tartışılan Balyoz darbe planı iddiası dikkatleri yeniden EMASYA'nın üzerine topladı.

Bugün Gazetesi iyi bir habercilik yaparak protokolün tam metnini yayımladı. Söz konusu protokol 28 Şubat'ın en önemli kalıntılarından biri olarak hukuk ve siyasetin önünde duruyor. Genelkurmay Başkanlığı, deşifre olan bütün fişlemeleri İçişleri Bakanlığı ile imzaladığı bu metne dayanak açıklamaya çalışıyor. Balyoz planı, Ergenekon soruşturmaları ve benzer iddiaların akabinde ortaya çıktığı ve istihbaratın ötesinde icraatlar öngördüğü için fazla ses çıkardı. Aslında bu gürültü daha önce kopmalıydı.

2004 yılı Mart ayında kamuoyuna yansıyan ve 'sosyetik fişleme' olarak isimlendirilen çalışma hakkında Genelkurmay'ın yaptığı açıklamayı yeniden okumak gerektiğini düşünüyorum. 16 Mart tarihli bildiri her zamanki gibi 'ne var bunda, görevimizi yapıyoruz' tonunda. "Sosyeteyi yanlışlıkla fişlemişiz, bu personel hatasıdır, onlara verdiğimiz rahatsızlığı telafi etmeye çalışırız. Ama irticaı takip bizim işimiz" diye özetlenecek açıklama EMASYA'nın vahametini göz önüne seriyor. Biz gafil siviller, askerlerin bir gece ansızın gelmek için bu protokolü kullanacağını sanarak konuyu geçiştiriyorduk. Hazırlık aşaması için verilen yetkiler, ordu sokağa çıktıktan sonra yapacaklarından daha az ürpertici değil. "Emniyet asayiş planlarının garnizon komutanlıklarınca geliştirilebilmesi amacıyla ihtiyaç duyulan istihbarat bilgilerinin temini"; can alıcı ifade burası. Son olayda Çetin Doğan da benzer ifadeler kullandı; askerler her seferinde kendilerini böyle savunuyor. Yani 28 Şubat döneminde, askerlere sadece tehlike gördüklerinde sokağa çıkıp ülkeyi kurtarma(!) görevi verilmekle kalınmamış. O gün geldiğinde rahatlıkla icraat yapabilmeleri için istihbarat toplama hakkı da verilmiş.

Protokolün istihbarat faaliyetleri başlığı altında sıralananları okuduğunuzda küçük dilinizi yutacak gibi oluyorsunuz. "Bölge ve tali bölge komutanlıklarında; terörle mücadelede görev yapan bütün birimlerin istihbarat gayretlerinin birleştirilmesi ve istihbaratın koordinesi için, "MÜŞTEREK İSTİHBARAT MERKEZLERİ" tesis edilir. Başbakanlık'ın 25 Haziran 1996 gün ve 11269 sayılı genelgesi gereğince jandarma, MİT ve emniyet temsilcileri de bu merkezin çalışmalarına asil üye olarak katılırlar. Jandarma, MİT ve emniyet temsilcileri, EMASYA Bölge Komutanlığı'nın belirleyeceği zaman, şekil ve usullerle çalışmalarını ve istihbarat bilgilerini takdim ederler ve karşılıklı istihbarat mübadelesinde bulunurlar. Elde edilen sonuçlardan ilgili valiye bilgi verilir."

Bütün kolluk kuvvetlerini emrine alarak ve mülki amirin yetkilerini donanarak çetin bir doğan ansızın karşımıza çıkarsa diye düşünüyorduk. Halbuki, doğanlar zaten 'big brother' olarak her an bizi izlemekte ve fişlemekteymiş. Hatta aynı protokolün kendilerine verdiği yetkilere dayanarak yılda en az bir defa tatbikat bile yapıyorlarmış. Sosyetik fişlemede olduğu gibi hasbelkader ortaya çıkanları kendinden emin biçimde savunuyorlardı. Milli Görüş gömleğini çıkardığını söyleyen AK Parti Hükümeti'nden asıl milletimize giydirilen

bu deli gömleğini tarihin çöplüğüne göndermesini bekliyoruz. Aksi halde Aksiyon'un kapak dosyasındaki ifadeyle, 'yatıyoz, kalkıyoz, balyoz' devam eder. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Askerî yargı, umut kapısı mı?

Bülent Korucu 2010.01.29

Poyrazköy iddianamesi gecikmeli de olsa İstanbul 12. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi. Anayasa Mahkemesi, askerî yargının görev alanını daraltan kanunu iptal edince umutlananlar hayal kırıklığına uğradı.

Sivil mahkemenin kararı sürpriz olmadı. AYM'de iptal hükmü açıklandığı gün 'Çiçekgiller fazla sevinmesin' demiştik. Ama bazıları akıntıya karşı kürek çekmeye devam etti. Askerî mahalde işlenmeyen, askerî görevle ilgisi bulunmayan, asker olmayan kişileri de hedef alan ve sivil kişilerle iştirak halinde bir suç olmasına rağmen, konunun hâlâ askerî mahkemeye gideceğini iddia edenler var. Hem de yüksek yargıdan emekli olmuş kişiler. Bu kadarına pes artık demek gerekiyor.

Sadece emekli başsavcılar değil, Ergenekon Terör Örgütü suçlamasıyla yargılananlar ile onların resmî ve gönüllü avukatları da bu koroya katılıyor. 'İlle de askerî mahkeme' diye tutturmaları, mahkemeler üzerindeki eleştiri bulutlarını yoğunlaştırmaktan başka işe yaramıyor. Beraat istermişçesine bıkıp usanmadan aynı talebi tekrarlıyorlar. Kamuoyu bu ısrara bakarak, askerî yargı ile ilgili tenkitlerin haklılığına ikna olabilir. Türkiye'deki tartışmalardan habersiz yabancı bir uzmana, "Bir grup sivil sanık askerî mahkemede yargılanmak için can atıyor" desek, adamın kafası karışır. Askerî mahkemeler, hukuk teorisinde kerhen kabullenilmiş bir olgu. İdeali hiç olmaması, ancak ille olacaksa diye dar bir alana hapsedilmiş. Bizdeki hali, kışla içinde bulunmasından, özlük haklarından emir komuta zincirine bağlılıklarına varıncaya kadar pek çok kalemde eleştiri konusu. Söz konusu eleştiriler, dayanağını imza attığımız uluslararası sözleşmelerden aldığı için göz ardı edilemeyecek türden. Avrupalı hukukçulara, çift başlı yargımızı ve askerî mahkemelerin yetkilerini anlatamadığımız gibi, orada yargılanmak için can atanları da izah edemeyiz. Aslına bakarsanız, bırakın Avrupalıları, Türk halkına da tatminkâr bir gerekçe sunamıyorlar.

Bu arada balyoz gürültüleri, poyraz esintileri arasında unutulmaması gereken bir kozmik maceramız var. Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç'ın evinin etrafında yakalanan Seferberlik Tetkik Kurulu'nda görevli iki subayla ilgili soruşturma diğerleri kadar önemli. Kurumun kozmik odalarında yapılan incelemenin sonuçlarını henüz bilmiyoruz. Yalnız iki gelişme yaşandı. Birinde Genelkurmay Adli Müşaviri Hıfzı Çubuklu, suç unsuruna rastlanmadığını ama deşifre olan bilgilerden dolayı belgelerin yakılacağını açıkladı. Böyle bir açıklamaya yetkisi olmaması bir yana, süren soruşturmaya müdahale ve adaleti engelleme gibi suç isnatlarıyla bile karşılaşabilir. Tuğgeneral Çubuklu, açıklamalarıyla Karargâh'ı zora sokuyor. Daha önce de 'Meçhul Subay' imzasıyla ihbar mektubu gönderen kişi hakkında açıklama yaparken baltayı taşa vurmuştu. İnternet üzerinden yapılan provokatif yayınları sahiplenmiş ve hatta Başbakanlık'ın emriyle yapıldığını savunmuştu. Söz konusu emir ortaya çıkarılamadı. Kendini andıçlatan bir hükümetin varlığına da kimse inanmadı. Konuyla ilgili ikinci gelişme, suçlanan subaylardan birinin yaptığı suç duyurusu. Bilgisayarında 80 kişilik liste çıktığı iddia edilen Binbaşı İ.G., 'devlet sırrının ifşa olduğu' gerekçesiyle suç duyurusunda bulundu. İtiraf gibi bir şey. Bu aklı ona Çubuklu mu verdi, bilmiyorum. Ama söz konusu müracaat, haberleri ve iddiaları doğrular nitelikte. Liste haberi ve ileri sürülen nitelemeler doğru ise Binbaşı İ.G.'nin ve onu savunan yetkililerin işi çok zor demektir. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gizlilik kavramı ve haber alma hürriyeti

Bülent Korucu 2010.02.05

Ergenekon terör örgütü davasıyla birlikte daha önce konuşmadığımız konular sıkça gündeme gelmeye başladı. Hukukî gibi görünen tartışmaların gazeteciliğe bakan yönleri önümüzdeki günleri şekillendirecek.

Adalet Bakanı Sadullah Ergin, insan hakları ihlali eleştirileriyle, basın özgürlüğü talepleri arasındaki 'optimum denge'yi yakalayabilmek için gazetecilerle istişarelere başladı. Söz konusu toplantılar, görüş ayrılıklarını sıfıra indirmese bile önemli mesafeler kazandıracak. Tartışmalara eksen teşkil eden gizlilik kavramı mesleğimizin özü niteliğinde. Gazeteci, zaten gizlinin peşinde giden insan demek. Yaptığımız işi bültenden ayıran da bu çaba. Basın tarihimizin satır başlarını oluşturan Johnson mektubundan tutun, Türk askerine çuval geçirildi haberine, oradan İSKİ ve Susurluk skandallarına varıncaya kadar başarı, hep 'gizli'nin üzerindeki örtüyü kaldırmakla yakalandı. "Şahsî mağduriyetleri ve kamu yararını gözeterek gizlinin peşindeki koşuyu, yani basın özgürlüğü ve haber alma hürriyetini nasıl sağlarız?" sorusuna cevap arıyoruz. Bakanlığın sektör temsilcilerini sürecin parçası haline getirmesi, doğru ve iyi niyetli bir adım.

Gizlilik kavramı parçalar halinde incelenebilir. Birincisi ve belki en önemlisi 'Özel hayatın gizliliği'nin korunması. Bunun alt başlığı olarak haberleşme özgürlüğü ve onun mahremiyetini yazabiliriz. Ferdî mağduriyetler en az korunaklı olması hasebiyle en önemli nitelemesini hak ediyor. Türk Ceza Kanunu, 132'den 137'ye kadar maddelerinde bu dokunulmaz alanı nasıl koruyacağını açıklıyor. Basın Kanunu'nda benzer düzenlemeler var. En temel ayrım, Basın Kanunu'nun belli maddeler dışında hürriyeti tahdit yani hapis cezası öngörmeyip para cezaları ile yetinmesi. Gazeteciler genelde bu noktaya vurgu yapıyor. Hapis cezalarının, mesleği yapılamaz hale getireceği endişesi had safhada.

Ayrıca medyanın da yargı camiası gibi bir kamusal denetleme aracı olduğunu unutmamak gerekiyor. Yargının işini kolaylaştırmak, önünü açmak ve onun yetki alanına girmeyen konularda denetim yapmak işlevi var. Basın, Adliye'nin yetki alanına girmeyen ama 'etik' kuralların belirlediği yasakları da gözetir. Mesela İngiltere'de zina suç değildir; ama takım arkadaşının eşiyle gayri meşru ilişki kuran milli takım kaptanının tardı gündemdedir. Dünyanın her yerinde bürokrat ve siyasetçilerin buna benzer hukuken suç olmayan fiillerini de medya denetler, alenileştirerek cezalandırır. Adliyenin görev alanına girmeme esas itibarıyla olduğu gibi usule de taalluk edebilir. Örneğin, Anayasa Mahkemesi Başkan Vekili Osman Paksüt, 'Mahkemenin gizli bilgilerini sızdırmak' suçu işlediği sabit görülse bile usule aykırılık sebebiyle soruşturmadan kurtulmuştur. Medya konuyu alenileştirerek 'etik' cezaların devreye girmesini sağlamalı. Paksüt'ün AK Parti hakkındaki oturumlara katılmaması ve oy vermemesi, kamuoyu baskısı ile temin edilmeli.

Özel hayatın masuniyeti konuşulurken halk arasında 'fişleme' diye tabir edilen kişisel verilerin kaydının konuşulmaması tuhaf. 135. maddedeki "Kişilerin siyasî, felsefî veya dinî görüşlerine, ırkî kökenlerine; hukuka aykırı olarak ahlâkî eğilimlerine, cinsel yaşamlarına, sağlık durumlarına veya sendikal bağlantılarına ilişkin bilgileri kişisel veri olarak kaydeden kimse"lerin durumları da konuşulmalı.

Çok tekrar edilen 'kanunsuz dinleme yapanların cezası ağırlaştırılsın' sözünün karşılığı yok. Dinlemeyi yapan ve hatta gerekli tedbirleri almayarak dinlenen kamu görevlilerinin cezalandırıldığına şahit olmadık. İstihbarata karşı koyma, güvenlik birimlerinin görevleri arasında, ama en hassas birimle ilgili dinleme kayıtları ortaya çıkıyor. Kendini koruyamayan bir güvenlik birimine ne kadar güvenebileceğimizi vatandaş olarak sorgulamalıyız. Kamu yararı ve basın hürriyeti saikıyla haberi yapan gazeteci kendini mahkeme önünde buluyor. Yayınlanan kayıtta suç unsuru varsa ve herhangi bir müdahale ile tahrif edilmemiş ise 'tesadüfen elde

edilmiş delil' muamelesi görebilir. Bir silahlı üst düzey bürokratın 'halkın üzerine çökmek' muhtevalı ses kaydını görmezden gelen gazeteci olamaz. Diğer gizlilik tartışmalarını önümüzdeki yazılarda ele alalım.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Danıştay'ın suyu bulanmış

Bülent Korucu 2010.02.09

Danıştay yine İstanbul Barosu'nun talebini kabul etti ve imtihana sayılı günler kala üniversite adaylarını belirsizliğin kucağına attı.

Bu karar şunu gösteriyor: Danıştay kuzuyu yemeyi kafaya koymuş, her halükarda su bulanıyor. Danıştay'ın kararıyla ilgili pek çok hukuki ve mantıki eleştiri yapılabilir. Ama görünen o ki, en sağlam hukuki gerekçelerin ve en doğru mantık yürütmelerinin tıkandığı bir yer var. Bunu, umutsuzluk aşılamak adına söylemiyorum. Tam tersine hukukun üstünlüğüne inananların, 'yargıçlar hükümeti'ne taraf olanlar kadar mücadeleci ve ısrarlı olmaları için yazıyorum. Onların kararlılığı bizim irademize fer vermeli.

Danıştay, icra organlarını hukuk açısından denetlemekle görevli. Denetleme kıstası ise kanunlar ve oradan aldığı yetki. Ötesine geçtiğinde bizzat kendisi hukuku çiğniyor. Eğitim politikalarıyla ilgili uygulama vazetmeye yetkisi de yeterliliği de yok. Kanuna uygunlukla sınırlı salahiyetini 'yerindelik' teftişine dönüştürüyor. Yetkili olmadığını söylemekten dilimizde tüy bitti; peki donanımı buna müsait mi? HAYIR. Öyleyse hem boyunu hem yetkisi aşan böyle bir işe neden soyunuyor? Çünkü kendini icra organının yerinde konumlandırıyor. Bu yargıçlar hükümeti dedikleri şey tam ballı börek. Seçime girme derdin yok, halka hesap verme mecburiyetinde değilsin, yaş haddini doldurana kadar kimse koltuğundan kaldıramıyor. Bir de Türkiye'deki gibi HSYK ile 'sen beni seç, ben seni' düzeni kurulmuşsa...

Önceki uygulamayı iptal ettirmek için yapılan başvuruları 'bu konuda yetki Yükseköğretim Kurulu'nda' diyerek kestirip atan Danıştay'sa, bugün 'hayır, yetki bende' diyen 'ne' oluyor? Diyarbakır Barosu, "Radyo ve Televizyon Yayınlarının Dili Hakkında Yönetmelik"in iptalini istediğinde talep 'ehliyet' yönünden reddedilirken şu gerekçe yazılmıştı: "Meşru, kişisel ve güncel bir menfaatinin etkilenmediği, dolayısıyla işlemle menfaat ilişkisi bulunmadığı anlaşıldığından, davanın ehliyet yönünden kabulüne hukuken olanak görülmediği; her ne kadar davacı tarafından Avukatlık Kanunu'nun 95. maddesinin 21. bendiyle baro yönetim kuruluna verilen 'Hukukun üstünlüğü ve insan haklarını savunmak, korumak ve bu kavramlara işlerlik kazandırmak' görevinden bahisle dava konusu yönetmeliğin iptalini istemekte menfaatinin bulunduğu ileri sürülmekte ise de, avukatlık mesleği ile ilgili bulunmayan, radyo ve televizyon yayınlarında halk arasında Türkçe dışında kullanılan dil ve lehçelerde yayın yapılmasına ilişkin usul ve esasları düzenleyen yönetmeliğin iptalini istemekle yukarıda sözü edilen anlamda menfaatinin bulunmadığı kanaatine..."

Aynı Danıştay, İstanbul Barosu'nun katsayı ile ilgili talebini kabul ederken hemen hemen aynı gerekçeyi yazmış. "1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 76. maddesinde; baroların, hukukun üstünlüğünü savunmak ve korumakla görevli olduğu belirlenmiş olduğundan, sadece kendi meslek grubu için yürütülen iş ve işlemler için hukuki görev ve sorumlulukları bulunduğunun kabulüne olanak bulunmamaktadır. Bu nedenle; dava konusu uygulamanın hukuk düzeni üzerindeki etki ve sonuçları bakımından baroların anılan yasada belirlenen görevleri kapsamında 2577 sayılı yasanın 2. maddesinde tanımlanan şekliyle menfaat ihlalinin varlığından söz edilebileceğinden, davalı Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nın davacı İstanbul Barosu Başkanlığı'nın dava açma ehliyeti bulunmadığı yolundaki itirazı yerinde görülmeyerek işin esası incelendi..." Sadece baro ismi farklı ve tabii hüküm ifadesi olumlu. Alın size ikinci çelişki. Çok uzun cümlelerle ve anlaşılması zor şekilde yazılmış

hukuki metinleri sabrınıza sığınarak aynen alıyorum. Çifte standardın, bizim suizannımız değil, gerçeğin kendisi olduğunu görün istedim.

Danıştay, kendisiyle çelişmek pahasına verdiği kararlarla hukuka olan güveni aşındırıyor; bindiği dalı kesiyor...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Danıştay mağdurları ne yapmalı?

Bülent Korucu 2010.02.12

Danıştay'ın yetkisini ve donanımını aşan katsayı kararları üzerine 'ne yapabiliriz?' soruları çoğaldı.

Meslek liseliler ve alan değiştirme teşebbüsünde bulunmuş düz liseliler düşünüldüğünde yüz binlerce öğrenci, belirsizliğin kucağına itildi. Demokratik hukuk devleti iddiasını anayasanın değişmez maddelerine yazan bir ülkede yol belli: Demokratik tepki ve hukuk. Demokratik tepkinin kanallarının başında siyasî partiler geliyor. Yerel teşkilatlar ve genel merkezler nezdinde kamuoyu baskısı oluşturulabilir. Normal demokrasilerde sokak eylemleri demokratik tepki şekli olmakla birlikte, bizde araya karışabilecek provokatörler düşünüldüğünde ters sonuçlar doğurabilir. Demokrat gazeteci ve yazarların desteğini alabilecek adımlar atılmalı; bilgi verilerek ilgilenmeleri sağlanabilir. Yüzlerce mesajla posta kutularını doldurup insanları canından bezdirmek doğru değil. Kaş yapayım derken göz çıkarabilir ve insanları kızdırabilirsiniz.

Gelelim hukukî yollara... Karar vesilesiyle mağdur olduğuna inanan kişiler veya bunların velayetini haiz olanlar müdahillik talebinde bulunabilir. Endüstri meslek lisesi öğrencisi Ömer Faruk Benli'nin talebi mahkemece haklı bulunarak müdahilliği kabul edildi. Davacı İstanbul Barosu'nun talebini yerinde gören Mahkeme'nin, mağdurları reddetmesi, tarafsızlığına 'telafisi imkânsız' zararlar verecektir. Yükseköğretim Kurulu'nun kararından doğrudan veya dolaylı olarak menfaat ihlali bulunmadığı ve bu sebeple dava ehliyeti olmadığı halde baronun müracaatı kabul edildi. Sadece eski katsayı uygulamasından değil, oluşan belirsizlikten dolayı maddî ve manevî mağduriyet oluştuğu inkâr edilemez. Danıştay'ın verdiği yürütmeyi durdurma kararı söz konusu kayıpları telafisi imkânsız şekilde büyüteceğinden hareketle hem itiraz hem de müdahillik talep edilebilir. Mahkeme, hukukî menfaatin varlığına karar verirse, davalının yanında davaya iştirak edilebilir. Davaya katılanların (müdahillerin) yetkileri sınırlı olup, katıldığı kişiye yardımcı konumdadır. Uygulamada, taraflardan biri yanında davaya katılmak isteyenler, yürütmenin durdurulması taleplerinde bulunuyorlar. Bu başvurunun tabii bir sonucu olarak, yürütmenin durdurulması kararına da itiraz edebilir. Sadece son karara itiraz, temyiz, reddihâkim vs. gibi usul muamelelerinde bulunamaz. Bir de davaya katılanlar lehine veya aleyhine yargılama qiderine de hükmedilemez.

İnternette yazımın altında matbu dilekçe örneğini bulabilirsiniz. Ancak şu kadarını söyleyeyim, dilekçeyi gerçekten ikna edici şekilde yazmak faydalı olur. Menfaatine halel geldiğine dair somut ifadeler kullanmak neticeye etki edebilir. Fakat asıl sorun, hak arama konusundaki ahesterevliğimiz. Ya yol bilmediğimizden ya da devlet kapısında sürünmek istemediğimizden, hakkımızın peşinden yeterince gitmiyoruz. Çeşitli meslek liseleri ve düz liselerden on binlerce mağdur bu yolla sesini yükseltirse duyarsız kalınamaz. Danıştay'a ulaşacak itiraz ve müdahillik dilekçelerinin en selametli usul olduğu kanaatindeyiz. Cılız tepkiler ise davacının haklılığına olmasa bile güçlülüğüne delalet ediyor. Ağlamayana mama verilmemesi de bir realite olarak önümüzde duruyor.

Tepkisizliğin en somut yansımalarından biri, 'Meslek lisesi memleket meselesi' diyen iş dünyasının sesini yükseltmemesi. Diğer bazı sosyal sorumluluk projelerinde olduğu üzere 'mış gibi' mi yapıyorlar acaba? TÜSİAD

ve TOBB gibi iş dünyasının önde gelen kurumsal yapılarının sessizliğini izahta zorlanıyorum. 28 Şubat sürecinde 'silahsız kuvvetler' olarak göreve çağrılan kurumlar, yönetimleri değişmesine rağmen üstlerindeki ölü toprağını atmakta zorlanıyor. Sefer görev emirlerinin iptal edildiğini düşünüyoruz. Umarım yanılmıyoruzdur.

NOT: Endüstri meslek lisesi öğrencisi Ömer Faruk Benli'nin talebi mahkemece haklı bulunarak müdahilliği kabul edildi.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Cani farklı kesimlerden çıkarsa canım çok sıkılır'

Bülent Korucu 2010.02.16

Yakın tarihin faili meçhul siyasi cinayetleri için ilk defa gerçek bir umut belirdi. Kurban yakınları 'gerçeklerle yüzleşme ve onun peşine düşme' cesareti topladı.

Birlikte hareket etme psikolojisi kolektif güç ve cesaret olarak dönüyor. Uğur Mumcu'nun çocukları ile başlayan ezber bozma sürecine Abdi İpekçi'nin yakınları hız kazandırdı. Çetin Emeç'in eşi Bilge Hanım, Vatan Gazetesi'nden Sanem Altan'a verdiği mülakatla bu konuda en uç şeyleri söyledi. Bir anlamda toplumda ve ailelerde müessir olan psikolojiyi deşifre etti. Başlıktaki cümle gazeteci Mehmet Ali Kışlalı'ya ait. Ahmet Taner Kışlalı'nın kardeşi Mehmet Ali Bey, henüz bu tartışmalar başlamadan gerçeğin, arzulanandan farklı çıkmasına ait korkusunu dile getirmişti. Ağabey Kışlalı'nın "Cani farklı kesimlerden çıkarsa canım çok sıkılır" ifadesinin daha açık ve somut şekli Bilge Hanım'ınki.

Fazla yoruma gerek yok aslında. Bayan Emeç'in sözleri yeterince açık; şöyle diyor: "Katilin bulunması çok önemli değil. Yakalanan katilin de gerçek olduğunu düşünmüyorum. Tetikçiyi yakaladılar güya. O çocuk cezaevinde evlendirildi. Hrant'ınki de aynı oldu ya. Evlendi. Nasıl oluyor anlamıyorum. Gerisinde kim var bu işlerin hâlâ çözülmedi. Çözülse de ne olacak ki artık onu da bilmiyorum gerçi. Sürekli dinle ilgili tehdit aldığımız için hep 'İran' dedik, 'Dinciler' dedik. Çünkü ben Atatürkçü, orduyu seven, vatanperver bir kadınım. O yüzden daha devletime hiç kızmadım ben. Başka gerçeklerle yüzleşmek istemedim. O yüzden hep İran demek işime geldi sanırım. İran'ın yaptığına inanmak istedim."

Başka ilginç ayrıntılar da veriyor, Bilge Hanım. "Asıl, Çetin'in arabasında yanında olan çantasından sonraki gün yazacağı yazı kayboldu. O yazıda ne vardı, merak ediyorum." diyor mesela. Uğur Mumcu'nun da o günlerde yazdığı bilinen kitapla ilgili sorular akla geliyor hemen. Yazdıklarından dolayı değil de, yazabileceklerinden korkularak mı katledildiler yoksa? Mumcu'yla örtüşen başka noktalar var. Bilge Hanım şunları söylüyor: "Hiram Abas, Çetin öldürülmeden kısa bir süre önce, bir davette rastlayıp Çetin'le tanışmıştı, sonra telefon edip uyarmıştı. 'Güzergâhınızı değiştirin' demişti. Hiram Abas'ı da hemen sonra öldürdüler. Zaten MİT'in elinde öldürülecekler listesi varmış." Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanı Teoman Koman'ın benzer bir uyarıyı dolaylı biçimde Uğur Mumcu'ya yaptığı ileri sürülmüştü. Basınla buluşma yemeği düzenleyen dönemin MİT Müsteşarı Korgeneral Teoman Koman gazetecilere; "İçinizden biri de öldürülebilir" demişti. Ve kısa süre sonra Mumcu'nun hunharca katledilişi gerçekleşmişti. O yemekte Koman başka bir bilgiyi daha paylaşmıştı: MİT, bombalı paketle öldürülen Bahriye Üçok'a da 'bombalı paketleri bertaraf etme' eğitimi vermiş.

Ailelerdeki gerçeklerle yüzleşme korkusu, devleti de esir almış olabilir. Devlet cihazı kendi içindeki birilerinin bu cinayetlerde dahlini veya ihmalini ortaya çıkarırsa cezalandırmak zorunda kalacak. Psikolojik tedirginlikten ziyade uygulamaya dönük sıkıntılar devleti daha fazla tedirgin ediyor olabilir. Ergenekon soruşturması, aileleri cesaretlendirdiği gibi devleti de harekete geçirebilmeli. Söz konusu temizliği yapıp suçlulara cezasını vermezse,

devlet dediğimiz aygıtın bütünü zan altında kalacak. Asıl merak ettiğim ise yıllarca ailelerin bile inanmadığı şüphelileri kamuoyuna servis yapıp duran medya bu yüzleşmeye ne kadar hazır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hani mahkemeler bağımsızdı?

Bülent Korucu 2010.02.18

Hâkimler Savcılar Yüksek Kurulu tartışmalı bir karara imza attı. Erzincan Cumhuriyet Başsavcısı İlhan Cihaner'le ilgili soruşturmayı yürüten Özel Yetkili Savcı Osman Şanal başta olmak üzere görevli 4 savcının yetkilerini kaldırdı.

Gerekçe savcıların yetkilerini aştığı yönünde. Hukuk bilmek gerekmiyor, okuduğunu anlama yeterliğine sahip herkes mevzuatı okuduğunda HSYK'nın haklı olmadığını görüyor. Kurul, Ceza Muhakemeleri Kanunu 250/3'e göre karar veriyor. O madde yargılamaya ilişkin ve birinci sınıf hâkim ve yargıçları Yargıtay'ın yargılayabileceğine atıf yapıyor. Hâlbuki şu anda Erzurum'daki özel yetkili savcıların yaptığı işlem hazırlık soruşturması veya ilk soruşturma diye isimlendirilen bölüm. CMK 251 bu yetkiyi şu sözlerle savcılara veriyor: 250. madde kapsamına giren suçlarda soruşturma, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nca bu suçların soruşturma ve kovuşturmasında görevlendirilen cumhuriyet savcılarınca bizzat yapılır. Bu suçlar görev sırasında veya görevden dolayı işlenmiş olsa bile cumhuriyet savcılarınca doğrudan soruşturma yapılır." Bu yetmiyor, 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu aynı yetkiyi teyit ediyor. Hem de iki maddede birden. 88. madde "Ağır ceza mahkemesinin görevine giren suçüstü hâlleri dışında suç işlediği ileri sürülen hâkim ve savcılar yakalanamaz, üzerleri ve konutları aranamaz, sorguya çekilemez."Aynı şekilde 94. madde yetkiyi tekraren veriyor: " Ağır ceza mahkemesinin görevine giren suçüstü hâllerinde hazırlık soruşturması genel hükümlere göre yapılır. Hazırlık soruşturması yetkili cumhuriyet savcıları tarafından bizzat yürütülür."

Birbirini tamamlayan farklı kanunlar özel yetkili savcıların soruşturma yapmasını amirken, HSYK'nın yetki aşımını nereye dayandırdığını anlamak mümkün değil. Keşke daha tafsilatlı bir açıklamayla bilgi verselerdi. HSYK'nın kararını tartışılır kılan gerekçeler bununla sınırlı kalmıyor. Karar, hâkimlik ve savcılık teminatına halel getiriyor. Haklarında usulüne uygun soruşturma yapılmadan savcılar hakkında işlem yapılması hukuku yaralayacaktır. Hakim ve savcılar elbette HSYK'nın idari denetimine tabidir. Ancak prosedürler yani usuller hiçe sayıldığında keyfilik gündeme gelecektir. HSYK'nın daha önceki benzer kararları Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından mahkum edilmiş ve çok ağır gerekçeler yazılmıştır. 12 Eylülcüler hakkında fezleke düzenleyen Sacit Kayasu kararından dolayı Türkiye'yi daha doğrusu HSYK'yı mahkum eden AİHM, gerekçesinde "kararın savcılar üzerinde baskı oluşturacağını ve görev yapma konusunda çaydırıcı etki yapacağını" kayıtlara geçirmişti.

Ayrıca 4 savcının yetkilerinin alınmasına gerekçe gösterilen bütün uygulamalar mahkeme kararıyla yapıldı. HSYK o mahkemelerde görev yapan hakimler içinde 'teminat' ilkesini zedeledi. 2802 sayılı kanunun 4. maddesi bu teminatı şöyle garanti altına alıyor: "Hakimler mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı esaslarına göre görev yaparlar. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez, genelge gönderemez, tavsiye ve telkinde bulunamaz. Hâkimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasa'ya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verirler." Anayasa'nın verdiği ve özel kanunun ayrıntılandırdığı teminat ve bağımsızlık; diğer hâkimleri ve idari kurulları da içine alır. Savcılar hakkındaki kararın hâkimlere de gözdağı olmadığını kimse ileri süremez.

Tabiî mahkeme yahut doğal yargıç ilkesi olarak tanımlanan prensip de çiğnenmektedir. Tabii hakim yargılanacak olayın meydana geldiği anda, o olay için kanunun öngördüğü mahkeme demektir. Savcılar da mahkemelerin bir parçasıdır. 'Tabii hâkimi' el çektirip yeni atama yaptığınızda ağır bir ihlal daha yapmış oluyorsunuz. Kaldı ki "bu mahkemelerde görev yapan hakim ve savcıların disiplin sebepleri hariç, meşru mazeretleri talepleri olmadıkça üç yıl süreyle başka bir yere veya göreve atanamazlar" kanun hükmü HSYK'nın elini kolunu bağlıyor. Buna rağmen Yargıtay ve Danıştay'dan gelen destek mesajları da boşluğa düşüyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bu kâğıt parçası hazmedilemez!

Bülent Korucu 2010.02.23

Taraf Gazetesi yine ağır bir suç işledi. En önemli gizli bilgi olarak nitelenen 'parola ve işareti' deşifre etti!

Erdek Deniz Üs Komutanlığı'nın dün geceki nöbetini sabote eden bu girişimin cezasız kalmayacağını umut ediyoruz! Zaten Genelkurmay Başkanlığı soruşturma açacağını duyurdu. Eminiz, bu hayati bilgiyi sızdıran ve yayınlayanlardan hesabı sorulacaktır. Böylesi 'kâğıt parçaları'na karşı karargâhın mücadele azmini hepimiz biliyoruz.

Sevgili okur, hemen bilgisayar ve telefona sarılıp tepki gösterme. Latife kaldırmayacak kadar ciddi bir konu olduğunu ben de biliyorum. Ama eminim bugün çok gazetede bu haberi ya göremeyeceksiniz ya da benim ironiyle yazdığım şekilde okuyacaksınız. Nereden mi biliyorum? Hem geçmiş sabıkalarından hem de televizyonların dün yaptıkları yayınlardan... İnternet sitelerindeki saklanmış haberleri de unutmayalım. Haberi, bazı gazetelerinin internet sitelerinde iki kişi mercekle zor bulduk. Tahmin edebileceğiniz gibi çoğunluğu da resmi açıklamayla sınırlıydı.

Bir ülke düşünün ki erlerine nöbet parolası olarak başbakanına hakaret ettiriliyor. Terbiyemiz müsaade etmiyor ama yazmaya mecburuz. Parola: adi, karşılığı: başbakan. Yani haber sızmasa her saat başı nöbet değiştirirken ve daha pek çok defa bu seremoni yaşanacaktı. Nöbetçi 'adi' diye bağıracak, karşı taraftan 'başbakan' cevabını alırsa gelenin dost olduğunu anlayacaktı.

Genelkurmay Başkanlığı tarihinin en kısa açıklamalarından biriyle soruşturma başlatıldığını belirtti. İnternet sitesi üzerinden yapılan duyuru aynen şöyle: "Bugün bir gazetede yer alan parola konusundaki haberle ilgili olarak Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'nca soruşturma başlatılmıştır. Kamuoyuna saygı ile duyurulur." Yanlış anlaşılmasın, metnin kısalığından şikâyetçi değilim. Tam tersine, doğrusunun böyle olduğuna inanıyorum. Ancak eskinin uzun ve yorumlu açıklamaları aklıma gelince nedense garipsedim. Denk geldi, dün gündeme damgasını vuran Balyoz Darbe Planı iddialarıyla ilgili açıklamayı da okumak istedim. O gün söylenenler, soruşturması devam eden bir konuda hukukun üstünlüğü ile pek izah edilemeyecek sertlikteydi. Dünkü açıklamanın 10 katından daha fazla uzunluktaki metin, planı temize çıkardıktan sonra ileri geri konuşanlara da ağzının payını veriyordu. Şöyle bitiyor açıklama: "4. Bu Plan Seminerine ilişkin olarak ortaya atılan iddiaları, aklı ve vicdanı olan hiçbir kimsenin kabul etmesi mümkün değildir. 5. Söz konusu iddiaları ciddiye alarak üzerinde yorumlar yapılmasının ve bilgi kirliliği yaratılmasının; özellikle toplumumuzda tedirginlik yaratmak isteyenlerin amacına hizmet edeceği değerlendirilmektedir." Yazılı açıklamayla da yetinilmedi; Orgeneral İlker Başbuğ, iddiaları dile getirenleri vicdansızlıkla suçlayıp lanetledi. Genelkurmay Başkanı'nın bu tür açıklamalar için acele etmemesi gerekiyor. Adil yargılamayı etkileme girişimi olarak algılanabilir ve suç isnat edilebilir. Ayrıca açıklamaları doğrulamayan gelişmeler yıpranmaması gereken bir makamda erozyona sebep oluyor. İddialar,

bağımsız mahkemeler tarafından soruşturulup suç unsuru bulunmadığı kayıt altına alındıktan sonra söz konusu açıklama yapılabilirdi.

Genelkurmay Başkanlığı, bugüne kadar, ortaya çıkan belgeleri sızdıran ve yayınlayanları sigaya çekmeyi tercih etti. Son olayda farklı olup olmayacağını zamanla göreceğiz. Bu 'kâğıt parçası'nı yutmak ve hazmetmek mümkün görünmüyor. Başkaları yutmaya kalksa bile Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın izin vereceğini sanmıyorum.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Özbek, savcının sicilini neden istedi?

Bülent Korucu 2010.02.24

Devlet memurlarını tehdit etmenin en bilinen şekli, sicil numarası istemektir. Hele duymazlıktan gelip 'bi daha söylese şunu' derseniz sizin iyice önemli kişi olduğunuz ve muhatabınızın sizden korkması gerektiği anlaşılmış olur.

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkan Vekili Kadir Özbek, Erzincan Başsavcısı İlhan Cihaner'in evi ve makamı aranırken telefon diplomasisi yapmış. Cihaner ve eşiyle görüştükten sonra telefona, aramayı yöneten savcıyı almış. Star gazetesinin iddiasına göre ismini ve sicilini sormuş.

Özbek kendini savunurken, "Ben hâkimlerin, savcıların sicil numarasını niye isteyeyim ki? Bütün savcıların sicil numaraları benim önümde ve bilgisayarımda duruyor." diyor. 'Ayağınızı denk alın, biz bu işin üzerindeyiz' mesajı vermenin en kolay yolu bu olduğu için tabii ki. Özbek savunmasına şöyle devam ediyor: "Eşiyle (Cihaner'in eşi) görüştüm. Evde arama yapıldığını ifade ettiler. 'Savcı Bey'i veriyorum' dedi. Bir savcı arkadaşımızın sesini duydum. Adını söyledi, anlayamadım. Çok hafif geliyordu. 'Adınızı anlayamadım, affedersiniz savcı bey' dedim. Tekrarladı. Böyle bir görüşmemiz oldu. 'Arama yapıyoruz efendim' dedi. Ben de 'Kolay gelsin' dedim. Bu şekilde bir görüşmemiz oldu. Onun dışında herhangi bir şey söz konusu değildir. Kurul adına Türkiye Cumhuriyeti'nin bir başsavcısının makamında ve evinde yapılan aramanın niteliğini öğrenmek amacıyla yaptığım bir görüşmedir." Kamera karşısında öfkesine şahit olduğumuz, savcıların yetkisini alıp haklarında suç duyurusu yapan bir kişinin bu üslupta konuştuğuna inanabiliyor musunuz? 'Adınızı anlayamadım, affedersiniz savcı bey' ya da arama yapıldığını öğrenince 'kolay gelsin' dediğini tahayyül edebiliyor musunuz? Açıkçası bana çok inandırıcı gelmedi. Kaldı ki böyle nazik şekilde cereyan etse dahi aramanın kendisi bizatihi sorunlu. Genelkurmay Başkanı evi aranan kuvvet komutanlarını arasa, savcıları telefona alıp konuşsa ne kadar mahzurlu ise, HSYK başkan vekilinin yaptığı da aynı ölçüde hatalı. Hatta belki daha kötü diyebiliriz. Zira yargı mensupları hukuka herkesten fazla özen göstermek zorunda.

Hakkında 26 yıl hapis cezası talebiyle dava açılmış olan İlhan Cihaner'e 'görevden uzaklaştırma' tedbiri uygulanmayışı, HSYK'nın tarafsızlığına halel getiren diğer husus. Tartışmalara sebep olan soruşturmadan önce Tunceli Ağır Ceza Mahkemesi iddianameyi kabul ederek Yargıtay 11. Ceza Dairesi'ne gönderdi. 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 77. maddesi, hakkında soruşturma bulunan yargı mensubunun dava neticelenene kadar görevden uzaklaştırılmasını öneriyor. Herhangi bir devlet memuru aynı durumda olsa aklanana kadar görevinden el çektiriliyor. Tek istisnası Cemal Temizöz gibi askerlerdi, Cihaner de bu imtiyazlı sınıfa katıldı.

Diğer kafa karışıklığı ihsas-ı rey konusunda. Asıl ihsas-ı reyi Adalet Bakanı'nın yaptığını ileri süren yüksek yargıçlar çıktı. Reyini önceden belli etme hukuki bir terim. Hüküm ihdas olunurken reyiniz varsa ihsas söz

konusu olur. Cihaner'i iki ayrı davada yargılaması gereken Yargıtay'ın birinci başkanlar kurulu oybirliği ile destek açıklıyor. Sonra da kalkıp bakanı ihsas-ı reyle suçluyorlar. Paralel yetki kavramı da zihinleri bulandırmak, kanunsuz yetkiye kılıf bulmak için suistimal ediliyor. Yetki veren alır şeklinde basitçe özetlenen kural, çeşitli kayıtlarla sınırlanmış. Özerk ve bağımsız bürokratik organlarda yetki vermek kolay, almak ise neredeyse imkânsız. TRT genel müdürü, BDDK başkanı gibi bürokratlar ve teminat altındaki bağımsız görevliler olan hâkim ve savcıları göreve getiren, aynı kolaylıkta görevden alamaz. Belli görev süresini doldurmak, istifa, sağlık gerekçeleri ve kanunda belirtilmiş soruşturma ve mahkumiyet halleri ile bu yetki sınırlanmıştır. HSYK verdiği yetkiyi kafasına göre alamaz, belli usulleri takip etmek mecburiyetinde... b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

28 Şubat'ı Kıvrıkoğlu bitirdi!

Bülent Korucu 2010.03.02

Bin yıl süreceği ileri sürülen 28 Şubat'ın bitip bitmediği tartışılıyor. Herkes kendince ömür biçiyor. Ben, 2002 Ağustos'unda bitiş yoluna girdiğine inanıyorum.

O ağustosta Hilmi Özkök'ün Genelkurmay Başkanlığı koltuğuna oturduğu Askerî Şûra vardı. Evet dönüm noktası o şûraydı, ama sanıldığı gibi Özkök'ün atanması değil, Edip Başer'in tasfiyesi belirleyici oldu. Kısaca hatırlayalım, 4 yıllık Hüseyin Kıvrıkoğlu dönemi kapanıyor ve komutan koltuğuna Hilmi Özkök'ün oturması gerekiyordu. Komuta kademesi de yeni komutan ve teamüller çerçevesinde şekillenecekti. Kıvrıkoğlu giderayak hem Özkök'ü hem de Kara Kuvvetleri Komutanı olmasına kesin gözüyle bakılan Başer'i ekarte etmek istiyordu. Kendisinin görev süresinin uzatılması MHP'nin vetosuna takılınca komuta kademesi için planladığı atamalara odaklandı.

Bu, aslında 28 Şubat'ın ömrünü uzatma hamlesiydi. İşin ilgi çekici yanı Kıvrıkoğlu, 28 Şubat'a aktif destek vermeyen, hatta direnen isim olarak biliniyordu. Hatta onun yüzünden klasik darbeye girişilmemiş, postmodern versiyonuyla yetinilmişti. Sürecin lokomotifi Genelkurmay İkinci Başkanı Çevik Bir'in, normal şartlarda yükselemeyeceği birinci başkanlık koltuğuna, fevkalade durum oluşturarak oturması gündemdeydi. Tabiatıyla, sırasını bekleyen Kıvrıkoğlu, terfi zincirini inkıtaya uğratacak klasik müdahaleye sıcak bakmıyordu. Şimdi ise 28 Şubat zihniyetine suni teneffüs yapmanın peşine düşmüştü. Hilmi Özkök'ün terfisini engelleyemeyince etrafını kuşatmakla yetinmişti. Kişisel husumetlerin de rol oynadığı bir tercihle, Edip Başer'i emekliye sevk etti. Yerine bavulunu toplayıp lojmanını boşaltarak şafak sayan Aytaç Yalman'ı getirdi. Jandarma Genel Komutanı'nın kuvvet komutanlığına kaydırılması, eşine çok az rastlanan bir istisnaydı. Ayrıca Başer sadece en kıdemli orgeneral değil, ilk doktoralı üst düzey komutandı. Çok iyi İngilizce biliyordu. Irak, savaşın eşiğindeydi ve Başer yanı başındaki 2. Ordu'da görev yapıyordu. Yaklaşan savaşta Kara Kuvvetleri'ne onun komuta edeceği öngörülüyordu. Ve belki hepsinden önemlisi Türk Silahlı Kuvvetleri'nde en sevilen komutan denilebilecek itibara sahipti. Yeni Genelkurmay Başkanı'yla çalışacağı ekip konusu istişare bile edilmemişti. Fakat Kıvrıkoğu'nun müdahalesi istemediği sonuçlar doğurdu. Kişisel hesaplarla liyakat ve hakkın devre dışı bırakılması ordu içinde, bilhassa alt kademelerde soru işaretleri oluşturdu. Teamüller çiğnenerek atanan özel misyonlu komutanların yaptırım gücü zayıfladı. Emekli Deniz Kuvvetleri Komutanı Özden Örnek'in günlüklerinde ifade edildiği üzere, kuvvet komutanları ve Jandarma genel komutanının destek verdiği planlar, alt kademelerde yeterli desteği bulamadığı için akamete uğradı.

Jandarma Genel Komutanlığı'na atanan Şener Eruygur da 28 Şubat'ın bitiş sürecini hızlandırdı. İflah olmaz darbe hevesine eşlik eden yükselme hırsı, ordunun dengelerini altüst etti. Özkök'ü kuşatmak ve AK Parti

hükümetine karşı durmak ortak paydasında buluştuğu komutanlar bile önü alınmaz hırsından endişeleniyordu. Yalman gibi Kara Kuvvetleri'ne ve becerebilirse Genelkurmay'a sıçramayı hedefliyordu. Yeni menfaat çatışması, yükselmeyi bekleyen Yaşar Büyükanıt ve İlker Başbuğ'un pasif direnişini doğurdu. Askerler arasındaki ayrışmalar, darbelerin başarı şartı olan sivil desteği de azalttı. Kafası karışık 'silahsız kuvvetler' herkese mavi boncuk dağıtırken, müdahale ihtimalini zayıflattı. Başer'in tasfiyesini öğrendiğinde Özkök'ün verdiği ilk tepki doğru çıkmıştı. Örnek'in günlüklerinde yazdığına göre Özkök, Kıvrıkoğlu'nun son icraatıyla TSK'nın bütünlüğüne zarar vereceğini söylemişti. Ancak bu durumun cuntaların aleyhine olacağını herhalde o da tahmin edememişti. Cumhuriyeti koruyup kollama iddiasıyla ortaya çıkanların pek çoğunun aslında şahsi ihtiraslarının peşinde olduğunun anlaşılması diğer 28 Şubat'ları bitirecek.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Referandum neden korkutuyor?

Bülent Korucu 2010.03.05

Dolaylı ya da temsili demokrasi dediğimiz uygulama aslında demokrasinin sulandırılmış hali. Kalabalık nüfuslu ülkelerin başvurmak zorunda kaldığı ara formül. Egemenliği kayıtsız şartsız halka vermeyi hedefine koyanların doğrudan demokrasiyi özlemesi gerekir.

Uygulanabilir her fırsatta sandığı seçmenin önüne koymak ve onun hakemliğine müracaat etmek lazım. Yasama, yürütme, yargı gibi erkler ve devlet cihazını oluşturan bürokrasi, halkın verdiği yetkiyle icra-i faaliyette bulunuyor. Yetkinin asıl sahibinin her zaman geçiş üstünlüğü var. Ancak, doğrudan demokrasinin araçlarını kullanmak gündeme geldiğinde bazı kesimlerde panikatak krizleri husule geliyor. 'Zinhar yaptırmayız' çıkışlarının manasını anlamakta zorlanıyoruz.

Halkın yani egemenlik hakkının gerçek sahibinin hakemliğine gitmenin nesi yanlış? Henüz seçmene sorulacak sorular netleşmemişken, 'hayır' oyunu açıklayanların, bu müessesenin kendisiyle problemi olduğu açık. Darbecilerin mantığında 'halk henüz demokratik olgunluğunu tamamlayamamış acuzeler topluluğu' halinde görülüyor. Kendi haline bırakıldığında davulcuya ya da zurnacıya kaçacak kız muamelesi yapıyorlar, millete. Peki, mevcudiyetini halka borçlu olanlara ne oluyor? CHP kurum olarak ve Deniz Baykal kişi olarak siyasete dönüşünü bir referanduma borçlu. 1987'deki referandumla siyasi yasaklar kalkmasaydı, Baykal'ın kariyeri farklı olacaktı. Yeri gelmişken o referandumla ilgili eleştirilere temas edelim. Temel hak ve özgürlüklerin referandum konusu yapılmaması gerektiği konusunda şüphemiz yok. Fakat askerî darbe ile oluşturulmuş bir ortamdan bahsettiğimizi unutmayalım. Referandumla kabul edilmiş bir anayasanın geçici maddeleriyle konulmuş yasağın aynı yolla kaldırılması makul karşılanabilir. 'Anayasayı deldirtmem' diyen darbeci cumhurbaşkanı Kenan Evren'in varlığını da ihmal etmeyelim. 12 Eylülcülerin 'ülkeyi batağa sürüklediler' ağır propagandasına ve iktidar partisi ANAP'ın yoğun kampanyasına rağmen kıl payı bile olsa yasaklar kalkmıştı.

Demokrasi dediğimiz yönetim biçimi halkın tercihlerini 'doğru' kabul etmeyi öneriyor. Bütün tarafların eşit propaganda imkânlarını kullandığı ve sandık emniyetinin sağlandığı şartlarda yapılan oylamalara kimsenin diyeceği olmamalı. Kararı beğenmeyebilirsiniz, ama meşruiyetini sorgulayamazsınız.

CHP'nin, taslağını bile görmeden Anayasa Mahkemesi'ne gideceğini açıklaması da doğru değil. Hem kendini uyuşmaz, uzlaşmaz parantezine hapsetmiş oluyor. Hem de yüksek mahkeme hakkında şüphe bulutları oluşturuyor. Çıkacak karardan bu kadar emin görünmeleri de tuhaf ve mahkemeyi zan altında bırakıyor. Anayasa değişiklikleri sadece şekil açısından denetime tabi. Yani görüşme ve oylama prosedürlerine riayet edilmiş mi ona bakılıyor. Eğitim özgürlüğü ile ilgili değişikliği iptal ederken mahkemenin değiştirilemez

maddelere atıf yapıp esas incelemesine girmesi ölçü değil. 'Su-i misal emsal' olmaz kaidesince mahkemenin o hatasını teşmil edersek, "demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devleti" tanımlaması içine her şeyi koyarız. O halde anayasayı değiştirmek imkânsız hale gelir.

Ayrıca CHP'nin hukuka aykırı mahkeme kararına sığınmasının analizi şudur: Halkın muhtemel değişikliklere onay vereceğine kesin gözüyle bakıyor. Seçmene gitmeden önünü nasıl alabilirim hesapları yapıyor. Bu analiz daha incitici; bir siyasi parti düşünün ki halkın eğilimlerini tahmin ediyor, engellemek için yargı erkini devreye sokuyor. Anayasa'yı çiğneyen mahkemenin, tekrar aynı hatayı işlemesini, böylece millet iradesinin tecelli etmemesini sağlamaya çalışıyor. Anayasa Mahkemesi, 'CHP'nin noteri' algısını pekiştirecek beyanatlara neden karşı çıkmıyor, onu da anlamıyorum.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Darbenin yargısından, yargının darbesine

Bülent Korucu 2010.03.09

Başarıya ulaşmış ve akim kalmış darbeler geçidi olan yakın tarihimizden çıkaracağımız ipuçlarıyla mevcut halimizi analiz edebiliriz. Sözü dolaştırmadan ilk kalemden başlayalım.Müdahale dönemlerinde ilk yapılan iş anayasayı askıya almaktır. Erkler arasında görev ve yetki taksimi yapan temel belge rafa kaldırılır. Böylece darbenin aktörlerinin iki dudağı arasından çıkan kanun olur. 30 yıldır yapıla gelen ve kaynağını anayasadan alan birçok fiil imkânsızlaşır. Mesela 4 kez cumhurbaşkanı seçiminde kullanılan prosedür tıkanır. Herkesin kullandığı otoban size kapanır. Kanun yapamaz hale gelirsiniz. 'Ama anayasa...' diyecek olsanız, kâr etmez. Çünkü yüksek mahkeme korumakla görevli olduğu anayasayı ihlal ederek yeni bir temel metin üretmeye başlamıştır. Ve bu yeni anayasa anbean yazıldığı için belirsizlik had safhadadır. Kuralları belirsiz bir maça çıkmış gibisinizdir. Hakem hep sizin aleyhinize olacak şekilde kuralları değiştirmektedir.

Darbelerin tezahürlerinden biri parti kapatmaktır. Bakmayın 12 Eylül'ün bütün partileri kapattığına, çoğunlukla seçmece yaparlar. Demokrat Parti'nin kapısına kilit vurulurken CHP'nin sırtı sıvazlanır. Refah ve Fazilet tarihin tozlu raflarına gönderilirken, yeni partilere omuz verilir. CHP'nin dosyası hiç kabarmaz; İşçi Partisi genel kurulunu hapishanede yapacak vaziyete düşer, oralı olunmaz; tarikatçılık oynayan birinin partisine kimse dönüp bakmaz. Ama tek başına iktidara gelmiş parti kapatılmaktan kıl payı kurtulur. İkinci dava başının üstünde sallandırılır. Teröre destek verdiği iddia edilen partinin ılımlı unsurları cezalandırılır, şahinlerin önü açılır.

Ara rejimlerin alamet-i farikası seçilmişlerin makamlarına atamalar yapmak, icraya fiilen el koymaktır. Yeni planlarda görüyoruz, hayata geçenlerden de biliyoruz, yerel yönetimlere kimin oturacağı önceden bellidir. Belediyeleri yönetmek önemli tedbirlerdendir. Her zaman üniformalı atamalar yapılmaz. Kenarda bekleyen içi haki siviller kullanılır. Yerel yönetimlerin temel işlevleri bile onaya bağlanır. Ankara Büyükşehir Belediyesi olarak ambleminizi değiştirirsiniz, 'ııh olmamış' der birileri. Toplu taşıma araçlarının ücretlerini bile belirleyemezsiniz. 6 yıl önceki fiyatlarla yolcu taşımaya zorlanırsınız.

Bütün bu yazdıklarımız Türkiye'de bir darbenin hayata geçirilmeye çalışıldığını gösteriyor. Bazen tanklar sokağa çıkarak gerçekleşir müdahale, bazen parlamentoya gönderilen bir mektupla. 28 Şubat'ta brifing denildi adına; darbenin post modernine de bu yakışırdı. Güncel örnekte iletişimin nasıl gerçekleştiği henüz netleşmedi. Telepatik bir bağ var sanki. 'Durumdan vazife çıkarma' uygulaması da söz konusu olabilir, pekâlâ. Yüksek Yargı, mahallede arkadaşını dövüp, sonra da yaygara koparan mızıkçı çocuk gibi. Yasama organını bloke ederek kanun çıkarmasını, anayasayı değiştirmesini engelliyor. Bir grup 'açık yeşil' sivil siyasetçi de destek veriyor.

Danışma Meclisi denen anti demokratik kurulun yaptığı anayasayı, halkın oyuyla seçilmiş parlamentonun değiştiremeyeceğini savunuyorlar. İdari yargı, belediyelerle yetki yarıştırıyor. Ankara'da konu, minibüs ücretlerini belirmeye kadar varıyor. Başkan Melih Gökçek mesela EGO genel müdürünü Danıştay'a bağlasa sorun çözülür(!) Gerçi fen işlerini de isterler ama arada bir yerde anlaşsınlar. Başkan Gökçek, park ve bahçeler müdürlüğü ile idare ediversin artık.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'İtinayla mühimmat taşınır'

Bülent Korucu 2010.03.12

Ankara girişinde yakalanan bomba dolu kamyon espri konusu oldu. Artık nakliye firmaları ilanlarının altına 'itinayla mühimmat taşınır' ibaresini yazdıracakmış! Aslında olayın espri kaldırır tarafı yok ve mühimmatın da itinayla taşınmadığı çok açık.

Henüz Genelkurmay Başkanlığı'ndan resmi açıklama gelmedi. Ancak karargâhtan iyi haber alan akredite gazetecilerin söylediklerine ve Muğla Alay Komutanı'nın açıklamasına bakılırsa, bu rutin uygulamaymış. Askerlik yapan herkes söz konusu açıklamaya inanmakta zorlanır. Palaska ve botun bile kutsal emanet olarak algılandığı ve kaybı halinde askerliğin yanacağına inanılan kurumdan bahsediyoruz. Pazardan patates almaya giden arabada G3 uzun namlulu tüfek taşıyan askerlerin bulunduğuna hepimiz şahit olmuşuzdur. 950 tane çalışır vaziyette el bombasını, hiç emniyet tedbiri almadan şehirlerarası nakletmeyi normal karşılayacak bir tek Türk vatandaşı bulmak kolay değil. Sözüm bazı medya organlarından dışarı. Albay Dursun Çiçek'in askerî savcılıktan karşılaştırma işlemi için sahte imza atmasını bile sorgulamayan gazetecilerden daha fazlası beklenmemeli.

'Böylece daha ekonomik taşıtma' yapıldığı beyanatı da ikna edicilikten uzak. Bunlar, eski genelkurmay başkanına bir milyon liraya zırhlı araba alabilen, istediği bütçeyi Meclis'ten ayakta alkışlanarak çıkarabilen kurumun söyleyebileceği mazeretler değil. Orgeneral Hasan Iğsız'ın 17 şehit verdiğimiz Aktütün baskınından sonra 'ödenek yokluğundan karakolların taşınamadığı' açıklaması gibi tepki çekebilecek bir mazeret. Kurtuluş Savaşı'nda ayağındaki çorabı çıkarıp askerine giydiren halkımız bunu hak etmiyor.

Yük götürdüğü yerden boş dönen kamyonlara mühimmat yükleyip nakletmenin rutin işlem olduğunu doğru kabul ettiğimizde yine sorun hallolmuyor. Özrü kabahatinden büyük vaziyeti... 33 erin şehit olduğu eskortsuz ve korumasız nakil kadar ürkütücü bir durum. Prosedüründe yol boyunca emniyet müdürlüklerine bildirilmesi, polis nezaretinde il sınırlarında teslim edilmesi biçiminde mecburiyetler varmış. Herhalde öyledir. Fakat teamül ya da kanuni yöntemlerini bilmesek dahi düz mantıkla yapılanın yanlış olduğunu görüyoruz. Bahse konu mühimmatın emniyetli şekilde nakledilmesi gerekiyor. Emniyetli tanımının içine ele geçirilmeme ve kazalara sebep olmama giriyor. Polise ihbar eden kişi kötü niyetli olsaydı ve terör örgütleriyle bağlantılı bulunsaydı; şu anda bomba yüklü 'kayıp' kamyonu mu konuşuyor olacaktık? Belki de haberimiz bile olmayacaktı. Ama o kamyon kötü insanların eline geçecekti. Bunun hesabı nakliye şirketinden mi sorulacaktı? Evden eve nakliyede cam eşyalarımızı sigortalayan firmaları tercih ediyoruz. Bombalar için de böyle bir teminat alındı mı acaba! Güvenli taşımanın diğer boyutu ise kazalardan korunma. Önünde arkasında eskort ve uyarıcı bulunmayan bomba yüklü araç -Allah korusun- ya trafik kazası yapsaydı? Bir yolcu otobüsüyle veya kimyasal madde taşıyan araçla çarpıştığını düşünebiliyor musunuz?

Konuyla doğrudan ilgili değil ama söylemeden geçemeyeceğim. Minarelere kılıf bulma üstadı medyanın TRT hakkındaki rahatsızlığı nüksetti. Eskiden bakanlar resmigeçit yapıyor diye alay konusu olan kurum, habercilik

yarışına ortak olunca da eleştiriliyor. Bomba yüklü kamyon haberini en hızlı verenlerdendi TRT. Haberi doğru çıktığı için yerden yere vurulan televizyon bize has bir tuhaflık. Memur zihniyetini terk edip, oyunu kurallarına göre oynayan, sahada kora kor mücadele eden TRT, Ergenekon rahatsızlarının eleştirilerine hedef oluyor. Ben olsam bu eleştirileri doğru yolun işareti sayardım.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Savunucularının Aleviliğe yaptığı...

Bülent Korucu 2010.03.16

Alevilik siyasi hesaplaşmalarda en fazla yara alan konulardan biri. Sünnilik kadar Alevilik de bu toprakların gerçeği. AK Parti hükümetinin açılım adı altında başlattığı süreç, yaşadıkları mağduriyetlerin de teslimi aslında.

Aleviler ve yaşadıkları değerlere en büyük zararı, bilinçsiz müntesipleriyle, özensiz savunucuları veriyor. Söz konusu müdafilerin çelişkileri de cabası...

Mesela CHP. Bir yandan Dersim'de yaşananları Meclis kürsüsünden sahiplenen, hatta yöntem olarak hükümete öneren CHP, diğer yandan Alevilere sahip çıkmış gibi yapıyor. Bunu yaparken öyle büyük çamlar deviriyor ki; zarar vermek isteyen ancak söyleyebilir. Pazar günü Cumhuriyet gazetesinin yan manşeti aynen şöyleydi: 'Kamuda Alevi kıyımı yapılıyor'. CHP Genel Başkan Yardımcısı Yılmaz Ateş, iktidar partisinin yargı reformunu eleştiriyor. Hakkıdır, her türlü tenkit edebilir. Fakat Ateş'in tercih ettiği argümanlar hiç normal değil. CHP'li Ateş, anayasa değişiklikleriyle yargıdaki Alevi kökenlilerin hedef alındığını ileri sürüyor ve şunları söylüyor: "Bilmelisiniz şu anda yargıya yönelik, orduya yönelik operasyonların en önemli nedenlerinden biri de Alevi kökenlileri, laik demokratik rejime inanmış bu kesimi temizleme operasyonudur." İktidarın yargıyla ilgili hazırlıklarını yüz farklı şekilde eleştirebilirsiniz, ama bunu söyleyemezsiniz. O zaman, "Yüksek yargıda Alevi ağırlığı" muhtevalı eleştirilere haklılık kazandırmış olursunuz. Yargıtay, Alevi konfederasyonu haline mi geldi yoksa? Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, Alevi kimliğini ön plana çıkaran insanlardan mı müteşekkil? Anayasa Mahkemesi bir Alevi derneği de bizim haberimiz mi yok? Ucuz politikalarla oy avcılığı yapmak bu olsa gerek.

Ateş, 'ordudaki operasyonları' da aynı gerekçeye dayandırıyor. Ergenekon, Balyoz, Erzincan gibi farklı mahkemelerde devam eden yargılamaları kastediyor. CHP'li Ateş'ten önce de benzer cümleler kuruldu. Adı geçen soruşturmalar onlarca kişiyi kapsıyor. Siviller ve askerler içinde Alevilerin oranı yüzde 10'u, bilemediniz 20'yi geçmez. Tahminlerimizi sözde savunucuların açıklamalarına dayandırıyoruz. Saldıray Berk'in Alevi kimliğini belki sadece aile çevresi biliyordu. General rütbesinde sanık ve şüpheliler arasında Berk dışındakiler, o kaba tasnif içinde 'Sünni' diyeceğimiz insanlar. Yalnızca üst rütbedekilere bakınca bile bu tezin doğru olmadığı anlaşılıyor.

Orduda ve yargıda Alevilerin mevcudiyeti normalin ötesinde gereklilik. Halkın bütün renklerinin aynı oranda kurumlarda temsil edilmesi demokrasinin güzelliği. Hatta rekabetçi yapı içinde işini daha iyi yapan yükselecek. Ama Alevi kimliğinden dolayı kimse mağdur edilemeyeceği gibi avantaj da sağlanamaz. 'Bir avantaj elden kaçıyor' minvalindeki beyanatlar kulaklara kar suyu kaçırıyor. Hükümetin hedef alması için yüksek yargıda Alevi ağırlığının önce bulunması lazım. "Yüksek yargıdaki Alevileri koruyalım" yaklaşımı, kendi karşıtını üretmeye müsait çıkışlar. "Diyorduk da inandıramıyorduk, işte itiraf ediyorlar" fırsatçılarına gün doğar. Kamu görevlilerinin, kimlikler üzerinden tartışma konusu yapılması en fazla onları rahatsız eder. CHP'li Ateş gibilerin ucuz siyasetine en başta Alevi örgütleri tavır koymalı, tepki göstermeli. Türkiye'yi kurtarıcılardan, Alevileri de sözde müdafilerden kurtarmaktan başka çaremiz yok.

Kürsü yargıçları referandumda ne der?

Bülent Korucu 2010.03.23

AK Parti Hükümeti'nin mini anayasa paketi nihayet açıklandı. Demokratikleşme adına küçük ama umut verici bir adım.

Sadece 12 Eylül'ün yargılanmasını yeterli gören CHP, diğer maddelere destek vermiyor. Bu durumu nasıl izah edeceklerini merak ediyorum. Genel Başkan Deniz Baykal'ın ilk tepki olarak verdiği, "AKP mutfağında hazırlanmış bir pakete destek vermeyiz." beyanatı ikna edici değil. Kimin mutfağında hazırlanırsa hazırlansın, memurlara toplu sözleşme hakkı veren düzenlemeye karşı çıkmanın siyasi faturası olacaktır. AK Parti, muhtevayı tartıştırmayı başardığında şekil ikinci planda kalacak ve CHP'nin işi zorlaşacak. Hakeza çocuk hakları, Yüksek Askerî Şûra'nın ilişik kesme kararlarının yargı denetimine açılması, bilgi edinme hakkı ve şahsi verilerin korunması gibi maddelere itirazın makul gerekçesi yok. Toplum, sonunda elde edeceği haklara bakacak. Ve hepimiz biliyoruz ki bu tür sıkışık haller ve hatta krizler olmadıktan sonra ne siyasiler, ne de bürokratik oligarşi adım atıyor. Bizim oralarda 'Bütünü kesme, kesiğe dokunma, ye karnını doyur' derler. Meclis yeni seçildiğinde 'Hoppala daha dün bir bugün iki, ne aceleniz var?' şeklinde fren konuyor. Zaman geçince de 'Yıpranmış Meclis nasıl anayasa yapar?' diye itiraz ediliyor. Deniz Bey, 'anayasa yapmak için darbe gerekir' anlamına gelecek seyleri söylediğinde latife yapıyor sanmıştık; galiba gerçek düşünceleriymiş.

MHP'nin işi daha zor. Onlar, ne şekle ne muhtevaya karşı çıkabilir. Önümüzde DYP ve ANAP gibi iki siyasi mevta var. MHP, 22 Temmuz'dan sonra o mesajı doğru okuduğunu göstermiş ve cumhurbaşkanlığı seçimini CHP'nin dolduruşuna gelmeden çözüvermişti. MHP, meydanlarda CHP gibi, 'Anayasayı bu Meclis yapmamalıydı' görüşünü de savunamaz. İçerik tartışıldığında CHP'nin içine düşeceği açmazı da MHP fazlasıyla yaşayacak. Mesela Türkiye Kamu-Sen'le partinin tabanı çoğunlukla kesişiyor. Ayaklarına kadar gelmiş toplu sözleşme hakkını siyasi gerekçelerle kaybetmek hoşlarına gitmeyecektir. YAŞ mağdurlarını da buna ekleyebilirsiniz. Yüksek yargının sistem üzerindeki vesayetinden memnuniyet duyan MHP'lilerin fazla olmadığını biliyoruz. Kanunsuz ve hukuksuz başörtüsü yasağını dayatan Anayasa Mahkemesi'ni savunuyor pozisyonuna düşen bir MHP'ye ilk tepki kendi tabanından gelir.

Yüksek yargı da reddiyeci tavrıyla kendi tabanına ters düşüyor. Yaklaşık 12 bin yargıç ve savcı var. Referandum sandığını önce adliyelerin kapısına koysak, sayıları 400'ü bile bulmayan yüksek yargı mensupları dışında, 'evet'in tulum çıkaracağını tahmin ediyorum. Kaldı ki yüksek yargıçlar da epey fire verir. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu için önerilen sisteme itiraz ediliyor. Hâlbuki 'temsilde adalet' düsturuna uygun bir formül ortaya konuyor. Bugüne kadar 5 asıl üyenin tamamı yüksek yargıdan seçiliyordu. Kürsü yargıcı veya birinci kademe mahkemeleri dediğimiz 11 bin hâkim ve savcı, kendileriyle ilgili hayati kararları veren idarî kurulda 'sıfır' temsil hakkına sahip. Buna mukabil sayıları birkaç yüzle sınırlı olan yüksek yargıçların temsil oranı yüzde yüz. Şairin "bu taksimi kurt yapmaz kuzulara şah olsa" dediğinden daha adaletsiz bir paylaşım! İtirazların temel dayanağı 'yargı kuşatılıyor' şeklinde. Taslak bu şekilde geçerse yargıyı gerçek sahipleri, yani kürsü yargıçları kuşatacak. Seçimle gelen 19 üyeden 10'unu yerel mahkemelerde görev yapan hâkim ve savcılar seçecek. Bundan niye endişe duyuluyor, anlamıyorum. Ankara'daki yargıçların itirazlarını kendi camialarına bile anlatabileceklerini sanmıyorum. 'Sen beni seç, ben seni' kısır döngüsünün kırılması en çok adliyeye huzur getirecek. b.korucu@zaman.com.tr

'Ama'lı demokratların anayasa sancısı

Bülent Korucu 2010.03.26

AK Parti'nin gündeme getirdiği mini sivil anayasa paketi için haklı eleştiriler var. Ben de temelde paketi yeterli bulmayanlardanım.

Zamanlaması konusunda da geç kalındığına katılıyorum. Samimi olanlar yanında işi yokuşa sürenler de dikkatlerden kaçmıyor. Bu konuda en samimi duruşu CHP'nin sergilediği düşüncesindeyim. Daha ilk günden "paketin içeriğini bilmiyoruz fakat desteklemeyeceğiz" diyerek uzlaşmaya açık olmadıklarını beyan ettiler. Anamuhalefetin tavrı da tenkitlere açık, fakat hiç olmazsa 'delikanlıca'. Net biçimde 'biz yokuz' deklarasyonunu yaptılar. CHP'nin çelişkisi '12 Eylül'ü yargılayalım ama 12 Eylül Anayasası'na dokunmayalım' duruşunda.

Anayasa değişikliği sürecinde en çok yıpranıp zorlanacak olanlar 'amalı demokratlar'. Mübarekler tam da 12 Eylül Anayasası gibi. O da bir cümle demokrasiden bahsedip bir 'ama' çekiyor ve iki paragraf istisna sıralıyor. 'Mini paketi desteklemiyoruz' deme cesareti olmayanlar da aynen öyle; bir cümle destek açıklayıp, iki paragraf çekince söylüyor. Tartıştığımız paketin ideal olmadığını en başta müellifleri kabul ediyor. Çok eksiği, gediği var. Şunu göz ardı etmemek lazım değişiklik yapmanın zorlukları ortadayken, "aslında şunlar da olmalıydı" şeklinde demokrasi vaazları çekmenin pratikte yararı yok. AK Parti de en fazla bu demokrat görünümlü direniş karşısında zorlanacak. Bilvesile demokrasi nutukları çekmek için sıraya girenlere şunu sormak lazım: "Söylediklerinizin gerçekten uygulanabilir olduğunu düşünüyor musunuz?" Cevap bence hayır. O zaman ayağımıza gelmiş fırsatı neden tepelim? TÜSİAD'ın seçim ve siyasi partilerle ilgili düzenlemeleri hatırlatması doğru, ama ya hep ya hiç noktasına gelmesi anlaşılır değil. Hele kuvvetler ayrılığı konusundaki yaklaşımları yeni dönemde çizilen sivil ve demokrat portreye uymuyor. Zira Ergun Özbudun başta olmak üzere birçok anayasa hukukçusu, AK Parti'yi geri adım atmakla eleştiriyor. Yasama organının yargıya üye ataması, kuvvetlerin birbirini dengelemesini öngören çağdaş demokrasi teorisinin gereği. Halktan bağımsız yargı düzeninin sürmesini istemeyi demokratlık olarak sunmak göz boyacılıktan başka bir şey değil.

Paketin gecikmiş olduğunu ben de düşünüyorum. 22 Temmuz'un akabinde, o rüzgârla anayasa gündeme alınmalıydı. Daha doğrusu gündemden düşürülmemeliydi. Ergun Özbudun hoca ve ekibinin hazırladığı taslak geri çekilmemeliydi. Ama o gün direnenlerle bugün direnenlerin aynı olması, zamanlama eleştirilerinin tamamen beynamaz özrü olduğunu gösteriyor. Parlamentonun miadını doldurduğunu ileri sürenlere bakarsanız ülkenin 15 gün içinde seçime gideceğini sanırsınız. Farkında mısınız, seçime neredeyse bir buçuk yıl var. Dört yıllık seçim periyodu olan bir ülkede fazlasıyla uzun bir süre. Ayrıca görevdeki Meclis son gününe kadar yetkilerini kullanabilir, kullanmalı. Aksi halde ülkede bir boşluk ve fetret devri meydana gelir. Allah korusun, savaş ihtimali belirse bu Meclis karar verecek. Bütçeyi bu Meclis yapıyor. Böyle bir mantık olabilir mi? Savaşa karar verebilen, bütçe yapabilen ama anayasayı değiştiremeyen bir parlamentodan söz edilebilir mi? Bazı siyasetçiler bu tezleriyle bindikleri dalı kestiklerinin farkında değil. Parlamentonun anlamsızlaştırıldığı, işlevsiz hale getirildiği bir ortamda var olabilirler mi? Meclis'i inkâr eden siyasiler kendilerini inkâr ettiklerinin farkında değiller mi? Farklı konuların tek pakette referanduma sunulmasının eleştirilmesini de doğru bulmuyorum. Anayasa bütün olarak yeniden yazılsa ve halkoylamasına sunulsa her maddeyi ayrı ayrı mı soracaktık? Anayasa tartışması bir turnusol görevi yapacak ve demokratlarla 'mış gibi' yapanlar ayrışacak. Değişiklik qerçekleşmese bile süreç bazı maskelerin düşmesine hizmet edebilir. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Saadet'in pusulası

Bülent Korucu 2010.03.30

Anayasa değişikliği tartışmalarında reddiyecilere getirilen 'sizin teklifinizi görelim' eleştirisi etkisini gösterdi. Komşular pazarda görsün nevinden de olsa güzel gelişme.

Anayasa önerileri siyasi partilerin ülke tasavvuru ve hayallerinin özeti. Bizim gibi anayasası darbe döneminde yazılmış ve antidemokratik düzenlemelerden bizar olmuş ülkelerde, bu konudaki sessizlik hayra alamet değildir. Söyleyecek sözü olmayan siyasetçi ve parti hakkında iyi düşünülmez.

Kamuoyu baskılarına dayanamayan CHP, altı maddelik bir paket açıkladı. Yasak savmak için apar topar bir araya getirilmiş izlenimi veren pakette 'cek, cak'tan geçilmiyor. Seçim bildirgesinden kopyalanmış intibai uyandırıyor. Ağırlıklı olarak Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu ile ilgili ifadeler var. Anamuhalefet partisinin en hassas olduğu nokta tekrar tescillenmiş oldu. Yine de genelgeçer ifadelerden sıyrılmamışlar. Kurul üyeleri yargı mensupları tarafından seçilecek deniyor. Yüksek yargı ile birinci kademe arasında nasıl bir paylaşım öngörülüyor, belli değil. Belki de birinci kademeye seçme ve seçilme hakkı yine verilmeyecek; al gülüm ver gülüm düzeni devam edecek. Tartışmanın kilitlendiği nokta hakkındaki görüşleri hâlâ ortada yok. Sendikalaşma ve grev haklarıyla ilgili somut teklifler var. Bunlar da, memurlara toplu sözleşme hakkına oy vermediklerinde 'biz daha iyisini teklif ettik' demenin yapı taşları gibi. Altyapısı hakkında yeterince hazırlık yapılmamış.

AK Partililerin ziyaretleri, en hazırlıklı partinin Saadet olduğunu gösterdi. Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç'a sundukları alternatif paketin ayrıntılarını tam bilmiyoruz. Ancak basına açıklanan kısmında çelişkili bir durum var. Genel Başkan Numan Kurtulmuş, bir asıl, bir de pansuman öneri sunuyor. Asıl teklifte kurucu meclis statüsünde paralel bir parlamento öneriyor. Anayasa Meclisi'nin kuruluşu için seçim sisteminin değiştirilmesini ve dar bölgeye geçilmesini istiyor. Söylenenlerin gerçekleşmesi için şu anda konuşulandan daha kapsamlı anayasa değişiklikleri gerekiyor. Uygulanma şansı bulacağını düşünmüyorum. Köklü bir sistem değişikliği anlamına geldiği için mevcut partilerin mutabakatını elde etmek zor. 'Anayasamı deldirtmem' diye feveran eden darbeci Cumhurbaşkanı Kenan Evren'den daha korumacı şekilde mevzilenenlere, bütüncül değişiklik nasıl kabul ettirilecek? Ancak uzun bir süreçte ve küçük bir ihtimal olarak referandumla hayata geçirilebilir.

Kurtulmuş'un pusula talebi de uygulanabilir değil ve kendi içinde çelişkili. SP lideri şöyle diyor: "Anayasa değişikliği, bir paket olarak getirildi. Pakete, önümüzdeki günlerde ilave maddeler olabilir veya çıkartılabilir. Referanduma bir paket olarak sunmaktansa, YSK'nın düzenleyeceği bir oy pusulasında madde madde milletin oyuna sunmanın daha doğru bir yol olduğu kanaatindeyiz." Taslak paketin haberini ilk gün 'Bu inat niye?' başlığıyla duyuran Milliyet Gazetesi, bu öneriye balıklama atladı. Kurtulmuş'un teklifi uygulanma zorluğu yanında birinci kısımla çelişiyor. "Anayasa Meclisi'nin hazırlayacağı taslağın da referanduma gitmesi sağlanmalı." diyor, Numan Bey. Aynı mantıktan hareket edersek, yeniden yazılan anayasanın da tek tek pusulada gösterilmesi gerekir. Yaklaşık 200 maddeden oluşan anayasanın oy pusulasında madde madde halkın onayına sunulması fantezi ötesi bir durum olur. Numan Bey'in iyi niyetinden şüphem yok. Ama taleplerin üzerinde stratejik düşünme yapılmadığı ortada. Numan Bey'in 367 sürecinde partisine rağmen Meclis'e giren Ümmet Kandoğan'ın tecrübelerinden yararlanmasında fayda var. ANAP ve DYP'yi siyasi mevta haline getiren tavırları iyi analiz etmek lazım. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Nöbeti başsavcı mı devraldı?

Bülent Korucu 2010.04.06

Balyoz darbe soruşturmasında hukuk tarihinde eşine az rastlanır hadiseler yaşanıyor. Nöbetçi hâkim Oktay Kuban, bir gecede 19 şüpheliyi tahliye etmişti.Nöbetçi hâkimce verilen ve itiraz üzerine mahkeme heyeti tarafından tasdik edilen tutuklama kararının bir başka nöbetçi hâkim eliyle kaldırılması yanlıştı. Yanlış hesap mahkemeden döndü ve yine başka bir heyet tutuklamaya hükmetti. Hem de zehir zemberek bir metin yazarak. Böylece 7 yargıcın onayladığı hüküm ortaya çıktı.

Balyoz soruşturmasındaki tuhaflıklar bunlarla sınırlı değil. Savcılık cenahında da ilginç şeyler oluyor. Dün soruşturmayı yürüten savcıların talebiyle 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nden alınan kararlar uygulamaya konuldu. 14 ilde 90 civarında gözaltı yapılmaya başlandı. Akşam saatlerinde İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı Aykut Cengiz Engin ve Başsavcı Vekili Turan Çolakkadı'nın, soruşturmayı yürüten savcıları görevden aldığı açıklandı. Başsavcılığın böyle bir yetkisi yok, olsa olsa 'dosyayı alıp başka savcıya verdi' denilebilir. Bu icraat akıllara hemen Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun Erzurum özel yetkili savcılarına yaptığı işlemi hatırlattı. "Şimdi HSYK değil, başsavcılık devrede" yorumları yapıldı. Engin'in Balyoz'a özel ilgisi yeni değil. 27 Şubat'ta emniyet müdürlükleri ve merkez komutanlıklarına gizli ve ivedi bir yazı göndererek, "Balyoz soruşturmasını yürüten savcıların talimatlarında başsavcı vekillerinin imzası yoksa iade edin" demişti. Dünkü işlem gibi onun da hukukî dayanaklarını bulmak imkânsız. Savcıları, emrindeki kolluk kuvvetlerine denetletmek gibi hiyerarşiyi tersine çeviren bir talepti. Hele arama ve gözaltı gibi işlemlerin hâkim onayı ile yapıldığı düşünülürse olayın vahameti katlanır.

O yazı yetki aşımıydı; ona dayandığı ileri sürülen dünkü tasarruf da öyle. Zira hâkim ve savcılar arasında amirmemur ilişkisi bulunmuyor. Kanun, başsavcılara sadece "başsavcılığın verimli, uyumlu ve düzenli bir şekilde çalışmasını sağlamak, iş bölümünü yapmak" yetkisi veriyor. Savcılar görevini yaparken izin veya talimat almazlar. Aksi halde hukukun temel ilkelerinde ve yasalarımızda tanımlanan 'hâkimlik teminatı' ile açık çelişki oluşur. Yargıç ve savcılar, görevlerini yaparken kendi meslektaşları dâhil herkese karşı korunmuştur. Hatta meslektaşları, insanî ve kurumsal baskı açısından daha büyük risk grubunu teşkil ediyor. Başsavcılık, kanunun verdiği 'işbölümü' yetkisini soruşturmanın başlangıcında kullanır. Soruşturmanın ortasında yapılan müdahaleler 'doğal yargıç' ilkesine aykırıdır. Yeni gelen savcıları zan altında bırakır. 'Soruşturma belli yöne kanalize ediliyor' şüphelerine haklılık kazandırır. Kaldı ki 'dosya ellerinden alınan' (görevden alınan değil) savcıların görevlerini başarıyla yürüttüğü iki ayrı mahkeme heyetince onaylanmış durumda. Soruşturulan kişiler hakkında üç ayrı sefer verilen tutukluluğun devamı kararları savcıların başarı hanesinde duruyor. Herhangi bir eksik veya hata olsa yargıçlardan dönmesi gerekirdi.

Başsavcı Engin, söz konusu tasarrufuyla kendini savcıların amiri gibi konumlandırmakla kalmıyor, hâkimlerin de üstüne çıkarıyor. Balyoz tutuklamalarına onay vererek bugüne kadarki soruşturmayı bir anlamda ibra eden hâkimlerden ve dün gözaltılar için izin veren hâkimden bahsediyorum. Engin, "savcıların hâkimden aldığı izin yetmez, bana gelmeliydiler" tavrıyla 13. Ağır Ceza'nın nöbetçi yargıcına tariz etmiş bulunuyor.

Başsavcı Engin, binlerce sayfadan oluşması beklenen iddianameye bu kadar geniş bir soruşturmanın safahatına yeni savcıların ne kadar sürede vâkıf olmasını bekliyor? Bu tür müdahaleler soruşturmayı geciktireceği için sanıkların da aleyhine olabilir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TSK'yı ne yıpratır?

Bülent Korucu 2010.04.09

Türk Silahlı Kuvvetleri hepimizin gözbebeği. Devletin diğer kurumları gibi milletin kurduğu, millet için var olması gereken bir organ. Üst düzey yöneticilerinin en sık şikâyet ettiği konu: Yıpratılma. Gerçekten bir yıpranma ile karşı karşıya, ordumuz.

Bu problem her geçen gün de küçülmüyor, büyüyor. En can alıcı soru ise 'TSK'yı kim yıpratıyor?' Hiç kuşkusuz birinci sıraya kendisini, bilhassa komuta kademelesini yazmalıyız. Ergenekon, Kafes, Dursun Çiçek belgesi gibi konularda takınılan korumacı tavır, yapılan ve sonra yalanlanan aceleci açıklamalar, zaten tartışılıyor. Ama bugün konumuz o değil. Genelkurmay'ın bilgi paylaşım ve saydamlık zaafı öncelikli sorun.

Orgeneral İlker Başbuğ, göreve geldiğinde verdiği şeffaflık sözü ve uygulamaya koyduğu haftalık bilgilendirme toplantıları ile umutlandırmıştı. Maalesef zaman içinde şirazesini kaybedip anlamsız hale gelince o toplantılar da iptal edildi. Şirazesinden nasıl kaydı? Biraz da akredite gazetecilerin sayesinde. Görevleriyle ilgili sorular sormak yerine iç ve dış politika yorumu yaptırmaya kalktılar. Sözcülerin de hazırlıklı oldukları ve bu soruları bekledikleri her hallerinden belliydi. Hatta görev alanlarıyla ilgili sorulara yer yer sinirlendiklerine, o konuların ağırlıkta olacağı tahmin edilen günler toplantıyı iptal ettiklerine şahit olduk.

Şeffaflık sorununun had safhaya çıktığı örnekler ise kırık kolu yen içinde tutma girişimleriydi. Dünkü Zaman'ın manşeti bunun en önemli ve dramatik örneklerinden biri. Terör örgütünün mayınlı saldırısı sonucu şehit olduğu açıklanan 7 askerimizin aslında kendi mayınımıza kurban gittiği ileri sürülüyor. Söz konusu iddia daha önce internete düşen iki generalin ses kaydıyla birlikte gündeme gelmişti. Şehit ailelerinin savcılığa yaptığı müracaat sonucunda kayıtta söylenenlerin doğru olma ihtimali yükseldi.

Haberi okuyunca pek çokları gibi aklıma Elazığ'da yaşanan 'eğitim zayiatı' geldi. Hatırlarsanız, dört askerimizin şehit olduğu olayın el bombasının kazayla patlaması sonucu yaşandığı bildirilmişti. Zaman dahil bütün gazeteler de böyle yazdı. Aylar sonra Taraf muhabiri Mehmet Baransu, iç burkan bir haberle gerçeği ortaya çıkardı. Nöbette uyuyan askere 'ders vermek' isteyen teğmen, el bombasının pimini çekip eline tutuşturmuştu. Teğmenin 'fırsat eğitimi'nin faturası dört şehit ve yerle bir olan itibardı. Gerçeğin ailelerden ve kamuoyundan saklanması, TSK'nın güvenilirliğine darbe vurdu.

7 askerin şehit olduğu mayın patlaması daha büyük etkiler doğuracaktır. Zira ilk olayda hiç olmazsa kaza dendi. Mayın patlaması ise doğrudan terör örgütüne mal edildi. Türkiye'nin siyasi ve sosyal ortamının gerilmesine yol açıldı. Başbakan Tayyip Erdoğan, DTP Genel Başkanı Ahmet Türk'le yapacağı görüşmeyi erteledi. Şehit cenazeleri sloganlar eşliğinde kaldırıldı.

Eminim sorulduğunda "kendi mayınımıza bastık" açıklamasını yapmanın zorluklarından dem vurulacaktır. Bu ülkede gemisi kendi uçaklarımız tarafından batırılan komutan Güven Erkaya, kuvvet komutanlığına kadar bile yükseldi. Bir şekilde izah edebilirlerdi. Şimdi bu durumu o şehitlerin ailelerine nasıl anlatacaklar?

Geldiğimiz noktanın en büyük zararı ne biliyor musunuz? Neredeyse bütün şehit yakınlarının içine aynı kurt düşürüldü. Acaba benim eşim, çocuğum, kardeşim de böyle bir beceriksizliğin ya da art niyetli komutanın kurbanı mı oldu? Bundan sonra gelecek her şehit cenazesinin arkasında saf tutanların zihnini aynı şüphe kemirecek. Genelkurmay'a karşı birilerinin asimetrik savaş yapmasına filan gerek yok. Dış müdahalelere de ihtiyaç kalmıyor, şahsi hataları kurumu yıpratmak için fazlasıyla yetiyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Başkomutan hesap soracak mı?

Türk Silahlı Kuvvetleri'ne, tarihinin en büyük itibar zedelenmesini yaşatan mayın skandalında daha fazla gecikilmeden yürekleri soğutan bir sonuca ulaşılmalı.

Genelkurmay İkinci Başkanı Org. Aslan Güner'in "Askerî savcının soruşturması devam ediyor. Kimseyi suçlu ya da suçsuz ilan etmemek lazım." açıklaması, eleştirileri şiddetlendirdi. Olayın üzerinden 11 ay geçti. Şehit ailelerinin şikâyetine yol açan ses kaydı ortaya çıkalı ise 10 ay oldu. Milat olarak Van Cumhuriyet Başsavcılığı'nın soruşturma sonucunu almak ve bir haftalık henüz sıcak hadise muamelesi yapmak yarayı kanatıyor.

Daha cenazeler kalkmadan terör örgütünü fail olarak açıklamak, kamuoyunu tatmin etmek için havadan ve karadan operasyonlar düzenlemek hatayı kurumsallaştırmıştı. Gerçek anlamda soruşturma yapmadan, söylenen sözler ve icra edilen faaliyetlerin izahı yok. Saldırı gerçekten PKK kaynaklı bile olsa en azından bir sevk ve idare zafiyeti denetimi yapılmalıydı. Kaldı ki, başta iki general olmak üzere pek çok kişinin gerçeği bildiği anlaşılıyor. Askerlerimiz bilerek mayınlı araziye sürüldüyse ihmalin ötesinde ihanetle karşı karşıyayız demektir. Suçu işlemek gibi, örtbas etmek ve hatta görmezden gelmek de suçtur. Hadi ilk günler mahaldeki komutanların yanıltması diyerek hafifletici sebepler bulabiliriz. Ama ya ses kaydı çıktıktan sonra... O kadar açık ve kendi kayıt sistemine düşen ifadeleri ciddiye almak için ailelerin şikâyetini ve sivil savcıların soruşturmasını beklemeye gerek var mıydı? Bu, kamu davası olmayacaksa ne olacak? 10 ay boyunca soruşturma sonuçlandırılmadıysa izahı zor. Hiç açılmadıysa katmerli ve zincirleme suç var demektir.

Şimdiye kadar yaşananların zaten savunulacak yanı yok ve medyada en askerci bilinen kalemler dahi tepkilerini ortaya koydu. Hiç olmazsa bundan sonra demokratik bir hukuk devletinin gereklerini yerine getirmek lazım. Soruşturmanın selameti açısından hem suça iştirak eden hem de örtbasa yardımcı olan bütün yetkililer açığa alınmalı. Soruşturma da yaranın daha fazla kanatılmasına fırsat verilmeden sonuçlandırılıp yargılama safhasına geçilmeli. General Güner, ailelerin acısını anladıklarına dair cümleler de kurmuştu. Komuta kademesinin acıyı gerçekten anladığının göstergesi, adaletin tesisinde izleyecekleri yol olacak. 'Kol kırılır yen içinde kalır' yanıltmacasına artık başvurulmamalı.

Yargının bu konuda söyleyecekleri kadar Başkomutan'ın ve Başbakan'ın tavrını da merak ediyorum. Bilindiği üzere acı olay kullanılarak Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ve Başbakan Tayyip Erdoğan ağır dille eleştirilmişti. Hatta Bekir Coşkun gibi kalemler alay etmeye kalkmışlardı. Cumhurbaşkanı Gül, demokratik açılıma destek verdiği gerekçesiyle Coşkun'un şu hakaretlerine maruz kalmıştı: "Bugün 7 şehit daha dönüyor eve... Ama yine de Cumhurbaşkanı'nız "Tarihi fırsat kaçıyor..." derken, neyin fırsat olduğunu, neyin kaçtığını açıklamış değil... Bence dili varmıyordur... Yüzü tutmuyordur... Ne diyecek şehit analarına?.. Çünkü koca Türkiye Cumhuriyeti, asla devlet adamı olamayacak basiretsizlerin elinde, teröre oyuncak oluverdi..."

Cumhurbaşkanı, sadece kendine yapılan hakaretlerin değil, cumhura yapılan zulmün de hesabını sormakla yükümlü. Anaların yüreğindeki acının da takipçisi olmalı. Ve sorumlulara Bekir Coşkun'un kendisine yönelttiği şu soruyu sormalı:

Peki şehitler?..

Neden öldüler?..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Anket analiz: 'Köşk Referandumu'yla paralel bir anket

Haber sayfalarında okuduğunuz anket, anayasa paketinin kamuoyunda algılanış biçimiyle ilgili önemli ipuçları veriyor. Sonuçlar yargı reformu ihtiyacının karşı konulamaz boyutta olduğunu gösteriyor.

Bir ülkede insanların sadece yüzde 13'ü 'yargıda reforma ihtiyaç yoktur' diyorsa, orada acı bir frenle durmak lazım. Gerçi partilerden de ihtiyaç olmadığını söyleyen çıkmıyor. Bu anlamda partilerin halkın eğilimini paylaştığı görülüyor. 'Evet, reforma ihtiyaç vardır' cevabının partilere dağılımı da ilginç tablolar oluşturuyor. AK Parti yüzde 94 ile birinci sırayı tutarken, Saadet ve BBP onu takip ediyor. CHP'lilerin bile yüzde 59,1 oranında bu soruya 'evet' dediğini kayıtlara geçirmeliyiz.

Anketin en dikkat çekici cevapları 'Yargıyı sizce kim etkiliyor?' sorusuna verilmiş. CHP yüzde 30 ve Türk Silahlı Kuvvetleri yüzde 28'le ilk iki sırayı paylaşıyor. AK Parti yüzde 16 ve MHP ise yüzde 13 oranında yargı bağımsızlığına halel getiren unsurlar şeklinde biliniyor. Tarikatlar ve mezhepsel yapılanmalar ise sanıldığının aksine çok etkili olarak algılanmıyor. Her ikisinin de oranı yüzde 6. Söz konusu cevap CHP'nin pakete sert tepkisini izah etmeye yardımcı oluyor. Seçim kazanmadan ve iktidarın angaryasına katlanmadan 'muktedir' olmanın yolunu bulan anamuhalefet partisi, bu imtiyazı kaybetmek istemiyor. CHP ile TSK'nın çoğunlukla aynı noktaya odaklandığı gerçeğini de göz ardı etmemek gerekiyor. Yüzde 58'lik blokla yargıya en fazla etki eden koalisyon diyebiliriz. MHP lideri Devlet Bahçeli 'Anayasa Mahkemesi'nin CHP'nin arka bahçesi gibi algılandığına' işaret etmişti. CHP+TSK+yargı= iktidar denklemi diğer muhalefet partilerini bu süreçte epey zorlayacak. Zira CHP'nin değişime direnmesinin etik olduğu tartışılsa bile haklı gerekçeleri var. MHP ve BDP gibi partilerin seçmenleri 'niye karşı çıkıyoruz?' sorusuna tatmin edici cevaplar bulmakta zorlanacak. O zaman tabanın tavanı sorgulaması gündeme gelecek.

Çalışmada elde edilen verileri en son anayasa değişikliği referandumu ile karşılaştırdığımızda paralel sonuçlarla karşılaşıyoruz. 21 Ekim 2007'de yapılan ve cumhurbaşkanını halkın seçmesi ile seçimlerin 4 yılda bir yapılmasını düzenleyen referandumda; yüzde 67,5'lik yüksek katılım ve yüzde 69,1'lik evet oyu elde edilmişti. Bugün de benzer neticeler dikkat çekiyor. Kararsızlar dağıtılmadan yüzde 62,5'lik bir seçmen kitlesi referandumda kabul oyu vereceğini belirtiyor. 'Hayır' oyu kullanacağını beyan edenler sadece yüzde 19,6'da kalıyor. Evetçilerin partilere dağılımı da önemli mesajlar taşıyor. CHP'lilerin dahi yüzde 30,6'sı 'evet' safında duruyor. 'Hayır' cephesinde ağırlığı 12 Eylül Anayasası'na en sert eleştirileri yapmış sol kitlenin taşıması kayda değer. MHP seçmeninin tavrı daha ilgi çekici, evetler yüzde 43, hayırlar 35,6, kararsızlar 21,3. Tabanın, parti yönetiminin keskin tavrını paylaşmadığı anlaşılıyor.

Kamuoyu yoklamasında en düşük yüzde "Anayasa'yı mevcut Meclis mi değiştirsin?" sorusunda karşımıza çıkıyor. 'Yüzde 57 evet, yüzde 26 hayır ve yüzde 17 kararsız' fikir belirtilmiş. Seçmenin kafasının karışık olduğu ve muhalefet partilerinin tezlerinin etkili olduğu ortaya çıkıyor.

28 Şubat'ın darbecileri gibi 'kararlılıkları zedelenmesin' diye sosyal bilimlere yüz çevirmeyeceklerse, herkesin buradan alacağı dersler var. İki büyük muhalefet partisinin lideri de akademisyen ve sosyal bilimci. Deniz Baykal ve Devlet Bahçeli'nin hem anketleri yakından takip etmeleri, hem de kendilerinin kamuoyunun nabzını tutacak çalışmalar yaptırmaları beklenir. Bugüne kadar kamuoyuna yansıyan bir çaba görünmedi. Kamuya açıklanmayan etütler olduğunu tahmin ediyorum.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yumruk neleri örttü?

Bülent Korucu 2010.04.20

Kapatılan Demokratik Toplum Partisi'nin Genel Başkanı Ahmet Türk'e atılan yumruğun kaosu geçmeden yeni yumruk geldi. Enerji Bakanı Taner Yıldız, memleketi Kayseri'de katıldığı şehit cenazesinde yumruklu saldırıya uğradı.

Söz konusu saldırıları ferdi eylemler olarak görmek pek mümkün görünmüyor. Eylemcilerin kişiliği bu senaryoya uygun seçilmiş olsa bile sonuçlara baktığımızda karmaşık sorular zihnimize üşüşüyor. Ahmet Türk'e atılan yumruğun aslında neyi amaçladığını neticelere bakarak kestirebiliriz. İlk akla gelen ve çoğunlukla söylenen, gerginlik isteyen ve kavganın büyümesinden menfaat umanların emelleri. Türkler ve Kürtler arasında bir iç savaş çıkması için çabalayanlar biliniyor. Güvenlik güçleriyle teröristler arasındaki çatışmaları sivil hayata taşımayı arzuluyorlar. Her iki tarafa gelen tabutlara rağmen, çarpışmaların sokaklara inmemiş olması ülkemiz açısından büyük şans. Durma bilmeyen kışkırtmalar, yüzlerce yılın tecrübesiyle oluşmuş kardeşlik bağlarına çarpıp tesirsiz hale geliyor.

Her şey bir yana, kışkırtıcıların kan alacak damarı bulma maharetlerine şapka çıkarıyorum. Kürt hareketindeki güvercinlerin önde gelen ismi Ahmet Türk üzerinden kendi kitlesine mesajlar veriliyor. Parti kapatılırken Anayasa Mahkemesi'ne gerekçe üretmek için çabalayan şahinlere değil, Türk'e siyasi yasak geldi. Siyasetin, hele de uzlaşmacılığın çıkmaz sokak olduğu gösteriliyor. Yetmedi, KCK operasyonu sırasında gözaltına alınan siyasiler tek sıra halinde elleri kelepçeli şekilde fotoğraflandı. Ahmet Türk ve Kürt tabanı hâlâ istenen kıvama gelmeyince yumruk devreye girdi. Siyasetten men edilmesi yetmiyormuş gibi sokak ortasında ağzı burnu dağıtılan bir lider pozisyonuna düşürüldü. Fakat yine oyun tutmadı, Türk kendine yakışır biçimde provokasyonlara dur diyecek açıklamalar yaptı. Samsun'da şehit olan polislerle ilgili Zaman'a verdiği beyanat da aynı sağduyulu duruşun devamıydı. Türk'ün tavrı beklenenin aksine Türk'ü gözden düşürmedi, bilakis büyüttü.

Kavganın kızışması için bıçağın iki tarafının birden keskinleştirilmesi gerekiyordu. Samsun'da iki polisin şehit haberi geldi. Küçük bir ilçeye uzun namlulu silahla gelen üç kişi polis aracını tarayıp kaçıyor. Hem de saldırganların Reşadiye'de askerlerimizi şehit edenler olduğu ileri sürülüyor. Senaryonun bana mantıklı gelmediğini söylemeliyim. Hani Reşadiye saldırganları adım adım takip ediliyordu, telsiz konuşmaları bile kayıtlardaydı. Görgü tanıklarının ifadesine göre parkalı ve uzun namlulu silah taşıyan kişiler nasıl dikkat çekmeden bir ilçede eylem yapıp sırra kadem basabiliyor? Nitekim, Enerji Bakanı Yıldız'ın yumruklandığı törende cenazesi kaldırılan yüzbaşının şehit edildiği olay da tuhaf. Minibüsün sivil plakalı olduğu bütün haberlerde yer alıyor. Sivil minibüste asker şahısların bulunduğu bilgisi teröristlerin eline nasıl geçti? Yine bir ihmal veya zaaf mı söz konusu? Böyleyse tepkiyi bakana değil, komutanlara yöneltmek gerekmez mi?

Ahmet Türk'e yumruklu saldırı geçen hafta pazartesi günü yaşandı. Neredeyse tek gündem haline geldi. Şayet yumruk olmasaydı ne konuşacaktık, hiç düşündünüz mü? Ben şöyle bir hafızamı yokladım. Önceki hafta Balyoz eylem planı çerçevesindeki gelişmeler ve Çukurca'da 7 askerimizi şehit eden mayının aslında kendi birliklerimiz tarafından döşendiği iddiaları gündemi dolduruyordu. Yumruk hepsini unutturdu. Hatta yumruğu bile bıraktık, Hürriyet'ten Yılmaz Özdil'i tartışmaya başladık. Özdil'in saldırganı savunur cümleleri provokasyonları gölgede bıraktı. 'Bu yumruk niye atıldı?' sorusuna cevap aramak yerine Özdilgiller'i konuştuk. Ne diyelim helal olsun! Mayın deyince aklıma geldi; Org. Aslan Güner, soruşturmanın hızla bitirileceğini taahhüt etmişti. Acaba sonuçlandı da haberimiz mi olmadı? Akredite arkadaşlar bir zahmet soruverseler iyi olur. Aileler de sabırsızlanıyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

28 Nisan'ı doğru okumak

Bülent Korucu 2010.04.27

Bugün 27 Nisan muhtıra girişiminin yıldönümü. 28 Şubat post-modern askerî müdahalesini takiben e-muhtıra denemesi yapılması şaşırtıcı değildi.

90'lı yılların en gözde esprisi çok kanallı televizyon düzeninde darbe yapmanın zorluğu üzerineydi. Eskiden radyoyu ele geçirip bildiriyi okuyan darbeyi yapmış oluyordu. Mesela Albay Talat Aydemir'in teşebbüsünün bastırılmasında Yarbay Ali Elverdi'nin radyoyu hükümet güçleri adına geri almasının önemli payı vardı. Artık internet zamanındayız ve 'radyo kimdeyse kral odur' dönemi kapandı. Darbeye eğilimli komutanların muhteva konusunda gelişme göstermemelerinin yanında şekil açısından ilerleme çabası içinde olduklarını söyleyebiliriz! Bundan sonraki muhtırayı 'facebook' veya 'twitter'den bekleyebiliriz! Ya da cep telefonlarımıza kısa mesaj olarak gelebilir.

İşin esprisi bir yana, ihtilal yapmak eskiye nazaran daha zor diyebiliriz. Bu zorluk teknolojiden kaynaklanmıyor. Sivil bilinç darbecileri zorluyor. 27 Nisan e-muhtırasının aldığı tepkinin caydırıcı etkisi muhakkak. Hükümetin bir gün sonra aynı tonda bir açıklamayla verdiği cevap kayıtlara geçirilmeli. Kamuoyunun tepkisi ve seçmenin 22 Temmuz'da verdiği mesaj siyasi iradenin sahipsiz olmadığını gösterdi.

27 Nisan bildirisini analiz ederek konuyu biraz daha açalım. Dönemin Genelkurmay Başkanı Yaşar Büyükanıt'ın televizyonlardaki Kutlu Doğum haberlerinden etkilenerek yazdığı metin galiz hatalarla dolu. Türkçe ve dil bilgisi açısından dökülmesini söylemiyorum. Metin, siyaset sosyolojisi açısından büyük gaflar içeriyordu. Ağırlıklı bölümün Kutlu Doğum etkinlikleri ve katılan çocuklara ayrılması dikkat çekiyor. Türkiye'de dindarlık seviyesi ne olursa olsun insanların Hz. Peygamber (sas)'e saygısı vardır. Söz konusu metin bu anlamda sorunluydu. Dualar ve Kur'an'la açılmış bir Meclis'in yıldönümünde 23 Nisan'da Ankara'da Kur'an-ı Kerim okunmasını irticai eylem olarak göstermek toplumu bilmemektir. Mesela şu cümleler vardı: "Ayrıca, Ankara'nın Altındağ ilçesinde "Kutlu Doğum Şöleni" için ilçede bulunan tüm okul müdürlerine katılım emri verildiği, Denizli'de İl Müftülüğü ile bir siyasî partinin ortaklaşa düzenlediği etkinlikte ilköğretim okulu öğrencilerinin başları kapalı olarak ilahiler söylediği, Denizli'nin Tavas ilçesine bağlı Nikfer beldesinde dört cami bulunmasına rağmen, Atatürk İlköğretim Okulu'nda kadınlara yönelik vaaz ve dinî söyleşi yapıldığı yolunda haberler de kaygıyla izlenmiştir."

Bildirideki diğer talihsizlik, cumhurbaşkanlığı seçimine alenen müdahale girişimiydi. Büyükanıt, "Ben muhtıra vermedim ve cumhurbaşkanlığı seçimine müdahale etmedim." dese de şu cümleleri izah edemiyor: "Son günlerde, cumhurbaşkanlığı seçimi sürecinde öne çıkan sorun, laikliğin tartışılması konusuna odaklanmış durumdadır. Bu durum, Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından endişe ile izlenmektedir. Unutulmamalıdır ki, Türk Silahlı Kuvvetleri bu tartışmalarda taraftır ve laikliğin kesin savunucusudur. Ayrıca, Türk Silahlı Kuvvetleri yapılmakta olan tartışmaların ve olumsuz yöndeki yorumların kesin olarak karşısındadır, gerektiğinde tavrını ve davranışlarını açık ve net bir şekilde ortaya koyacaktır. Bundan kimsenin şüphesinin olmaması gerekir."

28 Nisan, darbeye karşı kurumsal dik duruşun adı olarak kayda değer. Daha önceki kişisel tepkilerin ötesinde hükümet olarak askere hiyerarşi içindeki yeri hatırlatılmıştı. Ancak iki şeyi göz ardı etmemekte fayda var. Birincisi; bize has sebeplerden dolayı normali ve hukuka uygun olanı yapmak kahramanlık biçiminde algılanmaktadır. Darbeye direnen değil, teslim olanın garip karşılandığı bir ülke olduğumuzda normalleşmişiz diyebileceğiz. İkincisi; rehavete kapılmamalıyız. Islak imzalı komplo belgesi ve benzeri girişimler, asker içindeki bir grubun hâlâ aynı özlemle yaşadığını gösteriyor. 28 Nisan'ı cesaret verici bir milat kabul etmek ama

müteyakkız duruşu bozmamak gerekiyor. İnanmayan Dursun Çiçek imzalı belgeyi okusun. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TÜSİAD'ın politbürosu ne olacak!

Bülent Korucu 2010.04.30

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği Başkanı Ümit Boyner, Milliyet Gazetesi'ne verdiği röportajda siyasete hâkim politbürolardan şikâyet etti.

Sözleri yanlış değil, ama siyasetin şeytan yerine konulup her fırsatta taşlanmasına itirazım var. Ayrıca politikacıların yanlışlarını, onları tekrarlamayanların eleştirmesi daha doğru olacak. Yoksa 'tencere dibin kara seninki benden kara' kısırdöngüsünden kurtulamayız. Ümit Hanım, kendi kurumunun politbürosu hakkında ne düşünüyor acaba? Yüksek İstişare Kurulu'nun tüzüğe göre bağlayıcı olmayan tavsiye kararlarının neden hiç karşılıksız kalmadığını izah edebiliyor mu? Bu, ona da eski dönem MGK tavsiye kararlarını hatırlatıyor mu? Ya da genel kurul yapılmadan bir ay önce başkanlığının ilan edilmesini demokratik buluyor mu? Genel kurulun noter, oylamanın ise yasak savma konumuna düşürüldüğü eleştirilerine hak veriyor mu?

Bayan Boyner'in başkanlığı iyimserlik ve ümit doğurmuştu. Halk üzerindeki etkisini yitirdiği için Ankara'yı da kaybeden TÜSİAD'ın yeniden gündem oluşturan konumuna döneceği bekleniyordu. İlk konuşmadaki 'demokrasi açığı' tespiti beklentileri daha da yükseltti. Ancak anayasa değişiklikleri konusundaki çelişkili tavır, büyük hayal kırıklığının işaretlerini veriyor. Statükoculuğun en tehlikelisi, yenilikçi ve değişimci bilinenlerin eli ve diliyle yapılandır. Boyner, demokratikleşmeyi savunan sözlerinin arasına statükocu sloganları 'kabul' etmekte sakınca görmüyor. Son dönemde 'sivilleşme-demokratikleşme' ayırımı yapmak moda oldu. Askerî vesayetin gerilemesine açıkça karşı çıkamayanlar bu argümana sarılıyor. Eşit şartlarda yarışılan ve periyotlarına sadık kalınarak halkın önüne konulan sandık devam ettiği müddetçe; evet, sivilleşme demokratikleşmeye doğru atılmış önemli bir adımdır. Zaten hiçbir düzenleme demokrasiyi tek başına gerçekleştirmeye muktedir değil. Sivilleşme de bu yolda alınmış hatırı sayılır merhale anlamı taşır. Onu küçümseyenler, vesayetçilerin yelkenini şişirir.

Anayasa paketinin 'kuvvetler ayrılığı' ilkesine uymadığı görüşü Ümit Boyner'in izaha muhtaç tezlerinden biri. Bu, bilhassa yüksek yargı mensuplarının tekrarladığı ama delil sunamadığı repliklerden. Mesela, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu için, camianın yüzde 95'ini oluşturan birinci kademe hâkim ve savcılarına seçme ve seçilme hakkı verilmesinin sakıncası nedir? Katılımcılık, çoğulculuk ve demokrasinin tabana yayılmasını dilinden düşürmeyen Boyner, söz konusu değişikliğin kuvvetler ayırımına nasıl halel getirdiğini anlatsa fena olmaz. Siyasi partileri kapatmanın zorlaştırılması ve Parlamento'ya bu konuda yetki verilmesi için de aynı soruları cevaplamalı. Bütün Avrupa'da sadece iki partinin kapatıldığı zaman diliminde, ülkemizde 28 partinin kapısına kilit vurulması sistemde hata olduğunu bağırmıyor mu? Aslında siyasi bir karar olan kapatma kararlarında politik sorumluluğu, en yüksek politika merkezi olan Parlamento üstlenmeli değil mi? Hakeza Anayasa Mahkemesi'ne Parlamento'nun üye seçmediği kaç çağdaş demokrasi var? Yargının bağımsızlığını halktan bağımsızlık olarak anlamak, demokrasi mantığına sığmıyor. Vekâleten kullanılan yargı yetkisinin halk nezdinde bağı bulunmak zorunda. Bugün bilmediğimiz 'telepatik' bağlardan söz etmiyorsak herhangi bir ilişkinin olmadığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Demokrasilerde bütün kurum ve erkler halkla ilişkisini ya doğrudan sandıkla veya Parlamento üzerinden kurulan bağa neden itiraz ediyorlar, anlamakta zorlanıyorum. Ümit Boyner'in bazılarının iddia ettiği gibi 'imaj düzeltme operasyonu'

olduğuna inanmak istemiyorum. Ama şimdiye kadarki performansı soru işaretlerini çoğaltıyor. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

OYAK muamması

Bülent Korucu 2010.05.04

Danıştay binasının güvenlik kameralarıyla ilgili TÜBİTAK'ın hazırladığı rapor bazı ezberleri bozdu. Ergenekon Silahlı Terör Örgütü davasıyla ilgili ikircikli tavrı bilinen bazı medya organları mevzi belirlemekte zorlanıyor.

Böylesi önemli rapor, ilk gün neredeyse görmezden gelindi. Sonra bazı yazarlar 'doğruysa hesabı sorulsun' noktasında yazılar yazdı. İlk şoku üzerinden atan kimileri ise yeni yeni karşı atağa geçiyor. Aydınlık dergisi, kameraları güvenlik görevlilerinin bozduğunu ileri sürüyor. Güya sistem şehir cereyanının voltaj hareketlerinden etkilenmesin diye bina görevlileri akşamları giderken şalteri kapatıyorlarmış. Açma kapamalar ise araçları bozmuş. Dün Hürriyet'te 'Danıştay gerçeği' başlığıyla verilen haberde kameraların 15 gün içinde üç defa arızalandığı anlatılarak, yaşananlar sanki normalleştiriliyor. 'Arkasında çapanoğlu aramaya gerek yok, zaten durmadan arızalanıyormuş' dememiz bekleniyor herhalde.

OYAK Güvenlik ve Savunma Sistemleri AŞ ise iddialı bir tezle, TÜBİTAK'ın böyle bir raporu olmadığı savunmasıyla ortaya çıktı. TÜBİTAK, bu savunmaya mahkemeyi adres göstererek cevap verdi. Doğal olarak OYAK'ın muhatabı artık İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi. Cevap ve itirazlarını oraya sunup, derdini anlatacak. Söz konusu raporun varlığı konusunda kuşku bulunmuyor. OYAK, savunma hattını yanlış yere kurarak daha fazla yıpranıyor. 25 Eylül 2009 tarihine kadar 'adli makamlarca' cihazla ilgili herhangi bir taleple karşılaşmadıklarını belirtiyorlar. Hürriyet'in haberi bu kelime oyununu şöyle boşluğa düşürüyor: "17 Mayıs 2006'da Ankara Emniyet Müdür Yardımcısı Lütfü Sönmez, Danıştay'a gönderdiği yazıda, kamera kayıtlarını istedi. Danıştay, OYAK'tan kamera kayıtlarını talep etti. Ancak OYAK Güvenlik tarafından 25 Mayıs 2006 tarihinde Danıştay'a gönderilen yazıda 'voltaj dengesizliğinden dolayı cihazın hard diskinin ciddi hasar gördüğü tespit edilmiştir. Bu nedenle anılan cihazın yerine yeni bir cihazın montajı amacıyla Danıştay'a gidilmiş, ancak saldırı nedeniyle montaj öğleden sonra gerçekleştirilmiştir. Arızalı cihazın servise getirilmek üzere söküldüğü saate kadar kaydedilen görüntülerine ulaşılamamıştır. Arıza öncesi görüntüleri kurtarma çalışmasında üretici firmadan teknik danışmanlık için yardım istenmiştir.' denildi."

Hürriyet'in haberinde dikkat çeken bir nokta da hem Danıştay Başkanı Ender Çetinkaya hem de Genel Sekreter Suna Türkoğlu'nun Emniyet'e yazdığı ve haklı telaş içeren yazılar. Binanın ve üyelerin güvenliği ile ilgili ciddi endişeler taşındığı anlaşılıyor. Bu endişelerle kurulan güvenlik sisteminin durmadan arıza yapması dikkat çekici. Ancak daha önemlisi, olaydan önceki gün arıza gerekçesiyle hard diskin sökülmesi ve sistemin tamamen işlemez hale getirilmesi. Emniyet'e yazı üstüne yazı gönderen genel sekreterlik, "güvenlik sistemi arızalı, söküp götürüyoruz" diyen OYAK'a neden müdahale etme ihtiyacı duymuyor? Yukarıdaki endişelerle sonraki rahatlık izaha muhtaç bir çelişki. Binalardaki çay-kahve otomatını işleten şirketler dahi arıza halinde geçici sistemler kuruyor ve müşteriyi mağdur etmiyor. Velev ki parça arızası doğru bile olsa, söküp götürüp binayı savunmasız bırakmak inandırıcı gelmiyor. Bırakın onu, muhtemel arızalara karşı sistemin yedeğinin bile kurulması gerekirdi. Ve daha önemlisi, katil Alparslan Arslan sistemdeki arızayı nereden biliyordu? Görüntülenmeyeceğinin rahatlığıyla cinayeti işlemesi basit bir tesadüf mü? Bu hayati bilgi Danıştay'dan mı, OYAK'tan mı sızdı? Herhalde bütün soruların cevabını yargılama safahatında alabileceğiz. Kimin ihmali, kimin işbirliği var öğreneceğiz.

Ümit Boyner'in politbüro açıklaması

Bülent Korucu 2010.05.07

Türkiye Sanayici ve işadamları Derneği Başkanı Ümit Boyner'in Milliyet'e verdiği mülakatı eleştiren yazıma açıklama geldi. Ümit Hanım, yazıma üç sayfalık açıklama ve beş sayfalık iki ek göndermiş. Cevap hakkına saygı gösterecek şekilde ve köşenin boyutlarını gözeterek metni kısaltıp sunuyorum.

"Gündeme gelen anayasada kısmi değişiklik paketini hem süreç hem de içerik olarak değerlendirdik ve görüşlerimizi paylaştık. Görüşlerimizin tümü son 20 yıllık müktesebatımız ile bire bir tutarlıdır ve hiçbirisinde konjoktürel bir refleks bulunmamaktadır. Yazınızda bahsettiğiniz, HSYK'ya seçme-seçilme sürecinde birinci sınıf hakim ve savcıların da yer alması, yaptığımız eleştiriler arasında değildir. Buna karşın görüşümüzde, Adalet bakanının HSYK'daki konumuna ve sorumluluklarına dikkat çekilmektedir. Anayasa Mahkemesi'nin kompozisyonunda eleştirdiğimiz husus, parlamenter sistemimizde zaten yetkileri azaltılması gereken cumhurbaşkanının Mahkeme üyelerinin neredeyse tamamının belirlenmesinde son seçici olmasıdır. Mevcut Anayasa'mızdaki bu düzeni yıllar önce eleştirmiş ve üyelerin cumhurbaşkanı, TBMM, yüksek yargı ve üniversiteler tarafından doğrudan seçilmesini önermiştik. Dolayısıyla, yazınızda belirttiğiniz gibi, Parlamento'nun Anayasa Mahkemesi'ne üye seçmesine karşı bir görüşümüz yoktur. Siyasi partiler konusunda ise, parti kapatmanın demokrasilerde hiçbir sorunu çözmediğini birçok kez tekrarladık; parti yasaklarının Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne uygun bir şekilde yeniden düzenlenmesi ve yaptırımların, partilere değil, kisilere yönelmesi gerektiğine bunun Anayasa'ya işlenmesi gerektiğine inanıyoruz.

Öncelikle TÜSİAD'ın bir siyasi parti olmadığını, gönüllülük ilkesi çerçevesinde, giriş ve çıkışın tamamen serbest olduğu, özgür ve kurumsallaşmasını tamamlamış bir dernek olduğunu hatırlatmak isterim. Yönetim organları belirlenirken bir istişare gerçekleştirmek şarttır. Üyelerimizin eğilimleri, istekleri, birikimleri, ayırabilecekleri zaman ve yönetim kurulu tecrübesi dikkate alınarak gerçekleştirilen istişareyi "geleneklerimiz çerçevesinde" gerçekleştirmekteyiz. Geçtiğimiz dönem, üye profilinin genişlemiş olması dolayısıyla, Yüksek İstişare Konseyi bir eğilim anketi için aracı olmuş ve yukarıda belirlenen sürece ek bir katkı sağlama görevini üstlenmiştir. Başkanlığını yürüttüğüm TÜSİAD Yönetim Kurulu dahil tüm yönetim organları adaylıkları, işte bu çok boyutlu istişare mekanizması ile evrilmiş, seçimler öncesinde üyeler ve kamuoyu ile paylaşılmış ve sonrasında genel kurulun değerlendirmesine sunulmuştur."

(Sayın Boyner'in mülakatında en çok takıldığım bölüme açıklama içinde de cevap bulabildiğimi söyleyemem. Kuvvetler ayrılığı ve yargı bağımsızlığı ilkesi açısından bir geri gidiş söz konusu değil. Yüksek yargının üyelerini cumhurbaşkanı üzerinden değil doğrudan kendilerinin seçmesi, çoğunluğu oluşturan birinci kademe yargıçların seçme ve seçilme hakkı elde etmesi ileri adımlardır. Türkiye'de karıştırılan mevzulardan biri de cumhurbaşkanının konumu. Cumhurbaşkanı yürütmenin başı ama parçası değildir. Aynı şekilde yasama ve yargının da kısacası devletin başıdır. Başyargıçtır, başkomutandır vs. 82 Anayasası, yürütmenin parçası değil, dengeleyici ve denetleyicisi olarak tanımlamaktadır. Buradan hareketle yargı, yürütmenin etkisine giriyor denemez. Evet, yetkileri fazladır ve Anayasa Mahkemesi'ne üye atamak konusundaki tekeli yanlıştır. Parlamentonun hakkı da ona devredilmiş görünüyor. Sebebi ise kamuoyunda oluşturulan 'yargı kuşatılıyor' havasıdır. Boyner, paketten düşen 8. maddeyi de bu minvalde saymıştı. Parti kapatma konusunda ideal bir düzenleme olmadığı ortadaydı ancak o da eskiye nazaran bir ilerlemeyi ifade ediyordu. AK Parti, aynı psikolojik baskının etkisiyle gerekçeleri düzenlemeye cesaret edemeyerek pansuman bir çözüm üretmişti. BK)

Gözden çıkarılan sadece Baykal mı?

Bülent Korucu 2010.05.11

Genel Başkan Deniz Baykal'ın istifası Türk siyasetinde taşları yerinden oynatacak. Kaset skandalının müsebbipleri dışında herkes için sürpriz bir gelişme.

Aday gösterme için delegelerin kurultay divan başkanlığı önünde imza zorunluluğu, Baykal'ın sigortasıydı. 'Değiştirilmesi teklif dahi edilemez' genel başkan nitelemelerine muhatap olan Baykal'ın sağlığı yerinde oldukça CHP'nin başında kalması bekleniyordu. Kaydı hayat şartıyla lider olan Deniz Bey'in istifası beklenmiyordu. Tabii kaset skandalı öncesinden bahsediyoruz.

Kaset basit bir araç; CHP'de genel başkanı değiştirme iradesini ortaya koyan gücün ve bundan sonraki gelişmelerin konuşulması gerekiyor. Bu iradenin sahibi gücün, parti içi ve dışındaki temsilcileri kurultaya kadar kendilerini gösterecek. 'Kim bunlar?' sorusunun yanında, Baykal'ı devirmeye muktedir olanların yeni lideri ve kadrosunu belirlemeyi başarıp başaramayacaklarına cevap aranacak. Baykal'ın etrafında öbeklenen statükocular kolay pes etmeyecekler. Kurultaya kadar ve sonrasında çok ateşli mücadele yaşanacak. Savaşı kazananın elinde parçalanmış bir parti kalma ihtimali de var. Hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağı klişesini kullanabiliriz.

İki hafta sonraki kurultay, seçimli değildi. Üzerinde uzun süredir çalışılan tüzüğün hayata geçmesi ve partinin yeniden yapılanması gündemdeydi. Baykal, kendisi dışındaki kadroları ve nutuklarını değiştirerek, yenilenme taleplerini karşılamaya çalışıyordu. Kurultaylarda kâh Ricky Martin şarkılarıyla bulutların arasından indi. Kâh Şeyh Edebali'den beyitler okudu. Vitrinde bazen Adnan Keskin durdu, bazen Haluk Koç. Onlar yıprandığında iki Kemal, Anadol ve Kılıçdaroğlu sahneye çıktı. Baykal yine bir kurultaya hazırlanıyordu ve partide en kapsamlı değişikliği yapmayı planlıyordu. Kendi dışında her şeyi ve herkesi değiştirecekti. Söz konusu vitrin ve imaj operasyonuyla Baykal birkaç yıl daha rahat nefes alacaktı. Ancak 'Partiye ve ona umut bağlayanlara ne kazandıracaktı?' sorusunun cevabı çok iç açıcı olmasa gerek. 2011 seçimlerinin de kaybedilmesi ihtimali operasyonun fitilini ateşlemiş olabilir.

Baykal'ı indiren iradenin amacı yeni bir CHP mi, yeni bir anamuhalefet mi? Yani gözden çıkarılan sadece Baykal mı, topyekûn CHP mi? Türk siyasetini dizayn etmek isteyen birileri iktidar partisi üzerinde çokça operasyon yaptı; başarılı olamadı. Ne Abdüllatif Şener ne de Erkan Mumcu büyük parçalar koparabildi. Kurucu sacayağında da çatlama sağlanamadı. Zorlu anayasa maratonunun bitiş düdüğü ile birlikte CHP'de başlayan operasyon, AK Parti'den umut kesildiğinin göstergesi olabilir. Denklemin diğer ayağı muhalefet yeniden yapılandırılarak sonuca ulaşılabilir. Vekillerini oylamaya sokmayarak fireyi önleyen CHP'ye mukabil; MHP'nin kendinden emin duruşunu kayıtlara geçirmek lazım. 22 Temmuz'dan sonraki ilk icraatlarda MHP'nin risk alan ve CHP'den ayrışan tavırları üzerine; "fiili durum oluşturarak yeni anamuhalefet partisi haline gelebilir" diye yazmıştım. Parti içi mücadelenin şiddeti CHP'yi bölünme noktasına getirirse fiili durum hukuki gerçekliğe bile dönüşebilir. Bölünmüş CHP'nin seçimde alacağı sonuç da bunu dönülmez noktaya taşır. CHP'yi tek parça halinde tutabilecek karizmatik bir lider ortaya çıkmadıkça yaşanma şansı yüksek bir ihtimalden bahsediyoruz. Bölünme ve birleşmeyi milli spor haline getiren sosyal demokratlar, Baykal'ın sağladığı istikrar sayesinde paslanmaya başlamıştı. Yeni süreç küllenmiş ateşleri alevlendirecek. Kaset skandalı basit bir siyasi komplonun ötesinde siyasi sonuçlar doğuracak gibi görünüyor.

Çağlar üsteğmen ölmedi, ya annesi?

Bülent Korucu 2010.05.14

Taraf Gazetesi ve Mehmet Baransu yine önemli bir gazetecilik başarısına imza attı. 2007 yılında Üsteğmen Çağlar Canbaz'ı şehadete götüren süreç irdeleniyor.

Üsteğmenin annesi Çınar Hanım, askerî mahkemede sorumlulardan hesap sorabilmek için hukuk mücadelesi veriyor. Davanın muhatabı Albay Onur Dirik, kamuoyunun bildiği bir isim. Komutanı olduğu Dağlıca Karakolu basılmış, 13 asker şehit edilirken, sekizi de Kuzey Irak'a kaçırılmıştı. Baskınla ilgili daha sonra bir sürü iddia ortaya atıldı. Baskının önceden istihbarat kanallarınca haber verilmesinden tutun, Yarbay Dirik'in ses kaydına kadar çok şey konuşuldu. Dirik'e isnat edilen ses kaydında baskındaki ihmaller anlatılıyordu. Bütün konuşulanları kenara bıraktığımızda baskın bizatihi komutanın kariyerini sıfırlamaya yeterdi. 13 şehit ve 8 rehine, askerî açıdan tam fiyaskoydu. Ama Yarbay Dirik'in albaylığa yükselmesine engel teşkil etmedi.

Üsteğmen Canbaz'ın cenazesine katılmak nasip olmuştu. Ataköy Camii'nde öğle namazını müteakip şehit cenazesini görünce komutanların arkasında safa durmuştuk. Yanlış hatırlamıyorsam, henüz görevine başlamamış olan Deniz Kuvvetleri Komutanı Metin Ataç da birinci saftaydı. Cami çıkışında organize olduğu intibaı uyandıran bir grup hükümet aleyhtarı gösteri yapmıştı. Ama o güne damgasını vuran, tek çocuğunu, hayata tutunduğu tek dalı kaybeden anne Çınar'ın sözleriydi. "Dimdik ayaktayım. Ağlayıp hainleri sevindirmem. Bu bayrak hiç inmeyecek." diyordu. Bugün o 'çınar' sallanıyor, ağlıyor. Oğlunu bile bile ölüme götürdüğünü iddia ettiği komutanından hesap soruyor. Tepkiden, Dirik'i cezalandırmayan hatta ödüllendiren üstleri de nasipleniyor. Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ'un önüne dosyayı koymak istiyor.

Bu cesareti sadece şehit anaları gösterebiliyor. Hesap sormaya ancak onların gücü yetiyor. Şehit cenazelerini miting meydanına çevirmeye kalkan, bakan yumruklayanlar gerçekten samimilerse hesabı asıl muhatabından sormalılar. Terörle mücadelede hükümetlerin sorumluluğu elbette var. Güvenlik güçlerinin yetki ve bütçe sıkıntısının çözüm yeri Meclis ile hükümettir. Genelkurmay Başkanı Orgeneral İlker Başbuğ defalarca basın toplantısı yaptı. İki konuda şikâyetini duymadık. Çok şükür komutanlara 100'er milyon dolarlık iki uçak tahsis edecek kadar zengin ülkeyiz. Yaşar Büyükanıt'a emekliliğinde kullanması için vergilerimizle aldığımız trilyonluk zırhlı arabayı da unutmayalım. Yetki ve bütçe konusunda iyi sınav veren sivil otoriteye şöyle eleştiri getirebiliriz: Eğitim, sağlık veya maliye konularında bürokratların belli sınırları varken, güvenlik konusunda neden bütün inisiyatif bürokrasinin elinde? Yeterince denetleme yapılıyor mu? Terörle mücadelede doğru politikalar elinde silah olan bürokratların son sözü söylediği politikalar olabilir mi? Bu sorular cenazelerde atılan sloganların tam tersini işaret ediyor.

Üsteğmen Canbaz'ın annesinin sesine kulak vermeyen siyasetçinin samimiyetine inanmak zor. Çukurca'da kendi mayınımızla kaybettiğimiz 7 şehidin ailelerinin feryadı medya dışında kimseye ulaşmadı. 'Terörle mücadelede zafiyet gösteriyor' şeklinde hükümeti eleştiren CHP ve MHP, ihmal ve belki ihanet kokan mayın skandallarında neden ağzını açmıyor? Mayınların nasıl gömülüp nasıl çıkarılacağına, karakolların nasıl korunacağına dair Meclis kanun mu yapacak? Askerlere eğitimi Bakan Taner Yıldız ya da Kürşad Tüzmen mi veriyor? Komutanlardan hesap soramayanların sivil otoriteye yönelik eleştirileri, politika yapmanın ötesinde anlam ifade etmiyor.

Çağlar Üsteğmen'lerin ölmediği muhakkak, ama Çınar annelerin içine kurt düşürüp ölmüşten beter ediyoruz. Birileri bu gidişe dur demeyecek mi?

CHP'nin zor seçimi: Baykal mı Sav mı?

Bülent Korucu 2010.05.19

Anamuhalefet partisi, hafta sonu tarihî kurultaya hazırlanıyor. Tüzük toplantısı beklenirken artık CHP'de lider değişimi ihtimalinden söz ediyoruz.

Şu anda tek aday olarak Grup Başkan Vekili Kemal Kılıçdaroğlu görünüyor. Değişmez lider sanılan Deniz Baykal ise henüz kesin kararını açıklamadı. Omuzlarda ve yalvar yakar partinin başına tekrar getirilmeyi beklerken, 'Gandi'nin karşısına çıkıp çıkamayacağı konuşuluyor. Şurası kesin, Baykal kaybedeceğini anlarsa kurultaya katılmaz; böylece partiye müdahale edecek sermayesi kalır. Yenildiğinin tescillenmesini istemez, Nasrettin Hoca gibi 'ben zaten inecektim' demeyi sürdürür.

22-23 Mayıs Kurultay'ı bitiş değil başlangıç olacak. Baykal, yıllarca SHP'de yaptığı üzere CHP'de hizip liderine dönüşüyor. CHP'yi kurultaydan sonra zor günler; delegeleri ise zor bir seçim bekliyor. Ancak önlerindeki seçenek 'Baykal mı Kılıçdaroğlu mu?' şeklinde olmayacak. 'Partiyi Genel Sekreter Önder Sav yönetmeye devam etsin mi?' sorusunun cevabı aranacak. CHP'yi Baykal'ın yönettiği, herkesi elleriyle seçtiği tezi doğru çıkmadı. Konformist Baykal'ın her şeyi yed-i emin sandığı Sav'a havale ettiği gerçeği ile karşı karşıyayız. Grup başkan vekilleri ve il başkanlarını atayan asıl irade Önder Sav'dı. Baykal'ın karşısına çıkmaya cesaret edemeyen parti içi muhalefet Sav'ın kellesini istiyordu. Peygamber Efendimiz'e (sas) hakaret ettiğinde bile onu korumayı sürdürmüştü, Deniz Bey. Kaderin garip tecellisine bakın ki, muhalefete Baykal'ın kellesini 40 yıllık yoldaşı Sav sunuyor. Karşılığında istediği ise çok basit: Partiyi yönetmeye devam etmek. Genel sekreterini yıllarca kollayan Baykal, yumuşak bir geçişle, yönetim yapısını değiştirerek Sav'ı geri plana çekmeyi düşünüyordu. Hayata geçecek tüzük değişikliği genel sekreterlik makamının ilgasını öngörüyordu. Vitrine yeni isimler taşınacak, yetkiler paylaşılacaktı. Yeni yapının rafa kaldırılacağı haberleri, Sav düzeninin devamı anlamına geliyor.

Kılıçdaroğlu ve arkasındaki gerçek güç Gürsel Tekin'in önünde büyük bir problem var. Kurultay sonuna kadar Sav'ın vesayetini kabul etmek zorundalar. Seçilmek için başka şansları yok. Kazandıklarında çetin iç mücadele başlayacak. Önder Bey'i başlarından savmak kolay olmayacak. İçerideki çekişme dışa karşı güçlerini zayıflatacak. Yaşanması kuvvetle muhtemel kopmalar Mustafa Sarıgül'ün partisinin cazibesini artıracak. Tasfiyeler kaçınılmaz hâle gelecek. Baykal'ın intikam teşebbüsleri de eklenince seyreyleyin gümbürtüyü. Tekin-Kılıçdaroğlu ikilisi barutlarını yanlış zamanda kullanmış durumuna düşebilirler.

Baykal ve taraftarlarının iki şansı var. Birincisi Merkez Yönetim Kurulu'ndaki güçlerini kullanarak kurultay divanını ele geçirmek. Muhalefetten çekinen Baykal ve Sav, Divan'ı ekstra yetkilerle donatmışlardı. Aday gösterecek delegelerin divanın önünde imza atmaları biçimindeki psikolojik baskılar, mesela. İlk ve esaslı çarpışma Divan'da yaşanacak. Sav ekibi orayı tutarsa Baykal mücadeleyi zamana yaymak üzere kurultaya gelmeme 'kararı'nı bozmaz. İkinci şansları ise Doğan Medyası'nın süreçte oynadığı rol. Doğan Grubu seçim kaybetmeleriyle maruf. Giriştikleri bütün parti dizayn çabalarında hüsrana uğradılar. En yakın örnek AK Parti'yi bölme girişimleriydi. Abdüllatif Şener'in Türkiye Partisi henüz varlık gösteremedi. Ama bugünkü örneğe benzeyen, 2002'de DSP'de yaptıkları operasyondu. İsmail Cem liderliğinde partiden kopan Yeni Türkiye Partisi ilk seçimde yüzde 1,1'lik oy oranıyla tarihe karıştı. Şener'in partisiyle sadece isimleri değil süreçleri de benzeşiyor. Kaset skandalını kamuoyuna mal eden, Baykal'a istifa temposu tutan ve adaylık konusunda cesaretlendiren Doğan Medyası, Kılıçdaroğlu'nun handikabı. Baykal, bunu bir operasyon olarak anlatabilirse sonuca tesir edebilir.

Hamle sırası kurt politikacı Baykal'da. Rakibi Kılıçdaroğlu olsaydı işi kolaydı. Bütün hamlelerini kestirebilen yoldaşı Sav'ın bilmediği taktiği var mı, göreceğiz. Baykal-Sav-Tekin üçgeninde CHP'yi zor günler bekliyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yemen'e gittik ama geldik!

Bülent Korucu 2010.05.21

Lise münazara konularından biri 'çok gezen mi çok okuyan mı bilir?' şeklindeydi. Hafta sonu yaptığımız Yemen gezisinden sonra şu cevabın doğru olduğunu düşünüyorum: Doğru rehberler eşliğinde gezen bilir.

Türk Hava Yolları ve Yemen Turizm Bakanlığı'nın ortak programında dolaştık, Yemen'i. Yıllardır bu ülkede yaşayan ve vazifeleri icabı halkla iç içe bulunan Türk öğretmenler rehberimizdi. Neredeyse her yerde karşımıza çıkan Türk kolejleri, yine yalnız bırakmadı.

Sivil büyükelçilik gibi çalışan okulların öğretmenlerinin fedakârlığı zaten biliniyor. Yakından tanıma fırsatı bulduğumuz 'müderris'leri daha iyi analiz edecek veriler topladık. Daha önce 40 derece soğuk bir ülkede görev yapıp, şimdi Yemen sıcağına maruz kalan Cemal Hoca, durumunu özetlerken tebessümünü sürdürüyor. Sadece herkesin şapka çıkardığı fedakârlıkları anlattığımızda bir şeyler eksik kalıyor. Dört gün boyunca oturmadan ve susmadan yanımızda olan Fethullah Bey ve diğer öğretmenler bizi çok etkiledi. Öncelikle yakınlık ve samimiyetleri kayıtlara geçti. Sanki 40 yıllık tanışıklığımız varmış gibi hissettik. Ciddi ciddi 'daha önce nerede karşılaşmıştık?' diye düşündük ama geçmişe ait veri bulamadık. Onlarda insanları etkileyen farklı bir hava var. Sadece biz değil, veliler ve öğrencilerde de aynı hissi aldık. Veliler misafir etmek için adeta yarışıyordu. Saray yavrusu evde akşam yemeğinde ağırlandığımız üç çocuğun genç öğretmene koşup kucağına atlayışları görülmeye değerdi. Diğer önemli özellikleri, çok donanımlı gazeteciler ve akademisyenlerden oluşan grubumuzu hayrette bırakan birikimleri. Üç-dört dili ayaküstü anında tercüme yapacak kadar iyi biliyorlar. Hem öyle böyle tercüme değil, muhatabın söylediğini öznesi-yüklemi olan anlamlı cümlelere çevirerek... Yaşadıkları coğrafyaya dair kitaplarda bulunamayacak bilgiler veriyor, yorumlar yapıyorlar.

Başta fedakârlıklarını bir cümle ile geçiştirmiş olduk. Düzeltmek için şu kadarını söyleyelim. Sanaa ve Aden şehirleri yeni ve okul olarak inşa edilmiş binalarda eğitim verebilmek üzere inşaata başlıyor. Öğretmenlerin maaşını ödemekte zorlanan Taiz şehri hiç bunu dile getirmeden "sponsor bulsak biz de ihtiyacı karşılayacak binalara kavuşsak" arayışında.

Yemen, demokrasi konusunda diğer Arap ülkeleriyle kıyaslanamayacak mesafeler almış. Etkili muhalefet partileri mevcut ve Devlet Başkanı Ali Abdullah Salih son seçimi yüzde 70 civarında bir oyla kazanmış. Yüzde 99'la sonuçlanan seçimleri düşündüğümüzde fark ortaya çıkıyor. Yanımızda bakanlık yetkilileri olduğu halde, görüştüğümüz işadamları ve akademisyenlerden şaşırtıcı şekilde açık sözlülük gördük. Türkiye'de bile telaffuzdan çekinilecek eleştiriler sıralandı. Halkın yanında devlet ricali ve akademik dünyanın bizi yakından takip ettiğine şahit olduk. Siyasiler ve bürokratlar, Türkiye'nin demokratikleşme serüvenini kendileri adına da yol gösterici buluyor. Birkaç yetkili ağızdan farklı zamanlarda aynı vurguyu dinledik. Döndüğümüzde anlattığımız bazı arkadaşlar abartı zannediyor, ancak gerçekten Türkiye'yi çok iyi takip ediyorlar. Daha YSK kararının üzerinden 24 saat geçmemişken 12 Eylül'deki anayasa referandumunu sordular. Bizdeki bazı gelişmelerin operatörler tarafından kısa mesaj hizmeti kapsamında cep telefonlarına gönderildiğini söylüyorlar. Türk okullarının attığı temeller üzerine AK Parti hükümetinin izlediği dış politika Türkiye ilgisini yükseltmiş.

Son bir not yaklaşan Türkçe Olimpiyatları'yla ilgili: Yemen'i temsil eden üç kız öğrenci çok iddialı. Gitar çalarak söyledikleri şarkıyı çok beğendik. Henüz diğerlerini dinlemedik ama derece yapma ihtimalleri yüksek.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gandi mi, Ecevit mi, Ahmedinejad mı?

Bülent Korucu 2010.05.23

CHP'nin yeni Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu ilk sınavını kurultayda verdi. İşin rengi Parti Meclisi seçimlerinde ortaya çıkacak ama konuşması da önümüzdeki günlerle ilgili ipuçlarıyla dolu.

Öncelikle CHP medyasının dolduruşuyla oluşturulmaya çalışılan Gandi imajı tutturulamamış. İmaj danışmanları Gandi'yi ararken İran Cumhurbaşkanı Ahmedinejad'a ulaşmış. Kravatsız çizgili gömlek ve günlük spor ceketle 'halk adamı' çizilmeye çalışılmış. Deniz Baykal'dan keskin hatlarla ayrışma gayreti de hissediliyor. Kürsüden inerken takılan kasket, imaja bir de Bülent Ecevit'i ekledi. Gerçek Kemal Bey, taklitler arasında kayboldu. Konuşmanın içeriği de Ahmedinejad profiline uyuyor. Muhafazakâr rejim bekçileriyle, işsiz gençler ve fakir varoşların oylarını alan model İran'da geçerli oldu, lakin Türkiye'de tutmaz.

Rejim bekçilerinin oyu iktidar için yetmiyor, varoşların AK Parti'ye oy vermeyen kesimleri ise Cem Uzan ve benzeri örneklere ilgi duyuyor. "Hadi gel köyümüze geri dönelim" mesajı içeren kıyafet, nüfusun kahir ekseriyetini oluşturan genç seçmene sempatik gelmiyor. Onun için köşeyi dönmeyi başarmış beyaz gömlekli genç, yani Uzan herkesi şaşırtan oy oranına ulaşmıştı. Hem de hiç teşkilatı olmadığı halde. Kasket metaforu da belirli yaşın üstünde ve her şartta CHP'ye oy veren kesime sıcak gelecek. Bunun için gençleri ıskalamak yanlış tercih.

Kılıçdaroğlu'nun yeni dönemdeki en önemli handikabı partiye dönen 'alacaklılar'. Ankara'da üç defa seçim kaybetmiş Murat Karayalçın'dan Meclis mikseri Kamer Genç'e kadar, söyleyecek sözü kalmamış birçok isim dönüş yolunda. Kamuoyunda yıpranmamış ve hâlâ söyleyecek sözü olan isimler partiye katılmazsa, akın akın gelenler yeni sorunlar üretecektir. Zira çoğu kendini Baykal mağduru gördüğünden alacak tahsildarı havasında.

Yeni liderin söyleminde de yeni bir şey göremedik. Pardon, Tayyip Bey yerine Recep Bey'i tercih ediyor. Yandaş medyası bundan müthiş sonuçlar çıkarabilir. Ancak konuşmayı dinleyen vatandaşların 'kim bu Recep?' diye sorma ihtimalleri de yüksek. Yakışıklı Baykal'ın yüksek sesle dile getirdiklerini, 'köylü' Kılıçdaroğlu farklı ses tonuyla tekrarladı. Devrik lider Baykal, kurultayı acı tebessümlerle izlemiştir. Siyasetin ve siyasetçilerin nankörlükleri üzerine cümleler kuruyordur, büyük ihtimalle.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Devrik lider Baykal ne yapar?

Bülent Korucu 2010.05.25

CHP'deki genel başkan değişimi sonrasında gözler iki noktaya odaklanıyor. Birincisi; ilk raundu kurultayda yaşanan Önder Sav-Gürsel Tekin mücadelesinin Merkez Yönetim Kurulu'na nasıl yansıyacağı?

80 kişilik Parti Meclisi, 20 kişiden oluşan ve partiyi yöneten MYK'yı seçecek. Çiçeği burnunda Genel Başkan Kemal Kılıçdaroğlu'nun en çok zorlanacağı dönemeçlerden biri bu. Dengeleri korumaya çalışırken arada

ezilmemesi ve gerçek patronun kendisi olduğunu göstermesi gerekiyor. Haddinden fazla edilgen konum, halkın gözündeki durumunu olumsuz etkileyecek. Hele hele Önder Sav ağırlığı, eski tas eski hamam duygusunu hâkim kılacak. Değişim umutlarıyla CHP'ye yönelenleri ilk günden hayal kırıklığına uğratacak. Beklentileri karşılayacak ve gayri memnun sayısını azaltmaya yarayacak diğer enstrüman Meclis Grup Yönetimi'nin paylaşılması. Hakeza burada da dengeleri gözetmek zorunda kalacak, Kemal Bey. İlk günden hiziplerin ayrıştığı, kavganın başladığı intibaı oluşturmak istemeyecek. Gruplar ise koparabileceklerinin en iyisini almaya çabalayacak. Bugün ele geçirilecek her konum, ilerideki etkinlik savaşında işe yarayacak.

Önder Sav'ın parti içindeki gücü hem avantajı, hem de handikabı. Deniz Baykal gibi bir siyaset kurdunun başına gelenler, herkese ders oldu. Sadakat timsali sanılan Sav, pragmatizmin uç beyi olarak tescil edildi. Kendisinin 'akıllılık' biçiminde özetlediği davranış biçimi, 'faydacı' şeklinde kayıtlara girdi. Kemal Bey, Önder Sav'a borçlu hissettiği kadar şüpheci de yaklaşacak. Anti Sav'cılar da bu temayı fazlasıyla işleyerek sonuca gitmek isteyecek.

Gelelim ikinci noktaya, devrik lider Deniz Baykal cephesine. Deniz Bey şaşırtıcı biçimde kolay teslim oldu. Tırnak içi ifadelerle kulislere yansıyan ve yalanlamadığı sözlere bakılırsa kendini ihanete uğramış görüyor. Siyasete böyle veda etmeyi kendine yediremeyecek. Öncelikle iade-i itibar için gayret gösterecek. İntikam alma ve Brütüs'lerden hesap sorma ateşinin benliğini sardığını tahmin etmek de zor değil. Bunları yaparken rüzgâra karşı durmayacak. Bilhassa Kılıçdaroğlu'nu hedef alan icraatlara girişmeyecek. Ancak Sav'a karşı Tekin grubuyla dayanışabilir. Mesela grup başkan vekilleri seçiminde çok toz kaldırmadan gücünü test edebilir. Kemal Bey'in Parti Meclisi listesinde Baykal'a yakın isimleri tamamen silmesi doğru olmadı. Onursal genel başkanlık gibi iyi niyet görünümlü bütün açıklamalara rağmen Baykal'la gölge boksu yaptığı ortaya çıktı. Baykal'ın olmadığı Kurultay'da onu rakip gördüğünü ifşa etti. Çoğu manevra kabiliyetindeki esneklik zaafından dolayı konumlanamayan ve devrik liderin etrafında kalan insanları gayri memnun safına itti. 'Herkesle uzlaşırım, Baykal hariç' mesajı net olarak verildi. Tasfiye iradesi, perde arkasında Sav'a ait olabilir; fakat fatura ortak kesilecek. Sav-Tekin-Kılıçdaroğlu üçlüsü PM'de Baykal'ı tasfiye etti; lakin Meclis Grubu'nda ilk seçime kadar böyle bir şansları yok. Asıl vitrin Parlamento'dur ve orada kırık kolu yene sığdırmak zordur. Yeni bir uzlaşma zemini oluşturularak Baykalcılara grup yönetiminde söz hakkı verilmezse sıkıntılar büyüyebilir.

Mevcut yönetimin tek avantajı, Baykal'ın, önce kaset skandalıyla oluşan havayı dağıtma mecburiyeti. Deniz Bey iki cephede savaşmak zorunda. Cepheleri birleştirmeyi başarırsa karşı taraf güç duruma düşer. Yani kaset cephesiyle parti içi mücadeleleri madalyonun iki yüzü haline getirebilir. 'Bana komployu kuranlar, partiyi yeniden dizayn etmek isteyenlerdi' cümlesini inandırıcı şekilde kurarsa eli güçlenir. Kaset skandalıyla ilgili çelişkili tutumları ise zaaf noktası olarak kalacak. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kılıçdaroğlu'nu ben de alkışlıyorum

Bülent Korucu 2010.05.28

CHP'nin yeni lideri Kemal Kılıçdaroğlu'nu alkışladığımı itiraf ediyorum! Ama kurultayda gözleri nemli, kalbi göğsünden fırlayacak gibi atan ve omuzlarda yer bulamayınca sandalyelere çıkmış meslektaşlardan farklı benimki.

Kemal Bey'i 27 Mayıs'la ilgili cesur sözlerinden dolayı kutluyorum. Radikal ve Milliyet'e verdiği mülakatta "27 Mayıs'ı yapanlar bugün utanıyor" diyor, Kemal Bey. Ayrıca partinin Ergenekon'la ilgili tutumunu revize edip kabul edilebilir bir noktaya taşıyor. Selefi Deniz Baykal'ın 'Atatürkçüler, cumhuriyetçiler hapislerde çürütülüyor'

şeklinde özetlenen yaklaşımının aksine Kılıçdaroğlu, tutuklamaları tenkit ediyor. Tutukluluk halinin cezalandırmaya dönüştüğü eleştirisi getiriyor. Askerî Yüksek İdare Mahkemesi'nin kaldırılarak askerî mahkemelerin alanının sınırlanması ve yargının sivilleşmesi talebi alkışı hak ediyor. Askerî harcamaların şeffaflaşması ve hesap verebilirlik konusunda söylediklerini de unutmayalım. Ecinniler devreye girip mütereddit tavırlara kapı açmazsa, bu çizgi Kılıçdaroğlu'na puan kazandırır. Ülkemizde yoksulluk kadar demokrasi mahrumiyeti de kitlelerin önemli sorunlarından. Daha çok demokrasi adına atılacak her adım, karşılığını fazlasıyla buluyor.

Kılıçdaroğlu'nun 27 Mayıs eleştirisi tarihî önemde. Deniz Baykal'ın 23 Nisan kutlamaları sırasında 'Meclis'i bir buçuk yıl kapalı tutmanın utanç vericiliği' üzerine sarf ettiği sözler dışında pek örneği yok. Aksiyon Dergisi'nin 'Vesayetin 50. Yılında 27 Mayıs Devleti' dosyasında Mithat Sancar'ın dikkat çektiği üzere sol, 60 darbesinin efsunundan kendini kurtarmakta zorlanıyor. ('Efsun' ifadesini dün Taraf'taki yazısında kullanmış.) 61 Anayasası'ndaki kısmî ve adrese teslim özgürlükler solu yanıltan unsurların başında geliyor. Vesayeti kurumsallaştıran 61 Anayasası'nı kutsamaya devam eden sesler maalesef hâlâ var.

Sol ve sağ siyaset, darbeleri, 'düşmana' verdiği zayiata göre tasnif edip, tavır alıyor. Kanlı 60 darbesi CHP'yi koruyan, hatta ona biat eden bir kalkışma olarak, karşı korumaya mazhar oldu. Hâlâ bazı eski tüfekler 'darbe değil devrim' noktasında bekliyorlar. Sağ cenah ise baştaki Adalet Partisi'ni alaşağı etmesine rağmen, daha büyük bir sol darbeyi önlediği gerekçesiyle 12 Mart'a çok dokunmuyor. 12 Eylül'ün sol açısından en fazla eleştirilen darbe olmasının sebebi, cuntanın kendince 'eşitlikçi' icraatları. Diğer partilerle birlikte CHP'nin de kapısına kilit vurulması, sağdan bir genci asınca apar topar soldan da asma çabası, 12 Eylül'ün tuhaf eşitlikçi uygulamalarıydı. 12 Eylül'ü yargılamak isteyen ama diğer darbelere iltimas geçmeye eğilimli ezberi bozan açıklama hakikaten alkışı hak ediyor.

Kemal Bey'in 'CHP iktidara yakınken darbe yapılıyor, hem de fatura CHP'ye kesiliyor.' cümlesi 1960 için kısmen doğru. 61 seçimlerinde büyük ihtimalle yıpranmış DP'ye karşı seçimi CHP kazanacaktı. Fakat sistem işlemeye devam ettiği ve kendi içinde çözüm üretebildiği için devletin yeniden yapılandırılması projesi hayata geçmeyecekti. 27 Mayıs olmalıydı ki vesayetçi düzen kurulabilsin, Meclis'in yetkileri budanıp 'kurumlar'a devredilebilsin. Siyasetçilerin hafızasına da darağacı fotoğrafı kazınmalıydı. Aksi takdirde sivil otoritelerin çizilen sınırlara riayeti sağlanamazdı.

Devlet içinde paralel devletçikler kurup, asıl yetkiyi bu odaklara devretmesi 60 darbesinin en önemli sonucuydu. Bugün anayasa değişiklikleriyle söz konusu yetkilerin bir kısmı gerçek sahibine, parlamentoya iade edilmek isteniyor. Kılıçdaroğlu, CHP'nin bu konudaki ezberini bozabilirse 70'li yıllarda Bülent Ecevit'in yaptığını yapabilir. O zaman yelkenlerini şişirecek gerçek halk rüzgârını yakalar. Medyanın üflediği suni rüzgârların faydasını şimdiye kadar gören olmadı. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Anayasa Mahkemesi kendiyle çelişir mi?

Bülent Korucu 2010.06.01

Anayasa Mahkemesi referandum yolundaki değişikliklerle ilgili kararını vermek üzere çalışmalara başlıyor.

Raportör Ali Rıza Çoban, iptal talepli başvurunun şekil şartlarını yerine getirmediği gerekçesiyle reddini öneren raporunu mahkemeye sundu. Mahkeme öncelikle başvuru dilekçesini şekil şartları açısından kritiğe tabi tutuyor. Başkan Haşim Kılıç'ın kafa karıştıran açıklaması da aslında bunu anlatıyordu. Kılıç'ın hafta içindeki

açıklaması yanlış anlaşıldı. Daha doğrusu bu tür kavramsal karışıklığa açık konuların ayaküstü konuşulmasının kaçınılmaz kazası yaşandı. Raportör, iptal talebinin, mahkemenin yetkisi dâhilindeki 'şekil denetimi'ni dikkate almadığı görüşünde ve dilekçenin 'esasına' girilmeden başvurunun reddini istiyor. Anayasa'nın 148. maddesi AYM'nin bu konudaki yetkisini açık biçimde tanımlıyor. Birinci fıkradaki "Anayasa değişikliklerini ise sadece şekil bakımından inceler ve denetler." ifadesini yeterli görmeyerek ikinci fıkrada bunun sınırlarını da net olarak çiziyor: "Şekil denetimi Anayasa değişikliklerinde, teklif ve oylama çoğunluğuna ve ivedilikle görüşülemeyeceği şartına uyulup uyulmadığı hususları ile sınırlıdır."

Yüksek Mahkeme de 2007 yılında, cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi ve seçim süresinin 4 yıl olarak belirlenmesiyle ilgili anayasa değişikliğini görüşürken bunu açıkça dile getirdi. O gün iptal ve yürürlüğü durdurma talebini reddederken gerekçeye şunlar yazıldı: "Anayasa Mahkemesi'nin görev ve yetkilerini belirleyen Anayasa'nın 148. maddesinde, anayasa değişikliklerine ilişkin yasaların esas yönünden denetimine yer verilmediği gibi, bunların biçim yönünden denetimleri de, teklif ve oylama çoğunluğuna ve ivedilikle görüşülemeyeceği şartına uyulup uyulmadığı hususları ile sınırlı tutulmuştur." Ret kararının Osman Paksüt'ün muhalefeti ile bire karşı 10 oyla alındığını da kayıtlara geçirmeliyiz. O kararda dikkat çeken diğer husus, mahkemenin yürürlükten önce de kendini denetim yapmaya yetkili görmesi. Yani kanunlaşma ile yürürlüğü ayrıştırıyor ve denetim için Resmi Gazete'de yayımlamayı yeterli buluyor. Eleştiriye açık ama mahkemenin içtihadı bu yönde.

AYM'nin kendiyle çelişir duruma sokacak konular bununla sınırlı değil. Mahkemeyle ilgili düzenlemeler büyük oranda önceki dönem bizzat hazırladıkları teklifle örtüşüyor. Yani AYM'nin kurumsal görüşü olarak sunulan paketle büyük oranda paralel bir düzenleme yapıldı. Daha önce evet dediği ve kurumsal olarak arkasında durduğu değişikliği iptal etmesi AYM'nin itibar kaybına yol açacaktır.

Ayrıca Anayasa'nın ikinci maddesinde değiştirilemez olarak sıralanan ilkelerden 'hukuk devleti'ne aykırılıktan açılan davanın ayakları yere basmıyor. Kuvvetler ayırımı ilkesine halel getirildiği iddiasının içi boş. AK Parti, konunun buralara geleceğinden hareketle yapması gerekenden çok daha az düzenlemeye gitti. Parlamento'ya verilmesi şart olan yetkiler ya verilmedi veya en azıyla yetinildi. Anayasa Mahkemesi'ne Meclis sadece üç üye seçebilecek. Bunlar da 'Sayıştay ve baro başkanlarının göstereceği adaylar içerisinden' kaydı altında. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'na ise seçme hakkı yok. HSYK'da Yargıtay ve Danıştay'ın yetkisi sayı olarak aynı kalırken, bir adım daha ileri gidildi. Eskiden cumhurbaşkanı üzerinden yapılan seçim, şimdi doğrudan hale geldi. Yargı camiasının yüzde 95'ini oluşturan birinci kademe hâkim ve savcılarına seçme ve seçilme hakkı verilmesini 'kuşatma' diye görenlere diyecek söz bulamıyoruz.

MHP lideri Devlet Bahçeli'nin iki sözünü hatırlatmakta yarar var. Birincisi Anayasa Mahkemesi'nin CHP'nin arka bahçesi gibi algılanmasının sebep olduğu mahzurlar. İkincisi ise muhtemel iptal kararının AK Parti'ye seçim sandığında getireceği ekstra puanlar. AYM bütün bunları dikkate alarak karar verecek. Bence zor bir karar değil. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İptalciler için 'bulgur' uyarısı!

Bülent Korucu 2010.06.03

Anayasa Mahkemesi'nin değişiklik paketiyle ilgili kararı, hukuki olduğu kadar siyasi sonuçlar doğuracak. Hukuka ve onu oluşturan yazılı metinlere bakarsak anayasa değişiklikleriyle ilgili iptal talebinin reddedilmesi gerekiyor.

Ama burası Türkiye, her şey olabilir tereddüdü yakamızı bırakmıyor. Hâlbuki hukuk dediğimiz şey netlik ve aleniyettir. Anayasa'nın açık ifadelerine rağmen hâlâ zihinlerde acabalar uçuşuyorsa yazık. Yeni bir 367 skandalı yaşarsak, Yüksek Mahkeme'ye olan itimat iyice sarsılır. Yüksek yargının şahsında hukuka olan inanç yitirilir. YARSAV'ın başını çektiği bir grup yüksek yargı mensubunun, halkın iradesini hiçe saymasına çanak tutulmuş olacak.

Siyasi parti mensubu gibi kent kent dolaşıp anayasa değişikliği aleyhinde propaganda yapan Yargıtay çalışanları dikkatten kaçmıyor. Kendi üyelerinin oylarıyla YARSAV başkanlığından indirilen Ömer Faruk Eminağaoğlu dur durak bilmiyor. İş yükü bu kadar yoğun bir kurumda gezici vaiz gibi dolaşabilmesi hayret uyandırıyor. Binlerce dosyayı zamanaşımına uğratmış, birikmiş dava sayısı bir buçuk milyon sınırına dayanmış Yargıtay yıpranıyor. Bazı üyelerin Ergenekon davası ve anayasa değişikliği konusundaki yaklaşımı, zor şartlar ve ağır iş yükü altında adalet dağıtmaya çabalayan kurumu tartışılır hale getiriyor. Yargıtay'ın bazı üyelerinin baskısı ile verilecek iptal kararı, iki yüksek mahkemeyi de halk nezdinde zor durumda bırakacak. Anayasa Mahkemesi ile ilgili değişiklik aslında çok önemli değil. Bam teli, Danıştay ve Yargıtay'ın Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'ndaki hegemonyasının bitme ihtimali üzerine kopuyor. 12 bin hâkim ve savcıdan sadece 300-500 tanesinin seçme seçilme hakkıyla yönettiği sistemden vazgeçmek istemiyorlar. Ben şahsen referandumun sadece yargı camiasında yapılmasına razıyım. Mümkün ve doğru olmadığını biliyorum ama kendi tabanlarına bile güvenmediklerini kayıtlara geçirmek için söylüyorum.

Muhtemel iptal kararının siyasi sonuçları üzerinde de duralım. 367 skandalında ne tür neticeler doğduğu bize yol gösterici olabilir. Anayasa'yı çiğneyerek cumhurbaşkanlığı seçimi tıkandığında, AK Parti yüzde 47 gibi rekor oyla tek başına iktidarını pekiştirdi. Yetmedi, halkın iradesini doğru okuyan MHP, CHP'yi yalnız bırakarak cumhurbaşkanlığı seçimini engellemeyi denemedi. Ve belki en önemli sonucu; cumhurbaşkanını halkın seçmesi sağlandı. 367 skandalıyla yapılmak istenen tam tersiyle neticelendi. Dimyat'a pirince giderken evdeki bulgurdan oldular.

Aynı senaryo hiç şüphesiz tekrar yaşanır. AK Parti seçime rakiplerine göre fazlasıyla avantajlı girer. İktidar partisini sandıkta terletecek iki konu var. Biri ekonomi, ama küresel kriz gibi hafifletici sebepler var. İkincisi, çok daha önemli olan demokratikleşme talepleri. İkincisi, birinci maddeyi bile çoğu zaman gölgede bırakıyor. Yüksek yargı, AK Parti'ye bu konuda yeterince savunma malzemesi veriyor. Mesela meslek liselerinin 28 Şubat'la başlayan mağduriyetini gidermek için atılan adımlar Danıştay'a takıldı. Üniversitelerde eğitim hakkı 411 milletvekilinin oyuna rağmen Anayasa Mahkemesi'ni aşamadı. Anayasa değişikliği de iptal edilirse AK Parti'nin seçimde miting falan yapmasına bile gerek kalmayacak. Yüksek Mahkeme kararları ve HSYK icraatlarını afiş yapıp asmaları yeterli olur. AK Parti kendi rekorlarını kırarak tekrar çoğunlukla işbaşına gelebilir.

İptal için Anayasa Mahkemesi'nin kapısını aşındıranları bekleyen asıl tehdit ise yeni parlamentonun külliyetli anayasa değişikliği yapmak zorunda kalması. AK Parti'nin artık hiçbir mazereti dinlenmeyecek. 'Anayasa değişikliği ihtiyaçtır, ancak bunu yeni parlamento yapmalıdır' görüşünü seslendiren MHP'nin, vaadini tutmak dışında seçeneği olmayacak. İptalcilerin bu sevdadan vazgeçmelerini tavsiye ediyorum. Sandık rüzgârıyla yapılacak değişiklikte bugünleri 'keşke' diyerek anacaklarına bahse giriyorum.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP'de Sav dönemi

Cumhuriyet Halk Partisi'nde direksiyonu Kemal Kılıçdaroğlu'nun değil, Önder Sav'ın tuttuğu ayan beyan ortaya çıkıyor. Bugüne kadar karizmatik liderlerin arkasında gölge adamlığı yeğleyen Sav, artık 'patron benim' demekte sakınca görmüyor.

Değişmez genel başkan sanılan Deniz Baykal'ı saf dışı bırakmasının ardından Gürsel Tekin'e karşı giriştiği operasyonu gizleme ihtiyacı hissetmiyor. Tersine 'bıraksaydım dönecekti' anlamındaki sözleriyle Baykal'ı götüren kişi olduğunu kayıtlara geçiriyor. Parti Meclisi'ne seçilen ancak Merkez Yönetim Kurulu'na giremeyen eski İstanbul İl Başkanı Gürsel Tekin'e geçit vermeyeceğini beyan ediyor. İl başkanlığına dönmeye çalışan Tekin'i Sav'ın veto ettiği anlaşılıyor. Sav buna 'Tekin'in Kılıçdaroğlu'na sahip çıkmakta tereddüt etmesini ve son gece yaşanan PM listesi krizini' gerekçe gösteriyor. 'Siyasette hataların bedeli vardır.' demeyi de ihmal etmiyor.

Sav, eskiden de etkiliydi ama bağıra bağıra yapmazdı. Yeni dönemde mücadeleyi açık yürütmeyi tercih ediyor. Saklanmasına hem gerek kalmadı hem de açıklık politikasıyla gücünü tescillemek istiyor. Bu, bir kişisel tatmin arayışı değil. Partide hizip haline gelebilecek kişilere 'önleyici vuruş' yapıyor. Baykal'ın canlanmasından korktuğu belli. "Altan Öymen dönemindeki gibi geri dönmesi mümkün değil." sözlerini 'dönmemeli ve dönmesine izin vermeyeceğim' şeklinde okumak lazım. Aynı şekilde Gürsel Tekin'in İstanbul'a dönüşüne vize vermeye niyetli görünmüyor. İstanbul, medya ve ekonomi merkezi olarak siyasi partiler için hayati önemde. Ankara il başkanlarını bile kimse tanımazken İstanbul'da ikinci, üçüncü sıradakiler medyada kendilerine yer buluyor. Tekin, Ankara veya İzmir il başkanlığını istese sorun çıkmaz. Ancak medyaya dokunabileceği, temas kuracağı yerde durması, Sav için potansiyel risktir. Sav, bu riski almamak üzere bütün gücünü kullanacak. Muallakta duran Tekin'in mücadele etme şansı fazla yok. Kimse Baykal'ı devirmiş adama karşı çıkmaya cesaret edemiyor. 34 ilçe başkanının aleyhte görüşüne şaşıran Gürsel Bey'i bitirmek Baykal'dan daha zor olmasa gerek. Başkan olmadığı için il teşkilatının gücünü kullanamıyor, medyadan destek alamıyor. Tek güvencesi Kılıçdaroğlu'na yakınlığı idi. Televizyonda Deniz Bey'in gidişinde döktüğü gözyaşları Kemal Bey tarafından fazla ciddiye alınmış görünüyor.

Mağlupların ittifakından başka seçenek kalmıyor. Onun için ise bütün köprüleri atmak gerekiyor. Gürsel Bey henüz o noktada durmuyor. İstanbul'a dönme umudunu korumaya çalışıyor. Dün yapılan MYK toplantısı son umutları suya düşürecek şekilde bitti. Boş illere başkan seçmeyle ilgili taleplerin belirsiz bir tarihe kadar askıya alındığı açıklandı. 'Siyaseti bireylerin beklentilerine göre yapmıyoruz.' açıklaması da cabası. Tekin'i ya unutulmakla yüz yüze bırakıyorlar veya hamleye zorluyorlar. Sav tarafından Kılıçdaroğlu'na destek vermekte geciktiği gerekçesiyle eleştirilen Tekin'in fazla zamanı kalmadı. Yakın vadede duruşunu netleştirmesi şart. Ulaşmasına ve onunla yalnız kalmasına müsaade edilmediği için Kılıçdaroğlu'nu ikna etmesi gittikçe zora giriyor. Seçime kadar bekleyip Meclis'e girme ihtimalini zorlaması düşünülebilir. Ancak onun da garantisi bulunmuyor. MYK'da üzerini çizen Sav'ın, aday listelerini hazırlarken Tekin'e geçit vermesine sebep yok. İstanbul'da CHP'yi uzun süreden sonra yarışa ortak eden İl Başkanı Gürsel Tekin'in parti içi hesaplaşmanın kurbanı haline gelmesi iyiye işaret değil. Eskiden sadece teşkilatların bildiği, 'Genel başkan üzerindeki Önder Sav gölgesi'nin seçmenin gözüne sokulmasının götürüleri hesaplanmalı. Önder Sav liderliğindeki bir parti yüzde kaç oy alır? CHP, Kılıçdaroğlu alternatifini kendi eliyle bitiriyor, onu kukla lidere dönüştürüyor. Ve bunu sadece Önder Sav için yapıyor. Değer mi? Karar CHP'lilerin, bizden söylemesi.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Oktay'ın evinde yargıç kuyruğu!

Anayasa değişikliklerine karşı çıkanların temel tezi, 'yargıç bağımsızlığı'nın zedeleneceği iddiası. Parlamento'nun Anayasa Mahkemesi ile Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'na üye seçmesine temelden ve şiddetle itiraz ediyorlar.

Bilhassa HSYK için yargıçların işi gücü bırakıp Meclis'te kulis yapacağı ileri sürülüyor. Psikolojik baskı o kadar etkili oldu ki, yapılan düzenlemede Parlamento'nun yetkisi hiç denecek kadar az tutuldu. Meclis'in yetkisi Anayasa Mahkemesi'ne 4 üye ile sınırlandı. HSYK'ya seçme hakkı ise verilmedi. Buna rağmen değişikliğe referandumla son nokta konulmasın diye her yol deneniyor.

Bağımsızlık adı altında yetkinin asıl sahibi halkın dışlandığı sistemin devamı arzulanıyor. Halktan bağımsızlık diğer bağımlılıkların önünü açıyor. Çağdaş demokraside parlamento eliyle kullanılan yetki ve kurulan bağ, bize çok görülüyor. 'Yargıçlar, Parlamento'nun önünde kuyruk olmasın' diyorlar. Millet iradesinin aksettiği meşru zemin olan Meclis'in önünde kuyruk oluşmasında bence sakınca yok. Asıl mahzur alternatif kuyruklarda.

Eski Adalet Bakanı Seyfi Oktay'ın mahkeme kararıyla yapılan teknik takibi, bilinen ama pek zikredilmeyen bir adresi ortaya çıkardı. 4 yıl bakanlık yapan Seyfi Bey'in yargı camiasında etkisinin sürdüğü aşikârdı. Fakat yetkili gibi davrandığına ihtimal verilmiyordu. Oktay'ın bazı atamalara tavassut ettiği, randevular ayarladığı muhataplar tarafından kabul edildi. HSYK Başkan Vekili Kadir Özbek, tavassut ve referans iddialarını şu cümlelerle doğruluyor: "Yargıtay seçimlerinde veya benzeri atamalarda muhakkak talepte bulunanlar vardır, referans olanlar da vardır. Ancak kurul kararıyla gerçekleştirilen bir işlemdir. Birinin söylemesiyle, istemesiyle o işler olmaz. Kendisiyle zaman zaman konuştuğumuz oluyordu. Yargıtay seçimlerinde herhangi bir ismin seçilmesi isteği olup olmadığını, önerisi olup olmadığını hatırlamıyorum." Adı geçen diğer kişiler de benzer ikrarlarda bulundu. O halde şu soruları sorma hakkımız doğuyor: Neden herkes aynı kişiden referans alma ihtiyacı hissediyor? Oktay'ın 15 yıl önce bakanlık yapması bunu açıklamaya yetiyor mu? Başka bakanların da aynı hakkı var mı?

Seyfi Oktay'ın evinin önünde toplandığı ileri sürülen kuyruklarla ilgili de bazı sorular gündeme geliyor. Mesela Oktay, tavassut edeceği kişileri neye göre seçiyor? Adı geçen kişiler talep ettiği makama atandığında bir borçluluk hissi duyuyor mu? İnsan fıtratı gereği duydukları bu hissi nasıl tatmin ediyor, borçlarını nasıl ödüyorlar? Sorular akla ister istemez Oktay'la hakkındaki diğer iddiaları getiriyor. Dava ve iş takipçiliği suçlamaları doğru mu? Adil yargılamayı etkileme girişimleri söz konusu mu?

HSYK'yı hedef alan haklı eleştirileri bertaraf etmenin en iyi yolu, temsil tabanını ve üye sayısını genişletmek. Böylece müdahalelerle sonuç alabilme imkânı asgariye indirilir. 5 üyeli kurula etki etmekle 17 üyeye söz geçirmek bir değil. Türkiye'de her topluluğa kendini yönetme hakkı veriliyor, yargıç ve savcılar hariç. 12 bin kişilik iyi eğitimli kitleye kendini yönetecek kurulu seçme ve seçilme hakkı verilmiyordu. Yargıtay ve Danıştay ile HSYK arasında hiçbir demokratik düzende mümkün olmayacak mekanizma vardı. HSYK yüksek mahkemelere üye seçiyor, onlar da HSYK üyelerini kendi içlerinden atıyordu. Anayasa değişikliğinde bu çarpıklık giderildi ve 10 asıl ve 6 yedek üyenin birinci kademe adli ve idari yargı hâkimleri arasından ve onlar tarafından seçilmesi sağlandı. Tabii Anayasa Mahkemesi yine yetkisini aşmayıp referanduma gidilmesine müsaade ederse. Değişiklik karşıtlarının 'yargı kuşatılıyor' tezi de böylece çürüyecek. Yargıyı, camianın çilesini çeken kürsü yargıçlarının kuşatmasından daha normal ne olabilir?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sus ey bülbül, matem vakti değil

Yıkılış asrının şairi Mehmet Akif, Yunan istilası haberleri üzerine kendini kırlara atar.

Osmanlı'nın gözbebeği Bursa'nın işgal haberi gelmektedir ve bunu teyit edebilme imkânı bile bulamamaktadır. İnkisarını her zamanki gibi dizelere döker. Hüznün ve matemin timsali bülbülle konuşur; daha doğrusu onu azarlar. 'Sus ey bülbül senin hakkın değil, benim hakkım matem' diye seslenir.

Eşin var, âşiyanın var, baharın var, ki beklerdin;

Kıyâmetler koparmak neydi, ey bülbül, nedir derdin?

Bülbülü susturduktan sonra başlar kendi derdini şerh etmeye. Vatanın içine düşürüldüğü vaziyete isyan ederken, evlad-ı vatanın hayırsızlığından dem vurur.

Hayır, mâtem senin hakkın değil... Mâtem benim hakkım:

Asırlar var ki, aydınlık nedir, hiç bilmez âfâkım!

Tesellîden nasîbim yok, hazân ağlar bahârımda;

Bugün bir hânmansız serseriyim öz diyârımda!

Ne husrandır ki: Şark'ın ben vefâsız, kansız evlâdı,

Serâpâ Garba çiğnettim de çıktım hâk-i ecdâdı!

Hayâlimden geçerken şimdi, fikrim herc ü merc oldu,

Salâhaddîn-i Eyyûbî'lerin, Fatih'lerin yurdu.

Ne zillettir ki: nâkûs inlesin beyninde Osman'ın;

Ezan sussun, fezâlardan silinsin yâdı Mevlâ'nın!

Ne hicrandır ki: en şevketli bir mâzi serâp olsun;

O kudretler, o satvetler harâb olsun, türâb olsun!

Benim hakkım, sus ey bülbül, senin hakkın değil mâtem!

lşık ve sesin olmadığı, bütün varlığın dilsiz kesildiği, 'yok diyecek bir aksisadanın bile yok' olduğu bir zamanda yaşadı, büyük şair. Kendini anlatırken söylediği gibi bütün eserleri aczinin gözyaşları gibiydi.

Sekizinci Türkçe Olimpiyatları'nda Türkmenistanlı Övez Murat Altıyev, Bülbül şiirini okurken duygulanmamak imkânsız. Akif'in istiğrak ve vecdine uygun terennümü yanında okuyanın kimliği de duyguların coşmasına sebep oluyor. 'Büyük Şair keşke bu manzarayı görebilseydi' düşüncesi bu his galeyanını kabartıyor. Yıkılışa ağıtlar yaktı, gitti. Yeniden varoluşa destanlar dizebilseydi kim bilir neler derdi. Uzun havalarımızla ağlayan, horonla neşelenen, heybetli efeler olarak sahnede dolaşan rengârenk çocukları duyabilseydi...

Ya Bedri Rahmi Eyüpoğlu, Türküler Dolusu şiirini Karadağlı Nita Barisha'dan dinleseydi...

Ah bu türküler

Türkülerimiz

Ana sütü gibi candan

Ana sütü gibi temiz

Memleket ahvalini onlardan sor

Kitaplarda değil, türkülerde ara Yemen'i

Öleni, kalanı, gidip gelmeyeni...

Ben türkülerden aldım haberi.

Dizelerinin, o sarışın genç kızın dudaklarından dökülmesine şahit olsaydı. Veya Erdem Beyazıt 'Memleketine özgü' şeyleri Kırgız Aysulu'nun sesinden işitseydi, bizim kadar müteessir olmaz mıydı?

Eller bilirim haşin, hoyrat, mert

Alınlar görmüşüm ki vatanımın coğrafyasıdır

Her kırışığı, sorulacak bir hesabı

Her çizgisi, tarihten bir yaprağı anlatır

Mısralarına o davudi sesiyle eşlik etseydi, birlikte ağlasaydık.

Sonra o sesi duysak ve irkilseydik: Ümitsizliğe düşmeyin, gelecekte en yüksek ve gür sada sizin sesiniz olacaktır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gürsel Tekin'i nasıl yediler!

Bülent Korucu 2010.06.15

Gürsel Tekin, CHP'de heyecan dalgası oluşturan isimlerdendi. Kemal Kılıçdaroğlu'nun İstanbul'da Büyükşehir Belediye Başkanlığı seçiminde aldığı oyların arkasında onun hazırladığı zemin vardı.

Seçim sürecinde de uyumlu ikili tablosu çizdiler; birbirlerinin eksiğini kapatan ve ekip çalışması yapmaktan gocunmayan tavırlarıyla fark oluşturdular. Bu ikilinin CHP Genel Merkezi'ni zorlayacağı, önce politbüroyu sonra da lideri değiştirebileceği konuşuluyordu. Genel Başkan Deniz Baykal'ın da toplumdan gelen değişim taleplerine direnmeyeceği, vitrindeki düzenlemeyle kontrolünde tutmaya çalışacağı tahmin ediliyordu. Fakat evdeki hesap çarşıya uymadı. Kaset skandalı hem Baykal'ın hem de Tekin'in tasfiyesiyle sonuçlandı. Zahiren yükselmiş görünen Kılıçdaroğlu'nun da aslında kuşatılarak etkisiz hale getirildiğini, bir nevi tasfiye edildiğini bile söyleyebiliriz.

22 Mayıs'taki kurultayda kızağa çekilmesi beklenen Genel Sekreter Önder Sav tek başına iktidar haline geldi. Sav kendi açısından doğru hamlelerle Baykal'ı bitirdiği gibi Gürsel Tekin'i de yok etmeye çalışıyor. Parti Meclisi'ne seçilen Tekin'in Merkez Yönetim Kurulu'na girişini engelledi. Partinin kurmay heyeti içinde yer almak hatta ikinci adam olmak üzere yola çıkan Tekin, İstanbul il başkanlığını kaybetti. Eski koltuğuna dönmesine izin verilmedi. Yerine oyuncu Berhan Şimşek atandıktan sonra MYK'ya alınabileceği söylendi. Madem MYK'ya girmesinde sorun yoktu neden 15 gün gecikmeyle yapılıyor. Açıklaması çok basit: Genel başkan yardımcılıkları başta olmak üzere etkili makamların paylaşılması için zamana ihtiyaç vardı. Ayrıca bu süre zarfında boş durulmadı. Tekin, bireysel çıkarlarını ön planda tutan bir siyasetçi biçiminde kamuoyuna sunuldu. Önder Sav,

Hakkı Suha Okay ve Ali Topuz her vesileyle bu temayı işlediler. Karşı propagandaları Tekin'in aldığı mahkûmiyet kararını ifşa etmelerine kadar vardı. 'Aklansın, temizlensin gelsin' ifadelerini sıkça kullandılar. Etkileri altındaki gazetecilere aynı minvalde yazılar yazdırdılar. Gürsel Tekin partiye yeni girmiş biri değildi ve mahkûmiyeti 2009 Aralık ayında gelmişti. Aylarca İstanbul İl Başkanı'nın söz konusu cezasına ses çıkarmamış Genel Sekreter ve ekibi birdenbire 'temiz siyasetçi' kesilmişti. Şimdi ise henüz aklanmadan MYK'ya alacaklarını beyan ediyorlar. Azıcık tutarlı dayranmalarını beklemek abes olur mu?

Etkili ve yetkili koltuklar taksim edildikten sonra düz MYK üyeliği Gürsel Bey'e yetecek mi bakalım. Kaldı ki o da hemencecik olmayacak. Parti Meclisi normalde iki ayda bir toplanıyor. Tekin, muallâkta bırakılmış ve politbüronun iki dudağı arasına hapsedilmiş halde bekleyecek.

Kemal Kılıçdaroğlu, Gürsel Tekin'in tasfiyesine nasıl razı oldu, merak ediyorum. Yumurtaları tek küfeye doldurmak ve partide yegâne güç merkezi bırakmak pek akıllıca olmadı. Çiçeği burnunda lider, farklı dengeler arasında kendi ayakları üzerinde durabilirdi. Şu anda kamuoyuna yansıyan görüntü, Önder Sav'ın mutlak hâkimiyetine boyun eğmiş, edilgen konumda bir genel başkan Kılıçdaroğlu. Henüz sandık görünmeden yaptığı mitinglerle Baykal'dan daha genç ve dinamik olduğunu gösteriyor. Darbe karşıtı ifadeleriyle de Deniz Bey'den ayrışıyor. Ama ilk zamanki rüzgârı korumakta zorlanıyor. Bence bunun en önemli sebebi 'vesayet' altındaki lider portresi. İşin ilginç yanı Sav bunu göstere göstere yapıyor. Görmeyenlere de göstermeye çalışır hali var. Kemal Bey'in işi gittikçe zorlaşıyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

AYM şeriatı ilan ederse...

Bülent Korucu 2010.06.18

Anayasa Mahkemesi'nin yetkisini aşarak yasama organını işlevsiz hale getirmesini haklı çıkarmaya çabalayanların başvurduğu bir cinlik var.

Neymiş efendim ya Meclis bir gün şeriatı ilan ederse kim direnecekmiş... Soru o kadar mantık dışı ve yaşanan hayatın akışına aykırı ki cevap vermeye bile değmiyor. Bilakis soruyu tersinden çevirip sormak hakikati hale daha uygun. Korumakla mükellef bulunduğu metni böyle kolayca çiğneyen ve kendisinden hesap sorulamayan bir kurul pekala bir gün anayasayı tümden ilga edebilir. Fulya Kantarcıoğlu'nun Seyfi Oktay'la telefon konuşmasında itiraf ettiği gibi Anayasa'nın yetki vermediği yürürlüğü durdurma kararları alıyor. Açık emre rağmen iptal kararlarını gerekçesini yazmadan açıklıyor. Ve son örnekte beklendiği üzere anayasa değişikliği denetlemelerinde hülle yapılarak şekil adı altında esasa giriyor. Yine hiç tartışmaya mahal bırakılmayacak biçimde yazılan 'kanun koyucu gibi davranamaz' ilkesini çiğniyor.

Şeriat getirmek ifadesiyle hukuk sistemini kökünden değiştirmek anlatılmak isteniyor. Anayasa Mahkemesi, son yıllarda tam bunu yapıyor; kendi şeriatını dayatıyor. Kanun koyuculuğu da aşıp, anayasa yapıcılığa soyunuyor. Yazıp metni ortaya da koymuyorlar. Belirsiz ve yalnızca üyelerin kafasında duran bir anayasamız var. AYM'nin açık hukuk ihlallerine kim dur diyecek? Demokrasilerde çözümün adresi halk iradesidir. Temsilcileri eliyle veya doğrudan egemenliğin kayıtsız şartsız sahibi son sözü söyler. Parlamento ceza kanununu değiştirdiğinde Yargıtay'ın direnme hakkı var mı? 'Hayır, ben idam cezası vermeye devam edeceğim' diyebiliyor mu? Anayasa Mahkemesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin iradesini hiçe sayma cüretini nereden buluyor? Evet yasama faaliyetlerini denetleme yetkisi onlarda; ama demokrasilerde hiçbir yetki sınırsız değil. Hele hele kendi yetkisine sonsuzluğa doğru yelken açtırma salahiyeti kimsede bulunmuyor.

"AYM şeriatı ilan ederse kim direnecek?" sorusuna 'Meclis' diye cevap verenlerden biri Demokrat Yargı Eşbaşkanı Doç. Dr. Osman Can. Aynı zamanda Yüksek Mahkeme'de raportör olan Can'ın mantığı doğru, delilleri yerinde. Ancak henüz tanımlı bir mekanizmaya sahip değiliz. "Mahkeme de Anayasa'da tanımlı olmayan yetkiyi kullanıyor, hatta açık metne ters kararlar veriyor" diyebiliriz. Ancak kapatma davası iki dudağı arasında duran Yargıtay Başsavcılığı ve referandum konusunda Anayasa'yı dikkate almayan Yüksek Seçim Kurulu'nun AYM ile top çevireceğini düşündüğümüzde çıkmaz sokağa girebiliriz. Böyle düşünülünce Mustafa Şentop hocanın teklifi daha makul. Anayasa Mahkemesi, devam eden halk oylaması sürecinde Meclis'in pakette değişiklik yapma yetkisi olduğunu kayıtlara geçirdi. Muhtemel bir iptal durumunda yapılacak en iyi şey 2007'deki karara da atıfla maddeleri yenileyip referanduma öyle gitmek.

Teknik tartışmalar içinde gözden kaçmaması gereken gelişmeler yaşanıyor. En önemlisi, AYM üyesi Fulya Kantarcıoğlu'nun eski Adalet Bakanı Seyfi Oktay'la yaptığı görüşmeler. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'na, Yargıtay'a ve birinci kademe mahkemelerine etki etmeye çalışmakla suçlanıyor, Oktay. En ağır ithamlardan biri AYM'deki iptal davasıyla ilgili görüşme. Fulya Hanım, olayı doğruladığına göre artık iddia değil, gerçek diyebiliriz. Fulya Hanım kendini, 'Mahkemenin işleyişiyle alakalı bilgi verdim.' diye savunuyor. Adalet bakanlığı yapmış bir hukukçunun işleyişi bilmediğine inanmak zor. Bilmediğini farz etsek bile öğrenmenin daha kolay ve sakıncasız yolları var. En azından Mahkeme'nin internet sitesinden ayrıntılı bilgilere kolayca ulaşılabilir. İstişare şekli ve muhteva, ihsas-ı reyle birlikte müdahaleye açık duruş intibaını net şekilde veriyor. Ergenekon'a mahkemenin gizli bilgilerini sızdırdığı mahkeme kararıyla tescillenen Osman Paksüt'ten sonra şimdi de bu diyalog. Sahi bunlara kim dur diyecek?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Teröristleri çoban sandık'

Bülent Korucu 2010.06.25

Türkiye şehitlerine ağlarken kullanılan bu cümle, olay kadar derin iz bıraktı. İhbarlar, istihbarat raporları var; yetmiyor, bölgeden görüntü alınıyor.

Görüntüler üzerine kalabalığın tespit edildiği noktaya taciz atışı yapılıyor, karşılık gelmeyince 'çobandır' denilip geçiliyor. Sonra o çoban sanılan teröristler baskın yapıp evlatlarımızı şehit ediyor. Bunları bölgenin komutanı Tümgeneral Gürbüz Kaya'nın Başbakan'a verdiği brifingden öğrendik. Haberi televizyonda birlikte dinlediğimiz 12 yaşındaki oğlumun tepkisi; "Onlarca çobanın bir arada ne işi varmış? Böyle mantıksız şey olur mu?" biçimindeydi. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ve bilgilendirmeyi dinleyen diğer yetkililer aynı tepkiyi mi verdiler bilmiyoruz. Ama halkın sabrının taşmaya başladığını biliyoruz. Üst üste gelen ve hesap sorulmayan ihmal ve hatalar daha yüksek sesle sorgulanır oldu.

İşin acı tarafı, Gürbüz Kaya ismi yakın tarihte 6 askerin şehit olduğu bir hadisede de gündeme gelmişti. Çukurca'da 6 askerimizi kaybettiğimiz mayın patlaması her zamanki gibi PKK'ya mal edildi. Gergin cenaze törenleri yapıldı. Yine hükümet, terörü cesaretlendirmekle suçlandı. 11 ay sonra patlayan mayını kendi askerlerimizin döşediği ortaya çıktı. Daha vahimi Gürbüz Kaya başta olmak üzere komutanlar bunu biliyormuş. Van Cumhuriyet Savcılığı yaptığı soruşturmanın sonucunu, 'görev suçu' kapsamında görerek Genelkurmay'a havale etti. İkinci Başkan Orgeneral Aslan Güner de medyada süren yoğun eleştiriler karşısında ailelerin acısını paylaştığını ama kimseyi hemen suçlu ya da suçsuz ilan etmemek gerektiğini söyledi. Güner, soruşturmanın askerî savcılıkta bulunduğunu belirterek, gece yaşanan bir olayın sabahın ilk ışıklarıyla askerî savcıları harekete geçirdiğini anlatmıştı. Olayın üzerinden bir yıldan fazla, Güner'in açıklamasından sonra 3 ay geçti. Hâlâ ortada

sonuçlanmış bir soruşturma yok. Ve Tümgeneral Gürbüz Kaya, yine acı bir olayla ve kabullenilmesi zor açıklamalarıyla kamuoyu önünde.

Maalesef tek örnek de değil. Dağlıca Karakolu baskınında 13 askerimiz şehit düştü. Hatalı olduğu konusunda çok sayıda iddia bulunan Yarbay Onur Dirik terfi bile aldı. Hem de kendi sesinden ihmalleri sıralayan ses kaydına rağmen. Dirik'in ismi Üsteğmen Çağlar Canbaz'ın mayın patlaması sonucu şehit olmasıyla irtibatlı şekilde yeniden gündeme geldi. Annesi Çınar Hanım şimdi askerî mahkemede Onur Dirik'ten hesap sormaya çalışıyor. Oğlunun şahadet haberini dimdik vakur biçimde karşılayan Çınar ana, önce iddialarla, ardından Dirik'in terfi haberiyle yıkıldı.

Örnekler bize sorgulanmayan hataların tekrarladığını gösteriyor. İnsanın tabiatında zaten bu vardır. Önemli noktalardan biri de plan ve taahhütlerin gerçekleşmesinin denetlenmesi. Orgeneral İlker Başbuğ 2007'de Kara Kuvvetleri Komutanı iken terörle mücadele eden birliklerin tamamen profesyonellerden oluşacağını öne sürmüştü. Verdiği süreler uzatmalarıyla birlikte doldu, acemi çocuklar ölmeye devam ediyor. 'Ne oldu bu vaadiniz?' diye sormak gerekmiyor mu? Sadece yasama değil aynı ölçüde denetleme organı olan TBMM'nin Başkanı Mehmet Ali Şahin, 'Millet tatmin edici açıklamalar bekliyor.' diye konuşunca haksız tepkileri göğüslemek zorunda kaldı. Genelkurmay Başkanı Org. Başbuğ'un terörist sayısı düzeltmek dışında beyanatı olmadı. 57 kişi gelmiş, saldırıyı 23'ü gerçekleştirmiş. Böylesine kesin tespit nasıl yapılmış tartışılır. Ancak daha önemlisi, bu kadar net belirlemeler neden başarıya ve sonuca dönüşmüyor? 150 ya da 250 değil, 57 kişinin bir arada olmasını çoban olabilecekleri şeklinde mi yorumlamalıyız!

Hesap sorabilen demokrasi istiyoruz. Hakkımız değil mi? b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Vesayet, istikrar senin neyine!

Bülent Korucu 2010.06.28

Abant Platformu'nun Vesayet ve Demokrasi toplantılarını takip ederken aklım hep bu cümledeydi.

Mezkur sözü Cumhuriyet Mitingleri müdavimi bir yaşlı bayan zihinlerimize kazımıştı. İstikrar için AK Parti'ye oy veren ve ismi Vesayet olan temizlikçisini kınarken ağzından dökülmüştü: İstikrar senin neyine Vesayet! O diyalog ülkedeki seçkinci zümrenin vesayetçi şuuraltını deşifre etmekle kalmıyor; aynı zamanda önemli bir gerçeğe işaret ediyor. Evet vesayetçi statüko istikrardan hazzetmiyor. Vesayet mevcudiyetini ekonomik, siyasal ve sosyal istikrarsızlığa borçlu. Toplumun kendi ayakları üzerinde duramaması lazım ki, vasiler devreye girip, 'durumdan vazife' çıkarabilsin. Siyaset bilimci Murat Yılmaz'ın güzel benzetmesiyle, önce gelişimini tamamlamamış çocuk nazarıyla vasiye tevdi edilen toplum, şimdi akli melekelerindeki eksiklik gerekçesiyle aynı paranteze alınıyor. Doğal olarak şimdiki vesayetçiler daha acımasız. Önceleri müşfik veli kılığına bürünmeye çalışanlar şimdilerde sopalarını saklama ihtiyacı hissetmiyor; 'Deliye değnek gerektir' zihniyetini açıkça gösteriyorlar.

Vasilerin geçirdiği değişimin müsebbibi biziz. Çok partili siyasi hayata geçişle birlikte her seferinde çizilen sınırları tanımayıp, giydirilen gömlekleri parçaladık. Demokrat Parti'nin muhalefette kalması gerekirken, tutup iktidar yaptık. İçinden çıktığı CHP'nin küçük bir taklidi biçiminde planlanan DP'yi 'demirkırat' olmaya zorladık. 1960 kanlı darbesinin ardından cuntanın devamına değil, DP'nin takipçilerine oy verdik. 1980'de demokrasiye dahledenlere de benzer sürprizler yaptık. Darbe lideri Kenan Evren'in açık desteğine rağmen, Orgeneral Turgut Sunalp'i bırakıp, 'buçuk parti' olması için izin verilen Turgut Özal'ı seçtik. Yetmezmiş gibi yüksek sesle

demokrasi, hukukun üstünlüğü, temel insan hakları diye başlayıp devam eden taleplerde bulunuyoruz. Adamlar, demir yumruklarına geçirilmiş kadife eldivenleri çıkarmakta haksız sayılmazlar! Gerçi yaşadıklarımızı gözden geçirdiğimizde kadife eldivenin hiç olmadığını söylemeliyiz. Ama en azından kendilerini böyle gösterme ihtiyacı duyuyorlardı.

Tarihî gelişimine hızla baktığımız vesayetçiliğin bugününe gelelim. 1960 darbesi, bu zihniyetin kurumlaşmasına yol açtı. 1950-60 arasında yaşanan 'haddi aşma' halinin yeniden yaşanmasına tahammülleri yoktu. 1950'ye kadar 'Komünizm dahil, ne lazımsa biz getiririz' yaklaşımı geçerliydi. "Hıristiyanlık lazımsa Türk Ortodoks kilisesi kurarız. Cemaat olsun diye Hıristiyan Türklerden ithal ederiz. Müslümanlığın 1300 yıllık ezanını değiştirir, ne kadarının yaşanabileceğine karar veririz. Yok deriz, Kürtler yok olur. Azınlıklar için nüfus planlaması yaparız" ila ahir.. 60'tan sonra daha garantici davranmak zorunda hissettiler. 'Reşit olmamış çocuk' bakışı rehavete yol açmış ve gafil avlanmışlardı. 'Tehlikenin farkına varmış' vesayeti kurumsallaştırmayı seçmişlerdi. Vesayetin taşıyıcı unsuru asker gibi görünse de tam öyle olmadı. Asker iyi bir paravan ve caydırıcıydı. Yargının başı çektiği bürokratik oligarşi, biat eder göründüğü askeri, közden kestane aldığı maşa olarak kullandı. Darbecileri her aşamada destekleyen ve yönlendirenler sivillerdi. Bugün vesayeti kaldırma girişimlerine en büyük tepkinin yargı camiasından gelmesi fevkalade anlamlı.

Tebliğ sunan ve müzakerelere katılanlara sürenin yetmemesini şimdi daha iyi anlıyorum. Konuya giremeden sütunun sonuna geldik. Burada kapatıp güncel ve farklı bir vesayete dikkat çekmek istiyorum. Vesayetçi devlet cihazı genlerimizi mi bozdu bilinmez, küçük vesayet adacıkları da oluştu. BDP Grup Başkan Vekili Bengi Yıldız'ın iki gün önceki bir açıklaması vesayetten en çok şikâyet edenlerin çifte standardını gösteriyordu. BDP referandumda boykot çağrısı yapacak. Bunu şöyle gerekçelendiriyor Yıldız: "Halkımız medyadaki yayınlardan etkileniyor. Referanduma karşı çıkanlar Ergenekon ve MHP'yle aynı safta gösteriliyor. Onun için boykotu tercih edeceğiz." Yıldız şunu söylüyor: Sandığa gidenlerin evet verme ihtimali yüksek. Biz onlar adına karar verdik. Bunu uygulamanın tek yolu boykot.

Alın size vesayetin dik âlâsı.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cemaatlerin orada ne işi var?

Bülent Korucu 2010.06.29

Milliyet'ten Aslı Aydıntaşbaş'ın haberine göre hükümet, Milli Güvenlik Siyaset Belgesi'nde revizyona gidiyormuş. Belgenin eklerinde isimleri sıralanan 'cemaatler' çıkarılacakmış.

Başbakan Tayyip Erdoğan 4 ay önce TRT'de katıldığı açıkoturumda işaretlerini vermişti. Halkın iç tehdit biçiminde nitelenmesine itirazlarını dile getirmişti. Gerçekleşirse, bu adım Türkiye'nin normalleşme sürecinin devam ettiğini gösterecek. MGSB, Milli Güvenlik Kurulu'nu siyasetin üzerinde vasi olarak tayin eden 61 ve 82 anayasalarının kilit uygulamalarındandı. Hükümete hayata geçirmekten imtina edemeyeceği 'tavsiye'ler buyuran MGK, kendine ait gizli anayasaya da sahipti. Orgeneral rütbesindeki genel sekreter eliyle uygulanan ve herkesten saklanan metnin aslında fazla önemi kalmadı. 2004 yılında Avrupa Birliği uyum yasaları çerçevesinde konumu değiştirilen, genel sekreteri sivilleşen MGK gibi belge de eski gücünden uzaklaştı. Yine de cemaatlerin tehdit algılaması dışına çıkarılması ve ismen zikretmekten vazgeçilmesi olumlu ve önemli.

Konuyu başa sarıp öyle tahlil etmek lazım. MGSB, neredeyse bütün ülkelerde var. Bizde soruna dönüşmesi, hem usul hem de muhtevadan kaynaklanıyor. Sivil otoritenin sorumlulukla beraber yetkinin sahibi olması

gerekiyor. Güvenlik bürokrasisi ile tabii ki istişare edilecek, ancak son sözü yürütme söylemeli. Önceki uygulamada dünyanın aksine askerlerin dayatması söz konusuydu. Usul açısından ikinci hata gizlilik. Demokrasilerde gizli anayasa kavramına yer yok. ABD Başkanı Barack Obama, yaklaşık iki ay önce Ulusal Güvenlik Stratejisi'ni 'açıkladı'. Türk basınında konuyla ilgili onlarca haber çıktı. İsteyen herkes internet üzerinden birkaç dakikada bu metne ulaşabiliyor. Hakeza diğer ülkeler için aynı şey geçerli. ABD'nin ulusal strateji belgesini haber yapan bizlerin kendi ülkemizinkine ulaşma şansımız bulunmuyor. Gazeteciler bir yana Meclis başkanları bile aynı şeyden şikâyetçi. Senelerce bakanlık yapmış ama 'kırmızı kitabı' görmemiş bakanlardan söz ediyoruz. Tansu Çiller başbakan olduğunda terörle mücadele konusunda sıra dışı şeyler söyleyince, anamuhalefet lideri eski Başbakan Mesut Yılmaz, "Kırmızı kitabı önüne koyduklarında sakinleşir" anlamında cümleler kurmuştu. Çiller, başbakanlıktan önce ekonomiden sorumlu bakandı ve demek ki belgeyi görmemişti. Sivil otoritenin inisiyatifiyle hazırlanması ve aleniyet kazanıp ulaşılabilir olması usul hatalarını bitirir.

Gelelim, esasa yani muhtevaya ait eleştirilere: Kişi, topluluk veya daha doğrusu eylemlerin legal olmasına hukuk karar verir. Hukuk kararıyla suçu kesinleşmemiş herkes suçsuzdur. Ortada hâkimi ikna edecek kuvvetli şüpheler varsa en fazla 'sanık' denilebilir. Yargı dışında birilerinin, hele güvenlik bürokrasisinin potansiyel suçlu yaftasıyla yargısız infaz yapması kabul edilemez. Neyin suç olduğu kanunlarla belirlenmiş, uygulayıcısı olarak mahkemeler ve onlara bağlı kolluk kuvvetleri görev başında. Kim sınırı aşarsa hesabını verir. Onun ötesi hukuk devletiyle bağdaşmaz.

12 Eylül'de milletin sırtına geçirilen deli gömleği, 28 Şubat'ta bir beden daha küçültüldü. İsmine veya sahibinin sakalına bakarak köftecilerin dahi fişlendiği, iç tehdit kapsamına alındığı günler yaşadık. Gayrimeşru hiçbir faaliyeti bulunmayan toplulukları, Milli Güvenlik Siyaset Belgesi'ne yazmak ve tehdit olarak yaftalamak sakat bir uygulamaydı; vazgeçilmesi iyi haber. Sadece bahse konu 'cemaatler' açısından değil, vesayetin kalelerinden birinin daha zayıflaması ve sivil iradenin güçlenmesi açısından önemli bir kazanım. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Oktay'dan Fulya Hanım'a 6'ya 5 baskısı

Bülent Korucu 2010.07.02

Anayasa Mahkemesi, halkoylaması sürecindeki anayasa paketiyle ilgili kararını vermek üzere. Öncelikle üyesi Fulya Kantarcıoğlu'nun durumunu netleştirmesi gerekiyor.

Fulya Hanım, eski Adalet Bakanı Seyfi Oktay'la görüşmesi üzerine tatmin edici açıklamalar yapamadı. 'Teknik bilgi verdim' savunması çok inandırıcı bulunmadı. Zaten medyaya yansıyan ve tarafların kabul ettiği görüşmenin içeriği Kantarcıoğlu'nu doğrulamıyor. Eski Bakan kıdemli hukukçu Oktay, İzmir, Uşak ve Almanya'da anayasa değişiklikleri hakkında konferanslar verdiğini belirtiyor. Fulya Hanım, Oktay'dan, sunduğu tebliğleri göndermesini talep ediyor. Söylenenin aksine eski Bakan'ın 'mahkemenin ufkunu açacak' görüşlerinden yararlanılması söz konusu!

Oktay, Meclis'te paketin geçtiği aşamalarda Anayasa Mahkemesi üyesi Kantarcıoğlu'yla görüşmeye devam ediyor. Mesela parti kapatma ile ilgili maddenin düşmesinden bahsediyor. "Şimdi önemli bir madde düştü, ben bunu sizinle tartışmak istemem de telefonda." diyor Oktay. Burada can alıcı ifade, telefonda meseleyi çok uzatmak istememesi. Farklı bölümlerde Fulya Hanım'ı 'bu ara biraz fazla rahatsız edeceğini' dile getiriyor. Medyaya yansımayan müzakerelerde neler konuşuldu acaba?

Oktay-Kantarcıoğlu diyaloğunda dikkat çeken iki husus daha var. Birincisi ihsas-ı rey, yani Kantarcıoğlu'nun önüne gelmesi muhtemel bir dosya hakkında önceden oyunu belli etmiş olması. Hatta neredeyse mahkemenin kararıyla ilgili garanti verme noktasına geliyor. Bugüne kadar hiç 7'ye 4'te kalmadıklarını, hep daha yüksek oylarla karar verdiklerini ısrarla söylüyor. İkinci nokta ise Oktay'ın 6'ya 5 telkinleri. Eski Bakan, dosyanın esasına girmeden yürürlüğü durdurmanın gündeme alınabileceğini ve bunun 6'ya 5'le çıkabileceğini anlatıyor. Fulya Hanım, yürürlüğü durdurma kararının Anayasa'ya aykırı olduğunu şu cümleyle itiraf ediyor: "Özel bir hüküm yok, biliyorsunuz Anayasa'da yürürlüğü durdurma yok. İçtihatla uygulamaya soktuğumuz..." Seyfi Bey, "Şimdi bu konuda da mı içtihat gerekli, yani." diye üsteliyor. Kantarcıoğlu, tereddütte kalıyor: "YD (Yürütmeyi Durdurma) konusunda, oy oranı konusunda bir şey hatırlamıyorum. Ama esas 7'ye 4 olunca, bu da onun içinde bir karar, ne düşünülür, nasıl içtihat olur, onu bilemiyorum."

Oktay, vakit geçirmeden CHP'nin o günkü lideri Deniz Baykal'ı arayarak gelişmelerden haberdar ediyor. Baykal, telefonla nabız tutmasını istiyor, Oktay ise "Bizzat konuşmak lazım." şeklinde itiraz ediyor. Yani telefonun çok güvenli olmadığının farkında. Acaba yüz yüze neler konuşuldu? Konu burada da 6'ya 5'e geliyor. Oktay, "Bir kez daha görüşülecek o yürütmeyi durdurma kararı?" diye bilgi verince Baykal tasdik ediyor: "3'te 2 değildir. Görüşülecek, evet tamam."

Söz konusu diyaloglar okunduğunda üç şey net biçimde ortaya çıkıyor. Bir, Fulya Kantarcıoğlu anayasa değişikliği konusundaki oyunu belli ediyor. İki Baykal ve Oktay ikilisi Fulya Hanım üzerinden mahkemeye yeni ve hukuksuz başka bir uygulamayı dikte etmeye çalışıyorlar. Fulya Hanım bu girişime kapalı bir tutum sergilemiyor. Üçüncü ve belki de en önemlisi mahkemenin nabzını tutmak için onu casus gibi kullanmak istiyorlar. Baykal, mahkeme üyelerinin moralini ve tepkilerini sorunca Oktay, telefonda olmayacağını, bizzat görüşmek gerektiğini belirtiyor.

Fulya Hanım casusluk teklifini kabul etmemiştir. En azından yakın zamanda Osman Paksüt'le ilgili yaşanan olay caydırıcı olmuştur. Paksüt, mahkemenin gizli bilgilerini Ergenekon sanıklarıyla paylaştığı için üye arkadaşları karşısında mahcup olmuştu. Yine de Fulya Hanım hakkında diğer üyelerin içine kurt düşmüş olmaz mı? Onun yerinde olsam feragat edip çekilir, oylamaya yedek üyenin katılmasını isterdim.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

HSYK'yı kim kuşatıyor?

Bülent Korucu 2010.07.06

Anayasa değişikliğinde son düzlüğe girildi. Raportör, iptal talebinin reddine ilişkin çalışmasını Anayasa Mahkemesi'ne sundu.

İki açıdan iptalin Anayasa'ya aykırı olacağı görüşü dillendirilmiş. Anayasa'da sıralanan şekil esasları açısından aykırılık olmadığı, ayrıca henüz yasalaşma sürecinin sonlanmadığı için halkoylamasına giden paketin iptal edilemeyeceği belirtiliyor. Önümüzde bir referandum varken Anayasa Mahkemesi'nin kararını neden son düzlük olarak nitelendirdim? Çünkü en başta iptali isteyenler olmak üzere hepimiz biliyoruz ki, halk bu pakete hayır demeyecek. Bence işin en can alıcı noktası da burası. Halkın kabul edeceğine kesin gözüyle bakılan bir düzenleme iptal edilmek isteniyor. Asli kurucu irade olan milletin tercihine ipotek konulmaya çalışılıyor. Parlamentosunun duvarında 'Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir' yazan ülkemiz açısından izahı zor bir durum.

İptalciler, değiştirilmesi teklif dahi edilemeyecek maddelere aykırılık iddiasıyla şekil şartlarına uyulmadığını ileri sürüyor. Böylece muhtemel iptal kararının kılıfı hazırlanıyor. Anayasa'nın emrettiği şekil denetimine

uyulduğunu savunacaklar. Anayasa değişikliği gibi önemli bir konuda şüpheye mahal vermemek için ayrıntılı tarif yapan yasa koyucu, istisna tanımamış. İlgili maddeyi aptalların bile anlayacağı şekilde teferruatlı yazan Anayasa'dan bu yetkiyi çıkarmak imkânsız. Ama velev ki söylenenler doğru olsun. Yapılan değişiklikte hukuk devleti ilkesine aykırılık bulmak muhal ötesi muhal.

Yargıçlar ve Savcılar Birliği'nin hafta sonu düzenlediği sempozyum için gelen MEDEL Başkanı Vito Monetti'ye de aynı şeyleri söylettiler. Merak ettim, Monetti düzenlemenin içeriğini bilerek mi yaptı bu konuşmayı? Yoksa YARSAV'cıların cümlelerini tekrarlamakla mı yetindi? Bu soruyu şunun için soruyorum: Halkoyuna sunulmuş metinden Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nu siyasi otoritenin kuşattığını çıkarmak, olağanüstü illüzyon kabiliyeti gerektiriyor. 22 üyeden oluşması planlanan HSYK'da sadece 4 üye cumhurbaşkanı tarafından seçilecek. Mevcut yapıda cumhurbaşkanı siyasi kişilik değil. Artık halkın seçeceği düşünüldüğünde bu endişe hepten ortadan kalkıyor. Reisicumhuru siyasi kabul etsek dahi 22 üyeli bir kurulu 4 kişinin kuşatacağını söylemek anlamsız. Bakan ve müsteşarı eklediğimizde bile matematik iptalcileri yalanlıyor. 16 üyeyi hâkim ve savcıların kendi aralarından seçtiği düzenlemeye 'kuşatma' denilebilir mi? İtiraf edilmese de sorun ilk derece mahkemelerinin 10 üyeyi kendi aralarından seçmesinden kaynaklanıyor.

Yargıtay ve Danıştay ile HSYK arasında kurulan 'sen beni seç, ben seni' düzeninin devamı arzulanıyor. 12 bin hâkim-savcı hakkında her türlü idari kararı veren kurula ilk derece mahkemelerinde görev yapan 11 bin 500 yargı mensubu ilk defa seçme ve seçilme hakkı elde edecek. Bunun neresi kötü, neresi kuşatma! Adalet dağıtımını havale ettiğimiz, cumhurbaşkanlığı ve genel seçimler dâhil bütün seçim faaliyetlerini denetlettiğimiz hukuk camiasına, kendi camialarına güvenmiyorlar. Yargıdaki kast sisteminin bozulması ihtimalinden tedirgin oluyorlar. Sonra bunu 'siyasi kuşatma o' diye yaftalıyorlar. Hiç inandırıcı değil. Halk oyuna sunulmuş düzenlemeye karşı çıkanların eski Adalet Bakanı Seyfi Oktay'la ilişkilerindeki yakınlık ise dikkat çekici. Eski Bakan'ın tavassut ve tavsiyelerini normal karşılayanlara 91'de SHP'nin aldığı oyu hatırlatmak istiyorum: 20,7. Koalisyonun küçük ortağı olarak Parlamento'ya girebilmiş partinin bakanının, yüzde 47 oy almış ve fiilen görevde bulunan bakandan daha etkili olması size de ilginç gelmiyor mu?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Başbuğ'un söylemedikleri

Bülent Korucu 2010.07.07

Orgeneral İlker Başbuğ, en çok konuşan genelkurmay başkanı olarak tarihe geçecek. Başka hangi hususlarda tarihteki yerini alacak, onu zaman gösterecek. Başbuğ yine konuştu ve yeni tartışmalar başlattı.

Komutanın neler söylediği fazlasıyla yankılandı, biraz da konuşmadıklarına ve söylenmemesi gerekenlere bakmak lazım. Başbuğ, konuşacağı gazetecileri özenle seçiyor. Şimdiye kadar kendisini terletecek sorularla karşılaşmadı. Mesela ben olsam Paşa'ya, Bahtiyar Aydın'ı sorardım. 1993-95 yıllarında bölgede beraber görev yaptığı bütün komuta kademesini ismen saydı ve taltif etti. 93 yılında şehit olan Diyarbakır Bölge Komutanı Tuğgeneral Bahtiyar Aydın'ı unuttu. Aslında unutmasına şaşırdım; zira şehadet haberinden sonra olay yerine ilk ulaşanlar arasında Korgeneral Hasan Kundakçı ve yardımcısı Tümgeneral İlker Başbuğ vardı. Böylesine yakın yaşadığı olayı ve şehit tuğgenerali vefa jestine katması gerekirdi.

Son günlerin tartışmalı konusu 'çoban sanılan teröristler' açıklamasına da izahat istenmeliydi. Kamuoyu tarafından tatmin edici bulunmayan mazereti, askeri açıdan değerlendirmesine imkân verilmeliydi. Genelkurmay Başkanı, belki de çok haklı gerekçeler sıralayacaktı. Kamuoyunun sorulmasını beklediği sorulardan biri de, kendi mayınımızla şehit oldukları iddia edilen 7 askerle ilgili soruşturmanın akıbetiydi.

Olayın üzerinden bir buçuk yıla yakın zaman geçti. Van Cumhuriyet Başsavcılığı'nın soruşturmayı tamamlayıp askeri savcılığa havale ettiğinden sonra üç aydan fazla oldu.

Gelelim söylenmemesi gerekenlere... Org. Başbuğ, daha önce de dile getirmişti; teröristle mücadeledeki başarının terör olgusuyla mücadelede yakalanamadığını düşünüyor. Dağa çıkışların önlenemeyişinden haklı olarak yakınıyor. Öte yandan BDP milletvekillerine dağın yolunu gösteriyor. "Ya yemininin gereğini yerine getir ya da ayrıl dağa mı gidiyorsun nereye gideceksen git." sözleri, başlangıçtaki tutumla çelişiyor. İlker Başbuğ'un en çok eleştiri aldığı konu, Ergenekon'la Türk Silahlı Kuvvetleri arasındaki mesafeyi korumaması. Ergenekon Terör Örgütü iddiasıyla mahkeme edilenler, temel savunma stratejisini 'burada TSK yargılanıyor' üzerine kuruyor. Başbuğ'un çıkışları bu tezi güçlendirecek cinsten. Bu tez sanıkların işine yarayabilir, ancak TSK'yı yıprattığı muhakkak. Kafes Eylem Planı davasına bakan Mahkeme Başkanı Vedat Yılmazabdurrahmanoğlu, sanıkların bu yöndeki sözlerine karşı duruşmanın başında kısa bir konuşma yapmıştı. Mahkeme Başkanı, söz konusu tezlere itirazını şöyle dile getirmişti: "Burada yargılanan TSK değil. TSK hepimizin gözbebeğidir. Her kurumda olduğu gibi TSK içinde suç işleyenler ya da hakkında suç iddiaları olanlar olabilir. Bu yargılamanın içeriği isnat edilen suçlamalardır." Savcı ve hâkimler Ergenekon'u TSK'ya sızmaya çalışan illegal bir yapı olarak görüyor ve bunu duruşmalara yansıtıyor. Sanıkların TSK'nın şerefli gölgesine saklanmaya çalışması normal ama Genelkurmay Başkanı'nın fırsat vermemesi lazım.

Org. Başbuğ, ısrarla hukuka saygılı olduğunun altını çiziyor. Ancak nedense mahkemeleri eleştirmekten geri durmuyor. Hukuk dediğimiz soyut kavrama saygının göstergesi, onu uygulamakla görevli olan yargı mensuplarına hürmettir. Başbuğ'un sıraladığı olaylar farklı mahkemelerde ve çok sayıda hâkim ve savcının inisiyatifinde. Söylenenlere bakılırsa adliyenin kendi ordusuna topyekûn cephe aldığına inanmamız isteniyor. Genelkurmay Başkanı konumundaki kişinin süren yargılamalar ve alınan mahkeme kararları hakkında aleyhte konuşması hem şık değil, sanıkları ismen tebriye etmesi yanlış hem de Türk Ceza Kanunu'na göre suç. Mahkemelerde yargılananları değil, ihbarcıları çürük elma gibi göstermeye çalışmak, "bizim içimizden de yanlış yapan çıkabilir" demek kurumu yıpratıyor. Tanıklarla ilgili olumsuz görüş serdetmek hukuka müdahale girişimi biçiminde algılanıyor. Umarım Başbuğ, giderayak daha çok konuşmaz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Referandumun siyasî sonuçları

Bülent Korucu 2010.07.09

Anayasa paketi kırpılarak da olsa halkoyuna sunulacak. Anayasa Mahkemesi'ne yönelik eleştiriler, yerini oylamanın siyasî sonuçlarına bırakacak. Referandumun sonucu ne olur ve siyasî tabloyu nasıl etkiler? 12 Eylül sonrasına ait tahminleri partilerin kampanya performansları belirleyecek.

Evet veya hayır derken kullanılacak dil, bir yılı doldurmadan gidilecek seçimin altyapısını oluşturacak. Kim ne diyebilir, tezlerini nasıl savunabilir konusuna partileri tek tek ele alarak cevap bulmaya çalışalım:

CHP, hayır diyeceğini ilk günden açıkladı. İptal dilekçesinin altında imzası bulunanların farklı davranması beklenmezdi. Yeni Genel Başkan Kemal Kılıçdaroğlu'nun 'hayır'ın tonunu iyi ayarlaması gerekiyor. Sesini yükseltmesi, çıtayı ulaşması zor noktaya koyması aleyhine dönecek. Ekibi, referandumu AK Parti hükümeti için güven oylamasına dönüştürmeyi teklif edecek. Partideki muhalefet aynı şeyi Kemal Bey için düşünüyor. 12 Eylül'deki sandığa aşırı abanmak olumsuz sonuçta faturanın büyümesine yol açacak. Kemal Bey, kampanyayı ya herro ya merro çizgisinde sürdürmeyecektir. 'Hayır' cephesinin en rahat partisi CHP olacak; ama tezlerini

delillendirmekte onlar da zorlanacak. MHP ile aynı çizgide durmak sorun olmaz, BDP ile beraberlik biraz baş ağrıtabilir.

MHP muhalefetin en sıkıntılı partisi konumunda. En başta BDP ile aynı safı paylaşmayı tabanına izah etmekte zorlanacak. Sürecin başlangıcında AK Parti ile BDP'nin birlikte hareket edeceği varsayılıyordu. MHP'nin işini kolaylaştıracak fotoğraf şimdi tersine döndü. Meclis'te reddedilen parti kapatmayı zorlaştıran madde de olmayınca, paketin esasıyla ilgili olumsuz cümle kurmak kolay değil. 'AK Parti terörle mücadelede başarısız' demek ne kadar ikna edici olur? Kendi tabanı bile 'o ayrı bu ayrı' diyebilir. Ayrıca MHP'liler Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun bugünkü yapısının ve YAŞ mağduriyetlerinin sürmesini nasıl savunacak? Yüksek sesli hayır kampanyası tabanda çatlamalara sebep olabilir. Bu da yakın tarihteki genel seçime yansıyabilir.

Referandum sürecinde en büyük sıkıntıyı BDP yaşayacak. Demokrasi eksikliğinden en fazla şikâyet eden bir siyasi hareket olarak kısmi düzelmeye nasıl karşı çıkacaklar? Hele paketten düşen parti kapatma maddesine destek vermeyişlerini izah edemeyecekler. Ergenekon, CHP ve MHP ile aynı safı paylaşmaktan hoşnut olmadıklarını parti yetkilileri itiraf ediyor. Tabanlarındaki evet eğilimini en iyi onlar görüyor ve çaresiz biçimde sandığa gidişin önünü almaya çabalıyorlar. Yansımaları seçimlere uzanacak bir kırılma gündeme gelebilir. 'İstediklerimizi alamadık' savı tatmin edicilikten uzak. Zira düzenlemeler mevcut durumu az da olsa ıslah ediyor. Vatandaş bu fırsatı neden tepsin?

Saadet Partisi, referandumda her şeye rağmen 'evet' diyecek. Söz konusu tavır eksiklere getirilen eleştirileri ve 'bunlar yetmez' duruşunu anlamlı ve kıymetli kılıyor. Süleyman Demirel'in tekrar cumhurbaşkanı seçilmesi için 5 artı 5 teklifine verilen kısmi desteğin faturası ağır olmuştu. Numan Kurtulmuş'un aynı hatayı tekrarlamayacağı anlaşılıyor.

BBP, Muhsin Yazıcıoğlu önderliğindeki ilkeli duruşunu yeni dönemde sürdürme azminde. Sürdürecekleri evet kampanyası MHP'nin işini iyice zorlaştıracak. Meclis'te olmadığı için sesini yeterince duyuramayan parti, halkoylamasını fırsata çevirip daha çok gündeme gelebilir.

AK Parti referandumla, seçim kampanyasını bir yıl önceden başlatmış olacak. Anayasayı değiştirebilmiş parti olarak seçime girecek. Kabul oyunun yükselmesi işine yarayacak ve seçim rüzgârına çevirmenin hesaplarını yapacak. Muhalefetin güvenoylaması taktiği evet yüzdesini düşürebilir. Ancak sonuçta kabuller AK Parti'ye yazıldığında muhalefet zararlı çıkacak. Mesela iktidar partisi yüzde 49 oy aldığında muhalefet bunu başarı olarak sunabilir mi? Güven oylaması taktiği bumerang gibi muhalefeti vurabilir. AK Parti, hayırcı partileri tek karede halka gösterebilir. CHP, MHP ve BDP'nin aynı safta olması iyi malzeme, ancak tabanları rencide etmeyecek dil kullanılmalı. Tavandaki birliktelik tabanlara şikâyet edilmeli. Aksi halde çatıdaki beraberliğin aşağıya inmesine yol açılır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Siyasette Fenerbahçe sendromu

Bülent Korucu 2010.07.13

Ben bir Fenerbahçeliyim. Aziz Yıldırım'ı, kulübe en fazla katkı yapan başkanlardan biri olarak takdir ediyorum. Mevzumuz bu olmadığı için fazla ayrıntıya gerek yok.

Ancak bir konuda Başkan'ı fazlasıyla eleştiriyorum. Anti-Fener cepheyi büyütmesi ve bütün Anadolu'ya yaymasından bizarım. Eskiden İstanbul dışında en fazla taraftarı ve kardeş kulübü olan Fenerbahçe, son yıllarda

tam tersi duruma düştü. 'Fener ve ötekiler' yanlış stratejisiyle Fener karşıtlarını çoğaltan yönetime kızgınım. Hele bu durumu büyüklüğün şiarı gibi sunmak, hatayı çoğaltmaktan başka işe yaramıyor.

Siyasilerimizde de 'biz ve ötekiler' psikolojisinin fazlasıyla yaygın olduğu görülüyor. Aradaki uçurum öylesine açılıyor ki, en hayati meselelerde bile bir araya gelmek mümkün olmuyor. Eleştiri adı altında yapılan suçlama ve hakaretler ipleri hepten koparıyor. Parti liderleri yanında Aziz Yıldırım çok mülayim kalıyor. Terör, ülkenin en önemli meselesi, bu konuda dahi günlerce havanda su dövüldükten, çömelme tartışmalarıyla vakit heder edildikten sonra görüşme noktasına gelebildik.

Önümüzde çok önemli bir referandum süreci var. Yakın siyasî tarihimizin en mühim oylamalarından biri gerçekleşecek. 'Evet' diyecek partiler de 'hayır cephesi' de kampanyasını demokratik olgunluğa yaraşır ve hizmet eder şekilde sürdürmeli. En büyük görev ise AK Parti'ye düşüyor. İktidar partisinin propaganda dili, anayasa değişikliklerinin akıbetini belirlemekle kalmayacak, seçimlere de yansıyacak. 'Hayır cephesi'nin paketin içeriğine söyleyecek fazla sözü yok. Mesajlarını 'anti AKP' düzlemine oturtacaklar. Tabir yerindeyse esasa girmeyecek, şekilden muhalefet edecekler. Başbakan Tayyip Erdoğan ve ekibinin cevabı ise esası ön plana çıkarmak olmalı. Değişiklikler ve vatandaşın kazanımları üzerine kurulacak beyanlar hem etkili olacak hem de muhalif parti tabanlarının kemikleşmesi önlenecek. Hayırcı partilerin yönetimleri, tabanlarına tavırlarını izah etmekte zorlanacaklar. Onları kurtaracak şey, iktidar partisinin sivri dili ve ötekileştiren tutumu olur.

Adalet Bakanı Sadullah Ergin'in pazar günü Zaman'daki mülakatı iyi bir örnek. Paketin içeriğini anlatan ve partiler yerine milleti muhatap alan dil kazandırır. Muhteva o kadar gözden ırak tutulmaya çalışılıyor ki, Bakan'ın da dikkat çektiği gibi koca profesörler yanlış bilgileri tekrarlayıp duruyor. Kasten yapıyorlarsa bir dert, bilmiyorlarsa skandal. Resmî Gazete'de yayımlanan metin dört sayfaya sığıyor. Konuşacaklar okuma zahmetine katlanmalı. Mesela televizyonlarda çok sık gördüğümüz bir ceza hukuku profesörü, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu düzenlemesini eleştirirken, 'Bakan şimdi kurulu çalıştırmıyordu. Toplantılara katılmayarak dairelerin çalışmalarını kilitleyecek' deyiverdi. Hâlbuki "kurulun başkanı (yani bakan) dairelerin çalışmalarına katılamaz" şeklinde açık hüküm var. Bir başka Prof. ilk derece mahkemelerden gelen hâkim ve savcıların taşraya dönmemek için oylarını adalet bakanına rehin vereceklerini ileri sürdü. Bir tayin için bunu yapacak birinci sınıf hâkim ve savcıların taşrada adalet dağıtacağına nasıl güveneceğiz?

AK Parti'nin muhtevaya yoğunlaşmış propagandası, diğer partilerin 'anti-AKP' taktiğini tersine çevirebilir. Muhalefet bu konuda dikkatli olmalı. Paketin esasını, vatandaşın kayıp ve kazançlarını ıskalayan kampanyalar, tersinden hükümet propagandasına dönüşebilir. Halkoylaması sürecinde müspet hareketi tercih eden kazanacak. Aksiyon yerine reaksiyon temelli çalışanlar ise hem 12 Eylül'de hem de 17 Temmuz'da kaybedebilir. Biz Fenerlilerin hali herkese ders olsun.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cunta varsa hani dava!

Bülent Korucu 2010.07.16

Genelkurmay Askerî Savcılığı'nın kabul edilen iddianamesi izahı zor çelişkiler ve hukukî hatalarla dolu. Albay Dursun Çiçek'i günah keçisi ilan edip, yangının üst katlara sıçramasına engel olunduğu yazılıp çiziliyor. Savcılık, bunu başarabilmek için kıvrım kıvrım kıvranıyor.

İddianamede Albay Çiçek'in, belgeyi üstlerinden emir almadan ve kendi başına hazırlamak suretiyle, görevi kötüye kullanmak ve astlık-üstlük münasebetini zedelemek suçlarından cezalandırılması istendi.

Savcılık, Dursun Çiçek'in bile ne olduğuna tam karar verememiş. Onu amiralliğe terfi edemediği için duyduğu kızgınlık ve kırgınlıkla 'millete komplo' belgesini hazırlamakla suçluyor. Buna gerekçe olarak da sadece Taraf gazetesindeki bazı ifadeler gösteriliyor. Taraf, kendine gelen belgelerin kaynağını açıklarken Türk Silahlı Kuvvetleri'nde 'bazı uygulamalara ve YAŞ'taki terfilere tepki duyan' subayları işaret etmişti. İddianame, gazetenin savunmasını Çiçek'e isnat edilen suça dayanak yapıyor. Çiçek, söz konusu belgeyi sızdırmakla da suçlanıyor. İhbarcı meçhul subaydan bahsederken doğrudan söylenmese bile Çiçek'in kastedildiği intibaı veriliyor. Ancak daha önemlisi ihbarcı subayın 'birçok arkadaşıyla birlikte cunta oluşumunda görev aldığı' ileri sürülüyor. Suça konu belgeye 'yazı' diyebilmek için lügatlerden delil sunan savcılık, herhalde cunta kelimesinin manasını biliyordur. 'Bir ülkede yönetime gayrimeşru yollardan el koymak üzere oluşturulan ekip, çete'ye verilen ad, cunta. O halde özel yetkili adli yargı mensubu savcıların tespitleri doğrulanmış oluyor. Görev ve yetki alanlarına girmediğinden askerî savcıların cunta soruşturmasına yönelmemeleri doğru, ama paralel soruşturmaya atıf yapılabilir ve dosya tefrik edilebilirdi. Bu yapılmadığı gibi, duruşmaları başlayan yargılamaya müdahale edilip, oradaki sanıklar mağdur biçiminde gösteriliyor. Hem yakışıksız hem de hukuka aykırı bir yaklaşım. Bir mahkemenin elindeki dosyaya yüksek mahkemelerin bile müdahale hakkı yok; kaldı ki askerî savcılık...

İddianamedeki çelişkiler saymakla bitmiyor. İhbarcı subayın söylediklerinin neredeyse tamamı doğrulandıktan sonra "Normal koşullarda değil bir subayın, komuta katındaki komutanların dahi tamamına sahip olmasının mümkün olmadığı ayrıntılı bilgilere sahip olması dikkat çekmektedir." deniliyor. İki sayfa sonra ise 2007 tarihli bilgi destek planı başlıklı belgenin sayı bölümünde yazım hatası yapıldığı ileri sürülerek "En tecrübesiz personelin bile yapmayacağı dikkate alınarak, ihbarcının Türk Silahlı Kuvvetleri mensubu bir kişi olmayabileceği kanaati güçlenmektedir." cümlesi kuruluyor. Askeri Başsavcılığın, birinden birine karar vermesi gerekiyor. İhbarcı subay, cuntacı mı, en üst düzey komutanların ancak sahip olabileceği bilgilere sahip mi, yoksa belgedeki sayıyı bile doğru yazamayacak kadar acemi ve TSK dışından biri mi?

Savcılık, evrak imha iddialarını da doğruluyor ama rutin bir işlem şeklinde geçiştirerek suç unsuru göremediğini kaydediyor. Şüpheli ve tanıkların ifadesi hiç de rutin işlem izlenimi vermiyor. Haberden birkaç gün sonra sivil memurlar dâhil bütün personel evlerinden çağrılarak gece gündüz temizlik yapılması normal karşılanabilir mi? Şüpheli generallerden biri, 'daha önce yapılması gerekirken ihmal edildiği için biriken malzemenin bir an önce imhası sırasında, tutanak tutulmasından sarfınazar edilmiş olabileceğini' söylüyor. Benzetmek gibi olmasın karargâhı çöp eve çevirmişler. Gece gündüz tam kadro iki günde zor temizlemiş.

SUÇ DUYURUSU: Poyrazköy Davası sanıklarından Albay Ali Tükşen, Kardak'a giderken Zodyaklara benzini kredi kartlarıyla koyduklarını ve aralarında para toplayarak peynir ekmek aldıklarını anlatmış. Ya savaş gemilerinin gitmeleri gerekseydi; ona kredi kartı mı dayanır! Söyledikleri doğru ise dönemin bütün komutanlarına görevi ihmal ve TSK'nın muharebe kabiliyetine zarar vermekten dava açılmalı. Doğru değilse, Türkşen ve arkadaşları hakkında TSK'yı küçük düşürme ve astlık-üstlük münasebetini zedelemekten soruşturma yapılmalı.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Değişiklik Kürtlere ne getiriyor?

Bülent Korucu 2010.07.20

Anayasa değişikliklerine 'hayır' demeyi izah edemeyeceğini anlayan BDP, boykotun arkasına saklanmayı tercih etti. 'Hayır'a da evet'e de hayır' zekice bir slogan gibi görünüyor, ama bunun ambalajlı hayır olduğu ortada.

Nihayetinde evet demeyen herkes hayır değirmenine su taşımış olacak. Göğsünü gere gere ret oyu veremeyecekler, paravan arkasına saklanıyor. BDP, Meclis'teki oylamalar sırasında parti kapatma maddesine destek vermeyerek paketten düşmesine katkı yapmıştı. Kapatmalardan en muzdarip parti rolüne gölge düşüren icraatı eşbaşkan Gülten Kışanak 'yol kazası' şeklinde savunmuştu.

Mevcut düzenleme Kürtlerin beklentilerini karşılamaktan uzak bulunuyor. Doğrudur, kabul oyu kullanacak diğer kesimlerin büyük kısmı da 'yetmez ama evet' görüşünde. 'Paketin Kürtlere hiç faydası yok' diyenler kamuoyunu yanıltıyor. 12 Eylül'de oylanacak değişiklikler Türkler kadar Kürtlere de yarayacak. Anayasa Mahkemesi'nin vesayetçi yapısının kırılması köken ayrımı yapılmadan hepimizi rahatlatmayacak mı? Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun yüksek yargının hegemonyasından kurtulması, daha çoğulcu bir yapıya bürünmesinden sadece Türkler mi faydalanacak? Çalışanların sendikalaşması ve toplu sözleşme gibi pazarlık güçlerinin artırılması hakeza. Aynı işkolunda birden fazla sendikaya üye olmak mümkün olacak. Kürt işçi ve memurların tuzu kuru değil. Çocuklar, yaşlılar ve özürlüler için getirilen pozitif ayırımcılıktan yararlananların kafa ölçüleri baz alınmayacak! Hâkim kararı olmadan yurtdışına çıkışları engellenenler arasında Kürtler yok muydu? Anayasa Mahkemesi kararıyla milletvekilliği düşen Ahmet Türk ve Aysel Tuğluk büyük çoğunlukla Kürt oylarıyla seçilmişti. Bu yetkinin AYM'nin elinden alınması yetmez mi? En azından Türk ve Tuğluk'a oy verenlerin sandığa gidip 'evet' demesi gerekmez mi? Yüksek Askerî Şûra kararlarıyla ordudan atılanların yargı önünde hakkını araması bir kazanım değil mi?

Paketin bence en önemli getirisi, bireysel hakların anayasal garanti kapsamına alınması. Devlet denilen silahlı ve örgütlü mekanizma karşısında kişi hakları çok savunmasız kalıyordu. Demokratik hukuk devleti olmanın gereği bireyi koruyan yeni düzenlemeler geliyor. Anayasa Mahkemesi'ne kişisel başvuru hakkı bunlardan biri. Olaylara hep devlet açısından bakmaya odaklanmış Yüksek Mahkeme, yeni dönemde kişi hakları konusunda düşünme ve içtihat üretme mecburiyetiyle karşı karşıya kalacak. Kamu denetçisi uygulaması da hak aramanın önemli seçeneklerinden olacak. Şahsi bilgilerin korunması, fişlemeleri anayasal suç haline getirecek. 'Bu konulardan en şikâyetçi kesim kimdir?' diye sorsak herhalde cevap 'Kürtler' olur. Peki, hangi gerekçeyle değişikliklerin hayata geçmemesine destek verecekler?

Yeni anayasa, askerî mahkemelerin görev alanlarını daraltıyor. Askerî mahkemelerde bitmek tükenmek bilmeyen duruşmalarda yargılanan Kürtler, o günleri unutmuş olamaz. Söz konusu mahkemelerdeki yargıçların hâkimlik teminatına kavuşması, yani hukukçu kimlikleri üzerinden özlük haklarının takip edilmesini de ekleyelim. Başta JİTEM olmak üzere Türk Silahlı Kuvvetleri içinde suça bulaşanların yargılanmasında zorluklar yaşanıyordu. Faili meçhul cinayetle suçlanan askerlerin yargılanması, suçu sabit görülenlerin cezalandırılmasının yolu anayasal güvenceye kavuşuyor. Yıllarca gözaltında kaybolan yakınlarının yasını tutanların eli hayır oyuna nasıl gidecek?

Benzer paralellikleri bütün maddelerle ilgili kurabiliriz. Şurası muhakkak, "yeni anayasa Kürtlere hiçbir şey kazandırmıyor" diyenler doğruyu söylemiyor. Bu illüzyona kanmamak gerekiyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

MHP'nin kumarı

Bülent Korucu 2010.07.23

Hiç şüphesiz kısmi anayasa değişikliği tartışmaları siyasi sonuçlar doğuracak. Hangi partinin nasıl etkileneceğini ise kullanılan dil ve takınılan tavırlar belirleyecek.

Muhalefet partileri ve hayır cephesinde yer alanların söyleyebildiği neredeyse tek eleştiri: 'AKP anayasası'. Sert karşı çıkışların ardında yatan ise değişikliğin iktidar partisine yarayacağı iddiası. Düz mantıkla doğru gibi görünen önermenin gerçekleşmemesinin yolu sert hayırcı duruş olamaz. Bütün evet oylarını AK Parti'nin sepetine doldurmak, ona yapılmış en büyük iyilik olacak. Hayırcıların en iyimser tahmini evetleri kıl payı geçmek. Paket reddedilse bile kabul oylarının hepsini AK Parti'nin hesabına yazdırmanın nasıl bir siyasi dehanın ürünü olduğunu merak ediyorum. Hele aksi olur ve kıl payı dahi evet çıkarsa AK Parti'nin önünde kimse duramaz.

AK Parti'yi özneleştiren, kendini ona göre konumlandıran duruş sadece MHP'nin sorunu değil. Oya Baydar, T24'teki yazısında bu çelişkiyi güzel anlatmış. Şöyle diyor Baydar: "Konu ister Kürt açılımı, ister anayasa değişikliği, ister dışişleri, ister yargı, yani ne olursa olsun, milletçe tek bir yere bakıyoruz, tek bir odağı ölçüt ve kerteriz alıyoruz: aslında bunu hiç hak etmeyen AKP'yi. Doğrumuzu yanlışımızı, evet'imizi hayır'ımızı, cephemizi safımızı AKP'ye göre belirliyoruz. Sağıyla, soluyla, partisi, sendikası, işveren kuruluşu, meslek örgütü, STK'sıyla ... siyasi çizgimizi, tavrımızı, siyasi irade ve tercihlerimizi, daha da ötesi cepheleşmemizi ...AKP'ye yandaşlık veya AKP'ye karşıtlık üzerinden şekillendiriyoruz. Bu yüzden, dün hararetle savunduğumuzu bugün AKP öneriyor diye reddetmekte beis görmüyor, ...kırmızı çizgilerimizden bile vazgeçiyoruz." (Hayır'da AKP var, 20.7.2010)

MHP, çok riskli bir kumar oynuyor. İktidar partisi tabanının blok şeklinde kabul oyu kullanacağı tahmin ediliyor. MHP ise tabanda çok önemli kırılmalar ve ayrışmalar yaşayabilir. 'Ülkücü eskisi' diye aşağılamaya çalıştıkları isimlerin, MHP'nin tercihini sorgulayan, eleştiren çıkışlarını etkisiz bulmak gerçekçi değil. Zaten öyle olsa parti yönetimi böyle sert üslupla bastırmaya çalışmazdı. Hakarete varan ifadelerin seçilmesi yönetimin tedirginliğinin işareti. En akılcı siyaset Saadet Partisi lideri Numan Kurtulmuş'un yaptığı gibi eleştirileri sıralamak, eksikleri söylemek ama son tahlilde 'evet' demekti. 'Yetmez ama evet' MHP adına risksiz hatta getirisi yüksek bir tercih olurdu. AK Parti'yi 12 Eylül Anayasası'nı tek başına değiştirmiş parti konumuna yükselttiklerini hâlâ anlayamıyorlar. Değiştiremediğinde ise sorumluların başına MHP'yi yazıp millete şikâyet edecek, AK Parti. Şimdiye kadar "başörtüsünü üniversitede serbest bıraktım Anayasa Mahkemesi'ne takıldı, katsayı adaletsizliğini çözdüm, Danıştay engelledi" diye oy toplayan AK Parti, 10 ay sonraki seçimde MHP'yi hedef alacak. 'Başörtüsüne hayır diyen Anayasa Mahkemesi'ne sahip çıktı' ya da 'Ferhat Sarıkaya, Sacit Kayasu gibi savcıları yargısız infaz eden Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nu destekledi', 'Yüksek Askerî Şûra mağduriyetinin sürmesine göz yumdu' eleştirilerine cevap vermek kolay olmayacak.

12 Eylül ve MHP tartışmalarında dikkat çeken diğer bir konu, 'darbe kimi ezdi?' tartışması. Sol görüşlüler tuhaf bir mağduriyet milliyetçiliği içinde, kendileri dışındakilerin yaşadıklarını reddediyor. Hatta neredeyse sağ partilerle 12 Eylül arasında, CHP ile 27 Mayıs arasındakine benzer ilişki kurma peşindeler. Son örneği CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu'nun Başbakan Tayyip Erdoğan'ın konuşmasına verdiği tepkide var. '12 Eylül onlara ne yaptı, partileri kapatılmadı, bilakis palazlandırdı.' diyor Kemal Bey. Hâlbuki merkezde görülen siyasetçiler askerî kampta iskâna mecbur bırakılırken, MSP ve MHP'liler askerî cezaevlerinde tutuklu kaldı. Diğerleri yargılanmazken Necmettin Erbakan ve Alparslan Türkeş'le birlikte partililer sanık sandalyesine oturdu. Türkeş ve 218 arkadaşı için idam talep edildi.

Ülkücüler, medya ve sanat dünyasına uzaklıkları sebebiyle biraz da 'devlet baba'dan yedikleri tokadın şokuyla mağduriyetleri çok dillendirmedi. Erdal Eren'i herkes bilirken Mustafa Pehlivanoğlu'nu sadece kendi camiası tanır. Başbakan'ın sözleriyle konuya ilk defa muttali olanlar dahi vardır. Bir hakkın teslimi açısından bu tartışmaların faydası var. Ama evet-hayır eksenindeki münakaşalar o faydaya halel getirecek. Hele bir kısım parti yöneticilerinin 'eski' arkadaşlarının yaşadıklarını küçümseme eğilimleri, solcuların yok saymalarından fazla acıtabilir. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

12 Eylül'ün yargılanma ihtimalini sevmek

Bülent Korucu 2010.07.27

Yılmaz Erdoğan, "Ben senin beni sevebilme ihtimalini sevdim" diyordu. Ben dâhil birçokları da 12 Eylül'ün yargılanabilme ihtimaline seviniyoruz.

'12 Eylül yargılanabilir mi?' sorusunun cevabı referanduma kadar 'kesinlikle hayır', 13 Eylül 2010 günü ise 'belki'dir. En kötü ihtimalde bile 'belki', 'kesinlikle hayır'a göre büyük bir aşamadır. Kaldı ki 'yargılanabilir' diyen tezlerin daha güçlü olduğu kanaatindeyim. Zamanaşımı eski kanun dikkate alındığında 20 yıl, kesen sebepler göz önünde bulundurularak yüzde 50 arttığında 30 yıl oluyor. Bu 30 yıl, 12 Eylül 2010'da dolmuyor. Zira suç o gün başlayıp bitmemiş temadi etmiş, cuntacılara göre bile 3 yıl sürmüş. Temadi ve teselsülün bitiminin esas alınması gerekiyor. Geçici 15. maddede üç yıllık bir yargı muafiyeti öngörüldüğüne göre, 83 yılında işlenmiş bir suçun zamanaşımı 2013'te dolar. Doç. Dr. Mustafa Şentop'un tezi ise daha dikkat çekici: Yargılamayı imkânsız kılan sebepler zamanaşımın durdurur. Ve engeller kalktığında zamanaşımı tekrar işlemeye başlar. Hukuk ve mantık burada kesişiyor; yargılanmanın mümkün olmadığı zaman diliminde, zamanaşımından söz edilemez. Şentop, bunun bir af kanunu olduğunu söyleyenlere de cevap veriyor. Anayasa, 1982 Kasım'ında kabul ediliyor ve yaklaşık 13 ay sonrasına kadar işlenecek suçlara muafiyet getiriyor. Hiçbir af kanunu ileri yürümez, peşin af olmaz.

Hukuk davaları açısından bakıldığında ise Yargıtay Üyesi Selamet İlday'ın Samanyolu Haber'de söylediği kural devreye giriyor. "Mani zail olduğunda, hak avdet eder, geri döner". Anayasa'nın geçici 15. madde ile sadece ceza davaları değil, hukuk davaları açısından da yargı muafiyeti getirmesi hukuk cinayetiydi. Zira devlet, memurunun suçundan doğan tazminatı üstlenebilir, ancak tazminat hakkını ortadan kaldıramaz. Burada kıyaslayabileceğimiz önemli bir örnek, yasama dokunulmazlığıdır. Yasama dokunulmazlığında hukuk davaları engellenemediği gibi zamanaşımı da görev bitimine kadar durdurulmuş olur. Nasıl anayasa, milletvekilleri için yargılanamadıkları üyelik süresini zamanaşımı dışında tutuyorsa, geçici 15. madde kapsamındakiler için de aynı şey düşünülebilir.

Aslında bu tartışmanın temel ekseni darbecilerin yargılanması. O halde 12 Eylülcüleri yargılamak için yanıp tutuşan ama mevcut değişiklik buna imkân tanımadığı için hayır vermeye hazırlanan CHP ve MHP'ye güzel bir haberimiz var! 145. maddedeki değişiklik tam istedikleri şeyi yapıyor. Artık darbeciler cezasız kalmayacak, yargılanabilecek. "Devletin güvenliğine, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlara ait davalar her halde adliye mahkemelerinde görülür." diyor 145'in yeni hali. 'Darbeler zaten yargılanıyordu, işte Balyozculara tutuklama çıktı' diye itiraz edenlere Şemdinli davasını hatırlatırım. Van Ağır Ceza Mahkemesi, Şemdinli sanıklarına 39,5 yıl hapis cezası verdi. Sonra ne oldu? Yargıtay görevsizlik yönünden kararı bozup askerî mahkemeyi adres gösterdi. HSYK'nın yeni atadığı heyet kararda direnmeyip davayı gönderdi. Sonrası malum. Sanıklar salıverildi, askerî mahkeme de yıllarca süren yargılama sonunda görevsizlik verdi. Dava ortada kaldı. Pek çok dosyanın başına gelen olur; git ve gel arasında zamanaşımı dolarsa şaşırmayacağım. "AKP darbecileri yargıdan kurtardı" diyenlerin, bugün ve yarının darbecilerini yargılayacak bu maddeyle ilgili düşüncelerini merak ediyorum. 'İç Hizmet Kanunu 35. maddeyi kaldıralım' teklifinde bulunanlara da aynı şeyi soruyorum: Anayasa'nın 145. maddesini kaldırmak dururken, 35'le niye oyalanıyorsunuz? Darbecilerin bir kanuna dayanarak anayasayı ilga etmeye kalkmalarının mantıksızlığı ve mevzuat hiyerarşisindeki tutarsızlığını söylemiyorum bile.

Son söz hükümete: Bu tartışma ortamında Balyoz darbesinin yargılanmasında izlenecek yol ve yaklaşan Askerî Şûra, samimiyet testi gibi olacak. '12 Eylül'e yargı yolu açıyorum' iddiasındaki AK Parti, Balyozcuların terfilerine

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

YSK ve tarafsızlık uyarıları

Bülent Korucu 2010.07.28

Yüksek Seçim Kurulu, çoğumuz farkında olmasak da en hayati müesseselerden biri.

Yedi asıl ve dört yedek üyeden oluşuyor. Üyelerin altısı Yarqıtay, beşi Danıştay'dan kendi üyelerince seçiliyor. Kurul, seçim ve halkoylamalarının demokratik biçimde ve yargı denetimi altında hukuka uygun yapılmasını sağlamakla yükümlü. Seçim ve halkoylamasını bilerek ayrı kullandım. Zira Anayasa, zikrettiği her defasında ayrı ayrı yazarak farklılığı vurgulama ihtiyacı duyuyor. Fakat YSK, Anayasa'nın bu tavrını bazen dikkate almayarak çelişkili bir tablo oluşturuyor. Mesela referandum süresini Meclis, 60 güne indirmesine rağmen Kurul uygulamadı ve eski kanuna göre 120 günü esas aldı. Anayasa'nın açık hükmüne rağmen halkoylamasının da bir seçim olduğunu ve seçim kanunlarındaki değişikliklerin bir yıldan önceki oylamalarda geçerli olmayacağını söyledi. Kararlarının temyiz imkânı bulunmadığından Parlamento'nun iradesi hiçe sayılmış oldu. Anayasa'nın 67. maddesinin son fıkrasını kararına dayanak yapıyor. Bir önceki fıkrayı da uygulasın o zaman; yani temsilde adalet ve yönetimde istikrarı da gözetsin. Komik değil mi? İşte bunun için kanun koyucu halkoylamasıyla seçimi ısrarla ve defalarca ayrı ayrı zikretmiş. Yurtdışında yaşayan vatandaşların oy kullanmalarını neredeyse imkânsız hale getiren düzenlemeyi de zikredelim. YSK genelgesine göre gurbetçiler, dış temsilciliklere bizzat başvurarak adres beyan formu doldurmazlarsa oy kullanamıyorlar. Müracaat için verilen sürede çoğunluk haberdar olmadı, hasbelkader duyanlar da yüzlerce kilometre yol kat ederek başvurmadı. Üçüncü dünya ülkeleri yaşadıkları yerde vatandaşlarına oy hakkı tanırken, biz sınır girişleriyle kısıtladığımız hakkı bile fiilen ellerinden aldık.

YSK, radyo televizyon yayınları hakkında verdiği kararlarla da kafa karışıklığına yol açıyor. Mesela 21 Temmuz'da halkoylamasının klasik anlamda bir seçim olmadığını kayıtlara geçirirken, CHP'nin TRT ile ilgili şikâyetine, 'Halkoylaması da bir seçim niteliğinde olduğundan' şeklinde cevap verdi. CHP'den bağımsız verdiği karar şöyle: Gerçekten, sözü edilen fıkralarda yer alan düzenlemeler, özel kanunlarına göre yapılacak seçimlere ve bu seçimlere katılacak siyasi partilere ilişkin bulunmaktadır. Halbuki ortada, bu tür bir seçim olgusu ve bunun sonucu olarak siyasi partilerin seçimlerde olduğu gibi "programlarını, yapacakları işleri anlatma ve seçim beyannamelerini izah etme" olgusu da bulunmamaktadır. 3376 sayılı kanunun 5'inci maddesinde, radyo ve televizyonda ancak "konuşma" suretiyle yapılabilecek olan propagandanın içeriği de, "Anayasa değişikliklerinin halka anlatılması", "Anayasa değişikliklerinin açıklanması ve tanıtılması amacı..." ile sınırlandırılmıştır." CHP'nin şikâyeti üzerine TRT'yi uyarıp, savcılığa vermekle tehdit ettiği kararda ise "Bu kural seçim dönemlerindeki yayınlarla ilgili olmakla birlikte halkoylaması da bir seçim niteliğinde olduğundan, sözü edilen kuralların halkoylamasında da uygulanması gerekmektedir."

Genel ifadelerden sonra şimdi özele inelim. YSK bu kararı 13 tane kanalı, yüzlerce saat yayını olan kamu yayıncısının sadece iki programının cımbızla çekilmiş bölümlerine bakarak karar verdi. Eminim savunma istese TRT yetkilileri objektif yayıncılık adına onlarca kaset gönderebilirdi. İki, adı geçen parti, 14 Haziran 2008'den beri yayınlara çıkmayacağı ve konuk taleplerini geri çevireceğini kamuoyuna açıklamış durumda. Gazeteci Tamer Korkmaz'ın programında İnönü ile ilgili sarf ettiği sözlere tepki olarak bu kararı almış ve gazetecinin susturulmasını talep etmişlerdi. Program yayından kalkalı yıl oldu. CHP'liler hâlâ boykota devam ediyor. Herhalde TRT'nin 24 saat 'necefli ibrik' yayını yapmasını bekliyorlar. Ayrıca kamu yayıncısı olarak TRT'nin görevi

halkı bilgilendirmek. Kadın ve özürlülere pozitif ayırımcılık, çalışanların sendikal haklarındaki genişlemeyi anlatmayacak mı kimse? Ya da gerçeğin aksine hiçbir düzelme yok, her şey yerinde sayıyor mu denilecek? Hiç yorum yapmadan düz metin okunsa bile lehte propaganda kapsamına girebilir. Anayasa değişikliğinin muhtevasına dönük her yayın muhalefetin tepkisini çekebilir. Zira onlar esası bırakıp şekli tartışmak istiyor. Eleştirileri 'bu AKP'nin değişikliği'nin ötesine geçemiyor. Tamam da YSK'ya ne oluyor? b. korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aydemir salıverilmeseydi...

Bülent Korucu 2010.07.30

Balyoz iddianamesinin kabulü ve sanıklar hakkında verilen yakalama kararı tuhaf gelişmelere sebep oldu.

Önemli kısmı muvazzaf askerler olan sanıkları savunanlar, adresi belli kişilere 'kaçak' muamelesi yapıldığını belirterek kararı eleştirdi. Pek çoğu önemli konum ve rütbelerde bulunan sanıklara yakalama çıkarılamayacağı ileri sürüldü. Geçen bir hafta içinde mahkemeye gelip teslim olmayan sanıklar, otomatikman 'kaçak' durumuna düştü. Savunucuları mahcup oldu mu? Gördüğümüz kadarıyla hayır.

Sanıklar, kararın kendilerine tebliğ edilmesini önlemek adına kolluk kuvvetleriyle saklambaç oynarken, avukatları aracılığı ile itiraz ve reddihâkim başvurusu yapıyor. Bu trajikomik bir çelişki. Reddedilen müracaatlar, karardan haberdar oldukları ve dolaylı yoldan tebellüğ ettikleri anlamına geliyor. Yakalandıklarında "kusura bakmayın işe dalmışım, beni aradığınızı fark etmedim" deme şansını kaybettiler.

Aslında iyi bir psikolojik harekât yediğimizin farkında mısınız? Söz konusu kişilerin açığa alınmalarını tartışıyor olmamız gerekirken, terfilerini konuşuyoruz. Çok daha hafif ve bireysel suçlardan dolayı bütün memurlar açığa alınıyor. Güvenlik bürokrasisinin diğer ayağı emniyette bile kimsenin gözünün yaşına bakılmazken, askerler mevzubahis olunca YAŞ'ın gözünün içine bakıyoruz! İhaleye fesat karıştırmak gibi daha az cezalı bir suça karışan Ankara Emniyet Müdürü hastaneden getirilerek mahkemeye çıkarıldı ve tutuklandı. Açığa alınıp yerine atama yapılması birkaç gün sürdü. Başkent'in güvenliği Hakkari'den daha az mı önemli? Ya da emniyet müdürleri hormonlu domates gibi 15 günde mi yetişiyor? Askerlerin arkasından ağlayanlar gözyaşlarını ondan neden esirgedi.

Açığa almak ve suç isnadının ağırlığı ve delil durumuna göre tutuklamak, kanuni ve akli bir zorunluluk. Zimmetine para geçirmekten yargılanan veznedarı işinin başında tutmak izah edilebilirse, hükümeti ve anayasayı silah zoruyla yıkmaya teşebbüs suçlamasına muhatap olanı silah başında bırakmak hoş görülebilir. Tutuklananı zaten almak gerekiyor ama tutuksuz yargılananı da görevden uzaklaştırmak kaçınılmaz. Hem görevin selameti hem de savunma hakkının kullanılması için bu gerekli. 30 yıl hapis talebiyle yargılanan bir tugay komutanı, görevinin hakkını veremez. Aksi insan tabiatına aykırı olur. İster istemez, iddianame, savunma, mahkeme konularıyla meşgul olacağından hata riski kabul edilemez boyutlara yükselir. Tersi de önemli. Savunmasına odaklanamayacağı için mağdur da olabilir. Ama hepsinden önemlisi, delilleri karartabilir, isnat edilen suçu işlemeye devam edebilir. Sanığı, etkili ve yetkili konumda bırakmak mahkemenin salimen tamamlanmasını imkânsız kılar.

Başlangıçta bahsettiğimiz saklambaç meselesine geri dönelim. Herkesin kanun karşısında eşitliği, hukukun ve anayasanın en temel ilkelerinden biri. Hakkında yakalama kararı çıkarılmış adi bir suçluyu veya bir terör şüphelisini saklamakla, adı geçen generalleri saklamak arasında fark yok. İddialar doğru ise Türk Silahlı Kuvvetleri içinde bir grubun organize biçimde bu suçu işlediğini söyleyebiliriz. Genelkurmay Başkanı İlker

Başbuğ, her fırsatta hukuka saygılı olduğunu vurguluyor. Saygı böyle ise öbürü acaba nasıl olurdu? Bugün Yaşar Büyükanıt'la ilgili tartışmalar Org. Başbuğ'a yol gösterici olmalı. 27 Nisan'da alkışlayanlar bugün Büyükanıt hakkında suç duyurusu yapıyor.

Konuya bir de şu açıdan bakmakta fayda var. 1962 Şubat'ında darbeye ilk kez teşebbüs ettiğinde Talat Aydemir, özel kanunla salıverilmeseydi, ikinci sefer deneyebilir miydi? Aydemir'i salıvermek, ona, beraberinde idama götürdüğü Fethi Gürcan'a, harp okulu öğrencilerine ve bütün ülkeye kötülük oldu. Balyoz sanıklarını 'tutuklamayalım, görevden almayalım hatta terfi ettirelim' diyenler onlara, ülkeye ve kendilerine iyilik mi ediyorlar? Hiç sanmıyorum. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tümgeneral Gürbüz Kaya terfi etmeli!

Bülent Korucu 2010.08.03

Taraf gazetesindeki son Heron skandalını gördünüz mü? Artık haftalık hava durumu alırcasına, ihanet ve ihmal raporu okuyoruz. Skandalın son parçası tam içler acısı.

Hantepe saldırısında şehit olan evlatlarımız keklik gibi avlanırken, insansız hava taşıtlarının çektiği görüntüleri birileri oturup seyretmiş. Bir savaş filmi veya bilgisayar oyunu seyreder gibi sadece bakmışlar. Yalnız gazetenin iddialarından hareketle bu sonuca varmıyoruz. Henüz görüntüler çıkmadan önce de en hafif ifadeyle ihmal olduğu görülüyordu. Teröristler saatler süren intikal, saldırı ve çekilme sırasında hiçbir müdahaleyle karşılaşmıyor. Görüntüleri anında seyredip müdahale etmeyenlerin hadi hain olmadıklarına inanalım. O zaman askerlikten nasibini almamış, elindeki tahrip gücü yüksek hava unsurlarından habersiz kifayetsizler diyelim.

Bunlardan biri Tümgeneral Gürbüz Kaya, saldırının gerçekleştiği bölgenin tümen komutanı. Genelkurmay Başkanı Orgeneral İlker Başbuğ kadar meşhur bir komutan. İsmini önce Çukurca'da 7 askerin şehit olduğu mayın patlamasında duyduk. Genelkurmay, PKK mayını diye duyurdu, teröristleri takip amacıyla kuzey Irak'a hava akınları yapıldı. Sonra anlaşıldı ki mayınlar bizimmiş. Gürbüz Kaya dahil, komutanlar bu bilgiye sahipmiş. Kaya, astı olan generalle konuyu müzakere ederken, 'Olur böyle hatalar sıkma canını' türünden rahatlatıcı ifadeler kullanmış. Mış diye söylediğime bakmayın, bu konuda tamamlanmış bir soruşturma var. Sivil savcılar soruşturmanın neticesini görevsizlik kararıyla askerî savcılığa havale etti. Askerî savcılığın soruşturmasından hâlâ sonuç çıkmadı. Hukukun işlediği normal ülkelerde o gün o komutan soruşturmanın sonuna kadar açığa alınırdı. Öyle olmadı, terörle mücadelede en hassas bölgelerden birini yönetmeye devam etti. Yine bir saldırı haberiyle irkildik; Gediktepe'de 11 askerimiz şehit oldu. Heronların ve kameraların görüntülediği saldırganlar 'çoban sanıldığı' için müdahale edilmemişti. Gürbüz Kaya'ya yine bir şey yapılmadı. Teröristleri çoban sanıması bir yana, tarihin en saçma bahanesini Başbakan Erdoğan'a sunarak Türk Silahlı Kuvvetleri'ni küçük düşürdüğü için açığa alınmalıydı. Bugün Hantepe saldırısıyla ilgili videolar internet sitelerinde. 6 askerimizi kaybettiğimiz olayda yine ihmal iddiaları ve bunu destekleyen ikna edici veriler var. Gürbüz Kayagiller görüntüleri seyrederken bu sefer ne sandılar acaba? Önceki çoban grubunu aramaya gelen arkadaşları mı?

Genelkurmay Sözcüsü Metin Gürak, Balyoz sanığı Kaya'yı savunurken sanık da olsa kahramanca görevini yaptığını ileri sürmüştü. Kaya olay bölgesine havadan inmeye çalışmış, çatışmalar yüzünden başaramayınca karayoluyla ulaşmış! Gürbüz Kaya, Rambo mu? Çatışma bölgesine inip PKK'lı mı avlayacak? O düzeydeki bir komutandan beklenen bu mu? Onun yapması gereken, bölgeye zamanında hava desteği sağlamak, böylece şehit sayısını en aza indirmek ve saldırganların 'piknik yaparak' bölgeden uzaklaşmalarına izin vermemek. Adamlar toplandıktan sonra durup uzun uzun dinlenmiş bile.

Bir çırpıda saydığımız üç olayda 24 şehidi yok pahasına vermişiz. Ve hâlâ sorumlu komutanın terfi alıp alamayacağını tartışıyoruz. Ne biçim bir ülke burası? Balyoz darbe planı çerçevesinde hakkında tutuklama kararı verilmese dahi terfiyi kimse ağzına alamamalıydı. Balyoz demişken hatırlayalım; şartları darbe için olgunlaştırmak adına neler yapılacaktı? Fatih Camii'nin bombalanması, Ege'de jetlerimizin düşürülmesi, tanınmış kişilerin suikasta kurban gitmesi... Ya Balyoz sandığımız gibi bitmiş bir darbe planı değilse... Şartları olgunlaştırmanın en kolay yolu şehit cenazeleri olmaz mıydı?

Neyse bunları bir kenara bırakalım, bunca badireyi atlatmayı başarmış Gürbüz Kaya, yeni terfiyi de hak ediyor! Çok kısa sürede üç büyük olayda kusuru açıkken Genelkurmay'da kahraman muamelesi görüyorsa Yüksek Askerî Şûra'da yeni taltifler almasına şaşmamak lazım!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Asıl Heron skandalı bu

Bülent Korucu 2010.08.06

İnsansız hava taşıtı Heronların görüntülerini kamuoyuyla paylaşan personeli bulmak için Genelkurmay Askerî Savcılığı soruşturma başlatmış.

30 ayrı birimde çalışanların evleri ve hatta yakınları arama ve sorgu kapsamındaymış. 'Heronları düşürün' diyen subayları soruşturmada 3 yıldır mesafe alamayan; Çukurca'da kendi mayınımızla şehit ettiğimiz erlerle ilgili sivil savcılığın havale ettiği dosya hakkında açıklama bile yapamayan askerî savcılık, demek ki istenirse epey hızlı olabiliyormuş! Umarız hız almışken diğer dosyalara da bakmayı ihmal etmezler. Etmezler de, Karargâh'ın önünde basın açıklaması yapmasına dahi izin verilmeyen gözü yaşlı ailelerin acıları bir nebze dindirilir.

Halk, bu görüntüleri bilgisayar oyunu veya macera filmi gibi izleyip gereğini yerine getirmeyenleri merak ederken, askerî savcılığın 'kim sızdırdı'ya odaklanması acı veriyor. Kimse, askerî sır kavramının arkasına saklanmasın. Dünkü gazetelerde yer alan iki haber bu kavramın da içinin ne kadar boşaltıldığını gösterdi. İstanbul'da çökertilen fuhuş çetesinde askerî sır niteliğinde belge ve krokiler ele geçirildi. Diğer haberde ise Orgeneral Hasan Iğsız'ın savcı ve hâkimlerin girmesine izin vermediği Birinci Ordu Kozmik Oda'sından iki bilgisayarın çalındığı anlatılıyordu. 17 haneli şifreyle girilen odadaki bilgisayarlarda çok önemli bilgiler ve kriptolama sistemleri bulunuyor. Söz konusu bilgisayarları çalanı bulmak daha kolay, ama bugüne kadar herhangi bir girişimden haberimiz olmadı.

Normal şartlarda istihbarata karşı koyma ve sızmaları önleme, güvenliğin en önemli boyutlarından biri. Hayati kurumlardaki her türlü sızma soruşturulmalı. Ancak hepsinden önce medyanın gündeme getirdiği iddiaların üzerine gidilmeli. Gerçekten 30 ayrı birim terörist saldırıyı canlı yayında izledi ve kimse kılını kıpırdatmadıysa asıl bunun hesabı sorulmalı. Ve bu bilgiyi kamuoyunun dikkatine sunan kişi bulunup ödüllendirilmeli. Zira bu bir sırrın değil, ihmalin belki de ihanetin ifşasıdır. Kariyerini hatta hayatını riske sokarak görüntüleri medyaya ulaştıranlara ancak minnet ve şükran duygularımızı ifade edebiliriz. Ne yani 'kol kırılır yen içinde kalır' mantığı devam mı etseydi? Gediktepe, Hantepe, bilmem ne tepe diye sıralanıp giden ve yüreklere ateş düşüren saldırılara yenileri mi eklenmeliydi? Genelkurmay Başkanı Org. İlker Başbuğ, Hasan Iğsız ve Balyoz sanıklarının rütbeleri için verdiği mücadeleyi, o gariban çocukların yaşam hakkı için de gösterseydi, 'meçhul subaylar'a ihtiyaç kalmazdı.

Buradan gündemdeki diğer konulara da paralellik kurabiliriz. Anayasa paketindeki en önemli kalemlerden biri askerî yargının görev ve yetkilerini düzenleyen 145. maddedeki değişiklikler. Hem askerî yargının alanı

daraltılıyor hem de hakimlik teminatı getirilerek emir komuta zinciri dışına taşınıyor. 28 Şubat darbesinin sembol davasında Emniyet İstihbarat Daire Başkanı Bülent Orakoğlu ve polis memuru Kadir Sarmusak'a beraat veren hâkimlerin başına gelenleri hatırlayalım. Genelkurmay Adli Müşaviri Tuğgeneral Erdal Şenel'in baskılarına maruz kalan heyetin iki üyesi sürgüne gönderilirken, bir üyesi eşi başörtülü olduğu gerekçesiyle YAŞ'ta ordudan atılmıştı. Örnekleri daha da çoğaltabiliriz.

Diğer konu da Yüksek Askerî Şûra'da sivil otoritenin patronajını ilan etmesinin zarureti. Başbakan Tayyip Erdoğan'ın anayasa ve kanunlardan aldığı yetkileri kullanması, askerin doğal sınırlarına çekilmesini sonuç verecek. Son günlerde yaşadıklarımız bunun ne kadar önemli olduğunu gösterdi. Şayet hükümet ilkeli durmasaydı, konuştuğumuz ihmallerde (umarız ihanet değildir) adı geçen komutanlar bile rütbe almış olacaktı. Millete hesabı veren, faturayı ödeyen sivil otoritenin kararı da vermesini öngören çağdaş uygulamaya bir adım daha yaklaşmış olduk. 'Siviller askerlerin işine karışmasın' diyen CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu'nun referandumda 'hayır' demesi ne kadar münasip düşüyor, değil mil.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arsiv bağlantısı)

YAŞ'ta kim kaybetti?

Bülent Korucu 2010.08.10

Yüksek Askerî Şûra alışık olmadığımız tartışmalarla sonuçlandı. Kazanan ve kaybedenler listeleri havada uçuşuyor. Şahıslardan bağımsız biçimde ülkenin ve demokratik sistemin kazançlarından bahsetmeliyiz.

Kişileri eksene alan kısır ve amaçtan uzaklaşmış tartışmalar daha çok ilgi toplayabilir. Ancak doğru neticelerden uzaklaştırır. Ülkenin ve demokratik sistemin kazançlarını şöyle sıralayabiliriz.

Hukukun üstünlüğü ilkesi galip geldi. Kanunların, yasak savmak üzere yazılmış metinler olmadığı kayıtlara geçirilmiş oldu. Teamül denen ve askerî bürokrasinin gönlü istediğinde değiştirebildiği yazılı olmayan kuralların hükümranlığı sarsıldı. Hüseyin Kıvrıkoğlu, genelkurmay başkanlığına veda ederken, bugünküne benzer bir operasyon yapmıştı ve sadece 'sürpriz' nitelemesiyle karşılanmıştı. Bavullarını toplayıp emeklilik için gün sayan Jandarma Genel Komutanı Aytaç Yalman'ı Kara Kuvvetleri komutanı yaptığında, kimse Edip Başer'in hakkının yendiğini ileri sürmedi. Başer'le ilgili ne bir soruşturma ne de suçlama vardı. Kanunların üstünde tutulmaya çalışılan teamüllerinden aslında var olmadığının ispatıydı, Kıvrıkoğlu'nun giderayak icraatları. Velev ki var olsalar bile teamüllerin mevzuat hiyerarşisinde yeri en alt sırada belki olabilir. Hukuka bağlılığını sözle ifade edip davranışlarıyla bunu teyit etmeyen Genelkurmay Başkanı Org. İlker Başbuğ finali de kötü yaptı. Teklifle sınırlı olan yetkisini, onay makamlarının üstünde tutma savaşı verdi. Nihayetinde kanunlarda yazılı olan uygulandı ve hukukun üstünlüğü konusunda önemli bir mevzi kazanıldı.

Demokrasilerde halka karşı idarenin bütün sorumluluğunu taşıyan ve hesabı veren sivil otorite, hakkı olan konuma bir adım daha yaklaştı. Karakollarını savunamayan, aldığı istihbaratın gereğini yerine getiremeyen, baskını canlı yayında seyredip müdahale edemeyen komutanların faturasını bile halk hükümete çıkarmıyor mu? Demokrasinin en temel ilkesi devlet cihazını halk adına yöneten ve icabında sorumlu tutulan yürütme erkinin yetkiyi de kullanması. Kendini iktidarın ortağı ve hatta gerçek sahibi sanan askerî bürokrasi doğal sınırlarına çekilmek zorunda kalacak. Bu arada tek çiçekle bahar gelmeyeceğini unutmamalıyız. Önceki dönemlerde şahit olduğumuz istisnai uygulamaların arkası getirilemediğinden atılan her adım karşılığında iki adım geri gidildi. Komuta kademesinin atanmasında yetkisi bulunmadığı hatırlanan YAŞ'ta da hükümetin biraz daha dikkatli olması ve yetkilerini kullanması lazım. Önceki yıllarda şûrada alınan kararların ceremesi bir

anlamda bu sene çekildi. Andıçla anılan Hasan Iğsız'ın alternatifinin Sincan'da tank yürüten Erdal Ceylanoğlu olduğu unutulmamalı.

Yaşananlardan en büyük yararı Türk Silahlı Kuvvetleri görebilir. İhtimalli söylememizin sebebi TSK mensuplarının takınacağı tutumu kestiremeyişimizden. Birilerinin dolduruşuna gelip rövanşist duygulara kapılabilirler. Dünyanın ve Türkiye'nin gidişini doğru tespit edip doğal sınırlarına çekilip, esas işine odaklanırsa hem ordu hem ülke kazançlı çıkar. Emekli Deniz Kuvvetleri Komutanı Özden Örnek meşhur günlüklerin bir yerinde "Bahriye işlerine artık daha az zaman ayıracağı" kaydını düşmüştü. Kuvvet komutanlarıyla yapılan bir toplantı dönüşünün notuydu bu. Asli vazifelerine daha az zaman ayırıp, siyasi aktör olmaya yönelen komutanlarla geldiğimiz nokta ortada ve hiç de iç açıcı değil. Son iki yıldır çok konuşan bir Genelkurmay Başkanı ve hiç konuşmayan bir kara kuvvetleri komutanı gördük. Umarım yeni komutan Org. Işık Koşaner, askerlik işlerine daha çok zaman ayırır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP'nin müthiş gençleri(!)

Bülent Korucu 2010.08.17

CHP Gençlik Kolları, Ankara sokaklarına "Tayyip gidecek, Gökçek gelecek" diye yazarken yakalanmış. Bu dâhiyane(!) buluşu hayata geçirdikleri zamanlama dikkat çekici.

Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek'in, Genel Başkan Kemal Kılıçdaroğlu'nu hedef alan açıklamalarına CHP'nin cevabı böyle oldu. Yeni bir soluk, yeni bir üslup ve 'yumuşak güç' biçiminde sunulan Kılıçdaroğlu'nun geldiği nokta eski siyasetin tam ortası. Medyadaki destekçileri bile 'Gandi' rüzgârının dinmeye başladığından şikâyetçi. Böylesine çabuk inişe geçmesi rüzgârın medya destekli ve mevsimsel olduğunun göstergesi olarak yorumlanabilir.

Ülkenin en önemli sorunu muhalefet boşluğu. CHP o alanı işgal ediyor ama doldurmuyor. Yüksek yargının başını çektiği bürokratik oligarşi ile paylaşmayı tercih ediyor. Kılıçdaroğlu'nun seçilmesi ve yeni şeyler söyleyeceğinin işaretlerini vermesi küçük de olsa umut doğurdu. Genel başkanlığa geliş sürecinde yaşananlar ise, eski siyasetin partide hükmünü sürdüreceğini haber veriyordu. Önümüzdeki tablo Kemal Bey'in, anamuhalefet partisinin siyaset yapma üslubunu değiştiremeyeceğini gösteriyor. Değiştirmek istediğine dair ciddi şüpheleri kayda geçirelim. Kötümser yorumcular zaten değiştirmek isteyenin o koltuğa oturtulmayacağını söylüyor. Ülkedeki vesayetçi yapıların önderi konumundaki parti için statükonun, kolaylıkla mevzi boşaltmasını beklemek hayalcilik olurdu. Kılıçdaroğlu, referandum sürecindeki duruşu ve statükoya verdiği fiili destekle herhangi bir değişimin peşinde olmadığını söylüyor. Ankara duvarlarına yazılan AK Parti'yi karıştırmayı hedef alan cinlikler, 'eski tas eski hamam'ın tescili açısından önemli.

Eski Genel Başkan Deniz Baykal ve yardımcılarının halkoylaması çalışmalarından dışlanması da paralel girişimler. Deniz Bey'in parti adına meydanlarda olmasından duyulan rahatsızlık, Kılıçdaroğlu'nun koltukta sağlam oturmadığını anlatıyor. Kurultayda tam mutabakatla seçilen liderin daha özgüven ve tahammüllü olması beklenir. O şartlarda oluşan iradenin suniliği ve etkiye açıklığı Kemal Bey ve Önder Sav'ı ürkütüyor. Referandumda çıkacak evet oylarının CHP Genel Başkanlığı koltuğunu sarsacağı öngörülüyor. Yeni lider, referandumu kucağında buldu. Kendini ve partisini geri çekebilecek cesareti gösteremedi. Yelkenlerini şişiren medyanın dolduruşuyla koyduğu çıtayı yakalama ihtimali çok yüksek değil. Kaçınılmaz olarak eski siyasetin araçlarından medet umuyor. Ankara sokaklarında ellerinde sprey boya ile yakalanan gençler, çaresizliğin dışa vurumu. Aksi halde bir parti, neden rakibinin içini karıştırmaya çalışır?

Filvaki başta Başbakan Tayyip Erdoğan olmak üzere AK Partililer, Kılıçdaroğlu'nun popülerliğine katkı yapıyor. Reklamın kötüsü olmaz, rakibin ağzından dökülen cümleler haber bültenlerinde daha fazla dakika almanıza vesile olur. Aynı gün üç-dört iktidar mensubunun Kemal Bey'in adını zikretmesi arzulanacak bir şey. AK Parti'nin 2002'deki iki partili sistemin peşinde olduğu ve CHP'yi büyüterek diğer muhalefeti küçültmeye çalıştığından şüpheleniyorum. İki büyük muhalefet partisi CHP ve MHP için hazırlanan koalisyon projeleri de, aslında bir açmaz. Birbirinden oy alan ve aynılaşan tabana seslenen partilerden birinin erimesi ile sonuçlanır. Yoğun medya ve bürokrasi desteğine sahip CHP'nin erimesi daha zor. O halde MHP'ye ana rahminde bebeği besleyen eşin (plasenta) rolü düşüyor. Halkoylamasında CHP'nin yanında durmanın MHP'ye yan tesirleri sanılandan çok fazla olacak. Aynı zemin ve coğrafyalar üzerine yapılan muhalefet bir tahterevalli ve bir uç yükselirken diğerinin düşmesi fizik kuralı. Siyasetin kuralları fizik kurallarına direnemez. MHP hesabını iyi yapmalı.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

PKK yine sabotaj peşinde

Bülent Korucu 2010.08.20

Türkiye ne zaman demokratikleşmeyi gündemine alsa terör örgütü PKK'ya bir haller oluyor. Kürt halkının demokratik hakları için mücadele ettiğini ileri süren örgüt, bu iddiasıyla çelişen işler yapıyor.

93 yılında 33 silahsız ve korumasız erin şehit edilmesinden Reşadiye saldırısına kadar hep demokratikleşme girişimlerini sabote ediyor. Terörün kendi mantığı içinde bile izah edemediği saldırılar gerçekleştiriyor. Türkiye derin devletiyle hesaplaşırken, Kürtlere de cesaret gelmeye başlıyor. Neden ve niye şimdi soruları çoğaldıkça derin yapıların işi zorlaşıyor. Bundan PKK da payına düşeni alıyor. Artık o da eskisi kadar kolay manipülasyon yapamıyor. Önceleri işe yarayan araçlar şimdi tutukluk yapıyor, ters tepiyor, beklenmedik sonuçlar doğuruyor.

Kısmi anayasa değişikliği sürecinde PKK'nın kan dökeceği ve bölgedeki ateşi yükselteceği tahmin ediliyordu. Aynen öyle oldu. Bırakın Kürt halkının geneline, kendine sempatiyle bakanlara bile açıklayamadığı şeyler yapıyor, örgüt. Parti kapatmalardan en fazla şikâyet eden siyasi geleneğin temsilcisi BDP'liler anayasanın ilgili maddesinin oylamasına katılmayarak paketten düşmesine sebep oldu. Eşbaşkan Gülten Kışanak bunu 'yol kazası' olarak geçiştirdi. Yol kazası dediklerinin arabayı bilerek uçuruma sürmek olduğunu gizleyemediler. Sonra Meclis'teki tavırlarını sandığa yansıtma kararı aldılar. 12 Eylül'deki halkoylamasını boykot edeceklerdi. Grup Başkan Vekili Bengi Yıldız, kararlarını şöyle gerekçelendirdi: "Basın Kürt kamuoyunu çok etkiledi. Hayır vereceklerin MHP ve Ergenekon'la aynı çizgide olduğu söylendi. Biz sandığa gitmeyeceğiz." Yıldız'ın sözlerinin tercümesi şuydu: Hayır demek istiyoruz ama tabanımızı ikna etmemiz zor. MHP ve Ergenekon'la aynı çizgide olmayı açıklayamıyoruz. Bırakırsak evet verecekler.

BDP hayır için çalışırken PKK boş durur mu! Teröristler de silahlarıyla destek turlarına başladı. Onlar sadece kendi tabanlarını değil, bütün kamuoyunu etkileyebilecek imkâna sahiptiler. Basılan her karakol, mahallemize gelen her şehit cenazesi, hayır safına taşınacak kitleler demekti. Sloganlar bile hazırdı: "AK Parti hükümeti bunları şımarttı. Anayasa kabul olursa hepten gemi azıya alacaklar. Vs" Ancak beklenmedik şeyler oldu. Yükselen terör dalgası iki tarafta da sorgulandı. Türk Silahlı Kuvvetleri, gelen istihbari bilgilere ve Heronlardan seyredilen canlı yayınlara rağmen neden kendini savunamıyor? Azgınlaşan terör bazı şeyler için şartların olgunlaştırılmasını mı hedefliyor? Gibi sorular hükümeti ve anayasa paketini değil, başka şeyleri tartışılır hale getirdi. Heron skandallarıyla ilgili neredeyse tek açıklamayı terörist Murat Karayılan'ın yapması ve iddiaları yalanlaması da önemli bir ayrıntı olarak kayıtlara geçti. Diğer yanda Güneydoğu'daki vatandaş, PKK terörünü

sorgulayacak cesareti topladı. YARSAV, CHP ve MHP'nin karşı çıktığı değişikliklerin onaylanmaması adına değirmene suyu PKK'nın taşımasını anlamlandırmaya çalıştılar. Ayrıca boykot dayatması, devletin vesayetinden bizar halkın örgüt vesayetine düşmesi anlamına gelecekti.

Gelinen noktada iki strateji de ters tepti. BDP eliyle resmen, PKK eliyle fiilen uygulanmaya çalışılan boykotun büyük ölçüde delineceği ortaya çıktı. Karizmayı fazla çizdirmeden tornistan etmeye çabalıyorlar. Öte yandan terörü azdırarak hem bölge halkı üzerindeki yaptırımı güçlendirmek hem de tepkisel hayır oylarını çoğaltmak mümkün olmadı. Terör, bumerang etkisiyle kendinden medet umanları vurmaya başladı. Yeni strateji eylemsizlik kararı. PKK, hayır cephesine kan dökerek sağlayamadığı faydayı, çekilerek sağlamayı düşünüyor. Kan akarken 'terörü anayasa paketi şımartıyor' diyenler, şimdi 'anlaştılar, değişikliğe PKK destek veriyor' demeye başladı. Onlara malzeme sağlama işi ise Heron skandalını savunan Murat Karayılan'a düştü.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hanefi Müdüre yakışmadı

Bülent Korucu 2010.08.21

Hanefi Avcı, mesai arkadaşı ve yakın dostu Emin Aslan'ın uyuşturucu baronlarıyla ilişkili olduğu gerekçesiyle tutuklanmasını bir türlü hazmedemedi. Bugün geldiği noktada kendini, geçmişini inkâr etmek pahasına arkadaşlarını korumaya çalışıyor.

Kol kırılsa da yen içinde kalmalıydı, mantığını örtülü biçimde savunuyor. "Polis teşkilatından eskiden herkes birbirini korur, kollar ve aleyhte şahitlik yapmazdı." diye geçmişe özlemini dile getiriyor. Emin Aslan da uyuşturucu tacirlerini takip eden meslektaşlarının kendisini uyarmamasına sitem etmişti. 'Abi konuşmalarına dikkat et, başına bir gelmesin' mi diyeceklerdi? Ya iddialar doğruysa ve işbirliği vaki ise bu bilginin çeteye ulaşmayacağını kim garanti edebilir? Hanefi Avcı, Edirne Belediye Başkanı Hamdi Sedefçi ile ilgili teknik takibi yaparken çevresine bu tür uyarılar yapmış mıydı? Hiç sanmıyorum.

Avcı, arkadaşlarını korurken kendini inkâr ediyor demiştik. Sebebi şu: Türkiye'de Emniyet İstihbarat'ın kurucu babası ve teknik takibi getiren kişi Avcı'ydı. En yakın örneği Hamdi Sedefçi'yi makam odasının karşısındaki minareden dinlemesi ve gümrük çetesini elektrikli sobaların içine yerleştirdiği gizli kameralarla çökertmesiydi. Şimdi bir numaralı teknik takip karşıtı haline gelmiş.

İkincisi, devlet içindeki Susurluk çetesini deşifre eden insan olarak meslektaşlarını koruma gereği duymamıştı. Doğrusunu yapmış ve fotoğrafın bütününü kamuoyunun önüne koymuştu. Şimdi bazı polisler için imtiyaz isteyerek kendisiyle çelişiyor. Ayrıca o gün cesaretle deşifre ettiği yapıyı bugün savunmak zorunda kalıyor. Sadece uyuşturucu kaçakçılığıyla suçlanan kendi arkadaşlarını savunmuş pozisyonuna düşmemek için bunu yapıyor. 'Ergenekon teoride vardır ama icraatları yoktur' anlamına gelecek şekilde konuşuyor. Şu cümleler ona ait: "Ergenekon örgütünün varlığı konusunda yazılı doküman, belge ve örgütsel faaliyet sayılabilecek bazı ilişkiler varsa da eylemleri konusunda ciddi bir emare yoktur." Hanefi Bey'e göre, Ergenekon bir fikir kulübü! Susurluk sürecindeki Hanefi Avcı olsa bugün konuşan Hanefi Avcı'ya ne derdi? Avcı bu tezini savunabilmek için Dink cinayeti, Malatya Zirve Yayınevi katliamı gibi devam eden davalara müdahaleyi göze alıyor. Uydurma tanıklar aranıyor gibi ifadeler kullanmaktan çekinmiyor. Kahvede okeye dönerken canı sıkılan gençler hikâyesine inanmamızı bekliyor galiba.

İşin ilginç yanı Ergenekon Davasında yargılananlar Avcıyı suçlamıştı. Ferit İlsever mahkemedeki savunmasında Avcı, 1997'de TSK'ye karşı psikolojik savaşın başını çekmişti. Hanefi Avcı bugün de 'Ergenekon' tertibinin arkasında yer alıyor ve TSK'ya, yurtseverlere saldırılar düzenlenmesine yardımcı oluyor." İfadelerini kullanmıştı.

Avcı, tam gündeme cuk oturan bir teklif ve suçlama da yapıyor. Özel yetkili bütün mahkemelerdeki hâkim ve savcıları itham ederek görevlerinden alınmalarını ve yerlerine atama yapılmasını öneriyor. Aslında sadece Emin Aslan'ı tutuklayanlarla da yetinebilir! Fakat herhalde 'mücadele zeminini genişletmekte fayda var' diye bu teklifi yapıyor. Hanefi Avcı, kendisine komplo kurulduğunu ileri sürerken de çelişkiye düşüyor. Emin Aslan'ı savunduğu için takibe alındığını ileri sürüyor. İddiasına göre komployu kuran da, kendisini uyaran da cemaate mensup yüksek düzeyli polisler. Bu işte bir terslik hissetmiyor musunuz?

Avcı, Nuh Mete Yüksel ve Deniz Baykal şantaj kasetlerini de bu uğurda çarpıtmayı göze alıyor. Yüksel'le ilgili kayıtın nerede yapıldığı ve kasetin nerede çıktığını herkes biliyor. Yüksel'in icraatları da şantajı kimin yaptığını teyit ediyor. Komplonun, DGM savcısının hakkında idam talep ettiği ve 10 yıl mahkemelerde süründürdüğü camianın işi olmadığını en iyi Avcı biliyordur. Ama şimdi aksini iddia ediyor. Yine Baykal kasetinden kimin nemalandığı ortada. Hanefi Bey kamuoyu desteğini arkasına alabilmek için uyan uymayan her şeyi çuvala doldurmuş, bunun adı kitap olmuş. Arkadaşlarını savunmak zorunda mı bilmiyorum; ama madem öyle hissediyor, daha iyi bir yol bulabilirdi.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Heronların sessizliği

Bülent Korucu 2010.08.24

Genelkurmay Başkanlığı, 21 gün sonra nihayet Heron skandalıyla ilgili açıklama yaptı. 'Keşke yapmasaydı' dedirten cinsten bir açıklama. Öncelikle 21 günlük gecikmeyi izah edemeyen bir metin.

Bunca gecikmeden sonra şöyle 'efradını cami, ağyarına mani' bilgilendirme bekleyenler hayal kırıklığına uğradı. Hantepe saldırısının hemen akabinde yapılabilecek ve daha önce kaleme alınanlardan hiçbir farkı olmayan bir 'kâğıt parçası'. Soruların hiçbirine cevap vermiyor, söyledikleri ise inandırıcılıktan uzak. Türk Silahlı Kuvvetlerini elindeki yüksek teknolojiyi kullanamayan, mevzilerini savunamayan ve hepsinden önemlisi hatalarla yüzleşemeyen ve hesap soramayan bir duruma düşürüyorlar.

Vergilerimizle ülke savunmasında kullanılmak üzere helikopter ve uçak alıyoruz. Sınırdan sızmaları yakalasın diye gözetleme uçakları getiriyoruz. Her şey var ama helva yapacak bir kurmay kadrosu yok görüntüsü hakim. 'Heronlar saldırı başladıktan sonra bölgeye gitti' demek özrü kabahatınden büyüklüğü ifade ediyor. Dokça adı verilen ağır uçaksavar silahlarını belki de günler süren sevkiyatla bölgeye getiren teröristler neden sınırdan itibaren yakalanmadı? (Hoş daha önce sınırdan girişleri gösteren videolar da ortaya çıktı. Fark eden bir şey olmadı.) 'Saldırı başladıktan sonra Heronlar bölgeye gitti' deniyor. Ama çarpışmalar henüz başlamamış bile. Mevzilere atılan bombaları, kaçarken avlanan çocukları anbean görüyoruz. Heronları sadece seyretmek için mi aldık ki, müdahale edilemiyor? Uygunsuz hava şartları münasebetiyle taarruz helikopterleri bölgeye ulaşamıyor. Maazallah savaşa girecek olsak havanın günlük güneşlik olmasından başka çaremiz yok mu? Yağışlı bir günde ülkemizi teslim alabilirler mi?

Sarıyayla Karakolu basıldığında benzer şeyler duymuştuk. Sivil sağlık personeli ve ambulansların takviye birliklerden saatlerce önce yardıma gittiği ortaya çıkmıştı. Hâlâ bu çelişkiyi izah eden bir açıklama yok. Gediktepe saldırısında teröristlerin termal kameralar tarafından tespit edildiği ama 'çoban sanıldıkları' için imha edilmedikleri bölgenin komutanı Tümgeneral Gürbüz Kaya tarafından Başbakan Erdoğan'a brifingde söylendi. O saçma bahaneyi düzelten bir izahat da yapılmadı. Reşadiye'de de sisten dolayı teröristleri takip edememiştik.

Sis yalnız bizim gözümüze mi iniyor? Onların hareket kabiliyetini sınırlamayan hava şartları, nasıl bizim elimizi kolumuzu bağlıyor? Teknolojik üstünlük ve sayıca fazlalık bizde olduğu halde hem de...

Hepsinden acısı hatalarla yüzleşmeyen, hesap sormayan ve hesap vermeye yanaşmayan bir karargâha sahibiz. Önümüzdeki tablo maalesef hataların tekrarlanmasını kaçınılmaz kılıyor. Zaten de tekrarlanıp duruyor. Son dönemde üst üste yaşadığımız birbirinin kopyası baskınlar bunun sonucu. Aynı delikten ısırılıp duruyoruz. Yüzleşmek bir yana hataları örtbas ediyor görüntüsü yürekleri iyice yaralıyor. 'Medyanın üzerine gittikleri böyle, ya medyanın göremediği noktalarda kim bilir neler oluyor?' düşüncesi zihinleri tırmalıyor. Bunun en somut örneği de yine bir Heron vakası. Üç yıl önce Milli İstihbarat Teşkilatı'nın kaydettiği konuşmada Heronların düşürülmesinden bahseden iki subayla ilgili soruşturmanın başlaması bile üç yılı buldu. Sonuç ne zaman çıkar veya çıkar mı endişeliyiz. Yeni komutan Org. Işık Koşaner'in en büyük hizmeti bu sorunu çözmesi olur. Açık yüreklilikle hataların üzerine giderse yok olan güveni tekrar ikame eder. Aksi halde işimiz zor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hanefi Müdür'ün acelesi neymiş?

Bülent Korucu 2010.08.27

Hanefi Avcı, yazdığı kitapla ilgili mülakatlar vermeye devam ediyor. Yapılan eleştirilere cevap yetiştirmeye çalışıyor. En önemli tenkit, kitabın zamanlamasıyla alakalı. Avcı, bir taraftan kendini savunurken diğer yandan, "Daha sonrasını bekleseydim, bir anlamı olmazdı, yararı olmazdı." diyor, Milliyet'e.

İddiasına göre 10 Nisan Polis Bayramı'na yetiştirmeye çalışmış ama redaksiyonu bitmeyince bugüne kalmış. 'Polis Bayramı'na yetişmedi bari Ramazan Bayramı'na yetişsin' diye düşünmüş olmalı. Şimdi çıkmasının 'anlamı' nedir ve nasıl bir 'fayda' beklemektedir? Referanduma şunun şurasında 20 günden az kalmış. Her şeyi düşünebilen, istihbaratın labirentlerinde kırk tilkiyi kuyruğunu değdirmeden dolaştırabilen Hanefi Müdür'ün, zamanlama konusunda eleştirilebileceğini akıl edememesini düşünemiyorum. Geriye tek soru kalıyor, bugünlerde çıkmasından umulan fayda nedir? Ramazan'la veya dengemizi altüst eden sıcaklarla bir alakası yoksa... Neden şimdi? Referanduma hayır diyenlerin paketin içeriğini hiç tartışmadan ve tartışılmasına müsaade etmeden söyledikleri sloganı hatırlayalım: "Devlet kuşatılıyor". Alın size delili. Bundan âlâ ispat mı olur? Hükümeti, cemaati ve devleti tanıyan bir polis şefinden daha iyi bilecek kim var bunu?

Avcı, kendisinin İşçi Partisi'nin tutuklu lideri Doğu Perinçek'le aynı çizgiye geldiği eleştirilerine de itiraz ediyor. Denemesi bedava, bir anket yapalım. İsim bölümünü kapatarak cemaatle ve Ergenekon'la ilgili söylediklerini insanlara gösterip, 'Bu cümleler kime ait?" diye soralım. Büyük çoğunlukla Perinçek cevabı gelmezse kitaptan yüz tane alıp teravihten sonra dağıtmaya hazırım. "Ergenekon'a çocuklar bile güler." diyor mesela. Nedense aklı başında kimsenin güldüğünü görmedim. Bilakis Yıldıray Oğur gibi isimler, Avcı'nın iddiaları üzerine 'cemaat'e teşekkür etme ihtiyacı hissediyor. Hanefi Müdür'ün tezleri doğruysa ve devlet içindeki çeteleşmelerle mücadele eden bir yapı varsa ancak teşekkür edilir. Yakında Doğu Perinçek uyanır ve Avcı'yı yine suçlarsa şaşırmayacağım. Gerekçesi de hazır; rahatlıkla "tersinden cemaat reklamı yapıyor!" diyebilir.

Hanefi Avcı'nın çelişkileri saymakla bitecek gibi değil. Mesela Danıştay saldırısı ile Ergenekon'un bağlantısını polis kurmuş biçimde konuşuyor. Mısır'da sağır sultan bile davayı Yargıtay'ın birleştirdiğini ve Başsavcı Abdurrahman Yalçınkaya'nın da görüşünün bu yönde olduğunu biliyor. Ankara ve İstanbul'daki mahkemeler de Yargıtay'ın kararına uydular. Polis bunun neresinde? Avcı, ilk derece mahkemelerinde görev yapan neredeyse bütün hâkim ve savcıları da aynı 'tertip'in içinde görüyor. Ancak henüz Yalçınkaya ve Yargıtay'la ilgili doğrudan isnatta bulunmadı. Fakat davanın birleştirilmesiyle ilgili sözleri pekâlâ böyle yorumlanabilir. Avcı,

tezini ortaya koyuyor, gerçekleri buna uydurmaya çabalıyor. Eski Van Savcısı Ferhat Sarıkaya ile ilgili söyledikleri bu minvalde. Şemdinli olayını soruşturan savcının, eski Kara Kuvvetleri Komutanı Yaşar Büyükanıt'la ilgili iddianame hazırladığını söylüyor. Hiçbir savcı, tanığın suçlamalarını görmezden gelemez, yok farz edemezdi. Sarıkaya da öyle yaptı ama iddianameye yazmadı. O bölümü tefrik edip askerî savcılığa havale etti. Böylesine açık bir gerçeği tersyüz etmek hayra alamet değil. Bu kadar basit hatalar yapacak adam değil Hanefi Müdür.

Bu arada kitabın redaksiyonunu kime yaptırmış iyice merak ettim. Beş ay sürmesine rağmen pek güzel olmamış. Kitabı büyük bir gizlilik içinde yazdığını, çocuklarından bile gizlediğini, internete girmediğini, fark edilme endişesiyle açık araştırma yapmadığını belirtiyor. Redaksiyonu yapan konusunda hakikaten meraklandım.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aktan'ın sözleri cezasız mı kalacak?

Bülent Korucu 2010.09.03

Yargıtay 8. Daire üyesi Hamdi Yaver Aktan, internete düşen ses kayıtlarının kendine ait olduğunu kabul etti. Aktan dinlemelerin kanunsuz yapıldığını ve kasetlerin montajlandığını ileri sürüyor.

Cumhuriyet'e konuşan Aktan, "Gündelik sohbetlerimiz, referandum yaklaştıkça, montajlanarak belli organlara servis ediliyor. Anlaşıldığı kadarıyla bunlar Yargıtay'daki ortam dinlemeleri. Değişik zamanlardaki konuşmalar sanki tek bir konuşmaymış gibi birden fazla montajlanıyor. Yeni de değil. Bekletip bekletip servis yapıyorlar, referandum yaklaştıkça." diyor. Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkan Vekili Kadir Özbek de arkadaşını benzer cümlelerle müdafaa ediyor: "Birilerinin kendi aralarında yaptıkları kritik olarak değerlendiriyorum."

Varan bir: Böyle bir konuşmanın varlığını kimse inkâr etmiyor.

Varan iki: Konuşmanın içeriğini kimse tasvip etmiyor. Yargıtay Başkanı Hasan Gerçeker, Aktan'ın sözlerini onaylamadığını şu sözlerle dile getiriyor: "İçerik itibarıyla hiçbir zaman tasvip edilecek bir şey değil. Bir Yargıtay üyesinin, hâkimin, insanın söyleyebileceği, konuşabileceği şeyler değil. Bunlar hiçbir zaman tasvip edilecek şeyler değil." HSYK Başkan Vekili Özbek de aynı görüşte: "Ayrıntılarını bilmiyorum, ancak içeriğini tasvip etmek mümkün değil."

Suçlamanın muhatabı ve savunmak için görüş beyan edenlerin üzerinde durduğu nokta "kayıtlar kanun dışı yollarla elde edilmiş". Haklılar, Yargıtay üyelerinin soruşturulması belli prosedürlere tabi. Yasal yollardan elde edilmemiş deliller ceza davasında bir anlam ifade etmiyor. Bu doğru, olayı örtbasa veya konuşmayı yapılmamış farz etmemize cevaz vermiyor. Bu sözler en azından idari bir soruşturmanın konusu yapılamaz mı? Adına ister ahlak ister etik deyin, toplum hayatını yöneten başka kurallar yok mu? CHP Genel Başkanı Deniz Baykal, hakkındaki bir kasetten dolayı istifa etmek zorunda bırakıldı. Aktan'ın konuşmalarıyla kıyasladığınızda sadece dört kişiyi ilgilendiren bir konuydu. Gizli ve yasa dışı kayıttı. Ama belli medya organları Baykal'ı istifaya zorladı. 'Suç işlemek için örgüt kurmak' gibi suçların temyiz makamı 8. Ceza Dairesi'nin üyesi "Referandumda hayır için Öcalan'a ihtiyaç var." diyor ve bu sözleri yalanlamıyorsa karşılığı olması gerekiyor. Özel hayatı ilgilendiren kayıttan dolayı Baykal'a yapmadığını bırakmayan gazete ve televizyonların, referandumu ve hatta terörle mücadeleyi ilgilendiren kaseti görmezden gelmesi izah edilemez. Aynı şekilde Yargıtay'ın her zamanki gibi sadece "kim dinledi, ne hakla dinler" psikolojisine bürünmesi halkın şuuraltını temizlemiyor.

Kaldı ki, suçlanan kişi montajlandığını ileri sürse bile o sözleri sarf ettiğini inkâr etmiyor. Gündelik sohbetlerde Yargıtay üyeleri söz konusu cümleleri kurabiliyor mu? Köy kahvesinde o ifadeleri kullansanız "yardım ve yataklıktan" soluğu mahkemede alırsınız. İkrar, hem idari soruşturma hem de ceza davası için birinci derecede delil niteliğindedir. Kayıtların üzerine gitmek için usul elinizi bağlıyorsa, ikrarı veri kabul edip işlem yapabilirsiniz.

Yeri gelmişken hiç mahkûm olmuş Yargıtay üyesi biliyor musunuz? Varsa bile biz bilmiyoruz. Neden? Çünkü kolu yen içinde kıran kurumlardan biri de Yargıtay. Hanefi Avcı'nın "Eskiden polis teşkilatı birbirini korur, kollar birbirinin aleyhinde şahitlik yapmazdı." diye genel müdür yardımcılarıyla ilgili soruşturmaları haber vermeyen polislere kızması gibi. Mesela eski Başkan Eraslan Özkaya olayı. Adı karışan herkes, MİT mensupları dâhil ceza aldı. Bir kişi hakkında soruşturmaya yer olmadığına karar verildi: Başkan Özkaya. 'Yargıtay üyelerine usulüne uygun soruşturma yapılabilir mi?' konusunda kamuoyunda ciddi şüphe var. Yani önce iğneyi kendilerine batırmaları lazım.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Döve döve hayır!

Bülent Korucu 2010.09.07

Anayasa değişikliği için gidilen halkoylaması Türkiye'deki siyasi tartışmaların kalitesini deşifre ediyor. Oylanan paketin içeriğinden tamamen bağımsız tartışmalar yapılıyor. Şahsileştirilmiş suçlamalar almış başını gidiyor.

Bunlar nüktedan ve latif takılmalar da değil. İşin ilginç yanı, 'evet' cephesini ve bilhassa AK Parti hükümetini baskıcılık ve hatta sivil faşizmle suçlayanların daha agresif olmaları. Evete destek veren herkes için söylenecek sözleri var.

Halk, hassas olduğu konularda uydurulmuş metinlerle korkutuluyor. Dünkü Zaman'ın manşeti iyi bir derlemeydi. Biz de pek çok kişiden aynı sorulara muhatap oluyoruz. "Referandumda evet çıkarsa, Türkiye bölünecekmiş, federasyon olacakmış, sağlık hizmetleri paralı hale gelecekmiş" gibi ipe sapa gelmez suçlamalar var. Mesela CHP'li Avcılar Belediye Başkanı tarafından astırıldığı ortaya çıkan afişteki tek sorunlu ifade, 'Müslüman kadınların rahibe gibi örtünmesi için evet' değil. Hemen altında "Kadının eve kapanması, hiç çalışmaması ve erkeğe köle olması için evet; parçalanacak topraklarımızda Kürdistan'ın kurulması için evet" şeklinde cümleler yer alıyor. Al birini vur ötekine.

Hayır koalisyonu, paketin gerçek muhtevasının konuşulmaması için azami gayret sarf etti. Meydana gelen belirsizlik ortamı böylesi yanlış bilgilerle dolduruldu. 'Hangi maddede söylediklerinizi gerçekleştirecek ifade bulunuyor?' sorumuzun cevabı yok. Muhatabınız makul ve anlamak için konuşan biri ise mahcup oluyor, 'Ama böyle diyorlar' biçiminde kendini savunuyor. Zihnini sloganlara kiralamış insanlarla diyalog kuramıyorsunuz. Resmi Gazete'de yayımlanmış, Anayasa Mahkemesi'nin denetiminden geçmiş metnin dışında gizli maddeler varmış gibi ısrarla ve inatla aynı şey söyleniyor. Halkı korkutma ve hassasiyetlerini suiistimal etme çabası son sürat devam ediyor.

Söz konusu sloganlarla aklı çelinmeyecekler için ayrı formüller var. Sezen Aksu, Orhan Gencebay ve Orhan Pamuk gibi isimler bire bir hedef alınıyor. CHP'li Anayasa Profesörü Süheyl Batum'un 'Sazan Aksu' nitelemesi, Genel Başkan Yardımcısı Hakkı Suha Okay'ın "Babasının Fethullah Gülen'in okullarında yöneticilik yaptığına dair dedikodular var." sözleri Sezen Aksu'yu yıldırmadı. Genel Başkan Kemal Kılıçdaroğlu'nun sanatçıyı aradığı haberleri olumsuz havayı biraz dağıttı; ama pazar günü Habertürk'e konuşan Kılıçdaroğlu yöneticilerinin

ötesinde şeyler söyledi. İşi evetçilerin sanatçı olamayacağına kadar götürdü. Osman Can ve Adalet Ağaoğlu'nun katıldığı 'Yetmez ama evet' toplantısında uğradıkları fiili saldırı, 'döve döve hayır'ın vardığı son nokta. Ferhat Kentel ve bir grup aydın ertesi gün benzer saldırılarla sindirilmeye çalışıldı. Yapılanların yüzde 10'u diğer gruptan sadır olsaydı, kıyamet kopardı. Doğan Medyası, Hak-İş Başkanı Salim Uslu'nun çirkin benzetmesine gösterdiği haklı tepkinin zekâtını bile bu saldırılara göstermiyor.

CHP lideri Kılıçdaroğlu'nun suçlamalarından AB'nin Türkiye Raportörü Ruijten de nasibini alıyor. Kılıçdaroğlu diplomatik bir skandala imza atacak şekilde Bayan Ruijten'e rüşvet niteliğinde pahalı hediyeler verilerek eveti destekleyen rapor yazması ve açıklamalar yapmasının sağlandığını ileri sürdü. 'Elinizde belge var mı?' sorusuna 'bakarız' cevabı veren CHP lideri, parası örtülü ödenekten karşılanan hediyelerle AB raportörünün satın alındığını savunuyor. Sade vatandaşların ötesinde Avrupalı diplomatlar ve sanatçılar bile tehdit edilmekten kurtulamıyor. Tehditler aslında hayırcıların ellerinin zayıflığından kaynaklanıyor. Daha kolay ve seviyeli olan fikir tartışmasının yerini kaba kuvvet ve şantajın alması boşuna değil.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arsiv bağlantısı)

Bir oyun ne önemi var!

Bülent Korucu 2010.09.10

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, İzmir mitinginde partililerinden 'okyanusun ötesinden duyulacak bir tokat atmasını' istedi. 12 Eylül'deki halkoylamasında hayır talebini böyle dile getirdi.

Anayasa paketinin muhtevasını konuşamayan Kılıçdaroğlu'nun son icadı bu olsa gerektir. CHP'nin stajyer liderinin sesi okyanus ötesinde karşılık buldu. "Kılıçdaroğlu'nun sözleri kanıma dokundu, sadece oy vermek için uçağa atlayıp geldim." diyor, ABD'den gelen bir vatandaş. Okyanusları aşanlar onunla sınırlı değil. Avustralya'dan, Afrika'dan, dünyanın dört yanından bilinçli vatandaşlar oy kullanmak için akın akın Türkiye'ye ulaşıyor. Sandık başında çıkarılan sıkıntılara rağmen iradelerini sandığa yansıtma kararlılığından taviz vermiyorlar.

Aslında bu tavır ülke içinde sudan bahanelerle oy kullanmaktan imtina edenlere ders olmalı. Bazıları 'benim bir oyumla ne olur ki' cümlesiyle sandıktan kaçışını meşrulaştırmaya çalışıyor. 'Bir oyun ne önemi var?' sorusunun özel ve genel iki cevabı var. Sahibi için çok önemli o tek oy. 'Daha demokrat, daha yaşanılabilir bir ülke mücadelesinde üzerine düşeni yaptın mı?' sorgusunun cevabı o oyda gizli. Kimsenin bin tane oyu yok. O küçümsenen tek oylar birleşerek milyon haline geliyor. Tarih ve vicdan aynasında bir gün 'sen o gün neredeydin ve hangi saftaydın?' sorusuna muhatap olacağımıza inanıyorum. "İzinden dönemedim, uçağı kaçırdım, trafiğe takıldım, annemi çok özlemiştim" nevinden mazeretler kabahati hafifletmiyor. Ayrıca şunu unutmamak gerekiyor, 1987 referandumu yalnızca 75 bin oyla kabul edildi. Sandığa giden yaklaşık 23 milyon seçmenin yüzde 50,2'si evet, 49,8'i hayır dedi. Yani sonucu binde üçlük fark belirledi.

Bizim millete en son yapılacak şey onunla inatlaşmak, onu hafife almak. Kenan Evren aynı hataya düşmüş ve Turgut Sunalp'ın başbakan yapılması için halkı tehdit etmişti. 83 seçimlerinde ANAP yüzde 45'le birinci olurken, Evren'in desteklediği MDP yüzde 23 ile ancak üçüncü parti olabildi. Yüzlerce dolar ödeyip, binlerce kilometre öteden oy kullanmak için gelenlerin samimiyeti, dayatmaları tersyüz etme gücüne sahip. Yine bu gayretin evet diyecekken, hükümete duyduğu kızgınlıkla hayıra dönmüşleri ikna edeceği kanaatindeyim. 12 Eylül'de milletin geleceğinin oylanacağını, konunun partiyle ve kişilerle alakası olmadığını lisanı halleriyle en iyi onlar anlatabilir. Pireye kızıp yorganı yakmanın zararının yine millete çıkacağını onlar izah edebilirler.

Konuyla doğrudan alakalı değil ama iki notla yazıyı bitirmek istiyorum. Birincisi CHP ile ilgili: Mahkemelerin 'yerindelik' denetimi yapmasını bile savunduktan sonra CHP lideri için söyleyecek söz bulamıyorum. Hukuka uygun alınmış kararların doğruluğunu yargının denetlediği düzenin demokrasi olmayacağını anlatmanın faydası olur mu? Pek umutlu değilim. Bizi yargıçlar yönetecekse partilere ve parlamentoya ne gerek var? İkinci notum ise MHP'ye: Büyük bir siyasi kumar oynayarak CHP'yle birlikte hayır cephesinde cansiperane çarpışan Devlet Bey, hayatının hatasını yaptı. Hele tutumunu delillendirmek için CHP'nin yargıyla ilgili söylemlerini tekrarlaması bardağı taşıran damla oldu. Kuşatılmasından endişe ettiği yargının bağımsız ve tarafsızlığı konusunda en dertli kesim ülkücüler. 12 Eylül'den sonra benzer suçlarla mahkemeye çıkarılmış solcular 90'lı yılların başında cezalarını tamamlayıp hayata geri dönmüşken ülkücülerden hâlâ hapis yatanlar bulunuyor. Askerî ve sivil Yargıtay'ın içtihatlarında solcular 'fikri içtima' ile çatı suçlama olan eski TCK 146'dan tek ceza aldı. Ülkücüler ise her bir suçtan ayrı ayrı mahkum oldu. CHP'li Adalet Bakanı Mehmet Moğultay'ın binlerce hâkim ve savcıyı kendi örgütünden seçerken, "Ne yapsaydım MHP'lileri mi alsaydım" sözünün cevabı bu birliktelik mi olmalıydı?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

BDP'nin Pirus zaferi!

Bülent Korucu 2010.09.14

"Referandum sürecinden kim kazançlı çıktı?" sorusuna BDP diye cevap verenler az değil. Parti yöneticileri de bu görüşte. Hatta biraz daha ileri giderek 'demokratik özerklik taleplerinin onaylandığı' sonucuna varıyorlar.

Bense bunun bir Pirus zaferi olduğunu, BDP'nin kazandığını zannettiği anda kaybettiğini düşünüyorum. Öncelikle şunu söylemek lazım; Hakkari, Şırnak ve Diyarbakır'ın katılım oranına bakarak 'boykot tabandan destek gördü' değerlendirmesi gerçeği yansıtmıyor. Boykot sadece üç ili kapsamıyordu. Demokratik özerklik talebinin kapsamı da adı geçen illerle sınırlı değil. Kürt vatandaşların çoğunluğu oluşturduğu diğer illerde hem katılım yüksek oldu hem de baskın şekilde evet çıktı. O halde boykotun arzulanan ölçüde uygulanamadığını ve iddianın aksine demokratik özerklik talebinin hüsnü kabul bulmadığını ifade edebiliriz. Matematik, BDP'nin kesin zaferini tescil etmiyor. Ama daha önemlisi, siyaset ve sosyoloji de kısmi başarının mağlubiyete dönüşebileceğini gösteriyor.

Evvela BDP, asil ile vekil arasındaki ilişki piramidini tersine çevirdi. Asilin görevlendirme ve yönlendirmesiyle onu temsil eden vekil ortadan kalkıyor. Asilin iradesine ipotek koyan, ona dayattığı tercihi siyasi olmayan araçlarla cebren uygulatmaya çalışan vekil var önümüzde. Böylesi ters ilişkinin demokrasilerde yeri olmadığını söylemek bile abes. Önceki olaylarda taban ile parti yönetimi arasında nüanslar dışında keskin ayrışma ve düşünce farklılığı yaşanmıyordu. İlk defa bu kadar kesin bir farklılık zuhur etti. Çelişki zamanla çatışmaya dönüşme potansiyeli taşıyor. Halk, iradesine cebir kullanılarak konulan ipoteğe anında karşılık vermiyor, ancak fırsatını ele geçirince affetmiyor. Parti yönetimi telafi edici adımlar atmaz ve çatlakları onarmazsa kırılmaya dönüşebilir, seçimlere yansıyabilir.

İkincisi, BDP demokratikleşme konusunda ilerleme sağlayacak anayasa paketine destek vermeyerek kendisiyle ve iddialarıyla ters düştü. Kurduğu bütün partilerin isminde 'demokrasi' kavramını kullanmaya özen gösteren bir siyasi hareket, tatmin edici gerekçeler gösteremeden anayasa değişikliğine destek vermekten kaçındı. Gerekçesinin tatmin edici olmadığını bizzat kendi kitlesi söylüyor. Diliyle söyleyenlerin dışında sandığa ulaşabilenler evet oylarıyla aynı gerçeği dile getirdi. BDP, demokrasi talepleri konusunda samimiyet sınavından kötü puan aldı. Onları gayri meşru sayan bürokratik damarın yanına halkı ekleme riskiyle burun buruna

kalacaklar. Anayasa değişikliğine evet veren büyük kitlenin zihninde soru işaretleri oluşturmak isteyenlere malzeme verildi. BDP Grup Başkan Vekili Bengi Yıldız, dün 12 Eylülcülerin yargılanması için suç duyurusu yapanlar arasındaydı. Batman Cumhuriyet Başsavcılığı'na verdiği dilekçe ile darbecilerin yargılanmasını istedi. Yıldız, boykot kararını "Medya halkımızı çok etkiliyor. Hayır diyenler MHP ile Ergenekoncularla aynı safta gösteriliyor." sözleriyle gerekçelendirmeye çalışmıştı. Değişikliklerin destek vermeyenlere bile yaraması güzel. Yakında hayırcı memur sendikalarından da benzer yararlanma girişimleri bekleyebiliriz.

Boykotçu BDP'nin en büyük stratejik hatası ise kendisini etkisiz eleman konumuna getirmesi. Evet oylarının böyle yüksek çıkması, BDP'nin propaganda malzemesini elinden aldı. Hayır veya kıl payı evet çıksaydı, kilit parti havası atılacak ve "biz olmadan demokrasi gelmez" denilecekti. Yüzde 58'lik evet ve Güneydoğu'da üç il dışındaki katılım, BDP'ye bu fırsatı vermedi. AK Parti öncülüğündeki değişim taraftarlarının BDP'nin desteğine mahkumiyet ölçüsünde ihtiyacı bulunmadığı anlaşıldı.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

YARSAV, Evren'in avukatı mı?

Bülent Korucu 2010.09.17

Anayasa değişikliği neticesinde 12 Eylülcülerden hesap sormak isteyenler kuyruğa girdi. Geçici 15. madde, 12 Eylül 1980 ile 24 Kasım 1983 tarihleri arasında darbeciler ve görev yapan bürokratlarla ilgili cezai, mali ve hukuki dava açılamayacağını emrediyordu.

Söz konusu madde iptal edildiğine göre yargılamanın önündeki engel kalkmış oluyor. Savcılıkların önüne gidenlerin umudunu kıran bir gelişme var. Sabih Kanadoğlu ve Ömer Faruk Eminağaoğlu başta olmak üzere YARSAV üyesi birçok isim olumsuz görüşteler. Kanadoğlu, o camianın yönlendiricisi önemli bir isim. Eminağaoğlu ise derneğin kurucu başkanı ve seçimi kaybetmesine rağmen hâlâ başkan gibi konuşuyor. Yargıçlar ve Savcılar Birliği (YARSAV) sözcüleri referandumdan önce, halkın oyunu etkilemek üzere bu tezi savunuyordu. Kanadoğlu gibi isimler aynı görüşü dillendirmeye devam ediyor. 12 Eylülcülerin resmi avukatları henüz açıklama yapmadı ama anılan kişilerin avukatlara ihtiyaç bırakmayacak ifadeleri var. "Biz uyarmıştık" diyebilmek ve değişikliklerin işe yaramadığını göstermek için yargıç ve savcılara baskı yapabilirler endişesi hakim.

YARSAV'cıların tezlerini çürüten çok saygın bağımsız hukukçular var. Öncelikle şunu söylemek lazım. Suç 12 Eylül 1980 günü başlamış ve bitmiş değil. Zaten darbeciler de üç yıllık bir zaman dilimine dokunulmazlık getirerek bunu teyit etmişlerdi. Velev ki 12 Eylül 2010 yani halkoylaması günü suçun bir kısmı için zamanaşımı dolmuş olsa bile geriye kalan üç yıl için daha vakit var. Ayrıca yargılamaya karşı fiilî ve hukukî imkânsızlık halinde zamanaşımının durdurulması gerekir. Bunun en iyi örneği, yasama dokunulmazlığı süresince parlamenterlerin mürur-u zamandan yararlanamaması.

Darbeciler, temel hukuk normlarının kendilerine vermediği bir imtiyazı elde etmişlerdi. Hukuka açık aykırılığa rağmen o imtiyazın sürmesini savunmak çelişki. Şu sözler Eminağaoğlu'a ait: "Geçici 15. madde kaldırılsa da hukukta lehte yasa geçerlidir. Sorumsuzluk yönünden bir anayasa normu ortaya konulduğu için bu hukuka aykırı da olsa, antidemokratik de olsa bu kuralı kaldırdıktan sonra kişileri tutup yargı önüne çıkaramazsınız." 12 Eylülcüler kendilerine hukuka aykırı başka imtiyazlar öngören maddeler de koymuş olsalardı ebediyen kullanmaya devam mı edeceklerdi? Atıyorum, Hazine'nin yarısını boşaltıp İsviçre bankalarındaki hesaplarına aktarmış olsalardı? Bunu da anayasaya yazsalardı, elimiz kolumuz bağlı oturacak mıydık? Verdiğim örnek

absürt gibi gelebilir, ancak üç yıllık kesin ve kapsama alanı belirsiz dokunulmazlık hakkı yanında çok makul kalıyor.

Darbecilerin yargılanamazlığını ileri sürenler '15. maddenin af niteliğinde' değerlendirilmesi gerektiğini savunuyor. Eski Yargıtay Başkanı Sami Selçuk'un tezini Doç. Mustafa Şentop'un cevabı çürütüyor: "İleriye dönük af olamaz." Anayasa 12 Kasım 1982'de kabul edildi. Bundan önceki suçlara belki af getirebilirdi. Parlamentonun çalışmaya başladığı 24 Kasım 1983'e kadar süreyi uzatması 15 maddeyi af kapsamından çıkarıyor. Hiçbir af kanunu, kişiye 'önünde bir yıl süre var. Ne kadar suç işlersen işle yargılanmayacaksın' diyemez. Şunu da kayıtlara geçirmeliyiz; devlet ceza davaları için af çıkarabilir, ancak fertlerin tazminat taleplerini engelleyemez.

YARSAV'cılar haksız çıkmamak ve kamuoyu önünde küçük düşmemek için 'darbecilerin avukatı' algısı oluşturacak adımlardan kaçınmalı. Ergenekon Terör Örgütü davasındaki tutumlarının yol açtığı yıpranmışlık henüz telafi edilmedi. Unutmasınlar onlar da artık seçime giriyor. Hâkimler Savcılar Yüksek Kurulu'na seçilebilmek için en az dört bin oya ihtiyaçları olacak... b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP'de hesaplaşma zamanı

Bülent Korucu 2010.09.21

Referandumun siyasi yansımaları uç vermeye başladı. Mağlup cephede ilk hareketlenme CHP'de oldu. MHP'de daha oturmuş bir yapı ve hiyerarşi daha keskin olduğundan tepkiler zamana yayılmış biçimde ortaya çıkacak.

CHP ise yeni genel başkan Kemal Kılıçdaroğlu'nun zayıf yönetimi ve taşların yerine oturmamışlığının ceremesini çekiyor. Halkoylamasının arefesinde gerçekleşen lider değişikliğinin artçı şokları yeni yeni hissediliyor. Deniz Baykal ve ekibi, tarihî oylama öncesinde maraza çıkararak yenilginin günah keçisi olmak istemedi. Şimdi iki hamur birlikte karılıyor; hem kurultay hesaplaşması yapılıyor hem de yenilginin müsebbipleri sorgulanıyor. Baykal'ın partiyi bu kadar kolay teslim etmeyeceği biliniyordu. Ayrıca uğradığı 'ihanet'in intikamını almaması ihtimal dışındaydı. Zamanlama itibarıyla da başka seçenekleri yoktu. Referandumdan önce harekete geçseler başarısızlığın faturasına ortak olurlardı. Biraz gecikmeleri halinde ise tasfiye süreci tamamlanmış ve yapacak bir şey kalmamış olacaktı.

Baykal ve ekibi, Genel Sekreter Önder Sav'ın yaklaşan seçimlerde kendilerini tamamen tasfiye edeceğini biliyor. İş işten geçmeden bazı mevzileri geri kazanmanın yollarını arıyorlar. Parti içinde Sav'dan rahatsızlık duyan diğer unsurların desteğini alabilecek bir çıkış yaptı, Baykal. Yeni lideri hedef almadan, Sav ve ekibini yıpratmaya çalışıyorlar. Sav'ın zayıflamasından en çok mutlu olacak kişilerden biri Kemal Kılıçdaroğlu. Baykal zamanında gizli lider olmakla eleştirilen Sav, şimdilerde oyunu açıktan oynuyor. Referandumdan önce, bugünlerde yaşanabileceklere dair soruları, "böyle şeylere izin vermem" şeklinde cevaplamıştı. Bu aşırı özgüven ve patron benim havası kronik muhalifleri kadar, yeni yoldaşlarını da rahatsız ediyor. Sav'a yönelik en önemli eleştiri teşkilatla ilgili. Hemen herkes Kılıçdaroğlu'nun elinden geleni yaptığını ama teşkilatın ayak uyduramadığını söylüyor. Baykal'ı bile devirebilecek kadar teşkilata hakim olan Genel Sekreter'in sorumluluğu burada başlıyor. Teşkilatı organize edecek ve harekete geçirecek olan genel merkez yönetimi sorgulanmayı hak ediyor. Sav kabahatinin farkında olacak ki, aylardır direndiği Gürsel Tekin atamasına sesini çıkaramadı. Genel Başkan'a rağmen Tekin'i İstanbul il başkanlığından düşüren ve Merkez Yönetim Kurulu'na seçmeyen, genel başkan yardımcılığına gelmemesi için açıkça tavır koyan Sav'ın gardı referandumda düştü. Baykal da oluşan zaaftan

yararlanmak istiyor. Burada ilginç tavır, liderin Önder Bey'e sahip çıkmaması. Kılıçdaroğlu, Deniz Bey'e herhangi bir cevap vermiyor; soruları cevapsız bırakıyor. Sanki 'birbirlerini yesinler, ben aradan sıyrılırım' bekleyişinde.

Sav'ın tek kabahati, sebep olduğu, 'çalışan genel başkan, yatan teşkilat' görüntüsü değil. 71 miting yaparak hayır oyu isteyen lidere oy kullandıramayan parti yönetimi denilince de akla Sav ve ekibi geliyor. Hatta bazı komplocular bunun bilinçli bir tercih olduğunu, Kılıçdaroğlu'nun popülaritesini zayıflatarak kendi başına hareket etme ihtimalinin ortadan kaldırılmaya çalışıldığını bile söyledi. Referandum Baykal'ın arzuladığı ölçüde sonuçlar doğurmayabilir. Ancak Gürsel Tekin'in konumu surda açılmış bir gedik olarak Sav'ı tehdit edecek. Baykal ve Tekin, zoraki ittifak kurarak Önder Bey'e karşı direnebilir.

Kılıçdaroğlu'nun çok çalışıp bal yapmayan kampanyasının sorumlusu da aslında genel merkez. En basitinden bayram namazına gitme konusunda uyarmalıydılar. Toplumumuzda bayram namazı bir dindarlık ölçüsü değil, halkla kaynaşma göstergesidir. CHP tabanının büyük kısmı buna riayet eder. Üstüne bir de Anıtkabir ziyareti eklenince, "Kâbe Arap'ın olsun bize Çankaya yeter" zihniyetinin hortladığı izlenimi şuuraltlarında gayri ihtiyari canlandı. Basit gibi görünen ama sembolik anlamları yüklü eylemler Kılıçdaroğlu'nun halkla bütünleşmesini kolaylaştıracaktır. Son bir not referandum sonuçlarını yorumlayanlara: Bir taraftan Kılıçdaroğlu'nun başına kasket takıp halk adamı imajı oluşturmaya çalışırken öbür yandan klasik seçkinci yaklaşımla evet verenleri aşağılama çabaları sırıtıyor. 1950'den beri dinlediğimiz 'ağzı çorba kokanlar' edebiyatı sıktı. Biraz kendilerini geliştirseler fena olmayacak.. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Abi dilekçeye ne yazayım?

Bülent Korucu 2010.09.28

Yargıtay'dan sızan ses kayıtları, yeni tartışmalar başlatacak gibi görünüyor. Öncelikle şunu söylemek gerekiyor: Söz konusu kayıtlar kanuna uygun elde edilmiş delil olmadığı için hukuki sonuç doğurması zor.

Anayasa Mahkemesi Başkan Vekili Osman Paksüt, mahkemenin gizli oturumunu Ergenekon sanıklarına sızdırdığında bile cezalandırılmamıştı. Adli yargı açısından kayıttaki kişiler rahat olabilir, ancak vicdan mahkemesinde aklanmanın bir yolunu bulmaları gerekiyor. Bunu sadece kendileri adına değil, hukuka ve yüksek mahkemeye olan güven kaybını önlemek için yapmalılar. Prof. Dr. Ersan Şen, ceza hukuku hocası olmasına rağmen anayasa tartışmaları sürecinde ekranlarda en fazla görünen isimdi. Dün çıkan kayıtlarda ismi geçiyor. Kendisi de görüşmeyi, "benim davam, görüştüm, görüşürüm" sözleriyle doğruluyor. Şen'in kabul etmesiyle konu, internetteki kayıtların dışına çıkıyor. Aslında bu ikrar hukuka uygun elde edilmiş delil olarak işlem görebilir. Şen, avukatlığını yaptığı bir dosya için 11. Ceza Dairesi Başkanı Ersan Ülker'le görüşüyor. Şen; "Ben nasıl dilekçe yazayım abi." diye soruyor. Ersan Ülker'in cevabı ise şöyle: "Ya sen şeyine göre yaz, biz onu zaten şeyin, eee merak etme yani. Önceki bir bozmamız varsa, onları mutlaka biz şey yaparız." Ersan Şen, ortada hukuka aykırı bir durumun olmadığını iddia ediyor. Acaba meslek ahlakına aykırı bir durum yok mu? "Sen yaz önceki bozmamız varsa mutlaka biz şey yaparız" cümlesi ihsas-ı reyin daniskası değil mi? Bütün avukatlara böyle haklar tanınıyor mu? Daire başkanları 'Abi dilekçeyi nasıl yazayım, kaç sayfa olsun?'a varıncaya herkese danışmanlık hizmeti veriyorlar mı?

Ersan Ülker, Erzincan Başsavcısı İlhan Cihaner'i dava dosyasının aslını görmeden, davaları birleştirip tahliyesine karar veren mahkemenin başkanı. Mahkeme diyorum, zira bu işlemi yaparken, birinci sınıf savcıyı göreviyle

ilgili bir işlemden dolayı yargılayan ilk derece mahkeme konumundaydı. Eşiti olan Erzurum Ağır Ceza Mahkemesi'nin elinden zorla davayı alarak önce birleştirme sonra tahliye vermişti. Duruşma sırasında mahkemelerde eşine az rastlanır hadiseler yaşanmıştı. Cihaner, alkışlar ve sloganlar eşliğinde salona girmiş ve Mahkeme Başkanı Ülker, kendisine ilk ismiyle 'İlhan' diye hitap etmişti. Halkın Kurtuluşu Örgütü, Yargıtay bahçesini eylem alanına çevirmiş, 'Cihaner bizim onurumuzdur' sloganları atmıştı. Başkan Ülker'in yaptığı gafları düzeltmek de sanık avukatlarına düşmüştü.

Başkan Ülker, sanıklarla ilgili, "Sanıkların hazır oldukları anlaşılmış ise de, henüz birleştirme kararı kesinleşmediğinden bu sanıklara bu aşamada söz hakkı verilmesine gerek olmadığı anlaşıldığından" cümlesini tutanağa yazdırmıştı. Araya giren sanık avukatlarından Sadullah Kara, Başkan Ülker'in itiraf gibi ifadelerini geri almasını istemişti: "Böyle bir karar, daha önce verilen tahliye kararını tartışmalı hale getirir." Hatasını anlayan 11. Ceza Dairesi Başkanı Ersan Ülker, kâtibe "O cümleyi silelim" diyerek, söz konusu cümleyi sildirmişti.

11. Ceza Dairesi'nde yaşanacaklar günler öncesinde yine ses kayıtlarına dayandırılarak haber verilmişti. Söylenenler tıpatıp aynıyla gerçekleşince, ses kayıtlarını 'hukuksuz bunlar' deyip geçme lüksümüz kalmadı. Ellerimizi kavuşturup yeni kayıtlarda ileri sürülenlerin de gerçekleşmesini mi bekleyeceğiz? Yargıtay camiası, üç beş kişinin kurumu ve hukuku yerle bir etmesine seyirci mi kalacak? Ve en önemlisi, millet yargı sistemine nasıl güvenecek? Ben de Başkan Ülker'i arayıp "ceza almayacağım şekilde bu yazıyı nasıl yazabilirim" diye sorsaydım cevap alabilir miydim? Neyse bir dahaki sefere şansımı deneyim, belki olur!.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cihaner nerede yargılanmaz!

Bülent Korucu 2010.09.29

Erzincan Cumhuriyet Başsavcısı İlhan Cihaner'in yargılanması hukuk tarihine geçecek hamlelerle devam ediyor. Yargıtay Ceza Genel Kurulu, İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi ile 11. Ceza Dairesi arasındaki uyuşmazlığı bitiren kararı verdi.

Uyuşmazlık sona erdi ama tartışma alevlendi. Normal hukuk sisteminde 'bu dava nerede görülemez?' sorusuna cevap aransaydı; 11. Ceza Dairesi adres gösterilebilirdi. Soruyu önce 'Yargıtay mı ilk derece mahkemeler mi?' diye sormak gerekiyor. Atfedilen suçun niteliği şüphe yer bırakmayacak şekilde ilk derece mahkemeleri işaret ediyor. İddianame bu tartışmayı bitirecek ifadelerle dolu. Şöyle deniyor: "Şüpheli İlhan Cihaner'e ait silahlı terör örgütüne üye olma suçu TCK'nın 314/2 maddesinde düzenlenmiş bulunan ve cezası 5 yıldan 10 yıla kadar olan bir terör suçudur. Silahlı terör örgütüne üye olma suçu, görevle hiçbir şekilde bağdaşmayan, ilişkili olmayan ve görev nedeniyle işlenemeyecek olan "mütemadi" bir suçtur. Sahip olunan resmî sıfattan ve görevden kaynaklanan yetkilerin örgütün amaçları doğrultusunda kullanılmış olması silahlı terör örgütüne üye olma suçunu görev suçu haline dönüştürmeyecektir. Bu nedenle birinci sınıfa ayrılmış cumhuriyet başsavcısı olan şüpheli İlhan Cihaner'in işlemiş olduğu silahlı terör örgütüne üye olma suçu tamamen kişisel suçtur."

Adliye bahçesine izinsiz ve ruhsatsız çardak yapmak ile silahlı terör örgütü üyesi olmayı birlikte yargılayacak hukuk sistemine ancak 'pes' denir. Cihaner birinci sınıf savcı olmasaydı, çardak davasına ağır ceza mahkemesi bakmaya teşebbüs etseydi ne olurdu? Her mahkeme istediği davaya bakacaksa görev ve yetki taksimatı niye var? Birden fazla suç isnadı bile olsa kişi farklı görevli mahkemelerde yargılanmaya devam edilir. Hele CMK 250'ye göre kurulmuş özel yetkili ağır ceza mahkemelerinin dosyası diğer ceza mahkemelerine kesinlikle gitmez. Tam burada tartışmanın diğer boyutu devreye giriyor. Dava ilk derece mahkemesinde görülseydi temyize hangi daireye gelecekti? Kuşkusuz 9. Ceza Dairesi'ne. O halde 11. Daire nereden çıktı? Yargıtay, görev

suçları dışında yetkisiz ama velev ki yetkili olduğunu farz edelim; 9. Ceza Dairesi'ne gitmesi zorunluluk. Yargıtay'ın internet sitesine giren, hangi suçlara hangi dairelerin yetkili olduğunu görüyor. Çelişkiyi nasıl ortadan kaldıracaklar? 11. Ceza Dairesi görevsizlik verip 9'a göndermek zorunda. O zaman 11'in yetkisizliği tescillenmiş olacak? Yargıtay kuyuya attığı taşı çıkarabilecek mi bakalım!

Olayın diğer boyutu, dosyadaki Cihaner dışındaki sanıkların yargılanma keyfiyetiyle ilgili. Sanık asker kişilerle ilgili halkoylamasından geçen Anayasa'da çok açık ifade var ve "Devletin güvenliğine, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlara ait davalar her halde adliye mahkemelerinde görülür." Anayasa 145'teki bu ibare asker kişilerin Yargıtay'da yargılanmasını katmerli biçimde imkânsız hale getirdi. Yüksek mahkemeler arasında ceza yargılaması yetkisi sadece belli hallerde Anayasa Mahkemesi'ne tanınıyor. Yargıtay, birinci sınıf hâkim ve savcıların görevleriyle ilgili suçlarda yargı yetkisine haiz. Cihaner dışındaki sanıkları, bilhassa da asker kişileri yargılayamaz. Alın size dört başı mamur anayasa ihlali. Yargıtay, hata yapıyor ve sistem içindeki konumunu zayıflatıyor, tartışılır hale getiriyor. Birilerinin inatlaşmaya dur demesi ve aklıselimi hakim kılacak adımlar için devreye girmesi gerekiyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Nedir bu cemaatten çektiğimiz!

Bülent Korucu 2010.10.01

Yaşar Büyükanıt, Genelkurmay Başkanlığı'na hazırlandığı günlerde özel ve gizli bilgileri de kullanılarak linç kampanyasına maruz bırakılır. Fatura hemen ona kesilir.

Söz konusu dosyaların Ergenekon sanıklarının kasalarında çıkması ile gerçek anlaşılır. Komuta kademesindeki kanlı yükselme savaşlarının sonucu silah arkadaşları tarafından operasyon yemiştir. Ama sorsanız bugün hâlâ zihinlerde o olağan şüpheli kalmıştır: Cemaat. Deniz Baykal'ı, CHP'li bir bayan milletvekiliyle uygunsuz vaziyette gösterdiği iddia edilen kaset internete düşer. Baykal koltuğu kaybeder; kaset siyasî bir manevranın gerekçesi yapılır. Baykal bile yalanlar ama ısrarla aynı parmaklar o hayaleti işaret eder: Cemaat. Kamu Personeli Seçme Sınavı'nda sorular çalınır. ÖSYM'nin içinden destek alan bir çetenin soruları çalıp satmak başta olmak üzere pek çok icraatı ifşa olur. Şüpheliler tutuklanır, fakat gerçekler cemaat avcılarını kesmez. Sabri Uzun, Emniyet İstihbarat Daire Başkanı iken Şemdinli soruşturması kapsamında bir ifade kullanır. "Hırsız evin içindeyse kilit kâr etmez" der. Genelkurmay Başkanı Yaşar Büyükanıt izzetinefis meselesi yapar ve Uzun, Savcı Ferhat Sarıkaya ile birlikte işini kaybeder. Büyükanıt iftiharla anlatır Uzun'u görevden aldırmasını. Ancak Hanefi Avcı'yı ikna edemez. 'Hayır, Sabri Uzun da cemaat kurbanıdır.' Yargıtay, yeni deliller ışığında Danıştay cinayetinin Ergenekon davasıyla birleştirilmesine karar verir. Davayı ilk karara bağlayan yargıç da 'Bu deliller yargılama sırasında önümüze gelseydi biz de birleştirirdik.' şeklinde beyanat verir. O da ne! Bu işi de cemaat yapmış.

En son Emniyet Müdürü Hanefi Avcı tutuklandı. Her zamanki gibi bu da cemaate mal edildi. Avcı, kitap yazdığı için başına bunların geldiğini iddia ediyor. Halbuki kitapta da cemaat kendini takip ettirip dinlettiği için kaleme sarıldığını anlatıyor. Alın size bir yumurta mı tavuk mu hikâyesi. Telefonları dinlendiğine kızarak mı kitap yazdı? Kitap yazdığından dolayı mı başına iş açıldı? Konuyu, evliliği devam ederken evli bir kadınla gayrimeşru ilişki boyutuna indirgeyip magazinleştirmek isteyenler var. Bu kanunlarımıza göre suç değil. Sadece dört kişiyi, evlilik akdının diğer muhataplarını ilgilendirir. Bir de görevle bağdaşmayan bir durumsa idari yaptırımı varsa bilmiyorum. Hanefi Avcı, iki polisi şehit eden bir terör örgütüne yardım etmekle suçlanıyor. Topu cemaate atarak sıyrılmanın mümkün olmadığı bir durum. Ben Avcı'nın yerinde olsam ve gerçekten suçsuzsam doğru şehit Emniyet Amiri Semih Balaban'ın polis memuru eşinin yanına giderdim. Onun elinden tutar ve gözlerinin

içine bakarak, 'bunlar iftira, ben polis katilleriyle işbirliği yapacak adam değilim' derdim. Kamuoyunu ikna edebilecek bir jest olurdu. Sonra basın toplantısı düzenleyip önce hakkındaki suçlamalara cevap vermeliydi. 'En iyi savunma saldırıdır' taktiği uygulayan işbilir emniyetçi görüntüsü ona zamanla daha büyük zarar verecek. Olayı sulandırmak için ekranlara taşınan iki kadın da kafaları karıştırıyor. Avcı, hem eşine hem genç sevgilisine mavi boncuk vermiş gibi görünüyor.

Çocuğu olmayan, işi rast gitmeyen, ticareti kesada düşen herkes kabahati cemaatte buluyor. Suçlular da cemaatle aralarında bir husumet uydurarak kurtulmaya çalışıyor. Eskiden 'Atatürkçüyüm o yüzden üzerime geliyorlar' cümlesi çok yaygındı. Şimdilerde moda cemaat düşmanı olmak. Cemaatin tekerine çomak soktuğu için hakkında fezleke düzenlendiğini ve yargılama yapıldığını iddia eden ne kadar çok insan var! Haklarındaki suçlamaların hiçbirine cevap vermeye yanaşmıyorlar, varsa yoksa cemaat. Suç işleme ayrıcalığı kazanmak için cemaat düşmanlığı yapmak yeterliyse bütün arsızlar hırsızlar sıraya girsin.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hanefi Avcı'dan komünist olur mu?

Bülent Korucu 2010.10.05

Devrimci Karargâh örgütü soruşturması kapsamında tutuklanan Emniyet Müdürü Hanefi Avcı'yla ilgili tartışma dallanıp budaklanıyor. 'Avcı bunu yapmaz' hüsnüzannı kişisel değerlendirme açısından anlam ifade edebilir; ancak hukukî sonuç doğurmaz.

Avcı'nın eski ülkücülüğünden, muhafazakârlığından hareketle, terör örgütü olmakla suçlanan sosyalist bir teşkilata yardım yapmayacağı savunuluyor. Düz mantıkla doğru gibi görünüyor. Fakat yakın zamana kadar cemaatçilikle suçlanırken birden en keskin cemaat karşıtlığına savrulması normal karşılanıyor. 20 yıl önceki 'işkenceci polis'in bir gün pişmanlık duyup mağdurlarından özür dilemesi de beklenmezdi. Herkesin iyi aile babası olarak gördüğü kişinin eşini evli bir bayanla aldatmasına da ihtimal verilmezdi. Tartışma yanlış düzlemde yürütülüyor. Hanefi Müdür bunları yapabilir veya yapamaz iddialaşmasının anlamı yok. Teoride herkes her suçu işleyebilir. Pratikte bunu mahkeme kararıyla ispat edene kadar herkes suçsuzdur. Bir de ara tür olarak şüpheli ve sanıklar var. Herhangi bir suç işlediğine dair kuvvetli şüphe olanlar soruşturulur, toplanan deliller çerçevesinde mahkeme ikna olursa tutuklu yargılama yapılabilir.

İsnat edilen suçlamalar ve toplanan deliller sorgulanabilir. Avcı'nın savunması ve cevapları kritize edilebilir. Sevenleri ve ona inananlar suçlamaları ikna edici bulmayabilir, tutukluluk halini eleştirebilir. Bütün bunları atılı suçlar ve toplanan deliller üzerinden yapmak gerekiyor. 'Aleyhlerinde kitap yazdığı için cemaat tutuklattı' iddiası, 'Avcı, Devrimci Karargâh örgütüne yardım ve yataklık etti' suçlamasından daha ağır ve ortada hiçbir delil yok. Mahkemenin elinde yasalara uygun yapılmış teknik takip sonucu elde edilmiş bilgiler bulunuyor. Gerekçesi ideolojik yakınlık veya başka şeyler olabilir: Takip altındaki kişilere taktik verilmiş mi, polisin fotoğrafını çek denilmiş mi ve daha önemlisi kripto cihazı verilmiş mi? Bu sorulara kocaman bir hayır deyip kurtulmak varken, 'ama cemaat hakkında kitap yazmıştı' biçiminde daha zorlu bir aklanma yolu seçiliyor. Soruşturmada görevli polislerin, mahkemeye sevk eden savcının ve tutuklayan mahkemenin cemaatçi olduğuna dayanağınız nedir? Zincirdeki bütün kamu görevlileri böyle bir yafta ile karşı karşıya kalacaklarını bile bile söz konusu karara nasıl imza atıyor? Cemaat denen ve her açıklanamayan olayın üzerine yıkıldığı yapı varsa ve ileri sürüldüğü gibi müthiş stratejiler takip ediyorsa Avcı'nın tutuklanmasının aleyhine olacağını kestiremiyor mu? Benzeri soruları çoğaltabiliriz ve hiçbirinin tatmin edici cevabını bulmak mümkün değil. Tek dayanak noktası Hanefi Avcı'nın kitabı ve sonrasında verdiği beyanatlar. Avcı'nın söyledikleri vahiy gibi

tartışmasız kabul edilecekse, Ergenekon tutuklularının salıverilmesi, Hrant Dink cinayetinin peşinin bırakılması, Santaro ve Zirve Yayınevi suikastlarının basit sokak olayı diyerek geçiştirilmesi lazım. En çok şaşırdığım nokta burası. Ali Bayramoğlu ve benzeri aydınların Avcı'nın kitaptaki bütün iddialarına şüphe ile yaklaşıp, hatta reddetmesi ama 'cemaat'le ilgili söylediklerine haklılık payı bırakması. Bayramoğlu, Taraf'taki mülakatta "Cemaat, üzerindeki şaibeyi kaldırmak zorunda" diyor. Avcı, başta Ergenekon davası olmak üzere yakın tarihteki bütün derin operasyonları aklamaya çalışıyor ve bunları cemaatin kurguladığını öne sürüyor. O söylediklerine inanmıyorsunuz; fakat 'cemaat beni ham yapacak' dediğine inanıyorsunuz. Bir çelişki yok mu?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Terfi yetmez madalya da verilsin!

Bülent Korucu 2010.10.08

Tarih 27 Mayıs 2009, Çukurca'da patlayan bir mayın 7 askerimizi şehit ediyor. Genelkurmay Başkanlığı'nın internet sitesinde ve bilahare haftalık basın bilgilendirme toplantısında mayının PKK tarafından döşendiği açıklanıyor.

Yaklaşık bir ay sonra internete düşen bir ses kaydı, bunun tam aksini söylüyor. Hem de en yetkili ağızlardan. Bölgenin Tümen Komutanı Tümgeneral Gürbüz Kaya, Tugay Komutanı Zeki Es'le konuşurken aslından mayını PKK'nın değil, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin döşediği ortaya çıkıyor. Allah var, Tuğgeneral Es, üzgün görünüyor. İsterse komutanını zor durumda bırakmış olmaktan dolayı bile olsa... Tümgeneral Kaya ise, "olur böyle vakalar" nevinden cümleler kurarak onu teselli ediyor. Ses kaydını duyan şehit ailelerinin suç duyurusu üzerine sivil savcılık soruşturma başlatıyor ve iddiaları doğrulayan bulgulara ulaşıyor. Ancak askerî savcılığın görev alanına giren bir konu olduğu için dosyayı Genelkurmay'a gönderiyor. Aradan tam 10 ay geçmiştir. Genelkurmay İkinci Başkanı Orgeneral Aslan Güner, 10 Nisan 2010 günü olayı doğruluyor. Güner, birilerini suçlu ya da suçsuz ilan etmek için henüz erken olduğunu, askerî savcılığın en kısa sürede soruşturmayı neticelendireceğini belirtiyor. Ailelerin acısını anladığını eklemeyi de ihmal etmeyerek Güner şu iddialı cümleleri de kuruyor: "Askerî savcılıklar, gece yaşanmış bir hadisenin üzerine emir beklemeden ve gün ışımadan gitmeye başlar." Org. Güner'in açıklamasının üzerinden tam altı ay geçiyor ve hâlâ ortada soruşturmanın sonucu yok.

Bu arada başka şeyler daha oluyor. Kaya'nın görev yaptığı bölgede başka şüpheli saldırılar yaşanıyor. Hantepe, Gediktepe saldırıları yine tartışma doğuruyor, daha öncesinde Aktütün var. Başbakan'a brifing verirken teröristleri termal kameralarda gördüklerini ama çoban zannettiklerini söylüyor, Kaya. Normal bir ülkede bunlar kesin başarısızlıklar olarak kişinin siciline işler ve askerlik hayatı biter. Bizde ise tam tersi oluyor. Gürbüz Kaya gibiler terfi ve takdir bekliyor.

Kaya, Türkiye gündeminin değişmez maddelerinden biri olmaya devam ediyor. Balyoz darbe soruşturmasında kabul edilen iddianamede adı geçiyor. Yani Türkiye Cumhuriyeti hükümetini silah zoruyla devirmeye kalkışma davasının resmen sanığı. Kanunlar bu konumdaki kişilerin terfi alamayacağını emrediyor. Yine normal bir ülkede bu kişilerin açığa alınması gerekiyor. Yine tam tersine Kayagiller son Yüksek Askerî Şûra'da terfi alamadıkları için Askerî Yüksek İdare Mahkemesi'ne gidiyorlar ve yürütmeyi durdurma kararı çıkarttırıyorlar. AYİM'in kararı YAŞ'ı yargı denetimi dışında tutan anayasa hükmünün çok açık ihlali. Kafanız karışmasın, son değişiklikte sadece ihraç kararları yargı denetimine açıldı. Tayin ve terfiler hâlâ kapalı. Balyoz davasında haklarında yakalama emri verilmişti, bu kaldırıldı. Sanki beraat etmişler gibi muamele görmek istiyorlar ve AYİM öyle muamele ediyor. Aslan Güner'in 'çok kısa sürede tamamlanacak' dediği Çukurca soruşturmasından neden tık yok? Sakın o da Gürbüz Paşa'mızın terfisini bekliyor olmasın?

Gürbüz Kaya terfi alırsa bence bununla yetinilmemeli, kendilerine madalya da takdim edilmeli. Törene de onun döneminde şehit olan 64 askerin aileleri çağırılmalı. Hatta ailelere dağıtılmış madalya ve beratlar toplanarak kendisine bir buket şeklinde sunulmalı. Böyle bir tören olur mu bilmiyorum. Ama ben şehit ailesi olsam berat ve madalyaları APS ile General Kaya'ya gönderirdim.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

HSYK'da 'demokratik' istifa

Bülent Korucu 2010.10.12

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun Yargıtay ve Danıştay'dan gelen asil ve yedek üyeleri, Ali Suat Ertosun hariç istifa etti. Şahsen kendilerini kutluyorum.

Demokrasinin gelenekleriyle birlikte oturduğu ülkelerde seçimi kaybeden partilerin başta genel başkan olmak üzere yönetici kadrosu görevi bırakır. Bu, hem siyasî yapının yenilenmesine imkân hazırlar hem de halka saygının bir gereğidir. Seçmen mesajının alındığını ve kulak arkası edilmediğini gösteren, demokratik olgunluğun nişanesi bir tavırdır. Avrupa'daki bu ananeye kıskanarak bakardım. İlk defa bizde de seçim kaybeden bir 'siyasî kadro' toptan ve dönmemek üzere istifa kararı alıyor. Deniz Baykal ve Devlet Bahçeli'nin istifalarını neden kapsam dışı bıraktığım anlaşılmıştır. Onlar ayrılıyormuş gibi yapıp geri dönmüşlerdi. Anayasa değişikliği referandumu sırasında siyasî partiymişçesine kampanya yürüten HSYK üyelerinin, 16 puanlık ağır yenilgiden sonra demokratik olgunluk gösterip koltuklarını bırakmalarını alkışlıyor ve diğer mağlup siyasî unsurlara da örnek gösteriyorum!

Espri karışmış bir hakikatten bahsediyorum. Maalesef işin latife kısmı siyasallaşmayla ilgili değil. Bilakis siyasal organ biçimindeki davranışlar istifanın açıklandığı toplantıya bile damgasını vurdu. Ne yazık ki yaşananlar demokratik olgunluk kısmını doğrulamıyor. HSYK, hâkim ve savcıların özlük işlerini takip eden idarî bir kurul olarak Anayasa'da tanımlanmasına rağmen sınır ihlalleriyle gündeme oturdu. Yerine göre kendini temyiz mercii şeklinde konumlandırıp ilk derece mahkemeleriyle ilgili yargısal denetim yapmaya kalkıştı. Bazen muhalefet partisi rolüne soyunup, Başbakan Tayyip Erdoğan ve diğer AK Parti yetkilileriyle polemiğe girişti. Müstafi üyelerin bir kısmı anayasa değişikliklerinin oylandığı süreçte kitap bastırdı, şehirleri dolaşarak 'hayır' için propaganda faaliyetinde bulundu. Ve halk onların tezlerini inandırıcı bulmadı.

İstifaların zamanlaması da manidar. 12 Eylül'den sonra anayasa değiştiği için toplanması zaten imkânsız hale gelen Kurul'un çalıştırılmadığını söylemenin anlamı sorgulanacak. İlk derece mahkemelerinden seçilecek üyelerin seçimine az bir zaman kala verilen istifalar süreci etkilemeyi hedef alıyor. Yargıtay ve Danıştay'a ayrılan kontenjanlara aynı çizgide üyelerin seçileceğini düşünüyorlar. Böylesi sert çıkışla ilk derece mahkemelerindeki tabanlarını kemikleştirmek ve 'kahramanlık' yaparak kararsız kesimlerden oy devşirmek istiyor olabilirler. Ayrıca yüksek mahkemelerden gelecek koltukları da pazarlık unsuru olmak üzere boşaltmış olabilecekleri ihtimal dışında değil. Bugüne kadar pek sıcak davranmadıkları, temsil noktalarından hayat hakkı tanımadıkları milliyetçi ve muhafazakâr kesimlerle koalisyon kurmak zorundalar. Bunun yolu da hem ilk dereceden gelecek hem de yüksek yargıdan seçilecek koltuklar için pazarlık yapmaktan geçiyor. Eskiden yüksek yargıdaki oy sayılarına güvenerek pek yüz vermedikleri kesimlerle şimdi masaya oturmak durumundalar.

Kadir Özbek ve Musa Tekin'in zaten görev sürelerinin bitiyor olması, binekten düşen Nasrettin Hoca'nın hikâyesini hatırlattı. 'Zaten inecektim' diye vaziyeti kurtarmaya çalışmış ya Hoca; aynen öyle Özbek ve Tekin 'zaten gidecekti.' Konu ile ilgili soruyu Özbek, "Ucuz kahramanlık yapmıyoruz." sözleriyle cevaplamış. Bunun takdirini de kamuoyu yapacak. ?

'Cemaat suçsuzluğunu ispat etsin'

Bülent Korucu 2010.10.15

Tutuklu emniyet müdürü Hanefi Avcı'nın kitabından sonra yeni bir furya başladı. Avcı'nın iddialarını inandırıcı bulmayanlar bile, 'ama cemaat de suçsuzluğunu ispat etsin' cümlesini eklemeyi ihmal etmiyor.

Hukuk, ispatı iddia sahibine yüklüyor. Suçlanana "hadi bakalım aklan da görelim" demenin bırakın hukuk, düz mantıkla izahı mümkün değil. Kulağa hoş gelen moda cümlelerden biri de "cemaat şeffaflaşsın". Eskiler bu durumda 'teklif-i malayutak'; 'güç yetirilemeyecek teklif' derlerdi.

Öncelikle cemaat kavramına ve onun dar çemberine itiraz var. Bu insanlar kendilerine 'cemaat' değil 'hareket' diyor. Fethullah Gülen'in ifadeleri içinde 'kapıyı herkesin girebileceği şekilde' inşa ediyorlar. Cemaat, belirli elekler ve şablonlar kullanırken, hareket herkese ulaşmaya çalışıyor. Senede bir defa kurban verene de, tek başına okul yaptırana da yer var, burada. Köyde çay hasadından öğrencilerin payını ayıran Şaban amca da, Rusya'daki okulun açılması için çaba sarf eden işadamı Üzeyir Garih de aynı şemsiyenin altında yer bulmuş. Bunları listeleyip açıklamaya kimsenin hakkı ve yetkisi yok. Zaten böyle bir liste yok. Kurban veren isterse gidip elleriyle Şırnak'ta veya Nairobi'de dağıtabiliyor. Okul yapan zaten bütün süreci başından sonuna bizzat yürütüyor. Alın size şeffaflık.

Ayrıca Hocaefendi'den daha şeffaf birini tanımıyorum. 60'lı yılların sonundan beri neredeyse ağzından çıkan her cümle kayıt altında. En ücra kasabalarda yaptığı konuşmaların dahi bant kaydına ulaşılabilir. Sayısını bilmediğim ama onlarca olduğunu tahmin ettiğim kitaba imza atmış. Türkiye'de kendisiyle görüşmemiş gazeteci neredeyse yok. Pek çok akademisyen ve işadamı çeşitli ortamlarda dinleme ve tanışma fırsatı bulmuş. Özelini kamuya bu kadar açmış bir insana şeffaflık çağrısı yapmayı insafla bağdaştıramıyorum. Toplumun dikkatine sunulmuş her kitap ve konuşma aslında denetlenmeye hazır olmayı ifade eder. Kamu vicdanı bu denetlemeyi yapar ve yapmış. Söylenenler makul ve doğru bulunmuş; tavsiyeler pratiğe aktarılmış. En muhalif gözler açık bulma umuduyla kelimelerini masaya yatırmış. Suç unsuru bulunamamış, bulduğunu ileri sürenlerin suç isnatları mahkemelerden dönmüş. Bundan âlâ şeffaflık mı olur?

Gelelim bürokrasi meselesine. Cumhuriyet'in kuruluşuyla birlikte, Menemen gibi provokasyonlardan sonra dindar halk devletten küstürüldü. Babalarımız 'gâvur olmamak' için okula gitmemiş. Sonraki kuşağın okuyabilmesi adına imam hatip liseleri alternatif olarak ortaya çıkmış. Fethullah Gülen Hocaefendi ise tam tersi iddiayla sesini yükseltmiş. 'En büyük düşmanımız cehalettir' düsturunu mücadelesinin birinci ilkesi yapmış. Pozitif bilimleri okumanın dinden çıkarmayacağını, hukuk tahsilinin küfür olmadığını, felsefenin cehenneme götürmeyeceğini anlatmış. İnsanları çocuklarını okutmaya, daha ötesinde okul yapmaya ikna etmiş. Tavsiyeleriyle kurulan okullar dünya ile yarışır hale gelmiş. Devleti, milletin ihtiyaçlarını görmek üzere kurgulanmış bir mekanizma, sosyal yaşamı kolaylaştıracak bir cihaz biçiminde anlatarak küskünlükleri tedaviye uğraşmış. 'Hata yapanlara takılmayın, bu devlet bizim' demiş. 'Eğitimi ihmal etmeyin; çiftçilikle, küçük esnaflıkla yetinmeyin' şeklinde Anadolu insanının önüne vizyon koymuş. Fena mı yapmış? Hocaefendi'nin ayırt edici özelliği olan vatanseverlik tanımı, "her alanda eğitimli yetişmiş insan olma"yı gerektiriyor. Bunun neresi yanlış?

Bugünlerde yeni ve çelişkili tartışmalar üst üste açılıyor. "Alanında öne çıkmış başörtülü kadın niye yok?" diye soruyorlar. Atom bombasından sonraki en ölümcül silah olan 'kamusal alan'ı icat edin. Kocasının yanında bile varlığına tahammül etmeyin. Cumhurbaşkanı eşi olmasını dahi hazmetmeyin. Akademisyenleri kapı önüne

koyun, özel sektörde hayat hakkı tanımayın, sonra dönüp bunu sorun! Hele 'Başörtülü muhabir çalıştırır mısınız?' sorusunu tartışmış ve büyük çoğunluğu 'hayır' cevabı vermiş medyanın böyle bir suale hakkı yok.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

YARSAV'ın strateji hataları

Bülent Korucu 2010.10.19

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu seçimlerinin tartışmasız mağlubu YARSAV (Yargıçlar ve Savcılar Birliği) oldu. Yargı camiasındaki ilk örgüt olmasına, yüksek mahkemelerin desteğini arkasına almasına ve propagandaya ihtiyaç duymayacak tanınmış isimlerle temsil edilmesine rağmen adayları seçilemedi. Bu cümleyi biraz açmak gerekiyor.

Propagandanın anayasa eliyle yasaklanması normalde en fazla YARSAV mensuplarının işine yaramalıydı. Zira kamuoyunun ismini bildiği yargı camiasında da az çok tanınan isimlerden oluşan bir liste yapmışlardı. Neden işe yaramadı? Bence kendisiyle özdeşleşmiş isimleri göstermekten çekinerek bu avantajı tam değerlendiremedi. Mesela kurucu Başkan Ömer Faruk Eminağaoğlu aday olmalıydı. TRT Haber'de birlikte katıldığımız programda tabandan çok yoğun talep geldiğini kendisi de doğruladı. Her ne kadar 'ben aday olmadım' dese de benim çeşitli kaynaklardan teyitle kanaatim, önünün kesildiği yönünde. Ömer Bey'in baskın karakteri hem şimdiki başkan Emine Ülker Tarhan'ı hem de yüksek yargıdaki üyeleri rahatsız ediyor. Emine Hanım hâlâ bakışların eski başkana müteveccih olmasından hoşnut değil. Yüksek yargıdaki üyeler ise derneğin başındaki kişiyi 'emanetçi' olarak biçimlendiriyor. Bizzat yönetemedikleri dernek, onlar adına ve çok öne çıkmadan idare edilsin istiyorlar. Bir anlamda memurları sayılan bir savcı veya tetkik hâkiminin başkanlığı böylesine ciddiye almasını hazmetmekte zorlanıyorlar. Eminağaoğlu'na yeni başkan Tarhan'la birlikte yüksek yargı mensuplarından engel çıktığını sanıyorum.

Yüksek yargının desteği YARSAV için doğru kullanılsa avantaja dönebilirdi. Ancak verilen görüntü ters tepkiye sebep oldu. Yargı camiasında herkes bilir ki, ilk derece mahkemeleri üzerinde Yargıtay ve Danıştay'ın vesayeti, Adalet Bakanlığı'ndan çok daha fazladır. Sadece kararların temyizi değil, verilen notlar da önemli ölçüde baskı aracıdır. "Buna rağmen YARSAV neden kesin mağlubiyet yaşadı?" sorusunun cevabı basit: Dernek yüksek yargıdaki ağırlığı yeterli gördü, yerel mahkemelere açılmayı istemedi. Oradan gelecek kalabalığın kontrolü zorlaştıracağından korkuldu herhalde. Aksiyon Dergisi'nin 'Yüksek Yargıçlar Kulübü' başlıklı dosyasında anlatıldığı gibi, yüksek mahkemelerde yüzde 40'ın üstünde temsil edilen birlik, ilk derece mahkemelerde yüzde 8'lere düşüyor. Örgütlenmedeki strateji hatasının faturasını ağır ödediler. Psikolojik tepkiler de sonucu tetikledi. "Şimdiye kadar adam yerine konulmadık, şimdi bizden oy istiyorlar" düşüncesi ağır bastı. HSYK'nın Yargıtay ve Danıştay'dan gelen üyelerinin son haftaya kalmış istifaları da tabanda olumsuz etki yaptı. Çaresizlik ve 'havlu atma' şeklinde algılanan istifalar çok geç kalmıştı. Ve Başkan Vekili Kadir Özbek itiraz etse de 'ucuz kahramanlık' değerlendirmelerine yol açtı. 'Şahsi hesaplarla yapılmış şov' suçlamasına ikna edici cevaplar verilemedi.

YARSAV'ı şimdi zorlu bir süreç bekliyor. Henüz resmî açıklama olmamakla birlikte kasım ayı içinde genel kurul yapılacağı belirtiliyor. Bence bu toplantı derneğin rotasını belirleyecek. Bu saatten sonra ilk derece mahkemeleri dışlayan ve yüksek yargıya yaslanan örgütlenmenin yaşama şansı yok. Tabanla barışmanın yollarını bulmak zorundalar. Ayrıca siyasi söylemleri bir kenara bırakıp, gerçekten meslek örgütü haline gelmeliler. Referandum sürecindeki hatalarını analiz etmeliler. Anayasa Mahkemesi'nin kararına rağmen

referandumda 'hayır'a bu kadar asılmamaları gerekiyordu. YARSAV hataları ile yüzleşip ders çıkarabilirse yaşayacak ya da marjinalleşip zamanla kaybolacak.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hâkimler de mi bidon kafalı?

Bülent Korucu 2010.10.20

Artık kesin kanaat getirdim, bunların derdi demokrasiyle ve sandıkla. Seçim sonucunu beğendiremiyoruz beyefendilere! Halkı, iki kilo makarna ve bir çuval kömüre oyunu satmakla suçluyorlardı.

Toplumun belki en eğitimli ve en seçkin kesimi hâkim ve savcılar sandık başına gitti. Bidon kafalı ve göbeğini kaşıyan adam muamelesi, aynen onlara da yapılıyor. Adalet Bakanlığı'nın baskısı ile oy verildiğini ileri sürüyorlar.

Yargı camiasını azıcık bilen herkes şunu kabul eder ki; hâkim ve savcılar üzerinde Yargıtay ve Danıştay üyelerinin baskısı yanında bakanlığın etkisi hiç denecek kadardır. Yüksek mahkemeler, ilk derece mahkemelerinin kararlarını denetler. Üzerlerine aldıkları ve sonuçlandırdıkları dosyalar en önemli performans kriteridir. Pek çok hâkim, vicdani kanaati farklı bile olsa yüksek mahkeme ile ters düşmemek için oluşmuş içtihatlara boyun eğer. Yüksek mahkeme üyeleri 'kararını bozdum' demekle yetinmez, dosyalar üzerinden hakim ve savcılara not verir. Bu not, sonuçlandırılan dosya adediyle birlikte terfilerde ağırlıklı olarak dikkate alınır. Müfettişlerin iki yılda bir yaptığı denetlemeler bir anlamda tamamlayıcı niteliktedir. Üç kriter üzerinden terfiler mümtazen, tercihen veya normal olarak üç şekilde yapılır. Yüksek mahkemelere ve HSYK'ya seçilmek, yargılanma imtiyazlarından yararlanmak için birinci sınıfa ayrılmak ön şarttır. Bunun yolu ise terfilerinin çoğunu mümtazen almaktan geçer. Yüksek yargıçlar gerekli üç kıstastan ikisine hükmettiği için mümtazen terfide suyun başını tutarlar. Bakanlık yeni düzende denetleme ve soruşturma yetkisine sahip müfettişleri de HSYK Genel Kurulu'na devrettikten sonra neredeyse etkisiz eleman konumuna gerilemiştir.

Ayrıca yüksek yargıda tetkik hâkimi veya savcı olarak görevlendirilme konusu var. Daire başkanlarının inisiyatifiyle yapılan görevlendirmeler 10 tane lojmana bedeldir. Danıştay ve Yargıtay üyelerinin büyük ekseriyetinin referandum ve seçimler konusundaki keskin tavrı bilinirken, yargı mensuplarına bidon kafalı muamelesi çekmeyi insafsızlıkla bile açıklayamıyorum. Tamamen demokrasi hazımsızlığını dışa vuruyorlar. Yargı mensupları bence büyük riskleri göze aldılar, bugüne kadar kendilerini adam yerine koymayan yüksek yargıçlara kafa tuttular. Yargıdaki kast sistemini değiştirmenin ve yerel mahkemeleri kul gibi gören üst sınıfla eşitlenmenin başka da yolu yoktu. Önlerine gelmiş fırsatı iyi değerlendirdiler.

İradelerini yüksek hâkimlere ipotek etselerdi, eski düzen aynen devam edecekti. Yüksek yargıçlarca kutsanmış ve icazetlendirilmiş adaylara tepki, tercihleri şekillendirdi. Aksini iddia edenler, halkın adliye mekanizmasına olan güvenini yok ediyor. Bir lojmana oyunu, kişiliğini satmış hâkimin karşısına nasıl çıkacağız? Ona nasıl saygı duyacak, vereceği karara inanacağız?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP'de normalleşme sancıları

Türkiye'nin normalleşmesinden, bu yolda atılan adımlardan, umutlarımızdan bahsediyoruz. Kurumların hudut çizgilerinin belirginleşmesi ve herkesin bunu kabullenmesi; bir anlamda haddini bilmesini bekliyoruz.

Sistemdeki boşluklardan yararlanarak hak ettiğinden fazla yetki ve etkinlik alanı işgal etmiş olanlar doğal sınırlarına çekiliyor. Sürecin en ağırlıklı aktörlerinden biri CHP olacak. Kendi vetiresini sağlıklı yönetebildiği ölçüde ülkenin normalleşmesine katkı yapacak. Sadece anamuhalefet partisi değil, bürokraside iktidarı kazanılmış hak gören bir siyasi damar CHP. Bürokrasideki geri çekilmelere verdiği sert tepkinin sebebi de bu. Kendi iktidar alanını savunuyor aslında.

CHP'de normalleşmeye karşı iki tavır belirginleşiyor. Türkiye'nin ve dünyanın geldiği noktada değişime direnmenin intihar anlamına geleceğini görebilenler de var; ne pahasına olursa olsun statükoyu sürdürme azminde olanlar da. İki kanat bazen karşı karşıya gelerek, bazen iç içe geçmiş şekilde, hatta birbirinin konumunda görülebiliyor. Karışıklık, iki tarafın da kafalarında tam itminana ermeyişinden kaynaklanıyor. Strateji gereği farklı konumlarda fotoğraf vermeler eklenince, manzarayı algılamak güçleşiyor. İki kanadı yerli yerine oturtabilir ve yer değişikliklerindeki saikleri kestirebilirsek net görüntü alabiliriz.

Statükocuları işaretlemek zor değil. Zaten her halleriyle 'biz buradayız' diyorlar. Fakat onları da değişimci pozlarla görüntülemek mümkün. Bir: "Değişime kapalı" damgası yemek istemiyorlar. İki: "Ya diğerleri haklıysa" kuşkusu taşıyorlar. Üç: "Değişime direnmenin en iyi yolu, süreci yönetip bazı göstermelik farklılıklarla devam etmektir" diye düşünüyorlar. Partiyi yenilemek gerektiğini düşünenleri aynı netlikte tespit etmek zor. Onların kafası diğerlerine göre daha karışık. Ellerindeki reçetenin işe yarayacağına tam inanamıyorlar. Pirince giderken evdeki bulgurdan olma riski zihinlerini kemiriyor. 'İktidar alternatifi olalım' derken muhalefetin büyük partisi ve toplanma merkezi unvanını kaybetmekten korkuyorlar. Parti içi iktidarı elinde tutan 'abi'lerin hışmından çekiniyorlar; onları fazla ürkütmeden yol almaya çalışıyorlar. İhmal edemeyeceğimiz bir grup ise her iki tarafa nazar boncuğu dağıtanlar. Maç bittiğinde "ben sizin yanınızdaydım" demenin zeminini hazırlıyorlar. CHP'nin normalleşme sürecinin bugünden yarına bitmesi beklenmemeli. Üçüncü grubun hem sabrı taşabilir hem de manevra yaparken açık verip minder dışına itilebilirler. Dördüncü grup ise önümüzdeki dönem partide barınamayacak olanlar. Eski lider Deniz Baykal ile ekibi ya tasfiye edilecek veya köprüden önceki son çıkışta qemiyi terk edip başlarının çaresine bakacak. Baykalcıların çekilmesiyle Kılıçdaroğlu da rahatlayacak.

Genel Başkan Kemal Kılıçdaroğlu, üç grubun özelliklerini de üzerinde taşıyor. Herkesi kuşatma gayreti olarak açıklanabileceği gibi, kafa karışıklığının müşahhaslaşması biçiminde de algılanabilir. Ancak yüzde 51 değişimden yana görünüyor. Statükoculara verdiği yüzde 49'luk destek parti içindeki güçlerinden kaynaklanıyor. Ama toplumun temayülü öbür kanadı ön plana çıkarıyor. Ağır abilerin rencide edici müdahalelerine tahammülden başka çaresi yok. Seçim öncesinde aday listeleri kapışmanın esas zeminini teşkil edecek. Ama asıl hesaplaşma seçimden sonraya kalır. Başarı Kılıçdaroğlu'nu lider yapar ve partiye istediği şekli verme gücü kazanır. Aksi halde iyice etkisiz elemana dönüşebilir veya koltuğu tamamen kaybeder. Başarısızlığın derecesi hezimete dönerse üzerine kavga edilecek parti kalmayabilir. O zaman Baykal ve ekibine gün doğar. Resepsiyon krizi gibi pirenin deve olduğu örneklere, normalleşme mücadelesinin iç iktidar alanlarına yansıması açısından bakmak izah edici olur. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sandalye üzerinde alkış ve yandaşlık

Hürriyet Gazetesi'nden Tufan Türenç, kaç ağızda eskitilmiş bir sakızı yeniden çiğnemekte beis görmemiş. Konu TRT'yi ele geçiren 'yandaş' gazeteciler.

Neredeyse aynı metni, kaçıncı kişi yazıyor, ben saymadım. Belki TRT arşiv tutuyordur. En azından hukuk bürosu, çetelesini çıkarabilir. TRT'nin yapacakları beni ilgilendirmiyor ama yayın yönetmeni olduğum Aksiyon Dergisi'yle ilgili söylediklerine cevap vermem gerektiğine inanıyorum.

Kolayına kaçsam, "hangi parti liderini kurultayda sandalyenin üzerine fırlayıp alkışladık ki yandaş olalım" der işin içinden çıkardım. Hatırlarsanız Kemal Kılıçdaroğlu'nun seçildiği CHP kurultayında Etro gömlekle birlikte en çok tartışılan konu, sandalyenin üzerine çıkarak alkışlayan gazetecilerdi. Tufan Türenç, o haberin kahramanıydı. Her gazete ve televizyona farklı konuşmuş olsa da Türenç'in söylediklerini şöyle özetleyebiliriz. "Gayri ihtiyari ve saygı gereği alkışlamış olabilirim. Sandalyenin üzerine çıktım ama ayakkabılarım ayağımdaydı. Olayın heyecanı ile farkında olmadan bir iki defa el çırpmış olabilirim. Ne olacak, kime ne, alkışladıysam alkışladım. Çıktıysam çıktım. Kime hesap vereceğim?"

Ama kolayına kaçmayacağım. Bu ülkede kast sisteminin varlığına inanan ve kendini üst kastlarda sananlara söyleyecek bir çift sözümüz olmalı. Önce TRT'nin açıklamasından başlayayım. Şöyle deniliyor açıklamada: "Bahsettiğiniz saygın basın kuruluşlarından alınan personel sayısı; 'sizin sevdiğiniz' medya kuruluşlarından alınan personel sayısından çok daha azdır. 8 bin TRT personeli içinde bahsi geçen 6 basın kuruluşundan alınan personel sayısı sadece 28'dir." Umarım TRT yetkilileri, kuru gürültüye pabuç bırakacak cinsten çıkmazlar. Bir sonraki açıklamada bu rakamın toplumun bütün renklerini yansıtacak şekilde adilane dağıtıldığını görmek istiyorum.

Türenç, şunları söylüyor: "Bu kadrolaşma ile yüzlerce kişi TRT'de istihdam edilmiştir. TRT'nin haber kadroları tamamen değiştirilmiş, buralarda yıllardan beri görev yapan deneyimli tüm elemanlar geri plana çekilmiştir. Onların yerlerine yeni elemanlar alınmış ve haber kadroları tamamen değiştirilmiştir. Bugün TRT haber kadrolarının tamamı Zaman Gazetesi, Samanyolu TV, Kanal 7, Kanal 24, Cihan Haber Ajansı ve Aksiyon Dergisi gibi yerlerden alınan elemanlardan oluşmaktadır. Yukarıda adı geçen medya kuruluşlarının tümü de yandaştır." Bu ifadelerin düzeltilecek kısımlarını kurum yetkilileri düzeltmiş zaten. 28 kişinin hangi matematik zekâsıyla yüzlerce yapıldığı, kadroların nasıl tamamen değiştirildiğini kamuoyunun izanına havale ediyorum. Benim derdim zihniyetle, fakat düzeltilebileceğinden çok umutlu değilim.

Sayılan altı kurum tapu dairesi veya kasap dükkânı olarak mı işletiliyor? Hayır; ülkenin en prestijli yayın organları. O halde sorun ne? Oralardan gelen (maalesef sadece 28) kişilerin meslekî donanım ve başarısıyla ilgili bir şey söyleyebiliyor musunuz? Hayır. Olsa söylerler. Peki problem nerede? Hukuk ve demokrasinin yaşandığı bir ülkede bu yazıyı yazanı 'ayrımcılık' suçlamasıyla yargıç karşısına çıkarırlar. Eğitimi, meslekî donanımı ve tecrübesi yeterli olan birine sırf filan kurumdan geliyor diye hakaret etme, yaftalama hakkını nereden alıyorsunuz? Vergisini sizden daha çok ödeyen, askerliğini vs. bütün yükümlülüklerini yerine getiren insanlara nasıl ikinci sınıf muamelesi yapabilirsiniz? TRT'nin gelir kaynağı olan bandrolleri sadece siz mi ödüyorsunuz!

Ben kendi kurumumdan gittiği için tanıdığım birkaç kişi için söyleyeyim: Mesleğimizin hem teorik birikimini haiz hem de her kademede çalışarak tecrübe zenginliği oluşturmuş iyi gazeteciler. "Olabilir ama siz siyah derilisiniz!" zihniyetinin dışavurumu bu yazılarla artık mahkemede hesaplaşmak kaçınılmaz oldu. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İyi polis-kötü polis

Bülent Korucu 2010.10.29

Gazeteler birkaç gündür mekân basıp rüşvet alan, yabancı uyruklu kadınlara taciz ve tecavüzle suçlanan dört polisin haberleriyle dolu.

Suçlanan polislerin ahlak masası mensubu olması haberleri ayrıca dikkat çekici kılıyor. Meslektaşları tarafından kısa sürede yakalanan bir polis tutuklandı, diğerleri açığa alındı veya görev yerleri değişti. Askeriye ile bağlantılı bir fuhuş çetesinin aylar sonra ancak yargı önüne çıkarıldığı düşünülürse, polisin epey hızlı olduğu söylenebilir. Tutuklu emniyet müdürü Hanefi Avcı, arkadaşı Emniyet Genel Müdür Yardımcısı Emin Aslan'la ilgili işlem yapan polislere kızgınlığını ifade ederken, "Polis teşkilatı eskiden birbirini korur, kollar, birbiri aleyhine şahitlik yapmazdı. Her olayda delil ararız ama polisin karıştığı bir olayda daha ciddi, daha inandırıcı deliller bulmadan o polisi şüpheli yapmayız. Bu, zorlu görevlerde beraber çalışmanın verdiği dayanışma ve yakınlaşma duygularıdır. Oysa şimdi işler değişti." şeklinde cümleler kurmuştu. Emniyet, kol kırılır yen içinde kalır zihniyetini aştı.

Polis içinde işlerin eskisi gibi olmadığının çok şahidi var. Ergenekon soruşturmaları sırasında gözaltına alınan şüphelilerin neredeyse tamamı, emniyet teşkilatının değişimini hayret ve takdir dolu ifadelerle kayıtlara geçirmişti. İlhan Selçuk, "'Size ağabey dersek kızar mısınız?' dediklerinde güldüm. Emniyette çok şeyin değiştiği anlaşılıyor. Etrafta genç, yakışıklı, uzun saçlı ve küpeli memurlar vardı. Bilgisayar kullanıyorlardı." demişti. Mustafa Balbay ise emniyetteki izlenimlerini şöyle dile getirmişti: "Emniyette çok iyi davrandılar. Tez çalışması yapan amirlerin kitaplarından 400 sayfa okudum. Gırmanc ve Kürtlerin kökenindeki anlamadıklarımı kitabı yazan amire sordum." Balbay ve Selçuk'un söylediklerinde değişimin izlerini takip etmek mümkün.

Eskiden rüşvetçi, kaba, elindeki silahı ve sırtındaki üniformayı üstünlük vesilesi sayan polis imajı vardı. Son yıllarda medeni, akademik kariyer yapmış, sadece fen bilimlerinden değil, aynı oranda sosyal bilimlerden de yararlanan yeni nesil bu imajı düzeltti. Bir yanda istihbarat ve silahlı mücadele unsurlarıyla başta terör olmak üzere suç ve suçlularla mücadele ediliyor. Aslolan caydırıcılık sağlanmaya çalışılıyor, olmadığı hallerde suçlu çok kısa sürede yargının önüne çıkarılıyor. Eskiden toplum polisi korkunun adıydı, şimdi toplumla iletişimi profesyonel halkla ilişkiler elemanları gibi başarıyla uyguluyorlar.

Değişimin bence en önemli kısmı, işkence ve kaba kuvvetin azalması. Bir şikâyette bulunmak üzere gittiğimiz karakolda amirle şikâyetçi bir vatandaş arasında geçen diyalog ilgimi çekmişti. Vatandaş, şikâyet ettiği şahsın karakola alınıp haddinin bildirilmesini arzu ediyordu. Amirse sakince bu tür uygulamaların eskide kaldığını anlatıyordu. Şiddet kullanmak bir acizlik ifadesi. Bilgisayar kullanan, psikoloji bilen ve delillerin teknik incelemesiyle sonuç alabilen emniyet teşkilatı çağ atladı, diyebiliriz.

İlginçtir polis teşkilatıyla ilgili son yıllarda neredeyse tek suçlama yapılıyor: 'Cemaat'. Suçlamayı dillendirenler bilmeden aslında cemaat propagandası yapıyor. Vatandaş doğal olarak şu mukayeseyi kuruyor: Polis, ahlaksız, rüşvetçi ve işkenceci mi olsun yoksa cemaatçi mi? Cevap hiç tartışmasız belli. Hele hele bu dönüşümün neredeyse müsebbibinin cemaat olarak algılanmasına yol açacak tavırlar, tam reklam yerine geçiyor.b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Haberal'a dokunan yanacak mı?

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi, Ergenekon sanığı Prof. Dr. Mehmet Haberal'ın 'tutukluluğunun devamına' karar veren 9 özel yetkili ağır ceza hâkimini tazminata mahkum etmişti. Hukuk Genel Kurulu, karara hâkimlerin yaptığı itirazı görüşecek.

Genel Kurul, Daire'nin kararını onarsa, hukuk tarihine geçebilecek bir hükme imza atmış olacak. Farklı mahkemelerde görev yapan 9 yargıç bazen tek başlarına bazen heyet halinde Haberal'ın tutukluluğunun devamına hükmetti. Deyim yerindeyse başları belaya girdi. Bu hâkimlerden Rüstem Eryılmaz'ın durumu hepten garabet. İlk tutuklamayı yaptığı halde, 'takdir yetkisindedir' diye tazminat cezası almadı, devam kararı veren heyette bulunduğu için mahkûm oldu. 4. Daire aslında kararın ayrıntılarında kendisiyle çelişkiye düşüyor. Tazminat kararının gerekçesinde dayanılan en önemli unsur, sanığın yaşam hakkının tehlikeye düştüğü iddiası. Hayat hakkı ile tutuklama tedbirinin çeliştiği durumlarda sanığın yaşamasının tercih edilmesi gerektiği savunuluyor. Bugün gazetenin manşetinde gördüğünüz haber söz konusu gerekçeyi boşa çıkarıyor.

Zira Haberal'ın sağlık durumu ile ilgili olarak kardiyoloji anabilim dalı başkanının da içinde bulunduğu bir doçent, beş profesorün imzası bulunan rapor var.

Rapor, hastanın tedavisinin ayakta sürebileceğini ve bir ay sonra kontrole gelmek üzere taburcu edilmesi gerektiğini söylüyor. Fakat nedense taburcu işlemi gerçekleşmiyor. Onun yerine yaklaşık bir ay sonra heyette bulunan profesörlerden birinin imzasıyla yeni bir teşhis konuyor. Bundan bir yıl sonra yine tek profesör imzasıyla 'şikâyetlerin artması ve ilacın yan etki göstermesi sebebiyle' yatarak tedavinin devam ettiği bildiriliyor. İkinci raporda ilginç olan, kurul halinde verilen raporun 'geçersiz olduğu ve işleme konulmadığı' vurgulanmış. Beş hocanın imzasını yine aynı kurulda bulunan bir kişinin tek başına geçersiz hale getirmesi izah muhtaç. Kaldı ki o bir kişi de raporu 25 gün sonra vermiş. Hâlbuki bu süre zarfında Haberal taburcu edilmiş olmalı ve kontrole gelmeliydi.

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin gerekçesindeki bence çürük dayanaklardan biri, tutuksuz sanıkların varlığına vurgu yapılarak 'eşitlik' ihlali iddiası. Çok söze hacet yok, bu gerekçeyi Silivri Cezaevi'ndeki onlarca tutuklu sanık çürütmeye yetiyor. Diğer bir gerekçe ise "İddianamede yer alan iletişim tespit tutanaklarından şüphelinin bütün yaşam ve faaliyetlerinin çok yakından izlendiği anlaşılmaktadır. Bu denli teknik imkânlara rağmen; kaçma ve delil karartma ihtimalinden söz edilmesi inandırıcı bulunmamaktadır." şeklinde. Siz de hafifçe tebessüm ettiniz mi? Tazminat kararının hukukun sınırlarını zorladığının açık göstergesi bu ifadeler. Masumiyet karinesinin göz ardı edildiği ve yeterince gerekçe gösterilmediği de sıralanan gerekçeler arasında. Nutuklarda çokça dinlediğimiz mahkemelerin bağımsız ve tarafsız olmasının garantisi süren davaya hiçbir gücün müdahale edememesi. Müdahale edemeyecekler arasında yüksek mahkemeler de var, hatta öncelikle onlar var. Hâkimlik teminatı ve doğal yargıç ilkeleri hep bunun için düşünülmüş.

Yargıtay'ın yerleşik kararlarında 'kararın kesinleşmesi' şartı açıkça görülüyor. Sadece tutuklamaya hükmetmiş bir yargıcın tazminat ödemesi halinde adil karar vereceğine nasıl emin olacağız? Kararın caydırıcı etkisi inkâr edilemez. 'Başım daha fazla belaya girmesin' diye sanık lehine hükümler verilebilir.

Doğal olarak aksi de mümkün; 'sen misin o kadar paramızı alan' deyip aleyhte tavır da takınılabilir. Bunu engellemek için yargıç ile sanığın davalı-davacı olduğu hallerde yargılamadan çekilmek gerekiyor. Yargıcını beğenmeyen sanıklar için reddihâkim talebinden daha kestirme ve garantili yol; tazminat davası açmak. Süren davalara müdahalenin mahzurlarından biri de bu. Genel kurul, tazminatları onarsa yargı sistemimiz virüs girmiş bilgisayara dönüşecek, sistem altüst olacak.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Üç başlı CHP

Bülent Korucu 2010.11.04

Anamuhalefet partisinde beklenen çatlama gerçekleşti. Seçim öncesinde aday listeleri hazırlanırken yaşanacağı tahmin edilen kamplaşma biraz erken patladı.

Kemal Kılıçdaroğlu ile Önder Sav arasında geçici bir koalisyon kurulmuştu. Bu işbirliğinin amacı kurultayda Deniz Baykal'ı yemekti. Hedefe ulaşıldıktan sonra aralarında hesaplaşmaları kaçınılmazdı. Genel Başkan Kılıçdaroğlu, Genel Sekreter Sav'ın teşkilatlardaki gücünü bildiği için şimdiye kadar hep alttan aldı. Sav, partiyi yöneten Parti Meclisi ve onun içinden çıkan Merkez Yönetim Kurulu'nda Genel Başkan'ı yalnızlaştırmıştı. Gürsel Tekin'i MYK'ya almak isteyen Kılıçdaroğlu'nun aylarca sabretmesi gerekti. Ancak referandum yenilgisinde Sav'ın süngüsü biraz düşünce Tekin'i parti yönetimine alabildi.

Yaşanan tüzük krizi, ayrışmayı iyice su üstüne çıkardı. 21 kişilik MYK'da Kılıçdaroğlu'nun teklifleri 17'ye 5 gibi açık farkla reddedildi. Önceki gün Sav, basın önüne çıkarak, "Genel Başkan'la aramızda sorun yok, olsa gereğini yaparım." demişti. Başkaları ne anladı bilmiyorum ama ben bugün yaşananları anladım. Yani 'gerekirse onu da indiririm' demek istedi. Kılıçdaroğlu, pabucu pahalı görünce Parti Meclisi'ni toplamaktan vazgeçtiğini duyurdu, ama iş işten geçmiş ve çağrı yapılmıştı. 81 kişilik PM'de 59 ismin Sav lehine tavır alması sürpriz olmadı. Bence sürpriz olan, Kılıçdaroğlu'nun Sav ile en yakın adamı Hakkı Suha Okay'ı silmeye kalkmasıydı. Kemal Bey, ayağına gelen çok daha müsait topları taca atmıştı. Kurultayda Baykal'ın uyarısına rağmen yeni tüzüğü uygulamaya koymadı. Referandumda Kılıçdaroğlu onlarca miting yapmışken, teşkilatın yan gelip yatmasının hesabı Önder Bey'den sorulabilirdi. Hepsini ıskalayıp böylesine radikal değişikliğe girişmesi şaşırttı. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'ndan aldığı güçle bunu yaptı. Adı MYK'da geçen Gülsüm Bilgehan ve Nihat Matkap'ın ilk dakikalarda çekilmesi, Kemal Bey'in ilk kayıplarıydı.

Dün yaşananlar son değil, zorlu başlangıcın ilk adımı. Genel Başkan'a 'tasallut ve padişahlık' suçlaması yapan, disiplin suçu işlediğini ileri süren Sav ekibinin gemileri yaktığı ortada. Kapışma PM'de ve Meclis Grup toplantısında sürecek. Kılıçdaroğlu'nun ilk grup toplantısında kaç kişiye konuşacağı önemli. Saadet Partisi ve Şevket Kazan'a kurultay tüyosu veren Sav'ın karşı hamleleri merakla bekleniyor. Kurultay için imza toplanmaya başlandı bile. Kesin olan bir şey varsa o da kavganın mahkemede biteceğidir. Partideki üçüncü güç odağı Baykal'ın tercihi şimdi kıymete bindi. Deniz Bey, intikam ile koltuk arasında tercih yapmak zorunda kalabilir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Evimizdeki canavar

Bülent Korucu 2010.11.09

Eskiden gazetelerde, okul veya kimsesizler yurdunun önünde genç kızları tuzağa düşürüp fuhuş yaptıran çetelerin haberleri yer alırdı. Şimdi bunlar iyice seyrekleşti. Onlardan çok daha fazla elektronik tuzaklarla kuşatıldık.

Geçen hafta Zaman'da televizyonlar üzerinden evimize kadar giren sapıklar haberleştirilmişti. Uydu üzerinden ve yurt dışından yayın yapan ve müzik kanalı gibi görünen yayınlara dikkat çekilmişti. Yoğun siyasi gündemler içinde gözden kaçıyor ama CHP'deki koltuk kavgasından yüz kat daha önemli bir konu.

Haberde birkaç somut örnek verilmişti. Günlük gazetelerde neredeyse her gün aynı minvalde haber bulabilirsiniz. Müzik kanalı görünümündeki paravan televizyonlara alt bant mesajı gönderen kişiler, bilhassa ergen çocuklar ve sorunlu evlilik hayatı yaşayanların aklını çeliyor. Fondaki melankolik müziğin de yardımıyla aradığı sevgiyi bulduğunu zanneden kurban telefona sarılıyor. Evden kaçıyor ve gerisi malum. Şansı varsa ve emniyet güçlerine sığınırsa 40-50 gün sonra kurtuluyor. Yayınlanan telefon numaralarını arayan muhabir Yusuf Bülbül, şimdiye kadar 25 kişiyi 'kafalamış' örneklerle karşılaşıyor. Mesajları çok cinsel içerikli yazandan, acayip dindar havaları verene kadar pek çok örnek var. Çocukların ekran başında olduğu saatlerde tecavüz sahneleri yayınlayan güya denetimli kanalların bulunduğu ülkemizde, böylesi istismarların başını alıp gitmesi şaşırtıcı değil.

Tehdit sadece televizyonla sınırlı sanmayın. Çocuğunuzu odasında baş başa bıraktığınız internet bağlantılı bilgisayar, onu sizden koparabilir. Şiddet oyunları, kumar sitelerine ulaşmak, cinsel içerikli sitelerin bombardımanına maruz kalmak ilk akla gelenler. Sosyal paylaşım siteleri ve sohbet platformları ise bilgisayar üzerinden ava çıkanlar için bulunmaz fırsatlar sunuyor. Hele bilgisayarda kamera varsa... Yalnızca çocukların tehdit altında olduğunu düşünüyorsanız, büyük yanılgı içindesiniz. Çevremizde yuvası yıkılan, büyük sorunlar yaşayan insan sayısı gittikçe artıyor. Geçen hafta medyaya yansıyan askeriyedeki fuhuş çetesi haberlerini okuduysanız bana hak vereceksiniz. Şerefli üniformasını ve konumunu kullanarak eğitimli, iş sahibi kadınları kapana düşüren çete deşifre oldu. Sosyal paylaşım forumları ve sohbet ortamlarını takip ederek kandırdığı kadınları yem yapan muvazzaf subaylar ortaya çıkarıldı. Hem askerî sırları elde etmek hem de yükselmesi muhtemel subaylara şantaj yaparak kontrol altında tutmak isteyen çete, olayın güvenlik boyutu. Ancak asıl önemli ve can acıtan yönü internet üzerinden mağdur edilen kadınlar.

İnternet ve televizyonla birlikte daha yaygın bir risk cep telefonları. Artık küçük bilgisayarlara dönüşen taşınabilir telefonlar, çocukları ebeveynlerinin kontrolü dışına çıkarıyor. Ailecek seyredilen televizyonlar veya oturma odasında tutulan bilgisayarlar, anne-babaların denetimini kolaylaştırıyor. Odasında ders çalıştığını zannettiğimiz çocuk, telefonuyla kesintisiz internette dolaşabiliyor. Teknolojik gelişiminden çok haberdar olmadığımız, sadece konuşturduğunu düşündüğümüz küçük canavarlar, çocukların ensesinden ayrılmıyor. Tehlikeyi sadece kötü niyetli kişilerin ağına düşmekle sınırlı düşünmek de yanıltıcı olur. Asosyalleşen, iletişim sorunları yaşayan, derslerinden ve hatta bütün dünyadan kopan çocuklar bizi bekliyor. Şayet yakın ve açık tehlikenin farkına varıp tedbir almazsak...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Güneydoğu'da ulusal medya algısı

Bülent Korucu 2010.11.11

Hafta sonu Mardin'de Medialog'un tertiplediği 'Ulusal Medya'da Doğu ve Güneydoğu algısı başlıklı çalıştay vardı. Ulusal medyanın üst düzey yöneticileri ve bu konulara kafa yoran yazarlar, yerel medyanın temsilcileriyle bir araya geldik.

Öncelikle ulusal medya aynasındaki doğu yansıması gündemdeydi. Ama aslında karşılıklı algı kaymalarından söz etmek mümkün. Doğan Cüceloğlu, iletişim evrenini trafik düzenine benzetir. İletişim psikolojisi adına en isabetli açıklamalardan biri. Trafik kazaları gibi iletişim kazaları da hasar raporları ve kusur oranlarıyla irdelenebilir. Mardin'de sadece hasar tespiti yapmaya çalıştık. Kusur oranlarına temas edildi ama üzerinde fazla durulmadı. O tartışma yeni kazalara yol açabilirdi. Trafik kazalarında az veya çok her iki tarafta da kusur

bulunur. İletişim de aynen böyledir. Ortada kaza varsa karşılıklı kusur muhakkaktır. Herkes özeleştiri yapar ve payına düşen sorumluluğu üstlenirse, daha büyük hasarlara sebep olacak zincirleme çarpışmalar engellenebilir.

Doğru ve cazip haberlerle bölgeyi gerçeğe en uygun şekilde tanıtma görevi öncelikle yerel medyanın. İstanbul'daki haber merkezlerinin gözü kulağı mahaldeki meslektaşlar. Onların haklı eleştiri ve yakınmalarını göz ardı etmiyorum. Evet, haberi ilginç kılmak için 'takla' attıran editörler gerçeği inkar edilemez. Ancak iğneyi taşradaki muhabire batırmak lazım. Ana haber bülteninde yer almak, birinci sayfaya girmek için talebe uygun arz oluşturanlar da az değil. Arzdan talepten söz açılmışken, kayıtlarıma özenle aldığım cümleyi paylaşayım. Mahalli basından bir meslektaşımız şöyle dedi: "Sanayicilerimiz ürünlerini pazarlayamadığı gibi, yazar, şair ve muhabirlerimiz de ürünlerini pazarlayamıyor; İstanbul piyasasına giremiyoruz." Güzel benzetme ve doğru yakınma. İstanbul dükalığının temsilcisi bizler ise bunun eskisi kadar zor olmadığını belirttik. Gerçekten de elektronik medyanın hayatımızda işgal ettiği yer büyüdükçe söz konusu şikâyetler anlamsızlaşacak. Geleneksel medya hâlâ büyük çoğunluğun haber alma kaynağı olması sitemlerin bir süre daha haklı olarak süreceğini gösteriyor.

Mardin'deki toplantıyı ve genel olarak algı değişimini şöyle okuyorum: Yine trafik üzerinden gidelim. Hindistan'da karayolu taşıtlarının neredeyse hiçbirinde ayna yok ve hepsinin arkasında, "Kornaya basın" yazıyor. 'Ben seni görmek zorunda değilim, kendini bana fark ettirmezsen kaza olur' biçiminde özetlenecek bir alışkanlık. Biz de uzun süre iletişimde aynalarımız sökük vaziyette dolaştık. Medialog Platformu'nun toplantısı aynalarımızı yerine takma girişimi bir anlamda. Kaza yapmama sorumluluğunu birbirimize yüklemeden, dikkatli ve özenli seyretme kararlılığı. Böyle iletişim ortamlarında bir araya geldikçe, birbirimizin farkına varmaya başlayacağız. Farkındalık, umursamazlık ve daha kötüsü olan hoyratlığı bitirebilir. Bu toplantı bir sihirli değnek değil, sorunları anında çözmeyecek. Sadece çözme niyetimizi ve çabamızı güçlendirecek.

Bu arada Mardin Valisi Hasan Duruer'e teşekkür borcumuzu ödeyelim. Borcumuz yalnızca iyi ev sahipliğinden kaynaklanmıyor. Onun ötesinde mülki amirliği, asayiş sorumluluğu ve protokol görevleri ötesinde bir anlayışla yapıyor olması bizleri mutlu etti. Vali yardımcılığı döneminde Şanlıurfa'da Balıklı Göl ve çevresi başta olmak üzere pek çok eseri hayata döndüren ekibin içindeydi. Şimdi Mardin tarihi ve kültürüne aynı hassasiyetle yaklaştığını gördük.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bekaroğlu'nun Evren'den farkı!

Bülent Korucu 2010.11.12

Türkiye'de siyasete iki türlü bakış açısı var. İkisi de içinde arızalar barındırıyor. İlki siyaseti, kastın üst katmanlarına mensup kimselerin yapabileceğini düşünen seçkinci yapı.

Daha çok Cumhuriyet'in ilk dönemlerinde ve Demokrat Parti'nin iktidar yıllarında kendilerini belli ediyorlardı. 'Ağzı çorba kokanlar'ın ülke yönetiminde söz sahibi olmasını hiçbir zaman kabullenmediler. Sadece zamanla seslerinin seviyesi düştü ve sayıları epey azaldı. Günümüzde 'Çobanla filancanın oyu bir mi?' mukayesesi ile ortaya çıkanlara; bir de halkın tercihini aşağılamak için 'göbeğini kaşıyan adam' ve 'bidon kafa' gibi nitelemeler yapanlara rastlanıyor.

İkinci yaklaşım ise siyaseti aşağılayan tavır. Siyaset kurumuna güvenmeyen ve politikacılara 'at hırsızı' muamelesi çeken kesimin özde birincilerden pek farkı yok. Aslında 'kaçan ciğere kötü diyenler' olarak sınıflandırabiliriz. Politik arenada etkinliği kaybedince bürokrasi kalelerine sığınan, statüko savunucuları bu

cenahta. En meşhur yalanları 'ballı' emeklilik. Öyle propaganda yaptılar ki, halk, milletvekillerinin iki yılda süper emekli olduğunu sanıyor. Hâlbuki her vatandaş kadar gün doldurmak ve prim ödemek zorundalar. Parlamento'da iki yıllarını doldurduklarında vekil emekliliğine hak kazanıyorlar. O da başbakanlık müsteşarına eşitlenmiş bir emeklilik. Böyle onlarca çarpıtma örneği yazabiliriz. Bunların amaçları, siyaseti tukaka gösterip, bürokrasinin hukuk dışı müdahalelerini meşrulaştırmaktır.

Ülkemizde sonu gelmekte olduğunu umut ettiğimiz vesayetçi yapının beyin takımı yer ve zamana göre bu iki yaklaşımı da kullanıyor. Seçilmiş ve takdis edilmiş bir azınlığın siyaset yapabilmesi en büyük arzuları. Bütün darbeler mevcut kadroları biçmek ve icazetli yenilerin önünü açmak amacındaydı. Demokraside bunu sürdürmek mümkün olmayınca, siyaseti kötülemek dışında alternatif kalmıyor. Böylece hem yetişmiş insan gücünün siyaset kanallarına akmasını engelliyor hem de bürokratik oligarşiyi meşrulaştırıyorlar.

Bu meyanda dikkat çeken başka bir tavır ise statükonun gayri meşru ilan ettiklerinin cellatlarını modellemesi; jakoben duruşun izlerini üzerinde taşıması. Vesayetçiler, "vergini öde; askere git, ölünmesi gerekiyorsa öl; çok ısrar ediyorsan oyunu kullan, gerisine karışma" diyordu. Onlar da benzer şeyler söylüyor. Halkın Sesi Partisi'nden Mehmet Bekaroğlu'nun hafta sonu bir gazeteye verdiği beyanat bunun örneği.

Şöyle diyor Bekaroğlu: "Türk siyasetinin Pennsylvania ile ilişkisi içler acısı bir durum. Fethullah Hoca okul açıyor, dinî bir önder, ona gönül bağlayanlar var, onlar dayanışıyor, çocuk okutuyorlar filan, buna kimse bir şey diyemez. Burada bir problem yok. Ama siyasetçilerin Pennsylvania ilişkileri çok ayıp bir şey. Böyle bir şey olamaz. Bir siyasi partinin Pennsylvania ile ne ilişkisi olabilir? Eğer Fethullah Gülen, bir dinî cemaatin, bir hayır kurumunun lideri ise tamam. Ama eğer Gülen siyaset yapıyorsa o zaman bizzat siyasi parti olur, orada yapar." Önce şu tespiti yapmak lazım, Gülen ya da bir başkası siyaset yapmak istiyorsa yapar. Bunun için kimseden icazet almasına gerek yok. Ama Gülen, güncel siyasetin parçası olmak istemediğini defalarca beyan etti. Milletin geleceği ile ilgili siyaset üstü meselelere müdahil olmasının politik duruş olmadığını belirtiyor. Her parti ve siyasetçiye aynı mesafede durduğunu örnekleriyle anlatıyor. Tam da Mehmet Bey'in eleştirdiği nokta onun farkı. "Fethullah Gülen'le hükümetin ilişkisi, Baykal'ın selam göndermesi filan... Herkes selam gönderiyor, bu anlaşılır bir şey değil." diye eleştiriyor Mehmet Bey. Gülen, herkese eşit mesafede durarak iddia edilenin aksine siyasallaşmamayı başarıyor. HAS Parti, gerçekten halkın sesi olmayı düşünüyorsa, Kenan Evren gibi icazet dağıtma işine heveslenmemeli. Tam aksine siyasetin kapısını herkese açmanın peşinde olmalı.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bayram çok uzakta değil

Bülent Korucu 2010.11.16

Bayramı çok uzaklarda, ta çocukluk yıllarınızda kaldı sanıyorsanız, yanılıyorsunuz. O, yanı başımızda, dönüp bakmamızı, tebessümle selamlamamızı bekliyor. 'Nerede o eski bayramlar' diyenler aslında çocukluk heyecanlarını, ucuz ve kolay mutlulukları özlüyor.

Yastığımızın altına koyduğumuz ayakkabının daha pahalısından 10 çift vestiyerde bizi bekliyor. Dedemizin cebinden çıkardığı keseden özenle seçtiği liraların binlercesi cüzdanımızda. Halamızın böreğini şimdi kuzenimiz pişiriyor; yağ, peynir, hamur aynı... Bayramlar eskimedi, biz yaşlandık.

Yeniden çocuk olup o günlere geri dönmemiz, benzer heyecanları yaşamamız mümkün mü? Roller değişti farkında değil miyiz? Bir çift ayakkabı ile yüz güldürebiliriz ve o yüze yansıyan mutluluğa ortak olabiliriz. Acaba kesesine mi el atıyor diye büyükleri pür dikkat izlemiyoruz, ama o heyecanı ve sonundaki sevinci

yaşatabileceğimiz çocuklar var. Böreğimizden tatmak için gün sayanlar, bayramı iple çekenler yoksa; bizim kabahatimiz.

Bayramın iki yönü var biri enfüse, diğeri âfaka bakıyor. Âfaka, yani dışımıza, topluma bakan yönünü halletmek kolay. Marketten şeker ve çikolata alışverişini biraz fazla yapın. Cebinizde mahallenin çocuklarına dağıtabilecek bozuk para bulundurun. Evinizi, insanların gelmek için can attığı misafirperverlik numunesi haline getirin. Tebessümün sadaka olduğunu unutmayın yeter. Enfüse, yani içimize bakan yönü biraz fazla çaba ve odaklanma istiyor. Tarih boyunca insanlığın cevabını aradığı 'biz kimiz, nereden geliyoruz ve nereye gidiyoruz?' sorularını yeniden düşünmek adına bir fırsat bayramlar. İnsanız, o halde ağaç gibi hayvan gibi yaşayamayız. Kuluz, o halde firavun gibi dolaşamayız. Yokluktan geliyor ama varlığa gidiyoruz. Varlık sebebimiz ve diğer varlıklarla farkımız nedir? Bu müşkül suallerin cevapları, içte bir yolculuğa, kendimizi sorgulamamıza vesile olacak. Bilhassa mecburi istikametimiz olan kabir kapısı, insanca yaşama azmimizi artıracak.

İç ve dışın birbirini besleyen iki damar olduğu ortaya çıkınca işimiz daha kolaylaşacak. Pakistan veya Kenya'da kurbanı vesile kılıp insanlığa yakın olma peşinde koşanlar, yaklaştıklarının kendileri olduğunu görecek. İçlerindeki insanı ve kulu yeniden keşfedecekler. Hayatın odağına kavgayı değil, dayanışmayı koyabiliriz böylece. Gücün değil hakkın son sözü söylediği bir dünya kurabiliriz. Kişiler arasındaki ilişkinin yegâne gerekçesini 'menfaat' olmaktan çıkarabiliriz. Lezzet ve hazzın yerine erdemi varoluş gayesi haline getirebiliriz. Sınırlı dünyalıktan pay kapmak için savaşacağımıza, bölüşmenin yolunu bulmak üzere konuşabiliriz. Kulluk şuuru, kölelikten azat ederken, insanlığa hizmeti gönüllü hale getirebilir.

İnsan olma mücadelemizin dönüm noktaları bayramlar. Ve inanın evrenselleşen bayramlar eskisinden çok daha güzel. Sadece sokağımızdaki yetimin başını okşamak nerede, Pakistan mağdurlarının yarasını sarmak nerede! Şahsen gidemesek bile kurbanlarımız dünyanın dört bir yanında. Bu, çağımız insanına yüklenmiş bir külfet değil, önümüze açılmış büyük bir fırsat. Kanayan her yarayı yüreğinde hissetmek ve elinden geleni yaptıktan sonra yetişemediği yer için gözyaşı dökmekten daha büyük bir insanlık olabilir mi? Haydi uzaklarda boşuna aramayın, yanı başınızdaki bayramla bayramlaşın önce. Hayırlı bayramlar....

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Geciken adalet, can yakıyor

Bülent Korucu 2010.11.23

Yargının yavaş işlediği, neredeyse kabullenilmiş bir ülke gerçeğine dönüşüyor. Aynen rutinleşen trafik terörü ya da basit ihmallerle kaybettiğimiz çocuklar gibi.

Açılıp kapatılmamış kuyular veya foseptik çukurlarına düşen çocuklar birkaç günlük reyting malzemesi anlamına geliyor. Yolları kan gölüne çeviren trafik terörü de sadece düştüğü yeri yakan ateş. Akıllanmıyoruz bir türlü. Hepsi bir yana, adalet duygusunu zedeleyen yargı mekanizması toplu ve zincirleme kazalara yol açıyor. Yargının iş yükünden herkes şikâyetçi. En fazla dert yananlar, haklı olarak yargıç ve savcılar. Yargıtay Başkanı Hasan Gerçeker de pek çok defa benzer yakınmalarda bulundu.

Müşahhas misaller, tıkanıklığın birinci derecede sorumlusunun üst yargı olduğuna işaret ediyor. 30 Ekim 2010'da Zaman'dan bir haber: "Ümraniye T ve E Tipi ile Üsküdar Paşakapısı Cezaevi savcılığına yeni atanan Ersoy Yüce, kapasitenin üstünde hükümlü sorununa çare aramak için çalışma başlattı. Buna göre toplam 2 bin 790 hükümlüden 918'inin dosyası Yargıtay'da. 4 yıldır bekleyenler bile mevcut. Yargıtay bu cezaları onasa dahi 89 mahkûm hemen tahliye olacak. 201'i açık cezaevine nakledilecek." En çarpıcı haberi şubat ayında Sabah

Gazetesi yapmıştı: "Yargının iş yükünün vahim sonucu... Yargıtay'da 2009'da incelenen dosyaların yaklaşık 15 bininin düşürülmesine karar verildi. Böylece 50 bin sanığın davası ortadan kalktı." İlk örnekten anlaşılacağı üzere sanıklardan mağdur olanlar bulunabilir. Tersi de mümkün, dosyaların sonuçsuz kalmasıyla mağduriyet yaşayan müştekiler herhalde isyan etmiştir. Yargıtay'daki ağır işleyişin 'cezalandırdığı' diğer kesim iş dünyası. "Alacaklı davalarına bakan Yargıtay 10. Ceza Dairesi'nin önünde Kasım 2010 itibarıyla temyiz edilen 48 bin dosya bulunuyor. Yetkililer, bu davaların 3 seneden önce sonuçlanmasının mümkün olmadığı görüşünde." Ekonomik krizle birlikte karşılıksız çıkan çekler büyük sorun haline geldi. Hapis cezasının, ödemeyi isteyenleri bile engelleyeceği ileri sürüldü. Ve yeni yasa, ödeme için yeni şanslar verdi. Konumuz bu değil; konu binlerce davanın yüksek mahkemenin önünde birikmesi ve en iyi ihtimalle üç yılda sonuç çıkması.

Bu sene başı itibarıyla Yargıtay'da ceza ve hukuk dairelerinde biriken dosya sayısı bir milyonu aşmıştı. Yıl sonunda devredenlerle birlikte rakamın iki milyona dayanması bekleniyor. Kartopu gibi katlanarak artan sayıya müdahale edilmezse altından kalkılması imkânsız hale gelecek. Çözüm için yapılacaklar çok karmaşık değil. Öncelikle Yargıtay, mevcut yapısı içinde daha hızlı nasıl çalışacağını düşünmeli. Öncelikle, ilk kademe mahkemelerinden rol çalma hevesinden vazgeçecek. Yerel mahkemelerde halledilebilecek konulara el koyup işine iş katmayacak. İki, seçimlerini hızlı tamamlaması gerekecek. Başkan Gerçeker, 95. oylamada ancak seçilmişti. Bu, kamuoyuna yansıyan kısmı. Daire başkanlıkları ve diğer seçimler de 'dön baba dönelim' turlarına sahne oluyor. Üç, hakkındaki yolsuzluk iddialarını hızla sonuçlandırıp itibar erozyonuna son verecek. Artı, yüksek mahkemeler siyasete biraz daha az zaman harcayıp kendi işlerine yoğunlaşmalı. Siyasi iradeye düşen ise hâkim yetersizliğini ortadan kaldırmak. 100 bin kişiye Yunanistan'da 29, Almanya'da 25 yargıç düşerken Türkiye'de bu sayı sadece 9. Ara kademe temyiz makamı olan istinaf mahkemelerinin ertelenen kuruluşu artık hayata geçirilmeli. Belki de en önemlisi, Yargıtay'a yeni daireler kurarak veya mevcut dairelere takviye yaparak işlemleri hızlandırmak. Yüksek mahkeme, elindeki dosyaları hızla eritmezse önümüzdeki yıl, önünde iki milyona yaklaşan dosya ile açılış yapacak. Böyle giderse geciken değil, gerçekleşmeyen adaletten söz edeceğiz. Dosyası sonuçlanan, büyük ikramiye kazanmış gibi sevinecek. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Siyasallaşmanın önündeki engel: KCK

Bülent Korucu 2010.11.26

Ülkemizdeki terör sorununun çözümü için önce Kürt meselesinin halledilmesi lazım. Dinî kisve giydirilmiş terör hep marjinal kaldı.

'Sorun' olarak isimlendirilmeyi gerektirecek boyutlara ulaşamadı. İdeolojik tedhişin önemli parçası olan mezhep ağırlıklı örgütler de kitleselleşemedi ve artık iyice küçülmüş durumda. Varlık sebebini Kürt meselesine borçlu terör ise halen en büyük sorun olarak önümüzde duruyor. Kürt meselesi ise demokrasi konusunda cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren yaşanan sıkıntılardan kaynaklanıyor. Bu hafta Aksiyon'da Cafer Solgun'un 'Dersim hatıralarını' okurken benzer hikâyelerle büyüdüğümü fark ettim. Dedem, Ulucami'nin önündeki ağaçlarda sallandırılan insanların öyküsünü anlatmıştı. Şapka devrimi yüzünden asılan ilk kadının Erzurum'da olmasını da tesadüfle izah etmiyorum. 80'li yıllarda bile takkesini kafasında unutanların panik halinde ellerini başlarına götürüşünü unutamıyorum. Neyse bu uzun mesele, biz teröre dönelim.

Terörün bitirilmesinin yolu demokratikleşmenin sağlanması ve hakların pazarlıksız biçimde verilmesinden geçiyor. Bu adım terörün tabanını daraltacak ve miadını doldurmasını sağlayacak. Demokratikleşmenin önünde iki büyük engel var. Biri, 80 yıldır 'Demokrasiyi verirsek sonu devletin parçalanmasına varır.' diyen jakoben

tayfası ve onların etkisinde kalan kitleler. Diğeri de kan dökmeyi hak arama biçimi olarak gören PKK ve ona inanan kesimler. Demokrasiyi vermemeye çalışanların ve söke söke alırız cenahının ortak paydası PKK. İlginçtir iki uç da tezlerini terör örgütüne endeksleyerek ispata çalışıyor. Siyaset gibi meşru araçların işlerlik kazanmasını iki taraf da istemiyor. Çünkü politik kanallar işe yaradığında PKK varlık sebebini, karşı taraf ise 'istemezük' gerekçesini kaybedecek.

Miadını doldurmak ifadesi bugünlerde çok gündemde. Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Baydemir, o cümleyi kurduğuna pişman edilmeye çalışılıyor. Tartışmanın fitilini PKK'nın tutuklu lideri Abdullah Öcalan ateşledi. Öcalan, eleştiriden çok tehdit kokan ifadelerle Baydemir'e şöyle yüklendi: "Gençlerin öfkesinden de mi çekinmiyor? Diyarbakır gençlerini bilirim, ağzını yırtarlar. Gidip anlatın. Deyin ki, Apo vicdan sahibidir ama taviz vermez, bunlara karşı çok acımasızdır. Şarlatanlığın, soytarılığın gereği yok. Ya kapsamlı özeleştiri versin, ya derhal istifa etsin." KCK da bildiri yayınlayarak Baydemir'e haddini bildirdi. Diyarbakır'ı iki dönemdir yöneten Başkan'a dönük tavırlar yeni değil. Lakaplarla aşağılanmaya çalışılan, emrinde çalışan işçiye hesap vermek zorunda bırakılan bir siyasi, Baydemir.

Takınılan tavır Baydemir'in şahsıyla alakalı zannedilmesin. Başkan üzerinden siyasete diskur çekiliyor. Kürt politikacılar, derin devletten yedikleri kadar örgütten de dayak yiyor. Siyasetin gerçek bir alternatif haline gelmesinden ödleri kopuyor. Onun için DTP'nin kapatılması için ellerinden geleni yaptılar. KCK iddianamesinde yer alan bir telefon görüşmesinde şöyle konuşuyor örgüt mensubu: "Kapattırmaya çalışıyoruz partiyi, bir türlü kapatmıyorlar, erteliyorlar." Partinin örgüte en yakın isimleri en sert demeçlerini o günlerde verdiler. Sonunda Anayasa Mahkemesi'nin toplanmasına az bir zaman kala Reşadiye saldırısını gerçekleştirdiler. Herhalde bu başarıyı aralarında kutlamışlardır.

KCK'yı PKK'nın siyasallaşma girişimi görüp fırsat verilmesi gerektiğini savunan aydınların yanıldığı nokta burası. KCK, siyasallaşma projesi değil, siyasallaşmış alanı kuşatma ve güdükleştirme harekâtı. Örgütün hışmına uğrama konusunda Baydemir yalnız değil, Leyla Zana'dan tutun Aysel Tuğluk ve Ahmet Türk'e varana kadar biraz sivrilen bütün politik kişilikler lince tabi tutuluyor. Kürt halkına siyaseti çıkmaz sokak göstermek için birileri Ahmet Türk'e yumruk atıyor, diğerleri itibar infazına girişiyor. Siyasete inanmayan ve onu, aktörleriyle birlikte aşağılayan bir yapıdan siyasallaşmasını beklemek ne kadar gerçekçi? Daha can alıcı bir soru: KCK'nın referandumda Hakkâri'de yaptığı ceberutluğu JİTEM yapsaydı ne olurdu? Eskiden sandıklara korucular ve JİTEM el koyuyordu, bugün KCK. JİTEM yapınca kötü olan, KCK'ya neden serbest olsun? b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

AYİM kararı Cumhurbaşkanı'nı bağlamaz

Bülent Korucu 2010.11.30

Askerî Yüksek İdare Mahkemesi ile sivil irade arasındaki bilek güreşi devam ediyor. AYİM üç generalin terfi ettirilmemesi ile ilgili yürütmeyi durdurma kararı vermişti.

Hükümetin açığa alma işlemi de tekrar AYİM'de; bakalım inatlaşma devam edecek mi? Başbakan Tayyip Erdoğan, gerekirse kanun çıkarmaya kadar gidebileceklerini beyan ederek kararlılık vurgusu yaptı. AYİM'in generalleri göreve iade kararı vermesi kördüğümü büyütecek. Mahkeme ve önceki kararıyla ilgili düşüncelerimi aşağıda yazacağım ama önce kısa yoldan çözüm teklifimi dile getireyim. Hükümet kararname hazırlayıp Cumhurbaşkanlığı'na arz ettiğinde alacağı 'ret' cevabı konuyu kapatır. Hiçbir güç hükümet ve Meclis bile cumhurbaşkanına imza dayatmasında bulunamaz. AYİM de buna dâhildir. Bürokratik atamalarda son söz

cumhurbaşkanına aittir ve bu göstermelik bir yetki değildir. Nitekim son Yüksek Askerî Şûra krizinde Köşk, Orgeneral Aslan Güner'li kararnamenin gelmemesi işaretini vermiş ve sorun bu iradeye uygun çözülmüştür. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, üç generalle ilgili değerlendirmelerde bulunurken temayülünü belli etmiştir. Bu saatten sonraki ısrarlar hem Karargâh'ı hem de adı geçen askerleri daha fazla yıpratacaktır.

"Yasama ve yürütme organı dayatma yapamaz ama yargı kararları herkesi olduğu gibi cumhurbaşkanını da bağlar" diyenler çıkabilir. Doğru bir yaklaşım değil, zira yetkisini ve tercihini belirleme noktasında yargı da Köşk'e empoze yapamaz. Kaldı ki AYİM'in verdiği yürütmeyi durdurma kararı da beni haklı çıkarıyor. AYİM, YAŞ toplantısından sonra üç generalle ilgili kararname hazırlanmayışını 'idari işlem' şeklinde görüp kararını oluşturmuş. Hükümetin bazı itirazlarını ise 'bunları YAŞ toplantısında gündeme getirebilirdiniz' diye kabul etmiyor. Hükümet bu karara inkıyat edip kararname hazırlarsa, mahkemenin söyleyeceği bir şey kalmaz. Ama kimse Cumhurbaşkanı'nın iradesine ipotek koyamaz. Köşk geri çevirdiğinde üç general açıkta da kalamaz, doğrudan emekliye ayrılırlar.

Gelelim mahkemenin yürütmeyi durdurma kararının eleştirisine. Yapılmamış bir işlem için 'yürütmeyi durdurma' vermek düz mantığa da hukuk mantığına da aykırı. Ayrıca Yüksek Askerî Şûra kararlarının yargı denetimine kapalı olduğuna dair açık anayasa hükmü var. Burada hukuka karşı hile anlamına gelebilecek yorumla, 'hükümetin YAŞ kararına uymadığı/uygulamadığı' ileri sürülüyor. Yüksek Askerî Şûra kararlarını doğru tanımlamak gerekiyor. Cumhurbaşkanı tarafından onaylandıktan sonra hukukî statü kazanan metinler ancak 'YAŞ kararı' diye nitelenir. Aksi halde cumhurbaşkanının süreçteki rolünü etkisiz elemana indirgemiş oluruz. Parlamentonun usulüne uygun ve 550 vekilin oyu ile bile olsa kabul ettiği metinlerin kanun haline gelmesi ve hukukî nitelik kazanması için cumhurbaşkanının onayı şarttır. Meclis'le Köşk arasındaki bir aşamada o metne kanun denmediği gibi yargısal denetime tabi değildir. Anayasa Mahkemesi'ne götürülemez. Aynı şekilde Genelkurmay Başkanlığı Çakmak Salonu'ndan çıkan bir metnin YAŞ kararı olarak nitelenmesinin şartı cumhurbaşkanı tarafından imzalanmasıdır. Bundan önce varlık âlemine çıkmadığı, hukukî bir nitelik kazanmadığı için zaten herhangi bir yargısal denetime tabi tutulamaz. Örnek olayda olduğu gibi henüz varlık âlemine çıkmamış ve hukukî statü kazanmamış bir 'taslak' metni YAŞ kararı kabul edip, uygulamayan idareyi mahkum etmek hukuka karşı hiledir. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

KCK devlet olmuş bile!

Bülent Korucu 2010.12.03

Terör örgütü PKK'nın üst birimi yani amiri KCK ile ilgili yeni gerçekler gün yüzüne çıkıyor.

İki gündür gazetelerde yer alan iki haber, görmek isteyen için KCK'nın gerçek fotoğrafını sunuyor. İlk haber Batman'a dört sivilin hayatını kaybettiği mayın saldırısıyla ilgili. Hatırlanacağı üzere PKK, Batman'da TPAO'ya ait petrol tanklarını yakarken, olay yerine gelen sivil araç yola döşenen mayınla patlatılmıştı. Arabada bulunan Salih Özdemir, Sofi Özdemir, Sıtkı Özdemir ve Sedat Özevin'in hayatını kaybetmesi infiale sebep olmuştu. Bölgenin güçlü ailelerinden olan Özdemirlerin tepkisi saldırıyı önce sahiplenmeyen KCK'ya geri adım attırdı. Eylem üstlenildi ve 'hata' yapanlar cezalandırıldı. 4 kişinin ölümünden sorumlu tutulan iki terörist 20 ve 24 yıl hapis cezasına çarptırılmış. Kararı da askerî(!) mahkeme vermiş.

Aslında herkes hangi eylemin derin devlete ya da PKK'ya ait olduğunu biliyor. Ancak aşireti güçlü olan sesini yükseltip sonuç alırken, garibanlar kim vurduya gitmeye devam ediyor. Batman saldırısı sonrasında KCK Yürütme Konseyi Başkanı Murat Karayılan 'asla ve asla mümkün değildir' sözleriyle eylemi yapmadıklarını ileri

sürmüştü. Benzer yalanmaları Reşadiye saldırısı, Diyarbakır bombası ve Hakkari'de öldürülen cami imamı Aziz Tan gibi pek çok olayda gördük. En son Hakkâri Geçitli köyünde 9 sivilin hayatını kaybettiği mayınlı saldırıda aynı senaryo piyasaya sürüldü. Henüz Geçitli için olmadı ama diğer saldırılar hakkında 'Pardon, bizim çocuklarmış' itiraflarını işittik. Geçitli'de ise Baver kod aldı teröriste ait parmak izinin bulunduğu iddia edildi.

Diğer önemli haber ise Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Baydemir'le alakalı gelişmeler. 'Silahlı mücadele miadını doldurmuştur.' sözleri Başkan'ın başını ağrıtıyor. Öcalan 'soytarı ve şarlatan' olarak nitelendiği Başkan'ın 'ağzını Diyarbakırlı gençlere yırttırabileceği' tehdidinde bulunmuştu. Ağzı yırtılmadı ama yetkilerinin alınacağı ve başına bir 'vâsi' tayin edileceği anlaşılıyor. Baydemir belediye işleriyle ilgilenirken eşbaşkan uluslararası platform ve siyasî konuları takip edecek. Kısacası Baydemir etkinliğini borçlu olduğu vitrinlerden çekilecek, sadece kanalizasyon işleriyle görevlendirilecek. Yıllardır seçilmişleri kontrol altında tutmak üzere atanmış valiler sisteminden şikâyet ediyorduk. Belediye başkanlarının şehir dışına çıkmak için valilerden izin aldığı günleri mumla arayacağız.

PKK/KCK'nın silah bırakmak ve şiddetten uzaklaşmak niyeti olmadığını gösteren başka örnekler de var. En dikkat çekeni ise yazar Orhan Miroğlu'na yapılan tehdit. Diyarbakır Cezaevi işkencelerini yaşayan, Musa Anter suikastında ağır yaralı kurtulan Miroğlu'na 'ayağını denk al' mesajı verildi. 'Bıçak altında dolaştığı ve böyle giderse üzerinin kırmızı kalemle çizileceği; mortoğlu olacağı' bildirildi. Bu cümleler Batman'da 'hata ile sivilleri öldürdüğü için gerillalarına 24 yıl hapis cezası' verdiğini açıklayan HPG'nin internet sitesinde yayınlandı. Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu?

Çok kısa zamana sığan gelişmeler iki şeyi açık biçimde gösteriyor. PKK/KCK yapılanması, savunmakta zorlanacağı eylemleri önce reddediyor. Sonra yarım ağızla ya da içindeki 'kötü çocukları' hedefe koyarak üstlenmek zorunda kalıyor. Kötü çocukların kontrol dışı hareket ettiklerine inananlara şaşıyorum. En küçük muhalefetin canla ödendiği örgütlerde genel siyasetin dışına çıkmaya kimse cesaret edemez. İkincisi, KCK silah zoruyla sahip olduğu 'tekel' konumunu kaybetmek istemiyor. Kendi ayakları üzerinde duran ve cazibe merkezi haline gelenler bertaraf ediliyor. Halkın seçtiği Baydemir veya çilekeş Miroğlu olmanız sonucu değiştirmiyor. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

YARSAV'da emanetçilik bitti

Bülent Korucu 2010.12.07

Yargıçlar ve Savcılar Birliği Olağanüstü Genel Kurulu'nda mevcut başkanla devam kararı çıktı.

Emine Ülker Tarhan'ı, başkanlığının ikinci döneminde olmasına rağmen sanki ilk defa seçilmiş kabul etmek gerekiyor. Zira ilk döneminde kurucu başkan Ömer Faruk Eminağaoğlu'nun sürpriz biçimde yönetim kurulu dışında kalmasıyla koltuğa oturmuştu. Hem hazırlıksız yakalanmıştı, hem de Eminağaoğlu sanki mağdur edilmiş gibi algılandığı için gölge başkan olarak konumlanmıştı. Basın karşısına birlikte çıkılıyor, Ömer Bey 'sözcü' sıfatıyla tek başına temsil faaliyetleri yapabiliyordu. Seçimden sonra Emine Hanım'ın YARSAV için fırsat olduğunu, birliğin yargı camiası ve kamuoyu nezdindeki yıpranmışlığını tamir edebileceğini yazmıştım. Tek şerhim, Ömer Bey'in gölgesinin yeni döneme izin vermeyebileceği idi. Maalesef haklı çıktım. Tarhan, emanetçi olarak oturduğu izlenimi veriyordu, Eminağaoğlu ise bu görüntüden fazlasıyla hoşnuttu.

Hafta sonu gerçekleşen seçimde çıkan netice Tarhan'ın koltuğunu sağlamlaştırdı, Eminağaoğlu çizgisinin elini iyice zayıflattı. Yalnızca seçim sonucuna bakarak bu hükmü vermiyorum. Genel kurul sırasında yapılan karşılıklı

eleştiriler ayrışmanın kesin hatlarını ortaya koydu. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu seçimlerinde yaşanan başarısızlık üzerine olağanüstü toplantı kararı alınmıştı. Konuşmalara da başarısızlığın muhasebesinin yansıması normaldi. Son güne kadar gölge başkan gibi davranan Ömer Bey'in kendini kenara çekerek mevcut yönetimi eleştirmesi doğru bir davranış değildi. Emine Hanım'ın bu sözlere cevabı biraz sert oldu: "Biz referandum sürecinde hiç tatil yapmadan çalıştık. Mücadelemizi sürdürdük. Bu süreçte pasif kaldığımız yönündeki iddiaları kabul etmiyorum. Kişisel hırsları, ilke kisvesi arkasına saklamaya çalışanları ile iyi niyetle, samimiyetle, emekle çalışanları bazı hataları olsa da onarmaya çalışanları, ortak akla, ekip çalışmasına saygıyı, YARSAV'ın kurumsallaştırılmasına çalışanları ayırt etmemeye de, YARSAV'ı geleceğe taşımaya da muktedirsiniz." Ömer Bey'in kendisine sahip çıkılmadığı yönündeki eleştirilerine cevap ise "Sayın Eminağaoğlu'na da medya önünde konuşma hakkı verdik." şeklindeydi. Eski Başkan Eminağaoğlu'nun, kurucular arasında yer alan Yargıtay Başkanı'nın birliğin kapatılmasını istediğini iddia etmesi ilginç bir anekdottu.

İktidarını pekiştirmiş ve emanetçi konumundan kurtulmuş Başkan Tarhan'ın önünde iki yol var. Birlik yargı camiasının ortak sesi haline gelebilirse güçlenir. Sadece üyelerinin değil, bütün yargıç ve savcıların savunuculuğunu yaparsa büyüyebilir. Eski dönem, YARSAV'ı sesini duyurabileceği bir kürsüden ibaret gördü. HSYK'nın seçimle işbaşına gelmesi yasalaşınca, katılımcılığın ve tabana yayılmanın önemi anlaşıldı. Seçimlerdeki başarısızlık eleştirilerine karşı 'emekliler ve yüksek yargıçlar çıktığında zaten 750 üyemiz kalıyor' savunması bir anlamda haklı. Birliğin dar bir zümrenin elinde kalması adına kapanan kapılar, kaybedilen seçim olarak geri döndü. Yüksek yargıç ağırlığı da büyük kitlenin yeterince söz hakkı bulamamasına yol açıyordu. YARSAV'ın siyasi muhalefeti terk edip hukuk temelli muhalefet yapmaktan başka seçeneği yok. Daha doğrusu kendini muhalefet kıskacına hapsetmesi yanlış. Doğru yapılanları destekleme cesareti de gösterilmeli. Muhalefet ise bir hukuk kurumu ağzıyla yapılmalı. İkinci yol için Emine Hanım'ın fazla bir şey yapmasına gerek yok. Bugüne kadar olanlar sürdürüldüğünde YARSAV küçülüp marjinalleşen ve zamanla kaybolan bir kurum haline dönüşecek. Kısacası Tarhan, birliğin gerçek kurucu başkanı olabilir veya mezar kazıcısına dönüşebilir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yumurta mı dayaktan çıkmıştır, dayak mı yumurtadan?

Bülent Korucu 2010.12.10

Size üç haber taslağı sunacağım. Birincisinin başlığı 'Taksim'de özürlü vatandaşa polis dayağı'. "Nöbet noktasına yaklaşıp adres soran vatandaşı tartaklayıp yere düşüren polis, infiale sebep oldu.

Medyaya yansıyan görüntüler üzerine muhalefet, emniyet müdürü ve içişleri bakanının istifasını istedi." İkinci haberin başlığı 'Bu ne tahammülsüzlük?' "Bilkent Üniversitesi'nde konferans vermeye giden eski Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk'ün korumaları, protestocu öğrencileri karga tulumba dışarı attı. Tepkiler üzerine Bakan Türk, hakkındaki tehditleri gerekçe göstererek korumalarını savundu." Son haber ise şöyle: "Kahraman polis. Dolmabahçe'de gösteri sırasında ayağı takılarak yere düşen kız öğrencinin imdadına polis yetişti. Göstericiyi ambulansa kadar taşıyan polis, takdir topladı."

Aslında bu metinler küçük farklarla gerçek haberlerden alındı. Taksim'de polisin ittiği kişi canlı bomba çıktığı için polis kahraman oldu. Bu hareketiyle onlarca kişinin hayatını kurtardığı belirtilerek takdir edildi. Eski Bakan Türk'e yaklaşanların ise suikastçı olduğu anlaşıldı. İki olay da polisin, nasıl zor ve hayati kararlarla burun buruna görev yaptığını gösteriyor. Haşim Kılıç'a yumurta atıldığında sahneye fırlayan korumanın elinde suikastçılara karşı kullanılan çelik çantanın olması dikkat çekiciydi. Danıştay saldırısının yaşandığı ve Anayasa Mahkemesi Başkanı Tülay Tuğcu döneminde dolaşan suikast iddiaları sebebiyle polisin gerginliği normal. Ancak bu

gerginlik, yapılan hataları görmezden gelmemizi gerektirmiyor. Maalesef yukarıdaki üçüncü haber de tersiyle gerçekleşti. Polis, yere düşen öğrenciyi tekmeledi, kalabalıktan koparıp etkisiz hale getirdiği eylemciyi tartakladı.

Polisin, lüzumu halinde zor hatta silah kullanması sadece bir yetki değil, aynı zamanda görev. Beşiktaşlı taraftarların polis barikatını aşarak Bursalı seyircilerin bulunduğu alana ulaşması gibi; ihtiyaç halinde orantılı ve caydırıcı biçimde zor kullanmadığında toplumun güvenliği riske girecektir. Caydırıcı gücü başlangıçta gösteremeyen polis, taşkınlık yapan ve birbirini yaralayan taraflara meydan dayağı atarak kontrolü ele almaya çalıştı. Öğrenci olaylarında karşılıklı itiş kakış esnasında yaşananlar çok eleştirilmiyor. Zira teçhizatlı ve eğitimli olan polisin tokuşmada ayakta kalması normal ve gerekli. Eleştirileri çoğaltan ve haklılık kazandıran, yere düşene veya enterne edilmiş olana vurmaya devam etmek.

Üniversiteleri kızıştırıp sokağı ateşe vermek için organizasyonlar yapılıyor olabilir. Bunların kaos ortamını hedefleyen demokrasi dışı güçler olma ihtimalini de yabana atmıyorum. Belki tam da adı geçen senaryolar dikkate alınarak polis daha özenli davranmalı. Bahse konu hatalar iki kötü sonuç doğurur. Öncelikle Turhan Selçuk'un bile teşekkür ve takdir ettiği polis imajı yıkılır. Sistematik işkenceyi kitabından çıkaran teşkilatla ilgili yeniden soru işaretleri belirir. İstanbul Emniyet Müdürü Hüseyin Çapkın, İstanbul'da 1 Mayıs paranoyasını bitiren kişi olarak biliniyor. Kimsenin burnu kanamadan gösterilerin yapıldığı 1 Mayıs'tan sonra takdir toplamıştı. Son olayda göstericilerin 'bizi amirler korudu ve kurtardı' şeklindeki tanıklıkları satır aralarında kaldı. Bunlardan hareketle yaşananların 'hata' olduğu ve sistematik tavra dönüşmediğini söylemek mümkün. İkinci ve daha önemli mahzur ise polis, psikolojik baskı altında kalıp görevde çekingen davranabilir. O zaman hem güvenlik riski büyür hem de antidemokratik oluşumlarla mücadele zaafa uğrayabilir.

Gelelim kürsüdeki hatibi konuşturmamanın demokratikliği tartışmasına. Fikre fikirle cevap vermeyip susturmayı seçmek bence acizlik ifadesi. Siyasal muhalefetin boşluğundan şikâyetçiydik; sivil muhalefetin de sadece slogan ve yumurta nişancılığının arkasına saklanması üzücü. Koskoca Mülkiye'nin söyleyecek söz bulamayıp yumurtaya sarılması manidar. 'Dayak mı öncedir, yumurta mı?' tartışmasını da çok anlamlı bulmuyorum.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP'de son manevralar

Bülent Korucu 2010.12.14

Cumhuriyet Halk Partisi yine bir olağanüstü kurultaya hazırlanıyor. Genel başkanlığı döneminde ayrık otlarını temizleyip partiyi dikensiz gül bahçesine çeviren Deniz Baykal'ın muhalefete düşmesiyle birlikte kurultaylar sezonu açılmış oldu.

Hafta sonu yapılacak kurultay, CHP açısından yeni bir başlangıç anlamı taşıyor. Bu başlangıç parti içi iktidar mücadelesinin seyrini belirleyecek. Genel Başkan Kemal Kılıçdaroğlu'nun stratejisi keskin tartışmalara girmemek üzerine kurulu. Baykal'ın yıpratıcı hamlelerine Kemal Bey yerine medyadaki sözcüleri karşılık veriyor. Bugüne kadar blok liste uygulayan Deniz Bey'in şimdi çarşaf listeci olması eleştiriliyor. Baykal'ın çelişkisi ortada ama onu eleştiren yazarların güçlü dönemlerinde söz konusu yanlışlara dikkat çektiğini pek hatırlamıyoruz.

Kaset komplosuyla genel başkanlıktan indirilen Baykal'ın iki aşamalı harekât planı vardı. Kılıçdaroğlu ile Önder Sav'ı ayrıştırmak ve partiyi kurultaya götürmek. Baykal nispeten başarılı olmuş görünüyor, ancak Kılıçdaroğlu'nun arkasındaki asıl gücü, medya desteğini ihmal ettiği için işi beklediğinden zor olacak. Son kurultayda Kılıçdaroğlu'nu Genel Sekreter Sav'ın getirdiği yanılgısı hem Baykal'da hem de bizzat Önder Bey'de

vardı. Bu yanılgı Sav'ı rehavete sevk etti. Hiç ummadığı, gücünü doruklarda zannettiği anda kendini kapının önünde buldu. Baykal da Sav'ı ekarte ettiğinde Kemal Bey'i kolay lokma yapacağını sandı. Projenin asıl sahibi medya organları kurultaya kadar eski genel başkana yönelik nokta atışlara devam edecek. Kurultayın bugüne kadar olmadığı kadar büyük salonda yapılması, tribünlere doldurulacak kalabalıkların önemini artırıyor. Salon hâkimiyeti sadece delegeye baskı unsuru olarak kullanılmaz. 'Çıkar bir buçuk saat konuşurum' tehdidinde bulunan Baykal'ı susturmaya, en azından dengesini ve konuşma bütünlüğünü bozmaya da yarayabilir. Bazı yazılardan bunun işaretleri alınıyor.

Sav, Baykal'a göre daha sessiz ve derinden gidiyor havası veriyor. Mücadeleyi henüz alenileştirmiş değil. En büyük kozu olan 'devr-i sabık yapacak ve tasfiyeye girişecekler'i yavaş yavaş piyasaya sürüyor. Teşkilatlarda kıyım yapılacak şayiası mevcut delege yapısının kararını etkileyebilir. Normal şartlarda delege 'kral öldü yaşasın yeni kral' faydacılığına yatkındır. Eski genel başkan veya genel sekreterdense güçlü yeni patrona oynarlar. Sadece tasfiye korkusu onları muhalefet cephesine iter. İstanbul teşkilatının önce Gürsel Tekin'i istemiyoruz diye imza verdiğini, yönetim değişince il başkanı Berhan Şimşek'ten bağımsız biçimde 'biat' kuyruğuna girdiğini unutmayalım. Kılıçdaroğlu bu gerçekten hareketle, ısrarla 'delegenin dediği olur' cümlesini kuruyor. Blok listenin olduğu yerde bunun nasıl gerçekleşeceğini cidden merak ediyorum.

CHP'de kişiler üzerinden yürüyen tartışmanın asıl ekseninin ideoloji ile siyaset yapma biçimi arasındaki tercihlerde yaşandığını düşünüyorum. Yeni yönetim ve arkasındaki proje koordinatörleri siyaset yapma biçimini yani zarfı değiştirme peşinde. Karşı grup ise ideolojinin yani mazrufun terk edileceği korkusu yaşıyor. Zarfla mazruf arasında uyum olması gerektiği muhakkak. Mektup zarfına kitap sığmayacağı ortada. Kılıçdaroğlu'nun başarısı ikisini de değiştirmekten geçiyor. Fakat bunu evdeki bulgurdan olmadan yapması lazım. Siyaset yapma biçimi zamanla değişirken fikriyatın eskimiş ve demode olmuş kısımları yenilenebilir. Baykal'ın iddiası ise ikisinin değil sadece zarf üstündeki adresin değişeceği şeklinde. Etnik ve mezhepsel siyasetin mahzurlarını açık açık vurgulaması bundan. Baykal haklı çıkarsa, arka bahçe gibi görülen kıyı şeridi kaybedilebilir; Karadeniz'de gemileri batabilir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Asıl kavga İstanbul için

Bülent Korucu 2010.12.21

Son dakikada mahkemeye düşerek şölen havası gölgelenen kurultaydan sonra CHP'de mevzi savaşları başlayacak. Parti Meclisi'ndeki görev paylaşımları ilk adım olacak.

Merkez Yönetim Kurulu'nda görev alması muhtemel olan Süheyl Batum ile Gürsel Tekin, Önder Sav'dan boşalan koltuk için kapışacak. Daha doğrusu koltuğun sahibi Tekin; ama Batum'un sanki makam bölünmüş ve yarısı kendinde kalmış gibi davranmayı sürdürmesi bekleniyor. Genel sekreterlik yeni tüzükte MYK'nın en alt sıralarında bulunuyor; Batum, fiilen eski algıyı sürdürüp ikinci adam rolü oynuyor. BDP ile seçim ittifakı konusundaki çelişki pek çok konuda devam edebilir. Hatırlanacağı gibi Genel Başkan Kemal Kılıçdaroğlu ve Gürsel Tekin'in sert duruşuna rağmen Batum'un kapıyı açık bırakması tartışmaları alevlendirmişti. Tekin, bu tür iletişim kazalarını vesile yaparak Batum'u daha az görüneceği bir koltuğa buyur etmek isteyecektir. Seçime gidilirken partideki akortsuzluk gerçekten istenmeyen durumlara yol açabilir. Ayrıca Batum'un üzerindeki ulusalcı ve 'Ergenekon'u savunan adam' imajı, partinin yüzü olmasını engelleyebilir. Ergenekon yargılamaları ile

arasına kontrollü bir mesafe koymak zorunda olan CHP, Batum'u geri mevzilere çekebilir. Zaten Nihat Matkap'ın görevden içtinap etmesi üzerine Batum apar topar genel sekreter yapılmıştı.

İkinci önemli mevzi savaşı İstanbul'da yaşanacak. İstanbul, bütün partiler için çok önemli ama CHP'de farklı anlamlar ifade ediyor. Kılıçdaroğlu'na genel başkanlık yolu Büyükşehir adaylığı ile açılmıştı. Milletvekili sayısı ve oy oranına yaptığı katkı ile seçim sonuçlarını önemli ölçüde etkiliyor. İstanbul'u elinde tutan, partideki etkinliğini artırıyor. Mevcut Başkan Berhan Şimşek'in MYK üyeliğini bırakarak geldiği düşünülürse ne demek istediğim anlaşılır. Önceki İl Başkanı Gürsel Tekin de siyaset piyasasına girmesini İstanbul'a borçlu. Mayıs ayındaki kurultayda MYK'ya girme hevesiyle il başkanlığından istifa eden Tekin, Sav'ın hışmına uğramıştı. PM'ye girip yönetimde yer bulamayınca İstanbul'a dönmek istemiş ama başaramamıştı. Şimşek'in istifasıyla boşalan MYK üyeliğine genel başkanın teklifine rağmen seçilememiş ve uzun süre ârafta kalmıştı. Ancak referandumdaki başarısızlıktan sonra Kemal Bey, Önder Sav'a diş geçirebilmiş ve Tekin'i genel başkan yardımcısı yapabilmişti.

Şimdi iktidar Tekin'in eline geçti ve İstanbul'a çekidüzen vermek isteyecek. Sav'dan aldığı güçle giriştiği icraatların yanında Şimşek'in "Partide bölgelere göre siyaset yapılıyor. İstanbul'daki örgütlenmeye bakarsanız bunu kimin yaptığı ortaya çıkar. CHP, bütün mezheplerin yeridir." sözlerinin de kayıtlara girdiğini düşünüyorum. Gürsel Bey'in tek sorunu İl Başkanı Şimşek değil. İbre Sav'ı gösterdiğinde 'Tekin'i istemiyoruz' diyen, Önder Bey'in altındaki koltuk çekilince il başkanını çalımlayarak biat kuyruğuna giren teşkilatlara el atması gerekecek. Ârafta bulunduğu dönemdeki tavırları not etmediğini düşünmek saflık olur. Eski Genel Başkan Deniz Baykal'ın sağ kolu İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen de, bazı ilçe teşkilatları da hedefte olabilir. Kurultayda alınan yetki ve yaklaşan seçim İstanbul kavgasında Tekin'in elini güçlendiriyor. Milletvekili listeleri öncesinde kimse gölge genel başkana karşı sesini çıkaramaz. Fakat listeler açıklandıktan sonra gayri memnunlar toz kaldırabilir.

Kurultayda çiçeği burnunda ve medya desteği yüksek genel başkana karşı çıkmaya cesaret edemeyen klikler kozlarını İstanbul'da paylaşabilir. Zaten hedef tahtasına yerleştirip üzerini çizdirdikleri Tekin'e burayı kolayca teslim etmeye yanaşmayacaklardır. İstanbul'da sadece oy ve milletvekilliği kaybı yaşanmaz. Çok göz önünde durduğu için buradaki kavga görüntüsü partinin genel imajına fazlasıyla yansır. Çok hassas operasyon yapılmazsa kayıp büyük olur.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Google istihbaratçısının ajan komplosu

Bülent Korucu 2010.12.23

Milli İstihbarat Teşkilatı'nda 7 yıl İstanbul bölge başkanlığı yaptıktan sonra 1986 yılında emekli olan Nuri Gündeş kitap yazan istihbaratçılar arasına girdi.

Türkiye'de darbe için 'şartların olgunlaştırıldığı' 1977 yılından projenin hayata geçirildiği 84'e kadar İstanbul'da görev yapan Gündeş, emekliliğinden sonra da tartışmaların odağında oldu. Bu ayrı bir bahis olduğu için 'şimdilik' kaydıyla geçiyoruz. Kitabın tanıtımını Milliyet Gazetesi ve Can Dündar üstlenmiş görünüyor. İlk gün yer verilen bölümler kitabın güvenilirliği ile ilgili ciddi şüphelere yol açtı. Gündeş'in "İhtilallerin ve Anarşinin Yakın Tanığı" adlı kitabında Fethullah Gülen ve Türk okullarıyla ilgili bölümlerin neredeyse tamamı internet

üzerinden 'kes yapıştır' yöntemiyle aparılmış. Yaklaşık dört sayfa tutan bölümün üç buçuk sayfası böyle üretilmiş. Çok bilmiş bir istihbaratçı edasıyla yer verilen Gülen'in özgeçmişi dijital ansiklopedi Wikipedia'dan aynen alınmış. Sadece okur gözünde Gülen'i yücelteceği düşünülen cümleler ayıklanmış. Diğer bölümler de farklı değil. Türkiye'de azınlıklara karşı kışkırtıcılık yaparak darbe ortamı hazırlayıcılığı yaptığı suçlamasıyla soruşturma konusu olan kara propaganda sitelerinden kopyalanmış cümleler dizini ile karşı karşıyayız.

Mesela şu bölümde sadece parantez içindeki ifadeler çıkarılmış bir iki kelime de eklenmiş: "Bazı kişiler Sığındıkları ve (on yıldır) yaşadıkları ABD'den Türkiye'ye (karşı) ihanet projeleri hazırlayanların oyuncağı olmakta ve böylece yaşam süreçlerini bu yönde sürdürmektedirler. 'Kendi ülkelerindeki' toplumun inançlarını istismar ederek, bunu sermaye ve iktidar gücüne dönüştürenlerin 'bu eylemlerini sezinleyip tedbir almak önemli bir vatan görevi sayılmalıdır." (oyununun bozulması için herkesin üzerine düşen görevleri yapması, her şeyden önce bir vatandaşlık görevidir.)

Şu paragrafın başına ise sadece 'Fethullah Gülen'in' bölümü eklenerek aynen alınmış: "CIA denetiminde yürütülen bu faaliyetin ilk başarılı örneği Moon tarikatı. 1951'de Kore'yi işgal eden ABD, Güney Kore'yi sömürgeleştirirken bir de Hıristiyan tarikatı kurdu. Ve Güney Kore nüfusunun yüzde 40'ı, Budistlikten vazgeçip Hıristiyan oldu. Bu başarıdaki en önemli pay, bilinen adıyla Moon tarikatının. Resmi adıyla anarsak; Birleştirme Kilisesi." Tamamen de haksızlık yapmayalım; yukarıdaki 'anarsak' kelimesi internette 'söylersek' şeklinde geçiyor! Yine Turgut Özal döneminde, diye başlayan bir paragraf 'ANAVATAN Partisi' diye düzeltilmiş! Komedi gibi değil mi? Üst düzey emekli istihbaratçının kitabına birileri araya parça atmış sanki. Apar topar internette, kara propaganda sitelerinde ne bulunmuşsa yerleştirilmiş. Bunu bizzat kendisi yaptıysa hepten korkunç. Kitap, bir zihniyetin deşifresinden öte beceriksizlik şahikası. Yazık, MİT'i bu insanlar yönetmiş.

Yurtdışındaki Türk okulları hakkındaki eski iftiralar ısıtılarak yeniden gündeme getiriliyor. Bugüne kadar yüzlerce gazeteci, akademisyen ve siyasetçinin ziyaret ettiği, zor şartlarda yaptıkları görevden dolayı takdir toplamış öğretmenlere dil uzatılıyor. 'Hizmet'i hedef alan yıkım operatörlerinin söyleye söyleye sakız haline getirdiği "CIA ajanları okullarda öğretmenlik yapıyor" fitnesini 'önemli istihbaratçı' kartvizitini ekleyerek servise sunuyor. Bu iddiayı dayandırdığı toplantı ve ifadeler hiç tartışmaya yer bırakmayacak şekilde ilk dakikada iftirayı Gündeş'in yüzüne çarpıyor. Toplantıda konuşan ve Özbekistan'da görev yapan okul yöneticisinin bu bilgiyi itiraf ettiğini ve bunun devletin resmî kitabında yer aldığını ileri sürüyor. Dün Zaman'da kupürleriyle birlikte haberi okudunuz ve söylenenin tam tersi olduğunu gördünüz.

Adı geçen öğretmen sahipsizlikten şikâyet ediyor, ABD başta olmak üzere pek çok ülkenin, öğretmenlerine diplomatik statüler verdiğini anlatıyor. Diğer ülkeler kendi öğretmenlerine sahip çıkarken devletimiz neden bizi ihmal ediyor sitemini böylesine çarpıtmak için kötü niyetin had safhada olması gerekiyor. Türkçe bilenler için kitaptan aynen alıntılıyorum: "Benim, yüce heyete birkaç teklifim olacak. Birincisi, eğitim faaliyetlerinin uzun ömürlü olması için üst düzey yöneticilerin, özellikle MEB temsilcilerinin sıkça ziyaretlerde bulunmaları. İkincisi ABD, 'dostluk köprüsü' adı altında getirdiği 70 öğretmene diplomatik statü kazandırdı. Eğer devletimiz, büyükelçiliğimiz, diplomatik statü konusunda bize yardımcı olursa Türk öğretmenlerinin itibarlarının biraz daha artacağını zannediyoruz. Bu arada THY, indirim konusunda da bizlere yardımcı olurlarsa memnun oluruz. ABD gibi, Kore gibi ve diğer değişik ülkeler, öğretmen ve öğrencilerin yol masraflarını karşılamak üzere ülkelerine götürmektedirler ve bir aylık seminerler vermektedirler. Bizim de devletimizden talebimiz, bize bu tip imkânları sağlaması, ücretsiz olarak gerek öğrenci ve gerekse öğretmenleri Türkiye'ye davet etmeleri." Can Dündar'ın sorunu Türkçe değil, dilimizi yeterince anlayabiliyor. Gazetecilik de olamaz, çünkü stajyer muhabirler bile böyle ağır bir suçlama için atıf yapılan devlet kitabını bulmayı akıl edebilir. O halde sorun nerede?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yaftacı, senin çocuğun hiç sıtma oldu mu?

Bülent Korucu 2010.12.24

Can Dündar, Nuri Gündeş'in kitabından cımbızlayarak yurtdışındaki Türk okullarına çamur atmasına Zaman'ın verdiği cevaplara karşı reklam sloganımıza sığınmış.

'Yaftalamadan düşünün' temalı reklam filmini seyretmemizi tavsiye ediyor. Gerekçesi de şu: "Dünkü Zaman'da hakkımdaki 'ajan gazeteci' imasını okuyunca o filmi görmüş gibi oldum. Yazanların kendi reklam filmlerini seyretmemiş olmalarına üzüldüm." Dündar, ajan imasından bile rahatsız olmuş. Peki, bu ima niye yapılmış? Çünkü kendisi, tartışmalı bir emekli istihbaratçının korsanda basılmış intibaı uyandıran kitabından hareketle, Türkiye'nin en büyük markasına, Türk kolejlerine çok ağır bir suçlamada bulunmuş. Bunu da en belden aşağı şekilde 'bir başka ülkenin ajanlığı yapılıyor' iddiasıyla gerçekleştirmiş. Çelişkiye bakar mısınız; ajanlık imasından alınganlık gösteren kişi, destansı fedakârlıklarla yürütülen bir hizmeti CIA ajanlığıyla suçlamasını savunmaya kalkıyor.

'İddiayı ortaya atanı değil, yazanı hedef almak 'caiz' midir?' diye soruyor. Dinî fetva istiyorsa müftülüğe sorsun; ama gazetecilik mesleği açısından iddiayı ortaya atanın ispatlayamayacağı ağır ithamları farklı kaynaklardan kontrol etmeden yazmak caiz değildir. Hele internette birkaç dakika ayırarak yapılabilecek bir kontrolse külliyen haramdır! 514 sayfalık bir kitabın sadece dört sayfasında anlatılanlar size neden bu kadar önemli geldi? 'Kes yapıştır'la üretilmiş ve internetteki kara propaganda sitelerinden araklanmış bölümü alıp altına imza atıyorsanız, sorumluluğu paylaşıyorsunuz demektir. Biz stajyer muhabirlerimize bile böyle öğretiyoruz. Can Dündar, Zaman'ın haberinde yer alan bilgilerle ilgili tek cümle etmiyor. Nuri Gündeş'in atıf yaptığı devlet kitabının söylenenin tam aksini ispat ettiğini örtbas etmeye çabalıyor. Zor şartlarda görev yapan bir eğitimcinin; "her ülke kendi öğretmenine sahip çıkıyor. Bizim devletimiz de bizim arkamızda dursun' sitemini çarpıtan adama iki kelam etmiyor. 'Evet, ben hata yapmışım özür dilerim' demiyor. Demagoji ile kendini kurtarmaya çalışıyor. Hakkında daha önce yapılmış suçlamaları sıralayarak 'biz şerbetliyiz' demeye getiriyor. Hiç lafı eğip bükmeye gerek yok; normal bir gazeteci, kaynağı tarafından yanıltıldığında çıkar özür diler. 'Beni değil onu suçlayın' savunması kahvehane dedikoducularının sığınabileceği bir mazerettir.

Hanefi Avcı'nın kitabıyla başlayan süreçte yeni bir kara propaganda ile karşı karşıyayız. Avcı'nın bütün çeteleri aklamak pahasına giriştiği çaba Gündeş'le sürüyor. Onun kitabına da sanki birileri ekleme yapmıştı. Hatta Alper Görmüş kitabın ilk bölümündeki Ergenekon'la ikinci bölümdeki Ergenekon'un birbirine tam zıt şekilde yazıldığını ispat etmişti. Şimdi Gündeş'in kitabında internetten kes yapıştırla üretilmiş 4 sayfa çıktı. Bakalım sırada kim var?

Can Dündar ve servis arkadaşlarına şunu söylemek istiyorum. Sizin hiç çocuğunuz senede birkaç defa sıtma oldu mu? Evinize giren palalı hırsızlardan dolayı eşiniz psikolojik sorunlar yaşadı mı? Kıt kanaat geçindiğiniz maaşın 6 ay gecikmesinin ne demek olduğunu bilir misiniz? Üniversiteyi yeni bitirmiş 22 yaşındaki kızınız, haritada yerini bulamadığınız ülkelere gitmek için gönüllü olduğunda yüreğiniz ürkek bir kuş gibi çırpındı mı? Türk okullarında görev yapan öğretmenler bunları yaşadı; yaşıyor. Herkes bu fedakârlıkları yapamayabilir, gönül meselesi... Anlamayabilirsiniz de... Hiç olmazsa iftira atmayın. Atılan iftiralara çanak tutmayın. Çok mu şey istiyoruz, bu kadarı bile sizin için fazla mı? b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP'nin rakibi MHP

Bülent Korucu 2010.12.28

Anamuhalefet partisi CHP, kurultayını yaptı, vitrinini yeniledi ve seçim çalışmalarına başladı. CHP'nin 12 Haziran'da alacağı sonuç, zincirleme siyasi neticelere yol açabilme potansiyeline sahip.

Sadece parti içi iktidar mücadelelerinde belirleyici olmayacak, çok kritik dönemde ülkeyi yönetecek parlamentonun yapısına doğrudan etki edecek. Kendi dışındaki muhalefet partilerinin başarısına ve yönetici kadrolarının geleceğine tesiri de ihmal edilmemeli. CHP seçim stratejilerini hazırlarken bütün etkenleri bir arada düşünmek zorunda. Sadece AK Parti'yi düşünerek yapılan yol haritası CHP'yi hedefinin uzağına düşürebilir. Elbette bir muhalefet partisi olarak iktidar partisinin oylarını düşürmek için uğraşacak. Ancak gerçekçi analizler ve doğru çıkışlarla önce anamuhalefetteki yerini sağlamlaştırmak zorunda. Karşı cephenin toplanma merkezi haline gelmek, ilk defa seçime giren Genel Başkan Kemal Kılıçdaroğlu'nun önceliği olacak. Aynı düşünceyi diğer muhalefet partilerinin taşıyacağı unutulmamalı. Herkes, pastanın büyük dilimleri olan AK Parti ve CHP'den koparmak isteyecek. Seçimi kazanacağına kesin gözüyle bakılan partiden seçmen koparmak zordur. 'Ben daha iyi muhalefet ederim.' tezini inandırıcı şekilde seslendiren parti, CHP'nin tabanını oyabilir. AK Parti ve CHP arasında geçişkenlik fazla değil. Her iki parti de MHP, BDP ve HAS Parti'den alabilir ve onlara seçmen kaptırabilir. Evvela mevcudu muhafaza etmesi gereken Kılıçdaroğlu, muhalefet pastasını paylaştığı partiler üzerinde fazlaca kafa yormalı.

MHP, sahil kentleri başta olmak üzere pek çok şehirde AK Parti'yle olduğu kadar CHP ile de yarışacak. Yerel seçimlerdeki ilan edilmemiş işbirliğini genel seçimlerde uygulamak imkânsız. Belediyelerde iktidar karşısında güçlü olanı desteklemek makul bir stratejiydi. Genel seçimlerde ise herkes kendi derdine düşecek. Mersin, Adana, Manisa, Balıkesir, Uşak ve Aydın gibi üç partili şehirleri kazanmak üzere, MHP ile CHP ölüm kalım mücadelesi yapacak. AK Parti buraları kaybetse bile onların neredeyse bulunmadığı şehirlerdeki yüksek oylarla açığını kapatabilir. Aynı şeyi CHP veya MHP adına söyleyemiyoruz. Kemal Bey bir yandan Güneydoğu'ya açılmak istiyor. MHP'nin ise böyle bir kaygısı yok. Bu da CHP'nin işini zorlaştırıyor. Kürt seçmene sıcak gelecek her mesaj sahilde MHP tarafından CHP'nin aleyhine kullanılacak. Kılıçdaroğlu'nun Kürt meselesindeki çekingen tavrının sebebi, sahilleri ürkütme endişesi. Ve haksız sayılmaz.

BDP, Güneydoğu'nun belli şehirlerinde birincilik için AK Parti'yle yarışıyor. Daha çok 'laik Kürtler'den oy alması beklenen CHP ortak geldiğinde, AK Parti'den ziyade BDP etkilenecek. Kemal Bey, Güneydoğu ile ilgili hesaplarını yaparken hedef kitlesini doğru belirlemek mecburiyetinde. BDP'nin tabanını çekme planları yapılmalı. 'Büyük parti olarak iktidara karşı sizi ben daha iyi savunurum' tezi elini güçlendirebilir. BDP tabanının kemik yapısı ve PKK'nın tehditleri ise CHP'nin handikapları.

Numan Kurtulmuş liderliğindeki yeni partinin öncelikle AK Parti tabanına talip olduğu söylenebilir. Fakat yapacağı muhalefet CHP'nin performansından memnun olmayan AK Parti dışında kalmış kitleleri etkileyebilir. HAS Parti, sola açık Müslümanlar ve İslam'a kapalı olmayan solcularla daha çok konuşuluyor. Bu tema, CHP'ye gidebilecek muhalif oyların aklını çelebilir.

Uzun sözün kısası Kemal Kılıçdaroğlu ve ekibi seçim stratejilerini oluştururken sadece AK Parti'yi düşünürse sürpriz bir yenilgi yaşayabilir. Normal olarak iktidar partisini eleştirecek ama bunun yanına diğer partilerin kendisi için oluşturduğu tehdidi ıskalamayacak analizler yapmak zorunda. b.korucu@zaman.com.tr

Kanuni'yi bırakın, Tarkan size yeter!

Bülent Korucu 2011.01.11

Kanuni Sultan Süleyman'ı anlattığı iddiasındaki dizi tartışmalara sebep oldu. Diziyi yayınlayan medya grubuna mensup gazeteler, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Başkanı Davut Dursun'un bir cümlesini dayanak yaparak savunmaya geçti.

Dursun, "Osmanlı padişahlarının başarıları ve onları sahiplenmemiz konusunda bir hassasiyetimiz var. Ona uygun düşmediğini varsaydığımız herhangi bir şey gördüğümüzde tepki gösteriyoruz. Unutmamak gerekir, neticede bu bir belgesel değil, dizi. Burada bir kurgu söz konusudur." demişti. Gerçek hayattan alınmış isimler üzerine bina edilmiş ve başlangıcında "tarihî gerçeklerden kurgulanmıştır" yazan yapım için geçerli bir savunma değil. Kahramanların isimleri Süleyman ve Hürrem yerine Barkın ve Ayça olsaydı, hatalar görmezden gelinebilirdi. Ancak gerçek kişileri anlatıyorsanız, tarihe bağlı kalmak zorundasınız. Kanuni diye başlayıp Abraham Lincoln'ü, Ahmet Necdet Sezer'i hatta Fatih'i bile anlatamazsınız. Entrikası ve yatak sahnesi bol tarih soslu dizi yapmak istiyorsanız, Karaoğlan ve Tarkan'ın maceraları neyinize yetmiyor?

Bu tür girişimlerin bizim gibi tarih şuuru oluşmamış ülkelerde zararının fazla olduğunu düşünüyorum. Cumhuriyetin reddimiras mantığını haklı çıkarabilmek adına tarih derslerinde durmadan karalanmış, cenazelerinin bile ülkeye girişine izin verilmemiş Osmanlı hanedanına yapacağımız en büyük kötülük bu olsa gerektir. Sarayı pavyona, sultanları namus duygusundan yoksun, işretten aklı geçmiş zavallılara benzettiğinizde elinize ne geçecek? Avusturya elçisi Ogier van Busbecq'in 'Türkiye Mektupları'nda anlattığı kadar hiç olmazsa gerçeğe sadık kalsaydınız. Busbecq'in, "Vakur, perhizkâr, itidalli, kendisine karşı en garazkârlar bile onun için Hürrem Sultan'a aşırı bağlılığı haricinde olumsuz bir şey söyleyemez. Dinine sadıktır. Merasime hürmet eder ve hükûmetini, dinini yükseltmek emelindedir." şeklinde tanımladığı sultan nerede, Engin Ardıç'ın benzettiği üzere, bar fedaisi kılıklı adam nerede? Aksiyon Dergisi'nin son sayısında anlatıldığı gibi Osmanlı medeniyetinin zirve noktalarından birini temsil eden döneme yazık ediliyor. Sanat ve bilimde yakalanan seviye bile tek başına o dönemi ibra etmeye yeter. Yahya Kemal Beyatlı, Süleymaniye'de Bayram Sabahı şiirinde Mimar Sinan'ı 'Bu zafer mabedinin mimarı bir nefer' olarak anlatırken, "Bir zaman hendeseden bir abide zannettimdi" ifadesiyle külliyede sembolleşen medeniyete işaret ediyordu. Süleymaniye'yi anlamadan Sinan'ı da, Süleyman'ı da idrak edemezsiniz. Bu idraksizlik yazınıza, dizinize annesinden zorla koparılarak alınan ve içinde öfkeyi büyüten devşirme çocuklar biçiminde yansır. Dolayısıyla o çocukların Mimar Sinan olarak Süleymaniye'yi inşa etmesini izah edemezsiniz. Sadrazam Sokullu Mehmet'in ülke yönetimine damgasını vurmasını da aklınız almayabilir. Peki fettan bir cinsel obje olarak resmettiğiniz, yılbaşı gecelerinde ekranda boy gösteren dansözlere benzettiğiniz Beyaz Rus Hürrem Sultan'ın şiirlerini okudunuz mu? İstanbul'a bıraktığı imaretleri gördünüz mü?

Söz konusu dizi eski Osmanlı coğrafyasına pazarlandığında nahak yere yapılan suçlamalara mehaz teşkil edecek. Herhalde başka ülkeler yapsaydı, bugün savunanlar dahi isyan edip, "ülkemiz karalanıyor" diye karşı çıkarlardı. Bazı liberal isimler diziye yapılan eleştirileri "Muhafazakârların kendi hayat tarzını dayatma çabası" olarak sunuyorlar. Bense tersini düşünüyorum, Osmanlı üzerinden belirli hayat tarzları şirin gösterilmek isteniyor. Bu arada olan, tarihî gerçeklere oluyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yarqıtay'ın tek laiki Hamdi Bey mi?

Yargıtay 8. Ceza Dairesi üyesi Hamdi Yaver Aktan ismi yeniden gündemde. Yine konumu ile uyuşmayan cümlelerin yer aldığı bir ses kaydı internete düştü.

Aktan yaptığı yazılı açıklamada, kaydın bir bölümünü esas alarak 'avukat arkadaşının istediği makaleyi istemeye geldiğini' belirtiyor. Gerçekten de ilk bölümdeki konuşma Hamdi Bey'in savunmasına uyuyor gibi. Fakat bitişteki dosya numarası işi bozuyor. Makale isteyen biri neden dairede görüşülmeyi bekleyen dosyanın numarasını tekrarlayıp dursun? Ayrıca asıl eleştiri konusu olan sözler bunlar değildi. 'Bozma mı istersin onama mı?' ifadelerinin yer aldığı kısım hâlâ izah bekliyor. Aktan böyle bir konuşma yapılmamıştır demiyor, sadece çarpıtma olduğunu iddia ediyor.

Daha önceki kasetleriyle ilgili de Aktan'ın benzer beyanatları olmuştu. 'Referandumda hayır çıkması için Öcalan'a ihtiyaç var' cümlesiyle alakalı Cumhuriyet'e konuşan Aktan, "Gündelik sohbetlerimiz, referandum yaklaştıkça, montajlanarak belli organlara servis ediliyor. Anlaşıldığı kadarıyla bunlar Yargıtay'daki ortam dinlemeleri. Değişik zamanlardaki konuşmalar sanki tek bir konuşmaymış gibi birden fazla montajlanıyor. Yeni de değil. Bekletip bekletip servis yapıyorlar, referandum yaklaştıkça." demişti. O konuşma da tepki çekmiş hatta dönemin Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkan Vekili Kadir Özbek, içeriğini tasvip etmemekle birlikte 'birilerinin kendi aralarında yaptıkları kritik' diye yorumlamıştı. Yargıtay Başkanı Hasan Gerçeker de tepkisini "Bir Yargıtay üyesinin, hâkimin, insanın söyleyebileceği, konuşabileceği şeyler değil. Bunlar hiçbir zaman tasvip edilecek şeyler değil. Çok çirkin beyanlar." şeklinde dile getirmişti. Muhatabın varlığını kabul ettiği, muhtevasını kimsenin onaylamadığı konuşmaların sonucu ne oldu? Aktan montajlı olsa bile varlığını kabullendiği konuşmalarla ilgili herhangi bir takibata tabi tutulmadı. Belki ceza görmedi ama kamu vicdanında aklandığını da iddia edemez. Halktaki, 'yargının kolu yen içinde kırılıyor' kanaati iyice pekişti. Yüksek yargı hakkındaki olumsuz düşünceler muhkemleşti. Yine aynısı olacak gibi görünüyor.

Bu defa umut verici küçük bir gelişme var. Yüksek yargıç Aktan, kendisini savunurken 'laiklik ve üniter yapı' argümanlarına sığındı. "Gayri ahlakî olmanın ötesinde hukuka aykırı şekilde pervasızca ve hayasızca sürdürülen kampanya, ulus-devlet, laiklik gibi Cumhuriyet'imizin temel değerlerini savunmaktan şahsımı alıkoyamayacaktır." dedi. Genelde Atatürk, laiklik ve üniter devlet son kozlar olarak değerlendirilir. Durumun ciddiyet kesbettiği hallerde cümlelere özenle yerleştirilir. Pek çok örneği var. Hakkında uygunsuz görüntüler bulunduğu ileri sürülen kişiler bile buna sığınıyor. CHP'li Onur Öymen de Tunceli gafını savunurken "Atatürk'ün partisine mensup birisi olarak Atatürk'ün yaptıklarından utanç mı duyacağım? Atatürk'ün yaptıklarını anlattım. Cesareti olan Atatürk'e itiraz etsin, Atatürk hata yaptı desin." sözlerini sarf etmişti. Şimdi Aktan aynı yolu tercih ediyor. Haliyle insanın aklına şu geliyor: "Yargıtay'da yegâne laik Hamdi Bey mi? Neden başka yargıçlarla ilgili benzer suçlamalar yapılmıyor da Aktan için yapılıyor?" İnsanlar kendilerini savunurken arkasına saklandığı değerleri yıpratıyor. Hem Aktan'ı, hem yargı camiasını hem de söz konusu değerleri itibar erozyonundan korumanın yolu aklanmaktan geçiyor. 'Kanun dışı yollardan elde edilmiş delil' gibi teknik ifadelerin kamu vicdanında karşılığı yok. 'Böyle konuşmalar yapılmamıştır' güvencesine ihtiyacımız var. Hukuka olan güvenimizi tekrar kazandırın bize.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dink cinayeti sil baştan

Bülent Korucu 2011.01.18

Hrant Dink cinayeti, öncesi ve sonrasıyla kusursuza yakın bir psikolojik harp operasyonu diyebiliriz.

Ergenekon sürecinin aydınlattığı ilişkiler ve kestirilemeyen halk tepkisini öngöremedikleri için hedeflerine tam ulaşamadılar. Ancak ne koparsak kâr düşüncesiyle mücadeleyi bırakmadılar. Her şeye rağmen mücadelenin devam etmesinin asıl sebebi yapılan hamlenin altında kalma riskiydi.

Gazeteci Adem Yavuz Aslan, Timaş Yayınları arasından piyasaya yeni çıkan kitabında (Bi' Ermeni Var) Dink cinayetine yeni bir bakış açısı getirmeye çalışıyor. Polis adliye muhabirliğinden gelen Aslan, cinayet bürosu polislerinin zor cinayetler için kullandığı 'yerini ve bakış açını değiştir' kuralını işletiyor. Tetiği çeken belli olduğundan azmettiricilerin aranması gereken soruşturmada eksiklik hemen kendini belli ediyor. Hanefi Avcı, bu cinayetlerin bir grup başıbozuk gencin doğaçlama eylemi olduğunu ispatlamaya çalışırken; "Odayı yeterince ısıtırsanız insanlar gömleğini çıkarır. Türkiye'de öyle bir ortam yaratıldı ki, eylem yapacak hale geldi birtakım insanlar. Ama şimdi deniliyor ki örgüt ile ilişkili. Burada zorlanan ne? Her olay örgüt değildir." diye konuşmuştu. Bizim merak ettiğimiz ve kitabın cevabını aradığı soru: Odayı kim ısıttı? Ülkenin misyonerler tarafından işgal edildiği, bağımsızlık ve vatanın elden gittiği propagandasını yapanlar, odanın ısınmasıyla da yetinmemişti.

'Bi' Ermeni Var' kitabı bunun ötesinde azmettirme girişimleri olduğunu iddia ediyor. O ayrıntıları kitaba havale ederek başka bir bölüme dikkat çekmek istiyorum. Misyonerlerin arasına sızan ve daha sonra gizli tanık olmayı kabul eden bir kişi Zirve Yayınevi cinayetinin hikâyesini anlatıyor. Gayrimüslimlere yönelik cinayetlerin bireysel olmadığını ve kahvehane ahalisinin aşırı gazlanmasından kaynaklanmadığını gösteren güçlü bir örnek, Zirve Katliamı. Kahvede okeye dönerken canı sıkılan gençler masalını güçlü biçimde çürütüyor. Diğer cinayetlerle aralarında sadece benzerlik değil, organizasyonel ortaklık da ortaya çıkıyor.

Zirve Cinayeti'ni çözmeden Dink'in katledilmesini anlayamayız. Kafes Eylem Planı'nı göz önünde bulundurmadan hiçbirini doğru eksene oturtmak mümkün olmayacak. Genelkurmay Adli Müşaviri Hıfzı Çubuklu'nun varlığını kabul ettiği, hatta Başbakanlık'ın talimatıyla kurulduğunu ileri sürdüğü kara propaganda sitelerini hesaba katmadan yaşananları izah edemeyeceğiz. Hayatta alnı secde görmemiş insanların televizyon kanallarını dolaşıp, İslam kahramanı kesildikleri günlere daha dikkatli bakmanın zamanı geldi.

AK Parti ve onun lideri Başbakan Tayyip Erdoğan'ı içeride vatanı misyonerlere teslim etmiş 'Musa'nın çocuğu' olarak gösterenler; dışarıda "aşırı dinci hükümet Hıristiyanların öldürülmesine yardım ve yataklık yapıyor." olarak göstereceklerdi. Böylece bir taşla iki kuş birden vurulacaktı. Hem içerideki milliyetçi muhafazakâr destek hem de Batı dünyasındaki kredi bitirilecekti. 6-7 Eylül Olayları'nın senaryosunu yazıp sahne koyan zihniyeti deşifre edemediğimizden dolayı 2000'li yıllarda misyonerlik paranoyası oyunu kendine zemin buldu. Çok şükür onun kadar başarılı olunamadı ama kaç tane masumun kanı döküldü. Adem Yavuz Aslan'ın kitabı, tetikçilerden ziyade senaristlerin üzerine ışığı çevirmesi açısından önemli. Odayı ısıtan, soruşturmayı yönlendiren, büyük planı örtüp olayı basitleştiren, tetikçileri verip azmettiricileri kurtarmaya çalışanları görmemiz gerekiyor. Yoksa iki gün sonra bu pilavı bize çorba olarak yedirmeye kalkacaklarından şüpheniz olmasın.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Balyoz'u aklı almayanlara

Bülent Korucu 2011.01.25

Balyoz darbe planıyla ilgili gelişmeler birbirini takip ediyor. Gölcük Donanma Komutanlığı'nda ele geçirilen belgelerle yeni bir evreye geçtik.

'Belgeleri oraya birileri koymuştur.' savunması inandırıcılıktan uzak ve komiklik sınırına dayanmış yaklaşımlar. Karargâhını ve hatta karargâhın kalbi konumundaki istihbarat şube müdürünün odasını korumaktan aciz bir komutanlık olabilir mi? O zaman 'ört ki ölem!' Evinde, ofisinde suç delili yakalatanlar da aynı savunmaya sığınmıştı. İspat iddia sahibine düşer kaidesi burada da geçerli. Birileri yerleştirdi diyen ispat etmekle yükümlü. Aksi halde beyana itimat edeceksek hiçbir davada hiçbir belgenin anlamı kalmaz. Şüpheli, 'bunlar benim değil, birileri bırakmış' der her davadan yırtardı.

Genelkurmay Başkanlığı'ndan yapılan basın açıklaması da tuhaflıklar içeriyor. "Yayınlarla, kişilerin 'masumiyet karinesinin korunması' ve 'özel hayatın gizliliği' ilkelerinin ciddi şekilde ihlal edildiği, yargılama sürecinin 'kamuoyu yargısı' şekline dönüştürülmek ve olumsuz yönde etkilenmek istendiği açıkça görülmektedir." Masumiyet karinesi bir nebze anlaşılabilir ama özel hayatın gizliliğine vurgu yapılması kafa karıştırıyor. Ne belgelerde anlatılanlar ne de ele geçiriliş tarzının özel hayatla alakası yok. Masumiyet bahsine gelince, evet kesinleşmiş mahkeme kararına kadar herkes suçsuz kabul edilir. Ancak sanıklarla düz vatandaşlar arasında da dağlar kadar fark vardır. Görünen gerçekle ve iddianameyle örtüşen haberlerin verilmesi haber alma hürriyetinin kullanılması kapsamındadır. Açıklamanın son paragrafı daha bir dikkat çekici: "Türk Silahlı Kuvvetleri, demokrasi, hukukun üstünlüğü ve anayasal değerlere bağlı bir kurum olarak, aksi yönde yapılan telkinlere rağmen, yargı sürecini sabır, sükunet ve itidalle izlemekte, bu çerçevede bağımsız ve tarafsız olduğuna inandığı yargının er ya da geç doğruyu ortaya çıkarmasını beklemektedir." Aksi yönde yapılan telkinle ne kastedilmektedir? Birileri Türk Silahlı Kuvvetleri'ne nasıl telkinlerde bulunmaktadır? 'Masaya yumruğu vurun, yargıya haddini bildirin' mi denmektedir? Yoksa daha ileri şeyler mi talep edilmektedir? TSK telkinlere açık bir yapı mıdır, telkinciler nereden cesaret almaktadırlar?

Gölcük'te ele geçen belgelerle ilgili tartışmaların bir boyutu da konuya mantık açısından yaklaşanlar. Çeşitli akıl çelici sorularla Balyoz planlarının mantıksızlığı ileri sürülüyor. Aslında anlaşılmayacak bir şey yok, ama anlamak isteyene... Başka bir misalle izah edeyim. Cem Garipoğlu'nun kız arkadaşını, ailesinin güvenlikli site içindeki evine çağırıp hunharca öldürmesini aklınız alıyor mu? Cem, cinayeti neden bizzat işlemek istesin? Eline üç beş kuruş tutuşturduğu onlarca katil bulabilirdi. Hadi bizzat yapmak istedi, gezmeye çıkarıp ıssız bir yerde boğup gömmek dururken kameralarla gözetlenen lüks sitedeki evine niye götürsün? Hadi götürdü, ilaçla ya da boğarak temiz iş yapmak varken nalbura gidip testere almak, evi kan gölüne çevirip iz bırakmak da neyin nesi? Cem akıllı olduğu raporlarla kesinleşmiş, yurtdışında eğitim almış geleceği parlak bir veliaht; bu hatayı nasıl yapar!

Böyle bir yazı yazsam, ya aklımdan veya niyetimden şüphe duyarsınız. Testereyi, görüntüleri, kan izlerini tevile yeltenmek en hafif ifadesiyle komik olmaz mı? Balyoz'da da çuvallar dolusu belge ortada olmasa belki bu tür akıl yürütmeler anlam ifade edebilir. Aksi durumda kafa karıştırmaktan başka işe yaramıyor. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yargıda armudun sapı üzümün çöpü hesabı

Bülent Korucu 2011.01.28

Yargı reformu tartışmaları ilginç bir seyir takip ediyor. Hizbullah başta olmak üzere bazı sanıkların tahliyeleriyle had safhaya çıkan tıkanıklık ve gecikme şikâyetlerini gidermenin tek yolu işleyişi hızlandıracak tedbirleri almak.

Savunma hakkına halel getirmeden sorunu çözmenin, mahkemeleri çoğaltmak dışında çaresi bulunmuyor. Bu iş yüküyle hızlanacak yargı, istiap hacminin üstünde ağırlıkla gitmeye çalışan kamyon gibi kazalara açık hale gelecektir. AK Parti hükümetine yargıç aldırmama kararlılığını sürdürenlerin aynı zamanda tahliyelere kızan ve geciken adaletin faturasını iktidara çıkaranlar olması ironik bir çelişki. Yıllardır kol gücüyle hareket ettirdiğimiz araba, iki yıldır kartopu gibi büyüyen zamanaşımı gerçeği ile durma noktasına gelmişti. Uzayan yargılamalar sonunda gerçekleşen tahliyeler ise adalet mekanizmasının hareket edemez halde olduğunu muhataplarının yüzüne çarptı. Bu saatten sonra mevzi koruma manevraları kurumları yıpratmaktan başka işe yaramayacak. Artık yama çözümler ve pansuman tedavi aşamasının da geçildiğini kabullenmek zorundayız.

Zaman'ın bugünkü manşeti, yol gösterici ayrıntılar içeriyor. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Başkanı Jean-Paul Costa, reform çabalarına destek verirken önemli bir bilgiyi paylaşıyor: Avrupa Konseyi'nin 47 üyesi geçen yıl insan hakları ihlallerini ulusal mahkemelerin çözmesi konusunda düzenleme yapma sözü vermiş. Ulusal mahkemelerde davaların uzun sürmesinden dolayı AİHM'de en fazla mahkûm olan ülke konumunu kimseye bırakmıyoruz. Hem Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuru hakkının tanınması, hem de yerel mahkemelerin hızlanması, AİHM'nin önceliklerini karşılıyor. 12 Eylül'de kabul ettiğimiz anayasa değişiklikleri, AYM'ye bireysel başvuru hakkını emrediyor. İntibak kanunlarında bu düzenlemeyi yapmamak, anayasayı çiğnemek anlamına geliyor. Olayı, 'Anayasa Mahkemesi, Yargıtay ve Danıştay'ın temyiz makamı oluyor' biçiminde sunarak ön almaya çalışanlara şunu sormak lazım: AİHM'de bekleyen ve çoğu mahkûmiyetle sonuçlanan binlerce dava ağırınıza gitmiyor da kendi yüksek mahkememizin devreye girmesi neden rahatsız ediyor? Anayasa Mahkemesi, AİHM'den önceki ara kademe olacak. Bunun için de diğer yargı yollarının tamamlanmış olması gerekiyor. Adına isterseniz temyiz deyin başka yolu yok.

Adli ve idari yargıyı hızlandırmak için Yargıtay ve Danıştay'a yeni daireler kurma teklifi de tartışma konusu yapılıyor. Sadece istinaf mahkemelerinin hayata geçirilmesinin yeterli olacağı iddiası tatmin edicilikten uzak. Sistemin bütün halinde ıslah edilmesi kaçınılmaz. İstinaf mahkemelerine seçilecek kişiler başka bir ülkeden transfer edilmeyecek, ilk derece mahkemelerden seçilecek. Zaten orası da tıkanmış durumda değil mi? Temeli güçlendirmeden yeni kat çıkmak, sorunu büyütecek. Yeni hâkim savcı almadan istinaf da, yeni daireler de çözüm olmayacak. Yerel mahkemelerde duruşmalar için aylar sonrasına gün verildiği herkesin malumu. O halde işe temelden başlamak zorundayız. İstinaf mahkemeleri çok önemli ve yüksek yargının yükünü önemli ölçüde azaltacak. Peki, birikmiş davalar ne olacak? Adalet Bakanlığı'nın tespitlerine göre, 2011 yılında 25 bin, 2012'de 32 bin, 2013'te 42 bin, 2014 yılında ise 55 bin dosya zamanaşımına uğrayacak. Bu demektir ki önümüzdeki dört yıl 154 bin dosya, hakkında karar verilemeden kapatılacak. Fecaati düşünebiliyor musunuz? Her dosyanın kaç insanı ilgilendirdiğini bilmiyoruz. En kaba hesapla yüz binlerce insan mağdur edilecek demektir. "Adalet Bakanlığı 2006'da daire sayısının azaltılmasını teklif etmişti. Bu çelişki değil mi?" diyorlar. Son

5 yılda Yargıtay'da devreden dosya sayısı yüzde 232 oranında artmış. Sadece bu yıl 536 bin 585 dosya önümüzdeki yıla devretmiş. Yeni gelenlerle birlikte Yargıtay'da biriken dosya sayısının bir buçuk milyon olması bekleniyor. 2009'da 14 bin olan zamanaşımı sayısı bu yıl 19 bine yükseldi, gelecek yıl 25 bin olacak. Sayıların nasıl katlandığı ortada.. Hâlâ birileri armudun sapı üzümün çöpü hesabı yapıyor....

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

MHP'nin yargı ile imtihanı

Bülent Korucu 2011.02.01

Yargı birinci gündem maddemiz olmaya devam ediyor. Tıkanıklıklar ve bunları aşmak için Türkiye Büyük Millet Meclisi'ndeki çalışmalar malum.

Bu arayışların iki ucu var: AK Parti ve CHP. Kendine özgü bir duruş ve konum belirlemeye çalışan MHP'nin tavrı önem kazanıyor. MHP'nin tercihi, dört ay sonra yapılacak seçimin sonucunu doğrudan etkileme potansiyeline sahip. MHP'nin durumu çok zor, ama aynı zamanda çok da kolay. Hükümetin ekmeğine yağ sürmek veya CHP'nin peşine takılmak ikilemine hapsolursa işi gerçekten zor. O girdaba düşmeden kendi politikasını oluşturabilirse tam tersine yelkenlerini şişirecek rüzgâra bile kavuşabilir. 12 Eylül 2010 referandumunda bence yanlış safta durup yara alan MHP yönetiminin artık hata lüksü yok. Kendi politikasını oluşturma ve halkın önüne böylece çıkma şansını iyi kullanmalı.

Gazetelere akseden şekliyle MHP, 12 Haziran için kolları en erken sıvayan parti konumunda. Seçim beyannamesi daha şimdiden şekilleniyor. İlk işaretler adalet mekanizmasındaki arızaların görmezden gelinmeyeceği ve çözüm önerileri getirileceği yönünde. "Yargının bağımsızlığına yönelik endişeler giderilecek. Milli yargı ekseninde reform yapılacak." şeklinde özetlenen hazırlıkları, farkındalık göstergesi şeklinde yorumlamak istiyorum. 12 Eylül darbesini yaşamamış yeni nesiller bilmez, fakat ülkücü kesimin yargıyla ilgili acıları epey derinlerde. Bilhassa yüksek yargının negatif ayrımcılığından dolayı hâlâ hapiste yatanların varlığı bu acıyı güncelliyor, depreştiriyor. 'Milli yargı' vurgusu tabanın zihin kodlarına sesleniyor. Nasıl yapılacağına dair ipuçları ikna edici olacaktır. Referandumda yönetimin sert tepkisine rağmen tabanın bildiğini okuması, kabuk bağlamasına izin verilmeyen yaralar yüzündendi. Yoksa parti disiplininin en katı olduğu partiden böylesi aykırı ses çıkamazdı. Halkoylamasındaki zararı telafi etmek mümkündü. Partilere oy verilmediği için CHP'yle küçük çapta 'yüzde 42 kimin?' tartışması yaşandı ve kapandı. Şimdiki hataların faturası doğrudan isme kesileceğinden herkes daha dikkatli olmak zorunda. CHP'nin arkasından Adalet Komisyonu'nu terk etme eğilimi, parti yönetimi tarafından engellendi. Demek ki Genel Merkez tehlikenin farkında.

Gelelim seçim beyannamesi hakkındaki görüşlere. "Adil ve hızlı yargılamanın sağlanması için gerekli altyapı oluşturulacak." cümlesi teşhisi gösteriyor. Tedavinin biraz daha ayrıntılı anlatılması gerekiyor. Herkes hastalıkta hemfikir; çözümden haber veren kazanacak. Mesela "Yargıtay'ın hizmet kapasitesi geliştirilecektir." deniliyor. Şu anda komisyondan geçip Genel Kurul'a inmesi beklenen kanun tasarısı da aynı maksadı güdüyor. Seçim

bildirgesinde Yargıtay'ı geliştirmeyi vaat eden MHP, tam olarak neyi kastediyor? Hizmet kapasitesi nasıl geliştirilir? Normal vatandaşlar için 24 saat olan zaman dilimi yüksek yargıçlar için 48 saat olarak mı hayata geçecek! Nihayetinde bu kapasiteyi artırmanın tek yolu yeni daireler kurulmasından geçiyor. Askeri Yüksek İdare Mahkemesi ve Askeri Yargıtay'ı kaldırmayı, Yüce Divan görevini Yargıtay Ceza Daireleri başkanlarına vermeyi düşünen MHP, eklenen iş yüküyle birlikte hantallaşma ihtimalini nasıl bertaraf edeceğini söylemeli. Yeni daire kuruluşuna destek vermeyecekse güçlü ve ikna edici sebepler sunmalı. Sorunu tespit edip çare olarak genel geçer şeyler söylemek ters tepki doğurabilir. CHP'nin bir anlamda tuzu kuru. AK Parti'yi engellemek adına atacağı adımları tabanına anlatma zorluğu yaşamaz. MHP aynı rahatlığa sahip değil.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mısır üzerinden Türkiye'yi dövmek

Bülent Korucu 2011.02.04

Tunus ve Mısır'daki eylemlerden herkes kendince post çıkarmaya çalışıyor. Kimi 'firavunların sonu'na vurgu yapıyor; kimi de halk hareketinin gücüne dikkat çekerek içeriye mesajlar veriyor.

Mısır polisi üzerinden Türk Emniyeti'ne taş atanlar mı istersiniz? 'Asker olsun da Mısır'dan olsun' refleksiyle militarist duygularını tatmin edenler mi? En trajikomik olan ise yakın zamana kadar eşleri bize örnek gösterilen liderlerin şimdi 'diktatör' olarak isimlendirilmesi. AK Partili eşlerinin başörtülü olmasını iğnelemek için fırsat kollayan bazı medya organları, bugün yıkılan rejimlerin lider eşlerini gözümüzün içine sokardı. "Bir onlara bakın bir de bizimkilere" hayıflanması gırla giderdi. O zaman da şimdiki gibi acı acı gülümser geçerdik.

Başka hiçbir siyasi, ekonomik ve sosyal mihengi karşılaştırmadan, numune-i imtisal biçiminde takdim edilen liderlerin arkasından bugün teneke çalıyorlar. Eski 'devrimci' damarlarında akan kanın hızlandığını hissediyoruz. Az kalıyor naftalinledikleri parkayı sandıklardan çıkarıp sokağa atacakları, kendilerini. Eylemlerle sarsılan ve sırasını bekleyen ülkelerle ilgili söylediklerinin gerçek hayattaki karşılığını sorgulamak abes. Çünkü Türkiye hakkındaki analizleri tutmayanların taa Mısır'ı çözmesini beklemek gerçekçi değil. 22 Temmuz 2007 seçimlerinde güvendikleri anket üstadı Tarhan Erdem'le dalga geçen, adını tarhanacıya çıkaran; "ne yani Türkiye'de her iki kişiden biri AK Parti'ye mi oy verecek?" cümleleriyle 'analizler' yapanlar aynı kişilerdi. Şimdi domino etkisinin ülkemize geleceği hayali kuruyorlar. Aksiyon'da Savaş Genç'in yazdığı gibi 'aslında dominonun ilk taşı Türkiye idi'. Demokratikleşme sürecimiz diğer Müslüman ülkelere örnek oluyor. Fakat daha önemlisi, cesaret veriyor. Buradan onlara ekmek çıkmaz yani. Tek tek gidelim, belki anlatabiliriz. Bizimki serbest ve demokratik seçimlerle işbaşına gelmiş bir iktidar; diğerleri ise darbe ile yönetimi ele geçirmiş ve onlarca yıldır gitmiyorlar. Değişim arzusu ile sokağa dökülenler de AK Parti'ye oy verenlere daha yakın. En azından

darbecilere karşı tavır açısından ortaklar. Sandıktan umudu kesip, minder dışı oyunlardan medet umanlar sokaktakilerden ziyade, saraydakilere benziyor.

Hadi konu da hazır Mısır'ken Yusuf Peygamber (as) fıkrasıyla konuyu bağlayalım. Çok bilmiş biri, cemaate hava olsun diye bilgisini döktürerek sormuş: "Hocam; hani bir peygamber vardı ya! Onu, amcaları kaçırıp, havuza atmışlardı. Sonra onu, oradan, eşkıyalar alıp götürmüştü... Mısır'a sultan olmuştu. O, Musa Peygamber miydi?" Hoca "Yahu (demiş), ben bunun neresini düzelteyim! Bir kere o, Musa değil, Yusuf Peygamber'di. Ona, amcaları değil; kardeşleri tuzak kurmuştu. Sonra onu havuza değil kuyuya atmışlardı. Onu, bulanlar eşkıyalar değil, kervandı..."

AK Parti hükümetini, icraatları yerine inançlarıyla vurmaya çabalayanlar hazirandaki seçimde yine hüsran yaşamaya mahkûm. İktidarı ve ona oy verenleri aşağılamaya teşebbüs ederek sonuç alamayacaklarını anlamadılar mı? Yoksa siyasi yelpazenin böyle devam etmesi işlerine mi geliyor; çözemiyorum. Bunca tecrübeye rağmen aynı hataları yapmaya devam etmenin izahı yok. Biraz daha komplocu olsam, kendi rakibini üreten ticari markalar gibi AK Parti'nin de paravan rakiplerin arkasından iktidarını sürdürdüğüne inanacağım.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Funda'nın annesi de adalete güvenecek mi?

Bülent Korucu 2011.02.11

Hunharca bir cinayete kurban giden 16 yaşındaki Funda İşsiz'in katil zanlısı da hantal yargı mekanizmasının nimetlerinden yararlanarak salıverildi.

Anne Huriye Hanım, isyanını şu cümlelere döküyor: "Adalet yerini buldu diye içim çok rahattı; ama adalet bizi sırtımızdan vurdu. İnsan hayatı bu kadar ucuz mu?" Baba Nazım İşsiz ise başka tehlikeye dikkat çekiyor, katilin 'Sizin sülalenizi kurutacağım.' diye tehdit ettiğini belirtiyor. Diğer uyarısı en az birinci kadar ciddi: "Kızımı katleden kişiyi karşımda gördüğümde cinayet işlemem lazım. Normali de bu. Hâkimlerimiz, savcılarımız, büyüklerimiz illâ onunla karşılaşıp öldürmemi mi istiyor?" Adaletin hızlı tecelli etmediği zamanlarda iki büyük yara toplumu esir alır: Birincisi adalet mekanizmasına güvensizlik; ikincisi ise bunun tetiklediği alternatif adalet arayışları. Örnek olay en somut biçimde önümüzde duruyor. Funda'nın katili, yaklaşık bir ay elini kolunu sallayarak dolaştıktan sonra, dün akşam saatlerinde Yargıtay cezayı onayarak hükmü kesinleştirdi. Gözaltına alınan katil, cezasını çekmek üzere cezaevine gönderilecek. Tahliye haberinin medyada yer alması kararın verilmesini hızlandırmış mıdır? Bilemiyoruz. Ancak bu sefer verilmiş sadaka varmış ki, katil kaçmadı ya da baba İşsiz'in endişeleri gerçeğe dönüşmedi. Bütün örnekler böyle sonlanmıyor.

Yarqıdaki tıkanıklıkları aşıp geciken adalete nester vurmayı hedefleyen kanun Meclis'ten çıktı, Cumhurbaşkanı'nın onayını bekliyor. Kanun, lastiğin patlayan noktasına yama vurup arabanın tekrar yola koyulmasına yarayacak. Yarqıtay Başkanı Hasan Gerçeker'in de belirttiği gibi tek başına çözüm değil. Çözüm topyekûn reformdan geçiyor ve mevcut düzenleme sadece ayaklardan biri olabilir. Başkan Gerçeker'in sarf ettiği şu cümle konunun bamteli: "Adalet ne kadar çabuk işlerse toplumun adalete olan güveni o kadar artar." Peş peşe yaşanan tahliyeler, toplumdaki hoşnutsuzluk ve şüpheleri güvensizlik boyutuna taşıdı. Adaletin geciktiğini, yani adaletsizliğe dönüştüğünü somut örneklerle önümüze koydu. Yüksek yargı temsilcilerinin "gece gündüz çalışır, dosyaları eritiriz" biçimindeki şahsi kefaletlerinin halkı ikna etmesi mümkün değildi. Huriye İşsiz'in şahsında ifadesini bulan güvensizlik ancak somut adımlarla telafi edilebilirdi. Başkan Gerçeker, "Yasama görevini yaptı, şimdi sıra yargıda" tespitini şu cümlelerle tamamlıyor: "Yargıtay üyesi olunması için belli nitelikler aranıyor. Bu nitelikleri taşıyan herkes üye olabilir. Bu nitelikleri taşıyan herkes o göreve layıktır." Anayasa Mahkemesi Başkanı Haşim Kılıç da geçtiğimiz günlerde benzer ifadelerle müstakbel yüksek yargı mensuplarına sahip çıkmıştı: "Yıllardır yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı örtüsü altında yüksek yargının içine düşürüldüğü durumu kimsenin savunacak mecali yoktur. Yargı organlarına yapılan seçimleri kimin seçtiği ya da kimin seçildiği gözetilerek bir yerleri ele geçirme planı olarak niteleme, demokrasi ahlakıyla bağdaşmadığı gibi yargı mensuplarına yapılan bir büyük saygısızlıktır. Dün olduğu gibi bugün de yargı mensubu, namusuna emanet edilen görevini onurla yürütmeye devam edecektir. Yüksek yargı organlarının değerli mensupları önerilen her çözümü kaos yaratır nitelemesiyle peşinen reddetme alışkanlığından vazgeçmelidir."

Yargıtay ve Danıştay'a yeni kurulacak daireler nispi rahatlama temin edecek. Asıl önemlisi, sistemin tamiri için gereken reforma toplumun güven kredisini sağlayacak. 'Gidiş iyiye doğru' kanaatini pekiştirecek. 'Yoksa gazetelerin yazdığı çözülüyor, aynı tas aynı hamam devam ediyor' görüntüsü güven bunalımını ortadan kaldırmayacaktı.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Balyoz tutuklamalarına 'asker' desteği

Bülent Korucu 2011.02.13

Balyoz Darbe Planı davasında 163 tutuklama kararı çıkması, sanıkların resmî ve gönüllü avukatlarının tepkisini çekti. Mahkeme kararını ve gerekçeyi tek tek analiz ettiğimizde mahkemenin haklılığı ortaya çıkıyor.

Delilleri karartma ihtimalinden başlayalım. Gölcük Donanma Komutanlığı İstihbarat Şube Müdürlüğü'nde ele geçen belgeler bu gerekçeyi ve 'delillerin toplanıyor' olmasını ispat etmeye yetiyor. İstihbarat Şube Müdür odasının zeminine saklanan 43 klasör evrak mahkemede delil kabul edildi. Söz konusu dokümanın yargılama konusu olduğunu Mısır'da sağır sultan bile duydu. Bir devlet memurunun bunları adalete teslim etmemesi suçtur. Hele hele imha etmek üzere saklaması daha büyük suçtur. İmha konusunu kafamdan uyduruyor değilim. Tuğamiral Sinan Azmi Tosun başkanlığındaki askerî bilirkişi heyetinin raporu, imha itirafını kayıt altına alıyor. 30 sayfalık raporda şu ifadelere yer verilmişti: "İsth. Bçvş. Erdinç Yıldız, 3 ve 5 numaralı hard disklerin kullanımına 28 Temmuz 2009 tarihinden itibaren son verildiğini, söz konusu disklerin aramanın yapıldığı 6 Aralık 2010 tarihine kadar, imha edilecek diğer malzemelerle birlikte kullanım dışı olarak çeşitli zamanlarda İKK kısım amirliğindeki dolaplarda, kimi zaman da uygun yer yetersizliği nedeniyle İstihbarat Kısım Amirliği odasında döşeme altında bulundurulduğunu belirtmiştir." Demek ki özel yetkili savcı Fikret Seçen baskın yapıp

belgeleri yakalamasaydı, imha edilmiş olacaktı. İmha işlemini bugüne kadar davada adı bile geçmeyen bir astsubayın kendi başına yapacağını düşünmek mümkün mü? Kapı gibi askerî bilirkişi raporunun kayıt altına aldığı itiraf ortada duruyorken tutuklama vermeyecek yargıcın cübbesini çıkarıp başka iş yapması gerekir. İmha demişken aklıma başka örnek geldi. Birinci Ordu Komutanlığı'nın kozmik odasından kripto çözme özelliğine sahip ve çok önemli bilgiler içeren 2 adet dizüstü bilgisayarın çalındığı belirlenmişti. Dönemin Komutanı Org. Hasan Iğsız'ın 'devlet sırrı' gerekçesiyle askerî savcıların bile arama yapmasına izin vermediği, yüz ve parmak izi tanıyan kapılarla donatılmış ve 17 haneli şifrelerle açılabilen kozmik oda, hırsızlardan korunamamıştı! Sokak arası mağazalarda bile güvenlik kamerası var ve hırsızlar akşam ana haber bültenlerinde boy gösteriyor. Böyle korunaklı mekânlardan özel donanımlı bilgisayar çalmak için görünmeyen adam filan olmak lazım. Ya Gölcük için söylenenler? "Belge üretme çetesi, zemini sökerek 9 çuval belgeyi yerleştirmiş." Küçük bir kâğıt belki fark ettirmeden atılabilir, ama 43 klasör evrak hem de karoların altına nasıl gizlenir? Bence Balyoz savunucularının Oscar adayı Başlangıç filmini iyi izlemelerinde fayda var. Belki de izlemişlerdir. Yakında "Babamızın zihnine rüyasında birileri girerek darbe fikrini aşılamışlar" derlerse şaşırmayacağım.

Gelelim katalog suçlarına: Ceza Muhakemeleri Usul Kanunu 100. maddesi, normal suçlar için 'kaçma, delilleri yok etme ve tanık ile mağdurlara baskı' ihtimalini tutuklama gerekçesi olarak sıralıyor. Ancak 'katalog suç' denenler için yukarıdaki şartları aramıyor, doğrudan tutuklama yapılabileceğini öngörüyor. Sadece 'kuvvetli şüphe'yi yeterli sayıyor. Bu suçlar, 'soykırım ve insanlığa karşı suçlar, kasten öldürme, işkence, cinsel saldırı, çocukların cinsel istismarı, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti, suç işlemek amacıyla örgüt kurma, devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar'. Demek ki mahkemenin saydığı ve bizim kolayca ispat ettiğimiz gerekçelere aslında ihtiyacı yokmuş. Anayasal düzene karşı suç isnadıyla yargılanan kişiler, kaçma şüphesi ve delilleri karartma ihtimalini göz ardı ederek bile tutuklanabilirmiş. Sıralanan suçların niteliğine dikkat edildiğinde sanığın korunmasından tutun, suçun temadisine kadar pek çok fayda dile getirilebilir. 'Kocası tarafından katledilen Ayşe Paşalı'yı koruyamayan devlet' eleştirilerini örneğe uyarlayalım. Devlet, 9 subaylar olayında cuntayı değil ihbar edeni cezalandırdığı için bağıra bağıra gelen darbeden kendini koruyamamıştı. Haklarında anayasal düzene karşı kuvvetli şüphesi bulunanları ellerindeki silah ve yetkiyle serbest bırakmak akla da hukuka da sığmaz. Kendini koruyamayan devlet, Ayşe Paşalı'ları hiç koruyamaz.

b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Balyoz için iletişim tavsiyeleri

Bülent Korucu 2011.02.15

Balyoz darbe planı davası tutuklularının yakınları ve avukatları mücadeleyi mahkeme salonunun dışına taşımayı hedefliyor. Demokrasi ve hukukun sınırladığı alanlarda istediklerini yapabilirler.

Bu sınırlar içinde kalıp kalmadıkları da adalet mekanizmasının sorunu. 'Adil yargılamayı etkileme' girişimlerinden kendini korumak yargıya düşer. Ben iletişim stratejisi ve kamuoyu algısı yönünden konuya yaklaşmak istiyorum. Yapılan hatalara dikkat çekmek, böylece tekrarını önlemek arzusundayım. Kabul ederlerse yakınlarına bilâbedel iletişim danışmanlığı hizmeti vereyim.

Bir; Genelkurmay Başkanlığı'nı sıkıştırıp, "Türk Silahlı Kuvvetleri, demokrasi, hukukun üstünlüğü ve anayasal değerlere bağlı bir kurum olarak, aksi yönde yapılan telkinlere rağmen, yargı sürecini sabır, sükûnet ve itidalle izlemektedir." türünden açıklama yapmak zorunda bırakmayın. 'Aksi yönde yapılan telkinler' ibaresi haklı eleştirilere yol açtı. Daha önceki tutuklama ve yakalama süreçlerinde yaşanan tuhaflıklar, sanıkların lehine değil aleyhine dönüyor. Hakkıyla beraat alsalar bile mahkemenin baskı altında bu kararı verdiği ileri sürülecek.

İki; 'rutubetli odalarda kalıp makarna mı yiyecekler?' yollu serzenişler kamu vicdanında ters etki oluşturur. Yaşlılık kastıyla söylenmiş olsa bile buram buram seçkincilik kokuyor. 'Biz yıllardır makarna yiyip rutubet teneffüs ediyoruz' diyecek kitleler baştan kaybedilmiş olur. Ayrıca kanun önünde herkes eşit, traktörüyle tarla dönüşü kaza yapıp ölüme sebebiyet veren 70 yaşındaki Hasan emmi aynı şartlarda cezasını çekiyor. Hatta Balyoz sanıklarının nispeten imtiyazlı olduğunu hepimiz biliyoruz.

Üç; Türk Silahlı Kuvvetleri için 'kâğıttan kaplan' benzetmesini dillendiren siyasilere prim vermeyin. Adaletin kestiği parmak acımaz. Yargı karşısında hiç kimse kâğıttan bile olsa kaplan değildir. Mahkemeye karşı kimsenin kaplan olma hakkı savunulamaz. Vergi memurları yargılandığında Maliye Bakanlığı veya polisler yargılandığında Emniyet Teşkilatı kaplanlık taslıyor mu? Hele duygusallığa kapılıp, "Türk ordusu istediği zaman darbe yapar." gibi cümleler kurmak kör göze parmak sokmak anlamına gelir. Beşiktaş'ta yolu trafiğe kapatan tutuklu yakınlarını Samanyoluhaber'de seyrettim, ağızlarından dökülen bu cümleler ürperticiydi. İçerdekilere yapılacak en büyük kötülük, dışarıda darbe savunuculuğuna soyunmaktır.

Dört; 'karşı taraf' olarak gördüklerinize hakaret etmeyin. Hakaret ve saldırgan üslup tezleri zayıf insanların son sığınağıdır. Ağzınızı bozdukça tezlerinize değil, suçlamalara güç verirsiniz. Çetin Doğan'ın kızı ve bilim adamı damadı Dani Rodrik bu hataya çok düşüyor. 'Ahmet Aldatan, Yasemin Cıngar ve Mehmet Bulanıksu' ifadeleri Ahmet Altanları yıpratmaz; bilakis Balyozcuları küçük düşürür.

Beş; bilhassa Gölcük Donanma Komutanlığı'nda çıkan belgelerle ilgili ikna edici argümanlar geliştirilmeli. 'Bunlar çöplük' ya da 'birileri getirip koymuş' tarzında çocuksu savunmalar kamuoyu desteğini kazandırmaz. Kimse İstihbarat Şube başkanının odasına 43 klasör belgeyi birilerinin yerleştirdiğine inanmaz. Dünkü Sabah'ın manşetinden sonra bu ihtimal iyice ortadan kalktı. Görevli subay ve astsubayların ifadeleri, taşıma ve yerleştirme fiilinin bilinçli ve emirle olduğunu açıkça ortaya koyuyor.

Altı; hâkim ve savcıları eleştirebilirsiniz ama hakaret ve tehdit aksülamel yapar. Kararın okunmasından sonra "Bu gece çocuklarınıza iyi sarılın" türünden gözdağı verme girişimleri hukuken de stratejik olarak da yanlış. 'Güçlü paşalara meydan okuyan cesur yargıçlar' algısını pekiştirirsiniz. Kimseyi yanınıza çekemezsiniz.

Bizden şimdilik bu kadar. Beni dinleyeceklerine de çok ihtimal vermiyorum ama çorbada tuzumuz olsun.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kılıçdaroğlu, bindiği dalı kesiyor

Bülent Korucu 2011.02.18

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, medcezir yaşamaya devam ediyor. Selefi Deniz Baykal'ın skandal biçimde görevden alınmasında herhalde bir dahli yoktu. Olsaydı en azından biraz hazırlıklı bulunurdu.

Kemal Bey'in hazırlıksızlığı, acemi sürücülerin müteredditliği gibi fazlasıyla kendini belli ediyor. Yol haritası netleşmediğinden gündelik politikalar belirleniyor. Rüzgâra göre tavırlar ortaya konuyor. Her siyasetçi hata yapabilir ama temel tercihlerini netleştirmemiş olanların hataları ölümcül boyutta tezahür edebilir.

CHP lideri, son günlerde ölümcül hata biçiminde nitelenebilecek sözler sarf ediyor. Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Genişletilmiş Başkanlar Kurulu toplantısında söyledikleri 'bindiği dalı kesiyor' denecek cinsten. "Eğer demokrasiyi sadece seçim kaliteli kılsaydı, Hüsnü Mübarek çok önemli bir sonuç elde etmişti. Yüzde 87 oyla seçilmişti. İkinci Dünya Savaşı öncesi Hitler'i düşünün, olağanüstü oylarla geldi ama kimse 'o ülkelerde demokrasi var' demedi. Aynı şey Tunus için de geçerli." Bir siyasetçinin sandığı küçümsemesi intihar etmek anlamına geliyor. Kemal Bey, CHP'nin tek parti dönemindeki gibi açık oy gizli sayım sisteminin devam ettiğini sanıyor olamaz! İki dönem önce iktidarı elinde bulunduran iki partinin yerinde yeller estiğini hatırlamalı. Daha geriye gidildiğinde ülkeyi tek başına iki dönem yöneten ANAP tarihe karıştı. Çok değil 15 yıl önce birinci parti konumunda olan Refah Partisi'nin bugünkü devamı, yüzde 5'in altında hayata tutunmaya çabalıyor. Anamuhalefet lideri, Başbakan Tayyip Erdoğan'ı eleştirebilir, en doğal hakkı. Ancak bunu yaparken 60 yıllık demokrasi tecrübemize ve halka haksızlık etmemek lazım. Yüzde 50'nin üstündeki katılımların başarı olarak algılandığı bir dünyada son seçimde yüzde 84 gibi rekorla sandık başına gittik. Her darbeden sonra cuntalarla inatlaşırcasına 'sakıncalı' partileri iktidar yaptık. İktidar şımarıklığına giren nice sarsılmaz görünen partiyi tarihin tozlu raflarına gönderdik. Rakibini Hüsnü Mübarek'e benzetmek uğruna bunları bir kalemde silmek Kılıçdaroğlu'na kaybettirir. Halk, aslında hakaret edilenin kendi iradesi olduğunu düşünür. Böyle basit ve kolaycılığa kaçan muhalefet çıkışlarıyla CHP puan toplayamaz. Buralarda harcayacağı enerjiyi Aile Sigortası Projesi'ne harcasa daha çok mesafe alır. Kurultay'da verilen bir sözün ortada bırakılmayıp tablolarla projelendirilip kitapçık haline getirilmesi önemli. Proje bazlı muhalefet ses de getirir oy da. Ama proje sahipleri kendi konuşmalarıyla, projeleri gölgede bırakırsa, inandırıcılık kaybolur.

Kılıçdaroğlu'nun bu haftaki intihar girişimlerinden biri de Ergenekon'a sahip çıkması. Devam eden yargılamayla ilgili olarak, "Belgeler zaten sahte çıktı, bu örgüt neredeymiş gidip ben de üye olacağım." tarzında ifadeler hukuka sığmadığı kadar siyasî akla da uygun değil. Süreçte yanlışlar, hukuksuzluklar görüyorsanız, durmayın eleştirin. Ancak davanın varlığını sorgulama hakkına hiç kimse sahip değil. Kılıçdaroğlu, avukatlığı da aşıp yargıç kürsüsüne oturarak hüküm vermeye kalkıyor. Belli medya organları, işlerine geldiği için bu sözleri büyütüyor. Manzara 'bir sol partinin lideri, güçlüleri ve egemenleri savunuyor' biçiminde kamuoyuna aksediyor. Yüksek yargıdaki işleyişi hızlandıracak paketi onaylayan Cumhurbaşkanı Abdullah Gül için söyledikleri de aynı minvaldeydi. 17 yaşındaki Funda'nın katilinin 38 gün serbest kalması üzerine yaşananlar hâlâ çok sıcak. Katilin babası bile 'Oğlum tahliye edilmemeliydi.' derken; Funda'nın ailesi Cumhurbaşkanı'nı alnından öpeceğini dile getirirken Kemal Bey, 'Çankaya noteri' edebiyatı yapmamalıydı. Cumhurbaşkanı Gül'ün dikkat çektiği, iki yılda zamanaşımına uğrayacak binlerce dosyaya 'olursa olsun' mu diyeceğiz? Kılıçdaroğlu sükûnetiyle tanınıyor, fakat hataları bu tezi doğrulamıyor.

Tutuklu generaller ve zafiyet

Bülent Korucu 2011.02.22

Balyoz darbe planı yargılamalarında çıkan tutuklama kararlarına karşı geliştirilen argümanlardan biri Türk Silahlı Kuvvetleri'nin zafiyete uğrayacağı iddiası.

Elimizdeki veriler söz konusu iddiayı doğrulamıyor. Tam tersine TSK'da bilhassa general kadrosunda bir şişkinlik ve istihdam fazlası olduğunu ortaya koyuyor. Konunun çağdaş güvenlik stratejileri boyutuna birazdan temas edelim; önce bilgiler. Ordumuzda Genelkurmay Başkanı hariç 348 generalin görev yaptığını bu tartışmalar sayesinde öğrendik. Hâlbuki tahsis edilen kadro sadece 301. Kara Kuvvetleri'ne 169, Hava Kuvvetleri'ne 58, Deniz Kuvvetleri'ne 47 ve Jandarma'ya 27 olmak üzere toplam 301 general kadrosu bulunuyor. Zaten buradan hareketle tutuklamalara karşı çıkanlar 29 generalin tutuklanmasını 'yüzde 10' olarak hesapladı.

Peki nereden çıkıyor bu 348 rakamı? Anlatayım; TSK'ya 301 general kadrosu verilirken istisnai bir uygulama olarak 36 generale kadar 'temdit' hakkı tanınmış. Yani yaş haddini doldurmayan ama o rütbede bekleme süresi biten generaller emekli edilmeyip birer yıllık uzatmalarla üç yıl daha görevde kalıyor. Zaruri haller için tanınmış bir istisna kural haline gelmiş ve fazladan 36 generalin istihdamı sağlanmış. Bitmedi; daha ileri gidilerek istisnanın istisnası olarak yer verilen 'zaruri hallerde bu sayı 47'ye kadar artırılabilir' seçeneği de kalıcı kadroya dönüşmüş. Savunucular baltayı taşa vurup 301 rakamını telaffuz edince gerçekle yüzleştik. Onun için kalbinizi ferah tutun, hâlâ fazladan 18 generalimiz var!

Bu kadroculuk öylesine noktalara ulaşıyor ki, 2009 Yüksek Askerî Şûrası bir ilke sahne oldu. Bilgin Balanlı, orgeneralliğe terfi ettirilerek Genelkurmay İkinci Başkan Yardımcısı yapıldı. Öncesi ve sonrasında mevcut olmayan makam bir yıllığına Balanlı uğruna ihdas edildi. Orgeneral rütbesindeki İkinci Başkan'a, aynı rütbede bir yardımcı verilerek orgeneral sayısı 15'e çıkarıldı. Emekli Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ bu icraatın altındaki imzanın sahibiydi. İkinci Başkan'a yardımcı lazımsa neden sürdürülmedi, değilse neden bir yıllık atama yapıldı?

Şimdi gelelim olayın güvenlik stratejileri boyutuna. Silahlı Kuvvetler'imizin soğuk savaş döneminden kalma yapılanmasıyla kendine ve ülkeye zarar verdiğini uzmanlar söylüyor. Daha küçük ve operasyon kabiliyeti yüksek profesyonel ordu yerine bugünkü yapıyı hak etmediğimizi düşünüyorum. Barış zamanına göre bile fazlasıyla kalabalık; doğal olarak da sevk ve idaresi zor bir teşkilat şemasına sahibiz. Üstüne üstlük bir de savaş kadrolarını kullanıp münhal bırakılması gereken yerlere de atama yapıyoruz. Yarbay ya da albay tarafından yönetilmesi gerekirken generallere tahsis edilmiş birimlerin hikâyelerini çevrenizdeki pek çok emekli astsubaydan bile dinleyebilirsiniz. Bunu gerçekten ihtiyaç karşılamak, vatan savunmasına halel getirmemek adına mı yapıyoruz? İkna edici açıklamalar duyamıyoruz. Dünyanın jandarmalığına soyunmuş ABD'nin bile

asker ve general sayısını azaltarak 100 milyar dolar tasarruf etmeyi düşündüğü bir ortamda biz, askerlerin garsonluk yapmaması kararıyla mı avunacağız? Terörle mücadele ederken profesyonel, silah ve manevra kabiliyeti yüksek birimlere geçmeyi dönemin Kara Kuvvetleri Komutanı İlker Başbuğ, büyük bir vaat olarak anlatmamış mıydı? Aynı şey bütün ordu hakkında neden geçerli olmasın?

Bindiğimiz dalı kesecek değiliz, kimse ordusunun zaafa uğramasını istemez. Ama 'kalabalık ordu-güçlü ordudur' tezini kamuoyuna anlatmak zor. 7 askerin kendi mayınımıza basarak şehit olmasının sanığı olarak askerî mahkemede yargılanan Gürbüz Kaya'nın terfi almasını veya yokluğunda ordunun zaafa uğrayacağını da halka anlatmak pek mümkün görünmüyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yargının Cihaner'le imtihanı

Bülent Korucu 2011.03.01

Yargıtay 11. Ceza Dairesi'nin savcı İlhan Cihaner'le ilgili son kararı tartışmaları alevlendirdi. Cihaner'in göreviyle ilgili isnat edilen suçlar aynı dairede yargılanacak; terör örgütü davası ise Erzincan'a iade edildi.

Yargıtay başlangıçta yanlış iliklediği düğmeyi düzeltebilmek için bütün düğmeleri sökmek zorunda kaldı. Filmi başa sardı. Ancak işi garantiye almak için Erzincan Cumhuriyet Başsavcılığı'na sipariş vermeye çalışıyor. Aslında sipariş ifadesi biraz hafif kalıyor, Yargıtay doğrudan talimatla bir soruşturmayı şekillendirmeye çabalıyor. Erzincan'a dosyayı "soruşturmayı tamamla bana gönder" direktifiyle yolluyor. Soruşturma sonucunda nasıl bir dosya ortaya çıkacağını önceden kestirmek mümkün mü? Değilse sipariş ve talimat iddiaları somutlaşıyor demektir. Hiçbir makam ve kişi, yürütülen soruşturmayla ilgili hâkim ve savcılara emir ve talimat veremez. Buna yüksek mahkemeler, Adalet Bakanlığı ve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu da dâhil. Yargıtay, bitmiş yargılamalarla ilgili temyiz makamıdır. O da usulle sınırlıdır ama bizde esasa girmek âdetten oldu.

Yargıtay'ın en temel açmazı terör örgütü kurmak ve üye olmak suçlarını görev kapsamında değerlendirmesi. Bunun görev suçu olmadığı yasada çok açık biçimde yazıyor. Yargıtay, kanuna aykırı içtihat yapıyor ve bunun kanun yerine ikame edilmesini dayatıyor. Mevzuat hiyerarşisinde kanun ortada dururken içtihadın lafı edilmez. Rüşvetle beraat ve tahliye kararı veren İzmir hâkimini bile görev suçu kapsamına almayan Yargıtay, terör suçunun görevle alakasını kurmakta zorlanıyor. Zorlandıkları diğer bir konu ise bütün sanıkları birinci sınıf savcı Cihaner'le aynı mahkemede yargılamaya çalışmaları. Kanun da uygulama da çok açık; birinci sınıf savcının dosyası tefrik edilir ve diğer sanıklar görevli mahkemede yargılanır. Yetki açısından sorun yokmuş gibi görünse de görev açısından imkânsızı başarma gayreti içindeler. Uygulamadan hemen yakın bir örnek vereyim. Yargıtay Birinci Başkanlar Kurulu, 6. Hukuk Dairesi Başkanı Hasan Erdoğan'ın rüşvet suçlamasıyla Yüce Divan'da yargılanmasına karar verdi. Suç ortakları olduğu iddia edilen bütün sanıklar Ankara 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanacak. Hatta aralarında emekli 12. Hukuk Dairesi başkanı Mustafa Oskay da var. Daire Başkanı Hasan Erdoğan'la aynı suçu işledikleri ileri sürülen sanıklar birlikte yargılanmıyorsa, Cihaner'in ve birlikte yargılananların ne özelliği var? Kanunun ve uygulamanın bu kadar açık emrine rağmen Yargıtay'ın dayatmasına teslim olan hâkim ve savcılar görev suçu işlemiş olur.

11. Ağır Ceza Dairesi'nin başkanı Ersan Ülker, 'birleştirme kesinleşmediğinden diğer sanıklara söz verilmedi' cümlesi kurduğunda sanık avukatı Sadullah Kara'nın uyarısıyla karşılaşmış ve düzeltmişti. Kara, tahliyeleri

hukuksuz duruma düşürecek bu cümleyi kayıtlardan sildirmişti. Anlaşılan hâkimler şuuraltlarındaki hukuk bilgisinin dışa vurumuna engel olamıyor. Bu hukuksuz birleşme kararını tam manasıyla içselleştirmedikleri anlaşılıyor. Kendisinde devam eden dosya ile İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki bir dosyayı birleştirdi. Şimdi tefrik etti. O zaman birleştirmenin hukuka karşı hile anlamı taşıdığı eleştirilerini nasıl bertaraf edecekler? Terör örgütü üyeliği davasının Erzincan'a iadesinin gerekçesi de söz konusu yüksek yargıçları zor duruma düşürecek cinsten. Görev suçundan dolayı Adalet Bakanlığı'ndan izin alınması gerektiği, bu olmadığı için de soruşturmanın baştan yapılmasının zorunlu olduğu belirtiliyor. Ağır cezalık suçlarda izne gerek olmadığı, bilgi vermenin yeterli görüldüğü biliniyor. Yargıtay aksini iddia ediyor. Benim merak ettiğim, Yargıtay'ın bir dairesi böylesine basit ama dosyayı kökten etkileyen usul eksikliğini aylar sonra ve birçok duruşmanın ardından mı fark ediyor?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Bizi Akis ve Ulus mahvetti'

Bülent Korucu 2011.03.08

Türk basınının demokrasiyle ilişkisi başından beri sorunlu gidiyor. Darbelerdeki rolü hiç inkâr edilmedi. Bazen darbeciler, yer yer de bizzat gazeteciler bu rolü itiraf etti.

Erol Simavi'nin şu cümlelerinde olduğu gibi kimi zaman da şecaat arz ederken dile getirildi: "Basın için dünyada beş büyük kuvvetten biridir, dördüncü kuvvettir derler.

Bu söz Türkiye için geçerli değil... Birinci kuvvet Türkiye'de ordu mu? Hayır... Basındır... İkincisi ordudur. Çünkü orduyu ihtilallere basın hazırlar. Milli Birlik Komitesi üyesi Orhan Erkanlı'nın bir sözü vardı: 'Bizi Akis dergisiyle Ulus gazetesi mahvetti' derdi. Akis'le Ulus'u okuya okuya sonunda ihtilal yapmışlar." Emin Çölaşan'a Hürriyet'in 40. yılı münasebetiyle verdiği mülakatta Simavi'nin söyledikleri, acı gerçeğin en yalın ifadesiydi.

Çok uzağa gitmeye gerek yok, 28 Şubat'ta 'silahsız kuvvetler'in neler yaptığını unutmadık. "Bugün neyi manşet yapalım paşam?" sorusunu da "Kafanıza göre bir şey çakın" cevabını da dün gibi hatırlıyoruz. Böyle bir ülkede gazetecilerle darbeciliği kategorik olarak ayrıştırmaya çabalayanları anlamakta zorlanıyorum. Cuntacılığa bulaşmış, askerî müdahalelerde gönüllü asker yazılmış ve belki de Simavi'nin dikkat çektiği üzere bizzat yönetmiş olanların telaşı normal. Hırsız, polisi her gördüğünde yüreği hoplar; katil, cinayet romanı okurken bile heyecanlanır. Bir parmak kalabalığa yöneldiğinde, cuntacıların kendinin işaret edildiğini sanması ve paniklemesi normal. Ancak demokrat cephedeki savrulmaları garipsiyorum. Benzer tablolar Mustafa Balbay gözaltına alındığında yaşanmıştı. Cumhuriyet Gazetesi'ne ziyaretçi akını, 'hepimiz Mustafa'yız' sloganları vs. Sonra günlükler ortaya çıkınca "Balbay günlükleri, Ergenekon olayı açısından bir dönüm noktasıdır. Türkiye bu

sayede darbecilikle yüzleşerek darbecileri yargılayabilecek." Ya da "Ayıplı bir durumla yüz yüzeyiz. Darbe açısından belki tehlikeyi savuşturduk ama darbe sever, darbeci sever gazetecilik direniyor." cümleleriyle bir anlamda günah çıkarılmıştı.

'Gazeteciler darbeci olamaz' kadar 'Ahmet darbeci olamaz' ifadesi de sorunludur. Böylesine medya desteğine sahip insanlar için hukuki süreci işleten yargı mensuplarının hassasiyeti maalesef üst düzeydedir. Neden maalesef, çünkü sade vatandaş için kimse kıyamet koparmadığından aynı özenden söz edemeyiz. Neyse sözün özü, insanların suçsuzluğuna inanmak, temenni etmek başka şey; sorumsuzluk talebi anlamına gelecek şekilde baskı oluşturmak başka. Genelkurmay Başkanı'nın suç isnat edilen askerlere kefil olması ile bunun arasında fark yok. Düz mantıkla baktığınızda o komutan da haklı; Allah Allah diyerek düşmana saldıran ordudan cami bombacısı çıkmaması gerekiyor. Yüzlerce çocuğun gittiği müzeye bomba yerleştirilmemesi beklenir. Ama yargıya intikal etmiş iddialar var ve bugün gazetecilere sahip çıkanların bir kısmı komutanın kefaletini yargıya müdahale olarak eleştirmişti.

Yazıyı yine darbe tarihimizden bir alıntıyla bitirelim: Talat Aydemir cuntası başarıya ulaşmak üzeredir. Radyo ele geçmiş, kritik noktalar kuşatılmıştır... Ancak hükümet ve Genelkurmay, radyo yayınını Etimesgut istasyonundan kestirir. Etimesgut'tan anonsa başlarlar.

Genelkurmay Başkanı Cevdet Sunay, şu konuşmayı yapar: "Türk Silahlı Kuvvetleri, hükümetin emrindedir. Kara, Deniz, Hava ve Jandarma komutanlıkları, hükümeti desteklemektedir. Talat'ın 3-5 adamı hüsrana uğrayacaktır. Maceraperestler muvaffak olamayacaklardır ve cezalarını göreceklerdir. Bunlar toplanmaktadırlar." Bu konuşmadan sonra ihtilal için harekete geçen kıta komutanlarında çözülme başlar. Aydemir, o günkü durumu şöyle anlatır: "Halbuki karşımızda hiçbir kıta yoktu. Subaylar tankları bırakıp, bölükleri bırakıp kaçmasaydı, hiçbir şey olmayacaktı. Tek radyonun bu kadar tesirli bir silah olduğunu o zaman anladım. Mağlubiyetimizin tek sebebi radyodur..." (Hatıratım, Albay Talat Aydemir, Yapı Kredi Yayınları)

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Soner Yalçın'ın özrü

Bülent Korucu 2011.03.11

Soner Yalçın ve sahibi olduğu Oda TV iki gündür özür dilemekle meşgul. Ancak dile getiriliş biçimleri itibarıyla özür kabahatten büyük duruyor.

Sözü uzatmaya gerek yok, şöyle diyor Yalçın: "Evet İklim Bayraktar, bana söyledi; önce telefonda, sonra Ankara'da, Yurdakul çiftiyle akşam yemeği yerken yanımıza geldi; anlattı

yaşadıklarını, hatta bir ara espri dahi yaptık, güldük. Ne bileyim, belki bizim saflığımız, hiç üzerinde durmadık." Bilmeseniz Kemalettin Tuğcu'yla muhatap olduğunuzu sanırsınız. Soner Yalçın, öldürülen MİT Müsteşar Yardımcısı Hiram Abas, öldürülen Kürt işadamı Behçet Cantürk, JİTEM'i deşifre etmesini canıyla ödeyen Cem Ersever ve bilumum esrarengiz kişi ve olayla ilgili tuğla kalınlığında kitap yazan arkadaş değil miydi? 'Saflığına gelip' üzerinde durmayışına mı yanalım, espri yapıp güldüğüne mi? Konu en saf insanlara bile acı fren yaptıracak cinsten, hele bir de espri yapıp gülmek... Yalçın, 'yaşadıklarını anlattı' diyor. Demek ki inanıyor

muhabirinin sözlerine. O zaman şimdiki özrü boşluğa düşüyor ve 'Niye gereğini yapmadın?' sorusu gündeme geliyor. Yok muhabire inanmadıysan hem kovarsın hem de muhatapları komploya karşı uyarırsın.

"Baykal'la yaptığım görüşmelerde dile bile getirmedim. Gerçi ne diyecektim? Zaten kaset komplosuyla 45 yıllık siyasi hayatının en iğrenç olayını yaşamış bir siyasi lidere ne diyebilirsiniz? Böylesine ağır bir iddiayı nasıl kolayca konuşabilirsiniz?" Tam tersine Deniz Baykal'ın zaten komploya kurban gitmiş bir siyasetçi olduğunu düşünüyorsanız, yeniden aynı delikten ısırılmasın diye evleviyetle uyarmanız gerekmez mi?

Soner Yalçın, Nazlı Ilıcak'tan özür dilerken de benzer hatalara düşüyor. "20 yıl önce ajandama yazdığım özel notlarım bugün medyaya servis ediliyor. Bir köşede unuttuğum, genç muhabirlik dönemimden kalan ajandamdaki notlar bel altı savaşına malzeme yapılıyor. Ilıcak, yazıyor; 'Yalçın beni hep fişledi!' Ne diyeyim şimdi buna? Kızmakta haklı... Siz istediğiniz kadar 'hangi gazeteci, hangi gazetecinin dedikodusunu yapmaz' deyin. Bunun önemi yok artık." Benzer ifadeler site adına yapılan 'yarı resmi' açıklamada da var. "Kuşkusuz Nazlı Ilıcak, sorulan sorulara gülüp geçerek 'her gazeteci bu tür notları tutar' diyecektir. Gazeteci gazetecinin kurdu olduğunu bilmez mi?" Nasıl yani! Siz en aşağılık iftirayı, gülünüp geçilecek basit gazeteci dedikodusu olarak yutturmaya çalışıyorsunuz.

Yalçın, bir noktada baltayı feci şekilde taşa vuruyor. "Bu nasıl insanlık? Evimdeki özel yazılarımdan kime ne? 'Menderes'in kasasından kadın külotu çıkmasını' haber yapanlara muhalif olanlar, şimdi aynı tezgâhın piyonu rolündedirler. Yazık." Yassıada yargılamalarının, kadın külotu saçmalıklarına karşı çıkan bir isim söyleyin deseniz aklıma ilk Nazlı Ilıcak gelir. Babasının da yargılandığı sözde mahkeme ile kan davası vardır. Yalçın, özür diliyormuş gibi yaparak piyon suçlamasında bulunuyor.

Oda TV adına yapılan açıklama da bir tuhaf. Metin imzasız ve olay muhabir Bayraktar'ı işe alan Ankara Temsilcisi Mümtaz İdil'in etraflı bir açıklama yapacağını duyuruyor. Ancak ifadeler farkına varılmadan İdil'in ağzından veriliyor. Üç beş yıllık geçmişi olan site için kırk yıllık geçmişten bahsediliyor. "Kırk yıldır Oda TV'deki arkadaşlarımızla birlikte Ankara'da da bir ekibimiz var. Bahsi geçen siyasi liderlerle bu kırk yıl içinde bizim görüşmediğimiz çoklukta görüşmeyi, hanımefendi birkaç ayda başarmış. Arkadaşımızın birkaç ay içinde bu kadar yoğun uçuşunu, 'sakın ha gizli kapalı örgütlü bir şey olduğunu asla ima etmiyoruz' saflığıyla ve şimdilik psikolojiyle açıklamaya çalışıyoruz. Mümtaz İdil ağbimiz, şüpheniz olmasın, arkadaşımızın şahsi kimliğini de itinalı cümleleriyle sakınan bir açıklamasını mutlaka yayınlayacağız." Bu, herhalde Bayraktar'a yapılan bir 'dur' ihtarı. CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'na özel ulak olarak gönderilen muhabirle ilgili ifadeler tatmin edicilikten uzak.

Yerim bitti ama sormadan edemeyeceğim: Kılıçdaroğlu, Baykal'ı arayıp komplo için neden uyarmamış? a) Komploya düşsün istemiş. b) Taciz ihtimalini daha güçlü görmüş. c) Komplo tevili olaylar sarpa sardıktan sonra aklına gelmiş.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aday borsası açılıyor

Bülent Korucu 2011.03.16

Yaklaşan genel seçimlerle ilgili ilk heyecan aday listelerinde yaşanacak. Barajı geçme ihtimali olan partiler ve onların güçlü oldukları illerde astronomik rakamlar konuşuluyor.

Memleketim Erzurum'u söyleyeyim, AK Parti'ye 114 müracaat olmuş. Bu seçimde sandalye sayısı 7'den 6'ya düşen bir şehir için hakikaten büyük rakam. Diğer partiler, henüz süre dolmadığı için sayı açıklamıyor. Erzurum örneğinde görüleceği üzere liste savaşları kıran kırana geçecek.

Partiler eleme yaparken küskünler topluluğu oluşturmamaya gayret edecek. İlk parametre, mümkün mertebe az küskün oluşturmak ve küskünlüğü en az zarar verecek olanları elemek. İddialı illeri paylaştırmak ayrı bir mesele. Her ilden sandalye kazanabilen AK Parti, nispeten rahat. Ancak diğer partilerde vekil sayısı fazla olan büyük şehirlere yığılma bekleniyor. Büyükşehirlerde seçmenin handikabı olan geniş seçim çevreleri, adaylar için fırsata dönüşüyor. Önceden tanınma ve seçmenle iletişime geçme mecburiyeti azalıyor. Bilhassa genel merkez yöneticileri ve taban siyasetinden gelmeyenler büyükşehirlerde arada kaynamak istiyor. Kendi şehrine gitmek istemeyenler her seçimde maraza çıkarır. Önceki dönemlerde memleketi Yozgat'tan aday gösterildiği için hoşnutsuzluk gösteren eski bakan, genel başkanla tartışmıştı. Mesela CHP, Sezgin Tanrıkulu'nu Diyarbakır'dan namzet yapsa kazanma ihtimali düşük. İstanbul'a kaydırsa karizma çizilir. Hemşerilerinin önüne çıkamayacak böyle çok isim var partilerde.

Gelelim parti parti değerlendirmeye: AK Parti'nin işi hem kolay hem çok zor. Yine birinci parti çıkacağına kesin gözüyle bakıldığından diğerlerinden daha fazla sandalye ile daha yüksek tatmin sağlayacak. Ama daha çok aday arasından liste hazırlayacağından karar süreçleri sancılı geçecek. Tek başına iktidara gelme ihtimali yüksek partide 'küskün' olmak pek makul değil. Gönlü alınması gerekenler sınıfı demek doğru olur. Aday adaylarının pek çoğu listeye giremeyeceğini biliyor ve önümüzdeki dönem taleplerini yaparken kartvizitine bu unvanı yazdırmak istiyor. İktidar partisinin imtihanı, kan değişikliğini az hasarla atlatmak. Teşkilatlardan gelen isimlere yer açmak ve vitrin isimleri taşımak için mevcutların bir kısmı kenara çekilecek. Burada da yine sihirli sözcük 'iktidar' devreye girecek; bağırlarına taş basıp evlerine dönecekler.

CHP'yi ise sancılı günler bekliyor. Kemal Kılıçdaroğlu ve yeni yönetim, takım arkadaşlarını seçmek; biraz da kalıcı olmak üzere liste yazacak. Deniz Baykal ve Önder Sav ise partiden silinmemek ve muhtemel fırsatlarda yeniden dümene geçmek için mevzilerini korumaya çabalayacak. Ergenekon tutuklularını Meclis'e taşımak bu açıdan da sorunlu görünüyor. Paylaşılan koltuk AK Parti'ye nazaran az olduğundan kavga büyüyecek. Seçilecek yerlere konulan her Ergenekon sanığı, parti içinden birilerinin ekmeğini elinden alacak. Hakkından gönül rızasıyla feragat edecek kimse görünmüyor. Süheyl Batum'un bile yerini Tuncay Özkan'a vereceğini sanmıyorum. Kemal Bey'in diğer sorunu hem ülke genelinde partinin oylarını artırma mecburiyeti hem de yeni illere açılma vaadi. Önceki dönem partinin bindelik oranlarda oy aldığı Güneydoğu'da var olma mücadelesi verecek; iyi adaylarla çıkmak zorunda. Aynı zamanda seçilme ihtimalinin düşüklüğünü problem yapmayacak isimler olmalı. Bir anlamda intihar komandosu gibi, partisi için kendini feda edecek. Bakalım böyle babayiğitler çıkacak mı?

MHP, dilemma konusunda CHP'ye benziyor ama artıları ve eksileri var. Artısı, ideoloji seviyesi yüksek ve küskünlükler daha az su yüzüne çıkar. Eksisi yine ideolojik yapısı; bazı adayların hazmı CHP'den zor. Ergenekon sanıklarının sandalye işgali yanında savunulması zor geçmişleri var. Seçimden beri doğal olarak iktidar eleştirisi yaptıklarından AK Parti'yle ayrışmaları kolay. CHP ile aynı illerde iddialı bulunmanın yanına, söylem benzeşmesi ve Ergenekon savunuculuğu da ortak payda şeklinde eklenebilir. Bu durumda birbirini aşağıya çeken iki parti haline gelirler ve AK Parti'nin ekmeğine yağ sürülür. Aday listeleri, kimin yarışa nereden başlayacağının göstergesi olacak.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bedellinin bedeli

Bülent Korucu 2011.03.18

Bedelli askerlikle ilgili CHP'nin verdiği kanun teklifi müzmin tartışmayı alevlendirdi. CHP açısından akıllıca ve AK Parti'yi zor durumda bırakacak bir adım olduğu söylenebilir.

İktidar yetkilileri de ilk tepkilerinde CHP'nin tam istediği biçimde davrandı. Konuyu müzakereye açmayan, CHP ve lideri Kemal Kılıçdaroğlu ile dalga geçmeyi tercih eden tavır hoş kaçmadı. Siyaseten de doğru değildi.

Başbakan Tayyip Erdoğan'ın yerel seçimlere ramak kala kredi kartı borçlularına sert çıkan açıklamasını hatırladım. Mahalli seçimlerdeki oy düşüşünün sebeplerinden birinin de o incitici sözler olduğu kanaatindeyim. Bedelli askerlik bekleyen kitle daha organize ve eğitimli; kamuoyu oluşturma güçleri kartçılara nazaran yüksek. Bugüne kadar bedelliyi gündeme taşıyan, Genelkurmay'dan brifingler alan Başbakan, CHP'ye sert çıkacağım derken bu kitleyi aleyhine harekete geçirebilir.

Erdoğan hem İlker Başbuğ hem de Işık Koşaner dönemlerinde bedelli çalışması yaptırdı. İç siyaseti yönlendiren en etkili manivela 'terör' burada da devreye girdi ve beklentiler boşa çıktı. 'Terörle mücadele akim kalır' cümlesini duyan siyasetçilerin gardı düşüyor. İki şehit cenazesi geldiğinde, zaten bedelli ısrarından dolayı AK Parti'ye veryansın eden medyanın dilinden kurtulamayız endişesi hâkim. En son ekim ayındaki brifingde askerler uzun dönem 12 aya insin, kısa dönem 8 aya çıksın gibi bir teklifle gelmişti. Başbakan yorum yapmayıp, 'çalışmalar devam etsin'le yetinmişti.

Aile sigortası tartışmasında da aynı değerlendirmeyi yapmıştım; CHP'nin halka kendini beğendirme gayreti içine girmesi olumlu gelişme. Popülistlik deyip küçümsemek doğru değil. Halka arkasını döndüğünde eleştiriyorduk, halkı dikkate aldığında popülizm diyemeyiz. CHP, kan alacak damarı biliyor, vatandaşın gündemine girmeye başladı. Ancak eleştirilecek ve uyarılacak yanları hâlâ fazlasıyla var. Daha önce bedelli tartışıldığında CHP'nin iktidar partisine destek verdiğine şahit olmadık. Eski Genel Başkan Deniz Baykal'ın Nisan 2010'da grup toplantısında sarf ettiği sözler dışında arşivde izine rastlamadık. Şöyle diyordu Baykal: "Bu kadar hassas bir konuda (bedelli askerlik) insanlarda beklenti yaratarak, 'ben sizin gibi düşünüyorum' mesajını vermeye yönelmenin, devlet adamlığı anlayışı ile bağdaşır tarafı var mı? O görüşmede mi öğrendin olmayacağını? Bildiğin halde, 'olabilir' diye söylerken, hangi amacın peşinde koşuyordun?" Yeni Genel Başkan Kemal Kılıçdaroğlu geçen yılki tartışmalar sırasında da iktidar partisini eleştirip, 'Bu işleri askerlere bırakmak lazım' kabilinden sözler sarf etmişti. Kemal Bey, 6 Şubat'ta Genelkurmay'ı ziyaret etti ve orada konuyu gündeme getirmediği biliniyor. Genel Başkan Yardımcısı Gürsel Tekin seçime ramak kala değil, 63 gündür çalışma yaptıklarını açıkladı. Karargâha giderken çalışıyorlarmış madem neden gündeme getirmemişler? CHP bedelliyi seçim vaadi biçiminde sunsaydı, seçmeni etkileme konusunda daha iyi sonuç alabilirdi. Şimdi bedelliyi bekleyenler arasında bile eleştiri konusu olabilirler. Gerçekleşmesi imkânsız zamanlama ile gündeme getirerek konuyu kör kuyuya attıkları söylenebilir. CHP'yi bekleyen diğer tehdit ise ulusalcı/milliyetçi tepkiler. Aynı

tabana birlikte seslendikleri MHP'nin sert tepkisi sahil şeridindeki milliyetçi dalgayı CHP'nin aleyhine döndürebilir. Yani pirince giderken evdeki bulguru riske atıyorlar. Hem bedelliyi bekleyenleri üzüp hem de mevcut seçmenini kızdırma ihtimali yabana atılmamalı. CHP'nin tek şansı iktidarın tepkisiydi. O da makul düzeye çekilirse işi zor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İç hesaplaşma ve gazeteci

Bülent Korucu 2011.03.27

"Polis camiası şu günlerde 'Fethullahçılar Raporu'nu konuşuyor. Hafta içinde basına sızdırılan rapor, Ankara'da hazırlanmış. Raporda 84 üst düzey emniyet görevlisinin, Fethullah Hoca olarak bilinen Fethullah Gülen'le bağlantılı olduğu ve bu kişilerin rejim aleyhtarı faaliyetlerde bulundukları belirtiliyor.

Emniyet teşkilatında büyük huzursuzluğa neden olan 'Fethullahçılar Listesi' dikkatlice incelendiğinde, son dönemde mafya ve çetelerle mücadelede, eşi görülmedik başarılara imza atan bazı polis şeflerinin adlarının, rapora monte edildikleri anlaşılıyor. Bunlar arasında hemen göze çarpan isimler Organize Suçlar ve Kaçakçılıkla Mücadele Dairesi Başkanı Emin Arslan ve onun yardımcılarıyla, İstanbul Emniyet Müdürlüğü Organize Suçlar Şubesi Müdürü Adil Serdar Saçan."

Bu yazı 30 Mayıs 1999'da Uğur Dündar'ın Hürriyet'teki köşesinde yayımlandı.

Dündar, "Karalama yöntemi de konjonktüre uygun olarak seçilmiş: Fethullah Gülen cemaatinde yer alıp irticai faaliyette bulunmak. Yani rejim için tehlike ve tehdit oluşturmak. İddia çok vahim. İddiaları öğrenince mürteci damgası vurulmak istenen Adil Serdar Saçan hakkında bir araştırma yaptım. Ulaştığım bilgileri sizinle paylaşmak istiyorum." diyor ve sicilini yazarak şöyle tamamlıyor: "Bugüne kadar hep 100 puanlık sicil almış. İstanbul'da sergilediği başarıları ise ortada. Üstelik adli ve idari ceza almadığı gibi, irtica soruşturması da geçirmemiş. Şimdi de kalkmış birileri ona 'mürteci' diyor. Ayıptır, ayıp..."

Emniyette sık oynanan birbirini yeme oyununda gazeteciler namlunun ağzındaki mermi rolü oynadılar. Arada dayağı cemaat yiyor. Şimdi aynı ayıbı o günlerin mağdurları işliyor. Hanefi Avcı'nın kitabıyla başlayan furya devam ediyor. Ahmet Şık'ın kitabında ne yazdığını henüz bilmiyoruz. Ancak isminden ve hakkında yazılanlardan 99'dakine benzer bir operasyon olduğu izlenimi oluşuyor. Ergenekon soruşturmalarında görev yapan neredeyse bütün emniyet ve yargı mensupları suçlanıyor. Görevleri ve legal mensubiyetleri ötesinde bir insiyakla hareket ettikleri ileri sürülüyor.

Bunu hukuken de ahlaken de savunmak mümkün değil. Neden herhangi bir savcı ya da polis değil, belli soruşturmalarda görev yapanlar için bu suçlamalar yapılıyor? Eylemin o süreci hedef aldığı aşikârdır değil mi? Bir diğer konu, aramalara katılan polis memurlarının isimleri yayımlanmıyor, fotoğrafları buzlanıyor. Taşıdıkları risk sebebiyle korunmaları gerekiyor. Peki, soruşturmaların beyni konumundaki amirleri aynı özeni hak etmiyor mu? Aydınlık'ın bir dönem ismini yayımladığı görevliler şehit edilmedi mi? 28 Şubat darbesinde linç edilen gazetecilerden ne farkı var, adı geçen görevlilerin. Kişisel risklerin ötesinde sürdürülen soruşturmaların akamete uğrama tehlikesi yok mu?

İşin trajikomik yanı Şemdinli komisyonuna söyledikleri yüzünden görevden alınan İstihbarat Daire Başkanı Sabri Uzun'un adının kullanılması. Güya Şemdinli soruşturması da, Yaşar Büyükanıt'ın Genelkurmay başkanı olmasını engellemeye dönük bir cemaat operasyonuydu. O günde cemaatçilik yakıştırması Uzun'un üzerine yapışmıştı. Ahmet Şık, çelişkiyi bertaraf etmek için 'bilgi notunu Uzun'un yazmadığını' ileri sürüyor. Allah'tan arşiv var. Açın Hürriyet'ten okuyun Uzun, komisyona neler söylemiş. Bu cemaat yaftası ne kullanışlı bir şey, her dönem işe yarıyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bosna'nın nefes boruları

Bülent Korucu 2011.03.29

Sida Nine, evinin altına kazılan tünelin Bosna için ne anlama geldiğini belki o günlerde bilmiyordu. Vesile olduğu şeyin künhüne belki bugün de vâkıf olmayabilir.

Türkçe Olimpiyatları'nın Bosna-Hersek finalini takip etmek üzere gittiğimizde tüneli dolaşıp Sida Nine'nin elini öpmek nasip oldu. Meşhur evinin arkasındaki bahçede çalışırken bulduk. Daha önce fotoğraflarında gördüğümüz gibi temiz ve mütebessim bir sima karşıladı bizi. Hafta sonunu birlikte geçirdiğimiz gazeteci grubunu en çok etkileyen şeylerden biriydi bu ziyaret. Arşiv görüntülerinde elinde kocaman testi ve bardakla tünelden çıkan herkese su ikram ederken görülüyordu. Zihinlere böylece kazınmış Sida Nine.

Tünelden Saraybosna'ya ulaşmış, Sida Nine'nin elinden su içmiş insanlardan biri Ali Ağabey. Savaş, son sürat devam ederken, günde iki bin bomba yağarken girmişler şehre, geçmişler tünelden. Tıbbî malzeme, gıda ve silah taşıyanların yanında sırtlarında kitaplarla yürümüşler. Tünelden geçişleri yöneten komutanlar duyduklarına inanamamış. İşgal edilme riski altında, can pazarı ülkeye sivil birileri okul açmak üzere geliyorlar. O kadar kararlı ve inanmışlar ki komutanlar geçişlerine izin vermek zorunda kalıyor. O tünelden geçen ve şehre hayat verecek belki de en önemli malzeme onların sırtındaki kitaplardı. Savaşın sonunda Sırp Çetniklerin karargâh ve işkencehane olarak kullandıkları bina kendilerine okul yapmak için verildiğinde çocuklar gibi sevinmişler. Bugün yedi okul ve bir üniversiteyle Bosna-Hersek'in en gözde ve modern okullarından olan Sema Eğitim'in hikâyesi böyle başlamış.

İçinde üniversiteyi de barındıran eğitim kompleksinde Türkçe ülke finalini seyrederken önümde oturuyordu Ali Ağabey. Yer yer gözümü sahneden kaydırıp fark ettirmeden onun tepkilerini gözlüyordum. Dalıp dalıp gidiyordu. Belki de tünelden geçerken astım krizine tutulup bayılan arkadaşını hatırlıyordu. Ya da ilk bina kendilerine verildiğinde ceplerindeki son paralarla aldıkları el arabası ve kürekler geçiyordu gözünün önünden. Şarkı yarışmasında birinci olan Sejlan'ın söylediği 'Telli Turnam' ona başka şeyler çağrıştırıyordu. Beceri dalında Türkçe eğitimlerini eğlenceli dille anlatan Kız Koleji öğrencilerini seyrederken, kitaplar gelmeden iptidai şartlarda yazdıkları ders notlarını mı düşündü acaba? Törenden sonra bütün bunları sorabileceğimiz fırsatımız vardı. Çayda beraber olduk ve yaşadıklarını anlatmasını istedik. Bizim ikinci el bilgilerle saatlerce anlatacağımız hikâye kısa sürede bitti. 'Şu nasıl oldu?' türünden açma girişimleri de fazla tesir etmedi. Mahcup bir eda, kısa

cümleler ve ayıp işliyormuşçasına sık sık özür dileyen ifadelerle sohbet tamamlandı. Otele dönerken Milliyet'ten Ali Eyüpoğlu, "Bu adamın hikâyesi çok güzel film olur." deyince hepimiz tasdik ettik. Ama önce Ali Ağabey'i konuşturmanın yolu bulunmalıydı! Zaten söylediklerinden ziyade ketmettikleri etkiledi. Lisan-ı haliyle ifade ettikleri daha iyi anlatıyordu yaşananları.

Dönüş yolunda dilimize pelesenk olan ise Türkçesi yeterli olmadığı için bu sene yarışmalara katılamayan Enis'in söylediği 'Saçlarından bir tel aldım, haberin var mı?' türküsüydü. Önümüzdeki yıl yarışmalara katılırsa birinci olacağını şimdiden söyleyebiliriz; Enis, sesi ve tavırlarıyla yeri yerinden oynatabilecek yeteneğe sahip. Burç Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hüseyin Padem, ödül verirken yaptığı konuşmada türküye atıf yaptı ve "Evet herkesin haberi var. Bu okullardan, eğitim gönüllüsü öğretmenlerden, onlara imkân hazırlayan işadamlarından ve birlikte yaşadıklarımızdan herkesin haberi var." dedi. 25 ayrı milletten öğrencinin beraber eğitim gördüğü okul gerçekten herkesin haberdar olması gereken bir durum. Hele bu ülke yakın tarihin en acı savaşına tanıklık etmiş, en derin acıların izi henüz hafiflememişse. Daha ilk günden Boşnak, Hırvat ve Sırp öğrencileri aynı sıraya oturtmayı başarmış okul yöneticileri. Ailelerin ilk etaptaki endişelerini kısa zamanda izale etmeyi bilmişler. Bosna'daki Türk okulları, dünyadaki pek çok benzeri gibi huzur adacıkları oluşturmaya devam ediyor. Onlar bulundukları ülkelerin nefes boruları hükmündeler. Sanki Sida Nine'nin evinin altından açılmış tünel gibi.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Zekeriya Öz'ün hukuk çıtası

Bülent Korucu 2011.04.01

Ergenekon soruşturmalarını başlatan savcı Zekeriya Öz'ün tayini çıktı.

Başsavcı vekilliğine yükseltildi, ancak özel yetkilerinden arındırıldığı için sürdürdüğü soruşturmalarla irtibatı kalmadı. Öz'ü yerinden etmek için her fırsatı değerlendirenler sevinç naralarını gizlemiyor. Ergenekon soruşturmalarının demokratikleşme hamlelerimizin itici gücü olduğuna inananların kafası karışmış durumda. Son günlerde, 'Ergenekon soruşturmaları tamam da, bu savcı fazla ileri gitti' nakaratına takılmış bulunanların ise timsah gözyaşlarına samimi damlaları karışıyor.

Öncelikle şunu söylemek boynumuzun borcu: Savcı Öz, kimsenin cesaret edemediği konuların üzerine çok zor şartlarda gitti. Zaman makinesini ilk dosyanın açıldığı günlere çevirirsek ne dediğimiz anlaşılır. Meclis'e bile ifade vermeyip kafa tutan 'dokunulmazlar' birer birer yargı önüne çıkarıldı. Her zamanki gibi güçlüden yana tavır alıp soruşturmaları akamete uğratmaya çalışan medyayı ikna etmek kolay olmadı. HSYK'nın o günkü yapısıyla kariyerini riske etmeden kalem oynatmak mümkün değildi. Bunların yanında Öz'ün sadece cesareti değil, hukuk sezgisi de övgüye değer. Zira Ümraniye'de ele geçirilen el bombaları, bir askerî hırsızlık veya benzer dosyaya dönüşüp raflarda zamanaşımını bekleyebilirdi. Zekeriya Öz'ün yargı camiasında çıtayı belirli noktaya taşıdığı söyleniyor. Bu çıtayı sadece cesaret olarak algılamak yanıltıcı olur. Evet, bu dosyalar yargı camiasının özgüvenini kazanmasına vesile olmuştur. Ama daha önemlisi ters açıdan bakma, görünenin ötesinde perde arkasındaki gerçeğin peşinden gitme çabasını güçlendirmiştir. Geldiğimiz noktayı savcı Öz'e

mal etmek, emeği geçen diğer kamu görevlilerini görmezden gelmek haksızlık olur. Kolluk kuvvetlerinden başlayan zinciri, yargıçlara ve kamuoyu desteğine kadar uzatmak gerekiyor. Hatta belki aslan payını ailesine ayırmak lazım. Hele çocuklarının korumalarından birinin Ergenekon üyeliği gerekçesiyle tutuklandığını düşünürsek... Bir de soy adaşı savcı Doğan Öz'ün kontrgerillanın üzerine gittiği için öldürüldüğünü unutmayalım. Öz, kıvılcımı ilk çakan kişi olarak sembolleşti. İddianameyi kabul edip yargılamayı başlatan hâkimler, delillere ulaşmak için çaba sarf eden kolluk ve tabii savcıya çalışma imkânı hazırlayan kamu görevlilerini de zikretmeliyiz. Siyasi iradenin duruşunu da kayıtlara geçirmeliyiz. Öz, bugüne kadar görevinin başında kalabildiyse ve iddianameler yazabildiyse bu zincirin ortak ürünüdür.

Gelinen noktada artık yarına bakmak zorundayız. Bu saatten sonra Ergenekon davalarından geri dönüşün olması zor. Susurluk örneğini verenlerin endişesi haklı. Ama tam da Susurluk'ta yaşananlar bugünün sigortası konumunda. Mahkeme heyeti değişmeden önce müebbet bekleyen sanıkların adi suçlular gibi az cezalarla kurtulması kulağımıza küpe oldu. Kamuoyu Susurluk'ta ısırıldığı yerden bir daha ısırılmamak için dikkatli ve müteyakkız olacak. Savcılar, çıtayı Öz'ün yükselttiği noktadan aşağıya düşürmemeye çalışacaktır. Savcıyı görevden alırken, başsavcının ve daha önemlisi Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun verdiği taahhütler kayıtlarda. Davalar artık her anlamda kamuya mal oldu. Hem kamu otoritesine emanet edildi; hem de kamuoyunun dikkatine. Bence Ergenekon tayfası dereyi görmeden paça sıvıyor. Ha 'Zekeriya'yı yedik, bu bize yeter' diyorlarsa o başka...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Resmî rapor yoktu ama soruşturma açıldı!

Bülent Korucu 2011.04.05

Ahmet Şık'ın yazdığı ileri sürülen kitap, savcılığa göre ise iddia edilen Ergenekon Terör Örgütü'nün organizasyonunda üretilmiş örgütsel doküman internete düştü.

Metin incelendiğinde bilgi olarak yeni bir şey bulunamıyor. Zihniyet ve mantık da 20 yıldır aşina olduğumuz çizginin dışında değil. Bu zihniyeti deşifre eden önemli ipuçları göze çarpıyor. "Resmî rapor yoktu ama soruşturma açıldı" ara başlığından sonra şu paragrafa yer veriliyor: "Aydınlık dergisinin yayımladığı habere dayanak teşkil eden resmî bir rapor aslında hiç olmamıştı. Teşkilat içinden birisi ya da bir iddiaya göre MİT, Aydınlık Dergisi'ne bir rapor varmış gibi gönderdiği ihbar mektubunun aynısını Teftiş Kurulu Başkanlığı'na da göndermişti." Varmış gibi gösterilen düzmece raporlarla açılan soruşturmalardan kaç insanın canı yandı acaba? Ahmet Şık, bu bilgiye rağmen söz konusu haberi 11 sayfa boyunca alıntılamış. Fethullah Gülen'e ve Emniyet Teşkilatı'na yönelik çok ağır suçlamalar, resmî bir rapora dayandırılıyormuş gibi ısrarla tekrarlanıyor.

"Cemaat soruşturması can simidi oldu" ara başlığıyla verilen bölümde ise Cevdet Saral ve ekibinin başlarını yakacak 'telekulak skandalı'nı örtbas etmek üzere nasıl hareket ettikleri kayda geçiriliyor: "Ankara Emniyet Müdürü Cevdet Saral ve ekibi bu isteğin kendilerini kurtarabileceği düşüncesiyle hummalı bir çalışma başlattılar." Şık, Aydınlık'ın haberinde olduğu gibi burada da onlarca sayfa Saral'ın mesnetsiz suçlamalarını

alıntılıyor. Kurulan altı kişilik komisyon okul yıllıklarından ve çevrelerinde gözlemledikleri 'namazında niyazında' ne kadar adam varsa listelediler. Listeler ve güya değerlendirme raporları fezleke haline getirilerek Ankara DGM Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunuldu. Nuh Mete Yüksel'in açtığı ve Fethullah Gülen'in beraatiyle sonuçlanan davanın temelini Saral'ın fezlekesi oluşturdu.

Şimdi daha kolay anlaşılması için bir özet yapayım: Aydınlık dergisi var olmayan düzmece bir raporu haber yapıyor. O yayın ihbar kabul edilerek Ankara Emniyet Müdürü Cevdet Saral'ın yönetiminde soruşturma başlatılıyor. Saral ve ekibi için kaçırılmaz bir fırsat doğmuştur. Zira hem başlarındaki telekulak belasını unutturacak bir kamuoyu dalgalanmasına kavuşmuşlardı hem de İstanbul Emniyet Müdürlüğü hayallerinin önünde engel olarak gördükleri meslektaşlarını karalayacaklardı. Bu saiklerle hazırlanmış fezleke 10 yıl sürecek yargılamanın temelini teşkil edecekti. Yetmedi, 2011'de biri çıkıp aynı raporları bir araya getirerek yeniden yayınlayacak ve bunun adı gazetecilik olacak öyle mi? Ahmet Şık, davanın sonucunu hangi başlıkla vermiş dersiniz: 'Ecevit affıyla kurtuldu.' Yerel mahkemeden alınan beraat, Yargıtay'ın ilgili dairesinin oybirliği ile onaması, başsavcılığın talebiyle Ceza Genel Kurulu'nun yeniden görüşerek onamasının kılıfı da hazır: Emniyet'in olumlu raporu. Mahkeme ve Yargıtay, bütün delilleri bir yana bırakarak Emniyet'in ağzının içine bakıyormuş!

Savcılık ve mahkemenin Şık'la ilgili kararlarını dayandırdığı gerekçeleri henüz bilmiyoruz. Umarım iddianame çabucak ortaya çıkar ve bu tartışma biter. Ama o güne kadar Şık'ın gazeteciliğini ve ortadaki metnin 'kitap'lığını tartışmamız gerekmiyor mu? Nihayetinde Gülen de bir birey ve eşit haklara sahip değil mi? Defalarca aklandığı iddiaları sansasyonel biçimde ısıtıp ısıtıp yargısız infaz yapmaya kimin hakkı var?

Başta zihniyet dedim ya başka bir örnek vereyim. Önceki gün Sanem Altan, Vatan'da yazdı. Nedim Şener bütün laboratuvarlarda onaylanmış bir gerçeği neden saklıyor, AK Parti ve Fethullah Gülen'i bitirme planındaki imzanın Dursun Çiçek'e ait olmadığını niye savunmaya devam ediyor? Ahmet Şık mahkemede aklanmış suçlamaları araya kendini kurtaracak cümleler sıkıştırarak neden alıntılıyorsa, ondan herhalde!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Neyse ki adaleti TSK dağıtmıyor!

Bülent Korucu 2011.04.07

Genelkurmay Başkanlığı, Balyoz yargılamalarıyla ilgili açıklama yaptı. Karargâh, tutuklamaları anlayamadığını dile getiriyor. "Böyle bir açıklamaya yetkisi yoktur, adil yargılamayı etkileme suçunun alenen işlenmesidir" gibi birçok eleştiri cümlesi kurabiliriz.

Ancak bu noktayı geçtiğimiz kanaatindeyim. Genelkurmay'ın kendinde var olduğunu vehmettiği adalet dağıtma yetkisinin muhtemel sonuçlarından bahsetmek istiyorum. Şayet bu yetki Karargâh'ta olsaydı; Albay Dursun Çiçek dışarıda, Cengiz Çandar'la Mehmet Ali Birand içeride olurdu! İçeride olmak iyi ihtimal, bir kör

kurşunun hedefi haline de gelebilirlerdi. Akın Birdal'ı vuran organizasyon suçüstü yakalanmasaydı, büyük ihtimalle listedeki diğer isimlere de sıra gelecekti.

Eski Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ'un 'kâğıt parçası' diye sallayıp neredeyse gazetecilerin kafasına fırlattığı darbe planının gerçekliği tereddüde yer bırakmayacak şekilde ispatlandı. 28 Şubat döneminin Genelkurmay İkinci Başkanı Çevik Bir'in medyaya sızdırıp, gazetecileri linç ettirdiği belgenin düzmeceliği de aynı netlikte ortaya çıktı. Biraz daha geriye gidelim; bu haftaki Aksiyon Dergisi'ne konuşan gazeteci Orhan Birgit, karargâhın nasıl manipülasyon yaptığını anlatıyor. Adnan Menderes ve arkadaşlarını idama götüren "Binlerce genç kıyma makinelerinden geçirilerek hayvan yemi yapıldı!" bilgisinin dezenformasyonun dik âlâsı ve uydurma olduğunu söyledikten sonra servis yapan üst düzey askerlerin ismini veriyor.

Hadi hatırınız için mahkemeleri lağvedip yargı işini Genelkurmay'a devredelim ama yakın tarihin acı tecrübeleri elimizi kolumuzu bağlıyor! Suçsuz denilenler kuvvetli suç şüphesiyle tutuklandı. Evrakta sahtecilik ve düzmece ifadelerle vatan haini olarak suçlananlar mesleklerini kaybetti, hayatları zindan oldu. Cengiz Çandar'ın babası kalpten gitti. İnsan Hakları Derneği Başkanı Akın Birdal makam odasında kurşunlandı, ağır yaralandı. Şimdiki kefaletin, kâğıt parçası skandalına, Şemdin Sakık'ın ifadeleri provokasyonuna dönüşmeyeceğine nasıl güveneceğiz? Meselenin ironi kaldırmayacağını ben de biliyorum. Fakat "Devam eden yargı sürecine müdahale anlamına gelebilecek davranışlardan özellikle kaçınan Türk Silahlı Kuvvetleri" diye söze girip, sonra mahkemeye sen benim personelimi nasıl tutuklarsın diye had bildirmeye kalkmanın kendisi başlı başına ironi değil mi? "Ben bunların suçsuz olduğunu defalarca söylememe rağmen neden hâlâ tutuklulukta ısrar ediyorsunuz?" diyene söyleyecek söz kalıyor mu?

Dünkü açıklama, Genelkurmay Başkanı Işık Koşaner'in göreve geldiğinden beri sürdürdüğü çizgiye halel getirdi. Hukuka ve sivil otoriteye saygılı imajını yıkabilecek etkide sözler sarf edilmiş. Karargâh'ta bir elinde kâğıt parçası, öbür elinde 'boru' İlker Başbuğ'un ruhunun dolaştığı zehabı oluştu. Başbuğ da belki bile bile sonradan yalanlanacak bir bilgiyle kamuoyunun önüne çıkmazdı. Kendisini bilgilendirenlerin kurbanı oldu' tezi öne sürülebilir. Lakin bir komutanın bu duruma düşmesinin özrü olamaz. Balyoz arbe planıyla ilgili 'tereddüde yer bırakmayacak şekilde' yapılan izahların mahkemeleri ikna etmediği ortada. Kamuoyu da mahkemeyle aynı noktada. Ben şahsen nasıl izah ettiklerini merak ettim. En çok da Donanma Komutanlığı'nda çıkan 9 çuval belgeyi nasıl açıklıyorlar, öğrenmek isterim. Hani o meşhur avukat fırkası var ya! Ben de onu merak ediyorum.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Liste savaşları

Bülent Korucu 2011.04.12

12 Haziran'daki seçimler için en önemli dönemeçlerden biri geçildi. Partiler adaylarını belirleyerek Yüksek Seçim Kurulu'na teslim etti. İpi göğüsleyenler ve liste dışı kalanlarla ilgili tartışmalar biraz devam eder. Ardından kampanyalar başlar ve 13 Haziran sabahı beklenmeye başlanır. Listelere bakıldığında parti içi dengelerle, taze kan ihtiyacı arasında orta yol bulunma gayreti göze çarpıyor.

AK Parti'de Genel Başkan Recep Tayyip Erdoğan uzun yıllardır kendine eşlik eden iskelet kadroyu bozmadan kan değişimi yapmaya çalışıyor. Refah Partisi İstanbul İl Başkanlığı ve Büyükşehir Belediye Başkanlığı dönemindeki çalışma arkadaşları iskeletin omurgası. Herkesin oyuna girebileceği düşüncesini sağlayarak yedek kulübesini diri tutmayı ve teşkilatı motive etmeyi düşünüyor. 335 milletvekilinden 167'sini listelere almayarak nadasa bıraktı. Bu, hemen hemen aynı sayıda yeni milletvekili demek. Siyaset bir anlamda ikbal mesleği; önü açık olursa insanlar tabanda çalışmaya, angarya yüklenmeye ikna oluyor. Erdoğan kendisi dâhil herkesin 3. dönemin sonunda mola vereceği sözüyle tepkileri minimize ediyor. Zaten iktidara gelmesi kuvvetle muhtemel partide küskünlüğe pek rastlanmaz. Ancak aşiret mensupları filan tepki koyup bağımsız seçilmeyi dener. Onun dışında 'iktidarın nimetleri' liste dışı kalanların kırık kalbini kolaylıkla tedavi eder.

Yeni CHP vaadiyle işbaşına gelen Kemal Kılıçdaroğlu, henüz proje ve ideolojide bunu başaramadı. Seçimler vesilesiyle kadroları yenileyerek işe başlayacak. Partide hizipleri bitirecek tasfiye operasyonu bekleniyordu. Ancak en azından belirli isimlere sus payı verileceği sanılıyordu. Listelerdeki ayıklama tahminlerden daha radikal çıktı. 101 vekilden 72'si liste dışında kaldı. Sorun, kadro yenileme harekâtının yegâne motivasyonu olarak tasfiye gerçeğinin önümüzde durması. Yeni projelerle halkla aradaki buzları eritecek isimler maalesef yok. Yerine Ergenekon davasının üç sanığı etrafında dönen tartışma var. Sanıklardan bir kısmını alıp diğerlerini almamak akıllıca. Tartışmanın ekseni oraya kaydı. Siyasî ahlak açısından ise Ergenekon sanıklarını Meclis'e taşımayı doğru bulmuyorum. Parlamentoyu ortadan kaldırmakla suçlanan ve haklarında mahkeme süren sanıkları o müesseseye taşımak savunulamaz. İsnat edilen suç alelade bir şey değil: Parlamentoyu ortadan kaldırmak. Suçları ispat olunmamış ama kuvvetli suç şüphesi var. Tacizden yargılanan birini anaokuluna tayin eder misiniz? CHP'nin ikinci hayal kırıklığı Güneydoğu'da beklenen hamleyi yapmaması. Diyarbakır birinci sıra adayı eski DYP'li Salih Sümer. Eski Baro Başkanı Sezgin Tanrıkulu'nun İstanbul'a taşınması mağlubiyetin kabulü anlamına geliyor. Bu profil düşüklüğü iddia edildiği gibi BDP'yle zimmi anlaşma gereği ise CHP büyük yara alır. Çok iddialı olduğu sahil kesimlerindeki muhalif oyları MHP'ye kaptırır. MHP ikinci parti yarışına ortak hale qelebilir. Son söz olarak 'sadece eski DYP'lileri almakla birlikte sağa göz kırpan bir liste' diyebiliriz.

MHP liste sancısını en az yaşayacak parti diyebiliriz. İdeolojik bağımlılık, lideri eleştirmeyi mümkün kılmıyor. Fakat sessizlik seçim çalışmalarına doğrudan etki edebilir. 'Parti eski tabanıyla barışabilir mi?' beklentisi boşa çıktı; Genel Başkan Devlet Bahçeli'nin eski düşmanlarıyla barışmasına dönüştü. Partiye sonradan gelip koltuk dolduran bürokratlar zümresine emekli General Engin Alan da katılmış oldu. Balyoz Darbe Davası sanığı olmasının yanında, başörtüsüyle ilgili negatif tavrı, Alan'ın teşkilatta hazmını zorlaştıracak. MHP tabanındaki bayanların çoğunluğu başörtülüdür, olmayan da keskin savunucudur. Engin Alan'ın bu konudaki sabıkası rakiplere malzeme, tabana ise kırgınlık vesilesi olacak. MHP de bazı illerde eski DYP'lilere yer açtı. Büyük şehirlerde araya kaynasa bile az vekil çıkaran yerlerde bu tepeden inme hali göze batar. Yerel teşkilat; "Çorbayı başkası içecekse biz niye tekkeyi bekliyoruz?" düşüncesine kapılır.

Partiler liste sancılarını kapatabilecek güçlü kampanyalar yaparsa sorunlar aşılır. Bir de 13 Haziran'da başarısızlık olursa hesap soran çok olur.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kandil'de cuma hangi dilde kılınıyor?

KCK/PKK'nın başlattığı sivil itaatsizlik kampanyası aslında basit oturma eylemi.

Tercih ettiği başlığı hak edecek özgün ve sarsıcı biçimler üretemiyor. Ama her şeye rağmen şiddet dışında yolların gündeme gelmesi iyiye işaret. Tabanda bu yönde oluşan beklenti ve baskıyı dikkate aldıklarına yorabiliriz. İçeride ve dışarıda onları destekleyenlerin eleştirilerine dayanamamış da olabilirler. "Denedik olmadı, silahtan başka yol bırakmadılar" mazereti üretmek için zemin hazırlama ihtimalleri de göz ardı edilmemeli. Güvenlik güçlerinin özeni bu imkânı ortadan kaldıracaktır.

Söz konusu girişimin iyi niyetinin sorgulanmasına yol açan gelişme, cuma namazlarının eylem alanı haline getirilmesi. Marksist geleneğin son temsilcilerinden olan örgüt bugüne kadar dini, 'kitlelerin afyonu' gördü ve onunla mücadeleyi görev bildi. Eylem vesilesiyle dinin gerekliliğini keşfetmiş olmalarını hayra yormakta zorlanıyorum. Kandil'de örgüt kamplarında cuma namazı kılmak isteyenlere Kürtçe bilen imam tahsis ettiklerini hiç sanmıyorum. 2006'da yapılan ve Zerdüşt'ün en beğenilen lider çıktığı anket tekrarlandığında sonucun değişeceğinden umutlu değilim. Geçtiğimiz yıllarda Ramazan'da kahvaltılı toplantı yapan parti yöneticilerinin de aynı çizgide kaldığı görülüyor. 'Cuma eylemi'ne sadece seyirci olarak iştirak etmeleri gösteriyor ki namaz onların da çok umurunda değil.

Jakoben laikçiler yıllardır ibadet dilinin Türkçe olması için bastırıp duruyorlar. Tek parti döneminde 18 yıl ezanın Türkçe okunduğu günlerin özlemiyle yanıp tutuşuyorlar. Onların kötü bir taklidinden ibaret olan Kürt jakobenler de aynı ham hayalin peşine düşüyor. Yapmadıkları ibadetle ilgili ahkâm kesme hakkını nereden alıyorlar? İşin kötü tarafı, bazıları ibadet dilinin Arapça olduğunun farkında değil! Mesela Ahmet İnsel şunları yazıyor: "BDP'nin başlattığı, devletin imamının arkasında namaza durmama girişimi de sivil itaatsizliktir. Türkiye'de laikliğin aslında nasıl laik olmadığını bütünüyle gösteren bu eylem, ibadetin hangi dilde görüleceğinin cemaatin takdirinde olması gerektiği ilkesinin Türkiye'de nasıl çiğnendiğini somut biçimde gösteriyor. Genelkurmay Başkanlığı ile Diyanet İşleri Başkanlığı'nın aynı gün kurulmasının bir rastlantı olmadığını da. BDP'nin bu eylemi de yasa dışı ibadet yapma suçunu gündeme getiriyor. Bakalım emniyet güçleri bu konuda ne yapacaklar? Müslümanlar camide Türkçe konuşur diye bir dinî kural yok bildiğimiz kadarıyla." (Radikal iki, 10 Nisan 2011) Tek parti döneminin Türkçe dayatması, dindar Türkleri de en az Kürtler kadar rencide etti. Zaman içinde despot dayatma bütün alanlardan çekildi. Hutbe de aslen Arapça yapılması gereken bir ibadet. O da aslına döndü. Aradaki Türkçe nasihatler olsa da olur, olmasa da. Zaten Diyanet İşleri Başkanlığı 4 ay önce hutbenin arasında Kürtçe metin okunabileceğini tamim etti ve sorun kökünden halloldu. Bir ibadet değil, anma olan mevlit de Kürtçe icra ediliyor; devlet televizyonu da canlı yayınlıyor. Mesele ne o zaman?

KCK/PKK'nın namazda gözünün olmadığının işareti, bölgede sevilen Kürt imamları katletmesi. Türk ırkçılığı ya da Türkçe dayatması yapan imam zaten onlar için tehdit değil. Kimse arkasından gitmez, etki alanı oluşturamaz. Aziz Tan gibi halkla bütünleşmiş 50 imamı şehit etmelerinin sebebi, tesir halkalarının büyümesi. Türk-Kürt kavgasının istedikleri ölçüde alevlenmeyişinin altında din paydası var. Cumayı eylem aracı haline getirmelerinin maksadı din bağını gevşetmek. Ters tepeceğini rahatlıkla söyleyebiliriz. Şafii mezhebine mensup olan Kürtler, namaz konusunda daha hassas ve bir anlamda daha dindardır. Namazı 'afyon' diye aşağılayanların, kendileriyle saf tutmayanların arkasından gideceklerini hiç sanmıyorum. Sahi Diyarbakır meydanında hutbe okuyan hoca aynı şeyi Kandil'de deneyebilir mi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Muhalefet, Ergenekon'dan ne umuyor?

Bülent Korucu 2011.04.19

Aday listeleri açıklandığından beri CHP ve MHP listelerindeki Ergenekon sanıkları tartışılıyor. İlhan Cihaner'in son dakika adaylığı gündemi yeniden o yöne kaydırdı.

MHP adayı emekli General Engin Alan, Balyoz darbe davasında yargılanıyor, ancak kamuoyu hepsini 'Ergenekon' olarak algılıyor. İki partinin bu tercihi oy beklentisiyle yapmadığını sanıyorum. Öyle olunca onları zorlayan müessiri anlamakta zorlanıyorum. Şurası gerçek, oy verirken Ergenekon Davası'na duyduğu tepkiyle karar verecek bir zümre var. Ancak iki muhalefet partisini birden uçuracak kadar olmadıklarını öngörebiliriz. Hiç Ergenekoncu aday olmasa da oylarını adı geçen partilerden birine vereceklerini söyleyebiliriz. O halde CHP ve MHP, neden iktidar partisinin eline kendilerini eleştirmek için bu fırsatı sunuyor?

CHP ve MHP yönetiminin 13 Haziran sabahı yıkıcı iç muhalefetle karşılaşma riskini kimse inkâr etmiyor. Belli psikolojik eşikler var ve altında alınacak oy oranları iki lideri zora sokacak. Kemikleşmiş tabanları dışına taşabilirlerse sorgulanmaktan kurtulacak nispetlere ulaşırlar. Ergenekoncu adaylar, yeni kitlelere açılma ihtimalini zayıflatıyor. Hem MHP hem de CHP eski DYP'lileri listeye alarak merkez sağdan bir beklenti içinde olduklarını gösterdi. Pek çoğu itibarıyla emeklilik yaşlarını çoktan aşmış isimlerin kitleleri sürükleme kabiliyetleri yok. Cazip adaylar bile olsaydı akış çok zordu. Zira merkez sağ seçmen, darbeler ve darbecilerden hazzetmez. İdam edilen Başbakan Adnan Menderes'ten dolayı arada kan davası vardır. Hatta ispatlanamasa da Turgut Özal'ın aynı zihniyet tarafından öldürüldüğü inancı yaygındır. Darbe iddiasıyla tutuklu yargılanan sanıkların bulunduğu listelere oy vereceklerine çok ihtimal vermiyorum.

Oy vermesi muhtemel bir başka kitle de yine bu isimler yüzünden uzaklaşacaktır. Birinci tercihindeki partinin barajı geçemeyeceğini gören azımsanmayacak seçmen, ikinci tercih arayışına girecektir. Anketlerden de anlaşıldığı üzere ikinci tercih potansiyeli en yüksek parti MHP. 1995 seçimlerinde 8,2 oy alan parti, 99'da 18'e yükseldi. 2002'de tekrar 8,4'e geriledi. MHP'nin kemik tabanı 8 civarında görülüyor. İkinci tercih kullanacakları ikna edebilirse oy oranının 30'ları zorlayacağını anketler söylüyor. Baraj sorunu yaşayacak partileri şöyle zihninizden geçirin. Hangilerinin seçmeni MHP'ye, açıklanan listelere oy verir? Hatta 2007'de alınan 14,3'ten bile çözülmeler yaşanabilir. Barajın altında görünen partiler MHP'yi hedef seçebilir. Kazanmasına kesin gözüyle bakılan iktidar partisinden oy koparmaktan daha kolaydır ve Meclis dışındaki muhalefet partileri için yabana atılmayacak bir ihtimal olacaktır. 2002'de 'beyaz gömlekli bir adam'dan ibaret olan Cem Uzan'ın partisi bile bunu başardı. İyi kötü tabanı ve kadrosu olan partiler neden yapamasın?

CHP ise son iki seçimde 19,4 ve 20,9 oy almış. Kemik taban 20 civarında karar kıldı denebilir. Yeni seçmene açılmak adına genel başkan dışında bir yenilik göze çarpmıyor. Gelenlerin eskilerden farkı sadece isimleri, zihniyet ve mantalite neredeyse aynı. Üzerine bir de Ergenekon sanıklarını eklediğinizde CHP'nin açılım stratejisi ayakta kalamıyor. 2B arazilerin mülkiyet devri ve aile sigortası gibi projelerin daha önce eleştirilen,

hatta iptal edilmesi sağlanan girişimler olması izale edilebilir. Ancak CHP, Ergenekoncu adayları dışında gündeme gelemiyor. Adı geçen adaylar bütün seçim sürecinde tartışılmaya devam edilirse CHP zararlı çıkacak. Ergenekon sanıklarını aday yaparken ne umduklarını kestiremiyorum ama olağanüstü sürprizler olmazsa, iki partinin de pişman olacaklarını söyleyebiliriz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

E(ezberbozan) muhtıra

Bülent Korucu 2011.04.26

Yarın 27 Nisan, müdahale resmigeçidi olan siyasi tarihimizin en sıra dışı muhtırasının yıldönümü. 'Postmodern' 28 Şubat'ın ardından darbeciler nasıl bir sürpriz(!) yapacaklar diye beklerken e-muhtıra geldi.

Eskiden mektup yazılır, cumhurbaşkanına elden verilirdi. O da sivilleri çağırıp ağızlarına biber sürer, muhtırayı tebliğ ederdi. İnternet çağında darbeciler de kendini geliştirdi ve internet üzerinden diskur çekmeyi denedi. 27 Nisan'ı sıra dışı kılan, icra şekli değildi. Sonrasında gördükleri tepki ve hükümetten gelen karşı muhtıra, ezberleri bozdu.

Önce bu ezberin nasıl oluştuğuna kısaca göz atalım. Yıl 1961, darbeden bir buçuk yıl, Adnan Menderes'in idamından üç hafta sonra yapılan seçimleri Demokrat Parti'nin takipçisi üç parti kazandı. Cuntanın desteklediği CHP 177 sandalye ile azınlıkta kalırken, AP, CKMP ve YTP yüzde 62 oy ve 277 vekille seçimin tartışmasız galibi oldu. Bunun üzerine ordu içindeki yeni cunta Silahlı Kuvvetler Birliği, seçimleri tanımadığını ve yeniden darbe yapacağını ilan etti. İstanbul'da 21 Ekim, Ankara'da Mürted protokolleri imzalanarak darbe niyeti kayıtlara geçirildi. 24 Ekim'de yani ilan edilen darbe tarihinden bir gün önce siyasi parti liderleri Çankaya Köşkü'nde askerlerle bir araya gelerek; "Yassıada mahkûmlarına af çıkarılmayacağına, 27 Mayıs'tan sonra ordudan atılan 7.200 subayın yani Emekli İnkılap Subaylar Derneği üyelerinin orduya geri alınmayacağına ve Cemal Gürsel'in cumhurbaşkanı seçileceğine" dair protokolü imzaladı. 'En özgürlükçü' diye yutturulan anayasa yürürlükteyken ve ara rejim sona erdi diye düşünürken türev darbeyi yemiştik.

Muhtıra denince ilk akla gelen 12 Mart'ı unutmayalım. 9 Mart darbesini bertaraf edip orgeneraller dışındaki cuntacıları emekliye ayıran Genelkurmay Başkanı Memduh Tağmaç, 3 gün sonra kendi muhtırasını verdi. Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay'a verilen ve 13.00'te radyodan halka duyurulan metin amacına ulaştı. Hükümet istifa etti, ara rejim kabinesi kuruldu, anayasaya bir kat daha vesayet boyası atıldı. Muhtıra, Meclis'te de okundu ve AP'li Hasan Korkmazcan dışında kimse itiraz etmedi. Başbakan Süleyman Demirel 'Şapkayı alıp gitmek' deyimini siyasi literatürümüze kazandırdı(!) 9 Martçıları son anda satan Hava Kuvvetleri Komutanı Org. Muhsin Batur ve Kara Kuvvetleri Komutanı Faruk Gürler'in imzasını görüp sol darbe sanan DİSK gibi isminin başında 'devrimci' olan pek çok örgütün desteği de cabası.

12 Eylül'ün gölgesinde kalan pek bilinmeyen bir muhtıramız daha var. 27 Aralık 1979'da Genelkurmay Başkanı Kenan Evren ve kuvvet komutanlarının imzasıyla cumhurbaşkanlığına uyarı mektubu verildi. Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, iki büyük partinin lideri Süleyman Demirel ve Bülent Ecevit'i Köşk'te bir araya getirerek muhtırayı tebliğ etti. Diğer partilere ise gönderdi. İktidar ve muhalefetin üstüne alınmadığını gören askerler, muhtırayı bu sefer Cüneyt Arcayürek vasıtasıyla Hürriyet'e sızdırdı. İki ay önce güvenoyu alan Başbakan Demirel, 'biz daha yeni kurulduk, muhatap değiliz' diye geçiştirdi. Muhalefet adres olarak hükümeti işaret etmeye devam etti. Siyasiler havaya bakıp ıslık çalarak muhtırayı savuşturmaya çalıştı.

Gelelim son muhtıraya. 27 Nisan e-muhtırası iki ana tema üzerine kurulmuştu. Cumhurbaşkanlığı seçimine etki etmek ve Kutlu Doğum Haftası etkinliklerinden duyulan rahatsızlığı vurgulamak. Hükümet ertesi gün "Genelkurmay Başkanı görev ve yetkileri itibarıyla Başbakan'a karşı sorumludur" cümlesiyle darbe havasını dağıttı. Acele yorum yapan pek çok gazeteci, bu tavır karşısında açığa düştü. Sivil toplum, hükümetin yanında yer aldı. Halk cevabını 22 Temmuz'da sandıkta verdi. O gün ayakta kalmayı başaranlar hâlâ ayakta, dizlerinin bağı çözülenler ise kaybolup gitti.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

MHP'de istifa depremi

Bülent Korucu 2011.04.29

MHP, iki genel başkan yardımcısının adının karıştığı skandalın ardından krizi atlatmaya çalışıyor. Genel Başkan Devlet Bahçeli adı geçenleri iki günde görevden alarak hasarı minimize etme çabasında.

Evlilik dışı gayri meşru ilişkiler siyasetin dizaynında hep kullanıldı. CHP'li İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş'ten DYP'li Bakan Hamdi Üçpınarlar'a kadar birçok siyasetçiye ağır faturalar çıktı. En yakın örneği CHP Genel Başkanı Deniz Baykal'dı. Böyle bir kaset sonrasında liderliği bırakmak zorunda kaldı. Akabinde yaşananlar kasetin sadece bir başlangıç ve fitil ateşleme olduğunu gösterdi. Anamuhalefet partisini dizayn etmek isteyenler adım adım yönetimin tamamını ve şimdi seçimler sayesinde Meclis Grubu'nu tasfiye etti. Operasyonu yapan iradeyi dışarıda aramak, hükümeti suçlamak Baykal'ın kolayına geldi. Kendini vazgeçilemez ve gücünü de yenilemez gördüğü için siyasi taktik gereği böyle konuştu. Aynı hataya Önder Sav da düştü. Bugün ellerinden uçup giden partiye uzaktan şaşkınlıkla bakmakla yetiniyorlar. CHP örneği, Devlet Bey için ibret dersleriyle dolu. Akıbetini ise o dersten yararlanma düzeyi belirleyecek. Sürüncemede bırakıp unutturma girişiminde bulunmayışı Bahçeli'nin CHP olayını iyi analiz ettiği şeklinde yorumlanabilir.

Devlet Bey'in göz ardı etmemesi gereken diğer konu, MHP tabanının CHP'den farklı olduğu gerçeği. CHP Gençlik Kolları, Baykal'ın evi önünde destek çadırları kurarken, MHP'liler skandala adı karışan kişileri tartaklamaya varan tepkiler gösteriyor. Geleneksel tabanın bilinen muhafazakâr hassasiyetleri canlı tuttuğunun emaresi bunlar. Rahmetli Alparslan Türkeş'in vefatına kadar 'ülkü'nün başında hep Türk-İslam ibaresi vardı. Türkeş'in ardında yaşanan çalkantılar ve bilinçli operasyonlarla parti çok uzak limanlara doğru sürüklendi. Milliyetçilik, ulusalcılık denen nevzuhur akımın etki alanına teslim edildi. Erol Güngör, Ahmet Arvasi gibi fikir önderleri unutuldu. MHP ile en keskin rakibi CHP arasındaki fark bir harften ibaret olsun istendi. Geldiğimiz noktada farkın sanılanın çok ötesinde olduğu anlaşıldı. Bahçeli, CHP'de yaşananların üstüne partisinin kendine özgü hassasiyetlerini koyarak düşünmezse Baykal'dan beter olabilir.

Ortada sadece müstehcen bir kaset yok, lidere en yakın koltuklarda oturan kişilerdeki fikrî kaymalar var. Bence söz konusu kayma, taban açısından ahlaki zaaf kadar önemli. Parti yönetiminde o düşüncelerin ne oranda

temsil edildiği şüphesi Devlet Bey'i fazlasıyla zorlayacak. Referandum sürecinde partiyi büyük bir kırılmadan koruyabilmek için uyarı yapan kadim ülkücülere hakaret eden ve AK Parti tarafından devşirilmiş olmakla suçlayan Bahçeli daha çok sorgulanacak. Siyasete merkez sağdaki partilerde başlamak avantaja dönüşmüş durumda. Diğer deyişle ocaklarda yetişmek nakisa gibi algılanıyor. Skandal, teşkilattan gelen isimlerde ise ahlaki ve fikrî ekseni koruyamamışlar tercih ediliyor havası oluşturacak. İdeolojik partilerde lider çalışmak için seçtiği insanlardan dolayı sorumlu tutulur. Liderin tercihlerine saygının doğal sonucudur bu. Kimin aday gösterildiği, yönetime hangi isimlerin taşındığı sorgulanmaz ama lastik patladığında fatura o tercihlerin sahibinin önüne konur. MHP lideri, yıllardır en yakınında tuttuğu Adana gibi önemli şehirde ilk sırayı verdiği kişinin hatalarından müteselsil sorumluluk altında. "Siyasi hayatlarını bitirecek kadar ağır suç işlediklerine inandığınız kişiler partiye dün gelmedi. Bu erozyonu yıllardır fark etmediniz mi?" sorusu Bahçeli'yi terletecek. Daha zor soru ise "yönetimde aynı zihniyette başka isimler var mı?" Skandalı ortaya çıkaran ve ülkücü olduğunu savunan site, kendileri istifa etmezse aynı çizgideki yöneticileri deşifre tehdidinde bulunuyor. Doğruysa, yeni kasetler Devlet Bahçeli'ye baş etmekte zorlanacağı gaileler açabilir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TSK'yı partileştirmek

Bülent Korucu 2011.05.03

Türk Silahlı Kuvvetleri'ne yapılacak en büyük kötülük, onu siyasi tartışmaların içine çekmek ve taraf haline getirmek. Çankırı Garnizon Komutanı'na ait olduğu ileri sürülen ses kayıtları ürpertici.

Cumhurbaşkanı, Başbakan, Meclis Başkanı, birçok bakan ve iktidar partisiyle ilgili hakaret içerikli ifadeler kullanılıyor. 'Malum parti'nin seçim kazanmasından endişeyle bahsediliyor. Görmeye alışık olduğumuz üstüncü tavırla millet aşağılanıyor. 'Bidon kafalı' yazarların üniformalı versiyonu gözümüzde canlanıyor. O konumdaki birinin kahvehane sohbetinde bile bu sözleri söylememesi gerekiyor. Ancak olayın vahim yönü, konuşma kahvehane sohbetinde geçmiyor. Aksine 'emirle' ve 'planlı' bir görev icra ediliyor. Genelkurmay Başkanlığı, soruşturma başlatıldığını duyurdu. Umarım daha öncekiler gibi sızdıranın peşine düşülmemiştir. Askerî Ceza Kanunu, 148. maddede siyasi faaliyette bulunanlarla ilgili müeyyideleri sıralar. İkinci fıkra, 'siyasi amaçlı toplantı yapan ve katılanlar', üçüncü fıkra ise 'siyasi amaçla nutuk söyleyen veya telkinde bulunanlar'ı suç kapsamına alıyor. Cezası ise beş yıla kadar çıkabiliyor. Ayrıca cumhurbaşkanına hakaret, şikâyete bağlı olmadan doğrudan kamu davası olarak sivil savcılar tarafından takip edilmesi lazım gelen bir suç. Ses kaydındaki kişi ısrarla ve belki de sözlerini tesirli kılmak için seminerlerin 'emir' üzerine gerçekleştirildiğini vurguluyor. Emri veren en üst merciye kadar ipin ucu takip edilmeli.

TSK'yı siyasetin içine çekme girişimlerinden biri de Harp Akademileri Komutanı Org. Bilgin Balanlı'yla ilgili. Cumhuriyet mitinglerine katıldığı daha önce ortaya çıkan Balanlı'nın, 1. Taktik Hava Kuvveti komutanı olduğu dönemde askerî lojmanlarda AK Parti'ye oy verenleri fişlettiği ileri sürülüyor. Söz konusu belgelerin Balyoz Darbe Planı çerçevesinde tutuklanan emekli Albay Hakan Büyük'ün evindeki aramada bulunduğu belirtiliyor. Aynı aramada ele geçen belgeler arasında daha korkunç iddialar da var. 1997-98 yıllarında askerî personeli hedef alan ve adına 'denetleme' denen baskınlarda Kur'an-ı Kerimlere dahi irtica delili muamelesi yapılmış. Bu örnekte de yine siyasete girmekle kalınmamış, temel insan hakkı ihlalleri yaşanmış. Özel hayatın gizliliği, seçme hakkı ve gizli oy ilkesinin ihlali de söz konusu.

CHP ile ordu ilişkileri demokratik açıdan hep sorunluydu. Bütün kurumların aynı çatı altında toplandığı tek parti döneminde sırıtmıyordu belki. Fakat çok partili demokratik hayata geçildikten sonra siyam ikizlerinin ayrılması kaçınılmazdı. Ameliyatın çok sancılı geçtiği ve hâlâ tamamlanamadığını söyleyebiliriz. Bedenler ayrıldı ama ruhlardaki birliktelik bitirilemiyor. 27 Mayıs ve 12 Mart darbeleri, aslında siyam ikizlerinin yeniden birleşme girişimiydi. Asker, kendinde 'ideolojik sapkınlıklarla' mücadele görevi vehmediyor. Rayından çıkan devleti tekrar rotasına oturtup ruh ikizi konumundaki CHP'ye teslim etmeyi görevi tamamlamak biçiminde görüyor. İkiz kardeşlerin küstükleri zamanlar da oldu. Ancak nihayetinde ortak düşmana karşı birleşmeyi ve aralarındaki kırgınlıkları unutmayı seçtiler. Çankırı olayının, 1961'de Ali Fuat Başgil'in kafasına silah dayayıp cumhurbaşkanı seçilmesini engellemekten farkı yok. Fark sadece o dönem askerlerin önünde diz çöküp Çankaya Protokolü'ne imza atan siyasilerin tasfiye olması. Bir de halkın iradesine sahip çıkmak için medyanın bir bölümünün zinde kuvvet olarak görev yapması. TSK'nın göreviyle alakalı doğal sınırlara çekilmesi ve siyasi figür olmaktan kurtarılması için önümüzdeki örneklere yerinde müdahaleler yapmak gerekiyor. Çankırı Skandalı'nı uzandığı en üst noktayla birlikte hesaba çekebilmeliyiz. Aksi halde "az gittik uz gittik, bir arpa boyu yol gittik" döngüsünden kurtulamayız.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Menemen mecburiyetinin demokratikliği

Bülent Korucu 2011.05.06

Sabah kahvaltısı için gittiğimiz pastanede sade omlet siparişi vermek istedik. Karşı masada menemen yiyen müşteri itiraz etti: Hayır, herkese menemen gelecek.

Yumurtayı sade yemek istiyorsanız, domates ve biberleri masanızda ayıklayın! Hayda çattık belaya. "Kardeşim sen menemen isteyebilirsin ama ben yumurtayı sade yiyeceğim, karışma bana!" diyecek olduk. Adam demokrasiden girdi, sivil diktadan çıktı. Ne yapacağımızı şaşırdık. Size absürt gelebilir ama yumurta ve menemen kısmı hariç hikâye doğru.

Günlerdir internet ortamında sanal sansür tartışması yapıyoruz. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun aldığı 'güvenli internet kullanımı' kararını birileri sansür olarak yorumluyor. Kurulun karar metni ve yetkililerin açıklamaları endişelerin yersizliğini gösteriyor. İyi niyetli endişeliler ve buradan siyasi sonuç çıkarma peşinde olanları ikna etmek mümkün olmadı. Bizim derdimiz, iyi niyetli endişelilerle istişare etmek. Siyasi sonuç kotarmak isteyenlerle konuşmak, boşa nefes tüketmek anlamına geliyor.

Konu çok basit aslında; sınırsız internet erişimi isteyenler için değişen bir şey yok. Ama 'ben bazı şeylerin filtrelenmesini istiyorum' diyenler için alternatif sunuluyor. Sınırsızı istemek nasıl haksa, belli ayıklamalarla özel üretim istemek de o kadar demokratik bir talep. Masama gelen yemeğin menemen olması için neden ısrar ediyorlar anlamıyorum. Devlet ya da başkası senin talebine karışıyorsa birlikte itiraz edelim. Değilse benim seçme özgürlüğüme karışma hakkını nereden alıyorsunuz?

Bu düşüncelerimize getirilen iki eleştiri var. Birincisi, bireysel filtrelemenin mümkün ve yeterli olduğu ve belirtilen şekilde düzenlemeye ihtiyaç bulunmadığı şeklinde. Servis sağlayıcıya sorumluluk yüklenmeden filtre programlarının işe yaramadığı çok açık. Tuzak kelimelerle filtreler kolaylıkla bertaraf ediliyor. Matematik yazdığınızda veya bir çizgi film kahramanının sitesini bulmaya çalışırken istenmeyen siteler sizi karşılayabiliyor.

Diğer eleştiri, yasakların çözüm olmadığı, çocuklara eğitimin verilmesinin yeterli olduğu iddiası. Bu düşünceye kısmen hak veriyorum. Çocukları karantina çadırında büyütmek mümkün ve doğru değil. Onlara irade eğitimi vermek ve hayata hazırlamak en sağlıklısı. Fakat söz konusu olan teorik bir eğitimden ziyade, psikolojik olgunluk ve iyiyi kötüyü ayırt etme bilinci. Pedagoji ve hukuk, bilinç ve olgunluğun yaş ile alakalı olduğunu kabul ediyor. Belli yaşa 'reşit olma' sınırı deniyor ve o sınır pek çok şey için belirleyici oluyor. Mesela Mardin'de N.Ç. isimli kız çocuğuna tecavüz davasında ceza indirimine toplum isyan etti. Müessir fiilin zorla gerçekleşmemesi ve maddi çıkar gibi gerekçelerle cezaların düşürülmesine "13 yaşındaki çocuğun rızası mı olurmuş?" diye karşı çıkıldı. Bu haklı tepki burada da devreye girmeli. Reşit olmayan çocuğun iyi kötüyü ayırt etme mukavemetinin oluşmayacağı ön kabulünden hareket etmek zorundayız. Çocukları internette bekleyen tehlikeyi sadece pornoyla sınırlı görmek de yanıltıcı. Şiddet, kumar ve istismar tehdidi belki daha önemli. İnternetin başında saatlerce kafa kesen çocukların yarın psikopat bir katile dönüşme ihtimali hepimizi düşündürmeli.

İsteyenin sınırlı, isteyenin sınırsız internet seçeneklerinden yararlanmasına 'İran oluyoruz' diyenlere gülüp geçemiyorum. Ne yazık ki propaganda güçleri çok yüksek ve çok insanı inandırıyorlar.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hocaefendi'nin çilesi

Bülent Korucu 2011.05.10

Fethullah Gülen'in çok sevdiği milletine ve insanlığa hizmetten başka düşüncesi olmamış. Bugüne kadar da aksi yönde hiçbir iddia ispat edilememiş, atılan çamurlar tutmadığı gibi izi de kalmamış.

Türkiye'de sağ-sol kavgalarının sokakları kan gölüne döndürdüğü günlerde ne söylüyor idiyse bugün de aynı şeyleri söylüyor. Dünya çapında bir eğitim hamlesinin fikir öncülüğünü yapıyor. Kendi ifadesiyle tanımadığı binlerce insan, onun açtığı ufku, ülkü haline getirerek yüzden fazla ülkede eğitim bayrağı dalgalandırıyor. Ancak mefkûre ve hayal olarak düşünülebilen şeylerin hayata geçirildiğini görüyoruz. Hakkari'den Edirne'ye, Kenya'dan Moğolistan'a kadar büyük bir coğrafyada cehaletin beli kırılmaya çalışılıyor. Böyle büyük ufuk ve ülkülerin peşinde gidenlerin, küçük siyasî hesapların içinde olmayacağını, olamayacağını bazıları anlamakta zorlanıyor. Asya steplerinde, Afrika çöllerinde eğitim meşalesi taşıyanın kayıkçı kavgası gibi siyasî kapışmaların parçası olması doğru da değil mümkün de. İnsanlığı yakıp kavuran cehalet yangınına karşı avuçla taşınan suya gözyaşı katarak müdahale edilmeye çabalanıyor. Bunu alkışlaması gerekenler, tam aksine sizin üzerinizden siyasî kavga yapmaya kalkıyor. Bu nadanlıklar insanı yaralıyor. Hocaefendi'nin çilesi bu olsa gerektir.

Yukarıdaki satırları yazmama Gülen'in son açıklamaları sebep oldu. Herkul.org internet sitesinde yayınlanan konuşmada hakkındaki ithamlara karşı nasıl bir üslupla cevap verilmesi gerektiğini anlatıyor. Tekzip ve tazminat gibi hukuki meşru müdafaa haklarını kullanacağını, bunun ötesinde üslubunu ve şimdiye kadarki çizgisini bozmayacağını dile getiriyor. Sevenlerinden de aynı şeyi yani yapılanlara misliyle mukabele edilmemesini bekliyor.

Kendi ağzından ifadelerine atfı bu kadarla yapıp konunun başka bir boyutuna dikkat çekmek istiyorum. Başı derde giren, işi rast gitmeyen kim varsa faturayı 'cemaat'e kesiyor. Çocuğu yaramazlık yapan, kocası eve gelmeyen, karısı yemek pişirmeyen 'okyanus ötesine' parmak sallıyor. MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli de son yıllarda 'okyanus ötesi'yle kavga etmeyi siyasetinin parçası haline getirdi. Genel başkan yardımcıları hakkında internete düşen kasetlerle ilgili benzer şeyler söyledi. Bu tavır ahlaka ve siyasî akla uymuyor. Elde iddiayı ispat edecek deliller olmadan hayatını en temel ahlak ilkeleri çerçevesinde yaşamış bir âlim töhmet altında bırakılamaz. Bu işler çocuk oyuncağı değil. İsnat edilen şey, bırakın bir hocaefendiyi, düz vatandaşlara söylemeden önce kırk defa düşünülmesi gereken suçlamalar. İnsanların kusurunu tecessüs etmeyi (araştırmayı), müstehcen görüntülerin neşrini günah olarak belirleyen İslam ortada dururken, kılı kırk yarar gibi hassas yaşamaya çalışan birine ceffelkalem suçlamada bulunmak en basit ifadesiyle ahlaksızlık. Adı geçenleri 'ahlaksızlık' yaptıkları gerekçesiyle istifaya zorlayan Bahçeli'nin tavrı daha ağır bir ahlak ihlali. Zira bu bireysel bir eylem değil. Toplum önünde atılmış bir iftira. Delilini ortaya koyup hukuk önünde hesabını sormazsa bu sözlerin altında kalır. Deniz Baykal'ın düşmediği tuzağa düşmesi Bahçeli'yi tarih ve millet önünde zor durumda bırakacak.

Siyaseten yanlışlığı ise şurada, görevden almalarla hasarı asgariye indirmek imkânı varken, tartışmayı dallandırmak yanlış. Hele de toplumu ikna etmekte zorlanacağı suçlamaların arkasına saklanmak ve 'okyanus ötesi'yle gölge boksu yapmak onu kurtarmaz. Bahçeli, Baykal'ın elinden aldıkları CHP'yi muhalefetin güçlü kalesi haline getirmek isteyen siyaset mühendislerinin operasyonunu göremiyor. CHP'yi Kemal Kılıçdaoğlu için dikensiz gül bahçesine çevirenlerin, genel siyasî ortamı da dizayn ettiklerini algılayamıyor. Parçalı muhalefetin AK Parti'ye karşı etkisizliğinden şikâyet edenleri fark etmiyor. Cumhurbaşkanı seçimindeki uyumlu görüntüsünün yanına mim konduğunu anlamıyor. Görüyor da çaresizlikten böyle yapıyorsa zaten siyasette bulunmayı hak etmiyor demektir. Kendini arkadan hançerleyenlerle mücadele edeceğine o mühendislerin düşmanı olarak gördüğü yere ateş ederek kendini kurtarma peşinde. Evet, o toplum mühendisleri Gülen'in düşmanı ve yok etmek için epey plan hazırladılar. Ama Gülen'in itibarına halel getiremediler, kendileri ise her yeni güne biraz daha yenilmiş uyanıyorlar.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bahçeli'den, Tuncay Özkan taklidi

Bülent Korucu 2011.05.13

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli hakkında 'partisi için ötenazi istiyor' diye yazdığımda abarttığımı düşünenler olmuştu. Gelişmeler maalesef beni doğruladı, Bahçeli partisini baraj altına çekecek ne varsa yapıyor.

"Ülkücü hareketi bitirme misyonuyla hareket ediyor" komplo teorisini üretenler, iddialarının delillerini onun icraatlarından topluyor. CHP'nin bile hazırladığı raporla 'Türkiye'nin bir gerçeği' diyerek cemaatlere zeytin dalı

uzattığı dönemde MHP intiharı seçiyor. Diline pelesenk ettiği 'okyanusun ötesi' ifadesi değil sadece, referandum ve Ergenekon davası süreçlerinin başından beri dozu gittikçe artan bir öfke patlaması var.

Bugün onun ağzından duyduğumuz şeyler Tuncay Özkangillerin ürettiği sloganlar. Bahçeli'nin, Tuncay Özkan'ın ağzıyla konuşarak partisini büyütmek istediğine ihtimal vermiyorum. Siyasetin kitabını kahvehanelerde yazanlara sorsanız 'intihar' tespitini paylaşır. Kendini karaya vuran balinalar gibi Bahçeli ve etrafındaki birkaç kişi anlaşılmaz biçimde siyaseten intihar ediyor. Etrafındaki birkaç kişi demişken Recai Yıldırım'dan bahsetmemek olmaz. İlk kaset skandalından sonra istifa eden 'Aileden Sorumlu' Genel Başkan Yardımcısı Recai Yıldırım geçen ay Adana'da bir televizyon konuşmasında hükümeti eleştirirken şu cümleyi kurmuştu: "Bu iktidar, birkaç tane Menzil, birkaç tane Fethullah, birkaç tane bilmem hangi cemaatin bakanlarının oluşturduğu iktidardır." Normal şartlarda o gün görevden el çektirilmesi gerekirdi. Hocaefendi Hizmeti'ne, Menzil Tarikatı'na ve bütün cemaatlere savaş açmış bir milliyetçi parti olabilir mi? Buralardan oy almayı düşünmüyorsa nereden alacak MHP? "Yozgat, Erzurum ne zaman MHP'nin kalesi oldu ki" diyerek ülkücü hareket konusunda cahilliğini gösteren yöneticilerden sonra gelinen nokta dikkat çekici. Recai Yıldırım'ın skandal kasetteki sözleri MHP yönetimindeki bir grubun zihniyetini dışa vurması açısından önemliydi. Ve taban açısından skandal görüntüler kadar rahatsız ediciydi. Sağ seçmene, millete, Hz. Osman'a ve Alevilere yapılan hakaretler siyasi skandaldı. Milletin değerlerine karşı böyle husumete, dine 'kitlelerin afyonu' diyen Marksist partilerde dahi rastlanmıyor artık.

Bahçeli, siyaset mühendislerinin hakkında verdiği siyaseten ölüm fermanına direneceğine onların işini kolaylaştırıyor. Deniz Baykal gibi sarsılmaz görünen isim direnemedi. "Önder Sav'da oyun bitmez, Kemal Kılıçdaroğlu'nu iki hamlede yere serer." diye düşünülüyordu; yerinde yeller esiyor. Mustafa Sarıgül bangır bangır geliyordu. Partinin ilan edilmesine günler kala tası tarağı bırakıp çekildi; kimse anlam veremedi. 15 tane sağ menşeli aday CHP'de listelere sokuldu; nasıl olduğu hâlâ tartışılıyor. Bahçeli, kahveye girip meydan okuyan kof kabadayı gibi. Karşısına çıkan iri kıyıma şirinlik yapıp "var mı ikimize yan bakan?" pozu veriyor. Siyaseti dizayn eden iradeye karşı çıkamadığı için cemaat karşıtlığıyla aman dilediğini sanıyor. Mühendisleri bilmem ama bu millet zor affediyor, benden söylemesi. İnanmıyorsa ANAP ve DYP'nin 2007 seçiminde yaşadıklarına baksın.

MHP, yüzde 8'lik kemik tabanının üstüne merkez sağdaki iktidardan memnuniyetsiz kitleden oy taşıyabildiği ölçüde büyüyor. Dindarlara mesafeli, cemaatlere hasmane tutum sürdüğü müddetçe oradan oy alması imkânsız. Tabanında kısmi erime de sürpriz olmaz. Kaset krizleri ve cemaatlerle yaşanan polemikler sonrasında MHP'den umudu kesenlerin bir kısmı kerhen AK Parti'ye kayar. Boşalttığı alanı ise HAS Parti doldurabilir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Eczacılara 14 Mayıs sürprizi!

Bülent Korucu 2011.05.17

Seçim yaklaştıkça kitleleri yönlendirmek üzere fısıltı gazetesi 'tiraj' kazanıyor. İnternetin varlığı fısıltının manipülasyon gücünü artırıyor. Son bomba (!) haber "Hükümet seçimden sonra raporlu ilaçları kargo yoluyla hastaların evine gönderecek.

Adı açıklanmayan ilaç dağıtım kanallarıyla anlaşma yapıldı." şeklindeydi. İddia, hedef kitlesi eczacılar olan bir internet sitesinde yer alınca sektörde büyük çalkantı yaşandı. Sosyal Güvenlik Kurumu ilk ağızdan bu iddiaların gerçek olmadığını açıklayarak eczacıları rahatlatmaya çalıştı. Bu haber son zamanlarda sağlık sektörüyle sağlıklı iletişim kurulamayışının son örneği oldu. Eczacıların iddiayı 'inanılır' bulup paniklemesi ve hatta öfkelenmesini hem hükümet, hem de bürokratlar iyi analiz etmeli. Eczacılar sermayenin tabana yayılması ve güçlü orta sınıf oluşturma açısından taşıyıcı sektörlerden biri. Onlar yerine büyük tekelleri desteklemek AK Parti'nin doğal tabanını küstürmesi demek. Bütün kılcallara yayılmış temsilcileri eliyle eczacıların topluma mesaj ulaştırma kabiliyetleri yüksek. Muhalefet bu kanalı halka ulaşmak için kullanabilir ama pek akıl etmiyor. Fakat bazı oda ve sendikalar muhalefet partilerinin boşluğunu dolduruyor diyebiliriz.

AK Parti, sağlık hizmetinin iyileştirilmesi adına önemli adımlar attı. Hizmeti alanlar açısından memnuniyet nispetinin yüksek olduğu biliniyor. Hizmeti sunanlar açısından ise yaşanan iletişim kazalarından dolayı memnuniyetsizlik gözleniyor. Daha iyi hastanelerde, belki daha iyi kazanarak görev yapan hekimlerde bazı idari kararlar ve üslup hatalarından dolayı kırgınlıklar husule geliyor. Hükümet büyük çoğunluğu teşkil eden hastaların memnuniyetini baz alarak devam ederse yanılır. Hizmeti üreten ve vatandaşa aktaran nihai noktadaki gayri memnun ruh hali hastalara olumsuz yansıyabilir.

Eczacılar sağlık hizmetinin aslında ilk kademesinde duruyor. Pek çok insan güvendiği bir eczacı varsa doktora gidip gitmeyeceğini bile ona danışıyor. Doktorlarla vatandaş arasındaki mesafe eczacılarda yok. Eczaneler teklifsiz girilip çıkılan, tansiyon ölçtürülüp iğne yaptırılan, mahallenin mütemmim cüzü olarak algılanan yerler. Onlara destek verip sahip çıkan partiler karşılığını fazlasıyla alır. Hastanelerdeki ilaç dağıtım veznelerini kapatıp vatandaşı rahatlatan iktidar, aynı zamanda eczacılara önemli miktarda ciro imkânı sağladı. Kâr marjları düşse bile yapılan cirolar sektörün refah seviyesini yukarı taşıdı. Bazen siyasi fatura ödemeyen bürokrasinin özensizliği, bazen siyasilerin eleştirilere kapalılığı iletişim kazalarına yol açıyor. AK Parti'nin sağlık sektörüyle arasındaki iletişim kanallarını gözden geçirmesi gerekiyor.

AK Parti ile ilgili genel bir eleştiri burada da devreye giriyor. Anketlerden açık ara önde çıkan iktidar partisi, 12 Haziran'ı değil 2023 projelerini konuşuyor. Bu kendinden emin duruş, tabir yerindeyse özgüven iki tarafı keskin bıçak gibi. Seçmeni, bilhassa ufuk ve vizyon arayan gençleri cezbedebilir ve AK Parti beklenen oranların üzerine çıkabilir. Ama rehavet ve algının tersine dönme riski önemli bir tehdit olarak bekliyor. 'Nasıl olsa kazandık' düşüncesinin yol açacağı rehavet veya 'şımarıklık' biçiminde algılanabilecek özgüven, AK Parti için CHP'den daha büyük bir tehdit. Fısıltı gazeteleri eliyle yapılacak manipülasyonlar da cabası. Eczacıların yaşadığı, bunun en somut örneğiydi.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Anayasa ve demokrasi platformu

Bülent Korucu 2011.05.20

Seçim sürecinin siyasiler kadar aktif sektörü biz gazeteciler. Neredeyse onlar kadar dolaşıp, nefes tüketiyoruz. Onlardan farkımız, seçmenin nabzını tutmak için kılcallara kadar inmeye çalışmamız.

Anketlerin mutabakatı, üç aşağı beş yukarı sonucu belli bir seçime gittiğimiz yönünde. Sokaklara canlılık getiren ve yeni şeyler söyleyenler, 13 Haziran'dan sonra anayasa yapma heyecanını duyanlar. HAS Parti Genel Başkan Yardımcısı Erol Erdoğan'a 'Halkta anayasa talebi ve arzusu görebiliyor musunuz?' diye sorduğumda; "Herkes adını koyarak anayasa demeyebilir. Ama talepler ancak bir anayasa değişikliği ile karşılanabilecek konular. Onun için güçlü bir 'yeni anayasa' talebinden söz edebiliriz." şeklinde cevap vermişti. Ben de dolaştığım yerlerde bazen adını koyarak bazen taleplerin özünden hareketle, yeni ve demokratik anayasa talebinin karşı konulamaz noktada olduğunu görüyorum. 12 Eylül referandumuyla hayata geçen kısmi anayasa değişiklikleri halkın bu yöndeki arzusunu ve başarılacağına dair inancını pekiştirmiş.

Olağanüstü dönemlerde yazılmış ve cuntaların zoruyla dayatılmış anayasalarla yönetilmek zorunda kalan toplum, artık milli iradenin tapusunu istiyor. Teoride kiracı gibi görünen ve güya millet adına egemenliği kullanan bürokratik oligarşinin vesayetine son verme zamanı geldi. Cuntaların halkı aşağılayan hatta hain gören bakış açısıyla yazdığı metni yırtıp atmalıyız. Önümüzdeki seçim bunun için kaçırılmaması gereken fırsatlar sunuyor. Oy toplamak üzere kapımıza gelen partilere, anayasa paketlerinde neler bulunduğunu sormamız lazım. 82 Anayasası'nın kötülüğü konusunda nutuk dinlemek istemiyoruz. Herkes yeni anayasa hakkında hazırlığını ortaya döksün.

Geçenlerde demokratikleşme talepleri üzerine sohbet ettiğimiz birkaç arkadaşta müşahede ettiğim psikolojiyi ve onlara söylediklerimi paylaşmak istiyorum. Öylesine sindirilmişiz ki en temel haklarımızı kullanırken bile çekiniyoruz. Kafamızda bir sürü 'acaba' kol geziyor. O arkadaşlara şunları söyledim: Siz ihale peşinde misiniz? Hayır. Bürokraside koltuk kapma yarışında mısınız? Hayır. Ne istiyorsunuz? Daha yaşanılır bir ülke ve onu sağlayacak demokratik bir anayasa. Bu sizin, benim en demokratik hakkımız; göğsünüzü gere gere, yüksek sesle taleplerinizi dile getirin. Asıl 12 Eylülcülerin yaptığı anayasa ile yönetilmeyi hazmetmek ayıp. Kazananı belli seçimde, prensiplerin ve hukukun arayışında olanlara yapılacak en mesnetsiz suçlama particilik olur.

O arkadaşlardan ayrıldıktan sonra fark ettim, kavramlar gerçekten tersyüz edilmiş. Demokratik anayasa arzusunu baskı altında, neredeyse ezik biçimde dile getirmek zorunda kalıyoruz. Ergenekon ve Balyoz davalarını eleştirenler, planları yalanlayamadıkları noktada 'fiiliyata geçmeyen darbe hazırlıklarını' pervasızca savunuyor. Onlar darbe hazırlığı yapmayı neredeyse demokratik hak gibi sunuyor; bizim hukuk ve demokrasi arayışımızdan mahcup olmamızı bekliyorlar. Şurası muhakkak, pek çok sorunumuzun kaynağı bizzat anayasa. Hak ve hürriyetleri kaşıkla verip kepçeyle geri isteyen, milletin 'devleti ele geçirmemesi' adına bütün tedbirleri almış, bürokrasiyi toplumun hizmetçisi değil vasisi olarak tanımlamış bir metinle yönetiliyoruz. Onunla demokrasi filan inşa edemeyiz. Bu sistem yüzde 47 oyla seçilmiş bir hükümete, 18 yıldır aynı görevde olan il milli eğitim müdürünün yerini değiştirme iktidarı vermiyor. Gücünü 12 Eylül'lerden alan bürokrasiyi aşmadan bu kadar ilerlediğimize şükredelim.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

MHP-CHP tahterevallisi

Bülent Korucu 2011.05.24

Yaklaşan seçimler her kesimde farklı anlamlar taşıyor. AK Parti için anayasa yapabilecek çoğunluk elde etmek, CHP'de yeni yönetimin rüşdünü ispat, MHP'de partide biriken muhalif enerjiyi açığa çıkaracak ve hesaplaşmayla sonuçlanacak bir sürecin başlaması diye özetlenebilir.

En rahat lider Tayyip Erdoğan, tek başına iktidarına kesin gözüyle bakılıyor. 330'un üstü kadayıfın kaymağı olacak. CHP ve MHP ise kritik eşikte duruyor. Kemal Kılıçdaroğlu'nun yüzde 30'un altında alacağı oy başarısızlık kabul edilecek. Başlangıçta estirilen suni rüzgâr, psikolojik eşiği buraya taşıdı. Normalde yüzde 25 bile başarı sayılabilirdi.

MHP'de ise barajın altında kalmak büyük, yüzde 15'in altı ise küçük kıyamet demek. 2007'de alınan yüzde 14, başarının doğal alt sınırı denilebilir. Aslında baraj tartışmaları Genel Başkan Devlet Bahçeli'nin lehine bile dönebilir ve yüzde 11 başarı olarak sunulabilir. Bu çok düşük ihtimal, zira parti içi muhalefet, bırakın büyümeyi mevcudu muhafaza edemeyen yönetime hesap sorma imkânı bulacak. MHP'nin en büyük handikabı CHP ile arasındaki tahterevalli ilişkisi; aynı coğrafya ve benzer tabanlardan oy istiyorlar. Bu ise biri yükselirken diğerinin düşmesini netice veriyor. Türk siyasetini dizayn etmeye çalışanların birinci önceliği Kılıçdaroğlu projesini yaşatabilecek oy oranına ulaşmak. Önceki seçimde CHP-MHP koalisyonu ciddi bir alternatif olarak denendi. İlhan Selçuk dahi bu uğurda yazılar yazdı. Ama o plan tutmadı. Şimdi gücü dağıtmak yerine CHP'de teksif etmek yoluna gidiliyor. AK Parti'nin Erdoğan fenomeninden yoksun gideceği dört yıl sonraki seçime hazırlık yapılıyor. Bir yıllık emekler ve alınan mesafenin heder olmaması, Kılıçdaroğlu'nun yerini sağlamlaştırmaktan geçiyor. Devlet Bahçeli, MHP'nin ve dolayısıyla şahsının tasfiyesini önlemek üzere iki kritik adım attı. Birincisi Ümit Özdağ ve Engin Alan'ı aday yaptı. İkincisi 'cemaate' savaş açtı. Fakat kaleminin kırılmasını önleyemedi. Özdağ ve Alan ikincil önemi haiz isimler, şayet Mehmet Haberal'ı kapabilseydi MHP çemberi kırabilirdi. MHP'ye fikren daha yakın olmasına rağmen Haberal'ın CHP listelerinde olmasının anlamı 'mavi boncuğu' işaret etmek içindir. Unutmayın Türkiye, aylarca "bu adam kim ve gücünü nereden alıyor ki generaller hapiste ama o hastanede" tartışması yaptı.

Bahçeli'nin stratejisinin ikinci ayağı da hatalıydı. Zira siyaset mühendislerinin kararlarını revize etmelerinin zamanı geçmişti. Ayrıca Bahçeli kendisine verilen opsiyonu doğru kullanamadı. Dördüncü kez seçime giriyor ve barajı geçmesi başarı kabul edilecek bir liderin ötesine geçemedi. Yani siyaset mühendisleri açısından üzerine yatırım yapılmayı hak etmiyor. Okyanus ötesi ile tutuştuğu kavga bürünebileceği 'mağdur' pozisyonu elinden aldı. Anadolu'da ona sahip çıkabilecek kitleleri küstürdü. Hocaefendi ve Hizmet'e yaptığı hakaret ve iftiralar muhafazakâr kesimi bütünüyle partiye soğuttu. Söz konusu kavgayı, kaset skandalını örtbas etmek adına yapması zararı büyüttü. Geleneksel Türk-İslam tabanına izah edemeyeceği gelişmeleri bir de cemaat karşıtlığı ile kamufle etme çabası küskünleri çoğalttı. Ulusalcılık etiketiyle sahillerde oy avına çıktığında Kılıçdaroğlu'na tercih edilmesi için hiç sebep yok. Tahterevalliyi yöneten ve kimin aşağıda kimin yukarıda olacağına karar verenlere niye sesini çıkaramıyor, anlamıyorum.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Türkiye'yi HSYK yönetiyordu'

Bülent Korucu 2011.05.27

Türkiye gündemini aylarca meşgul eden 'AKP ve Gülen'i bitirme planı' davasında gizli tanık Efe'nin söyledikleri deprem etkisi yapacak şeyler. 'Deprem etkisi yaptı' cümlesini maalesef kuramıyorum.

Çünkü Ergenekon yargılamalarıyla başlayan süreci sulandırmak için her fırsatı değerlendiren bir kısım medya, onlarca sayfa tutan ifadeleri ya görmezden geldi veya cımbızlayarak çarpıttı. Daha önceki gizli tanıkları itibarsızlaştırıp söylediklerinin dikkate alınmamasını sağlama çabası azınlıkta kaldı. Nihayetinde bölgede görev yapan bir hukukçudan bahsediyoruz, açığını bulmak kolay değil. Önceki gizli tanıkların daha önce başka suçlardan mahkûm olması veya aynı davaların sanıkları arasında bulunması sulandırma fırsatı olarak görülmüştü. Bir terör örgütü davasında itirafçı ve gizli tanıkların Harvard mezunu elitler içinden çıkmasını zaten beklemiyoruz. Aslında, dönemin HSYK Başkan Vekili Kadir Özbek tarafından Erzincan'a savcı olarak atandığını söyleyen gizli tanık Efe'nin konumundaki insanların varlığı sürpriz görülmeli.

Neyse, biz gizli tanık Efe'nin söylediklerine odaklanalım. Haber sayfalarında iddia olunan suçla ilgili şahitliğine yer veriliyor. Ben, Efe'nin sözlerinin satır aralarında kalmış bir kısmına bakacağım. Erzincan'a bilinçli atamalar yapıldığını, kendisinin de bu çerçevede gönderildiğini belirtiyor. Sanki pilot bölge oluşturulmuş ve oradan çıkarılacak yangının ülke sathına yayılması hedeflenmiş gibi. Buradan Türkiye'deki statükoya atıf yapıp şöyle konuşuyor, gizli tanık Efe: "Benden önce atanmışlar vardı, bir sene öncesinden atanmış olanlar vardı, benden sonra atananlar oldu oraya; bu söylem İlhan Cihaner'e aittir. İlhan Cihaner bana sürekli Türkiye'yi bir iktidarın yönetmediğini, Türkiye'yi yöneten kesimin daha doğrusu şeyin, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu olduğunu söylüyordu. Türkiye'nin de hâkimler ve savcılar devleti olduğu kendi fikriydi, bana söylüyordu.

Mahkeme Başkanı: "Ne söylerdi tekrarlar mısınız?"

Gizli tanık Efe: "Türkiye'nin herhangi bir siyasi iktidar tarafından değil, hâkimler, 40-50 senedir Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından yönetildiği düşüncesi İlhan Cihaner'e aittir. Ben bunu birçok defa anlamak istedim, kendisine sordum. Kendisi bana; Danıştay üyelerini HSYK'nın atadığını, Yargıtay üyelerini HSYK'nın atadığını, hâkimler, önemli noktaların hâkim ve savcılarını HSYK'nın atandığını, iktidar kimin elinde olursa olsun, yapılan icraatların ya Danıştay'a ya da bir şekilde Yargıtay'a takıldığını, dolayısıyla en büyük gücün HSYK olduğunu bana söylerdi. Ben de bunu kendi kafamda bu bir statükodur diye."

Türkiye'nin 1961 Anayasası'yla birlikte vesayetçi statükonun baskısı altında kaldığını biz söylüyorduk; demek ki eski Erzincan Başsavcısı İlhan Cihaner de aynı fikirdeymiş. Acaba önümüzdeki seçimde CHP'nin Denizli ikinci sıra adayı olarak da aynı şeyi düşünüyor mu? 12 Eylül 2010'daki referanduma yüksek yargı çevrelerinin gösterdiği karşı duruş boşuna değildi. Yetkilerini aşarak yıllardır devlet yönetimini seçilmişlere bırakmayan bürokratik oligarşi, HSYK'ya kale nazarıyla bakıyordu. Bu kale, birinci sınıf hâkimlerin inisiyatifine bile bırakılamayacak kadar önemliydi. İstediği anda ülkeyi yasa çıkaramaz ve icraat yapamaz hale getirebilecek ölçüde geniş ve muğlâk yetkilere sahip yüksek yargı, 12 Eylül'le birlikte nispeten doğal sınırına çekildi. Ancak hâlâ layüsel duran kurullar var. Cihaner, bugün olsa herhalde saydığı kurulların başına Yüksek Seçim Kurulu'nu (YSK) koyardı. Altı Yargıtay ve beş Danıştay üyesinden oluşan YSK, yurtdışındaki seçmene yerinde oy kullandırtmama ısrarını sürdürüyor. Referandum süresini kısaltan Meclis iradesini de uygulamamışlardı. En son

bağımsız adaylar hakkında verdikleri kararla ülke bir anda ateş topuna döndü. Bu arada CHP yönetimini, Cihaner'i aday yapmaya mecbur bırakmasını unutmayalım. Doğru dürüst bir anayasa olmadan, ekonomi yönetimi, yerel yönetim, sosyal devlet olamaz diyorduk. Cihaner'den aldığımız ilhamla hukuk devletini de hatırlamamızda fayda var.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İmam hatipli çocuklara vahşi saldırı

Bülent Korucu 2011.05.31

Cizre'de imam hatip lisesinde okuyan çocukların kaldığı yurda yapılan molotoflu saldırı, terörün vahşi yüzünü bir kez daha gösterdi.

Kapalı mekânlara molotof atmak, öfke ve birbirini doğuran şiddet gibi ifadelerle geçiştirilemez. Bu şiddetin bile çok ötesinde düpedüz vahşet. Sırtına isabet eden şişeyle alevler içinde kalan çocuğun görüntüsü PKK/KCK terörünün geldiği noktayı gösteriyor. KCK'yı PKK'nın siyasallaşması zannedenlerin yanılgısı da burada. KCK bir siyasallaşma projesi değil, terörü kırdan kente taşıma girişimi. En somut halini 12 Eylül referandumunda yaşadık. İnsanlar en demokratik haklarını kullanıp sandığa gidemedi. Halkın iradesine silahla ipotek koymayı 'barış ve demokrasi'yle bağdaştırmak için iki kavramdan da nasipsiz olmak gerekiyor.

PKK/KCK dağdan ovaya indikçe din realitesiyle yüzleşmek zorunda kaldı. Kardeş kavgasının fitilini bir türlü yakamayışlarının önemli sebeplerinden biri din. PKK, amaçlarına ulaşabilmek adına din engelini iki yolla aşmaya çalışıyor. Birincisi tehditlerle sindirmek, sindiremediklerini cinayetle ortadan kaldırmak. Hakkarili imam Aziz Tan örneğinde olduğu gibi; imam hatipli çocuklara yönelik saldırı da aynı zihniyetin yansıması. İkincisi ise yeni bir din ortaya çıkarmak. Sokaklarda kılınan alternatif cuma namazlarıyla başlayan sürecin hedefi, 'Kürt İslam'ı oluşturmak. Ulus devletin 'Türk İslam'ı oluşturma çabalarına tıpatıp benzeyen şeyler yapıyorlar. Dindar Türkler bu girişimi tarihin çöplüğüne gönderdiği gibi Kürtler de aynı şeyi başaracaktır. Zaten o endişe PKK'yı imam öldürmeye, imam hatipli çocukları yakmaya sevk ediyor. Kürt İslam'ının tesisi çok kolay olmayacak. Türk İslam'ı projesinin daha iyi şartlarda denenmesine rağmen tutmamış olması önemli. Taklidinin de netice elde edemeyeceğini söyleyebiliriz. Ayrıca Kürtler daha dindar ve onları ikna etmek daha zor. Dindarlık, hem mensubu oldukları Şafii mezhebinin hem de her şeye rağmen bölgede hayatiyetini sürdürebilen medrese ve dergâhların tabii sonucu.

Alternatif cuma 'eylem'lerinin çelişkili yanı camilerde Diyanet görevlisi olarak çalışıp emekliye ayrılmış kişilerin kullanılması. "Onlar camilerde görev yaparken 'devletin ajanı' olmuyorlar mıydı?" sorusunun cevabı yok. "Emekli maaşları onları ajan haline getirmiyor mu?" sorusu da öyle. Diyanet, Kürtçe hutbenin önündeki anlamsız engeli kaldırdı. Diyanet İşleri Başkanı Mehmet Görmez, Diyarbakır'da Kürtçe mevlidi bizzat okudu. Yine de mızıkçı çocuklar gibi "olsun Diyanet'in okuduğunu kabul etmiyoruz, kendimiz okuyacağız" diyorlar.

Terör her geçen gün artan dozlarda Kürt halkına yöneliyor. Diyarbakır'da dershane önünde patlayan bombada hayatını kaybeden çocuklar, PKK'yı zor durumda bıraktı. Batman'da mayın tuzağı sonucu Özdemirler'in üç ferdi ve bir avukatın ölümünü izah edemediler. Apar topar iki militanı günah keçisi ilan edip yargılamaları inandırıcı değildi. Urfa'da evine molotof atılan inşaat işçisi babanın isyanına da cevap veremediler. Cizre'deki çocukları yakma girişimi de kara bir leke olarak alınlarına kazınacak. İşin kötüsü, Kürtlerin temsilcisi olma iddiasındaki siyasiler ve onlara destek veren bazı liberal yazarlar tam siper suskunluk içinde. Yüksek Seçim Kurulu'nun bağımsız adaylara vetosunu, onlara oy vermeyecek kesimlerin sivil tepkisi geri çevirmişti. PKK/KCK'nın çocuk yakma girişimine niye aynı tepki verilmiyor? Yaşama hakkı, seçme ve seçilme hakkından daha mı önemsiz!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gerçeker 'onursal' başkan

Bülent Korucu 2011.06.03

Yargıtay Başkanı Hasan Gerçeker çok zorlu bir dönemin ardından emekliye ayrıldı. Görevinin zorluğu daha seçilme sürecinden belliydi. Gerçeker, 95. oylamada seçilmişti.

12 Eylül öncesinde TBMM'deki cumhurbaşkanlığı turlarını hatırlatan yorucu bir seçim yaşanmıştı Yargıtay'da. Yüksek Mahkeme haftalarca süren başkanlık oylamaları ile yorulmuştu. Fiziki yorgunluğun ötesinde psikolojik bezginlik had safhadaydı.

Gerçeker'in kişiliğinden kaynaklanan dinginliğe kurumun ihtiyacı vardı. Terör suçlarına bakan ve en kritik dairelerden olan 9. Ceza'nın iki dönem başkanlığını yapan Gerçeker'i bekleyen zorluklar, seçim yorgunluğuyla sınırlı değildi. Biriken dosyalarla her geçen gün biraz tıkanan ve adalet dağıtamaz hale gelen yapı ıslah edilmeliydi. Bunun için kurumun yapması gerekenler kadar yasama ve yürütmenin üzerine düşenler de vardı. Başkan'ın diğer erklerle eşgüdüm sağlaması gerekiyordu. Bırakın eşgüdümü, birbirinin muarızı gibi atışmaların yaşandığı vasatta sağduyulu seslere ihtiyaç vardı.

Gerçeker taraftan ziyade arabulucu gibi davranmayı seçti. O tercih hem kurum içindeki çatlakları onardı, hem de yasama ve yürütmeye uzlaşma zemini sundu. Gerçeker, Yargıtay'ın haklarını savunurken bile objektifliği ve hâkim duruşunu korumaya çalıştı. Yargıtay adına sarf ettiği sert sözler veya yasamanın konumunu teslim eden açıklamalar hepsi bütün olarak ele alındığında hakiki porteye sahip olabiliriz. Ötesi körlerin fil tarifine benzer.

Gerçeker, göreve başladığı günlerde yaptığı "Türkiye'de rejim tehlikesi görmüyorum." açıklamasında suni gerilimlerin rüzgârıyla kahramanlaşmaya çalışan bazı meslektaşlarından ayrışacağı mesajını verdi. "Hâkimler olarak bazı şeyleri az söylemek durumundayız. Temel ilkeleri kendi yetki ve sorumluluklarımızla değerlendirmek zorundayız. Hâkimler başka kurumlarla ilişki kurmuş kişiler ve politikacılar gibi konuşmamalı." yine o günkü cümleleriydi. Gerçeker, yargının alanını sonuna kadar savunurken, diğer erklerin yetkilerine saygılı olmaktan geri durmadı. İlk günlerinde TCK 301 değişiklikleri konuşuluyordu. Görevinin sonuna doğru referandumda kabul edilen anayasa değişiklikleri tartışılıyordu. İkisine de aynı tavrı sergiledi: "Görüşlerimizi dile getiririz ama yasamanın verdiği karara saygı duyarız. Çıkan düzenlemeyi uygulamakla yükümlüyüz."

Gözden kaçan önemli ayrıntılar da vardı konuşmalarında. Mesela 'yargı bağımsızlığı' lobisinin yüksek sesliliğine rağmen Gerçeker, "Tarafsızlık olmadan bağımsızlık olması mümkün değildir." diyebilmişti. Yine Adli Yıl açılışında denk gelince "Ramazan ayının bütün insanlığa barış, sevgi ve mutluluk getirmesini dileyerek"

konuşmasına başlamasını önemli bulmuştum. Gerçeker iyi izlerle ayrılıyor. Emekli başkanların 'onursal' sıfatıyla anılmasına hep itiraz ettim ama Gerçeker'i bu şekilde anabilirim.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Evetçiler haklı çıktı netekim!

Bülent Korucu 2011.06.07

Yine bir 12 Eylül günüydü, görünmez bir el ayarlamıştı sanki. Sandığa gidecek, 12 Eylül darbesiyle hesaplaşmanın yolunu açacaktık. Normal şartlarda 12 Eylül cuntasından hesap sorulmasından mutlu olmasını beklediğimiz bazı insanlar toplumu hayal kırıklığına uğrattı.

Aralarında Diyarbakır Cezaevi'nde işkenceye tabi tutulmuşlar da vardı, Mamak mağdurları da. Sol partilerden bazıları 'bunun kandırmaca olduğunu' dile getirdi. Darbenin sağ cenahtaki mağduru MHP'nin 'Hayır'cı tavrını da anlamakta zorlandık. Biz ise yargılanma ihtimalinin bile, kesin dokunulmazlığa göre ilerleme olacağını savunuyorduk. 12 Eylül mağdurlarının önemli kesimi, cuntayı yargılama ihtimalini sevdi. Kaldı ki pek çok saygın hukukçu, geçici 15. maddenin kalkmasıyla birlikte yargının elindeki zincirin çözüleceğini söylüyordu. İnsanlığa karşı işlenmiş suçlarda zamanaşımı olmazdı. Yasama dokunulmazlığında olduğu gibi, yargılama önündeki engeller zamanaşımını durdururdu.

Neyse beklediğimize ve oy verdiğimize değdi; hayatta kalan iki 12 Eylül generali ifade veriyor. Kenan Evren ve Tahsin Şahinkaya savcıların tevcih ettiği soruları cevaplamaya çalışıyor. Avukatları artık ezberlediğimiz türden açıklamalar yapıyor: Neyle yargılandığımızı bilmiyoruz! Toplum biliyor; onlar adına yargı faaliyeti yürüten savcılar da biliyorsa mesele yok. İfade haberi sosyal medya başta olmak üzere çeşitli mecralarda iki türlü tepkiye yol açtı. 12 Eylül referandumunda 'Yetmez ama evet' diyenler haklı çıkmaktan ziyade, cuntayı 'şüpheli' sandalyesinde görmekten mutluydu. Eskiden püskeviti olmayan çocuklar gibi, yabancı ajansların, 'filan ülkenin 40 yıllık darbecisi yargılanıyor' haberlerini okuyup iç geçirirdik. 'Bizim niye darbecilere hesap soran bir yargımız yok, biz niye yargılayamıyoruz?' dönemi dün itibarıyla kapandı. Yine sosyal medyada savcıya soruları 'bir sağdan bir soldan' sormasını önerenler vardı. Evren'in o talihsiz "Eşitlik için bir sağdan bir soldan asıyorduk." açıklamasına telmih yapılıyordu. Hayır, cephesi ise kuyruğu her şeye rağmen dik tutma çabasındaydı. "Bunu saymıyoruz, evinde ifade alınmaz ki" türünden mızıkçılık yapanlara ve 'yargılanamaz' tezinde diretenlere ilişmeye gerek yok. Onların bir kısmı, sıra 28 Şubat'a ve 27 Nisan'a gelir endişesiyle barajı öne kuranlar. Mazeretleri var yani.

Evren'in ifade vermesinin hukukî veçhesi dışında sembolik anlamı var. İlk defa başarılı bir darbe sigaya çekiliyor. Bu gelişme, darbelere dayanak gösterilen İç Hizmet Kanunu 35. maddeyi değiştirmekten daha müessir olur. Zaten meşhur 35 madde tam beynamaz özrü gibi. "Silahlı Kuvvetler'in vazifesi; Türk yurdunu ve anayasa ile tayin edilmiş olan Türkiye Cumhuriyeti'ni kollamak ve korumaktır." cümlesinden darbe yetkisi çıkaran zihniyet, yan yana duran her kelime dizisinden aynı şeyi başarabilir. Hoş, kanundan güç alarak anayasayı ilga etmenin hukuk mantığı ve mevzuat hiyerarşisi içinde yerini bulmak da imkânsız. Zaten biz yaptık

oldu, havasındaydılar. 35. madde öylesine söylenmiş bir gerekçeydi. İç Hizmet Kanunu 1961 tarihinde çıktı. 27 Mayısçılar neye dayanarak darbe yaptı!

12 Eylül referandumunda kabul ettiğimiz anayasa değişikliklerinin demokrasi mücadelesinde dönüm noktası olduğu inkâr edilemez. 13 Haziran sabahı kolları sıvayıp başlayacağımız yeni anayasanın ne denli önemli olduğu buradan anlaşılabilir. Bürokratik oligarşiden iktidarı geri almanın yegâne yolu anayasayı millete yaptırmak.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Benim oyum yeni anayasaya

Bülent Korucu 2011.06.08

Şahin Alpay Hoca'nın açtığı kapıdan ben de devam etmek istiyorum. Tarihî bir seçimin kapısındayız. Abartı sayabilirsiniz belki ama en önemli seçimin 12 Haziran olduğunu düşünüyorum.

1950, 61 ve 83 gibi demokrasinin dönüm noktalarında yapılanları zihnimin bir köşesinde tutarak söylüyorum bunu. 22 Temmuz 2007 sandığında, cumhurbaşkanı seçtirmemek üzere sistemi kilitleyen bürokratik oligarşiye atılan okkalı tokadın bilincinde olarak iddia ediyorum. 'Peki, 12 Haziran'ı böylesine önemli kılan nedir?' diye soracak olursanız; ilk defa sivil anayasa yapma fırsatı derim. Evet, siyasî istikrar da kıymetlidir. 2002'den önceki 20 yılda hükümetlerin ömrünün bir buçuk yıla düşmesi elbette üzücüydü. Yönetilemeyen ülkenin ekonomik faturasının büyük krizler olduğunu unutmadım. Sabah uyandığımızda hem ülke hem de fert bazında yarı yarıya fakirleşmemizi de göz ardı etmiyorum. Hepsine rağmen ille de anayasa diyorum.

Bugüne kadar ara rejim dönemlerinde hazırlanmış, millete dayatılmış anayasalarla yönetildik. Anayasaları sakatlayan sadece yapılış şekli de değil. Muhteva, usuldeki sakatlıklara rahmet okutacak nitelikte. Periyodik darbelerde mengenenin dişlerinin biraz daha sıkılmış olmasına ve milletin nefes alamaz hale gelmesine itirazım var. Egemenliği milletten gasp edip 'kurumlar eliyle' kullandıran vesayetçi düzeni değiştirmeliyiz. Milleti, kendi hakkındaki kararı veremeyecek acuzeler olarak görüp başına vâsi tayin eden ılımlı darbecileri de; halkı hain görüp devlete sızmasını engellemeye çalışan militanları da tasfiye etmeliyiz. Anayasanın sözüyle yetinmeyip ruhuna da sadakat isteyen muğlâklığı reddetmeliyiz. O muğlâklık ki bürokratik oligarşiye sınırsız hareket alanı sağlıyor. "Yüzde 47 değil 87 de olsa fark etmez" şeklinde millet iradesiyle alay eden had bilmezlerden kurtulmalıyız. Aldığımız her ekmekte ödediğimiz vergiyle, gerektiğinde döktüğümüz kanımızla vatanın gerçek sahipleriyiz. Devlet de bizim için, bize hizmet etmek üzere var. Maaşlarını ödediğimiz memurların başımıza kral kesilmesinden bıktık. Gayrimeşru iktidarlarını sürdürmek adına kayıkçı kavgası yapan derin çetelerin devrinin bittiğini görmek arzusundayız. O kayıkçı kavgalarında çocuklarımız ölmesin istiyoruz.

Saydıklarımın ancak yeni ve sivil bir anayasayla mümkün olduğuna inanıyorum. Lunaparklarda çocukların oynadığı bir oyun var. Kafasını çıkarana tokmakla vurarak puan kazanıyorsun. 61 Anayasası ile sistemin can

damarlarına yerleştirilen vesayet kurumları aynen böyle; tam birini hallettim diye sevinirken iki tanesi dil çıkarıp dalga geçiyor. Seçim arefesinde Yüksek Seçim Kurulu'nun yaptığı aynen böyleydi.

'Sivil anayasa için güvencen nedir?' sorularına 'millet ve demokrasi' cevabı veriyorum. Bu toplum şimdiye kadar sandıktan hep sağduyulu sonuçlar çıkardı. Darbecilerin tehditlerine pabuç bırakmadı; ilk seçimlerde cuntalara gereken dersi verdi. Demokrasi, yani bir sonraki adımda halkın karşısına çıkıp hesap verme mecburiyeti en büyük güvencemiz. Yerel ve genel seçimlere bir de cumhurbaşkanını halkın seçmesi eklenince ortalama iki yılda bir sandık sınavı geliyor. Halk, geçmişte hangi hizmetleri yaparsa yapsın beklentilerini karşılayamayan partinin gözünün yaşına bakmıyor. Siyasî tarihin tozlu rafları böyle parti ve liderlerle dolu. Halktan sivil anayasa sözüyle oy toplayanlar, 'çizdim oynamıyorum' mızıkçılığı yapamaz. Yaparsa da bedelini öder, dünya bir günlük değil. Sivil ve demokrat anayasayı yapacak parlamentoyu oluşturmak üzere oyumu kullanacağım. Tek parti iktidarının lokomotifliğinde anayasa şansımız olduğu kanaatindeyim. Çok parçalı Meclis dönemlerinde rutin çalışmaların bile sekteye uğradığı, bütçe çıkaramaz hale geldiğimiz düşünülürse, anayasa yapmanın imkânsızlığı anlaşılır. Bu son şansımız olabilir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Halk ne dedi?

Bülent Korucu 2011.06.14

12 Haziran seçimleri siyasî tarihimize derin izler bırakacak. Seçmenin mesajını her parti doğru okumalı ve bunu en başta kendisi için yapmalı. Kabahat samur kürk olsa kimse üzerine almıyor. Öyle olunca halkın aptallığından girip, oyunu satıyordan çıkan mazeretler silsilesi inandırıcı gelmiyor. Gözünü kapatıp kendine gece yapana da faydası dokunmuyor.

Kazananlar da en az kaybedenler kadar ciddiyetle bu analizi yapmalı. AK Parti çok az partiye nasip olan bir başarının sahibi. Milli Görüş geleneğinin hatalarından ders alarak bugünlere geldi. Kendi yanlışlarında da çoğunlukla ısrar etmiyor. Sonucu belirleyen merkez seçmenin holiganist tarafgirlik içinde olmadığının farkında. Yerel seçimlerde yaşadığı oy kaybını ve bir zamanların efsane partilerinin düştüğü durumu görüyor. Seçmenle arasında sağlam iletişim kanalları kurmuş durumda. Kitle partisi ne kadar yapabilirse o kadar sosyolojik taban buldu ve parti aidiyeti tesis edebildi. Muhaliflerinin mağduriyet edebiyatı ya da oy satın alma safsatasını bırakıp ciddi tahliller yapması gerekiyor. AK Parti ise yüzde 50'de sivil anayasa talebinin lokomotif olduğunu unutmamalı. Üçüncü kez iktidara gelmesine kesin gözüyle bakılan partinin bu orana ulaşması çok kolay değil. Gayri memnunların bağrına taş basması ve teşkilatların rehavete girmemesini ancak böyle bir motivasyon sağlayabilirdi. İktidarın yıpratıcılığı ve talepleri karşılanamayan kitlelerin ortaya çıkması kaçınılmaz. Her şeye rağmen eskiyi muhafaza ederken 5 milyon yeni seçmen kazanmak önemli. Zira gayri memnunlar, en azından 'nasıl olsa kazanıyor' deyip sandığa gitmemeyi ve böylece mesaj verip kulak çekmeyi düşünebiliyor. Anayasa motivasyonu ve içinden geçtiğimiz demokratikleşme süreci, iktidarın yıpratıcılığından gelmesi muhtemel kayıpları telafi ediyor. Darbe davalarının sanıklarını aday gösteren MHP ve CHP, Başbakan Tayyip Erdoğan'a

yüzde 50'yi altın tepside sundu. Darbelerden çok çeken muhafazakâr kitle için AK Parti bir anlamda mecburi istikamet haline geldi. CHP seçmeni Ergenekon sanıklarını fazla sorun etmeyebilir; MHP de bir şekilde izah edebilir. Ama bu tercih merkezdeki büyük kitlenin AK Parti'ye yüklenmesi sonucunu doğruyor. Demokrat Parti ve Genç Parti'nin geçen seçimde aldığı yüzde 9 oy serbest kalmıştı. Buradan oy alabilecek MHP eli boş döndü. Aynı şekilde AK Parti tabanından ve açığa çıkan sağ oylardan pay alması beklenen SP ve HAS Parti çok düşük oy oranına mahkûm edildi. Bu gelişmeleri tetikleyen birinci saik, demokratikleşme mücadelesinin sekteye uğrayacağı endişesi. MHP, Engin Alan'ı liste başı yaparak yarıştan zaten çekilmişti. SP, Ergenekon'la ilgili kafası karışık imajı veriyor. HAS Parti de bu mücadeleyi etkin biçimde verebileceği ve bunun için gerekli güce ulaşabileceği intibaı oluşturamadı.

Muhalefetin ciddi bir alternatif üretememesi AK Parti'nin hem avantajı hem de şanssızlığı. Kolay seçim kazanıyor ama rekabetin sağlayacağı ivmeden mahrum kalıyor. AK Parti'nin karşıtını oluşturması beklenen CHP, ideolojik çeperini kırma girişimlerini ikna edici hale getiremedi. Kemal Kılıçdaroğlu'nun sadece aile sigortasıyla bahar gelmeyeceğini anlaması gerekiyor. AK Parti'nin alternatifi haline gelme potansiyeli taşıyan HAS Parti ise seçimlere hazırlıksız yakalandı. Ben olsam bu seçimi pas geçerdim. Ağır yenilginin psikolojik travmasını atlatmak zor olacak. Ayrıca hedef kitlesini netleştirmesi lazım. AK Parti'yi kötüleyerek değil kendisinin daha iyi olduğunu anlatarak oradan oy koparabilir. Büyük dilimden oy alamazsa zaten var olması mümkün değil.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yargıçların zor kararı

Bülent Korucu 2011.06.19

Milletvekili seçilen tutuklu sanıkların durumu ülkeyi hukukî ve siyasî bir sınavın eşiğine getirdi.

Balyoz, Ergenekon ve KCK davalarından yargılanan 9 kişiyle ilgili kararı ilgili mahkemeler verecek. Konu sadece hukuk veya siyaset alanını ilgilendirse kolay olacaktı. Şimdi birbiriyle çelişen iki pozisyon söz konusu. Siyaset açısından bakıldığında seçilmiş kişilerin Parlamento'da görevlerinin başında olması gerekiyor. Ama yargı, elindeki yasa metnini uygulamak mecburiyetinde. Siyasî gerekçelerle karar verilmesinin önü açıldığında varılacak noktayı kestirmek zor. Yargıcın vicdanî kanaati, elindeki kanunun izin verdiği çerçeveyle sınırlı olmak zorunda. Tutuklu yargılama, sadece kaçma şüphesi üzerine başvurulan bir tedbir değil. 'Delilleri karartma' ve 'suçun temadi etme ihtimali' kaçma şüphesinden daha önemli. Kaçak durumuna düşüp yurtdışında sürünen sanıkların kimseye ve soruşturmanın sıhhatine zararı dokunmaz. Ama delilleri karartma veya suçu devam ettirmenin topluma zararı muhakkak. Hele anayasal düzene karşı işlenmiş suçlarda. 'Vekil oldu, kaçma şüphesi kalktı' mantığı yanlış, parlamenter kimliği suçu örtme veya devam ettirme konusunda avantaj bile sağlayabilir.

Başta anayasa olmak üzere mevzuatımızda değişmesi gereken, çağın gerisinde kalmış pek çok madde var. Değiştirme görevi yasama organına düşüyor. Yargı kendini yasama organının yerine koyup kanunlara yeni anlamlar yükleyemez. 'Bir seferle bir şey olmaz' da diyemeyiz. Dediğimizde, Anayasa Mahkemesi, Danıştay ve Yargıtay kararları başta olmak üzere siyasallaşan yargı hakkındaki bütün eleştirilerimizi geri almamız lazım.

Siyasî partiler kaosa bilerek yol açtı. CHP, MHP ve BDP, tutuklu sanıkların seçilmeleri halinde siyasetle yargının karşı karşıya geleceğini ve kördüğüm oluşacağını biliyorlardı. Bu, siyasetin sık tercih ettiği bir yol. Hatırlanacağı

üzere Anayasa Mahkemesi Başkanı Haşim Kılıç, AK Parti kapatma davasının kararını okurken siyaset kurumuna çağrı yapmıştı. Başkan Kılıç, "Anayasa ve yasalarda gerekli düzenlemeleri yaparak bu davaların önümüze gelmesini engelleyin, bizi ülkenin kaderiyle ilgili önemli kararları vermek zorunda bırakmayın." şeklinde serzenişte bulunmuştu. Maalesef 12 Eylül halkoylamasıyla kabul edilen değişiklikte BDP'lilerin 'katkısıyla' bu fırsat kaçırıldı. Şimdi benzer bir kördüğümle karşı karşıyayız. Tutuklu yargılama ile ilgili siyasilerin eleştirisi var. Mevzuattaki eleştiriye açık yönleri düzeltmek yerine yargıyı eleştirmek veya yargıçları kanunları çiğnemeye zorlamak doğru değil. Hata başta yapıldı. Dokunulmazlığın kaldırılmasını gerektirmeyen suçlardan yargılananları aday gösterip ülkeyi kaosun eşiğine getirmek eleştiriyi hak ediyor.

Tartışılan kişilerin milletvekili seçildiler diye tahliye olmalarının doğru olmadığını söyleyen hukukçular çoğunlukta. Harp Akademileri Komutanı Org. Bilgin Balanlı tutuklu yargılanırken, emekli Korgeneral Engin Alan'ın tahliyesi mantığa da, hukuka da uymuyor. Mehmet Haberal'ı Veli Küçük'ten ayrıcalıklı kılan nedir? Aynı şeyi KCK tutukluları açısından da söylemek mümkün. Kimin salıverilip, kimin hapiste kalacağına parti yönetimleri karar vermiş oluyor. BDP'liler yargılanan arkadaşlarının masumluğuna inanıyor olabilir. Aynı şey MHP ve CHP yönetimi için de geçerli. MHP'lilere sorsanız KCK'lıların kalmasını ister, BDP'liler darbecilerin. Yargı hangisine göre karar verecek? Yapılacak şey yargılamanın sonunu beklemek; süreç ve usulle ilgili yanlış görülenleri düzeltmek için Parlamento'da harekete geçmek. Yüzde 87'lik katılım ve yüzde 95'lik temsil gücüyle eşine az rastlanır bir Meclis'imiz var. Çözümü buranın dışında aramak, daha başlarken onu yaralamak demokrasiye ihanet olur. Böyle güçlü bir Meclis'le ancak yapılabilecek sivil anayasa hayalini bitirmek anlamına gelir. Bunu halk affetmez.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kaos mühendisliği!

Bülent Korucu 2011.06.24

Eksikleriyle beraber sağlıklı bir seçim süreci geçirmişiz. Dünya rekoru denebilecek oranda katılım ve temsil yüzdesi yakalanmış.

Halk sandığa giderek sivil ve demokrat anayasa için irade beyanında bulunmuş. Bunları konuşmamız gerekirken, 9 tutuklu vekilin durumunu tartışıyoruz. Seçim sonuçlarının demokrasi bayramına dönüşmemesi için 'Kaos mühendisliği' icra edildiğine dair kanaatlerim pekişiyor. 'Böylesine cehalet ancak tahsille olur' dedikleri gibi, bu kadar beceriksizlik iyi bir planlama ve kötü niyetle açıklanabilir.

Ortada iyi-kötü değil, kötü anayasa var; kötü siyasi partiler ve seçim yasası var. Ceza kanunumuzda da düzeltilecek çok madde bulunuyor. Ama değişene kadar oyunu kurallarına göre oynamak mecburiyetindeyiz. Taraflar bunca kötülük yetmiyormuş gibi davranıyor ve meseleleri içinden çıkılmaz hale getirmede adeta yarışıyor. Arada olan vatandaşa oluyor. Hatip Dicle'nin vekilliği iptal edildi. Dicle'nin avukatları, BDP'liler, Yargıtay ve Yüksek Seçim Kurulu pinpon oynadı. Bizim gözümüz yoruldu, kafamız karıştı, ruhumuz sıkıldı. 22 Mart'ta kesinleşen ceza, nasıl yaklaşık üç ay gizli kalabiliyor? Kamuoyu yerel mahkemeden verilmiş mahkûmiyet kararının Yargıtay'da onama aşamasında olduğunu biliyor, ama bilmesi gerekenler tecahülüarif sanatı yapıyor. Avukatlar, kararı bile bile Dicle'nin aday yapılması sürecini sürdürüyor! Hüküm sisteme iş işten geçtikten sonra işleniyor! Yargıtay'da cezayı onayan dairede ve aynı zamanda YSK'da görev yapan yüksek yargıç sesini çıkarmıyor! "Biz, Dicle'nin kararını onadık, kriz çıkmadan çözelim şu işi" demiyor! YSK nice zaman

sonra gelişmeyi öğrendikten sonra müdahil olmuyor. 'Aday listeleri kesinleşmişti' bahanesine sığınıyor. Halbuki adaylığı iptal etmek 78 bin oy almış kişinin mazbatasını elinden almaktan daha kolay değil mi? Anayasa ve yasanın ilgili maddesinden bugün mü haberdar oldular? MHP'li müstafi adaylarla ilgili yaptıkları türden açıklamalarla, "Listelerde değişiklik yapamıyoruz ama adı geçen kişi milletvekili seçilme yeterliğini haiz değildir. Seçilse de iptal edilir." denilemez miydi? Sanki taraflar kulağının üstüne yatmış, bile bile lades denilmiş...

Gelelim BDP'nin tavırlarına... Çözümden ziyade gerilimden yana bir kadroyla karşı karşıyayız. Dicle'nin avukatları, Anayasa ve yasadaki engelleyici maddeleri inkâr etmiyor. Zamanlama ve usul eleştirisi getiriyorlar. Yukarıda bu eleştiriyi ben de dile getirdim. Peki zamanlama ve usul konusunda YSK kadar onlar da suçlu değil mi? Ayrıca benzer durumdaki Nezir Sincar'ın adaylığı hakkındaki kesinleşmiş mahkûmiyetten dolayı iptal edildi. Kıyamet kopmadı. Hukuk önünde herkes eşitse Dicle için de kopmazdı. 2002'de Tayyip Erdoğan, partisini tek başına iktidara taşımasına rağmen vekil seçilemedi ve başbakan olamadı. Ne Parlamento'ya fatura çıkarıldı ne de sokakları ateşe verme tehdidi savruldu. O gün çözümün tek adresi Parlamento'ydu, bugün de öyle. Öyleyse Meclis'i boykot etmek makul ve demokratik bir tepki değil. Evet 78 bin Diyarbakırlı seçmenin oyu elbirliği ile çöpe gönderildi. Bu bir mağduriyet. Ama BDP'lilerin tavrı 42 milyon seçmenin iradesini heba etme riski taşıyor. Yüzde 85 civarında katılım ve yüzde 95'e varan temsil gücüne sahip Parlamento'yu daha işbaşı yapmadan sakatlama tehlikesi var. Gerçekten 'barış ve demokrasi' hedefleniyorsa yasama organını yaralayarak elde edilemez. Ayrıca üç muhalefet partisi ilk defa bir mağduriyette buluştuğunu düşünüyor. Ortak bir çözüm üretirlerse sivil anayasa çalışmalarına iyi bir başlangıç yapılmış olur. Böylece şer zannettiğimiz şeyi hayra dönüştürebiliriz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Oya Eronat'ı eleştirmenin dayanılmaz çekiciliği

Bülent Korucu 2011.06.28

Turgut Özal'ın Çankaya'ya çıkacağının konuşulduğu günlerde bir yandan da 'başbakan toto' oynanıyordu.

Bazı gazeteciler sağ seçmene sıcak gelebilecek, kenarda oyuna gireceği anı bekleyen lider adayı olarak görülen ismi telaffuz etti: Aydın Menderes. Gerçekten de başbakanlığı büyük çoğunluğun yakıştırdığı isimdi Aydın Bey. Fakat ortada bir sorun vardı, Aydın Bey milletvekili değildi ve anayasada başbakanlık için milletvekilliği şartı bulunuyordu. 'Bilgi sahibi olmadan fikir sahibi olmak' durumunun en uç örneği ile karşı karşıya idik. Bu balon hemen o gün söndü. Hatip Dicle'nin milletvekilliği üzerine süren tartışmalar, o günleri hatırlamama sebep oldu.

Dicle'nin aday yapılması, seçime sokulması, 78 bin seçmenin oyunu aldıktan sonra 'pardon yanlışlık oldu' deyip mazbatasının elinden alınması bir demokrasi skandalı. Elbirliği ile işlenmiş bir cinayet. Suçluları şöyle sıralayabiliriz: Anayasa ve kanunu bile bile adaylık sürecini sonuna kadar yürüten Dicle'nin avukatları ve BDP yöneticileri. Dicle'nin adaylığını telafisi mümkünken iptal etmeyip seçime kadar müdahil olmayan Yüksek Seçim Kurulu. Hem Yargıtay'daki mahkûmiyet kararına hem de YSK'daki iptal kararına imza attığı halde,

göstere göstere gelen çarpışma için uyarı görevi yapmayan YSK üyesi. Bütün bunları bir kalemde silenler yeni bir suçlu bulup bütün vebali boynuna yükledi: Dicle'nin yerine Meclis'e gelen Oya Eronat. "Vay efendim neden sabahın köründe gidip mazbatasını almış, bu ne fırsatçılık!" Doğru, üç gün sonra alsaydı daha şık olurdu. Peki, netice değişir miydi? Hayır. Oya Hanım almasa sıradaki 5 AK Partiliden biri, hepsi çekilse bağımsız aday Salim Ensarioğlu, Meclis'e gidecekti. DYP'li eski bakan Salim Bey'i mazbatayı almamaya kim ikna edecekti?

Dicle'nin 22 Mart'ta kesinleşen mahkûmiyeti biraz daha saklanabilse ve seçimden sonra ortaya çıksa sonuç değişecek miydi? O da imkânsız. Kesin hüküm TBMM'ye bildirildiği anda herhangi başka bir işleme gerek kalmadan vekilliği otomatikman düşecekti. Diyarbakır hep 1 eksikle temsil edilecekti. O tek sandalye için ara seçim de mümkün değil. İlgili madde yenilenmediği için 30 ay görünüyor, normalde 24 ay içinde ara seçim mümkün görünmüyor. Ancak bütün vekillerini kaybeden bir şehirde seçimden sonra 30 ay geçmeden sandık kurulabilir. BDP'li Hakkâri milletvekilleri istifa ederse ve bu istifalar Meclis'te kabul edilirse Dicle parlamenter olabilir. 'Anayasa ve ilgili kanunlar değişmeden çözüm imkânsız' fikrini savunanları, 'kanunperest ve fırsatçı' olarak suçlayanların teklifini anlamakta zorlanıyorum. Aslında bir teklifleri yok, 'önüme gelene bin tekme' oynuyorlar.

Çözüm ne sokakta ne de mahkemelerde. Çözümün yegâne adresi Parlamento. Sorunlu maddeleri değiştirecek tek güç Meclis. Onu işlevsizleştirme girişiminin, çözümü tıkama dışında bir anlamı yok. Karanlığa küfretmenin kime faydası olacak! Artık lime lime olmuş ve yama tutmaz hale gelmiş anayasaya bir yama da Hatip Dicle için atacağımıza yeni anayasa yapmayı önümüze koyalım. Gerekiyorsa 14. maddedeki istisnayı da 'ağır cezalık suçların suçüstü haliyle' daraltalım. Böylece tutuklu vekillerin tahliyesinin önündeki engel de kaldırılmış olur. 12 Eylül rejiminin dayattığı anayasayı eleştirmeye gelince mangalda kül bırakmayanların artık icraat göstermelerini bekliyoruz. Kısmi reform paketiyle referandumda kabul ettiğimiz değişikliklerin boykotçu ve hayırcı partilerin tutunduğu dal olması da ayrı güzellik. Biz 'yetmez ama evet' derken onlar anlaşılmaz biçimde 'hayır'da direttiler. Şimdi hem evet hem de yetmezliği konusunda haklılığımız ortaya çıktı. Buyurun yetmez kısmını bu defa halledelim.

NOT: Son dakikada gelen haberler CHP'nin minder dışına kaçmaya başladığını gösteriyor. Kanuni düzenlemeye gerek yok, açıklamasının da başka açıklamasını ben bulamadım.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP'de papatya falı

Bülent Korucu 2011.07.01

CHP, kendini hapsettiği kapandan çıkmak için çabaladıkça kapıya bir asma kilit daha vuruyor. 'Geliyorum' diyen krize hazırlıksız yakalandı, CHP.

Kararsızlık ve bir ileri bir geri manevra Genel Başkan Kemal Kılıçdaroğlu'nun mümeyyiz vasfı haline geliyor. Kendini partinin başına getirenlere diyet borcu varmış gibi izahı zor teslimiyetçi tavırlar içinde. Ergenekon sanıklarını aday göstermesinin makul sebebi bulunamamışken, şimdi de onlar uğruna Meclis'i kilitlemeye kalkışıyor. Ama belli ki rehberleri anayasa ve içtüzüğü çok iyi bilmiyor. Eski AİHM yargıcı ve yeni milletvekili Rıza Türmen, yemin etmeden de yasama faaliyetlerine katılabileceklerini ileri sürdü. Halbuki Anayasa 81. maddede "Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, göreve başlarken aşağıdaki şekilde ant içerler" diye başlıyor. Ant içmeyenin göreve başlamış olmayacağını anlamak için hukuk değil, Türkçe bilmek yeterli. Anayasa'nın 90. maddesine atıf yaparak mahkemelerin iç mevzuat yerine üst norm olan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ni uygulamasını istiyorlar. AİHS, yarqıdan önce yasama organını bağlıyor. Sözleşmeye aykırı maddeler varsa parlamentonun düzeltmesi gerekiyor. CHP şunu söylüyor: "Bizimkiler söz konusu olunca AİHS'yi uygulayın, normal vatandaşlara yargıçlar nasıl biliyorsa öyle yapsın." CHP yönetimi "AK Parti, komisyonları ve Başkanlık Divanı'nı kurup Meclis'i çalıştıramaz" diyordu. Bu bilgi de yanlış çıktı. Toplantı ve karar yeter sayısı sağlandıktan sonra Meclis her türlü yasama faaliyetini icraya devam eder. Ayrıca parlamentonun öncelikli işi organlarını oluşturmak, bunu sağlamadan, CHP'nin bir isteyip bir vazgeçtiği kanuni düzenlemeyi de gerçekleştiremez. Oktay Ekşi kanun teklifi verirse yasalaşması ancak ilgili komisyonları çalıştırmakla mümkün. Unutmadan birileri CHP'ye kanun önünde eşitlik ilkesini de hatırlatmalı. Seçilmiş zaman aralıkları veya imtiyazlı kişiler hakkında kanun çıkarılamıyor. Mehmet Haberal'ı kurtarmak üzere çıkarılan kanundan aynı davadan yargılanan Alparslan Arslan'ın da yararlanması kaçınılmaz. Arslan da henüz hakkındaki hüküm kesinleşmediğinden masuniyet karinesinden yararlanabilir. Hem örgütün yöneticisi değil basit bir tetikçi olduğu için hukuken daha kabul edilebilir bir örnek.

CHP ve Kemal Bey'in tavrı ile ilgili görüş açıklamak için 'an itibarıyla' şerhi düşmeden konuşmak yanıltıcı oluyor. Siz fikir beyan ettiğiniz anda CHP'nin durduğu nokta değişmiş oluyor. CHP, kanun değişikliği talep ediyor mu? Belli değil. Yeminli tek vekili Oktay Ekşi eliyle kanun telifi verecek mi? Rivayet muhtelif. Başbakan'ın yargıçlara telkinde bulunmasını istiyorlar mı? Emin değiller. Önce konuşup sonra düşünüyorlar gibi görüntü veriyorlar. Sözlerini hayata geçirecekleri adımları atmak şöyle dursun arkasında dahi duramıyorlar. Bence Kemal Bey, Rıza Türmen, İsa Gök (belli olmuyor ama kendisi baro başkanlığından gelme bir avukattır) ve Süheyl Batum'un ağzını bantlayıp dışarıdan rastgele bir ceza bir de anayasa hukukçusu çağırsın. Onlardan danışmanlık hizmeti alsın. Sevabına, vatani görev bilip bu işi yapabilecek çok kişi bulacaklarını biliyorum. CHP'yi düştüğü ve çırpındıkça battığı girdaptan kurtarmanın demokrasiye hizmet olacağını düşünüyorum. Aksi halde 'bir varmış bir yokmuş' diye diye Kemal Bey'i masal kahramanı sanmaya başlayacağız. Kamuoyunu rahatlatacak bir teklifim var. CHP'lilerle mülakatları tiyatrocu Kenan Işık yapsın. Kim 500 Milyar İster yarışmasından alışıktır; her cümlenin arkasından 'emin misiniz? Son kararınız mı?' şeklinde sorar. Hem daha eğlenceli olur hem de daha kesine yakın bilgi ediniriz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Temiz futbol fırsatı

Bülent Korucu 2011.07.05

Özel yetkili savcılar bu defa gerçekten zor bir işin altına girdi.

Futbol, tarafgirlik ve duygusal tepkilerin en yoğun yaşandığı alan. Yürütülen soruşturmaya kamuoyu desteği sağlamak ve nihayetinde Türk sporunda yanlış giden şeylere dur demek adına azami özen gerekiyor. Soruşturmayı bekleyen risk ve tehditleri iyi görmek birinci adım olmalı. Öncelikle bir Fenerbahçe taraftarı olarak ortada kirlilik varsa kimden ve nerden gelirse gelsin temizlenmesini destekleyeceğimi belirteyim. İddiaları soruşturmamak, adalet duygusunu zedelediği gibi "şuyuu vukuundan beter" sonucu da doğurur. Yargılanmak ve aklanmak da haktır. İş bittiğinde suç ispatlanamazsa FB ve yönetim güçlenir. Aksi halde zaten kimsenin diyeceği olamaz. Kendi hırsızını veya katilini savunma refleksi Türkiye'nin demokratik arınma sürecinin önündeki en büyük tehdit. Çok şükür o zihniyeti yavaş da olsa aşıyoruz. Eskiden dokunulmaz görülen pek çok kimsenin yargı önünde hesap veriyor olması kat edilmiş önemli bir mesafe. Genel yaklaşımı kayıt altına aldıktan sonra sporda şike soruşturmasıyla ilgili söyleyeceklerimize geçelim.

Fenerbahçe ve Aziz Yıldırım ismi doğal olarak dosyadaki en dikkat çekici isim. Ama konuyu sadece bunları hedef alıyor görmek ve göstermek yanıltıcı olur. Ayrıca soruşturmanın selametine de zarar verir. Trabzonspor, Beşiktaş ve Galatasaray başta olmak üzere bütün kulüpler aynı denetimden geçirilmeli. FB ile sınırlı kalırsa kamu vicdanını tatmin etmek zorlaşır. Umulan netice de hâsıl olmaz, temiz spor ortamı daha uzak bir hayale dönüşür. Dikkat çektiğimiz algıyı oluşturabilecek iki tavır var: İlki anti-Fener cephesinin sevinç ve zafer çığlıkları, diğeri ise bu çığlıkları da delil gösteren Fener savunması. Savcılar, hukukun emrettiği süreçleri takip ederken algıları yönetmek ve iradi-gayri iradi sulandırma faaliyetlerini bertaraf etmek zorunda kalacak. Gerçi son yıllarda büyük soruşturmaları yürüten İstanbul Adliyesi, epey tecrübe oluşturup meleke kazandı. Ama yine de dikkatli olmak lazım. Amigo gazetecileri iyi takip etmek faydalı olacak. Medyada köşe başlarını tutan, uzmanlıktan ziyade taraftarlığını konuşturan kişiler sürece zarar verebilir. Sadece amigoluk yaptıkları takıma vefa adına değil; şahitlik ya da aracılık yaptığı kirli işlerin hesabını verme endişesi de onları harekete geçirecektir. Bilhassa gözler konuyu FB ile sınırlı göstermeye çalışanların üzerinden ayrılmamalı.

Spor camiasında deprem etkisi gösteren denetim ne şekilde sonuçlanırsa sonuçlansın, kurumsal dönüşümü tetiklemeli. Adı geçenlerin aklanması veya ceza almasına bakılmaksızın, sporun kronik yapısal meselelerine el atılmalı. Kulüplerin iyi ve doğru yönetilmediği ortada. Yerine göre deve, yerine göre kuş taklidi yapan kulüplere yeni tüzel kişilik kazandırılmalı. Babasının şirketini yönetemeyeceği rahatlıkta spor kulüplerinde tek adam haline gelen yöneticilere çekidüzen verilmeli. Bazen dernek, bazen şirket, bazen spor kulübü gibi davranarak oluşan kör noktalarda iş yürütülmesinin önüne geçilmeli. Geçen dönem kanunlaşan Sporda Şiddet Yasası, cürüm işleyenlerin cezalandırılmasını kolaylaştırdı. Fakat önemli olan bataklığı kurutmak ve suçu asgariye indirecek mevzuat yenilenmesini sağlamak. Denetimsiz yapı, hem kamunun hem de taraftarın denetleyebileceği demokratik düzene dönüşmek zorunda. Partilerde bir şansımız var, halk partiyi yok edince başkanlar da aynı pakette ortadan kalkıyor. Kulüpleri yok etme ihtimali olmadığına göre yönetimlerin demokratikleştirilmesi kaçınılmaz. Demokratik yönetim ve denetim problemin tek çözümü. Yoksa tekil olayları çözerek bir yere varamayız.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Seçim kanunu: Amacının aksini başaran yasa

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, "Seçim kanunları, temsilde adalet ve yönetimde istikrar ilkelerini bağdaştıracak biçimde düzenlenir." ifadeleriyle seçim mefhumuna yaklaşımını ortaya koyuyor.

Teoride güzel, kulağa hoş gelen bir cümle. Pratikte ise ikisini bağdaştırabilen bir seçim sistemi henüz icat edilmedi. Dünyadaki örnekler temsilde adaleti gözeten ama yönetimde istikrarı hedeflemeyen uygulamalar olarak karşımıza çıkıyor. Türkiye ise zoru başarıyor; son iki seçim hariç hem adaletsiz hem de istikrarsız yönetimler doğuran seçim sonuçları gerçekleşiyor. Yüksek ülke barajına (yüzde 10) rağmen bunu başarabilmek (!) için özel maharetler gerekiyor. Bu eşine az rastlanır durumu seçim kanunu ve siyasi partiler rejimi başta olmak üzere, mevzuata borçluyuz. Anayasa ve kanunlar periyodik sayılabilecek darbelerden sonra 'tepki' insiyakıyla hazırlandığından toplumsal uzlaşma ve siyasi olgunluk seviyesini yansıtmaktan uzaklar. Darbeci askerlerin toplum ve siyaset mühendisliği ile ancak bu kadar olabiliyor.

1971 seçimlerinde yüzde 41 oy alan Bülent Ecevit liderliğindeki CHP'nin tek başına hükümet kuramaması, 12 Eylül 1980 darbesini yapanların hareket noktalarından biriydi. Yeni düzeni ABD ve İngiltere'deki gibi iki partili kurmayı denediler. İlk seçimde ellerinde tuttukları siyasi yasak ve veto tırpanıyla kurmaya çalıştıkları sistem fiyaskoyla başladı. Buçuk parti olarak seçime katılmasına izin verdikleri Turgut Özal'ın ANAP'ı hesapları altüst etti. Cetvelle bir sağ bir sol diye ortadan ikiye ayrılmaya çalışılan siyaset yelpazesi, 1987 referandumunda eski siyasilerin yasağının kalkmasıyla iyice parçalandı. İkili yapıyı esas alarak oluşturulan mevzuat, çok parçalı partiler rejiminde anomali sonuçlar doğurdu. Uğruna temsilde adaleti feda ettiğimiz sistem, yönetimde istikrarı da bir türlü gerçekleştiremedi. 1991 yılındaki seçimde beş partinin Parlamento'ya girmesiyle birlikte koalisyon hükümetleri dönemi başladı.

Söz buraya gelmişken, sistemin önemli bir hatasına daha dikkat çekelim. Partilerin seçime ittifak yaparak girmeleri yasak. Bu yasak da iki yönden birden zarar veriyor. Küçük partilerin, büyüklerle işbirliği halinde Parlamento'ya girmesini engellediği için temsilde adaleti yaralıyor. Belki daha önemlisi; benzer partilerin, ortak seçim beyannameleri ve projelerle seçmenin önüne çıkmasına imkân vermiyor. Seçimden sonra oluşan koalisyonlar birbirinden bağımsız ve hatta rakip hükümetçiklerin kurulmasına yol açıyor. Siyasi partiler, ülke yönetiminde ortak ilkeleri ve projeleri paylaşan insanları bir araya getiren tüzel kişilikler. Farklılıklar normal. Ancak yelpazede birbirine en uzak partilerin koalisyon kurmaları ülkedeki yönetim krizini had safhaya çıkarıyor. 'Yönetemeyen demokrasi'nin en can alıcı örnekleri yaşanıyor. 1999-2002 arasındaki DSP-MHP ve ANAP hükümetinde şahit olduğumuz üzere parti üyeleri birbirine hakaret ederken liderler işbirliğini sürdürmek zorunda kalıyor. Ülke, iktidardaki her partinin ters istikamete çektiği, birden fazla şoförün yönettiği otomobile dönüşüyor. ABD ve İngiltere'yi örnek alarak iki partili rejimi dayatan 12 Eylül cuntası, Avrupa'daki yaygın uygulamayı modelleseydi, yani bloklar halinde seçime gitmeyi engellemeseydi daha doğru olacaktı. Seçimlere benzer partilerin bloklar halinde girmesi hem temsil sorununu hem de istikrarlı yönetime ulaşma zorluğunu ortadan kaldıracaktı.

şekli demokrasiden katılımcı demokrasiye

Seçim sisteminin en büyük sorunlarından biri de geniş bölge uygulaması. Her seçim çevresinin bir temsilci çıkarmasını öngören dar bölge, seçmenle parlamenter arasındaki iletişimin sağlıklı kurulmasını temin ediyor. Türkiye'de bilhassa büyükşehirlerde 20'ye yakın milletvekili düşecek kadar geniş çevrelerde seçim yapılıyor. Vatandaş temsilcilerini tanımadığı gibi, parlamenter de onu dikkate almak zorunda hissetmiyor. Listeye girmek seçilmek için yeterli geliyor. Listeye girmenin yolu ise genel merkez yöneticileri ve lideri ikna etmekten geçiyor. Sisteme getirilen en ciddi eleştirilerden olan 'şekli demokrasi'yi nispeten haklı çıkaracak zayıf noktalardan biri de bu vesileyle devreye giriyor. Partiler adaylarını belirlerken hukuken ön seçim yapmak zorunda değiller. Dar bölgeli seçim çevresi olmadığı için uygulama da ön seçimi mecburi kılmıyor. Böylece parlamenter sistemdeki 'kuvvetlerin yumuşak ayırımı'nın ötesine geçiliyor.

Siyasi partilerle ilgili mevzuatın diğer önemli hatası, kapatma gerekçelerinin uluslararası standartlara ulaştırılamamış olması. Venedik Kriterleri gibi demokratik dünyanın ulaştığı temel ilkeler henüz kanunlardaki yerini alamadı. 12 Eylül 2010'da halkoyuyla kabul edilen anayasa paketine girecek nisbî düzelmenin önü kesildi. İşin trajikomik yanı, atılmaya çalışılan adımın, Kürt siyasi hareketine mensup partinin katkısıyla Meclis'te paketten düşürülmesiydi. Partisi defalarca kapatılmış insanların tercihi gerçekten şaşırtıcıydı ve haklarındaki 'mağduriyetleri suistimal ederek siyaset yapıyorlar' eleştirisini haklı çıkaracak cinstendi.

Türkiye'de sadece bir seçim kanunu sorunu yok. Tam aksine zincirleme kazalara sebep olan külli sistem problemi var. Çözüm önerilerinin de sorunun bütün boyutlarına dair teklifleri barındırması gerekiyor. Partilerdeki lider sultasını ortadan kaldıracak, katılımcı demokrasinin önünü açacak bir siyasi partiler yasası ilk adım olacaktır. Barajı düşürmese bile seçim ittifakını meşrulaştıracak, seçim çevrelerini bir milletvekili düşecek şekilde daraltacak düzenlemeler unutulmamalı. 2007 seçimleri bu açıdan örnek gösterilebilir. Üç partinin barajı geçtiği, çoğunluğu Kürt siyasilerden oluşan 20'den fazla vekilin bağımsız seçildiği oylamada, katılım yüzde 84, Parlamento'da temsil yüzdesi ise yüzde 86 civarındaydı. Seçim ittifakı olsaydı seçime bağımsız giren adayların partisinin oy kaybı düşecek, temsil oranı yükselecekti.

siyasi sistemin açmazları

İstikrardan taviz vermeden adaletli temsili sağlamanın diğer yolu ise Türkiye milletvekilliği. 1995 seçimlerinden önce de Türkiye milletvekilliği gündeme gelmişti. Bizim teklif ettiğimizden biraz farklıydı ve barajı geçen partiler arasında dağılımı öngörüyordu. Anayasa Mahkemesi düzenlemeyi iptal etti. Prof. Dr. Ergun Özbudun'un da aralarında bulunduğu birçok demokrat bilim adamı, teklifin temsilde adalet sorununa çözüm olabileceği kanaatindedir. 450 sandalye seçim çevrelerine dağıtıldıktan sonra kalan 100 vekillik, barajı geçen geçmeyen bütün partiler arasında aldıkları oy yüzdesine göre dağıtılabilir. Söz konusu düzenleme aynı zamanda taban siyaseti yapmaya ve teşkilatlarda mesai harcamaya imkânı olmayan yetişmiş insan potansiyelinin politikaya kanalize olmasını kolaylaştırır.

Türkiye'deki siyasi sistemin açmazlarından biri de Parlamento'nun bürokrasi karşısındaki güçsüzlüğü, hatta acziyeti. 1960'ta 27 Mayıs darbesini yapanlar kurdukları vesayet rejiminin yaşayabilmesi için Meclis'i alabildiğine güçsüzleştirdiler. Parlamentoların görevi sadece yasama değil, aynı zamanda kamu otoritesini denetlemek. "Memurin meni muhakemat" kanunuyla yargı dokunulmazlığı kazanan bürokrasi, devlet sırrı ve ticari sır kavramları arkasına saklanarak Meclis araştırmalarından da kendini korudu. Türkiye bu denetim sorununu bir an önce çözmeli. Ancak evvela sistemi revize ederken Parlamento'yu hak ettiği saygın konuma yerleştirmeli. Yeni dönemde Meclis İçtüzüğü'nde gerçekleştirilmesi düşünülen değişiklikte bu gerçeğin unutulmaması gerekiyor. Pek çok saygın isim Parlamento'da liderin ağzının içine bakan adam konumuna düşme ihtimaline binaen siyasetten uzak duruyor. Yönetime katkı sunacakları imkânlar, yani bakanlık dışındaki alternatifleri düşünmek bile istemiyorlar. Yasama erkini şekillendirme ve denetleme görevinin hakkını verme imkânı Parlamento'yu cazibe merkezi haline getirebilir.

Seçimlerin Türkiye için anlamı diğer demokratik ülkelerden farklı. Özgürlükler ve hukukun üstünlüğünün tesis edildiği yerlerde seçimlere ilgi düşüyor. Bizde ise demokrasi açığımız sürdüğünden tersi eğilimden söz edebiliriz. Sandık, neredeyse periyodik hale gelen darbelerin güncellediği vesayet düzenine karşı vatandaşın tek sığınağı durumunda. Bu gerçeğin farkındaki vesayetçi bürokrasi yönlendiremedikleri halk iradesini parçalayarak etkisiz hale getirmeye çalışıyor. 3 Kasım 2002 seçimleri Türkiye'yi hiç beklenmedik şekilde iki partili rejimin kapısına getirdi. 12 Eylül cuntasının zorla ve icazetli partiler eliyle yapamadığını halk gerçekleştirdi. Önceki dönem Parlamento'da yer alan bütün partileri iktidar ve muhalefetiyle birlikte tasfiye etti. Kurulalı birkaç ay bile olmayan AK Parti'yi tek başına iktidara getirdi. 99 seçimlerinde baraj altında kalarak Parlamento'da temsil hakkı kazanamayan CHP'ye ise muhalefet görevi verildi.

Muhalefette mevzuattan şikâyet eden partiler, iktidara gelip yanlış işleyen çarklardan avantaj sağlayınca hafıza kaybına uğruyor. Maalesef AK Parti de aynı tuzağa düştü. Hiç olmazsa önümüzdeki dönemde demokrasinin önündeki engellerin kaldırılması bekleniyor. Anayasayı yeniden yazmak, böylece yukarıdan aşağıya bütün mevzuatı yenilemek bunlardan bazıları. Yenilenme içinde temsilde adaleti gözetecek ama yönetimde istikrarı temin edecek seçim kanunu önemli yer tutacak. Partileri, kurulu düzenin, politikacıları ise merkezlerde yönetimi ele geçirenlerin kurşun askeri haline getiren Siyasi Partiler Kanunu revizyondan payına düşeni almalı. Kapatmalar zorlaştırılmalı; parti içi demokrasi sağlanmalı; katılımcı, yetkiyi tabana yayan ve denetim mekanizmalarını çalıştıran tüzel kişilikler kurulmasının önü açılmalı. Parlamento'da ise vekilleri el kaldırma makinesine dönüştüren iç tüzük ıslah edilmeli.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Silvan'da şeffaf ve doğru bilgi ihtiyacı

Bülent Korucu 2011.07.19

Silvan'da 13 şehitle sonuçlanan saldırıdan sonra kafaları karıştıran birçok gelişme yaşandı.

Genelkurmay Karargâhı'na yakın gazeteciler, ismini açıklamayan kaynaklara dayanarak 'Propaganda üstünlüğünün PKK'ya geçtiği dahi söylenebilir' cümlesini kurdu. Tespit doğru ama sitem yanlış yere. Propaganda üstünlüğünü terör örgütüne kaptırmak eleştiri konusu yapılacaksa suçlular listesinin başına Karargâh'ı yazmak gerekiyor. Ne dediği tam anlaşılmayan açıklamalarla 13 şehidin haberini kamuoyuna verirseniz, PKK'ya istediği gibi at koşturacağı alanlar açmış olursunuz. Ön otopsi raporu, "Çatışmada ve ormanlık alanda teröristlerce atılan el bombalarının etkisiyle çıkan yangından dolayı 13 askerî personelimiz şehit olmuştur. Ayrıca, ikisi ağır olmak üzere 7 askerî personelimiz yaralanmıştır." açıklamasını çürüttü. Söz konusu rapora göre 'Askerlerin 4'ü başlarından, 2'si gözlerinden 7'si de boyun, sırt ve göğüslerinden vurularak şehit olmuş.' Operasyondaki birlikten 13 kişiyi şehit edip 7 yaralıya sebep olacak yangın ihtimali kimseye mantıklı gelmedi. Yangın, müdahaleyi zorlaştırmış, yaralılara yardıma gitmeyi engellemiş olabilir. Ancak kayıpların tek sebebi olarak yangını gösterirseniz şüphe kaçınılmaz olur. Kesin ve net bilgi ortaya çıkana kadar ayrıntı vermeden çatışma ve şehitler duyurulup, bilahare teferruatlı malumat paylaşılsa bu sorunlar yaşanmayabilirdi.

Ayrıca Karargâh'ın geçmiş olaylardaki sabıkası düşünüldüğünde şüphe bulutlarının oluşması çok normal. El bombasının pimi çekilip eline verilen asker ve üç arkadaşının vefatında gerçeği aylar sonra öğrenmedik mi? Çukurca'da 6 Mehmetçiği şehit eden mayının TSK'ya ait olduğu ve komutanlar tarafından bilindiği ne zaman ortaya çıktı? Ülkedeki siyasî havayı alt-üst eden, ateşe benzin döken olay, terör saldırısı gibi sunulmadı mı? Şehit Üsteğmen Çağlar Canbaz'ın annesinin hukuk mücadelesi olmasaydı, Yarbay Onur Dirik rütbe alıp yükselmeye devam etmeyecek miydi? Artık şehit aileleri başta olmak üzere bütün kamuoyu, birkaç cümlelik bürokratik açıklamalar ya da hamasetle tatmin olmuyor. Bütün ayrıntıları, varsa ihmalleri, beceriksizlikleri hepsini öğrenmek istiyoruz. Sadece ödediğimiz vergiler değil, emanet ettiğimiz canlar bize bu hakkı fazlasıyla

veriyor. Çocuklarımızın şehadet haberini Genelkurmay'ın internet sitesine konulan soğuk, bürokratik bildirilerle almaktan bıktık. Bu defa herhangi bir ihbar veya mektup beklemeden de gerçeğe ulaşabileceğimizi umuyoruz. Bölgede görev yapan komutanlar, saldırıdan yaralı kurtulan askerler ve müdahaleye giden birliklerdekilerin anlatacakları rapor haline gelecek. Hata varsa açık yüreklilikle tespit ve itiraf etmek TSK'ya zarar vermez, bilakis güçlendirir. Zira 'şüyuu vukuundan beter' sözü doğru ve en çok burada geçerlidir. Güven telkin eden araştırmalar sonunda 'ancak bu kadar yapılabilirdi' sonucu çıkarsa onu da öper başımıza koyarız.

Gazetelere yansıyan haberlerden dikkatimi çeken başka bir konu ise önceden çekilmiş fotoğraflar. Operasyonlarda fotoğraf çekilip sosyal paylaşım sitelerine atmaya nasıl müsaade ediliyor? Görüntülerdeki lakaytlıklara da itirazım var ama asıl istihbarata karşı koyma açısında önemli buluyorum. Birliğin nerelere gittiği, nasıl davrandığı, açıkları o karelere bakılarak öğrenilebilir. Gazeteler 'aynı mevzide üç gün önce' başlığıyla vermişlerdi. Doğruysa operasyona giden askerlerin fizikî ve zihnî hazırlıklarının eksikliğinden söz edilebilir. Tehlikeli bir operasyona değil, pikniğe gidercesine davranmışlar. Eski fotoğrafların gösterdiği başka bir gerçek, adam yakacak boyda otların görünmemesi. PKK, savaş hukukunda bile yeri olmayan yangın bombaları kullanıyorsa bunu da kayıtlara geçirmek gerekir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

YAŞ'ta kim kârlı çıktı?

Bülent Korucu 2011.08.05

Yüksek Askerî Şûra yine gündemin ilk maddesi olarak bir haftamızı işgal etti.

İstifalar, karşılıklı restler, sonraki adımlar düşünülerek yapılmış hamleler sonunda elimizde kalan fotoğraf sürpriz sayılabilir. Aktörleri tek tek inceleyerek "Kim, ne kazandı?" sorusuna cevap arayabiliriz. Müstafi Genelkurmay Başkanı Işık Koşaner, iki yıllık görev süresini kaybettiği ile kaldı. İstifa mesajında şikâyet ettiği tutuklu komutanların emekli edilme ihtimali gerçekleşmedi. Herhalde içinden 'madem yapacaktınız beni niye feda ettiniz?' diye geçiriyordur. Yeni Genelkurmay Başkanı Org. Necdet Özel, zaten iki yıl sonra bu koltuğa oturacaktı ve görev süresi yine 4 yıl olacaktı. Yani kazandığı bir şey yok görünüyor. 'Tutuklu generallerin temdidini kurtarmış komutan' olarak astlarına karşı eli güçlendi denilebilir. Ama onu da Koşaner'le paylaşmak zorunda.

Bizde paşalar iki sendrom yaşar; Muğlalı ve Erdelhun gibi olmak. Mustafa Muğlalı, 33 sivil vatandaşı infaz ettirdiği gerekçesiyle Demokrat Parti tarafından mahkemeye çıkarılan generaldi. Rüştü Erdelhun ise DP'ye yakın olduğu için Yassıada'da idama mahkûm olup sonra cezası hapse çevrilen genelkurmay başkanı. Darbecilerin kafasının bir yerinde Muğlalı paşa yaşar. Sivil otoriteyle uyumlu çalışanlara ise Erdelhun'un hayaleti gösterilir. Hilmi Özkök için yazılan 'sonun Erdelhun gibi olur' yazıları hâlâ arşivlerde duruyor. Özkök bu baskılara pek pabuç bırakmamıştı. 'Genç subaylar rahatsız' manşeti üzerine gazetecileri toplayıp, haberi yapanları lanetlemişti. Özel'in de benzeri saldırılara maruz kalacağı anlaşılıyor. Özkök mü, Koşaner mi olacağını zamanla göreceğiz.

Başbakan Tayyip Erdoğan, kamuoyu ve demokrat çevrelerde prim yapma açısından en kârlı isim olarak öne çıkıyor. Komutanlar şapkasını alıp gitti, masada patron benim fotoğrafı çektirdi. İstifaların krize dönüşmesini hızlı kararlarla engelledi; karargâhın hamlesini boşa düşürmeyi başardı. Bunlar güzel gelişmelerdi. Ancak 14 tutuklu generalin emekli edilmemesi gölge düşürebilir. Psikolojik üstünlüğü ele geçirmek ve sonraki hamleler adına güç toplamak dışında somut kazanımı olmadı. Önceki şûralardaki terfiler Başbakan'ın elini kolunu bağlıyor. Hangi tercihi yapsa eleştirilebilirdi. Ancak Bekir Kalyoncu'nun Jandarma genel komutanı olması tenkidin dozunu artırabilir. Saha hâkimiyeti açısından en hayati birim olan Jandarma'nın Kalyoncu'ya emanet edilmesi eleştiriye en açık tayin. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, hiç kayıpsız kazanan konumunda. "Neyi imzalayacağımı bilmek hakkım." açıklamasıyla istifaları tetiklemişti. Bütün baskı ve tavassut girişimlerine rağmen Aslan Güner'in kendisine yaptığı ayıbı affetmedi. Orada sırt çevrilen eşi Hayrünnisa Gül değil, bizzat makamdı. Süreci suhuletle yönetti. Haftanın kaybedenleri Nusret Taşdeler ve Aslan Güner oldu. Emeklilik ve mahkemeden önceki son durak biçiminde alqılanan makamlara atandılar.

Peki, Türkiye ne kazandı? Cevabı biraz karışık. Genelkurmay Başkanı'nın istifasını bile krize dönüştürmeden atlatabilen bir ülke olduk. Sivil otoritenin psikolojik üstünlüğü ele alması demokrasinin gelişimi açısından önemliydi. Ancak söz konusu kazanımlar kalıcı hale getirilebilirse anlamlı olacak. Yoksa Turgut Özal dönemindeki adımlardan farkı kalmaz. Özal'dan sonra vesayetin en kesif günlerini yaşamak zorunda kalmıştık. Bugünkü duruşun arkasında yüzde 50'lik seçim sonucu, güçlü parlamento ve tek başına iktidarın katkısı büyük. Farzımuhal 2015 seçimlerinde koalisyon çıkarsa mevcut mevzuatla Özal sonrası kasırgayı yaşamak uzak ihtimal değil.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öz hakiki CHP!

Bülent Korucu 2011.08.24

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, parti yönetimini bir kez daha değiştirdi. Yeni CHP iddiasını canlı tutabilmek üzere 'Münavebeli Merkez Yürütme Kurulu' uygulamasına geçilmiş görünüyor!

Bir yılı biraz geçmişken üçüncü çaplı değişim hayra alamet değil. Hele 'başarılı' seçim döneminden sonra değişiklik sürpriz oldu. Başarı iddiası Kılıçdaroğlu'na ait. Hem oy oranı hem de milletvekili sayısı itibarıyla yükselen tek parti olduklarına dikkat çekerek sözlerini delillendirmişti. Aldığı yüzde 50 oya rağmen milletvekili sayısı düşen AK Parti bile seçimin mağluplarındandı! Kemal Bey, seçim döneminde görev yapan kurmaylarını değiştirerek aslında mağlup olduğunu itiraf etmiş oldu. Teşkilat Başkanı Gürsel Tekin'in koltuğundan olması oraya dönük operasyonun habercisi. Hâlbuki kazanan takımı bozmamak, akıllıca bir taktik ve ekibin ödüllendirilmesi anlamına gelir. CHP gecikmeli de olsa seçimi kaybettiğini tescilledi.

Konunun diğer boyutu kadro ve vitrin istikrarı sorunu. Başta CHP, siyasi partilerin temel sorunu 'demirbaş' kadrolardı. Eski CHP'de ilerlemiş yaşlarına rağmen hep aynı isimlerin vitrini ve önemli koltukları işgal etmesi problemdi. Şimdi kısa sürede üç değişiklik istikrarsızlık ve kafa karışıklığına işaret ediyor. Bu hızla giderse

yönetici koltuğuna oturmayan kimse kalmayacak. Kılıçdaroğlu, hem gidenlere hem de taban ve kamuoyuna ikna edici gerekçeler sunabilmeli. Aksi halde bir oyun sistemi tutturamadığı için doldur boşalt oynayan futbol takımlarının durumuna düşer. Yemin krizinde verdiği danışmanlıkla partiyi ve lideri zor durumda bırakan, zaten partiye paraşütle inen Süheyl Batum'un gidişini izah edebilir, ancak Gürsel Tekin, Umut Oran ve Hurşit Güneş o kadar kolay olmaz.

Böyle sık ve köklü revizyonlar, liderin tek adamlık özlemine yorulabilir. Köprüyü geçene kadar dayı dediklerinin sayısı artar. Gayri memnunlar kitlesi büyür. Birlikte yürüdüğü insanların lidere güveni zayıflar, ilmeği hep boyunlarında hissederler.

CHP'de iki ve üç numaralı koltuğa da Alevi kökenden gelen isimlerin oturmasının tartışılması doğru değil. Nihat Matkap ve Erdoğan Toprak, bulundukları konuma bugün ve tepeden inme gelmediler. Siyasi geçmişi bilinen isimler. Bir görev veya makama liyakatsiz birileri geldiğinde farklı bağlantıları konuşmak belki anlamlı olabilir. Ama kariyeri o işe uygun ise tercih yapana saygı duymak gerekir. Nihat Matkap olayında benim çözemediğim konu başka. Kemal Bey, Önder Sav'ı tasfiye ederken, onun koltuğuna Matkap'ın oturacağı duyurulmuştu. O gece çok hayati bir bilek güreşi yapılırken Matkap görevi kabul etmediğini ilan etmişti. 'Havayı bir anda Sav'ın lehine çeviren bu ret cevabından 6 ay sonra ikili nasıl bir araya geldi?' sorusuna cevap bulamıyorum. Nihat Bey nasıl ikna oldu kısmı ikinci derecede önemli. Asıl 'Kılıçdaroğlu, en kritik dönemeçte kendini yüzüstü bırakan isme yeniden bu şansı nasıl tanıdı?' bölümünü merak ediyorum. Hangi saik ya da aracı bu kırgınlığı telafi edebildi? Herkes aynı olgunluğu gösteremez.

"Yeni dönem en çok Gürsel Tekin için sürpriz olmuştur. 'Kimsenin tanımadığı Kılıçdaroğlu'nu piyasaya çıkardım. İlk fırsatta beni sattı.' diye düşünmüştür" tezleri bence gerçeği yansıtmıyor. Tekin bugünü öngörmüştür. Anadolu'yu dolaşacağı yönündeki bilgi taban siyaseti yapacağını ve kendi önceliklerini takip edeceğini gösteriyor. Ancak birinin Tekin'e sarı öküz hikâyesini hatırlatmasında yarar var.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hukuk dışılığı haber veren hainler!

Bülent Korucu 2011.08.26

Eski Genelkurmay Başkanı Işık Koşaner'e ait olduğu ileri sürülen ses kayıtlarında yeni bir şey yok.

Yeni olan, artık sağır sultanın bile duyduklarının en üst düzeyde itirafı. Çevrenize kulak kabarttığınızda, ifade edilenleri bizzat yaşamış çok insanla karşılaşıyorsunuz. Mesela, "Mayın döşemeye gelen birlik dönüşte kendi mayınına basarak zayiat verdi." dedi birisi. Görev yaptığı karakolu anlatan bir diğeri; "Karakol çukurdaydı. Teröristler silahı bırakın, kaya yuvarlasa kaybımız büyük olurdu." diye tamamladı. "Eğitimsizlik, disiplin zafiyeti, askerlik dışındaki işlerle uğraşmadan dolayı odaklanamama..." gibi özeleştiriler malumun ilamıydı.

Koşaner'in hamaset edebiyatı yerine gerçekçi tespitleri mesai arkadaşlarıyla paylaşması, biraz sevindirici. Kafasını kuma sokmadığını anlıyoruz. Ancak araya sıkıştırdığı cümleler ve konumu olumlu havayı bitiriyor. Kastım şu: Koşaner, Kemal Derviş gibi bir sabah uçakla ülkeye gelmiş değil. Genelkurmay başkanlığından önce Kara Kuvvetleri'ne komuta etti. Ondan önce de Jandarma Genel Komutanı'ydı. Yani terörle mücadelenin iki önemli unsurunu sevk ve idare etti. "Bu tespitleri o günlerde niye yapmadınız, yaptıysanız neden tedbir almadınız?" soru ve sorgusuna muhatap olmalı.

İki generalin terfisi için karargâhı ayağa kaldıranlar, hükümete kafa tutup istifa edenler, kendi kurşunumuzla alnından vurulan askerin hukukunu müdafaa adına ne yapmışlar acaba? İnsansız hava araçlarından yararlanılmayışından yakınırken, görüntüye giren teröristleri çoban sanan komutanın terfi alması için gösterdikleri direnişi kutsaması çelişki değil mi? OYAK'ın vergiden muaf olarak kalması uğruna verdikleri mücadeleyi, karakolların ıslahı konusunda da sergileyebilmişler mi?

Ses kayıtlarında terörle mücadele dışında güncel konularla ilgili de ifşaatlar var. "Yasa ve yönetmeliğin dışında hareket ettik. Hep böyle olacak zannettik. Ama maalesef içimizde hainler çıktı. Maalesef onu da bulamıyoruz. Yasaların yönetmeliklerin dışında hareket ettik. Bazen etmemiz gerekiyordu bazı dönemlerde. Ama bunu yol yaptık, hep öyle olacak zannettik. Öyle devam ettik ve hakkımız olmayan bazı imkânları kullandık. Halen de var. Onlar da karşımıza çıkacak. Bir de maalesef içimizde, maalesef bizim içimizde, maalesef helal süt emmemiş arkadaşlarımız da çıktı. Maalesef onu da bulamıyoruz. Belki birkaç kişi. Neticede maalesef çok malzeme vermişiz." Yukarıdaki cümleler için yorum yapmaya gerek dahi yok. "Kanun dışına çıktık. Hep öyle olacak sandık." itirafı terör konusundaki ifşaatlar kadar çarpıcı.

Gerçeklerin hukuk önüne çıkmasına vesile olan TSK mensuplarına 'hain' gözüyle bakması konuşmanın temel çelişkilerinden. Anlaşıldığı kadarıyla 'hukuka saygı' gönüllü bir tercih değil; mecburiyet. Mümkün olsa eski düzenin devamı arzu ediliyor. Bakışlar üzerimizde, her falso sızıyor endişesi duyulmasa; hukuk çok da dert edilmeyecek. Aynı psikoloji Balyoz Darbe Davası'yla ilgili sözlere de yansıyor. Yine sızdıranın peşindeler ve engel olamayışlarına hayıflanıyorlar. Bu arada Balyoz savunucularına kötü haber, uzun değerlendirmeler arasında onları rahatlatacak tek kelime çıkmıyor. Aksine imhadan söz ediliyor. "Öyle planlar nasıl dışarı çıkar, namerde çok malzeme verdik." sitemleri akılda kalıyor. Buradaki 'namert' de yargı oluyor herhalde... Konuşmalar içinde en ilgimi çeken bölümler 12 Eylül referandumuyla getirilen sivil denetim mekanizmalarına yapılan atıflar. Ombudsman, epey tedirgin etmiş. Samimi 'hayır'cıların kulakları çınlasın.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

BDP, 'Komedi Dükkânı' gibi

Bülent Korucu 2011.09.06

Ekonomik ve demokratik gelişimini hızla sürdüren Türkiye'nin önündeki en büyük engel terör sorunu. Terör, Kürtleri de içine alan demokratikleşme girişimlerini sabote ediyor. İşin kötü tarafı bazıları, PKK'yı Kürtlerin haklarını almasının garantörü ve lokomotifi görüyor.

"PKK silaha sarılmasaydı hakların iadesi gündeme gelir miydi?" sorusu kafa karıştırıcı ve gerçekleri tahrif ediyor. İlk silahlı Kürt hareketi PKK değildi ve daha öncekiler gibi karşı şiddete bahane üretmekten başka işe yaramadı. Terörün zirve yaptığı 90'lı yıllarda bırakın Kürtlere hak verilmesini; devletin meşru-gayri meşru şiddeti patlama yaptı. 2000'li yıllara gelinceye kadar, ne "AB'nin yolu Diyarbakır'dan geçer" diyen sağ siyasetçiler, ne de birkaç vekillik vererek Kürt oylarını devşiren sol partiler risk aldı.

2000'li yıllarda iki avantaj birlikte geldi. Birincisi örgüt lideri Abdullah Öcalan'ın yakalanmasıyla ortaya çıkan eylemsizlik hali; ikincisi ise Kürtlerle empati yapabilen ve kendilerini "ülkenin zencisi" olarak niteleyen muhafazakâr sağın tek başına iktidar olması. Yakın tarihimizde eşine sadece Turgut Özal döneminde şahit olabildiğimiz cesur demokratik adımlar devam ederken, anlamsız biçimde terör 2004 yılıyla birlikte tekrar alevlendi. O günlerde AK Parti hükümetinin motivasyonu Avrupa Birliği idi. Şimdi yeni bir itici unsur var; yapılan seçimle ortaya çıkan demokratik anayasa arayışları. Yine anlamsız biçimde terör hız kazandı. "PKK'nın, Kürtlerin demokratik haklarının peşinde koşan silaha bulaşmak zorunda kalmış gençler" olduğu tezini kökünden çürüten olaylar art arda yaşanıyor. PKK'nın her hareketine kulp uydurmaya çalışan kimi liberaller iyice zorlanmaya başladı. Anayasa Mahkemesi, DTP'yi kapatmasın diye sivil toplum sesini yükseltirken, Reşadiye'de yedi askerin şehit edilmesi, kör göze parmak sokmak olarak kayda geçti. İstedikleri oldu, parti kapatıldı. Ülkede demokratik anayasa sesleri arttıkça, şifreli kelimeyi duymuşçasına saldırganlaşıyor PKK. 90'lı yıllarda 'rutin dışına çıkan' devleti özlüyor gibi halleri var. Eski iktidar ve medya yapısı olsa bu özlemleri çoktan qiderilirdi. Çok şükür o günler geride kaldı.

Türkiye değişiyor ama PKK değişmemek için direniyor. Halı sahada top oynayan polise ve onu seyreden öğretmen eşine sıkılan kurşun, PKK'nın sicilindeki belki en kara lekeyi, öğretmen cinayetlerini hatırlattı. Hâlâ terörü meşrulaştırma arayışında olanlara kızmakta haklıyız. Biz devletin gayrimeşru kollarıyla hesaplaşmaya, o kolları budamaya çalışıyoruz. Meşru güç kullanma yetkisini orantısız uyguladığında eleştiriyoruz. Karşılığında hiç olmazsa sağlık ocağını yakmaya çalışanlara tepki bekliyoruz. Aldığımız cevap "Siz de Hiroşima'yı bombalamıştınız!"ın ötesine geçmiyor.

Aynı kafa karışıklığı ve örtme operasyonları KCK konusunda yaşanıyor. PKK'nın sivilleşmesi ve siyasallaşması diye sunulan, aslında siyasetin silahlanmasından öte bir şey değil. Siyasallaşmaya çalışan Kürtler önündeki en büyük engel KCK. En temel ve basit siyasallaşma işlevi olan oy hakkına bile ipotek koyuyor. Kendi dışındaki siyasi aktörlerin var olmasına izin vermiyor. İçinden çıkmış siyaseti ise güdükleştiriyor ve kendi ayakları üzerinde durmasını engelliyor. Son BDP kongresi bunun tipik örneği. BDP niye olağanüstü kongre yaptı anlayan var mı? Aynı kadrolar ve aynı söylemler devam edecek idiyse onca masrafa ne gerek vardı? BDP her seferinde Komedi Dükkânı'nda sahnedeki kişinin durumuna düşüyor. İstenen şeyi yapmak üzere hareketlenmişken tam ters istikamette gelen emirle ofsaytta kalıyorlar. Acıyalım mı yoksa müstahaklar deyip geçelim mi? Biz de şaşırdık.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Acemi sürücüden trafik notları

Bülent Korucu 2011.09.13

Artan yol kalitesine rağmen kazalar ve can kayıpları azalmıyor. Faturayı soyut kavramlara hapsedip kimliği meçhul trafik canavarına kesmek kolaycılık.

Aşırı hız veya sürücü hatası diye istatistik havuzuna attığımız vakalar gerçekte öyle mi gerçekleşiyor? Bütün değişkenleri masaya yatırıp sorgulamak gerekiyor. Öncelikle de yollardan başlamakta fayda var. Halk arasındaki tabiriyle 'duble', teknik ifadesiyle ayrılmış yollar, AK Parti hükümetini seçim başarısına taşıyan unsurlar. Yeni yapılanlar, otoyolları kıskandıracak seviyede. Ama küçük ihmal ve dikkatsizlikler bir çuval inciri berbat edebilir. Eskisiyle kıyaslanmayacak kadar geniş ve yeni asfaltlanmış olanlar memnuniyet ve sürüş keyfi veriyor. Trafik işaretleri başta olmak üzere bazı küçük ayrıntılar ise can yakıcı kazaların devamına yol açıyor. Mesela yol yapımından dolayı defalarca diğer şeride yönlendiriliyorsunuz. Doğal olarak çıkışı da işaretler gösteriyor. Ancak bir yerde gözden kaçmış; biraz dikkatli olmasak ters yöne girmiş muamelesi görüp karşı yönden gelen araçlarla kafa kafaya girebilirdik. 'Hız limitleri gerçekten doğru mu?' sorusunu kendinize sıkça soruyorsunuz. Zira o limitlere uymaya kalktığınızda yediğiniz kornalar, ışıklı uyarılar bir yana, tehlikeyle karşılaşıyorsunuz. Arkanızdan gelen aşırı süratli arabaları kollamak, önünüze bakmaktan daha fazla önem kazanabiliyor.

Yollardaki önemli eksikliklerden biri ışıklandırma. Normal yollar neyse de her metrekaresine para ödediğimiz otoyollardaki zifiri karanlığın izahı yok. Karanlığın ortasından çıkagelen, uzun farlarını yakmış magandalar ayrı hesap. Dünyanın pek çok ülkesinde orta refüjler ya ağaçlandırma ile veya başka vasıtalarla yükseltilmiş durumda. Karşı yoldan gelen araçların ışıkları gözleri yoruyor, dikkati dağıtıyor. Güya sollanan araçları uyarmak için yakılıp söndürülen uzun farlar, sizin için geçici körlük demek. Biz neden bu basit ayrıntıyı atlıyoruz, niye aynı şeyi yapıp orta refüjleri yükseltmiyoruz? Otoyolların hali içler acısı desek yeridir. Yama yama üstüne köy yoluna dönmüş bazı yerler. Bedava duble yollar paralı otoyollardan daha sağlam ve güvenli görünüyor. İzmit-İstanbul arasındaki otoyoldaki darlık bir türlü halledilemedi. Türkiye'nin belki en yoğun trafiği en dar boğazdan geçmeye çabalıyor.

Gelelim sürücülerle ilgili müşahedelere... 'Ağır vasıtalar sağdan gidiniz' tabelaları temenni olarak algılanıyor. Gece trafiğinde yan yana üç kamyon gördük, dördüncü şerit olsaydı orada da muhakkak olurlardı diye düşündük. Kendini Ferrari sürücüsü sanan ağır vasıta şoförlerine ayrı sayfa açmak lazım. İtibarlı bir firmanın iki yolcu otobüsünün yarışını uzun uğraşlardan sonra şirketine şikâyet ettik. Umarım ilgilenmişlerdir. En sağ şerit çoğunlukla en boş olanı. Piramit tersine dönmüş, sollamalarda kullanılması gereken sol şerit hiç boşalmıyor. Sollamalar en sağ şeritten gerçekleşiyor. Trafik tıkandığı anda ise emniyet şeridi en işlek yol haline geliyor. Aptal yerine konduğunuza yanmıyorsunuz ama ilerideki sıkışıklığı kördüğüme çevirdiklerine kızıyorsunuz. Emniyet şeridinden çıkmak zorunda kaldığı noktada araya sıkışmaya çalışanlar az olan akışı durma noktasına getiriyor. Emniyet şeridinden gelen motosikletli polise karşı önlem ise bütün araçların motor kapağını açmak. Aynı anda onlarca araç kaputunu açmaya başlıyorsa polisin geldiğini anlıyorsunuz. Tek şeride düşüldüğünde akışkanlığın artması ayrı bir tuhaflık. Şerit iki olduğunda beş, üç olduğunda sekize çıkarmak için yüklenildiğinden akış duruyor. Kaza ya da benzeri durmayı gerektirecek durumlar olmadığı halde kilitlenmenin tek sebebi, iki şeritte beş arabayla gitme ısrarı.

İlk defa Erzurum'a arabayla gitmiş uzun yol acemisi bir sürücü olarak gözüme takılanları paylaştım. Belki faydalanmak isteyen birileri çıkar. Son söz 'kul hakkı'nı düşünenlere. Trafikteki ihlaller bize vebal olarak yeter. Kurallara uymadığınızda kendi canınız da dahil tehlikeye attığınız her can için katil muamelesi görebilirsiniz.

Nurişler OdaTV'yi alsaydı?

Bülent Korucu 2011.09.16

OdaTV iddianamesi olarak bilinen hukuki metin tartışılıyor. Savcılar iddia edilen Ergenekon Terör Örgütü'nün medya yapılanmasının bir bölümünü ortaya çıkardığını düşünüyor, mahkemeler de bu iddiayı kuvvetli bulduğu için tutuklamalar yapıldı, kovuşturma aşamasına geçildi.

İddianameyi eleştiren veya alaya alan gazetecilerin önemli kısmı mesleki dayanışma saikiyle hareket ediyor. Herkes darbenin askerlerin tek başına yaptığı bir eylem olmadığını, sivillerin yardım ve yataklığını sağlamadan hayata geçemeyeceğini kabul ediyor. Ama iş konunun somutlaşmasına gelince, askerlerden daha savunmacı mesleki dayanışma refleksleri gösteriyoruz.

Darbecilerin kamuoyunu ikna etmeden harekete geçmediği muhkem kaziye halinde biliniyor. 12 Eylülcülerin tabiriyle 'şartların olgunlaşması' gerekiyor. Kamuoyunun kıvam tutması için yapılan kara propaganda faaliyetlerini gazetecilikten ayrıştırmak zorundayız. Savcılar, OdaTV'de gazetecilik kılıfı altında yargılanan bir terör örgütünün amaçları doğrultusunda yayın yapıldığını ileri sürüyor. Ergenekon'un genel ve özel amaçlarını gerçekleştirmek üzere kalem oynatıldığını; bununla yetinilmeyip ana muhalefet partisine müdahale etmek, televizyonunu ele geçirmek için şantaj yapmak gibi gazetecilikle bağdaşmayan işlere girişildiğini söylüyor. Suçlamayı sadece sitede yayınlanan haberlerden hareketle yapmıyorlar. Öyle olsa güçlü biçimde 'niyet okuyuculuğu' ile suçlanırlardı. Hâlbuki savcılar, baskınlarda ele geçen dokümanlarla delillendirerek bu sonuca varıyor. Bir örnek verelim: "Çiçek, Genkur Bana Sahip Çıkmıyor, Konuşacam Diyormuş, Doğan Abi Üzerinden İletildi, Kızı İle Görüş. Yalçın Hoca'nın Haberal ile irtibatı teknik sebeplerle aksıyor, çözüm? Avukat üzerinden görüş. Tlf mail yok." Hangi medya patronu, çalıştırdığı gazetecilerden birine 'Dursun Çiçek konuşacakmış, kızıyla görüşün susturun' talimatı verebilir? Verirse bu normal bir gazetecilik faaliyeti olur mu? Davanın tutuklu sanığı ile tutuksuz sanığı arasındaki irtibatın aksaması bir internet sitesi sahibinin sorunu mudur? Çözmek sitede çalışan 'gazeteci'lerin görevi midir? 'Vay Soner Yalçın OdaTv'ye talimat vermiş' diye yazan gazetecilerin bu cümlelere bir açıklaması olabilir mi?

Ergenekon'un genel amaçlarına yönelik faaliyetler olarak zikredilen "Halkı kin ve düşmanlığa tahrik; TSK'yı darbe yapmaya teşvik etmek" gibi kısımları bir yana özel amaç bence burada ön plana çıkıyor. Nedir o özel amaç: Yargılamayı sonuçsuz bırakarak örgütü kurtarmak. "Başlatılan yargı sürecinde karşı tarafın elde ettiği delillerin boşa çıkarılması, değersizleştirilmesi ve normalleştirilmesi adına savunma makamlarının geliştirmekte oldukları argümanlar kullanılmalıdır. (...) Güçlü tez ve delillerle karşı karşıya kalındığında, konunun ekseni değiştirilmeli, gri ve kara propaganda unsurları etkin bir şekilde kullanılmalıdır. (...) Davayı yürüten kurumlara yönelik kamuoyu desteğini kırmak için, gerek kurumsal gerekse bireysel düzeyde yıpratılmaları ve güvenilirliklerinin zedelenmesi gerekmektedir." Cümleleri sanıkların, 'virüs gönderilerek bilgisayarımıza yerleştirildi' dediği metinden. Sanıklar söz konusu metnin suç unsurları içerdiğini kabul etmiş oluyor. Bilgisayarlarda çıkan farklı metinler, strateji belgesindeki talimatlara uygun taktik açılımları işaret ediyor. Mesela "Ülke elden gidiyor teması devamlı olarak işlenmelidir. Davaların menfi sonuçlanması durumunda Cumhuriyet'in kazanımlarının kaybedileceği yazılı ve görsel medyadaki vatansever unsurlar tarafından sürekli

işlenmelidir. (...) Elde edilen dokümanlar öncelikle muvazzaf personele daha sonra İnternet haber siteleri ve eposta yoluyla geniş halk kitlelerine ulaştırılmalıdır. Nihai hedef tüm davalardan beraat olmalıdır."

Yargılamaları sabote etmek üzere yargıç ve savcılara dönük tehdit ve iftiralar basın hürriyeti kapsamında değerlendirilip, 'kötü gazetecilik' diye geçiştirilecek cinsten değil. Yargılamalarda görev yapan kamu görevlileriyle ilgili suçlamalarda hiçbir ölçü gözetilmiyor. Bunların illegal bir örgütlenmenin mensupları olduğu iftirası yetmiyormuş gibi, yabancı istihbarat örgütlerinin maşalığını yaptığı öne sürülüyor. Davayı ve iddianameyi eleştirmek demokratik hak ama hâkim ve savcılara örgütlü suç isnat etmek veya vatan hainliği ile suçlamak demokrasi değil. Bunu emir ve talimatla yapmak ise örgüt suçu... Hâkim ve savcıları silahla tehdit etmekle, bu şekilde karalamak arasında ne fark var? Nuriş kardeşler OdaTV'yi satın alıp oradan davalarına bakan yargıç ve savcılara tehditlerini savursaydı, gazetecilik mi diyecektik?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP ile AK Parti'nin işi gerçekten zor

Bülent Korucu 2011.09.20

Anamuhalefet partisi CHP'de canlılık belirtisi sadece koltuklardaki değişiklikten ibaret gibi. 15 ayda genel merkez yönetiminin üç defa değişmesi rekordu, İstanbul il başkanlığı atamaları dörde çıkarak öne geçti.

Geçen gün devir teslim sırasında bir partili dayanamayarak, "O koltuk 23 Nisan koltuğu mu, sürekli birileri oturup kalkıyor." diye isyan etmiş. İstanbul sadece oy oranıyla değil, medya ve iş dünyasındaki etkinliği itibarıyla partilerdeki en önemli makamlardan. Berhan Şimşek, Merkez Yönetim Kurulu üyeliğini bırakarak gelmişti. İstanbul yönetiminde istikrar sağlayamayan anamuhalefet partisinin seçmene güven vermesi zor. Sadece İstanbul değil, bütün ülkeye yayılıyor bu kaos havası. İstanbul'daki sessiz sedasız değişimler, Ankara'daki olaylı ayrılıktan bile fazla etkilidir. Gürsel Tekin uzun süredir irtibat ofisi şeklinde duran il başkanlığını aktif hale getirmişti. Karşılığını siyaset merdivenlerini hızla tırmanarak aldı. Türkiye geneli anket yapılsa bilinirliği Genel Başkan Kemal Kılıçdaroğlu'na yaklaşan tek isim olur. Ondan sonra atanan dört isim boşluğun doldurulamadığını gösteriyor. Ya da isyankâr partiliye hak verip; 'arkadaşlar sırayla oturup hevesini alsın' şeklindeki mantıksız mantığı açıklama olarak kabul edeceğiz.

CHP'nin kifayetsiz muhalefet hali ülke için en büyük risklerden. Demokrasilerde iktidar koltukları boş kalmıyor ama muhalefetsizliğin telafisi yok. Adamakıllı ve meşru muhalefet demokrasinin kalitesini belirliyor. Seçimler Saddam'ın ülkesinde bile yapılıyordu. AK Parti'nin alternatifsiz iktidarı, iç muhalefet kapılarını da kapatıyor. Böylesine baskın ve güçlü liderliğin karşısına geçip hiçbir AK Partili 'hata yapıyoruz' diyemez. Her seçimden güçlenerek çıkan ve iktidar getirilerini paylaştırma tekeline sahip bulunan genel başkanın rağmına görüş beyan etmek pek mümkün olmaz. Hele kuruluşundan birkaç ay sonra tek başına hükümet kurmuş bir partiyse, gelenek ve kurumlarının oturmuş olmasını beklemek haksızlık olur. AK Parti'nin nevzuhur bir parti olmaması önemli şansı. En azından söz söyleyebilecek ağabeyler var ve taban bunu bir sigorta olarak görüyor. Ama parti içi demokrasi ihtiyacının böylece karşılanmasını beklemek doğru olmaz. Muhalefetle arayı bu kadar açmış

iktidar partilerine karşı medya muhalefeti de sağlıklı gelişmiyor. Patronun menfaatlerine halel gelmesiyle sınırlanmış karşı çıkışlar, medyanın genelde siyaset, özelde iktidar üzerindeki denetim hakkına ket vurdu. Nadir eleştirilere kamuoyu bile 'yine neyi alamadınız?' çerçevesinden yaklaşıyor. Bürokratlar da 'evet efendimci' eyyamcılığa teslim olur. Geminin yaklaştığı buzdağını haber verip 'kötü adam' olmak istemez kimse. Bazıları da bilhassa sesini çıkarmaz, muhtemel çarpışmayı ellerini ovuşturarak seyretmek için konum alır.

Meşru, iyi niyetli ve aklı başında muhalefet eksikliği AK Parti'nin en büyük açmazı. Sırtındaki akrebi söyleyecek kimsenin kalmaması insan için en büyük musibettir. Kurumları da böyle görmek gerekiyor. Hataları söyleyebilecekler kabuğuna çekildikçe, hataları alkışlayan şakşakçıların sesi iyice yükselir. Çünkü 'doğrucu Davut'lar şakşakçılar için büyük risktir, turnusol kâğıdı gibi gerçek niyetlerini açığa çıkarır.

Partiler aile şirketi olsa hiç önemli değil ama iktidarı ve muhalefetiyle ülkenin bugününü yönetip geleceğini şekillendiriyorlar. Köşe kapmaca oynar gibi aralarında koltuk değişimi yapan kadrolarla anamuhalefet denetimi yapılmıyor. Bunun ise ülkeye ve hatta iktidar partisine faturası ağır oluyor. 1 Ekim'de TBMM açılacak ve yeni seçtiğimiz parlamento işe başlayacak. Siz bir eksiklik görmüyor musunuz?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

PKK neden sivil öldürüyor?

Bülent Korucu 2011.09.23

Demokratikleşme ve yeni anayasayı konuşmayı beklerken terörle yatıp kalkmaya başladık. Terör örgütü, devleti barışa zorlayacağına savaşa çekmeye çalışıyor. 10 yıl önce konuşulması yasak olan şeyler bugün serbestçe yaşanıyor. Talep edilen hakların önemli bir kısmı hayata geçti. Kalanların yeni anayasayla birlikte halledileceği umudu seçimin ardından büyüyordu. PKK tam bu noktada terörün şiddetini artırmaya başladı. Neden?

PKK ve onun elindeki silaha kılıf bulmaya çalışanların açıklaması, şiddetin amaç değil araç olduğu yönündeydi. Amaç, ceberut devletin gasp ettiği hakların iadesiydi. Bu tez doğru olsaydı, devlet demokratlaşıp insan hakları konusunda iyileşmelere gidildikçe terörün şiddetinin azalması gerekirdi. Tam tersine PKK, silaha uzun bir aradan sonra 2004 yılında, yani Türkiye'nin Avrupa Birliği reformlarını en hızlı biçimde yasalaştırdığı günlerde geri döndü. Bir tarafta demokratikleşme karşıtları 'AB Türkiye'yi bölecek' sloganlarıyla sesini yükseltirken; öbür yanda PKK onların iddialarına haklılık kazandırmak istercesine silaha sarıldı. Normal şartlarda demokrasiyle terör arasında tahterevalli ilişkisi vardır. Terör yükselirken demokrasi azalır, demokrasi artarken terör zemin kaybeder ve marjinalleşir. Bizde böyle olmaması şartların anormalliğine işaret ediyor. Terörün araç değil amaç olduğunu; ya da söylenenin dışında amaçlara hizmet ettiğini kabul etmek gerekiyor. İnsan öldürmenin bir hak arama metodu olamayacağı gerçeğini şimdilik tartışma dışında tutuyor, kendi mantıkları içindeki tutarsızlığı vurgulamaya çalışıyorum.

Bugün şahit olduklarımızın 2004'teki geri dönüşten farkı yok; hatta belki daha anlamsız. Zira o günlerde ve sonrasında çıkan kanunların kâğıt üstünde kalmadığı görüldü. Yasak savma kabilinde düzenleme değil, somut

icraatlara dönüşen kararlar halinde hayattaki yerlerini aldılar. Devlet daha fazlasını yaptı. 'Rutin dışı'na, hukuk dışına çıkan unsurlarından hesap sormak üzere zorlu mücadelelere girişti. Sayıları 20 bine yaklaşan faili meçhul cinayetleri işleyenlerin bir kısmını görevine, rütbesine bakmadan yargının önüne çıkardı. Kürtlerin oyuna talip bir iktidar partisi baştaydı ve en çok şikâyet edilen ekonomik mağduriyetlerin giderilmesi için devlet imkânları seferber edildi. Ekonomik ve siyasal kazanımlar açısından daha fazlası da vaat edildi. Bu arada hâlâ eski devlet refleksiyle hareket eden kişi ve kurumlar yok muydu? Elbette vardı. Köyünün ismini değiştiremeyen, parkın tabelasında X harfi kullanması yüzünden mahkûm olan gibi örnekleri çoğaltabiliriz. Ama bunların hiçbiri genel gidişi ve kamuoyunun ikna olduğu seviyeyi göstermiyordu. MİT-PKK görüşmesinin sızmasından sonra verilen tepkiler, devletin ve kamuoyunun PKK'dan çok ileride durduğunu ortaya koydu.

Başa dönüp soruyu tekrarlayalım: PKK neden silaha sarıldı, niye sivilleri öldürüyor ve bu zamanlamanın sebebi nedir? PKK, yeni anayasadan ve muhtemel iyileşmelerden korkuyor. Altındaki zeminin kaymasından endişe ediyor. Kısmi anayasa değişikliklerine müdahalede gecikti; dayattığı boykot bir işe yaramadı. Şimdi süreci başlamadan bitirmek arzusunda. Asker öldürerek bunu yapamayacağını düşünüyor. Işık Koşaner'in itirafları ve son yıllarda kamuoyuna yansıyan haberlerden sonra; o baskınlarda 'allem kullem' işlerin döndüğü inancı hâkim. Polisi vurarak çok ciddi oldukları mesajını veriyorlar. Sivil hedefler ise tepkiyi büyütmenin yegâne yolu. Çocuğu askerde olup, belli riskli alanlarda görev yapanları tahrik etmek nere, Ankara'nın göbeğinde yürüyenlerin içine endişe ve tedirginlik atmak nere... Ayrıca PKK ilk defa sivil öldürüyor değil. Gözünü kararttığını göstermek istediğinde hep sivil öldürdü. Çoğunlukta taraftar ve militan toplamak adına yaptı sivil katliamlarını. Muarız ve muhaliflerini susturma çabasını da unutmayalım. Önce diğer Kürt hareketlerini yok ederek işe başlayan PKK, yine kendini sivil tehdit altında hissediyor. Artan demokratik ortamla birlikte siyasete cüret edecek Kürtlere ne kadar gözü dönmüş olduğunu gösteriyor. Siirt'te öldürülen kadınların polis sanıldığı masalı hiç inandırıcı değil. Arabanın 06 plakasını okuyup içindeki 6 genç kızı görmediklerine inandınız mı yoksa? PKK'dan bağımsız biçimde var olmayı düşünenlere 'aklınızdan bile geçirmeyin' mesajı veriyorlar.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Balbay'ın ajandası, Oda TV'nin bilgisayarı

Bülent Korucu 2011.09.27

Oda TV iddianamesinin ekleri, başından beri soruşturmayla ilgili şüphe uyandırmak isteyenlerin önemli araçlarını elinden alacak bilgilerle dolu. Dijital delillerin sağlamlığı davanın seyrini belirleyecek.

Sanıklar ve avukatları da bunun farkında ve 'söz konusu dokümanlar virüsle bilgisayarımıza yerleştirildi' diye savunma yapıyor. Mustafa Balbay'ın ya da Yarbay Mustafa Dönmez'in ajandası ne ise Oda TV bilgisayarları da o. Savcılar, dijital verilerin gerçekliğini ve adı geçenler tarafından üretildiğini ispat ettiği anda suç delillendirilmiş olacak. Oda TV'ciler boşa nefes tüketmiyor, Alper Görmüş'ün de dikkat çektiği gibi iddianamenin en güçlü yönüne yüklenmekte haklılar. Oda TV sanıkları hızlı ve akıllıca bir adımla kamuoyunda bir algı oluşturdu. Aldıkları bilirkişi inceleme raporuyla aklandıklarını ileri sürdüler. Halbuki ortada bilirkişi

incelemesi yoktu, sadece kendisine verilen evraklar üzerinden fikir yürüten bir öğretim üyesi vardı. Ve aslında o da kendisine sorulan 13 soruya birden "Elimde dijital imajlar olmadan cevap veremem." demişti. Beyan edilen dosya dizin listesi üzerinden yaptığı fikir yürütmeler ön plana çıkarılarak kamuoyu yönlendirildi. Suç unsuru taşıyan dosyaların bir dakika içinde oluşturulup silindiği iddiası sorgulanmadan doğru kabul edildi. Zahmet edip raporun tamamını okuyanlar, zannedilenin aksine sanıkların aklanmadığını gördü. Savcıların bilirkişi incelemesi yaptırmadığı da yine tevatür olarak zihinlere yerleşti. İddianamede hemen her delil zikredildiği yerde 'bilirkişi incelemesi' ibaresi geçiyordu. Ekler ortaya çıkınca atıf yapılan raporlara da ulaşmak mümkün oldu. Öncelikle 'bir dakika' tezlerinin çürüdüğünü görüyoruz. Kısaca "dosyaların silinme kaydının ancak geri dönüşüm kutusuna atıldığında tespit edilebileceği, söz konusu dosyaların hiçbirinin geri dönüşüm kutusunda olmadığı yani silinme tarihlerinin belirlenemeyeceği, beyan edilen evraktaki tarihin silinme değil son erişim tarihi olduğu" bilirkişi incelemesiyle ortaya konuluyor. Sonuç cümlesi çarpıcı: "Dosyaların aynı dakika içinde yaratılıp silinme iddiası tamamen yanlıştır."

Bu arada Taraf'ta Alper Görmüş, ilgi çekici bir iddia ortaya attı. Görmüş, tartışmalara konu 'İmamın Ordusu' kitabının Sabri Uzun imzasıyla değil adıyla yayınlanacağını söylüyor. Sanık avukatları da bu tespiti doğrulamış, savunmalarında kullanacaklarmış. Savcıların ifadelerinin sorunlu olageldiği biliniyor. Ama bu anlamı çıkartmanın aşırı zorlama olduğu kanaatindeyim. İddianamede çok yerde geçiyor ama ben üç alıntıyla yetineyim. Bu alıntılar yazar ismi olarak Sabri Uzun üzerinde çalışıldığını gösteriyor bence. "Sabri Uzun isimli örgütsel dokümana bakıldığında Hüseyin Soner Yalçın'ın, Sabri Uzun adına kitap çıkarılması için ikna edilmeye çalışılması, Nedim Şener'in bu konuda Ahmet Şık'la görüşmesi şeklinde talimatlarının olduğu görülmüştür. Bilirkişilerce yapılan incelemelerde belgenin 'soner' isimli kullanıcı tarafından oluşturulduğu ve aynı tarihte 'soner' isimli kullanıcı tarafından son olarak kaydedildiği tespit edilmiştir." Bilirkişi incelemesine atıf ve belgenin kim tarafından üretildiğini göstermesi açısından da önemli bir alıntı. Diğer cümle ise şöyle geçiyor: "(Şener'in) ..belirtilen strateji kapsamında eski emniyet müdürleri Hanefi Avcı ve Sabri Uzun ile irtibata geçtiği, Hanefi Avcı adıyla yayınlanan "Haliç'te Yaşayan Simonlar" isimli kitabın yazım aşamasında görev aldığı, yine Sabri Uzun adıyla "Haliç'te Yaşayan Simonlar" benzeri yeni bir kitap çalışması yaptığı anlaşılmıştır." Hanefi Avcı kitabın adı olmadığı gibi Sabri Uzun da olmayacaktı.

Şu alıntı daha aydınlatıcı olabilir mi? "ODATV'den ele geçirilen örgütsel dokümanda, "NOTLAR" bölümünün ilk kısmında "Sabri Uzun Hoşdere Caddesi Reşat Nuri Sokak No:85/3 Çankaya/Ankara" yazdığı, Ahmet Şık'tan ele geçirilen taslaklarda ise Sabri Uzun'la ilgili bu notların bulunmadığı". Kitabı yazmak Ahmet Şık'ın, Sabri Uzun'u ikna etmek Nedim Şener'in göreviydi, diyor savcı.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

BDP ne yaptı?

Bülent Korucu 2011.09.30

12 Haziran seçimlerinin iki galibi vardı. Biri oy yüzdesini artırdığı halde vekil sayısı düşen AK Parti; diğeri ise oy oranı artmamakla birlikte Parlamento'daki temsil oranını neredeyse ikiye katlayan BDP.

Önceki seçime göre hem oy yüzdesini hem de vekil sayısını artıran CHP ise ilginç biçimde kaybedenler safında yer aldı. Genel Başkan Kemal Kılıçdaroğlu, kurmay heyetini üçüncü defa değiştirerek başarısızlığı tescillemiş oldu. Tasnifi haklı kılan başarı kriteri ise, beklentileri aşma ve yeni döneme tesir edebilme potansiyeliydi. AK Parti ve BDP anayasanın yeniden yapılacağı yeni dönemin en etkili iki aktörü olma şansını 12 Haziran seçimiyle yakalamıştı. Zira anayasanın en önemli değişiklikleri Kürt meselesi ile ilgili olacak. Bütün kesimlerden oy alabilen iktidar partisi ile sadece Kürtlerin bir kısmından oy alabilen BDP sürecin lokomotifi olabilirdi. Bu sözlerden diğer partilerin etkisini sıfırladığımız anlaşılmamalı. En sorunlu alan, en etkili aktörler konusunda belirleyici pozisyonda.

Gelelim BDP bu fırsatı kullanabilecek mi? Hâlâ bu konumda duruyor mu, sorusuna cevap aramada. İki sorunun cevabı da maalesef 'belki'. BDP seçimlerden sonraki zaman diliminde iyi sinyaller vermedi. Siyasetin çözüm üretme mercii olduğu gerçeğini ıskalayan işler yaptı. 12 Eylül referandumunda başladığı boykot, alışkanlığa dönüştü. Önce Köşk'e çıkmadılar. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'le randevularının bulunduğu gün 'küstüm oynamıyorum' tavrıyla Diyarbakır'a gittiler. Meclis'e gelip yemin etmeyerek, yeni Parlamento'yu kuran milli iradeye ve kendilerine oy verenlere saygıda kusur ettiler. Ders yapılmayan günlerde okulu kıranlar gibi Parlamento tatildeyken boykot uyguladılar. Tavırlarını tatminkâr biçimde izah edemeyince sürecin kaybedeni haline geldiler. BDP bu protestoyu niye gerçekleştirdi ve amaçlarına ulaşabildi mi, suallerinin cevabı çok iyimser değil.

BDP'li vekiller çok da içlerine sinmeyen işlere zorlanıyor. Böylece hem burunları sürtülüyor, hem de herkese gerçek patronun kim olduğu gösteriliyor. 'Biz olmadan siz kocaman bir hiçsiniz' mesajı iyice zihinlerine kazınıyor. Bu tavır arkalarındaki iradenin, demokrasiye ve halkın tercihine bakış açısını da yansıtıyor. Parlamento başta olmak üzere demokratik zeminlerin çözüm üretici olması istenmiyor; hatta o ihtimalden korkuluyor. 'Silahın devri bitti' diyen Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı'nı ağzını yırttırmakla tehdit edip susturan mantığın, parlamenterlere kendi ayakları üstünde durma şansı tanıması düşünülemezdi. Öyle de oldu. Fakat kamuoyu baskısı ve ithal vekillerin 'niye seçildik o zaman' itirazları biraz mevzi kazanmalarını sağladı. KCK/PKK son güne kadar 'Meclis'e gitmeme' baskısını sürdürdü. Fakat kopma yaşanır da karizma çizilir endişesiyle kerhen 'peki' denildi. 13 Haziran sabahı yüz çevrilen fırsat, örselenmiş olsa da tekrar önlerine çıktı. PKK'nın artık muhipleri tarafından bile savunulmakta zorlanan eylemleri, sivil siyasetin önünü açabilir. İki ay öncesine kadar belli mahfillerde görmezden gelinen, hatta yer yer alkışlanan PKK, şimdi sorgulanıyor. Terörize ettiği ortamın demokrasiyi ve sivil anayasa arayışlarını vuracağını gören muhiplerin çoğu 'bu kadarı da fazla' noktasına çekildi. BDP'liler azıcık cesaret ve siyasetle kırılan onurlarını kurtarabilir ve Türkiye'nin demokratikleşmesinde pay sahibi haline gelebilirler. PKK dağda iken BDP'lilerin bunu yapması daha kolaydı, ama şimdi KCK kılığında şehre indi ve ovada siyaset yapmak zorlaştı. Eskiden devletin hukuk dışı unsurları izin vermezdi; şimdi PKK'nın gerilla kıyafetinin üstüne takım elbise çekmiş unsurları engelliyor. Silahlarını yanlarında getirmemiş olsalar, bazı liberaller gibi biz de iyimser olabilirdik. Ne yazık ki kravat, Keleş'i örtmeye yetmiyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cem Ersever'in hikâyesi

Bülent Korucu 2011.10.04

Binbaşı Ahmet Cem Ersever, yakın tarihimizin simge isimlerinden. Hayatı ve ölümü devleti yöneten zihniyeti deşifre eden müşahhas bir misal. Terörle mücadele adı altında hukuk tanımayan savaş makinesi iken, ters giden şeyleri görüp ayrılan, böylece kalemi kırılan bir asker, Binbaşı Cem. Türkiye'nin geldiği yeri işaretleyebileceğimiz bir çıpa aslında.

Ersever ne kadar iyi niyetli veya gerçekten hakikatin peşinde mi, henüz bilemiyoruz. Ama mevcut yapıyla anlaşamadığı, bu yüzden çizgi dışına çıktığı ve bu sebeple katledildiği, muhtemel.

Bugün Gazetesi'nin yayımladığı ses kasetleri ve yeni bilgiler, cinayetin üzerindeki sis perdesinin aralanmasına vesile olabilir. Binbaşı Ersever'in hikâyesi şahsıyla birlikte ülkenin yakın geçmişinin özeti gibi. Onun öyküsünü dinlerken gayri ihtiyari biçimde birkaç defa 'nereden nereye gelmişiz' deme ihtiyacı hissediyoruz. Ankara'ya ifade vermek üzere giden ve medyaya konuşarak kendini emniyete almaya çalışan Ersever infaz edildi. Binlerle ifade edilen faili meçhul cinayetlerin en önemlilerinden biri onun dosyası.

Ersever cinayeti aydınlatıldığında karmaşık yumağı çözebilecek ipucu elde edilmiş olacak. Cinayetin göstere göstere 'işlenmek zorunda kalınmasına' sebep olan belgeler ve kayıtlara da ulaşılabilir belki. "Ersever'in sakladığı vesikalarda ne vardı ve cinayetten sonra kimin eline geçti?" sorusuna cevap aramalıyız. O dönem MİT, Emniyet ve JİTEM'de görev yapan Güneydoğu ile ilgili yöneticilerin bu soruların cevabını bildiğini sanıyorum. Ama günah kardeşliği onları susturdu. Hesabı önlerine koyan irade olmadıktan sonra konuşmaları da mümkün görünmüyor.

Bir devlet düşünün ki emekli bir askerini Başkent'in göbeğinde derdest edip sorguluyor, sonra kafasına kurşun sıkarak sokağa atıyor. Bunu yaparken hiç çekinmiyor; hatta belki ibreti âlem için bağıra bağıra yapıyor. 'Konuşmaya kalkanın sonu budur' mesajını vermek için ceset ortadan kaldırılmayıp göz önünde bırakılıyor. Aynı mesaj vatandaşa şöyle yansıyor: "Kendi komutanına bunu yapan bana ne yapmaz." Böylece ölümler karşısında ölü numarası yaparak kurtulmaya çalışmamız biraz daha meşrulaşıyordu. Ersever cinayeti, geldiğimiz noktanın ve Ergenekon soruşturmaları sayesinde aldığımız mesafenin anlaşılabilmesi adına önemli bir örnek.

Böylesine layüsel, hesap sorulamayan ve bunun pervasızlığını sonuna kadar kullanan insanlar, bugün sanık sandalyesinde. O kuşağın 'efsane' isimleri Arif Doğan, Cemal Temizöz ve Veli Küçük, yargı karşısında haklarındaki suçlamalardan aklanmaya çalışıyor. Dönemin Başbakanı Süleyman Demirel'in itiraf ettiği şekliyle 'rutin dışı'na çıkan devleti, hukuk içine çekme mücadelesi veriliyor.

Bu mücadele, barındırdığı fırsat kadar büyük bir riski de kapımıza bırakıyor. Şayet hukuk galip gelirse gerçek anlamda yaşanılır bir ülke haline geliriz. Herkesten hesap sorabilen hukukun üstünlüğü mukarrer olursa eski günler kötü hatıralar olarak kalır. İbretlik vesikalar olarak tarihte yerini alır. Ama sulandıranı ve buharlaştıranıyla, tehdit edeni ve görmezden geleniyle birlikte yıkım ekibi başarırsa 90'lardan beter oluruz. Birikmiş hınçlarıyla sokakları Cem Ersever'lerle doldururlar. Ergenekon ve faili meçhul cinayetlerin devam eden yargılamaları bunun için kıymetli ve ehemmiyetli. Belki binlercesini tek tek çözmek mümkün olmayabilir ama

Ersever ve Musa Anter cinayetlerini aydınlatmak bile yetebilir. Zira ikisi de suç şirketini ele vermeye yetecek ayrıntılar barındırıyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Parti kapatmada KCK ilkeleri

Bülent Korucu 2011.10.07

Yeniden hız kazanan KCK operasyonları eski tartışmayı alevlendirdi. Gözaltına alınanlar içinde BDP'li siyasetçilerden hareketle, bunun demokratik çözümü zorlaştırdığı eleştirisi yapılıyor.

KCK'yı PKK'nın siyasallaşma çabası olarak görenler eleştirinin dozunu artırıyor. Her suç isnadının özenli ve titiz bir çalışma sonucu gerçekleşmesi gerekiyor. Hele toplumsal yansımaları olan konularda hassasiyetin en üst seviyede tutulması elzem. Ama operasyonları tamamen haksız bulmak için sadece şüphelilerin kimliğini öne sürmek doğru değil. Eskiden askerler, polisler 'suç işlemez, suç isnat edilemez' sınıflardı. Şimdi o aşıldı, en üst düzeyde kamu görevlileri normal vatandaş gibi yargılanabiliyor. Bugünlerde dokunulmazlık zırhı elde etmek için Kürt siyasetçi veya gazeteci olmak yetiyor. İddia edilen suçların işlendiğine mahkeme karar verecek. O güne kadar temel masumiyet karinesinden yararlanma dışında kimseye dokunulmazlık verilemez. Hele hele 'tamam suç ama görmezden gelinse' tavrı savunulamaz. Bazı sol ve liberal aydınların havası biraz o yönde. Barışa ve demokratik çözüme hizmet etse belki hukuka uymasa da siyaseten bazı şeyler esgeçilebilir. Fakat iyi niyetli geri adımların hamle olarak dönmesi bardağı taşırıyor. Mesela hükümete yönelik ağır eleştiri konularından biri yol kontrollerinin kaldırılmasıydı. Ulusalcı kesim ve kimi güvenlik uzmanları uygulamayı ağır dille tenkit etti. Vatandaşın da hayatını kolaylaştıran bu yumuşama, terör örgütünün yol kontrolleri yapıp adam kaçırmasıyla sonuçlandı.

Aksiyon Dergisi'nin son sayısında söylendiği gibi bunun adı 'Düz ovada terör'. Mehmet Ağar'ın 2006'da söylediği 'dağda silahla gezeceklerine düz ovada siyaset yapsınlar' sözü deyimleşti. PKK beklentilerin aksine ovaya silahıyla indi ve şiddeti, siyaset aracı olarak kabullenmemizi bekliyor. KCK, terör eylemlerinin emrini verip hedefleri belirleyen üst irade konumunda. Hakkari'de pilot bölge uygulama yapıp büyük oranda başardılar. Aynı düzeni bütün Güneydoğu coğrafyasında hakim kılmaya giriştiler. Şu andaki gerilim onun mücadelesinde karşılıklı hamlelere tekabül ediyor.

KCK'yı ve onun sivil siyasetle demokrasiye bakış açısını anlamak üzere elimizde önemli bir belge var: 'KCK sözleşmesi'. Söz konusu metin, sadece iddianamede yer almıyor, PKK kaynakları iftiharla altına imza atıyor. Sözleşme bize PKK'nın paralel bir devlet kurmak için harekete geçtiğini ve adını da KCK koyduğunu gösteriyor. Zihniyeti teşrih masasına yatırmanın ötesinde uygulamaya konulduğunu görmek açısından o metin önemli. Sözleşmeyi okumadan KCK hakkında söz söyleyenlerin yanılacağını ve yanıltacağını düşünüyorum. Darbe dönemlerimizde yapılmış en kötü anayasaya rahmet okutacak maddeler içeren, en katı vesayetçi düzeni tesis etmeyi öngören bir anayasa var karşımızda. Parti kapatmayı hayatımızdan silmeye çalışıyorken orada şöyle yazıyor: "Partilerin KCK sisteminden çıkarılmaları (yani kapatılmaları) Halk Özgürlük Mahkemeleri kararı ile

gerçekleşir. Partilere biçilen misyon ise şöyle: "Toplumu bilinçlendirmek, örgütlemek ve toplum taleplerini devletle dengelemek..." Halk mahkemeleri demişken yargı sisteminden devam edelim. Yasama ve yürütmeyle birlikte yargı sistemi de kuruluyor. Yargıtay ve Anayasa Mahkemesi karması bir Yüksek Adalet Divanı, İdare Mahkemeleri ve Halk Mahkemeleri düzenlenmiş. Örgütler genelde kendi içlerinde disiplini sağlamak için adına mahkeme dedikleri infaz mangaları kurar. Burada ise paralel yargı sisteminin bütün organları tanımlanıyor. Kararlarına itiraz edilemeyen Yüksek Seçim Kurulu ve kaldırmaya çalıştığımız Yüksek Askeri Mahkeme bile var. "Halk içinde ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel vb. alanda çıkan ciddi ihtilaflara bakmak ve karara bağlamakla yükümlüdür." şeklinde tarif ettikleri tipik hukuk mahkemeleri; ve maalesef şu anda pek çok yerde yürürlükte. İnsanlar aralarındaki alacak verecek davalarını bile buralarda çözmeye zorlanıyor. Bütçe yapan, kanun çıkaran, savaş kararı alan yasama organı; önderlik ve yasama organlarının talimatlarını hayata geçiren yürütme organı ile ilgili alıntılar yazının boyutlarını aşar. Son söz darbeciler 'demokrasiyi kurtarmak üzere' darbe yaparlardı. PKK/KCK demokrasi kurmak için aynı yolu takip ediyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Karayılan'dan Taraf'a ültimatom

Bülent Korucu 2011.10.11

KCK/PKK Yürütme Konseyi Başkanı Murat Karayılan'ın Ahmet Altan'a mektubu bir zihniyetin teşrihi için ipuçları veriyor. Taraf gazetesinde Altan'ın yazdığı 'sen kim oluyorsun da bizi tehdit ediyorsun?' diye özetlenebilecek köşe yazısına, 10 misli uzunluğunda mektupla cevap veren Karayılan'ın söylediklerini iki bölüm halinde özetleyebiliriz. Birinci bölüm eleştiriye ne kadar kapalı olduklarını ve kayıtsız şartsız inkıyat beklediklerini gösteriyor. Hâlbuki Ahmet Altan ve Taraf, hükümet ve devleti gönlünce eleştirirken, PKK tenkitlerinde cimri davranmakla suçlanıyor.

Taraf'a birbiriyle çelişen çok sıfat yakıştırılıyor ve 'Kürtçü' bunların içinde en sık tekrar edileni. Başbakan Tayyip Erdoğan'a 'Kof kabadayı' diye yazmış Altan'ı Karayılan 'hükümet destekçisi' olmakla itham ediyor. Şunları söylüyor Karayılan: "Türk basını tıpkı milli takımı destekler gibi devletten yana bir çizgiyi aşmış değildir. Ama sizinki daha farklı bir yöntemdir. Onlar soruna cepheden karşı çıkarak saldırırken, siz soruna sahip çıkıyor gibi yaparak ve sorunu tartıştırarak; nihayetinde özgürlük hareketini kötü göstererek, AKP hükümetini temize çıkararak yapıyorsunuz." Karayılan somut örnek olarak 'KCK'ya operasyon siyasete darbe' manşetini eleştiriyor ve şöyle diyor: "Yani hem nalına hem mıhına vurarak ata nal yapılmasını onaylıyorsunuz."

KCK'nın sivilleşme, siyasallaşma ve demokratik çözüme yanaşma adımı olduğunu ileri sürenler bu mektubu altını çizerek okumalı. Düşünce özgürlüğü olmadan, bir gazeteye, hem nalına hem mıhına vurma hakkı tanınmadan demokratikleşme nasıl mümkünmüş, bize anlatmalılar. Karayılan, Taraf Gazetesi'ni tehdit etmediğini sadece eleştirdiğini belirtiyor ama "Bu çizgide devam ederseniz dost olmadığınızı kendi kamuoyumuza söylemek durumundayız." demeyi ihmal etmiyor. Dünyayı dost ve düşman şeklinde iki eksene ayırarak algılama tavrı yabancımız değil. Derin devlet de 'ya bizden ya da düşman' dayatmasıyla karşımıza

dikiliyordu. ABD Başkanı George Bush da aynı zihniyetle çılgın projelerine destek topluyordu. Karayılan'ın 'kamuoyu'nda 'filancalar dostumuz değildir' sözünün ne anlama geldiğini izaha gerek var mı?

KCK Başkanı'nın, iki tam gazete sayfasında vermeye çalıştığı ikinci mesaj operasyonlarla ilgili. Operasyonları eleştiren liberal aydınların aksine Karayılan, KCK'nın yürürlükteki kanunlar açısından suç teşkil ettiğini kabul ediyor ve savunmasını bu kabul üzerine kuruyor. "Bu insanlar KCK'lı değildir. KCK'lı olduklarına dair ellerinde hiçbir belge de yoktur (...) Tutuklananları ne tanırız, ne biliriz, ne de KCK ile bir ilişkileri vardır." Bu sözlerden şunu anlayabiliriz: KCK'lı oldukları ispat edilirse hukuk yakalarına yapışır. Karayılan daha ileri giderek KCK'nın aslında olmadığını bile ileri sürüyor: "KCK bir örgüt değil sistemdir, Özerklik kabul edilirse nasıl bir sistemin kurulacağını izah eden belgeleri ve sözleşmesi vardır (...) Yani geleceğe dönük tasarlanan bir şeyden hareketle 'siz bunları yapıyorsunuz' diyerek insanları yargılıyorlar." Buradaki çelişki, söz konusu cümleleri sarf edenin KCK Yürütme Konseyi Başkanı kimliği. Yani olmayan bir örgütün yürütme konseyi var ve onun da başkanı Karayılan.

KCK/PKK şu havayı da yaymaya çalışıyor: Eylemsizliği devlet bozdu. Karayılan da Silvan'ı da katarak aynı şeyi söylüyor. Silvan bir arazi aramasıydı. Neyi arıyorlardı? PKK'nın yol keserek kaçırdığı sivil ve askerleri. O bir yana, ülke sınırları içinde elinde ağır silahlarla dolaşan insanlara karşı devlet ne yapabilir? Gediktepe'de kameraların tespit ettiği grubu 'çoban sanıp' müdahale etmeyenler 11 şehidin sorumluluğunu taşıyor. Karayılan 8 ay içinde öldürülen 49 PKK'lıyı 'hiçbir askerî aktivite içinde olmayan yaşamsal ihtiyaçları için hareket halinde arkadaşlar' şeklinde tanımlıyor. Eli silahlı kişilerin hangilerinin askeri aktivite içinde olduğunu nasıl ayırt edeceğiz? PKK/KCK gerçekten iyi niyetliyse, kaçınılmaz çatışmaların yaşanacağı sınır içini boşaltması gerekmez mi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sağlıkta dönüşüm sancısı

Bülent Korucu 2011.10.15

Sağlık, bütün dünyada gündemin üst sıralarında yer alır. Siyasetçilerin vaatleri arasında hatırı sayılır yekûn tutar. AK Parti hükümetlerinin icraat sütununa yazarak oy topladığı alanlardan biri sağlık.

Sağlıkta dönüşüm projesinin üçüncü dönemde alınan rekor oyda önemli payı var. Fakat bakanlıkla sektör arasındaki iletişim sorunları bir türlü çözülemiyor. Bunda meslek örgütlerinde belli siyasi görüş sahiplerinin ağırlıkta olmasının etkisi var. Bakanlığın kendisine güveni ve muhaliflerin bu güvene haklılık kazandıran hazırlıksızlığı da kopukluğu ziyadeleştiriyor. Siyasi muhalefet politika üretmek şöyle dursun konuşma ihtiyacı dahi duymuyor. Sektörden gelen muhalefet ise cılız kalıyor. Türk Tabipler Birliği'nin, ücretsiz sağlık hizmetiyle ilgili birkaç sloganı dışında akılda kalan icraatı yok. Üniversiteler, konuya vatandaş açısından yaklaşmıyor, zarar kendilerine dokunduğunda ses veriyor. Daha ucuz, kolay ulaşılabilir ve kaliteli sağlık hizmeti konusunda sadece bakanlık fikir üretiyor. Ve bakanlık maçı her halükârda kazanıyor. Bazı maçlar 'yarım-sıfır, bazıları ise açık farkla' bitiyor.

Son günlerin sıcak mevzuu tam gün uygulaması tartışmasında muhalifler yine çok zayıf argümanlarla ortaya çıkıyor. Ama bu sefer sıkıntı daha fazla hissedilecek. Şimdi hem nalına hem mıhına vurarak meseleyi analiz etmeye çalışalım. Bakanlığın hatası öncelikle iletişim dilinde. Meseleyi illa rant ve para eksenine oturtmak doğru değil. Rencide edici üslup belki uygulamayı destekleyebilecekleri de itiyor. İkinci hata keyfiyet kemiyet tercihinde. Bakanlık biraz da siyasi davranarak büyük kalabalığı dikkate alıyor. Birinci kademe sağlık hizmeti

veren ve alan için üretilen çözümler başarılı. Benim gibi yıllarca sigorta primi ödemiş binlerce insan AK Parti'yle birlikte tedavi ve ilaç imkânlarıyla tanıştı. Fakat olay, ekstra uzmanlık isteyen ve en riskli alanı oluşturan azınlıkta kopuyor. Grip için hastaneye giden hasta ve onu tedavi eden doktor yüzde 90'ı oluşturuyor ve onlar mutlu. Ama yüzde 10'luk ağır vakalar ve bunları tedavi edenler açısından aynı şeyi söyleyemeyiz. En azından tedavi edenler mutsuz ve bu mutsuzluğu hastaya yansıtmamaları pek mümkün görünmüyor. O halde toptancı yaklaşımlar yerine lokal alternatifler üzerine çalışılmalı. 10 bin üniversite hocasından sadece 600'ü uygulamadan rahatsız ise bu, istatistik açısından tahammül edilebilir bir rakamdır. Ama o 600 kişi belli önemli hastalıklarda neredeyse tekel konumundaysa durum değişir. Riskli vakalara bakan doktorlara, sigorta primi gibi maliyetleri yansıtırken bonkör davranıp, nimette eşitlikçi olmak da ayrı bir çelişki. Doktor yetiştiren doktora yani hocaya farklı muamele de adaletsizlik olmaz. Aynı matematik ve istatistik yaklaşımı Sosyal Güvenlik Kurumu'nda da mevcut. 'Çok yapılan ameliyatın fiyatını düşür, istismarı önle' mantığı her zaman doğru sonuç vermiyor. İstismarları önlemenin yegâne yolu denetim. Zira söz konusu ameliyatı gerektiğinde bile yapmamak ya da yanına bonus operasyonlar ekleyerek 'maliyeti kurtarmak' yoluna gidilebiliyor. Bakanlığın, sağlık hizmetlerini dönüştürmek istediği noktayı da gözden geçirmesi gerekiyor. Hizmet alanla üreteni ayırmak önemli bir adımdı. SGK, devrim niteliğinde ve yapılamaz denilenin başarılmasıydı. Şimdi atılan adımlar sanki devletleşme ve kitleşme izleri taşıyor. Devlet hastanelerinde danışma görevlisiyle muhatap olup bunu özel hastanelerdekiyle karşılaştırırsanız ne demek istediğim anlaşılır. Avrupa'daki sağlık hizmetlerinde devlet ağırlığı bizi yanıltmasın. Oradaki devletle bizdeki hâlâ çok farklı.

Gelelim mıha! Başta üniversite olmak üzere sağlık sektörü hep reaksiyoner kalıyor. Yapılmak istenene tepki veriyor ama ne yapılması gerektiği konusunda dersini yeterince çalışmıyor. Türkiye'nin tıkanmış ve soğuk savaş döneminden kalmış devlet yapısı içinde en katı katman sağlık idi. Bakan Recep Akdağ, komplikasyonları da göze alarak bu yaraya neşter vurdu. Vatandaşın bu hizmeti ucuz, kolay ve kaliteli biçimde alması üzerine düşünmeyen sağlık camiası, reaksiyoner tepkilerin ötesine gidemiyor. Bu da dersini iyi çalışan bakanlığın, hatalı olduğu noktalarda bile doğruyu yaptığı algısına yol açıyor. Camia sadece kendine dokunan meselelerde ses çıkardığı için kamuoyu desteği almakta da zorlanıyor. Mesela eski YÖK yıllarca AK Parti yönetiminin ekmeğine yağ sürmemek için tıp fakültelerine kontenjan artışı vermedi. Üçte bir oranında personel açığı ile çalışan sektör başarılı olabilir mi? Ne üniversite ne de meslek örgütlerinden itiraz yükselmedi. Bakanlık iletişim kanallarını gözden geçirirse ve camia fikir üretmeye başlarsa hem onlar hem vatandaş kazanacak.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürtlerle empati

Bülent Korucu 2011.10.18

Radikal'de Cemal Uşşak'la yapılan mülakat 'Müslümanlar, Kürtlerin ıstırabını hissetmedi mi?' tartışması başlattı.

'Biz hissettik' diyenlerin yanında 'jeton yeni mi düştü?' fırsatçıları seslerini yükseltti. Cemal Bey'in söyledikleri mümince bir hayıflanma; daha iyisini yapabilmeliydim arayışının sonucu. Söz açılmışken ben de düşüncelerimi paylaşmak istiyorum. Vesayet düzeni, toplumsal sınıfları zapturapt altında tutmak için iki silahı kullanıyor. Birincisi kendi sopası, ikincisi ise toplum kesimlerini birbiri aleyhine kışkırtmak. Alevilere kulak kabarttığınızda Dersim'de bomba yağdıranlardan ziyade Diyanet'teki Sünni yapılanmadan dert yanıyor. Zannedersiniz ki Sünniler hiç mağduriyet yaşamıyor. Sünniler, devlet babanın tokatlarına niye ses çıkartmıyor? "Olsun Alevileri de tokatlıyor ya! Devlet olmasa Aleviler gözümüzü oyar. Varsın arada bir iki tokat bize de atıversin". Kürtler, bazen Alevi, bazen dindar kontenjanından paylarına düşeni alıyor. Aksülameli de aynı şekilde bazen Alevilere bazen dindarlara yöneliyor. Dersim'de Aleviler kırılırken, Erzurum'da Yozgat'ta şapka takmayanlar ağaçlara asılıyordu. Aynı günlerde Van'da ise Kürt olmak ölüm ve sürgün için yeterli sebepti. Musibette ortaklığın dayanışma ve birbirinin acısını paylaşma sonucu doğurmaması da ince psikolojik harp taktikleriyle başarıldı.

Geldiğimiz noktada şöyle bir hava oluştu: Dindarlar girdaptan kurtuldu; hatta devletin sahibi oldular. Dönüp geriye bakmıyor, tekerleri düze çıktıktan sonra diğer mağduriyetleri umursamıyorlar. Bu tezin delili ise dindar başbakan ve cumhurbaşkanı. Yıllarca Kürtlere de aynı teselliyi vermişlerdi: Kürt cumhurbaşkanı bile olabiliyor, daha ne olsun! Oysaki dindarların sadece başı dışarıda gövdenin büyük kısmı hâlâ girdabın içinde. Cemal Bey'in eleştiri/özeleştirisi daha çok Kürtçenin önündeki engellerle ilgili. Biz de oradan başlayalım. Türkçe üzerindeki yasaklar kalktı da haberimiz mi olmadı? Cemil Meriç'in "Anadolu'ya yerleşen İslamiyet'i benimseyen Türklerin dili, halis Türkçe, batı Türkçesi" dediği Osmanlıcayı 'seçmeli ders olarak okutma' talebini dillendirin bakın kıyamet nasıl kopuyor. AK Parti kapatılmaktan bir oyla kurtulalı sadece üç yıl oldu. Ülkeyi bekleyen ekonomik buhranı göze alabilseler kapatacaklardı. Merhum Necmettin Erbakan'ın 28 Şubat'tan kalan mahkûmiyetini hükümet ev hapsine çevirdi, Cumhurbaşkanı Gül de affetti. Bunlar yapılmasa 84 yaşındaki eski başbakan belki hapishanede hayata veda edecekti. Fethullah Gülen Hocaefendi'nin 1999'da 'İdam! İdam!' çığlıklarıyla başlayan mahkemesi de 2008'de beraatla sonuçlandı. Kararın daha mürekkebi kurumadı. Esad Coşan Hocaefendi, Avustralya'da vefat ettiğinde turistik gezide bulunmuyordu. Başörtülü kızlarımız üniversiteye 'aradan sıvışarak' giriyor. Hükümet değişse ne olacağını tahmin etmek bile istemiyorum. Kur'an kurslarını engelleyen düzenleme bir ay önce yürürlükten kaldırılabildi. Bunları şunun için yazıyorum: Dindarların hiç de öyle bir eli yağda bir eli balda değil.

Kürtlerin dindarlardan fazlası, faili meçhul cinayetler. Ape Musa'larımız yok bizim. Ama ilginçtir, bu konunun üzerine biz, Kürtlerden daha fazla gidiyoruz. Cemal Temizöz hakkında benim yazdığım yazıları maalesef o cenahta göremiyoruz. Dindarları silahlı çatışma ortamına çekemeyişleri tahriklere kapılmamalarından. 'İslamî terör lazımsa onu da biz yaparız' deyip bazı meşhur laikleri infaz etmeleri bile o anlamda işe yaramadı; sokağa dökemediler. Söz konusu cinayetleri bahane ederek başımıza 28 Şubat çorabını ördüler; bu açıdan işe yaradı.

Biz hâlâ Kürt, Alevi, dindar gibi sınıflara ayrılarak kendi hukukunu oluşturan vesayetçi düzene suni teneffüs imkânı sağlıyoruz. Aslında onlar ve biz varız. Onlar devletin tek sahibi ve yerine göre derine inme hakkı olan bürokratik oligarşi... Biz ise dini, dili, ırkı ne olursa olsun halk. Hepimizin ekinlerini sulayacak yağmur mümkün ama her birimiz tarlamıza kanal yapmakla vakit geçiriyoruz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dağlıca'dan Çukurca'ya uzanan çizgi

Bülent Korucu 2011.10.20

Dağlıca Komutanı Onur Dirik'in Zaman'a yaptığı açıklamalar tarihî bir dönüm noktasını işaret ediyor.

Dokunulmazlık garantisi verenlerin can derdine düşmesi sonucu ortada kalmışlığın psikolojisiyle konuşuyor. Tahmin edilen, başka kaynaklardan doğrulatılan bilgilerin birinci ağızdan teyidi anlamına geliyor, söyledikleri. Aynı delikten defalarca ısırılıyor, kopya baskınlarla onlarca şehit veriyoruz. Aktütün Karakolu tam beş kez vuruldu. Dağlıca örnek olay şeklinde masaya yatırılıp analiz edilirse, hangi hataların işlendiği anlaşılır ve yeni Çukurca'ların önüne geçilebilir. Dağlıca'da bağıra bağıra gelen baskına tedbir alınmadığı, istihbarat raporlarına rağmen önleyici müdahalede bulunulmadığı muhkem kaziye haline geldi. Burada can alıcı soru, önleyici müdahaleyi yapacak birliği tam ters istikamete kim yönlendirdi? Hata ve ihmal zinciri mi var, yoksa ihanete mi uğruyoruz? Bu soruya tatmin edici cevaplar verilmediği müddetçe zihinleri kemirmeye devam edecek.

İki ay önce Aksiyon'da Haşim Söylemez imzasıyla yayımlanan haberde eski bir PKK yöneticisi şunları söylüyordu: "Bize haritalar getirildi. Askerî, özel haritalar. Krokiler de vardı. Karakolların nerede olduğunu, asker sayısı, mühimmat durumu, komutanların özel ve genel durumları gibi bilgiler gelirdi. Bazen de kriptolu bilgiler getirilirdi. Bunları içimizdeki asker kökenliler hemen çözerdi. Askerî haritalarda tabur, alay, karakol ve devriye ekiplerinin güzergâhı bulunuyordu. Başarılı olan komutanların ne zaman izine gidecekleri, acemi asker sayısı, özel eğitimli askerlerin nerede görev yaptıkları gibi bütün bilgiler gelirdi. Bazen telsizlerdeki şifreler de ulaştırılırdı. Aynı kodla askerleri rahatça dinleyebiliyorduk." İntihar saldırısı türü eylemleri önlemek hakikaten zordur. Ama böyle yüzlerce kişiyle birlikte ve aynı anda 8 noktayı vuran saldırılardan şüphelenmek için yeterince sebebimiz ve tecrübemiz var.

Çukurca'da 24 askerimizin şehit edildiği saldırı ile bir taşla çok sayıda kuş vurmak hedefleniyor. Terör örgütünün hedefi, öncelikle hâlâ çok güçlü olduğu mesajını vermek. 'Sivil itaatsizlik' dedi, tutturamadı. Demokratik özerklik ölü doğdu. BDP'li milletvekillerinin Meclis boykotu sonuçsuz kaldı. PKK da en iyi bildiği işe, teröre geri döndü. Devleti barışa değil savaşa zorlamaya çalışıyorlar. 90'lı yıllara dönülse bundan en fazla PKK ve derinlerdeki hukuksuz devlet mutlu olur. İkisinin de üreyebileceği ortam böylece geri gelir. PKK'nın ikinci mesajı bir yanıltmaca; şiddetle sonuç aldığı yalanına dayanak arıyor. Halbuki hepimiz biliyoruz ki PKK'nın şiddeti yükselttiği dönemlerde karşı şiddet arttı ve hiçbir şekilde demokratikleşme ve hakların iadesi gündeme bile gelmedi. "Verilen haklar bunları şımarttı" sözü anti demokrat cenahların eline verilebilecek en büyük kozdur. Anayasa Uzlaşma Komisyonu'nun toplantı günü eylem yapmak, yeni anayasa sürecini baltalamak demektir. Öyleyse demokratikleşme hamlelerinden PKK'nın mutlu olmadığını söylemek için kehanete gerek yok. Hal böyleyken "verdikçe azıyorlar, azdıkça alıyorlar" tezleri doğru değil. Bu arada dış mihrakların PKK'yı kullanarak Türkiye'ye mesajı da çok açık: Dünyada barış havarisi kesileceğine önce kendi içinde barışı sağla.

Bizim çıkarmamız gereken dersler ise şöyle sıralanabilir: PKK/KCK sözcüleri devletle görüşmeler sırasında hükümetin kendilerini oyaladığını ileri sürüyordu. Ortaya çıkan manzara tersinin daha doğru olduğunu gösterdi. PKK/KCK iyi niyetli yumuşama adımlarını şehirleri bomba deposu yapmak ve dağı şehre taşımak için istismar etmiş. KCK, dağı şehre silahıyla birlikte indiren, şehirden dağa malzeme ve insan taşıyan bir mekanizma olarak mevzi kazanmış. PKK, Çukurca eylemini 'KCK tutuklamalarına karşı yapılmış devrimci bir operasyon' olarak savunuyor. Hani PKK ile KCK farklı şeylerdi?!.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Millet olduğumuzu hatırladık

Van depreminden çıkarılacak epey ders var. Hâlâ çözemediğimiz bina kalitesizliği sorunundan acil müdahale konusunda artı ve eksilerimize kadar birçok teknik konu tartışılacak.

Bunlar çözülür veya açtığı yaralar tedavi, zararlar telafi edilir. Hepsinin ötesinde enerji biriktiği ileri sürülen bir toplumsal fay hattının sebep olabileceği yıkımın önüne geçilmiş görünüyor. Depremden çıkaracağımız hayırlı netice ve sevindirici tablo, iddia edildiği üzere yıkıcı bir fay hattının oluşmadığı gerçeğidir. Bu musibet bize kardeşliğimizi hatırlatan İlahî bir ikaz şeklinde algılandı. Vatanı, bayrağı ve devleti olmayan milletler var. Demek ki millet olmanın gerek şartı onlar değil. Sevinçte ve kederde birlik ile ortak bir gelecek hayali ise olmazsa olmaz şart. Vatan, bayrak ve devlet varken o birlik ve hayal olmasaydı, kendimize millet diyemezdik. Onca parçalama gayretlerine rağmen tek vücut olabileceğimizi deprem bir kez daha gösterdi. Ülkenin dört yanından yara sarmak için gönderilen yardımlar, kol ya da baştaki yaralardan önce kalplerdeki kırıkları tedavi ediyor. Göndereni de alanı da tedavi ediyor.

Aksini arzulayan, onun için çabalayan küçük marjinal gruplar vardı; ama dikkate değer nitelik ve çoğunlukta değildi. Acı üzerinden siyasî post çıkarma çabaları çoğunluğun sağduyusuna çarpıp eridi. Neo-milliyetçiliğin kalesi bilinen İzmir yardımda en önce organize olan şehirlerdendi. Yine Kürt karşıtı diye yaftalanan Karadeniz illeri, sağına ve soluna bakmadan öne atıldı. PKK/KCK kalemşorları bilhassa sosyal medyayı kullanarak acı istismarına girişti. Bazıları, 'Basın açıklamalarına anında damlayan polis nerede?' diye sorarken, güvenlik görevlileri enkazlarda kan ter içinde can kurtarmaya çalışıyordu. 'TC nerede?' sorularına en iyi cevabı, bakanlarıyla birlikte bölgeye çıkarma yapan Başbakan veriyordu. Asker, yüzlerce mensubuyla can pazarında ter döküyordu. Mukabilinde 'oh olsun' tayfası da boş durmuyordu. 'Çukurca şehitlerinin ahı' diye başlayan cümleler servis ediliyordu; orada şehit olanların yarıya yakınının Kürt olduğu gerçeği görmezden geliniyordu. Kaldı ki 'PKK eşittir Kürt' algısını Karayılan'lar oluşturmaya çalışmıyor muydu? Güya milliyetçilik yapanlar onların ekmeğine yağ sürmüyor muydu? PKK'nın 30 yıldır silahla, baskıyla yapamadığını ona altın tepside sunmaya kalkanların kaçının gerçekten Türk milliyetçisi olduğu konusunda şüpheliyim. Örgüt sözcülerinin 'bu kargaşada birkaç Kürt'ün canı yansa' beklenti ve heyecanları ise satırlarına yansıyordu. Önceki günlerde yayılan 'Erzurum BDP ile binası ateşe verildi' haberinin yalan çıkmasına üzülenler bulunduğu kanaatindeyim.

Her iki tarafın samimi duygularını istismar etmeye uğraşanlar umduklarını bulamadı. Milletin irfanı ikisini de boşa çıkardı. Çünkü bizi biz yapan değerlerde adalet düşüncesi ağır basar. 'Bir masumdan dolayı eşkıyalarla dolu bir gemi batırılmaz' diye biliriz. Halbuki çoğunluğun masum olduğuna hepimiz şahidiz. 'Kimsenin suçundan dolayı bir başkası cezalandırılmaz' hem İlahî hukukun, hem beşerî kanunların temel prensibidir. Kardeşinden dolayı kardeşe bile dokunulamazken, sadece Kürt olmaktan dolayı toplu ceza kesmek de ne oluyor! Hem de İlahî adalet adına... Hepsi bir yana, harp meydanında insanlıktan ayrılmamış bir gelenekle övünmüyor muyuz?

Deprem kalpleri yakınlaştırdı, yüzeydeki kırıklıkları tedavi etti. Belki de en önemlisi, acı üzerinden propaganda girişimlerini boşa çıkararak bir nevi aşı görevi yaptı. Rabb'im ölenlere rahmet, yaralılara acil şifa versin.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hocaefendi'den çözüm reçetesi

Bülent Korucu 2011.10.28

Fethullah Gülen Hocaefendi, Kürt meselesi ve onun izdüşümü olan terör sorunu hakkında önemli açıklamalar yaptı.

Biraz depremin tozu dumanı arasında kalan açıklamaları sakin kafayla yeniden okumakta fayda var. Hocaefendi, konunun bütün taraflarıyla ilgili kısa, öz ama can alıcı tespitlerde bulunuyor. Önce hepimize ıstırap çağrısı yapıyor. Meselenin çözümü için yeterince dertlenmediğimizi, çözüm üretecek nispette kafa yormadığımızı söylüyor. Daha doğrusu çözüm üretilememiş olmasını ıstırap eksikliğine bağlıyor. Hocaefendi, ikinci olarak üretilmiş çözümlerin dikkate alınmayışına sitem ederek, "Herkesin kendini yeterli gördüğü, her şeyin hakkından geleceğine inandığı ve hayatını ona göre planladığı bir dünyada siz en doğruları bile kimseye duyuramaz ve o zihniyetteki vazifelilere, sorumlulara hiçbir şey kabul ettiremezsiniz. Bu da önemli bir handikaptır; çok ciddi stratejiler ve çareler üretsek de maalesef bugün kimse dinlemez." diyor.

Bediüzzaman'ın hâlâ geçerliliğini koruyan ve maalesef hâlâ hayata geçirilememiş projesini bu minvalde zikredebiliriz. 1911'de Sultan Reşat ve İttihatçıları ikna etmek için çırpındığı Medresetüz Zehra'yı yani doğuya kurulacak Darül-funun'u, 1922'de Büyük Millet Meclisi'ne de anlatmıştı. Yıl 2011 ve daha o ufku yakalayamadık. 'Kürtçenin caiz' olduğu üniversiteyi tam manasıyla kuramadık. Mardin Artuklu Üniversitesi Kürt Dili ve Edebiyatı bölümüne 21 öğrenci alarak bir tabuya ilk kazmayı vurdu. Hocaefendi tam burada can alıcı soruyu soruyor: "Neden okullarda Kürtçe'nin de öğretilmesine fırsat verilmedi? Yurtdışındaki okullarımızda, hatta Amerika'da bile Türkçe seçmeli ders olarak okutuluyor ve kimse buna mani olmuyor. Büyük devlet olmanın hususiyeti budur." Kürtçe geçmişten bugüne problemin nirengi noktası. Yasaklamak, yok saymak, 'anlaşılmayan bir dil' olarak kayıtlara geçirmek çözüm değildi. Bu gerçeği devlet cihazının kabullenmesi epey pahalıya mal oldu.

Hocaefendi'nin Bediüzzaman'a atıfları Kürtçeyle sınırlı değil. 1925'te Şeyh Sait hadisesi bahane edilerek başlayan sürgün ve hapis hayatı yaklaşık 30 yıl süren Üstad, 'ömrüm memleket hapishanelerinde, mahkemelerde geçti' derken mübalağa etmiyordu. Çektiği onca sıkıntıya rağmen 'müspet hareket' tarzından zerre taviz vermemiş ve böylece Türk-Kürt kardeşliğinin sembol isimlerinden biri haline gelmiştir. Hocaefendi toplumu bir dönem esir alan şiddet sarmalının her iki yönüne de eleştirisini dile getiriyor. Şiddeti 'hak arama vasıtası' olarak kullanmaya kalkanların da, 'bölücülüğe karşı çare' diye sunanların da yanlış yolda gittiğini yaşayarak gördük. Hocaefendi, "Bir dönem balyoz gibi tepelerine inerek bunları sindiririz zannettik. Hâlbuki her balyoz sadece kini ve nefreti kamçıladı. Ve bunu arkadan gelen nesiller tevarüs etti ve bir milleti yutacak hale geldi." diyor.

Geçen hafta silah bırakan İspanya'daki ETA örgütü de benzer süreçleri yaşadı. 1978'deki özgürlükçü anayasaya ve kazanılan haklara rağmen teröre son vermeyen örgüt, emniyet güçlerinin tavizsiz takibiyle nihai çözüme mecbur bırakıldı. Taraf'ta Yasemin Çongar'ın aynen yayınladığı, El Pais'ten Lluis Bassets'in "Barış ve Bedelleri" başlıklı makalesi durumu şöyle özetliyor: "ETA ortadan kalkacak. Bunun nedeni, ETA'nın yenilmiş olması. Komandolarını yeniden üretme temposu, yeni militan kazanımının ve eğitiminin hızı, uzun bir süredir, polisin örgütü dağıtma hızının gerisinde kaldı...

Aynı anda üç yenilgi söz konusu: Örgütün silahlı yapısı askerî açıdan mağlup oldu; kendisini finanse etmek, propagandasını yapmak ve hatta seçimlerde avantaj sağlamak için şiddeti kullanan örgüt siyaseten mağlup oldu; insan hayatını hiçe sayarak, kendi fikirlerini ve kafalarındaki siyasi canavarları, komşularına saygı göstermenin, onlarla bir arada yaşamanın üzerinde tutan militanları, destekçileri ve seçmenleri ahlâken mağlup oldular."

Hocaefendi, terörün güvenlik tedbirleri ile "lokalize edilmesini, topluma baskı yapmasının engellenmesini, baskı altında dağa gitmenin yolunun tıkanmasını" istiyor. Her şeye rağmen silah bırakmamakta direnenlere de 'Nush ile uslanmayanın hakkı kötektir.' atasözünü hatırlatıyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Köteği hak edenler

Bülent Korucu 2011.11.01

Fethullah Gülen Hocaefendi'nin 'Terör ve ıstırap' başlıklı konuşması birkaç tür tepki aldı.

PKK'nın sözcüsü konumundakiler beklendiği gibi bazı cümleleri cımbızlayarak ve onların da aslına sadık kalmadan propaganda malzemesi olarak kullandı. Bunlar için yapılabilecek çok fazla şey yok maalesef. Anlamaya çalışanlar içinde ise metnin tamamına vâkıf olmadan, eleştiriler üzerinden fikir yürütmeye çalışanlar çıktı. Bir kısmı ise İslami literatüre yabancılığının etkisiyle yanlış limanlara demirledi. Mesela "Nush ile uslanmayanı etmeli tekdir, tekdirden anlamayanın hakkı kötektir." ifadesine takılanlar oldu. Konuşmanın tamamını şöyle özetleyebiliriz: Bu çok ciddi bir sorun. Kafayı takacak kadar ıstırap duyup çözüme dönük projeler üretilmeli. Fikir üretenlerin emek ve zihin mesaisine saygı gösterilip dikkate alınmalı. Bölge halkına şefkatle yaklaşılmalı, balyoz gibi tepelerine binmenin çözüm olmadığı, sadece kini büyüttüğü ortaya çıktı. Hem ekonomik yatırımlar hem de Kürtçe öğrenmenin önündeki engellerin kaldırılması hızlanmalı. Bütün bunlara rağmen hak arıyorum diye terör yapanlara da fırsat verilmemeli.

Hocaefendi'nin Ziya Paşa'dan yaptığı alıntı, halk arasında çok yaygın. Bugüne kadar kullanıldığı hiçbir yerde herhalde 'bak bak kötekten bahsediyor' tepkisiyle karşılanmamıştır. Elinde silah olana, karakol basana ne denmesini bekliyordunuz ki? Bingöl'de çocuklarıyla alışverişe çıkmış annenin, kızının düğün hazırlığını yapan babanın hayatına kasteden canlı bombayı gönderenler köteği hak etmiyor mu? Bu insanlar neden ve nasıl bedenlerini bomba haline getirmeye ikna ediliyorlar, hesabını sormalı değil miyiz?

Kaldı ki Hocaefendi, kötekten neyi kastettiğini de konuşmanın akışında tavzih ediyor ve "Bir avuç eşkıyanın hakkından gelin, lokalize edin, kuşatın onları toplum üzerindeki tesirlerini kırın, topluma emniyet ve güven vaat edin, baskı altında dağa gitmelere meydan vermeyin." diyor. Güvenlik tedbirleriyle gücü kırılmadan barışa yanaşmış ayrılıkçı bir örgüt yok. Geçtiğimiz günlerde silah bırakan İspanya'daki ETA, çok özgürlükçü 1978 anayasasına rağmen teröre devam etti. Polisin, kendini yenileme hızına vurduğu darbe örgütün direncini bitirdi. Bizde de demokratik çözüme her yaklaştığımızda, sansasyonel terör eylemleriyle süreç baltalandı. 93

yılında 33 silahsız erin şehit edilmesinden tutun, Anayasa Uzlaşma Komisyonu'nun toplanacağı gün Çukurca'da basılan karakol ve şehit edilen 24 askere kadar uzun bir liste yapabiliriz. 'Köteğe hayır' diyenlerin bu durumda teklif ettiği şey nedir? Bilebilsek keşke...

Eleştirilen bölümlerden biri ise dua kısmı. Hocaefendi, terörün yaraladığı insanlara sükûnet çağrısında bulunuyor. 'Tepelerine balyoz gibi inmenin çözüm olmadığını, sadece acıyı ve kini büyüttüğünü, yeni nesillerin tevarüs ettiği bu kinin bir milleti yutacak hale geldiğini' anlatıyor. Meseleyi daha ileri taşıyarak şunları söylüyor: "Herkesin çok dikkatli ve temkinli olması, kışkırtmalara gelmemesi ve hele 'mukabele-i bilmisil' kaide-i zalimânesine girmemesi lazımdır. Bağırıp çağırmalarla, 'Şehitler ölmez, vatan bölünmez' sloganlarıyla problem çözülmez. O fitne ve fesadın önüne geçilmesini isteyenler, tenkit ve tekliflerini yetkililere verecekleri sağlam metinler halindeki raporlarla ve bildirilerle masumca ifade edebilirler. Meselenin üzerine bağırıp çağırarak, yakıp yıkarak ve öldürerek değil, akıl, firaset ve şefkatle gidilmelidir." Hocaefendi, tam bu noktada dinin müntesiplerine sunduğu bir imkânı hatırlatıyor: Dua. Akan kan karşısında gerilime geçen insanlara, 'intikamı düşünmeyin, hatta sokakta slogan bile atmayın' dedikten sonra bir deşarj imkânı sunmak lazım. Hadislerde ifadesini bulan 'kötülüğü eliyle, diliyle düzeltmek hiç olmazsa kalpten karşı çıkmak' burada devreye giriyor. Önce ıslah için dua, sonra ıslah olmak istemeyenler için Allah'a havale edebilirsiniz deniliyor. Allah'a havale, o gerilimi düşürmenin en az hasarlı yoludur. Dindar toplumu tanımayanların ve hidayet-ıslah şartlı havale ile beddua farkını bilmeyenlerin yorumları burada hakikati ıskalıyor. İnsanların ne demesini bekliyordunuz: Silahınıza kuvvet, canlı bombanıza bereket mi?!.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

N.Ç. davası kamu vicdanını yaraladı

Bülent Korucu 2011.11.02

N.Ç. davası kamu vicdanını kanatacak şekilde sonlandı. Yerel mahkemenin bütün hafifletici enstrümanları kullanarak verdiği karar Yargıtay'da onandı. Konunun ayrıntıları haber sayfalarında olduğundan ben çok kısa geçeceğim.

İlçede görevli asker-sivil bürokratların aralarında bulunduğu 32 kişinin 13 yaşındaki N.Ç.'ye tecavüz ettiği ortaya çıktı. Yapılan yargılamada yerel mahkeme üç aşamalı şekilde sanıklara verilebilecek en az cezayı takdir etti. Önce suçun mağdurun rızasıyla gerçekleştiğine karar verdi. Ortada iki suç vardı: Irza geçmek ve alıkoymak. Sihirli kelime olan 'rıza' her şeyi değiştirdi. Bu kritik karar, verilecek cezanın alt limitini 10 yıldan 5 yıla indirdi. Aksi halde mahkeme en az 10 yıl vermek zorunda kalacaktı. Alıkoymak fiili için istenen ceza indiği için zamanaşımı süresi de kısaldı. Böylece alıkoymak suçu tamamen cezasız kaldı. Üstüne bir de iyi hal indirimi gelince ceza kuşa döndü diyebiliriz. Yerel mahkemenin 'mağdurun rızası vardı' kanaatini paylaşan Yargıtay, karara büyük oranda onay vermiş oldu. Sadece mağdurun koruma altında olması ve suçun aynı anda birden fazla kişi tarafından işlenmesini gerekçe göstererek bozdu. Mahkeme eski kararında direnmezse bazı sanıkların

cezalarında yarı yarıya artış olacak. Fakat bu artış rıza sebebiyle ortaya çıkan mağduriyeti telafi etmekten çok uzak.

Dayandığı 'rıza' gerekçesi söz konusu kararı sakatlıyor ve kamu vicdanını yaralıyor. Mahkemenin kararını dayandırdığı bir adli tıp raporu bulunması da sonucu değiştirmiyor. O yaştaki bir çocuğun gönül ilişkisi içinde olduğu biriyle münasebetinde belki bahsedebilirsiniz. Sanığın ileri yaşlarda olması halinde bu ihtimal bile kendiliğinden çöker. Kaldı ki -ayrıntıya gerek yok- hem suçun niteliği hem de 32 sanık bulunması 'rıza' tezini kökten çürütüyor. Karşılığında para alınmış olması da çok önemli değil. Daha küçük yaştaki bir çocuğu daha basit ödüllerle razı edebilirsiniz. 'Ahlaken kötülüğün farkında' bahanesi ondan küçük çocuklar için de söylenebilir.

Aslında kararların aksine en üst tavandan ceza uygulanmasını gerektiren bir örnekle karşı karşıyayız. Mağdurenin kimliği bunu emrediyor. Sadece çocuk değil, koruma altında bir çocuktan söz ediyoruz. Zaten Yargıtay da ceza artırımını o gerekçeyle talep ediyor. Sanıkların pek çoğunun kimliği de üst limiti mecburi istikamet gösteriyor. Muhtar, vilayet yazı işleri müdürü, jandarma komutanı gibi normalde N.Ç.'yi koruması ve suça müdahale etmesi gereken kişilerin istismarı ağırlaştırıcı sebep olarak yorumlanmalıydı. Yeni ceza kanunu ve diğer mevzuat, bırakın tecavüzü, tacizi bile eskiye oranla daha ağır cezalandırıyor. Yani hukukumuzun gidiş yönünün aksine karar verilmiş. Eski TCK'dan yararlanmak sanığın hakkı ama en azından ondaki ağır cezalar tercih edilmeliydi.

Vicdanın kabul etmediği bir de yan karar var. N.Ç. 18 yaşını geçtiğinden devlet korumasından yararlanamayacağı, bu sebeple Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu avukatlarının çekilmesi istendi. SHÇEK avukatlarının temyiz talebi dikkate alınmadı. Koruman gereken çocuğu koruyamamışsın, yetmemiş adaleti vaktinde tahakkuk ettirememiş suçluların cezasını verememişsin. Dava 7 yıl sürmüş. Bunun faturasını da mağdura kesiyorsun. Normalde geciken adaletten dolayı üste tazminat ödenmesi gerekirdi. Neresinden tutsanız elinizde kalan bir karar.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

KCK'lıları Karayılan yakıyor

Bülent Korucu 2011.11.08

PKK'nın çatı örgütü KCK davasında savcıların işini en çok Murat Karayılan kolaylaştırıyor. PKK ve KCK'nın tepesinde olması başlı başına bir delil, ama asıl konuşmaları önemli. KCK Yürütme Konseyi Başkanlığı'ndan başlayalım.

Bu bilinçli bir tercih, silahı meşrulaştırmak ve ovaya silahla birlikte inmek üzere atılmış önemli bir adım. KCK'yı baştan şaibeli hale getireceği bilinerek Karayılan'ın en tepe noktaya oturtulmasının başka izahı yok. Gelelim konuşmalarına; Karayılan, ısrarla zanlıların KCK ile bağlantısı olmadığını savunuyor. 'Ellerinde KCK'lı olduklarına dair bir belge var mı?' diye soruyor. Bu sözler bile bahse konu yapılanmanın suç olduğunu gösteriyor. Mensubiyet ispat edilirse suçun delillendirilmiş olacağını Karayılan bile kabul ediyor. Son söyledikleri ise zanlıları daha fazla zora sokacak. KCK'nın örgüt üyeliği değil, vatandaşlık statüsü öngördüğünü ikrar ediyor. Hangi devlet vatandaşlık dağıtan bir örgüte müsamaha edebilir. Yasama, yürütme ve yargısını oluşturmuş bir paralel devletle karşı karşıya olduğumuz çok açık. İddia olunan Ergenekon yapılanmasına benzetilebilir. Ancak

ondan daha açık ihlal olduğunu söylemeliyiz. Zira Ergenekon, meşru devletin bazı kurum ve mevkilerini ele geçirmek ve örgüt lehine, onun amaçları doğrultusunda kullanmakla suçlanıyor. KCK ise bütün fonksiyonlarıyla sıfırdan kurulmuş, vatandaşlık statüsü dahi verebilen bir devlet iddiasıyla soruşturuluyor. Ve muhataplar bunu doğrulayacak beyanlarda bulunuyor. Ergenekon'a karşı çıkanların KCK'ya göz yumulmasını beklemesi yaman bir çelişki. Ergenekon'un kabahati dağda militan tutmaması ve bir partiyle açık ilişki tesis etmemesi mi? Yine burada Ergenekon'un avukatı olduğu için CHP'yi eleştirenlerin, BDP'ye paralel devlet kurma imtiyazı tanıması da çelişki. Balyoz ve Ergenekon davasını yıpratmaya çalışan; bugüne kadar ulusalcı görüşleriyle bilinen kimi yazarların KCK desteğini de not etmek gerekiyor.

Büşra Ersanlı konusunda da kafalar karışık. Etyen Mahçupyan'ın çağrısı çok yerinde. Süreç bir an önce şeffaflık kazanmalı. Gizlilik, amaç değil araçtır. Soruşturmanın selametini sağlamanın vasıtasıdır. Şu anda gizlilik soruşturmanın selametine halel getirmektedir. İkinci olarak hakkındaki iyi niyetli tanıklıkların hukuki karşılığı bulunmuyor. Cinayet veya hırsızlık gibi anlık suçlarda, "Olay esnasında yanımdaydı." tarzı ispatlanabilir tanıklıklar dikkate alınır. Ya da iddiaya konu seminerler sırasında hazır bulunanlar, 'şiddeti ve ayrımcılığı kışkırtmayan bir konuşma' olduğuna şehadet edebilirler. Ses kaydı ve aleyhte şahit yoksa tamamdır. Ötesi dayanışma dışında anlam taşımaz. Taraf'tan Yıldıray Oğur, bu konuda güzel yazmıştı. Mesafeyi korumak gerekiyor. PKK yöneticilerinin 'örgüte taze kan kazandırmak üzere' kurulduğunu belirttiği oluşumlarda bulunmak ne kadar savunulabilir? Ayrıca konuşmanın şehvetine kapılıp "Size silahtan başka yol bırakmadılar. Kendi devletinizi kurmalısınız." tarzında cümleler o ortamlarda rahatlıkla kurulabilir. Savcıların elinde kalbi gösteren alet olmadığı için elindeki metne göre işlem yapmak zorunda kalır.

MHP, Turan ülkelerini birleştirip yeni bir devlet kurmak için silahlansa, üstüne bir de paralel devlet kursa ve bazı üniversite hocalarından destek alsa aynı hoşgörü ile karşılanır mıydı?

Bu arada yine çaya, çorbaya limon muhabbeti başladı. Kandil'le Silivri arasındaki savunma kardeşliği burada da ortaya çıkıyor. Operasyonun arkasında cemaat varmış. Ahmet İnsel mi önce söyledi, Karayılan mı bilmiyorum, ama ikisi aynı görüşte. Farklı şehirlerdeki onlarca savcı ve yargıç için bu suçlamayı yapmanın akıl dışılığı bir yana oldukça tehlikeli. İnsel, KCK operasyonlarının intikamı için Çukurca'da 24 askeri katleden bir örgüte hedef gösterdiğinin farkında mı? Burnu kanayacak her insanın kanı İnsel gibilerin eline de bulaşır. Hükümet yapmadı, safsatasını Başbakan Erdoğan bizzat yalanladı. Ama ortadaki tuhaf bir durum yeni bir yandaşlık türü mü ne! Onlar yapmış olamaz. Eee...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Zeynep Şükür'den özür diliyorum

Bülent Korucu 2011.11.09

Kimse Yok mu Derneği, depremle sarsılan Van ve Erciş'te bayramlaşma tertip etti. Yazar, sanatçı ve işadamından müteşekkil 200 kişilik heyet, karınca kararınca hediyeler dağıttı.

Ama asıl amaç hem acıyı paylaşmak hem de bir nevi psikolojik rehabilitasyon yaparak acıyı hafifletmekti. Ekranlardan, gazete sayfalarından tanıdıkları isimleri yanlarında görmek, yalnız olmadıklarını hissetmek parayla satın alınamayacak bir duygu. Yüzlerine yansıyan tebessümden ve ellerimizi sıkarken duyduğumuz sıcaklıktan bir nebze olsun işe yaradığımızı düşündük. Ve biz oradan götürdüğümüzden fazlasıyla döndük. Heybemizde

samimiyet ve sevgi vardı, dönerken yanına feragat, hasbilik, sabır ve metanet eklenmişti. İkişer kişilik ekiplerle en ücra sokaklara gidildi, en mahrum ve mağdur insanlara ulaşılmaya çalışıldı. Kimse Yok mu Derneği güzel bir metotla dağıtım yapıyor. Depremzedelerin depolara gelmesini beklemeden, hatta gelenlere vermeyerek yardımı çadırlara bırakıyor. Bu hem sağlıklı dağıtım için hem de insan onuruna yakışan olduğu için tercih ediliyor. Mağduriyeti ağır olanlar yardım peşinde dolaşamıyor, dağıtım noktalarına gelemiyor. Gelse bile saatlerce uzun kuyruklarda beklemek rencide edici. Malzemeleri arabalara dolduran gönüllüler, verilen adrese göre gittikleri sokakta sağlı sollu bütün çadırlara uğrayarak paketleri teslim ediyor. Herkes benzer örnekleri dönüşte birbirine anlatıyordu: biz aldık başkasına verin. Belki deprem travmasından belki de art niyetten kaynaklanan marjinal örnekleri ekranlarda gösterip 'yağmacı' yaftasını yapıştıranların o çadırları görmesini isterdim.

O kafa dün bir kez daha yüzünü gösterdi. Van'da çoğu kimsesiz yüzlerce çocuğa hediye verildi, oyunlar oynandı, meşhurlarla vakit geçirmeleri sağlandı. Oyun çadırında palyaço ve çocukların yüzünü boyayan ressam da düşünülmüştü. Yüzleri çiçek, kedi yüzü ya da fb yazılı çocuklar etrafımızda koşturuyordu. Üç çocuğun yüzüne 'Van 7.2' yazılmış. Haber internete düşene kadar ne misafirler ne de dernek yöneticilerinin bilgisi vardı. Şimdi çocukların ifadelerinden anlaşılıyor ki birileri 'bunu yazdırırsanız gazetelere çıkarsınız' demiş. Bunu düşünen kafayla, haber masasında 'güya yardım dağıttılar, olmaz olsun böyle yardım' başlıklarını atanlar aynı kafa. Bayramı sıcak evinde geçirebilecekken kardeşleriyle hemdert olmaya çalışan yüzlerce gönüllüye haksızlık; depremin ilk saatlerinde kurtarma ekibi, sağlık personeli ve tonlarca yardımla bölgeye giden derneğin emeğine saygısızlık yapıldı. Milyonlarca liralık ayni ve nakdi yardımları dernek eliyle mağdurlara ulaştıran binlerce insanın hakkına tecavüz edildi. Ben bunlardan sadece birisinden bahsetmek istiyorum; Zeynep Şükür'den. Sadece tanıtmak için babasının adını söyleyeceğim, yoksa zati değeri olan, kendi başına kıymet ifade eden bir genç kız. Hakan Şükür'ün kızı Zeynep. 12 yaşında, bayramı evinde keyif çatarak geçirebilecekken ısrarla babasına eşlik etmek istemiş. Bir çadırda diz çökmüş, soğuktan biraz büzülmüş, ortamdaki acı yüzüne sinmiş fotoğrafı görünce öfkelendim. Sonra kızgınlığıma mahcubiyetin eşlik ettiğini fark ettim. Bazen bu mesleği yaptığımı söylemekten onlarla aynı işi yapıyor olmaktan utanıyorum. Zeynep senden özür diliyorum; evet bu konuda kabahatli değilim. Yapabileceğim bir şey yok, ama yine de özür diliyorum. Senin yaşadıklarınla medyaya yansıyan arasındaki fark karşısında elimden bir şey gelmiyor. Umutsuzluğa düşmemen için, bu ülkeye olan inancının sürmesi için işe yarar mı bilmiyorum, ama özür diliyorum.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

PKK'dan 28 Şubat taktiği

Bülent Korucu 2011.11.15

Fethullah Gülen Hocaefendi'ye yargısız infaz yapmak üzere 28 Şubatçıların başvurduğu taktiği şimdi PKK medyası taklit ediyor.

28 Şubat medyası, çeşitli vaaz ve sohbetlerden kes yapıştır yöntemiyle linç kampanyasına malzeme üretmişti. Onlarca örneğini zikredebiliriz ama en dikkat çekeni şuydu: Hocaefendi'nin, 'CHP'lilerin canları cehenneme diyemezsiniz' olan ifadesini, 'CHP'lilerin canları cehenneme' şeklinde tahrif etmişlerdi. İddianameye de alınan cümlenin aslı kasetlerden ortaya çıkarıldı. 'İdama idam' tamtamlarıyla başlatılan 10 yıllık mahkeme süreci Yargıtay'daki çifte temyizle birlikte beraatla sonuçlandı. Ama hepsinden önemlisi Hocaefendi'yi kamu vicdanında mahkûm edemediler. Zaten milletin sinesindeki beraat, mahkemedekini de mecburiyete dönüştürdü. Toplumu ikna edebilselerdi, infaz çok kolay olacaktı.

Bugünlerde aynı taktiği PKK medyası kullanmaya çalışıyor. Jakoben, dayatmacı ve hedefe giden bütün yolları mubah gören derin devletin kötü bir kopyası olan PKK/KCK yine suçüstü yakalandı. Tek yumurta ikizi denecek ölçüdeki benzerlik iyice sırıtmaya başladı. Gülen'in 24 Ekim'de yaptığı 'terör ve ıstırap' başlıklı sohbet, birçok insanın ezberini bozacak mahiyetteydi. Mesela "Neden okullarda Kürtçenin de öğretilmesine fırsat verilmedi? Yurtdışındaki okullarımızda, hatta Amerika'da bile Türkçe seçmeli ders olarak okutuluyor ve kimse buna mani olmuyor. Büyük devlet olmanın hususiyeti budur." diyordu. Bir başka yerde "Bir dönem balyoz gibi tepelerine inerek bunları sindiririz zannettik. Hâlbuki her balyoz sadece kini ve nefreti kamçıladı. Ve bunu arkadan gelen nesiller tevarüs etti ve bir milleti yutacak hale geldi. Meselenin üzerine bağırıp çağırarak, yakıp yıkarak ve öldürerek değil; akıl, firaset ve şefkatle gidilmelidir." şeklinde konuşuyordu. Hocaefendi, terörün güvenlik tedbirleri ile "lokalize edilmesini, topluma baskı yapmasının engellenmesini, baskı altında dağa gitmenin yolunun tıkanmasını" istiyordu.

Bu haftaki Aksiyon dergisinde yapılan bir derlemede 90'lı yılların başından beri Hocaefendi'nin benzer şeyleri dile getirdiği görülüyor. Sözle yetinilmediğini de hepimiz biliyoruz. Sivil toplumun elinden gelen ne varsa yapılmaya çalışıldı. Onun tavsiyeleriyle bölgede açılan okullar, fırsat eşitsizliğinin aşılmasına yardımcı oluyor. Dershaneler ve bedava dershane hükmünde olan yüzlerce okuma salonuyla eğitim konusundaki eksikliklere yama olunmaya gayret ediliyor. Hem de tehdit ve kundaklama girişimlerine rağmen. Sadece sınırlarımızla da yetinilmedi. Saddam'ın zulmü daha devam ederken ve Kürt gruplar aralarında kanlı iç savaşlar yaparken eğitim gönüllüleri Kuzey Irak'a gitti. Hocaefendi'nin Kürtçe hakkında söylediklerinin de gönül almak kabilinden olmadığının örneği bulunuyor. Yine onun teşvikiyle kurulan Dünya televizyonu var. Kürtçe yayın yapan, dil bilgisi dersleriyle onu yaşatmaya çalışan, Caillou gibi popüler çizgi filmleri yayınlayarak çocukların dili öğrenmesini kolaylaştıran yayın politikası alaka uyandırıyor.

KCK/PKK medyasının Hocaefendi'nin sözlerini çarpıtmaları Türkçe eksikliklerinden değil. Belki insaf ve izan yoksulluğundan. Gerçekten o konuşmanın Kürtlere düşmanlık ihtiva ettiğini düşünüyorlarsa ve bunda samimilerse tamamını yayınlasınlar. İnternet siteleri ve televizyonları bir kara propaganda aparatı değil de gerçekten medya ise o sohbetin bütününü neşretsinler. Bunu yapabileceklerini hiç zannetmiyorum. Çünkü ustaları 28 Şubatçılar da yapamamıştı. Onun için sonları 28 Şubatçılar gibi olacak. Halk, 17 yaşından beri cami kürsülerinden tanıdığı Hocaefendi'yi de biliyor, onları da. Hele silahların gölgesi bir kalksın üzerlerinden, bakalım kimin yanında saf tutuyorlar.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kozinoğlu ile Karayılan'ın benzerlikleri

İzlerin birbirine karıştığı bir dönemden geçiyoruz.

Ergenekon soruşturmaları başlayalı beri bu karışıklık devam ediyor. Düşman görünenlerin yollarının nasıl kesiştiğini, nasıl ortak hedeflere saldırdıklarını hayretler içinde takip ediyoruz. Ergenekoncular savunma hatlarını karşı devrim üzerine kurdu. Güya 'cemaat' devleti ele geçirmişti ve onu ayakta tutan sütunlara saldırıyordu. O kadar ileri gittiler ki Hanefi Avcı, kendisiyle çelişmeyi bile göze alarak aynı tezi işledi. Kitabın birinci bölümündeki Ergenekon'la ikinci bölümdeki arasındaki büyük farkı hâlâ kimse izah edemedi. Ergenekon yargılamalarını savuşturmak ve sulandırmak üzere yapılan propaganda etkili olamadı. İddianın akıldan uzaklığı bir yana 'Suçlamalar doğruysa soruşturanın kimliğinin ne önemi var?' sorusu, sorgulanan tarafta daha büyük risk korkusu oluşturdu. Söylenenlerin cemaatin işine yarama ihtimali sesleri kıstı, fısıltıya dönüştü. Bugünlerde aynı nakaratı KCK/PKK cenahında görüyoruz. Onlar da kendilerini savunmak yerine 'öcü' hikâyesi anlatmayı tercih ediyor.

Ergenekon soruşturmalarına duyarsız kalan PKK/KCK çizgisi şimdi daha ileri giderek cemaat karşıtlığı bayrağını devralmış görünüyor. Derin devletin mağdurları payesini hak edenlerin başında Kürtler geliyor. Ama Kürtlerin haklarını savunma iddiasındaki örgüt bu temizliğe destek vermiyor. Üstüne üstlük Ergenekon'la aynı hedefe ateş etmekte sakınca görmüyor. Hizmet hareketinin bölgedeki varlığı sanki bugün ortaya çıkmış gibi düşmanlıklarına bahane yapıyorlar. Hâlbuki dün yani 20 yıldır yapılanlar dışında yeni bir şey yok. BDP'li belediyelerin engelleri ve KCK/PKK militanlarının kundaklama girişimlerinden kurtulabildikçe eğitim hizmeti verilmeye çalışılıyor. Bunun için ancak teşekkür edilmesi gerekirdi; aynen Ergenekon soruşturmalarından memnun olunması gerektiği gibi. Düşmanlık naralarının zamanlamasının 'ihale alma' dışında açıklaması yok. 28 Şubat'taki topyekûn hücum sonuç vermedi. Ergenekon sanıklarının çabaları yeterli gelmedi. Genelkurmay'daki birilerinin millet parasıyla kurduğu internet siteleri de cemaati bitiremedi. Sefer görev emri taşıyan yedek birlikler cepheye sürülüyor.

Öğretmenler kopyacı öğrencileri ortak yanlışlarda yakalar. MİT'çi Kâşif Kozinoğlu'nun Aydınlık gazetesinde tefrika edilen notları ile PKK/KCK sözcülerinin konuşmalarını yan yana getirdiğinizde aradaki benzerliğe şaşıracaksınız. Sadece üslup ve metot benzerliği değil, söylem birliği de sağlanmış görünüyor.

Hizmet hareketi 28 Şubat'tan sadece aklanarak değil, aynı zamanda güçlenerek çıktı. Mesnetsiz suçlamalar, kamuoyunda Fethullah Gülen Hocaefendi ve tavsiyeleri etrafında kurgulanan hizmete karşı ilginin yoğunlaşmasına sebep oldu. Aleyhte olsun diye yapılan yayınlar bir anlamda reklama dönüştü. Duymamış olanlar duydu. Yakın durmayanlar karşı taraftaki 'cemaati' iyi tanıdıkları için saffını belirleme ihtiyacı hissetti. Kamu vicdanı bir söylenene bir de söyleyene bakar. Karayılan'la Kozinoğlu'nu aynı safta görenlerin fotoğrafı iyi analiz edeceğini düşünüyorum. Son iki notla bitireyim. Kozinoğlu'nun yazdıklarını gördükçe bu seviyenin nasıl olup da ülkenin en önemli istihbarat kurumunda üst düzey görevler alabildiğine hayıflandım. İki, PKK/KCK medyası sağdan yanaşıp İslam savunuculuğu yapacaksa biraz kurs görmesinde fayda var. 'Cemaatten ayrılmış itirafçıları' konuştururken iyi reklam yapıyorlar: "Kur'an okumayı bilmiyordum. Öğrettiler, günde yarım saat Kur'an okutuyorlardı. Düzenli namaz kıldırıyorlardı. Erkeklerle görüşmemize izin verilmezdi." dedikten sonra 'Akşama kadar Gülen'in kitaplarını okutuyorlardı.' diye eklemek komik kaçıyor. Cemaat o haber metnini Güneydoğu'da dağıtsa talep patlaması yaşar!

Fener mi önemli, Aziz Başkan mı?

Bülent Korucu 2011.11.25

Şike yapanlara verilen cezalarda önemli indirimlere giden yasa değişikliği jet hızıyla yol alıyor.

Parlamento'da eşine ender rastlanan mutabakatlardan biri oluşmuş durumda. Meclis'in hayati meseleler etrafında bile tek vücut olamayışından yakınırken mezkûr mutabakattan şikâyet etmek çelişki gibi gelebilir. Ancak planlanan değişikliğin şekli ve muhtevası eleştiriyi hak ediyor. Milyonlarca insanı hakikaten ilgilendiren emeklilik intibak yasası benzeri onlarca düzenleme dururken buradaki el birliğine normal gözüyle bakmak zor. En çok da bu aceleci çabayı sunma şekillerine kızıyorum. Milyonlarca taraftarın beklentisine cevap verildiği iddiası, gerçeği yansıtmıyor. Çünkü yeni yasa sadece bugün ve yarın şikeyle suçlanan yöneticilere yarayacak. Taraftarın cezası ise dolaylı olarak katlanacak. Şikeyle suçlanan yönetici ister 15 yıl ceza alsın isterse 15 ay; takım için sonuç değişmeyecek. Şike yaptığı kesinleştiği için takım küme düşürülecek. Hadi lobi, federasyonda da etkili oldu ve şikeci takımlar küme düşmekten kurtuldu diyelim. UEFA'nın gazabından kurtulmak mümkün olacak mı? İhtimali bile cezalandırıp Fenerbahçe'yi Şampiyonlar Ligi'nden ihraç eden UEFA, kesinleşmiş cezalardan sonra sessiz kalır mı? Avrupa kupalarına katılamadıktan sonra şampiyonluğun da anlamı yok. Her alanda dünyaya kafa tutabilen bir ülkenin taraftarlarını 'annemizin ligi'yle tatmin etmek imkânsız. Uluslararası organizasyonlardan gelecek paradan mahrum kalan takımların rekabet gücünü kaybedeceği ve kendi liglerinde bile zayıf düşeceğini de unutmayalım. Taraftarlar sadece bugün değil, yarın da mağdur olacak. Zira cezalar caydırıcılıktan uzaklaştıkça suçlar tekrar edecek ve kabak yine takımları destekleyen garibanların başında patlayacak.

Aslında mümkün mertebe suçun ve cezanın şahsiliği prensibi çerçevesinde yöneticileri cezalandırmak gerekiyor. Ben Fener taraftarı olarak şampiyonluğa sevindim. Ama hepsi o kadar. Beşiktaşlılar da Türkiye Kupası için coştular ve bitti. Şampiyon takımın bileti, forması zamlanıyor, oradan da kaybediyoruz. Şayet şike varsa, bundan maddi ve manevi menfaat sağlayan sadece ve sadece yöneticiler. Beşiktaş, kupayı almasaydı taraftarın yönetime karşı sabrı taşacaktı. Fener bir yıl daha şampiyon olamasa seyirci yine "olsun, Aziz Başkan çok güzel stat yaptı" demeyecekti. Takımların yönetiminde olmanın getirileri saymakla bitmez. Kimsenin tanımadığı işadamı iken ülkenin en etkili adamları kategorisine girmek bile başlı başına yeter. O büyük bütçeleri yönetmek, dünya çapında bilinir hale gelmek vs. Yöneticilere dönük cezalar caydırıcı olmazsa maliyetkâr hesabı yapıp şikeyi göze alacak çok adam çıkar. Bütün takım yöneticilerinin el birliği ile değişiklik talebini siyasete dayatmasının sebebi de günahkârlar dayanışması. Dün, bugün ve yarın işlenmiş ve işlenecek günahlarının paniği... İlla takımları kurtarmak istiyorlarsa yönetim kurullarında belli çoğunluğun suça iştiraki aranabilir. Böylece her şeyden habersiz taraftar cezalandırılmamış olur.

Fenerbahçe'den açılmışken, orada meskûn orduevinden yönetildiği ileri sürülen bir organizasyondan da bahsedelim. Korgeneral Galip Mendi, Ergenekon tutuklusu emekli generaller Hurşit Tolon ve Şener Eruygur'u ziyaret ettiğinde kıyamet kopmuştu. Şimdi Hasdal Cezaevi'nde yatan generaller için biat turları düzenlendiği iddia ediliyor. Tutukluluk bir tedbirdir ve en önemli gerekçesi suçun temadi etmesini önlemektir. Birinci derece yakınlar ve avukatlar dışında ziyaretler sınırlı ve kontrol altındadır. Tutuklular, meşru hükümeti ve

Parlamento'yu darbe ile ortadan kaldırmakla suçlanıyor. Muvazzaf askerlerin ziyaretine izin vermek, tedbiri boşa düşürmektir. Bu tedbiri uygulayan mahkeme, ziyaretçi listesini önüne alıp muhtemel şüpheliler olarak gözden geçirmeli. Ziyaretçilerin darbenin tamamlanması talimatlarını almadığını nereden bileceğiz?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dayağı yine eczacılar yiyor

Bülent Korucu 2011.12.02

Sağlık sektörü yine bir krizle boğuşuyor. En büyük ve hatta neredeyse tek ilaç alıcısı konumundaki devlet, öngörülen bütçe aşıldığı için iskontoya gitti.

Vaktiyle global bütçe görüşmelerinde buna sesini çıkarmayan ilaç firmaları ise direniyor. Arada kalan ve bu hizmeti vatandaşa sunan küçük işletmeci eczacı ise eziliyor. Benzetme yerindeyse, lokanta sahibi ile müşteri fiyat konusunda anlaşamıyor, dayağı garson yiyor. Önce sorunu ve sebep olacağı komplikasyonları dile getirelim, ardından çözüm önerilerine bakalım. Şu anda canı en fazla yandığı için sesi duyulan eczacılar, ama yakın zamanda yangın hastaya ve oradan da doğal olarak kamu otoritesine sıçrayacak. Yangını daha fazla büyütmeden söndürmekte fayda var.

Eczacılar niye mağdur? Çünkü devlet 'ilaca şu fiyatı öderim' diyor. İlaç sanayii ise o fiyata vermem diye diretiyor. Bu devam eden bir pazarlık süreci olsa sorun çıkmaz. Ama devlet 'yaptım oldu' yaklaşımıyla zincirin son halkası konumundaki eczacıya belirlediği meblağı ödüyor. Firma ise piyasaya o rakamlarla ilaç vermiyor. Şu anda eczacı ya zararına satış yapacak ya da elimde yok deyip hastayı geri çevirecek. Söz konusu pahalı ve genellikle kronik hastalıklarda kullanılan ilaçlar olduğundan eczacı, stokları bitene kadar zararına satışı göze alıyor. Zira asıl ciroyu yaptığı o hastayı elinden kaçırırsa kriz çözüldüğünde geri getirmesi mümkün olmayabilir. Zararını tazmin etmek için fark almayı düşünenler çıkabiliyor ama katlanamayacakları cezalarla karşılaşma riski caydırıyor. Stoklar bittiğinde kriz devam ediyorsa hiç şansı yok, hastalar mağdur olmaya başlayacak. Kimse yeni ilacı alıp zararına satmayı sürdüremez. İlaca erişim imkânı kısıtlandıkça asıl müşteri olan vatandaş, kendi adına alım yapan kamu otoritesini sorgulamaya girişecek. Eczacı, hasta ve devlet bu inatlaşmadan zararlı çıkacak görünüyor. İlaç firmaları da buna güvenerek devletin geri adım atacağını varsayıyor ve restleşmeyi göze alıyor. Kamu otoritesinin karşı silahı ise direnen firmaların çok satan ilacını geri ödeme listesinden çıkarıp başka firmanın eşdeğer ilacını almaya başlamak. Yabana atılacak bir yol değil. Daha önceki krizlerde işe yaramıştı.

Gelelim çözüm önerilerine: Öncelikle kamu otoritesi yüzde 100 mutabakatı sağlamadan icraata başlamamalı. Kendini haklı görmesi, global bütçe görüşmelerinde firmaların bu maddeye itiraz etmemiş olmaları sıkıntıyı hafifletmiyor. Hele pazarlık masasında sandalyesi olmayan eczacıların bedel ödemek zorunda kalması hiç adil değil. Global bütçe görüşmelerinde eczacıların temsil edilmesi bir adım olabilir. Ama nihayetinde kerhen veya gönüllü biçimde ilaç sanayii iskontoyu kabul etmeden uygulamaya geçilmemeli. Her indirim gündeme geldiğinde stok zararlarının firmalarca karşılanacağı hükme bağlanıyor. Fakat devlet müeyyide uygulayıcı şekilde takip etmediğinden ilaç firmaları kulaklarının üzerine yatıyor. Eczacıların ne firmalara ne de devlete karşı pazarlık gücü var. Zararları sineye çekmekten başka çareleri kalmıyor. Eczacılar, emek yoğun ve sık bilgi güncellemesi yapmak mecburiyetinde bir sektörde çalışıyor. Küçük bir hatanın bedeli insan canı olan işi yapıyorlar. En azından bu tür sorunlarla uğraşmasınlar.

AK Parti hükümetlerinden önce vatandaş tamamen ilaç firmalarının insafına terk edilmişti. O günlerde 'Şu ilacı yazarken elim titriyor' şeklinde dert yanan doktorlar biliyorum. Enflasyonist ortamın da katkısıyla ilaç kutusundan kalın, üst üste yapıştırılmış fiyat kupürleriyle karşılaşırdık. O günler geride kaldı, yalnız iskontolar vesilesiyle sıkça yaşamaya başladığımız krizler, öncelikle küçük esnaf statüsündeki eczacıları canından bezdirir hale geldi. Hiç olmazsa son nokta konulmadan düğmeye basılmasın, sektörün ana taşıyıcıları arada kalıp ezilmesin. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yalancı bahar korkusu

Bülent Korucu 2011.12.06

Arap Baharı son zamanlarda en sık duyduğumuz kavramlardan. Hafta sonu bu kavramın bütün boyut ve taraflarıyla konuşulduğu bir toplantı yapıldı. Abant Platformu'nun Zirve Üniversitesi'yle birlikte Gaziantep'te düzenlediği toplantıya hemen bütün ülkelerden yazar ve akademisyenler katıldı.

Toplantı, ihtisas alanı dış politika olmayan benim için ilginç ve öğreticiydi. Türk medyasında genelde temenni, hayal veya korkuları okuyoruz. Ama gerçeklik nispetini test etme şansı bulamıyorduk. Abant Platformu'nda temenni ve korkuların sadece Arap aydınları içinde değil, İsrail, ABD veya Rus aydınlar arasında nasıl algılanıp yorumlandığını bir nebze görebildik.

'Arap Baharı' nitelemesinden neredeyse bütün tarafların hoşnutsuzluğu dikkat çekti. Araplar, bahar kelimesinin yaptıkları işi tasvir ve tarif etmekte yetersiz kaldığını düşünüyor. Devrim gibi daha itibarlı isimlendirmeleri hak ettiklerini düşünüyorlar. Dile getirmedikleri bir hissimi de paylaşayım; biraz da yalancı bahar olmasından korkuyorlar. Aldatıcı güneşe kanıp çiçek açanların başına gelenlerden endişe ediyorlar. Bahar denince Sovyet işgali ve demir yumruğu ile hatıralarda yer eden Prag'ı anıp karamsar olmak mümkün. Daha yakın zamanda 'turuncu devrim'lerin sebep olduğu inkisar-ı hayali de unutmayalım. Devir değişti, dünya eski dünya değil denebilir. Yine de yalancı bahar tedirginliğini yabana atmamak lazım.

Açıkçası dile getirilmeyen ve belki şuuraltında ötelenmeye çabalanan korku bende de var. Bizim nefesimizle hohlaya hohlaya 60 yılda eritmeye çalıştığımız buzdağını onlar, yaktıkları ateşle bir anda eritmek istiyor. 'Başarabilirler mi, buzdağı kendinden biraz feragat ederek ateşi söndürebilir mi, ya da ortaya çıkan sel umulmadık limanlara sürükler mi?' gibi ciddi sorular cevap bekliyor. O ülkelerdeki askerî vesayet ve elindeki rantı bırakmak istemeyen bürokratik oligarşi, en az bizdeki kadar güçlü. Araplar, modern firavunlarını yıktıkları iddiasındalar. Fakat hepimiz biliyoruz ki firavunun yakın çevresi ondan daha tehlikeli olabilir. Firavunu ilahlığa ikna eden ve bunu halka dayatarak aslında kendi iktidarlarını kuran o yakın çevre, yani bürokratik oligarşi henüz dipdiri ve ayakta. Hatta Arap katılımcıların itiraf ettiği üzere geçiş dönemini eski elitler yürütüyor. Bizim bürokratik oligarşi diye tanımladığımız eski elitler ve onların uluslararası bağlantıları, yeni dönemi lehine çevirmek için boş durmayacak. Geçen yıl Kaddafi'ye Paris'in göbeğinde çadır kurduran Fransa'nın muhaliflerle birlikte savaşması kara kaş kara göz hatırına olabilir mi? Sokaklardaki gençler ve kürsülerdeki aydınlar çelişkili

duygular yaşıyor. Uluslararası camianın devrimlerine psikolojik destek ve ihtiyaç duyulduğunda fiili müdahale ile yardım etmesini istiyor. Aynı anda tamamen bağımsız oldukları ve öyle kalacaklarını ileri sürüyorlar. Tam burada Batı'nın bahar endişesi başlıyor. Nasıl Arap sokakları yalancısından korkuyorsa Batılı aktörler de gerçek bahardan kaygılanıyor. En sıcak ve öncelikli mesele olan siyasi dönüşümler konuşuluyor. Ancak yeni siyasi yapı ve oyuncuların aynı zamanda ekonomik ve sosyal dönüşümün itici gücü olacağı gerçeğini kimse göz ardı etmiyor. Siyasi dönüşümün küresel oyunculara ekonomik maliyeti küçümsenecek mesele değil. Bugüne kadar her çeşit rejimle samimi ilişkiler kurmaları, bundan sonra da kendi çıkarlarını önceleyeceklerinin işareti.

Abant Toplantısı'nda dikkatimi bazı katılımcılardaki Osmanlı kompleksi çekti. "Türkiye bizim için model değil, yeniden Osmanlı eyaleti olmayacağız" cümlelerinin altını özenle çizdiler. Umarım aynı delikten yeniden ısırılmazlar. Osmanlı'dan kurtulduk derken en acımasız sömürgecilerin eline düşmüşlerdi. Türkiye'ye eyvallah etmiyoruz psikolojisi inşallah yeni maceralara sürüklemez. Burada iğneyi kendimize batıralım; bazılarımız söz konusu havanın oluşmasına fazlasıyla katkı yapıyor. Ne yazık ki Orta Asya'daki hatalarımızı tekrarlıyoruz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bu bir Aziz Yıldırım yazısı değildir!

Bülent Korucu 2011.12.09

Ben de bir Fenerbahçe taraftarıyım, ama bazı arkadaşlar aşırı duygusal olduğundan içinde Aziz Yıldırım geçen her cümleye anında tepki veriyor. Yazının muhtevasını, yazanın niyetini anlamadan bombardıman başlıyor.

Onun için baştan söyleyeyim, bu yazı Türkiye'deki hukuk eğitimi ve gazetelerdeki hataları değerlendirmektedir. Güncel ve sıcak mevzu Aziz Yıldırım olması hasebiyle adı geçmektedir. Yoksa X şahsı Y konusu diye de yazılabilirdi. İddianamenin mahkemeye teslimiyle birlikte medyada Aziz Yıldırım'a 169 yıla varan hapis cezası istendiği haberleri yer aldı. Kamuoyu haklı olarak infial gösterdi. Yılmaz Özdil gibi bir kısım yazarlar da ateşe körükle gidip; "Gazeteci vursaydı, Münevver'i doğrasaydı, N.Ç.'nin ırzına geçseydi, domuz bağı yapıp, Madımak'a kibrit çaksaydı, rüşvet alsaydı, göz çıkarıp, sakat bıraksaydı, uçak düşürüp, tren uçursaydı, çürük stat dikip, Papa'yı mıhlasaydı... 52 sene daha az yerdi." türünden yazılar yazdı. Yanılmıyorsam Uğur Mumcu'nun şöyle bir tabiri vardı: "Bilgi sahibi olmadan fikir sahibi olmak". Ya bilgi sahibi olmadan fikir satanlara ne demeli?

Türkiye'de en az bilinen ama hakkında en çok lakırdı edilen şey hukuk. Zincirleme suç veya fikri içtima gibi kavramları bilmeyenler bakkal hesabıyla suçları sıralıyor, karşısına kanundaki cezaları yazıp topluyor ve ortaya böyle garabetler çıkıyor. Önce fikri içtimadan başlayalım: Sokak ortasında ateş edip adam öldürene bir de dönüp 'meskûn mahalde ateş etmek' yeni haliyle 'genel güvenliği tehlikeye sokmak' cezası verilmez. Türk Ceza Kanunu madde 44 şöyle diyor: "İşlediği bir fiil ile birden fazla farklı suçun oluşmasına sebebiyet veren kişi, bunlardan en ağır cezayı gerektiren suçtan dolayı cezalandırılır."

Daha önce de yazmıştım 12 Eylül hukuku, solculara bunu uygularken, ülkücülere her bir suçtan ayrı ayrı cezalar vererek ayırımcılık yapmıştı. Onun için adam öldüren solcular hapisten çıkalı 20 yıl oldu ama aynı suçtan hâlâ yatan ülkücüler var. 6222 sayılı sporda şiddet kanununda şike yoluyla şampiyonluk tanımlanmadığı, her bir maç ayrı ayrı değerlendirildiği için fikri içtima uygulanamaz. Şayet böyle bir suç tanımlanıp daha ağır ceza öngörülseydi, her suçtan ayrı ceza gündeme gelmezdi.

'Zincirleme suç' kavramı açısından baktığımızda Yıldırım'a bunun uygulanabileceğini görüyoruz. TCK Madde 43'te "Bir suç işleme kararının icrası kapsamında, değişik zamanlarda bir kişiye karşı aynı suçun birden fazla işlenmesi durumunda, bir cezaya hükmedilir. Ancak bu ceza, dörtte birinden dörtte üçüne kadar artırılır. Bir suçun temel şekli ile daha ağır veya daha az cezayı gerektiren nitelikli şekilleri, aynı suç sayılır. Mağduru belli bir kişi olmayan suçlarda da bu fıkra hükmü uygulanır." deniyor. Yıldırım, örgüt kurma, 6 kez nitelikli dolandırıcılık, 4 şike ve 3 teşvik primi ile suçlanıyor. Aynı olanlar, zincirleme suç kapsamında değerlendirilebilir. Böylece 1 dolandırıcılık, 1 şike ve 1 teşvik primi cezası alır. Aynı suçu sadece bir kere işlediği ileri sürülen kişiler (mesela Beşiktaşlı yöneticiler) ile arada adaletsizlik olmaması için yine kanun gereği dörtte bir veya dörtte üç oranında artırma talep edilerek denge sağlanabilir. İddianame henüz açıklanmadığı için savcının diğer gazeteciler gibi düşünüp düşünmediğini bilmiyorum. Ama en azından mahkeme ve Yargıtay'ın muhtemel bir suç halinde böyle hükmedeceğini sanıyorum. Tekrar hatırlatayım, güncel olaydan ziyade hukuk eğitimi ve gazetecilerin yaklaşımını sorgulamaya çalıştım. Aziz Yıldırım ve adı geçen diğer kişilerin suçlu olduğunu iddia ediyor değilim. Sanıkların beraat etmesi hem Fenerbahçe'yi hem de futbol camiasını rahatlatacaktır. Umarım öyle olur.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Uzun tutukluluğa hayır ama...

Bülent Korucu 2011.12.13

Geciken adalet ve uzun tutukluluk süreleri önemli sosyal meselelerimizden. Fakat ucu belli kesimlere dokununca gündeme gelebildi.

Ergenekon ve benzeri davalar açılmasa ve bir kısım seçkinler cezaeviyle tanışmasa yıllarca süren mahkemeler ve bunun sonucu olan tutukluluklar kimsenin aklına gelmeyecekti. Neyse yine de şükür. Belki bu vesileyle halledilir. 'Bazılarının kanı daha mı kırmızı' düşüncesinin adalet duygusunu zedelemesini de göze alarak çözümü hızlandırabiliriz.

Öncelikle şunu tespit etmemiz gerekiyor: Uzun tutukluluk bir sonuç ve yan etkidir. Asıl meselemiz hükmün gecikmesidir. Yargıda biriken iş yükü sorununu çözmeden yapılacak müdahaleler, yeni ve daha büyük problemlere yol açacak. Geciken adaletin, topluma ve suçtan birebir etkilenen mağdurlara maliyeti yüksek. Hukuka inancın zedelenmesinin yanında hakkını alamamanın maddi ve psikolojik hasarı söz konusu. Mağduriyetin diğer tarafında sanık duruyor. Beraat edecek zanlının ister tutuklu ister tutuksuz yıllarca mahkemede sürünmesi, şüphe altında kalması, bazı tedbirlere maruz bırakılması doğru değil. Hatta hüküm giyenlerin bile uzayan yargılamalarla ekstradan cezalandırıldığını da söyleyebiliriz. Adalet Bakanı Sadullah Ergin'in verdiği rakamlar son yıllarda mesafe alındığını gösteriyor ama yeterli değil. 2006 yılında cezaevlerindeki insanlardan yüzde 62,5'i tutuklu iken şimdi oran tam tersine çevrilebilmiş. Yüzde 70 mahkuma karşılık yüzde 30 tutuklu bulunuyor.

Mahkemeleri hızlandırmadan tutukluluk süreleriyle oynamanın adalet mekanizmasında önemli rahnelere yol açacağı muhakkak. Bakan Ergin, CHP'nin hazırladığı ve tutukluluk sürelerini 2 yılla sınırlayan kanun teklifinin 2 bin 427 sanığın tahliyesini sağlayacağı belirtiliyor. Terör ve tecavüz gibi davaların sanıkları tahliye edildiğinde toplumun tepkisinin ne olacağı belli. Hizbullah Davası sanıkları 10 yılın sonunda tutuksuz yargılanmak üzere tahliye edildiğinde tepki gösterenlerin, bugünkü taleplerini izah etmesi zor. Aslında hukuk önünde eşitlik gibi

evrensel ilkeler olmasa sadece belli kesimler için kanun çıkarabilseler çok rahat edecekler. Heyhat ki böyle bir imkândan mahrumlar... Yine bugün uzun tutukluluktan şikâyet edenlerin başka çelişkilerini de hatırlamak lazım. CHP Grup Başkan Vekili Emine Ülker Tarhan, siyasetten önce YARSAV başkanlığı yaptı. YARSAV, kurulduğu 2006'dan itibaren Adalet Bakanlığı'na yeni hâkim ve savcı aldırmamak için epey uğraştı. Danıştay'ın birbiriyle çelişen kararları doğrultusunda başarılı da oldular. Anayasa Mahkemesi'nin 'anayasaya aykırılık yoktur' kararına rağmen sınavlar iptal edildi, bitmiş alımlar için 'yürütmenin durdurulması' verildi. Yargının bina ve teknik ihtiyaçlarını karşılayan bakanlık, yeni personel alımı yapamadan aylar, yıllar geçti. Sınav ve tayin kapısından geri çevrilen yüzlerce gencin sıkıntısı da cabası. Sayın Tarhan, yargıçsız mahkemelerle adalet dağıtmanın formülünü bulduysa paylaşsa fena olmayacaktı. Herhalde geciken adaletten en son şikâyet edecek kişilerdendir. 'Kanunu ve binası hazır istinaf mahkemeleri neden geciktirildi?' sorusu bile cevaplandığında bazılarının insan içine çıkacak hali kalmamalı.

Yargının iş yükünü hafifletmek ve adaleti hızlandırmak için yapılabilecekler uzun bir liste olabilir. En kolay ama en çok işe yarayacaklardan biri hukuk davalarında arabuluculuk sisteminin bir an önce yasalaşması. Mahkemeye gitmeden çözülebilecek pek çok dosya, arabuluculuk sürüncemede kaldığı için sistemi tıkıyor. Tasarıda hukukçuların tamamına yetki verilmesi öngörülüyor. Barolar ise sadece avukatlarla sınırlansın diye çabalıyor. Bence gereksiz bir tartışma. İnsanların pek çoğu akademisyen bulmakla uğraşacağına en yakınındaki avukatlık bürosuna gidecektir. Bazı bürolar akademisyen isimlerle portföylerini zenginleştirip cazibe merkezi haline bile gelebilirler. Baroların rekabetten korkup süreci tıkamaları doğru değil.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tutuklu bakan!

Bülent Korucu 2011.12.16

Tutuklu yargılamalarla ilgili tartışma sürüyor. CHP'liler, Ergenekon sanığı milletvekillerini gerekçe göstererek büyük bir tahliye operasyonu peşinde. Belki de tutuklu sanıkların Parlamento'ya taşınmasının amacı buydu.

Milli iradeye saygı ambalajı içinde bütün darbe davalarının sanıkları dışarı çıkacak. Arada birkaç bin tecavüzcü ve katil de çıkacakmış, önemli değil! CHP Grup Başkan Vekili Emine Ülker Tarhan ve Rıza Türmen, Adalet Bakanı Sadullah Ergin'e cevap verirken aslında onun haklılığını teyit ettiler. "Bizim teklifimizden elbette yararlananlar olacaktır ama bunu tecavüzcüler olarak göstermek, popülist bir saptırmadır. Yararlananların kim olacağını kanun yaparken, değişiklik teklifi verirken göz önünde bulundurmazsınız, objektif norm meydana getirirsiniz." cümleleri Türmen'e ait. Kısacası elbette herkes yararlanacak. Kemal Kılıçdaroğlu tercihini Mustafa Balbay ve Mehmet Haberal yerine Alparslan Arslan'dan yana kullansaydı ne olacaktı? Abarttığımı sanmayın, üç isim de aynı davanın sanığı. Hatta Arslan, iddia edilen örgütün sadece bir tetikçisi, diğer isimler ise beyin takımı içinde gösteriliyor. Geçen yazımda vurgulamaya çalıştığım gibi hem sanıklar hem de mağdurlar ve kamu yararı açısından mahkemelerin hızlanması ve adaletin gecikmemesi tek yol.

Tutuklu yargılamanın bence en önemli gerekçesi suçun temadisinin önüne geçmek. Bir seri katili tutuksuz yargılamakla, darbe davası sanıklarını salıvermek arasında hiç fark yok. Deşifre olmuş darbecilerin cezadan kurtulmak için darbeyi tamamlamak dışında seçenekleri kalmıyor. Malum bizim ülkemizde sonuca ulaşmış darbeleri henüz yargılayamadık. Bu riski, yani darbenin tamamlanma ihtimalini göze alabilir miyiz?

Vekillerin tutukluluğu konusunda gözden kaçan bir konu da şu: Parlamenter sistemde, yasama diğer erklerin bir adım önündedir. Yürütme ve yargının sınır ve icraatlarını Parlamento'nun çıkardığı kanunlar belirler. Pekâlâ, böylesine ağır suçlardan mahkeme edilen birinin yargıçlığa devam etmesi mümkün mü? Ya da kabinede bakan olarak görev yapmasını kabullenebilir miyiz? Öyleyse Parlamento'yu silah zoruyla ortadan kaldırmaya teşebbüsten yargılananların yasama organı üyesi kalmasını nasıl makul ve hatta gerekli görebiliriz? Haberal, Adalet Komisyonu üyesi olmak istese; Balbay, İnsan Hakları Komisyonu azası olarak Silivri mahkemesine teftişe gitse doğru fotoğraf verilmiş olur mu? Milletvekillerine yurtdışına çıkma yasağı konulabilir mi? Gidip de gelmeyenler kervanına katılmamalarının garantisi ne? Bedrettin Dalan da diş tedavisini bitirip dönecekti!

Tutukluların bir bölümünün gazeteci olması ayrı bir tartışma konusu. İngiltere'de ülkenin en çok satan pazar gazetesinin editörü ve grubun diğer üst düzey yöneticileriyle birlikte 17 gazeteci tutuklanmıştı. Suçlamalar, bilgileri manipüle etmek ve şantajdı. Bazıları kefaletle serbest kaldı. Orada darbe suçuna pek ihtimal verilmiyor ama mesela manipülasyonu terör örgütü lehine yapmış olsalardı nasıl bir muamele görürlerdi? Yüksek Mahkeme başkanının kurban gittiği bir terör saldırısıyla bağlantılı örgüt şüphesiyle yargılansalardı mesela... Türkiye'ye bu konuda yüklenen Avrupa Birliği temsilcileri, İngiltere'de nispeten daha hafif suçlamalarla yapılan tutuklamalara sessiz kalmıştı. Sessizliklerini bozmama tutumu devam ediyor.

Ergenekon'u sulandırma mekanizması öylesine güçlü çalışıyor ki demokrat cephe bile yer yer etkilenip, aynı sazı çalıyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

AYİM'den Başbakan'a tazminat şoku

Bülent Korucu 2011.12.20

Hukuk tarihimizde eşi bulunmayan bir tuhaflıkla karşı karşıyayız. Askerî Yüksek İdare Mahkemesi (AYİM), Başbakan ve iki bakanı tazminat cezasına çarptırabilir. Başbakan Tayyip Erdoğan ile dönemin Milli Savunma Bakanı Vecdi Gönül ve İçişleri Bakanı Beşir Atalay hakkındaki talep karara bağlanacak. 2010 Yüksek Askerî Şûrası'nda (YAŞ) terfileri gündeme gelen Tümgeneral Halil Helvacıoğlu, Tümgeneral Gürbüz Kaya ve Tuğamiral Abdullah Gavremoğlu, hükümetin vetosuna takılmıştı. Başbakan'la eski Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ'un arasındaki bilek güreşi karşılıklı hamlelerle kördüğüme dönüştü.

Terfiler gerçekleşmeyince AYİM yürütmeyi durdurma kararı verdi. "Yapılmamış bir işlem için 'yürütmeyi durdurma' vermek düz mantığa da hukuk mantığına da aykırı. Burada hukuka karşı hile anlamına gelebilecek

yorumla, 'hükümetin YAŞ kararına uymadığı/uygulamadığı' ileri sürülüyor. YAŞ kararlarını doğru tanımlamak gerekiyor.

Cumhurbaşkanı tarafından onaylandıktan sonra hukukî statü kazanan metinler ancak 'YAŞ kararı' diye nitelenir. Aksi halde cumhurbaşkanının süreçteki rolünü etkisiz elemana indirgemiş oluruz. Parlamentonun usulüne uygun ve 550 vekilin oyu ile bile olsa kabul ettiği metinlerin kanun haline gelmesi ve hukukî nitelik kazanması için cumhurbaşkanının onayı şarttır. Meclis'le Köşk arasındaki bir aşamada o metne kanun denmediği gibi yargısal denetime tabi değildir. Anayasa Mahkemesi'ne götürülemez. Aynı şekilde Genelkurmay Başkanlığı Çakmak Salonu'ndan çıkan bir metnin YAŞ kararı olarak nitelenmesinin şartı cumhurbaşkanı tarafından imzalanmasıdır. Bundan önce varlık âlemine çıkmadığı, hukukî bir nitelik kazanmadığı için zaten herhangi bir yargısal denetime tabi tutulamaz. Örnek olayda olduğu gibi henüz varlık âlemine çıkmamış ve hukukî statü kazanmamış bir 'taslak' metni YAŞ kararı kabul edip, uygulamayan idareyi mahkûm etmek hukuka karşı hiledir." Ayrıca YAŞ kararlarının yargı denetimine kapalı olduğuna dair açık anayasa hükmü var. (O günlerde AYİM'in verdiği karara dair bu satırları kaleme almıştım.)

Sivil iradenin bu hamleye cevabı adı geçen generalleri açığa almak oldu. Aslında hükümet, mahkemece yakalama kararı verildiğinde aynı işlemi yapabilirdi ve sorun çıkmazdı. Zira yakalama kararı eski TCK'daki gıyabi tutukluluğun yerine ihdas edilmişti ve aslında tutuklama kararının yüze okunarak uygulanmasını içeriyordu. Askerî Personel Kanunu mucibince sonradan salıverilseler bile haklarında tutuklama kararı verilenlerin terfileri mümkün değildi. Hükümetin bir anlık tereddüdü ve İlker Başbuğ'un karşı atağını kestiremeyişi konuyu kaosa dönüştürdü. AYİM ise süreç boyunca aldığı kararlarla kördüğümü içinden çıkılmaz hale getirdi. Bir yandan 'YAŞ kararlarını uygula' diye hükümet aleyhine hüküm ihdas ederken öbür yandan açığa alınmaları haklı buldu.

Başbakan Erdoğan'ın açığa alma ile terfiye direnme kararlarının gerekçesi aynı: Generaller hakkında devam eden mahkemeler. Cihet-i askeriyenin tavrı kamuoyunun da tepkisini çekti. Bilhassa Tümgeneral Gürbüz Kaya medyada ismi sıkça duyulan bir isimdi. Çukurca'da 6 askerin şehit olduğu 'dost mayını' skandalında adı geçiyordu. Yine Gediktepe'de 11 askerin hayatını kaybettiği saldırı öncesinde alınan Heron görüntülerini 'onları çoban sandık' diye açıklamaya çalışmıştı. Bunu, hem de Başbakan'a brifing verirken yapmıştı.

AYİM'in kararı tazminat ödenmesi doğrultusunda olacak gibi görünüyor. Aksi halde kendiyle çelişecek. 'Üç general terfi etmeli' kararını veren makam o kararın uygulanmamasını cezasız bırakmaz. Bu vesile ile çift başlı yargı meselesini hatırlamakta fayda var. Tabii mücerret bir hayıflanma babında değil, icraata dönük bir hatırlama olmalı. Anayasayı yeniden yapıp böylesi tuhaflıkların kaynağı kurutulmazsa sinek avlamaya ya da ısırılmaya devam edeceğiz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çankaya hesapları

Bülent Korucu 2011.12.23

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün görev süresi hukuktan çok siyasi amaçlarla tartışılıyor.

Tabiatıyla cevapların bir kısmı da siyasi olmak zorunda. Hukuk ve siyaset dilinin söylediklerine geçmeden önce şunu belirtmek gerekiyor: Meselenin siyasi tartışmaların zemini olacağı öngörülerek belirsizlik önceden giderilmeliydi. Cumhurbaşkanı seçim mevzuatı değişirken 367 kasırgası esiyordu ve bazı şeylerin gözden kaçması normaldi. Ancak 12 Eylül 2010 tarihli kısmi anayasa değişikliğinde geçici bir maddeyle problem çözülebilirdi. 'Şartlara göre manevra alanı bulunsun' maksadıyla bilerek muğlak bırakıldığı görüşü hâkim. Hiç lüzumu yokken ve önemli meseleler muhatap ararken 'beş mi, yedi mi?' inatlaşmasıyla vakit kaybediyoruz. Umarım ülke, ağır siyasi bedeller ödemek zorunda kalmaz.

Hukukçular ikiye bölünmüş durumda; Gül'ün Çankaya nöbeti 5 yılda biter diyenler de, 7 yılı savunanlar da sağlam argümanlara sahip. Oraya geçmeden konuyu siyaset ve devlet idaresi açısından ele alalım. Sonuçta varacağımız noktanın emsal teşkil etme vasfını öncelikle kenara yazalım. Sorun gibi görünmeyen uygulamaların ileride sebep olacağı muhtemel krizleri göz ardı edemeyiz. Cumhurbaşkanının görev süresini değiştirilebilir kılmak, devletin zirvesinde büyük kavga ve istikrarsızlıklara kapı açabilir. Anayasal çoğunluğuna sahip AK Parti, Ahmet Necdet Sezer engelini görev süresini 4 yıla indirerek çözmeye kalkabilirdi. Ya da CHP-MHP bloku son seçimi kazanıp Abdullah Gül'den kurtulmayı düşünseydi? Ne olurdu, yok yere devlet krizine girerdik. Siyaset projesini 'Turgut Özal'ı Çankaya'dan indirmek' üzerine kuran Süleyman Demirel bile buna cesaret edemedi. Cumhurbaşkanı azledilemez. Bu kuralı hukukun arkasından dolanarak bozarsanız, açtığınız kapıdan hangi gulyabanilerin gireceğini kestiremezsiniz. Ayrıca 7 yılın doğruluğunu tersini düşünerek de görebiliriz. Eski düzenleme 5, yenisi 7 yıl olsaydı, şimdi 'beş beş' diye tempo tutanlar 7 yıl görüşüne destek verir miydi? Vermeyenler doğrusunu yapardı. Zira oradan açılacak çığır çok daha ağır demokratik ihlalleri beraberinde getirirdi. Anayasayı referandumsuz değiştirme çoğunluğuna sahip bir parti, görevdeki cumhurbaşkanıyla anlaşıp süreyi 20 yıla çıkarsa ne yapacağız? İdare hukukunda 'değişiklikler anında uygulanır' ilkesi mucibince rıza mı göstereceğiz?

Hukuk elbette önemli, ama ortada açık hüküm yoksa sebep olacağı siyasi depremleri hesaba katmak mecburiyetindeyiz. Tartışmayı 'başkan' eksenli yürütmek yerine 'cumhur' açısından ele almalıyız. Olayı Abdullah Gül'ün şahsi meselesiymiş gibi sunmak yanlış. Bu açıdan bakınca çok eleştirilen 'kazanılmış haklar' tezini savunmak zorlaşıyor. Devlette bazı görevleri yapıp yetkileri kullanırken, sağını solunu kollamadan yürümek için görevden alınamazlık ilkesi vardır. Merkez Bankası Başkanı, TRT Genel Müdürü, BDDK başkan ve üyeleri gibi yüksek düzeyli memurların 'süreleri dolmadan herhangi bir nedenle görevlerine son verilemez'. Bu hassasiyetin, devletin başı söz konusu olduğunda gösterilmemesi düşünülebilir mi? Benzer bir tecrübeyi yaşayan Fransa'da 7 yıllığına seçilen Chirac, arada beş yıllık düzenleme yasalaşmasına rağmen etkilenmemiş ve seçildiği kanuna göre süresini tamamlamıştı. Bilhassa CHP'nin maksadı üzüm yemek değil. Cumhurbaşkanını halkın seçmesini kabullenmemekte direniyorlar. Ama o gölün maya tutmayacağını anlamaları gerekiyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Adalet de, şefkat de gecikmesin

Bülent Korucu 2012.01.03

Uludere'de 35 sivil vatandaşımızın kendi jetlerimiz tarafından öldürülmesi yeni bir dönemin başlangıcı olabilir. Ve o yeni dönemi el birliği ile inşa edebiliriz. Böylece bir şerden hayır çıkarabiliriz. Her şeyden önce 'acınız acımızdır' yaklaşımının bir teselli cümlesi olarak kalmaması gerekiyor. Bunun için olay gecikmeden aydınlatılmalı. Körlerin fil tarifi gibi her kafadan ayrı ses çıkıyor. "Kaza mı, komplo mu, kasıt mı?" sorusu şeffaf, hızlı ve tatmin edici biçimde cevaplanmalı. Faili meçhul cinayetlerin, darbelerde şartları olgunlaştırma eylemlerinin üzerine gidebilen yargı mekanizması en büyük şansımız. Kuvvet komutanı ve emniyet müdürü seviyesinde güvenlik bürokratlarını soruşturabilen savcılar, aynı özgüvenle bu işin üzerine de gitmeli. İkinci olarak, ölenleri geri getirmese bile arkada kalanların acısını hafifletecek somut adımlar atılmalı. Maddi-manevi tazminat mekanizması acilen devreye sokulmalı. Bunlar zaten başlamış süreçler, talebimiz, yara derinleşmeden sonuçlandırılması. Geciken adalet gibi geciken şefkat de beklenen neticeleri vermiyor.

Vahim olayla ortaya çıkan iki durumu kayıt altına almakta fayda görüyorum. Birincisi devletin tavrı, daha doğrusu değişimin gözlemlenmesi. Çok değil, 10 yıl önce sokak ortasında infaz yapan ve bunu iftihar vesilesi gören bir 'derin devlet' vardı. Devletin legal unsurları ya sindirilmiş veya suç ortağı haline getirilmişti. 'Devlet bazen rutin dışına çıkabilir' diyeni mi ararsınız; MGK antetli ölüm listeleri dolaştıranları mı? O mütekebbir devletin yerinde bugün mahcup devlet duruyor. 35 insanın kanını yerde bırakmayacağı umudu doğuran, en azından pişkinlik göstermeyen bir siyaset ve bürokrasi var karşımızda.

İkinci önemli tavır ise KCK/PKK örgütünün, daha önce can düşmanı gördüğü koruculara duyduğu muhabbet! Çok değil üç ay önce Ağrı'da bir korucunun evini basarak şehit eden örgüt, bu olayı iyi kullandı. Ölenlerin çoğu, askerle birbirine canını emanet eden ve operasyona çıkan korucuların çocuğu. Zamanlama ve mağdurların kimliği kasıt ihtimalini zayıflatıyor. Operasyonlarda PKK'ya karşı psikolojik üstünlüğün ele alındığı dönemde bunun makul izahı yok. Silvan ve Çukurca saldırıları, devletin dengesini bozmayı ve 90'lı yıllara çekmeyi hedefliyordu. 24 şehit ve 18 yaralının bulunduğu son saldırı, savaşı biraz daha kızıştırmak ve güvenlik güçlerinin tekrar 'rutin dışı'na çıkmasını sağlamak içindi. Çok şükür tuzağa düşülmedi. O psikolojide bunu yapmayan güvenlik güçlerinin ibreyi kendi lehine çevirmişken sivillere kasıtlı saldırdığına inanmak zor. İç ve dış kamuoyunda güç durumda kalmaktan başka ne işe yarayacak?

Kıbrıs Harekâtı sırasında Kocatepe muhribini kendi jetlerimizin vurduğu veya operasyondan dönen birliklerin emniyet tedbiri alan arkadaşları tarafından pusuya düşürüldüğü gibi örnekler biliniyor. Uludere'yi diğerlerinden ayıran, ölü sayısı da değil. Zira ölen ve yakınları açısından baktığınızda tek kişinin acısı da aynı. Korucuların dost ateşinde şehit olan Uzman Çavuş Serkan İpek'in eşi ve çocuklarının yaşadığı travmanın daha hafif olduğu iddia edilebilir mi? Önemli nokta, istihbarat teyidi için gerekli zaman varken sivillerin öldürülmesi. Hata olma ihtimali, kaybedilen canları geri getirmeyecek. Sadece geleceğe dair umutlarımızı korumamıza yardımcı olacak. 90'lı yıllardaki devletin hortlama ihtimali çok korkunç. Tam da bunun için önce komplo ya da kasıt ihtimali soruşturulmalı ve milleti rahatlatacak tedbirler alınmalı.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Evren'den Başbuğ'a uzanan çizgi

Bülent Korucu 2012.01.06

Kenan Evren hakkındaki iddianame ile İlker Başbuğ'un şüpheli sıfatıyla ifadeye çağrılması aynı günlere denk geldi. Biri 12 Eylül darbesinin lideri, diğeri ise 30 yıl sonra benzer suçlamalara hedef olan genelkurmay başkanı.

Aralarındaki benzerlik, aynı günlerde hukuki takibata muhatap olmalarıyla sınırlı değil. Haklarındaki iddialar ve kullandıkları metotlar da benzeşiyor. Geçen 30 yılda arpa boyu yol alınamadığını ve belli zihniyetlerin değişmediğini söyleyebiliriz. İyi ki toplum değişti ve 12 Eylül referandumuyla hukukun önünü biraz olsun açtı. Yoksa 21. yüzyılda hâlâ darbeleri konuşuyor olacaktık. Bugün darbe suçlamalarının yargı önüne çıkıyor olması önemli bir gelişme.

İki eski genelkurmay başkanı da darbe için şartları olgunlaştırma suçlamasıyla karşı karşıya. Siyasi literatürümüze 12 Eylülcülerin kazandırdığı 'şartları olgunlaştırmak' tabiri pek çok şeyi izah ediyor. Evren ve arkadaşları, bu amaçla teröre, Maraş, Çorum gibi facialara göz yummak ve hatta kışkırtmakla itham edildiler. Yıllardır dile getirilen ithamlar şimdi yargının masasında. Balyoz ve Ergenekon davaları yakın dönem cuntalarının da aynı yoldan gittiği iddiası üzerine kurulu. Bombalama, çatışma ve suikastlar öngören planlar yargılanıyor. Başbuğ'u şüpheli konumuna düşüren 'İnternet Andıcı' davası da bir şartları olgunlaştırma girişimi. Genelkurmay Karargâhı'nda ve komutanın talimatıyla Türkiye Cumhuriyeti hükümetine karşı kara propaganda yapmak üzere siteler kurulduğu ileri sürülüyor. 'İrtica ile mücadele eylem planı' davasıyla birleşen dosya tam bir şartları olgunlaştırma projesi. Başbuğ görevden ayrılalı iki yıl bile olmadı. Yani 'asker konumuna çekildi, darbecilere hesap soruyoruz' rehavetine kapılmak doğru değil. Hele ondan sonraki komutan Işık Koşaner'in yargılamaları sonuçsuz bırakmak için 5 ay önce istifa ettiğini düşünürsek, tehlikenin sandığımızdan yakında olduğu görülür.

Bu arada yargılama merci ile ilgili tartışmalara temas etmek gerekiyor. İlker Başbuğ'un Yüce Divan'da yani Anayasa Mahkemesi'nde yargılanacağına dair haberler gerçeği yansıtmıyor. Anayasaya son değişiklikle eklenen madde sadece 'görevle ilgili suçlar' konusunda Anayasa Mahkemesi'ni yetkili kılıyor. Kara propaganda yaparak hükümete karşı darbenin zeminini hazırlamak Genelkurmay Başkanı'nın görevi değil. Anayasa bununla da yetinmiyor, yine son eklenen "Devletin güvenliğine, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlara ait davalar herhalde adliye mahkemelerinde görülür." cümlesi adres olarak ağır cezayı gösteriyor. Bu cümle, askerî yargı başlığı altında yer alıyor. Özetle asker kişiler görevleriyle ilgili suçlarda askerî mahkemelerde, diğer konularda adli mahkemelerde yargılanır. Ordu komutanı ve genelkurmay başkanının askerî mahkemede yargılanması fiilen imkânsız olduğundan Yüce Divan formülü gelişti.

12 Eylülcülerin yargılanmasına gelince referandumu baltalamak isteyenlerin zamanaşımı tezi zaten çürüktü, şimdi iyice ortaya çıktı. Zamanaşımını durduran hüküm yani geçici 15. madde kalktıktan sonra ancak takvim işlemeye başladı. Yani epey vaktimiz var. Evren ve arkadaşlarının yargılanmasına intikamcı duygularla yaklaşmamalıyız. Hukuk zaten intikam aracı değildir, ıslah ve caydırıcılık esastır. Hâlâ görevde ve yeni emekli askerler darbe iddiasıyla soruşturuluyorsa caydırıcılık ihtiyacının şiddeti ortadadır. Bir de 12 Eylül'de acı çekenlerin zedelenen adalet duygusunu tamir etmek gibi insani yönü var, bu davanın.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bülent Korucu 2012.01.17

O, yerine göre her kapıyı açan bir anahtar, her mesuliyeti yükleyebileceğiniz bir günah keçisi ve bütün komplo teorilerine inandırıcılık kazandıran çeşni.

Hemen anlamışsınızdır, "cemaat"ten bahsediyorum. Evde kalmış genç kızlar bile cemaatten bilecek diye endişe içindeyim! Rauf Denktaş'ın vefatını hâlâ cemaate bağlamadılar, hayret ettim!

Abarttığımı sanmayın. Bilim kurgu filmlerinde görseniz 'yok daha neler' diyeceğiniz türden absürtlüklerle uğraşıyoruz. "Cemaat Fenerbahçe'yi ele geçirmeye çalışıyormuş; onun için şike operasyonları yaptırmış." Adliye, emniyet, federasyon ve hatta UEFA'ya aynı anda hükmetmenin imkânsızlığı bir yana; taraftarın kalbi kırılarak bir takım ele geçirilebilir mi? Taraf'tan Demiray Oral, bu hikâyenin akıl dışılığını şöyle yazmıştı: "Onlara Facebook'ta 'zırva tevil götürmez' adlı bir sayfa rahatlıkla açılabilir. Böyle diyorum çünkü onların zaten Facebook'ta çeşitli sayfaları var; adları 'Cemaat akıllı ol Fenerbahçe ile uğraşma', 'Cemaatin gücü Fener'i yenemez' tarzında. Kısaca 'Cemaat' denen memleket paranoyası bu arkadaşların aklını başından uçurmuş. 'Cemaatin gücü Fener'i yenemez' muhabbeti yapanlara, 'Cemaat Gücü diye bir takım mı var?' mavrasını yapmış bulundum ve çok pişman oldum... Dur dur yetmez, çünkü en şahanesini unuttum: 'Cemaat 1907'den beri Fenerbahçe'nin ezeli rakibidir!' (Artık bu noktada Fethullah Gülen'in 1941 doğumlu olması gibi mantıklı açıklamaların bir manası yok elbette.)"

Neymiş efendim, Ahmet Şık cemaate dokunduğu için yanmış. İyi de Şık'tan çok daha ağırını yazanlar yanmadı. Hatta fırsattan istifade birçoğu unutulmaya yüz tutmuş kitabına yeni baskı yaptı. Today's Zaman gazetesi piyasadaki kitapları sıralamış hatta yazarlarıyla mülakat yapmıştı. Yanlış hatırlamıyorsam haberin başlığı da onlardan birinin ağzından verilmişti: "Dokunan yansaydı ben kül olmuştum.

Partilerin 'dış düşman' ihtiyacını da bu yeni kavram karşılıyor. MHP ve CHP en iyi örnek. Şimdi AK Parti ile ilgili aynı senaryo gündemde. PKK/KCK ile de cemaatin mücadele ettiği savunuluyor. Yani BDP de karşı cephede. İktidar ve muhalefetiyle bütün partilere savaş açmış bir sivil toplum hareketinin aklını peynir ekmekle yemiş olması lazım. Kendisini 'Hizmet' olarak tanımlamayı tercih eden hareket her konuda müstağni davranma gayreti içinde. Belki en fazla sahiplenmesi beklenen eğitim hamlesini bile temellük etmiyor. Bunu tevazu değil, gerçeğin ifadesi olarak görüyor. Çünkü orada yapılanlar, bir avuç insana, bir cemaate mal edilemeyecek işler. Erzurum'daki yurtlara çay toplamak üzere Rize'ye giderken kazada hayatını kaybeden Hacı Şaban amcadan, iki çuval çayı arabanın arkasına yüklenen esnafa kadar müthiş bir zincir söz konusu. Diplomasını aldığı gün ailesiyle vedalaşıp haritadan ülke beğenen genç öğretmeni de unutmayalım. Bu bir cemaat değil, olsa olsa camia işi diyebiliriz. Ona da sosyologlar karar versin.

Taha Kıvanç, Star gazetesinde cumartesi günü "Ah o Cemaat yok mu, o Cemaat" başlıklı yazısında konunun sadece akıl değil, izan dışılığını çok güzel anlatmıştı. Bence aşama aşama yürürlüğe konulan bir psikolojik harekâtla karşı karşıyayız. Amaçları şöyle sıralayabiliriz: Ülkenin en önemli sivil toplum hareketlerinden biri hakkında istifham oluşturup ürkütücü göstermek. Ayrıca yeni toplumsal kırılma ve cepheleşmelere zemin hazırlamak.

Akıl, mantık ve hayatın doğal akışına aykırı paranoyak iddiaları ne kadar ciddiye almak lazım, bilmiyorum. Herhalde gülüp geçmek en iyisi. Absürt haberleri gerçek zannedilen Zaytung internet sitesinin en popüler esprileri bu konu üzerine. Birini yazayım da neşelenelim:

"Avustralya hükümetinden Türkiye'ye sitem dolu açıklama: Lütfen okyanus ismi vererek konuşun, üzerimize alınıyoruz."

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mahkeme aslında 'örgüt var' diyor

Bülent Korucu 2012.01.20

Hrant Dink'in katillerinin yargılandığı davada verilen karar, mahkeme başkanı dâhil kimsenin içine sinmedi.

'Örgüt yoktur' kararının sanıkların mahkûmiyetlerine etki eden tarafı ikinci planda kalıyor. Ağırlaştırılmış müebbet alan adama üstüne örgüt suçundan 3-5 yıl daha vermenizin çok anlamı yok. Cinayeti işleyen ve bazılarının ısrarla 'sokak serserisi' olarak tanımlamaya çalıştığı kişiler üst sınırdan ceza aldı. Fakat kamuoyunun isyanını anlamlı ve haklı kılan şey örgütün üst mekanizmalarının karartılacağı endişesi. Şartlar olgunlaştırılıp, Dink açık hedef haline getirilerek cinayete zemin hazırlandı. Aynı kişiler, Dink'in cansız bedeni yerde yatarken icraata devam etti. Bunun, adi bir cinayet, katillerin sokak serserisi olduğuna inanmamızı istediler. Bugün 'örgüt' diye tempo tutanların cinayetin akabinde 'yalnız kurt' teorileri ürettiğini kayıtlara geçirmemiz lazım. Yalnız kurt teorisyeni Ruşen Çakır dün sadece 'yanılmışım' diyebildi.

Ben en çok Hanefi Avcı'nın tepkisini merak ediyorum. Malum Avcı, "Haliç'te Yaşayan Simonlar" kitabında, saldırıların arkasında örgüt arayanları fena paylamıştı. Spekülasyon olmasın diye Nedim Şener'in yaptığı ve kitabın kamuoyuna lansmanı yerine geçen haberden alıntı yapayım: "Danıştay'a silahlı saldırı, Dink'in öldürülmesi, Malatya'daki Zirve Yayınevi katliamı gibi olayların görünen bugünkü faillerinden başka Ergenekon veya benzeri gruplar tarafından yapılmış olacağına mevcut deliller ve olayların oluş biçimine bakarak kimse beni ve makul birini ikna edemez. Bu iddialar zorlamadır. Ergenekon örgütünün varlığı konusunda yazılı belge, doküman, örgütsel faaliyet sayılabilecek bazı ilişkiler varsa da eylemleri konusunda hiçbir ciddi emare yoktur. Geçmişte Türkiye'de meydana gelen pek çok olayın (Malatya'daki Zirve Yayınevi Katliamı, Rahip Santoro Cinayeti) Ergenekon tarafından gerçekleştirildiği iddia edilerek epey bir süredir uydurma tanık vs. aranmaya başlandığı net olarak görülüyor. Amacın olayları aydınlatmak değil, Ergenekon'la irtibatlandırmak olduğu açıkça ortadadır." Avcı 'ben haklı çıktım' der mi bilmiyorum.

Mahkeme kararına geri dönelim. Kamu vicdanı ve hukukla çelişen karar aslında örgütün varlığını gösteriyor. Kanunun örgütü tanımlarken aradığı bütün şartları kararda görebiliyoruz. En az üç kişinin kanunun suç saydığı fiili işlemek için bir araya gelmesi gerekiyor. Tetikçi Ogün Samast'la birlikte üçten fazla kişi aynı suçtan mahkûm oldu. Mahkeme Başkanı, Vatan Gazetesi'ne örgüt için 'birden fazla suç' aranacağını söylüyor. Trabzon McDonald's bombalama olayını yine aynı kararda görüyoruz. Mahkemenin Erhan Tuncel'e verdiği mahkûmiyet, söylenen mazereti ortadan kaldırıyor. Örgüt kurmak için noter tasdikli mukavele imzalama ve herhangi bir bakanlığa kayıt yaptırma şartı aranmıyor! Temyiz incelemesi yaparken Yargıtay'ın başka gerekçelere ihtiyacı yok. Yerel mahkemenin kararı tek başına bozma için yeterince güçlü gerekçeler sunuyor.

Bu arada şu çelişkiye de dikkat çekelim: Bir yandan tutukluluk süreleri kısalsın diye kampanya yapanlar, aynı anda temyizle Yasin Hayal tahliye edilmesin diye kampanya da düzenliyor. Yargıtay, 'örgütlü suç' kapsamına alarak bozarsa derin nefes alacaklar. Fakat istedikleri kanun çıkarsa bütün sanıklar eşit biçimde yararlanacağı için o imkân da ortadan kalkacak ve Hayal elini kolunu sallayarak dışarı çıkacak. Aldığı diğer mahkûmiyetlerden fazla yattığından tahliyesi kaçınılmaz. Bu arkadaşların işi de zor, hem Hanefi Avcı'yı hem Hrant Dink'i savunmak; birilerini tahliye etmeye çabalarken diğerlerini içerde tutacak formüller üretmek kolay değil...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Farklı gazete

Bülent Korucu 2012.01.27

Zaman Gazetesi 3 Kasım 1986'da yayın hayatına başladığında, endişe ve umut iç içeydi.

Çarçabuk bitecek bir macera, tozlu raflarda refiklerinin yanında yerini alacak bir hayal kırıklığı endişesi vardı. Bizim endişe dediğimiz, aslında birileri için beklentiydi. 'Gazetecilik yapılacaksa onu da biz yaparız' havasındakilerden bahsediyorum. Halkın önemli kesimini oluşturan muhafazakârların gazete çıkarabileceğine ihtimal vermiyorlardı. 'Başaramazlar, üç-beş gün sonra kapanır gider' havası ve küçümseyici tavır baskındı. Aslında bu karamsar vasat onlarla sınırlı değildi. Umutla kolları sıvayanların etrafında da 'acaba'lar uçuşuyordu. İki sebebi vardı istifhamların; birincisi bugüne kadar medyadan hep darbe yemiş, yalnızca negatif haberlerin öznesi olmuş kitle, gazete kavramına soğuk duruyordu. İkincisi ise henüz yetişmiş bir kadrodan söz edilemiyordu. Gazetecilik mekteplerini bitirmiş tecrübesiz birkaç isim ve hâlâ okuyan bir avuç idealist gençten başka sadece umutlar vardı.

Başlarken logonun altına yazılan 'Farklı gazete' ifadesinin yapılmak isteneni çok iyi anlattığını düşünüyorum. Akıntıya karşı kürek çekebilecek, kurulu medya düzeninin büyüsüne kapılmayacak, yeni şeyleri yeni üsluplarla söyleyebilecek bir gazete planlanıyordu. Yapılması gereken 'örnekleri kendinden bir gazetecilik' üretebilmekti. Başarı ve kalıcılık ancak böyle elde edilebilirdi. Önümüzde yol gösterebilecek ustaların olmaması önemli handikaptı. Ancak aynı zamanda şansımızdı belki de. Müesses gazetecilik nizamı ve herkesi esir alan kötü alışkanlıklardan uzak durabilmenin mecburi istikametiydi herhalde.

Yurtiçinden ve dışından gelen misafirlerin hayranlıklarını ifade ettiği binamızın önünde bazen durup yukarıdan aşağıya süzüyorum. Gözümün önüne kimi zaman Rüzgârlı Sokak'taki tek katlı büro geliyor. Kimi zaman da Kalender Sokak'taki iki buçuk katlı bina şekilleniyor hayalimde. Bizim için büyük bir atılımdı o iki buçuk katlı gazete. Hele bir de altına ikinci el, hatta 20 yaşından büyük matbaayı attığımızda çağ atlamış gibiydik. Ne kadar çok şükredeceğimiz şey var... Tirajımız 10 bin olsun diye çekilen sıkıntıları kaç kişi hatırlıyordur acaba? 'Ha gayret 100 bine az kaldı' coşkusu çok da uzakta değil. Bugün 1 milyonu alelade bir rakam gibi telaffuz ediyoruz. Ne kadar çok şükredeceğimiz şey var... Belediye otobüsleriyle başbakan takip etmeye çalışan muhabirlerimizin 'Siz de kimsiniz?' sorgusuyla kapı dışında bırakıldığı programların çetelesini saklayan var mı? Meclis'e büro açmak için verilen mücadeleyi kaçımız biliyoruz? Oysa önceki gün Ankara'daki 25. yıl kutlamasına Başbakan Tayyip Erdoğan 10 bakanıyla katıldı. Onlara Parlamento içi ve dışındaki muhalefet partilerinin yetkilileri eşlik etti. Ankara bürokrasisi neredeyse tam kadro oradaydı. Başbakan Erdoğan, "35 ülkede 10 farklı dil ve iki alfabeyle yayınlanan Zaman, ateşlerde açan çiçek gibi." dediğinde, geldiğimiz noktayı işaretliyordu.

Ama ne görkemli bina, ne 1 milyona dayanmış tirajımız ne de siyaset ve bürokrasinin iltifatları tam bir başarı ölçüsü. Şayet farklı gazete olabilmişsek, örnekleri kendinden bir gazetecilik üretebilmişsek kendimizi başarılı sayabiliriz. Yukarıda saydıklarımız farklı gazete olmanın tanıklığı olarak değerlendirilebilir. O zaman eyvallah...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP'de anomali doğumun yan etkileri

Bülent Korucu 2012.01.31

Anamuhalefet partisi, beklenmedik anda ve beklenmedik şekilde genel başkan değiştirmişti.

Beklenmedik derken kamuoyunu kastediyorum, yoksa bazıları için çok planlı bir değişim olduğu ortada. Deniz Baykal'ın kaset komplosu ile alaşağı edilmesiyle Kemal Kılıçdaroğlu liderlik koltuğuna oturtuldu. Oturtuldu diyorum, zira başta kendisi bile beklemiyordu. Eldeki fotoğrafa bakarak, oturtan iradeyi Genel Sekreter Önder Sav zannetmiştik. Kısa süre içinde oyun dışına atılınca Sav'ın da sadece bir manivela görevi yaptığı anlaşıldı. Hem Baykal hem de Sav'ın intikam ve rövanş duygusuyla yanıp tutuştuğunu söylemek için kâhin veya büyük analist olmaya gerek yok. Vekillik listelerinden silinenleri de eklersek bu duyguları paylaşan epey insan toplanıyor. Genel merkez ve Kılıçdaroğlu'nu olağanüstü tüzük kurultayına zorlamaya yetecek imza toplandı. Kemal Bey ise 'zaten toplayacaktım' manevrasıyla psikolojik kaybı telafi etmeye çalışıyor. Aynı zamanda kurultay gündemini belirleme hakkını muhalefetin elinden alma niyetinde. 'Kurultayda ne olur?' sorusuna cevap aramadan önce parti ne âlemde ona bakalım. Son genel seçim Kemal Bey ve ona yatırım yapanlar açısından hayal kırıklığı oluşturdu. CHP biraz daha yüksek çıkar bekliyorlardı ama daha önemlisi AK Parti'yi yüzde 40 civarında düşünüyorlardı. Kapanabilir bir fark umut ve yeni yatırımcı anlamına geliyordu. CHP yüzde 26, AK Parti ise yüzde 50 şeklinde gerçekleşti.

Umutları kıran sadece seçim sonuçları değil. Üç büyük ilde CHP büyük krizler yaşıyor. İstanbul il başkanlığına kısa sürede 4 kişinin atanmış olması "23 Nisan çocukları gibi biri oturuyor, öbürü sıra bekliyor." esprilerine yol açtı. Ve bu eleştiriyi yapanlar partililerdi. İzmir'de belediye ile teşkilat arasındaki kavga mahkemelere taşındı. Eski Ankara İl Başkanı Ali Yıldızlı muhaliflerin başını çekiyor. Bir önceki il başkanı Tarık Şengül, yolsuzluk içerikli iddialarla partide deprem etkisi oluşturarak ayrılmıştı. Üç büyük ilde henüz teşkilatını bile kuramamış partinin umut vaat etmesi mümkün değil. Kılıçdaroğlu, en büyük destekçisi bilinen Gürsel Tekin'i de seçimlerden sonra pasif göreve kaydırmıştı. Kemal Bey, önümüzdeki kurultayı hasarsız atlatırsa perde arkasındaki destekçilerinin gücüne inanmak kaçınılmaz olacak. Muhalif cepheye baktığımızda tablo şöyle okunabilir: Deniz Baykal hâlâ partide bir güç ama her daim ısıtılan bir 'varan2' meselesi var. Oda TV dinleme kayıtlarında bile gündeme gelmişti. İlk kasetten sonra istifa için direnç görününce de aynı iddia fısıltı gazetesine manşet olmuştu. Baykal'a blöf mü yapılıyor yoksa gerçekliği var mı şimdi ortaya çıkabilir. Baykal, Önder Sav'a en az Kılıçdaroğlu kadar kızgın aslında. Zira kendini indiren operasyonun dümeninde zahiren Sav görünüyordu. Ama barışmaları sürpriz olmaz. Gürsel Tekin kırgınlığına rağmen ehven-i şer olarak Kılıçdaroğlu'nun yanında durmaya devam eder. Fakat kendi hesaplarını tamamen kapattığı anlamına gelmez.

Muhalifler kurultayda önce genel başkanın etrafını boşaltmaya çalışacak. Baykal için hazırlanan sınırsız atama yetkisini geri olmaya ve genel kurulu yetkili kılmaya çalışacaklar. Liderlik koltuğunu daha sonra tartışmaya açmak istiyorlar. Kemal Bey ise bu raundu kaybettiğinde maçı kazanamayacağını biliyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP'liler dama oynuyor

Bülent Korucu 2012.02.03

Eskiden 'Ortadoğu ve Balkanların' diye bir klişe vardı. Onunla söyleyecek olursak Ortadoğu ve Balkanların en kurultaycı partisi CHP yine işbaşında.

Bu sefer iki gün arayla olağanüstü kurultay toplayarak kırılması zor bir rekoru deneyecekler. Aslında haksızlık etmeyelim, CHP olmasa iyice yeknesak hale gelmiş siyaset arenasının heyecanı kalmayacak. Başbakan Tayyip Erdoğan'ın 'üçüncü dönem yokum' açıklaması AK Parti'yi biraz kımıldattı. Ancak şimdilik herkes birbirini kolladığı için hareketlenme görünmüyor. Neyse CHP'ye dönelim. CHP'deki hareketlilik rutine dönüştüğünden bıkkınlık veriyor. Bir de basit hamleler izleyicilerin seyir zevkini bozuyor. Satranç değil dama seyrediyor gibiyiz.

Neden iki kurultay? Çünkü Genel Başkan Kemal Kılıçdaroğlu, muhaliflerin yeterli imzayı toplayabileceğini tahmin etmedi ve gafil avlandı. 'Kurultayı toplayan gündemi belirler' kuralını aşmaya çalıştı. Bu defa karşısına kayyum tehdidi çıktı. Saadet Partisi'nde yaşandığı üzere partinin kayyuma devri ihtimal olarak belirince karşı adım geldi. Önce Kemal Bey'in kurultayı toplanacak, ardından muhaliflerinki... Kılıçdaroğlu ve ekibi parti içi iktidarı kaybetmemek adına bu garabete imza atıyor.

Kurultay, parti içi muhalefetin son şansı. Seçimlerde Meclis grubunu tek renk haline getiren Kılıçdaroğlu, sonbahardaki seçimli kurultaydan önce delege yapısında da temizlik yapacak. Yani muhalifler lideri götürmekten ziyade kendilerini kurtarmanın derdinde. Merkez Yönetim Kurulu kararıyla 12. maddeye göre üye yapılanların seçilme hakkı olsun ama oy kullanamasın istiyorlar. En kritik taleplerden biri bu. Diğeri ise genel başkanın MYK'yı tek başına seçebilmesine imkân veren 39. madde. 2008 kurultayında değişen ama yürürlüğü ertelenen madde, son krizde Yargıtay Başsavcılığı'nın onayı ile işlerlik kazanmıştı. Önder Sav ve ekibinin tasfiye edildiği kriz sırasında yeni tüzüğün yürürlükte olduğunu söyleyen yargı, Kılıçdaroğlu'nun imdadına yetişmişti. Muhalifler eskiye dönülmesini ve MYK'yı genel başkanın değil, Parti Meclisi'nin seçmesini talep ediyor. Eski lider Deniz Baykal, kendisi için hazırlanan maddenin kalmasını isteyerek diğerlerinden ayrılıyor. Muhaliflerin değişiklik tekliflerinin önemlilerinden biri de kurultaylarda seçim kararını kolaylaştırmak. Seçim yapılıp yapılmayacağını oylamak için delegelerin yüzde 10'unun talebi yeterli olsun diyorlar. Şu anda bu oran salt çoğunluk şeklinde. Değişiklik taleplerinde mevcut delegelerin hoşuna gidebilecek mesajlar var. Hazine yardımının yüzde 40'ının teşkilatlara dağıtılması bunlardan biri. Son seçimde başarısızlığın faturası Hazine yardımını reklam kampanyalarına harcayıp yerel unsurlara para göndermeyen Gürsel Tekin'e kesilmişti. 'Mevcut delegelerin yerine kendi adamlarını getirecekler' propagandası da etkili olabilir. Muhalifler, delegeleri 'bu aslında sizin de son şansınız' cümlesine ikna edebilir. Hazine yardımı ve delege kıyımı tezi kurultayda

dengeleri değiştirebilir. Baykal henüz rengini tam belli etmedi. Ayrıca tekliflere açık yüzergezer bir delege kitlesi de mevcut.

Kılıçdaroğlu ilk kurultayda, önceden söz verdiği şimdi de muhaliflerin talep ettiği bazı değişiklikleri gerçekleştirecek. Önseçim yapılması, çarşaf listenin mümkün hale gelmesi, adaylık için yüzde 20 imzanın yüzde 10'a çekilmesi gibi. 26 Şubat'taki kurultayda tüzüğü büyük oranda değiştirerek ikinci kurultayı sakil hale getirmek istiyor. Kim kazanırsa kazansın kaybeden CHP ve belki de Türkiye olacak. Parti içi iktidara böylesine enerji ve mesai harcayan bir partinin bırakın iktidar alternatifi olmasını, adamakıllı muhalefet yapması bile zor. Nisan-mayıs aylarındaki il ilçe seçimleri ve sonbahardaki büyük kurultay, CHP'nin 2012'yi iç hesaplaşmalarla geçireceğini gösteriyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dindarların talebi özgürlük

Bülent Korucu 2012.02.08

Başbakan Tayyip Erdoğan ile anamuhalefet lideri Kemal Kılıçdaroğlu arasındaki 'imam hatip liseleri' (İHL) polemiği bir anda dindarlık ve dinî yaşantı tartışmasına dönüştü. Tartışmanın başı ve zemini kaybolunca içerik de hepten anlamsızlaştı.

İHL'lerin de içinde olduğu meslek liselerini yıllardır mağdur eden katsayı, eski YÖK Başkanı Yusuf Ziya Özcan'ın giderayak yaptığı düzenleme ile düzeltilmişti. CHP'li iki milletvekili, düzenlemenin iptali için Danıştay'a gitti. Başbakan'ın eleştirisine Kemal Bey alışık olmadığımız şekilde cevap verdi ve parti olarak bu müracaatın arkasında olmadıklarını beyan etti. CHP liderinin dindar kitlelerin hassasiyetini dikkate aldığını gösteren ilk örnek de değil bu. Kılıçdaroğlu, Kürt ve laiklik siyaseti konusunda zaman zaman klasik CHP'den ayrışıyor. Dindarlık ve İHL'ler iç içe geçmiş kavramlar. Karşıtları 'bu kadar din adamına ihtiyaç mı var?' diye kapatmaya çalışırken bile İHL'lerin çocuğunu dindar yetiştirme arzusunun sonucu olduğunu biliyordu. 'Hangi okulun mevcudu devletteki kadrolara paralel' savunmaları bir yana, muhafazakâr kesim de İHL'lerin din adamı yetiştirmek üzere açılmadığını belirtiyordu. Kılıçdaroğlu da bu gerçeğin farkında olarak okulları doğrudan hedef almıyor.

Tartışmanın geldiği nokta kafaları iyice karıştırdı. Çizilen manzara, toplumu dindarlaştırmak için devletin imkânlarını arkasına almış dayatmacı bir iktidar ve ona direnen özgürlük yanlıları. Dinin temel metni yani Kur'an-ı Kerim "Dinde zorlama yoktur" derken gerçek bir dindarın bundan farklı düşünmesi beklenemez. Din bir tercih işidir ve sadece iradi yönelimin kıymet-i harbiyesi vardır. Dinî kaynaklar, zorlamanın küfürden daha ağır sonuçları yani münafıklığı doğuracağını anlatır. Ayetin ikinci kısmı olan "Artık doğru ile yanlış apaçık ortaya çıkmıştır." ifadesi dindarların talep edeceği şeye işaret ediyor diyebiliriz. O da her şeyin apaçık ortaya konulabileceği bir hürriyet ortamıdır. Nitekim Başbakan Erdoğan, Zaman'ın 25. yıl merasiminde yaklaşımını şöyle özetlemişti: "Düşüncesine güvenen düşünce özgürlüğünden, inancına güvenen inanç özgürlüğünden korkmaz."

Erdoğan, polemiğe yol açan konuşmasındaysa şunları söylemişti: "Sayın Kılıçdaroğlu, sen bizden, muhafazakâr demokrat parti kimliği sahibi AK Parti'den ateist bir nesil yetiştirmemizi mi bekliyorsun? Biz muhafazakâr ve demokrat, milletinin, vatanının değerlerine, ilkelerine, tarihten gelen ilkelerine sahip çıkan bir nesil yetiştireceğiz. Bunun için çalışıyoruz." AK Parti Genel Başkanı sıfatıyla ve il başkanları toplantısında yapılan konuşmanın iki açıdan yanlış olmadığını düşünüyorum. Birincisi, Başbakan aynı zamanda bir partinin lideri olarak ona uygun zeminlerde parti politikalarını seslendirebilir. AK Parti'yi taşıyan asıl kitle muhafazakârlar yani çocuğunun dindar yetişmesini isteyenler. Bu kitlenin beklentilerine hitap eden cümleler kurması normal. İkincisi demokrasi teorisi açısından amaçlara rengini araçlar verir. Dindar nesil amacı hiçbir şekilde gayrimeşru değildir. Ancak araçlar buna halel getirebilir. Konuşan kişi söz konusu amacı gerçekleştirmek için araç olarak özgürlüklerin genişletilmesini söylüyor. Pratik de bunu doğruluyor. 10 yıldır ülkeyi tek başına yöneten, Parlamento'da kanun çıkarma yetkisine sahip bir partiden söz ediyoruz. Bazı hatalarına rağmen dindarlık dayatması anlamına gelecek icraatını hatırlamıyoruz. Hatta yer yer daha sağdaki partilerden aksi yönde eleştiri alıyorlar. Sözün özü devlet sopasıyla empozeyi din de reddediyor, dindarlar da. Karşı görüşün özgürce ifade edilemediği ortamda benim düşüncemin de bir kıymeti kalmıyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

AK Parti'yi büyüten çetelerle mücadeleydi

Bülent Korucu 2012.02.14

Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı Hakan Fidan ve bazı çalışanlarının ifadeye çağrılması hukuk tartışması doğurdu.

Önce MİT Kanunu sebebiyle soruşturma yapılamayacağı ileri sürüldü. Doğru olmadığı ortaya çıkınca mevzuat düzenlemesi yoluna gidiliyor. Burada da kafalar karışık. MİT Kanunu 26. maddeye ekleme yapılacak. Böylece adı geçenler Ceza Muhakemesi Kanunu 250 ve 251'in kapsamından kurtulacak. Adalet Bakanı Sadullah Ergin dün Taha Akyol'a daha kapsamlı değişiklikler düşündüklerini anlattı. 'Kişiye özel kanun' eleştirilerinden kurtulmak için yorganı yakmayı göze aldıkları anlaşılıyor.

CMK'da değişiklik hem hukuk açısından hem de siyaseten büyük hata olur. En başta Anayasa'ya aykırı. Çünkü 14. madde özetle "Hak ve hürriyetler, devlete karşı suçlar biçiminde kullanılamaz." diyor. Maddeyle ilgili tartışma milletvekili dokunulmazlığı konuşulurken kapanmış bir konu. Bu kapsamdaki suçu işleyen parlamenter bile dokunulmaz değilse hiç kimse olamaz. Kaldı ki yasama dokunulmazlığı bütün dünyanın kabul ettiği neredeyse tek meşru alan. Diğer suçlarla ilgili Meclis kararı gerekirken, söz konusu madde doğrudan soruşturma yetkisi tanıyor. Parlamento'dan esirgenmiş izin yetkisini Başbakan'a vermek hukuken mümkün değil. Sayın Bakan ve diğer sözcüler ikinci bir hatayı şöyle yapıyor: Ceza Kanunu 301. maddede soruşturma izni Adalet Bakanı'na bırakıldı. 'Türklüğe ve devlet kurumlarına hakaret' diye özetleyebileceğimiz kanunu, CMK 250'de sayılan suçlarla bırakın eş tutmayı, kıyaslamak bile mümkün değil. Fikir hürriyetinin sınırındaki suçu, örgütlü çete ve devlete karşı işlenenlerle bir tutabilir miyiz? Kaldı ki o bile eleştiriliyor. Hrant Dink'in mahkûm

olduğu Türkiye'yi zora sokan yargılamadan, Orhan Pamuk'u kurtarmak üzere bulunan formül yanlıştı. Sui misal emsal olmaz. O yanlış, daha büyük hata için gerekçe yapılabilir mi?

Uluslararası hukuk karşısında en büyük mahcubiyeti devlet görevlilerinin yargısal denetimden kaçırılması konularında yaşadık. 1982 döneminin önde gelen ayıplarından biri 'Memurin Muhakemat' uygulamalarıydı. Yüzyıllık gelenek bürokratların kendilerini koruma zırhına almalarını öngörüyordu. 1999'da çıkarılan kanun biraz gevşeme sağlamıştı. Tekrar eskiye dönme riskiyle karşı karşıyayız. Memurlar zaten 'görevle ilgili' suçlarda izin mekanizmasıyla koruma altında tutuluyor. İzne bağlanırsa CMK 250. maddede kapsam dışı bırakılan uyuşturucu ticareti, çete ve devlete karşı işlenen suçlarla mücadele imkânsızlaşır. Soruşturmaya izin verilmeden bir kişinin (bu başbakan da olabilir) şüpheliyi aklaması hukuka uygun değil. Mesela adalet bakanı MHP'li olsaydı Orhan Pamuk'un yargılanmasına izin verecekti. Hukuk kişisel inisiyatifleri asgariye indirmek için var. Kanunlarda evrensel hukuka aykırılık varsa düzeltilsin, değilse yargılamayı siyasilerin iki dudağına indirgemek yanlış.

Gelelim işin siyasî boyutuna: AK Parti'nin en önemli icraatı ne diye sorsanız, tereddütsüz çetelerle mücadele derim. Siyasî istikrar ve onun doğal sonucu ekonomik denge, devlet içindeki çetelerin geriletilmesiyle mümkün olabildi. Önceki hükümetlere karşı uygulanan istikrarsızlaştırma ve alaşağı etme projeleri AK Parti'ye de tatbik edildi. Ama siyasî iradenin arkasında durduğu adlî müdahale ve mücadeleyle akim kaldılar. Seçimde iktidara oy verenlerin önemli kısmı, bu mücadeleyi taçlandıracak anayasa beklentisiyle hareket etmişti. Ergin'in söylediği gerçekleşir ve devletteki çetelerle mücadele edenlerin kolu kanadı kırılırsa binilen dal kesilmiş olur. Ergenekon zihniyeti, köprüyü geçene kadar AK Parti'ye 'dayı' demeyi son koz olarak görüyor. Son 10 yıldaki serüveni yeniden okumakta fayda var.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

MİT tartışmasındaki toz bulutu

Bülent Korucu 2012.02.16

Milli İstihbarat Teşkilatı'nın merkezinde bulunduğu krizde pek çok şey birbirine karışmış durumda.

Belirsizliğin önemli bölümü bilinçli karıştırıcıların eseri. Tozun dumanın dışına çıkarak fotoğrafı çekmekte fayda var.

MİT mensuplarının karıştığı iddia edilen eylemleri PKK'nın işine yarıyor diye düşünmek yanıltıcı olacaktır. Son yıllarda hükümeti zor durumda bırakan tek yol terördü. PKK kılığında yapılan eylemlerin PKK'ya faydasından ziyade hükümete zararına odaklanmak gerekmez mi? İstanbul'un göbeğinde otobüs yakmak, öncelikle hükümeti zor durumda bırakır. PKK, metropollere girmekte zorlandığı için stratejide basamak atlayamadı. Siyasi istikrarı bozup hükümeti yönlendirmek, olmazsa alaşağı etmek için tek çare terör kalmıştı. Ekonomik ve sosyal politikalarda yapılan eleştiriler halk nezdinde çok ikna edici değildi. Ama yer yer terör olayları alevlendirilerek AK Parti Hükümeti'ne yumuşak karın oluşturulmaya çalışıldı. Ve bu, hep kritik eşiklerde yapıldı.

Çukurca, Reşadiye, Aktütün neredeyse bütün terör saldırıları iktidar açısından önemli dönüm noktalarına denk getirildi. Hatta Danıştay saldırısını da bu minvalde saymak yanlış olmaz. O zaman Başbakan'ın ifadesiyle "Devlet içindeki çetelerle PKK arasındaki kanlı ittifak"a odaklanmak gerekiyor. (Bkz. 8 Şubat'taki valiler toplantısı konuşması)

Oluşturulan ikinci önemli yanılgı, hükümetin müzakereci ve onun dışında bir gücün operasyoncu olduğu tezi. Başbakan Tayyip Erdoğan, ısrarla iki yolu kullanacağını ilan etti. Ve her iki usul için gereğini yapmaya çalıştı. 'Siyasetle müzakere, terörle mücadele' Başbakan'ın formülü değil miydi? Hükümet, iki yoldan da giderken iki büyük tuzakla karşılaştı. Sosyal ve kültürel hakları genişletip Kürt halkının taleplerini yerine getirmeye çalıştı. Bunun zirve noktası olan Habur tecrübesi sürece en büyük darbeyi vurdu. Erdoğan, örgüt üyelerini makul formüllerle dağdan indirmeye çalışırken Habur sabotajıyla geri adım atmak zorunda kaldı. 1993'te af konuşulurken 33 erin şehit edilmesi sabotajı hatırlanmalı. Başbakan Erdoğan, benzer bir durumu mücadelenin zirvesinde yaşadı. Talimatıyla hazırlanıp alana sürülen özel eğitimli birlikler sonuç almaya başladığında, Uludere faciası önüne çıkarıldı. Zayiat vermeden teröristle etkili mücadele yapan, aynı anda sivil halka zarar vermeyen konsept, 34 sivilin bombalanmasıyla ağır yara aldı. MİT'in örgüt içindeki yüzlerce elemanı art niyetle mi bu tuzakları önleyemedi, bilemiyoruz. Ancak büyük bir beceriksizlik olduğu muhakkak. İstihbarat bir anlamda önleyici kolluk hizmeti değil mi? Basit terör eylemlerinden, büyük stratejik tuzaklara kadar önleyici bir faydası yoksa sorgulanması kaçınılmaz hale gelir. Hele bir de istihbarat elemanları terör örgütünün hedefleri doğrultusunda eylemlerde suçüstü yakalanıyorsa... İstihbarat elemanlarının görmezden gelinecek suçları sadece 'örgüte üyelik'le sınırlı. Bir de kanunsuz gösteri ve yürüyüş gibi cana zarar vermeyen eylemler belki. Bunun ötesine kapı açılamaz. İddia edildiği gibi ölümle sonuçlanan molotof atma eylemlerine hiçbir hukuk sistemi cevaz veremez.

PKK'ya karşı hem söylem hem de mücadele kararlılığı bazında, hükümet iyi imtihan verdi. İçerideki sol liberal aydınların ve AB'nin tepkisini de göze alarak KCK operasyonlarının arkasında durdu. KCK'ya böyle büyük bir darbe vuran hükumete aksi suçlamada bulunmak imkânsız ve insafsızlık. O halde 'sıra Başbakan'daydı' iddialarının psikolojik harp taktiği olmanın ötesinde anlamı yok. Konuyu Hürriyet Gazetesi'ne kim sızdırdı ise çok başarılı bir operasyona imza attı. Bir taşla MİT Müsteşarı Hakan Fidan'ı tartışılır hale getirdi. Hükümeti gereksiz tartışmaların odağına sürükledi. Ergenekon soruşturmaları sürecinde devlet içindeki çetelerin çökertilmesinde kelle koltukta hizmet eden yargı ve emniyet birimleri yıpratıldı. Ergenekon belgelerinde hükümetle birlikte en büyük düşman olarak tanımlanan 'the cemaat'e bir salvo daha gönderildi. Tartışmalardan tek kârlı çıkan Ergenekon cephesi oldu. AK Parti ile ilgili olumlu kelime yazmayan kalemler bir anda 'yandaş' oluverdi. Neyse Türkiye, bu badireyi de atlatacak tecrübeye sahip. Görelim Mevla neyler...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hangi taşın altında 'the Cemaat' var

Bülent Korucu 2012.02.21

Bir cemaat paranoyasıdır gidiyor. İyi polis kötü polis paylaşımında payına hep günah keçiliği düşen bir camiadan bahsediyoruz.

Her taşın altında onu arayanlar, sadece sosyoloji ve psikoloji değil, aynı zamanda matematik özürlü. 'the Cemaat'in insan kaynağı olarak görülen kolejler eğitim sisteminde yüzde kaça tekabül ediyor? Kimse sayısını tam bilmiyor ama yüzde 1 herhalde abartılı olur. Hesap ortada... O okulların torna tezgâhı olmadığını, bir taraftan girenin öbür taraftan belli formatlarda çıkmadığını da hesaba katın. Cemaat paranoyasında önde giden bazı medya yöneticilerinin mezunlar listesinde yer aldığını söylersem yeterli olur. Elbette diğer okullardan da bu harekete sempati duyanlar vardır. Bunlar da bindelik oranlarda ancak ifade edilebilir. Hareketin en eğitimli gönüllülerinin yurtdışındaki okullarda görev yaptığını da göz önüne aldığımızda, her taşın altında cemaat aramanın paranoya olduğu tescillenir. Kaldı ki camianın böyle bir derdi olsa yurtdışına açılıp gücünü dağıtmazdı. Türkiye'de iktidar savaşına girişenin Afrika'nın en ücra köşelerinde ne işi var!

Tersinden gidelim, tartışılan devlet kurumlarını ele alalım. Son 20 yılda cemaat adına kadrolaşma yapabilecek kaç adalet veya içişleri bakanı gelmiştir? Sanıyorum hiç. Hâlbuki bu kurumlarda etkinliğine göre her bakanın kadrosu vardır. Mesela hem teşkilattan gelmesi, genel müdürlük yapması, hem de etkinlik açısından Mehmet Ağar bir numaradır. Hâlâ onun kartviziti birçok kapıyı açar. Aynı şey Adalet Bakanlığı için Mehmet Moğultay ve Seyfi Oktay hakkında söylenebilir. Moğultay, partisinin İstanbul il kongresinde '5 bin kişiyi bakanlığa yerleştirdiğini' dile getirmişti. Hadi AK Parti'nin en müsamahakâr dönem olduğunu varsayalım. 'Sızabilen' üç beş kişi varsa çömez olarak taşrada çile dolduruyordur. Sızma demişken, Fethullah Gülen Hocaefendi, bu iddialara şöyle cevap vermişti: "Bir insanın, kendi millet fertlerini yine kendi memleketindeki bazı müesseselere girmeleri için teşvik etmesine sızma denmez. Teşvik edilen insanlar da o müesseseler de bu ülkeye ait. Evet, bir milletin ferdi, kendi milleti için var olan müesseselere sızmaz; hakkıdır, girer oraya. Unutulmamalıdır ki, kadrolaşma, sızma, çoğalma türünden iddiaları atanlar ve bunlarla vazifeperver insanları sindirmeye çalışanlar her devirde bu iftiralarının arkasına saklanarak ve hedef şaşırtarak kendi felsefeleri adına belli yerlere sızmış, kadrolaşmış ve çoğalmışlardır."

Bugüne kadar çeşitli vesilelerle adı gündeme gelmiş birkaç ismi zikrederek paranoyanın ya da çarpıtmanın şiddetini ölçebiliriz. Ahmet Necdet Sezer cumhurbaşkanı seçileceği gün, milletvekili odalarına kendisinin 'cemaatçi' olduğuna dair bildiriler bırakıldı. Şu anda Ergenekon'dan yargılanan Adil Serdar Saçan emniyetteki koltuk kavgalarında 'F tipi' listelerin başına ismi yazılarak yıpratılmaya çalışıldı. Demokrat Yargı Derneği kurulduğunda YARSAV cenahı aynı suçlamada bulundu. Deliller de kuvvetliydi(!) YARSAV'ın karşısına dikilmek yetiyordu ama fazlası da vardı: Eşbaşkan Orhan Gazi Ertekin, Abant Platformları'na katılıp konuşma yapıyordu. Son bomba, cemaatin komünist parti kurduğu yönünde. Sosyalistlerle komünistler arasındaki tabela kavgasını Aksiyon haber vermişti. Çok geçmedi ikinci TKP kuruldu ve kavga su yüzüne çıktı. Malzeme hazır, komünist parti lazımsa onu da cemaat kuracak! En komiği de herhalde aylarca cemaatçi diye yıpratılmaya çalışılan MİT Müsteşarı Hakan Fidan'ın bir anda cemaatin düşmanı haline gelivermesi...

'Hiçbir taşın altında yok' sözü nasıl toplumsal gerçeği yansıtmıyorsa, her yerdeler propagandası da bilinçli bir çarpıtma. Dostlar da her türlü olumsuzluğun faturası omuzuna yüklenen böyle bir 'mevcud-u meçhule' itiraz etmiyor. 'Kötü polis'in varlığı işlerine geliyor.

Nazlı Ilıcak'ın "her taşın altında 'the Cemaat' mi var" kitabı tartışmaya en fazla derinlik katan çalışma. Yaklaşık 20 yıldır aynı senaryo sahneleniyor. Aynı listede ismi çıkan iki emniyet müdüründen biri badem gözlü olurken, diğeri tukaka ilan ediliyor. Aralarındaki fark, ikincisinin Ergenekon operasyonlarında aktif görev yapması. Nazlı Hanım ayrıntıları iyi yakalayarak bu suçlamanın nasıl pek çok olaya uyarlandığını anlatıyor. Bazı şifreleri çözmek için okumakta yarar var.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeni başlayanlar için Dink cinayeti

Bülent Korucu 2012.02.24

Hrant Dink cinayeti üzerine Devlet Denetleme Kurulu'nun raporu konuyu gündeme taşıdı.

Mahkemenin 'örgüt yoktur' kararının karşılaştığı tepki ve DDK raporu dosyanın yeniden ele alınma umudunu doğurdu. Bu vesile ile cinayette adı geçenler hakkında hafıza tazelemekte fayda var.

İstanbul'daki özel yetkili cumhuriyet savcılığının artısı, Trabzon'daki güvenlik birimleriyle ilgili 11 maddelik kapsamlı suç duyurusu. Bugünlerde bazı yazarların ileri sürdüğü gibi savcılar, MİT konusundaki hassasiyeti bu konudan esirgememiş. Selim Berna Altay ve Fikret Seçen'in suç duyurusuna Trabzon savcılığı soruşturmaya gerek olmadığına karar verdi. Dink ailesinin avukatlarının çabası da sonuçsuz kaldı. Rize Ağır Ceza Mahkemesi de itirazı reddederek soruşturmanın önünü kapadı. Savcıların hatası iddianame hazırlandığında örgüt vurgusunun yeterince güçlü yapılmamış olması. Hafifletici sebep ise Ocak 2007'de Dink öldürüldüğünde henüz Ergenekon'la ilgili gelişmeler yaşanmamıştı. Haziran 2007'de Ümraniye cephaneliğinin bulunmasından sonra bazı şeyler netleşti. Savcılık daha sonra Ergenekon'la irtibatı ihtiva eden mütalaa sundu, ancak somut bağlantılar üzerine gidilemedi. Mahkemeye 15 Aralık 2010'a kadar Erkan Çanak'ın başkanlık ettiğini unutmamalıyız. Soruşturmanın genişletilmemesi eleştirilerinin büyük kısmını o döneme yüklemek gerekiyor. Çanak, bir uyuşturucu çetesiyle irtibatı gündeme gelince emekliliğini istemişti. Emniyet İstihbaratı süreçte en çok tenkit edilen birim oldu. Trabzon İstihbarat Şubesi bir yıl önce Yasin Hayal ve örgütünün niyetini kayıt altına almıştı. İl Emniyet Müdürü Ramazan Akyürek'ti. Örgüte sızılmış, bilgi elde edilerek hem Ankara hem de İstanbul'la paylaşılmıştı. İstihbarat Şube müdürü, İstanbul'daki muadilini aradığını ve bilgiyi şifahi olarak da ilettiğini söylüyor. Akyürek'in Ankara'ya tayininden sonra gelen Reşat Altay'ın döneminde muhbir Erhan Tuncel ile iletişim sorunu yaşanıyor ve 'yardımcı istihbarat elemanı' konumuna son veriliyor. Bu önemli bilgiye daha önce ulaşmış birim olarak arkasının getirilmemesi önemli soru işareti. Gelelim Ankara'ya. İhbar yapıldığında İstihbarat Daire Başkanı Sabri Uzun, C Şube Müdürü ise Ali Fuat Yılmazer. Ankara, iller arasında bilginin akışının sağlamasını yapan bir kontrol mekanizması. Bilginin İstanbul'a ulaştığı teyidinden sonra İstihbarat Değerlendirme Projesi adlı ana arşiv sistemine kaydı yapılıyor. Bu işlemlerin hiçbirinde Yılmazer'in imzası yok. Çünkü Uzun'la birlikte yurtdışı görevine gitmiş. Emniyetin üçüncü ayağı İstanbul da eleştirilerden nasibini aldı. Gelen bilginin gereğini yapmamak ve Dink'i korumamak en önemlisiydi. Nedim Şener, İstihbarat Şube Müdürü Ahmet İlhan Güler'i savunurken 'O yıl imza attığı 25 bin 540 imzadan biriydi, hatırlamaması normaldi.' diyor. Bütün yazışmaların Ankara'dan geçtiğini düşünürsek o 25 bin 540'ın da içinde bulunduğu birkaç yüz bin evraktan bahsediyoruz. Ve Şener, Güler'i muaf tuttuğu işten dolayı yüzbinlerce yazının geçiş noktası olan Ankara'yı suçluyor. İşin ilginç yanı Güler ve Yılmazer aynı sahte liste ile 'F tipi' olmakla suçlanıyor. Birini Şener gibilerin nazarında tu kaka, öbürünü badem gözlü yapan, Yılmazer'in hasbelkader Ergenekon

soruşturmalarında görev yapması. Belki Güler görevde kalsa aynı suçlamalara muhatap olacaktı. Jandarma, eleştirinin ötesinde suçlamaların hedefi oldu. Zira suikast bilgisini almasına rağmen kayıtlara geçirmemek, ilgili mercilere iletmemek ve polis bölgesi dışında yaşayan örgütü çökertmemekle suçlanıyor. Cinayet ortaya çıktıktan sonra ise delil karartmak ve yargıyı yanıltıcı bilgi ve belge üretmek de diğer cürüm atıfları.

Milli İstihbarat Teşkilatı, en az hasarla atlattı. Hem de İstanbul Bölge Başkan Yardımcısı Özel Yılmaz'ın valilikte Dink'i tehdit ettiği iddialarına rağmen. Dink tehdit, yetkililer uyarı diyor. Uyarı da olsa Dink neden korunmadı? MİT'le ilgili soruşturmalar zaman aşımına takıldı. Trabzon MİT görevlisi olduğu iddia edilen İhsan Kasap'la ilgili ilerleme sağlanamadı. 2003'ten itibaren misyonerlik ve Pontosçuluk tehdidi altında olduğu gerekçesiyle MGK bölgeyi yakın takibe almışken MİT'in ortalarda olmaması akla yatmıyor.

Dink cinayeti siyaset ve hukukun namus davası. Bunu çözmeden hukuk devleti olduğumuza inanmak ham hayal.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dink cinayetinde yeni ataklar

Bülent Korucu 2012.02.28

Hrant Dink'in taammüden ve göstere gelen bir cinayetin kurbanı olduğunu biliyoruz.

Devletin cinayetten haberdar olmasına rağmen engellemediği de malum. Dink'in katli üzerinden farklı hesaplar görmek isteyenler, aydınlanmanın önündeki en büyük engel. Cinayetin akabinde ortaya atılan 'canı sıkkın serseriler' formülü, farklı versiyonlarıyla hâlâ karşımıza çıkıyor. Söz konusu formülü istihbaratçı zekâsıyla Hanefi Avcı revize etmişti: "Odayı ısıtırsanız birileri ceketini çıkarır." Şu ifadeler de Avcı'ya ait: "Danıştay'a silahlı saldırı, Dink'in öldürülmesi, Malatya'daki Zirve Yayınevi katliamı gibi olayların görünen bugünkü faillerinden başka Ergenekon veya benzeri gruplar tarafından yapılmış olacağına mevcut deliller ve olayların oluş biçimine bakarak kimse beni ve makul birini ikna edemez. Bu iddialar zorlamadır. Malatya'daki Zirve Yayınevi Katliamı, Rahip Santoro Cinayeti'nin Ergenekon tarafından gerçekleştirildiği iddia edilerek epey bir süredir uydurma tanık vs. aranmaya başlandığı net olarak görülüyor. Amacın, olayları aydınlatmak değil, Ergenekon'la irtibatlandırmak olduğu açıkça ortadadır."

Dink cinayetinde işaretler Ergenekon'a yöneldikçe birileri çıkıp, "başkaları da olabilir" diyor. Ahmet İnsel de onlardan biri. İnsel, bir bilim adamı. Ama daha çok güncel makaleleri ve televizyon tartışmalarıyla tanınıyor. İkinci kimliği çoğu zaman akademisyenliğin önüne geçiyor, onu gölgeliyor. Pazar günü Radikal'de yazdıkları, bir kara bulut gibi kendisini takip edecek cinsten. Yazı genel olarak, misyonerlik karşıtı havanın bazen azınlık ve gayrimüslim düşmanlığına evrilebildiğini anlatıyor. Ana fikir doğru ve zaten Ergenekon o tarlalardan mahsul almaya çalıştı. Fakat verilen örnekler yanlış. Yazının büyük kısmını Aksiyon Dergisi'ndeki bir habere ayırmış. Ayrıntı vermese "haberi okumamış" ya da "yanlış hatırlıyor" deyip geçebilirdik. Fakat apaçık bir çarpıtmayla

karşı karşıyayız. Aksiyon'un haberini okuyan hiçbir objektif gözün, İnsel ile aynı sonuçları çıkarmayacağını iddia ediyorum.

Bir kere İnsel'in uzun uzun anlatılıyor dediği Sinan Aygün'ün raporu sadece bir cümle ile geçiyor. Haberin asıl konusu MİT'in konuyla ilgili raporu. Altındaki imza ile birlikte raporu haberleştiren Aksiyon, medyada pek alışık olmadığımız bir şeyi yapıyor ve suçlananların savunmasına yer veriyor. Profesör Türkan Saylan, 'Bahsedilen olay adaletin önünde bir konu. Bir görüş vermiyorum. İleride kitaplarımda bu konuyu anlatacağım.' diyerek görüş vermekten kaçınıyor. Normalde dergi üzerine düşeni yapmışken iyi niyet nişanesi olarak bir adım daha atıyor ve Saylan'ın lehine bir alıntı yapıyor. Şu cümleler o haberden: "MİT'in yazısında Saylan'ın annesi için sadece ismini 'Leyla' olarak değiştirdiği yer alırken, Saylan hayatını anlattığı 'Güneş Umuttan Şimdi Doğar' kitabında annesinin Müslüman olduğunu şöyle anlatıyor: 'Annem bana hamile kalınca Müslüman oluyor. İngilizcesinden Kur'an'ı okuyor. İyi bir Türk gelini olabilmenin tüm koşullarını yaratmaya çalışıyor. Örneğin oruç tutardı. Biz hiçbirimiz evde oruç tutmazken o tutardı.'"

Saylan'ın annesinin samimi bir Müslüman olduğunu yazarak rapordaki önemli bir argümanı çürüten haberden hareketle Dink'in kanını üzerimize sıçratmaya çalışmayı iyi niyetle telif etmek mümkün değil. O günleri uzayda yaşamamış herkes, anti-misyoner görünümlü kara propagandanın hedefinde Zaman camiasının da olduğunu bilir. Dağıtılan on binlerce CD'de ve Genelkurmay destekli sitelerde yer alan iftiralardan İnsel'in habersiz olma ihtimali var mı? Yazdığı gazetenin Genel Yayın Yönetmeni Eyüp Can, birlikte yaşadığımız süreçlerle ilgili kendisine bilgi verebilir.

Bu, Ahmet İnsel'in ilk vukuatı da değil. KCK operasyonlarını hükümete rağmen 'cemaat'in yaptığını yaymaya çalıştı. Kelle koltukta bölgeye hizmet götürmeye çabalayan eğitim gönüllülerini hedef gösterdi. Başbakan Tayyip Erdoğan'ın aksi beyanları üzerine ne özür diledi ne de düzeltme yaptı. Düşünüyorum ve bu tavrın makul bir gerekçesini bulamıyorum.

NOT: Aksiyon'un söz konusu haberinin linkini meraklısı için veriyorum. http://www.aksiyon.com.tr/aksiyon/newsDetail_getNewsByld.action?sectionId=34&newsId=9200

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

28 Şubat kahramanları

Bülent Korucu 2012.03.02

Darbe tarihimizin ustalık dönemi eseri olarak görülen 28 Şubat, 15. yılında.

İddia edildiği gibi bin yıl sürmedi belki ama bazı noktalarda bin yıllık tahribat oluşturdu. 28 Şubat darbesinin hedeflerine tam anlamıyla ulaşamamasının iki sebebi var. Birincisi, milletin de ustalık dönemine rastgelmesi. 27 Mayıs'ta gafil avlanan ve hazırlıksız yakalanan halk, 28 Şubat'tan sonra darbecilerin bütün hilelerini bilen ve eğitim seviyesi yükselmiş bir toplum olarak yeni tedbirler geliştirdi. Darbecilerin toplumun geldiği noktayı

kestiremeyişi hatanın büyüğü idi. İkinci önemli faktör ise halkın önüne konan ekonomik fatura. 28 Şubat'ın bir rant mekanizması olduğu kanaatinin üzerine yaşanan ekonomik krizler tepkiyi kitleselleştirdi ve tabanını genişletti. Darbeye yataklık yapan siyasiler ve STK başkanları halk tarafından tasfiye edildi. Medyaya olan güvensizlik had safhaya çıktı. Mağdurlar ise taltif edildi.

Bugünlerde iki tür insanın sesi çok çıkıyor: Darbeye direndiğini ileri süren bürokratlar ve işbirlikçi avına çıkan gazeteciler. Fethullah Gülen Hocaefendi'ye her fırsatta iftira etmeyi alışkanlık haline getirenler ise yine devrede. Sürecin bence birinci hedefi Hocaefendi ve camiasıydı. Zira cuntacılar siyaseti budamanın ötesinde, toplumu dönüştüren eğitim kurumlarını yok etmeyi istiyordu. Tarihî MGK bildirisinin girişten sonraki ilk 'emri' okullar ve yurtlara el konulmasıydı. Bu 'bela'yı başlarına açan kişi olarak gördükleri Gülen, tarihin gördüğü en büyük linç kampanyasına muhatap oldu. Günlerce "İdam! İdam!" çığlıkları atıldı. Yetmedi, 10 yıl süren ağır bir yargılama ile karşılaştı. Okullara, yurtlara terör örgütü muamelesi yapıldı. Bunları yaşamış bir insana işbirlikçi yaftasını yakıştırmak için insanın vicdanını ameliyatla aldırmış olması lazım. İnsafsız suçlamanın gerekçesi ne? Hocaefendi'nın Refah-Yol hükümetine "çekilin" çağrısı yapmış olması. Gülen'i eleştirenler, o hükümetin çok başarılı olduğunu mu iddia ediyor? Hayır, benzer eleştirileri ve daha fazlasını birçok insan yaptı, yapıyor. "28 Şubat MGK toplantısı çıkışında istifa edilseydi, kahraman olunurdu." diyenler yok muydu? Zaten Hocaefendi'nin açıklamasından iki ay sonra istifa gelmedi mi? Başbakana omuz atılıp küfürler savrulduğu bir ortamda, o koltukta oturmayı savunmak çok mu doğru ve ahlaki bir duruş olurdu?

Haksız suçlamalardan nasibini Zaman Gazetesi de alıyor. O günlerin yazı işleri müdürü olarak bir şeyler söyleme hakkım doğuyor. Cuntacıların temel hedefleri imam hatip liseleri ve özel okullar başta olmak üzere eğitim kurumlarıydı. Ama mağdurlar bunlarla sınırlı değildi. Hatta adı geçen okullar muhtemel mağdurların yüzde onuna tekabül ediyordu. Hakperestlik bütün mağdurları savunmayı gerektirdiği gibi aksi, stratejik açıdan da sonuç getirici değildi. Zaman, bütün mağdurları ikna edici bir dille savunma alanına çekmeye çalıştı. Sayıları 250 bini bulan çıraklık eğitim merkezi öğrencilerinden konservatuarlara varıncaya kadar... İmam-hatipleri manşet yaptığımız kadar meslek liselilerin sesini yükseltmeyi düşündük. Boğaz'daki aşiretlere mensup olmadan bir yerlere gelmenin ve dil öğretiminin yolunu açan Anadolu liselerinin önünün kesildiğini söyledik. Refiklerimiz savunma hattını sadece İHL'lere kurarak bilmeden cuntanın işini kolaylaştırdı. Sayıca az ve zaten göze alınmış tepkiler cuntaya caydırıcı olmadı. 28 Şubat'ın bugünlere kadar taşıdığı mağduriyetler de başörtülülere birlikte bu 8 yıllık kesintisiz eğitim ve katsayı oldu. Durum bundan ibarettir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Baba, artık asker kızıyım diyebilir miyim?'

Bülent Korucu 2012.03.06

Zübeyr Tufan, haklarını iade eden uyum yasası Meclis'ten geçince ilk iş olarak kızını aradı.

Ayşe'nin cevabı boğazında kocaman bir yumruğun düğümlenmesine sebep oldu: "Artık ben de asker kızıyım diyebilir miyim?" Tufan, 28 gün Etimesgut'ta ağır işkence gördükten sonra ordudan atılan askerlerden biri.

Postmodern darbe diye anılan 28 Şubat'tan en büyük zararı gören kitle, YAŞzedeler desek herhalde abartı olmaz. Maruz kaldıkları ağır işkenceler ve mahkeme kararı olmadan bütün hakları ellerinden alınarak sokağa bırakılmaları bile mağduriyetlerinin sadece bir parçası. Sonrasında yaşadıkları ve muhatap oldukları onur kırıcı muameleler ilk saydıklarımıza rahmet okutacak cinstendi.

18 maddelik meşhur MGK bildirisinin 7, 8 ve 9. maddeleri onları hedef alıyordu. Yıllarını verdikleri mesleklerinin rencide edici biçimde ellerinden alınması yetmiyormuş gibi, cunta sivil hayatta da peşlerini bırakmadı. Bildirinin 8. maddesi onların açlığa mahkûm edilmesi anlamına geliyordu. Bazı belediyelerde iş bulabilenlerin atılması isteniyordu. Devletin en üst güvenlik kurulunun 'düşman' ilan ettiği kimselere özel sektörün iş vermesi de düşünülemezdi. Kamu kuruluşlarına yüzde 2 oranında eski hükümlü çalışma mecburiyeti getiren devlet (ki eskiden özel sektörde de vardı) ordudan atılanlara bunu çok görüyordu. Yüksek Askerî Şûra kararlarının yargı denetimine kapalı olmasından dolayı tamamen yargısız infaza uğrayan insanlara çoluk çocuğunun nafakası dahi çok görülüyordu. 12 Eylül anayasa referandumu öncesinde gazetelerde 'gözlemeci komutan' hikâyesini okumuştuk. Muhsin Polat, karakol komutan vekili olarak görev yaptığı Kandıra'da ihraç edilince pazarda gözlemecilik yapmaya başlar. Hikâyesini anlatırken "İlk zamanlar 'Komutan iki gözleme!' sözü ağırıma gitmişti." şeklinde konuşuyordu. Dört çocuğunu geçindirebilmek için pazarcılık yapmaktan başka çaresi kalmamıştı. Kararname ile atılanları da kattığımızda yaklaşık üç bin ailenin ocağına ateş düşmüştü. '28 Şubat'ta kim daha qünahkârdı?' kavqasında gözden kaçan önemli bir acıydı askeriyeden atılanlar.

12 Eylül'deki anayasa değişikliği ile durumları biraz düzeldi. En önemlisi itibarları iade edildi. Ekonomik kayıplarının cüz'î miktarı telafi edilebildi. Yaşadıkları acının tazmini bir yana hayatın normal akışında elde edebileceklerinin bir kısmına razı edildiler. Ödemek zorunda kaldıkları SSK ve Bağ-Kur primleri, maaş kayıpları, 15 yılını doldurmadan atılanlardan tahsil edilen eğitim giderleri ve içeride kalan OYAK kesintilerini almak için hukukî mücadele yapmaları gerekiyor. Bir de YAŞ kararı yerine kararname ile atılanlar var ki onların durumu hepten karışık. İhraçları YAŞ kararına dayanmadığı için mahkemeye başvurma hakları varmış gibi görünüyor ve düzenlemelerden faydalanamıyorlar. O ortamda askerî mahkemeye gidip hak alabilecekler miydi? Hiç sanmıyorum. Zaten böyle bir hakları olduğunun bile farkında değillerdi. Zira kim YAŞ'la, kim kararname ile atıldı çok ayırt edilemiyordu. Hikâyeler etkileyici, hele işkence kısımları çok can acıtıcı ama beni asıl eşler ve çocukların yaşadığı psikolojik yıkım müteessir ediyor. Boşanmalar, şiddetli geçimsizlik ve hatta maalesef intihar vakaları. YAŞ mağdurları katlandıkları acılara rağmen o kirli sürecin yüz akı olarak çıktı. Onlara bu acıyı yaşatanların hesabı çok kolay olmayacak.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kafa karıştıran sızıntılar

Bülent Korucu 2012.03.08

Bürokratik oligarşiye karşı verilen savaşta Taraf Gazetesi önemli işler yaptı. Türkiye'nin bağırsaklarını temizlemesi sürecine katkıları küçümsenemez.

Ancak bunun verdiği özgüven patlamasının hatalara yol açtığı görülüyor. Abartılı özgüvene bir de bağımsızlığını ispat etme güdüsü de eklenince iş, "önüme gelene bin tekme" oyununa döndü. Son zamanlarda Wikileaks belgeleri yayınlanırken söz konusu psikoloji iyice kendini hissettirmeye başladı. Önceki gün Başbakan Tayyip Erdoğan'ın sağlığı ile ilgili yayın ve dün Fethullah Gülen Hocaefendi hakkındaki iddialar o psikolojinin yansıması gibi.

Başbakan Erdoğan'ın sağlığı ile ilgili iletişim daha iyi yapılabilirdi. Çelişkili bilgilerin kamuoyunda sebep olabileceği çalkantılar önceden bilgilendirme ile aşılabilirdi. Buraya kadar tamam fakat kulaktan kulağa oynar gibi elde edilmiş bilgilerle Başbakan'ın sağlığı üzerine manşet yapmak ne kadar doğru? "Stratfor'un bir bilgi kaynağının, Başbakan'ın doktorunun arkadaşından duyduğu" diye uzayıp giden rivayet zinciri ile sağlık konuları manşete çekilmemeli. Doktorların açıklaması zevahiri kurtarıyor görünse de zihinlere atılan şüpheyi izale etmekten uzak. Gerçek veya birinci ağızdan bilgiye bile itiraz eden çıkacaktır ama o zaman Taraf'ın tercihine saygı duymak da gerekirdi.

Taraf, hakkındaki 'cemaatçi' suçlamalarından kurtulmak için kontrataklar yapıyor. Yeni 'sızıntı'lar iyi vesile oldu. Dün tam sayfa yayımlanan çelişkili bilgiler ulusalcıların tezviratlarını hatırlattı. Hangi gazete olduğunu kapatsanız başlık ve ara başlıklardan ulusalcı bir gazete sanabilirdiniz. "Gülenciler 40 yıldır devlete sızıyor; Erdoğan, Ali Fuat Yılmazer'i görevden alarak cemaati vurdu; Emniyet istihbarat ellerinde şimdi MİT'i ele geçirmeye çalışıyorlar; AKP Gülencilere aşırı bağımlı hale gelmek istemiyor; Gülen, Türki cumhuriyetlerde CIA'i korudu mu?" türünden başlıkları gören, "Ergun Poyraz, Taraf'ta mı başladı?" diye sorabilir! Hele "Şener'le Şık tutuklandı, çünkü cemaat 150 vekil istiyor" başlığı evlere şenlik. Eee, KCK operasyonları için cumhurbaşkanlığını istemesi lazım o zaman! Gerçi zaten Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu ile birlikte Gülenci cepheyi temsil ediyormuş! Cemaatle AKP'nin en keskin ayrılışı Mavi Marmara ve İsrail'e verilen tepkide oldu deyip, hükümetin bu politikalarının en keskin savunucusunu cemaatçi ilan etmek ayrı bir çelişki. Davutoğlu'nun yerine göz koyan ve onunla kavgalı olan başdanışman da cemaatçi değil miymiş! Bu cemaat işine kafam bir türlü yatmadı. Hem iki adamı kavga ediyor, hem cemaat ayrı telden çalıyor, bakanı ayrı telden.

Şimdi Tarafçılar, 'biz yapmadık, miki yaptı' savunmasına geçecektir. Lakin editoryal tercihler, başlıklar ve yayınlanan-ertelenen kısımlar suçun tamamını miki'ye yıkmayı mümkün kılmıyor. Taraf, kendini güçlü kılan şeyi heder ediyor. Yer yer Türk medyasının hastalıklarının izlerini taşıyor. Bağımsız görünmek uğruna giriştiği tekellüflü işler tarafsızlığa halel getiriyor. Egonun gazıyla yaptıkları kimliğine zarar veriyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Popülist cumhurbaşkanı istiyorum

Bülent Korucu 2012.03.13

Abant Platformu, fikirlerin çarpışıp hakikat kıvılcımına dönüştüğü zeminlerden biri olmaya devam ediyor.

Hafta sonu yeni anayasanın çerçevesine katkı yapmak üzere yine her kesimin temsilcileriyle bir araya gelindi. Platforma ev sahipliği yapan Gazeteciler ve Yazarlar Vakfı anayasa üzerine tekliflerini paket halinde Meclis'e sunmuştu. Bu toplantıda ise çoğulcu ve katılımcı bir ortamda kayda geçen alternatifler, formülleştirilerek kamuoyu ile paylaşıldı. En kritik konuları ihtiyacın en şedit hissedildiği dönemlerde konuşma zemini sunan Abant gerçekten büyük şans. Türkiye büyük bir Abant Platformu'na dönüşse, yani zıt fikirler böylesine olgunlukta her yerde tartışılsa problemlerimizi çözmek zor olmayacak.

Son toplantı hedefi 12'den vuran gündemlerle toplandı. Süreçte tıkanma yaşanabilecek noktalarda alternatifli teklifler üretildi. Haber sayfalarında ayrıntılı okuduğunuz müzakereleri bir de benim penceremden aktarmak istiyorum. Bence en önemli oturum 'Üniter Devlet-Özerklik dengesinde Yerel Yönetimler'di. Vatandaşlık tanımı, devlet başkanının konumu, anadilde eğitim ve inanç özgürlüğü gibi başlıkların sembolik değerleri yüksek, dolayısıyla da dikkat çekici. Devlet aygıtını yeniden tanımlamak ve yetki paylaşımı, demokratikleşme sürecini tıkayabilecek asıl konu. Toplumun sosyal ve ekonomik gelişimine idare yetişemedi; belki de yetişmek istemedi. Ekonomik gücü artan, eğitim ve yurtdışına açılmakla ufkunu genişleten halk yönetime de ortak olmak istiyor. Kelimenin tam anlamıyla kendini yönetmek istiyor. Merkezî yönetim, önce ilçeleri il yaparak, sonra da büyükşehirler ihdas ederek talebi ertelemeye çalıştı. Daha çok kaynak aktararak yerele bir anlamda sus payı verildi. AK Parti reform konusunda hızlı dönemlerinde Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer'in vetolarını aşamadı. Merkezin yetki devri önündeki yeni engel ise BDP ve PKK cephesinden gelen zamanlaması yanlış ve içeriği boş talepler. Silvan saldırısının yaşandığı gün 'demokratik özerkliği' ilan eden; 'tam olarak neyi kastediyorsunuz?' sorularına cevap veremeyen BDP, sanki erken doğum ve düşük için çabalıyor! Değil Türkleri ve İstanbul'daki Kürtleri; bölgedeki Kürtleri bile ikna etmeden atılan adım beklendiği üzere boşluğa düştü.

İnanç özgürlüğü de hararetli müzakerelerin yaşandığı diğer başlıktı. Ve bence çözümünün tıkanmasının birinci sebebi o hava, daha doğrusu dil. 'Herkesin kendi ölüsüne ağladığı' ve mağduriyetlerin yarıştırıldığı vasatlarda sağlıklı iletişim zorlaşıyor. Keşke Aleviler, Sünnilerin; onlar da Alevilerin sıkıntılarının sözcülüğünü yapabilse... İletişimi güçleştiren ön kabuller de var. Mesela Cumhuriyet'i kuruluşundan itibaren 'Sünni' diye tanımladığınızda, devletin bütün zulümlerinin faturasını yüklemiş oluyorsunuz. Dersim'de Seyit Rıza'yı asan Sünni devlet idiyse, İskilipli Atıf Hoca'yı asan devlet kimdi? Bizim önyargı ve korkularımızı yönetim aracı olarak kullanan devletin, Erzurum'da Satı Bacı'yı asarken ve Dersim'i bombalarken farklı şapkaları kafasında görüyorduk. Aslında hep aynı şapkaydı. Toplumu tek tipleştiren bunun için, dil, din ve ırk üreten mekanizma tekti. Ama 'devlet'e toz kondurmamak için Aleviler, Sünni; dindarlar ise 'Alevi-Sebatay' bürokratlara yüklendi. Artık, mağduriyet yarıştırmayan ve önyargı duvarlarına tuğla koymayan yeni bir dil üretmek mecburiyetindeyiz. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın durumu da polemik konusu. Diyanet'in devletin dinini üretmek ve kontrol altında tutmak için tesis edildiği malum. Ancak yok etmek yerine ıslah etmek, katılımcı yapıya büründürmek, finans kaynaklarını hizmet alanlara yüklemek gibi çözümler düşünülmeli. Din pratiği olmayan ve tabiatıyla hizmet talebi bulunmayan insanların 'kapatalım' teklifini bekâra karı boşamak kolaycılığı görüyorum. Dinî ihtiyaçlarını karşılama mekanizmaları elinden alınmış büyük çoğunluğa başının çaresine bak demek adil değil. Makul bir geçiş sürecinden sonra ancak böyle köktenci yaklaşımlar devreye girebilir. Son cümle ile cumhurbaşkanını 'popülistlikten uzak tutmak' adına tek dönem seçmeye itirazımı dillendireyim. Halka hoş görünmeye çalışmanın nesi kötü! Halktan bağımsız, devlete biatlı cumhurbaşkanı modeli zaten vesayetin formülü değil miydi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cihaner de özel yetkili miydi?

Bülent Korucu 2012.03.20

Özel yetkili ağır ceza mahkemeleri bir anda ülkenin en önemli sorunu, hatta bütün problemlerin kaynağı haline getirildi.

Ergenekon davasına karşı kesimlerin baştan beri tavrı buydu. Şimdi derin devlet mağdurlarının bir kısmı da modaya uydu. 'Tehlike geçti' zannı inşallah faturası millete çıkan bir yanılgıya dönmez.

Tartışmalara katılanlardan biri acı tebessümle takip ediyorum. Habertürk'te Türkiye'nin Nabzı programında konuşan İlhan Cihaner'den bahsediyorum. Sabık başsavcı, yeni milletvekili Cihaner, 'özel yetkili mahkemelerin siyaset alanını kriminalize ettiğini' ileri sürdü. "Bunları sen mi söylüyorsun?" diye geçti içimden. Niye böyle dediğimi iki alıntıyla izah edeyim. İlki yeni gazetecilik idolümüz (!) Ahmet Şık'tan. "Tutuklandığında işsizdi; bugün methiyeler dizenler yıllar önce işten atmıştı; nerede yazmış bunları?" diyebilirsiniz. İnternet medyasında kaleme alınmış uzun bir haberde şunları söylüyor Ahmet Şık: "Bu arada Savcı Cihaner, cemaat lideri Mahmut Ustaosmanoğlu ile İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş'ın da aralarında bulunduğu 235 kişiyi kapsayan bir 'şüpheliler' listesi hazırladı. Şüpheliler arasında eski Orman Bakanı Osman Pepe, eski Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Hilmi Güler, Yeni Şafak gazetesi sahibi Ahmet Albayrak, Cübbeli Ahmet Hoca olarak bilinen Ahmet Mahmut Ünlü de vardı." Erzincan'da İsmailağa cemaatinin kanuna aykırı Kur'an eğitimi verdiği ihbarını bizzat ve polis bölgesinde jandarmayla takip eden Başsavcı Cihaner'in eli Ankara ve İstanbul'a da ulaşmış. Balçiçek İlter'in 24 Mayıs 2011 tarihli yazısı Başbakan Tayyip Erdoğan'ın da Cihaner'in dinleme ağına takıldığını gösteriyor. Cihaner, 'Başbakan'ı dinlemedim, Başbakan şüphelilerle temas kurmuşsa ben ne yapayım' anlamında cümlelerle İlter'e itirafta bulunmuştu.

Şimdi köprünün altından çok su aktı; Cihaner kalkıp siyaset alanını 'kriminalize eden' savcılardan bahsediyor. Hedefindeki bazı isimler de benzer cümleleri kuruyor. Siyaset alanını yargı eliyle dizayn etme çabalarını yakın geçmişte yaşadık. Danıştay ve Anayasa Mahkemesi gibi yüksek yargının yaptıkları çok konuşulduğu için hâlâ hafızalarda. Kapatma davası, 367 kararı, anayasa değişikliklerinin iptali, YSK kararları, idari yargının verdiği yürütmeyi durdurmalar... Liste böyle uzayıp gidiyor. İlk derece mahkemelerin yaptıklarının bunlardan artakalan yanı yok. Sincan 1. Ağır Ceza Mahkemesi, Anayasa'ya aykırı şekilde Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün 'kayıp trilyon' davasında yargılanması gerektiğine karar verdi. 2008'de İstanbul Kartal 2. Sulh Ceza Mahkemesi, Başbakan Erdoğan'ı 3 kuruş tazminata mahkûm etti. Dava, Başbakan Tayyip Erdoğan'ın 2000 yılında Avustralya'da bir radyoda yaptığı konuşmasında şehitlere hakaret ettiği iddiasıyla açılmıştı. Böyle birçok örnek yaşadık. Ve bunların hiçbiri özel yetkili mahkemelerin eliyle olmadı.

Özel görevli mahkemelerde çalışan hâkim ve savcılar Ergenekon'un üzerine giderek arı kovanına çomak soktu. Büyük risk aldıklarını elbette biliyorlardı. Derin devleti ilk defa kayıtlara geçiren savcı Doğan Öz'ün kanı Ankara kaldırımlarında ilk günkü tazeliği ile duruyor zira. Paralel devletin iktidarına halel getiren AK Parti hükümetini yıkmak amaçtı, artık araca dönüştü. Hedefte yargı mensupları var. Ergenekon sanıkları her fırsatta adı geçen hâkim-savcıları Silivri'ye doldurmaktan bahsediyordu. En son Ahmet Şık'ın ağzından aynı cümleleri duyduk. Ergenekon'la kelle koltukta mücadele edenlerin, kendileriyle aynı kaderi paylaşan siyasi kadroları hedef alan absürtlükler senaryosuna böylesine müşteri bulanlardan ben ürktüm. Onu başaranlar bunu da yapabilir. Fakat halk bu işe ne der, orası mühim.

Cihaner, özel görevli mahkemelerin kaldırılması gerektiğini savunurken, terörle mücadeleye katkı yapmadıklarını da ileri sürdü. Kanun değişecek, kitlesel tahliyeler yaşanacak diye sevinenler gözden kaçmıyor. Nevruz için sokakların ateşe verildiğini görünce 15 Şubat aklıma geldi. Nevruz kadar önemli bir gündü ve

PKK/KCK sokağa bile çıkamamıştı. Çok değil bir ay sonra sokakların böylesine değişmesinin, KCK'daki bu cesaretlenmenin sebebi, Cihaner'in müjdesini verdiği değişiklikler olabilir mi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Balyoz'a ABD'den destek gelmiş!

Bülent Korucu 2012.03.27

Balyoz Darbe Planı yargılamalarında gerilim yükseliyor.

Mahkeme heyeti yerine kamuoyuna mesaj yollamaya çalışan sanık ve avukatlar aynı çizgiyi sürdürüyor. Sadece dozajın arttığı gözleniyor. Sanıklar bir yandan delillerin inandırıcılığını öbür yandan hâkim ve savcıların tarafsızlığını hedef alıyor. Fakat iki çaba da muhteva itibarıyla zayıf ve sadece ses yükselterek kafa karıştırmayı amaçlıyor. Belgeleri çürütmeye dönük son hamle ABD'li Arsenal Danışmanlık firmasından getirdikleri rapor. Başından beri binlerce doküman içinden delil niteliği bile tartışmalı bilgileri çürüterek mesafe almaya çalışıyorlar. 2003'te farklı olan bazı isimlerin değişmiş halinin dijital kayıtlarda yer almasına bütün dikkatleri odaklamak istiyorlar. Bunu yaparken de "bütün dokümanların sahteliğini ileri sürmüyoruz" gibi ustaca manevralara girişiyorlar. 'Tevil yoluyla ikrar' diyebileceğimiz şekilde suçlamaların temelinde yer alan delilleri inkâr etmiyorlar. İkincil bilgileri çürüterek ana delillerle ilgili şüphe uyandırma arzusundalar.

Karşı tez ise güncellemeyle cevap veriyor. 12 Eylülcülerin, Bayrak Harekât Planı'nın yaşayan bir organizma olarak çeşitli periyotlarla güncellendiği ileri sürülüyor. İç Hizmet Kanunu 35. maddeye göre darbeyi vazife görenlerin, haklı bir kolaycılığa başvurduğu biliniyor. Her seferinde Bayrak gibi bir planı yeniden yazmaktansa güncellemek akıllıca. Aynı işlem hâlâ devam ediyor mu bilemiyoruz. Ancak şüpheli bir hırsızlık olayı gerçek bilgilere ulaşmamızı zorlaştırıyor. Soruşturmalar başlayıp dijital verilerin baş ağrıtacağı anlaşılınca Birinci Ordu Komutanlığı'nda ilginç bir 'hırsızlık' yaşandı. Kozmik odada saklanan ve çok önemli bilgilerin yer aldığı iki bilgisayarın çalındığı açıklandı. Yetkili kişilerin özel şifrelerle girebildiği kozmik odadaki hırsızlığın esrarı çözülemedi. Tanık sivil memurlar, CD'lerin en azından bazılarını teşhis edip kozmik odada bizzat hazırladıklarını ifade etti. Sanıklar, o bilgisayarlara ulaşarak suçsuzluklarını ispat etmek gibi kolay bir yolu tercih etmiyor. Taa Amerikalardan uzman raporu ve kırk dereden su getirmeye uğraşıyorlar. ABD'den en son teknik bilirkişi raporunu CHP'liler kaset skandalında getirtmişti. Basın toplantısında açıkladıkları rapor pek inandırıcı bulunmamıştı.

Sanıkların mantığından yani dijital verilerden hareketle söylediklerinin aksi de dile getirilebilir. Muvazzaf personelin bilgilerini 7 yıl geriye giderek doğru biçimde yazmak için zamanda yolculuk becerisi gerekiyor. Yine onlar gibi akıl yürüterek, Balyoz Eylem Planı'ndaki bazı cümlelerin hayatta karşılığını bulup 'pişti' yapabiliriz. Savunucuların zayıf tezlerinden biri de "Kuruluşunun üzerinden iki hafta geçmiş hükümete niye darbe yapılsın?" cümlesi. 28 Şubat'ta 2002'deki siyasi tablonun ihtimali bile müdahale için gerekçe yapılmamış mıydı?

Post-modern darbeciler "Müdahale edilmezse irtica en geç iki seçim sonra tek başına iktidara gelecek" diye kendilerini savunmamış mıydı?

Şurası muhakkak ki, elimizde başka belge olmasa bile sanıkların reddedemediği ses kayıtları bir darbe hazırlığını gösteriyor. Bir ilçedeki imam-hatip lisesi müdürünün ismini ve hakkındaki işlemi söylemeyen astını sigaya çeken Ordu Komutanı Çetin Doğan'ın 'senaryoydu, oyun oynuyorduk' itirazları mahkemede çürüdü. Sanıklar ve Genelkurmay'dan gelen tanıklar, mahkeme huzurunda gerçek isimleri ve senaryonun muhtevasını savunamadı. Sözlerinin arkasında duramadı. Mahkemede bağırıp çağırmak ve maraza çıkarmak, tezlerinin zayıflığının işareti sanki...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hukuka saygılı(!) komutanlar

Bülent Korucu 2012.03.30

Darbe davaları, hukukun üstünlüğüne vurgu yapan ve ona saygı gösterdiklerini iddia edenlerin samimiyet testi haline geldi.

Millet adına ve kanunlardan aldıkları yetkiyle yargılama yapan mahkemeler, saldırı ve saygısızlık bombardımanı altında. Dokunulmazlık günlerinde hukuka saygı nutukları atanların bugünkü tavrı şaşırtıcı değil. Emekli generaller Çetin Doğan ve İlker Başbuğ, bu tavrın öncülüğünü yapıyor. Ahmet Şık ise sivil sanıklar içinde 'kafa tutan' üslubun temsilcisi. Star Gazetesi'nden Sibel Eraslan önceki gün Çetin Doğan'ın nereden cesaret aldığını irdeleyen çok güzel bir yazı yazdı: "Cemaat ile Hükümet sürtüşmesi şeklinde lanse edildiği için, aradan nem'a toplamaya teşne yağcıların boy gösterdiği laf ebeliğinde, elbirliğiyle yargıya vuruluyor... Bu ağır medya dalaşı ve baskı altında, görev yapacak hâkim ve savcılar, kürsülerini gazetecilere mi bırakmalıdır? Köşe yazarları mı bakacak Ergenekon'a, Balyoz'a, 28 Şubat'a, 12 Eylül'e? Daha önce de medya aracılığıyla bakılmamış mıydı zaten darbelere? "Topyekûn savaş" ilan edilmemiş miydi mesela? Medyanın bu karanlık yüzünü ve gücünü ne çabuk unuttuk da şimdi darbeleri araştıran, sorgulayan mahkemeleri elbirliğiyle madara etmeye kalkıyoruz?" diyor Eraslan.

İnternet andıcı davasında yargılanan emekli Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ, "Andıçta suç unsuru görseydim soruşturma talimatı verirdim." sözleriyle emir-komutasındaki hukuka bağlı olduğunu dışa vuruyor. Meşhur 'kâğıt parçası-boru' nutkunda da hukuka bağlılık cümlelerini talimat verdiği soruşturmalarla delillendirmişti. Yaşayan en eski darbeci Kenan Evren de 'beni yargılayamazsınız' havasında. Hakkını teslim etmek lazım, kitaba uydurulmaya en yakın tez onunki. "Kurucu iktidar yargılanamaz, bu hukuk düzenini ben kurdum, nasıl yargılarsınız?" ifadeleri, onun savunmasından. Kendi mantığı içinde bile çürüyen bir tez. "1982 referandumunda halk hayır deseydi ne olurdu?" sorusu Evren'i kendi silahıyla vurmaya yeter. Cevap "anayasa yürürlüğe girmezdi" olacak. 'O halde kurucu iradeyi bizzat halk kullanmaktadır, siz sadece teklif makamıydınız' der geçersiniz. Bazı gazetelerde Evren'in savunmasına haklılık payı veren yazılardan dolayı bunları kayıtlara geçirme ihtiyacı hissettim. Yoksa iddianameyi kabul eden mahkeme, zaten yetkili olduğunu tescillenmiş

durumda. Erzincan'da oturup Ankara'yı dinleten ve içinde siyasilerin de olduğu 235 kişilik şüpheli listesi oluşturan Savcı İlhan Cihaner'e destek veren, Ahmet Şık da böylesine rahat yargı eleştirisi yapabiliyor.

Balyoz Darbe Planı yargılamasında dün önemli bir gelişme yaşandı. Savcılık makamı mütalaasını mahkemeye sundu. Hızlıca baktığımda sanıkların sinirli hallerini normal karşıladım. Deliller ve analizleri sanıkları zor durumda bırakacak cinsten. Dava ilk başlarken elde edilen dijital delillere kulp takmaya çalışanlar vardı. Hemen hemen aynı içerikteki CD'ler Gölcük Donanma Komutanlığı'nda yakalandı ve savcı benzerlikleri ayrıntılı biçimde sıralamış. Yine dikkat çekilen önemli bir nokta, gerçek isimlere yönelik görevden alma ve görevlendirmelerle ilgili. "Balyoz planında yer alan görevlendirme listeleri TSK'nın sıkıyönetim halinde bile görev alanına giremez." diyen savcı çok haklı. Sıkıyönetim komutanına bile asker ve sivil bürokraside böyle 'aldım-verdim' yetkisi kullandırılmaz. Ancak darbe yapan cunta bu kadar serazat davranabilir. Görevlendirme zincirini yeni parlamento ve ara rejim hükümetine kadar uzatan verilere vurgu yapan savcı, 5-7 Mart tarihlerindeki plan seminerinin bir darbe fitili ateşleme eylemi olduğunu iddia ediyor. Mütalaa sonrasında Balyoz sanıkları daha agresifleşebilir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şenol Özbek ve demokrat subaylar

Bülent Korucu 2012.04.03

Emekli Yarbay Şenol Özbek'i elim bir trafik kazasında kaybettik.

Rahmetli Muhsin Yazıcıoğlu, çok öne çıkan isimlerle ilgili şüpheli trafik kazaları için "kaza mı, cinayet mi bakmalı; en ucuz, en garantili, en az riskli suikast yöntemi kaza" diye konuşmuştu. Atlattığı onca trafik kazasından sonra yine şaibeli bir helikopter düşmesi sonucu hayatını kaybeden Yazıcıoğlu'nun sözlerini hatırladık. Özbek gibi ezber bozan, farklı açılardan bakabilen isimlerin ölümleri doğal yollardan bile olsa soru işaretleri doğuruyor. Maalesef yakın tarih müktesebatımız şüpheciliği rutinleştirdi.

Kamuoyu Özbek'i, Aksiyon Dergisi'nin Haziran 2009'daki bir kapağı ile yakından tanıdı. Söylediklerinin farklı oluşu değildi sadece dikkat çeken. Bir birikimi, damıtılmış ve özümsenmiş fikirleri yansıtması daha önemliydi. Ekranlarda görmeye alıştığımız, şablonlarla düşünen, sloganlarla konuşan türden bir asker portresi çizmiyordu. Türk Silahlı Kuvvetleri'nde varlığı rivayet olunan demokrat subayların su üstündeki kısmı gibiydi. Emekli Genelkurmay Başkanı Hilmi Özkök de konuşurken diğer muadillerinden hemen ayrışıyor. Bilgece söylediği, muhatabını hayrette bırakan zekâ parıltılı sözleri fark oluşturuyor. Özbek'i dinlediğimde Özkök'ün cuntalara neye dayanarak direnebildiğini anlamıştım. Yakın tarihte yaşadıklarımız, ordu içindeki demokrat ve gerçek askerlere çok şey borçlu olduğumuzu gösterdi. Bugün çeşitli cuntaların hukuk önünde hesap verebilir hale gelmesinde 'meçhul asker'lerin payı inkâr edilemez. Aksiyon'un 759. sayısından alıntılarla Özbek'i rahmetle anmak istiyorum.

Şenol Yarbay, Türkiye'nin hâlâ tartıştığı eylem planlarıyla ilgili şunları söylemişti: "Rejimin mihenk noktası 27 Mayıs 1960'tır. 27 Mayıs darbesi, demokrasi ve cumhuriyet kavramları ile hiçbir akrabalık bağı olmayan eylem planları sayesinde başarıya ulaşmış ve sonuçta mevcut sistemi inşa etmiştir. Dolayısıyla onun kurduğu sistem de yine benzer eylem planlarıyla ayakta kalmaya mahkûmdur. Eylem planlarının yeterli olmadığı anda ihtilaller devreye girecektir." Cuntacılık ve komitacılık geleneğini yeniden inşa eden sivilleri Özbek şöyle anlatmıştı: "Gazeteci ve bürokrat aydın tipi olarak özetleyeceğimiz bu tipin, ordunun beyni durumundaki subayı komitacılık zeminine çekme gayreti içine girmesi ve bunda başarılı olması, Türk devlet ve cemiyet hayatında karşılaştığımız en büyük talihsizlik olmuştur. Talat Aydemir liderliğindeki komitacı bir grup 27 Mayıs sonrası ihtilal yapmaya yeltendi ve idam edildi değil mi? İdam sebebi; genel hatlarıyla, Türkiye Cumhuriyeti hükûmetine karşı gelmek vs. Soruyorum şimdi: 27 Mayıs ihtilalini yapanlar bir başka devletin hükûmetine mi karşı gelmişti? Aydemir'inki suç oluyor da onlarınki niye suç olmuyor? Aradaki fark şu: Aydemir'in komitacılığı 'aydın' dediğimiz kitleyi dışlayan, sadece ordu merkezli komitacılığı esas alan bir yapıydı. Süreci yönlendiren komitacı değil, aydındır. Aydının menfaati gerektiriyorsa komitacı idam da edilir. Ve bütün bunlar bize 'devlet menfaati' diye yutturulmaya çalışılır."

Cuntacılığın ülkenin önündeki en büyük tehdit olduğunu savunan Özbek şu uyarıyı yapmıştı: "Osmanlı'yı komitacılık yıkmıştır. En azından yıkılış sürecini hızlandırmıştır. Ağzıma almak istemiyorum ama Türkiye Cumhuriyeti Devleti yıkılırsa yine komitacılar yüzünden yıkılacaktır. Bu devletin yaşamasını isteyenler, komitacı mantığa karşı direnmek, komitacılığı tasfiye etmek zorundadırlar." Şenol Yarbay, darbe dönemlerinden payanda olup sonra demokrat kesilenleri ise şöyle anlatmıştı: "Onların bu tavrı bana Shakespeare'in Othello'daki bir sözünü hatırlattı. Diyor ki, 'Bazılarının kaygısı günah işlemek değil, işlediği günahı belli etmemektir'." Allah, Şenol Yarbay'a rahmet etsin ve geride bıraktığı yakınlarına sabır ihsan etsin.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fethullah Gülen'in hukuk serüveni

Bülent Korucu 2012.04.06

James C. Harrington, 40 yıllık bir avukat ve 25 yıllık üniversite hocası olarak gıpta edilecek bir kariyere sahip.

Ama daha önemlisi insan hakları konusundaki hassasiyeti ve mücadelesi. "Fethullah Gülen'in Hukuk Serüveni" kitabını yazabilecek ender isimlerden biri. Harrington'un Türkiye'deki sosyal ve siyasal ortamın etkilere maruz kalmadan ama onların farkında olarak konuyu ele alması kitabın değerini artırıyor. Objektiviteyi ve hukukîliği öne çıkarıyor.

Kitap, sadece Gülen'e yönelik yürütülen soruşturmaların değil, aynı zamanda yakın tarihimizin de hukuk penceresinden bir analizi özelliği taşıyor. Bir toplumun uygulayıcılar ve yasama organı eliyle hukuk üretme biçimi, siyasal, sosyal ve hatta ekonomik şartlarla doğrudan alakalı. Harrington bu şartlarla Gülen davaları arasındaki paralellikleri çok güzel yakalamış. Böylece ortaya, gerektiğinde daha gerilere de giden ama ağırlıklı

olarak son 15 yılı teşrih (ameliyat) masasına yatıran bir çalışma çıkmış. Harrington güzel benzetmeler de yapıyor. Mesela o dönemki yargıya, "ordunun yedek lastiği" diyor.

Hemen hemen bütün kötü işlerde olduğu gibi; medya, yargı ve cunta koalisyonunu bu davada da açık biçimde görüyoruz. Koalisyonun itici gücü ise ekonomik ve sosyal imtiyazlarını kaybetmek istemeyen seçkinci/elitist zümredir. Sayın Harrington, Gülen davalarının zamanlamasına dikkat çekmiştir. Gerçekten de aynı günlerde tartışılan ve yaklaşık 60-70 milyar dolara tekabül eden banka yolsuzlukları haberlerinin iç sayfalarda kalması manidardır.

Hukuk dağıtmaktan ziyade, devletin ideolojisini koruma aygıtı olarak dizayn edilen yargı müessesesi, bu duruşu saklamamış hatta yer yer bununla övünmüştür. Yargıtay temsilcisi, TBMM Adalet Komisyonu'nda bunu şöyle itiraf etmişti: "Meclis'in yaptığı yüzde 5'tir. Yüzde 95 bizim uygulamalarımızdır." Bu sözlerin 312. madde ile ilgili görüşmeler sırasında söylenmesi de manidardı. Zira yine itiraf edildiği gibi 312. madde, Terörle Mücadele Kanunu'yla birlikte 163. maddenin kaldırılmasından sonra 'sündürülerek' onun yerine ikame edilmişti.

Gülen davalarında teknik anlamda hukukî bir yargılama sürecinden bahsetmek zor. Soruşturma, kovuşturma (yargılama) ve hatta temyiz aşamaları hukukun açık ihlallerine sahne oldu. Gizliliği bizzat savcı ihlal etti, iddianameyi mahkemeden önce basına verdi. Savunma hakkına riayet etmeme, tanıkları kabul etmeme, delillerin bilirkişi tarafından incelenmesi talebini reddetme gibi liste uzuyor. Zamanaşımı girişimi ise savcılık makamının iyi niyeti hakkındaki soru işaretlerini çoğaltıyor. Davanın beraatle sonuçlanacağını fark eden savcılar hem ilk derece mahkemesinde hem de temyiz aşamasında, dosyanın zamanaşımından düşmesini istedi. Böylece medyayı kullanarak Gülen üzerinde şüphe bulutları oluşturmak ve onu tekrar sanık sandalyesine oturtmak kolay olacaktı. Savcı çelişkiye düşmek pahasına hareket etti. 1995'te bizzat takipsizlik verip akladığı iddiaları suç olarak tekrarladı. "Hoca'nın Okulları" kitabı mahkûm olmasına ve yazarları tarafından yalanlanmasına rağmen deliller arasında yer buldu.

Evet, Gülen'in yargılandığı davalar bir psikolojik bilek bükme ve kamu vicdanında mahkûm etme girişimiydi. O da kendini hem mahkeme önünde hem de toplumsal vicdanda savundu. Her seferinde kamu vicdanında aklandığı için mahkûm edilmesi mümkün olamadı. Gizlilik ve illegalite iddialarına karşılık şeffaflık ve meşruiyetten sapmama ile cevap verdi. Muhakkak bir gün karşısına çıkacağı düşüncesiyle bu konularda en küçük bir taviz vermedi.

Gülen'in her şeye rağmen hukuka olan inancı onun elini güçlendirmiştir. Kendisine medya eliyle yapılan saldırılar karşısında adalet önünde hakkını araması belirleyici olmuştur. Kazandığı tazminat ve tekzip kararları son savunmasında işini epey kolaylaştırdı.

Gülen'in şahsına açılan davaların genel özelliklerini şöyle sıralayabiliriz: 1) Darbe dönemlerinin hepsinde soruşturuldu: 12 Mart, 12 Eylül, 28 Şubat... 2) Eylemlerinde suç unsuru bulunamayınca niyetleri yargılanmaya çalışıldı. 3) Önce medya yoluyla bir linç kampanyası ardından davalar geldi. 4) Eylemlerinde "suç unsuru" bulunup mahkûmiyet verilemeyince, beraat de vermemek yoluna gidilmek istendi. Böylece hep şüpheli sıfatı ile dolaşması sağlanmaya çalışıldı. Teknik anlamda olmasa bile toplumsal algı açısından 'şüpheli' olarak kalması arzu edildi. Gülen bu çabaları tabir yerindeyse kontr-ataklarla savuşturdu. 12 Eylül'de aranırken aniden DGM'ye gitmesi, 2008'de ertelemeyi kabul etmeyip temyiz aşaması dâhil hükmün verilmesini talep etmesi gibi. Bu tavır kendine ve suçsuzluğuna güvenen insanların yapabileceği bir hareketti.

Davalarda, ilham kaynağı olduğu hareketin mensuplarının moralini bozmak, halk desteğini kesmek, Gülen'i mahkûm etmekten daha önemli hedeflerdi. Karşıtlarının asıl bozgunu orada yaşadığını söyleyebiliriz. Zira Gülen davalardan, sempati halkasını büyüterek çıkmıştır.

Din eğitiminde normalleşme adımları

Bülent Korucu 2012.04.10

Din kültürü ve ahlak öğretimini devlete görev olarak yüklemiş bir anayasamız var.

Zorunlu olması üzerinde tartışmalar devam ediyor. Müfredatı doğru hazırlandığında zorunluluğun sakıncalı olmadığı düşüncesindeyim. Hiç olmazsa genel kültür seviyesinde din olgusu ve dinler hakkında malumat sahibi olmanın mahzurunu göremiyorum. Paskalya bayramının neyi sembolize ettiği ve nasıl kutlandığını bilen kaç tane üniversite mezunu vardır ülkemizde? "Hac ve Kurban Bayramı bu sene aynı döneme denk geldi" diye yazan gazetelerimiz yok mu? Ya da Alevi ile Şii arasındaki farkla ilgili iki cümle kurabilecek kaç 'dâhi'ye sahibiz?

Hayatta hiç karşılığı olmayan onlarca dersi çocuklarımızın beynine kazımaya çabalıyoruz. Boydak Holding Yönetim Kurulu Başkanı Hacı Boydak ahdetti, liseyi dışarıdan bitirdi; şimdi üniversitede bileğinin hakkıyla okumaya çalışıyor. Verdiği dersler ve onların kredilerini gösteren bir listeyi cebinde taşıyor. Geçen hafta bir toplantıda o listeyi okuyunca durumun vahametini fark ettik. Hepsini bir arada görmeyince anlaşılmıyormuş meğer. Anadolu'daki keçi türleri kadar bilgi değeri yok mu yukarıda saydıklarımızın. Var diyorsak din kültürü ve ahlak öğretimi derslerine itirazı haklı bulamayız. "30 yıldır mecburi dersler yürürlükte hâlâ cehalet diz boyu" eleştirisine ise söyleyecek söz yok. Demek ki müfredat ve uygulama konusunda sıkıntılarımız aşılamamış. Kötü yaptığımız her şeyi yok etmeye kalksaydık, yabancı dil eğitimi başta olmak üzere ortada ders kalmazdı. Eleştirileri dikkate alarak ıslahtan başka çare yok.

Gelelim yeni kanunla birlikte gündeme gelen seçmeli Kur'an ve siyer derslerine. Kur'an-ı Kerim okumanın Hz. Peygamber (sas)'den bahsetmenin suç veya en azından kabahat olarak sunulduğu günler yaşadık. Çok gerilere gitmeye gerek yok, 27 Nisan e-muhtırasına Kutlu Doğum Haftası kutlamaları gerekçe gösterilmişti. Seviyesiz üslup milleti derinden yaralamıştı. Pek çok alanda yaşanan normalleşmenin bir ayağı da seçmeli Kur'an dersleri. Vatandaşın ihtiyaç duyduğu, talep ettiği sağlık ve güvenlik gibi konularda hizmeti üreten veya üretilmesine imkân hazırlayan devlet, bu talebe bigâne kalamaz. Devletin tarafsızlığının göstergesi, negatif dayatmalar da yapmamasıdır. İsteyene öğrenme imkânı hazırlamak devletin görevleri arasında. Zaten anayasa da böyle diyor: "...Din eğitim ve öğretimi ancak, kişilerin kendi isteğine, küçüklerin de kanunî temsilcisinin talebine bağlıdır."

Paranoyakça yasakların hakikatte değeri olmadığını yaşayarak gördük. Devlet 20 yıl gecikmeyle Kürtçe televizyon açtığında ülke bölünmedi. 28 Şubat'ın öcüsü siyasi kadrolar 10 yıldır devleti yönetiyor ve iddia ettikleri bütün felaket senaryoları fos çıktı. Seçmeli Kur'an dersleri sonrasında da kıyamet kopmayacak! Doğrudan karşı çıkamayanlar yan kollardan gelerek kafa karıştırıyor. "Abdest alınacak mı, baş örtülecek mi?" soruları komik kaçıyor. Seçmeli olarak dersi alan kişinin abdest almaktan gocunacak hali yok. O problem yapmayacaksa başkalarının kafa yorması abesle iştigal. Yıllarca Türkçe ezan peşinde koşanlara hep aynı soruyu sorduk: Türkçe ezan okunursa namaz kılacak mısınız? O zaman bırak namazı nasıl kılacağıma ben karar vereyim.

Karar en çok tatili Kur'an öğrenerek geçiren çocukların hoşuna gidecek. Yıl içine yayılmış eğitim, hem daha faydalı ve kalıcı olacak, hem de çocuklara tatilde başka alternatifleri değerlendirme fırsatı sunacak. Bu branşın örgün eğitimin alanına girmesi, yeni öğretim tekniklerinin geliştirilmesi ve yer yer şikâyet konusu olan klasik

metodun revize edilmesini de sağlayabilir. Ayrıca diğer seçmeli derslere tanınan kulüp kurma imkânı verilmeli. Böylesi öğreticiler ve talebeler açısından daha cezbedici olacaktır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

MGK 28 Şubat'ı meşrulaştırır mı?

Bülent Korucu 2012.04.13

Nihayet beklenen gün geldi, 28 Şubat darbe soruşturması için düğmeye basıldı.

Ergenekon soruşturmalarıyla illegal devlet yapılanmasının üzerine giden yargı, 28 Şubat'ı görmezden gelemezdi. Kayıtlara postmodern darbe diye geçen süreçte katkısı bulunanlar savunmalarını çok önceden vermeye başlamıştı. Bilhassa 'silahsız kuvvetler'e mensup olanlar ön savunma hatlarıyla kendilerini güvenceye almaya çabaladı. En sık tekrar edilense sürece yön veren kararların Milli Güvenlik Kurulu'nda görüşülüp imzalanması. MGK meşru ve anayasal bir kurulmuş, o halde yapılanlar suç değilmiş! Anayasal bir organın bütün eylemlerinin masum kabul edildiği hukuk düzeni dünyada yok. Genelkurmay Başkanlığı da anayasal kuruluş, 12 Eylül'ü ve İnternet Andıcı'nı da legal mi kabul edeceğiz? Parlamento'da okunmasını gerekçe göstererek 12 Mart Muhtırası'nı demokrasi manifestosu mu kabul edeceğiz? Bu mantık doğru olsa darbeleri yargılamayı hayal bile edemeyiz. O meşhur toplantıda konuşulanlar ve çıkan bildirinin hukuka uygunluğu ayrıca tartışılabilir. Bence öyle değil ama öyle bile olsa sonrasındaki hukuksuzlukları örtmeye yetmez. Yüzlerce işadamını fişleyip iflas ettirmek üzere haklarında karalama kampanyası yapmak MGK'nın görevi değil. Binlerce subay-astsubayı işkencelerden geçirip, özlük haklarını gasp ettikten sonra açlığa terk etmek hukukla izah edilebilir mi? İmam hatip liselerini yok etmek ve aynı maksatla milyonlarca meslek liselinin hayatını karartmak hakkına kim sahip olabilir?

28 Şubat'ın tam tekmil darbe olduğunu gösteren yeterince delil var. Hükümet cebren alaşağı edildi; milletvekillerine baskı ve şantaj yapılan DYP'nin yenisini kurma imkânı elinden alındı. İktidar partisi RP, hukuk skandalı bir iddianame sonucunda kapatıldı. Başta bu konular olmak üzere yargıya doğrudan emirler yağdırıldı. Bürokrasiye el konuldu, atamalar cuntanın fişlemeleri doğrultusunda gerçekleşti. Eğitim öncelikle ele alınarak baştan ayağa yeniden dizayn edildi. Tek kabahati dünya ile rekabet edebilir okul açılmasını teşvik olan Fethullah Gülen, insafsız bir medya lincine maruz bırakıldı. Hocaefendi, beraatla sonuçlanan davada 8 yıl yargılandı. Söz konusu okullar terör yuvası muamelesi gördü, çoğu gece yarılarında onlarca baskın yapıldı. Sadece siyaset değil, ekonomi ve sosyal yapı cuntanın emir-komutasına verildi. Devlet, sakallı kebapçı avına çıktı. Kara listedeki şirketler milyonlarca dolarlık 'bağış'larla baskıdan kurtulmaya çalıştı. En alakasız şirketler emekli generalleri 'birikimlerinden yararlanmak' üzere yüksek maaşlarla işe aldı. Kendini darbenin doğal lideri gören Çevik Bir, cumhurbaşkanı olmak için kolları sıvadı. Her darbe döneminde olduğu gibi bütün sivil unsurlar

ve siyasetçiler aşağılandı, tahkir edildi. Başbakan Mesut Yılmaz'ın askerleri medyaya şikâyet ederken pandomim yapmak zorunda kalması bile tek başına durumu özetliyor.

Darbelerle hesaplaşma iradesi kartopu gibi büyümeye devam ediyor. Burada en küçük bir tereddüt 2007 öncesine dönmemize yol açar. Darbecileri yargılamaya teşebbüs edip sonuna kadar götürmemek, kızdırdığınız ayının pençeleriyle baş başa kalmaya benzer. Darbe geleneğini bitirmeliyiz. Aksi halde tehlike artarak sürecek. AK Parti'nin büyük jest yaptığı Genelkurmay Başkanı Yaşar Büyükanıt, 27 Nisan e-muhtırasına imza attı. Yine hükümetin eleştirileri göze alarak koltuğa oturttuğu Orgeneral İlker Başbuğ, AK Parti'yi Bitirme Planı hazırlamaktan mahkeme önünde. Kısacası yolumuz uzun.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Balyoz'da acı fren!

Bülent Korucu 2012.04.17

Balyoz Davası sona yaklaştıkça resmi-gayri resmi müdafilerin telaşı artıyor.

Usul tartışmalarıyla mahkemeyi uzatmak, olmazsa kilitlemek en kötü ihtimalle gölge düşürmek çabası var. Sanık avukatları duruşmalara katılmıyor, İstanbul Barosu ise avukat ataması yapmayacağını ihsas etti. Bu kapsamdaki suçların avukatsız yargılanamayacağı hükmüne dayanarak mahkemeyi işlemez hale getirme peşindeler. Avukatlar davadan çekilmediği veya azledilmediği için baronun yeni görevlendirme yapmaması savunulabilir. Ancak özel yetkili mahkemelerin hiçbir talebini yerine getirmeme girişimi hukuksuzluğa tüy dikmek olur. İstanbul Barosu'nun bu tavrı, genel politikaya dönüştürme ve apar topar toplanmış bir genel kurulla meşrulaştırma hazırlığı yaptığı iddia ediliyor. İddiaya gerçeklik payı vermek istemiyorum. Başkan Ümit Kocasakal ve baro yönetimi hukuka karşı böyle bir savaş içine girmez. Kanunu beğenmeyenin ne yapıp yapamayacağını hukuk sınırlar. Demokratik tepki ve eleştiri hakkını sonuna kadar kullanırsınız ancak yürürlükte olduğu müddetçe uymakla yükümlüsünüz. Biri de çıkıp başka mahkemeleri ya da kanunu beğenmediğini belirterek sistemi tıkar. Yargılandığı mahkemeyi beğenen sanık var mıdır acaba?

Baronun ve Balyoz avukatlarının elleri güçlü değil. Çekilme ya da azil gerçekleşmediği için mahkemenin baroyu yeni atamaya zorlayamayacağını düşünüyorlar. En önemli açmazları da burası. Mahkeme, avukatların hükmen varlığını sağlamakla görevli. Savunmanın bütün imkân ve haklarını kullanabilen vekiller mevcut ise mahkeme kanunun öngördüğü durumun gerçekleştiği gerekçesiyle işleyişini sürdürebilir. Aksi durumda hiçbir yargılama nihayete erdirilemez. Mesela Münevver Karabulut cinayeti sanığı Cem Garipoğlu aynı yola başvurabilirdi. Avukatı gelip dinleyici sıralarında oturup gidebilirdi. Velev ki tutuklu olsun, yatacağı süreyi doldurup mahkûmiyet almadan tahliye olur. Sabıkasına işlenmez, diğer kamu haklarından yararlanma kısıtlamalarından kurtulur. Mahkeme, sanığa avukatını getirmesi için rica minnet edecek değil ya... Bunlar sürdürülebilir

olmaktan uzak taktikler. Kamuoyunda ses getirmek için arada sırada duruşmayı terk etmek benzeri gösteriler tercih edilebilir. Daha ileriye gitmez, gidemez.

Sanıklar ve müdafileri boykot girişimini, "delillerin incelenmesi aşaması atlanarak savcılık mütalaası alındı" şeklinde savunuyor. Hâlbuki yargılama, başından sonuna 'lehte ve aleyhte delillerin değerlendirmesi' demek zaten. Mahkeme 15 aydır geyik muhabbeti mi yapıyor? Sanıklar söz haklarını fıkra anlatarak ya da haftanın maçlarını tartışarak mı kullandı? Dosyaya sonradan eklenen deliller varsa bunlar için yeni söz hakları talep edilebilir, o kadar... Savunmanın talebiyle görevdeki Jandarma Genel Komutanı gelip mahkemede tanıklık yaptı. Yargılama boyunca buna benzer çok sayıda tanık dinlendi. Şimdiki tavır ipe un serme ve yargıyı bloke etmeyi amaçlıyor gibi. Savcının mütalaası üzerine söz sırası savunmada. Delilleri çürütecek ne varsa ortaya dökmeliler. Savcı 920 sayfa yazmış, onlar 9 bin yazsa kim ne diyecek? Yeni tutum kamuoyunda Balyozcuların haksızlığına hamledilebilir. Yine kötü bir iletişim stratejisi ile karşı karşıyayız. 'Maça çıkmayan takım, hükmen mağlup olur' algısı ağır basabilir..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Doktoru kim öldürdü?

Bülent Korucu 2012.04.20

Gaziantep'te hasta yakını tarafından öldürülen Doktor Ersin Aslan'ı elbirliği ile öldürdüğümüzü itiraf edelim.

Son zamanlarda sağlık personeline yönelen şiddette artış gözleniyor. Bu acı olayı vesile ederek isabetli tahliller yapabilirsek çözüm de üretebiliriz. Öncelikle söz konusu olaydan hareketle genel sonuçlar çıkarmanın zorluğunun farkındayım. Katil zanlısı, anne babası tarafından ortada bırakıldıktan sonra dedesinin kanatları altında büyümüş bir genç. Dedesinin ölümünün sebep olduğu travma deyip geçenler olabilir. Ama genç doktorun ölümünü vesile yapıp üzerinde düşünmekte fayda var.

Tıp camiasının eski saygın yerini kaybedip şiddetin hedefi olmasının sebeplerini şöyle görüyorum. Toplumda yükselen bir cinnet hali mevcut. Yerine göre öğretmen de taksici de payına düşeni alıyor. Göçmen kuşların yaralı kanadı için vakıf kurmuş bir medeniyetin çocukları olarak, birbirini yiyen canavarlara dönüşmüş durumdayız. Gazetelerin üçüncü sayfaları önü alınamayan öfkenin kurbanlarıyla doluyor her gün. Şapkayı önümüze koyup üzerinde düşünmemiz gereken en önemli sorun bu.

Genelden özele inecek olursak karşımıza şu tablo çıkıyor. Siyasetin polemik yapabileceği en son alan sağlık. Ancak politikacılarımızın lüzumlu hassasiyeti gösterdiğini söylemek zor. Sağlıkta sistemik arızaları eleştirmek gerekirken, kişilerin ve tekil olayların gündem yapılması hasta ile doktor arasında şüphe bulutları oluşturuyor. En basit tahlil taleplerinde bile zihinlere soru işaretleri üşüşüyor. Doktoru, gözünde dolar işaretleri dönen para sayma makinesi gibi tasvir etmeler devam ettikçe güven bunalımı artacak. Halbuki, her şey bir yana tedavinin

başarısı hekime itimattan geçiyor. Güven ve saygı ilişkisinin zedelenmesinde payı olan bir etken de medya. "Suçluluğu ispat edilene kadar herkes masumdur" temel hukuk ilkesi nedense 'doktorlar hariç' şeklinde uygulanıyor. Mahkeme ya da yetkili kurul kararı beklenmeden duygusal yıkım halindeki hasta yakınının şikâyeti doğru kabul ediliyor. Toplumsal hafızada tortu bırakan haberlerin, sağlık camiasına karşı şiddeti tetiklediği söylenebilir. Bence diğer suçlu meslek odaları, yani Tabipler Birliği. Meslek sorunlarından ziyade ideolojik çıkışlarıyla gündem oluşturan bir meslek örgütü, çözüm üretici olamıyor. En yakın örnek 12 Eylül yargılamaları. Türk Tabipleri Birliği, yargılamaları sembolik bulup hafife alıcı açıklamalar yaptı. "TTB, 12 Eylül'ü de, onun yetiştirdiği bugünkü iktidarı da yakından tanımaktadır." cümlesini eklemeyi de ihmal etmeyerek. TTB, 10 yıldır ülkeyi tek başına yöneten ve önümüzdeki dönemlerde de etkin olacağı öngörülen bir siyasi hareketin ideolojisini eleştirmek için harcadığı emeği, politikalarını tenkit etmek üzere harcamalıydı. Cafcaflı sloganlar belki militan taraftarların hoşuna gidiyor olabilir ama siyasetle müzakere zeminini yok ettiği için sorunlar katlanarak büyüyor.

Konunun doğal olarak güvenlik boyutu da var. Hastaneler yol geçen hanı gibi. Giriş çıkışlar yeterince kontrol altında değil. Özel güvenlik elemanları çoğu kez yetersiz kalıyor. Şüphelilerin sağlık kontrolleri ayrı sorun; güvenlik güçleri içeri girse, işkence ve kötü muameleyi tespit zorlaşır. Aksi durumda istediği raporu alamayan zanlı saldırabiliyor. Hastane güvenlikçileri devreye girebilir. Yine ceza kanunları açısından sokakta darp edilmekle görev başında darp edilen doktor arasında fark yok. Bilhassa acil servislerde hızlı müdahale bekleyen hastaların durumunu riske atan saldırılar yaşanıyor. Kamu güvenliği ve sağlığını tehdit ettiği gerekçesiyle söz konusu mekânlarda gerçekleşen cebir ve şiddet farklı değerlendirilmeli.

Son olarak hepimiz şunu kabul etmeliyiz. Tıp bir sonuç değil çabadır. Sağlık personelinin iyi niyetli çabası yetmiyor ne yazık ki. Bunu baştan kabullenirsek istemediğimiz sonuçlara tahammül kolaylaşır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Birand sen kim oluyorsun da...'

Bülent Korucu 2012.04.27

28 Şubat darbesinin en önemli tanıklarından biri gazeteci Mehmet Ali Birand.

Herkes mağduriyetine odaklanıyor ama bence tanıklığı daha kıymetli. Dün dönemin röntgenini çeken bir yazı kaleme aldı. Askerin nasıl bir güç zehirlenmesi ve iktidar sarhoşluğuna girdiğini örneklendirdi. Birand şunları yazdı: "1996 yılıydı ve Kürt sorunu en şiddetli döneminden geçiyor, Genelkurmay iki konuda üstüme geliyordu. Biri, Fethullah Gülen hareketini eleştirmeyip, aksine okullarını desteklememdi. Diğeri ise Kürt sorununda resmi politikaya karşı çıkmamdı. Her yazıma tepki gelirdi... Hiç unutmuyorum, o günlerde bir telefon aldım. SABAH Gazetesi muhabiri arıyordu. '... Abi, bugün bir şehit asker cenazesi vardı. Bir yarbay çıktı ve asıl hainlerin

aramızda olduğunu söyledikten sonra, sizin ve Cengiz Çandar'ın adını verdi. Binlerce kişi de sizleri yuhaladı. TV'ler de çekti...' dedi.

Fena halde ürktüm... Açıkçası can derdine düşmüştüm. O gerilimle oturup, Genelkurmay Başkanı Karadayı'ya bir faks mesajı yazdım... Bir vatandaş olarak, beni tehdit eden bir kurum mensubunu, o kurumun en tepesindeki kişiye şikâyet etme hakkını kendimde görmem kadar da doğal bir şey olamazdı.

Ertesi sabah, Genelkurmay Başkanlığı Genel Sekreteri Özkasnak aradı. Telefonun öbür ucundaki ses buz gibiydi: 'Siz kendinizi kim sanıyorsunuz da, genelkurmay başkanımıza faks mesajı yollayabiliyorsunuz? Kimsiniz siz?' Düşünebiliyor musunuz, o dönemdeki asker algısına göre, genelkurmay başkanı, ulaşılamayan, adeta tanrı gibi muamele görmesi gereken bir insan. Ben ise, o büyük insana faks mesajı yollamak küstahlığı gösteren bir yaratık (!) idim."

Alıntının uzun kaçtığının farkındayım fakat o psikolojiyi bundan iyi anlatamazdım. Yaşadıkları Birand'a özel, onunla sınırlı değil. Darbeye destek vermeyen herkes bu şımarıklıktan nasibini aldı. Dönemin İçişleri Bakanı Meral Akşener'in başına gelenler farklı mıydı? Tetikçi gazetecilere onun hakkında, "Bu İçişleri Bakanlığı koltuğunda oturan kadın, bir koyun tüccarının varoşta oturan kolu bilezikli karısı olması gerekirken, üst balkondan alt balkona halı, kilim silkeleyen, komşusuyla kavga eden bir kadın olması gerekirken, nasıl İçişleri Bakanlığı sandalyesine oturur?" diye yazdırdılar. Yetmedi, İçişleri Bakanlığı Müsteşarı aracılığıyla 'onu yağlı kazığa oturturuz' haberi gönderdiler. Askerin içinde bulunduğu güç zehirlenmesi o boyutlara ulaşmıştı ki Başbakanlık makamı bile vareste tutulmuyordu. Genelkurmay Genel Sekreteri Tümgeneral Erol Özkasnak'ın günlük rutinleri arasında Başbakan Necmettin Erbakan'a cevap vermek vardı mesela. Erbakan, basın toplantısında, MGK krizi üzerine 'asker hükümetin emrinde' diyor, hatta her zamanki tavrıyla TSK'yı koruyucu ilaveleri ihmal etmiyor; "Ordu, 'ben sadece dış ülkelere karşı ülkeyi korurum. İç tehdit beni ilgilendirmez' diyemez. Ordu bu görevi yapmakla mükelleftir." biçiminde konuşuyor. Ama ertesi gün yazılı açıklama geliyor: "Biz milletimizin emrindeyiz". Cuntanın kalemşorları da mesaj iyice yerine ulaşsın diye tavzihe girişiyor: "Başbakan'a cevap". Yine Başbakan Erbakan ülkedeki tansiyonu düşürebilmek için "ordumuzla uyum içindeyiz" ifadesini kullanıyor. Ertesi gün cuntacı medyanın manşetleri: Genelkurmay'dan açıklama: "Cumhuriyet düşmanlarıyla uyum içinde değiliz."

Dönemin kudretli paşası Çevik Bir'in gözaltına alındıktan sonraki "Bu günleri de mi görecektik!" sözlerini anlamak için o günlere gitmek gerekiyor. Çok değil 15 yıl önce bakanlara, başbakana hakaret etmeyi marifet sanan, gazetecileri böcek gibi gören bir zihniyetle mücadele ediliyordu. Geldiğimiz noktanın kıymetini anlamak adına Birand benzeri tanıklıklara ihtiyacımız var.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

AİHM, mahkemeyi ibra etti

Bülent Korucu 2012.05.04

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Ergenekon sanıklarından sonra Balyoz'dan yargılananlar için de aleyhte karar verdi.

Altı ay önce üç Ergenekon sanığının mahkeme süreçleriyle ilgili taleplerini reddeden AİHM'nin yeni kararı emekli general Çetin Doğan'ın başvurusuyla ilgili. Doğan'ın tutuklanma, yargı süreci ve deliller hakkındaki şikâyetlerini yersiz bulan AİHM, 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nin elini rahatlatacak. Yargılamada sona yaklaştıkça agresif tutumlarını artıran ve mahkemeyi fiilen işlemez hale getirmeye çalışan sanıklar hayal kırıklığı yaşayacak. Ergenekon sanıkları eski polis şefi Adil Serdar Saçan, emekli albay Mustafa Levent Göktaş ve gazeteci Tuncay Özkan'la benzer taleplerde bulunan Doğan'a AİHM'nin cevabı aynı oldu: Yargılama ve yapılan işlemler hukuka aykırı değil. Avrupa'da siyasi mahfillerde kısmi ve marjinal destekler bularak elini güçlendirmeye çalışan sanıklar, en üst hukuk merciinden ret cevabıyla karşılaştı. Bu karardan sonra mahkemeyi hukuksuzlukla suçlamak daha da zorlaşacak. Bilhassa delillerin maniple edildiği yönündeki itiraza verilen cevap manidar. '2229 sayfa belge 19 CD ve 10 kasetin' varlığını hatırlatan mahkeme, tutukluluk için, makul ve somut gerekçeler bulunduğuna işaret ediyor.

Çetin Doğan, yargılamayı yapan 10. Ağır Ceza ile ilgili kullanabileceği bütün argümanları ve dile getireceği yakınmaları müracaatında sıralamıştı. Sağlık sorunları ve yeterli tedavi hakkının ihlal edildiği dâhil şikâyetlerinin tamamı AİHM'nin vetosuyla karşılaştı. Sadece kefaletle serbest bırakılma isteği için Türkiye'den savunma bekleniyor. Bundan olumlu cevap bile alsa, yargılamanın usul ve esasına halel getirecek bir gelişme olmayacak. AİHM, yerel mahkemenin bugüne kadarki işlemlerini ibra etmiş oldu. Hemen hemen bütün mahkeme safahatı şikâyet konusu yapıldığından, alınan ret kararları güçlü bir ibra niteliği taşıyor.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, ülke mevzuatlarının üzerinde bir metin ve onun denetleme mekanizması Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin kararı çok önemli. Teknik ve hukuki değeri kadar kamuoyunu aydınlatma ve tatmin etme işlevi öne çıkıyor. Böyle davalarda kamu vicdanının sesi mahkeme kararlarını hem belirler hem de temyiz eder. Başından beri savunma hattını kamuoyuna yönelik kuran Balyoz sanıkları, ağır darbe aldı. Söz konusu karar birçok zeminde önlerine çıkacak ve söyleyecek sözleri olacağını sanmıyorum.

Gelelim devam eden yargılamaya... Doğan'ın başını çektiği bazı sanıkların mahkemeyi bloke edebilmek için müdafilerini duruşmalara sokmamaları ilerleyen süreçlerde ellerini zayıflatacak. Sanıklar hep geciken adaletten yakınırken şimdi bir hakkın kötüye kullanılması yoluyla mahkemeyi tıkamaya çalışıyorlar. Dünkü duruşmada bazı sanıkların savunma yapmaya başlaması, blokajın kırıldığını gösteriyor. AİHM'nin kararı lider kadronun diğer sanıklar üzerindeki baskısını da zayıflatacak. Emir komuta zinciri içinde belli şeylere zorlananlar, komutanın fantezilerinin faturasını daha fazla ödemek istemeyecek. Dünkü duruşmada sanık emekli Albay Emin Hakan Özbek'in "ilk savunmasından sonra dışarı çıkarken kendisine küfür edildiğini, evine de tehdit telefonları geldiğini" söylemesi baskının delillerinden. İstanbul Barosu, savunma hakkının korunmasında samimi ise sanık Özbek'in karşılaştığı baskı ve tehditlere karşı sesini yükseltmeli.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP'de yerel seçim mücadelesi

Gürsel Tekin'in genel başkan yardımcılığından ayrılması CHP'de yeni bir dönemin habercisi.

Karamsar düşünenlerin haklı olduğu noktalar var. 'Hâlâ mı hizipçilik?' sorusu da yabana atılacak cinsten değil. CHP, Kemal Kılıçdaroğlu'ndan önce dernek veya emekliler lokali gibi yönetiliyordu. Anamuhalefet olmanın getirileri ve bürokrasideki bağlantılar sayesinde iktidarmışçasına davranmanın rahatlığı cazip geliyordu. Anayasa Mahkemesi ve Danıştay'la paslaşarak geçinip gidiyorlardı. Zaman zaman ortaya çıkan parti içi muhalefet ise içtüzüğün acımasız silindirleriyle ezilip geçiliyordu. Bürokrasideki saadet zinciri kırılınca CHP'nin de yeni format ihtiyacı ortaya çıktı. Çantada keklik görülen yüzde 20-25'lik oy oranı ile anamuhalefet koltuğu garantilense bile, koalisyonun bürokrasi ayağının çatlaması etkinliği yok ediyor. CHP, büyümek zorunda olduğunu hissediyor; ama bunun yolunu henüz bulmuş değil.

Kılıçdaroğlu, iki yıllık genel başkanlığı dönemini iç bütünlüğü sağlama çabasıyla geçirdi. İktidarla mücadelesi, Önder Sav ve Deniz Baykal kliklerini etkisiz hale getirmek için verdiği uğraşın gerisinde ve gölgesinde kaldı. Bu durum, gözünü CHP'ye dikenlerin umudunu zayıflattı. Ancak söz konusu mücadelenin kaçınılmazlığı da ortada. Gölge Genel Başkan Önder Sav'ın boyunduruğunda yaşamaya devam etse partiye de kendisine de kötülük etmiş olacaktı. Peş peşe tüzük kurultaylarında hakimiyetini perçinleyen Kemal Bey'in mazereti kalmadı. Atanmış teşkilatlarla yönetilen partinin yeni delege yapısı ve seçilmiş yönetimleri temmuz kurultayı ile devreye girecek. Geçiş döneminde atanmış yönetimleri üst üste görevden alan Kemal Bey, o lüksü kaybedecek. Yenilenmiş teşkilatların avantajları kadar bağlayıcılığı da bulunuyor. Arka arkaya yapılacak üç seçim, CHP'nin ve Kemal Bey'in geleceği açısından hayati önemde. Beklenen yükselişi gerçekleştirmezse kredisi tükenecek. Bahsettiğimiz kredi öyle her insana nasip olacak cinsten değil. Sadece parti içi muhalefet temizlenmekle kalmadı, alternatif siyaset girişimleri de geri çekildi. Şişli Belediye Başkanı Mustafa Sarıgül, teşkilatı bile hazır partiyi buzluğa kaldırdı.

Gelelim Gürsel Tekin meselesine. Baykal devrildiğinde partinin üç başlı bir yönetime gittiğini yazmıştık. Sav, Kılıçdaroğlu ve Tekin üçlüsünün koalisyonu kısa zamanda dağıldı. Sav ve Tekin aynı hatayı yaptı: Kılıçdaroğlu'nu yönetebileceklerini ve onun üzerinden partiye hâkim olacaklarını düşündüler. Kemal Bey önce Sav'dan kurtuldu. Sonra Tekin'in etkisini giderek azalttı. Tekin, her gün bir parçasının eridiğini fark edince mücadele zeminini değiştirdi. Ankara'da yenileceğini anlayınca nispeten daha güçlü olduğunu düşündüğü meydanlara kendini attı. Tekin'den kurtulmak Sav gibi kolay olmaz. Zira Sav, Ankara siyasetiyle var olabilen miadının sonuna yaklaşmış bir isimdi. Başka bir Ankara hamlesine yenildi. Tekin ise İstanbul dükalığında kendini ispat etmiş ve hâlâ bağlantıları olan bir siyasetçi. Kolay lokma olmayacağı açık. Tekin vuruşarak çekilip konumunu güçlendirmek ve pazarlık gücünü artırmak istiyor. Bunu başardığında Kılıçdaroğlu ile yeniden nikâh tazeleyebilirler. Mesela İstanbul Büyükşehir Belediye başkan adaylığı Tekin'in 'kızıl elma'sı olabilir. İddia edilenin aksine Mustafa Sarıgül ile dayanışmalarını da bu engeller. Bence Sarıgül, Kılıçdaroğlu'na yaptığı jestin karşılığını İBB adaylığı şeklinde hayal ediyor. İstanbul il başkanlığı görünümlü bir yerel seçim adaylığı mücadelesi yaşanıyor. Gürsel Tekin, 2009'da elindeki fırsatı Kılıçdaroğlu'na sunduğu için pişman mıdır bilmiyorum? Ama Ankara'nın sıkıcı atmosferinden kaçıp kendini İstanbul'a atması boşuna değil.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Başkanlık Türkiye'de uygulanabilir mi?

Bülent Korucu 2012.05.11

'Meclis hükümeti' modeliyle yola çıkan Türkiye Cumhuriyeti'nin geldiği nokta 'hükümetin Meclis'i oldu.

İstiklal Harbi'ni yöneten Büyük Millet Meclisi, milli iradeye tam teslim olmuştu. Sistemin ve şartların tabii sonucu bakanlar parlamentonun bürokratı mesabesindeydi. Sonra parlamentonun yerini 'tek parti'nin aldığı, iki aşamalı seçimle atanmış vekillerin toplandığı yıllar geldi. Çok partili demokrasi ile Meclis'in yeniden bir kimlik ve kişilik kazanıp yönetime ortak olduğu dönem.

27 Mayıs darbesi, cuntanın tercih ettiği isimle 'ikinci cumhuriyeti' doğurdu. Senato'nun ihdas edilmesiyle iki parçalı yasama organına geçişin sebebi Meclis'i zayıflatıp dengelemekti. Zira asılan Başbakan Adnan Menderes belki de hayatına mal olacak şu sözleri milletvekillerine hitaben söylemişti: "Siz isterseniz hilafeti bile getirirsiniz." Senato, Demokrat Parti döneminde siyasete ağırlık koyan 'ağzı çorba kokanlar'ı dizginleyen seçkinci bir 'okumuşlar meclisi'ydi. Darbecilerden oluşan tabii senatörler, cumhurbaşkanının seçtiği kontenjan senatörleri ve seçilmişlerle yasamanın üst mercii gibiydiler. 12 Eylül darbecileri ülkenin uçurumun kenarına gelmesinde 27 Mayıs sistemi ve anayasasını da sorumlu tutuyordu. Onun için anayasa ve sistem silbaştan yapıldı. Tekrar tek parlamentolu sisteme geçilirken, Senato'dan beklenen ve daha fazlasını cumhurbaşkanının yapması istendi. Parlamenter sistemin ruhuna çok uymasa da güçlendirilmiş ve sorumsuz cumhurbaşkanı ile hem yürütme hem de yasamanın zapturapt altına alınacağı düşünüldü. Abdullah Gül seçimine kadar ufak aksaklıklara rağmen sistem kurgulandığı üzere gitti. Turgut Özal tanım ve tahmin dışı bir cumhurbaşkanıydı ama sistemin diğer aktörleri tarafından kuşatıldığı için 'zararı' asgaride kaldı. Şimdi önümüzde yeni bir dönem var. Aşırı yetkili ve halkoyu ile seçilmiş, yani psikolojik olarak da tahkim edilmiş güçlü cumhurbaşkanı. Ve bu makamın en kuvvetli adayı karizmatik bir lider Recep Tayyip Erdoğan. 10 yıl ülkeyi tek başına iktidar olarak yönetmiş partinin kurucu babası.

Ülkeler genelde sistem değişikliklerini krizleri aşmak için gerçekleştiriyor. Yönetemez ve idare edilemez hale gelen devlet son çare olarak yeniden yapılandırılıyor. Biz tam tersine uzun sayılabilecek istikrarlı yönetimin hüküm sürdüğü, yakın gelecekte siyasî kriz havasının hissedilmediği günler yaşıyoruz. Öyleyse sistemik tartışmalar yersiz mi? Bence hayır, belki tersine krizlerin tetiklediği reaksiyoner atmosfer yerine, normal şartlar altında konuşmak daha doğru. Mühendisler yürüyen aksama müdahaleyi gereksiz sayıyor. Fakat 10 yıldır yaşadığımız istikrar sistemin bize hediyesi değil. Ve devamının garantisi yok. Sistemimiz normal şartlarda adeta arızaya programlamış, tersi durumlar sürpriz kabilinden yaşanıyor.

Türkiye başkanlık sistemini hep daha güçlü yürütme talebi parantezinde konuştu. Bürokratik oligarşinin iktidarların elini kolunu bağladığı günlerde normal olan da oydu. Hâlbuki artık parlamentonun güçlendirilmesini konuşmak zorundayız. İsmi aldatmasın, parlamenter sistem Meclis'i, hükümetin gölgesinde hatta boyunduruğunda bırakıyor. Aksayan pek çok noktaya dikkat çekebiliriz ama herhalde ön önemlisi

yasama organının içinde bulunduğu durum. Parlamento hakkında azami saygı sınırları içinde konuşmaya çalışan biri olarak 'kimliksiz' ifadesini kullanmak istemiyorum. Genel başkanların kurşun askeri derekesine düşürülmüş vekillerle sağlıklı demokrasi inşa etmek zor. Başkanlık sisteminin, yürütmeyi değil, yasamayı güçlendireceği gerekçesiyle desteklenebileceğini düşünüyorum. Parlamento, hükümetin gönderdiği bütçe ve kanunların prosedürünü tamamlama organı olmamalı. Bunun için kuvvetlerin sınırlarının daha belirginleştiği model, başkanlık tercih edilebilir. Anında uygulaması zor, onun için belli bir geçiş dönemi, yürürlük maddesi ihdas edilebilir. Birkaç yıl içinde dönüşüm tamamlanıp mevzuat yenilendikten sonra uygulama başlar. Daha kolay olan ise ilk etapta Seçim ve Siyasî Partiler Kanunu'nu değiştirerek nispi düzelme sağlanabilir. Dar bölgeli seçim, güçlendirilmiş yerel yönetimler ve ön seçim, sistemlerden bağımsız uygulamalar.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fenerbahçe'yi ele geçirmenin en aptalca yolu!

Bülent Korucu 2012.05.15

Fenerbahçe'nin sezonu çok kötü geçirdiği ve lig bitsin diye dua ettiğimiz 2003'te 'Fener'i tutmak zorunda mıyız?' başlıklı bir yazı kaleme almıştım.

5-6 yaşlarındaki oğullarımın kötü giden takım ve çevrelerindeki baskıdan bunalıp bana sordukları soruydu. Onlara verdiğim cevabı köşeme taşımıştım. Taraftar kötü günde belli olur düşüncesini anlatıp "Evet oğlum siz Fener'i tutmak zorundasınız, bırakacaksanız şampiyon olduğu sene bırakın!" demiştim. Amacım gençlik heyecanlarını yaşayacakları meşru bir alan açmak ve aile geleneğimiz olan Fenerbahçe'yi onlara aktarmaktı. Şimdi arkadaşlarıyla yaşadıkları tartışmalara bakınca 'hata mı ettim' tereddüdü içindeyim. Ülkemizde futbol, fanatizm çizgisini bile aşıp cinnet noktasına hızla ilerliyor. Kabahati en az olanlar, psikolojik tatmin dışında ellerine geçen bir şey olmadığı halde futbol endüstrisini omuzlayan kalabalıklar. Taraftarın akıttığı milyonlarla kral hayatı yaşayanlar ise derebeyliklerinin duvarlarını yükseltiyor. Ve bu çark kesintisiz dönsün diye fanatizmin dozunu artırmaktan çekinmiyorlar. Sektörden büyük menfaat elde edenlerin, bir de taraftarın duyguları üzerinden güç mücadelesi yapması işi çığırından çıkarıyor.

Cumartesi günü Kadıköy'de yaşananlar sezon boyunca süren gerilimin zirvesi olarak kayda geçti. Bütün psikolojik handikaplara rağmen son haftaya kadar şampiyonluğu kovalayan Fenerbahçe'yi seyircisi şampiyon gibi bağrına bassaydı ne olurdu? Hem kendine, hem takımına hem de Türk futboluna büyük iyilik ederdi. Trabzonsporlular da, Fener maçında aynı tuzağa düştü. Aynı şey bütün taraftarlar için geçerli. Takımlar ne kadar çok ceza aldılar farkında mısınız? Futbolumuzun taşıyıcı sütunları gözüyle baktığımız teknik direktörler mızmız sokak çocuğu gibi nasıl dalaştılar... Kulüp başkanları koltuklarını korumak uğruna gerilimi tırmandırmaktan geri durmadılar... Gazeteciler, ağıza alınmayacak küfürlerle seviyeyi çukurlaştırdılar... Çok ısrar ettikleri halde çocukları maça göndermedim. Böyle yaptıkça meydan iyice art niyetliler ve seviyesizlere kalacak diye

eleştirebilirsiniz. Ancak can güvenliği her şeyin önünde geliyor. Kadıköy'deki görüntüler bana üç yıl önceki 1 Mayısları hatırlattı. Kutlama alanı savaş meydanına döner, geride yakılmış arabalar, indirilmiş camlar kalırdı. Öfkeli taraftarın yapabileceği şeylerin sınırı vardır. Ve benzin istasyonunda polis arabası yakıp, yüzlerce kişinin hayatını riske atmak o sınırın içinde değildir. Sanki profesyonel bir el Kadıköy'deydi. Belki de gerçek taraftarın provokasyona gelmemesi sonucu facianın eşiğinden dönüldü. Birkaç yüz kişinin yaktığı ateşe on binlerce Fenerli benzinle gitseydi, iki bin polisle güvenliği sağlamak mümkün olmazdı.

Son günlerin hararetli tartışma konusu 'Cemaat, Fener'i ele geçiriyor' iddiaları ise kötü niyetli değilse cahilce sözler. Cemaat ve futbol takımı kavramlarının varlık nedeni ve varoluş tanımı bir arada olmalarına izin vermiyor. Bir cemaat, futbol takımını ele geçirmek ister mi? The cemaat, Fenerbahçe'yi neden ele geçirmek istesin? Bir yeri ele geçirmenin yolu onu yok etmek ve bütün taraftarlarını kendine düşman etmek midir? Ergenekoncuların söylediği "Polis ve yargı cemaatin elinde, o halde soruşturulan her şey cemaatin emriyle oluyor." yalanını her komplo teorisine uyarlamak aâdet oldu: İki kuruma bu suçlamayı yapmak için deliliniz nedir? Ses yok. Cemaat, Fenerbahçe formasını üzerine geçirdiğinde diğer takımlara sempati duyan insanlarla iletişimi kopmaz mı? Kem küm... Futbol takımı şirket değil ki hisselerine konup ele geçiresin; gönüllü bir birliktelik söz konusu. Taraftarların düşmanlığını kazanarak futbol takımını ele geçirmeye kalkanın aklından şüphe edilmez mi? Derin bir sessizlik... 'ama polis ve yargı...' Bu soruları uzatabiliriz. Ama maalesef hiçbirisine cevap verilemiyor. Bu kadar mantık, akıl ve gerçekten uzak bir iddiaya kitleleri inandırmaya çalışıyorlar. Olmayınca bindirilmiş kıtalarla sonuç almaya bakıyorlar. Uyanık olmak zorundayız..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Anayasanın dili

Bülent Korucu 2012.05.22

Parlamento'daki uzlaşma komisyonu, talep ve teklifleri toplama sürecini bitirerek anayasanın yazım aşamasına geldi.

Seçim öncesi verilen sözler ve halkın mukabelesi siyasileri bağlıyor. Bu aşamadan sonra atılacak geri adımların faturası ağır olacağından kimse üstlenmek istemiyor. Partiler masadan en son kendilerinin kalkacağını beyan ederken, masanın sallantıda olduğunu da ifade ediyor. AK Parti değişimi tek başına yapabilecek sandalye sayısına ulaşamadığı için aksi durumun vebalini tek başına yüklenmek zorunda kalmayacak. Ancak yine de yüzde 50 reyin hatırı sayılır oranda anayasa motivasyonu ile verildiği ortada. İki dönem tek başına yönetmiş partinin yıpranması ve oy oranının düşmesi beklenirdi. Ayrıca rakipsiz girdiği seçimin taraftarlarında rehavete yol açması kaçınılmazdı. İki negatif etkene rağmen oy oranının üç puan artması ve yüzde 50 sınırına dayanması ancak anayasa ile izah edilebilir. Yeni anayasada yaşanacak muhtemel aksaklıklar en fazla iktidar partisini zor durumda bırakacak. İkinci bir partiden destek alma mecburiyeti ise elini rahatlatan unsur. Muhalefet partileri

de yeni anayasa için kendilerini bağladı; onların cayması da kolay olmayacak. Kısacası her şeye rağmen yeni anayasaya en yakın günleri yaşıyoruz.

Anayasayı, devletin yeniden kurgulanmasından ibaret görmek doğru değil. Elbette devlet cihazının yeni şartlar ve ihtiyaçlara göre revize edilmesi söz konusu. Fakat asıl önemlisi siyasetin ve toplumun dilinin değişecek olması. Yeni bir dil üretmek zorundayız. Anayasa yeni dille yazılacağı gibi, hayata o dilin hâkim olmasını da sağlayacak. Kısır döngülerimizin yerine salih bir döngü kuracağız. Yeni dilli anayasa hayatın ve toplumun dilini değiştirecek. Mesela hak vermek ya da almak yerine hakkın tanınması ve yürürlüğe konulması gibi ifadeleri tercih etmeliyiz. Kendini hak dağıtmaya salahiyetli görmek de onu söke söke alma psikolojisi de sorunlu. Sosyal barışı ve çağın gereği siyasi yapıyı bu dille kurabiliriz. Tartışırken herkes sadece kendi ölüsüne ağlamasa. Aleviler Sünnilerin sıkıntılarına da tercüman olabilse, tersiyle birlikte tabii ki... Kürtlerin haklarını Türkler savunsa vs. vs. Aksi halde anayasa ilk günden yeni kamplaşma ve çatışmaların zemini haline gelir. Yarım kalmış hesaplar ve rövanş arayışları sürer gider. Uzlaşma komisyonu bugüne kadar imtihanı başarıyla geçti. Umalım asıl sınavın başladığı yazım aşamasında aynı olgunluk sergilenir.

Biz anayasayı değiştirebilme ihtimalimizi sevdik aslında. Anayasa bir sihirli değnek ve bir anda bütün olumsuzlukları bitirecek değil. Hiçbir şey anında değişmeyecek ama her şeyi değiştirme ihtimali ve imkânı belirecek. Değişimin kapısını açacak anahtarı verecek. Siyaset ağırdan alacak, bürokrasi direnecek ama olsun biz değiştirebileceğimizi, asıl patron olduğumuzu kayıtlara geçireceğiz.

Bu aslında bir tahliye davası; mülkümüzün üzerine konmaya çalışan, yükümlülüklerini yerine getirmeyen ve sık sık beline silah takarak kapımıza dayanan kiracıyı çıkarmaya çalışıyoruz. Devlet cihazını eline geçirip halkın karşısına dikilen arsız kiracıyı, bürokratik oligarşiyi çıkarıp yeni bir mukavele yapma peşindeyiz. 60 yıllık demokrasi tecrübemizde biz, darı olmadığımızı anladık. Şimdi bürokrasiye bunu anlatmanın zamanı. Onlar hâlâ bizi darı kendilerini tavuk sanıyor. Yeni anayasa hiçbir işe yaramasa psikolojik rehabilitasyon sağlayacak. 12 Eylül referandumundaki değişim de tam bu işe yaradı. Yoksa 22 madde ve henüz çıkmamış intibak yasalarıyla devlette çok şey değişmedi.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Futbol endüstrimiz de montajcı

Bülent Korucu 2012.05.25

Henüz dünyaya adımızı duyurabilecek bir marka üretemedik.

Montajcılığı 'sanayi' diye sunup kendimizi avutuyoruz. Bütün alanlarda benzer bir mantalite ve kısırlık yaşıyoruz. En çok konuşulan ve önemseniyor görünen sporda bile montajcılıktan kendimizi kurtaramadık. İster lokomotif, isterse sporun üstündeki gölge diyelim, futbol aynı arızalarla malul. Markalaşmayı bırakın aksaksız

uyguladığımız bir oyun kurgumuz yok. Haksızlık etmek istemem ama Galatasaray'ın UEFA Kupası'nda, Milli Takım'ın başarılarında, diğer takımların çeyrek finale yükselmelerinde hep montajcılıkta kaldık. Zaferleri sürekli hale getiremeyişimiz iddiamın delili. Aksiyon Dergisi'ndeki Arda Turan mülakatını bu gözle okudum. Zeki bir futbolcu olduğu kadar iyi gözlemci Arda. Genç yaşına ve belki erken gelmiş şöhrete rağmen ayakları yere basan analizler yapıyor. Dünyanın en pahalı ve en fazla ilgi toplayan liginde yaşadıklarını, Türkiye'deki tecrübesiyle harmanlıyor. Ortaya sektörün röntgeni çıkıyor. Milli Takım'ın umut bağladığı isimlerden yani bir ayağı hâlâ bizim içimizde. Eleştirilerinin değeri bu yüzden artırıyor. Kimse kalkıp İspanya'nın da montajcı olduğunu ileri sürmesin. Ne Ronaldo ne de Messi ülke takımlarında İspanya'daki gibi oynuyor. Messi aradaki farktan dolayı neredeyse Arjantin'de hain ilan edilecekti.

Bizdekinin aksine markalaşmış ülkelerde futbol bir kültür. Futbolcu, oyunun aktörlerinden sadece biri. Zincirleme reaksiyonun bir ayağı yalnızca. Yönetici, teknik adam, taraftar ve basın mensubu rolünü iyi oynarsa, keyif veren ve değer üreten yapı kuruluyor. Bizde ise saydığımız bütün aktörler birbirini negatif yönde tetikliyor. Al başkanı vur teknik direktöre... futbolcu seyirciden beter... medya hepsine rahmet okutuyor. Sonuç ise, keyfi kaçmış ve başarıya hasret kalmış bir sektör. Arda'nın Aksiyon'daki röportajını bu gözle okumaya ne dersiniz? Kendimce önemli görüp altını çizdiğim cümleleri sizinle paylaşmak istiyorum.

Şöyle diyor Arda: "Türkiye'de gol atmak, asist yapmak çok önemli. Ama burada insanlar kimin takım için ne verdiğini görüyor. Futboldan çok iyi anlayan bir seyirci var burada. Biz futbolu çok seviyoruz ama futboldan anlamak ayrı bir şey. İlk geldiğim zaman da şunu söyledim: Burada asla kötü mücadele etmeyeceğim. Bugüne kadar hiçbir maçta kötü mücadele etmedim. Zaten insanlara da ancak bunun sözünü verebilirim.

Bu mücadele benim kariyerime çok şey kattı. Burada futbol oynamayı öğrendim, sistemin içinde olmayı öğrendim. Herkes çok profesyonel. Kimsenin kompleksi yok. Herkesin milyonlarca hayranı var. Ama burada önce insansın yani. Kulübün bir sahibi var. Futbol şube sorumlusu var. Eski futbolcuları Caminero takımın sportif direktörü. Yöneticileri kulüpte göremezsiniz. Başkanın sadece elini sıkarsınız arada bir, o kadar. Senin tek muhatabın hocan. Eğer idari bir sıkıntın varsa menajerin kulüple konuşur. Sen direkt konuşamazsın. Sportif işleri ise sen hocanla konuşursun.

Basın eleştirebilir. Arda iyi oynayamayabilir çünkü Arda insan. 3 günde bir maç oynuyor Arda. Kötü performansı da olacak. Futbolu bilmek bu zaten. Burak her maç gol atıp bir maç atamayınca tepki görmemeli. Kaç gol attı çocuk, daha ne yapsın?

Cuma günleri mesela bazen yemek yiyoruz, alkol almıyorum. Orada soruyorlar, niçin diye. Ben cumaya gideceğim diyorum. İnançlı olmak burada saygı görüyor. Takımdaki oyuncuların çoğu maç öncesi dua eder. Takım halinde kiliseye gidilebiliyor.

Büyük kulüplerde önemli olan duruştur. Bak Guardi-ola'ya, 90. dakikada şampiyonluk kaçtı. Hakemler penaltılarını vermedi. "Biz Barcelona'yız." diyor. Hakemi eleştirmiyor. İker Casillas, 5-0 oluyor Barça-Real maçı, topu hâlâ oyuna hızlı sokuyor. Neden, çünkü Real Madrid'in kalecisi. 5-1 yapar mıyım diye düşünüyor. Veya R.Madrid'in kalecisi vakit geçirmez diye düşünüyor. Biz de böyle olmalıyız. Türkiye'de F.Bahçe, ne olursa olsun, haklılar mı haksızlar mı onu Allah bilir; ama aslan gibi bir duruş sergilediler. G.Saray camiası şimdi toparlandı, inanılmaz uyum var. Ama G.Saray kötüyken de böyle olmalıydı."

Yeni CMK: Acil serviste kalp ameliyatı

Bülent Korucu 2012.06.08

AK Parti'nin yeni kanun hazırlıkları tartışmalara yol açtı. İktidar partisine bugüne kadar en yıkıcı muhalefeti yapan kitlenin müttefik saflarına iltihakı da dikkatten kaçmıyor. Aleniyet kesbetmiş dinleme kayıtlarını yayımlayan gazetecileri gözdağı anlamı taşıyan düzenleme ile özel görevli ağır ceza mahkemeleri hakkındaki hazırlıkların eşzamanlı olması tartışmayı alevlendiriyor.

Hükümet cenahından gelen, "darbelerle mücadeleden dönüş yok" nev'inden açıklamalar kamuoyunu tatmin etmeye yetmiyor. Zira düzenlemelere karşı çıkanlar da destekleyenler de değişiklikler konusunda mutabık. Sadece sonuçlar farklı algılanıyor. Destekleyenlerin aynı metnin üzerine 'yargı reformu' yazması karamsar havayı dağıtmıyor. Okuma yazma bilen herkes hazırlıkların mevcut yargılamaları olumsuz etkileyeceğini görüyor.

AK Parti 2002'de ekonomik kriz ve siyasî tükenmişliğin sonucunda tepkisel oylarla işbaşına geldi. Tepki öylesine büyüktü ve eskileri süpürüp atmaya azmetmişti ki, Cem Uzan bile yüzde 7,25 oy alabilmişti. DYP, MHP ve ANAP'ı barajın altına iten Genç Parti olmasa AK Parti koalisyona mahkûm olabilirdi. 2007 ve 2011 seçimleri ise sivil iradenin darbeci zihniyetle hesaplaşmasına sahne oldu. Darbecilerin hedefindeki AK Parti'ye seçmen sahip çıktı. 28 Şubat'tan sonra Milli Görüş partilerine aynı teveccühü göstermeyen halkı ikna eden AK Parti'nin dik duruşuydu. Şimdi bu algıya AK Parti kendi eliyle darbe vuruyor. Sonuçlanmamış mahkemelere ve devam eden soruşturmalara müdahale anlamı taşıyan girişimlere tanık oluyoruz. Konunun siyasî boyutlarının dışında teknik bir tablo çizmek istiyorum. Ceza Muhakemesi Kanunu değiştirilerek soruşturma ve yargılamaların usulüne dair yeni uygulamalar düşünülüyor. Artık herkesin ezberlediği 250. madde üzerinde oynamalar olacak. Kanun koyucu, birçok ülkede olduğu gibi bazı örgütlü suçlarla mücadelenin etkin yürütülmesi için söz konusu mahkemeleri öngörmüş. Uyuşturucu ticareti, mafya, organize yolsuzluk ve darbe suçları görev olarak sıralanmış. Karmaşık ilişkileri olan, uzun zamana yayılabilen zorluk derecesi yüksek dosyalar, meslekte belli aşamaları geçmiş hâkim ve savcılara havale ediliyor. Aslında soruşturmayı hızlandıran birkaç yetki haricinde süper filan değiller. Gözaltı ve tutukluluk süresi iki kat artıyor bir de kanunla ayrı tutulanlar hariç izne gerek duymaksızın soruşturma yapabiliyorlar. Hariç tutulanlar: Yarqıtay ve Anayasa Mahkemesi gibi yüksek mahkemelerin görev alanına girenler ile son değişiklikten sonra MİT mensupları.

Sızan bilgilere göre görev kapsamı suçlar ve kişiler bakımından sınırlanacak. Uyuşturucu ticareti, organize yolsuzluk, mafya ve darbe suçları kapsam dışına çıkacak. Yetmedi askerlerin de aralarında bulunduğu bir kısım devlet görevlileri daha izin mecburiyetiyle dokunulmaz kılınacak. 'Darbelerle mücadele zaafa uğruyor' algısının siyasî faturasını imza sahipleri düşünsün, biz teknik açıya devam edelim. Normal bir ağır ceza mahkemesinde yukarıda sayılan suçlara bakılmasının acil serviste kalp ameliyatı yapmaktan farkı yok. Düşünün ki aynı mahkeme tekil bir cinayet davasından sonra onlarca üyesi bulunan mafya dosyasına da bakacak. Pratisyen hekimin baypasa girişmesi gibi mesleğinin ilk yıllarında bir genel yetkili savcı, kuvvet komutanlarının şüpheli olduğu soruşturmayı yürütecek. Ve biz bunun hukuk kalitesi için tercih edildiğine inanacağız! CMK 252 "250'de sayılan suçlar acele işlerden sayılır ve bunlarla ilgili davalara adlî tatilde de bakılır." diyor. Temmuz 2008'de

başlayan Ergenekon yargılamaları aralıksız sürdüğü halde bitmedi. Uzunluğundan şikâyet var. Peki, genel yetkili ağır ceza mahkemelerinde davaların ne kadar sürebileceğini tahmin eder misiniz? Sadece suçla etkin mücadele değil masum sanıklar açısından da olaya baktığınızda bir facia çıkıyor ortaya. Özel görevli yargı mensupları arasında hata yapan varsa denetim mekanizmaları mevcut. Kurumu ve görev yapan bütün insanları suçlamak adil de değil makul de. Erzincan Başsavcısı İlhan Cihaner'in Başbakan Tayyip Erdoğan dahil bakanların içinde bulunduğu yüzlerce kişiyi dinlettiği ortaya çıktı. Başsavcılıkları kapatmak çözümü kimsenin aklına gelmedi. Tam tersine özel yetkisini kullanarak Cihaner'in hukuksuz girişimini meşru çizgiye taşıyan savcılar şu anda hain muamelesi görüyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Darbe yapılacaksa memurlar yapsın

Bülent Korucu 2012.06.12

Özel Yetkili Mahkemeler tartışması sürüyor. Siyaset merkezli tartışmanın yanıltıcı olduğunu düşünüyorum. Onun için tartışmaya teknik boyuttan bakmaya devam etmek istiyorum.

Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ, suçun niteliği ve ceza miktarlarının değişmediğini, sadece usul kanunları üzerinde oynama yaptıklarını belirterek, değişiklik girişimini savunuyor. Ceza kanunlarında değişim olsa davalara daha az zarar verirdi. Zira usul yenilikleri yargılamaları sil baştan yapacak. Öbür türlü sadece suçu sabit olanların cezasının miktarı farklılaşacak, dosyaya vâkıf mahkemeler kısa sürede sonuca gidecekti. Şimdi onlarca sanığı ve binlerce sayfa evrakı bulunan dosyalara yeni savcı ve yargıçların hâkim olmalarını bekleyeceğiz. Adalet gecikmesin sloganları altında adaleti geciktireceğiz.

Sızan bilgiler doğru ise başka teknik açmazlar da bizi bekliyor. Mesela 'terör' kamuoyu duyarlılığı yüksek bir konu olduğundan özel yetkili mahkemelerde kalacak deniyor. Hâlbuki bütün terör örgütleri anayasal düzeni değiştirmek için kuruluyor. Aynı şekilde cuntalar da terörü psikolojik harbin en önemli manivelası olarak kullanıyor. Hasan Cemal, 9 Mart cuntasının sağda solda nasıl bomba patlattığını yani 'terör' yaptığını anlatıyor. Özel Yetkili Mahkemeler (ÖYM) birden fazla ağır suçu birlikte işleyen örgütlü suçlarla etkin mücadele adına tek seçenek gibi duruyor. Zaten Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, tartışma konusu davalarla ilgili yakın zamanlı kararlarında mahkemeleri bir anlamda ibra etmişti.

KCK yargılamaları, ÖYM'de mi kalacak, yoksa Ankara'da kurulacağı söylenen mahkemeye mi aktarılacak? Aynı soruyu Hizbullah ve DHKP-C'ye dair de sorabiliriz. Bunlar terör örgütü olarak isimlendiriliyor. Ancak hedefleri anayasal düzeni ortadan kaldırmak. Yani 12 Eylül'cülerin yaptığını devlet imkânlarını kullanmadan gerçekleştirmeye çalışıyorlar. Bugüne kadar hiçbir terör örgütü emeline ulaşamadı. Ama devlet imkânlarını kullananların gerçekleştirdiği 10'a yakın darbeden söz ediyoruz. Anladığımız kadarıyla devlete karşı suçlarda sivil-bürokrat ayırımı yapılacak. Kendi yağıyla kavrulan sivil darbeciler ÖYM'de, devlet imkânlarıyla aynı suçu

işleyenler imtiyazlı mahkemede yargılanacak. Aynı eşitsizlik soruşturma izni müessesesiyle daha da büyütülecek. Devlet imkânlarıyla anayasal düzeni ortadan kaldırmakla suçlananlar dokunulmaz kılınacak. Sadece bu iki konu bile kanun önünde eşitlik ilkesine aykırı. Hâlbuki acı tecrübelerimize göre, söz konusu suçu işleme konusunda elverişli vasıtalar devlet gücünü kullananlarda var. Mahkeme, sanığın atılı suçu işlemeye elverişli vasıtalara sahip olup olmadığını dikkate alır. Aynı şekilde kanun koyucu riski yüksek grubun soruşturma ve kovuşturmasının daha etkin yapılmasını sağlayacak düzenlemeler yapar. Önümüzdeki paket tam tersine adımlar içeriyor. En azından öyle iddia ediliyor. Türk Ceza Kanunu'ndaki 309 ila 311 ve 312'yi birbirinden ayırmak da mantıklı ve kanun tekniğine uygun değil. Birincisi soyut olarak anayasal düzeni diğer iki madde ise bu düzenin temel unsurları olan Parlamento ve hükümeti hedef almayı suç sayıyor. 311 ve 312'yi işleyen aslında otomatik olarak 309'u da ihlal etmiş olmuyor mu? Aynı suçun yarısını bir mahkemeye, kalan yarısını başka mahkemeye havale etmenin mantıklı ve hukuka uygun izahı yok. Önceki yazıdaki ameliyat örneğine dönecek olursak, kalbin bir damarına A hastanesinde diğer damarına B hastanesinde müdahale etmek gibi bir şey. Arada olan hukuka olacak, hastayı yolda kaybedeceğiz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Özal'ın ölümü aydınlanacak mı?

Bülent Korucu 2012.06.15

Rahmetli Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın ölümü üzerinde çok spekülasyon yapıldı; iddialar bitmek bilmedi. Ama sonuç alıcı adım da hiç atılmadı. Belki ilk defa umutlanmamıza sebep olacak gelişme var:

Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu (DDK) konu hakkında kapsamlı çalışma yaptı ve ayrıntılı rapor hazırladı. Kamuoyuna açıklanan özeti bile tüyler ürpertici. Reva görülen muamele belli etmese de, iki dönem başbakanlık yapmış ve cumhurbaşkanlığı makamındayken hayatını kaybetmiş insandan bahsediyoruz.

Ölümünden önceki süreç, kriz esnasında ölümü hızlandırmak için yapılmış izlenimi veren olaylar ve iddiaların üzerine 20 yıldır gidilmeyişi... Olayın üç aşaması da yoğun şüphe içeriyor ve öfkeye yol açıyor. Cumhurbaşkanının ölümü hangi ülkede böylesine geçiştirilebilir? Geriye doğru gidelim: Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, DDK'yı harekete geçirene kadar herkes kulağının üstüne yattı. Burası yakın zamana kadar öyle bir ülkeydi ki, halkın büyük çoğunluğu cumhurbaşkanının ölümünü şaibeli bulduğu halde soruşturulamıyordu. Hatta belki birileri bunu psikolojik savaşın unsuru olarak kullanıyordu. "Cumhurbaşkanını öldürdük, kimse bize dokunamadı" ifadesi cümleye dökülmüyordu ama her hallerinden okunuyordu. Menderes'i asanla Özal'ı 'öldüren' el arasında benzerlikler kuruluyordu. Ve orada kalıyordu. İddialar karşısındaki derin sessizlik ve duyarsızlık tek başına ölümü şüpheli kılmaya yeter.

Otopsi yapılmaması, herhangi bir araştırmaya gerek duyulmaması, hatta kan örneklerinin kaybedilmesi örtme operasyonu intibai veriyor. Özal'ı herkesten habersiz kimsesizler mezarlığına gömmedikleri kalmış. DDK'nın

kayıt altına aldığı şeyler, devlet ciddiyetinden uzaklık mı yoksa bazı şeyleri perdeleme çabası mı, soruşturmalar sonucunda ortaya çıkacak. DDK'nın akıl tutulması dediği şeyin bir aklı evvellik olma ihtimali daha güçlü.

Gelelim diğer aşamalara: Özal'ın ölümüyle Köşk'te kriz geçirdiği an arasında geçen sürede yaşananlar şüpheleri büyütüyor. Orta ölçekli bir ilçede kaymakam hayati tehlike atlatsa daha iyi şartlarda müdahale şansına sahip olurdu. Ambulans yok, doktor bulunmuyor, hangi hastaneye gidileceğine yolda karar veriliyor; daha doğrusu karar değiştiriliyor. Gidilen hastane uyarılmadığı için uzmanlar değil asistanlar müdahale ediyor. Yapılan müdahaleler sağlıklı biçimde raporlanmıyor. Cumhurbaşkanının ani vefatı üzerine yapılması gereken tavzih edici işlemlerin hiçbiri icra edilmiyor.

Mezarı açılıp ölümü tetikleyen dış etkenler olmadığı sonucuna varılsa dahi, şüpheler tamamen yok edilmeyecek. Muhsin Yazıcıoğlu'nun ölümünde de kaza her zaman ihtimal dahilinde. Fakat 'kurtarmama' operasyonu gözden kaçmıyor. Hastaya müdahale etmeyerek ya da yanlış operasyonlarla da katil olmak mümkün. Tatmin edici sonuç ancak krizle ölüm arasındaki sürecin aydınlatılmasıyla gerçekleşecek. İhmal mi yoksa kasıt mı olduğu anlaşılacak.

Şüpheleri yoğunlaştıran diğer etkenler ise Türkiye'nin siyasi atmosferi ve Özal'ın yokluğunda yaşadıklarımız. 93 yılında üst üste meydana gelen şaibeli ölümler içimize kurt düşürüyor. Uğur Mumcu, Jandarma Genel Komutanı Eşref Bitlis, 33 er gibi olaylar aynı yıla 'denk' getirildi. Sonrasında Türkiye bambaşka bir ülke haline geldi. 'Adı konulmamış darbe'nin ülkeye maliyeti yüksek oldu. Şurası gerçek ki Özal yaşasaydı, hadiselerin akışı bambaşka olabilirdi. (Not: Haberi Aksiyon dergisinde üç hafta önce okuyanlar yeni gelişmelere şaşırmamıştır.)

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeni Dünya'ya şahitlik yapmak

Bülent Korucu 2012.06.19

Türkçe Olimpiyatları, 'yeni bir dünya' ülküsüyle yola çıkan bir avuç fedakâr insanın haklı olabileceğinin işaretlerini taşıyor. Herkesin kendi rengini koruyarak bir araya gelebileceği dünya tasavvuruyla yola çıkılmıştı.

Diğer renklerin tehdit değil tam tersine zenginlik olduğunu anlatmaktı maksat. Vedalaşırken sarmaş dolaş ağlayan çocuklar, özlenen tablonun imkânsız olmadığının fısıldıyor gibiydi. Beyaz arkadaşının gözyaşını silerken göz pınarlarındaki akışa mani olamayan zenci kızın fotoğrafı 20 yıllık çabanın meyvesiydi. Evet, 20 yıl önce Demir Perde'nin kalkmasıyla Orta Asya'da başlayan serüven, ilk gidenlerin belki hayal edemeyecekleri noktaya ulaştı. Her yıl öncekine göre katlanan gelişim seyri ile karşılaşıyoruz.

İvmenin hep yukarılarda kalması adına hissiyatımızdaki coşkunluğu frenleyip sağlıklı analizler yapmalıyız. Sağduyulu ve iyi niyetli eleştiriler en büyük yol gösterici olacak. Hocaefendi'nin de dile getirdiği gibi "millete mal olmuş" bir işten bahsediyoruz. Katkıları sadece alkışla sınırlamak, en başta projenin kendisine haksızlık. Okullarda öğretmen ve yönetici olmak, fazladan adanmışlık ve fedakârlık istiyor. Herkesi zorlayamayız. Ancak çorbaya atılacak tuzlar için kapı, sonuna kadar açık tutulmalı. O zaman sahiplenmenin artması dışında, yeni eller taşın altına girecek. Eleştirileri iyi niyetle sınırlamam boş kuruntudan kaynaklanmıyor. Oryantalist bakış açısıyla ve onlardan ödünç alınmış kavramlarla konuya yaklaşanlar var. Hükmünü baştan vermiş, haklı çıkmak

üzere malzeme toplamaya girişmiş yazarlar eksik olmuyor. Ummadığınız yayın organlarında 'kolonyalist' suçlaması yer bulabiliyor. ABD'den gelen 40, Almanya'dan gelen 10 çocuk bu tezleri doğmadan çöpe göndereceği için sadece Nijerya ve Şili'den örnekler seçiliyor. 'Geri kalmış' ülkeleri serfüru etmeye hazır doğal köleler olarak algılıyor, olimpiyatlardaki gösterilerini böyle yaftalıyorlar. Peki ya Batılılar... CBS televizyonundaki meşhur 60 Dakika programı, ABD'de 20 bin öğrencinin bulunduğunu, 30 bin kişinin ise sırada olduğunu aktarmıştı.

Türkçe bir vasıta ve bahane dersem umarım dilimizi küçümsediğim zannedilmez. Asıl hedef, huzur adacıklarının sayısını çoğaltmak ve bir gün bütün dünyayı huzur adasına dönüştürebilmek. 15 gün boyunca yaşadıklarımız, bunun pekâlâ gerçekleşebilir bir hayal olduğunu gösterdi. O ülkünün peşinden gidenler çok yoruldu ama enerji depolarını doldurarak döndü. Okulları finanse eden işadamları ve beyin gücü ile projenin lokomotifliğini yapanlar, umduklarından çok güçlü destekle geri gidiyor. Stadyumlardan taşan enerjinin hizmetlere fazlasıyla yansıyacağını söyleyebiliriz.

Dünyaya yayılmış okullar bir iletişim modeli sunuyor. Pilot uygulaması Türkçe Olimpiyatları'nda yaşanıyor. Yıl boyunca yerelde yaşanan alışveriş için dünya çapında pazar kuruluyor. Bu kültür pazarına 135 ülke heybesindekini getiriyor. Hollandalı Endonezyalı ile Sudanlı Alman'la aynı ortamı paylaşıyor. Türkçe ve okudukları okullar ortak payda ve katalizör vazifesi görüyor. Anadolu'yu modelleyip ülkelerine dönüyorlar. 2008 yılında Türkçe konuşma elemelerinde beyaz tenli Batılı bir çocuğun 'Neden Türk okulu?' sorusuna verdiği cevabı yazmıştım. Yine onunla bitireyim: "Babalarımız, dedelerimiz daha iyi insanlardı. Kültürümüz, müziğimiz, kıyafetlerimiz değişti. Garip müzikler dinleyen, siyah giyinen ve insanlara dik dik bakan gençler çoğaldı. Babalarımız gibi kalabilmek için Türk okuluna gidiyoruz."

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Karayılan söyledikleri mi kaçırdıkları mı?

Bülent Korucu 2012.06.26

Avni Özgürel'in KCK/PKK Başkanı Murat Karayılan'la mülakatı Silvan-Dağlıca parantezine sıkışıp kaldı. "Silvan saldırısı hakkındaki şüphe ve provokasyon ifadeleri samimi miydi?", "Dağlıca saldırısını biliyor muydu?" soruları anlamlı olsa da yayınlanan görüşmeyi anlatmaya yetmiyor.

Karayılan'ın bir söyledikleri var, bir de ağzından kaçırdıkları. En azından bu intiba oluşuyor, zira bir tarafı kurtarmaya çalışırken başka yerleri yıkıyor.

Karayılan'ın ifadeleri içinde Oslo görüşmeleri önemli yer tutuyor. Karayılan belki sadece ilgililerin bildiği 'hakem ülke'yi deşifre ediyor. Hem de Kürt kartını başından beri kullanan ve çözümü istemeyen ülke olarak ilan ediyor. "Kürt sorununu aslında zamanında İngilizler çözmemişse sürekli bir kart olarak kullanmak için çözmemişlerdir.

Günümüzde de halen o konumda tutmak istiyorlar. Aynı pozisyonu sürdürmek istiyorlar." diyor İngiltere için. Ayrıca, Türk tarafında siyasi irade ile görüşmeci bürokratları net çizgilerle birbirinden ayrıştırıyor. Müzakereci bürokratları iyi niyetli ve uzlaşmacı şeklinde anlatırken, Başbakan Tayyip Erdoğan'dan pek hazzetmedikleri anlaşılıyor. Protokol taslağının 10 Mayıs'ta teslim edildiğini ve Başbakan'ın birdenbire değiştiğini ileri sürüyor, Karayılan. Erdoğan'ın kendilerini oyaladığını ve sonunda Silvan'ı bahane ederek süreci tamamen bitirdiğini savunuyor. Burada BDP lideri Selahattin Demirtaş'ın dün Taraf'ta Neşel Düzel'e verdiği röportaja bakalım. Demirtaş, 'askerlerin PKK'nın önüne atıldığını' iddia edecek kadar ileri gidiyor. Abdullah Öcalan'a ılımlı mesajlarına rağmen, PKK'nın barış çabalarını sabote ettiği eleştirisine cevap üretmeye çalışıyorlar. PKK'nın liberal kesimdeki desteğini zayıflatan Silvan saldırısını tevile kalktıkça yeni açmazlar ortaya çıkıyor. Karayılan, PKK içindeki provokasyonu dillendirdi; ama kendisinin saldırıyı savunduğu hatırlatıldı. Yetmedi kısa süre sonra son Dağlıca saldırısı yaşandı. O tutmayınca şimdi 'askerler PKK'ya yem yapıldı!' tezine sarılıyorlar. Demirtaş demişken başka bir çelişkiye dikkat çekelim: Hükümetin protokolü reddettiğini belirterek tekrar yürürlüğe girmesini istiyor. Protokolle ilgili epey detay verip ardından onu görmediğini savunuyor. Şerafettin Elçi'nin okuduğu hatırlatılınca da 'o bizim yazdığımız tahmini metindi' diye açıklamaya çabalıyor. Görmediği metne bu kadar vâkıf olabilmek için insanüstü yeteneklere sahip olmak gerekir!

Dönelim Karayılan'a; protokolün Milli İstihbarat Teşkilatı'ndan (MİT) çalındığını ileri sürüyor. Bizdeki nüsha emin ellerde iddiası ve MİT'in kendilerinden daha güvenliksiz olduğunu savunması ilginç. Karayılan da, Demirtaş da protokolün hükümet tarafından reddedildiğini dile getirip eleştirilerini Başbakan'a yoğunlaştırıyor. Ancak Özgürel, MİT krizinde asıl hedefin Başbakan Erdoğan olduğunu Karayılan'a söyletiyor. Türk hukuk sistemindeki başbakanın yargılanma prosedürü onları tekzip ediyor. Daha önemlisi kendi tanıklıkları bu konudaki iddiaları yalanlıyor. Başbakan'ı hem uzun çabalar sonunda uzlaşılan metni çöpe atmakla suçluyorlar, hem de o metinden dolayı hedefte olduğunu söylüyorlar.

Karayılan bu sene başında Uludere'den önce PKK'nın yediği darbelere farklı bir izah getiriyor. Üç buçuk yıldır süren görüşmelerin militanlar arasında rehavete sebep olduğunu bu yüzden kayıp verdiklerini anlatıyor. Hâlbuki o süre zarfındaki eylemler ve son günlerde yaşadıklarımız hiç de rehavet içinde olmadıklarını gösteriyor. Sözü burada Orhan Miroğlu'na bırakalım: "O röportajlarda aktarılan barış söylemlerine rağmen bu savaş hâlâ sürüyor ve o noktada da kafalar karışıyor işte... Madem bu insanlar barış istediklerini söylüyorlar, o halde Bingöl, Silvan şimdi de Dağlıca, bu eylemler neyin nesidir diye, röportajlarla hakiki olmayan bir PKK tarihi yaratmaya çalışanlar zor durumda kalıyor doğrusu... Her neyse, bir başka röportaja kadar Allah kerim diyelim. Diyelim ama PKK'nin devrimci savaş stratejisi kapsamında gerçekleşmiş hiçbir şeyin tesadüfî ve merkezin inisiyatifi dışında olmadığını da görelim artık. Görelim de ikide bir fol yok yumurta yok, durup dururken 'barış manipülasyonu' yapmayalım, hayal kırıklığı yaratmayalım. Manevi bedeli ağır oluyor çünkü."

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tarihe önemli bir not

Bülent Korucu 2012.06.28

Türkiye, el yordamıyla 'Özel Yetkili Mahkeme'ler hakkındaki değişiklik çabalarını tartışıyor. Cumhuriyet tarihimizin en önemli davalarına ev sahipliği yapmış mahkemelerle ilgili düzenlemeler 'şık olmayan' bir usulle

geliyor.

Usulün şık olmamasının sebebi yeterince müzakere edilmeyişi. Teklifin sahibi Bakanlar Kurulu'nda bile hak ettiği ölçüde konuşulmadığı intibaı hâkim. Hazırlıkları yürüttüğü ileri sürülen Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ dünkü açıklamasını 'bildiğim kadarıyla' kaydıyla yaptı. Hükümet sözcüsü ve Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç da sorular üzerine "Doğru olma ihtimali çok zayıf. Ancak 3. yargı paketini hepimizin cumartesi günü takip etmesi gerekiyor.

Sayın Başbakan'ın istediği çalışmanın hangi noktada olduğunu bilmiyorum. Adalet bakanına sorarsanız daha iyi bir cevap alabilirsiniz." dedi. ÖYM'leri kaldırmaya seçim vaatleri arasında yer veren CHP, değişikliği rahatlıkla destekleyebilir.

Fakat AK Parti tam tersi vaatlerle oy topladı. 12 Haziran öncesine dönsek iktidar sözcüleri meydanlarda söz konusu değişikliği telaffuz edebilirler mi? Seçim vaatleri seçmene verilmiş sözlerdir ve siyasi partiler aldıkları yetkiyi bu çerçevede kullanabilir.

Esasa gelince: Devlet erkini kullanan hiçbir fani hatadan münezzeh değildir. Yargıçlar ve savcılar da hata yapabilir. Hataların telafisi ve kasti yanlışların denetimi sistem içinde mevcut. Eksikleri varsa giderilir. HSYK gibi idari denetim mekanizmaları ve temyiz makamları bu iş için var.

Organize suç örgütleriyle işbirliği yaptığı gerekçesiyle yargılanan hatta hapse düşen yargı mensupları herkesin malumu. Özel yetkili yargıç ve savcılar aleyhine ise herhangi bir idari denetim kararı mevcut değil. Yargılama bitmediğinden iç temyiz mekanizmasının kararını henüz bilmiyoruz.

Ancak üst temyiz organı konumunda olan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi çeşitli sanıkların yaptığı başvuruları defalarca reddederek bir anlamda bu mahkemeleri ibra etmişti. ÖYM'lerde çalışan bütün yargı mensuplarını ve onun ötesinde mahkemeleri günah keçisi yapıp lağvetmek için ikna edici gerekçeler ortada yok.

Yapıldığı ileri sürülen hatalar, suç ve cezanın şahsiliği temel hukuk prensibi mucibince cezalandırılabilecekken, mahkemelerin kaldırılması izahı zor bir durum.

Cevaplanması gerekli soru ise şu: Bu mahkemelerin mücadele ettiği, organize, çok kapsamlı ve yaygın bir coğrafyada işlenen suçlar ne olacak? İstanbul'u kasıp kavuran kapkaç çetelerinden, milletin malına göz dikmiş yolsuzluk teşkilatlarına; mafya ve hepsinden önemlisi cunta yargılamalarına kadar ÖYM'lerin başarılı bir geçmişi var. Bu geçmişi bir kalemde silip atmanın adaletsizliği bir yana, mücadele aynı etkinlikte nasıl sürecek?

Seçim meydanlarına 'cuntalara kafa tutmuş parti' olarak çıkan AK Parti, önümüzdeki seçimlerde 'cuntaları yargının elinden kaçırmış' suçlamasına muhatap olma ihtimalini göz ardı ediyor. Biz üzerimize düşen görevi yaptığımız ve demokratik hakkımızı kullandığımız kanaatiyle tarihe not düşüyoruz. Bunun ötesi 'görelim Mevla neyler, neylerse güzel eyler'.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Özel yetkili mahkemeler kapandı mı?

Bülent Korucu 2012.07.03

Galatı meşhur söylenişiyle 'Özel Yetkili Mahkemeler' yoğun tartışmalar ve Parlamento'daki gerilimli oturumun sonunda kaldırıldı. Bu saatten sonra 'hayırlı olsun' demekten başka şey gelmiyor elimizden. Fakat bazı dersler çıkarmak ve önümüzdeki günlere tecrübe aktarmak yararlı olacak.

Öncelikle şunu söylemeliyiz; kamuoyuna ilk sızan taslakla kanunlaşan arasında ciddi fark var. 'Bastırdık değiştirdik' cakası satanlar doğru yapmıyor. 'Başından beri aynı metin' diyenler de doğru söylemiyor. Hükümetten iyi haber alan gazetecilerin yazdıkları ile çıkan kanun örtüşmüyor. Grup başkan vekilleri arasındaki görüşmeden sonra tepki göstermeyen CHP'lilerin önerge açıklandıktan sonraki kızgınlıkları da önemli bir işaret. Kamuoyu nabzını dikkate almak nakisa değil, demokratik olgunluk göstergesi. Hele AK Parti gibi güçlü, tek parti iktidarının yapması takdir edilmeli. Bu durum usul ve esas hakkındaki eleştirilerimizi dile getirmeyi gereksiz kılmıyor. Böylesine önemli değişikliklerin esrarengiz bir gizlilik içinde yapılmasını doğru bulmadığımızı yazmıştık. Genel kanaat de o yönde. Esasa geldiğimizde şunları görüyoruz. 1) Özel yetkili diye isimlendirilen mahkemeler bir geçiş süreci içinde kapatılıyor, yerine benzer özellikte muadilleri kuruluyor. 'ÖYM'ler kapatılıyor, yerine ağır cezalar geliyor' diyenleri acı tebessümle takip ediyorum. Zira mevcutlar da ağır ceza mahkemeleri arasından bazı suçlara bakmakla görevlendirilmişti. 'Büyük yargı reformu' aslında yetkiyi komşu iki mahkemeden birinden alınıp öbürüne vermekten ibaret. Eskiler, ellerindeki davalar kesin hükümle sonuçlanıncaya kadar göreve devam edecek. Yargıtay aşaması da düşünüldüğünde 10 yıla varabilecek bir süreçten söz ediyoruz. Sanıklar ve onların siyasi destekçileri iptal için Anayasa Mahkemesi'ne gidebilir. Şayet iptal kararı çıkarsa ve davaların yeni mahkemelere devri söz konusu olursa, bugüne kadarki bütün işlemler çöpe atılır. Yeni mahkeme işe sıfırdan başlar. ÖYM'leri hem kaldırıp hem işbaşında bırakmak bir anlamda 'topal ördek' konumuna düşürdü. Sanıkların eline güçlü koz verilmiş oldu.

- 2) Darbe ve terör dışında örgütlü suçlar için izin şartı getiriliyor. Daha doğrusu sadece bu suçlar 'doğrudan soruşturulabilir' kılınıyor. Diğerleri kanunlarındaki izin müesseselerine tabi tutulacak. Genelkurmay Başkanı ve kuvvet komutanları da MİT mensupları gibi özel izne tabi olacak haberleri doğru çıkmadı. Şayet iddia edildiği gibi olsaydı cuntalarla mücadele ağır yara alacaktı. Dolayısıyla eski genelkurmay başkanı İlker Başbuğ'un tahliye imkânı kalmadı.
- 3) Çok eleştirilen ve birçok hak ihlalinin müsebbibi sayılan Terörle Mücadele Kanunu, biraz daha genişletildi ve güçlendirildi. Uluslararası camiada eleştiri konusu yapılabilir.

Bir de şunları kayıtlara geçirmek gerekiyor. ÖYM'ler önemli hizmetlere imza attı. Tabii ki siyaset kurumu ve kamuoyunun desteği belirleyici ve cesaretlendirici oldu. Şimdi psikolojik ortamın gazına gelip tamamen tukaka etmenin anlamı yok. Hele yapmadığı işleri de yamamak ahlaki ve adil değil. Mesela bazı 'sözcü' gazeteciler Kamu İhale Kurumu operasyonunu bile veri olarak kullanıyor. Halbuki o operasyon doğal olarak sulh ceza mahkemelerinin inisiyatifinde gelişti. Aylar sonra dosya tekamül edip örgütlü suç olduğu anlaşılınca ağır cezaya havale edildi. Sözün kısası: Önceki endişelerimin bir kısmı giderildi ama partili arkadaşların bahsettiği kadar sorunsuz olmadığını da söylemek lazım.

Ahmet Şık, Ahmet Şık'ı yalanlıyor

Bülent Korucu 2012.07.06

Oda TV Davası'nın tutuksuz sanığı Ahmet Şık yeni kitabıyla gündemde. Gözaltına alınması öncesinden alarak bugüne kadar yargılandığı davayı ve diğer güncel meseleleri kendi penceresinden anlatıyor.

Oltanın ucundaki yem gibi bir de 'belge' eklemiş kitabına. Yem işe yarayacağa benziyor, daha şimdiden birkaç gazetede haber oldu. Belge dediğime bakmayın, lafın gelişi ve Şık'ın sunma çabası öyle. Nerede ve kimin hazırladığı belli olmayan imzasız birkaç sayfa 'excel kitapçığı' söz konusu. Yeni kitabında kendisine 'kısa, imzasız bir Word belgesi' ile komplo kurulduğunu ileri süren birinin biraz daha dikkatli olması gerekmez mi? Kaldı ki onun suçlanmasına yol açan 'kısa, imzasız bir Word belgesi'nin en azından hangi bilgisayardan çıktığı belli.

Ahmet Şık'ı yalanlayan Ahmet Şık bir önceki kitapta daha fazla var. Hani şu üzerine fırtınalar koparılan ve aynı konudaki kitaplardan 'kes yapıştır'la hazırlandığı anlaşılan kitap. 'Dokunan yanar' kitabında Ahmet Şık, 'Fethullahçı Polis' listelerine ağır eleştiriler getiriyor. Bunu yaparken de Uğur Dündar, Tuncay Özkan ve Avni Özgürel gibi güvendiği kalemlerden alıntılara yer veriyor. Mesela Tuncay Özkan şöyle yazmış: "...Ankara'da hazırlanan Fethullahçı polisler listesinde Emniyet Genel Müdürlüğü'nde daire başkanı olarak görev yapanlar, Alevi kökenli olanlar, Fethullah Gülen'den çok 'Yeni Rakı'yı sevenler de var. Ama hepsi Fethullahçı oluveriyorlar. Neden? Sanki durum öyle gerektirdiği için birileri okul yıllıklarını önlerine açıp liste yapmışlar. Sonra, bazı abileri uyardıkları için, o listeleri 1992 yılında hazırlanan Fethullahçılar raporlarında adı geçenlerle birleştirivermişler. Aslında bu olayların gizlenen yönlerini Ankara DGM'nin savcı kadrolarının bildiği kesin. Silahlı Kuvvetler'den de bilenler var. Çünkü bu raporlar oralara da gönderilmiş."

Avni Özgürel'in yazdıkları daha açık ve isim veriyor: "...Ankara Emniyet Müdürü Cevdet Saral ve ekibinin ekseninde ortaya çıkan tablonun hedefi ne Fethullahçılar, ne Yeşil, ne de Özal Baysal. Telefon izlemenin tek amacı var: Bürokraside arzulanan hedeflere ulaşmakta faydası olacağı düşünülen siyasilere özel bilgi taşıyıp onları borçlandırmak... Bilican'ın 'kol kırılır yen içinde kalır' mantığıyla soruşturma yapılmaması eğilimi içine girmesi. Ama izlemeyi yapan alt düzeydeki emniyetçiler görevlerinden alınınca, onların feryatlarıyla ip koptu. Fethullahçı izlemesi ve raporu işte bu feryatların yol açacağı sonuçları gören Ankara Emniyeti'nin ayaküstü bulduğu bahane. Öylesine eller ayaklara dolaşıyor ki, listeye koyulan isimlerden birinin Alevi, birkaçının askerde, kiminin Bosna'ya tayin edilmiş olduğu bile araştırılamıyor, aceleden aynı isim birkaç kez yazılıyor. Müfettişlere Fethullahçılar Raporu konusunda bilgi veren bir emniyetçi, "Bizden teşkilatın albümleri ve iç hizmet için hazırlanan rehberler istendi, liste hazırlandı. Hatta Ferruh Tankuş'un hatırı için İstanbul'da onu kovan Müdür Muavini Ahmet Pek'in adı da eklendi."

Kaçıncısı olduğunu takip etmekte zorlandığımız listelerden sonuncusu Şık'ın kitabında servis yapılıyor. Albümler, almanaklar, iç hizmet rehberlerinden yararlanarak bu tür listeler çok hazırlandı. Ama hakkını teslim edelim, en profesyonelce olanı bu! Şimdi güya içeriden sızmış! Böylesi daha inandırıcı olur diye düşünmüş olmalılar. Bir de bazı ayrıntılarla süslemişler. Yalanı eskiden ikiye ayırıyordum: yalan ve kuyruklu yalan diye. Şimdi üçüncüsünü de ekliyorum: ayrıntılı yalan. Teyit edilmesi mümkün olmayan ayrıntılar eklenerek inandırıcılık katsayısı artırılıyor. Düz 'işte Fethullahçı polisler' desen kimse inanmıyor; teferruata girmek lazım.

Birinin yanına bilgi olarak '10 YTL himmet verdi' yazıyor mesela. Himmetin ne demek olduğunu bilenler katıla katıla gülebilir. Fakat öyle yapmayın, bakın çocuklar her listede kendilerini geliştiriyor. Üç-beş liste sonra inandırıcı kıvamı bulabilirler, azimlerini kırmayın! Bu arada Ahmet Şık'a iyi satışlar dileyelim. Beklentisini çok yükseltmesin, Hanefi Avcı kadar iyi satması imkânsız. Son bir not: Umur Talu'nun, Şık'ın 2. kitabının önsözünde dediği gibi "kimse, arşivinden, tarihinden, kendinden kaçamaz."

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tutuklulara papatya fali

Bülent Korucu 2012.07.10

Yeni tartışma konumuz, yeni kanundan sonra hangi tutukluların tahliye olacağı üzerine. Şiraze iyice dağılmaya yüz tuttuğundan belli bir seviyeyi yakalamak ve doğru tahminlerde bulunmak kolay olmuyor.

Daha Cumhurbaşkanı, kanunu onaylamadan 'hani Silivri boşalacaktı?' diye ahkâm kesen hukuk fukaralarına takılıp kalacak değilim. Ama tartışmayı sağlıklı zeminde sürdürecek asgari bilgi ve hukuk inancına sahip olduğumuz söylenemez.

Siyasiler bir âlem. Mahkemeler ve yargı mensupları hakkında eleştiri sınırını fazlasıyla aşan cümleler kuruyorlar. (Biz onda birini söylesek kesin adil yargılamayı etkilemekten soruşturma yerdik.) Emir verir gibi yönlendirme girişimlerinde bulunuyorlar. Sonra kantarın topuzuna ayar vermek üzere, 'Bunlar mahkemelerin bileceği iş. Biz şöyle yapın ya da yapmayın diyemeyiz...' açıklamaları geliyor. Haddi aşmak, hukuku zorlamak, tutuklama tedbirini cezaya dönüştürmek gibi suçlamalara maruz bırakılan yargıçların yerinde olmak istemezdim. Tahliye ya da adlî kontrol kararı verdiklerinde 'siyasî baskılara dayanamadılar' olacak. Tutukluluğun devamına hükmettiklerinde 'siyasete direndiler' yaftası yiyecekler. Hatta hızını alamayanlar 'milli iradeye başkaldırdılar' benzeri kampanyalara girişecek.

Sanıklar açısından da durum iç açıcı değil. Siyasilerin gözdesi tutuklular salındığında diğerleri 'bizim suçumuz ne?' demeyecek mi? Sanki fikir suçundan içerideymiş gibi 'korkmayın rövanşist olmayacağım' beyanatları veren Mustafa Balbay çıktığında Veli Küçük 'ben de isterem' türküsü söylemeyecek mi? Çetin Doğan seçilemedi ama o da adaydı, binlerce insanın oyunu aldı! Tuncay Özkan'ın suçu, vaktiyle CHP liderliğine oynaması mı? Parti yönetimi Balbay'ı ya da Haberal'ı değil onu seçseydi şimdi vekildi... Herkes kanun önünde eşit olduğuna göre mahkemeler adlî kontrol imtiyazını kime, neye göre kullandıracak? Ortam, devletlûlerin işareti dışında bir ihtimal göstermiyor.

Medya tam bir çelişkiler yumağı. Trafik kazasında adam öldüren şüpheli salındığında kıyamet kopuyor. Taksirle adam öldürmekten 3-5 yılla yargılanacak kişi dışarıda diye feveran ediliyor. Sonra aynı gazeteler ağırlaştırılmış müebbetle yargılananların tahliyesi için kampanya yapıyor. 10 yılda yargılamaları bitirilemeyen Hizbullahçılar mecburen tahliye edildiğinde yine yer yerinden oynuyor. Fakat benzer suçlamalarla yargı önünde olanlar için imtiyaz kovalanıyor. Medyanın çelişkileri bununla da bitmiyor. Siyasi iradenin tavrını kestirmekte zorlananlar kontrpiyede kalıyor. Mesela KCK soruşturmaları için kısa sürede manevra yapıp söylediğinin tersini yazmak zorunda kalanlar gözden kaçmıyor.

Hâsılıkelâm herkes için zor günlerden geçiyoruz. Mahkemeler tahliye taleplerini değerlendirirken suçun niteliği, sanığın delilleri karartma imkânı ve suçun temadi riskini göz önünde bulunduracak. Ama her karar tartışılır olmaktan kurtulamayacak. Sanıklar açısından da zor bir durum. Siyasetin beklentileri yükselttiği ortamda, aksi karar hayal kırıklığı yaşatabilir. Baştan beri davaların içini boşaltmaya çalışan gazetecilerin işi daha kolay. Dün savunduğunu bugün reddetmek mecburiyetinde kalanlar viraj alırken epey güç anlar yaşayacak. Bilgiyle değil gazla çalışanlar sağa sola tebessüm atarak vaziyeti idare edebilir. Ancak kendine saygısı olanlar bu papatya falından çok sıkılacak.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Erdoğan'dan HAS Parti hamlesi

Bülent Korucu 2012.07.13

Baskın ve alternatifsiz AK Parti figürü siyasetin tek belirleyicisi. Gündemi ve gelecek tasavvurlarını şekillendiriyor. 'Cumhurbaşkanı kim olacak?' sorusu bile AK Parti'nin geleceği zemininde ele alınıyor.

Başbakan Tayyip Erdoğan'dan sonra partinin alacağı şekil, ülkenin yönetimine doğrudan etki edecek. Turgut Özal ve Süleyman Demirel cumhurbaşkanı olduğunda da benzer durumlar yaşanmıştı. AK Parti'yi onlardan ayıran ise kendisini tehdit edebilecek parti bulunmaması. ANAP, Demirel ve DYP'nin nefesini ensesinde hissediyordu. Ayrıca SHP hatırı sayılır bir sol muhalefet partisi olarak öne çıkıyordu. Demirel Köşk'e çıktığında partisi zaten yüzde 27 ile koalisyon ortağı olabilmişti. ANAP hâlâ 20'lerin üzerinde oy alabiliyordu. Ve yükselişteki RP dengeleri altüst ediyordu. Her şeye rağmen iki dönemde de iktidar partisinin geleceği önemliydi ve tartışılıyordu. Şimdi son seçimde yüzde 50 oy almış ve zayıf muhalefet partileriyle çalışan bir iktidar var. Elbette onun geleceğine dair senaryolar daha fazla önem kazanıyor.

AK Parti lideri Erdoğan, sürpriz bir adımla HAS Parti Genel Başkanı Numan Kurtulmuş'u partisine çağırdı. 'Partilerin bütünleşmesi' Numan Bey'i rencide etmemek adına üretilen kılıf. Son seçimde yüzde 0,76 oy alan HAS Parti'ye yüzde 50'lik iktidarın birleşme teklif etmesinin matematik ve siyasette karşılığı bulunmuyor. Mahalle bakkalını yok etmeye çalışan market zinciri esprisi de izah edici olmaktan uzak. İki siyasetçinin şahsî yakınlığı biliniyor. Defalarca vaki davetlere icabet etmeyen muhatabına Tayyip Bey'in kırgın olma ihtimali düşük değil. Yeni çağrının Erdoğan açısından mühim sebepleri olmalı. 'Milli Görüş tabanını kazanmak istiyor' iddiaları gerçeği yansıtmıyor. O taban zaten uzun süredir AK Parti'de. Tavan, yani kadro sıkıntısını, çeşitli gerekçelerle dışarıda kalmış eski dostlarla giderme izahı akla yatkın duruyor. 80 civarında, çoğunluğu bakan ve genel merkez yöneticisi isim üçüncü dönem tırpanıyla nadasa çekilecek. Alttan gelen tecrübesiz gençlerin başına 'abi' ithal etmek diye düşünülebilir. Burada sorun açıkta kalacak mevcut abilere tatminkâr koltuklar bulabilmek. Yerel seçimler bazında çeşitli yakıştırmalar yapılıyor.

Erdoğan'ın parti içi dengelere dönük hamle yaptığı da söylenebilir. Kendi kariyer planlarının taşlarını döşeyen en azından zihnî hazırlık yapan isimler konuşuluyor. Siyasetin tabiatında var bütün bunlar. Bir koltuk boşaldığında veya boşalma ihtimali belirdiğinde taliplerin olması normal. Erdoğan, 'partili cumhurbaşkanı, cumhurbaşkanının atadığı başbakan' gibi tezlerle zihnindeki sistemin ipuçlarını veriyor. Yeni ya da mevcut Anayasa'yla başkanlık sistemi arzuluyor. Partinin yeniden inşa sürecinde gelecek hesabı yapanlara kollamaları

gereken bir denge daha 'hediye' etti. Defalarca çağrılmasına rağmen gelmeyen, 'Harun-Karun' benzetmeleriyle can acıtan Kurtulmuş'a tepki oluşacağını Erdoğan kestiriyordur. Şahsî planı olanları erken doğuma zorluyor. Seçimler başladığı hengâmede değil, sakin ve daha güçlü olduğu dönemde eteğinde taş olanları ortaya çıkmaya zorluyor. Kurtulmuş'un, Erbakan'a direndiği gibi davranabilme ihtimalini yüksek görmüyorum. Zira ağır seçim yenilgisiyle gardı düşmüş biçimde masaya oturuyor.

**

Yargı paketinden yararlanan 'ülkücü katiller'e bir paragraf ayırmakta yarar var. Salıverilenlerin katil olduklarını kendileri bile inkâr etmiyor. Cezada suçun mu suçlunun mu önemli olduğu konusunda anlaşamıyoruz. 1991'de çıkan şartlı tahliye yasası 12 Eylül döneminde suç işleyenlere cezalarının belli bölümünü yattıktan sonra çıkma imkânı verdi. Aralarında 146'nın da bulunduğu maddeler Anayasa Mahkemesi'nin eşitlik ilkesi gereği müdahalesi sonucunda pakete ilave edildi. 146 yani 'anayasal düzene karşı işlenen suçlar' ve 418, 'ölümle sonuçlanan tecavüz suçları' tartışma oluşturdu. Solcuların neredeyse tamamı sağcıların da bir kısmı kanundan yararlanarak salıverildi. Solcular hakkında Yargıtay'ın 'fikri içtima' içtihadıyla 146. madde tek başına uygulandı. Yani anayasal düzeni bozmak için adam öldürdükleri için tek ceza kabul edildi. Ülkücüler ise her bir suçtan ayrı ayrı ceza aldı. Şimdi yapılan bu eşitsizlik düzeltildi. Adana emniyet müdürünü öldüren ülkücü Muhsin Kâhya'nın 30 yıl sonra tahliye oluşunu hiç ceza almamış gibi verenler Yumurtalık savcısını öldüren Yılmaz Güney'in kaç gün yattığını niye sorgulamaz?!.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Milli hevesli, iyi niyetli bombacılar

Bülent Korucu 2012.07.20

Kamuoyunda Atabeyler Çetesi olarak bilinen kişilere 2 Haziran 2006'da operasyon düzenlendi.

3 Haziran'da bütün medyada haberler verilirken Hürriyet'te nereden geldiği belli olmayan bir yama gibi şu metin dikkat çekiyordu: "Astsubay Yasin Yaman'ın evinde ele geçen kroki, flama ve belgelerden hareketle 'Atabeyler Çetesi' yakıştırması saçmalıktan ibarettir. Atabeyler, Yasin Yaman'la beraber 106. dönemde kurs gören 32 astsubayın ortak seçtiği oymak ismine benzer grup adıdır. Yemin metni de bu grupça kaleme alınmış bir metindir. Çeteye özgü değildir. Sorguda yakalanan krokiler Başbakan'ın evine yönelik değildir. Her kursiyere harp zamanında buluşma temas listesi oluşturma dersinin parçasına ilişkin hayalî bir programın sonucudur. Mühimmatların büyük çoğunluğunun, patlayıcı (tahrip) uzmanı Astsubay Erkut Taş'ın 'operasyonel görevleri ve eğiticilik' vasfı nedeniyle birlikten temin ettiği 'zimmet fazlası' ve araziden temin ettiği mühimmatlar olduğu ve evine götürüp gizlediği tespit edilmiştir. Bomba düzenekleri çok iptidaidir. Oluşumdaki kişiler arasında çete anlayışında hiyerarşik yapının olmadığı, menfaat anlayışı bulunmayıp, milli heveslere yöneldiği görülmüştür." Haberin başlığı 'Atabeyler Çetesi tam saçmalık' şeklindeydi. Bu ileri görüşlü haber bugünlerde doğrulandı. İddianamesi 27 yıl hapis talebiyle kabul edilen dava, değişen üç savcı ile birlikte güdük bir 'patlayıcı madde bulundurma' cezasıyla noktalandı. Bu gelişme bilhassa Ergenekon ve muadili davalara başından beri soğuk bakan kesimlerin umudu artırmış görünüyor.

Davanın serencamı ibretlik. TCK'nın 316'ncı maddesinde düzenlenen 'hükümetin görevlerini yapmasını engellemeye teşebbüs için anlaşmak' suçlamasıyla iddianame kabul edildi. Bir yıl sonra savcı değişti, yeni savcı Salim Demirci askeri bilirkişinin bombalarla ilgili "Düzenek haline getirilmedikleri ve kendine uygun silahla kullanılmadığı takdirde vahim nitelikte olmadığı kanaatine varılmıştır." raporunu esas aldı. Esas hakkındaki mütalaasını söz konusu rapora dayandıran Demirci, sanıkların eylemlerinin "suç işlemek amacıyla anlaşmak" suçunu oluşturmadığını savunarak beraat talep etti. Bazı sanıklar hakkında patlayıcı madde bulundurmaktan ceza istedi.

Başlangıçta alıntıladığım habere geri dönelim: "M.A.E., M.A.B., M.A., C.Z.'nun isimlerinin seçimi tamamen "anlık kişisel tepkilerle" oldu. Hiçbir eylem hazırlığı olmadı ve tamamen düşünce aşamasında kaldı. Can kaybından kesinlikle kaçındıkları, düzenekleri buna göre hazırladıkları, böyle bir ihtimal ortaya çıkınca da eylemden vazgeçtikleri tespit edilmiştir."

Bu kadar uzun alıntı ve hatırlatmalardan sonra kafanız karıştıysa kısaca özetleyeyim: Silahlı Kuvvetler mensubu üç-beş kafadar milli heveslerle bir araya gelmiş. Bazı isimler tespit etmiş. Bunlara eylem yapabilmek için askeri mühimmat hazırlamış, iz karıştırmak için piyasadan sivil patlayıcı da temin etmiş. Eğitim çalışması yaparken tesadüfen(!) Başbakan'ın evinin krokilerini kullanmış. Başbakan'a yakınlığı ile bilinen işadamının marketleri hakkında hazırlık yapmış ama can kaybı olabilir diye vazgeçmiş. Tekil hedefler seçmiş ama bu da kişisel anlık tepkilerle olmuş. Tam 'dağılalım arkadaşlar yanlış yapıyoruz' diyeceklermiş ama hain polis baskın yapıp bu 'iyi niyetli milli refleksli' arkadaşları karakola götürmüş. Bunların iyi niyetini anlayamayan savcı 27 yıl talebiyle dava açmış ama bir yıl sonra yerini diğer savcıya bırakmış. O da bombaları yok farz edemediği için ceza istemiş ama örgütü bulamamış. Ergenekoncular da 'hani bana hani bana' demiş.

Hrant Dink'in öldürülmesi davasında da örgüt bulunamamıştı. Bu 'örgüt' çok tuhaf bir şey bazen olmadık yerde görünüveriyor, bazen patlayıcı dolu evlerde bulunamıyor. Savcılara hayalet avcısı istihdam etme yetkisi verilmeli!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Anketler ne diyor?

Bülent Korucu 2012.07.27

Kamuoyu araştırma şirketleri, üzerlerindeki olumsuz algı ve yargıları düzeltme aşamasına geldi. Neredeyse yasaklanma ve kapılarına kilit vurulması noktasından dönüldü.

Söz konusu kötü akıbeti kendi elleriyle hazırlamışlardı. Yakın tarihe kadar seçimin mağlupları arasında ilk sıralara yazılırlardı. Son birkaç seçimdir tahminleri doğru çıkan firmaların bulunması durumu kurtardı. Hem sektöre güven geldi, hem de işini kötü yapanlar mahcubiyet yaşamaya başladı. İşin ilginç yanı tamir sürecine en büyük katkıyı, 94 yılında anketlere rağmen seçim kazanan Başbakan Tayyip Erdoğan'ın yapması. Yerel seçimlerde üçüncü sırada gösterilen Erdoğan, İstanbul Belediyesi'ni kazandığında en büyük mağlup anketçilerdi. Erdoğan kamuoyu araştırmalarına itibarlarını iade etti diyebiliriz. Partiyi kurmadan anket şirketi oluşturması, kritik aşamalarda birden fazla ankete bakarak yolunu çizmesi sektöre can suyu oldu.

Her şeye rağmen tehlikenin tamamen geçtiğini söylemek zor. Önümüzdeki üç yılda taşlar yerinden oynayacak, roller yeniden dağıtılacak. Yerel ve genel seçimlerin yanında ilk defa halkın seçeceği cumhurbaşkanı oylaması hayati önemde. Yüzde 50 barajı, Köşk seçiminde küçük oy oranlarını bile önemli kılıyor. 1987 yılındaki referandumda siyasi yasakların 75 bin oy farkla kalktığını hatırladığımızda ne demek istediğim anlaşılır. Kamuoyu araştırmaları için riskle birlikte önemli bir fırsattan söz ediyoruz. İyi sınav verebilirlerse seçen ve seçilenlere yol göstermenin yanında sektör geleceğini inşa edebilir.

Bu vesile ile bütün taraflara birkaç hatırlatma yapmak istiyorum. Ankette neyi sorduğumuz çok önemli. Mesela yıllarca 'ordu en güvenilir kurum' psikolojik harp bombardımanına maruz kaldık. İnsanlar, ordunun bırakın siyasete müdahale etmesini, yönlendirme yapmasını bile doğru bulmuyor. En güvenilir kurum ordunun işaret ettiği bütün partiler seçimleri kaybediyor. O halde bir güvenlik kurumu olarak orduya inanmak başka bir şey. Cevapları salt rakam olarak okumak da yanıltıcı sonuçlara ulaştırır. Cevabı verenin kimliği ve zamanlama bazen daha önemli hale gelebilir. 'Erdoğan cumhurbaşkanı olsun mu?' sorusuna en çok hayır cevabını AK Parti tabanından alabilirsiniz. Evet cevabını ise CHP Genel Merkez yöneticilerinden duyabilirsiniz. İki grup aslında aynı gerekçe ile farklı tercihler seslendirebilir. AK Parti tabanı Erdoğan giderse partide kriz yaşanabilir endişesiyle 'hayır' derken; CHP yönetimi aynı beklenti ile 'evet' kutusunu işaretleyebilir. Bu gerçek, aday olduğunda partilileri ona oy vermez veya CHP Genel Merkezi'nden silme çıkarır sonucuna götürmez bizi. Somut bir örnek üzerinden gidelim: Sabah gazetesinde dün bir haber vardı. Başbakan Erdoğan ve MYK üyelerine bir araştırmanın sunumu yapılmış. Gazetenin başlığı 'Vatandaş ÖYM'lerin kaldırılmasını istedi.' şeklindeydi. Haberde şunlar yazılıydı: "ÖYM'lerin kaldırılmasını destekleyenlerin oranı karşı çıkanlardan fazla oldu. Mahkemelerin kaldırılmasını olumlu bulanların oranı yüzde 34,4, olumsuz bulanların oranı ise yüzde 30,1 oldu. Konuyla ilgili fikir belirtmeyenlerin oranı ise yüzde 35,5 olarak şekillendi. Araştırmada "Özel Yetkili Mahkemelerin kaldırılmasının darbe teşebbüsü ve çetelerle mücadeleyi zaafa uğratacağı iddia"sı da vatandaşlara soruldu. "Zaafa uğratır" diyenlerin oranı yüzde 21,6'da kalırken, zaafa uğratmayacağını düşünenlerin oranı yüzde 40'ı buldu." Birinci soruya yüzde 35,5 ikinci soruya yüzde 38,4 oranında fikir belirtmeyenlere odaklanmak gerekir. Ayrıca partilere göre dağılıma bakmak lazım. 'Zaafa uğratır' diyenler ve kafası karışık olanlar içindeki AK Partili oranı çok önemli. Alt açılımları göstermeden belli rakamları ön plana çıkarmak yanıltıcı olabilir. Fikir yürüten ve strateji üretenler, anketleri çapraz okumaya tabi tutmalı ve açılımlarını muhakkak görmeli. Anketçiler de düzelmeye başlayan karizmayı tekrar çizdirmemek için bu hassasiyeti göstermeli. 94 seçim anketleri tez konusu yapılıp hem sektörün hem de onlardan bilgi alıp karar oluşturanların dikkatine sunulmalı. '2014' anketçilerin de olmak ya da olmamak yılı haline geliyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kılıçdaroğlu, koltuğunu sağlamlaştırdı

Bülent Korucu 2012.07.31

CHP, son kurultayla bazı belirsizliklerden kurtuldu. Kemal Kılıçdaroğlu, koltuğunu yakın vadede sağlama aldı.

Olağanüstü tüzük kurultayında son şansını kullanan Önder Sav ve ekibinin partideki izleri siliniyor. Eski Genel Başkan Deniz Baykal, bütün mühürleri Sav'a emanet ettiğinden zaten kendine ait iz bırakamamış. Sav bundan sonra bir şey yapamaz ama 150 ile 200 arasında olduğu tahmin edilen delege gücüyle yıkıma uğraşabilir.

Kurultayda üstüne çizik atılan isimler bunun göstergesiydi. Üç numaralı koltuğun sahibi Erdoğan Toprak'ın Parti Meclisi'ne 'kıl payı' seçilmesinde ve Adnan Keskin ile Haluk Koç'un rekor oylarında payları var.

Kısa süreli liderliği boyunca Merkez Yönetim Kurulu'nda yaptığı sık değişiklikler Kılıçdaroğlu'nun ekip kuramadığı ve rüzgâra göre davrandığı intibaı oluşturdu. Bu istikrarsız tablo, Genel Başkan'ın önceliğinin işaretlerini veriyor. Adnan Keskin'in örgütlerin başına gelmesini, aldığı oy kadar düşük enerjisi ve iddiasızlığına bağlayanlar da bulunuyor. Yeni CHP'yi kurduğunu söyleyerek 90'lı yılların emektar ikinci adamını göreve getirmek eleştiri konusu oluyor. Adnan Bey, İş Bankası Yönetim Kurulu üyeliği gibi 'tekaüt' işi görülen atamalardan fiilî siyasete dönüş yaptı. Kemal Bey'in 'benim CHP'em' arayışının yenileşmeyi yendiğini söyleyebiliriz. CHP seçmenine neredeyse tek vaadi 'Yeni CHP' olan Genel Başkan'ın, geldiği noktayı izah etmesi kolay olmayacak. Gürsel Tekin ya da Haluk Koç gibi isimlere örgütleri teslim etmek kediye ciğer emanet etmek olarak görülebilir. İdari ve Mali İşler'i Erdoğan Toprak'tan alıp Umut Oran'a vermek biraz sürpriz algısı oluşturabilir. Ancak Toprak'ın PM'ye güç bela girmesi bunu açıklıyor. Paranın başındaki yönetici mecburen kötü adam haline geliyor. Karşılanmayan talepler, kurultayda çizik olarak dönüyor. Potansiyel genel başkan adaylarından Oran'ı yıpratıcı bir süreç bekliyor. İki ve üç numaralı koltukla ilgili tercihleri, Kılıçdaroğlu'nun 'Alevi kadrolaşma' iddialarını ciddiye aldığını gösteriyor. Söz konusu iddiaların hakkaniyetli olmadığını yazmıştım.

Kemal Bey'in gözünü Oran, Koç ve Tekin'den ayırmayacağını söyleyebiliriz. Tahminlerin aksine Sav ve Baykal tehlikesini kolayca bertaraf eden Kılıçdaroğlu'nun yeni rakipleri bu isimler. Akademik kimliği ile parti tabanının beğenisini kazanan Haluk Koç, sözcü olarak vitrinde ama parti içi etkinliği olmayan bir görevde. Kurultay'ın mesajını aldığını gösteren ama riske girmeyen bir tercih. Oran'ı Mali İşler'de zor günlerin beklediğini kaydetmiştim. Medya ile ilişkilerden sorumlu koltuğuna tekrar oturan Gürsel Tekin'e ayrı bir bölüm açmak gerekiyor. Tekin, yakın zamanda istifa ile boşalttığı makama geri geldi. Sonucu şöyle yorumlayabiliriz. Genel Başkan, istifa ile verilen mesajı aldı, haklı buldu ve gereğini yaptı. Tekrar aynı görevi teklif etmeyi böyle okuyabiliriz. Tekin'in kabulü de istifayı gerektiren şartların değiştiği anlamına gelir. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ni gözüne kestiren Tekin'in karar süreçlerinin içinde olması, genel merkezde mevzilenmesi kendi adına önemli. Kılıçdaroğlu'nun genel başkanlığı şerefine partisini kapatan ve Şişli'yi üç dönemdir yöneten Mustafa Sarıgül'ün adı da İstanbul için geçiyor. Tekin aday olup, Kılıçdaroğlu'ndan daha yüksek oy alırsa liderlik şansını da zorlar. Kazanırsa zaten solun doğal lideri haline gelir. Aksi durumda yok olur. İstanbul'a talip olmak riskli bir tercih. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Özkök Paşa'nın tarihî tanıklığı

Bülent Korucu 2012.08.03

Eski Genelkurmay Başkanı Hilmi Özkök, Ergenekon davasında 'tarihî' nitelemesini hak eden şeyler söyledi.

2003 ve 2004 yıllarındaki darbe teşebbüsleri hakkında konuşabilecek en yetkin isim Özkök. Sürecin hem tanığı hem de mağduru konumunda günler geçirdi. Ve birçok ismin ittifakıyla ülkeyi darbe uçurumundan alan isimdi. Özkök Paşa'nın tanıklığının satır başlarını şöyle sıralayabiliriz:

3 Aralık 2003'teki toplantıyı doğruluyor ve daha önemlisi 'muhtıra' ifadesinin dahi geçtiğini kabul ediyor. Nokta Dergisi'nin yayımladığı 'Özden Örnek'in Darbe Günlükleri'nde deşifre olan toplantıyı birinci ağızdan teyit ediyor. "Evet, orada böyle bir söz yani 'muhtıra' söylendi. Muhtemel hareket tarzlarından biriydi. Resmî bir teklif değildi." sözleriyle, toplantıda müdahalenin gündeme geldiğini kayıtlara geçiriyor. Kelime olarak telaffuz edilmeseydi bile dile getirilen görüşlere muhtıra talebi dışında bir ad verilemez. Muhkem kaziye haline gelen günlükler ve daha sonra yaşadıklarımız, konunun orada kapanmadığını gösteriyor. Hatta "Görüşlerinizi açıklıkla dile getirdiğiniz için teşekkür ederim ama muhtıra vermeyeceğim." diyen Genelkurmay Başkanı'na karşı öfkenin büyüdüğünü söyleyebiliriz. 27 Mayıs'ta Başbakan Adnan Menderes'le birlikte yargılanan ve ilk etapta idama mahkûm edilen Rüştü Erdelhun Paşa'ya benzetilip, 'sonun da öyle olacak' tacizlerine muhatap oldu. Sanki ilk defa onun döneminde oluyormuş gibi şehit cenazeleri kendisine karşı psikolojik harp unsuruna dönüştürüldü.

Burada odaklanmamız gereken şey Özkök'ün yapabildikleri ve onlarla ilgili söyledikleri. Sanıklar, lehte tanıklık yapmaya zorladıkları Hilmi Paşa'yı, "darbe girişimlerine karşı gereğini yapmadın, o zaman sen de suç ortağısın" tezleriyle sıkıştırmaya çalışıyor. Özkök, MİT'in Ergenekon'la ilgili bilgi notunu araştırılmak üzere Genelkurmay İstihbarat Başkanlığı'na havale ettiğini belirtiyor. Ayışığı ve Yakamoz CD'leri ile ilgili ise kendini şöyle savunuyor: "İçindeki sunumlar 'Ayışığı' ve 'Yakamoz' olduğu iddia edilen sunumlardı. Dezenformasyon da olabilirdi, doğru da olabilirdi. Bu nedenle astlarımla bile paylaşmadım. Genelkurmay Başkanı olarak temkinli olmam gerekiyordu. Bazen bir fıkra, bazen bir espri, bazen de açıkça, bu konulardan haberdar olduğumu ifade ettim. Bulunduğumuz makamlar çok önemli makamlar. Örneğin bir Kara Kuvvetleri Komutanlığı'nın emrinde 300 bin kişi var. Meşru olmayan, gerçek olup olmadığını bilmediğim bir belgeyle işlem yapamazdım." Özkök hukuken meşru yollarla elde edilmiş belge olarak görmediği için hukuk yoluna başvurmadığını vurguluyor. Bu söyledikleri hukuk karşısında sorumluluktan kurtarıyor ama daha ileri şeyler de söylüyor. O günkü tabloyu hatırladığımızda karargâhta tek başına bir insandan söz ediyoruz. Aslında sadece beş kişinin; dört kuvvet komutanı ve ikinci başkanın fiilen komutanı. Kuvvetleri fiilen idare eden kuvvet komutanları ve altlarındaki ordu komutanları karşısında saf tutuyor. Medyayı büyük oranda devşirmişler. Demokrat olmasını defo gibi gösterip kamuoyu önünde küçük düşürmeye çabalıyorlar. Yargının ne yapacağını kestirmek için kâhin olmaya gerek yok, Şemdinli iddianamesini yazan savcının başına gelenlere bakmak yeterli. Böyle bir ortamda Hilmi Paşa, yapılabileceklerin en iyisi için uğraşıyor. Şahin komutanlarla teke tek muhatap olup, 'gözüm üzerinizde' mesajı veriyor. Aralarındaki ikbal çekişmesini kullanarak bütünlüklerini bozuyor. Demokrasiye olan bağlılığını dile getirmekten çekinmiyor. Bugün de demokrasiye olan inancını millet adına yargılama yapan mahkeme karşısında ifade vererek bir kez daha tarihe yazdırıyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Elveda

Bülent Korucu 2012.08.17

Acep bir karuban hane bu dünya

Gelen gider konan göçer bu elden

Vefası yok sefası yok fani hülya

Gelen gider konan göçer bu elden

Alvar İmamı Muhammed Lütfi (ks)

Senden önce müjdecilerin göründü. "Hazırlanın geliyor; yıl boyunca boşalmış gönül kaplarınız dolacak, körelmiş melekeleriniz yeniden işler hale gelecek" dediler. Kardeşlerin Recep ve Şaban'dı. Kandiller, gece ve gündüzüyle talim yaptırdılar; sahuru, iftarı ve gece ibadetini son kez hatırlattılar. Huzura çıkmadan üstümüzü başımızı düzeltmemiz için fırsat sundular. Sen yaklaştıkça gözleri semada hilalini aradı müminler. Ve beklenen, özlenen buluşma... Ramazan, ele, yüze göze yansıdı. Ramazan sokağa, eve, yola boyasını çaldı.

Oruçla beraber geldin. Açı, yoksulu anlamamıza, hatırlamamıza vesile oldun. Ama daha önemlisi nimeti fark ettirdin. Nimetleri veren Münim-i Hakiki'ye doğru yol açtın. Hayatın koşturmacası içinde nisyan perdesinin örttüğü hazineleri yeniden, seninle keşfettik. Sadece suyun bedelini ödemeye kalksak ömür yetiremeyiz, bunu anladık. Oruç, riyaya en uzak ibadet bilinir. Öyle ya evinde yiyip çıksan kim, ne bilecek? Onun için ihsan ve ihlas şuurunu senin ikliminde oluşturmak mümkündür, daha kolaydır diyebildik. Rabb'in huzurunda ve sadece O'nun rızasını umarak yaşama alıştırması, ruhumuza en büyük hediyen belki.

Bize Kur'an'ı getirdin. Kur'an da seni anlattı: İçinde bin aydan hayırlı Kadir'i saklayan Ramazan'ı işaret etti. 'Hidayet kaynağı, hak ile batılı ayıran Furkan'ın dellileri' Ramazan bohçası ile indi. Cebrail (as) ile Kur'an'ı mukabele eden Efendimiz (sas)'e özendik; kimimiz okudu, kimimiz dinledi. Gökten iner gibi raflardan, duvarlardan indi; aramıza karıştı. Kur'an, mesajını kulaklarımıza değil ruhlarımıza üfledi. Ya namaz... Orucun yorgunluğunu alıp götüren teravihler... Dolup taşan camiler, mescitler... Ramazan aslında namaz ayıdır desek, yanılmış sayılır mıyız?

Sonra fitreler verdik, zekâtımızı sadakamızı bu bire bin veren aya denk getirmeye çalıştık. Rızık olarak verilenlerden verdiğimizi hatırlatan, aslında sadece basit bir aracı olduğumuzu ders veren Kur'an yine önümüzdeydi. Mahcup etmeden, emanetçi bilinciyle, yoksulları sevindirmeye çabaladık. Mahallemizdeki fakiri düşündüğümüz gibi binlerce kilometre uzaktaki insana da el uzatmayı ihmal etmedik. Ramazan uhuvvet, kardeşlik mevsimiydi dense sezadır.

Ve şimdi sevgili ayrılmak vakti yaklaşıyor. Artık başımızı göğe korka korka kaldırıyoruz. Dolunaydan sonra her gün biraz daha küçülen kamer senin elimizden uçup gittiğini haber veriyordu. Eyvah, eğilmiş eski hurma dalına döndü hilal. Firak yaklaşıyor demektir. "Gelen gider, konan göçer bu elden" diye anlatıldığı gibi sen de bugün var yarın yoksun. Eskiden seni gözündeki yaşı silmeye çalışmayan, hıçkırıkları boğazına düğümlenmiş, eli dizine inip kalkan aşıkların uğurlardı. 'Ah elveda' dedikçe içlerinde kaynayan hasret ateşinin döküldüğü hissedilirdi. Şimdi kelimelere dökülemeyen buruk bir veda ile kopuyoruz senden. Kim bilir belki bir yerlerde gencecik çocuğunu toprağın bağrına bırakırcasına sana elveda yapanlar vardır. İnşallah vardır o gönül erleri.

Son söz: Ramazan'a birlikte başlayıp bugün aramızda olmayanları hatırlayalım. Eski komşum otuzlu yaşlardaki Ali kardeşim geride üç çocuk bırakarak gitti. O Ramazan'ı tamamlayamadı, muhakkak bazılarımız da yenisine ulaşamayacak. Aslında neyi kaybettiğimizin farkında mıyız?

PKK'nın vurduğu kuşlar

Bülent Korucu 2012.08.21

Bayramda gündem çok hızlı değişti. PKK'nın CHP milletvekili Hüseyin Aygün'ü kaçırmasını tartışmayı beklerken, BDP milletvekillerinin sürpriz(!) buluşması gündeme oturdu. Buluşmayı organize edenler, birçok hedefi aynı anda vurmanın mutluluğunu yaşıyorlardır.

Elinde silahı PKK'lılarla sarmaşdolaş milletvekilleri fotoğrafı şu mesajları kuvvetli biçimde verdi: 1) 'Devlet bazı bölgelerde hakimiyetini kaybetti' imajı oluşturulmaya çalışıldı. Şemdinli'de kurtarılmış bölge fotoğrafı çekmeyi başaramayan örgüt, risksiz ve emeksiz iki eylemle amacına ulaşmayı planladı. Hüseyin Aygün'ün kaçırılması ve BDP buluşması, örgütün PR çalışmasına dönüştü. Şemdinli'de maksadının aksiyle yüz geri olan örgüt, sembolik değeri olan eylemlerle imaj düzeltmesine gitti. 2) Şemdinli bozgunundan dolayı morali bozuk olan dağda ve ovadaki taraftarlarına psikolojik destek verildi. Dağdaki hesap çarşıya uymayıp ağır kayıplarla dönen militanlara konuşulacak gündem oluşturuldu. Başarısızlığı sorgulayacakların ağzına kilit vuruldu. 100'den fazla olduğu ileri sürülen kayıpların yakınlarının sesi bastırıldı. Sadece örgüte zorla katılanlar değil, gönüllü gidenlerin aileleri bile, Kandil baronlarının fantezilerine kurban giden çocuklarının hesabını sormak isteyecektir. Bu gösteriler hesaplaşmayı erteledi. 3) Milletvekilleri imaj düzeltti. "Biz dağda ölürken, siz keyfinizdesiniz" eleştirisine muhatap olan siyasi kadro, kendince 'risk' alıp şov yaptı. Uzunca bir müddet sorgulanmadan kurtuldular. Maruz kalacakları adli soruşturmalar işlerine gelir. Hiç proje üretmeden, yalnızca mağduriyet üzerinden politika yapıyorlar. Muhtemel yarqısal süreçleri eylem defterlerine çentik olarak işlerler. 4) Milliyetçi kesimlerin ve hatta düz vatandaşların hassas damarlarına basmayı başardılar. İki toplum arasındaki duygusal kopuşu hızlandırmaya çabalayanların ekmeğine yağ sürüldü. Böyle adımlarla Türkleri bölünme konusunda ikna etmeyi arzuluyorlar. En makul insanlar bile, depremzedelerin güvenliğini sağlayan polisin nöbette öldürüldüğü günlerde bu fotoğrafı şımarıkça buldu. Ayrıca tedbirler ve terörle mücadele kararlılığı konusunda kuşkular arttı. 5) Yarqı ile siyaset arasına yeni bir kara kedi sokuluyor. Elinde silah tutan adamla verilen fotoğraf, hukukun yetki ve daha ötesinde sorumluluk alanına giriyor. Hukuk, gereğini yaptığında karşısında siyaseti bulabilir. Çözüm için risk üstlenebilecek siyasetin durumu zorlaştırılıyor. Aşağı tükürse sakal, yukarı tükürse bıyık açmazına sürükleniyor. O kare, ödeyecek siyasî faturayı da kabartıyor. Nihayetinde çözümü istemeyenlerin bir operasyonu daha başarıyla uygulandı.

Bunca karamsar tablo içinde güzel bir fotoğraf da vardı. Başkaları farklı yorumlasa da İçişleri Bakanı İdris Naim Şahin'in Hakkari çıkarmasını ben olumlu buldum. Tepki ve taşkınlıkla karşılaşacağını bilmek için kâhin ya da stratejist olmak gerekmiyor. 200- 300 kişi toplayarak taşkınlık yapmak çok zor da değil. Ama her şeye rağmen 'ben buradayım' mesajı vermek önemliydi. Esnafla oturup çay içmek, taşkınlıklardan sonra şehirde kalıp bayram namazını orada kılmak doğru tavırdı. Bakan'ı taşlayarak güvenlik güçlerinin sertleşmesini ve halkın iki arada kalmasını sağlamak isteyenler bunu da başaramadı. Hem Bakan apar topar şehri terk etmeyerek, hem de güvenlik güçleri dolduruşa gelmeyerek oyunu bozdu.

Hani Atabeyler örgüt değildi!

Bülent Korucu 2012.08.31

"Darbelerle mücadele" kısa tarihimizin önemli satırbaşlarından biri Atabeyler soruşturması. Suçlama, Başbakan Tayyip Erdoğan'ın da aralarında bulunduğu bazı sivil ve siyasi hedeflere bombalı suikast düzenleme hazırlığıydı.

Suçlananlar Özel Kuvvetler'de görev yapan rütbeli personel çıkınca işin ciddiyeti anlaşılmıştı. Ancak henüz Ergenekon soruşturmaları ile başlayan hukuki ve psikolojik süreç yaşanmadığından sonuç tatmin edici olmadı. Sanıklara, evlerinde yakalanan patlayıcılarla ilgili 'bulundurma' cezası verilip, örgüt ve eylem planları görmezden gelinmişti. Mahkemenin kısa kararı açıklandığında, "Ergenekon'un atası çöktü, örgütten beraat" gibi başlıklarla sevindirik olanların mutluluğu kısa sürdü. Gerekçeli karar, örgütün sübut bulduğunu, hedeflerin belirlendiğini, bombaların temin edildiğini, elemanlara kod isimler verilerek silahlı örgüt kurmanın ve faaliyete geçirmenin bütün unsurlarının oluştuğunu kayıt altına alıyor. Bazı gazeteler ya okuduğunu anlamadığından ya da kasıtlı biçimde aksini iddia ediyor. Hâlbuki mahkemenin kararı çok açık; "Örgütü gördüm ama iddianame ve davanın başlangıcı hatalı" diyor.

Bu yaklaşımı da eleştireceğiz ama önce başladığımız işi bitirelim. Dava, Ceza Kanunu 316'dan açılmış 'suç için anlaşmak'; yani örgütün ve icrai faaliyetin önceki aşaması. Anlaşılan suç ise 'devlete karşı işlenen' diye özetleyeceğimiz bölüm. Mahkeme, "sanıklar anlaşmakla kalmamış, örgütlenme, hedef tespiti ve suçu gerçekleştirme kabiliyetine haiz malzemeyi edinme gibi bir üst aşamaya geçmişler" görüşünde. Gerekçeli karar son noktada şunu söylüyor: 316'yı aşan bir durum bulunduğundan ceza vermedim. Cezanın alt sınırını üç yıldan on yıla taşıyan 314. Madde'den yargılama yapılmalı. Kısa karar açıklandığında, "yüzbaşının hayatı kaydı, annesi kanser oldu ama beraat etti" nev'inden haber yapanlar gerekçeli kararı doğru anlayabilir mi? İlk işaretler olumsuz ama umudumuzu kaybetmeyelim!

Gelelim mahkeme hakkındaki eleştirilerimize. 'Sübut bulduğunu mütalaa ettiği' örgütü mahkeme yarqılayabilirdi. Adaleti geciktirmeme adına ek iddianame ve savunma ile işlem yapılabilirdi. Gerekçeli kararda bunun müzakeresi de yapılıyor. 'Her suç ayrı bir davadır' ilkesine atıf yaparak, kendilerini iddianame ile bağlı gördüklerini ama örgüt suçunun soruşturulması için savcılığı göreve davet ettiklerini belirtiyor, mahkeme. Beş yıldır devam eden yargılamada mahkeme, son gün mü örgütün farkına vardı ve suçun niteliğinin değiştiğini anladı? Söz konusu bildirim başsavcılığa dava devam ederken de yapılabilirdi. Ayrıca konuştuğumuz maddeler TCK'da aynı bölümde sıralanan ve birbirini takip eden suçlar; nitelik itibarıyla da benzeşiyorlar. Pek çok iddianamede birlikte zikrediliyorlar. Karşılıksız çek ve cinayet davası gibi birbirinden tamamen kopuk suçlardan söz etmiyoruz. Yarqılama sırasında mevcut olgulardan hareketle mahkeme savcının görmediği/göremediğini tespit edip suçun niteliğini yeniden tanımlayabilirdi. Savcı, katılmıyorsa temyize gidebilirdi. Mahkeme burada biraz ipe un seriyor ve kamuoyundan gelen tepkiler üzerine yeni bir konumlanmaya gidiyor izlenimi veriyor. En azından kısa karara biri iki cümle bugün söylediklerinden sıkıştırsalar, gereksiz tartışmaların önüne geçerlerdi. Aynı kararla ilgili iki metin duruyor önümüzde. Kısa karar, gerekçenin özeti gibi olmalı değil mi? Gerekçeli karar, soruşturma aşamasının bir prosedür tamamlama işlemi olmadığını, en az kovuşturma/yargılama kadar önemli olduğunu da gösteriyor. Bir de bu konulardaki kamuoyu ilgisinin yaptırım gücünü... Şayet beraat kararı doğrultusunda sevindirik nümayişler çoğunlukta olsaydı, farklı bir gerekçe metni okuyor olabilirdik. b.korucu@zaman.com.tr

PKK'yı kim cesaretlendiriyor?

Bülent Korucu 2012.09.04

Şırnak çevresinde iki aya yakındır devam eden çatışmalar yeni bir dönemin habercisi gibi. Terör örgütü alışılmışın dışında bir usul ve motivasyonla saldırıyor.

Arzuladığı sonucu alamayışına aldırmadan yeniden deniyor. Yüzlerle ifade edilen kayıplarına rağmen aynı noktaya bir daha yükleniyor. Bu saldırıları üç açıdan değerlendirerek doğru sonuçlara ulaşabiliriz. İlki güvenlik güçleri ve onları yöneten siyasi akıl, ikincisi KCK/PKK'nın hedefleri, üçüncüsü çatışmanın tarafı haline gelen uluslararası güçler.

Üçüncüden başlayalım. Prof. Dr Sedat Laçiner, Vatan gazetesine dün verdiği mülakatta şunları söylüyor: "Burada ben somut olarak tahmin ettiğim şeyleri söylüyorum. PKK'ya anlık, çok nitelikli istihbarat aktığı anlaşılıyor. Aynı zamanda çok nitelikli silah ve mühimmat verildiği de anlaşılıyor. PKK, İran, Irak ve Suriye topraklarında çok rahat bir şekilde hareket ediyor. Hatta İran, bazı karakollarını PKK'ya terk etmiş durumda. Suriye ve İran'da PKK'lılara askerî eğitim veriliyor. Yüzlerce, hatta binden fazla PKK'lı bu askerî eğitimden geçti. Özellikle de Irak üzerinden ciddi silah akışı oluyor. Bunun kaynağı İran da olabilir, Suriye de olabilir, bir başka ülke de olabilir. Ama şurası açık; bir nokta, bir yer, Türkiye'nin bölünmesi gerektiğine karar vermiş. Birileri bu konuda çalışıyor, PKK da ikinci halka tarafından teşvik ediliyor ve destekleniyor." Laçiner, istihbarat vermeye teknolojisi yetecek devletleri ABD, Rusya, İsrail, Fransa ve İngiltere olarak sıralıyor.

Diğer iki maddenin açılımı da aslında burada gizli. Terörle mücadeleyi teröristle mücadele olarak algılıyoruz; ama onu bile tam başaramıyoruz. Mısır'da sağır sultanın duyduğu baskınlar için yeterince tedbir alınmadığından bir anda 10 şehit veriyoruz. Savunmada kaldığımız her çatışma bu tür kayıplarla sonuçlanabilir. İnisiyatifi örgüte bırakıyoruz, ne zaman, nereden saldıracağını belirliyor. Biz bazen iyi savunup püskürtüyoruz, bazen ise ağır kayıplarla ancak geri çekilmeye zorluyoruz. 'Terörle mücadele teröristle çatışmadan başka bir şeydir' sözü dillerde dolaşıyor. Ekonomik ve sosyal politikaları kastediyoruz, doğru fakat eksik. Terörle mücadelenin dış politika ayağı konusunda ne yapıyoruz? 'Bunların kökü dışarıda' edebiyatı dışında 30 yıldır hiçbir somut politikamız olmadı. Terörü destekleyebilecek ülkelerle ilgili somut bilgi ve doğru analizlere rastlamıyoruz. Bizim gibi bu işin uzmanı olmayanların el yordamıyla söyledikleri ile uzmanlar ve sorumluların rapor ettikleri arasında fark yok. Diplomasi ne tür çabalar içinde, onunla ilgili de yeterince bilgiye sahip değiliz. Bilmesek de olur ama sonuç alındığını görelim. Yapabildiğimiz en ileri şey ABD'yi istihbarat verme konusunda ikna etmek.

PKK'nın son bir ayda 400'e yakın kayıp verdiği ileri sürülüyor. İyi haber mi? Bence çok da iyi değil. Bu kadar kayba rağmen Kandil'deki terör lordları ellerindeki çocukları ölmek üzere sahaya sürmeye devam ediyor. Zaten politikası 'her eve bir kara haber' şeklinde ve onu böylece başarıyor. PKK/KCK böylesine zayiatı göze alabilecek hangi sonucu almayı umuyor? İki toplum arasındaki duygusal kopuş ilk akla gelen. Lakin bununla sınırlı olması mümkün değil. Onu Gaziantep saldırısı benzeri eylemlerle daha kolay yaparlar. 'Suriye'de yaşananların benzeri Türkiye'de cereyan ediyor' cümlesinin içini dolduracak fotoğrafı çektirme çabasındalar. Suriye ve İran aynı

anlama gelecek açıklamalarda bulundu bile. Fotoğrafa halk karesi eklenemediği için diğer dostları henüz renk vermiyor. Allah'tan her şeye rağmen halktan böyle bir desteği alamıyorlar.. b.korucu@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Siyasette sonuçsuz arayışlar

Bülent Korucu 2012.09.11

Andy-Ar araştırma şirketinin ağustos ayı araştırmasında ilginç bir tespit vardı: Halkın yüzde 60,4'ü yeni bir parti ve lidere ihtiyaç olduğunu söylüyor.

Aynı anket düşüşe rağmen AK Parti'nin tek başına iktidara yetecek oranda oy almaya devam edeceğini gösteriyor. İki bilgiyi birleştirdiğimizde ortaya çıkan tabloyu 'muhalefet boşluğu' şeklinde yorumlayabiliriz. Bu yorumu doğrulayan diğer gösterge ise hemen hemen bütün anketlerde en beğenilen siyasi lider sorusuna verilen cevapta gizli. Bir siyasi parti lideri olmamasına rağmen Mustafa Sarıgül yüzde 27 ile 30 arasında oranlarla ikinci sırada çıkıyor. Sarıgül'ün, parti sahibi liderlerden yukarıda görünmesi de muhalefet arayışlarının işareti.

Yakın tarihimiz siyasi partiler çöplüğü gibi. 3 Kasım 2002'de halkın tasfiye ettiği eski siyasi kadro ve partileri kastetmiyorum. 'Yeni' partiler dikiş tutturamayarak kısa sürede kepenk indirmek zorunda kalıyor. Burada izahı zor ve çelişkili durum Sarıgül'ün partisini son aşamada askıya alması. Ülke genelinde yaygın biçimde örgütlenmeyi başaran Yeni Değişim Hareketi, Kemal Kılıçdaroğlu'nun CHP Genel Başkanı olması üzerine sürpriz şekilde geri çekildi. Sarıgül'ü kim ikna etti? Ya da medya rüzgârı ile yelkenleri şişen Kılıçdaroğlu'na karşı durmak yerine taktik geri çekilme yapmış olabilir mi? Soruları çoğaltmak mümkün ama herhalde cevapları yerel seçimle birlikte alabiliriz. İstanbul Büyükşehir Belediyesi için CHP'nin adayı Sarıgül olursa, muammaya dönüşen son dakika çekilmesi çözülmüş olacak.

Öncelikle, 'Siyasi parti denemeleri neden başarıya ulaşamıyor?' sorusuna cevap aranmalı. Mevcut partiler yelpazede kapladıkları alanda öylesine baskınlar ki, kimse onları yerinden kımıldatıp araya sıkışamıyor. AK Parti, iktidarın gücüyle merkez sağın tartışmasız sahibi konumunda. Hem kendisi hem de çevre, yüzde 40'lı oyları yenilgi olarak görecek kadar o konumu abartıyor. AK Parti, alanında kımıldayan her unsuru içine alarak yüzde 50 barajını koruma derdinde. Siyaset biliminde karşılığı olmayan psikolojik baraja abanmanın makul bir gerekçesi de var elbet: Cumhurbaşkanlığı seçimi. Halkın seçeceği cumhurbaşkanı için yüzde 50 oy mecburiyeti bulunuyor. AK Parti'den ayrılan Abdüllatif Şener, uzun süredir tabeladan ibaret duran Türkiye Partisi'ni kapatma kararı aldı. Tayyip Erdoğan'dan sonra İstanbul Belediye başkanlığını devralan Ali Müfit Gürtuna'nın Turkuaz Hareketi bir türlü başlama çizgisine gelemiyor.

CHP de ne kendi oluyor ne de solda yeni oluşumların hayat bulmasına izin veriyor. İdeolojik öncelik ve eldeki mevzileri bile kaybetme endişesi seçmen tabanına karşı en büyük kozu. Bir de Kemal Kılıçdaroğlu'na açılan krediyi kayıtlara geçirmek gerekiyor. Kemal Bey'in lider koltuğuna oturmasından sonra kendini fesheden sadece Sarıgül'ün partisi değil. Yıllarca sosyal demokrat parti için alan çalışması yapan 10 Aralık Hareketi, arayışlarını CHP içinde sürdürme kararı aldı. Eski Genel Başkan Murat Karayalçın'ın atölye çalışmalarından ise CHP'ye iltihak çözümü çıktı! Parti içi değişim bile ancak kaset komplosuyla mümkün olabildi.

MHP ise Oktay Vural'ın vuvuzelalı basın toplantıları gibi şova dönük etkinlikler dışında siyasi varlık göstermeden milliyetçi oyları toplamaya devam ediyor. BBP 'ses var ama görüntü yok' modunda. Oy oranını bir türlü baraj aşamasına taşıyamadı. Kürt siyaseti muhalefet boşluğunu doldurma potansiyeli taşıyor. Ancak o da PKK/KCK tasallutunu aşamıyor. Başlangıç noktasında siyasi Kürtleri silahla susturan PKK, şimdi aynı taktiği sürdürüyor. Farklı her ses tehditle sindiriliyor. Siyaset sağlıklı bir noktaya gitmiyor. Seçmende, yeni parti ve lider talebi var ancak talebi karşılayacak arz ortada görünmüyor. Konjonktüre ve siyaset dışı etkilere güvenerek çıkanlar yolda kalıyor. Şimdilik bu partilere mahkûm gibiyiz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dershaneler kalkınca...

Bülent Korucu 2012.09.18

Dershanelerin kalkması güzel bir ütopya ve siyasi partiler için zaman zaman kullanılan gündem değiştirme aracı.

Bu defaki biraz daha ciddi bir vaat. Zira muhatap tek başına iktidardaki AK Parti ve onun gözü kara lideri Tayyip Erdoğan. Umutlanmak için yeterince sebebimiz var gibi görünüyor. Benim gibi eğitim çağında dört çocuğu olan velilerin meseleye biraz daha fazla dikkat kesilmesi normal. Ama açık söyleyeyim ben ihtiyatı elden bırakmayı düşünmüyorum. Tecrübem öyle diyor. Üç çocuğun üçü de SBS'ye farklı sistemle girdiler. Ben kısaca SBS dedim ama siz anlayın, isimleri de farklıydı. Şimdi üniversite potasındalar ve aynı 'heyecan' bütün benliğimizi sarmış durumda. Yine Dimyat'a pirince giderken evdeki bulgurdan olur muyuz endişesindeyiz.

'Dershanelere ihtiyacı sıfırlayacağız' denilmek isteniyor herhalde. Temenni olarak paylaşıyor, fakat inanmakta zorlanıyorum. Karamsarlığımın sebebi eğitimin bütün aşamalarında standart yakalama zorluğunun farkında olmam. İlköğretimde her okulda aynı eğitimi veremediğimiz için torpil ya da katkı payı ile iyi okullara gitmeye çalışıyoruz. 80 kişilik sınıfların bir İstanbul gerçeği olduğu ortamda hangi standarttan bahsedebiliriz ki? Ortaöğretimde fark iyice açıldığından yarış da kızışıyor. Milli Eğitim Bakanı'mız Ömer Dinçer, "SBS kalkacak herkes en yakındaki liseye gidecek." diyor. Yenibosna'da Pertevniyal vardı da gitmedik mi? Bir arkadaşım o okula gönderebilmek için çocuğuna ayda 340 TL servis parası ödüyor. Bak şimdi aklıma geldi, bu servisler kalksa, soygun düzeni bitse! Devletimiz kapı gibi otobüsler, metrobüsler, troleybüsler alıyor. Ne gerek var ayda 340 lira servise bayılıyor vatandaş. (Umarım servisçiler bu latifeden alınıp bizim çocukları yolda bırakmaz!) Neyse üniversiteye geçelim: dişe dokunur bölümlere kontenjanın en az 10 katı talep geliyor. Hedefini çok yükseğe koymayıp ortalama okullarda okumak isteyen yüz binlerce genç arzın talebe yetişmemesinden dolayı açıkta kalıyor. Böyle bir ortamda sınav kaldırılabilir mi? Hayır; ayrıca kaldırılmamalı da. Sübjektif inisiyatiflerin

önü açıldığında haksız rekabetin üstüne tüy dikmiş oluruz. Bütün fırsat eşitsizliklerini aşarak üniversite kapısına gelebilen çocuklar, başka eleklerle karşılaşacak. Mesela Cerrahpaşa Tıp'a 100 kişilik kontenjana 1000 öğrenci girmek istediğinde kim, neye göre karar verecek? Ortaöğretim puanı demeyin, bininin puanı da aynı olursa?.. Uzak ihtimal görmeyin, ülke genelinde beş tam puan alan on binlerce öğrenci var.

Sözü çok uzatmaya gerek yok, biz velilerin iki korkusu var. Birincisi serbest yarışın olmadığı ortamlarda kontenjanların eskiden olduğu gibi, 'sen ben bizim oğlan' sistemiyle doldurulması. İkincisi yarış her halükârda olacaksa, iyi eğitim alma imkânı bulamayan fırsat eşitsizliği mahkûmlarının artan mağduriyeti. Özel hoca tutmaya bütçesi yetenler ipi göğüsleyecek; diğerleri lise mezunu, vasıfsız ve işsiz listesine eklenecek. Ya da sınırlar zorlanarak özel ders furyasına katılacak. Dershaneler bir anlamda konfeksiyon gibi, her bütçeye uygun bir alternatif bulmak mümkün. Özel dersi terziye benzetebiliriz. Konfeksiyon yasaklanınca evde gömlek dikemeyenler terziye mahkûm hale gelecek. O zaman yağmurdan kaçarken havuza düşme ihtimali belirecek.

Bütün ilköğretimleri Galatasaray, liseleri İstanbul Erkek, üniversiteleri Boğaziçi yapıp, kontenjanlarını da talep sınırına taşımadıktan sonra atılacak her adım fırsat eşitsizliğini büyütecek. Yarış kızışacak ve kurallar esneyecek. Kaybeden yine garibanlar olacak. Ya da pamuk eller cebe haydi çocuklar özel derse!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Avukatsız karar adil mi?

Bülent Korucu 2012.09.22

Balyoz davasında çıkan kararı çürütmek için öne sürülen en önemli argüman avukatsız duruşmalar. Beş aydır avukatlar ya salona girmedi ya da izleyici sıralarına oturmaya çalıştı. Böylece mahkemeyi tıkamayı, iş yapamaz hale getirmeyi amaçladılar.

Aylarca bir uzlaşma sağlanabilir ve avukatlar duruşmalara döner diye mahkeme iyi niyetle bekledi. Ama nafile avukatlar görevlerinin başına dönmedi. Baro, onların yerine avukat gönderme talebini mahkemeyi tahkir edici şekilde reddetti. Uzun yargılamalardan şikayet edilen bir ortamda sanıkların mahkemeyi kilitlemesine izin verilemezdi. Müdafi mecburiyeti, Ceza Muhakemesi Kanunu 188. madde ile sanıklara tanınan bir hak; ama her hak gibi hukukla sınırlı. Hakkın kötüye kullanımına hiç bir yerde izin verilmez. Zaten Yargıtay da benzer bir durumda, "Hukuk kötü niyeti korumaz, yargılama avukatsız da yapılabilir." kararı vermişti.

Başka bir örnekle şöyle anlatabiliriz: cinayetten suçüstü yakalanan bir sanık, mesela Cem Garipoğlu, bu usulü kullanarak alacağı cezanın beşte birini yatarak yırtabilir. Garipoğlu, 18 yaşından küçük olduğundan 24 yıl aldı. Normal şartlarda ağırlaştırılmış müebbet verilirdi. Avukatını çekse, örgüt suçu da olmadığı için 5 yıl tutuklu yargılanır sonra hüküm giymeden tahliye olurdu. Sabıkası temiz, herhangi bir hak mahrumiyeti almadan yaşar giderdi. Böyle bir hukuk mağara devrinde bile olmaz.

Balyoz avukatları eski Genelkurmay Başkanı Hilmi Özkök ve Aytaç Yalman'ın tanık olarak dinlenmemesini savunma hakkının ihlali olarak öne sürüyor. Halbuki dönemin KKK Kurmay Başkanı İlker Başbuğ ve Genelkurmay İkinci Başkanı Yaşar Büyükanıt tanık olarak dinlendi. Tartışma konusu plan seminerini denetleyen ve raporlara vakıf olan da bu isimlerdi. O tanıklıktan umduklarını bulamadılar. CD'lerle ilgili TÜBİTAK raporlarını

görmezden geliyorlar. Ve asıl delil niteliğindeki ses kaydı ve tanık ifadelerini reddedemediklerinden yok sayıp, darbeyle doğrudan ilgisi olmayan adres karışıklıklarını gündemde tutmaya çalışıyorlar. Gölcük Donanma Komutanlığı'nda belgelerin asılları ve bilgisayar hard diskleri ele geçirildikten sonra CD'ler hakkındaki tezleri de çürüdü.

Balyoz sanıklarının tavrını şu fıkraya benzetiyorum. İstanbul'da cinayetten suçüstü yakalanan adam mahkemeye çıkmış, hakim 'Anlat bakalım' deyince memleketinden başlamış. Saatler geçiyor adam hâlâ İstanbul'a bile gelememiş. Yargıç 'Bırak bunları İstanbul'a gel' dedikçe adam 'He geleyim de beni as öyle mi?' diye içinden söylenirmiş. Balyoz darbe davasında 21 ay süren yargılamalarda savunma yapan sanıklar, bitme aşamasına gelmiş yargılamaya yeni baştan başlamak istiyor. Madem mahkeme bu kadar kötü, yargılama adaletsiz, bir an önce bitsin; Yargıtay'a AİHM'ye gitme şansı doğsun. Neden mahkemenin kararını engellemeye çalışıyorlardı?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hele bir Yargıtay'ı görelim

Bülent Korucu 2012.09.25

Balyoz darbe davasındaki mahkûmiyet kararı yeni bir psikolojik savaşın fitilini ateşledi.

Hapishaneleri yeterli bulmayıp stadyumlar dolusu insan tutuklamayı planlayan ve bunların bir kısmını ismen tespit edip kayıt altına alan cuntanın mahkûmiyeti bir anda insanlık dramına dönüştü. Mevzuatımızda on yıllardır bulunan ve binlerce davada uygulanan "babalık ve kocalık hakkından mahcuriyet (kısıtlılık)" suiistimal edildi. Velayet ve vesayet altındakileri korumayı amaçlayan bir bürokratik işlem, arabesk film senaryosuna dönüştü. Oluşturulan duygusal ortam öylesine etkili ki, darbe karşıtı yazarlar dahi, 'ama'lı cümleler kurmak mecburiyeti hissediyor. Eleştiri konusu başlıklara geçmeden önce, sanıkları savunanların cümlesini ödünç alalım: Gerekçeli kararı ve Yargıtay safahatını görelim önce. Mahkeme heyetinin hangi delili geçerli sayıp saymadığını bilmiyoruz. Sanık taleplerinin bazılarını neden kabul etmediğini de aynı şekilde. Sanki kor bir gerekçe var ve temyiz mahkemesi sanıklara hak vermiş gibi hava oluşturuluyor.

Mesela sanıklar diyor ki; eski Genelkurmay Başkanı Hilmi Özkök ve Kara Kuvvetleri Komutanı Aytaç Yalman niye dinlenmedi? Hâlbuki tanık olarak çağrılan üç komutanın söyledikleri pek hoşlarına gitmemişti. Emekli Orgeneral Yaşar Büyükanıt, "Seminer sonuç raporu imzalamak, içeriğinin onaylandığı anlamına gelmiyor." demişti mesela. Mevcut Jandarma Komutanı Orgeneral Bekir Kalyoncu ise şunları söylemişti: "20 Mart tarihinde Amerika, Irak'a savaş başlatmıştı. Çok yoğun dönemdi. Ben raporda sadece semineri düzenleyen ordunun bir talebi olup olmadığına baktım." Eski Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ ise "Uyarıya rağmen Kara Kuvvetleri Komutanı'nın istemediği senaryoyu oynamak emre itaatsizlik değil mi?" sorusuna "Bir yazı daha yazmamız gerekirdi, yazamadık." şeklinde cevap vermişti. Süreç içinde ve karardan sonraki beyanatları Özkök ve Yalman'ın şahitliklerinin daha aleyhte olabileceği izlenimi oluşturdu. Bunu onlar da biliyor. Bendeki kanaat, tanıklıktan ziyade linç için çağrıldıkları şeklinde.

Duruşmada, Kalyoncu ile sanık Çetin Doğan arasında şöyle bir tartışma geçmişti. Kalyoncu'nun seminere katılmadığını belirterek "Ne oynandığını sadece önümdeki kâğıttan biliyorum." demesi üzerine tutuklu sanık emekli Orgeneral Doğan, "Senaryoyu biz burada oynamaya hazırız, arkadaşlar da burada zaten. Seminerde geçen her konuyu saniye saniye ses kaydına aldırdım zaten." demişti. Doğan'ın mahkemede bile kabul ettiği ses kayıtları tek başına darbe girişimini ispatlamaya yetiyor. Damat ve çocuklar dâhil kayıtlara kılıf üretebilen çıkmadığından, suç değil boşboğazlık, en fazla etik ihlali noktasından pazarlık açılıyor.

"Herkes aynı kefeye kondu emir alan ve veren ayırımı yapılmalıydı." diyenler de yanılgı içinde. Bu ayırımı önce muhataplar yapmalı değil mi? Mahkeme boyunca tek vücut gibi davranan emir verenlere kendini ayrıştırmayana hangi ölçüye göre farklı muamele yapılabilirdi. Kaldı ki, hukuksuz emri uygulamak da suçtur. Ayrıca talep edilen imtiyaz, örgütlü suçların yargılanmasını imkânsız hale getirebilir.

En komik ve hukuksuz itiraz ise rövanş söylemi. AK Parti teşkilatlarından bir ekip kurup Balyoz'cuların hakkından gelseydi buna rövanş denilebilirdi. Hukukun kestiği parmağa nasıl rövanş diyebiliriz? Şikâyete bağlı suçlarda bile hakkını arayan böyle suçlanmaz. Burada bir kamu davası var ve mahkemenin suç kabul ettiği eylemler gerçekleşseydi, sadece AK Parti yöneticileri değil, bütün toplum zarar görecekti. Hükümetin kendi hakkından feragat etmesi mahkemeyi bağlamaz; kamu hukuku davayı kaçınılmaz kılardı.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Emri verenle alan bir olur mu?

Bülent Korucu 2012.09.28

Balyoz darbe girişimi hakkındaki mahkûmiyet kararlarının artçı tartışmaları devam ediyor.

Dönemin Kara Kuvvetleri Komutanı emekli Orgeneral Aytaç Yalman'ın "Darbeyi ben önledim." çıkışı önemliydi. Zaten bugüne kadar kararı eleştirenlerin büyük çoğunluğu 'darbe var ama' şeklinde söze girme mecburiyeti hissediyordu. Sadece avukatları ibra edecek şekilde konuşuyor; onların da hukuken ve 'duygusal' olarak başka şansları yok. 'Ama' furyası öylesine etkin ki gerçek darbe karşıtlarını bile etki altına alabiliyor. En sihirli cümle 'emir alan ve veren ayrışması'. Hem mantık hem de hukuk açısından doğru bir önerme. Zaten Türk Ceza Kanunu bu minvalde düzenlemelere sahip. Mesela örgüt kurma suçunu düzenleyen 220. maddede örgüt liderlerine 2 ile 6 yıl arasında hapis cezası bulunurken, üyeler 1 ila 3 yılla sınırlı.

Peki, Balyoz mahkeme heyeti, mantığın makul bulduğu ve hukukun düzenlediği uygulamayı yapmadı mı? Elbette yaptı. Aynı karardan söz ettiğimizden yer yer şüpheye düştüğümden başka bir tasnifi esas alıyorum. Çetin Doğan'ın damadı Dani Rodrik'in sitesine göre 3 kişi 20 yıla, 77 kişi 18 yıla, 214 kişi 16 yıla, 1 kişi 15 yıla, 28 kişi 13,3 yıla mahkûm oldu. Dört yıl ceza alıp artırma ile birlikte 6 yıla çıkan Albay Hakan Büyük'ü nedense yazmamışlar. Onu ben ekleyeyim. Öyle bir algı oluşturuluyor ki dışarıdan bakan, herkese kafadan 20 yıl yazılmış sanıyor. Kısaca söylemek gerekirse mahkeme hüküm tesis ederken failler arasında bir hiyerarşi gözetmiş ve 6 yıl ile 20 yıl gibi geniş yelpazede karar vermiş. Hiyerarşi deyince de insanlar hayatın normal akışı içindeki sıralamanın suç teşekküllerinde de geçerli olduğu yanılgısına düşüyor. Örnek olayda bir albay, tümgeneralden fazla inisiyatif sahibi ve suça daha fazla iştirak etmiş olabilir. Ya da bütün albaylar aynı oranda

suça bulaşmayabilir. Rütbeye göre sıralı ceza verilseydi asıl o zaman adaletsizlik olurdu. Dora Sungunay, Cemal Temizöz ve Mustafa Önsel gibi albaylar 18 yıl alırken, Tümgeneral Ayhan Gümüş 13, Tuğamiral Fahri Can Yıldırım 16 yıl cezaya çarptırıldı. Bu örnekler bile rütbeye göre cezanın hukukta yerinin olmadığını göstermeye yetiyor.

Feri fail, asli fail ayırımı, suça iltisakla ölçülebilir. Mesela bir mekâna soygun amacıyla giden çetede dışarıda gözcülük yapan da asli faildir. Ama içeride planda olmayan bir cinayet işlenirse ve gözcü de buna olay esnasında iştirak etmezse feri fail (ikinci derecede suçlu) sayılır. Soyguna giderken hazırlıklı gidilir ve cinayet ihtimal dâhilinde olursa (gerekirse adam da öldürürüz hazırlığında) gözcü de asli fail olarak muamele görebilir. Düz mantıkla orgeneraller asli fail astları feri fail ifadelerinin hukukta karşılığı yok. Zaten sanıkların mahkeme safahatında böyle bir talep ve çabaları olmadı. Kendini yönetici kadrodan ayrıştırıp 'biz emir kuluyuz, kerhen girdik' diyen çıkmadı. Sanıklar, mahkemede yapmadıkları savunmayı savunucuları medya önünde ama biraz mahcup ve yarım ağız yapıyor. TCK 38, suça iştirakte azmettiricinin ortaya çıkarılmasına yardım eden faile ancak indiri

Bu konu istismara çok açık. Başka suçlar bilhassa azmettirme hallerinde kafalar karışır. Töre cinayetlerinde tetikçilerin suçunu hafifletmeye kadar varır. Bazı ailelerde baba emri orgeneral emrinden daha tesirlidir. Devlet memurlarının suç olan emre uymaması hukukun teminatı altında. Mafya gibi tamamen hukuksuz alanlarda emirle işlenen suçlara daha mı hoşgörülü bakmalıyız, yani?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)